

श्रियै नमः

ஸ்ரீமதே ரங்கராமானுஜ மஹாதேசிகாய நம:
ஸ்ரீமதே வேதந்தராமானுஜ மஹாதேசிகாய நம:
ஸ்ரீமதே ஸ்ரீநிவாஸ மஹாதேசிகாய நம:
ஸ்ரீமதே கோபாலார்ய மஹாதேசிகாய நம:

ஸ்ரீமதே ஸாக்ஷாத் ஸ்வாமீதி
विख्याताय ज्ञानवैराग्यानुष्ठानशेवघये
श्री वेदान्तरामानुज महादेशिकाय नमः ॥
श्रीरङ्गनाथ दिव्यमणिपादकाभ्यां नमः ॥

व्याख्यान पञ्चक सहितः

॥ श्रीमद्रहस्यत्रयसारः ॥

இரண்டாவது பாகம் (PART - II)

ஸம்பாத்தர்:

ஸ்ரீ உ. வே. வித்வான் பாஷ்யமணி, வீரவல்லி,
வடுவூர் ஸ்ரீ தேசிகாசார்யர்
(ஸ்ரீகார்யம், ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீமத் ஆண்டவன் ஆச்ரமம்.)

வெளியிடுவோர்:

ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீமத் ஆண்டவன் ஆச்ரமம்
தேசிகாசாரி சாலை, மயிலாப்பூர், சென்னை - 600 004.

2009

श्रियै नमः

ஸ்ரீமதே ரங்கராமானுஜ மஹாதேசிகாய நம:
ஸ்ரீமதே வேதந்தராமானுஜ மஹாதேசிகாய நம:
ஸ்ரீமதே ஸ்ரீநிவாஸ மஹாதேசிகாய நம:
ஸ்ரீமதே கோபாலார்ய மஹாதேசிகாய நம:

ஸ்ரீமதே ஸாக்ஷாத் ஸ்வாமீதி
विख्याताय ज्ञानवैराग्यानुष्ठानशेवधये

श्री वेदान्तरामानुज महादेशिकाय नमः ॥
श्रीरङ्गनाथ दिव्यमणिपादुकाभ्यां नमः ॥

व्याख्यान पञ्चक सहितः

॥ श्रीमद्रहस्यत्रयसारः ॥

இரண்டாவது பாகம் (PART - II)

ஸம்பாத்தகர்:

ஸ்ரீ உ. வே. வித்வான் பாஷ்யமணி, வீரவல்லி,
வடுவூர் ஸ்ரீ தேசிகாசார்யர்
(ஸ்ரீகார்யம், ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீமத் ஆண்டவன் ஆச்ரமம்.)

வெளியிடுவோர்:

ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீமத் ஆண்டவன் ஆச்ரமம்
தேசிகாசாரி சாலை, மயிலாப்பூர், சென்னை - 600 004.

2009

Ragashyathraya Saram

1st Edition, July 2009

Copies - 1000

All Rights Reserved

Price Rs. 700.00 (Part - II)

Copies Can be had :

Srirangam Srimad Andavan Ashramam

#21, Desikachariya Road,

Mylapore, Chennai - 600 004

Printed at :

Elango Achukoodam,

,Mylapore, Chennai - 600 004.

Phone : 24991821

Cell no. 9884184061

ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகன்

श्रियै नमः

श्रीमते लक्ष्मीहयवदन परब्रह्मणे नमः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीमन्निगमान्तमहादेशिकं अरुणिं च

॥ श्रीमद्रहस्यत्रयसारम् ॥

श्रीभाष्यं श्रीनिवासाचार्यं अरुणिं च सारदीपिका

श्रीमद्वेदान्त रामानुज महादेशिकं अरुणिं च पूर्वसारास्वादिनी

श्रीमद्भारद्वाज श्रीनिवासाचार्यं अरुणिं च सारप्रकशाशिका

श्रीशैल श्रीनिवासाचार्यं अरुणिं च सारविवरणी

श्रीपरकाल संयमीन्द्रमहादेशिकं अरुणिं च सारप्रकाशिकासङ्ग्रहम्

இந்த ஐந்து வ்யாக்யாநங்களுடன்

श्रीमद्वेदमार्गेत्यादि

வேளியநல்லூர், ஸ்ரீ நாராயணசாரியாரால்
பரிசோதிக்கப்பட்டு, ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீமதாண்டவன் ஆசிரம ஸ்ரீகார்யம்
வடுவூர், ஸ்ரீ உ. வே. தேஸிகாசாரியாரால்

வெளியிடப்பட்டது.

Copy right Reserved

ஸ்ரீமத் ஆண்டவன் (ஸ்ரீ முஷ்ணம்)
ஸ்ரீ ரங்கராமாநுஜ மஹாதேஸிகன்

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ श्रीमते श्रीनिवासमहादेशिकाय नमः ॥

॥ श्रीमते वेदान्तरामानुजमहादेशिकाय नमः ॥

॥ श्रीमुखम् ॥

कल्पितैतिह्यमानस्थैरनल्पैर्जल्पपण्डितैः ।

श्रुतिस्मृतिसदाचारभिन्नमार्गप्रपोषकैः ॥ १ ॥

प्रच्छन्नभूमिकाभेदैस्संप्रदायविदूषकैः ।

संप्रदायविरुद्धार्थग्रन्थिग्रन्थशतैर्युतैः ॥ २ ॥

गुरुपरम्परालब्धरहस्यार्थप्रभेदिभिः ।

न नश्छिन्नो भवेदर्थो रहस्यत्रयसारतः ॥ ३ ॥

पञ्च व्याख्यायुतश्रीमान् पञ्चाननसमो भुवि ।

रहस्यत्रयसारोऽयं परपक्षप्रभेदकः ॥ ४ ॥

स्वमतप्रकाशकश्चायं परतत्त्वप्रकाशकः ।

मानमेयप्रमातृणां प्रमितेश्च प्रबोधकः ॥ ५ ॥

फलप्राप्तेः कारणत्वात् फलविद्याधिकारवान् ।

संख्यया चैव शूद्राणां स्त्रीणां ज्ञानप्रदायकः ॥ ६ ॥

शेषिदिव्यशरण्ययोः दम्पत्योः परभूतयोः ।
पुमर्थतत्त्वहितयोः कृपया विन्दते शुभम् ॥ ७ ॥

बहुग्रन्थकृतां श्रीमद्देशिकानां प्रभाषणे ।
यत्र कुत्रापि नैवस्यात् विरोधस्स्वोक्तिमूलतः ॥ ८ ॥

लोके ग्रन्थकृतां मध्ये वेदान्तदैशिकैस्समः ।
सर्वसिद्धान्तसारविन्न भूतो न भविष्यति ॥ ९ ॥

ततो हि यस्य कस्यापि तस्य ग्रन्थस्य चिन्तनात् ।
तत्त्वज्ञानविवृद्धिश्च शुद्धभक्तिश्च सिद्ध्यति ॥ १० ॥

नारायण! नारायण!! नारायण!!!

इत्थं
श्रीरङ्गरामानुजयतिः

श्रियै नमः

श्रीमते निगमान्त महादेशिकाय नमः

வியாக்யான பஞ்சகங்களுடன் கூடிய ஸ்ரீமந் நிகமாந்த மஹா
தேசிகன் அருளிச் செய்த ஸ்ரீமத் ரஹஸ்யத்ரயஸாரத்தின்
த்விதீய சம்புடத்திலடங்கிய
அதிகாரங்களுடைய சூசிகை.

	பக்கம்
1. कृतकृत्याधिकारः	1
2. स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारः	27
3. उत्तर कृत्याधिकारः	50
4. पुरुषार्थ काष्ठाधिकारः	102
5. शात्रीय नियमनाधिकारः	141
6. अपराध परिहाराधिकारः	172
7. स्थानविशेषाधिकारः	232
8. निर्याणाधिकारः	257
9. गतिचिन्तनाधिकारः	297
10. परिपूर्ण ब्रह्मानुभनाधिकारः	327
11. सिद्धोपाय शोधनाधिकारः	374
12. साध्योपाय शोधनाधिकारः	480
13. प्रभाव व्यवस्थाधिकारः	595
14. प्रभाव रक्षाधिकारः	693

श्रियै नमः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ व्याख्यानपञ्चकसहित श्रीमद्रहस्यत्रयसारम् ॥

(२) द्वितीय सम्पुटम् ॥

॥ कृतकृत्याधिकारः ॥

मू-समर्थे

(सा.दी) त्रयोदशे प्रपन्नस्य यथाविध्यधिकारिणः । ईशे न्यस्तभरत्वेन दश्यते कृतकृत्यता ॥
श्रीगोपालार्यमहादेशिकविरचिता उत्तरसारास्वादिनी अखिलभुवनरक्षा साधनायावतीर्णे कुमतिकलिविला
सध्वान्ततिग्मांशुजाले । निरवधिकरुणाब्धौ वेदचूडागुरौ मे भवतु परमभक्तिश्रीनिधौ वेङ्कटेशे ॥
क्षरन्ती सायुज्यं झटिति जगतां पापमखिलं क्षिपन्ती सन्तापं द्रुतमपनयन्तीशुभगुणाम् ।
दुहन्ती मूर्त्या श्री श्रुतिशिखररामानुजमुनेश्चरन्तीन्यासाख्यामनसि ममविद्यानिवसतात् ॥
अप्राकृतैर्बुधनजनैरनिशं निषेद्यामप्राकृतामखिलपापविमोचनीञ्च ।
विख्यातवैभववतीं विरजां विगाहे वेदोत्तमाङ्गगुरुसूक्तिमयामगाधाम् ॥
श्रीमद्रहस्यत्रयसारटीका वेदान्तरामानुजदेशिकेन्द्रैः ।
कृता हि साङ्गन्यसनाधिकारपर्यन्तमेषा दिशतान्मतिं मे ॥
सारास्वादिनि सज्जायास्तस्याशेषोऽधुना मया । पूर्यते वेदशिखरलक्ष्मणार्यङ्घ्रिरेणुना ॥
केयं सूक्तिर्निगममकुटी देशिकानां गभीरान्यासादीनामपि च वचनां चेतसां चैव दूरे ।
क्वाहं मन्दस्तदपि च पलस्साहसेऽस्मिन्प्रवृत्तस्तत्क्षन्तव्यं निगमशिखराचार्यभक्तैर्महद्भिः ॥

இப்படி पूर्வாधिकாரத்ருத்திலே ரக்யவஸ்துவை அவன் பக்கலிலே சமர்பித்துத் தான்
நிர்ஃரணாய் ஹய் கெட்டு மாரிலே கை வைத்துக் கொண்டு கிடந்துறங்கக் காணா
நின்றோமிதே யென்று நிர்ஃயத்வ மும், நிஸ்ஸர்ஃயத்வமும், ஹ்ஃமநஸ்கத்வமும், “ஸ்வாமிஸ்வீ-
கृतயத்ருயமலஸஸ்தத்வ ஸ்வய் நிர்ஃர:” என்கிற,...

(சா.பு) ஸ்வரூபோபாயார்த்தே பு துதானபுரதததந்நாதிஃகாரமாரஃய அதிஃகாராஃகேன அதிஃகாரிண...

(சா.வி) எவ் சாஃகஃபுரந்யாஸநிஷ்பத்யநந்நர் கृतகृत்யதயா நிர்ஃரஸ்யாஸ்ய ஃபுஃகவத்ஃக்யேண...

(சா.ஸ) நந்நபுரதிஷித்ஃதமாத்ரேண சித்ஃதோபாயதயாவஸ்திதே ஃபுரந்யஸநமதி யத்ஃகித்ஃதயா கித்ஃசித்...

(சா.தி) ईश्वरனிடத்தில் ந்யஸ்த்ஹனுக்கு ஹந்யாஸவிஷயே கர்த்வ்யாந்ரமில்லாமையால்...

(சா.ஸ்வ) விடத்திலே நிர்ஹத்வமும், தோற்றும்படி சொன்னதுவும், “அறவே பர”மென்கிற பாட்டிலேயும், அறவே பரமென்கிறவிடத்திலே நிர்ஹத்வமும், அவதாரத்தாலே நிஸ்ச்ஷயத்வ மும், “அடைக்கலம் வைத்தன”ரென்கிறவிடத்தில் நிர்ஹத்வமும், “பெருந்தக வுற்ற பிரானடிக் கீழ் அடைக்கலம் வைத்தனர்” என்று ஹ்மநஸ்கத்வமும் த்யோத்யமாபும் படி சொன்னதும் கூடுமோ? உத்ரகாலீநநிர்ஹத்வானுஸ்தானாடிகள் அதிகாராங்ஙாங்ஙாடி களிலே அந்ரகர்த்ங்களாந்ரே? அதிகார பரிகராத்ந்ரகர்த்ங்களாநாலும், க்ரூதக்ரூத்யத்வானுஸ்தா- நூரூபபலாங்கம் சொல்லிற்றென்னில் லோகத் திலே ஹஸ்வீகர்த் உத்ரகாலீநஸ்வாஸாமர்த்யத்தாலும், ந்யஸ்த்ஹனுடைய அபூங்ஙிபூர்பாங்ஙத்தாலேயும் அபராங்-லேஷ மில்லாதேயிருக்க அபராங் பண்ணி னானென்று ஹ்ரான்தியினாலேயும் ஸ்ரவ்ஷணஸமர்த்யெனென்கிற ஹ்ரான்தி யினாலேயும் வ்ஷ்நாடி களாலும் ஸ்வீகர்த் ஹர்த்தை விட்டு ர்ஷியாதே கண்டதில்லையோ? லோகத்தில் அங்நானாதி- ஷங்ஙாவ்ஷ்நாஸாமர்த்யாடிகளாலே ஹரணியத்யாங் கண்டாலும் இவர்விஷயத்தில் ஸஹஜஸௌஹர்த் ஸாமர்த்யஸர்வங்நநிர்ங்ஷத்வாடிகளாலே இந்த ஷங்ஙை பண்ணக் கூடாதென்றில், ஆனாலும், “நான்ய: பந்நா அயநாய வித்யதேஹக்யா த்வநந்யயா ஷக்ய:” இத்யாடிஹி: ஹக்திவ்யதிரக்தமோஷோபாய நிஷேங்ம் பண்ணி ஹக்தியோங்த்தை உபாயமாக விரோங்ஙிக்கையாலே கர்த்வ்யமாக ஹக்தியோங் மிருக்க நிர்ஹத்வம் கூடுவதெங்கனே? ங்ரமஸ்லோகத்திலே மாஸூ: என்று நிஷேங் ஷோகம் வேறில்லாமையாலே உபாயாந்ரஸாமர்த்யநிமக்தஸோகர்த்ந்நைக் குறித்து லங்ஙாய்த்தை விங்ஙித்து ஷோகியாதே யென்று ஷரண்யன் சொல்லுகையாலே ஹந்யாஸரூபலங்ஙாயம் க்ரூத மாகையால் நிர்ஹத்வம் கூடுமென்னில், ஆனாலும், மோஷர்த் மாக மூர்ங்நயநாங்ஙிரகாஸந தத்ரவேஸாங்ஙிராடிமாங்ஙிமார்ங்மநாடிகர்த்வ்யமிருக்கையாலே நிர்ஹத்வம் கூடுமோ வென்னில், அது ஸ்வீகர்த்ஹரநான இஸ்வரகர்த்ரூபமாகையாலேந்யஸ்த்ஹனுக்கு அதில் அந்வயமில்லாமையாலே நிர்ஹத்வம் கூடு மென்னில் ஆனாலும், “அக்ரியாவதநர்த்யி தத்ரு கர்ம ஸமாங்ரேத்” என்று ப்ரபந்ந னுக்கே கர்த்வ்ய் ங்ஙோத்யமாயிருக்க கர்த்வ்யாந்ரரஹிதத்வரூபநிர்ஹத்வம் கூடுமோ? கிஷ், அநந்ர ங்நஸங்ஷிதாத்யுங்நரகாடிங்நகானந்ரதூரிக்ங்களாலே “ங்ஷிபாம்யங்நமஸூஹானாஸூரீஷ்வே யோநிஷு । மாமப்ராப்யீவ கௌந்யே ததோ யான்யங்மாம் ங்மதிம் ।।” என்கிறபடியே பரமபூரூபர்த் ஸிங்ஙியாதே நரகாடி கள் வருமோவென்று ஷங்ஙையும் ஹீதியும், ஸமங்ரையாயிருக்க நிர்ஹத்வ நிஸ்ச்ஷயத்வ நிர்ஹத்வா- ங்ஙிகள் கூடுவதெங்கனே? ங்ரானுஹீதேத்ரபூரூபர்த்ரதபூபாங்களைவிட்டு ங்ஙஹீயான ஸாங்ஙா-பரிக்ரீதபூரூபர்த்ரதபூபாவலம்க்நத்தின் ஸ்வாரஸிக ஹர்ஷந்தான் கூடுமோ? அபி ங் “ங்ாயமானோ வை ங்ரஹ்ணஸ்த்ரிஹி ங்ரணவாங்ாயதே” என்கிறபடியே ங்ஙேவர்த்...

(சா.ப்ர) ஸ்ஸ்ரூபம் ததபூபூக்தாங்க்ஷோக்த்வான்ந்ரம் ங்ஙாஹ்யாமங்ஙிகாராஹ்யாமநூஷேயமூபாய் ஸபரிகர்ந் நிரூப்ய அநந்ரம் ங்ஙஹிஸ்தத்பலம் நிரூப்யதே । தத்ர ஸ்வநிர்ஹத்வபர்த்யந்நஸ்ய ஹந்யாஸஸ்ய பலத்வே -

(सा.सं) विरोधात् । यदि भरस्वीकर्ता प्रशासितेति तत्करणीयम् । तर्हि तच्चरणयोर्भरसमर्पणं पश्चात्तनानुकूलवृत्त्यङ्गकमेव भवेदिति कथं नैर्भर्यसिद्धिरित्यत्राह । समर्थे इति । असमर्थे वा, अज्ञे वा, निर्दये वा, भरम्वीकुर्वति वा, कृतमपि समर्पणमकिञ्चित्करमिति पुनस्तत्र कर्तव्यान्तरम्...

नियच्छन्तस्तस्मिन्निरुपधिमहानन्दजलधौ

(सा.सं) अस्तीति इमानि विशेषणानि । यदर्थम्, स्वीकृतभरस्तदर्थमिति शेषः । इह, अकिञ्चन प्रपत्तौ, नः, अकिञ्चनानाम् । पुनः, तदङ्गत्वेन कर्तव्यम् । यत्किञ्चिदपि न । न हि यावदेहपातमनुष्ठेयोपायोऽ-किञ्चनस्याधिकारोऽस्तीति भावः । एवं कृपणमप्यात्मानं आनन्दवत्युक्तविधया निरुपधिमहानन्द-जलधौ, तेनैव जलधिना शास्त्रमुखेन नियमितास्सन्तो वयं समर्थत्वादि चतुष्टयविशिष्ट...

மூ - கृतார்த்திகுர்மஸ்வ் க்ருபணமபி கௌக்ருய் ...

(சா.தீ) ஸ்வ், ஆத்மான்ம | நியக்ருக்ருந்: , நியமேன வர்தமான் குர்வந்: | ஁காந்நினு வயம் - க்ருபணமபி, இத்: ஸாக் கௌக்ருய்தரிரத்ருமாத்மான்மிதானி் ஃகவத்கௌக்ருய்தநினு ஃதூவா க்ருதார்த்தி குர்ம:...

(சா.ஸ்வ) ஸ்வம், ஆத்மான்ம - நியக்ருக்ருந்: , ததேகஸ்வரண் குர்வந்: ஁ன்கை. இத்ருநாலே அல்பத்வாஸ்தி-ரத்வ, து:க்ருமித்ருத்வ, து:க்ருதர்த்ருத்வ, ஸ்ருயாஸஸாத்யத்வாதிடுஷதர்சநத்ருதாலே அநுஃதூஸகாதீயமாயிருத்ருத்ராலும் இரத்ஸுரூபார்த்தத்ருத்ருத்ரு விட்ரு ஸ்ருயாஸமந்ருறிக்ருகே ஸக்ருதூர்ந்யாஸமாத்ருத்ருதாலே ஃரஸ்வீகார்ப்ருண்ணின ஸரண்யன் அவர்சநீயமாக கருடுக்ருக்ப் ஸுகுகிற மஃபுரூபார்த்தத்ருத்ருதாலே ஃர்ப்ருஸுரஸ்ஸர் ததேகஸ்ருமாண்ய் ஸ்வரஸத்ருஸ்சித்ருதிக்குமித்ரு. ஆனாலும், முமுக்ருஷுவான் ஸுரூபனுக்கு ஁பாயஃபலயுரந்ய-தரான்வயமாஸ்யக் மாகையாலே ஁பாயுத்ருதர காலம் ஸுரூபார்த்தமில்லாமலிருக்ருகையாலே ஁பாயான்வயம் அவஸ்யக் மாகையால் க்ருதக்ருத்யத்ருத்ருமெங்ருங்ருனே யென்ன் அருளிச் ஸெய்க்ருதரார். க்ருதார்த்திகுர்ம இத்ரி | இதானிமுபாயுத்ருதரகாலம் ஸ்ருமஃபலாஃபவேன க்ருபணமபி ஸ்வமாத்மான் கௌக்ருய்தநி-நஸ்ஸந்: | கௌக்ருய்ண த்ருநின: த்ருநிகவத்ருஸ்ஸந்ருதாஸ்ஸந்: | க்ருதார்த்திகுர்ம: , க்ருதஸ்ருயுஜந் குர்ம: | அஃதூத்ருதத்ருவே க்ருவிஸ்ருத்யேநானாதிகாலமாரஃப்யேத்: ஸ்ருவ்மேதாத்ருஷ கித்ருதூர்வ்ருத்யஃபாவஸ்ஸூக்ருய்தே | ஁பாயஸ்ருவ்ருதஸூயிலும் ஃகவத்-ஸ்ருதீய்ருதமாக நியந்ருமீத்சிகானுதானமிருத்ருதாலும் அத்ரு ஁பாயநிஷ்ருத்ய்ருதமாக்ருக்ரு கருண்ரு ஃபலஸ்ருபமன் றென்்ரு கருத்ருத்ரு. நிய்ருமும் ந்ருமீத்சிக்ருமும் கர்த்ருவ்யமானாலும் ஁பாயமந்ருறிக்ருகே ஸ்வய் ஸ்ருயுஜந கித்ருதூர்வ்ருத்சியாகையாலும் தேவதான்தரஸ்த்ருதத்ருதித்ருமாயிருத்ருதாலும் ஃகவத்ருதேகஸ்ருதீணநகித்ருதூர்வ்ருத்சிதயா தேவதான்தரஸ்ருதீணனுமல்லாமை யாலே தேவதான்தர யகநஸ்ருயுக்ருத ஸாரமீகான்த்யஃபத்ருத்ரு...

(சா.ஸ்ரு) ஸ்வம், ஆத்மான்ம | தஸ்மிந், கௌக்ருய் | நியக்ருக்ருந்: , அந்யத்ருாஸ்ருவ்ருத்சிஸ்ருவ்ருக்ரு நியமேன ஸ்வர்த்யந்: | யத்ருதா யதர்த்யம், நிரூபதிகானத்ருத்ருபஃகவத்ருதநுஃபவார்த்தம் | நிரூபதிகமானத்ருதஜலதூ, ஸேஷத்ருவஸ்ய ஸ்வரூபானு-ஃபந்ருத்யாக்ருக்ருஷ்யநுஃபவஸ்ய நிரூபாதிகத்ருவம் | நியநிரூபாதிகானத்ருத்ருபத்ருத்ருத்ருவிஷயத்ருவாதநுஃபவஸ்ய மஃதானத்ருத்ருபத்ருவம் | ஁தாத்ருதானுஃபவஸ்யாஸ்ருரிக்ருக்ருக்ருந்ருதயா ஜலதிக்ருத்ருவென நிரூபணம் | தஸ்மிந், ஃகவத்ருதநுஃபவே | ஸ்வ் நியக்ருக்ருந்: , ஆத்மான் விஷயான்தரானுஃபவஸ்ஸூய்ருதயா ஁காஸ்ரு குர்வாண: | கௌக்ருய்தநின: , தத்ருதநுஃபவகாரித்ரு கௌக்ருய்ருத்யந்ரு ஸ்ருாஸா: | க்ருபணமபி ஸ்வம், ஸ்ருபத்ருதநாத்ருவ்ரு ஃகவத்ருதநுஃபவகாரித்ருகௌக்ருய்ருாஸ்யஃபவேன ஸுக்ருய்-மாத்மான் கௌக்ருய்ருத்யஸ்வரூபஸ்ருாஸுரூபா...

(சா.வி) ஸ்வம், ஆத்மான்ம, நியக்ருக்ருந்: , நியமயந்: - தத்ருவ கௌக்ருய் குர்மீ நான்யத்ருவ்யைகான்த்ய் ஸ்வீகுர்வந் இத்ரி ஃபாவ: | க்ருபணமபி | இத்: ஸாக் கௌக்ருய்தரிரத்ருமாத்மான் கௌக்ருய்தநின: கௌக்ருய்தநவந்ருது ஃதூவா | க்ருதார்த்திகுர்ம: , ஸஃபலீகுர்ம: | கௌக்ருய்லாஃகநித்ருதஃபஃமானேன ஸ்வாத்ருமி ஃபஃவக்ருதநம் | க்ருதுாபாயானுதானத்ருவ்ரு க்ருதக்ருத்யத்ருவம் | அநுதூதிாபாயஸ்ய கௌக்ருய்ருத்யஸ்ருரூபார்த்தவத்ருவ்ரு...

(சா.ஸ்) மஃதானத்ருதஜலதிக்ருதஃகவத்ருத்ருத்சிஸ்ஸந்ருதிகதயா ஸ்வய் ஸ்ருயுஜநநியந்ருமீத்சிகாதிரூப...

(सा.सं) कैङ्कर्यधनिनस्सन्तः । स्वम्, कृतार्थीकुर्मः । स्वमात्मानं निष्पन्नप्रयोजनं कुर्मः । इत्थं सङ्गृहीतं विवृणोति । ॐ उपायेत्यादिना । कृतं निरवशेषनिष्पन्नं यस्स्वतन्त्रस्सत्य...

மூ-கர்தவ்யாंசம் சகृदனுष्ठானத்தாலே சிद्धமாகையாலும் சுவதந்நனாய் சத்யசङ்கல்பனான ஫லபுரடன் “மா ஸுசு:” ஂன்றருளிச் ஸெய்கையாலும் தனக்குப் பிறந்த ஡ரந்யாஸரூபதஸையைப் பார்த்து நி஡ர்னாய் “மாமெக் ஸரணம் ஡்ரஜ” ஂன்கிறபடியே சிद्ध஫ாபயத்வென ஸ்வீகृतனான ஸர்வீஸ்வரன் “அஂ த்வா ஸர்வ-பாபெ஡்ய஫ு ஡ுக்ஷயிஷ்யாமி” ஂன்று ஫லபுரடானஸङ்கல்பத்தைப் பண்ணுகையாலே

(ஸா.஫ீ) ஸுவதந்நனாய் சத்யஸङ்கல்பனானவென்றது அ஡ு஫வசனத்வெ ஂதுக்கள். நிஸ்ச்ஸயத்வத்திலும், நி஡்யத்வத்திலும், ஂதுவைக் காட்டுகிறார். மாமெகமத்யாடியால் ஂ஡்மனாவாயிருக்கை ஂதுக்...

(ஸா.ஸ்வா) ஫ரம஫லத்துக்காக ஡்ரஂநா஫ீ஫்ரவெஸா஫ிகம஫ெக்ஷிதமானாலும் அத்தை ஸ்வீகृत஡்ரனான ஸரண்யன் தானே ஸெய்கையாலே அதிலிவனுக்கு அந்வயமில்லையென்று கருத்து. ஸரண்யன் தானே ஸெய்கிறானாகில் ஸர்வ஡ுத்தி஫்ரஸங்க் வாராதோ? ஂன்னவருளிச் ஸெய்கிறார். கர்தவ்யாंசமिति । சகृதனுष्ठானத்தாலே யென்கையாலே “சகृதெவ ஂ ஸாஸ்த்யா: க்ருத஫்யம் தாரயெந்நரம்” இத்யா஫ிவசனம் ஂபாபிதம் । ஸுவதந்நெதி । குரூதர஡்஫ுத்திய஫ுந்தானும் அசெதனமாகையாலே ஫லபுரடமல்லாமை யாலே த஫்ரஸீகृतனான ஂஸ்வரனே “஫லமத ஫புத்தெ:” ஂன்கிற ந்யாயத்தாலே ஫லபுரடனாகை யாலவன் தானே ஫பாயாந்நர ஫ுர்஫த்யா஫ிநிமித்தமாக ஫ேராகிக்க வேண்டா, ஂன்னை ஸரண-வரணம் பண்ணு, தந்மாத்ர வஸீகृतனான நானே ஫பாயாந்நரஸ்தானத்திலே நின்று ஂன் கார்யமெல் லாம் நிர்வஂ஫ிக்கிறென், நீ ஫ேராகிக்க வேண்டா மென்று ஸொல்லுகையாலே ஫்ரபுத்தி-ஸ்வாதந்யமாஸ்யகமாகையால் ஫பாயாந்நர நிஷெ஫ம் ஡்஫ுத்தி஫்ரபுத்திவ்யதிர்஫ுத்திநிஷெ஫஫ரமாதல் சிद्ध஫ாப-஡்ருதஸரண்யவ்யதிர்஫ுத்தி நிஷெ஫஫ர மாதலாகக் கடவதென்று கருத்து. அதில஫ுபாயத்தை வி஫ித்தது மாஸுசு: ஂன்று ஸொன்னால் இது ஫புச்சந்நதமன்றோ வென்கிற ஸங்காவரணார்ய் சத்யஸङ்கல்பெதி । தான் ஸங்கல்பித்த அர்ய்த்துக்கு தன்னாலும்஫்ரதிஂதிமில்லாதவனென்று கருத்து. ஆனாலும் ஡்஫ுஜந்ம ஸா஫்ய஡்஫ுத்திகார்யத்தை க்ஷணகாலஸா஫்யவ்யா஫ாரத்தாலே பண்ணுகை ஫புத்தி-விரு஫்஫மன்றோ? ஂன்னவருளிச் ஸெய்கிறார். ஸுவதந்நெதி । ஸுவதந்நனாகையாலே நிய஫ு஫஫்யநு-ய஫ு஫ானஂந் ஂன்று கருத்து. ஆனாலும், மஂவிஸ்வாஸா஫ிகளன்றிக்கே வி஫லமாக஡்ரந்யாஸம் பண்ணினால் நி஡்ரதை கூடாதெயென்ன தனக்குப் பிறந்த இதி । அகிஸ்தந்யா஫ி-காராங்க்஫ுரண்஡்ரந்யாஸதஸையை பார்த்தென்ற படி. ஆனாலும், ஫ுரந்நத் ஫ுஷ்கர்ம஫டியாக நரகமும் அஸாமர்ய்யா஫ிகளடியாக ஫லவிஸம்வமும் வருமோ வென்கிற ஡்யமும் ஸங்க்஫ுயமிருக்க நி஡்ரத்வா஫ிகளெங்கனே? ஂன்னவருளிச் ஸெய்கிறார். மாமெகமத்யா஫ிநா । இவ் அ஫ிகாரி இசைந்த அஸம் தவிர ஫்ராரவ்஫ா஫்ராரவ்஫ரூபஸஸ்திதக்ருதஸந்நபாபத்தையும் ஂஸ்வரன் அளிப்பிக்கை யாலே தந்மூல஡்ருதநரக஡்ருதிமில்லை யென்று கருத்து. அஂதுகமாக ஡ுக்ஷணஸங்கல்பம் கூடுமோ? ஂன்கிற ஸங்காவரணார்ய் ஸரணம் ஡்ரஜெத்யா஫ி । ஫பாயாந்நரஸ்தானா஫்ரந்நதயா ஸ்வீகृत஡்ரனான ஂன்றபடி. வி஫ரீத...

(ஸா.வி) ந்வய஫ு நாஸ்தி । ஸ்வயம் ஫்ரய஫ுஜனதயா கர்தவ்யெ஫்வய஫ு஫ஸ்த்யெவெதி । ஂபாபநார்ய்ம்ஸ஫தம் । நநு சக்ருத஫ுரபுரடநானந்நரம஫்யு஫ாஸநந்யாயென ஫ுந: ஫ுந: கர்தவ்யம் ஸ்யா஫ித்யத்ர ஫ுர்வ஫ுத்திம் சக்ருதவ்ம் ஸ்மாரயதி । சக்ருததிதி ।

(ஸா.ஸம்) ஸங்கல்ப: ஫லபுரடஸ்ச ந । தஸ்ய மாஸுசு இத்யுத்த்யா ந நி஡்ரத்வம் சிद्धயெத் । ய஫ி ஫்ரபித்தஸு: ஸ்வ஡்ரந்யாஸ...

மூ-இப்படி விஷ்வசனியனுமாய், சமர்த்தனுமாய், உபாயபூதனுமான ईश्वரனைப் பார்த்து ஫ல-
 சித்தியில் நிஸ்ஸंशயனுமாய், நிர்ஹயனுமாய், கடையற விட்ட அந்யபுருஷார்த்தங்களையும் காம்பற
 விட்ட உபாயாந்தரங்களையும், அகிஷ்ணன் அயத்னமாக மஹானிதியைப் பெறுமாப் போலே தான்
 பெறப் புகுகிற ஫ரமபுருஷார்த்தத்தையும் பார்த்து ஹ்ஸமனாவாய்...

(சா.தீ) களை உபந்யசித்திறார் - கடையற இत्याதியால் - கடையறுகை, வாசனையறுகை
 சமீபத்தையும் மெதியாமை விட்ட புருஷார்த்தங்கள் ऐश्वर्याதிகள் - காம்பற, காம்பு
 தொக்கு, வாசனையில்...

(சா.ஸ்வ) விஷயத்தில் வஜ்னாடிகளிருந்தாலும் அஶ்ரிதவிஷயத்தில் “माता पिता भ्राता
 निवासश्शरणं सुहृत्” इति विश्वासनीयत्वात् स्वसङ्कल्पितफलनिर्वहणसमर्थत्वादகிஷ்ணவிஷயே
 उपायान्तरस्थानापन्नत्वात्फलसिद्धियில் संशयमில்லையென்று கருத்து. சிரானுபூதேதர புருஷார்த்த-
 ததுபாயங்களை விட்டு பஹாயாசசாஹமா ஫ரிசிதபுருஷார்த்ததுபாயாவல்ம்வனத்தில் ஸ்வாசிகஹ்ஷங்
 கூடுமோ? என்கிற ஶட்குை யைப் ஫ரிஹரிக்கிறார். கடையற இதி । கடையறுகை,
 வாசனையறுகை - சமீபத்தையும் மெதியாமை விட்ட அந்யபுருஷார்த்தங்களை, ऐश्वर्याதிகளை,
 அனியத்வால்பத்வாதிதோஷத்தாலென்றபடி. காம்பு, தொக்குவிடப்பட்ட. உபாயாந்தரங்களை,
 சாஶாதுபாயபூதோபாயாந்தரங்களையும் அதுக்கு காம்பாயிருக்கிற ஫ரம஫ரோபாயாந்தரங்களையு
 மென்றபடி. பெறப்புகிற புருஷார்த்த நிரூபாஶிகா஫ரிச்சிந்நானத்ர஫மாகையாலேயும், அநாயாச
 சாஶ்யமாகையாலேயும், இதரபுருஷார்த்ததுபாயங்கள் ஸ்வரூ஫விருத்ததயால்பத்வானியத்வாதிதோஷயுக்-
 தயாசிர஫ரிசிதத்வேஶி ட்வேஷ்யங்களாய் த்யக்ந்...

(சா.஫்) கடையற விட்ட, ஸவாசனம் த்யக்நாந் । காம்பர விட்ட, ஸ்வசாஶநைஸ்ஸஹ த்யக்நாந் । தான்
 பெறப்புகிற, ஸ்வெந ஫்ராஸ்வயம் । முமுகுஸ்வஸ்ய ப்ரஶ்வத்கைஶ்யவ்யதிரித்புருஷாத்஫ிஶாபாவாத்ஸாஶநை:
 तत्प्रददेवतान्तरैश्च संबन्धाभावात्कैङ्कर्यार्थं च सकृदेव कर्तव्यभरण्यासस्य कृतत्वात्तस्य च परापेक्षा-
 भावेन तदर्थं कर्तव्यशेषाभावात् । “शरणं ब्रज । सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि”...

(சா.வி) கடை வாசனா । அற, யதாச்சிந்நாஸ்யாத்யா । விட்டு, த்யக்நா । ஸவாசனம் த்யக்நேத்யர்த்த: ।
 காம்பர விட்டு, காம்பு, சாஶநானி, அற யதா ந ஸ்யாத்யா । விட்டு, த்யக்நா । சாஶநைஸ்ஸஹ
 த்யக்நேத்யர்த்த: । கடையற விட்டு உபாயாந்தரங்களையும் காம்பற விட்டு,
 அந்யபுருஷார்த்தங்களையும் அதிக்ரமஸ்ஸூசித: । சரமஸுலோகாஶிகாரே உபாயாந்தரேஸு வாசனாத்யாஶ்ய
 வக்ஷ்யமாணத்வாத்புருஷார்த்தாந்தரேஸு சாஶநைஸ்ஸஹ த்யாஶகதநஸ்யுச்சித்யாஶ் - பெறுமாப் போலே, ஫்ராஸ இவ
 தான் பெறப் புகிற ஸ்வெந ஫்ராஸ்வயம் । பார்த்து...

(சா.ஸ) டஸாஸ்வாந் ந விஜானியாத்ஸதா஫ி ந நைர்ஹ்யம் ஶித்ஶ்யேத் । யதி ஶித்ஶ்வோபாயத்வெந ஸ்வீகூதோஶி
 फलप्रदान-सङ्कल्पं न कुर्यात्तदा स न विश्वसनीयस्स्यात् । स्वयंफलसिद्धौ निस्संशयश्च न स्यात् ।
 अतः स्वीकृत भरस्य अनेवं विधत्वाद्विश्वसनीयतमे भगवति फलसिद्धौ निस्संशयोऽहम् । फलाय
 निर्भरश्चाहमित्याह । இப்படி இत्याதிநா । ஹ்ஸமநஸ்கத்வெ நிர்ஹரத்வநிஸ்ஸंशயத்வெ ஹேத் । ஹேத்வந்ராண்யாஹ
 கடையற இதி । கடையற நிஸ்ஸேஷம் । காம்பற, வாசனயா ஶஹ । பார்த்து ஶாஸ்த்ரேநேதி ஶேஷ: ।

(सा.प्र) इति वक्तुरपि, सत्यकामस्सत्यसङ्कल्पः । अयं जीवितं जह्यां त्वां वा सीते सलक्ष्मणाम् । न हि प्रतिज्ञां संश्रुत्य ब्राह्मणेभ्यो विशेषतः । मित्र भावेन संप्राप्तं न त्यजेयं कथञ्चन । दोषो यद्यपि तस्य स्यात् सतामेतदगर्हितम् । रामो द्विर्नाभिभाषत” इत्यादिभिस्सत्यप्रतिज्ञत्वावगमाच्च स्वयं कृतकृत्य इति निर्भरो भवेदेवेति भावः । ननु “त्रिभि ऋणवा जायते ब्रह्मचर्येण ऋषिभ्यो यज्ञेन देवेभ्यः प्रजया पितृभ्यः । ऋणानि त्रीण्यपाकृत्य मनो मोक्षे निवेशयेत्” इति ऋणि..

(सा.सं) देवर्षीति । श्लोके भूतशब्देन देहसंबन्धिनोऽतिथयश्शोच्यन्ते । आत्मशब्दः स्ववाची । “महतापुण्यपण्येन”त्युक्तविधया संसारोत्तरणप्रपत्तौ स्वयं न प्रपतन्ते चेत्स्वात्मानं प्रतिस्वयं ऋणी भवति । अत एवोच्यते, “आत्मद्रुहममर्यादं मूढमुज्झित सत्पथम्” इति । सजातीयत्वम्, कर्मवश्यत्वेन । कर्मकाण्डे, पृतिक्लृप्तार्थोऽपकरणम् । उपाधिः, वर्णाश्रमादिः । अवसर...

மூ-வெழுதாமறைகளிலே பேரிட்டுக் கிடக்கிற வடுமைத்தீட்டும், முதல் மாளாதே பொலிசை யிட்டுப் பொருகிற தனிசுதீட்டும் க(கி)ழித்தவனாகையாலே...

(சா.தி) ஏட்டிலெழுதப்படாத மறையில் வேத்திலேரிட்டு வைத்த அடிமைத் தீட்டு, தன்னைக் கிஊரனாக வெழுதி கொடுத்தத் தீட்டு. இவன், தரிதினமும் ததஊனா஢ிரூப ஢ூத்யகூத்யம் பண்ணக் க஢வேனென்று தனிசுதீட்டும், முதல், மூலதன் பொலிசை, வூ஢ி கழித்தவனாகையாலே, முக்தரைப் போலே கி஢்஢ித்கரனாயென்ற சுவயம் - ன்஢்ரா஢ி...

(சா.சுவ) துவா஑ுபா஢ிகளாடியாக என்றபடி - எழுதாமறை, ஏட்டிலே எழுதப்படாத வேத் திலே. கூத்ரிமசர்சுவதியாகில் எழுதப்படுமென்றபடி. ஏறிட்டுக் கிடக்கிற, வேத்திலே ஂந்தர்திமாக லி஢ித மாயிருக்கிற அடிமைத் தீட்டு, “யதா பசுரேவ் ச ஢ேவானா் ஑ாயமானா் வு ஢்ரா஢ாண்” இதுா஢ி த்ரிமானரூப மான தன்னை கிஊரனாக எழுதிக் கொடுத்த தீட்டு - முதல், ஃரணத்தில் வூ஢்ய்ஸவ்யதிரிஃதம்மூல்யதன்மம் । பொலிசை, வூ஢ி - இட்டுப் போருகிற, இவன் பண்ணுகிற ஸேஷவூத்திகளெல்லாம் மூல்யத்திலேய஢ை யாதே இतरदेवतैகள் கொடுத்த கர்ம஢லமாகிற மூல்யதன்த்துக்கு வூ஢்ய்ர்தமாக தரிதினம் இவன் ஢ூத்யகூத்யம் பண்ணக்க஢வ னென்று. “கூசு஢ி஢ேகே வி஢ரந்தி சர்வ ய ஂஸுரீவ்஢ந்தா் ஢஢த்யத்ரி கி஢்஢ித்” என்கிற வூ஢ி-விஸிஷ்டஃரண...

(சா.த்ரி)஢்ரவ்யத்ரி஢ானவத் । எழுதா மறையிலே லே஢்நான஢்஢ுதா் । ஏறிட்டுக் கிடக்கிற வடிமைத் தீட்டு, த஢ேக஢ேஸதயான்த஢்஢ிவத்ய, “த்ரி஢ி ஃரணவா஑ாயதே । யதா பசுரேவ் ச ஢ேவானாம்” இதுா஢ி஢்ரவ்ய-ஸேதகபத்ரிஸ்தானியஸ்ய வாக்யஸ்ய । முதல் மாளாதே பொலிசையிட்டுப் போருகிற, சுவேன சுவீகூத ஸமஸஃ஢்யாத்ரி஢ானே஑ி மூல஢்ரவ்யம் யதா ஢ ஢த் ஸ்யாத்ததா வ்஢்மானதயா ஸ்திதவ ஸூகஸ்ய । தனிசு தீட்டும், ஃரண஑ாபகபத்ரிஸ்தானியஸ்ய “கூசு஢ி஢ேகே வி஢ரந்தி சர்வ ய ஂஸுரீவ்஢ந்தா் ஢஢தா஢ி கி஢்஢ித் । த்ரி஢்ந்த லாஸ்திவ஢ தே ஢வந்தி ஂநாஸிஷஸ்து வி஑யாயான்தாய । ஢ே஢ி஢ே ஢஢ாமி தே த்ரி஢ி ஃரணவா஑ாயதே” இதுா஢ி ஢்ருதிவாக்யஸ்ய - கிழித்தவனாகையாலே, ஃ஑ே஢க்தவாத் । த஢விஷயதவா஢ித்ய்ர்தஃ । ஢ந்வேவ் ஢லான்தராத்...

(சா.வி) ஑ாயதே । ஢்ர஢ா஑்ரேண ஃரஸி஢்யா் ய஑்னே ஢ேவ்஢்யஃ த்ரி஑யா திதூ஢்ய ஂஷ வா ஂநூணா் யஃ துத்ரி ய஑்வா ஢்ர஢ா஑ாரீ வாஸீ”தி ஢்ருத்யா ஢்ர஢ாண்யா஑ுபா஢ிமூலகலதயா । எழுதாத மறைகளிலே, லே஢்நான஢்஢்ஷ கூத்ரி஢ேஸு வே஢்ஷிதி யாவத் । ஏரிட்டுக் கிடக்கிற, ஢ேஸகாலதயாஸ்திதஸ்ய, ஂடுமைத் தீட்டு, ஢ாஸ்ய஑ாபகபத்ரி஢ுதஸ்ய । த்ரி஢ி ஃரணவா ஑ாயதே । யதா பசுரேவ் ச ஢ேவானாம்” இதுா஢ி வாக்யஸ்ய । முதல் மாளாதே, சுவீகூதஸமஸஃ஢்யாக஢்ரவ்யத்ரி஢ானே மூல஢்ரவ்யம் யதா ஢த் ஢ ஸ்யாத்ததா । பொலிசையிட்டு, வூ஢ிமாத்ரித்ரி஢ானே மூலஃரணஸ்திதவஸூகஸ்ய ஢ித்யம் ஸூ஑்நவி஑஑னே஑ி யதா ஃரணித்யம் ஢ ஢ிவர்தேத ததா த்ரிதிதா஢கஸ்ய । தனிசு தீட்டும், ஃரண஑ாபக பத்ரிஸ்ய “கூசு஢ி஢ேகே வி஢ரந்தி சர்வ ய ஂஸுரீவ்஢ந்தா் ஢஢த்யத்ரி கி஢்஢ித் । ஢ே ஢ி ஢ே ஢஢ாமி தே” இதுா஢ி வாக்யஸ்ய ஑ । கழித்தவனாகையாலே, ஃ஑ே஢கதயா, “யஸ்த்வேவ்...

(சா.ஸம்) ஸ஢்஢ா் ஢ித்யா஑்நு஑ானகாலத்ரிஃ । எழுதா மறைகளிலே, ஂநந்தாபாரானு஢்ருதிஸு, ஏறிட்டு, ஂஸ்நாத்ரித்யே ஸ்திதம் । அடிமைத் தீட்டு, “ஂதே஢ேவய஑” இதுா஢ிரூப ஢ேவா஢ி஢ாஸ்யத்ரி஑ிகாம் । பொலிசை, வூ஢ிஃ । ஢ாஸ்யரூபமா்ல்யே ஸ்தித ஂவவூ஢ி த்ரி஢ானரூப “ஂ஑்யஸ்யேவா ஑ுபா்ஸுவஸந்தே வஸந்த” இதுா஢ி஢ா தத்ரி஢்ரவ்யஸ்தத்காலய஑்நரூபஃரணத்ரி஑ிகா஑ । “஢ கி஑ூரா ஢ாயமூணீ ஑ேதி । கழித்தவனாகையாலே...

மூ-பञ்ചமஹாயஜ்நாஹ்யானஸஹுதாஸநாந் । ஸர்வஹூதாந்ராத்மாந் விஷ்ணுமேவ யஜந்நி தே” இத்யாஹிகளில் மஹர்ஷிக ளாறுதிரிபி஢்பபடியே ராஜஸேவகர் ராஜாவுக்குச் சட்டை மேலே மாஸையையும் அஹரணத்தையுமி஢்பாலும்

(ஸா.஢ி) ஸ஢்஢ங்களாலே யஜிக்கையால் ஁காந்யஹீநாநாயிருக்க முக்தரைப் போலே ஁ன்ற தெங்கனே ஁ன்றருளிச் செய்கிறார். பञ்ചமஹ யஜேத்யா஢ி - தெளிந்திருக்குமாப் போலவும் நிற்கிற நிலையையும் கண்டென்று அந்வயம் । தெளிந்திருக்குமாப் போலேயும் கண்டு நிற்கிற நிலையையும் கண்டென்றபடி ந்த்யநீமத்திகங்களை அநுஷ்டிக்கும் போது தத்-஢ேவதாஸரீரகபரமாத்தயஜநே ப்ரமாணம் காட்டுகிறார். யே யஜந்தீத்யா஢ி, ஁காந்தின: - பித்ரா஢ிந்யஜநே ஸர்வஹூதாந்ராத்மாந் விஷ்ணுமேவ யஜந்நி ந ஢ேவதாமாத்ரம் - ப்ரகாரவிஷயோபகாரங்களால் ப்ரகாரிக்கே ப்ரீதியென்றுமதில் லோக஢ூஸ்தாந்ரத்தையும் காட்டுகிறார். ராஜஸேவகர் இத்யா஢ியால்...

(ஸா.ஸவா) பத்ரத்தையும் கழித்தவநாகையாலேயென்றபடி - தநிஃ, ஃருணம் யே யஜந்தீத்யா஢ி - யே பரமீகாந்தின: - பித்ருந், பித்ரா஢ி ஸ஢்஢ாநு஢்஢ார்ய யஜந்தீத்யர்த: - அந்யதோ஢ேஸ்யவி஢ேயயோ: பரஸ்பர-விரோ஢ாப்தே: - ஸர்வஹூதாந்ராத்மாந்மதி ஹேதுகர்஢ம் - ஸர்வாந்திர்யாமிதயா ஢கவத: ஸர்வஸ஢்஢ாந்ராத்மாந்ர஢ாசகதயா தத்தஃஸ்஢்஢ோ஢்஢ாரணபூர்வகயஜநஸ்ய ஢கவதஜநரூபத்வமாவுஸ்யகமென்று கருத்து. ஆனாலும், லோக-஢ூஸ்த்யா ஢ேவதாந்ர ஸ஢்஢த்தேச் சொல்லி, யஜித்தால் அநந்யதா ஸி஢்஢்஢ி஢்஢ஸ்தலங்களிலே ஢ேவதாந்ர஢்வாக்மாஃ யஜநமாவுஸ்யகமாகையாலே ஢ேவதாந்ரஸ஢்஢ந் வாராதோ? ஁ன்ன லூகிக-஢ூஸ்தாந்ரத்தாலே ஢ேவதாந்ரஸ஢்஢ந் வாராதென்கிறார். ராஜஸேவகர் இதி சட்டை - கஸ்துகம்...

(ஸா.ப்ர) கர்த்வயா஢ாவே஢ி “஁காந்தினஸஸ஢ா ஢்ரஹ்஢்யா஢ினோ யோகினோ ஹி யே । தேஷாந் தத்பரம் ஸ்தாநம் ய஢்஢ே பஸ்யந்நி ஸூரய” இத்யா஢ுக்தபாரமீகாந்த்யாநரூபஸ்வா஢ிகாரா஢்஢்஢ாய ஢ேவதாந்ரநாமோ஢்஢ாரணவர்தனம் கர்த்வயம் த஢்஢ ந ஸ஢்வதி । ஢ேவதாந்ரவாசகீர்மந்நீ: பञ்ചமஹாயஜ்நா஢ிநாமநுஸேயத்வா஢ித்யத்ராஹ । பञ்ചமஹாயஜ்நாஹ்யானஸஹுதாஸநாந் இத்யா஢ிநா...

(ஸா.வி) ஢்ரஹ்஢ாநோ வி஢்யாத்தஸ்ய ஢ேவா அஸந்வஸே” இத்யா஢ிநா ஢ாஸ்யஜ்நாபகஸ்ய ஢ேவர்ஷிஹூதாத்தநூணாமித்யா஢ிநா “த்ரி஢ி ஃருணவாந்ஜாயத” இத்யா஢ி வாக்யஸ்ய ஢்ரஹ்வி஢்வயதிரிஃக்தவிஷயதயா ஸ஢்஢ுக்தித்வநே ஢ேவதாந்ர ஢ாஸ்யா஢ி ஜ்நாபக ப்ரமாணா஢ாவேநேத்யர்த: । நநு ஃருணி ஸ்ருத்யா ஢ேவதாந்ரஸ஢்஢ந்஢ா஢ாவே஢ி கீ஢்஢்யஹூத-ந்த்யகர்மணா஢ேவதாந்ரஸ஢்஢ந்஢ோ஢்வர்தனீய இத்யத அஹ பञ்ചமஹாயஜ்நாஹ்யானஸஹுதாஸநாந் இதி । அறுதிரிபி஢்பபடியே, மஹர்ஷி஢ிநிஸ்சிதப்ரகாரேண சட்டை மேலே, கஸ்துகஸ்யோபரி...

(ஸா.ஸம்) தர்ஹி முக்தவஃஸாஸ்தாவஸ்யத்வமேவ ஸ்யா஢ிதி நாஸ஢்஢்யம் । “ப்ரியோ஢ி ந ப்ரியோ஢ஸூ மே । அஜ்நாஃ஢ே஢ி மம ஢்ரோஹி । யதா ஹி வல்ல஢ோ ராஜ: । வர்ணாஸ்த்ரிமாசாரவதாந்” ந்த்யா஢்வஸ்ய஢்஢்யமேவேதி வே஢ிவி஢ாந்நிர்ணயாத்-கதம் । “ந கி஢்஢ூரோ நாயமூணி ச” இத்ய஢ிஸந்஢ிமதஸ்தத்கரணம்த்யத்ராஹ । பञ்ചமஹாயஜ்நாஹ்யானஸஹுதாஸநாந் இத்யா-஢ிநா । ஢்வேதாத்ர நிர்வஹி: । அத்ர பர்யவஸாநவூத்யா தே ஸ஢்஢ா: பரமாத்த்மபர்யந்தா இத்யேக: । ஸா஢ா஢ேவ பரமாத்த்ம-வாசகா இத்யபர: । தத்ர ப்ரதமநிர்வஹமுபபா஢யதி । யே யஜந்தீத்யா஢ிநா...

(सा.सं) द्वितीयमुपपादयति । यज्ञाग्रहारेति । अयमध्यायो भारतस्थः । तत्र सर्वशब्दानां...

(सा.सं) साक्षात्भगवत्परत्वमेवावयवशक्तिपौष्कल्यादुक्तमिति भावः । “न यष्टव्या मया यूयं कदाचिदपि देवताः । अन्येनापि भवाम्भोधिं तर्तुकामेन केनचित्” इत्यादीनि हस्तिगिरिमाहात्म्ये ।

(சா.சं) நிற்கும் நிலை, भगवत्परत्वम् । प्रथमं निर्वाहं समुच्चिनोति । நிலையும்த் இதி । निर्वाह-
द्वयेनापि फलितमाह अवற்றीनुदைய இதி । शुद्धयाजिकஞக்கப் போலே இத்யுக்த்யா प्रथम
निर्वाहवन्तोऽपि न मिश्रयाजिन इति सिद्धम् । द्वितीयनिर्वाह वन्तस्तु केवलशुद्धयाजिन इति भावः ।
नन् प्रक्षालनाद्धिति न्यायेन कर्म...

ம-தான் வர்ணாश்ரமநிமித்தகுணாद्यधिकாரத்துக்கு அநுரூபமாக அடிமை கொள்ள சङ்கல்பித்திருக்கிற
 ஷாஸிதாவான ஷேஷியினுடைய ஷாஸ்த்ரவேத்யாஜானுஜாபரிபாலனரூபகௌர்வமுகத்தாலே ப்ரத்யக்ஷ விதி
 பரம-புருஷாபிப்ராயதான முக்தரைப் போலே கிஷ்வித்கரணாய்க் கொண்டு முக்ததூல்யணாய்
 உபாயபூர்தியாலே க்ருதகூத்யனென்றும் புருஷா் பூர்தியாலே க்ருதா்நென்றும் ஷாஸ்த்ரங்களாலும்
 தந்நிஷ்டராலும் கொண் டாடும்படியிருக்கும்.

(சா.தி) யஜிக்குமவர்கள் - தன் வர்ணாश்ரமேத்யாதி - முமுகூத்வாவஸ்தேயிலென்று ஷேஷம் । வர்ண:,
 ப்ராஹ்மண்யாதி - ஂாश்ரம:, ப்ராஹ்மண்யாதி நிமித்தம், புத்ரோத்பத்யாதி - குண:, க்ருஷ்ணகேஷத்யாதி - ஂாதிஷத்பென
 ஜீவநாதிப்ரஹ்மணம் - இவனுக்கு க்ருதகூத்யதூலனஸந்நாந் வேணுமென்றும்மதில் வகந் காட்டுகிறார்.

(சா.ஸ்வ) விரோதமில்லையென்று கருத்து. வர்ண: ப்ராஹ்மணத்யாதி: - தத்ஹ்ம:, சந்யாஸநானாதி: ।
 ஂாश்ரம:, ப்ராஹ்மண்யாதி: । தந்நிமித்தத்ஹ்ம:, பிஷ்டாதி: । நிமித்தம், புத்ரஜநநாதி: । தந்நிமித்தத்ஹ்ம: வைஷ்வந-
 ரேஷ்ட்யாதி: । குண:, வைஷ்ணவத்யாதி: । தத்ஹ்ம:, தேவதான்தரவர்த்நாதி: । ஷாஸ்த்ரங்களாலும் “சமித்சாஹந-
 காதிநா யஜ்நானா ந்யாஸமாத்மந: । நமஸா யோ கரோதேவ ச சுவத்வர் இதீரத: । ஂநுஷிதக்ருதஸதோ பவத்யேவ
 ந சங்ஷய: । க்ருதகூத்யஸஸூகீ பவெத் । நாரீந்நி ஷரணஸ்தஸ்ய கலா க்ரோதிதமீமபி” இத்யாதிபி: । தந்நிஷ்ட
 ராலும் இதி । செய்த வேள்வியார் இத்யாதி தந்நிஷ்டபூர்வா்ரய வாக்யங்களாலும் கொண்டாடப்
 பட்டிருக்குமென்றபடி. இப்படியானால், ஷரணாகதிஸாஸ்த்ரபவ்ர்தகரான ப்ராப்யகாரர் ஷரணா-
 கதிதிகூத்திலே மனோவாக்யேத்யாதிநா ஂநிஷ்டநிவ்ருத்திஷ்ட ப்ராபிரூபபலம் சொல்லியிருக்கிறவிடத்தில்
 க்ருதகூத்யதயா நிபர்ஹ்வானஸந்நாநாதிக்களை யருளிச் செய்யாமலிருக்க இங்கு பரூபதயா...

(சா.ப்ர) நிமித்தம், உபராகாதி: । குண:, க்ருஷ்ணகேஷத்யாதி: । க்ருதராவர்தி த்வபஞ்ചாவர்தித்யாதிநாதிஷத்யாதி: ।
 அடிமை கொள்ள, கௌர்வம் சுவீகர்தும் । ஷாஸ்த்ரங்களாலும் தந்நிஷ்டராலும் இதி । “யோ நமஸா
 சஸ்வத்வர்: । சசத்வர் இதீரத: । நாரீந்நி ஷரணஸ்தஸ்ய கலா க்ரோதிதமீமபி” இத்யாதிபிஷ்ஸாஸ்த்ர: ।
 “செய்த வேள்வியார் செந்தொழிலவர்” இத்யாதிபிஸ்தந்நிஷ்டவாக்யேஷக க்ருதகூத்யத்வென ஸ்துதா
 இத்யர்த: । உக்தா்ந்யஸ்ய சாப்ர...

(சா.வி) நிமித்தம், உபராகாதி - குண:, “ஜாதபுத்ர: க்ருஷ்ணகேஷ்யக்ரீநாதிநாதி” த்யத்ரோக்தக்ருஷ்ணகேஷ-
 த்யாதி: । க்ருதராவர்தித்யாதிநாதிஷத்யாதி: । க்ருத கூத்ய க்ருதவ்யோபாயோயென ச தத்யோக்த: । க்ருத: ஂர்த:
 கௌர்வரூப-ப்ரயோஜந் யென ச தத்யோக்த: ஂன்றும், இதி - கொண்டாடும்படி, ஸ்துதஸ்ஸந் இருக்கும்
 திஷ்டெத் ப்ராப்யகார வாக்யஸ்ய...

(சா.ச) ஸ்வரூபத்யாக ஂவோகித இத்யத்ராஹ தன் வர்ணாश்ரமேதி । “ஸூத்ரிஸூத்ரிதர்மவையாஜா யஸ்தாமுலூக்யே”தி
 ஷேஷ்யதிஸயைகப்ரயோஜந்ஷேஷ: ஷேஷிணா சங்கல்பிதம் ந க்யூர்யக்சேத்வரூபோக்ஷிதஸ்திஸ்தக்ஷாஸநீயதா க ஸ்யாத்
 அத்ஷாஸ்த்ரவிதித ப்ரகவதபிப்ராயஸ்ஸந் யதா ஷாஸ்த்ரம் முக்தவத்வாமிகௌர்வ ரூபாணி நத்யாதிநி கார்யாண்யேவதி
 முக்ததூல்யணாய் இத்யந்தா்ந்ய: - “தஸ்தாமந்யாஸமேஷாம் । ஂநேநைவ து மந்ந்ரேண” இத்யாதிநா ஷாஸ்த்ராணி “யோ
 ஹேநம் புருஷம் வேத தேவா ஂபி ந தம் விது: । நாரீந்நி ஷரணஸ்தஸ்ய” இத்யாதிக்கமபிப்ரேத்ய
 கொண்டாடப்பட்டு இத்யுக்தி: । ஸ்வோக்தமேவ விதநைபர்யீணாவஸ்தான...

(சா.சं) மேவ யதிபரோக்யா ச சோபபத்திக் துடயதி இவனுடைய இதி । த்ரீபாப்யகூந்ரிபமனஸ்ய-
நைர்ஹ்யர்த்தகதா குத இத்யத்ராஹ இதற்கு கருத்து இத்யாதினா...

மூ-தீர்ந்தபடி அவர் தம்மைத் திருத்திப் பணி கொள்ளவல்ல சர்வशेषியான ஸ்ரீய:பதி தன் பேறாகத் தானே ரக்ஷிக்குமென்று தேறி நிர்ஹரனாயிருவென்கை. இது “மாசுசு:” என்கிற ஸ்ரண்ய வாக்யத்திலும் தீர்ந்த (திரண்ட) பொருள்.

(சா.வீ) தீர்ந்த அடியவர் தம்மை, துணிந்த ஂஸ்ரீதரை திருத்தி விரோதினவ்ருத்யா பரிசுத்ரு ராக்கி, பணிகொள்ள வல்ல, கைத்ருய் கொள்ள ஸக்நான தேறி, தெளிந்து விஸ்வசித்து தீர்ந்த பொருள், நிர்ணயித்த அர்யம்.

(சா.ஸ்வ) தாத்ரய்மென்று கருத்து. தீர்ந்த அடியவர் தம்மை, துணிந்த ஂஸ்ரீதரை, திருத்தி விரோதி நிவ்ருத்யா பரிசுத்ருராக்கி, பணி கொள்ள வல்ல, கைத்ருய் கொள்ள ஸமர்ய்ரான. தேறி விஸ்வசித்து, கத்யவாக்யத்துக்கிப்படி தாத்ரய் ஸொல்லப் போமோ? கத்ய ஂயவிரணமாகை யாலே ஂயத்திலில்லாத நிர்ஹரத்வாஂநுஸந்நானத்திலே தாத்ரயம் ஸொல்லுகிறது விருத்ரு மன்றோ? ஂயத்திலும் ஑லபரிதாபாகததுர்ய்யாலே இதுவும் ஂஹிப்ரேதமென்றில் கரணமந்ரு மான ஂய வித்யவாக்யசித்ருத்யாகதநரூபமாகையாலே வித்யவாக்யத்திலில்லாத நிர்ஹரத்வாஂநு-ஸந்நான ஂயத்திலே ஂஹிப்ரேதமென்கிறது ஂநுபபந்ருமன்றோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். மாசுசு: என்கிற இதி । மாசுசு: என்கிற வாக்யத்திலே ஸொகநிஷேத்ரு தோற்றுகிற...

(சா.ப்ர) தயானுஷேயஸ்ய கஸ்யாப்யஂவாத் । தீர்ந்த அடியவர் தம்மை திருத்திப்பணி கொள்ள வல்ல, ஸ ஂவ ப்ராப்ய: ப்ராபகஸ்சேத்யஂயவஸாயவதா ஸர்வபாபநிவ்ருதநபூர்வக் ஸ்வகைத்ருய்காரயிதா । தேறி, ஂத்யவஸ்ய “மா தே ஂதூத்ரு ஸ்நஸ்ய: । ஂநுதத்ரு நொக்தபூர்வ மே ந க வக்ஷ்யே கதாசந । ராமொ த்ருநாஂஹிஂஹஸ்தே । ஸகூதேவ ப்ரபந்நாய தவாஸ்மீதி ச யாசுதே । ஂஂயம் ஸர்வஂதேஂய்யொ ததாம்யேதத்ருதத்ரு மம । ஸர்வதர்மான்பரித்யஜ்ய மாமேக் ஸ்ரணம் த்ருஜ । ஂஂ த்வா ஸர்வபாபேஂய்யொ மொக்ஷயிஷ்யாமி மா ஸுசு:” இதி மயேவ ஂதூக்தமியுக்தவா । “ஂதஸ்த்வம் தத்ருவத” இதி வாக்யஸ்யொக்தே: நைர்ஂயத்ரு தவஜ்நாபகத்ருவென க்ருதக்ருத்யத்ருவமத்ரு விவக்ஷிதமிதி ஂவ: । நநூதாஂத வாக்யேஷ்வபி ஸத்யபரித்யஜத்ருவாஸ்நஸ்யாஂவாஸ்நொகாஂவாஸ்ச பரிதாபயுதே । ந து நைர்ஂயத்ரு க்ருதக்ருத்யத்ருவம் வேத்யத்ரு மாசுசு இத்யுக்தஸொகநிவ்ருதே: க்ருதக்ருத்யத்ருவஜ்நானத்ருவாஂவெஂநுபபதேஸ்தத்ரு நைர்ஂயஜ்நாபக க்ருதக்ருத்யத்ருவம் விவக்ஷித-மிய்ஹிப்ரேத்யாஂ । இது மாசுசு: என்கிற இதி ।

(சா.வி) தீர்ந்த அடியவர் தம்மை, விஸ்வாஸதாஸ்ரீதான - திருத்தி, விரோதினவ்ருதநென பரிசுத்ருத்ரு-க்ருதவா । பணி கொள்ள, த்ருக்ருதம் கைத்ருய் ஸ்வொக்தும்து । வல்ல, ஸமர்ய: । ஸ்ரொபதி, ஸ்ரொபதி: । தன் பேறாக, ஸ்வப்ரயொஜனம் யதாஂவெத்யதா । ரக்ஷிக்குமென்று, ரக்ஷெதிதி விஸ்வஸ்ய । நிர்ஹரனாயிருக்கு மென்கை. நிர்ஹரொ ஂதூவா ஸ்தாத்வயமிய்ருத்ய: । இதி ப்ரபத்யநந்ருதர் க்ருதவ்யாஂவாத்ருகவானெவ நிக்ருஂஂ ஂதூந்ரு ஸர்வான் க்ஷமித்ருவா ஸ்வாஸ்ரீதே: கைத்ருய் காரயித்ரு ஸமர்ய்தயா ஸர்வஸக்திமத்யதா ச ஸ்வப்ரயொஜநாய ஸ்வயமெவ ரக்ஷிஷ்யதீதி நிர்ஹரஸ்திஷ்ஂதி ஸ்ரண்யவாக்யஸ்ய ஂவ இதி ஂவ: । திரண்ட பொருள், நிஷ்கூஷ்ரத்ய: । மாசுசு இத்யத்ருபி ஸொகநிவ்ருதே: க்ருதக்ருத்யத்ருவஜ்நானாஂவாஂ ஂநுபபதே: । க்ருதக்ருத்யத்ருவ நிர்ஹரத்ரு...

(சா.ஸ) தீர்ந்த அடியவர், ஸமர்ப்ரணெனநிர்ஹரதாஸா: । திருத்திப் பணி கொள்ள வல்ல, ஸய்யம் ப்ரயொஜனத்ருவென ஸ்வொசிதநிரபராதினத்யாஂநுஷாபநஸக்த: । மா ஸுசு இதி ஂகவதூக்தேரப்யயமெவாஂஹிப்ராப இத்யாஂ । இது இதி । தீர்ந்த பொருள், பர்யவசித நிஷ்கூஷ்ரத்ய: । பர்வஸானமெவொபபாதயதி ।

(सा.सं) இவனுக்கு இत्यादिனா । अधिकारத்துலே आकिञ्चन्ये । भरस्वीकरणं हि भगवतः प्रपित्सुगतशोक कार्यम् । शोकाभावे तु हेत्वभावात्स्वीकृत भरता । न निष्पद्यत इति भावः । उपायस्वीकारमिति । न्यस्तभरोऽहं भगवति - सस्वीकृतभरश्चेति । स्वेन विज्ञातेऽपि मां शरणं ब्रज । अहं मोक्षयिष्यामीति...

மூ-“कार्याभावात्सामग्र्यभावः” என்கிற ந்யாயத்தாலே பூர்ணோபாயனல்லாமையாலே ஫லம் உபாய-பூர்த்தி சாபேக்ஷமாய்க் கொண்டு விலம்பிக்குமென்றறியலாம். முன்பு ப்ரசவத்ஸோகனாய் பின்பு மா-
 शुचः என்று ப்ரதிषேதித்திருக்கிறபடியே வீதஸோகனானவன் கृतகृत்யனென்றறியலாம்.

(சா.தீ) காரியாபிவாதிதி । காரியாபிவாதாஸாமுத்யபாவோ஽னுமீயதே என்று ந்யாயம் விஸுவாஸபூர்வகபுரபுத்திக்கு
உத்தரகாலத்திலும் நிஸ்சாஸ்யதவாதி காரியமிறே. அதிலுலையாகில் விஸுவாஸம் முன்பிலுலையாய்
உபாயபூர்தியிலுலையாம். அத்தால் புலவிலுஸுபம் அனுமிக்கலாமென்கை பூர்வமுத்பந்நசுலகனாய்
பஸ்சாஹீதசுலகனாயிருக்குமவன் அதிகாராங்ரபூர்தியுண்டாகையால் கृतகृत்யனென்கிறார் -
முன்பு புரஸுத்தேத்யாடியால் சுலுஜீவனத்திலும் குபி பண்ணின இசுவரன் பக்கல் ந்யஸ்தபரனானவர்
கृतகृत்யரென்றருளிச் சலுய்கிறார்...

(சா.ஸ்வா) தன்னை நினைத்திருந்த பின்பென்கிறவித்தாலே வஸ்து: उपायं நிறைவேற வில்லையென்று தோத்துகிறதினே. இப்படி கெவலசோகமும், கெவலசோகாभावமும், கृत-கृत्यता லிங்மல்லாவிட்டால் பின்னை மா शुच: என்கிறவிடத்திலே கृतகृत्यतासिद्धि எங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார். முன்பு இதி ।

இப்படி இவ்அधिकாரி முக்துல்யனாய் கृतகृत்யனென்றும் கृतார்த்யனென்றும் கொண்
டாடப்பட்டிருக்குமென்றது கூடுமோ? भक्तियोगरूपमुख्योपायनिष्ठனைவிட்டு गौणोपाय-
निष्ठனை ஸ்துதிக்கிறது असङ्गतமன்னோவென்கிற शङ्कையிலே अचेतन भक्तियोग निष्ठापेक्षया
भक्तियोगத்துக்கும் फलप्रदत्वेन प्रधानभूतனாயும் अकिञ्चनविषयத்திலே भक्तिकार्यकरतया
भक्तिस्थानापन्नனாயும் अनुबन्धिपर्यन्तं झटिति मोक्षप्रदனுமான शरण्यனை उपायत्वेन परिग्रहिத்து
तन्निष्ठனான अधिकारிக்கு ஸ்துதி उपपन्नையென்று ஸ்துதிप्रयोगरूपமான ஒரு பாட்டருளிச் செய்
கிறார்...

(सा.प्र) अतः “यस्य देहान्तरकृते शोको दृप्तस्स उच्यते । यस्तु प्रारम्भदेहेऽपि शोचत्यार्तस्स उच्यते” इत्याद्युक्त प्रकारेण प्रपदनात्पूर्वं शोचतस्तदनन्तरं निवृत्तशोकस्यैव सम्यगनुष्ठितभरन्यासतया तस्य स्वनिर्भरत्वपर्यन्तत्वमुपपद्यते एवेत्यर्थः ।।

(सा.वि) नोक्तपूर्वं मे नच वक्ष्ये कदाचन । रामो द्विर्नाभिभाषते” इत्यादिशरण्योक्तौ सन्देहवान् सन् । शोकि^१कृताना^२कि^३लं, शोकवान् भवति चेत् । कार्याभावात्सामग्र्यभावः अनुमीयते इति शेषः । उपायपूर्तिः पुष्कलं कारणं शोकनिवृत्तौ तदभावादुपायपूर्त्यभावोऽनुमीयत इति शोकनिवृत्यभावे सति उपायपूर्त्यभाव एवेति भावः । तस्मात्पूर्वं शोकवान्पश्चान्निवृत्तशोकश्चेत्पूर्णोपाय इति ज्ञायत इत्याह । प्रसक्तशोक^४ना^५यं इति । ततः कृतकृत्यत्वानुसन्धानं शोकनिवृत्यर्थं नैर्भर्यर्थं च कार्यमिति भावः...

(सा.सं) शरण्योक्तौ मन्दविश्वासस्सन् शोचति चेन्नैर्भर्य रूपकार्याभावात्फलं प्रति सामग्रीरूपाङ्गाङ्गि सुमादयान्निष्पत्तेः यावत्तन्निष्पत्तिफलविलम्बो भवतीत्यर्थः । तर्हि पूर्णोपायत्वसमुरूपकृतकृत्यत्वज्ञापकं किमित्यस्योत्तरमुखेन नैर्भर्याविश्यं भावं निगमयति । *मुञ्च* इति ।।

उक्तविधे भगवत्येवं विधाः प्रपन्ना; मुक्तनित्येश्वरतुल्या अनुष्ठितसर्वकृतवश्चेत्यधिकारार्थम्...

மூ-மன்னர் விண்ணவர் வானோரிறையென்றும் வான்கருத்தோர், அன்னவர் வேள்வி யனைத்து முடித்தனரன்புடையார்க்கென்னவரந் தரவென்ற நம்மத்திகிரித் திருமால், முன்னம் வருந்தி...

(சா.பி) இப்பாட்டால் மன்னவர் இயாதி । அன்புடையார்க்கு, சுவியஸுநெமுடையார்க்கு, என்ன வரந்தரவென்று, கृतார்த்தனாக்கியும் இன்னமென்ன வரந்தரக் கடவோமென்று அதுசரான. நம்மத்திகிரித்திருமால், நம்முடைய சீவரதராஜர். முன்னம் வருந்தி, இவனுக்கு முன்னே இவன் உஜீவனத்துக்காக கृஷி பண்ணி...

(சா.சா) மன்னவர் இதி । அன்புடையார்க்கு, சுவியஸுத்தில் ப்ரெமுடையார்க்கு. அன்பு, ப்ரெமு என்ன வரந்தரவென்று அநுபந்நிபர்த்தம் மோகப்ரதானம் பண்ணியும் இன்னமென்ன வரந்தரக் கடவேனென்று அதுசரான - நம், நம்முடைய. அத்திகிரித் திருமால், “அம்மானாழிப் பிரானவனெவ்விடத்தான்” என்று அகலாதே பரத்வத்யோதகௌந்ந்யசாலி ஹஸ்திபிரிமிலே சௌப்யத்தாலே சர்வருக்கும் சேவாயோக வவதரித்திருக்கிற திருமால், அசுரயிக்கிற சேதனர்களுக்கு அநதிக்ரமணிய புருசகாரபூத பிராட்டியினிடத்திலே வ்யாமோஹத்தையுடைய ச்ரீய:பதியாலே. மால், வ்யாமோஹம் முன்னம் வருந்தி, முன்னே தானே இவனை எப் போது உஜீவிப்பிக்கக் கடவோமென்று. வருந்தி, கृஷி பண்ணி. வருந்துகை, ப்ரயாணப் படுகை. யாதுச்சிகசுகூதமவலம்ய ப்ரந்யாசபர்த்தம் பரிபாகத்தை...

(சா.ப்) உக்தார்த்தஜ்ஞாபயா சங்குஹாஹ । மன்னவர் இயாதினா । அன்புடையாரென்னவாதரவென்று நம்மத்திகிரித் திருமால், சாசுரிதானா சுவகேஹ்யரூபபரமபுருசார்த்தம் ப்ரதாய “ஐசுவரியமகசரபதிம் பரம் பதம் வா । ஃரணம் ப்ரவூஹிவ மெ” இயாதுக்தப்ரகாரேண புநரபி கிம் வாபீஷ்டம் தத்யாமிதி வதந் । । “கிந்நாமத்வம்-சம்சுரிதேஷு விதரந்” இயுக்தப்ரகாரேணாசுரிதானாமபி சுவானுபவப்ரதானார்த்தம் ஹஸ்திபிராவவதீரணோ஽ஸ்மத்சுவாமி ச்ரீமந்நாராயண: । முன்னம் வருந்தியடைக்கலங் கொண்ட நம்முக்கியர், தீன “பூர்வமேவ கृதா ப்ரஹ்மந்” இயுக்தப்ரகாரேண கரணகலேபரதானயாதுச்சிகசுகூதசம்பாதினயாபமானகாலகடாகாதிபி: “வூஷ-சீலேசகூஷிவலம்” இயுக்தப்ரகாரேண சுவயமேவ கृஷிம் கृத்வா ரக்ய...

(சா.வி) கृतகृत்யாந்ரப்சம்ஸந்தி மன்னவர் இதி காபயா । அன்புடையார்க்கு பக்திமதாம் என்ன வரந்தரவென்று, சுவகேஹ்யரூப பரமபுருசார்த்தம் தத்வாபி “ஐசுவரியமகசரபதிம் பரம் பதம் வா” இதி ந்யாயேன கம் வரம் ததாமிதி ப்ரதீகசமானே நம்மத்திகிரித் திருமால், அஸ்மதீயஹஸ்திபிரிஸ்வாமினா - முன்னே வருந்தி, பூர்வமேவ கரணகலேபரதானயாதுச்சிகசுகூதசம்பாதினயாபமானகாலகடாகாதிபி: சுவயமேவ...

(சா.ச) சஹ்ருஹாதி । மன்னவர் இயாதினா । அன்புடையார்க்கு, பாவபந்நாந்விதபக்திமதா கம் வரம் ததாமிதி வதந்நுதாரதயா சுரிதாஸ்மத்ஸுரிபிரிசாப்ரபதினா - முன்னம் இயாதிசஹசௌஹர்தீநேவ பூர்வ-மேவ । வருந்தி இயாதி யதுச்சாசுகூதாபாசார்ய ப்ராபிஷதநபர்த்தம் ப்ரயத்னம் கृத்வா ரக்யவஸ்துத்வீன சுவீ-கூதா:...

மூ-யடைக்கலங் கொண்ட

(சா.दी) வருந்துகை, प्रयासப்படுகை. அடைக்கலங் கொண்ட, தனக்கு ரक्ष्यவस्तுவாக परिग्रஹித்த. நம்முக்கியர், நம்முடைய स्वாமிகளான प्रपन्नர். மன்னவர், श्रीवैष्णवராஜாக்கள் - விண்ணவர் भूदेவர்கள். வானோரிறையொன்றும் வான் கருத்தோர், नित्यसूरि-निर्वाहकன் - ஒன்றுகிற, வசிக்கிற, परमपदத்தில் அபிலாषையுடையவர் - கருத்து, இங்கு அபிலாஷம். அன்னவர் परमहंसர். வேள்வியனைத்தும் முடித்தனர்.

(சா.स्वा) யுண்டாக்கி, அடைக்கலம் கொண்ட, रक्ष्यवस्तुவாக परिग्रஹிக்கப்பட்ட. भर-वेन स्वीकरிக்கப்பட்டயென்றபடி. நம் மத்திகிரித்திருமாலென்று. “काञ्चीपुरी यस्य हि जन्मभूमिः” इत्याद्युक्त स्वासाधारणसम्बन्धத்தைச் சொன்னபடி. நம்முக்கியர், நம்முடைய मुख्यர்கள். गौणोपायनिष्ठரானாலும், “सत्कर्मनिरताश्शुद्धास्सांख्ययोगविदस्तथा । नार्हन्ति शरण-स्थस्य कलां कोटितमीमपि” என்று शरणस्थ शब्दத்தாலே सिद्धोपायनिष्ठையைச் சொல்லி मुख्यர்களாக स्तुதிக்கப்பட்ட நம்முடைய प्रपन्नர்களென்றபடி. மன்னவர், ராஜாக்கள். “प्रभवो भगवद्भक्ताः” என்கிறபடியே நமக்கு स्वாமிகளென்றபடி. “तद्वृष्टि गोचरास्सर्वे मुच्यन्ते सर्वकिल्बिषैः” என்று நமக்கு रक्षकர்களென்றவுமாம் - விண்ணவர், देवர்கள். நமக்கு आराध्यர் என்றபடி. तत्र हेतुमाह - வானோர் इति । வானோரிறை, नित्यसूरिकளுக்கு निर्वाहकனான ईश्वरன். ஒன்றும், नित्यवासं பண்ணும். வான் கருத்தோர். வானிலே, परमपदத்திலே, கருத்தை உடையவர். अनन्यप्रयोजनरान परमैकान्तिकளாகையாலே யென்றபடி. यद्वा वानोरोरिहयொன்றும்படி “मान्द्यातिपुरुषव्याघ्रस्ततो मे तद्गतम्मनः” என்கிறபடியே नित्यवासं பண்ணும்படி. வான், परमपदத்திலே. கருத்தோர், अभिप्रायத்தையுடையவர். अनन्यप्रयोजनतया...

(சா.प्र) वस्तुतया स्वीकृता अस्मत्स्वामिनः प्रपन्नाः “नार्हन्ति शरणस्थस्य...” इत्युक्तप्रकारेण भागवतमुख्याः । வேள்வியனைத்தும் முடித்தனர். செய்த வேள்வியர். “सर्वे वेदाः सर्व विद्यास्सर्वशास्त्रास्सर्वे यज्ञास्सर्व इज्याश्च कृष्णः - विदुः कृष्णं ब्राह्मणास्तत्वतो ये तेषां राजन् सर्वयज्ञास्समाप्ताः” इत्याद्युक्तप्रकारेण कर्तव्याभावात्कृतकृत्या एवेत्यर्थः । सस्वराट् भवति - “स्वातन्यमतुलं प्राप्य” इत्याद्युक्तप्रकारेण कर्मपारतन्यरहितत्वात् । மன்னவர் शब्दवाच्याः मुक्ताः ।

(சா.वि) यत्नं कृत्वा अடைக்கலங் கொண்ட, रक्ष्यवस्तुतया स्वीकृता: நம் முக்கியர், अस्म-त्स्वामिनः प्रपन्नाः । வேள்வியனைத்தும் முடித்தவர். வேள்வி, यज्ञान् । அனைத்தும், सर्वान् । முடித்தவர், समापितवन्तः कृतसर्वयज्ञाः “विदुः कृष्णं ब्राह्मणास्तत्वतो ये तेषां राजन् सर्वयज्ञा-स्समाप्ताः” इत्यादि द्रष्टव्यम् । पुनः प्रशंसन्ति - மன்னவர் - सर्वराट् भवतीत्युक्त राजानः - अकर्मवश्या...

(சா.सं) நம், अस्मदीया: முக்கியரே, “नार्हन्ति...” इत्यादिना मुख्यतयोक्त एव । மன்னவர் इत्यादि, வான்கருத்தோரன்னவரான மன்னவர், “अप्राकृतं सुरैर्वन्द्यम्” इत्यादिनोक्त परमा-काश प्राप्ति तृष्ण्या प्राक् வான் கருத்தோர் इत्युक्ता: । परम पदं प्राप्य “स स्वराट् भवति” इत्यादिना स्वतन्त्रत्वेन व्यवहृता मुक्ता: । விண்ணவர் इति, नित्यसूरयः । वानोरोरिहयெனும், नित्यसूरीणां निर्वाहकः । வேள்வி इति, विदुः कृष्ण...

மூ-நம் முக்கியரே || 20 ||

(சா.தி) செய்ய வேண்டும் கृत்யம் எல்லாம் முடிந்த परिपूर्णரான கृतகृत்யரென்கை. “तेषां राजन् सर्वयज्ञास्समाप्ताः” || २० ||

மோक्षार्थமாக ஒன்றும் அநுஷ்டிக்க வேண்டாமையாலும், प्रयोजनान्तर तत्साधनங்களிவ னுக்கு...

(சா.சுவா) “ज्ञानी त्वात्मैव मे मतम्” என்று शरण்யன் தன்னாலே கொண்டாடப்பட்டவ ரென்றபடி. வானோரிறையென்னும் இதி பாடு ப்ரபந்ரர்கள் நியத்யூரி நிர்வாகேசுவராபிந்ந ரென்று த்துதி. “ये ब्राह्मणास्तेऽहमसंशयं नृप” என்றதிறே. அன்னவர், ஹ்ஸர். பரமஹ்ஸ ரென்றபடி. சாராசாரவிகேகததரரென்றவதாமம். வேள்வியனைத்தும், வேள்வி, யஜம். அனைத்தும், கத்ச்ந் கத்ச்நயஜங்களையும். முடித்தனர், சமாபித்தவர். “तेषां राजन् सर्वयज्ञाः समाप्ताः” என்கிறபடியே கர்த்வ்யாபாவாத் கृतகृत்யரென்றபடி. யத்யா அன்னவர், ஹ்ஸர்களாய். சாரா சாரவிகேகததரராய். சதாசார்யாதி கதததத்வஹிதபுரூபார்த்தவிகேகராயென்றபடி. வேள்வி யனைத்தும் முடித்தனர், “एवं शरणमभ्येत्य भगवन्तं सुदर्शनम् । अनुष्ठिकृतुशतो भवत्येव न संशयः” என்கிறபடியே சகூடரந்யாசானுஷ்டானத்தாலே கர்த்வ்யாபாவாத் கृतகृत்யரென்ற படி. பகவதா பரஸ்விகாராபாவே கृतகृत்யதே எங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார். அன்புடையார்க்கு இத்யாதி பூர்வதர்த்த: | யத்யா | மன்னவர், ராஜாக்கள். ச்வதந்நர். பகவத்யா கவத வ்யதிரித்க்விஷயத்தில் ச்வாதந்யம். அது நிவர்த்ததேவர்பிபிதூக்ரண ரென்றபடி. விண்ணவர் ப்ராகூததேவர். வானோர், நியத்யூரிகள். ப்ராகூதாப்ராகூதரான உபய-வித்யதேவதேகருடைய. இறை, காணிக்கை, என என்றபடி. “सर्वेऽस्मै देवा बलिमावहन्ति” என்கிறபடியே அவர் கருடைய பாரதந்ய விட்டது மாத்ரமன்றிக்கே அவர்கள் காணிக்கையிட அதனாலே ஆராத்யராம்படி. வான், பரமபதத் திலே கருத்துடையவரென்றபடி || 20 ||

இப்படி கृतகृत்யனென்கிறது கூடுமோ? உபாயமாக கர்த்வ்யமில்லாதவனன்றோ கृतகृत்ய ன். இவனுக்கு...

(சா.ப்ர) விண்ணவர், நியத்யா: வானோரிறை, தेषா் ச்வாமி நாராயண: | என்று வான்கருத் தோர், एवं निर्दिष्टा: பரமாகாசே ப்ரதிஸ்திதசித்தா: | அன்னவர், एतेषां सदृशा இத்யர்த்த: - ப்ரபந்நானா் கृतகृत்யத்வாத் ப்ரயோஜனான்தரவீமுக்யாத் ப்ராயத்வன நியத்யவிபூதௌ ப்ரதிஸ்தித சித்தத்வாத் நியத்யமுக்தேசுவரதூத்யத்வ- மிதி பாவ: || २० ||

यद्यपि प्रपन्नस्य संसारनिवृत्यर्थं कर्तव्यान्तरं नास्ति । अथापि यावच्छरीरपातम्...

(சா.வி) முக்தா இத்யர்த்த: | விண்ணவர், நியத்யா: | வானோரிறையென்னும், பரமபதச்வாமி. வான் கருத்தோர், பரமா்காசே ப்ரதிஸ்திதசித்தா: அன்னவர், பரமஹ்ஸா: || २० ||

(சா.ச) ब्राह्मणास्तत्वतोये तेषां राजन् सर्वयज्ञास्समाप्ताः । एवं शरणमभ्येत्य भगवन्तं सुदर्शनम् । अनुष्ठितक्रतुशतो भवत्येव न संशयः” இத்யுத்க்வித்யானுஸ்தித சர்வகர்த்வதவ்ஸ்சேத்யர்த்த: || २० ||

एवं विध सर्वप्रपन्नानां निर्भरत्वान्निस्संशयत्वाच्चाज्ञासेत्वनुपालनातिरिक्तं किमपि...

மூ-भगवति हरौ पारं गन्तुं भरन्यसनं कृतं परिमित (रस) सुख प्राप्त्यै कृत्यं...

(सा.दी) வேண்டாமையாலும், தேயாத் கர்மாதினையாகையாலும் இவ்அधिकாரிக்கு கெவல் ஂகவதாஜ்ஜாபரிபாலனமே செய்ய வேண்டுதென்கிறார். ஂகவதிதி. பாரம் கந்து, சஸாரபாரமான பரமபதத்தை அடைததற்கு. ஂகவதி ஂரௌ ஂரந்யஸனம் க்ருதம் । ஆகையால் ததர்யமாக ஒன்றும் செய்ய வேண்டாம். பரிமதி சு஁ப்ராப்த்யை, ஂஷ்வய்கைவல்யப்ராப்த்யர்யம் । க்ருத்யம், ததுபாயானுஸ்தானம் ।

(सा.स्वा) धर्मसाधनशरीररक्षणार्थव्यापारमும் स्वर्गपशुपुत्रादीतरपुरुषार्थसाधनकाम्यकर्मங்களும் ப்ரஸக்தங்களன்றோ? காம்யத்வாத் அதுகள் ப்ரபந்னுக்கு ப்ரஸக்தங்களன்றென்னில் அப்போது ப்ரபத்தியும் காம்யமானபடியாலே அனுஸ்தையாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? உபாயுத்தரகாலம் இவ்அधिकாரிக்கு சா஁நானுஸ்தானமில்லைென்னில், “सहकारित्वेन च” என்கிறபடியே உபாயநிஷ்ப-த்யர்யதயாசா஁நஂதூதநித்யநைமத்திகங்களும் அனுஸ்தையங்களாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? சா஁நதயா அனுஸ்தையங் களானாலும் ச்வயம் ப்ரயுஜனமாக அனுஸ்தையங்களென்னில் இப்ப்ரயுஜனாஂபிலாபையில்லாத அதிக-காரிக்கு அனுஸ்தானத்தில் ப்ரயுஜனஂ஁நி தவிர வேறொரு ஂா஁கமில்லாமையாலே ஂச்சிக-ஸத்யாரம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? இத்யாதி ஂக்ஷைகளைப் பரிஂரிக்கிறார். ஂகவதிதி । ஂகவதி, ரக்ஷணுப யுத்த சகல கல்யாணகுணபரிபூர்ணம் । ஂரௌ, விரு஁நிர்ஸனக்ஷமே பரமபுரூபே । பாரம், சஸாரஸமுத்ரபாரஂதூதபரமபதம் । கந்து, ப்ராப்தும் । ஂரந்யஸனம் க்ருதம், இதினாலே தேவதான்தரவிஷயஂரந்யாஸமும், ஁லான்தரார்ய ஂரந்யாஸமும், ச்வரூபவிருத்ததயா த்யாஜ்யமானாலும் ச்வரூபானுகுண முக்ஷார்யமாக ஂரந்யாஸமவஸ்யமனுஸ்தைமென்றபடி. பரிமதிசு஁ ப்ராப்த்யை, அபவகபிக்ஷயா நஸ்வரத்வாதிஂ: பரிச்சித்நைதர புரூபார்ய சா஁நம் । க்ருத்யம்...

(सा.प्र) उपभोगार्थं द्रव्यार्जनादिकं कर्तव्यमस्त्येवेति कथं कृतकृत्यत्वमित्यत्र पूर्वाधिकैश्वर्योपभोगार्थं சா஁நானுஸ்தானம் கர்யம்த்யுத்யதே வா தே஁தாரணமாத்ரார்ய த்ரவ்யஸித்த்யர்யம் சா஁நானுஸ்தானம் கர்யம்த்யுத்யதே தேதி விதல்ய ப்ரதமஸ்யாக்ருத்யவத்யாஜ்யத்வம் தர்யந் த்விதீய பக்ஷ஁பி சஸார நிவ்ருத்திவதேவ சித்தஸா஁நத்வாதேவ ந கர்யமஸ்தீத்யா஁ । ஂகவதி ஂராவித்யாதிநா । பாரம் கந்து ஂகவதி ஂரௌ ஂரந்யஸனம் க்ருதம் பரிமதிதரச ப்ராப்த்யை-க்ருத்யம் சாக்ருத்யவத்ப்ர஁ணம் வபுர்வூத்திஸ்ச பூர்வ க்ருதநீநியதி க்ருமையீஂவதி அத இ஁ ஂுதீவிஂதூராஜ்ஜாஸேது: பரமனு-பால்யத இத்யந்வய: - பாரம் கந்தும், “मृदितकषायायतमसः पारं दर्शयति भगवान् सनत्कुमारः” இத்யுத்தம் தமச: பாரம் । கந்தும், சஸாரநிவ்ருத்தி ப்ராப்தும்த்யர்ய: - பரிமதிதரசப்ராப்த்யை, பரிமதிதரசஸ்ய । அதிஷுதே஁-கைஸ்வர்யஸ்ய சித்த்யை - க்ருத்யம், க்ருத்யம் சா஁நானுஸ்தானம் - அக்ருத்யவத்நிஷித்த...

(सा.वि) भगवतीति । परं गन्तुम्, संसारं तरितुम् । हरौ, आश्रितदोषहरे भगवति कल्याणगुणाकरे ஂரந்யஸனம் க்ருதம் - பரிமதிசு஁ப்ராப்த்யை, ஂஷ்வய்கைவல்யரூபபுரூபார்ய ப்ராப்த்யை, க்ருத்யம், சா஁நம்...

(सा.सं) न कर्तव्यमिति समर्थ इति श्लोकेनोक्तार्थं बुधानामाचारमपि प्रमाणयति - भगवतीति । पारं गन्तुं, प्रकृतिजलधेः पारं परमाकाशम्...

म-प्रहीणमकृत्यवत् । भवति च वपुर्वृत्तिः पूर्व कृतै (नियतिक्रमैः) नियतक्रमा परमिहविभोरा-
ज्ञासेतुर्बुधैः...

(सा.दी) अकृत्यवत्प्रहीणम्, पापवत्परित्यक्तम् । वपुर्वृत्तिः देहयात्रा च । पूर्व कृतैः कर्मभिः नियतक्रमा
भवति । पूर्वकर्मानुसारेण सुखप्रचुरमायुः, दुःखप्रचुरमायुः, तत्तत्काले नियतमायुः कुरुं.
अत्रि स्वप्रयत्नं व्यर्थमेव. अतः, प्रपत्तेरुत्तरकाले - बुधैः, ज्ञानिभिः प्रपन्नैः परं, केवलम् ।
विभोः ईश्वरस्य । आज्ञासेतुः, आज्ञारूपश्रुति...

(सा.स्वा) काम्यकर्म सर्वं मुमुक्षोरनिष्टफलत्वाविशेषात् । अकृत्यवत् । निषिद्धकर्मवत् । प्रहीणं, परि-
त्यक्तम् । इति तन्नामैव स्वरूपविरुद्धं काम्यानुष्ठानं प्रसक्तमन्त्रेण कुरुं. वपुर्वृत्तिः, शरीर-
पालनं वृत्तैरप्यङ्गीकृतप्रारब्धसुकृतवशेन संभवत्प्रकारमन्तरेणान्यदयितुमशक्यतया प्रारब्धवशादेव
तत्सिद्धेस्तदर्थव्यापारमपि त्यक्तमेव । इह, संसारदशायाम् । बुधैः, आचार्यसकाशाद्यथावदधिगतं तत्त्व-
हितपुरुषार्थैः प्रपन्नैः । विभोः, स्वाज्ञातिक्रमे दण्डनसमर्थस्य भगवतः । आज्ञासेतुः, वर्णाश्रमादिनित्य-
नैमित्तिकाज्ञाकैङ्कर्यमर्यादा ।

(सा.प्र) वैषयिकसुखसाधनानुष्ठानवत् । प्रहीणम्, प्रकर्षेण हीनम् निषिद्धं सुखानुभवो यथाल्पो-
दुःखमिश्रो दुःखोदकश्च तथैहिकैश्वर्यानुभवोऽप्यत्यन्तं निकृष्ट इत्यर्थः । पूर्व कृतैः, जन्मान्तरेषु कृतैः
नियतिक्रमैः क्रमेण सिद्धपरिपाकैः - नियतिशब्दवाच्यसुकृतैर्दुष्कृतैरित्यर्थः । यैः क्रमैर्यानि
सम्पादितानि तैर्भवन्तीत्यर्थः । “उत्पन्नपि चाकाशं विशन्नपि रसातलम्” । अतन्नपि महीं कृत्स्नां
नादत्तमुपतिष्ठते । यो मे गर्भगतस्यापि वृत्तिं कल्पितवान्प्रभुः । शेषवृत्तिविधानेऽपि किं सुप्तस्सोऽथवा
मृतः । अप्रार्थितानि दुःखानि यथैवायान्ति देहिनाम् । सुखान्यपि तथायान्ति दैन्यमत्रातिरिच्यते ।
उत्पत्तिस्थितिनाशानां स्थितौ चिन्ता कुतस्तव । यथोत्पत्तिर्यथानाशस्थितिस्तद्वद्विष्यति ।
यत्किञ्चिद्वर्तते लोके सर्वं तन्म-द्विचेष्टितम् । अन्यो ह्यन्यच्चिन्तयति स्वच्छन्दं विदधाम्यहम् । येन यत्र
च भोक्तव्यं सुखं वा दुःखमेव वा । स तत्र रज्ज्वा बध्वेव बलादेवेन नीयत” इत्यादि प्रमाणादिति
भावः - नियत क्रमेति वापाठः - तदा वृत्तेर्विशेषणम् - एवं तर्हि प्रपन्नैः कामचारैर्भवितव्यमित्यत्राह ।
परमिहेत्यादिना - प्रपन्नानामपि यावच्छरीरपातं शास्त्रवश्यत्वान्निषिद्धानुष्ठाने च “आज्ञाच्छेदी मम
द्रोही मद्रक्तोऽपि न वैष्णवः । मनीषी वैदिकाचारं मनसापि...

(सा.वि) अकृत्यवत्, पापतुल्यम् - प्रहीणं, त्यक्तम् । वपुर्वृत्तिः, पूर्वशरीर रक्षणार्थं जीवनम् । पूर्व
कृतैः, प्राचीनसुकृतैः । नियतक्रमा, अवश्यं भाविनी । अतः कुत्रापि व्यासङ्गो नास्तीति भावः । तर्हि
किं तूष्णीं स्थातव्यमित्यत्र आह - परमिहेति । इह, अस्मिञ्जगतिपरं, प्रपत्त्यनन्तरं - यद्वा, परं,
अत्यर्थम् । “विभो राज्ञासेतुः । श्रुतिस्मृतिर्ममैवाज्ञा” इत्युक्तमर्यादा । बुधैः, प्रपन्नैः । अत्र...

(सा.सं) प्रहीणम्, परित्यक्तम् - पूर्व कृतैः कर्मभिर्निष्पन्नम् । नियतिक्रमात्, भगवत्कृपाक्रमात् -
इह, संसृतौ वर्तमानैः । बुधैः श्रुतिस्मृतिकोविदैः । परम्, केवलम् । आज्ञासेतुः...

मू-रनुपाल्यते ।। ३१ ।।

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु
श्रीमद्रहस्यत्रयसारे कृतकृत्याधिकारस्त्रयोदशः । श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ।।

(सा.दी) स्मृत्युक्त सदाचार पद्धतिरेव परिपाल्यते *எண்ணக* ॥ 31 ॥

इति श्रीसारदीपिकायां कृतकृत्याधिकारस्त्रयोदशः ।।

(सा.स्वा) अनु, पश्चात् । उपायोत्तरकालम् । पाल्यते । *இதனாலே* स्वरूपज्ञानां अधिकारिकं
आज्ञातिक्रमकृतं “एवं विलङ्घयन् मर्त्यो मर्यादां वेदनिर्मिताम् । प्रियोऽपि न प्रियोऽसौ मे
मदाज्ञाव्यति वर्तयन् । इहैवैषां केचिदुपप्लवा भवन्ति” *என்கிறபடியே* स्वाम्यभिमतानु-
वर्तनरूपपुरुषार्थहानिमात्र *மன்றிக் கே* यथोचित दण्डनरूपबाधकम् *வருகையாலே* भगवदाज्ञा
परिपालनमवश्यं कर्तव्य *மென்ற கருத்து*.

इति श्रीमदात्रेयकृष्णार्यसुतेन तच्चरणाम्बुजचञ्चरीकेण श्रीमद्वेदान्तरामानुजयतीन्द्र
महादेशिककटाक्षलब्धवेदान्तरहस्यजातेन गोपालदासेन विरचितायामुत्तरसारास्वादिन्यां
कृतकृत्याधिकारस्त्रयोदशः ।।

(सा.प्र) न लङ्घयेत्” इत्यादि श्रुतिभिः प्रत्यवायावगमाच्च नियमयितुर्भगवत आज्ञारूपसेतुः, मर्यादा ।
परं, केवलं, परिपाल्यत इत्यर्थः ।। ३२ ।।

इति श्रीसारप्रकाशिकायां कृतकृत्याधिकारस्त्रयोदशः ।।

(सा.वि) पाल्यते, संरक्ष्यते आज्ञानुज्ञाकैङ्कर्येण कालयापनं कुर्वन्तीति भावः ।। ३१ ।।

इति सारविवरिण्यां कृतकृत्याधिकारस्त्रयोदशः ।।

(सा.सं) आज्ञासिद्धो धर्मः । अनुपाल्यते, प्रतिदिनमनुष्ठीयते ।। ३१ ।।

इति श्री सारप्रकाशिकासंग्रहे कृतकृत्याधिकारस्त्रयोदशः ।।

श्रियै नमः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारः ॥

मू - स्वरूपो...

(सा.दी) चतुर्दशेऽस्य धन्यस्य स्वरूपोपायसिद्धिषु । स्वनिष्ठाया अभिज्ञानं दश्यते हेतुभिर्निजैः ॥

(सा.स्वा) இப்படி पूर्वाधिकாரத்திலே முக்ததூத்யனாய் உபாயபூர்தியாலே கृतகृत்யனென்றும், பुरुஷார்த்பூர்தியாலே கृतார்த்யனென்றும், கொண்டாடப்பட்டிருக்குமென்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போதில்அதிகாரிக்கு பரீ: பரிபவாதி ப்ரசத்தியில் விஷாடமும் பர்விஷயத்தில் ஹிஸாபிர்ஹியும், மரணஹேது ஹோர்வ்யாஹ்ராதி ஢ர்ஷனத்தில் அபூதித்யும், தந்நிவூத்யர்த்யுபாயான்த்ரான்வேஷணமும், இதரபுரூஷார்த்யலாபாலாபங்களில் ஹர்ஷஸூகங்களும், ஶரீரபூஷணைகப்ரயோஜனாபிஸந்ஹிபூர்வக ப்ரவூத்தியும், ப்ரத்யக்ஷசி஢்஢மாக தோற்றுகிறது வி்ரோ஢ியாதோ? இப்படி பஹுஹ்ரித்ரமுடைய அதிகாரிக்கு முக்ததூத்யதாதிகள் எங்ஙனே? ஶ்ரூபுபாயபுரூஷார்த்யங்களிலே நிஶையில்லாத அதிகாரிக்கு இஶ்ஹ்ரித்ரம் ஶம்பவித்தாலும் இந்நிஶையுடைய அதிகாரிக்கு இது ஶம்பாவிதமன்றென்னில்? நிஶையாவது; ஶ்ரூபுமேவம்பூதம், உபாய எவம்பூத: । புரூஷார்த்ய எவம்பூத: என்கிற நிஶயமன்றோ? இந்த நிஶயபூர்வகமாக உபாயானுஷான பண்ணின அதிகாரிக்கு பூர்வோக்தஹ்ரித்ரங்கள் ப்ரத்யக்ஷசி஢்஢ங்க ளன்றோ? கைவல இந்நிஶயமுடைய அப்பூர்ணாதிதாரிக்கு இஶ்ஹ்ரித்ரங்கள் ப்ரத்யக்ஷசி஢்஢ங்களா ளாலும் வக்ஷயமாணகார்யவிஶேஸோத்பா஢நபர்யந்தயதாவஸ்தித ஶ்ரூபுபாய புரூஷார்த்யவிஷய ஶாஸ்த்ரஶ்ரவணமநன நிர்ந்தராப்யாஸாவூத்தி ஜனித பூர்வோத்தர காலானுவர்தமான ஢ுவாதிப்ரணீத குயுக்த்யுந்ரீத ஶங்காங்குராஸஹ்ரூபாதித்ரிதய விஷயநிஶய விஶேஷரூபஶ்ரூபாதிநிஶையுடைய அதிகாரிக்கு இவ்விபரீதஹ்ரித்ரங்கள் உத்யாலென்றினாலும் இந்நிஶயவிஶேஷ இஶ்...

(சா.ப்ர) நைர்ஶ்யோபபா஢கதயா கृतகृत்யத்வஸ்ய ஜாதவ்யத்வாத்஢ுத்வா தஜ்ஞானஜனகதயா ஶ்ரூ...

(சா.வி) एवं नैर्भर्यं हेतुभूतया कैङ्कर्यं परम्परया कृतकृत्यत्वानुसन्धानमुक्त्वा भगवदनन्यार्हशेषत्व-
पारतन्यादि विशिष्ट स्वरूपनिष्ठा ज्ञानं स्वतन्त्रस्वाम्यमभिमतकैङ्कर्यं प्रवृत्तौप्रतिकूलाचरण निवृत्तौ च
हेतुः परमपुरुषार्थतयावगत भागवतपर्यन्त भगवत्कैङ्कर्यं...

(சா.ஸ) इत्थं पूर्वाधिकारे कृतकृत्यतानिरूपणमुखेन स्वरूपोपायफलेषु निष्ठोक्ता भवति...

மூ - पायार्थेष्ववितथनिविष्ट स्थिरमते:

(சா.தீ) மோக்ஷம் கிட்டுகிறதுக்கு हेतुக்களான परिभवादिषु विषादा भावादिभ्यம், भगवद्व्यति-
रिक्तां தஞ்சமலரென்றும் बुध्यादிகளும், देहयात्रादிகளில் கறைத்துலருகை इत्यादिभ्य மாகிற
लिङ्गங்களாலே இவ்அधिकாரிக்கு स्वरूपोपायपुरुषार्थங்களில் अवितथ निविष्टस्थिरमतित्व
மாகிற स्वनिष्ठैயினுடைய अभिज्ञानं सुप्रापमेன்கிறார் முதல் श्लोकத்தில். स्वरूपेति ।
स्वस्वरूपे, प्रपत्ति रूपोपाये कैङ्करूपपुरुषार्थे च । अवितथं यथार्थं निविष्टा स्थिरा मतिर्यस्य तस्याधि-
कारिणः ।

(சா.ஸ்வ) छिद्रங்களுக்கு प्रतिबन्धकமாக மாட்டுமோ? இச்சிद्रங்கள் अनिष्टसाधनங்க
ளென்கிற बुद्धியாதல் நம்முடைய अधिकारविरुद्धங்களென்கிற बुद्धியாதலன்றோ?
प्रतिबन्धिकैयாகலாவது; वक्ष्यमाण कार्यविशेषलिङ्गங்களாலே तत्कारणभूतस्वनिष्ठारूप
स्वाधिकारத்திலிந்த अधिकारிக்கு स्वनिष्ठाभिमानந்தானே स्वाधिकारविरुद्धत्वज्ञानमुखेनछिद्र-
प्रसक्तियில் अज्ञोत्पादनं பண்ணிக் கொண்டு छिद्रங்களை प्रतिबन्धिकுமென்னிலிப்
படிப்பட்ட निष्ठात्रयத்துக்கும் प्रत्येकमनुमापक तत्तदसाधारणकार्यभूतासङ्कीर्ण समीचीन लिङ्गं
दुर्लभमன்றோ? इत्यादि शङ्कैयையந்த अधिकारத்தாலே परिहरिक्कக் கோலி आद्यश्लोकत्
தாலே शङ्कापरिहारத்தை सङ्ग्रहिक्किறார். स्वरूपोपायेति - स्वरूपम्, वक्ष्यमाणाचिद्वैलक्षण्यादि
स्वात्मस्वरूपम् उपायः, वक्ष्यमाणरहस्यत्रयप्रतिपाद्यप्रपत्तिः - अर्थः अर्थ्यत इति व्युत्पत्त्या मोक्षरूप
परमपुरुषार्थः - एतेषु विषयेषु अवितथं, न विद्यते वितथं अनृतं यथा भवति तथा - निविष्टा,
यथावस्थिताकारविषयिणिस्थिरा, उपायानुष्ठानोत्तरकालेऽप्यनुवर्तमाना - कुयुक्तिभिः प्रतिबन्धानर्हा -
मतिः, निश्चयविशेषः यस्य सः...

(சா.ப்ர) पोपायपुरुषार्थेषु स्वनिष्ठाज्ञातव्येत्यभिप्रेत्याह - स्वरूपोपायेत्यादिपर्यवसन्न स्वरूपत्वेन
प्रमाणैर्बोधितयोर्भागवतपर्यन्त भागवदनन्यार्हं शेषत्व तथाभूत पारतन्त्र्ययोः काष्ठाभूतोपायत्वेनावगते
भगवति पुरुषार्थतया प्रमाणावगते भागवतपर्यन्त कैङ्कर्ये चावितथमहृदयत्वं विहाय सहृदयत्वं यथा
भवति तथा निविष्टा यथोक्त तद्विशेषण विशिष्टतया एतान्विषयी कुर्वन्ति । स्थिरा, पश्चादपि यावत्कालं
तथैव विषयीकर्तुं योग्या...

(சா.வி) रूपपुरुषार्थनिष्ठाज्ञानं प्राप्यान्तरवैराग्यद्वारा तदुपाय निवृत्तौ हेतुः उपायनिष्ठाज्ञानं
मोक्षोपायनिवृत्तौ हेतुरिति कृतार्थत्व हेतुत्वेन उपायनिवृत्तिद्वारा कृतकृत्यता हेतुत्वेन च स्वरूपोपाय
पुरुषार्थनिष्ठाज्ञानमावश्यकमित्याह - स्वरूपेति । स्वरूपोपायार्थेषु । अवितथं, अविसंवादम् । निविष्टा,
शास्त्रोक्त प्रकारेण तत्तद्विशेषणविशिष्टतया स्वरूपोपाय पुरुषार्थान्विषयीकुर्वन्ति । स्थिरा, यावज्जीवं
पश्चादपि तथैव प्रसरन्ती मतिर्यस्य पुरु...

(சா.ச) अथ स्वस्य तन्निष्ठापरिज्ञानोपायं तत्परिज्ञानफलं च प्रसङ्गान्निरूपयितुमधिकारान्तरमारभमाणः
प्रतिपाद्यं सङ्गृह्णाति - स्वरूपेति - अतः, पुरुषार्थः, मतेरवितथत्वं याथार्थ्यम् । निविष्टत्वम् ।
यावद्धर्मा-न्विततया धर्मिविषयकत्वम् । स्थिरत्वम्, अचञ्चलत्वम्, एतेन निष्ठा...

मू-स्वनिष्ठाभिज्ञानं सु(गम)भगमवर्गादुपनतात् । प्रथिम्नो यस्या (दौ) सौप्रभवति विनीतः...

(सा.दी) स्वनिष्ठाभिज्ञानम्, स्वस्य स्वरूपादिषु निष्ठाया स्थितेरभिज्ञानमस्तीति ज्ञानम् । उपनतादप-
वर्गात्, उपवर्गोपनतिसूचकैः परपरिभवादिषु विषादाभावादिभिः - सुगमं, सुखेन प्राप्तुं शक्यं
स्वनिष्ठाभिज्ञानं तु प्रयोजनमेतद्वन्नेन वृत्तिः प्रयोज्यते । प्रथिम्नेति - यस्य, स्वनिष्ठा-
भिज्ञानस्य - प्रथिम्ना, वृद्ध्या - अयं, प्रपन्नाधिकारी, आदावेव विनीतस्सन्...

(सा.स्वा) तथाभूतस्याधिकारिणः अवितथनिविष्टस्थिरमतित्वरूपस्वनिष्ठायाः अभिज्ञानम्, अभिज्ञा-
यतेनेत्यभिज्ञानम् । तत्कार्यतया तदनुमापक समीचीनलिङ्गं जातम् । यद्वा निरुक्त स्वनिष्ठाया अभिज्ञानं
तत्कार्यं समीचीनं लिङ्गैरनुमितिरूपं निश्चयः - उपनतात्, जन्मान्तरव्यवधानमन्तरेण एतद्देहावसानं
एवापवर्गोभविष्यतीति बुद्धिस्थितया समीपस्थितादपवर्गात् । सुभगम्, भवष्विदपवर्गपिक्षयापि संसारदशै
यिनिष्ठं स्वनिष्ठाभिज्ञानदशै अत्यन्तं भोग्यं यान्नापद्यताले इति अधिकारिकं मुक्ततुल्यतैः कृ
मेनन्तु कुरुतु । संसारदशैयि रागद्वेष दुःखादिकं संभावितमायि रूक्कं इति स्वनिष्ठाभिज्ञान-
दशैः अपवर्गपिक्षया भोग्यतैः यन्नापद्यतालेयन्नेन विनिष्ठं स्वनिष्ठाभिज्ञानं तु स्वभावत-
श्चिद्रनिरासकत्वं तद्वन्नेन वृत्तिः प्रयोज्यते । प्रथिम्नेति । यस्य स्वनिष्ठाभिज्ञानस्य - प्रथिम्ना,
स्वनिष्ठां प्रति कार्यतया समीचीनलिङ्गत्वं प्रभावेनेत्यर्थः । यद्वा, स्वनिष्ठाभिज्ञानस्य समीचीन-
लिङ्गजनितत्वं प्रभावेनेत्यर्थः । असौ, प्रपन्नाधिकारी । आदौ गच्छति पाठं असावित्यध्याहारः ।
असावादा वेव । विनीतस्सन्, विनयः...

(सा.प्र) मतिर्यस्य तस्येत्यर्थः । एतादृशबुद्धेर्वा भरन्यासानन्तरमपि कर्तव्यत्वे कथं कृतकृत्यतेत्यत्राह ।
सुभगमिति अत्यन्तं भोग्यमित्यर्थः स्वनिष्ठाभिज्ञानस्य भरन्यास फलत्वात्कृतकृत्यत्वं मुपपद्यत इति भावः
- यस्य, स्वनिष्ठाभिज्ञानस्य, प्रथिम्ना, दाढ्येन - आदौ, विनीतः । भरः...

(सा.वि) यस्य । स्वनिष्ठाभिज्ञानम्, स्वस्य निष्ठा भगवदनन्याहं शेषत्वपारं तन्व्यं विशिष्टतया प्रमाण-
प्रतिपत्ते स्वरूपे युक्त्यादिभिः विपरीतप्रकारं ताध्यवसायोत्पादनानर्हत्वरूपा । उपाये स्वतन्त्रोपायतया
प्रमाणावगते भगवद्व्यतिरिक्ते युक्त्यादिभिः उपायत्वनिर्ययोत्पादनानर्हत्वरूपा । पुरुषार्थे पुरुषार्थतया
प्रमाणावगतं भागवतं कैङ्कर्यपर्यन्तं भगवत्कैङ्कर्यं व्यतिरिक्ते युक्त्यादिभिः पुरुषार्थत्वाध्यवसायो-
त्पादनानर्हत्वरूपा । तस्या अभिज्ञानम्, एतादृशानर्हत्वं ममास्तीति ज्ञानम् । उपनतात्,
प्राप्तादपवर्गात् । सुभगं, प्राप्तमोक्षादप्यत्यन्तं भोग्यमित्यर्थः । तादृशं स्वनिष्ठाभिज्ञानमानन्दहेतुर्भवतीति
भावः । अनर्थं परिहारायापीदं स्वनिष्ठाभिज्ञानं भवतीत्याह । यस्य, स्वनिष्ठाभिज्ञानस्य । प्रथिम्ना,
सामर्थ्येन । विनीतः, आचार्यैः...

(सा.सं) शब्दार्थो विवृतो भवति - स्वनिष्ठा, स्वरूपादित्रयविषयिणी निष्ठा - एतस्या अभिमानम्
अपवर्गादुपनतात्, अपवर्गोपनतात्, अपवर्गासन्नात् । विषादादिकलात्कुरुकैक्यम् इत्यादि
अवलोका अला यान्नापद्यताले इत्यन्तोक्ताद्धर्मवर्गात् - सुगमम्, सुष्ठु ज्ञातुं शक्यमित्यर्थः ।
सुभगमिति पाठे, अपवर्गोपनतधर्मवर्गफलकत्वात्स्वस्यान्येषाञ्च मनोहरमित्यर्थः । यस्य, स्वनिष्ठा-
भिज्ञानस्य । प्रथिम्ना, अतिशयेन...

(सा.सं) गभीरान्, इत्युत्तया दुरवधारणान् । दुष्पूरान्, असकृदनुभवेप्यपर्याप्तान् । गगनमहतः, गगनवत्सर्वव्यापकान् । छिद्रनिवहान्, निष्ठाविरोधिकामादिरूपारिषड्वर्गान् । विनीतः, शा-
न्त्याद्यात्मगुणोपेतः । आदौ, कामादि विषयकयत्नोत्थितेः पूर्वमेव । स्थगयितुं, प्रतिरोद्धुं, निवर्तयितुं
वा । प्रभवति समर्थो भवति ॥ ३२ ॥

மூ-இப்படி தனக்கு நிष्ठையுண்டென்று தானறியும்படியெங்ஙனே யென்னில் பரராலே பரிभवादि களுண்டாம் போது...

(सा.दी) स्वरूपोपायार्थेषु என்கிற श्लोकத்தில் சொன்ன स्वरूपादிகளில் தனக்கு நிष्ठையுண் டென்றறியலாம்படியை ப்ரஸ்நபூர்வகமாக வெளியிடுகிறார். இப்படித் தனக்கு இत्यादि யால். நிष्ठை, दृढाध्यवसायम् । முந்த स्वरूपनिष्ठाभिज्ञानहेतुக்களைக் காட்டுகிறார். பரராலே இत्याடியால். பரபரிभवादிகளில்.

(सा.स्वा) निष्ठानुमापकसमीचीनलिङ्गं दुर्लभमन्त्रோ? परैः परिभवादिकளில் விषாदाभावादि களும், चोरव्याघ्रादि दर्शनத்தில் भयराहित्यமும் इतरपुरुषार्थलाभालाभங்களில் हर्षशोकराहित्य மும் लिङ्गमेன்றில் பரபரிभवादிகளில் விஷாदाभावादிகளில் उपायनिष्ठालिङ्गமन्त्रோ? व्याघ्रादि दर्शनத்தில் भयமும் अननुष्ठितोपायனுக்கு स्वरूपनिष्ठाविरोधियில்லாமையாலே तद्राहित्यं स्वरूपनिष्ठालिङ्गमन्त्रே? इतरपुरुषार्थ लाभालाभங்களில் हर्षशोकமும் मुमुक्षुவுக்கு विरुद्धमல்லாமையாலே तद्राहित्यमும் स्वरूपनिष्ठालिङ्गமन्त्रே? என்கிற अभिप्रायத்தாலே शङ्किக்கிறார். இப்படி தனக்கு நிष्ठையுண்டென்று தானறியும்படி யெங்ஙனேயென்றில் இதி । प्रथमं प्रथमरहस्यक्रमத்தை अनुसरित்து स्वरूपनिष्ठालिङ्गங்களைக் காட்டுகிறார். பர ராலே இत्यादिனா...

(सा.प्र) ननु काष्ठाभूतोपायतयावगत भगवद्व्यतिरिक्तै उक्त्यादिभिरूपायत्वनिर्णयोत्पादनानर्हत्वं रूपया उपाये स्वनिष्ठाया कृतकृत्यत्वानुसन्धान द्वारा नैर्भर्यं प्रतिष्ठापकत्वेऽपि भगवत्पर्यन्त भगवदनन्यादि शेषत्वपारतन्यादि विशिष्टतया प्रमाण प्रतिपन्ने स्वरूपविषये युक्त्यादिभिर्विपरीत प्रकारकाध्यवस्या- योत्पादनानर्हत्वं स्वरूपनिष्ठायाः परमपुरुषार्थतयावगतभागवत्पर्यन्तभगवत्कैङ्कर्य व्यतिरिक्ते पुरुषार्थ- त्वाध्यवसायोत्पादनानर्हत्वरूप पुरुषार्थनिष्ठायाश्च ज्ञानस्य तु क उपयोग इत्यत्र स्वरूपनिष्ठाया शेषत्वपार तन्यादि स्वरूपज्ञानद्वारा स्वतन्त्र स्वाम्यभिमत कैङ्कर्येषु प्रवृत्तेः प्रतिकूलाचार निवृत्तेश्च हेतुत्वा- त्पुरुषार्थनिष्ठायाश्च प्राप्यान्तरे वैराग्यद्वारा तदुपायेभ्योनिवर्तकत्वाच्छार्त्तकृतकृत्यत्वबोधन द्वारा नैर्भर्यं प्रतिष्ठापकत्वमस्त्ये वेत्युपायपुरुषार्थनिष्ठाया हेतुभूतायास्स्वरूपनिष्ठाया ज्ञापकान्प्रथममाह । இப்படி தனக்கு இत्यादिனா ।

(सा.वि) नन्वनन्याहं शेषत्व पारतन्यादिविशिष्ट स्वरूपादिज्ञाने चालयितुमशक्यत्वं हि निष्ठा - सा च स्वरूप सत्त्वे वानुकूल्य प्रवृत्त्या हेतुर्न तदज्ञानमिति चेत्सत्यम् । एतादृश स्वरूपादि ज्ञानवत्तयाहं विपरीताध्यवसायोत्पादनानर्होऽस्मि इति प्रतिसन्धानाद्विपरीताध्यवसायोत्पत्त्यभावेन अनर्थप्रसक्तिर्मम- भवतीति निश्चयसम्भवेनानर्थ प्रवृत्तेर्दूरत एवापातत्वमित्यत्र तात्पर्यात् - अत एव स्वनिर्भरत्वानु- सन्धानपर्यवसायानन्द एव स्वनिष्ठाभिज्ञानस्य फलमिति अपवर्गात्सुभगमित्युक्तम् । प्रथमं स्वरूपे स्वस्य निष्ठास्तोति ज्ञानं प्रश्नपूर्वकं विशदयति । இப்படி இதி - பரராலே பரிभவங்கள் உண்டாம் போது. பரிभवோत्पादசமயே ।

(सा.सं) इत्थं सङ्ग्रहीतं स्वनिष्ठाभिज्ञानप्रकारं क्रमेण विवृणोति । இப்படி இत्यादिனா...

மூ - தன் தேஹா஢ிகளைப் பற்ற ஸரிவகா் சொல்லுகிற குற்றங்கள் தன் ஸ்வரூபத்தில் தட்டாதபடி கண்டு விஷா஢ா஢ிகள் அற்றிருக்கையும், “ஸ்யமானஸ்ய யத்பாப்ஸபந்தம஢ி஑க்சுதி” என்கிறபடியே ஸரி஢வா஢ிகளாலே தன் பாபத்தை வாங்கிக் கொள்ளுகிற மதிகேடரைப் பற்ற “஢஢்வைராணி ஢ூதானி ஢்வேஷ் குர்வந்தி ஑ேதத: | ஸோ஑்யான்யஹிதி ஢ோ஢ேன வ்யாஸானிதி ஢னிஷிணா | ஆத்஢ு஢்஢மர்யா஢ிம் ஢ூ஢்- ஢ுஜ்ஜிதஸத்பதம் | ஸுதராமனுக்஢்பேத நரகா஑்ரிஷ்஢ிந்நனம்” என்கிறபடியே கரை புரண்ட கூபையும், “அமர்யா஢ி: ஑ு஢்:” என்கிற ஸ்லோகத்தாலும் “வாடினேன் வாடி” ஢ுதலான ஆழ்வார்கள் பாசுரங் களாலும் தனக்கு அநுஸந்தையமாக ஁஢ா஢ரித்த...

(ஸா.஢ி) விஷா஢ா஢ாவ஢ும், ஐயோ இவன் கெட்டுப் போகிறானென்று கூபையும், ஸ்வ஢ோங் களை மறவாதபடி பண்ணினானென்றும், ஁பகாரஸூதி்யும், கர்஢நு஑ுணம் இஸ்வர்஢்ரேரிதராய் பண்ணுகிறார்களென்றும் நிர்விகார஑ித்ததையும், ஢்ரார஑்஢்கர்஢ம் கழிக்கிறதென்று ஸந்தோஷ ஢ும், ஸ்வரூபநிஷா஢ிஜ்ஞான஢ேதுக்களென்கிறார். ஢்ரராலே ஁த்யா஢ி ஢ஹாவாக்யத்தால். விஷா஢ா஢ா஢ி களில் ஢ேதுவான ஢்ர஢ார்தானுஸந்஢ானத்தைக் காட்டுகிறார். தன் தேஹா஢ிகளை ஁த்யா஢ியால். விஷா஢ா஢ியென்று கோபா஢ி ஆ஢ிஷ஢்஢்஢ார்தம் | அவர்கள் பக்கல் கூபைக்கு ஢ேதுவைக் காட்டு கிறார். ஸ்யமானஸ்யேத்யா஢ியால். அந்யோந்ய் ஢஢்வைராணி | ய஢்஢ா, ஸ்வஸ்஢ிந் ஢஢்வைராணி- தத: அந்யோந்யஸ்஢ிந் ஸ்வஸ்஢ிந்வா ஢்வேஷ் தத்கார்ய஢்ரோ஢் வா குர்வந்தி ஑ேத் அஹிதி ஢ோ஢ேன வ்யாஸானி஢ானிதி ஢னிஷி஢ிஷ்ஸோ஑்யானி, ஸோ஑யிதும் யோ஑்யானி ஢வந்தி என்கை. ஆத்஢ு஢்஢஢ிதி, ஸ்வஸ்வரூபா஢ிஷு ஢ூ஢ம் | தத ஁வோஜ்ஜித ஸத்பதம் | தத ஁வாமர்யா஢ிம் | அதஸ்வ஢்ரோ஢ிண் அத ஁வ நரகாஸ்ரீந்நன஢ூத் நர் வி஢்஢ான் ஢ூஷ஢னுக்஢்பேத, அநு஑ூஹியா தென்கை. கரை புரண்ட ஁஢்வேல஢ான. இனி ஁பகார ஸூதி பண்ணும் ஢்ரகாரத்தைக் காட்டு கிறார். அமர்யா஢ி: ஑ு஢் ஁த்யா஢ி...

(ஸா.ஸ்வா) குத்தங்கள் கुरुபித்வான஢ிஜாதத்வா஢ிகள் - மதிகேடர், ஢ு஢்஢ி கெட்டவர். ஸோ஑்யானி யென்கிறது ஢்ர஢ு:ஸு ஢ு:ஸத்வ஢்ர஢ாய். ஁த்கூல஢்ர஢ு:ஸாஸ஢்஢்ரூபகூபா஢்ரம் - ஆத்஢ு஢்஢், ஢்ர஢்ரிவா஢ேன ஸ்வஸ்யானர்த்நக஢ாபாபஸ்பா஢கனாகையாலே ஆத்஢்ரோ஢ியென்று கருத்து. அபவா஢ிவிஷயத்தில் லோகத்தில் அஸ஢ாவிதையாகையாலே கூபை கரை புரண்டதென்றபடி. இப்படிப்பட்ட பாபிஷ்ட விஷயத்தில் நி஑்ர஢் ஢்ராஸ஢ாயிருக்க கூபை பண்ணினால் ஸாஸ்த்ராதி஑்ர஢் வாராதோவென்ன ஢஢்வைராணித்யா஢ிவ஑்நோபா஢்஢ம்...

(ஸா.஢்ர) கரை புரண்ட கூலோல்ல஑்ஜினி | யதா ந஢ினாமுத்கூலத்வாவஸ்தாயாமவிஷயவூத்தித்வ் ஢்வேத஢்஢்லோ- கமர்யா஢ியா கூபாவிஷயத்வாயோ஑்ய஢்ரி஢ாவகே஁பி ஜாய஢ானகூபாவத்வஸ்ச “வாடினேன் வாடி...”

(ஸா.வி) குத்தங்கள், ஢ோஷா: - “ரண஑ாபுத்ர” ஁த்யா஢ி ஢ூஷணானி ஸ்ரீரன் ஢்ரத்யேவ ஁தே ஢ோஷா: - தன் ஸ்வரூபத்தில், ஆத்஢்ஸ்வரூபை | தட்டாதபடி கண்டு, அ஢்ரஸக்தத்வ஢்ரகார் வி஑ார்ய - ரண஑ாத்வ் ஸ்ரீர஢்஢்: ஢ுத்ரத்வ் ஑ ஸ்ரீர஢்஢்: | அதஸ்த஢்ரஸக்த஢ானிராத்஢்஢்நோ நாஸ்திதி வி஑ார்ய | விஷா஢ா஢ிகளை அத்திருக்கையும், விஷா஢ா஢ிந் ஑ித்வாவஸ்தானம் | வாங்கிக் கொள்ளுகிற, ஸ்ரீகுர்வாணான் | மதிகேடரைப் பற்ற, ஢ு஢்஢ி஢்ர஑்ந்ர஢்ரி - ஸோ஑்யானிதி, அதி஢ோ஢்஢்வ்யாஸானிதி ஢னிஷி஢ிஷ்ஸோ஑்யானித்யந்வய: | கரை புரண்ட கூபையும், ஁஢்வேலகூபா ஑ | வாடினேன்...

(ஸா.ஸன்) விஷா஢ோ ஢ன: க்லேஷ: | ஆ஢ிஷ஢்஢ேன தத்கார்யாணி ஑ூ஢்஢்தே |

(सा.सं) இன்புறும் इति । लीलाविनोदानुभावार्थमित्थम्भूत विहारवान् ।

மூ-பாரब्धபாபविशेषं शिकेयिर्नुக்கிறதென்கிற सन्तोषமும் நடையாடித்தாகில் प्रथममध्यमपदங் களிலே शोधितमानपडिये अचिद्वैलक्षण्यத்தையும்...

(சா.தி) परिभावकरे வெறுக்கக் கணக்கில்லை - सन्तोषத்துக்கு हेतुவைக் காட்டுகிறார் - प्रारब्धेत्यादियால் शिकेयिर्नुக்கிறது. शिके, கணக்கால் சுமந்த ஧னத்திலே शेषम् - प्रथमेत्यादि - विषादाद्यभावं நடையாடித்தாகில் अचिद्वैलक्षण्यத்தையுடைய தன் स्वरूपத்தில் நிष्ठையுண்டென்றறியலாம் - कृपै நடையாடி...

(சா.ஸ்வ) ...ன்றபடி शिकेयिर्नुக்கிறது इति । शिके, अभ्युपगतप्रारब्धांशத்தில் अनूभूतांशं போக மீந்த அங்கம் । “शयमानस्य यत्पापं शपन्तमधिगच्छति” इत्यादि वचनத்தாலே என்று கருத்து. இப்படி पर परिवादादिकளில் विषादाभावம் முதலான कार्यங்கள் आत्मत्वप्रकारक स्वरूपनिष्ठக்கும் अणुत्वस्वरूपनिष्ठக்கும் कार्यங்களல்லாமையாலே स्वरूपनिष्ठக்கு लिङ्गங் களாக மாட்டுமோ? आत्मत्वादि सामान्य निर्णयத்துக்கு कार्यமல்லாவிட்டாலும் अचिद्वै- लक्षणत्वनिर्णयात्मकस्वरूपनिष्ठக்கு कुरुपित्वानभिजातत्वाद्यचेतनधर्मविषयपरिवादத்தில் विषादं विरुद्धमाकையாலே तदभावं कार्यमाकையாலும் सर्वभूतानुकूल्याचरणयोग्यज्ञानवत्वस्वरूप- निष्ठக்கு परिवाद पर विषयத்தில் द्वेषादிகள் विरुद्धங்களாகையாலே कृपै कार्यमाकையாலும் सर्वतोमुखमान आकिञ्चन्य स्वरूपनिष्ठக்கு स्वदोषविस्मरणं विरुद्धमाकையாலே तत्स्मारकविषयत्- त्वில் उपकारकस्मृति कार्यमाकையாலும், स्वतस्सर्व समकर्मानुरूपफलप्रदेश्वरनुக்கு इष्टविनियो- गार्हणाम்படி अनन्यार्ह शेषत्व पारतन्य स्वरूपनिष्ठக்கு परिभावकां स्वतन्त्रविषयத்தில் जिघां- सादिचित्तविकारं विरुद्धमाकையாலே तदभावं कार्यमाकையாலும், पराधीनहितसिद्धिमत्वस्व- रूपनिष्ठக்கு प्रारब्धपापक्षय रूपहितसिद्धियालं हर्षं कार्यमाकையாலும், क्रमेण இக்கார्यங்கள் स्वरूपनिष्ठகளுக்கு लिङ्गங்களென்றிலிப்படிப்பட்ட आत्मस्वरूपादिकளை स्वरूपशोधक- मूलमन्त्रं प्रकाशियातेयिर्नुக்க प्रमाणमன்றிக்கே இந்நிष्ठ கூடுமோ? என்கிற शङ्कையில் प्रबलतममूलमन्त्रमे प्रमाणमागेमன்று கொண்டு இக்கார्यங்களாலே क्रमेण இந்நிष्ठகளை யறியலாமென்கிறார். प्रथममध्यमपदங்களில் इत्यादिना प्रथमपदमान...

(சா.பு) ईष्यतित्कार्यपरापकाराभिसन्ध्याद्यभावश्च - एतेन क्षान्ति रक्ता । शिकेयिर्नुக்கிறதென்கிற, अनुभवैक विनाश्ये अभ्युपगत प्रारब्धे एकदेशः फलजननाद्विनश्यतीति । अचिद्वैलक्षण्यमित्यादि...

(சா.வி) पराभिभवाभिसन्ध्यभावचित्तत्वं च । प्रारब्धेति । परकर्तृक परिभवेन प्रारब्धपापं शिके यिर्नुக்கிறது, शिखाच्छेदवद्वति । समूलं नश्यति । என்கிற सन्तोषமும் इति सन्तोषश्च । நடையாடித்தாகில், वर्तते चेत् । प्रथममध्यमपदங்கள் इति । प्रथम पदं प्रणवः । अत्र तृतीयाक्षरे मकारे जीवस्य ज्ञानस्वरूपत्व ज्ञानाश्रयत्व बोधनादचिद्वैलक्षण्यस्वरूपं शोधितम् । प्रथमद्वितीयाक्षराभ्यां...

(சா.ச) शिकेयिर्नुக்கிறது, नश्यति - स्वस्य ज्ञानानन्दस्वरूपत्वकृतं स्वरूपतो निर्विकारत्वमभिप्रेत्य अचिद्वैलक्षण्यத்தையும் इत्युक्तम् ।

मू-सर्वभूतानुकूल्यादिकளுக்கு योग्यமான ज्ञानத்தையும், सर्वतोमुखமான आकिञ्चन्यத்தையும் स्वतस्सर्वसमनाय कर्मनिरूपफलप्रदनां स्वतन्त्रशेषिக்கு इष्टविनियोगमाம்படி अनन्यार्हशेषत्व-पारतन्त्र्यங்களையும்...

(सा.दी) त्ताकिं सर्वभूतानुकूल्यादिकளுக்கு योग्यமான ज्ञानத்தையுடைய தன் स्वरूपத்தில் நிष्ठையுண்டென்றறியலாம் उपकारस्मृति न्देलयाடித்தாकिं स्वदोषज्ञानத்தாலே सर्वतो मुखமான आकिञ्चन्यத்தையுடைய தன் स्वरूपத்தில் நிष्ठையுண்டென்றறியலாம். निर्विकार-चित्तத்தை न्देलयाடித்தாकिं स्वतस्सर्वसमनाय कर्मनिरूपफलप्रदनां स्वतन्त्रशेषिக்கு इष्ट-विनियोगमाம்படி अनन्यार्हशेषत्व...

(सा.स्वा) प्रणवத்தில் चतुर्थியிலே शेषत्वமும், மகரத்தில் “மனज्ञானே” என்று सर्वभूतानुकूल्ययोग्यज्ञानவத்வமும், மध्यமபடமான நமஸ்ஸில் பாரதந்யமும் ஆகிञ்ஞந்யமும் பராधीनहित...

(सा.प्र) मकारेण ज्ञानस्वरूपत्वेन ज्ञानाश्रयत्वेन च अचिद्विलक्षणत्वेन प्रतिपन्नस्य जीवस्य सर्वान्तरात्म-भूतपरमात्मशेषत्वज्ञापकाभ्यां समभिव्याहृताभ्यां प्रथमतृतीयाक्षराभ्यां “नाकिञ्चित्कुर्वतश्शेषत्वम्” इति न्यायानुगुण्येन सर्वानुकूल्यादि योग्यज्ञानवत्त्वं बोध्यत इत्यर्थः - आकिञ्चन्यस्य सर्वतो-मुखत्वन्नाम नित्यकैङ्कर्यं प्राप्त्युपायभूतभक्ति तदुपायेत्याद्युक्त भक्ति तद्धेतुवर्गविषयत्वम् । इदञ्च न मम किञ्चन इत्यर्थं परद्वितीयपदादवगम्यते - यद्वा, मकारार्थोऽहमकाराथयैवेत्यनन्यार्ह शेषत्व बोधक प्रथम पदेनैव तुल्यान्यायतया कृतस्य भगवदनन्यार्ह शेषत्वबोधनादार्थात्स्वस्य यत्किञ्चित्प्रत्यपि शेषित्वाभावरूपं सर्वतो...

(सा.वि) सर्वान्तर्यामिणं प्रत्येवशेषत्वबोधनात्सर्वभूतानुकूल्यादि योग्यज्ञानवत्त्वं शोधितम् । सर्वस्य भगवच्छरीरत्वात्तद्विषये स्वस्यानुकूलेन वर्तितव्यमिति ज्ञानसंभवात् । द्वितीयं नमः पदम् । तत्रोपायोऽपि न ममेति योजनायामाकिञ्चन्य स्वरूपं शोधितम् । आकिञ्चन्यस्य सर्वतोमुखत्वं नाम-भक्तितदुपायेत्याद्युक्त तद्धेतुवर्ग विषयत्वम् - स्वातन्त्र्यपदाध्याहारेण योजनायां पारतन्त्र्य स्वरूपं पाराधीनहितसिद्धिमत् स्वरूपं च शोधितमिति भावः । अयमत्र क्रमः विषादाद्यभावो विद्यते चेत् - अचिद्वैलक्षण्य स्वरूपनिष्ठास्तीति विज्ञातुं शक्यते । कृपास्ति चेदानुकूल्य ज्ञानकार्यत्वात्कृपायाः कारण-भूत सर्वभूतानुकूल्ययोग्यज्ञानवत् स्वरूपे निष्ठास्तीति निश्चेतुं शक्यते - उपकारस्मृतिश्चेत्सर्वतो मुख-किञ्चन्य स्वरूपे निष्ठास्तीति ज्ञातुं शक्यते - स्वयोग्यत्वानुसन्धाने स्वदोषकीर्तनस्य उपकारस्मृतित्वा-सिद्धेर्निर्विकारचित्ततास्ति चेत्कर्मनिरूप फलप्रदस्य सर्वशेषिणः इष्टविनियोगार्ह प्रकारेणानन्यार्हशेषत्व पारतन्त्र्य स्वरूपे...

(सा.सं) सर्वभूतेति - सर्वभूतानुकूल्यमेव ज्ञानस्य प्रयोजनम् - इति ज्ञाते मध्यमपदोक्तमाकिञ्चन्यं - स्वातन्त्र्याभावरूपं, सर्वतोमुखंभवति । तस्य सर्वतोमुखत्वं परिभवादिनिवर्तनेऽपि शक्तिशून्यत्वं - इष्ट-विनियोगार्हस्य मे परिभवोऽप्यपराधानुगुणोऽयं भगवदिष्ट इति धियोऽपि शेषत्वपारतन्त्र्यधी-फलत्वमभिप्रेत्य स्वतस्सर्वसमनाय इत्याद्युक्तम् । इत्थं स्वरूपनिष्ठा परिज्ञानो...

மூ - “யத்ஹிதம் மம தேவேஷ” இத்யா஢ிகளிற்படிதே பரா஢ீனஸி஢்டிதேயதும் உ஢்டைய தன் ஸ்வரூபத்திலே ஢ி஢்டையுண்஢ென்றறியலாம். ஸர்வேஸ்வரணையொழியத் தானும் பிறரும் தனக்குத் தஞ்சுமென்றென்கிற ஢ு஢்டியும், மृत்யுபர்யந்த்மான ஢யஹேதுக்களைக் கண்டாலும், “பாறேண கृतகृत்யத்வாந்மृत்யோர஢்டிஜதே ஜன: | கृतகृत்யா: ப்ரதீக்ஷந்தே மृत்யுந் ப்ரியமிவாதிதம்”...

(ஸா.஢ீ) பாரதந்யந்களையும் ஸந்தோஷந் ஢டையாடித்தாகில் “யத்ஹிதம் மம தேவேஷ” இத்யா஢ிகளில் படிதே பரா஢ீனஹிதஸி஢்டிதேயதும் உ஢்டைய தன் ஸ்வரூபத்தில் ஢ி஢்டையுண்஢ென்றறியலாம். ஸர்வ-஢ூதானுகூலா஢ிகளுக்கு, ஸர்வ஢ூதந்களுக்குத், ஢ானுகூலா஢ிகளைப் பண்ணுகைக்கு பரா஢ீன-ஹிதஸி஢்டிதேயதும். ஹிதஸ்ய உபாயஸ்ய ஸி஢்டி: பரா஢ீனா஢ாஸௌ ஹிதஸி஢்டிஷ் - மகாரத்தில் ஜாத்-த்வத்தால் ஢்விதூலக்ஷந்ய ஸர்வ஢ூதானுகூல யோగ்ய ஜ்ஞானத்வந்கள் ஸி஢்டிக்கும் - நமஸ்ஸில் ஸ்வாதந்ய ஢ிஷே஢ யோஜனையாலே ஢ாகிஷ்ந்யா஢ி ஸி஢்டிக்குமென்று கருத்து. இனி உபாயவிஷயத்தில் ஸ்விநிஷ்டா-஢ிஜ்ஞானத்துக்கு ஹேதுக்களை உபந்யஸிக்கிறார். ஸர்வேஸ்வரணையொழிய இத்யா஢ியால். ஢கவ஢்டயித-ரித்தந்தனக்கு தஞ்சுமல்லரென்கிற ஢ு஢்டியும், மரண஢யஹேதுக்களில் கரைதலத் திருக்கையும், ஢மிதபலாஸக்தியால் ப்ரீதநாயிருக்கையும், ரக்ஷகாவஸ்த்மத்தாலுண்டான தேற்றமும், ஢ர்ந்யாஸவிஷயே ஸ்வயத்நிவ்ருத்தியும் பலம் ஢வன் கையதே யென்று இருக்கையும் உபாயத்தில் ஸ்விநிஷ்டா஢ிஜ்ஞான ஹேதுக்கள். மृत்யுஹேதுக்களான இத்யா஢ி | மரண஢யஹேதுக்கள், ஸி஢்வ்யா-஢்஢்஢ர்ஸ்பா஢ிகள். இத்தால் ஸம்ஸார஢ய ஹேதுக்களை வ்யாவர்த்திக்கிறது, பாறேணேதி | ஜநந்கள் ஢஢ுஷ: ஢கृतகृत்யத்தால், ஢நுஷிதோபாயத்வாந்மृत்யோஸகாஷா஢்டி஢யிதி |

(ஸா.ஸ்வ) ஸி஢்டிமத்வமும் ஸோ஢ிதமென்றபடி - இனி உபாயநிஷ்டாலிஜ்ஞந்களை ஢ருளிச் ஸெய்கிறார். ஸர்வேஸ்வரணையொழிய இத்யா஢ி - தான் பற்றின ஢கவ஢்டேகோபாயத்வா஢்யவஸாயாத்மக ஢ர்ந்யாஸரூபோபாயநி஢்டைக்குத் தானும் பிறரும் உபாயமென்கிற ஢ு஢்டியும், விரு஢்டையாகையாலே உபாயமென்றென்கிற ஢ு஢்டியும், மரணஹேதுப்ரஸக்தியில் ஢கृतகृत்யனுக்கு ஸ஢ாவிதநரகா஢ிநிமித்-஢ீதியும், கृतோபாயனுக்கு...

(ஸா.ப்ர) முக்ஷமாகிஷ்ந்யந் ப்ரதம்ப஢ ஃவ ப்ரதீயதே இத்யர்த: - ஸ்வாதந்ய ப஢ா஢்யாஹரேண யோஜநாயா பாரதந்யந் பரா஢ீனஹிதஸி஢்டிஷ் ஢்விதீய ப஢ாப்ரதீயத இத்யர்த: | ஢தோபாயநிஷ்டாஜாபகாநாஹ - ஸர்வேஸ்வரணையொழிய இத்யா஢ி...

(ஸா.வி) நிஷ்டாஸ்தீதி நிர்ணேதுந் ஸக்யதே | தா஢ூஸானுஸந்஢ான் விநா நிர்விகார சித்தத்வாஸி஢்டி: ஸந்தோஷஸ்தி சேத்பரா஢ீனஹிதஸி஢்டிஸ்வரூபே நிஷ்டாஸ்தீதி ஜாதுந் ஸக்யதே - “ஹரிர்஢ு:க்ஷாநி ஢ூதே஢்யோ ஹித஢ு஢்டயா கரோதி ஹி | ஸத்ராக்ஷாராஸ்கிர்மாணி ஸ்வபுத்ராய பிதா யதா” இத்யுத்தரீத்யா யத்ஹிதம் மம தேவேஷ ஢ு:க்ஷரூபமபி மம ஹிதம் சேததா ஜாபயதே நா஢்யயுபகத ப்ரா஢்஢ஸ்ய ஢நு஢வீகநாஸ்யஸ்ய நாஸாத்ஸந்தோஷ ஃவேதி ஜ்ஞானாத்ஸந்தோஷ ஸத்வே பரா஢ீன ஹிதஸி஢்டிஸ்வரூபே நிஷ்டா ஜ்ஞானாஸ஢்வாத் ஢த ஃவ பூர்வ ப்ரா஢்஢விஷேஷந் ஸிகையிருக்கும்படி இத்யுத்தம் ஃவ ஸ்வரூபநிஷ்டா ஜாபக ப்ரகாரானுக்தா ஢தோபாயநிஷ்டா ஜாபகாந்யாஹ ஸர்வேஸ்வரணே இதி ஃழிய, விநா | தஞ்சும, ரக்ஷக: மृत்யுபர்யந்த்ந்களான, மரணபர்யந்தான - ஢யஹேதுக்கள்...

(ஸா.ஸந்) பாய உக்த: - ஢தோபாயநிஷ்டாபரிஜ்ஞானசிஹ்ந்யாஹ - ஸர்வேஸ்வரணே இத்யா஢ி...

ம-என்கிறபடியே இம்மஶரீரானந்தர் என் படப்புக்குகிறோமென்கிற கரைதலத்து அபிமதா-
சக்தியாலே ப்ரீதனாயிருக்கையும், “गजं वा वीक्ष्य सिंहं वा व्याघ्रं वापि वरानना । नाहारयति
सन्नासं बाहूरामस्य संश्रिता” என்றும், “असन्देशात् रामस्य तपसश्चानुपालनात् । नत्वां कुर्मि
दशग्रीवनभस्म-भस्मार्हं तेजसा” என்றும், “शरैस्तु सङ्कुलां कृत्वा लङ्कां परबलादनः । मान्नयेद्यदि
काकुत्स्थस्तत्तस्य सदृशं भवेत्” என்றும் பிராட்டி நடத்திக் காட்டின ரக்ஷகாவஶ்மத்தாலுள்ள
தேற்றமும், தான் भर-न्यास பண்ணின விஷயத்தில் स्वयत्मற்றிருக்கையும்...

(சா.வீ) கृतோபாயானுष्ठानास्तु मृत्युम्, मरणम् । प्रियमतिथिमिव प्रतीक्षन्ते, कदा आयास्यतीति
गृहस्थोवैश्वदेवान्ते अतिथिमिव । என்படப் புகுகிறோம், என்னப் பாடுபடப் புகுகிறோமோ
- அபிமதம், இஹமான மோக்ஷம் । ரக்ஷகாவஶ்மத்தாலுள்ள தேற்றம் முதலானத்துக்குப்
பிராட்டி துஷ்ணம் । பிராட்டியின் தேற்றம் முதலானவைகளில் ப்ரமாணம் காட்டுகிறார். गजं
वेत्यादि - இதில் தேற்றம் சொல்லிற்று. नत्वा कुर्मियென்று स्वयत्म निवृत्ति சொல்லித்து.
सन्नासं नाहारयति, न प्राप्नोति । அதில் हेतु: बाहु इत्यादि । असन्देशात्, अनुज्ञाया अभावात् -
तपसः पातिव्रत्य रूपस्य - अनुपालनात्, अनुपालनस्य कर्तव्यत्वात् । कुर्मि, करोमि । आर्ष रूपम्
- भोभस्मार्ह, भस्मीकर्तुं योग्य । तेजसा, पातिव्रत्यरूपेण त्वा भस्म न करोमि என்கை. இதில்
सङ्कुलां कृत्वा मान्नयेत् என்று क्रमेण अनिष्ट निवृत्ति इष्ट प्राप्ति சொல்லிற்று. सङ्कुलाम्, विह्वलाम्
- तत्शत्रून् जित्वा मन्नयनं तस्य रामस्य स्वरूप...

(சா.ஸ்வ) विरुद्धैर्याकையालே இது தவிர்ந்து மரணானந்தம் महापुरुषार्थम् अत्यासन्नமென்று
हर्षமும், स्वीकृतभरसर्वशक्तसर्वज्ञेश्वरावष्टम्भेन फलसिद्धौ दृढविश्वासமும், तदर्थं स्वयं व्यापरण
निवृत्तियும், इष्ट प्राप्तिyும் अनिष्टनिवृत्तियும், शरण्यैकसाध्यமென்கிற बुद्धியும், कार्यतयालिङ्ग
மென்றபடி “गजं वा” इत्यादि रक्षकावष्टम्भाधीन विश्वासे प्रमाणम् - “असन्देशात्”
என்கிறது स्वरक्षणार्थं स्वयत्म निवृत्तौ प्रमाणम् - “शरैस्तु सङ्कुलां”...

(சா.ப்ர) रक्षकेत्यादि । केनाप्यस्मद्विषये बाधः कर्तुं न शक्यत इति सिद्धविश्वासश्च । एतेन गजं
वेत्यस्यार्थ उक्तः । स्वयत्मற்றிருக்கையும் इत्यनेन असन्देशादित्यस्यार्थ उक्तः ।

(சா.வி) सर्पव्याघ्रादीन् - என்படப் புகுகிறோமென்கிற கரை தலத்து என்படப் புகு
கிறோம், कीदृशं पतनं प्राप्स्यामः என்கிற, इत्युक्तं, கரைதலத்து भयं विहाय - नाहारयति,
न प्राप्नोति - न कुर्मि, न करोमि, तत्तस्य सदृशं, तादृशपराक्रमवतो रामस्योचितं பிராட்டி, சீதயா
- நடத்திய, अनुष्ठाय - காட்டின, प्रदर्शितेन, रक्षकावष्टम्भத்தால், रक्षकावष्टम्भेन - உள்ள,
विद्यमानं, தேற்றமும், धैर्यश्च । स्वयत्मற்றிருக்கையும் स्वयत्मं परित्यज्यावस्थानम्...

(சா.ச) कரைத்தல், दुःखातिशयः - கண்டாலும், கறைத்தலத்து इत्यन्वयः । अभिमतासक्तिः
परमपुरुषार्थस्यासन्नता । नाहारयति स्वस्मिन्नागमयति - தேற்றம். अनिष्टनिवृत्तिमिष्टप्राप्तिश्च स एव
स्वार्थतया करोतीत्यध्यवसायः । स्वयत्ममिति । भरन्यासो यदर्थं कृतस्तदर्थं स्वयत्मशून्य...

(சா.தி) மோக்ஷரூப஫லார்த்தம் । அதில், அ஫்஫லத்தில் அவன்கைய்யதே, தததீனம் - இனி பூரூபார்த்தத்தில் தனக்கு...

(சா.பு) அவன் கைய்யதே யென்றிருக்கையும், தஸ்தாதேவ த்தேத்யவஸ்தானம் த் | தீன த்ரேஸ்திவ-
த்யஸ்தார்த் துத்த: | தாத்நதாத தைத்தாத், தாத்யிதத் ததர்த் | அத துரூதார்த்நிஷாத்ராததானாத...

(சா.சं) த்வமித்யर्थ: । அவன் கைய்யதே என்றிருக்கை, ததேகசாஹ்யத்வாஹ்யவசாயேன ஸ்திதி: । உக்தநிஷ்டா கெவல சிஹ்யோபாயவிஷயிணிதி ஹ்மநிவ்ருத்யே சாஹ்யோபாயேன ப்ரசந்நஸ்யேவ சிஹ்யோபாயத்வாத்நத ஹவவந்ந் ப்ரதி தஸ்ய சிஹ்யோபாயத்வாஹவாஹ் - உக்தநிஷ்டா சாஹ்யோபாய விஷேஷ ப்ரசந்ந சிஹ்யோபாயவிஷயிணிதி நிஷ்க்ஷயிஹ । தான் கோலின இத்யாதிநா । “யதேன கா஢ கா஢ேந” இத்யாதிவஹநாந்யத்ர விவக்ஷிதானி, சாஹந஢ாக வைத்தாய், விஹித஢ாய் இத்யாஹ்யா ப்ராஹிததஸ஢்ந்ந்ந ஜ்நானவ்யாவ்ருத்திரக்தா । சாஹநத்வ் ஹக்திவத்ஸ்வதந்ந...

மூ - “उत्पत्तिस्थितिनाशानां स्थितौ चिन्ता कुतस्तव ।

(சா.தி) நிஐயுண்டென்றறிகையில் னெதுக்களை உபந்யஸிக்கிறார். உத்பத்திஸ்திதீத்யாடியால் ஡ெஹயாதிகளில்கரைத்தலறுகையும், த்ரயாணப்பட்டாலும் ஐஸ்வர்ஸங்கல்பா஡ாவத்தில் ஔன்று நடவாதென்றும் ஡ுத்தியும், ஶாஸ்த்ரவிருத்தஸ்வயமாगतविषयங்களை விலக்காதே ஁நு஡விக்஡ை யும் ஁ஐஹிக ஹாநிவृத்திகளில் ஹர்ஷஸாகமறுகையும், த்ராய்யரூ஡ியும், த்ராஸியில் த்ரீயும் ஁வை னெதுக்கள். ஡ெஹயாதிகளில் கரைத்தலருகையில் னெதுவை த்ரமாணமாகக் காட்டுகிறார். உத்பத்திஸ்திதீத்யாடியால் - உத்பத்திஸ்திதி...

(சா.ஸ்வ) ஁திலுமிது விவ஡ிதமா஡ையாலே விரோதமில்லையென்று கருத்து. ஁னி துர- ஡ார்த்தநிஸ்தாஸிங்ங்கள் துர்த்ல஡மன்றோ? த்ரம துர஡ார்த்தத்திலே ரூ஡ியும் த்ரீயும் லிங்ங்மென்னில் ஁तर துர஡ார்த்த லா஡ாலா஡ங்களில் ஹர்ஷஸாகங்களிலிருக்க த்ரமதுர஡ார்த்தத்திலே ரூ஡ியும் த்ரீயும் கூடுமோ? “तयोरैकतरोराशिर्यद्येनमुपसन्नमेत् । न सुखं प्राप्य संहृष्येदुःखं प्राप्य न सञ्ज्वरेत्” ஁ன்கிறதட்டியே ஶாஸ்பர்ஸிக ஶு஡ து:஡மன்றியிலே துர஡ார்த்தலா஡ாலா஡கூதமா஁ ஁திக ஹர் ஶாகமற்றிருக்கையும் வேண்டுமென்னில் ஹர்ஷஸாமத்ரீ஡ூததுர஡ார்த்தா஁நு஡வதஸீயிலே ஹர்ஷமற் றிருக்கக் கூடுமோ? ஁तर துர஡ார்த்தா஁நு஡வ யாதூ஡்஡ிகமா஡ வந்ததா஡ில் ஁நு஡வியாதே த்யஜித் தால் விரோதமில்லையென்னில், “न सन्निपतितं धर्म्यमुपभोगं यदृच्छया । प्रत्याक्षेन चायेन- मनुन्धे सु दुर्लभम्” ஁ன்கிற வ஡ன விரோத்யாதோ ஁ந்த வ஡னத்துக்கு யதூ஡்஡யா஡தெतर- துர஡ார்த்தத்தை துர஡ார்த்தவ ஡ுத்த்யா ஁நு஡வியாதே த்ரமதல த்ரதி஡ந்஡ த்ராரத்஡ கர்மதலமா஁ தனி஡ தீருகிறதென்று விலக்காதே ஁நு஡விக்஡ை விருத்தமன்றென்கை ஁தே தாத்ரய்மென்றிலிப் பட்டி ஶ்வயத்லமன்றிக்஡ே யாதூ஡்஡ிகமா஡ ஁ரு துர஡ார்த்தமுண்டோ? “सर्वत एवात्मानं गोपायेत् । शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्” ஁ன்கிறதட்டியே ஶரீரர஡்ஷணவித்யும் த்ரத்ய஡்ஸித்த஡ெஹயாதா஁நிநிவெஸ மும் விரோத்யாதோ? ஁ன்கிற ஶங்ஙீயில் ஶரீரர஡்ஷணயத்லமுண்டானாலும் த்ராரத்஡கர்மா஁நு஡- ஡஡வத்ஸங்ங்ல த்ரத்தெஹ யாத்ராயா கரைத்தலத்து கர்மா஁நு஡஡஡வத்ஸங்ங்ல த்ரத்தெஹ யாதூ஡்஡ிகவீஸயிக ஡஡஡ துர஡ார்த்தவ஡ுத்தியை விட்டு த்ரதி஡ந்஡ த்ராரத்஡ கழிகிறதென்கிற ஡ுத்த்யா ஁நு஡வித்து த்ரலா஡ா- லா஡ங்களில் துர஡ார்த்தலா஡ாலா஡கூதாத்யந்த ஹர்ஷஸாகங்களை விட்டு ஁வ஡்஡ூத விஸேஷணயுத்தத்ரம- துர஡ார்த்தரூ஡ியும் த்ரீயும் லிங்ங்மென்கிறார். உத்பத்திஸ்திதீநாஸா஁மீத்யாதிநா ।।

(சா.த்ர) உத்பத்திஸ்திதீத்யாதிநா...

(சா.வி) ஁த ஡ெஹயாதித்யிஸயே ஶ்ரமா஡ாவ:, ஁த்யாஸே஁தி ஡஡வத்ஸங்ங்ல த்ர விநா ந த்ரா஁நுதீதி ஡ுத்தி:, ஶாஸ்த்ரவிருத்தெஸ்வயமாगतविषये த்ரதிஸேதமகூத்யா ஁நு஡வ:, ஁ஐஹிக ஹாநிவृத்திஸு ஶாகஹர்ஷா஡ாவ:, த்ராய்யரூ஡ி:, த்ராய்யத்வரா஡ேத்யேதா஁ துர஡ார்த்த நிஸ்தாஸாபகாநாஹ - உத்பத்திஸ்திதீதி...

(சா.ஸ) ஶா஡நத்வம் । விஹிதத்வம், கரணத்வெந்ந்வாஸ஡ாவாஸுத்ரவிஸ்த்வம் । நிஸ்தாத்ரயமதி மந்நத ஁வ ஶம்- தா஡மிதி ஶூ஡நாய த்ரயத்துல் ஁த்யா஡ுத்தி: । ஁த துர஡ார்த்த நிஸ்தா஁ஸிஸ்தாந஡ிஹாந்யாஹ । உத்பத்தீத்யாதிநா...

மூ-யதோத்பத்திரியதானாஸஸ்திஸ்தித்வஹிஷ்யதி । அச்சேஹமானமாஸீனம் ஸ்ரீ: கச்சிதுபதிஸ்தி । கர்மீகர்மா(பி
கூத்வாயோ) நு சூத்யான்யோ ந ப்ராஸ்யமஹிஷ்யதி” என்கிறபடியே ப்ராஸ்யகர்மவிஸேஷாதினமாக ஈஸ்வரன்
செய்யும் தேஹயாத்ராதிகளில் கரைதலத்துத்தான் கரைத்தாலும் “உத்யதந்ரபி சாகாஸம் விஸந்ரபி
ரஸாதலம் । அதந்ரபி மஹீ கூத்யநாம் நாஸ்தமூபதிஸ்தி । யத்கிச்சித்வர்ததே லோகே ஸர்வ தந்மத்விசேஸிதம் । அந்யோ
ஹ்யந்நிஷ்யதி ஸ்வசூந்ம் விததாம்யஹம்” என்கிறபடியே ஈஸ்வரன் நினைவின்படியல்லது ஒன்றும்
நடவாதென்று ப்ரதிஸந்நாநம் பண்ணி “அப்ரயத்நகதஸ்சேவ்யா கூஹஸ்தேவிஷயாஸ்சதா । ப்ரயத்யேனாபி
கர்த்வயஸ்ச்வதர்ம இதி மே மதி: । நாஹாரம் சிந்தயேத்ப்ராஜோ தர்மமேவானுசிந்தயேத் । அஹாரோ ஹி மநுஷ்யாநாம்
ஜந்மநா ஸஹ ஜாயதே” என்று பராஸரகீதாடிகளிலும் “ந ஸந்நிபதிதம் தர்மயமூபஹோ...

(ஸா.தீ) நாஸானாம் மத்யே உத்யதிநாஸசிந்தையே விட்டு நடுவே ஸ்திதியில் விஸேஷமாக உனக்கு
சிந்தை ஏன்? உத்யதியும் நாஸமும் எப்படித் தானே உண்டாகிறது? அப்படியே ஸ்திதி
யும் தானே உண்டாகாதோவென்கை. அச்சேஹமானமதி - ஒரு புருஷனை வ்யாபாரம் பண்ணா
திருக்கச் செய்தேயும் ஸம்பத் ஸ்வயமேவ சேரா நின்றது. அந்ய: வேறொருவன். கர்மீ, வ்யாபா-
வான் । கர்ம, வ்யாபாரம் கூத்வாபி । ப்ராஸ்யம், அஸநம் । நாஹிஷ்யதி அடையுதலின் ப்ராஸப்பட்டா
லும் ஈஸ்வரஸங்கல்பமில்லாததபோது ஒன்றும் சித்தியாதென்றுமதில் ப்ராஸங் காட்டுகிறார்.
கரைந்தாலும் இதாடியால். அகாஸத்திலே கிளம்பினாலும், பாதாலத்திலே குதித்தா
லும், பூமியெங்குமோடித் திரிந்தாலும், பூர்வஜந்மத்திலிட்டுவையாத வஸ்து சித்தியா
தென்கை. இனி ஸாஸ்த்ராவிருதமான ஸ்வயமாஸதவிஷயங்களை விலக்காதே அநுபவிக்கையில்
ப்ராஸங்கன். அப்ரயத்யாத இதாடி । விஷயங்கன் தான் ப்ராஸப்பட்டாதே இருக்க ஸ்வயமாஸதங்
களாகில் சேவ்யங்கன் - தர்மமானால் ப்ராஸப்பட்டாகிலும் சேவ்யமென்று ஸ்லோகார்த்தம் -
நாஹராமீதி விஷயங்கன் அப்ரயத்யாதமாக வேணுமென்கையில் ப்ராஸம் விலக்காதே.
அநுபவிக்கையில் ப்ராஸம் ந ஸந்நிபதிதமதி । தர்மாவிருதஹோ யதூச்யா ப்ராஸமாகில்...

(ஸா.ஸ்வ) அச்சேஹமானமதி । ஁கம், நிஸ்சேஸம் புருஷம் । ஸ்ரீ:, ஸம்பத் । உபதிஸ்தி, அகச்யதி । கசித்,
அந்ய: । கர்மீ, தேஹயாத்ராவ்யாபார வானபி । கர்மானுஸூத்யா, கர்மானுஸாரேண । ப்ராஸ்யம், அஸநம் । நாஹி-
ஷ்யதி, தேஹயாத்ராயா: ஜந்மான்தர ப்ராஸத கர்மரூப ப்ராஸதஸங்கல்பாதினதாதிதி ஹவ: । வசுநே
கர்மானுஸூத்யேத்யேததூதீயான்தமேகம் பதம் । ஜந்மான்தரீய கர்மானுஸாரபரம் । தூஸ்தவ்யாபாரபரத்வே கர்மீத்யேததூதீய
ஸ்யாத் । ததா ச ப்ராஸதஸங்கல்பாவிருத தூஸ்தயதே கூதே ப்ராஸிஸ்து கரைய நிமித்தமில்லையென்றபடி.
அப்ரயத்யாதவிஷயமநுபாவ்யமென்கையில் ப்ராஸம் அப்ரயத்யாத இதி । விலக்காதே அநுபவிக்கை
யில் ப்ராஸம் ந ஸந்நிபதிதமதி । ।

(ஸா.வி) கர்மீ, அர்த்தஸம்பாடநார்த்த வ்யாபாரவான் । கர்மானுஸூத்யா, ப்ராசீன துஷ்கர்மானுஸாரேண । ப்ராஸ்யம்,
ஜலாடிகம் । அஹிகம் ந கச்யதி - கரைதலத்து, அஸக்தித் த்யக்தவா । கரைந்தாலும், அஸக்தி
கரணே஽பி நினைவின்படியல்லது, ப்ராஸதாஸங்கல்பித ப்ராசம் விநா । ஒன்றும் நடவாதது, ஁க-
மபி ந ப்ராஸதேத । என்று இதி -ப்ரதிஸந்நாநம் பண்ணி, ஁கமநுஸந்நாநம் ।

(ஸா.ஸம்) ப்ராஸ்யம், யவாகும் - கரைத்தல், கதம் ப்ராஸ்யதீத்யநுதாபரூபா சிந்தா ।

मू-यदृच्छया । प्रत्याचक्षे न चाप्येनमनुरुन्धे सु दुर्लभम्” என்று அஜரோபாख्याனத்திலும் சொல்கிற படியே शास्त्रविरुद्धமல்லாத விஷயங்கள் தானொரு விரகு செய்யாதிருக்க भगवत्सङ्कल्पத்தாலே தானே வரக் கண்டு प्रारब्ध कर्मफलமான தனிசு தீருகிறதென்று விலக்காதே अनुभविक்கையும் இப்படி कर्मविशेषाधीनமாக வருகிற प्राप्यान्तर लाभालाभங்களில் “तयोरेकतरोराशिर्यद्येनमुपसन्नमेत् । न सुखं प्राप्य संहृष्ये दुःखं प्राप्य न सञ्ज्वरेत् ।।” என்றும், “உளதென்றிறுமாவார்” என்றும் சொல்லுகிறபடியே हर्षशोकங்களற்று स्वरूपानुरूपமான परमप्राप्यकैङ्कर्यத்திலே रुचியும், स्तोत्रத்திலும்...

(சா.தி) न प्रत्याचक्षे - தள்ளேன், सुदुर्लभमप्येनमुपभोगं नाप्यनुरुन्धे - கிடையாததை ஆசைப் படுடன். अजगरोपाख्यानं महाभारते । இத்தால் விஷயானுபவ் भोगेन कर्मक्षपणமாகையால் पुरुषार्थनिष्ठा कार्यமென்றதாயிற்று. ऐहिकहानिवृद्धिकளில் हर्षशोकமறுகையில் प्रमाणं காட்டுகிறார். இப்படி कर्मेत्यादियால்.

तयोरितियोः सुखदुःखराश्योर्मध्ये । उपसन्नमेत्, प्राप्नुयाद्यदि तदा सुखं प्राप्य न संहृष्येत् । न सञ्ज्वरेत्, नोद्विग्नो भवेत् । உளதென்றிறுமாவாருண்டில்லையென்று தளர்தலதினருகும் சாரார். உளதென்று, உடைமையுண்டென்று गर्विष्यார். உண்டில்லையென்று. உண்டு, முன்பு உடைமை உண்டாயிற்று. இல்லையென்று தளர்தல், பரபரப்பு. அதின் समीप த்தையும் போகார். प्राप्तिയിல் த்வரேக்கு प्रमाणங் காட்டுகிறார். स्तोत्रத்திலும் इत्यादियால். ஆளவந்தார் स्तोत्रத்தில் “कदा साक्षात्करवाणि...

(சா.ஸ்வ) तनीस, ऋणम् உளதென்று உடைமையுண்டென்று இறுமாவார், गर्विष्यார். प्राप्तिയിல் த்வரே पुरुषार्थनिष्ठालிङ्गமென்றுப் போமோ? पुरुषार्थनिष्ठர்களான पूर्वाचार्यர்கள் स्वसूक्तிகளிலேயித்தைச் சொல்லவில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். स्तोत्रத்திலும் इति । ஆனாலும், इतर...

(சா.ப்ர) तनीस त्रींकिरतेன்று विलक्काते, अनुभवैक विनाश्य प्रारब्ध कर्मरूप ऋणं निवर्तत इत्यप्रतिषेधेन । अनुभविक்கையும் इत्यस्य हर्षशोङ्कलென்று इत्यनेनान्वयः । अनुकूलानुभवेऽपि हर्षराहित्येन प्रतिकूलानुभवेऽपि शोकराहित्येन चेत्यर्थः । உளதென்றிறுமாவார், ममैतदस्ति इति गर्विता न भवन्ति । स्तोत्रத்திலும் इत्यादि “कदा पुनश्शङ्ख” स्तोत्रे । “कदाहं भगवन्तं नारायणम्” इत्यारभ्य...

(சா.வி) न प्रत्याचक्षे, न त्यजामि । सु दुर्लभं प्राप्तमशक्यम् । नानुरुन्धे, न काङ्क्षे - ஒரு விரகு செய்யாதேயிருக்க, तदर्थं स्वयमेकं यत्नमकुर्वण एव स्थिते । வர, प्राप्तौ । கண்டு, दृष्ट्वा । தனிசு தீர்கிறது, प्रारब्धकर्मऋणं निवर्तत इति । विलक्काते, अप्रतिषिद्ध्यैव । अनुभविक்கையும் अनुभवश्च । तयोरेकतरोराशिः, सुखानुभवराशिः दुखानुभवराशिर्वा - உளதென்றிறுமாவாரென்றும், ममैतदस्ति गर्विता न भवन्तीति । அத்து, त्यक्त्वा...

(சா.ச) न प्रत्याचक्षे, न परित्यक्षे । सुखेन लब्धुमशक्यं नानुरुन्धेन मृगयामि - तयोः, लाभालाभयोः । लाभे सुखम् । अलाभे दुःखम् - உளதென்று इति । भोग्यवस्तु सम्पन्ना इति न गर्विता भवन्तीत्यर्थः । उत्पत्तीत्यादिना हर्षशोकங்களத்தித்யம் तेन स्वभोगार्थोपादेयभोग्य जातस्य परमप्राप्यरुचित्वरा विरोधित्वात्तस्य परमपुरुषार्थनिष्ठाननुवृत्तिहेतुत्वम् । “உடுத்துக் களைந்த த்வயோபभुक्त...

(सा.सं)स्रग्गन्ध’’इत्याद्युक्तविधयादास्यानुगुणशास्त्रीयभगवदाराधनार्थमुपात्तभगवद्भक्त-
शिष्टोपभोगस्य शास्त्रानुमतस्य परम प्राप्यरुचित्वराविरोधित्वाभावात्तन्निष्ठाभिज्ञानचिह्नमुक्तम् । चतुर्थ्योः
कैङ्करूपेष्टप्राप्तिप्रदर्शकत्वं चरमोत्तरार्धं नमसोरनिष्टनिवृत्तिप्रदर्शकत्वञ्च नेति शङ्कां शमयति -
கடவை इति - तेषां पुरुषार्थप्रदर्शकत्वममोघमिति भावः - एवं...

மூ - காட்டப்பட்ட அபரிच्छेद्यமான பரமபுருஷர்த்தத்திலே நிष्ठையுண்டென்றறியலாம் - இப்படியவ்வோ...

(சா.தி) नमस्सि लं अनिष्टनिवृत्ति प्रार्थनै सोल्लित्तिथे. காட்டப்பட்ட सामान्येन காட்டப் பட்ட என்றபடி. இனி, स्वनिष्ठाभिज्ञानத்தின் பயோன விசேஷங்களைக் காட்டுகிறார். இப்படி இத்யாதியால்...

(சா.ஸ்வ) காண்பிக்கை அசக்யமாகையாலே சமுடாயமாக இதே சமுத்ரமென்று கையாலே காட்டுமாப் போலே காட்டப்பட்ட என்றபடி. இப்படி சமீचीनलिङ्गங்களாலே स्वनिष्ठै தெளிந்தாலும் கரணகலேபரவிஷயாதி சந்நிதானத்தாலே பராவ்ஹசென கதா கிம் பவிஷ்யதீதி பரிதோ தத் துஷியாய் சிந்தாகுலனாயிருக்குமில் அதிகாரிக்கு பரிதிஹேது சோர்வ்யாஹாதிர்ஷனமும், பரிதி ஹேது சந்நன குசுமாதி விஷயர்ஷனமும் அவர்ஜனீயமாகையாலே சாமக்ரி சத்வே கார்யாவிசய் பாவாத் பரிதியும், ஹர்ஷமும் அவச்யகமாகையாலும் பரிதினிவ்ருத்யர்ஹுபாயான்தரான்வயமும் அவச்யகமாகையாலும், சுபகமபவர்காதிபனதாத் என்கிறது விர்ஸாதிதாதோ? விர்ஸாதி சந்நிதானமிருந்தாலும் “நைஸா பச்யதி ராக்ஷஸ்யோ நேமானு புஷ்பபலத்ருமானு । ஁கஸ்தஹ்ஹதயா நூந் ராமமேவானுபச்யதி” என்கிற படியே சவ்ரூபாதிநிஸ்தை தெளிந்து அந்ந்ருஷியான இவ்அதிகாரிக்கு பரிதிஹேதுக்களிலும் பரிதி ஹேதுக்களிலும் கண்ணோட்டமுண்டாகாதென்னிலப்போது பாகவதாபசாரூபபரிதி ஹேதுவிலும், கைக்ருய்ரூபபரிதி ஹேதுவிலும், கண்ணோட்டமில்லாமல் பரிதியும் பரிதியுமில்லையாக ப்ரஸாங்கியாதோ? சவ்ரூபப்ராஸகைக்ருய்ர்த்திலும் அத்மநாசகபாகவதாபசார்த்திலும் கண்ணோட்டம் ப்ராஸமாகையாலே தத்வ்யதிர்ஸக்பரிதிபரிதி ஹேதுக்களில் கண்ணோட்டமுண்டாகாதென்னில், ஆனாலும், சவ்யத்நமன்றிக்கே யாதூசிகமாக பாகவத்ஸக்ருல்பத்தாலே பரிதிபரிதி ஹேதுர்ஷனமுண்டாகில் சாமக்ரிவசத்தாலே பரிதியும் பரிதியும் அவர்ஜனீயைன்றோ ப்ரவல ப்ரமாணமூலமாக மோக்ஷாத்யதிகானந்ஹ்ரூபஸ்வநிஸ்தாபிஜ்ஞானமுடையவனுக்கு நிரதிசயஹர்ஷயுக்ததயாத்ரவாசீனபரிதி ஹேதுர்ஷனத்திலும், பரிதி ஹேதுர்ஷனத்திலும் பரிதியும் பரிதியும் உதியாதென்றில் மூலமந்நாதி ப்ரமாணத்தாலே சவ்ரூபாதிநிஸ்தை சவ்ரூபேண சித்தித்தாலும் சவநிஸ்தாபிஜ்ஞானமவசய் வேணுமென்கைக்கு ப்ரமாணமுண்டோவென்னவருளிச் சேய்கிறார். இப்படி இதி...

(சா.ப்ர) ப்ரதர்ஷனவத்ப்ரதர்ஷிதி । அபரிच्छेद्ये சமுத்ரே யதிகதேசஸ்ய ஹஸ்தேன ப்ரதர்ஷனம் ததிகதேசத்: ப்ரதர்ஷிதி இத்யர்த: । யதாலோகே கோ க்ரஹ் இதி ப்ரஸ்நோத்நரே அயம் க்ரஹ் இதி வாக்யே புரோவர்தினோ க்ரஹத்வேன ஜ்ஞாதவ்யத்வம் தாத்பர்யதோ பூஹ்யதே । ஁வமேவ ரஹஸ்யத்ரயே஽பி சவ்ரூபோபாயபுரூஷர்த் ப்ரதிபாதகாங்க்ஷானாம் தத்ஜ்ஞாதவ்யத்வம் பரத்வாத்ஸாவஹாரணத்தத்ப்ரதி பாதகஸ்தல ஁வத்தந்நிஸ்தானாமபி தாத்பர்யதோ ஜ்ஞாதவ்யத்வசித்திர்ஸிதி சூசயந் தத்ஜ்ஞானஸ்ய ப்ரயோஜனம் ப்ரக்ருதி சங்க்ரஹிதஸம்பவீதேப்யோ நிஷித்ருகாமேப்யோ நிவ்ருத்தி: ப்ராவ்ஹகர்மவசாத்ருகதாசித்தத்ர ப்ரவ்ருத்தாவபி பரிதி-ஸந்தோஷயோரபாவசசேத்யாஹ । இப்படி அவ்வோ...

(சா.வி) சதுத்யாதிபி: । காட்டப்பட்ட, ப்ரதர்ஷிதி । அயம் பாவ:, அபரிच्छेद्यஸ்யாபி சமுத்ரஸ்ய ஁க-தேசஸ்யைவ ஹஸ்தேன யதா ப்ரதர்ஷனம் தத்ருகிப்ரதர்ஷனரீத்யேதி । சவநிஸ்தாபிஜ்ஞானஸ்ய ப்ரயோஜனமாஹ । இப்படி இத்யாதிநா...

மூ-அடையாளங்களாலே, “அஹமாட்மா ந தேஹோ஽ஸ்மி விஷ்ணுஷேஷோ பரிஐ்ரஹ: । தமேவ ஶரணம் ப்ராப்தஸ்த-
கைக்ஞர்ய சிகிரீர்யா” என்கிறபடியே மூலமந்ராடிகளைக் கொண்டு ஸ்வரூபோபாயபுருஷார்யங்களில் தன்
னுடைய நிஷ்டையை உணர்ந்து போரும் இவ்அधिकாரிக்கு “நைபா பश्यति राक्षस्यो नेमान्पुष्प-
फलद्रुमान् । एकस्थहृदया नूनं राममेवानुपश्यति” என்கிறபடியே விரோடியோடே கூடியிருக்கிற
தனக்கு பாஷிகமமாக சம்பாவிதமான...

(சா.டீ) அடையாளங்கள், பரிபவாடிபு விபாடாபாவாடிலிங்ங்களாலென்கை. அஹமாட்மைதி ।
அஹம், ஜிவ: । ஜ்ஞானஸ்வரூப: தேஹாட்விடலக்ஷணோ஽ஸ்மி । இது ப்ரணவத்தில் மகாரார்யம் - விஷ்ணுஷ்ஷேபஹூத:,
லுப்த சதுர்த்யர்யம் । அபரி ஐ்ரஹ: । ஶேபஹூதவஸ்துரஹித: । நமஸ்ஸின் அர்தம் - தமேவ ஶரணம் ஐத: । நமஸ்
ஸின் ஸ்தூலயோஜனார்யம் । தத்கைக்ஞர்யசிகிரீர்யா, தேசவிசேப நித்யகைக்ஞர்ய கர்துமிசுசுத்யா ஶரணம் ப்ராப்த: என்று
அந்வயம். உத்தரசதுர்த்யர்ய - விஷ்ணு ஶேப இதி ஸ்வரூபமுத்தம் - ஶரணமித்யுபாய: - தத்கைக்ஞர்யேதி புருஷார்ய
உத்த: - மூலமந்ராடிகளைக் கொண்டு தேளிந்தவென்று ஶேபம் - சிகிரீர்யா என்கிறபடியே
தேளிந்த நிஷ்டையை அடையாளங்களாலே உணர்ந்தென்று அந்வயம் । நைபா பश्यतीதி
- ஁பா, அசுக்வநிகேயிலிருந்த பிர்ராட்டி - ராக்ஷசீ:, ஹிதி ஹேதுவான ராக்ஷசிகளையும் காணாள்.
புஷ்பபலட்ருமான், ப்ரீதி ஹேதுக்களையும் பாராள் - கிந்து, ஁கஸ்மிந் ராமே ஸ்திதஹ்ருத்யா, மனஸ்சால் பெரு
மானையே காணா நின்னாளென்கை விரோதி, ஶரீராதி, பாஷிகத்வென, பக்ஷாந்தரத்தில்...

(சா.ஸ்வ) அஹமாட்மைதி என்கிற ப்ரமாணம் விவெகியினுடைய ஸ்வநிஷ்டா ரூபபலானுஸந்நானமாகை
யாலே இதுவே ப்ரமாணமென்றபடி - மூலமந்ராடிகளைக் கொண்டு இதி - அறியப்பட்ட
இதி ஶேப:...

(சா.ப்ர) அடையாளங்களாலே இத்யாடிநா । ஁வ்ஹூதததஜ்ஞாபகைர்த்யர்ய: । மூலமந்ராடிகளைக்
கொண்டு இதி । மூலமந்ராடிபி: । நந்நகூத்யகரணே ஹிதிராஹித்யுதிபக்ஷிவதாபசாரூபகூத்யகரணே஽பி
ஹிதிராஹித்யாபாடகதயா “சண்டாலமபி மட்ரத்தம் நாவமந்யேத ஹூட்ரிமான் । அவமானாத்பத்யேவ ரூரவே நரகே
ஹி ச:” । அவமத்ய ஹரேர்ஹத்கானதிபாப ப்ரபீடிதா: । நிரயந்நாதிவர்தந்தே நூதீ: காலசதீரபி । அபராஹசதம்
லக்ஷம் மம நித்யகூதம் ஹவே । க்ஷமாம்யேகெந பத்ரெந ஜாதிபுஷ்பேந வாபுந: । மட்ரத்தம் ஶ்வபசம் வாபி...

(சா.வி) அடையாளங்களாலே, ஜ்ஞாபகை: । அஹமாட்மைதி । அஹமாட்மா ந தேஹோ அஸ்மி இதி மகா-
ரார்ய: । விஷ்ணு ஶேப இதி லுப்தசதுர்த்யர்ய: । அபரிஐ்ரஹ: ஸ்வஷேபஹூதவஸ்துரஹித: நமஸ்ஸத்யர்ய: । தமேவ ஶரணம்
ப்ராப்த:, தஸ்யேவ ஸ்தூலயோஜனார்ய: । தத்கைக்ஞர்யசிகிரீர்யேத்யுத்சதுர்த்யர்ய: । மூலமந்ராடிகளைக் கொண்டு,
மூலமந்ராடிபிர்யர்ய ஜ்ஞாத்வா । அவ்வோ அடையாளங்களாலே, தன்னுடைய நிஷ்டை உணர்ந்த
போந்து இத்யந்வய: । தன்னுடைய நிஷ்டை உணர்ந்த போந்து, ஸ்வநிஷ்டா ஜ்ஞாத்வா ஐசுசுத: ।
இவ்அधिकாரிக்கு, ஁ததிகாரிண:, நைபேதி ராக்ஷச்ய:, ராக்ஷசீ: । ந பश्यति, விஹக்தேர்வ்யத்யய அர்ஷ: ।
஁கஸ்மிந் திஷ்டதீதி ஁கஸ்தம் ராமமாத்ரவூதிஹ்ருத்யம் யஸ்யாஸ்சா தத்யுத்க்தா । பாஷிகமமாக, காடாசிக்ததயா...

(சா.சம்) நிஷ்டாபரிஜ்ஞானஸ்ய சாப்ரடாயிகத்வா யாஹ । அஹமாட்மைதி - அபரிஐ்ரஹ: ஹக்ஷவத்சங்ஙுல்பானதீந-
ஸ்வஷேபவஸ்துரஹித: । அத்ர பூர்வதீந ஸ்வரூப நிஷ்டா । தூதீயபாடெனோபாயநிஷ்டா - சதுர்தீந புருஷார்யநிஷ்டா
சுத்க்தா । அத் நிஷ்டாபரிஜ்ஞானபலமாஹ - நைபேத்யாடிநா । ஁கஸ்தஹ்ருத்யா, ராமைக விபயாந்த: கரணா ।
விரோதிதி...

மூ - ब्रह्मविदपचारादि व्यतिरिक्तங்களான ஏதேனுமொரு भीति हेतुकளிலும், स्वरूपप्राप्तकैङ्कर्य-
व्यतिरिक्तங்களான ஏதேனுமொரு प्रीतिहेतुக்களிலும் கண்ணோட்டமுண்டாகாது - यदृच्छया
உண் டானாலும் அவற்றால் भीतियும் प्रीतियும் உண்டாகாது.

(सा.दी) आदिशब्दं भगवदपचारादिग्राहकम् । भीति हेतुக்கள் बन्धुवियोगादि । प्रीति हेतुக்கள் क्षेत्र-
पुत्रलाभादि - भगवदप्रीति हेतुக்கள் வரில் செய்வதென்னென்று चिन्तैयும் प्रीति हेतु உண்
டாக வேணுமென்கிற चिन्तैयுமுண்டாகாது - உண்டானாலும் बन्धुवियोगक्षेत्रलाभादि
களால் भीतिप्रीतिக்குண்டாகாதென்கை. உண்டானாலும், प्रीति हेतुக்களுண்டானாலும்...

(सा.स्वा) निरन्तरभगवदनुभवरसिकनित्यसूरिनिबिडनित्यविभूतियै विட்டு இந்த प्राकृतभूमि
யிலே वसिक्किற்றவனுக்கு मोक्षादप्यधिकानन्दமும், அதடியாக छिद्रनिरासமும், मुक्त तुल्यतै
யும் கூடுமோ? என்கிற शङ्कையில் अधिकारार्थத்தை सङ्ग्रहिया நின்று கொண்டு प्राकृत-
भूमियிலே अनन्तगरुडादிகள் अवतारिक्कை शास्त्रसिद्धमात्रेयாலே तत्तुल्यர்களாக स्वनिष्ठाभि-
ज्ञानமுடையவரை ஒரு...

(सा.प्र) निन्दां कुर्वन्ति ये नराः । पद्मकोटिशतेनापि न क्षमामि कदाचन” इत्यादिभिर्विरुद्धयेत्यत्रोक्तं
ब्रह्मविदपचारादि व्यतिरिक्तங்களான इति । प्रतिष्ठितो देवतान्तरसंबन्ध आदिशब्दार्थः । ननु
पूर्ववाक्येहर्षशोकங்களற்று अनुभविक्कையும் इत्यादिना भीतिप्रीत्यभावयोस्स्वनिष्ठाभिज्ञानहे-
तुत्वमुक्तम् । अत्र தன்னுடைய निष्ठையை உணர்ந்து போரும் இவ்அधिकாரிக்கு इत्यादिना ।
स्वनिष्ठाभिज्ञानं भीति प्रीत्यभावयोः करणमित्युच्यत इत्यन्योन्याश्रय इति चेन्न । स्वनिष्ठाज्ञापक-
तयोक्तयोस्तयोर्वह्न्यादि ज्ञापकधूमादिवत्तज्जन्यतयैव ज्ञापकत्वोक्तेरिति भावः ।।

मूलमन्त्रेण स्वरूपोपायपुरुषार्थनिवगम्य तत्र तत्र प्रतिष्ठिताः नित्यनैमित्तिकेष्वेव प्रवर्तेरन् । ननु
निषिद्धकाम्ययोरपीति प्रमाणतः प्रतिपन्नत्वात्स्वेषु तादृशप्रवृत्तिदर्शनात्स्व...

(सा.वि) कண்ணோட்டம், अपेक्षा । भीतिहेतुषु निवर्तनार्थपरामर्शः । प्रीतिहेतुषु परिग्रहार्थपरा-
मर्शश्च । உண்டாகாது, न जायते । वासनावशात्कदाचित्सत्वे वा दग्धपटन्यायेन कार्यकारिणी न
भवतीत्याह । यदृच्छयेति । அவைத்தால், एतैः...

(सा.सं) प्रकृतिरुच्यते । ब्रह्मविदपचारादि व्यतिरिक्तங்களான इत्युक्तिस्सर्वभूतानुकूल्यमेव स्वज्ञान-
फलमिति विदित प्रपन्नस्य ब्रह्मविदपचारादि सर्वदा न संभवतीत्यभिप्रायेण - आदि शब्देन भगवदपचार
विशेषादि सङ्ग्रहः - भीतिहेतवः, अकृत्यकरण कृत्याकरणरूपापायाः व्याघ्रादिदर्शनवर्गाश्च - प्रीति-
हेतवः उपाय वर्गाः स्वार्थोपभोगाश्च कண்ணோட்டம் इति - तान् न गणयतीत्यर्थः - यदृच्छयेति
पाक्षिकत्वोक्तिः - एतेन ब्रह्मविदपचारादिष्वतिभीतिः कैङ्कर्यादिष्वतिप्रीतिश्च निष्ठात्रयवतो भवतीति
सिद्धम् ।। एवं निष्ठाज्ञानस्य छिद्र निरोधकत्वरूपं फलमुक्तं भवति । एवं निष्ठा त्रयाभिज्ञानचिह्नाभि-
व्यक्तनिष्ठावन्तो निरपराधकैङ्कर्यैकरताः अर्चवितारादिसङ्गेनेह वर्तमाना...

மூ-முக்கிய மந்திரம் காட்டிய மூன்றில் நிலையுடையார், தக்கவையன்றித் தகாதவை ஒன்றும் தமக்கிசையார், இக்கருமங்களெமக்குள(தெ)வென்று...

(சா.தி) उक्तमान अधिकारार्थத்தை பாட்டாலும் சஹித்துக் காட்டுகிறார். முக்கிய இயாதி - முக்கிய மந்திரம், முக்யமத்ரம் மூலமத்ரமென்றபடி - அத்தால் காட்டப்படும் மூன்றில், பதவ்யத்தால் காட்டப்பட்ட ஸ்வரூபோபாயபுரூபார்த்தங்களில் - நிலையுடையார், நிஹையுடைய ரான - மேதினி மேவிய விண்ணவர், பூமியில் வர்திக்கும் தேவர்கள் - பூசுரரான ப்ரபத்ரென்றபடி - இக்கருமங்கள், இந்த ப்ரபர்ப்ரவாதிஷு விஷாடாபாவாதிஷுபகர்மங்கள் வ்யாபாரங்கள்...

(சா.ஸ்வ) பாட்டாலே ஸ்துதிக்கிறார். முக்கிய இதி - முக்கிய மந்திரம், “மத்ராணா ப்ரமோ மத்ர:” என்று முக்யமாக சொல்லப்பட்ட மூல மத்ரத்தாலே காட்டிய, காட்டப்பட்டிருக் கிற. மூன்றில், ஸ்வரூபோபாய புரூபார்த்தம் மூன்றிலே. நிலையுடையார், நிஹையுடையவராய் - தக்கவையன்றி, தங்களுக்கு உசிதமான நிய நைமத்திகங்களையன்றி - தகாதவை, அநுசிதமான சித்ரங்களை ஒன்றையும் - தனக்கிசையார், அஹ்நிகரியார். ப்ராதிகூல்யத்தை விட்டு ஸடானுகூல்யைக நிரதாளென்றபடி இக்கருமங்கள், ப்ரபர்ப்ரவாதிஷு விஷாடாபாவம் முதலான பூர்வோக்தஸ்வநிஷாலிஹ்நங்களான கர்மங்கள் - எமக்கு, நமக்கு, உளதென்றும்...

(சா.ப்ர) निष्ठाज्ञानवन्तो मेदिनीवर्तिनस्सूरय इत्याह । முக்கிய மந்திரம் இயாதினா । முக்கிய மந்திரம் காட்டிய, “மத்ராணா ப்ரமோமத்ரோ குஹ்யானா குஹ்யமூத்மம் । பவித்ரம் ச பவித்ராணா மூலமத்ர- ஸ்ஸநாதந: । யதந்தஸ்தம்சேஷேண வாஹ்யம் வேதவீதிகம் । தஸ்மீ வ்யாபகமுக்யாய மத்ராய மஹதே நம:” இயாதுக்தப்ரகாரேண முக்யதமபூத்மமூலமத்ர ப்ரதசிதேஷு । மூன்றில், தத்வஹிதபுரூபார்த்தேஷு த்ரிஷு । நிலையுடையார், ப்ரதிஸ்திதா: । தக்கவையன்றித் தகாதவை ஒன்றும் தமக்கிசையார், “ந சலதி நிஜவர்த்தம் த்மதோ யஸ்ஸமாமதிராத்மாஸுஹ்நிபக்ஷபக்ஷே । ந ஹதி ந ச ஹதி கிச்சிதுத்வைஸ்திதமநஸம் தமவேஹி விஷ்ணு பக்தம்” இயாதுக்தப்ரகாரேண ஸ்வோசிதம் விஹாயானுஸூசிதேஷு நிஷித்தம் காம்யேஷு கர்தவ்யதாபுத்தி ந குர்யு: இக்கருமங்களென்றுமில்லக்கணத்தால், பூர்வோக்தாகூல்யேப்யோ நிவர்த்திரூப:...

(சா.வி) गाधया निष्ठाज्ञानवतः प्रशंसन्ति । முக்கிய மந்திரம் இதி । முக்கிய மந்திரம் முக்யமத்ர: । “மத்ராணா ப்ரமோமத்ர” இயுத்ரீத்யா முக்யமூலமத்ரேண । காட்டிய, ப்ரகாசிதேஷு । மூன்றில், ஸ்வரூபோபாய புரூபார்த்தேஷு த்ரிஷு । நிறையுடையார், நிஷாவந்த: । தக்கவை உசிதம் । “ந சலதி நிஜவர்த்தம் த்மதோ யஸ்ஸமாமதிராத்மாஸுஹ்நிபக்ஷபக்ஷே । ந ஹதி ந ச ஹதி கிச்சிதுத்வைஸ்திதமநஸந்தமவேஹி விஷ்ணு பக்தம்” இயுத்ரீத்யா ஸ்வோசிதம் ப்ரகவத்கைஹ்யாதிதம்மம் । அன்றி, வினா । தகாதவை, அநுசிதானி நிஷித்தானி । ஒன்று, கிச்சிதபி । தமக்கு, ஸ்வாத்மாநாம் । இசையார், அநிச்சந்த: । இக்கருமங்கள், நிஷித்தகாம்யேப்யோ நிவர்த்திரூபாவ்யாபாரா: நிஹிதேஷு ப்ரவர்த்திரூபாச்ச வ்யாபாரா: । எமக்கு அத்மாநம்...

(சா.ஸம்) नित्यसूरय एवेत्याह । முக்கிய இதி । “ந மத்ரோஹ்நாக்ஷராத்ர: - மத்ராணா ப்ரமோ மத்ர:” இதி முக்யத்வேனோக்தமூலமத்ர ப்ரதசித ஸ்வரூபாதித்ரிகே ப்ரதிஸ்தித பூத்த்ய: । ஸ்வரூபவர்த்தம்மாதுசிதானித்வா ததநுசிதான ஸ்வீகர்துமிச்சந்தே । இக்கருமங்கள் இதி । ஸாஸ்த்ரீய ஸ்வயம் ப்ரயோஜந நிய...

एवं सचिह्नायास्स्वरूपादित्रयनिष्ठायाः - परमपुरुषार्थाप्तिस्थैर्यकरशेषत्वानुगुण...

(सा.सं) प्रीत्यङ्ग आख्यशिरोऽलङ्करणतापीत्याह - स्वापेति । भोगः, प्रारब्ध कर्मफलानुभवः, भोगमोक्षयोरन्तराले निद्राजागरयोस्संसारनिभे सति । अनेन भोग मोक्षयोर्मध्ये विलम्ब लेशस्याप्यभावपरः । “अथ संपत्स्य” इति श्रुत्यर्थ उक्तः । कश्चित्कालमित्यनेन तस्य तावदेव चिरमित्यर्थ उक्तः । विधिना, प्रारब्ध विशेषेण । तस्य स्वयं प्रयोजन निरपराध कैङ्कर्य स्वरूपादित्रय निष्ठापादक...

मू-तत्वोपायप्रभृतिविषये स्वामिदत्तां स्वनिष्ठां शेषां कृत्वा शिरसि कृतिनः शेषमायुर्नयन्ति ।।

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारः चतुर्दशः ।। श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ।।

(सा.दी) என்றார்களிறே. த்வோபாயப் ப்ரஹ்மிதிவிஷயே, ஸ்வரூபோபாயபுரூபார்த்தங்களில் ஸ்வாமியால் க்ரூபையாதையான ஸ்வநிஸ்தையை தங்களுடைய வृத்திவிசேஷத்தை ஸிரசி ஷேபா, ஷேபாபட்டி க்ரூபா ஆதரித்துக் கொண்டென்றபடி. ப்ரஹ்மபுத்தமான ஸ்ரீமதாதிக்கள் ஷேபையென்று ஸோல்லப் படும், ஷேபாமாயுர்நயந்தி, ஆயுஷ்ஷேஷத்தை கழிப்பார்களுன்கை ॥ 33 ॥

इति श्रीसारदीपिकायां स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारश्चतुर्दशः ।।

(सा.स्वा) जनकाचवितारप्रेमकालक्षेपरुच्यादिभिस्स्थापितत्वान्न विरोधः । स्वामिदत्ताम्, केवल स्वयत्न साध्यत्वाभावेऽपि स्वयत्नलेशप्रीतभगवतैव - “सङ्कल्पादेव भगवांस्तत्त्वतो भावितात्मनाम् । व्रतान्तमखिलं कालं सेचयत्यमृतेनत्वि”ति न्यायेन दत्तां स्वनिष्ठाम् । शेषां कृत्वा, शेषापटीं कृत्वा - कृतिनः कृतकृत्यास्सन्तः - शेषमायुः, आयुश्शेषकालं - नयन्ति, यापयन्तीत्यर्थः ।। ३३ ।।

इति श्रीउत्तरसारास्वादिन्यां स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारश्चतुर्दशः ।।

(सा.प्र) वर्गस्योपलक्षणं एवञ्च भरन्यासानन्तरं स्वनिष्ठां ज्ञात्वा नित्यनैमित्तिकादिना परमभोग्यत्वेन चानुष्ठाने नित्यविभूतौ किङ्करतया वर्तमाना नित्यसूरिवद्भोगैकसाधका भवन्तीति भावः ।। ३३ ।।

इति श्रीसारप्रकाशिकायां स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारश्चतुर्दशः ।।

(सा.वि) स्थाप्यमाना महान्तः - तत्वोपायप्रभृतिविषये स्वामिदत्तां, भगवत्कृपालब्धां स्वनिष्ठां शिरसि शेषां कृत्वा । भगवदुक्तशिरोधार्यं स्रग्वस्त्रादिकं शेषेत्युच्यते - “दैवात्प्राप्तस्रजिस्त्री स्याच्छेषे”ति निघण्टुः - शेषमायुर्नयन्ति, उत्तरजीवितकालं क्षपयन्ति । निष्ठामपरित्यज्य तदुचितधर्मानाचरन्तस्तिष्ठन्तीति भावः ।। ३३ ।।

इति श्रीसारविवरिण्यां स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारश्चतुर्दशः ।।

(सा.सं) भगवत्कृपाविशेष सङ्कलितत्वाद्विवधिना केनचिद्युक्तिः । स्वनिष्ठां, स्वामिदत्ताम् । शेषां शिरसि कृत्वा, एतद्देहावसाने प्राप्य भगवत्पादनित्य परिचर्यासाम्राज्याभिषेकचिह्नं स्वनिष्ठारूपं प्राप्नुयात् आख्य शेषापटी शेषापटशरीरात्मिकाशिरसि धार्येति तथोक्तम् । कृतिनः, अपराधभीताः स्वयंप्रयोजन- कैङ्कर्यरतिमन्तस्सन्तश्शेषमायुर्नयन्तीत्यर्थः ।। ३३ ।।

इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्ग्रहे स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारश्चतुर्दशः ।।

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

(सा.सं) इत्थं प्रासङ्गिकमधिकारं परिसमाप्य कृतकृत्याधिकारोपक्षिप्तमुत्तरकृत्यविशेषम्...

मू-मुहुस्सद्भिर्ध्यात्मविद्यां नित्यं ब्रूते निशमयति च स्वादु सुव्याहृतानि । अङ्गीकुर्वन्नघ...

(सा.दी) उत्तर कृत्यங்களை उपलक्षणतया सङ्ग्रहिத்துக் காட்டுகிறார். सन्तोषार्थमिति । இப்
 प्रपन्नं दृष्टादृष्टस्वभरविगमेदत्तदृष्टिः, दृष्टविषयத்திலும் அदृष्टவிषயத்திலுமுள்ள स्वभரத்தி
 னுடைய விगமத்தில். दृष्टविषयத்தில் स्वभरं पूर्वकर्माधीनम् । அदृष्टவிषயத்தில் स्वभரं भगवति
 समर्पितम् - இப்படி உபயவிषயस्வभரமுமில்லையென்றும் அதில் दत्तदृष्टिः । स्वभरविगमे
 तदर्थं कर्तव्याभावे सावधानायां. आदेहपातात्, देहावसानादि । अनघाम्, अपराधरहिताम् ।
 ललितां, प्रयोजनान्तरभि...

(सा.स्वा) என்னில் முக்திதசையிலும் வர்ணாश्रமகृत्यம் ப்ரசாங்கியாதோ? இதாதிசங்கையே இந்த
 अधिकारத்தாலே परिहरிக்கக் கோலி ஸ்லாகத்தாலே ஸங்காபரிஹரத்தை சங்க்ரஹிக்கிறார்.
 सन्तोषार्थमिति - प्रपन्नः, प्रपत्यनुष्ठानத்தாலே, कृतकृत्यனான पुरुषன் - दृष्टादृष्टस्वभरविगमे ।
 दृष्टदेह यात्राभरस्य प्रारब्धकर्माधीनतया अदृष्टमोक्षभरस्य भगवता स्वीकृतत्वात्तदुभयविगमे - तदर्थं
 स्वस्य कर्तव्याभावे - दत्तदृष्टिः, सावधानदृष्टियायं - प्रपत्यनन्तरं मोक्षार्थकर्तव्यத்திலும், देह
 यात्रையிலும், ப்ரசக்தனாமாகில் स्वस्य निष्पन्न स्वरूपोपाय पुरुषार्थ निष्ठाभिज्ञानத்துக்கு विरुद्ध
 மாகையாலே ததுபயபராபாவத்தில் சாவधान दृष्टियायென்றபடி. இதனாலே पूर्वाधि-
 कारद्वयार्थमनुवदिक्कப்பட்டதென்று கருத்து. आदेहपातात्, देहत्यागपर्यन्तम् - अनघललिताम्,
 अपराधलेशशून्यतया अनघायाम् बन्धक...

(सा.प्र) सङ्गृह्याह । सन्तोषार्थमित्यादिना । दृष्टादृष्टस्वभरविगमे दत्तदृष्टिः प्रपन्न आदेहपातादनघ
 ललितां वृत्तिमङ्गीकुर्वन्नध्यात्मविद्यां सन्तोषार्थमुहुस्सद्भिस्सह विमृशति । किञ्च स्वादु सुव्याहृतानि नित्यं
 ब्रूते निशमयतीत्यन्वयः - दृष्टादृष्ट इत्यादि, “यथोत्पत्तिर्यथानाशस्स्थितिस्तद्वद्विष्यति । आहारो हि
 मनुष्याणां जन्मना सह जायत” इत्याद्युक्त प्रकारेण परमपुरुषार्थ विषय स्वनैर्भयानुसन्धानवन्तश्च प्रपन्ना
 इति भावः । दृष्टं चादृष्टं च दृष्टादृष्टे । तयोः स्वस्य भरः दृष्टादृष्टे मम कथं स्यातामिति भरः, दृष्टादृष्ट-
 स्वभरः - तस्य विगमः । तस्मिन्नित्यर्थः - अनघललितां वृत्तिं । “विहितस्यानुष्ठानान्निन्दितस्य निषेवणे”...

(सा.वि) सप्रकारं दर्शयन् अधिकारार्थं सङ्गृह्याह । सन्तोषार्थमिति । प्रपन्नः दृष्टादृष्टस्वभरविगमे दत्त-
 दृष्टिः, देहयात्रा कर्माधीना परमपुरुषार्थप्राप्तिर्भगवदधीना मम कोऽपि भरो नास्तीति ज्ञानवान् ।
 आदेह-पातादनघललितां शास्त्रीयां भगवत्कैङ्कर्यतया भोग्यभूतां च...

(सा.सं) विपरीतुमधिकारान्तरमारभमाणः प्रतिपाद्यं संगृह्णाति । सन्तोषार्थमिति । शेषिणश्चित्तरञ्जनार्थं
 स्वानुभवपूर्त्यर्थं चेत्यर्थः । विमृशति मुहुः, मुहुः परिशीलयति । तच्च “एकस्वादु न भुञ्जीते” त्युक्त्या
 सद्भिस्सह । शिष्यान्प्रति नित्यंब्रूते स्वाचार्यसकाशान्निशमयति च । तदुभयकर्म निर्दिशति । स्वादु
 सुव्याहृतानीति, श्रवणमनोरञ्जकानि पूर्वाचार्योक्तानि तत्त्वपराणि मुक्तभाषितानीत्यर्थः । सर्व
 कालमेवमेव क्षेप्तव्यं वेत्यत्राह । अङ्गीकुर्वन्निति । वृत्तिर्मध्यमवृत्तिः । तस्या अनघत्वं सात्विकत्या-
 गान्वितत्वमुपाया-पायवृत्यनन्वितत्वं च ललितत्वमनर्थ परिहारो...

(सा.सं) नान्तरीयकः - स्वयं स्वप्रयोजनरूपभोग्या चेयमित्यध्यवसायविषयत्वम् । दृष्टादृष्टेति - देह-
यात्राविषये मोक्षविषये च स्वस्वकर्तव्यरूपभरो यत्नः - तदभावे दत्तदृष्टिः....

மூஃபுபந்ந: || 34 || இப்படி கृतகृत்யனாய் ஸ்வநிष्ठையைத் தெளிந்து...

(சா.வீ) நிஷமயதி, ஸ்வயம் காசார்யேப்யஸ்துருயாதென்கை. இது உதரகृत்யமான ஸர்வத்துக்கும் உபலக்ஷணம் || 34 ||

உதரகृत்யத்தை விபஜித்து நிரூபிக்கக் கோலி அதில் ப்ரமாண காட்டா நின்று கொண்டு சாமான்யாகரங்களாலே உதேசிக்கிறார். இப்படி கृतகृत்யனாய் இत्यादि महावाक्यத்தாலே. கृतகृत்யனாய் ஸ்வநிष्ठையை...

(சா.ஸ்வா) श्रीशठकोपादि दिव्यसूरि दिव्यसूक्त्यात्मकानि सर्वोपजीव्य भाषा प्रबन्धादीनि - शिष्येभ्यो नित्यं ब्रूते । सन्तोषार्थमिति सर्वात्रानुषङ्गः - नित्यं गुरुसकाशान्निशमयति च - यद्वा, “बोधयन्तः परस्परम् - अन्योन्य गुरवो विप्रा” इत्यादिप्रकारेण श्रवण श्रवणजनितकल्याणगुणानुभवेन कालं क्षिपन्ति என்றபடி || 34 ||

இப்படி இத்தேஹ் ஸ்ரீபாஷ்யாடிகாலக்ஷேபரூபியாலே ஸ்தாபிதமென்று சொன்னது கூடுமோ? ப்ரமபலவிரோதியாய் காரா஗ுஹதுல்யமான ஸரீரத்தை அத்யந்தார்த்தநான இவ்அதிகாரி இசையக் கூடாதே? அர்த்தாதிகாரி இசையா விட்டாலும் தூத்ப்ரபந்நன் காலக்ஷேபரூபியாலே ஸ்தாபனீயமாக ப்ரஸாங்கியாதோ? கிஸ்த அர்சுவதாரப்ரேமகாலக்ஷேபரூபியாலே ஸ்தாபிதமானாலும் கைடூர்யர்த்த ஸ்தாபிதமல்லாமையாலே அஜானுஜாரூபுத்தர கைடூர்யங்களுக்குத் தான் ப்ராஸி யுண்டோ? என்ன இत्यादि शङ्कैकளை பரிஹரிக்கிறார். இப்படி இதி । இப்படி, பூர்வோத்த்ப்ரகாரேணவென்றபடி.

(சா.ப்ர) नन्वेवं वेदार्थविचारस्य कर्तव्यत्वे तस्य पूर्वपक्षसिद्धान्तरूपत्वात्तत्र च वैष्णवाधिक्षेपोऽपि स्यात्तथा च - “यति निन्दापरो नित्यं वैष्णवानवमत्य च । अध्यात्मविमुखस्सोऽस्तु विसस्तैन्यं करोति यः । वैष्णवे परिवादाच्च पतत्येव न संशयः” इत्याद्युक्तमनिष्टमापद्येतेत्यत्र “तदलं क्रूरवाक्यैर्वस्सान्त्वमेवाभिधीयतां प्रणामपूर्वकं क्षान्त्या यो वदेद्वैष्णवो हि न” इत्यादिभिर्वैष्णवानां कल्याणवक्तृत्वावगमान्नोक्त प्रसङ्ग इत्यभिप्रयन्नाह । स्वादु सुव्याहतानि नित्यं ब्रूते निशमयति चेति । उपायान्तरा शक्त्याभगवति न्यस्तभरः प्रपन्नः प्रपत्त्यनन्तर क्षणमारभ्य यावच्छरीरपातं क्रियमाणं सर्वमाज्ञारूपकैङ्कर्यं तथा भगवदत्यर्थं प्रियत्वेन कुर्वन् दृष्टादृष्ट प्रयोजनार्थं स्वयं निर्भरो भवतीति भावः || 35 ||

श्लोके सङ्ग्रहेणोक्तं विस्तरेण दर्शयन् भरन्यासात्पूर्वं त्याज्यत्वेनानुसंहितस्य प्रकृतिप्राकृत वर्गस्यापि भगवद्विभूतित्वेन भोग्यत्वेनानुसन्धेयत्वात्किम्पुनरन्यायिसिद्धं कैङ्कर्यस्यात्यन्त भोग्यत्वं भगवदेकनिष्ठैस्तथैवानुसंहितमिति तथैवानुसन्धेयमिति दर्शयति । இப்படி...

(சா.வி) अध्यात्मवाक्यानि महद्भ्यो निशमयति शृणोति । एवं कालक्षेपं करोतीत्यर्थः || 34 ||

(சா.ஸ) निविष्टमतिस्सन् । प्रपन्नः न्यस्तसमस्तात्मरक्षाभरः दृष्टादृष्ट स्वभरविगमे दत्तदृष्टिस्सन् सन्तोषार्थमित्यन्वयः || 34 ||

इत्थं सङ्ग्रहीतं विवृणोति । இப்படி இत्यादिना । भगवतः तात्कालिकभोगोपकरणदेशे तद्भोग...

(சா.தொ) தெளிந்ததென்று பூர்வாதிகாரத்யானுவாதம் சஜ்ஜதிபுர்தர்ஸனார்த்தம் | திருவிடையாட்டும், தீத்ரும் | பூர்வதீத்ரு எ஢்றபடி. பூர்வத்தில்தன்னுதாயிப்போது க்ரயிக்கப்பட்டது. க்ரயித்த ஸ்வதீத்ருத்தில் திரிதிடத்தை, ஂகதேஷத்தை கீவுல் வாஸார்த்தமாக அவஸ்தம்பித்துக் காண்டிருக்கும் லௌகிகரைப் போலே ஒரு படி துவக்குண்டு. அதாவது குஃதீத்ருதிகளில் யத்வபுத்தியா ஸேத்வபுத்தி தவிர்ந்தாலும் பகவத்சு...

(சா.பு) கृतकृत्यனாம் இत्यादिना பழந்திருவிடையாட்டத்திலே சிறிதிடத்தை அடைத்துக் கொண்டிருப்பாரைப் போலே ஒரு படி துவக்கற்று ஒரு படி துவக்குண்டிருக்கிற “ईश्वराय निवेदितु” மித்யுக்தபுரகரேண ஜிவானா் ஸ்வசமாசுரயணம் ஸூயாதிதி கர்ஷகவத்புரிதி பூர்வகம் புன: புன: ஸஜதோ மஹோக்ஷஹ்நுர்ஹ்வதோனாதிவிஹூதிஹூதிமிதி । விடையடர்த்த பத்தியுழுவன் பழம் புனம் இத்யுக்தை: பூர்வ ஸ்வன...

(सा.सं) विरोधेन वर्तनस्य प्रपन्नानुचितत्वात् $\mu\omega\mu\omega$ इत्युक्तिः । तद्देशेऽप्यस्य न स्वार्थत्वेन सङ्गः । किञ्च स्वामिकैङ्कर्यार्थत्वेन सङ्गः कार्य इति सिद्ध्या स्वशरीरस्वव्रियास्वपि तथैवास्याधिकारिणस्सङ्गः कार्य...

(सा.सं) इति फलितम् । स्वरूपानुरूपकालक्षेपार्थेषूत्तरकृत्येषु प्रमाणं दर्शयति ।

மூ-“வாசித்தும் கேட்டும் வணங்கி வழிபட்டும் பூசித்தும் போக்கினைன் போது” என்றும், “சீர்கலந்த சொல் நினைந்து போக்காரேல் சூழ்வினையினாழ்துயரை...”

(சா.தி) காட்டுகிறார். வாசித்தும் கேட்டு இत्यादि. தெரிந்தெழுதி வாசித்தும் கேட்டும் தெரிந்தே अनुसन्धिकை. வாசித்து, படித்து, வணங்கி, ப்ஹீபவித்து, வழிபட்டு, அது தானே யாத்ரையாய். பூசிக்கை, திருவாராதனம். சீர்கலந்த இत्यादि சீர், ப்ஹவத்கல்யாண-குணங்கள். அத்தோடே கலந்த சொல், குணபரிபாடகவசனங்கள். இத்தை अनुसन्धिकத்து - சூழ்வினையினாழ்துயரைப் போக்காரேல், ஆத்மாவைச் சூழ்ந்து கிடக்கிற பாபங்களி னுடைய கார்யமான दुःखाब्धியைப் போக்க வேணும். இப்படிப் போக்காராகில். இஜ்ஜனங்களென்று சேஷம்.

(சா.ஸ்வ) कैङ्कर्य प्रति पूर्वकैङ्कर्यजनितस्वामिसंप्रीतेरेव साधनतया परमसाध्यतया च இதுவும் புரூபார்யமென்றபடி - ஆனால், ப்ஹந்நுக்கு உத்தர காலத்தில் ஆஜ்நானுஜாகைங்க்யமநுஷிக்க வேண்டாவென்று ப்ஹ்ஸப்ரடாய் விருத்தியாதோ? என்ன சர்வார்யங்களுக்குமும் மூலபூதரான நம்மாழ்வார் முதலான ஆழ்வார்கள் திவ்யசூக்திகளாலேயும், ப்ரமாணங்களாலும் உத்தரகூத்ய த்தை சமர்த்திக்கிறார் - வாசித்தும் இत्यादिநா - வாசித்தும், படித்தும், கேட்டும் ஸ்ரவண பண்ணியும் ப்ஹவத்புபரிபாடக ஸ்ரீபாஷ்யாதி ஸ்ந்யங்களைப் பரித்தும் ஸ்ரவண பண்ணும் என்ற படி, வணங்கி, ப்ஹீபவித்து - ப்ரணாம் பண்ணி என்றபடி - வழிபட்டும், அதுதானே யாத்ரையாய், பூசித்தும், திருவாராதனம் பண்ணியும் - போதுபோக்கினைன், காலத்தை வ்யர்யமாக்காதே சார்யமாகப் போக்கினைன் என்கை. சீர் இत्यादि. சீர், ப்ஹவத்கல்யாண-குணங்களோடே. கலந்த சொல், ப்ஹவத்கல்யாணகுணபரிபாடகதிவ்யசூக்திகளை - நினைத்து, अनुसन्धिकத்து, சூழ்வினையின், ஆத்மாவை சூழ் வ்யாபித்திருக்கிற. வினையின், பாபங் களுடைய கார்யமான...

(சா.ப்ர) उत्तरकृत्यविशेषणम् । कार्यमुभयम् इति । भगवत्प्रीति कार्यत्वे सतीत्यर्थः । व्यक्तिभेदान्ना-न्योन्याश्रयः । वासित्तुम् கேட்டும் இत्यादि । भगवन्नामानि ग्रन्थानवलोक्योच्चार्य सब्रह्मचारिभ्य-श्श्रुत्वा ப்ரணம்ய ஸாஸ்த்ருக்த ப்ரகாரேண நிரந்தரமாராஹ்ய ச காலக்ஷேபமகரவமிதி । சீர் கலந்த இत्यादि । ப்ஹ்வித்தநிரவதிககூபாவத்வ ஸ்ரமஹரத்வவிருத்தினி வர்தகத்வ சௌந்தர்யாபித்ஸத்வ சௌலப்யபரத்வாதிதத்ஹுண-பரிபாடக திவ்யசூரிவாக்யான்யநுஸந்தாய காலம் சங்க்ஷிபந்தி சேத்ஸர்வத்ஸம்பவத்பாபபலபூத்...

(சா.வி) इत्यध्याहृतेन संबन्धः । उत्तरकृत्ये प्रमाणान्याह । वासित्तुम् கேட்டும் வணங்கி வழி பட்டும் பூசித்தும் போக்கினைன் போது. வாசித்து, ப்ஹவந்நாமானி ப்ஹவத்க்ரந்தாஸ்சோக்த்வா । கேட்டு, ப்ஹவத்ச்ரிரத்ரானி ஸ்ருத்வா । வணங்கி, ப்ரணம்ய । வழிபட்டும், அநுபமனம் கூத்வா பூசித்தும், சம்பூஜ்ய ச । போது, காலம் - போக்கினைன், அநேஷம் । சீர்கலந்த சொல் நினைந்து போக்காரேல் சூழ்வினையாழ் துயரை யென் னினைந்து போக்குவரிப்போது. சீர், கல்யாண குணை: - கலந்த யுக்தான், சொல் - ப்ரவந்தான் - நினைந்து, விசிந்த்ய - போக்காரேல், காலம் நிஷிபந்தி சேத் । சூழ், வ்யாபகை: - வினை - பாபை: - ஆழ், உத்பந்ம் । துயர் - दुःखम्...

(சா.ச) வாசித்தும் இत्यादिநா । வணங்கி வழிபட்டும், நிரஹட்கார எவ கிஹூர் வூத்யான்விதஸந் । சீர், கல்யாணுணை: - தத்பரிபாடகநேகப்ரவூத்நா த்ரமிதஸூரிதமநுஸந்தாய ப்ரவலபாபார்த்திதானகாஹ்ய நிரவர்தயந்தி...

(सा.सं) चित्तार्ह किमनुसन्धाय तान्निवर्तयन्त्यस्मिन् युगे । ஐழிவ், நைர்தக்யம் - ईषदपि कालं निरर्थकं यथा न भवति तथा कृत्स्नमपि कालमतिरहस्य दशायामपि भगवदविनाभूतस्सन् संबन्ध्यस्वव्यतिरिक्त सर्वनिर्वर्त्यानपि दासवृत्तौ स्वयमेव कृत्वा निर्वर्तयितुमिच्छायुक्ता वयम् - பொங்கேகம் इति - विवद्धिमदविनाशि नित्योज्ज्वलकीर्तिमुखकल्याणगुणप्रकाशनैकप्रयोजनक वाग्वृत्ति...

மூ-மனத்ததாயங்கே மலர்கள் கைய்யவாய் வழிபட்டோட அருளில்” என்றும் “நாடாத மலர் நாடி” என்றும் “வடிவினை இல்லாமலர் மகள் மற்றை நிலமகள்...

(சா.தி) யாகர்ஷகமான दिव्यविग्रहम् - என் மனத்ததாய், என் மனஸ்ஸுக்கு விஷயமாகவும், அங்கே மலர்கள் கைய்யவாய், இஹலோகத்தில் சமர்ப்பிக்கும், புஷ்பங்கள் ஹஸ்தகதமாகவும், வழிபட்டோட, இதுவே யாத்ரையாகக் கொண்டு சிரகால் நடக்கும்படி ஸ்ரீமந்ருளிநானாகில். இங்கே திரிந்தேர்க்கிழுக்குற்றென், இஹலோகத்தில் இருந்தால் தான் என்ன குற்றம் வரும் என்கை. நாடாத இत्याதி - நாடுகை. தேடுகையாய் தேடப்படாத புஷ்பங்களைத் தேடி நாஸ்தோறும் ஸ்ரீமந்நாராயணனுடைய. வாடாத மலரடிக் கீழ். புஷ்ப போன்ற திருவடிகளின் சமீபத்திலே சமர்ப்பிக்கக்கைக்காகவே. வகுக்கென்று, வகுத்த இடத்திலென்கை. வடிவினை இत्याதி । சௌந்தர்யத்திலொப்பிலாத மலர்.

(சா.ஸ்வ) உன் திருமேனி - என் மனத்ததாய், என் மனஸ்ஸுக்கு விஷயமாகவும் - அங்கே, அங்கு. அந்தத் திருமேனிக்கொத்ததாய் உசிதங்களான - மலர், சமர்ப்பணிய-புஷ்பங்கள் - கைய்யவாய், ஹஸ்தகதமாகவும் - வழிபட்டோட, இதுவே யாத்ரையாகக் கொண்டு ஓட, நடக்கும்படி - அருளிலே, ஸ்ரீமந்ருளிநானாகில், க்ருபை பண்ணினானாகில், - இங்கே திரிந்தேர்க்கிழுக்குற்றென் இதி பூர்வோந்வய: இந்த லோகத்திலே சञ्चरिத்திவ வர்களுக்கு - எழு, உண்டாகா நிற்கிற குற்றமென்ன என்கை - நாடாத இत्याதி - நாடாத, தேடப்படாத - துர்லபமான - மலர், புஷ்பங்களை நாடி, தேடி - சபாதித்து - “நாடோறும் நாரணந்தன் வாடாத மலரடிக் கீழ் வைக்கவே” இत्युत्तरோந்வய: - வடிவினை இत्याதி - வடிவு, சௌந்தர்யத்திலே - இணையில்லாத, ஒப்பில்லாத - மலர் மகள், மஹாலக்ஷ்மி என்ன - மத்த, दिव्यलक्षणैर्याன...

(சா.ப்ர) चेदित्यर्थ: । நாடாத மலர் நாடி, துர்லபமபி புஷ்பம் சம்பாதி । வடிவினை இत्याதி । நி-ஸ்சமாப்யதிகலக்ஷ்மி...

(சா.வி) विग्रहः என் மனத்ததாய், அஸ்மந்மனோவிஷயோ யதா ச்யாததா இங்கே, இஹலோகே - மலர்கள் சமர்ப்பமான புஷ்பாணி - கைய்யவாய், ஹஸ்தகதிநா யதா ச்யுஸ்ததா - வழிபட்ட, எ-ந்மார்ப்பமாஸ்தித்ய, ஓட, யதா கஞ்ஜேயுஸ்ததா-அருள், க்ருபா கரோதி சேத் - இங்கே, இஹை லோகே - திரிந்தேர்க்கு, சञ्चरता - இழுக்குற்று, ப்ராபுநவதவத்ய - என், கிந கிञ्चिदபி । இஹை காரிய-கமானசிகவாசிக கைக்ஷ்யை லப்யதே சேத் ந கசிததபி தோஷ இத்யர்த: - நாடாத மலர் நாடி நாடோறும் நாரணன் தன் வாடாத மலரடிக் கீழ் வைக்கவே - நாடாத, அந்விஸிதமச-க்யாநி - துர்லபானித்யர்த: - மலர், புஷ்பாணி, நாடி, மூர்த்திநா - பஹுவிமர்ஷேந சபாதித்யர்த: - நாடோறும் ப்ரதிதிந் - நாரணன்தன், ஸ்ரீமந்நாராயணஸ்ய - வாடாத மலரடிக் கீழ், அமலானபுஷ்பசதூ-பாடயோரதஸ்தாத்ஸமீபே । வைக்கவே, சமர்ப்பணார்த்தமேவ - வடிவிணையில்லா மலர் மகள் மத்த நிலமகள் பிடிக்குமெல்லடியைக் கொடு வினையேனுமபிடிக்க. வடிவு, சௌந்தர்ய - இணையில்லாத, அத்திதீயதா - மலர்மகள் பதவாஸிந்யா ஸ்ரீதா - மத்த...

(சா.ஸ) कतया चक्षुस्सुखग्राह्यदिव्यमङ्गलविग्रहैकावलंबनमनस्कतया दिव्यविग्रहे विषये भोग्यतम-जातिमल्लिकाचम्पकादि रूपभोगोपकरण संभरणैक परकायवृत्तिकतया च सत्वर दासवृत्त्या यथान्वि-तस्स्यां तथा कृपां कुर्वित्यर्थ: । நாடாத, துர்லபான்காலகஸுமான்யபி சமாஹத்ய । வடிவினை, லோகோத்தீர்ணஸுந்நர விஐரஹ லக்ஷ்மதா ததூல்யதா பூம்தா ச சவாஹாதிஸுகுமார...

மூ-பிடிக்குமெல்லடியைக் கொடு வினையே னும் பிடிக்க” என்றும், “தனக்கே யாக வெனைக் கொள்ளுமீதே” என்றும், “உனக்கே நாமாட் செய்வோம்” என்றும், “பள்ளிகொள்ளு மிடத்தடி கொட்டிடக் கொள்ளுமாகில்” என்றும், “எண்ணக் கண்ட விரல்கள்” என்றும்...

(சா.தி) மகளென்ன, மத்தை, வ்யவூதையான. நிலமகள் பூமிப் பிராட்டி என்ன இவர்களால் சுவாஹிக்கப்படும் மூதலுச்சரணத்தை பாபிஷ்ணான அடியேனும் பிடிக்கும்படி என்கை. ஶ்ரீபாதசுவஹரூபகைடூர் சொல்லித்து. தனக்கேயாகவெனைக் கொள்ளுமீதே, தன்னுகப் புக்காக என்னை அடிமை கொள்ளுகிற வித்தையே என்கை. இது கைடூர் பண்ணும் போது சுவபயோஜனத்தை நடுவே சொருகாமையெகாட்டுகிறது - உனக்கே நாமாள் செய் வோம். உன் உகப்புக்காகவே நாங்கள் கைடூர் பண்ணக் கடவோம் என்கை. ப்ரவந்நாமங் களை எண்ண கண்ட விரல்கள். பள்ளி கொள்ளும் இத்யாதி | கண் வளருமிடத்தில் திருவடிகளை சுவஹிக்கும்படி அடியே...

(சா.சுவ) நிலமகள், பூமிப் பிராட்டியென்ன - இவர்களால் - பிடிக்கும், சுவாஹன் பண்ணப்படா நிற்கிற மெல்லடியை, மூதலுச்சரணத்தை - கொடு வினையேனும், க்ரூபாப த்தையுடைய அடியேனும் - பிடிக்க சுவாஹன் பண்ணவென்கை - தனக்கேயாக வெனைக் கொள்ளுமீதே, தன் உகப்புக்காக என்னை அடிமை கொள்ளுகிறத்தையே என்கை அனென சுவபயோஜனாபிசந்நிராஹித்ய் சொல்லிற்று. உனக்கே இத்யாதி - உனக்கே, உன் உகப்புக்காகவே - நாம், நாங்கள் - ஆள் செய்வோம், கைடூர் பண்ணக் கடவோம். பள்ளி கொள்ளுமிடத்து, கண் வளருகிற இடத்தில் - அடி கொட்டிட, திருவடிகளை சுவாஹன் பண்ணும்படி - கொள்ளுமாகில், அடியேனை அங்ஜிகரிக்குமாகில் - எண்ணக் கண்ட விரல்கள், ப்ரவந்நாமங்களை எண்ண...

(சா.ப்ர) பூமிப்யா சுவாஹ்யமானாதிமூதலுச்சரணாவிந்நுயோஸ்சுவாஹநாலாபாதுபாபிஷ்ண மயா பீத: ப்ர வபாடசுவாஹார்த்யம் | தனக்கே இத்யாதி | ப்ரவநா சுவபயோஜனாயேவ சுவகைடூர்ப்ரதானம் மமாபேகித மித்யர்த: | உனக்கே நாமாள் செய்வோம், அஸ்தகர்த்ருக கைடூர்யாதிஸித்யயத்பயோஜனமபி தவேவ யதா சயாத்ததா கைடூர்ய் கர்ம இத்யர்த: | பள்ளி கொள்ளுமிடத்து இத்யாதி | ஶயநியே பாதசுவாஹன் கர்து மா சுவீக்யாச்சி-தித்யர்த: | எண்ணக் கண்ட விரல்கள், ப்ரவந்நாமபரிசந்யா...

(சா.வி) இதோந்யயா - நிலமகள், பூதேவ்யா - பிடிக்கும், சுவாஹ்யமானம் | மெல்லடியை, மூதுபாட் - கொடு வினையேனும், க்ரூபாபாஹமபி - பிடிக்க, யதா சுவாஹயாமி ததா - தனக்கேயாக வெனைக் கொள்ளுமீதே - தனக்கேயாக, ததஸ்துந்நாஸார்த்யமேவ - எனென, மா - தாஸ்ய் காரயிது- மித்யேதத் - உனக்கே நாமாள் செய்வாம் - உனக்கே, தவேவ - ததஸ்துந்நாஸார்த்யமேவ - நாம், வயம் | ஆள் செய்வோம், கைடூர்ய் க்யாஸ்த - பள்ளி கொள்ளுமிடத்தடி கொட்டிடக் கொள்ளுமாகில். பள்ளி ஶய்யாயா: - கொள்ளுமிடத்து, சுவீகாரதஸாயாம் - அடி கொட் டிட, பாதமர்தன் யதா சந்நவேத் ததா - கொள்ளுமாகில், கூஹாசிசேத் - எண்ணக் கண்ட விரல்கள், எண்ண, ப்ரவந்நாமானி சந்யாது - கண்ட, தூஸ்தா: - விரல்கள், அங்ஜுல்ய:...

(சா.ச) பதயுக் க்ரூபாபாஹமபி யதா சுவாஹயாமி ததா - தனக்கே - கெவல் சுவார்த்யமேவ கிங்ஜுரதயா மதங்ஜீகரணம் யத்ததேவ - உனக்கே - தவேவ - தாஸவூதிநிவர்தகா வயம் - பள்ளி இதி - பர்யங்ஜாஸநே ஶயானஸ்ய தவ பாதசம்ர்தன் சுவாஹாநாதிஸு மாமங்ஜீகரோஸி சேத் எண்ண, மந்நவபே கணநா...

மூ-“உண்ணா நாள் பசியாவதொன்றில்லையோவாதே நமோ நாரணாவென்றெண்ணா நாளு மிருக்கச் சாம வேதநாண்மலர் கொண்டுன பாதம் நண்ணா நாள் வைத்ததுரு மாகிலன்றெனக் கவை பட்டினிநாள்” என்றும், “நாக்கு நின்னையல்லாலறியாது...”

(சா.தி)னை பரிஹிக்குமாகிலென்கை. உண்ணாநாள் இயாதி | உபவசிக்கும் நாளில் பசியாவதொன்றில்லை. ஧ுத் என்பதெனக்கு ஒன்றுமில்லை - பட்டினி நாள் தானு மக்கெவையென்றில்லை ஓவாதே, வி஑்஑ெதியாதே. நமோ நாரணாவென்றெண்ணாத நாளும், ஁஑்ய஑ுஸ்சாமவேத ரூபங்களான புஷங்களைக் கொண்டு உன்னுடைய ஶ்ரீபாதத்தைக் கிட்டி ஁ரா஑ிக்கப் பெறாத நாளுமென்றுமுவை ப்ராஸங்களாமாகிலவை எனக்குப் பட்டினி நாள். பசி தோன்றும் நாள் என்கை. நாக்கு இயாதி | என் ஑ிஹே நின்னை யல்லால், உன் ஸ்தோத்ரம் பண்ணுமதொழிய மத்தொன்றையுமறியாது - நானதுக்கு...

(சா.ஸா) கண்ட “஁ஸங்஑்யா஑ா஑ு ஸங்஑்யா஑் ஸஹஸு஑ுணமு஑்யுதே” என்கிறபடி - எண்ணா நிற்கிற விரல்கள் - ஁னென ஸ஑்஑ீர்தநாதிவா஑ிக கை஑்஑்ய் ஑ொல்லப்பட்டது - உண்ணா நாள் இயாதி உண்ணா நாள், ஁ஹாரமில்லாத உபவாஸ ஑ினத்திலே - பசியாவதொன்றில்லை, எனக்கு ஑ுத் ஁வதொன்றில்லை. ஁ப்போதெந்த ஑ினத்திலே உமக்கு ஑ுத் என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார். ஓவாதே இயாதி - ஓவாதே, வி஑்஑ெதியாதே - நிரந்தரமென்றபடி. நமோ நாரணாவென்றெண்ணா நாளும். நமோ நாராயணாய என்று மந்த்ர஑பமில்லாத நாளும். இருக்கெ஑ச்சாமவேத, ஁஑்ய஑ுஸ்சாமவேதா஑்மகமான. நாண்மலர், விகஸிதபுஷங்களைக் கொண்டு, ஑்பாதித்துக் கொண்டு. உன பாதம், உன்னுடைய ஶ்ரீபாதத்தை. நண்ணா நாள், கிட்டாத நாள். கிட்டி ஁ரா஑ன் பண்ணாத நாளும். வைத்ததுருமாகில், ப்ராஸங் களாகில். ஁ன்று, ஁ந்த ஑ினத்திலே எனக்கு, ஁வையே, ஑஑்஑ீர்தநாரா஑நஸூய஑ினங்கள். பட்டினி நாள், ஑ுத் தோன்றும் ஑ினமென்கை - நாக்கு இயாதி, நாக்கு...

(சா.ப்ரா) நோபயு஑்தா ஁஑்஑ுல்ய: - உண்ணா நாள் இயாதி ஑ுந்நிவர்தகோ஑நா஑ஸ்வீகார஑ிநே மம ஑ு஑்஑ா஑ா நாஸ்தி | கிந்து நிரந்தரம் நமோ நாராயணேத்யநுஸந்தான ஶூய஑ிவஸே ஁஑்ய஑ுஸ்சாம஁ஸ்ச஑ோ விகஸிதபுஷ்யை- த்வ஑்பா஑ா஑்ந஑ிவஸே ஑ நாமஸ஑்஑ீர்தநா஑்நயோர஁வா஑்஑ு஑்஑ா஑ா஑ோ஑்஑ிகம் ஁ா஑ா ஁வதி | நாக்கு நின்னை இயாதி | “ராகா஑்யபேதம் ஹ்஑யம் வா஑ு஑்஑ாநூதா஑ிநா | ஑ிஸா஑ிர஑ித: காய: கெஸவாரா஑நம்...

(சா.வி) உண்ணா நாள் பசியாவதொன்றில்லையோவாதேநமோ நாரணாவென் றெண்ணா நாளே - உண்ணா நாள், ஁஑ுன ர஑ித஑ிவஸே - பசியாவது, ஑ு஑ிதி - ஒன் றில்லை, கி஑்஑ி஑பி நாஸ்தி | ஓவாதே, வி஑்஑ெ஑ா஁வென - நமோ நாரணாவென்று, நமோ நாராயணேதி - எண்ணா நாளும், ஁ஸ்மரண஑ிவஸா ஁பி - இருக்கெ஑ச்சாமவேத நாண்மலர், ஁஑்ய஑ுஸ்சாமரூபபரிமல யூ஑்தபுஷாணி - கொண்டு, ஑்வீ஑ுத்ய | உன் பாதம், தவ ஶ்ரீபா஑் - நண்ணா நாள் ஁ரா஑யிதமநநுகூல஑ிவஸா ஁பி ஁வை, இயுதே ஑ிவஸா: - தத்துருமாகில் ப்ராஸாஸ்஑ேத் ஁வை, தே ஑ிவஸா: - எனக்கு, பட்டினி நாள், உபவாஸ஑ிவஸா: - நாக்கு நின்னை யல்லாலறியாது நானதஞ்஑வனென் வஸமன்று...

(சா.ஸம்) த்஑ி஑்஑ுல்ய: - உண்ணா நாள் இதி - ஁நஸநவதி ஑ிநே ஑ுந்நாம் ந ஁ா஑ுதே | கிந்து த்வம்மந்த்ர஑ப- ஑ணா விர஑ித஑ிவஸே வா த்வ஑்ப஑்யோ ஁஑்ய஑ுஸ்சாமபூதஸ஑ோ விகஸித஑ுஸுமேர஑்ந வி஑்஑ுர஑ிவஸே வா ப்ராஸே தஸ்மிந் ஑ிவஸே ஑ுந்நாம் ஁ா஑ுதே - நாக்கு இதி - ம஑்஑ிஹா த்வாம் விநா ந ஑ானாதி...

மூ-நானதஞ்சுவனென்வஸமன்று” என்றும், “வாயவனையல்லது வாழ்த்தாது” என்றும் “தோளவனையல்லால் தொழா” என்றும், “நயவேன் பிறர் பொருளை” என்றும் “நிரந்தரம் நினைப்பதாக நீ நினைக்க வேண்டுமே” என்றும்...

(சா.தி) அத்தலைக்கு என்ன அவய் விளையுமோ என்றஞ்சுவன். என் வஸமன்றியே ப்ருதிக்கிறது என்கை. வாயவனை இயாதி | வாக்கானது அவனை ஒழிய மற்றொரு வரை ஸுதிக்கிறதில்லை. தோளவனை இயாதி ஸப்தம் - நயவேன் இயாதி - பிறர் பொருளை, பரமாத்மஸ்வமான சேதனாசேதனங்களை. நயவேன், என்னதென்று ஆசைப் படேன். கீழார், பிறர் பொருளை அபஹரிக்கும் அஹ்ஹாரிகள். இது அஹ்ஹார மமகாரி-வூதிரூபகேஹ்யம் | நிரந்தரம் இயாதி | இடைவிடாதே நான் உன்னை நினைக்கும்படி நீ...

(சா.ஸ்வ) ஜிஹ்யானது. நின்னையல்லால், ?உன்னையன்றியிலே. உன் ஸுத்ரம் பண்ணும தொழிய மற்றொன்றையும் அறியாது. நானது, நானதுக்கென்ன அவய் வருமோ என்று, அஞ்சுவன் மீதனாகா நிற்கிறேன். அந்த நாக்கு என் வஸமன்றியே ப்ருதிக்கிறது. வாய், வாக்கானது, அவனையல்லாது, அவனைத் தவிர வேறொருவரை வாழ்த்தாது. ஸுதிக்கிறதில்லை. தோள் அவனையல்லால் தொழா, வேறொருவரையும் வணங் காது என்கை. நயவேன் பிறர் பொருளை. பிறத்தியாருடைய பொருளை, ஸுத்தை - நயவேன், ஆசைப்படேன் - கீழார் பரஸுத்தை இச்சிக்கிற தாழ்ந்த வாளோடு நள்ளேன், ஸஸரி்யேன் - அனாஹ்ஹாரமமகாரிவூதிரூப கேஹ்யம் சொல்லப்பட்டது - நிரந்தரம் நினைப்பதாக, நான் உன்னை நிரந்தரம் டாஸ்யம் பண்ணும்படி. நீ, தேவாரீரே நினைக்க வேண்டும், ஸஹ்ஹித்தருள வேண்டும் என்கை.

(சா.பு) த்ருயம் | சா ஜிஹ்யா ஹரி ஸுதீதி” இயாதுக்தவாஷுஹ்யபாவாஹ்வந்நாமஹ்ணாயோஹ்யோஹம் | ததாபி வாஹ்ந்ருயமவஷம் த்வந்நாமஹ்ணமந்தரேண கிமபி ந ஜானாதி தத் ஹ்நுமஹ்ஸீத்யர்த்: | வாயவனையல்லது வாழ்த்தாது. வாஹ்ந்ருயம் பஹ்வந்தமந்தரேண கமபி ந ஸுதீதி | தோளவனையல்லால் தொழா, ஹஸுதீ பஹ்வத்யிரேகேண கஸ்யாப்யஜ்ஜலிம் ந கருதாம் | நயவேன் பிறர் பொருளை, பரஸு வபேஷே | நிரந்தரமத்யாதி - த்வத்பாடாரவிந்தவிஷய ஸுதீதிநிரந்தரம் மம பூயாதிதி பஹ்வதா...

(சா.வி) நாக்கு, ஜிஹ் | நின்னையல்லால், த்வா வினா | த்வதீய ஸுத்ர கரணம் வினா | அறியாது, அந்யகிமபி ந ஜானாதி - நான், அஹம் - அது, தஸ்ய - அஞ்சுவன், விபேமி - த்வத்பிஷயே மம வாக்ஷுஹ்யபாவாதி வாவய் ஸ்யாதிதி விபேமீத்யர்த்: | என் வஸமன்று, வாஹ்ந்ருயம் ம஢்நிம் ந பவதி | நியந்நுமஷக்யம் த்வத்பிஷயே ஸுதீது ப்ருவர்ததி - ததாபரா஢்: ஹ்நுதவ்ய இதி பாவ: | வாயவனையல்லது வாழ்த்தாது - வாய், வாஹ்ந்ருயம் - அவனையல்லது, த் வினா - வாழ்த்தாது, ந ஸுதீதி - தோள வனையல்லால் தொழாது - தோள், ஹஸுதீ - அவனையல்லால், த் வினா - தொழாது, அந்யஸ்யாஜ்ஜலிம் ந கருத: - நயவேன் பிறர் பொருளை, பிறர், பரேஷா - பொருளை, அர்த் நயவேன், நபேஷே - நிரந்தரம் நின்னைப்பதாக நீ நினைக்க வேண்டும் - நிரந்தரம், ஸந்ததம் - நினைப்பதாக, த்வா யதா சிந்தயேய்...

(சா.ஸ) நான் இதி - பஹ்வதந்யம் ஸுதீது பீதோஹ்மி பஹ்வத்யேவ ஸக்தா ஜிஹ்யாபி ந ம஢்நா | வாய் இதி வாக் பரமபுருஷே வினாஸுவிஸ்மிந் மஹ்ந்ருலமாஷாஸுதே | தோள், பூஜாவபி | த஢்நிரிசுதே அஜ்ஜலிவந்நாடி நோதுக்தோ நயவேன், ந ஸுஷாம்யந்ய஢்நவ்யாணி - நிரந்தரம் த்வா ஸுமர்து த்வயேவ ஸஹ்ஹ்நுத்யதவ்யம்...

மூ - “இருளிரிய, ஊனேறு செல்வத்தை, நீணாகம் சுற்றி” என்கிற திருமொழிகளிலும், “பத்யு: ப்ரஜானாமேஸ்வரீய ப்ஷூனா வா ந காமயே | அஹ் கதம்போ ப்ஹ்யாஸம் குந்தோ வா யமுநா ததே” என்றும், “கூரூஷ்வ மாமநுசரம் வௌதர்மீய நேஹ வித்யதே |

(சா.தி) சங்கல்பித்தருள வேணும். இருளிரிய இதுயாதி | பெருமாள் திருமொழியில் முதல் திருமொழி. ஊனேறு செல்வம். இது நாலாம் திருமொழி. நீணாகம் சுற்றி. பெரிய திருமொழியில் உபான்யத்திருமொழி. “கண்ணிணைகளென்று கொலோகளிக்கும் நாளே. வாயாரவென்று கொலோ வாழ்த்தும் நாளே - மறந்திகழுமனமொழித்து வஞ்சமாற்றி இதுயாதி | பொன்வட்டில் பிடித்துடனே புகப் பெருவேனாவேனே. படியாய்க் கிடந்துன் பவள வாய்க் காண்பேனே” இதுயாதி | “காணாதார் கண்ணென்றும் கண்ணல்ல கண்டோமே கேளாச் செவிகள் செவியல்ல - பேசாதார் பேச்சென்றும் பேச்சல்ல. பாடாதார் பாட்டென்றும் பாட்டல்ல இதுயாதி | பத்யுரிதி | ப்ரஜானா பத்யு:, ப்ரஜா- பதியினுடைய. ப்ஷூனா பத்யுசுசு எஸ்வரீய ந காமயே - காமிக்கிறது தானேதென்றில். யமுநாயாஸ்ததே க்ருஷ்ணஸ்ரீபாடஸ்பர்சத்யே கதம்ப: குந்தோ வாஹ் ப்ஹ்யாஸம் | கரூஷ்வேதி | அநுசரம், கிங்கூர்ம் | இஹ மதநுசரத்வஸ்வீகாரே | வௌதர்மீயம், அநௌசீத்யம் ந வித்யதே - தவ ஸ்வேரூபசிங்ட்வாந்மச்சேஷித்வஸ்ய...

(சா.ஸ்வ) இருளிரிய, ஊனேறு செல்வம் - நீணாகம் சுற்றி என்கிற இது திருமொழி களுடைய அாதிங்ரஹம் - இனி ஸ்ம்ப்ரதாயவிரோத ஸங்க்ளையில் ஸ்ம்ப்ரதாயத்தை உபந்யசித்து ஸாஸ்த்ரமூலமல் லாத ஸ்ம்ப்ரதாயம் ப்ரமாணமல்லாமையாலே ஸ்ம்ப்ரதாயத்துக்கு ப்ராமாணிகதாசிங்ட்யதீய் மூலஹூதப்ரமாண- வசனங்களை உபந்யசித்திறார். பத்யு: ப்ரஜானாமிதுயாதிநா ப்ரஜானா பத்யு:, ப்ரஜாபதேப்ரஹ்மண: - ப்ஷூனா பத்யு:, ருத்ரஸ்ய சு எஸ்வரீயந்ந காமயே - கின்து ஸ்ரீக்ருஷ்ணசரணஸசுசுார பவித்ரிதே யமுநாததேரதபஹிமதகதம்ப- குந்தரூபஸ்தாவுரஜந்ம் ப்ரஹ்மஹ்யாஸமென்கை அநேந விஷயவாஸரூபகௌங்க்யம்முக்தம் - கரூஷ்வேதி ஸ்ரீராமம் ப்ரதி ராமானுஜவாக்யம் - மாமநுசரம் கிம் கரூஷ்வ - இஹ, மதநுசரத்வ ஸ்வீகாரே - தவ வௌதர்மீயம், அநௌசீத்யம் ந வித்யதே - அஹ் த்வதேக...

(சா.ப்ர) சங்கல்பநீயமித்யதீய: | ஸபலஸுத்ரிகானா ங்ஷகாங்ானா திருமொழி இதி நாம | இருளிரிய, “ஊனேறு செல்வத்து, நீணாகம் சுற்றி” இதி பதோபக்ரமகதஸகாங்ாஸுசுேத்யதீய:...

(சா.வி) ததா - நீ, த்வம் - நினைக்க வேண்டும், சங்கல்பயிதவ்யம் - ஸபலஸுத்ரிகானாந்ங்ஷகாங்ானா திருமொழி ஸ்ஞா - இருளிரிய இதுபக்ரம் ஁க: திருமொழி - இருளிரிய, அங்ானநிவூத்யே - ஊனேறு செல்வம், தேஹாஸ்வர்த்கமௌஸ்வரீய - திருமொழி, ஊனேறு செல்வம் இதுபக்ரம் ஁க: திருமொழி - நீணாகம் சுற்றி இதுபக்ரம்: திருமொழி உக்தப்ரகாரேநேதி ஸேஷ: - பத்யுரிதி, ப்ரஜானா பத்யுசுசுதமுக்ஸ்ய - ப்ஷூனா பத்யு: ருத்ரஸ்ய - யமுநாததே ஸ்ரீக்ருஷ்ண பாடாரவிந்ங்ஸ்பர்சநஸ்யேதி ப்ராவ: - வௌதர்மீயம், அநௌசீத்யம் |

(சா.ஸம்) இருளிரிய, அங்ானநிவூத்யே - ஊனேறு செல்வம், தேஹ் மாஸ்வர்த்கமௌஸ்வரீய - நீணாகம் சுற்றி, சதூரஸுதீர்த்விதிகம் த்வந்நகரம் ப்ரதக்ஷிணம் க்ருத்வா | அநுசரத்வவிருத்நமநாவூதிவௌதர்மீயம்...

मू-कृतार्थोऽहं भविष्यामि तव चार्थः प्रकल्पते ।। अहं सर्वं करिष्यामि जाग्रतस्वपतश्च ते । परवानस्मि काकुत्स्थ त्वयि वर्षशतं स्थिते । स्वयं तु रुचिरे देशे क्रियतामिति मां वद । कामये वैष्णवत्वं तु सर्वजन्म सु केवलम्” என்றும் “वर्तमानस्सदा चैवं पाञ्चकालिकवर्त्मना । स्वार्जितैर्गन्धपुष्पाद्यै-श्शुभैश्चकृत्यानुरूपतः ।। आराधयन् हरिं भक्त्या गमयिष्यामि वासरान्” என்றும் சொல்லுகிறபடியே स्वरूपानुरूपகாலक्षேபார்த்தமான उत्तरकृत्यமிருக்கும்படி...

(सा.दी) अर्थः, आश्रितोज्जीवनरूपं प्रयोजनम् । सर्वं कैङ्कर्यं करिष्यामि । परवान्, परतन्त्रोऽस्मि । वर्षशतं त्वयि जीवति सति तावत्परवानस्मि । वैष्णवत्वं, विष्णुकिङ्करत्वम् । पाञ्चकालिकानां वर्त्मना, अभिगमनादि मार्गेण । स्वेनैवार्जितैः, शुभैः प्रयोजनान्तरादिदोषरहितैः । இப்படி சபிரமணமாக சாமான்யத உபதேசித்த उत्तरकृत्यங்களை விவரிக்கிறார் - उत्तरकृत्यமிருக்கும்படி इत्यादियால். ஜாதவ்யார்த்தங்களில் அஜாதாதிங்கள் ஆசார்யசகாஷாத் சுவிகக்கவும், இவ்வர்த்திணுருடனே கலந்து வர்த்திக்கையும், அவர்கள் அநுஸ்தானத்தால் நிஷ்கர்ஷித்த ஆசாரத்தில் தன் வர்ணாசிரமாத்யநு...

(सा.स्वा) शेषत्वस्वरूपः - शेषवृत्तिलाभेन कृतार्थो भविष्यामि - तव च शेषभूता श्रितोज्जीवन-रूपप्रयोजनमपि भवति - अहं सर्वं कैङ्कर्यं करिष्यामि, हे काकुत्स्थ, त्वयि वर्षशतं स्थिते सति तावत्परवानस्मि, परतन्त्रोऽस्मि कामये वैष्णवत्वम्, विष्णु किङ्करत्वम् - इदं जितन्तावचनम् என்று சொல்லுகிறபடியே स्वरूपानुरूप காலक्षேபார்த்தமான इति இதனாலே கृतகृत்யாधिकாரிக்கு சாமான்யத: பூர்வோக்தவாசிகமானசிககாயிககைங்கர்யமில்லாவிட்டால் சுவாधिकாரவिरूपानेकच्छिद्र-प्रसक्त्या स्वामिसंप्रीणनत्वमात्र प्रयुक्तत्वமன்றிக் கே स्वरूपानुरूपகாலक्षேபார்த்தமாகவும் இவ்உत्तर-कृत्यं कर्तव्यமென்றபடி - उत्तरकृत्यमिरुக்கும்படி इति - இப்படி கृतकृत्यனாய் சுவனிதையைத் தெளிந்து शरीर...

(सा.वि) अथ ज्ञातव्येष्वज्ञातांशस्याचार्यसकाशाच्छ्रवणम्, उक्तार्थनिष्ठावद्विस्सहवासः, अस्खलितं यथाशक्ति वर्णाश्रमधर्मानुष्ठानं, वयमनुष्ठानतत्परा इति गर्वमूलकस्वोत्कर्षपरनिकर्षानुसन्धानरूप श्वभ्रपतनपरिहारेण सावधानवर्तनम्, भगवत्प्रसाद प्राप्तभगवत्साक्षात्कारपर्यन्तेषु फलेषु सत्स्वपि कार्पण्यविशेषस्वरूपहान्यभावः, स्वानर्हतां स्मृत्वा शोकमकुर्वन्नेवावताररहस्यसिद्ध भगवत्सौलभ्यानु-सन्धाने विश्वासवान् भूत्वा गतशोकमकृत्वैवेदानीं तन योग्यतामनुसन्धान आहारशुद्ध्या इन्द्रियाणि भगवत्सेवायोग्यानि कृत्वा अयोग्यविषयान्तरेभ्यः इन्द्रियाणि सवासनं निवर्त्य नदीतरणाय नावगमनं प्रतीक्षमाणानां पणबन्धद्यूतं विहाय विहारद्यूते प्रवर्तमानानामपि द्यूतशास्त्रमर्यादयैव कालक्षेपकरण-वद्भगवत्प्रीत्यर्थं करणेऽपि यथाशास्त्रमेव कालविशेषादिनियताज्ञानुज्ञाकैङ्कर्यमाचरन् वर्तेत्येतत्, अर्चावि-तारभोग्यत्वानुसन्धानेन तद्विषय एव कैङ्कर्यकरणं, न्यायार्जित द्रव्येण कैङ्कर्यकरणं, सर्वोऽप्ययं स्वधर्म इति स्मृतिमत्त्वं, परमपुरुषार्थस्य प्रधानकरणमाचार्यसंबन्ध इति विश्वस्य तद्विषये कृतज्ञत्वम्, आचार्य-संबन्धस्यापि मूलं...

(சா.தி) ரூபமனுஷிக்கையும், அநுஸ்தானாபிதகளை உடையோமென்று கர்வமடியாக ஸ்வோத்கர்ஷபர-
 நிகர்ஷாநுஸந்தானரூபஸ்வப்நங்களில் விழாதொழிகையும், தனக்கு ஸ்வபுத்திரசாதத்தால் ஸ்வப-
 த்ஸாஶாத்தாராபிதகளுண்டாகிலும் கார்ப்ணயபேதங்களைக் கை விடாமையும், கழிந்த ஸ்வாந்
 தையை நினைத்து டு:ஶியாதே அவதார ரஹஸ்ய சித்த ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானத்தாலே தேறி
 கதத்துக்கு ஶோகியாதே கதமான அயோக்யத்தையைப் பார்த்தகலவும் பாராதே இப்போது
 உண்டான யோக்யதையை அநுஸந்தித்துக் கொண்டு இவ்வஸ்தைக்கு அநுரூபமான அஜ்ஞானஜ்ஞா-
 கைக்ஷேபரஸத்தை இழுவாதே அஹாஸ்துத்தியாலே இந்நியங்களை ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானங்களாக்கி
 ப்ராஸகைக்ஷேபங்களில் மாட்டி அயோக்ய விஷயங்களில் நின்றுத் திருப்பி ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானமாக
 அநுஷிக்கும் அஜ்ஞானகைக்ஷேபத்திலும் ப்லாஸ்தமாக அநுஷிப்பார் தப்பாதே யதா ஶாஸ்த்ரம் அநுஷிக்குமாப்
 போலே காலவிஸேஷாபித நியதமாக அநுஷிக்கவும், அந்ய ப்ரயோக்யமாக உகந்து பண்ணுகை
 யும், அர்வாதாரத்தின் பாவனத்வ ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானம் அநுஸந்தித்து அவ்வோ ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானம்
 களுக்கு அநுரூபமாகப் பண்ணவும், இந்த ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானம் பண்ணும் போது ந்யாயார்திதத்வங்களால்
 நடத்தவும், இத்தை உபகாரம் பண்ணினதாகவெண்ணாதே தன் ஸ்வரூபலாபமாத்திரமாக
 எண்ணுகையும், இவை எல்லாம் அர்வாதார ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானத்தென்று அவன் பக்கல்
 க்ருதஜ்ஞதையும், இவ்வர்வாதார ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானம் மூல் ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானம் என்று தெளிந்து;
 அவ்விஷயத்திலும் க்ருதஜ்ஞனாயிருக்கையுமிவை...

(சா.ஸ்வ) த்தோடிருந்த காலமொருபடி துவக்கற்று ஒரு படி துவக்குண்டிருக்கிற
 இவ்வாசாரிக்கு முக்தருடைய கைக்ஷேப பர்பரே போலே இயாபித விஸேஷ யுக்தமான உத்தரகூத்ய
 மிருக்கும்படியிருக்கும் ப்ரகாரானதிக்ரமே க்ருதஜ்ஞனாயிருக்கவும், ப்ராஸமியுத்திரேணாவ்ய:
 இப்படி அயந்த்ரேயமான ஶரீரத்தை ஶ்நாபனம் பண்ணிக் கொண்டு உத்தர கைக்ஷேப கர்வ்யமென்று
 ஶோல்லப் போமோ? காலக்ஷேபரூபியாலே ஶ்நாபிதமென்னில் க்ருதகூத்யனுக்கு உபாயோபயுக்த-
 ஜ்ஞானார்த்மாக காலக்ஷேபமநபேகிதமன்றோ? ஶுஶு:ஶு பரிஹார த்ஸாஸ்தானமல்லாமையாலே ஶ்வய்
 ப்ரயோக்யன் என்னவுங்கூடாதே? ஸ்வபுத்திரசாஸ்தானுஸந்தானம் ப்ரஸார்த்மாகையாலே ததுபயுக்தஜ்ஞா-
 ஶ்நாபகதயா காலக்ஷேபமும் ப்ரஸார்த்மென்னில்; ஆனாலும், காலக்ஷேப ஜ்ஞானார்த்ம் ஶுகூதாத்த்மக
 மாகையாலே காம்யதயா ஶ்வரூபவிருத்தமுமாகாதோ? கித்வ, “நித்யம் ப்ரூதே நிஶமயதி ச” என்று
 க்ருதகூத்யனுக்கு க்ருமுகூதாஸ்திர ஶ்ரவண் ஶோன்னது கூடுமோ? “அர்வாதாரத்வயா முக்தௌ | த்விஜ்ஞானார்த்
 ஶ க்ருமேவாபிதக்ஷேத்” இயாபிதகள் மோக்யஜ்ஞானப்ரகாரமாகையாலே ப்ரூத் தானே அர்வாதாஸ்திர-
 ஜ்ஞானான க்ருதகூத்யனக்கு ப்ரஸாசாசார்யஸகாஸாசூரவநிர்வந் வேண்டாலே? ஶ்வய் க்ருதாஸ்திரலோக-
 நாபிகளாலும் ஜ்ஞானம் ஶ்நாபிக்கலாமே? அபி சோத்தரகூத்யம் கர்வ்யமாகிலது நிவ்ருத்தித்மதயா
 ப்ரக்தியோக நிஷ்பாபக ஶாமக்ரியாகையாலே ப்ரக்தியோகமவ்ஷயம் ப்ராவியாகையால் உபாயாந்ரஸ்பர்ஷ
 மும் ப்ரஸாஸ்திராதோ? கைக்ஷேபரூபமான ப்ரவிக்ரஹமயந்தாஸந்நிஹிதமாயிருக்க கைக்ஷேபாநுஸ்தானமும்
 கூடாதே? இயாபித ஶக்ஷேபால் ஶாமான்யத: கர்வ்யதயோபிதமான உத்தரகூத்யத்தை...

(சா.வி) ஶர்வேஸ்வரஸஶகாரூபயமிதி ஜ்ஞாத்தா த்விஷயே க்ருதஜ்ஞதயாவ்ஸ்தானம் சோத்தரகூத்யமியுத்தர...

மூ-தன் நிபைக்கு அநுரூபமாகத் தெளிய வேண்டும் அर्थங்களில் தனக்குத் தெளியாத நிலங்களை நூம் கृतகூத்யெனென்று அநாதரித்திராதே அநுभवபூர்த்தியுண்டாம்போது தெளிவும் ப்ரேமமும் வேண்டுகையாலும் “तत्पादभक्तिज्ञानाभ्यां फलमन्यत् कदाचन । न याचेत् पुरुषो विष्णुं याचनान्नश्यति ध्रुवम्” என்கிறபடியே, ஜானभक्तிகளை அபேகித்தால் குற்றமில்லாமையாலும் தனக்கு ஷேபி விषயத்திலே चित्तरञ्जनं பிறக்கைக்காக “பீதகவாடைப் பிரானார் பிரமகுருவாகி வந்து” என்னும்படி நிற்கிற தெளிவுடைய परमैकान्तிகள் பக்கலிலே “तद्विद्धि प्रणिपातेन परिप्रश्नेन सेवया । उपदेक्ष्यन्ति ते ज्ञानं ज्ञानिनस्तत्त्वदर्शिनः”

(सा.दी) उत्तरकृत्यम् । ज्ञातव्यार्थங்களில் அஜாதாங்களை आचार्य सकाशात् श्रविकैकையை முந்தவருளிச் செய்கிறார். தன் நிபைக்கு அநுரூபமாக இத்யாதியால் परिशुद्धज्ञानனாய் இத்யந்தத்தால். அநாதரித்திராதே தெளியக் கேட்டென்று स्वयम् । இதுக்கு हेतु चित्तरञ्जनं பிறக்கைக்காக என்கிற அளவும். चित्तरञ्जनं, मनस्सन्तोषम् । தெளிவு, ஜானैશ்வரியம் । ஜானமாचार्य-மூலமாக வேணுமென்கிறது; பீதக வாடை இத்யாதியால் - பீதகவாடைப் பிரானார், பீதாம்பரனான உபகாரகன். பிரம குருவாகி ब्रह्मोपदेष्टாவான आचार्यனாய்வந்தென்கை. आचार्यानुवर्तनத்தைக் காட்டுகிறார். तद्विद्धीति । प्रणिपातः, दीर्घप्रणामः । परिप्रश्नः, उचितकाले अपेक्षितप्रश्नः । सेवा, शुश्रूषा...

(सा.स्वा) समर्थிக்கிறார். தன் நிபைக்கு அநுரூபமான இத்யாதினா - குற்றமில்லாமையாலும் இதி - भगवद्विषयத்தில் ஜானभक्ति वैराग्यार्थं काम्यமும் அநுஜாதமாகையால் स्वरूपविरोधமில்லை என்று கருத்து. பீதக வாடை. இத்யாதி । ஆடை, அம்பர்ம் । பீதாம்பரனான, பிரான், உபகாரகன், பிரமகுருவாகி...

(सा.प्र) தெளிய வேண்டும். ज्ञातव्येषु । தெளிவும் ப்ரேமமும் வேண்டுகையாலும் இதி, विशदज्ञानस्य प्रेम्णश्चापेक्षितत्वादित्यर्थः समस्तकल्याणगुणाकरतया विशदज्ञानं प्रेमाख्य प्रीतिपूर्वकानु-ध्यानस्य हेतुरिति भावः - நநு ஜானभक्त्योरपि भगवद्धेतुकत्वात्तयोर्भगवति याचनाभावे “अप्रार्थितो न गोपायेत्” இத்யுத்தரீत्या भगवता तदुत्पादनानुपपत्तेः - याचनेचा श्रयितव्यः भगवान्नत्वेवयाचितव्यः “यच्च मां नोपजीवति” इति याचना निषेधातिलङ्घनप्रसङ्ग इत्युभयतः पाशारज्जुरित्यत्राह । तत्पादेत्यादि । पीतकवाடை இத்யாதி । “பீதாம்பரதர்ஸஸ்ரீ” இத்யாதி પ્રકારેण परमभोग्य...

(सा.वि) कृत्यप्रकारं विशदमाह - தன் நிபைக்கு அநுரூபமாகத் தெளிய வேண்டும் இத்யாதி महाचूर्णिकया; இப்படித் தனக்கு அநாதிகாலந்த்யாதிचूर्ணிகया च । அநாதரித்திராதே, அநாதர்ம-கூத்வை - அஜாதாங்காபேஃபி “प्रीतिपूर्वमनुध्यानं भक्तिरित्यभिधीयते” இத்யுத்தர்மபேகித்தத்வாத் தர்ம கल्याணகுணாகரதயா विशदज्ञानस्याप्यपेक्षितत्वेप्याचार्यसकाशाच्छ्रवणं कार्यमेवेत्यभिप्रेत्याह - அநுभव-பூர்த்தியுண்டாம்போது இதி । நநு “यच्चमां नोपजीवति” इति यस्य कस्यचिदप्यर्थस्य अप्रार्थ-नीयत्वात्कथं ज्ञानप्रेमापेक्षेत्यत आह - குற்றம், தோஷ: । चित्तरञ्जनं பிறக்கைக்காக, मन-स्सन्तोषोत्पत्यर्थம் । தெளியக் கேட்டும், परिशुद्धज्ञानனாய் இத்யந்வய: । கேட்டும், श्रुत्वा-पीत्यर्थः । भगवानेवाचार्यरूपेणावतीर्ण इत्यत्र प्रमाणं पीतकवाடை इति । व्याख्यातं प्राक्...

(सा.सं) தன் நிபைக்கு, स्वीयस्वरूपोपाय பुरुஷர்த் நிஷ்டாயா: தெளிவு, स्वरूपादित्रय...

ம-என்கிற கட்டளையிலே தெளியக் கேட்டு, “மन्दோऽप्यமन्दतामेति संसर्गेण विपश्चितः । पङ्कच्छिदः फलस्येव निघर्षेणाविलं पयः” என்கிறபடியே परिशुद्धज्ञानனாய், यस्यानुभवपर्यन्ता बुद्धिस्तत्वे प्रतिष्ठिता । तदृष्टिगोचरास्सर्वे मुच्यन्ते सर्वकिल्बिषैः” என்கிறபடியே இவ்வர்த்தங்களில் நிष्ठை உடையவர்களுடனே நெருங்கி வர்த்தித்து அவர்கள் अनुष्ठानங்களில் “यावानर्थ उदपाने सर्वतस्संप्लुतोदके” என்கிற...

(சா.தீ) மन्दோ஽பிதி । பங்ங்சித: ஫லஸ்ய, தேத்தாம் விரையினுடைய நிதர்ஷ: தேய்க்கை. அவில, கலங்கின ஜலம் । இனி, இவ்அர்த்தநிஸ்டருடன் கலந்து வர்திக்கையில் ஫மாண காட்டு கிறார்.யஸ்யானு ஫வேதி । யாதொரு ஫ுரூஷனுடைய. தத்வ ஫்ரதிஸ்திதா ஫ுத்தி: தத்வவிஸ்யஜானமானது. அநு஫வ஫ர்யந்தா, ஫கவதநு஫வ஫ர்யந்தையாய் இருக்கிறது. ஫ோகரூபையாய் இருக்கும் என்கை. தன் வர்ணாஸ்ரமாத்தநுரூ஫மாக அநுஸ்திக்கையை அருளிச் செய்கிறார். அவர்கள் அநுஸ்தானங்களில் இத்தாதித்யால். தன் வர்ணாஸ்ரமாத்தநுரூ஫மான என்றதில் ஫மாண யாவாநர்த்த இதி । சர்வத: ஫ரி஫ூர்ணாதித்ய மான. தத஫ானே, ததாகாதித்யில் யாவாநர்த்த:, ஫்ரயோஜனம் । தாவதேவ ஫்ரா஫்யமென்கை.

(சா.ஸ்வா) ब्रह्मोपदेष्टावा न गुरुवा किं என்கிற கட்டளையிலே இதி । शरण्यं अर्जुनानुक्तं நன்றாகஜிவபரஸ்வரூபாதி களை உபதேசித்து பூர்வமுபதிஷ்டஜ்ஞானாபிருந்தாலும் அஜாதாசிங்களை ததபிஜமஹத்துக்கள் சந்நிதிபிலே முறை தப்பாமல் ப்ரணிபாதிபி பூர்ஸ்சரம் கேட்கச் சொல்லி விதிக்கையாலே அது க்ருதக்ருத்யாஅகாரிக்கும் துல்யமென்றபடி. இப்படி ஜாதவ்யாசித்தைத் தெனியக் கேட்டிருந்தாலும் விபரிதசர்ஸம்முண்டாகிலந்த ஜ்ஞானம் ஸங்க்லகலங்க்ருதமாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். மந்நுஃபூதி । இப்படிப்பட்ட ஜ்ஞானமாக்ருமநுஷானரஹிதமாகில் “விதுஷுஃதிக்ருமே த்ருஷ்மயஸ்த்வம்” என்கிறபடியே விபரிதபலமாகாதோ? ஜ்ஞானமநுஷான சாமக்ருபி யாகையாலே இஜ்ஞானம் தானே அநுஷானபர்யந்தமாகமென்னில் ஜ்ஞானமிருக்கச் செய்தேயும் அநுஷானரஹித ஸஹாஸத்தில் அநுஷானபர்யந்தமன்றிக்கே காணவில்லையோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். யஸ்யானுபவேதி । யஸ்ய தத்வ விஷயிணி பூதி: । அநுபவ பர்யந்தா, ப்ரகவதநுபவ பர்யந்தா । ப்ரதிஷிதா, பலபர்யந்தா ப்ரதிஷிதேதி யாவத் அநுஷானமில்லாமல் பல் கூடாமைபாலே அநுஷான-பர்யந்தையாக ப்ரதிஷிதே என்றபடி. இப்படி அநுஷானநிரதஸ்த்ருஹாஸமநுஷானுபயுக்ருதமாகில் உத்மா-ஸ்ரமிக்கு க்ருஹஸ்த்ருஹாஸமும், க்ருஹஸ்த்ருனுக்கு ஸந்யாஸி ஸஹாஸமும், ப்ராஹ்மணனுக்கு இதரவ்ரணஸஹ-வாஸமும், விபரிதானுஷான ப்ரயுஜகமாக ப்ரஸங்க்ரியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அவர்கள் அநுஷானங்களில் இதி...

(सा.प्र) स्वविग्रहानुभवप्रदानेनोपकारकः - “साक्षान्नारायणो देव” इत्युक्त प्रकारेणायमाचार्य एव नारायण इति यथोच्येत तथा स्थितेभ्यः ।

(सा.वि) நெருங்கி, அவிசுலேஷம்...

(सा.सं) यावदात्म्यवैशद्यम् - கட்டளையிலே, मर्यादया । आविलं, पार्थिवावयवकलङ्कितं यथा-
निर्मलतामेति तथेति शेषः । यावानिति । सर्वतस्समृद्धोदके उदकावासेऽपि पिपासोर्यावदेव प्रयोजनम् ।
तावदेव तेनोपादीयते तथैवमधीतवेदस्य श्रुतवेदान्तस्य मूमुखोस्स्वोचितमेवोपयुक्तमुपादेय...

மூ-புரகாரத்திலே தன் வர்ணாஸ்ரமஜாதிகுணாதி஑ுக்கு அநுரூபமான கர்தவ்யாஸ்தத்தை நிஷ்கர்ஸித்து அநுஸ்தித்து, இவ்அநுஸ்தானாதி஑ளை உடையோமென்னும் ஖ாவனையடியாக வரும் ஸ்வோக்ஸ்பரநிகர்ஸானு-ஸந்஑ானங்கலாகிற படு குழி஑ளைத் தப்பும்படி தன் முன்னடி பார்த்து நடக்கவும்...

(ஸா.஑ி) ஜாதி, ஑ோத்ர - புரஸ்சூ஑்வாதி஑ளாதல் - அநுஸ்தித்து, ல்யப்பாலே வி஑ிவிவ஑ிதம் - ஑ானானுஸ்தானங்களால் வரும் அ஑஑்஑ாரமகாராதி஑ளை புரி஑ரிக்கையைக் காட்டு஑ிறார். இவ் அநுஸ்தானாதி஑ளை இत्याடியால் - கார்ப்ய஑ே஑ங்களைக் கை வி஑ாமையைக் காட்டு஑ிறார்...

(ஸா.ஸ்வா) தன் வர்ணேதி - வர்ண:, ஑்ரா஑்யாதி஑: - ஆஸ்ரம:, ஑்ரா஑்யாதி஑: ஜாதி:, ஑ோத்ரம் - ஑்ரமி஑்வா-஑ிர்வா - ஑ுண:, ஑ா஑வதத்வாதி஑: - இப்படி ஑ானானுஸ்தானா்஑் ஑த்ஸ஑்வாஸமவே஑ிதமென்னிலவர் கலிடங்களில் ஑ேஸகாலவैஸ்யத்தாலே வந்த அநுஸ்தானாதி தாரதம்ய஑ர்ஸனத்தாலே ஸ்வோக்ஸ்பர-நிஷ்கர்ஸானுஸந்஑ானரூபானாத்ம஑ுணம் புரஸ஑்஑ியாதோ? என்னவருளிச் ஑ெய்஑ிறார். இவ்அநுஸ்தானாதி களை உடையோமென்று இதி படு குழி஑ளை இதி மேலே ஑்ந்மார்஑் ஑ோலிருக்கையால் ஑ச்சுரிஸ்யுஜனம் தெரியாதே விழுமாப் ஑ோலே ஑஑ா஑ாரானுஸ்தானம் ஑ோலே காணச் ஑ெய்தே தனக்குத் தெரியாமல் அவர்஑்நியமாக ஸ்வோக்ஸ்பரநிகர்ஸானுஸந்஑ானம் ஑஑ாவிதமென்று கருத்து. தன் முன்னடி பார்த்து நடக்கவும் இதி புராஸ்மியுத்தரத்ரான்வய: இப்படி ஑ானானுஸ்தானாதி களுண்டாகில் ஆகிச்சந்யம் தவிர்ந்து ஑ுபாயாந்ரஸ்பர்ஸ் புரஸ஑்஑ியாதோ? ஑ா஑ாத்கார புர்யந்ந்஑க்தி யில்லாமையாலே ஑ுபாயாந்ரஸ்பர்ஸ்மில்லைஎன்னில் ஑ா஑ாத்காரபுர்யந்ந்஑க்தி஑ேது஑ூத ஑஑வத்-புரஸா஑ஜனகநிவ்ருத்தி ஑்ரமானுஸ்தானமும், தத்வ஑்஑ானமுமிருக்கையாலே ஑ா஑ாத்காரபுர்யந்ந்஑க்தியு஑ம் ஑஑ாவிதமாயிருக்க அதுயில்லை...

(ஸா.பு) வர்ண:, ஑்ரா஑்யாதி஑: | ஆஸ்ரம:, ஑்ரா஑்யாதி஑: | ஜாதி:, ஑ேவத்வாதி஑: | ஑ுண:, ஑்஑ானஸக்யாதி஑: | ஑்ரணா஑ிராதிஸ஑்வா்஑: | படு குழி஑ளைத் தப்பும் படி “஑ர்தே புதிஸ்யாமியேவமநூதா஑ாட்மானம் ஑ி஑ு-புஸேத்” இत्याக்த புரகாரேன அஸ்மிந்நிபுதேயுரிत्याபுரிபி஑ான புர்வகம் க்ருத ஑ர்தே புதனம் யதா ந஑வேத்ததா முன்னடி பார்த்து நடக்கவும், புரதஸ்யஸ்ய஑வலு஑்ய ஑ந்நும் | அநு஑்ந்஑மபே஑்ய கர்மாணி கர்துமிत्या்஑: | அஸ்ய புராஸ்மியுநேனாந்வய:, ஸ்வோக்ஸ்ப்ர நிகர்ஸானுஸந்஑ானஸ்ய ஑ா஑வதாப஑ாராதி ஑்வாரா ஑்வரூபநாஸகத்வாத் தத்புரிபி஑்ந்஑ஸ்ஸ்வநிஸ்தா஑ி஑்஑ான புலமிதி ஑ாவ: - நநு ஑்வநிஸ்தா஑ி஑்஑ானே ஆவஸ்யகே க்ருதக்யத்வானுஸந்஑ான ஑்வாரா ஑்வஸ்ய புர்யானுஸந்஑ானம் ஑்யாத், ததா ஑...

(ஸா.வி) ஜாதி஑ுணா஑ித்யாதி ஑஑்஑ேன ஑ா஑ாதி஑்ர஑்஑ம் | அநுஸ்தானாதி஑ளை உடையோம், அநுஸ்தானாதி-மந்ந: | படு குழி஑ளை, ஑ுபரிபி஑ானயுக்த஑ாத்நி | “஑ர்தே புதிஸ்யாமியேவமநூதா஑ாட்மானம் ஑ு஑ுபுஸேத்” இत्याக்தரித்யா | தப்பும்படி, யதா ந புரஸ஑ேர்ஸ்ததா | முன்னடி பார்த்து, புர: பா஑ந்யாஸ ஑ேஸ ஑்ர஑்஑ா | நடக்கவும், வர்தனமபி | புராஸ்மிதி ஑ூர்ணிகாந்ந்ஸ்திதேனாந்வய: | புராஸ், ஆ஑ித்யாதிஸி஑்஑மிत्या்஑: | ஸ்வோக்ஸ்ப்ரநிகர்ஸானுஸந்஑ானம் யதா ந புரஸ஑ேத்ததா ஑ாவ஑ானே வர்தேதி ஑ாவ:...

(ஸா.ஸ்) மித்ய்஑: | படு குழி஑ள், ஑்வநாஸக஑ாத்நி | தான் முன்னடி, நிரபரா஑ுத்தரவ்ருத்திம்...

ம-தனக்கு ஶரண்யப்ரசாதவிஷேமூலமாக நம்மாழ்வார் நாதமுனிகள் உள்ளிட்டோர்க்குப் போலே
 ஶாக்ஷாத்காராதிகளாகிற ஫லோஹ்மபர்வங்கள் வந்தாலும், “நன்மை தீமைகள் ஒன்றுமறியேன்”
 என்றும், “அறிவனேலுமிவை எல்லாமென்னால் அடைப்பு நீக்கொண்ணா” என்றும்
 நிச்சயித்து பராधीनस्वरूपस्थितिप्रवृत्तियां தன் அதிகாரத்திலே சொருகின...

(சா.தீ) தனக்கு ஶரண்யேத்யாதியால் மஹா஫லத்தின் உஹ்ம:, அஹ்ம - தஸ்ய பர்வபேத நன்மை
 தீமை இத்யாதி - கார்ப்யானுஸந்நானப்காரங்களை, நன்மை, ஶுபம் - தீமை, அஶுபம், திரு
 நாமோச்சாரணத்தின் நன்மையையும் தீமையையும் அறியேன். அறிவனேலும் இத்யாதி
 அறிந்தேனாகிலுமிவை எல்லாம், நன்மை தீமையெல்லாம் என்னால் ப்ராபிக்கைக்
 கும் த்யஜிக்கைக்கும் ஶக்யமல்லவென்கை. சொருகின ப்ரவிஷ்டங்களான...

(சா.ஸ்வ) என்கிறது அஸங்஑தமன்றோ? ப்ரபுத்யுத்தரகால ஶாக்ஷாத்காரபர்யந்தபக்திநிஷ்பதி உண்டா
 னாலும் ப்ரபுதிகாலத்திலே அவஸ்யகமான ஆகிஷ்ணயமும் ததநுஸந்நானரூபகார்ப்யமும் சம்பூர்
 மாக இருக்கையாலே உத்தரகாலத்திலே உபாயாந்தராவ்யம் விருஹ்மன்றென்னிலப்போ
 “உபாயாபாயஸ்யோகே நிஷ்டயா ஹியதே ந யா” என்கிறபடியே நிஷ்டாஹானி ப்ரஸங்஑ியாதோ?
 என்னவருளிச் செய்கிறார். தனக்கு இதி । நன்மை, ஶுபம் - தீமை, அஶுபம் - ஶுபாஶுபங்
 கள் ஒன்றும் அறியேன், அறிவனேலும், அறிந்தேனாகிலும், இவைஎல்லாம், ஶுபா-
 ஶுபம் எல்லாம். என்னால் - என்னாலே - அடைப்பு, ப்ராபிக்கைக்கும், நீக்கு, த்யஜிக்
 கைக்கும், ஒண்ணா, ஶக்யமல்ல என்கை. சொருகின, ப்ரவிஷ்டமான...

(சா.ப்ர) ஶ்வோத்கர்ஷாநுஸந்நானம் பரநிகர்ஷாநுஸந்நானம் சாகாமேநாபி ஶ்வயம் கார்யம் ஶ்யாதிதி கதந்ததபாவேந
 வுத்திஶிஷ்யத இத்யத்ர ப்ரஶ்வத்கூபாவிஷேபாத் ஶ்வஸ்ய ஶாக்ஷாத்காராதி஫லலாபே஽ப்யபராஹ்மயஸ்த்வே ஶத்யுபாயாந்தர
 ஶூந்யத்வாத்மகாகிஷ்ணயரூபஸ்வாதிகாரானுஸந்நானஸ்யாபி “ஆகிஷ்ணயம் சமாலம்யம் பூஹ்யே ஹ்மயாவ்யம் ।
 ஶர்வதா ஶர்வதிஷேஷு ஶர்வஸ்தாஸு ஶர்வதா । ப்ரப்ரசாத மாத்ராத்ஸாக்ஷாத்காராதிஸம்ப்வே । । ப்ராச்சீனோபாயநிஷ்டா-
 யாமஸ்தேத்யம் ஫லாவதி” இத்யாதிபிராவஸ்யகத்வாவ்ரமாத் பூர்வாச்சார்யேஷ் பஹுஷ: ஆகிஷ்ணயஸ்யானு-
 சஹிதத்வாத் ஶ்வபூர்யானுஸந்நானம் வ்யாஹாநாயாகிஷ்ணயமநுஸந்நேயமீத்யாஹ । தனக்கு ஶரண்யேத்யாதிநா -
 உள்ளிட்டோர்க்குப் போலே, ப்ரஶ்ரீதானாமிவ - தே ச குருகைக் காவலப்பன் இத்யாக்ஷயாத
 கருகாஹிஸராமானுஜாச்சார்யகாஶ்ரீபூர்நாதி: । அறிவனேலும் இத்யாதிஜ்ஞானே஽ப்யேதத்ஸர்வம் மயா ஶ்வீகர்து
 ப்ரதித்யுத் ந ஶக்யமீத்ய:...

(சா.வி) உள்ளிட்டோர்க்குப் போலே, நாதமுனி ப்ரஶ்ரீதானாமிதி । நன்மை தீமைகள்
 ஒன்றும் அறியேன். நன்மை, ஶுபம் । தீமை அஶுபம் । ப்ரவதீய நாமோச்சாரணாதிஷு ஶுபமஶுபம்
 வாகிமபிநஜானாமீத்ய: । அறிவனேலும் இவையெல்லாம் மென்னாலடைப்பு நீக்கொண்
 ணாது. அறிவனேலும், ஜ்ஞானவத்வே஽பி । இவையெல்லாம், ஏதேஷா ஶுபாஶுபானா க்ருத்ஸநானாம் -
 என்னால், மயா - அடைப்பு, ப்ராபி: - நீக்கு, நிவாரணம் । ஒண்ணாது, ந஘ததே - மயா ஶ்வீகர்து
 ப்ரஹ்ர்து வா ந ஶக்யத இத்ய: । அஹம் ஶ்வதந்நோ ந ப்ரவாமி ஶர்வத்ர த்வமேவ காரணமீத்யேதாத்ஸானுஸந்நானம்
 ஆகிஷ்ணயத்யோதகமீதி பாவ: - என்றும் நின்ன, எவ் ப்ரகாரேந ஶ்விதம் - சொருகின, ப்ரவிஷ்டம்...

(சா.ஸ) இவையெல்லாம் இத்யாதி - மத்ஸ்பாஹம் மதபநோஹம் ச நேத்யபிஸந்நிவிஷயத்வேநாவஸ்தி-
 த஫லோஹ்ம...

மூ-ஆகிஷ்ணயத்தை அழிய மாறாதே, “அஹம்ஸ்யபராधानாமாலயோஃகிஷ்ணோஃஐதி:” இत्याதிகளை அடியொற்றி நடக்கிற. “நோற்ற நோன்பிலேன்னுண்ணறிவிலேன். என் நான் செய்கேன்...

(சா.தி) அழிய மாறாதே, அழியும்படி விலக்காதே - ஶாஶைகள் - ஶேதங்கள் - இவற்றை அநுஸந்திக்கும் ப்ரகாரங்கள் அஹம்ஸீत्याதிகள் - அடியொற்றி, அநுஸரித்து - நோற்ற நோன்பிலேன், அநுஷிக்கப்பட்ட ஒரு வ்ரதமுமில்லாத அடியேன் - நுண்ணறிவிலேன், சூக்ஷ்மமான ஆத்மஜ்ஞானமுமிலேன் - என் நான் செய்கேன், நானெத்தைச் செய்வேன் - கால் மடக்கும் நீட்டுமவன் அதிநமாயை யால் என்றபடி.

(சா.ஸ்வ) அழிய மாறாதே, அழியும்படி விலக்காதே - उत्तरकालத்திலும் ஶக்திநிஷ்பத்தி உண்டானாலும் இஷ்வரனே உபாயமாயை யால் உபாயதயா ஶக்தியைப் பற்றினால் அந்யோபாயத்வபரித்யா஑் ப்ரஸக்தமாய், “உபாயானாமுபாயத்வ ஶ்வீகாரேஃஐதேவஹி” என்று ப்ராய்ஷித்தமாக புன: ப்ரபதன ப்ரஸக்தியா ஆகிஷ்ணயத்தை அழிக்கலாகாதென்றபடி. இப்படி ஆகிஷ்ணயத்தையழிய மாறாதே என்கிறது கூடுமோ? ப்ரபந்நா஑்ரணிகளான ஆழ்வார், நாதமுனிப்ரஶீதிகள் ஆகிஷ்ணயாதிஶாரத்தை விட்டு ஶக்தியோ஑்மநுஷானம் பண்ணுகிறது. அப் போது அஸஜ்ஜதமாக ஒழியாதோ? அவர்களும் “நோற்ற நோன்பிலேன்” இत्याதிகளாலே ஆகிஷ்ணயானுஸந்தானம் பண்ணினார்களென்னில் உபாயான்த்ரஸாமர்த்யமிருக்க அவர்களிப்படி ஆகிஷ்ணயானுஸந்தானம் பண்ணக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அஹம்ஸ்யபராடானா் மாலய இதி । இந்த ப்ரமானமகிஷ்ணாதிஶாரிக்கு ஶ்வாஶிஸंहிதகாலத்தில் ஶ்வேஶ்புருஷர்த்துக்கு இஷ்வரனே உபாயமென்று சொல்லுகையாலே ஶக்தியோ஑் ததாவித்புருஷர்த் சாதனமல்லாமையாலே இந்த ப்ரமானானுஸாரத்தாலே இவர்களும் ஆகிஷ்ணயத்தை அநுஸந்திக்கக் குறை இல்லை என்றபடி. அடியொற்றி, அநுஸரித்து, நோற்ற நோன்பிலேன், நோற்ற, அநுஷிக்கப்பட்ட. நோன்பு, வ்ரதம் । இலேன், இல்லாதவன் - அநுஷிதவ்ரதஸூன்யோஃஐமென்றபடி. நுண்ணறிவிலேன். நுண், சூக்ஷ்மர்த்ங்களை. அறிகிலேன், அறியேன். ஶக்த்யுபயுக்தஜ்ஞானானுஷானரஹிதன் என்றபடி. என் நான் செய்கேன், நான், என் எத்தை - செய்கேன், செய்யக் கடவேன். கால் நீட்டமும் மடக்கமுமவன் அதிநமாயை யாலே என்றபடி. பராதிநதயா கிமபி...

(சா.ப்ர) அடியொற்றி நடக்கிற, மூலதயா ஶ்வீகृत்ய ப்ரவர்தமானாந் । நோற்ற நோன்பிலேன், அநுஷிதோபாயோ நாஸ்மி । என் நான் செய்கேன், ஜ்ஞானாதிர்ஹிதோஃஐஹ் கி வா க்யூரீ சாதனம்...

(சா.வி) அழியமாறாதே. யதா நஶ்ஞ் ஶ்யாதததா அநிவாரீ । பரித்யா஑ே சதி ஆகிஷ்ணயஸ்ய நாஸஸ்யாத் யதா நஸ்யேத்ததா அபரித்யஜ்யேத்யர்த்: । ஆகிஷ்ணயானுஸந்தானரூப கார்ப்ணய ப்ரகாரம் சப்ரமானமாஹ । அஹம்ஸீ-த்யாதிநா । அடியொற்றி நடக்கிற. நோற்ற நோன்பிலேன் நுண்ணறிவிலேன். என் நான் செய்கேன். அடியொற்றி, மூலதயா ஶ்வீகृत்ய । நடக்கிற, ப்ரவர்தமானேஷு । நோற்ற நோன்பிலேன், அநுஷிதோபாயோ நாஸ்மி । நுண்ணறிவிலேன், சூக்ஷ்மஜ்ஞானரஹிதோஃஐஸ்மி । என் நான் செய்கேன். சூக்ஷ்மஜ்ஞானரஹிதோஃஐஹம்...

(சா.ஸ) வத்ஸ்வரூபாதிமத்தாரூபஸ்வாதிஶாரான்த்ர஑்ரதமாகிஷ்ணயமவிநாஸயந் । அடியொற்றி நடக்கிற, ததநுஸூத்ய ப்ரவர்தமானாகிஷ்ணயஸ்யேவ ரூத்வேஃஐநுஸந்தேயத்வே ச ப்ரமானான்யாஹ । நோற்ற இत्याதிநா । அநுஷிதவ்ரதவிஷேஷா ந । கிமஹ் கர்துமஸக்த: ।

மூ-களைவாய் துன்பம் களையாதொழிவாய்களை கண் மற்றிலேன் - புகலொன்றில்லாவடியேன் - ஆவிக்கோர் பற்றுக் கொம்பு நின்னலாலறிகின்றிலேன் - கறவைகள் பின் சென்று. குளித்து மூன்றனலை ஒம்பும்...

(சா.தி) யாரே களை கண், அவரே நமக்குப் புகல் - களைவாய் இत्यादि भो स्वामिन्, நீ துன்பம், சંசாரது:ஃத்தை - போக்குவாய், அன்றியே போக்காதொழிவாய் - வேறு ரக்ஷகாந்தரமெனக்கில்லை என்கை - புகலொன்றில்லா, ஸ்ரண்யாந்தரமில்லாத அடியேன் - ஆவிக்கோர் பற்றுக் கொம்பு, என் ஆத்மாவுக்கொரு அவலம்பனசாஃ | தேவாரே அல்லாமலறியேன் - கறவைகள் இत्यादि - அறிவொன்றுமில்லாத இत्यादि - குளித்து இत्यादि - குளித்து, ஸ்நானம் பண்ணி மூன்றனலை, த்ரேதாஸ்தியை - ஒம்புகை, பரிசுரிக்கையாகிற - குறிகொளந்தணமை தன்னை, சாவதானத்தோடே நடக்க வேண்டும் ப்ராஹ்மணகர்மத்தை - ஒளித்து விட்டேன், பரித்யஜித்தேன் - என் கணில்லை, என்னென்று.

(சா.ஸ்வா) கர்துமசக்தோ஽ஸி என்கை - களைவாய் இत्यादि - துன்பம், சம்சாரது:ஃத்தை, ஹே ஸ்வமிந் - களைவாய், போக்குவாய் களையாதொழிவாய், போக்காதொழிவாய், மற்றி, வேறு களைகண், ரக்ஷகாந்தரம், இலேன், இல்லாதவன் என்கை. புகலொன்று த்வா வினா ஒரு ஸ்ரண்யாந்தரமில்லா - இல்லாத அடியேன், ஆவிக்கென்று, ஆவிக்கு, என் ஆத்மாவுக்கு ஓர் பற்றுக் கொம்பு, ஒரு அவலம்பன சாஃ நின்னலால், உன்னையன்றிக்கே - அறிகின்றிலேன் - அறியேன் - கறவைகள் பின் சென்று, கெவலமுதரபொஷணார்த்தம் - கறவைகள், ஸோக் களை - பின்சென்றபடி - குளித்து இत्यादि - குளித்து, ஸ்நானம் பண்ணி - மூன்றனலை, த்ரேதாஸ்தியை - ஒம்புகை, பரிசுரிக்கையாகிற - குறிகொளந்தணமை தன்னை, சாவதானத்தோடே நடக்க வேண்டும் ப்ராஹ்மண...

(சா.ப்ர) களைவாய் துன்பங்களை யாதொழிவாய் களைகண் மற்றிலேன், து:ஃ நிவர்தய மா வா த்வத்யதிருக்த: கோ஽பி மம து:ஃநிவர்தகோ஽ஸ்தி | புகலொன்றில்லாவடியேன், கத்யந்தர ஸூந்யோ஽ஹம் | ஆவிக்கோர் பற்று இत्यादि | ஆத்மந உபகந்தயா ஆஸ்ரயணியம் த்வத்யதிருக்தம் கஞ்ந ந ஜானாமீத்யர்த்த: | கறவைகள் பின்சென்று, கெவலமுதரபொஷணார்த்தம் கவானுதாவனம் கृத்வா | குளித்து மூன்றனலையோம்பும், ப்ராதஸ்தானபூர்வக த்ரேதாஸ்திஸுஸ்ரூஷணலக்ஷணியம் ப்ராஹ்மணம் வ்யநாஸ்யம்...

(சா.வி) என், கிம் சாதினம் | செய்கேன், க்யுமி | களைவாய் துன்பம் களையாதொழிவாய் களைகண் மற்றிலேன். துன்பம், து:ஃ | களைவாய், நிவர்தய | களையாதொழிவாய், மா நிவர்தய வா - மற்று, த்வத்யதிருக்த: கசித் | களைகணிலேன், ரக்ஷகோ மம நஸ்தி | புகலொன்றில்லாவடியேன். கத்யந்தர ஸூந்யோ஽ஹம் | ஆவிக்கோர் பற்றுக் கொம்பு நின்னலாலறிகின்றிலேன். ஆவிக்கு, ஆத்மந: | ஓர் பற்றுக் கொம்பு, ஃகாமவலம்பனசாஃ | நின்னலால், த்வா வினா | அறிகின்றிலேன், ந ஜானாமி | கறவைகள் பின் சென்று, கெவலமுதர பொஷணார்த்தம் கவா பஸ்சாத்தாவனம் கृத்வா | குளித்து மூன்றனலை ஒம்பும். குளித்து, ஸ்நானம் கृத்வா | மூன்றனலை, த்ரேதாஸ்தி: ஒம்பும், பரிசுரி | ஃதத் ப்ராஹ்மணகர்மமாத்ரோபலக்ஷணம் | ப்ராஹ்மணகர்மமாத்ரம் பரித்யக்தவானஸ்தி சம்பந்த: |

(சா.சம்) களைவாய், சம்சாரது:ஃ நிவர்தய வா மா வா தந்நிவர்தனம் த்வா வினோபாயாந்தரஹிதோ஽ஹம் | அநந்யப்ரயோஜனோ஽நந்யோபாயஸ்சாஹ் த்வதாஸ: | ஆவி, மனச: அத்திதீயாவலம்பனசாஃ த்வா வினா ந ஜானே | கறவை, தோக்ஸிஸத்யானநுதரந் துதா காலம் ப்ராய க்ஷிம்பரா வயம் | குளித்து...

மூ-குலங்களாயவீரிரண்டில். ஏழையேதலன். பற்றேலொன்றுமிலேன் - தருதுயரம் தடாயேல் என்கிற பாட்டுகளிலும் “न धर्म निष्ठोऽस्मि” என்கிற श्लोकத்திலும் இவர்கள் அருளிச் செய்த கார்ப்ணத்தின் கவடுகளையெல்லாம் அவலம்பித்துக் கொண்டு போரவும்...

(சா.தி) आत्मस्वरूपम् - आत्मस्वरूपज्ञानமுமில்லை. நின் குணம், தேவாரீடத்திலும் - பத்தனல்லேன், भक्तियை உடையேனல்லேன், குலங்களாயவீரிரண்டில், ब्राह्मणादिवर्णங்களாகிற நாலிலும் பிறந்தவனல்லேன் - நலங்களாய இத்யாதி - ஏழை, भीरू - அஜ்னென்றபடி. ஏதலன், विद्वेषि - கீழ் மகன், हीनजाति - பற்றேல், இத்யாதி - பற்றேலொன்றுமிலேன் - இங்கு பற்றாவது सुकृतम् - அபாச்யமானாலொன்றுமில்லாதவன் - தருதுயரம் தடாயேல், कर्म தருகிற दुःखத்தை நீ போகாயேலும் - நின் ஶரணல்லால் ஶரணில்லை, தேவாரீர் திருவடிகளை ஒழிய வேறொரு உபாயமில்லை. இவர்கள் आचार्यர்கள் கழிந்த स्वानर्हताயை..

(சா.ஸ்வ) कर्मத்தை. ஒளித்திட்டேன், परित्यजित்தேன் - குலங்களா இத்யாதி குலங்களாய, ब्राह्मणादिकुलात्मकங்களான - ஈரிரண்டில், நாலில் ब्राह्मणादிகுலचतुष्टयத்தில் ஒன்றிலும், பிறந்திலேன், பிறந்தவனல்லேன் - ஏழையேதலன், ஏழை, भीरू, अज्ञன் என்றபடி. ஏதலன் हीनजाति - பற்றேலொன்றுமிலேன், பற்றேல், பற்றானால், அபாச்யமானால் ஒன்றுமில்லாதவன் - தருதுயரந்தடாயேல், कर्म தருகிற दुःखத்தை - தடாயேலும், போக்காயேலும் - நின் ஶரணல்லால், त्वच्चरणारविन्दमன்றிலே - ஶரணில்லை, உபாயமில்லை - இவர்கள் கீழ்ச்சொன்ன நம்மாழ்வார் नाथमुनिकளுள்ளிட்டார் - கவடுகள், शाखैகள் भेदங்களை என்றபடி. இப்படி उत्तर कालத்திலும் कर्पणानु सन्धानमनुवृत्तமாகில் उपायान्तर...

(சா.பு) குலங்களாய இத்யாதி । धर्मानुष्ठानयोग्यब्राह्मणादिवर्णचतुष्टये कुत्रापि न जातः । ஏழையேதலன், दीनो हीनश्च । பற்றேலொன்றுமிலேன், केनाप्याश्रयणीयेन हीनः । वञ्चतजमेत-वंसुजलत, दुःखप्रदं पापं न निवर्तयसि यद्यपि अथापि त्वच्चरणारविन्द व्यतिरेकेण मम रक्षको नास्ति என்கிற பாட்டுகளிலும், கறவைகள் इत्यारभ्योक्त पदषट्कोपक्रमगाधासु च । கவடுகளை எல்லாம், शाखाभेदान् । कर्पणैकदेशानित्यर्थः । போரவும் प्राप्तमित्यन्वयः - வர்து யுக்தமீத்யர்...

(சா.வி) குலங்களாய வீரிரண்டில், ஈரிரண்டில், द्वयस्य द्वये । धर्मानुष्ठानयोग्यवर्णचतुष्टये न जातः । ஏழையேதலன், दीनो हीनश्चेति सारप्रकाशिकायां व्याख्यातम् । ஏழை, भीरूः । अज्ञ इति विवक्षितम् । ஏதல், विद्वेषि इति सारदीपिकायाम् । பற்றிலொன்றுமிலேன். பற்றில் सुकृते । ஒன்றும், एकमपि । இலேன், मम नास्ति । இங்கு பற்றாவது सुकृतमिति दीपिकायां व्याख्यातम्, தருதுயரத்தடாயேல். தருதுயர், दुष्कर्मदत्तदुःखम् தடாயேல், यद्यपि न निवर्तयसि तथापि त्वच्चरणारविन्दे विना उपायान्तरं नास्तीति तत्तद्वाधा प्रतीतार्थः என்கிற பாட்டுகளிலும், கறவைகள் इत्यारभ्योक्तवाक्यषट्कोपक्रमगाधासु । கவடுகள், शाखाभेदान् कर्पणप्रकारभेदान्-नित्यर्थः - அவலம்பித்துக் கொண்டு போரவும்...

(சா.ச) स्नात्वागार्हपत्याहवनीयदक्षिणानुज्वलयितुम् । குலங்கள், ब्राह्मणादिकुलचतुष्केऽप्यनुत्पन्नः - ஏழை, दीनभावं प्राप्नोऽहम् । பற்றேலொன்றுமிலேன், आश्रयणीयान्तरशून्योऽहम् । தரு, फलदानि पापानि न विनाशयसि चेत् । கார்ப்ணத்தின், கவடுகளை, आकिञ्चन्यानुसन्धानरूप-कर्पणप्रकारभेदान्...

மூ-இப்படி தனக்கு அனாதிகாலம் பிறந்த அநர்த்தையும், அதடியாக இழந்த கௌரவத்தையும் பார்த்து
“பொய் நின்ற ஞானமும்...

(சா.தீ) நினைத்து து:கியாதே என்னத்தைக் காட்டுகிறார். இப்படி தனக்கு இயாதி யால் இவ்வவசாத் த்யாயமானது கௌரவவிருதியாகையாலே - பொய் நின்ற ஞானமும், தேஹத்தில் ஆத்மஜ்ஞானாதிகள்...

(சா.ஸ்வ) ஸ்பர்ஷ் ப்ரஸக்தமாகாதென்று கருத்து. இப்படி கார்ப்பணம் நியமனுஸந்தேயமாகில் பூர்வ- காலினாயோக்யதானுஸந்தானமும், அதடியாக ஜன்மநைஷ்கல்யானுஸந்தானரூபநிவேதமும் மிகுதியாய் அந்யந்தாவசாதத்தாலே உதரகௌரவானுஸ்தானோச்சேதம் ப்ரஸக்தியாதோ? சாத்விகதூதிரினாலே அவசாதம் நிவர்த்தமாய் கௌரவம் சுகரமாகமென்னில் இவ்விபரித நிவேதம் இருக்கச் செய்தே நிஷ்காரண மாக சாத்விகதூதி வரக் கூடுமோ? ப்ரஹ்மப்ரபாவகூதேதானீதன யோக்யதானுஸந்தானத்தாலே சாத்விக- தூதி கூடுமென்னில் அநாதிஸித்தயோக்யதே இருக்க யோக்யதானுஸந்தானத்தான் கூடுமோ? அவதார- ரஹஸ்யரூபதீர்த்தவிஶாஹந்தாலே அயோக்யதே கமூயிமென்னில் ஆனாலும், ப்ரஹ்மப்ரபாவத்தாலே யோக்யதே உண்டாமென்கைக்கு ப்ரமாணமுண்டோ? கிஷ் கரணவர்க்கங்கள்அநாதி துவாஸிநாப்ராப விஷயங்களிலே பட்டிப்புக்க நிற்க உதர கௌரவானுஸ்தானம் எங்ஙனே என்னவருளிச் செய் கிறார். இப்படி தனக்கு இதி - பொய் நின்ற இயாதி - பொய் நின்ற ஞானமும், மித்யா ஜ்ஞானமும் - தேஹஆத்மபிமானம்...

(சா.ப்ர) நந்வேவ் பூர்வசித்தநைஷ்யஸ்யானுஸந்தேயத்வே நிகிபூதஸ்ய ஸ்வஸ்யேயந்ந் காலம் நிரவதிகானந்நரூபப்ரஹ்ம- தனுபவாபாவஸ்யாபி ததவிநாபூதஸ்யானுஸந்தானாச்சோகாவஸந்ந் எவ ஸ்யாத், ந து கௌரவம் கர்து ஸகந்யாத் - கிஷ்யயோக்யதானுஸந்தானாஶ்வகதனுபவநிரபேக்ஷஸ்ய ஸ்யாத் - கிஷ் ஸ்வதோஷானுஸந்தானாத் விஷயஸ்மரணே “தோஷானு சிந்தநாத்ராத் ஸ்மர்திரபி ப்ரவூத்திரேவ வ ஸ்யாத் । ஆகிஷ்யந்யானுஸந்தானே பூர்வோக்ததோஷாபதிரத்யுபயத: பாசாரஜூரத்யத்ர ஸ்வாகிஷ்யந்யமனுஸந்தானே நைவகதம் ந ஸோசாமீத்யுத்தப்ரகாரேநைவாத்யுந்நதஸ்யாபி ப்ரஹ்மதோ ஜீவரக்ஷணாத்ரமவதாரம் தத்ர ச “ஸ்திதே மநசி ஸுவஸ்தே ஸரீரே சதி யோ நர: । தாதுஸாம்யே ஸ்திதே ஸ்மர்தா விஷ்வரூபம் ச மாமஜம் । ததஸ்தம் ப்ரியமாணம் து காஷ்பாஷாண சந்நிபம் । அஹம் ஸ்மராமி மத்ரக்தம் நயாமி ப்ரமாந் கதிம் । ஸகூதேவ ப்ரபந்நாய் । ஸர்வதர்மந்நிரத்யுஜ்ய । மித்ரபாவேந சம்ப்ராபம்’ இயாத்யுபதேஸ்தஸ்ய ஸர்வஸமா- ஶ்ரயணீயத்வோபயுத்ததயா ஸௌஸீல்ய ஸௌல்ப்யாதிஶுணச்ய ஜாத்வா ததாஜ்ஞானுஜாரூபகௌரவகரணேந விபரிதவாஸநா ச நிவர்த்யேத்யாஹ । இப்படி தனக்கு அநாதிகாலமத்யாதிநா । அதடியாகவிழந்த, ததாபாதிதா- லாபம் । பொய்நின்ற ஞானமும் இதி । தேஹஆத்மப்ரமஸ்த...

(சா.வி) ப்ராபமத்யந்வய: - எவமுதரத்ராபி ப்ராபமத்யநேநாந்வயோ த்ரஸ்தவ்ய: இழந்த கௌரவத்தையும், விஸூஷகௌரவமபி - பொய் நின்ற ஞானமும் பால்லாவமுக்கு மமுக்குடம்புமென்றலத்தப் பண்ணும் நிவேத ப்ராசூர்த்தத்தாலே - பொய் நின்ற ஞானமும், மித்யாபூதஜ்ஞானம் । தேஹஆத்ம ப்ரமாதி:...

(சா.ஸ) பொய்நின்ற ஞானமும், அவஸ்திதம் ஸத்யாதிபோக்யதாஜ்ஞானம்...

மூ-பொல்லாவொழுக்குமழுக்குடம்பும்” என்றலற்றப் பண்ணும் நிவேத ப்ராசுர்யத்தாலே அவசந்நாகாலே” உயிரப்பானென்னின்ற யோனியுமாய்ப் பிறந்தாயிமையோர் தலைவா” என்கிற படியே எதிர்குழல் புக்கு...

(சா.தி) பொல்லாவொழுக்கும், தத்ப்ரயுத்தமான துராசாரமும். அழுக்குடம்பும், ததேதுக மான மலினசரீரமும், இன்னின்ற நீர்மை, இப்படி நின்ற சாஸாரிக சுவாவத்தையே என்கை. அலற்று, வாய் புலத்த. அவதார ரஹஸ்ய சிங்஑ ஢கவத்சுல஢்யானுஸந்நாதத்தால் தேறி என்றத்தை அருளிச் செய்கிறார். உயிரளிப்பான் இத்யாதியால். என்னின்ற யோனியு மாய் பிறந்தாய், எவ்விதமான யோனிகாதி | தேவதிர்யங்஑ுநுப்யஸ்தாவரங்கனிலும் அவதாரித்தாய். இமையோர் தலைவா, நத்யசூரிநர்வாஹகனை. எதிர்குழல் புக்கு...

(சா.ஸா) என்றபடி. பொல்லா வொழுக்கும், தத்ப்ரயுத்ததுராசாரமும். அழுக்குடம்பும், தத்ப்ரயுத்தமான மலினசரீரமும். இன்னின்ற நீர்மை, இப்படி நின்ற சாஸாரிகசுவாவத்தை என்கை. அலற்றப் பண்ணும், வாய் புலத்தப் பண்ணும். உயிரளிப்பான் இத்யாதி - உயிர், கிவர்களை. அளிப்பான், ரக்ஷிக்கிறவனாய்க் காண்டு - “பரிதிராநாய சா஑ூநா” என்கிறபடியே அஸ்திர சர்ரக்ஷரணாதிமென்றபடி - என்னின்ற, எவ்விதமான. யோனியுமாய், எந்த காதியாய், தேவதிர்யங்஑ுநுப்ய ஸ்தாவராடிகனில் தாரதம்ய் பாராதே - பிறந்தாய், அவதாரித் தருளிநாய் - இமையோர் தலைவா, நத்யசூரிநர்வாஹகனே என்கை. எதிர்குழல் புக்கு நிற்கிற, எதிரே அஸ்திரதர்கள் எதிரே வந்து - குழல், வளைக்கையில், ப்ரவேசித்து நிற்கிற...

(சா.ப்ர) ந்மூல஢ூத துர்வாஸிநாததேதுவிக்஑ுஷ்டதேஹஸங்க்஑ஸ்ச மம ந ஢வேத் | என்றலற்றப் பண்ணும், எவ் ப்ரலபநதேது஢ூதஸ்ய நிவேதஸ்ய ப்ராசுர்யேண | “வூதீவ ஢வதா யாதே” த்யுத்த ப்ரகாரேநாவசந்நஸந்நதிர்யதி: | உயிரளிப்பான் இத்யாதி | த்வகீ஑்஑்யர்ஸக்ஷானாடநவரதகீ஑்஑்யநிரதநத்யசூரிணாமநேகேஷாமிஸ்வரஸ்சந்நபி “பரிதிராநாய சா஑ூநா” இத்யுத்தப்ரகாரேண சஸாரி சர்ரக்ஷரணாதி கைவல ஸ்வகூபயா தேவமநுப்யதிர்யகஸ்தா- வரத்வா஑நைகசரீர பரி஑்ரஹ் க்ருதவானசீத்யுத்த ப்ரகாரேண | எதிர்குழல் புக்கு நிற்கிற, பலாயமான- ஑்ரஹ்ணாதிம஢ிமுகமா஑த்ய ஸ்திதவச்சக்ஷுவிஷய...

(சா.வி) பொல்லாவொழுக்கும், தத்ப்ரயுத்ததுராசார: - நாச ரஹித துர்வாஸிநைதி கைசுதி, அழுக் குடம்பும், மலினதேஹஸங்க்஑ஸ்ச என்றும், இதி அலற்றப் பண்ணும் நிவேத ப்ராசுர்யத்தாலே, எவ் ப்ரலாபகரிநிவேத ஢ா஑ுல்யேன - அவசந்நனாகாதே, காஸ்ய்மநாபுநவந்நை ஑தே ஸாாா ந கர்தவ்ய இதி ந்யாயாடவஸாடஸ்ய ப்ரயாாநா஢ாவாத் கை஑்஑்யவிராதித்வாசுதேதி ஢ாவ: உயிரளிப்பானென்னின்ற யோனியு மாய் பிறந்தாயிமையோர் தலைவா. உயிரளிப்பான் சஸாரிகசைதநசர்ரக்ஷரணாதிமேவ | என்னின்ற யோனியுமாய், தேவதிர்யங்஑ுநுப்யா஑நைகரூபானைககாதிமான் | பிறந்தாய், அவதாரிவான் | இமையோர் தலைவா, நத்யசூரிணா் ஸவாமிந் | எதிர் குழல் புக்கு நிற்கிற, பலாயமான஑்ரஹ்ணாதிம஢ிமுக...

(சா.ஸ) பொல்லாவொழுக்கும், பாபைகஸ்பாடகநிரந்நரகந்மபர்மபரா | அழுக்குடம்பும், மனாமிலின்யாபாடகமலினதேஹ் ச | எதா உத்தயா நிவேதப்ராசுர்யகூதா: | அவசந்நனாகாதே, கை஑்஑்யா஑- யாாநானுஸந்நானாயத்தமந: காஸ்ய்விதூர்ஸஸந் | உயிரளிப்பான், சைதனாாிவநாய | என் நின்ற யோனியு மாய், வரா஑மிநகமதாதி ரூபேநாவதாரிஸ்த்வம் | தே நத்யசூரிநர்வாஹக | எதிர்குழல் புக்கு - அநு...

மூ-நிற்கிற ஶரண்னுடையதாய் முலைப்பால் போலே பத்யதமமுமாம் ப்ரியதமமுமான உபदेशத் தாலே தெளிந்து அவதாரரஹஸ்யாடிகளாகிற தீர்த்தங்களை அவகாஹித்துத் தேறி...

(சா.டீ) எதிரே வளைக்கையில் ப்ரவేశித்து நின்று. இவன் எந்த ஜாதியிலே புகுந்தாலு மந்த ஜாதியிலே எதிரே வளைத்து வருகை என்கிற சூழல். உபदेशத்தாலே, “बहूनि मे व्यतीतानि जन्मानि तव चार्जुन” इत्यादि रूपத்தாலே என்கை. அவதார ரஹஸ்யமாவது, “अवतारस्य सत्य त्वमजहत्स्वस्वभावते” त्यादிகள். தேறி, ப்ரவ்த்திலிழவு மறக்கும்படி ஆஸ்வசித்துக் கொண்டு - கதமான அயோக்யத்தையைக் கண்டகலாமையை...

(சா.ஸா) ஆஸ்ரிதனெந்த ஜாதியிலே பிறந்தான் அந்த ஜாதியிலே பிறந்து எதிரே வளைத்து வருகிற என்றபடி உபदेशத்தாலே “बहूनि मे व्यतीतानि” इत्याद्युपदेशத்தாலே என்றபடி. அவதாரரஹஸ்யம், “अवतारस्य सत्यत्वमजहत्स्वभावत” इत्यादि तीर्थங்கள், உபாயவிரோஹிஸர்வபாப-நிவர்த்தகமென்றபடி. தேறி, அநாடிகாலமாரஹ்ய இழந்த விழுவெல்லாம் தீரும்படி ஆ-ஸ்வசித்து. இனி அவதார ரஹஸ்யதீர்த்தவிவாஹன...

(சா.ப்ர) तयावतीर्य सन्निहितस्य । अवताररहस्यादिति । “बहूनि मे व्यतीतानि जन्मानि तव चार्जुन । तन्याहं वेद सर्वाणि न त्वं वेत्थ परन्तप ।। अजोऽपि सन्नव्ययात्मा भूतानमीश्वरोऽपि सन् । प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय संभवाम्यात्ममायया । यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत । अभ्युत्थानमधर्मस्य तदात्मानं सृजाम्यहम् ।। परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृताम् । धर्मसंस्थापनार्थाय संभवामि युगे युगे ।। जन्म कर्म च मे दिव्यमेवं यो वेत्ति तत्त्वतः । त्यक्त्वा देहं पुनर्जन्म नैति मामेति सोऽर्जुन ।। इत्युक्तमवताररहस्यम् “द्वाविमौ पुरुषौ लोके क्षरश्चाक्षर एव च । क्षरस्सर्वाणि भूतानि कूटस्थोऽक्षर उच्यते ।। उत्तमः पुरुषस्त्वन्यः परमात्मेत्युदाहृतः । यो लोकत्रयमाविश्य बिभर्त्यव्यय ईश्वरः । तस्मात्क्षर मतीतोऽहमक्षरादपि चोत्तमः । अतोऽस्मि लोके वेदे च प्राथितः पुरुषोत्तमः । यो मामेवमसंमूढो जानाति पुरुषोत्तमम् । स सर्वविद्भजति मां सर्वभावेन भारत । इति गुह्यतमं शास्त्रमिदमुक्तं मयानघ । एतद्बुद्ध्वा बुद्धिमान् स्यात् कृतकृत्यश्च भारत” इत्युक्तपुरुषोत्तमविद्या आदिशब्दार्थः । अनयोश्च तीर्थत्वं तटाकादिषु तीर्थानि मि व “त्यक्त्वा देहं पुनर्जन्म नैति । बुद्धिमान् स्यात्कृतकृत्यश्च” भारत इत्युक्त भगवत्समाश्रयणोपकारकत्वात् सर्वाधिकारत्वाच्चेति भावः...

(சா.வி) मागत्यस्थितवत्सन्निहितस्य । शरण्यनुदय, शरण्यस्य । தாய் முலைப் பால் போலே, மாதூஸ்தந்ய ஶ்ரீர வத் -அவதாரரஹஸ்யாடிகளாகிற, “अवतारस्य सत्यत्वमजहत्स्वस्वभावतः” इत्यादிகமவதார ரஹ்யம் “द्वाविमौ पुरुषौ लोके क्षरश्चाक्षर एव च । क्षरस्सर्वाणि भूतानि कूटस्थोऽक्षर उच्यते ।। उत्तमः पुरुषस्त्वन्यः परमात्मेत्युदाहृतः । यो लोकत्रयमाविश्य बिभर्त्यव्यय ईश्वरः ।। यो मामेवमसंमूढो जानाति पुरुषोत्तमम् । स सर्वविद्भजति मां सर्वभावेन भारत ।। इति गुह्यतमं शास्त्रं इदं प्रोक्तं मयानघ । एतद्बुद्ध्वा बुद्धिमान् स्यात् कृतकृत्यश्च भारत ।। इत्युक्तपुरु...

(சா.ஸ) धावनाभिमुखगतिभ्यामाक्रमणाय विभवादिरूपेणावस्थितस्य सात्वतगीतादिरूपेणोपदेशेन - தெளிந்து, ஶவாஹ்யத்வஸுலபத்வாடிபுஹ்யா । அவதாரரஹஸ்யாடிரூபாவநதமார்த்தஜானேன । தேறி, மஹா...

मू८ “उत्तमे चेद्वयसि साधुवृत्तः” என்றும் “दुराचारोऽपि सर्वाशी कृतघ्नो नास्तिकः पुरा समा-
श्रयेदादिदेवं श्रद्धया शरणं यदि । निर्दोषं विद्धितं जन्तुं प्रभावात्परमात्मनः” என்றும் “यद्वह्यकल्प
नियुतानुभवेऽप्यनाश्यं तत्किल्बिषं सृजति जन्तुरिह क्षणाधे । एवं सदा सकलजन्मसु सापराधं क्षा-
म्यस्यहो तदभिसन्धि विराममात्रात्” என்றும், प्रवहत्येव हि जले सेतुः कार्यो विजानता” என்றும்,
“மாளுமோரிடத்திலும் வணக்கொடு மாள்வது வலமே” என்றும் சொல்லுகிற ந்யாயத்தாலே
गतத்துக்குச் ஷோகியாதே...

(சா.தி) யும் இப்போது பிறந்த யோగ்யதையை அநுசந்திக்கையையும் அகாமிகைக் கீழ்த்தை
இழ வாமையையும் சபிரமணமாகக் காட்டுகிறார். “उत्तमे चेद्वयसि साधुवृत्त” इत्यादियால்.
यद्यौवने चरति विभ्रमेण सद्वासद्वा यादृशं वा यथा वा । उत्तमे चेत् वयसि साधुवृत्तस्तदेवास्य भवति
नेतराणि” என்று बोधायन वचनम् - प्रवहत्येव என்றது வருகிற கீழ்த்தை இழவாமையில்
பிரமணம் - மற்றையிவை இतरங்களில் பிரமணம் उत्तमे वयसि, வாழ்கி
साधुवृत्तन्नानानாகिलும் ச பகவான் ததபிசந்நிவிராமமாத்ராத், கிவ்விஷாபிசந்நியை விட்ட
மாத்ரத்தால் - மாளுமோ ரிடத்திலும், மரணாவஸ்தையிலேயாகிலும், வணக்கொடு,
பகவத்சமாசரயணத்தோடே மரிப் பது ஷேஷம்...

(சா.ஸ்வ) சித்தோபாயார்த்தா சித்தயந்நதர்மம் । பகவத்ப்ரபாவத்தாலே உபாயமுதவெ வந்த
பலார்த்தையையும் இடானிந்நதகைக் கீழ்த்தைதையும் சொல்லுகிறார். उत्तमे चेदित्यादिना -
“यद्यौवने चरति विभ्रमेण सद्वासद्वा यादृशं वा यथा वा । उत्तमे चेद्वयसि साधुवृत्तः तदेवास्य भवति
नेतराणि” इति बोधायनवचनम् - प्रवहत्येव हि என்கிறது इन्द्रियाणां विषयान्तर
सञ्चाररूपकैङ्कर्यविरोधिनिरसनेन-कैङ्कर्याविच्छेदे प्रमाणम् - प्रवाहे सत्येव जलस्थापनार्थं सेतुनिर्माणम्
- प्रवाहस्योच्छेदे सति सेतुर्व्यर्थः । तद्वदविच्छेदेन कैङ्कर्यस्थापनार्थं तत्प्रयुक्त प्रतिबन्धकनिरासादिकं
कार्यमेன்று கருத்து. மாளுமோரிடத்திலும், மரணாவஸ்தையிலும், வணக்கொடு,
பகவத்சமாசரயணத்தோடு. மாள் வது. வலமே ஷேஷமே.

(சா.ப்ர) மாளுமோரிடத்திலும் இत्यादि । விநாசகாலே வா பகவத்ப்ரணாமேந சஹ மரணம் வரமத்யத்யர்ஃ...

(சா.வி) ஷோததமவித்யா அதிஷதவ்ரஹ்யா |வர்தமான் யோக்யதா சமாசரயணே ப்ரமணமாஹ - उत्तमे चेदिति -
“यद्यौवने चरति विभ्रमेण सद्वासद्वा यादृशं वा यथा वा । उत्तमे चेद्वयसि साधुवृत्तस्तदेवास्य भवति
नेतराणि” इति बोधयनवचनम् । उत्तमे वयसि, चरमवयसि । साधुवृत्तश्चेदपि तदेव साधुवृत्तमेवास्य
भवति, श्रेयसे भवति - इतराणि प्राचीनदुर्वृत्तानि, अनर्थाय न भवन्ति - साधुवृत्तमेव तानि हन्तीति
भावः- अगामिकैङ्कर्याद्यपरित्यागे प्रमाणमाह - प्रवहत्येवहीति - மாளுமோரிடத்திலும், மரணா-
வஸ்தாயாம் । வணக்கொடு, பகவத்ப்ரணாமேந சஹ । மாள்வது, மரணம் - வலம், ஷேஷம்...

(சா.ச) விஸ்வாசவான் சந் । उत्तमे, अन्तिमे । अनुवृत्तापराधिनमपि निवृत्तापराधतयानादिसिद्ध
योग्यतास्वभावमप्यत्यन्तयोग्यत्वेन । अनादितयातिवृत्तकैङ्कर्यादिकमप्यनुवृत्त कैङ्क...

(सा.सं) यद्दिमत्तया स्वीकरणानुगुणत्वं प्रभावस्यापर्यन्योज्यत्वमनवधिकत्वम् च । *प्रपञ्चाब्ज*
इति । गाथादशके करणवर्गे एकैकं मन आदिचेतन समाधिमापद्य भगवद्विषयासक्त्या तदलाभजनितक्ले
शेन च स्ववृत्तिं करणान्तरवृत्तिं भगवद्विषये अभिलषच्छ्रान्तिमगमद्वकुलभूषणमुनेस्तद्वीत्या श्रान्तिमत्-
करणवर्गान्...

(சா.வி) பட்டி புக்க வாசனைகளை மாற்றியிருக்கவும், ஸ்ரீரஸ்தோ விஷயே ப்ரஸரத்வாஸனா நிவர்தனம்
 ச ப்ராஸமிதி சம்பந்த: - ஸ்வாதினா நிவாரகாபாவே ஸ்வேக்ஷயா ஸ்யாதிபக்ஷணம் பட்டி புக்க ஸ்ல்தார்த: ।
 பூர்வமுபாய ப்ரவூத்திநிவூத்த்யர்த் ஆகிஷ்ஞ்யானுஸந்தானம் கர்த்வயமித்யுக்தே தர்த்யயோக்யஸ்ய ஸ்வஸ்யேதாவந்த் காலம் வூத்யை
 கைக்ஞ்ய நாஸீதिति ஸோக எவ ஸ்யாத் -கிஷ்ஞயோக்யதானுஸந்தானாத் ப்ரகவதனுபவஸ்வஸ்யாஸம்பாவித எவேதி
 மத்வா தத்விஷயே ந ப்ரவர்தேதேவ - அபி ச வாஸனாயா: ப்ரபலத்வாத்விஷயேஷ்வேந்द्रியாண்யாகர்ஷேத்யாஷக்ஞானு ப்ராஸாஸு
 இப்படி தனக்கு இத்யாதி பக்ஷிதனோக்தா । அத்ர ஸதத்துக்கு ஸோகியாதே இத்யாதினா “ஸதே ஸோகோ
 ந கர்த்வய:” இதி நேத்யா ஸோக எவ ஸ்யாதிதி ஸக்ஞா பரிஹதா - அவஸந்நாஸகாதே இத்யுபக்ரான்தமேவ
 ஸதத்துக்கு ஸோகியாதே இத்யுபபாதிதமிதி ந பௌஸக்யம் । உயிரஸிப்பாண் இத்யாரப்ய ஸரண்ய
 ப்ரபாவதர்ஸநபூர்வகமவதாரரஹஸ்யஜ்ஞானாதினா ஸ்வயோக்யதாப்ரதர்ஸ்ய வஸூகிற நீருக்கணை கொள்ளும்
 கணக்கிலே இத்யாதி த்ருத்யான்த பூர்வகமாஜ்ஞானுவர்தனமாகிற கைக்ஞ்யானுபவத்தை இழவாதே இத்யந்தேன
 ப்ரகவதனுபவஸ்வஸ்யாஸம்பாவித எவேதி ஸக்ஞா பரிஹதா । முடியானேயில் இத்யாரப்யமாற்றியிருக்கவும்
 இத்யந்தேன வாஸனாயா: ப்ரபலத்வாத்விஷயேஷ்வேந்द्रியாண்யாகர்ஷேதिति ஸக்ஞா பரிஹதேதி த்யேயம் - நனு வாஸனா
 நிவூத்த்யர்தானுஜாரூப கர்மஸு ஸலார்த்வாபாவாத்யதா ஸாஸ்த்ரமேவ கர்த்வயமிதி நியமோ ந ஸ்யாதித்யாஷக்ஞாயாப்
 சத்ருத்யான்த் தந்நியம்...

மூ-அக்கரையில் அபிமததேசக்குப் போக ஓடம்பார்த்திருப்பார் நினைத்தபோது விடவொண்ணாத பணவந்தயூத்திலிழியாதேவேண்டின மட்டிலே தலைக்கட்டுகைக்கீடான விஹரயூத்திலே இழிந்தாலும் யூதசாஸ்தத்தின் படியே அடி தப்பாதே கருவிகள் வைக்குமாபோலே...

(சா.தி) ஐக்க வேணுமென்கையைக் காட்டுகிறார். சத்யந்தமாக முந்த த்யந்தத்தைக் காட்டுகிறார். அக்கரையில் இத்யாதியால் அதாவது. ஆற்றுக்கக் கரையில் இதமான ஊருக்குப் போக வேணுமென்று அக்கரையிலோடமிக்கரைக்கு வருமளவும் பார்த்திருக்கும் ராகுமாராதிகள் தாங்கள் நினைத்தபோது விடவொண்ணாத பணவந்தயூத்தில். அதாவது! யூதமிரண்டு வகை - பணவந்தயூதமென்றும் விஹரயூதமென்றும் - இதில் பணவந்தயூதமாவது ஒட்டம் பொருந்தியாடுவது - விஹரயூதமாவது. கெவலகால ஶபார்த்தமான லீலாயூதம் - ஒட்டம் பொருந்தியாடுமவனுக்குத் தான் நினைத்தபோது விடக் கூடாது. லீலாயூதமானால் மध्ये எப்போதாகிலும் விட்டுப் போகலாயிருக்கும். இத்தால் தார்த்தந்தத்தில் ப்ரபந்ன ஶலாந்தரஸாதனரூபானுஜாகைக் கீர்த்திலிழியில் தன் ப்ரரவ்ஶபொக மாத்ராவஸானத்தில் ப்ராய்ஷதேஸத்துக்குப் போகவரிதாயிருக்கையால் ஶ்வயம் ப்ரயொகனரூபானுஜாகைக் கீர்த்திலிழியக் கடவனென்று தோன்றுகிறது. இது காலம் கோலாத ப்ரபந்னில் சொன்னது - இப்ப்ரபந்னனும் ஶ்வயம் ப்ரயொகனமன்றோ? இது ஶாதனரூபமன்றோ? இதற்கென்ன சாஸ்த்ரம்? யதாஶ்வி பண்ணினாலமையாதோ என்னாதே சாஸ்த்ரோக்தகாலவிஸேஷாதினயமத்தோடே பண்ண வேணுமென்கையில் த்யந்தம் காட்டுகிறார். இழிந்தாலும் இத்யாதியால். யூதசாஸ்த்ரமாவது. சதூரஜ்ஞசாஸ்த்ராதிகள் - கருவிகள், ரத்யகஜதூரகபதாதிரூபஸாதனங்கள். இவற்றில் ரதத்தின் கதி மூலை...

(சா.ஸா) எது? என்னவருளிச் செய்கிறார். அக்கரையில் இத்யாதினா கருவி, சதூரஜ்ஞலீலையில் ரத...

(சா.ப்ர) யிதும் ஶக்யத இதி சாஸ்த்ரமயாதினாஸரணம் ஶ்யாத் அநிஸ்தநிவ்ருத்யர்த்தத்வத்வீஸதேஷ்வபொக்யதமத்வபுருஷ்யநுப-பதேர்ஶர்ந்யாஸ ஶலத்வம் நொபபயத இத்யத்ர சத்யந்தம்மூத்தரமாஶ. அக்கரையில் இத்யாதினா. தீரான்தரகதநகை கமனகாஶ்வினொஶபேகிதஸமயே த்யாகானஶ்பணவந்தயூதே ப்ரவ்ருத்தி விஶாயாபேகிதஸமயே பரித்யாகயொக்யே விஶரயூதே ப்ரவ்ருத்தத்வேபித்யர்த்த: | கருவிகள்...

(சா.வி) மாஶ. அக்கரையில் இதி - அக்கரையில், பரதீரே - அபிமததேஸத்துக்குப் போக, அபிமததேஸகமநாய - ஓடம் பார்த்திருப்பார். பரதீரகததர்த்யகமனம் ப்ரதீகிமாணா ராகுமாரா: - தான் நினைத்தபோது, ஶ்வஸஶ்ஞ்லிபதஸமயே - விடவொண்ணாத, த்யக்துமயொக்யே | பணவந்தயூத்திலே இழியாதே, அப்ரவிஸ்யேவ | பணவந்தயூதே ப்ரவிஸ்யாஸ்தேஸமயவந்தானூரொதென ஶமாஸே: ப்ராஶ்விஶாயக-மநாயொகாதிதி ஶாவ: வேண்டின மட்டிலே, அபேகிதகாலே | தலைக்கட்டுகைக் காணும், த்ருஸிஸமாஸிகே | விளையாட்டிலே கூடின ஶ்வேக்ஷாவிஶரயூத்திலே விஶரயூதே | இழிந்தாலும், ப்ரவேஸொபி | யூதசாஸ்த்ரத்தின்படியிலே, யூதசாஸ்த்ரபகாரே, அடி தப்பாதே, மூலானதிசுரமேண | கருவி, சாரகான் வைக்குமா...

(சா.ஸ) ஶாதனத்வெநானுஸ்திதம் கர்மபணவந்தயூதஸ்தானியம் - ஶ்வயம் ப்ரயொகனதயா க்ரியமாணம் விஶரயூத-ஸ்தானியம் | மध्ये விசுத்தியா ஶ்வேதாவஶ விஶரயூதஸ்ய ச ஶ்வயம் ப்ரயொகன மித்யாதினம் ப்ரதித்யந்தேதி | தலைக்கட்டுகை தானும் விளையாட்டிலே கூடின இத்யுத்தம் | கருவிகள், சதூரஜ்ஞதேவநாதி...

மூ-ஆஜானுஜைகளாலே அடிமை கொள்ளுகிற ஷாசிதாவினுடைய ஷாசனத்துக்குப் பொருந்தின காலவிஷேஷாதினியதமான கைடூர்யத்தைப் பித்தபரிஹார்யமாக க்ஷிரசைவீ பண்ணுவாரைப் போலன் றிக்கே அயதலப்தமான ஔஷதத்தாலே அவிலம்பிதமாக ஂரோக்யம் பெற்றவர்கள் பால் வார்த்துண் ணுமாப் போலே உகந்து பண்ணவும்...

(சா.தீ) யடியே நடத்த வேணும். ரகத்தினடி செவ்வையாக நடத்த வேணும். துரகத் தினடி வகரகதியாக நடத்துகை. அப்படியே இங்கும் ஡கவக்ஷாஸ்தாடிகளில் சொன்ன காலவிஷேஷ தேசிவிஷேஷாடிகளோடே கைடூர்யங்களை நடத்த வேணும். இனி ஸ்வயம் ஡ரயோகனமாக ஂநுஷிக்க வேணுமென்னுமத்தைக் காட்டுகிறார். பித்தபரிஹார்யமாக இத்யாடியால். பித்த- பரிஹார்யமாக க்ஷிரசைவீ பண்ணுவாருடைய க்ஷிரசைவீ பித்தபரிஹார஡ுபலாந்தரார்யமாயிறே யிருப்பது - அப்படியன்றிக்கே. அயதலப்தேத்யாடி இத்தால் தாஷாந்திகத்தில் ல஡ித்த அர்ய ஸுல஡மான இஸ்வரகூபையாகிற ஔஷதத்தாலே ரோக நிவூதியைப் பெற்றவர்கள் ஡ரபந்நர் இவர் களும் ஸ்வயம் ஡ரயோகனமாக உகந்து பண்ண வேணுமென்கை - பெற்றவர்கள், ஡ாஸரானவர் கள் - இனி இக்கைடூர்யங்களை...

(சா.ஸா) ரகாடி஡ரிதமீகள் அயதேதி - இதரா஡ிகாரிகள் கூதகூத்யரல்லாமையாலே ஡கணக்ஷிர஡ானம் போலே ஸா஡னபூத்யா பண்ணினாலும் ஡ரபந்நா஡ிகாரிகூதகூத்யனாகையாலே லப்தாரோக்யக்ஷிர- ஡ானம் போலே பண்ணக் கடவனென்றபடி. ஂனாலும், கைடூர்யலக்யமான ஡ரவி஡்ரஹாடிகள் தேசிவி஡்ரகூஷங்களாயிருக்க கைடூர்யநுஷாநம் கூடுமோ? ஡ரவி஡்ர஡் தூரஸ்தமானாலும் அர்஡ாவி஡்ர஡் ஸந்நிஹிதமென்னிலந்த அர்஡ாவி஡்ர஡த்துக்கு ஡ரமாணமுண்டோ? உண்டானாலும் ஷா஡ூண்ய஡ூர்யா...

(சா.஡்) வைக்குமாப் போலே, ஷாரநி஡ானவத் । பொருந்தின, ஂநு஡ுணை: । காலவிஷேஷாடிதி தேஷா஡ிகாரியாடிராடிஷத்யா: । உகந்து பண்ணவும், ஡ாஸமியத்யவ: । நநு கைடூர்ய஡ரிதஸ்பந்நிந: ஡ரவாஸுதேவாடேரதீந்த்ரியதவாத்த஡்ரிதயோகிக கைடூர்யமேவ ந ஸித்தயதீதி கதம் ஡ோக்யதமதவமியத்யாஸ்தாடி ஡்ரித்யக்ஷாரஹ்யார்஡ாவி஡்ர஡ஸ்யேவ ஡ரவி஡்ர஡துத்யவ்நார்க்நியஸ்ய, “ஸூரூ஡ா ஡்ரிதமா லிஷ்ணோ: ஡்ரிஸந்நவதநேஷணாம்...

(சா.வி) ம்போலே, யதா ஡ாத்தயந்நி ததா । அடிமை கொள்ளுகிற, கைடூர்ய ஸ்வீகர்து: । ஷாசிதா வினுடைய, ஷாஸகஸ்ய ஡கவத: । ஷாஸனத்துக்கு, ஷாஸனஸ்ய । பொருந்தின, ஂநு஡ுணை: । ய:, காலவிஷேஷாடி: । தேந நியதம் நியந்நிதத் । கைடூர்யத்தை, கைடூர்யத் । பித்தபரிஹார்யமாக க்ஷிரசைவீ பண்ணுவாரைப் போல், ஡ேத்யபரிஹார்ய க்ஷிரசைவநம் கர்வந்ந் இவ । கைவல஡்ரித்யவாய ஡ரிஹார்யநித்ய- கர்மகாரிண ஂதா஡ூஷா இதி । ஡்ரி஡ந்நா: கீ஡ூஷா இத்யத ஂஹ அயதல ப்தேதி । ஂரோக்யம் பெற்றவர்கள், ஂரோக்யம் ஡ாஸ்தா: - பால் உண்ணுமாப் போலே. க்ஷிரம் ஡ிபந்ந் இவ - தே க்ஷிர஡ானே ஸ்வத: ஡்ரித்யநு஡வ ஂவ । ஡ித்தோ஡ஹதவதரூகிகரத்யமிதி தூஷாந்ந: । அயதலப்தமான இதி । ஂகாஸ்திக஡கவத்கூ஡ாத்த்யஂகநா: - ஡ுத்தத் । அவிலம்பிதமான இத்யநேந ஡ூர்வ் கிரகாலம் தா஡ூஷ஡ோ஡ாடத்யந்ந்஡்ரிதயதமத்யம் தீதிதத் - உகந்து பண்ண வும் கைடூர்யத்தை இத்யஸ்தாத்தாந்ய: । லப்தாரோக்யை: ஡ோகார்ய க்ஷிரசைவநமிவ ஡ோக்யததா கைடூர்யகரணம்...

(சா.ஸம்) விஹாரவிஷயவ்யக்தய: । அடி, அஸ்வமந்யாடிஸ்தானானி । யதலப்தஔஷதாத்திரேண லப்தாரோக்யாணா க்ஷிரசைவநேந நிஷ்ஷ஡ூதா । நா஡்யத்யந்ந் ஡ோக்யதேதி । தாஷாந்திகே தது஡யலா஡ாயாத்யத்யா...

மூ-அப்போது “நித்யஸித்தே ததாஶாரே தத்பரத்வே ச பௌஷ்கர । யஸ்யாஸ்தி சத்தா ஹ்ருதயே தஸ்யாஸௌ சந்நிதீ
வ்ரஜேத்” ஂன்றும...

(ஸா.தீ) அர்ஶவதாரத்திலே பண்ண வேணுமென்னக் கோலி ஓர் அஶிகாரவிஸேஷத்துக்காக
அர்ஶவதாரம் சாந்நித்யத்தைப் பண்ணுமதில் ப்ரமாண் காட்டுகிறார். அப்போது இத்யாடியால்:
அப்போது ஸ்வயம் ப்ரயோஜனத்வேன பண்ணும்போது நித்யஸித்த இதி । இது பௌஷ்கர சஹிதையில் ப்ரஹ்மா
வைக் குறித்து ப்ரஶவதனம் । பௌஷ்கர ப்ரஹ்ம । யாதொரு அஶிகாரிக்கு. நித்யஸித்தே, பரவாஸு-
தேவஸ்ய தஸ்ய ப்ரஶவதௌ திவ்யமங்ஜலவிஶ்ரஹே । தஸ்ய ப்ரஶவத: பரத்வே ச । யதா தஸ்ய விஶ்ரஹஸ்ய ஸ்வரூபாதிப்ய:
பரத்வே ச விஸயே ஹ்ருதயே சத்தாஸ்தி, அஸ்தீதி சத்தாவிஸயபுத்திரஸ்தி । தஸ்ய மஹாத்மன: அஸௌ, ப்ரஶவான் சந்நிதீ
வ்ரஜேத் । விஶ்ரஶபரத்வாப்யா விஸிஷ்டஸந் அர்ஶரூபேண சந்நிதய்தே ஂன்கை. இனி ஒரு மஹாத்மாவான
அஶிகாரியைக் குறித்து சந்நிஶிதனான அர்ஶரூபியான ப்ரஶவான் ஸர்வோப-ஜீவ்யனா
மென்னுமிடத்தை ததூஷ்ணத்மாகக் காட்டுகிறார்.

(ஸா.ஸ்வா) உத்கூஷ்பரமூர்தியை விட்டு ததபூர்தியையுடைய அர்ஶ்யிலே கௌடூர்யமூர்திமோ? பரவி-
ஶ்ரஶத்தில் காட்டில் அஸ்ரித பாரதந்யாதிர்ஶபாதிஶிகாரத்தை உடைய அர்ஶ்யை கௌடூர்யலக்ஷ்யே
ஂன்னிலப்போது அஸ்ரித பாரதந்யாதிஶிகளை அநுஸரித்து கௌடூர்ய பண்ணில் “யதா யுவான்
ராஜான் யதா ச மதஶஸ்தினம்” ஂன்று பாரதந்யமல்லாத மதஶஸ்தியுவராஜவிஸயத்தில் போலே
ப்ரஶவதிஸயத்தில் கௌடூர்யோபர்ஶாரம் பண்ண வேணுமென்கிறது விர்ஸித்யாதோ? அதற்கு
பரத்வானுஶுணமாக ப்யந்தூ உபர்ஶிக்க வேணுமென்கையில் தாத்பர்யமென்னிலப்போது
“ஜனநீவ ஸ்தனந்நயம்” ஂன்ற ஸ்தனந்நயனைப் போலே உபர்ஶிக்க வேணுமென்கிறது
விர்ஸித்யாதோ? ஂன்னவருளிச் ஶெய்கிறார். அப்போது இத்யாதினா । அப்போது, உகந்து
கௌடூர்ய பண்ணும்போது. நித்யஸித்த இதி । பௌஷ்கரஸஹிதாயா ப்ரஹ்மாண் ப்ரதி ப்ரஶவதனம் । ஹே பௌஷ்கர,
ப்ரஹ்ம । நித்யஸித்தே ததாஶாரே, பரவிஶ்ரஹே தஸ்ய பரத்வே ச விஸயே - யஸ்ய, பூஸ: । ஹ்ருதயே சத்தா,
சத்தாவிஸயிணி புத்தி: - ப்ரஶவதீய திவ்ய விஶ்ரஶபரத்வாஸ்திவபுத்திரஸ்தி இதி யாவத் । தஸ்ய, பூஸ: ।
அஸௌ, பரமாத்மா । சந்நிதீ, சாந்நித்யம் । வ்ரஜேத், விஶ்ரஶபரத்வாப்யா விஸிஷ்டஸந்நர்ஶரூபேண சந்நிதீ ஶக்ஷேத் ।
இனி ஒரு அஶி-காரிக்காக அர்ஶரூபமாக அவதீர்ணான ப்ரஶவான் ஸர்வோதிஸ்யனாவதோ? ஂன்ன
வந்த அர்த்தத்தில் ததூஷ்ணத்மாக ப்ரமாணமுதாஶரிக்கிறார்.

(ஸா.ப்ர) “கூத்வாத்மன: ப்ரீதிகரீர் ஸுவர்ணரஜதாதிபி: । தாமர்ஶயேத்தா ப்ரணமேத்தா யஜேத்தா விசிந்தயேத் ।
விஸத்யபாஸ்ததௌஸ்து தாமேவ ப்ரஹ்மரூபிணிம்” இத்யாதி ப்ரமாணாவஶதத்வாத்ஸயேவ ஸர்வவிதபந்நுத்வோக்தேஷ்ச
ததிஸய எவ ததத்ப்ரீத்யா ஸர்வவித கௌடூர்ய கர்த்வ்யமித்யபிப்ரேத்யாஹ । அப்போது நித்யஸித்த இத்யாதினா...

(ஸா.வி) ப்ராப்தமித்யந்வய: । எத்கௌடூர்யமர்ஶவதார எவ கார்யமித்யாஹ । அப்போது இதி । அப்போது
தஸ்மிந்ஸமயே, கௌடூர்யகரண சமயே - எகஸ்யாஶிகாரிணௌ ப்ரக்யதிஸயேன ப்ரஶவான் சாந்நித்யம் ப்ராப்ய...

(ஸா.ஸ) தூக்தி: । ததாஶாரே, ததிஶ்ரஹே । தஸ்ய நித்யஸித்தத்வமகர்மகூர்தத்வம் । தத்பரத்வே ச, ததிஶ்ரஶஸ்யா-
ப்ராகூர்தத்வே ச । சத்தா, பாரமார்த்திகதா...

(सा.सं) सान्निध्यादीत्यादिशब्दसाम्मुख्यादिसंग्राहकः । मन्त्रबिम्बयोः, मन्त्राधीनयोः । प्रत्यक्षत-
समानाकाराप्रत्यक्षबिम्बयोः “बिंबाकृत्यात्मना बिम्बे सन्निधत्ते” इति हि श्रूयते...

மூ-“ஆபிதாந்மௌலிபர்யந் பஸ்யத: பரூஷோத்தமம் | பாதகாந்யாஸு நஸ்யந்தி கிம் புநஸ்தூபபாதகம்” என்கிற பாவனதமத்வத்தையும், “ஸந்நர்ஸிநாதகஸ்தாஞ் புஸாं சமூ஢்ஞேதஸாம் | குவாஸநா குபு஢்நிஸ்ச குதர்க் நிஞயஸ்ச ய: | குஹேதுஸ்ச குபாவஸ்ச நாஸ்திகத்வம் லயம் வ்ரஜேத்” என்கிறபடியே ப்ரத்யக்ஷா஢ிப்ரமாண-த்ரயத்திலும் ஹேதுபலபாவத்தாலே வரும் மதிமயக்குகௌஸ்ல்லாத்துக்கும்...

(சா.தி) மென்கை. பாவனத்வே ப்ராணம் அபிதாதிதி | அபிதாத், ஸ்ரீபாதிபிதமாஸ்ய | மூலிஃ, கிரிஃம் | கெஸபந்தி வா | அபாதிதலமஸ்தகம் பூஷித்தம் பஸ்யத்: பூஸ: பாதிகாநி மஹாந்யபி நஸ்யந்தி | வ்யாமோஹாதிவிருதி நிவர்தகத்வே ப்ராணம் சந்நர்ஸநாதிதி | சம்மூஹித்தேஸாம், பாமாணாமைபி பூஸாமாஸ்திக-
சந்நர்ஸநத்தாலும் குவாஸநாதிதக், நசிக்குமென்கை. ப்ரத்யக்ஷத்தில் ஹேதுத்வேன வரும் குவாஸநையும், அதின் பல்மான குயுக்தியும், அநுமானவிஸயத்தில் அந்தஹேதுவான குவ்யாஸியால் வரும் குபாவ மும் குதிஸிதஸாஹ்யநிஸ்யமும், அகமத்தில் குதர்க்கன் சமூஹத்தால் வரும் குவாக்யாதிநிர்ணயமு மென்கை. யதா, ப்ரத்யக்ஷத்தால் வரும் குபூஹியும், குவாஸநையும், அநுமானத்தால் வரும் குஹேதுக் களும் அத்தால் வரும் குதர்க்கங்களும், அகமத்தால் வரும் குபாவமும் பக்யபாவமும், அத் தால் வரும் நாஸ்திகத்வமுமாதல். ஹேதுபல்பாவத்தாலே, கார்யகாரணபாவத்தாலென்கை. மதி மயக்கம், பூஹிவ்யாமோஹம் மருந்தாய், நிவர்தக-
மாயென்கை. குவாஸநா, ப்ரத்யக்ஷப்ரமஹேது: - குபூஹிஃ, ப்ரத்யக்ஷப்ரம: குதர்க்கநிஸ்யஃ, அநுமானப்ரமஹேது:, குஹேது: அநுமானப்ரம: | குபாவோ நாஸ்திகத்வஹேதுஸித்த...

(सा.स्वा) हेतुफलभावत्तत्वादेव इति । कार्यकारणभावत्तत्वादेव गणकः । कुवासना, कुबुद्धिरूप-
प्रत्यक्षभ्रमहेतुः । कुतर्कनिचय आनुमानिक भ्रमहेतुः । कुहेतुरनुमान भ्रमः । कुभावस्तात्पर्यभ्रमः,
नास्तिकत्वं, नास्तिकत्वहेतुर्वक्तव्यार्थभ्रमः....

(சா.பு) குவாசனாதினா வ்யக்திபுதேன புரஸ்பரம் ஹேதுபுலபாவ இத்யர்த: | மது மயக்டுக்களெல்லாத்
துக்டும்து...

(சா.வி) ப்ரத்யக்ஷாதிப்ரமாணத்ரயத்திலும் ஹேதுபலபாவத்தாலே வரும், ப்ரத்யக்ஷாதிப்ரமாணத்ரயஹேதுதயா பலதயா ச ப்ராப்தானாமிதி வ்யாமோஹ விசேஷணம் - தத்ர ப்ரத்யக்ஷாதிப்ரமாணே குவாசனாகரணடோஷ: - தத்பலம், குபுத்தி:-அனுமானப்ரமாணே குர்தக:, வ்யாப்த்யபாவஸ்தர்க: கரணடோஷ: - தத்பலம் வினிச்சய:, விபரித-சாத்தியனிச்சய: - ஂகா஡ே, ஂகாஂக்ஷாப்ரமயோ஡்யதா ப்ரமாதி: குஹேது: கரணடோஷ: | தத்பலம் குபாவ: | விபரிததாத்த்யர்ஜ்ஞானம் | அத்ர குவாசனயா ஡ேஹாத்மப்ரம: | குதர்க் மூலக: சாவயவத்வே அனித்யத்வமிதி வૈகுண்த-மப்யனித்யமித்யாதி நிச்சய: | குஹேதுபாவ: குபாவச்ச ததத்வமஸ்யாதி சர்வேஷா் வாக்யானாமத்வீதே ப்ரஹ்மாணி தாத்த்யர்யமித்யாதி நிச்சய: | தத்பலம் நாஸ்திகத்வம் ச லயம் த்ரஜேதித்யர்த: | மயக்குக் களெல்லாத்துக்கும், புத்திவ்யாமோஹா் சர்வேஷாம்...

(सा.सं)प्रत्यक्षानुमानशब्दजनितकुवासनायाः फलं प्रत्यक्षायायत्त कुबुद्धयः - कुबुद्धिफलं कुतर्कनिचयः कुतर्कनिचयात्कुहेतवः कुहेतुभिः कुभावना फलमिति - तथा नास्तिकत्वं फलमित्यभिप्रेत्य प्रत्यक्षादि प्रमाणत्रयं हेतुफलभावः इत्युक्तम्...

மூ-மருந்தாயிருக்கிறபடியையும், “ये यथा मां प्रपद्यन्ते तांस्तथैव भजाम्यहम्” என்றும், “தமருகந்ததெவ்வுருவம்” என்கிற பாட்டிலும் சொல்லுகிறபடியே வாङ्मनसा परिच्छेद्यமான आश्रितपारतन्त्र्यத்தையும், “கண்ட கண்கள் மற்றொன்றினைக்காணாவே”...

(सा.दी) दोषः । नास्तिकत्वं यथावस्थितशास्त्रार्थविपरीतभ्रमः । इति आश्रितपारतन्त्र्ये प्रमाणं ये यथा मामिति । ये, केचन । यथा, कालतो देशत उपकरणैश्च अवसरेऽनवसरे वा । योग्यदेशे, अयोग्यदेशे वा । अर्घ्यादिमात्रेण वा महोपकरणेन वास्वयं वान्येन वा मामाराधयन्ति । तांस्तथैव भजामीति । तत्तद्वित्तानुगुणमेवाराधनविषयो भवामि என்கை. தமர் இத்யாதி । தமர், ஆஸ்திதர். உகந்த தெவ்வுருவம், எத்தைத் தன் திருமேனியாக உகந்தார்கள் அத்நையே தனக்குத் திருமேனியாக. ஆழியான், சகாயுதன் நிற்கும். தமருகந்ததெப்பேர், எந்த திருநாமத்தை உகந்தார்கள் அப்பேரையே உடையனாம் சர்வீஸர்ன். தமருகந்த தெவ்வண்ணம், எந்த தகாரத்தை தரனாகவாதல் சூலபனாகவாதல் நியந்தாவாகவாதல் நியாமனாகவாதலுதப் பர் - சிந்தித்து, அநுசந்தித்து. இமையாதே இமைக்கெட்டாதே அடியவசித்து, இருப்பர், இருப்பாராகில். யதா நீலமேகச்யாமத்வேன ஹிரண்மயவி஑்ரஹ்வேன வா அந்த தகாரவிசிஷ்டனையா மென்கை. இனி ப்஑்யதாமூலாகர்ஷகத்வத்தை அருளிச் செய்கிறார். கண்ட கண்கள் இத்யாதி யால் அணியரங்கத் தென்னமுதினைக் கண்ட கண்கள் மற்றொன்றினைக் காணா, பூலோகால஑்஑ாரபூதனான அரங்கனாகிற என...

(सा.स्वा) ये यथा मामिति । अत्र श्रीमद्गीताभाष्यं “न केवलं देवमनुष्यादिरूपेणावतीर्य मत्समाश्रयणापेक्षाणां परित्राणं करोमि । अपितु ये मत्समाश्रयणापेक्षा यथा येन प्रकारेण स्वापेक्षानुरूपं मां संकल्प्य प्रपद्यन्ते । समाश्रयन्ते । तान्प्रति तथैव तन्मनीषितप्रकारेण भजामि । मां दर्शयामि इति । तमरुकन्तதெவ்வுருவம், தமர், ஆஸ்திதர். உகந்தது, ஆசைப்பட்டது. எவ்வுருவம் எந்த ஶரீரமோ அத்நையே திருமேனியாகவுடைத்தான, ஆழியான், சகாயுதன். கண்ட கண்கள் இதி - அணி, லோகால஑்஑ாரபூதனான - அரங்கனாகிற, ர஑்஑நாத்னாகிற. என்னமுதினை, எனக்கு அசா஑ாரணாமூதத்தைக் கண்ட கண்ணானது - மற்றொன்றினை, மற்ற விஷயத்தைக் காணா, காண்கிறதில்லை என்கை...

(सा.प्र) मरुन्तथायिरुक्किरपडियेयुम्, मतविपर्यासानामौषधवन्निवर्तकत्वप्रकारम् । तमरुकन्तதெவ்வுருவமென்கிற பாட்டிலும், பக்தானா் பிரயதமவி஑்ரஹேநைவ ச்வய் வி஑்ரஹவான் பூத்வா । தமருகந்தது இத்யுபக்ரம்யோக்தகா஑ாயா் ச - கண்டகண்கள் மற்றொன்றினைக் காணாவே, அத்ய்ர்த்தப்ரீய் ர஑்஑நாத்...

(सा.वि) मरुन्तथायिरुक्किरपडियेयुम्, निवर्तकभेषजवद्भवतीति वर्तितव्यं । तमरुकन्तதெவ்வுருவமென்கிற பாட்டிலும், ததா஑ாயா், தமர், ஆஸ்திதை: உகந்ததே, அபிலபிதமேவ - உருவம், வி஑்ரஹ: । ததி஑்஑்஑ானுசாரிவி஑்ரஹவானிதி ததர்஑்: । என்னமுதினைக் கண்ட கண்கள் மற்றொன்றினைக் காணாவே - என்னமுதினை - எததமூதம் । கண்ட கண்கள், பச்யதீ ச஑ுபீ । இனி, இதி: தர், மற்றொன்று இதோ஑்யத் - காணாவே...

(सा.सं) ये यथेति- यद्विग्रहादिविशिष्टतया मां विजानन्ति तान्तथैव सेव्यत्वेन भजामीत्यर्थः - தமர் இதி - பக்தாபிமதம் யதவி஑்ரஹ் ததவி஑்ரஹ்ஸந் । ச்வேநைவ நிர்வா஑்யத்வப்ரேமணா ச்வப்ரயோஜனத்வபூ஑்யா ச...

ம-எண்கிற ஆகர்ஷகத்வத்தையும் அநுசந்தித்து “சதீவ பிரியப்தாரி ஜனநீவஸ்தனந்நயம் । ஆசார்ய ஸிஷ்யவந்மித்ரம் மித்ரவல்லாலயேஹம் । ஸ்வாமித்வென ஸுஹ்வேன குருத்வென ச சர்வதா । பித்ருத்வென ததா மாவ்யோ மாத்ருத்வென ச மாதவ: । யதாயுவானம் ராஜானம் யதா ச மதஹஸ்தினம் । யதா பிரியாதிதி யோக்யம் பகவந்தம் ததா ச்ருயேத் । யதா ச புத்ரம் ததயித் ததேவோபசுரேஹம்” என்கிறபடியே அவ்வோ சம்பந்தவர்க்குபரத்வஸூலப்யாதி களுக்கு அநுரூபமான வுத்தியைப் பண்ணவும்...

(சா.தீ) க்கு அஸாதாரணாமுத்ததை அநுபவித்த கண்ணானது மற்றொரு விஷயத்தை ஒரு சரக் காகக் காண்கிறதில்லையென்கை. ஆகர்ஷகத்வம், மனோஹரத்வம் । இனிஅவ்வோ சம்பந்தாதி களுக்கு அநுரூபமாக வுத்திக்க வேண்டுமென்னுமதில் ப்ரமாணம் காட்டுகிறார். அதில் சர்வவித ப்ரவந்துவென சமந்ருத்வெ ப்ரமாணங்கள் சதீவீத்யாதி । சதீ, பதிவ்ரதை, லாலயேத், உபசுரேத் - ஆரா஧ன-வீலாயா மாவ்ய:, அநுசந்தேய: - பரத்வானுரூபமியத்ர ப்ரமாணம் யதா யுவானமதி । மீத்யா, ஆரா஧யந்தி ப்ரஜா: । மதஹஸ்தீ, மத்தகஜ: । யோக்யம் பிரியாதிதி । ஆதரத:, பக்த்யா ச । ஸூலப்யானுரூபம் ஸ்நேஹவிசேஷ-பாரா஧னத்தில் ப்ரமாணம் யதா ச புத்ரமதி:...

(சா.ஸ்வ) சதீவீத்யாதி - சதீ, பதிவ்ரதா - லாலயேத், உபசுரேத் । மாவ்ய:, ஆரா஧னவீலாயா மாத்ருத்வாதி-நானுசந்தேய: । சம்பந்தவர்க்குரூபாரா஧னெ ப்ரமாணமதம் । பரத்வானுரூபத்வெ ப்ரமாணம் யதா யுவானமதி - ராஜானம் ஹி மீத்யாரா஧யந்தி - மதஹஸ்தினமபி ததா - ஸூலப்யானுரூபத்வெ ப்ரமாணம் - யதா பிரியாதிதிமதி - பிரியாதிதிஹி ஸூலப்யாதிகுணானுசந்தானஜனதபக்த்யாரா஧யந்தி - ஆதிசப்தக்ரஹ்ஸ்நேஹ விசேஷாரா஧னத்தில் ப்ரமாணம் யதா ச புத்ரமதி - ஆகையால் ஷாட்ருக்யபூதி பாவனத்வ குவாஸனாதி விருதி நிவர்த்தகத்வாசரித பாரதந்யசித்தாலம்பனஸூக்யாதிவீலக்ஷணயோகத்தாலே பரவிக்ரஹாதிக்களைக் காட்டில் அச்சீயிலே தானே கீட்குய்முகிதமென்று கருத்து. ஜனநீவ ஸ்தனந்நயமியாதிக்களும் தத்தசம்பந்தஸூலப்யாதி-குணானுரூபாரா஧ன ப்ரபகங்களாகையாலே...

(சா.ப்ர) யென சக்ஷுஷா அபச்யம் ததக்ஷுரந்யக்திமபி ந பச்யதீத்யுத்த: । அவ்வோ சம்பந்தவர்க்குத்யாதி, தத்த-சம்பந்தவர்க்குயோ பரத்வஸூலப்யயோக்யா ச வுத்தி கருத் ப்ராப்தமியுத்த:...

(சா.வி) ந பச்யத: । சம்பந்தவர்க்கு ஸ்வாமித்வஸுஹ்வே சர்வவிதப்ரவந்துவாதேர்மபவதி ப்ரமாணசித்தத்வாதத்ததா-காரானுகுணபரத்வஸூலப்யாதிநுசாரென யதா யுவானம் ராஜானமியாதிபுத்தப்காரென கீட்குய் கருத்முகிதமியுத்த: । சதீவ பிரியப்தாரி யதானுரா஧ாதுபசுரேத், ஜனநீவஸ்தனந்நயம் யதா வாத்ஸல்யாதுபசுரேத், வத்ஸே தனோரிவ ப்ரீதி: வாத்ஸல்யம் । ஆசார்ய ஸிஷ்யோ யதா பக்த்யோபசுரேத், மித்ரம் யதா ஸ்நேஹென பரிசுரேத், யதா ராஜானம் மதஹஸ்தினம் ச மீத்யா பரிசுரேத், யதா பிரியாதிதி மூதாராபரிசுரேத் । யதா ததயித் புத்ரம் ப்ரேக்ஷா பரிசுரேத்ததா ஹரி பரிசுரேதிதி பாவ:...

(சா.சம்) லாலநீயத்வாய ஜனநீவீத்யுத்தி: - அலப்யமிதம் லப்தமியுத்திஸ்தோஷென லாலநீயத்வாய மித்ரம் மித்ரவதீத்யுத்தி: - ஸாஸ்த்ராபிமதம் பகவதபிப்ராயமநுரூ஧்ய க்ஷந்தானுரோதனார்தநீயத்வாய யுவானமியுத்தி: - அஸாவதானதாயா ஸ்வநாஸமீத்யா ஸஹர்சநீயத்வாய மதஹஸ்தினமியுத்தி:...

மூ-அப்போது “ததா ஹ யத்கார்யமுபேதி கிஷ்ரீத் உபாயனம் சோபஹ்தம் மஹர்ஹ்ம் । ச பாதுகாஹ்யா் ப்ரத்யம் நிவேத்ய சகார பஷ்சாத்தரதோ யதாவத்” என்று திருவடி நிலைகள் விஷயத்தில் ஸ்ரீஹரதாழ்வான்...

(சா.தீ) அவ்வோ ச஢்நதவர்ட், ப்ரீயஹ்ர்துவாதி । அப்போது, அநுரூபவൃத்தி பண்ணுகிறபோது. ராஜி சேவகவൃத்தியைப் பண்ணக் கடவனென்னுமதில் ப்ரமாணம் ததா ஹீத்யாதி । ததா, பாதுகா் பூரஸ்கூத்ய ராஜ்யபாலனசமயே - ச:., ஹரத: । யத்கிஷ்ரீத்கார்யம் - துஷ்டசிஷ்ணசிஷ்டபரிபாலநாதிப்ராப்தமாகி றது. மஹர்ஹ்ம் । அதிஷ்லா஢்யம் । உபாயநம், காணிக்கை. ராஜஹ்ரூபஹ்தம் ஹவதி தத்சர்வ் பாதுகாஹ்யா் ப்ரத்யம் நிவேத்ய, விஜ்ஞாப்ய । பஷ்சாத்யதாவத், ஸாஸ்த்ரோக்தப்ரகாரேண தததுச்சிதம்...

(சா.ஸ்வா) விரோதமில்லை என்று கருத்து. அப்படி அர்சாவதாரத்திலே ஹ்யூதபதிவ்ரதாதிடகள் ராஜஹ்ரதாதிவிஷயத்தில் போலே இவ்அஹ்ரிதாரி உபசாராதிடகளைப் பண்ண வேணுமென்று சா்ணனது கூடுமோ? அப்போது பதிவ்ரதாஹ்யாதிடகள் பதிராஜாதிவிஷயத்தில் விஜ்ஞாபநாநு-மதிபூரஸ்சரமாகவே லூகிகவீதிக துஷ்ட நிஒ்ரஹ் சிஷ்ட பரிபாலந஢்நூபலாலந ஹோஜநாச்சாத்தநாதி சர்வவ்யாபாரங்களையும் பண்ணுகிறாப் போலே இவ்அஹ்ரிதாரியும் லூகிகவீதிக வ்யாபாரங் களையும் அர்சரூப ஹோவதநுமதிபூரஸ்சரமாகப் பண்ண வேண்டாவோ? இஷ்டாபதி என்னில் லூகிகவ்யாபாரம் ஸாஸ்த்ர விஹிதமல்லாமையாலே கீட்கூர்யமல்லாமையால் ஸாஸ்த்ரமூலாநுமதி யாலே பண்ணவாண்ணாதோ? இனி அர்சீயிலே தானே இந்த வ்யாபாரத்தை அடியேன் வேண்டுகிறேன். தேவரீர், அநுமதி பண்ண வேணுமென்று விஜ்ஞாபநபூரஸ்சரமாக பண்ணக் குறையில்லை என்னிலிந்த வ்யாபாரத்தை நீ பண்ணென்று அநுமதிவ்யஜ்ஜக-வாஒஹிலாபானஹ்ர்சாவதாரத்திலேவிஜ்ஞாபநாதிடகள் தான் கூடுமோ? கிஷ்ரீ சாஸ்த்ரீயநியம-ஸ்நூததுஷ்டவ்யாபாரத்துக்கு ஸாஸ்த்ரமுத்ரேன அடிமை கொள்ள சட்கூலித்திருக்கிற ஸாஸிதா-விநிடத்திலே விஜ்ஞாபநபூரஸ்சரம் கரணந்தான் கூடுமோ? என்ன அருளிச் சேய்கிறார். அப்போது இதி - அப்போது அர்சாவதாரத்திலே வൃத்தியைப் பண்ணும்போது - ததா ஹீத்யாதி ததா - பாதுகா் ஹோவதோ ராஒவஸ்ய ஸ்தானே அஹ்ரிஷித்ய தந்நுத்ரேன ராஜ்யபரிபாலநசமயே । ச:., ஹரத: - யத்கிஷ்ரீத்கார்யமுபேதி, ப்ரஸக்தம் ஹவதி லூகிகம் வீதிகம் வா துஷ்டநிஒ்ரஹ்சிஷ்டபரிபாலநாதிடகம் । மஹர்ஹ்ம், அதிஷ்லா஢்யம் । உபாயநத்ய, கரதூவ்யம் । சாமந்த ராஜஹ்ரூபஹ்தம் । தத்சர்வ் பாதுகாஹ்யா் ப்ரத்யம் நிவேத்ய, விஜ்ஞாப்ய । பஷ்சாத்யதாவத், யதா ஸாஸ்த்ரம் । ஸாஸ்த்ரோக்தநியமபூரஸ்சரம் । தததுச்சிதம் கர்ம சகார எண்கை. என்கிற என்று சா்ல்லப்படு கிற - திருவடி நிலைகள், ஸ்ரீமத்பாதுகைகள். இதநாலே அநுமதிவ்யஜ்ஜகவாஒஹிலாபானஹ்் ஸ்ரீமத்பாதுகாவிஷயத்தில் ஹரதாழ்வான் லூகிகவீதிக...

(சா.ப்ர) ஸ்வநிஷ்டா் ஜ்ஞாத்வா ததநுஒுணகீட்கூர்யகர்து: ப்ரபந்நஸ்ய “பரவாநஸ்மி” இத்யுக்தப்ரகாரேணாத்யந்த பரதந்ந-த்வாஸ்சர்வஜ்ஞே஽பி ஹோவதி விஜ்ஞாப்யீவ கீட்கூர்யஸ்ய கர்த்வ்யத்வாத்ரதாதிஹிஸ்ததீவகூதத்வாத்ய சர்வவ்யாபாராணாமிபி ஹோவதி விஜ்ஞாப்யீவ கர்த்வ்யத்வமாஹ । அப்போது இத்யாதிநா ।

(சா.வி) ததா ஹீதி । கார்யம், ராஜகார்யம் । மஹர்ஹ்ம், ஸ்ரேஷ்டம் । உபாயநம், தததேஸாத்தாஒதமுபஹாரத்ய, பாதுகாஹ்யா் ப்ரத்யம் நிவேத்ய பஷ்சாத்தகார பாலநமிதி ஸேஷ: திருவடி நிலைகள் விஷயத்திலே...

(சா.தி) कर्म चकार என்கை. இவ்வூதியைப் பண்ணும்போது, शुद्धद्रव्यத்தாலே நடத்த வேணுமென்கிறார். न्यायार्जितेति இதில் प्रमाणं “अन्यायार्जितवित्तेन योऽच्येत्युपेक्षोत्तमम् । न स तत्प्रतिगृह्णाति विफलं तस्य तद्वेत्” इति - இவ்வூதியைத்தான் भगवानுக்கு उपकारம் பண்ணினதாக நினைவாதே. स्वरूपप्राप्तமென்று நினைக்க வேணுமென்கிறார். இவ்வூதியை इत्याद்யால். माङ्गल्यसूत्रादि इत्यादि...

(சா.பு) நடத்தவும் ப்ரப்தமத்யந்வய: | கர்து யோக்யமத்யர்த: | ஂவ் க்ரத்யமாணே கௌர்யே ப்ரயோகநான்தராத்வ
புத்த், அக்தாத்வா புத்த் ச வதா்ய ஸ்வரூபானூரூபத்வ பூத்த்யா கர்த்வ்யத்வமாஂ | இவ்வூத்தியை இத்யாதீநா |
வாழ்க்கைப்பப்ட்ட வதூவதீன், அக்தீஸாக்தீகூஂதீத பானேர்வத்வா: பாரயாத்வ வௌ ஸ்வீகூதாயா வத்வா: -
நதீனாத்தீருக்கவதூவதூ, அநூஸந்நா்ய ஸ்தாதூ ப்ரப்தமத்யந்வய: | பகவத்கௌர்யஸ்யூக்த...

(सा.सं) இவ்வூத்தியை, உத்தவிதா உத்தரகூத்தரூபா வூத்தி: | வாழ்க்கைப்பட்டு இதி - ஸ்வூதித
 சர்வமங்கலாய ஸ்வஸ்வரூபநிர்வாகமத்யேவூத்தவிதா வூத்தய: கார்யா: | ந ஸ்யாத்யா஁ர்த்ததயேதி னாவ:...

என்றும், “எம்மீசர் விண்ணோர்...

(சா.தொ) ஸ்லோகத்தால் கணாபரணாதி க்ரஹணம் | இக் கைக் கீர்த்திஸித்திக் கெல்லாம் ப்ரதானகாரணம் ஸதாசார்ய-ஸம்பந்தமென்று நினைத்திருக்கவும் வேணுமென்று ஸப்ரமாணமாக உபபாதிக்கிறார். இப்படி ப்ரகவதித்யாதித்யால். எம்மீசர் இத்யாதி - எம்மீசர், லீலாவிபூதிக்கும் நித்யவிபூதிக்கும் உபகாரகஸ்வாமித்யான ப்ரகவா...

(சா.வி) எம்மீசர் விண்ணோர்பிரானார் மாசில் மலரடிக்கீழும்மைச் சேர்விக்கும்
வண்டுதள் எம்மீசர்...

மூ-பிரானார் மாசில் மலரடிக் கீழெம்மைச் சேர்விக்கும் வண்டுகள்” என்றும், “வில்லி புதுவை நகர் நம்பி விட்டுச்சித்தர் தங்கள் தேவரை வல்ல பரிசு வருவிப்பரேலது காண்டுமே” என்று சொல்லு கிறபடியே...

(சா.தி) னுடைய ஹேயபரிஹதமாய் கமலபுஷ்பத்துக்கொத்த திருவடிகளின் பரிசரத்தில் எங்களை பாரிக்கும் ஸ்ரீமரகல்பரென்கை. வில்லி புதுவை இயாதி | வில்லிபுத்தூராகிற நகரத்தில் உதித்து ஂத்மகுணபரிபூர்ண ஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தர். பெரியாழ்வார்தம்முடைய ஸ்வாமி ஸ்ரீய:பதியை தாம் வல்லதொரு ப்ரகாரத்தால் நமக்கு வருவிப்பரேல் கீடூர்ய் பண்ணி வாழும்படி வஸீகர்த்தாக்குவாராகில் அத்தைக் காண்போம். நம்மால்...

(சா.ஸ்வ) விண்ணோர், நியத்யூரிகளுக்கு - பிரான், உபகாரகர். உஹயவிஹீதிநிர்வஹகஸ்வாமியி னுடைய. மாசு, டோஷம். இல், இல்லாத ஹேய பரிஹதமான. மலரடி, கமலகுஸுமஸதூர்மான திருவடிகளுடைய. கீழ், பரிசரத்திலே. எம்மை, அடியோங்களை சேர்விக்கும், பாரிக்கும் - வண்டுகள், புஷ்பத்வென ரூபித ஸ்ரீமவச்சரணீகரஸிகதயா ஂகார்யர் ஸ்ரீமரத்வென நிரூபிதரென்ற படி. வில்லி புதுவை இயாதி | வில்லி புதுவை நகர் நம்பி, வில்லிபுத்தூரென்கிற நகரத்திலே ஂவதீர்ணரான நம்பி, பூர்ணர் ஂத்மகுணபூர்ணரான விஷ்ணுசித்தர் பெரியாழ்வார். தங்கள் தேவரை, தம்முடைய டேவதீயான ஸ்ரீய:பதியை, வல்ல பரிசு, பரிசு, ப்ரகாரம் | தாம் வல்லதொருப்ரகாரத்தாலே. வருவிப்பரேல், நாம் கீடூர்ய் பண்ணும்படி வஸீகர்த்தாக்குவாராகில். அத்தைக் காண்போம். ஂவர் கூபீயன்றிக்கே பூரூபாஸா஢நமாக நமக்கு கர்தவ்ய...

(சா.ப்ர) ஂஸ்மத்ஸ்வாமினோ நியத்யூரீணா் நியானுஸ்வப்ரடானோபகாரகஸ்ய க்ருஷ்ணஸ்யாஸ்ரிதபரித்யாக ரூபடோஷ-ரஹித ஸ்ரணாரவிந்தா஢ஸ்தா஢ஸ்மத் ப்ராபகா ஂகார்யா ஸ்ரீமவத்பா஢யோரத்யந்த ஸ்ரீமயத்வென புஷ்பதயா ரூபணாத்-டேகநிஷ்டா ஂகார்யா ஸ்ரீமயத்வென நிரூப்யந்தே | வில்லி புதுவை இயாதி | ஸ்ரீ வில்லிபுத்தூர் இயா஢்யாதே நகரே ஸ்திதோ விஷ்ணுசித்தஸ்ஸ்வநாஸ் ஸ்ரீமவந்தம் | மஞ்ஜுனமா஢ நீ வாராய், ஸ்தானாஸ்த் த்வமாசு - நேசமில்லாதாரகத்திருந்துநீ விளையா஢ாதே போதராயே, த்வயி ஸ்நேஹரஹிதானா் ஸ்ரீஹே த்வமவஸ்தாய த்வ் லீலாபரவஸ்த்வ் விஹாயாசுக்ஷேத்யா஢்யுத் ப்ரகாரேண நாஸ்த யதி...

(சா.வி) ஂஸ்மத்ஸ்வாமின: ஂகார்யா: | விண்ணோர் பிரானார் நியத்யூரீணா் பரமோ஢ாரஸ்ய உபகார-கஸ்ய ஸ்ரீமவத | மாசு இல், மாலின்யரஹிதயோ: - மலரடி, புஷ்பஸதூர்ஸ்ரீபா஢யோ: - கீழ், ஂ஢ஸ்தாத் | ஸமீப இயர்த்: | சேர்விக்கும், ப்ராபயந்த: | வண்டுகள், ஸ்ரீமர கல்பா ரஸிகா இயர்த்: - வில்லி புதுவை நகர் நம்பி விட்டுச்சித்தர் தங்கள் தேவரை வல்ல பரிசு வருவிப்பரேலது காண் டுமே. வில்லி புதுவை நகர்நம்பி, வில்லிபுத்தூர் நகரே ஸ்திதா: விட்டுச்சித்தர், விஷ்ணுசித்தா: | ஸ்ரீமநாஸா: - தங்கள் தேவரை, ஸ்வ் டேவ் - வல்ல பரிசு, ஂஸ்த்ரயிதும் ஸமர்த்நே ஸா஢நேன - வருவிப்பரேல், ஢யாலு் குர்வந்தி ஸே஢்ரீமவந்தமாரா஢யிதும் வஸீகுர்வந்தி |

(சா.ஸ்) எம்மீசர் இதி, ஂஸ்மத்ஸ்வாமினோ நியத்யூரீநிர்வஹகஸ்ய நிர்மலஸுகுமாரஸ்ரீமயதமஸ்ரணா்ஸுஜா஢-ஸ்தாந்மா் ப்ராபயந்த: ஷட்படா இவ ஸ்திதா ஸுரவ இயர்த்: | வில்லிபுத்தூர் இதி ப்ரஸி஢்ந நகர நிர்வஹகா சித்தா: ஸ்வஸ்வாமின | வல்ல பரிசு, ஸ்வவிஜ்ஞாதப்ரகாரேணான்யாஹ்வா஢ினா | வருவிப்பரேல், மா் நிவெ஢யந்தி ஸேத் | ஂது காண்஢ுமே, த் ப்ரகார ஜானீம: | வல்ல பரிசு, ஂது இதி ஸாமான்யோக்திர்லஜ்ஜாகூதா...

(சா.சं) प्रधानकारणमित्यस्य सहजकारण्यमेव^१ தெளிந்து இத்யனெனாவ்ய: । भगवदनुभवस्यात्मा...

மூ-புதானகாரணமுமாய் முக்ததசுயில் ஂதூதானுதந்நியான ஂகவுதநுதவத்தைதப் பற்ற அபர்யநுயுத்ய ஸுவாதந்ய மடியாக ஸஂகீதமாம் வித்யேதத்துக்குப் பரிஹாரமாயிருப்பது “இருளகற்று மெறிகதிறுான் மண்டலத் துடேற்றி வைத்தேணி வாங்கி” ஂன்றும் “புுயினால் பின்னையித்திசைக்கென்றும் பின்னைக்கொடுக்கிலும்

(சா.தி) முபேயாவஸ்யை யிலும் உபஜீவ்ய் சஹஜகாரண்யமென்கிறார். முக்ததஸ்யில் இயாதி - ஆத்மநு-
-வந்நி, யாவத்ஸ்வரூபநாவி என்கை. அபர்யநுயோஜ்யம், இதேனீப்படிச் செய்ததென்று கேட்கவும்
யோஜ்யமல்லாதது - பரிஹாரமாயிருப்பது சஹஜ காரண்யமென்று தெளிந்து என்று அந்வயம் -
அபுநராவூத்தியில் ப்ஹவத்ஸஹஜகாரண்யமே காரணமென்றும் அதில் ப்மாணங்கள் இருளகற்றும்
இயாதி அந்ஹகாரத்தைப் போக்குமவநாய் - ஏறிகை, விஷேபிக்கை - விஷேபிக்கப்படும்
கிரணங்களையுடைய சூர்யனுடைய மண்டலமயத்தாலே ஆஸ்திரை பரமபதத்திலேற்றித்
திருமாமணி மண்டபத்திலே ஸ்திரமாக வைத்து புநராவூதி ஹேதுக்களான ஸ்வேஷ்டாதிக்களையும்
நிவூத்திப்பித்தென்கை. யதா தன்னுடைய உபாயநாவத்தை விட்டு உபேயநாயென்ற
படி. போயினால் இயாதிவாயினால் நமோ நாரணாவென்று மத்தகத்திடைக்கைகளைக்
கூப்பிப் போயினால், பரமபதத் தேறிப் போன பின்பு ஆஸ்திரை என்றும், ஒரு
காலத்திலும் இத்திசைக்கு இல்லீலாவிஹூதியின் திக்குக்கு - பிணைக்கொடுக்கிலும்...

(சா.ஸ்வா) முதலான முக்திபர்யந்தஸர்வத்துக்குமென்றபடி. வ்யாஜவிशेषं प्रतिबन्धकदुरितनिवर्तन-
मात्रोपयुक्तமாகையாலே இஃபுப் ப்ராப்திக்கு ஸஹஜகாரண்யமே ப்ரதானகாரணமென்று கருத்து. இனி
அநிஷ்டநிவ்ருத்திவிशेषத்திலுமிது ப்ரதானகாரணமென்றருளிச் செய்கிறார். முக்திதஸ்யிஸில் இதி. |
ஆத்மானுபந்நியான, யாவதாத்மபாவியான இருளாகற்றும் இத்யாதி - இருள், அந்நிகாரத்தை.
அகற்றும் போக்குமவநாய். ஏறி, ஏறிக்கப்படும். விஷேபிக்கப்படும். கதிரோன். கிரண
த்தையுடைய சூர்யனுடைய - மண்டலத்தூடு, மண்டலமத்யத்தாலே - ஏற்றி, பரமபதத்திலே
ஏற்றி வைத்து திருமாமணி மண்டபத்திலே ஸ்திரமாக வைத்து - ஏணி வாங்கி, ஏணி,
புநச்வ இறங்குகைக்கு ஸாப்தனமான ஸ்வஸங்கல்பமாகிற ஏணியை மாற்றி என்கை. போயி
னால், இத்யாதி | போயினால், பரமபதத்துக்குப் போனால். பரமபதத்தைப் ப்ராப்தனானா
லென்றபடி. பின்னை, புநச்வ | இத்திஸைக்கு, இந்த ஸ்ஸாரூப ப்ராவ்ருததேஸத்துக்கு - இதற்குப்
போகவொட்டாரென்கிறத்தோடே அந்வயம் | என்றும், ஒரு காலத்திலும். பிணைக்
கொடுக்கிலும், அடியேனொருக்கால் ப்ரகூதிமண்டலத்திலே...

(सा.प्र) இருளாகற்றும் इत्यादि । अन्धकारनिरासकविकस्वरांशुमण्डलेन, परमपदं नीत्वा पुनरावृत्ति-
हेतु कर्म च विनिवर्त्य । பொய்யினால் इत्यादि । नित्यविभूतिं गताश्चेत्तदनन्तरं लीलाविभूतिं कदापि...

(சா.வி) இருளாகற்றும், அந்நிகரநிவர்தனெ | ஏறி, ப்ரகாசமானெ | கதிர்ரோனெ மண்டலத்தாடு,
சூர்யமண்டலெ | ஏற்றி, அரோப்ய | வைத்து, பரமபதெ ஸ்தாபயிதவா | ஏணி வாங்கி, நித்ரேணிகா நிவர்த்ய
புநநிவர்தனசங்குல்ய பரிஹ்யேத்யர்த: | போயினால் பின்னையித்திசைக்கும் பிணைகெ கொடுக்கிலும் போகவொட்டார். போயின பின்னெ, பரமபதமநானந்தரம் | இத்திசைக்கு,
ஏததிசாயா: லீலாவிஶ்ரூதெ: | பிணைகெ கொடுக்கிலும்...

(सा.सं) नुबन्धित्वं यावदात्मभावित्वम् । இருள் इति । तमोनिवर्तकचण्डकिरणमण्डलद्वारेण प्रवेश्यारोपणार्थमवस्थापितनिश्रेणिकामपनीय । போயினால், परमप्राप्यं देशङ्गते । பின்னை இது திசைக்கு, पुनः कां दिशं यातुमीहते । न कामपि दिशमिति भावः । பிண்ணை इति, प्रतिभूप्रदानेऽपि पुनरागमनं निरुन्ध...

மூ - போகவொட்டார்” என்றும் “வண்புகழ் நாரணன் திண்கழல்” என்றும், “சன்ம சன்மாந்தரம் காத்தடியார்களைக் கொண்டு போய்த் தன்மை பெறுத்தித் தன் தாளிணைக் கீழ் கொள்ளு மப்பன்” என்றும், “தன் தாளிணைக் கீழ்ச் சேர்த்தவன்...”

(சா.தி) லீலாவிபூதியில் சன்சரித்து ஶீபுரமாகத் திரும்பி வருகிறேனென்றொருவரைப் பிணைக் கொடுத்தாலும் சர்வதா என்றபடி போகவொட்டாரென்கை. வண் புகழ் இத்யாதி - விலக்ஷமான கீர்த்தியாதிக்கையுடைய நாராயணனுடைய துருமான முக்தரை புன: சன்சரிக்க வொட்டாத திருவடி என்கை. ஜன்மஜன்மந்தர் இத்யாதி - தன்னடியார்களை ஜன்மஜன்மந்தர் புகாமல் காத்து அர்ச்சாதிமார்த்ததால் பரமபதத்தேறக் கொண்டு போய் ஶ்வஶ்ரூபாவிர்ஶ்வ ததை உண்டாக்கி தன் தாளிணைக் கீழ் ஶ்ரீபாடரேக்ஷை போலே பிரியாதபடி பாடோபதானமாக ஶ்வீகரிக்கும் நிரூபாதிபிதா வென்றும் - தன் தாளிணைக் கீழ் இத்யாதி - தன் ஶ்ரீபாடபரி...

(சா.ஸ்வ) போய் புனசு சன்சாரிகபொகத்தை அநுபவித்து திரும்பி ஶ்ரீதீதியாக வருகிறேன். பெரிய பிராட்டியார்பிணை ஒன்று பரிபூவைக் கொடுத்தாலும் போகவொட்டார். புனராவூதி பண்ணுகிறதில்லை என்றபடி. வண்புகழ் இத்யாதி. வண், விலக்ஷமான. புகழ், கீர்த்தியாதி கல்யாணகுணங்களை உடைய நாராயணனுடைய திண், துருமான. முக்தரை புனசன்சரிக்கவொட்டாதபடி ஶ்ரீயைத்தையுடைய. கழல், திருவடிகளை என்கை. ஜன்மஜன்மந்தர்மத்யாதி. தன்னடியார்களை ஜன்மஜன்மந்தர் வாராதபடி காத்து, பரமபதத்தி லேறக் கொண்டு போய், தன்னை தன்னுடைய ஶ்வபாவத்தை. ஶ்வஶ்ரூபாவிர்ஶ்வத்தை. பெறுத்தி, உண்டாக்கி. தன் தாளிணைக் கீழ், ஶ்வபததந்நாஸ்தாது. ஶ்வபதரேக்ஷை போலே பிரியாதபடி பாடோபதானமாக. கொள்ளும், ஶ்வீகரிக்கும். அப்பன் நிரூபாதிபிதா என்கை. தன் தாளிணை இத்யாதி தன் தாளிணைக் கீழ், ஶ்வசரணதந்ந...

(சா.பு) பரிபூகரணேஶபி கந்து நானுமந்யதே. வண்புகழ் இத்யாதி. ஶ்லாஶனியகுணஸ்ய நாராயணஸ்ய ஶ்வாஸ்திதாபரித்யாதிபாடாரவிந்நம். ஜன்மஜன்மந்தர்மத்யாதி. ப்ரபந்நானா ஶ்வதாஸானா ஜன்மபரம்பரா விநிவர்த்ய பரமபதே நீதவா ஶ்வசாம்யமாபாஶ்வ ஶ்வபாடபரிசுர்யாதிநேனோபகாரக: | தன் தாள் இத்யாதி.

(சா.வி) கதவா புனராஶக்ஷாமீதி பரிபூபுரதானேஶபி. போகவொட்டார், கந்து நானுமந்யதே. வண் புகழ் நாரணன் திண்கழல். வண் புகழ், ஶ்ரேஸுகுணஸ்ய. நாரணன், நாராயணஸ்ய. திண்கழல், ஶ்வாஸ்திதாபரித்யாதி சரணாரவிந்நே. ஜன்மஜன்மந்தர் காத்தடியார்களைக் கொண்டு போய் தன்மை பெறுத்தித் தன்தாளிணைக் கீழ் கொள்ளுமப்பன், அடியார்களை, தாஸான். ஜன்மஜன்மந்தர் காத்து, ஜன்மபரம்பரா விந்நம். கொண்டு போய், பரமபத ப்ராபய்ய. தன்மை பெறுத்தி, ஶ்வசாம்யமாபாஶ்வ | தாளிணைக் கீழ், ஶ்வபாடாரவிந்நதந்நஸ்யாஸ்தாது. கொள்ளுமப்பன், பாடரேக்ஷா-வதவிஸிஸ்த் ஶ்வீகர்தா பிதா. தாளிணைக் கீழ், ஶ்ரீபாடபரிசரே - சேர்த்தி ப்ராபய்ய. அவை ஶ்வய்யும், தாஸ்யா க்ரியமாணம். சேமம், க்ஷேமம். அபுனராவூதிவிஸிஸ்தகேஶ்யரூப-மஶாபுரூஸார்த-புரதானம்...

(சா.சன்) த்யேவேத்யர்த: | வண், நிரவதகல்யாணகுணவதோ நாராயணஸ்ய ஶ்வேதரவிஸய விரக்திகரததயா அதி-தூதாவித்யர்த: | பரிபுஜன்மந்யபி சன்ரக்ஷ க்ஷசிஜன்மநி லக்ஷதாஸ்யானுபநோய தेषா ஶ்வசாம்யமபி புரதாய புநர்விஸுலேஷபயேன ஶ்வசரணாஸ்தாதிநிஸிபந்ந் ஶேஷிணம். தன் தாளிணைக் கீழ், ஶ்வசரணகமல ப்ராபய்ய...

மூ - செய்யும் சேமத்தை” என்றும் சொல்லுகிறபடியாலே அபுநராவூத்தியிலும் முன்பு சஸரீப் பிக்கையில் போலே சத்யஸங்கல்பனாம் ஸேஷியான ஸ்ரீய:பதியினுடைய “பண்டை நாளாலே நின் திருவருளும் பங்கயத்தாள் திருவருளங்கொண்டு நின் கோயில் சீய்த்து” என்று சொல்லப்பட்ட ஸஹகாஸ்யமென்று தெளிந்து அவ்விஷயத்திலும் கृतஜனாயிருக்கவும் ஸாஸம்...

(ஸா.டீ) ஸரத்திலே சேர்த்து அவன் பண்ணும் ரக்ஷைகளை அபுநராவூத்யாடிகள் என்றபடி. சொல்லுகிறபடியால், சொல்லுகிற ஸ்ரீயையாலென்கை. முன்பு கர்மஸரதந்நனை சஸரீப் பிக்கையில் சத்யஸங்கல்பனாயிருந்தாப் போலே இப்போதும் இவனுடைய “ஸரீஓபி நோபஜாயந்தே ஸ்ரீயேந வ்யதந்தி ச” என்ற புநராவூத்தியிலும் சத்யஸங்கல்பனாயென்றபடி பண்டை நாள் இत्याதி - பண்டை நாளாலே, ஸ்ரீகாலத்திலே உண்டான ஸஹஜமானவென்கை. நின் கோயில் சீய்த்து, திருவலகு பரிமாறி, ஸஹகாஸ்யமே அபுநராவூத்திஸங்கல்பத்துக்கும் ஹேதுவென்று கருத்து.

(ஸா.ஸா) ஸரிஸரத்திலே சேர்த்து, ஸாபித்து. அவன் செய்யும், அவன் பண்ணும் - சேமத்தை, ஸேமத்தை - ஸரிபாலனத்தை - அபுநராவூத்யாடி ஸுபலக்ஷணத்தை என்றபடி. சொல்லுகிறபடியாலே, சொல்லுகிற ஸ்ரீயையாலே - முன்பு இதி - முன்பு, கர்மஸரதந்நனாய்க் கொண்டு சஸரீக்கையில் சத்யஸங்கல்பனானாப் போலே இப்போது ஸஹகாஸ்ய ஸரதந்நனாய்க் கொண்டு அபுநராவூத்தியிலும் சத்யஸங்கல்பனென்றபடி. பண்டை நாள் இதி பண்டை நாளாலே. ஸ்ரீகாலத்திலே உண்டான, ஸஹஜமான என்றபடி. நின் திருவருளும், தேவரீருடைய ஸ்ரீமத்கூபையும், பங்கயத்தாள் திருவருளும் ஸங்கஜவாஸினியான பெரியபிராட்டியினுடைய கூபையும் கொண்டு, அவலஸ்ய - நின் கோயில், த்வஸந்நிதி டிவ்யவிமானாடிகளிலே - சீய்த்து, திருவலகு சீய்த்து - திருவலகு சேர்க்கை முதலான கைங்குயங்களைப் பண்ணி என்றபடி. அபுநராவூத்திஸங்கல்பத்துக்கும். ஸஹஜ...

(ஸா.ஸா) ஸவபாடாஹஸ்தானீத்வா புநராவூத்த்யஸாவூர்ப்ரக் ஸவபாடஸரிசர்யாடானஸுப் தேந க்ரீயமாணம் ஸேமம் | பண்டை நாளாலே இत्याதி | அநாடிகாலே அவஸர ஸ்ரீக்ஷஸங்கவத்கூபா “ந கஸ்சிந்நாஸராஹ்யதி” இत्या஁க்தி ஹேதுஹூதலக்ஷமீகூபா ச லக்ஷ்வா த்வடாஸாஸஸ்தலேஷ்வந்நரங்கைங்குய க்ரீத்வா |

(ஸா.வி) சொல்லுகிறபடியால், உக்தஸ்ரீயயா | முன்பு சஸரீப்பிக்கையில், சஸார ஸ்வர்தன இவ | சத்யஸங்கல்பஸ்ய ஸுரா சஸார ஸ்வர்தனி யதா சத்யஸங்கல்பத்வம் ததேடானீமபுநராவூத்தாவபி சத்யஸங்கல்பத்வமிதிஸாவ: | பண்டை நாளாலே, ஸ்ரீகாலானுவூத்தாம் | நின் திருவருளும், த்வத்கூபாம் | பங்கயத்தாள் திருவருளும், லக்ஷமீகூபாம் | கொண்டு, ஸ்ரீகூத்ய | நின் கோயில், த்வஸந்நிதிரே சீய்த்து, ஸமாஸ்தானாடிகைங்குய க்ரீத்வா - ஸஹகாஸ்யம் அபுநராவூத்தியிலும் ஹேதுரித்யந்வய:...

(ஸா.ஸ) ஸ்வயமேவ கர்வந்நிஷேபமத்ரக்ஷணம் விசந்த்ய | முன்பு இதி, ஸ்ரீமசுதிவிஸிஸ்தானா புந: கரணகலே-வராதி ஸ்ரீடானே யதா ஸஹகாஸ்யமேவ ஸாஹாரண ஸ்ரீடானகாரணம் ததா அபுநராவூத்தாவபி இத்யர்த: | ஸ்வஸூபானு-ஸூணஸ்வஸுஹ்தவிஸயே ஸங்கல்பஸ்வவிஸாதி ஸங்கல்பான்தரஸூந்ய இதி சத்யஸங்கல்பானாமித்யுக்தி: | ஸேஷித்வம் ஸ்வர்த-ஸ்வூத்தித்வம் | ஁வ் வித: காரணிகஸ்வகூபயேவ ஸுக்தம் கதம் புநராவூத்திரேதிதி ஸாவ: | பண்டை நாளாலே, ஸ்ரீகாலாத் ஸ்ரீக்ஷணமதிஸாயிதயா த்வத்கூபயா கமலாலயாகூபயா ச த்வஸந்நிதிரே...

மூ-இவ்உத்தரகृत்யத்தில் மனோவாக்ஷாயங்களென்று சொல்லுகிற கரணங்கள் மூன்றாலும் परिहरणीयங்களிலும் परिग्राह्यங்களிலும் சாரமிருக்கும்படி...

(சா.दी) இவ்உத்தரகृत்யத்தில் கரணத்யத்துக்கு அவச்யபரிहरणीय परिग्राह्यங்களை சபயோஜனமாகக் காட்ட உபகரமிக்கிறார். இவ்உத்தரகृत்யத்தில் என்று. முந்த மனஸ்ஸுக்கு பரிत्याज्यங்களில் प्रधानம்...

(சா.स्वा) कारणमे निदानमेन्यपदि. सहजेति - प्रधानकारणमुमायं विच्छेदத்துக்கும் परिहारमायிருப்பதொரு सहजकारणमेன்று தெளிந்தென்று அவ்யம் । இப்படி பபநனுக்கு இவ்உத்தரகृत்யங்கள் காஸ்யேன கர்வ்யதா ப்ரஸங்கென்று சொன்னது கூடுமோ? அநுஸானஸக்தியில்லாதபோது க்ருதஸ்னமும் கர்வ்யதயா ப்ரஸமன்றே? இனி ஸக்யமான கைஹ்ய கர்வ்யமென்னிலப்போது ப்ரகவத்பாகவதகைஹ்யயோர்நயதரானுஸானஸக்தௌ கதாசிஹ்யாகவதகைஹ்ய விஹய ப்ரகவதகைஹ்யமநுஸேயமாக ப்ரஸஹ்யயாதோ? ப்ரகவத்பாகவதாபகார ததர்ஜனயோ: பரஸ்பரவிரோதேநானயதர ப்ரஸக்தௌ பாகவதாபகார மநுமத்ய ப்ரகவதபகாரவர்ஜனமும் ப்ரஸஹ்யயாதோ? வக்யமாண க்ரமேண கர்வ்யேஸு பாகவதகைஹ்யமும், வர்ஜனியேஸு பாகவதபகாரமும் ப்ரதானமாகையாலே பாகவதவிஸயத்தில் கைஹ்யமும் உபகாரவர்ஜனமும் அவச்யகமென்னில் ஆனாலும் ப்ரதானமான இவ்உத்தரகृत்யம் இருக்க ஸ்ரீபாஸ்யகார: “த்யமத்யானு ஸந்நானேன ஸஹ ஸதேவ் வக்தா” என்று த்யவகனமாத்ரத்தை உத்தரகृत்யமாகக் சொல்லுகிறது விரோத்யயாதோ? அது வாகிக கைஹ்யத்தில் ப்ரதானமாகையாலே உபலக்ஷணதயா சொல்லப்பட்டதாகையாலே விரோதமில்லையென்னில் கைஹ்யத்தில் வாகிககாயிகாஹ்யவான்தர ப்ரதேமுண்டோ? த்யவகனாடிககள் ப்ரதானமென்கைக்குத்தான் உபபத்தியுண்டோ என்கிற ஸஹ்யையில் மனோவாக்ஷாயங்களால் த்ரிவிதேஸு வர்ஜனியேஸு கர்வ்யேஸு க்ர ப்ரதானாஸத்தை உபபாடிக்கத் திரு வுள்ளம் பற்றி வக்யமாணார்த்தத்துக்கு அத்யந்த ஸ்ரதேயத்வஸூகனார்த்தமாக ப்ரதிஸு செய்தருளுகிறார். இவ்உத்தரகृत்யத்தில் இத்யாடினா-ப்ரபந்நாஹிகாரியினுடைய உத்தரகृत்யத்தில் என்றபடி. இதனாலே த்ரவர்கிகளுக்கு வக்யமாணவிஸயாஸ்வாடாடிகள் வர்ஜனியமல்லாவிட்டாலும் இவ்அஹிகாரிக்கு அவச்ய வர்ஜனியமென்று ஸுபிதமாகையாலே விரோதமில்லை என்று கருத்து. மனோவாக்ஷாயங்களென்று சொல்லுகிற “ஸரீரவாஹ்நோபியத்-கர்ம ப்ராரபதே நர: । ந்யாய்ய வா விபரீதம் வா பஸுதே தஸ்ய ஹேதவ:” இத்யாடி ரூபேண ப்ரதானமாகக் சொல்லப்பட்ட என்றபடி. இதனாலே, இத்தால் இந்ந்ரியான்தரகृत்யமுமிதினே அந்தரீத மென்றபடி. பரிहरणीயங்களிலுமென்று ப்ரதம் நிர்देशித்தது கृत்யகரணாபேக்ஷயாக்ருத்ய வர்ஜனம் ப்ரதானமென்று தோற்றுகைக்காக. ஸாரம் சொல்லுகிறோமென்று நிர்देशியாதே ஸாரமிருக்கும்படி...

(சா.प्र) एवं सामान्येन भगवदभिमतस्य कर्तव्यत्वोक्तेरनभिमतस्याकर्तव्यत्वात्तेषु कर्तव्येषु चावश्य-
कानप्याह । இவ்உத்தரகृत்யங்கள் இத்யாடினா ।

(சா.सं) संमार्जनादिकैङ्कर्यं लब्ध्वा । इत्थमुत्तरकृत्यन्निरूप्य तत्रापि सारनिष्कर्षमाह । இவ்உத்தரகृत்யத்
தில் இத்யாடினா...

(सा.सं) श्री ७१ इति, स्वस्यैव विस्मयावहस्य पञ्चेन्द्रियोच्छृङ्खल वृत्तिविषयान् शब्दादीन् पापिनो मे दर्श...

(सा.सं) यद्वा मां विनाशयसि किम् । प्रथमकटाक्षं முதலான उपकारमित्यन्तेन मनसा परिहरणीय परिग्राह्यावृत्तौ । अथवा चापरिहरणीय परिग्राह्यवाह - कार्पण्यमित्यादिना - अथ निष्कपट कायिकवृत्तेर्मनोवाग्वृत्तैककण्ठ्यात् । करणत्रयेण च परिहरणीय परिग्राह्यवाह - உகந்து इत्यादिना - உரியனான समर्थशेषी । அமுலானமக்கு. कोपानुत्पत्तये...

(சா.சं) வற்றுதல், भगवत्कैङ्कर्येऽप्यभिरुच्यभावः வரையிடுதல், भगवत्कैङ्कर्यरुचिम् ।

மூ-விண்ணவர் வேண்டி விலக்கின்றி மேவுமடிமையெல்லாம், மண்ணுலகத்தில் மகிழ்ந்தடைகின்றனர் வண்டுவரைக் கண்ணனடைக்கலங் கொள்ளக் கடன்கள் கழற்றிய நம், பண்ண மருந்தமிழ் வேத...

(சா.தி) देशविशेषத்தில் नित्यमुक्तां பண்ணுமடிமைக்கு சதृஷ் ப்ரபந்நிங்கு பண்ணும் उत्तरकृत्यங்கள் என்கிறார். விண்ணவர் வேண்டி இत्यादि । வண்டுவரைக் கண்ணன், விலக்ஷணமான தூரகைக்கு சுவாமியான கृஷ்ணன். அடைக்கலம் கொள்ள, ரக்ஷயவஸ்துவாக ஏறிட்டுக் கொள்ள. கொள்ளுகையால் என்றபடி. கடன்கள் கழற்றிய க்ஷணத்தையும் தீர்ந்த, நம் பண்ணமருந்தமிழ் வேதம் அறிந்தபகவர்கள், நமக்கு சுவாமிகளான. பண்கள், காந்தாரம், காமரா முதலான காநவிசேஷங்கள். இவை அமர்ந்திருந்துள்ள, த்ரவிடிவ்ய-சூக்திகள். இவற்றை...

(சா.சுவ) என்ன லோகத்திலே சார்த்தமாக த்ரமிடவேதாந்தபரிசயரூப சாமக்ரோவிகலரான ப்ரபந்நா ப்ரத்யவாய பரிஹாரபுத்த்யா பண்ணினாலும் அர்த்தானுசந்தானத்தோடே சத்ய: பரமாத்மநி சித்தரக்ஷக தம் த்ரமிடவேதாந்தபரிசயமுள்ள ப்ரபந்நோத்தமர் பரமபதத்திலே நியதூரிகள் போலே உகந்து பண்ணுவரென்று அருளிச் செய்கிறார். விண்ணவர் இत्यादिना । வண்டுவரை, வண், அழகியதாய், விலக்ஷணமான - துவரை, தூரகையிலே. ணகாரச்ய தகாரே பரே தகாராदेश: । நியதவாசம் பண்ணா நிற்கிற. கண்ணன், சத்யுபமாத்த்ராலே விலக்ஷணதூரகாநகரநிர்மாணம் பண்ணும்படி அ஘திததநாசக்தியுத்ததூரிக்ஷணன் என்றபடி. அடைக்கலம் கொள்ள, பரஸ்விகாரம் பண்ணி சமர்பித பரஸ்விகாரம் பண்ணி - சமர்பிதபரஸ்விகாரம் பண்ணுகையாலே என்றபடி. கடன்கள், தேவர்பிபிதூரணங்களை. கழற்றிய, தீர்த்தவரான. நம், நம்முடைய, பண்ண மரும், பண், காநபேதங்கள் அமர்ந்திருக்கும். தமிழ் வேதம், த்ரமிடவேதாந்தத்தை - அறிந்த சார்த்தமாக அநு...

(சா.ப்ர) नित्यसूरीणामिव भूमावेव निरतिशयप्रियकैङ्कर्यप्राप्तिः । स्वनिष्ठाभिज्ञान फलमित्यभिप्रेत्याह । விண்ணவர் இत्यादिना । வண்டுவரைக் கண்ணனடைக்கலம் கொள்ள கடன்கள் கழற்றிய, பரமபோக்ய தூரகாவாசினா க்ஷணே ரக்ஷயவஸ்துதயா சுவிக்ரதா: । அத எவாபாகூதூரணத்ரயா: - நம் பண்ணமருந் தமிழ் வேதமறிந்த பகவர்களே, “பாட்யே கேயே ச மதூர் தந்ரீலய சமந்விதம்” இயுத்த ப்ரகாரேநானகராகாந்விததயா மதூரதம்த்ரவிடவேதாந்ததாத்ரயாபிஜ்ஞா: । அத எவ “உத்பத்தி ப்ரலயம் சைவ பூதானாமா஑திம் ரதிம் । வெதி வித்யாமவித்யாம் ச ச வாக்யோ பகவானிதி” இயுத்தப்ரகாரேந பகவச்ச-சுத்வாக்யா: ப்ரபந்நா: । விண்ணவர் வேண்டி விலக்கின்றி மேவுமடிமை எல்லாம், நியத...

(சா.வி) गाधयानुसन्धत्ते । विண்ணவர் इति - वண், श्रेष्ठयां । त्ववரை, द्वारकायां स्थितेन । कண்ணन्, कृष्णेन । अடைக்கலம் கொள்ள, ரக்ஷயவஸ்துதயா சுவிக்ரதா: । அத எவ । கடன்கள், க்ஷணாநி । கழற்றிய, அபாகூத்ய வர்தமானா: । நம், அஸ்மாகம் । அஸ்மதீயா இதி பாவ: । பண்ணமர் தமிழ் வேதமறிந்த. பண் “பாட்யே கேயே ச மதூரம்” இயுத்த ப்ரகாரேந காநேந । அமர், அந்விதாந், தமிழ் வேதம், த்ரமிட...

(சா.சம்) विண்ணவர் इति । वण्डुवரை इत्यादिना । भोग्यतमतया श्लाघ्यद्वारकानाथेन कृष्णेन रक्षयवस्तुतया स्वीकरणादृणत्रयविमुक्ता मदीया: । पाठ्ये गेये चातिमधूर द्रमिडवेद तात्पर्याभिज्ञानवन्त एव - विண்ணவர் इति, नित्यसूरिभिरत्यादरेण प्रतिहतिं विना प्रीत्या स्वक्रियमाणानि कैङ्कर्याणि सर्वाणि...

மூ-மறிந்த பகவர்களே ॥ 22 ॥

(சா.வீ) சார்த்தமாக அறிந்த ஹா஑வதர் ஸ்ர஑்ந்ரர்கள் - ஡ண்ணுலகத்தில் இருந்தே. விண்ணவர் இயாதி - ஡ியமுத்ரர் அடிக்கடி ஸ்ரார்த்தித்து யதேத்ரமாக ஡ேசிவிதத்தில் ஸண்ணு஡் கைத்ர்யங்களை எல்லா஡், ஡கிழ்ந்து, ஸ்ரீத்யாவென்கை அடைகின்றனர். ஸ்வய் ஸ்ரயாஜனத்வென ஸெய்வார்கள் என்கை ॥ 22 ॥

ஸ்ர஑்ந்ருடைய உத்ரகூத்யங்களின் ஸ்வய்ஸ்ரயாஜனரூ஑்வத்தை தூத்யாந்தத்தாலே ஸ஡ர்த்திக்கிறார்.

(சா.ஸ்வா) ஸந்திக்கிறபகவர்கள், வேதாந்தஸ்ரரிசயசித்ர஡஑வத்கல்யாணகுணா஑ு஑வஜனிடநரிதிசயஸ்ரே஡- ஸாலிகளான - ஡஑வத்ரத்ரதஸ்ூசிதஸர்வஜ்ஸக்தியுத்ர஑்ர஑்ந்ரத்ர஡்ர்கள் என்றபடி. ஡஡் த஡ிழ் வேத஡் அறிந்த பகவர்கள், ஸ்ரீரத்ரராஜதிவ்யாஜ்ஸலத்ரவேதாந்தாசார்ய஑டரான த஡்஡ுடைய சித்ரத்யாந்த ஡ஹி- ஡ூத்யாளன்றிக்கே தா஡் அருளிச் ஸெய்த த்ர஡ித்ரவேதாந்ததாத்ரயார்த்தி஡ித்யை உடைய ஡஑வதாள் என்றபடி. “அத்யஸ்ய ஡: குல஑தே:” என்று ஸ்ரசித்ரதூத்ரஸ்த்ர஑்ர஑தாய ஡ித்ரங்களை ஡஡்஡ுடையவ ரென்று காண்டாடுகிறதா஑வ஡ா஡். விண்ணவர், விண், ஑ர஡ா஑ாஸ்஡். அதிலே வசித்ர கிறவர் விண்ணவர். ஡ியமுத்ரர் என்றபடி. வேண்டி, ஸ்ரார்த்தித்து. விலக்கின்றி, அந்தராய ஡ன்றிக்கே ஡ிரந்த்ர஡ாக - ஡ேவ஡் ஸ்ரீதித்யோடு ஸண்ணு஡்; அடி஡ையெல்லா஡், கைத்ர்யங் களை எல்லா஡் - ஡ண்ணுலகத்தில், இந்த ஡ூலா஑த்திலே இருந்து - ஡கிழ்ந்து, ஸ்வய்ஸ்ர- ஑ார்த்தமாக அ஑ு஑வித்து ஸந்தூத்யரா஡். அடைகின்றனர், அடையா ஡ிற்கிறார்கள். வர்த஡ானித்ரேஸ த்தால் அத்ய஑ி காணா ஡ிற்கிறோ஡ென்றபடி ॥ 22 ॥

இ஑்படி ஡ியமுத்ரர்களை஑்஑ோலே ஸ்வய்ஸ்ர஑ார்த்தமாக ஡கிழ்ந்தடைகின்றனரென்று ஸொல்லுவது கூடு஡ோ? ஡ியமுத்ர஡ி஡ு஑்ர஡ாக இத்ரவரனையு஡் தன்னையு஡் யதாவத்ரதா஑ ஸா஑ாத்ரகரிக்கையாலே ஡ிரதிசயஸ்ரே஡ரூ஑ா஑ு஑வஜனிடஸ்வய் ஑ுர஑ார்த்தகைத்ர்யங்களை஑் ஑ண்ணி னாலு஡ிங்குள்ள ஑்ர஑்ந்ர...

(சா.ஸ்ர) ஸூரி஑ி: ஑ார்த்த ஡ித்ர஑்ரத்யூ஡் ஑்ரீதி஑்ரா஑் ஸர்வவித்ரகைத்ர்ய஡். ஡ண்ணுலகத்தில் ஡கிழ்ந்தடை கின்றனர். ஡ூ஡ாவ஑ினத்ர ஑்ரா஑ுவ஡்தீத்யர்த்த: ॥ 22 ॥

ஸ்வ஡ித்ர஑ிஜ்ஸா: ஑்ர஑்ந்ராத்ரேதனஸ்வரூ஑ா஑ந஑்ரத்யானே஑ி ஡ூல஡த்ரே தத்ரேஷிதயா ஑்ரதி ஑்ர஑்ந்ர...

(சா.வி) வேதா஑். அறிந்த, ஜானத்: ॥ பகவர்கள், ஡஑வத: ॥ உத்ரத்யாதி ஜ்ஸானவத்ர எவ ॥ விண்ண வர், ஡ியஸூரி஑ி: ॥ வேண்டி, அத்யாடரேண ॥ விலக்கின்றி, அ஑்ரதித்யாதென ॥ ஡ேவ஡், ஸ்வீக்ரிய஡ா- ஑ானி ॥ அடி஡ை, கைத்ர்யாணி ॥ எல்லா஡், ஸர்வாணி ॥ ஡ண்ணுலகத்தில், ஡ூலா஑ே ॥ ஡கிழ்ந்து, அதிஸ்ரீத்யா ॥ அடைகின்றனர், ஑்ரா஑ுவ஡்தீதி ஡ாவ: ॥ 22 ॥

யதா ஑்ரணயி஑்யா் ஡்ர஑்ரண் ஑்ரஷ்ய஑்யா் ஑்ரஷாத்ர஑்ரணயி஑்யா஑தே ஡ணித்ர஑்ரண எவ ஑்ரதி஑்ரலித்ரத்ர தூத்ரவா தத: ஑ுஷ்ரவித்ரேஷா஑ுபசாரீர்த்தா ஑்ரய்ய் ஑்ரியா ஑்ரரிசரதி ததா ஑்ரணவே ஜிவஸ்ய ஸத்ரத்யா஑்வ...

(சா.ஸ்) ஡ூலா஑ே஑ிதிஸந்தூஷஜனிடதயா ஑்ரீத்யா ஑்ரா஑ுவ஡்தீத்யர்த்த: ॥ ஡஑வதி யதா வி஑்யஸ்த஡்ரஸ்த஑ு஑ த்ர஡ித்ரவேதா஑ிஜ்ஸாத்ர யே ஡஑வதாஸ்தே தத்ரவே ஑்ரீதி஑ாரித்ரகைத்ர்யரூ஑஑ுர஑ார்த்தவத்ர஑் ஡வ஡்தீத்யர்த்த: ॥ 22 ॥

஑்ர஑்ந்ர஑ர஡ாத்ர஡஑்ஷ்ரத்ர ரஸா஑்ரலா஑ாதி஑ ஡ாயிகா஑ா஑க஡ாவா஑ி ஑்ர஑்ந்ரஸ்யேய...

मू - प्रणयिनमिव प्राप्तं पश्चात्प्रिया स्वसमन्वितं, महति मुहुरामृष्टे दृष्ट्वा...

(सा.दी) प्रणयिनमिवेति प्रिया, पतिव्रता, पश्चात्प्राप्तं पृष्ठतः प्राप्तं भर्तारं यथा उवचरति तथा - प्रपदनधनाः, प्रपन्नास्सन्तः - अपचारान्निवृत्ताः - मुहुरामृष्टे, बहुशः परामृष्टे...

(सा.स्वा) साक्षात्कृतपरावरतत्त्व *ரல்லாமையாலே* अभिमुखशेषि साक्षात्कारस्थल *கூடுமோ?* *என்று* लोकदृष्टान्त *கூடுமோ?* *என்று* समर्थिकं *கூடுமோ?* प्रणयिनमिवेति - यथा काचित्प्रिया भर्तारि निरतिशयप्रीतिमती भर्तुरनुगुणं मम सौन्दर्यमस्ति न वेति निर्धारयितुं स्वच्छनिर्मलमणिमयदर्पणे स्वामलङ्कृतां वीक्षन्ती स्ववीक्षणकाल एव स्वविषये प्रणयवन्तं किमसौ दर्पणे मम दशनि सति दर्पणस्थ मत्प्रतिबिम्बे स्वानुगुणसौन्दर्यादिकमालोक्य मां प्रीणयेद्वा न वेति शोधयितुं पश्चादागतं स्वसमन्वितं नायकं दृष्ट्वा तत्क्षणोद्भूतशृङ्गारसपरिवाहतया चन्दन कुसुमादिकं विकिरन्ती सति अनुभवति - अभिमुखनायकदशनितुस्व समन्वित नायक दर्शनाभावेन नैतादृशशृङ्गार रसाविर्भाव इति भावः - एवमेव प्रपदनधनाः प्रपन्नास्सन्तः - द्रमिडवेदान्त श्रवणेन स्वपरस्वरूपविवेकवन्तः - मुहुरामृष्टे, सदाचार्योपदिष्टप्रकारेणार्थवत्तया...

(सा.प्र) भगवन्तं निरपराधकैङ्कर्ये प्रीणयन्ति इत्याह - प्रणयिनमिवेत्यादिना । यथा कस्यचित्प्रिया पश्चादागतं दयितं दर्पणे दृष्ट्वा श्लाघ्यैश्चन्दनकुसुमादिभिः प्रीणयित्वानुभवति तथा मूलमन्त्रे जीवशेषितया प्रतिपन्नं भगवन्तं निरपराधैः अत एव “एवं पुण्यस्य कर्मणो दूराद्...

(सा.वि) प्राधान्यात् तद्वाचकस्य मकारस्याग्रे स्थितत्वाच्चप्रियास्थानीयो जीवः शब्दान्वये उपसर्जन-वात्तद्वाचकस्याकारस्य पूर्वं स्थितत्वाच्च पश्चादागतप्रिय स्थानीयं परमात्मानं मूलमन्त्रे दृष्ट्वा सेवा-क्रमैरनुभवतीत्याह - प्रणयिनमिवेति - प्रिया पश्चात्प्राप्तम्, अत एव स्वसमन्वितं प्रणयिनं मुहुरामृष्टे पुनः पुनर्धौते सम्यग्धौत इति भावः । मणिदर्पणे, मणिदर्पण इव पश्चात्प्राप्तं पूर्वस्थिताकार प्रतिपाद्यं स्वसमन्वितं स्वाश्रयशेषत्वनिरूपकम् । मुहु...

(सा.सं) उत्तरकृत्यात्मिकावृत्तिर्भोग्यतमतयाङ्गीकार्येति सदृष्टान्तमाह । प्रणयिनमिवेति, प्रियया सौन्दर्यलावण्यभूषणादि महति दर्पणविशेषे चेद्यथावस्थितादपि द्विगुणित तया परिदृश्यत इति तथा दर्शनोत्कण्ठया प्रीत्या पश्चाद्वागे मणिदर्पणावलोकन दशायां प्राप्तं प्रभुं प्रणयिनं स्वसमन्वितं स्वाभिमतानुरूप सौन्दर्यलावण्य भूषणभोग्यसक्त्यादिसमन्वितं प्रिया दर्पणे दृष्ट्वा तं प्रणयिनं प्रीत्यतिशय कृत प्रसूनकन्दु विहारादिना यथा परिभुङ्क्ते तथात्रापि दासभूतस्य किञ्चित्कारस्वीकारे प्रणयिनं सस्नेह-कुतूहलिनम् । प्राप्तं, पश्चात्, “अकारोकारमकार इति । तान्येकथा” इत्युक्त पाठक्रमाद्वलीयसाम आय इत्युक्तार्थक्रमेण मकारेण स्वरूपज्ञानात्पश्चाद्बुद्धिमधिरूढं स्वसमन्वितं, स्वगतानन्यार्हशेषत्वानन्य भोग्यत्वाद्यनुगुण निरुपाधिकशेषित्व, निरुपाधिकनिरतिशयभोग्यत्वादिना स्वेन संयगन्वितम् ।।

मू-मनौ मणिदर्पणे । प्रपदनधनास्सन्तश्शुद्धौः प्रभुं परिभुञ्जते प्रसृमरमहामोदस्मेरप्रसून...

(सा.दी) महतिमनौ मणिदर्पणे, मूलमन्त्ररूपे मणिमयादर्शे - प्रभुं, ईश्वरं - दृष्ट्वा, आचार्योपदेशतः - परमशेषित्वेन दृष्ट्वा स्थिताः तं शेषिणं - प्रसृमरेत्यादि - प्रसृमरो विसर्पन्महामोदो येषां - दार्ष्टान्तिके महामोदस्स्वयं प्रयोजनता - तद्विशिष्टैः स्मेरप्रसूनसमैः, विकसितकुसुमसदृशैः - अनेन उत्तरकृत्यस्य एतदधिकारोक्तसद्गुणसमृद्धिस्सूच्यते - तैः क्रमैः, परिचर्याक्रमैः - परिभुञ्जते, अनुभवन्तीत्यर्थः।
वाङ्मयक. यथा काचित्स्वमुखं दर्पणे पश्यन्ती प्रिये पृष्ठतः प्राप्ते सति स्वसमन्वितं तं दर्पणे दृष्ट्वा प्रसूनानि विकरन्ती तमुपचरति तथा स्वात्मानमन्तर्यामिणं च मूलमन्त्रे दृष्ट्वा प्रसूनवद्भोग्यैः कैङ्कर्यैः प्रियमिवाभि-मुखानवस्थितमुपचरतीत्यर्थः...

(सा.स्वा) चिन्तिते - अन्यत्र मालिन्यापसरणाय विमृष्टे - मनौ मन्त्रे, मूलमन्त्राख्ये मणिदर्पणे - स्वसमन्वितं प्रभुं भगवन्तं स्वशेषिभूतं दृष्ट्वा बहुशो मन्त्रार्थमननवशेन प्रत्यक्ष समानाकारविशदज्ञानं लब्ध्वा - शुद्धैः, सात्विकत्यागयुक्तैः - अन्यत्र शुभ्रैः प्रसृमरो विसृत्वरो महामोदो महानन्दस्स्वयं पुरुषार्थता बुद्धिर्येषां तैः अन्यत्र...

(सा.प्र) न्धोवाति" इत्युक्तप्रकारेण सद्यो विकसितविसृत्वरामोद प्रसूनानां समैर्भगवदनुकूलव्यापारै स्तोषयित्वानुभवन्तीत्यर्थः । यथा प्रियाया रमणार्चनं भोगरूपं भवत्येवमेव...

(सा.वि) रामृष्टे, संयग्विचारिते । मनौ, मूलमन्त्रे, दृष्ट्वा, विज्ञाय । प्रपदनधनास्सन्तः प्रसृमरः महामोदः परिमलश्च येषु तैस्तथोक्तैः । स्मेरप्रसून समैः, विकसितपुष्पसदृशैः । क्रमैः सेवाक्रमैः । प्रभुं परिभुञ्जते, अनुभवन्ति । प्रिया इति बहुवच नान्ततया छेदः कार्यः । अतो न वचनरोधभेद दोषावकाशः । विरोधिविशेषणाभावान्नलिङ्गभेददोषोऽपि इति द्रष्टव्यम्...

(सा.सं) मकारमात्रेण ज्ञानस्वरूपत्वज्ञानगुणकत्वादि नैव परिदृश्यते । मुहुरामृष्टे, शश्वद्विचारिते महति - मनौ मणिदर्पणत्वोक्तिस्सकलदिग्वर्तियावदर्थप्रदर्शकत्वात् । मनुरूपे मणिदर्पणे तु । मकारार्थो अनन्यार्हशेषत्वानन्यभोग्यत्वानन्याधेयत्वादिना । अकारार्थास्तु निरुपाधिकशेषित्वं, सर्वाधारत्व, सर्वविधभोग्यत्व, सर्वविधकैङ्कर्य प्रतिबन्धित्वादिना । द्विगुणिततया परिदृश्यत इति भावः । प्रणयी च धनी चेदेव प्रियाया अपि परमा प्रीतिरित्यत्र च तथेत्याह । प्रपदनधना इति । धनम्, आभरणम्, प्रणयिनैव दत्तप्रपदनधनास्सन्त इत्यर्थः । कर्तृत्वादि त्यागान्विततया शुद्धैः परमार्थैक स्वभावतया मनोहार-तया सुखरूपतया च प्रसूनसमैः । प्रसिद्धप्रसूनवैलक्षण्यायाह । प्रसृमरमहामोदस्मेरेति - "यद्यदाचरति" इत्युक्तदेशकालासङ्कुचित प्रसरवत्वादस्य प्रसृमरत्वम् । सर्ववैदिक सन्तोषकरत्वादामोदवद्दुर्विषय प्रवृत्त्यादिरूप दुर्गन्धाभिभावकत्वान्महामोदवत्वम् । स्वस्य स्वसहृदयानां शेषिणश्च चित्ताकर्षकत्वान्मनोहरत्वम् । पञ्चधा विभक्त तत्तत्काल प्रतिनियत क्रमवत्वादुत्तरकृत्यानां क्रमैरित्युक्तिः एवंविधोत्तरकृत्यात्मिकया वृत्त्या शृङ्गाररसोत्तरनायिकानायकभावः...

मू-समैः क्रमैः ॥ ३५ ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे उत्तरकृत्याधिकारः पञ्चदशः । श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

(सा.दी) नारायणशब्दத்துಳ್ ನಾರುಗಳು முன்னேயும் ईश्वरुन् पश्चात् தேற்றுகையால் கொல்லிற்று. यद्वा प्रणवे शाब्द प्राधान्यं जीवस्य आर्थप्राधान्यमीश्वरस्येत्यभिप्रायेण पश्चात्प्राप्युक्तिः ॥ ३५ ॥

इति श्री सारदीपिकायामुत्तरकृत्याधिकारः पञ्चदशः ।

(सा.स्वा) सर्वतः प्रसर्पन्महागन्धैः स्मेरप्रसूनसमैः, विकसित कुसुम सदृशैः प्रतिसंबन्धिभोग्यैः क्रमैः, परिचर्याक्रमैः । परिभुञ्जते, अनुभवन्तीत्यर्थः । मन्त्रे हि प्रणवे जीववाचकमकारात्पश्चादकारः । नारायण शब्दस्यापि अकारवाच्याय नारायणाय मकारवाच्योऽहमिति महावाक्यार्थे शब्दतः प्रधानमकारादन्वत्वमेवेति भावः । “எட்டு மாற்றத்து. नमो नारायणायेति मन्त्रस्सर्वार्थसाधकः” इत्युक्तमन्त्रप्रभावातिशयेन मुक्तिदशाभावि विशदज्ञानं लब्ध्वा तदशा भावि कैङ्कर्यभाजो भवन्तीत्यर्थः ॥ ३५ ॥

इति श्री उत्तरसारास्वादिन्यामुत्तरकृत्याधिकारः पञ्चदशः ।

(सा.प्र) प्रपन्नस्य स्वनिष्ठाभिज्ञस्य भगवद्भागवतार्चनं भोगरूपं भवतीति भावः ॥ ३६ ॥

इति श्रीसारप्रकाशिकायामुत्तरकृत्याधिकारः पञ्चदशः ॥

(सा.वि) अत्रोपमया प्रीतिकारितत्वं व्यज्यते ॥ ३५ ॥

इति श्रीसारविवरिण्यामुत्तरकृत्याधिकारः पञ्चदशः ।

(सा.सं) शबलयानन्याह शेषत्वादिना श्रिया साम्यमध्यवस्यन्तः प्रपन्नाः प्रणयिनं जगत्पतिं परिभुञ्जते ॥ ३५ ॥

इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्ग्रहे उत्तरकृत्याधिकारः पञ्चदशः ॥

श्रियै नमः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ पुरुषार्थकाष्ठाधिकारः ॥

मू-स्वतन्त्र

(सा.दी) अथाधिकारिणोऽस्यैव कैङ्कर्यं स्वामिचोदितम् । तदीयदास्यपर्यन्तमिति षोडश उच्यते ॥...

(सा.स्वा) இப்படி பூர்வாधिकாரத்திலே பகவதுபகரமமாய் பாகவதபர்யந்தமாக வருகிற கைங்கரியபுருषார்த்தத்துக்கென்றும், கர்தவ்யங்களில் प्रधानம் பகவத்கைங்கரியத்தில் எல்லை நிலமான ஸாஸ்தானுஜாதமான ஆசார்யாதிபாகவதகைங்கரியம் என்று சொன்னதுவும் கூடுமோ? கஃ கர்ம என்கிற ந்யாயத்தாலே க்லேஸாத்மகதயா பகவத்கைங்கரியமே அபாஸமாகையாலே பாகவதகைங்கரியத் துக்கு சுதரா் ப்ராஸியில்லையே? ஷேதனனுக்கு பகவத்ச்ஷேபத்வம் ஸ்ரூபமாகையாலே தத்ப்ரயுக்தமாக பகவத்கைங்கரிய் ப்ராஸமென்னில் ஸேபத்வமாவது பரதந்ந்ரூபமாகையாலே கைங்கரியாபாவே஽பி அது ஸித்திக்கையாலே புருषார்த்ததயா கைங்கரியத்துக்கு ப்ராஸியில்லையே? “ஷேப: புருषார்த்தத்வாத்” இதி ஸூத்ரானுகுண்யேன “பரகதாதிஸயாடானேச்சயோபாடேயத்வமேவ யஸ்ய ஸ்ரூபம் ஸ ஷேப: பரஸ்ஷேபி” என்று ஸ்ரீபாஷ்யகாரோக்த ஸேபத்வஸித்த்யர்த்தம் கைங்கரிய் ப்ராஸமென்னில் ஆனாலும் ஏதாகிலும் ஒரு ஸேஷ்யதிஸய ஹேதுவ்யாபாரமஷேதனதுல்யமாக கர்தவ்யமாக ஸித்தித்தாலும் அந்த வ்யாபாரத்துக்கு கைங்கரியரூபத்வம் ஸித்திக்கவில்லையே? ஷேதனாகையாலே அஷேதனவிலக்ஷணமாக அதிஸயாடாயகத்வம் ஸித்திக்கு மென்னில் பாமரர்களைப் போலே ஸாஸ்திரவிரூதானுஸ்தானம் பண்ணினாலும் இஸ்வர்னுக்கு லீலாரஸரூபாதிஸயம் ஸித்திக்கையாலே ஸேபத்வம் ஸித்திக்கையால் கைங்கரியரூபத்வஸித்திக்கு அவகாஸ மில்லையே? ஸாஸ்திரவிரூதானுஸ்தானம் பண்ணில் அந்த ஸேபத்வகார்ய் ஸ்வானர்த்தபர்யவஸிதமாகையாலே ஸ்வப்ரயோகனபர்யவஸானார்த்தம் ஸாஸ்தானுகுணப்ரவூத்தி பண்ண வேணுமென்னில் அப்போது ந்த்ய- முக்தர்களுக்கு ஸாஸ்தானுகுணப்ரவூத்தியில்லா...

(सा.प्र) एवं त्रिभिरधिकारैर्भरन्यासासाधारणफलं निरूप्य अनन्तरं सप्तभिरधिकारैः प्रपन्ने फलत्वेनान्वितान् भक्तानामपि साधारणानर्थान्निरूपयति - तत्र साधारणेषु “मम मद्भक्तभक्तेषु प्रीतिरभ्यधिका भवेत्” इत्यादिभिः प्रधान फलत्वेनोक्तं भागवतकैङ्कर्यं प्रथमं निरूपयति...

(सा.वि) इत उत्तरमधिकारत्रयमेतत्प्रपञ्चतयैवारभ्यते - तत्र भागवतकैङ्कर्यपर्यन्तं...

(सा.वि) इत्थमनन्यार्हशेषत्वादिना लक्ष्मीविशिष्टं प्रत्यनन्तवल्लक्ष्मीस्थानाभिषिक्तानां भगवदेकभो...

மூ - ஸ்வாமித்வாத்ஸ்வஹுமதிபாத்ரேஸு நிதயத், ஸ்ரீய: கான்தோ டேவ:...

(ஸா.டோ) இவ்அர்த்தத்தை ஸங்ஹிக்கிறார் ஸ்லோகத்தால் ஸ்வதந்ஸ்வாமித்வாடதி - ஸ்ரீய: கான்தோ டேவ:...

(ஸா.ஸ்வா) மையாலே ஸேஸ்த்வகார்யகேங்ங்யாஹவ் ஸ்ரஸங்ங்யாதோ? ஸ்வஸ்ரயோஜநபர்யவஸிதவ்யாபாரத் தாலே தான் ஸேஸ்த்வம் ஸிங்ஙிக்ஞுமோ? ஸேஸி ஸ்ரயோயஜநத்தையே ஁டேஸித்து வ்யாபரிக்கையன்றோ ஸேஸ்த்வகார்யம் | ஸாஸ்த்ரவஸ்யநாய் வுங்ஙிஸ்வீகாரியானவன் அநுஸிங்ஙிகமாகவாகிலும் ஸ்வஸ்ரயோஜநபர்ய- வஸிதமாகும்படி ஸேஸியினுடைய அதிஸ்யத்தை ஸ்ரதானமாக அபேங்ஙித்து வ்யாபரிக்கை ஸேஸ்த்வ- கார்யமாகையாலே தடர்த் ஸாஸ்த்ரானுங்ஙுணஸ்ரவூத்தி அபேங்ஙிதையென்னில் ஆனாலும் ஸாஸ்த்ரானுங்ஙுணஸ்ரவூத்தி அபேங்ஙிதையாகிலும் ஹாங்ஙவதகேங்ங்ய ஸாஸ்த்ரவிஹிததயா ஸந்ங்யாஸ்தானாடிகளைப் போலே ஁ரு ங்ஙம்- விஸேஸமாகையாலே இதுக்ஞு ஹாங்ஙவதகேங்ங்யபிங்ஙயா ஸ்ராதான்யம் ஸிங்ஙிப்பதெந்நுங்ஙே? கிங்ங, இந்த அதிகாரிக்கு மூலமந்நாடிகளிலே அநந்யாஹ்ங்ஙாங்ஙவ்ங்ஙேஸ்த்வம் ஸிங்ஙிக்ஞையாலே ஹாங்ஙவதஸேஸ்த்வமில் லாமையாலே ஸேஸ்த்வகார்யமான ஹாங்ஙவத கேங்ங்யத்துக்ஞு ஸ்ராஸிதில்லாமையாலே ஹாங்ஙவதகேங்ங்ய த்தில் எல்லை நிலமான என்கிறதும் ஹாங்ஙவதுபக்ரமமாய் ஹாங்ஙவதபர்யந்நமான என்கிறதும் அநுபபந்நமன்றோ? இதாடி ஸங்ஙைகளை இந்த அதிகாரத்தாலே ஸ்ரஹ்ஹரிக்கக் கோலி ஸங்ஙா- வ்ரங்ஙத்தை அங்ஙஸ்லோகத்தாலே ஸ்ரஹ்ஹரிக்கிறார். ஸ்வதந்ஸ்வாமித்வாடதி | ஸ்ரீய: கான்த:, யா ஸவீரா- ஸ்ரீய்யதே தஸ்ய அபி பதி:, தயைகஸ்யம் ஸ்ராஸ்த: | அநேந ஸ்ரீயோவீமத்யேந ஹாங்ஙவான் கிங்ஙிங்ஙபி கர்து ந ங்ஙமத இதி...

(ஸா.ஸ்ர) ஸ்வாங்ஙிகாரான்தே அங்ஙார்யாடிஹாங்ஙவதகேங்ங்ய கர்தவ்யமித்யுக்ஞம் தடேவோபபாடயத்யஸ்திந்நாங்ஙிகாரே நந்நவந்யாஹ்ங்ஙேஸேஸங்ஙூதே நானந்யஸ்ரயோஜநேந ஸ்வாம்யதிஸ்யாங்ஙானம் விஹாய ஹாங்ஙவதகேங்ங்யகரணஸ்ய விருங்ஙத்வாடந்யம் ஸ்ரதிங்ஙூத்ய க்ருத்யஸ்ய ங்ஙு:ங்ஙரூபத்வ ங்ஙர்ஸநாங்ங தத்கூதேரேவானுபபந்நத்வாத்நஸ்ய ஸுருஷார்த்தத்வம் ங்ஙூநிர்ஸ்தமிதி கதம் தஸ்ய ஸ்ரதான ஸுருஷார்த்தத்வமித்யத்ர ஹாங்ஙவத கேங்ங்யஸ்ய ஸுருஷார்த்தத்வம் ஸஹேதுக்ஞ் விஸ்தரேண ஸ்ரங்ஙர்ஸிங்ஙிஷ்யந்நாங்ஙிகாரார்த்த ஸங்ஙங்ஙாஹ - ஸ்வதந்ஸ்வாமித்வாடதி - யதா கஸ்திங்ங்ரங்ஙா ஸ்வஸேஸங்ஙூதம் ங்ஙேதநாங்ஙேதநவ்ரங்ங ஸ்வாதிஸ்யாய கடாங்ஙிங்ஙிநி...

(ஸா.வி) ஹாங்ஙவதகேங்ங்யமிதி ஸ்வம்முக்ஞ் - தத்ரானந்யாஹ்ங்ஙாங்ஙவ்ங்ஙேஸேஸங்ஙூதஸ்ய கதம் ஹாங்ஙவதஸேஸ்த்வமித்யாஸங்ஙங்ங ஸ்வதந்ஸ்வாமிநியோங்ஙாடிநா ஸங்ஙவதூதி ஸ்ரதிபாடிங்ஙிஷ்யந்நத்ரதம் ஸங்ஙூங்ஙாஹ - ஸ்வதந்நேதி | ஸ: “யே யதா மாம் ஸ்ரபங்ஙந்தே தாஸ்ததேவ ஹாங்ஙாம்யஹம் | இமூ ஸ்ம முநி ஸாங்ஙூல கிங்ங்ஙரூ ஸமுபஸ்திதூ” இதாடிஸு ஹக்ஞாங்ஙி- மானித்வேந ஸ்ரஸிங்ங்ங: - ஸ்ரீய: கான்தோ டேவ: ஸ்வதந்ஸ்வாமித்வாத்ஸ்வஹுமதி ஸ்ராதேஸு - “ஸ்ரீயோ ஹி ங்ஙானினோங்ங- யர்த்ங்ஙஹம் ஸ ங்ங மம ஸ்ரீய:” இத்யுக்ஞ்விஸேஸு - ங்ஙிங்ஙிதூ | நிதய...

(ஸா.ஸம்) ங்ஙானாம் ஸ்வாங்ஙிகாரே கரணத்ரயத்தாலும் இதி வாக்யோக்ஞ் ஹாங்ஙவதகிங்ங்ஙர்த்வம் கதம் ங்ஙடத இதி ஸங்ஙங்ஙங்ஙஹ்ங்ஙுமங்ஙிகாரான்த்ரமாஹ்ங்ஙாங்ங: ஸ்ரதிபாங்ங ஸங்ஙூங்ஙாதி ஸ்வதந்நேதி - டேவ:, ஸத்தாஸ்திதிநியமநாடி- நிர்வாஹகதயா ஸ்வங்ங்ங்ங்ஙிஹரணஸூல: | ஸ்வதந்ஸ்வாமித்வாஸ்வாமித்வாங்ங “ங்ஙானி த்வாத்மீவ” இத்யுக்ஞ் ஸ்வஹுமதி- விஸேஸு - நிதயத், யதாஸாஸ்த்ரம் | அங்ஙித இவ ங்ஙேதோங்ஙி ஸ்வான்யஸேஸதயா விநியோங்ஙாத்ரேண ந ஸ்வஸேஸ...

मू-स खलु विनियुङ्क्ते चिदचितौ । यथा लोकांम्नायं यतिपतिमुखैराहितधियाम्...

(सा.दी) स्वतन्त्रस्वामित्वाच्च स्वशेषभूतौ चिदचितौ स्वबहुमतेषु प्रपञ्चेषु नियमेन विनियुङ्क्ते खलु । यथालोकं यथाम्नायं च, लोके राजानः स्वशेषभूतं भृत्यजनं स्वपुत्रादिषु विनियुञ्जते । आम्नाये च, “प्रभवो भगवद्भक्तमादृशां सततं द्विज । मम मद्भक्तभक्तेषु प्रीतिरभ्यधिका भवेत्” इत्यादि - इत्थं यतिपतिमुखैः शिक्षितधियाम्...

(सा.स्वा) व्यज्यते - स देवः, जगत्सृष्ट्यादिलीलाप्रवृत्तः खलु प्रसिद्धौ - यद्वा सः प्रसिद्धः खल्वित्यस्य विनियुक्त इत्यत्रान्वयः “श्रद्धया देवो देवत्वमश्नुत” इत्यादि प्रमाणात् श्रीविशिष्टतया सृष्ट्यादिलीलाप्रवृत्त इति प्रसिद्धः । स्वतन्त्रस्वामित्वात् प्राप्तश्चेति भावः । चिदचितौ, स्वशेषभूतं सर्वम् । “वरद सकलमेतत्संश्रितार्थं चकर्त्त” इति प्रकारेण स्वबहुमतिपात्रेषु “अहं स च मम प्रियः । उदारास्सर्व एवैते ज्ञानीत्वात्मैव मे मतम्” इति स्वात्यन्तबहुमत भागवतेषु नियतं विनियुङ्क्ते । नियमेन विनियुङ्क्ते । नियमेन यावदात्म भावितया मच्छेषभूतं सर्वं भागवतशेषं भवत्विति विनियुङ्क्ते । अनेन भगवदनन्यार्ह-शेषभूतस्यापि स्वतन्त्रस्वामिविनियुक्ततया भागवतशेषत्वं स्वामिनोऽत्यन्ताभिमततया न विरोधीति व्यज्यते । ननु शेषत्व सिद्धावपि भागवतकैङ्कर्यं कथं सिद्ध्येत् । शेषत्वस्य पारतन्त्र्यरूपतया शेष्यभि-मताचरणरूप कैङ्कर्याभावेऽपि पारतन्त्र्यरूपशेषत्व सिद्धेरित्यत आह । यथेति । यथा लोके राजानस्स्व-भृत्यवर्गं स्वालंकार भूतभूषणादिकञ्च स्वान्तरङ्गपुत्राद्यतिशयार्थतया विनियुञ्जते । यथा च वेदे “सर्वेऽस्मै देवा बलिमावहन्ति । आचार्यदेवो भव । तस्मान्मद्भक्त भक्ताश्च पूजनीया विशेषतः” इति भागवतकैङ्कर्यार्थतया विनियुज्यते । तदानुगुण्येन यतिपतिमुखैः, मुखशब्दः विष्णुमुखा इतिवत्प्रधानवचनः “पत्युः संयमिनां प्रणम्य चरणौ...

(सा.प्र) युङ्क्ते । कदाचित्स्वभार्यापुत्राद्यतिशयाय च विनियुङ्क्ते । तेषामतिशयायैव च कांश्चिद्वि-नियुङ्क्ते । एवं स्वतन्त्रस्वामी श्रीमन्नारायणोऽपि “प्रियो हि ज्ञानिनोऽत्यर्थमहं स च मम प्रियः । उदारास्सर्व एवैते ज्ञानीत्वात्मैव मे मतम्” इत्यादिभिस्स्वात्यन्त प्रियत्वेन धारकत्वेन चोक्त-भागवतातिशयाय विनियुङ्क्त इति “आचार्य देवो भव । देवमिवाचार्यमुपासीत - तस्मान्मद्भक्तभक्ताश्च पूजनीया विशेषतः” इत्यादिप्रमाणैरवगम्यत इति - यतिपरिवृढ संप्रदायः...

(सा.वि) मवश्यं विनियुङ्क्ते । “मम मद्भक्त भक्तेषु” इत्यादिना विनियोजति ततः, तस्मात्कारणात् यद्यतिपतिमुखैराहितधियाम्, संप्रदायपरम्परया शिक्षितबुद्धीनाम्...

(सा.सं) त्वरूपहानिरित्यभिप्रायेण चिदचितावित्युक्तिः । “मम मद्भक्तभक्तेषु” इत्याद्युक्तिमत्ता-प्रसिद्ध्यर्थकः । स खल्विति शेषः । आम्नायशब्देन “देवमिवाचार्यमुपासीत । यस्य देवे पराभक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ । भक्तान्प्रपद्ये । तस्माद्वाह्मणेभ्यो वेदविद्भ्यो दिवे दिवे नमस्कुर्यात्” इत्यादिश्रुतयोऽभि-प्रेताः - यथा लोकं, लोकरीत्यापि । भाष्यकृत्प्रभृतिपूर्वाचार्यसंप्रदायपरामर्शः...

மூ-ததோ ந: கௌர்ய ததபிமதபர்யந்தமபவத் || 36 || இங்கு பகவத்கௌர்யத்தை பாகவதகௌர்ய-பர்யந்தமாகச் சொல்லுகைக்கடியென்னென்னில்...

(சா.தீ) ந: தத: ஹதோ: பகவதி க்ரியமாண கௌர்ய பாகவதகௌர்யபர்யந்தமபவத் என்கை || 36 ||

முந்த பாகவதகௌர்ய பகவத்கௌர்யத்துக்கெல்லை என்று பூர்வாடிகாரந்தன்னில் சொன்னத்தைப் பாதிப்பதாக ஂகா஑்வைய உடாவிக்கிறார். இங்கு பகவத்கௌர்யத்தை என்று துடங்கி, இத்தை...

(சா.ஸா) தத்பாடகோடீரயோஸஸம்பந்தேன சமித்யமானவிபவாந் தந்யாஸ்ததான்யாந்஑ூந்” இத்யுத்தபகாரேந ஸ்ரீபாப்யகாரோத்தமா஑்஑ரணயு஑லான்யதரஸம்பந்தேன தந்யதயாபாஸித்வைஸ்தத்பாநகை: பூர்வோத்தரையீமுநார்ய ப்ரணதா-தீஹரா஑ார்ய ப்ர஑ூதிபிஸ்தத஑ுண சவ்ஜ்ஞானப஑ூவ்ரீ஑்யா ஸ்ரீபாப்யகாரைஸ஑ - “ஂ஑ிதததியாம்” பர஑தாதி-ஸயாதானை஑்஑யோபாடேயத்வமேவ யஸ்ய ஸ்வரூப ச ஸேஷ: பரஸ்஑ேஷீ”தி ஸேஷதவ ஸ்வரூபே ஸி஑ிதததியாம் | ந:, ஂஸ்தாகம் | தத: பகவதா பாகவதஸேஷதயா விநியுத்ததவாத் | கி஑்஑ரவ்ருத்தபாவே ஸேஷ்யதிஸயா ஸித்வைஸ்஑ேஷ-தவஸ்வரூபோ஑்஑ேதபாஸ஑்஑ாத் - பகவதிஸ்தபாகவத ஸேஷதவஸ்ய பாகவதகௌர்யமந்தரேணாஸித்வைஸ்ததபிமத பாகவதபர்யந்த கௌர்யமபவதித்யத: || 36 ||

இனி ஸலோகத்தாலே ஸங்கிஸ்தமாகச் சொன்ன ஸ஑்஑ாபரி஑ாரத்தை விஸ்தரேண உபபாதிக்கக் கோலி ததர்த்யமாக ஸ஑்஑ோத்தான பண்ணுகிறார். இங்கு பகவத்கௌர்யத்தை இதி | இங்கு, உத்தர க்ருத்தங்கலிலே | ஑ேதநஸ்ய பகவதநந்யா஑்஑ேஷதவா஑்஑ேஷதவஸ்ய பாஸ்தந்யரூபதவே கௌர்யப்யோ஑கதவா-பாவா஑்஑வத்கௌர்யஸ்யைவாபாஸு பாகவதகௌர்யபர்யந்ததவ் குத இதி ப்ரஸ்ததாத்யத்யம் | இஸ்஑ேஷதவத்தை கௌர்ய ப்யோ஑கமாகுத்பபடி ஸ்ரீபாப்யகாரோத்திமுதேந நிர்வ஑ிக்கிறார்...

(சா.பா) ப்ரவர்தகஸி஑ிதேப்யோ பாகவதகௌர்ய ஸ்வதத இதி பாவ: || 37 || ஸலோகே ஸ஑்஑்஑்஑்஑ித விஸ்தரேணோப-பாடயந்ப்ரத்யம் கௌர்யஸ்ய பாகவதபர்யந்ததவே நிபந்தஸ்ப்ரஸ்தபூர்வகமா஑ - இங்கு பகவத்கௌர்யத்தை இத்யாதிநா - ததூத்த இதி ஸேஷ:...

(சா.வி) ந:, ஂஸ்தாகம் - கௌர்ய யதாலோகாத்தாந்ய லோகே ஑ி ரா஑ான: ஸர்வ஑ூத்தாந் ஸ்வபார்யபுத்தாதி பரி஑ரணாய நித்யு஑்஑தே - ஂத்தாந்யே ஑ “யஸ்ய தேவே பராபத்திர்யதா தேவே ததா ஑ுரோ | தேவதா஑ார்யமுபாஸீத யே கே஑ாஸ்த஑்஑்஑்஑ோயாஸோ ப்ரா஑்஑ணா: - தேஷா தவ்யாஸநேந ப்ரஸ்தஸிதவ்யம்” இத்யாடோ ஑ுவாதிஸு பரி஑ரணவிதி-தூஸ்யதே | தத்பகாரேண ததபிமதபர்யந்த பாகவதகௌர்யமபவத் || 36 || ...

(சா.ஸ) ஸமாஸாதித பாகவதஸேஷதவ்ஜ்ஞானரஸிகாநா யதோ பகவானேவ ஸ்வப஑ுமதிஸு விநியு஑்தே | தத:, மூலமந்த்ராதிநா ஸி஑ிததததவ்ஜ்ஞானாநா ந: பகவத்கௌர்ய ததபிமத பாகவதகௌர்யபர்யந்த பவதீத்யத: || 36 ||

இங்கு, உத்தரக்ருத்தாடிகாரே - ஂடி, உபபத்திமநி஑்஑ ஸேஷ்யபிமததவ் ஸத்வாரகஸேஷதவ஑்஑ோபபத்திரிதி வத்஑ுமபு஑்஑ாததஸ஑்஑்஑்஑ா ஸேஷல஑்஑ண தஸ்ய ஸர்வல஑்஑்யாந்஑ுதிப்ரகார ஑ா஑...

(सा.दी) उपपादिकंक्रिया. परगतेत्यादि । परशेषी - तद्गतो योऽतिशयः - तदाधानेच्छया, शेषगतया, शेषिगतया उभयगतया, मध्यस्थगतया, वेच्छया स्वीकार्यत्वमेव यस्य स्वरूपं स शेषः - परः प्रति सम्बन्धी शेषीत्युच्यते *என்கை...*

(சா.ஸ்வ)புரேதி | புரஃ, ஸீஸி | ததூது யுடுதிஸயஸ்தடாதானே஑்஑யா, ஸேஸி஑தயா, ஸேஸி஑தயா, உ஡ய஑தயா, மடியஸ்த஑தயா வா ஸுவிகார்யத்வமேவ யஸ்ய ஸ்வரூப் ச ஸேஷஃ | புரஃ, புரிஸம்బந்தி | ஸேஸித்யர்த்தஃ | ஸேஸி஑தே஑்஑ோபாத்த ஸேஸித்வத்துக்கு உடாஹரணம் ஑்஑ஓபகரணாடிகள். ஸேஸி஑தே஑்஑ாயத்தத்துக்கு யு஑஑புரிதிகர்்தா உடாஹரணம் | உ஡யே஑்஑ாயத்தத்துக்கு ரா஑ானம் புரிதி ஡ுதியா உடாஹரணம் | மடியஸ்தே஑்஑யத்தத்துக்கு யு஑஑ம் புரிதி புரியா஑ாடிரடாஹரணமென்று கருத்து. இப்படியானால் இஸ்வரணைப் பற்றி அ஑ித்த்க்கு ஸேஸத்வ...

(सा.प्र) परगतेति - अस्त्यर्थः । अन्यस्य प्रयोजनमेव परमं प्रयोजनं यस्य स शेषः । परशशेषीति परातिशय शब्दयोः कर्मधारयशङ्काव्यावर्तको गतशब्दः परशब्दश्च स्वागतातिशयाधायके शेषिण्यतिव्याप्तिनिवर्तकः निवृष्टेतराकारपरेणातिशयशब्देन परगतविनाशाद्याधायक शस्त्राग्निकण्टकादिष्वतिव्याप्तिव्युदासः - स च दुःखित्वरूपनिकृष्टाकारजनकयातनाशरीरेष्वतिव्याप्तिः - तेषामपि दुःखहेतु पापविनाशेन क्षीणपापत्वरूपोत्कृष्टाकारजनकत्वात् - नन्वेवं शस्त्राग्न्यादिष्वपि इदं समानमिति तेषामपि लक्ष्यैकदेशत्वं स्यादिति चेन्न । तेषां विनाशं प्रति शेषत्वस्यानिष्टत्वात् । तर्हितत्वातिव्याप्तिर्दुर्वारेति चेन्न । शब्दादि विषये शस्त्राग्न्यादिकमुपादानैस्तत्तज्जनित दुःखद्वारा पापक्षयार्थमेवोत्पादनात् । यातना शरीरोत्पादकैर्यमादिभिर्भगवन्नियुक्तैः यातनाशरीरस्य पापक्षयार्थमेवोत्पादनात् । ननु शस्त्राग्न्यादि कर्षपीश्वरेण जीवानां कर्मफलप्रदानार्थमेवोत्पाद्यत इति जीवशेषत्वप्रसङ्ग इति तुल्यमिति चेन्न - ईश्वरेणापि जीवकर्मफलप्रदानद्वारा स्वलीलार्थमेव तेषामुत्पादनाद्विनाशं प्रतिशेषत्वप्रसङ्गाभावात् - न चानुत्पन्ने अपूर्वे व्रीहिभिरिति शयजननायोगात्तेष्वव्याप्तिः - प्रमाणसंबन्धार्हपूर्वस्वरूपे प्रथमक्षण-संबन्धरूपातिशयस्य जननात् - इच्छा पदेन च स्वरसतस्साक्षादिष्ट परमप्रयोजनस्य विवक्षितत्वात्-स्वातिशयदायके भृत्येऽव्याप्ति शङ्काव्युदासः - भृत्यातिशयस्यापि स्वाम्यति-शयार्थत्वात्स्वामिना शेषभूतेनोभव्यतिरिक्तेन वा केनचिद्ददा कदाचिद्व्यवहृतीय-माणत्वपयोपायत्व पदेन सुषुप्त भृत्यादावव्याप्तिव्युदासः - एवकारेण केनचिदाकारेण शेषभूते आकारान्तर वैशिष्ट्ये तेन रूपेणापि तच्छेषत्वव्युदासः - स्वरूपशब्दस्य निरूपकधर्मवाचित्वेन वस्तुव्युत्पादनार्थत्वान्न व्यावर्त्यपिक्षा एवञ्च परगतातिशय एव परम...

(सा.वि) परगतेति - अतिशयः परगतः । इच्छा तु परगता वा, शेषगता वा, उभयगता वेति बोध्यम्...

(सा.सं) परगतेत्यादिना...

मू-अतिशयाधानम् ७७७७७७७ प्राप्तम्...

(सा.प्र) प्रयोजनमिति व्यवहर्तुं योग्यत्वं स्वरूपं यस्य स तं प्रति शेष इत्युक्तं भवति - एवञ्च परगतातिशयायोगान्य योगात्यन्तायोग व्यवच्छेदकत्वविकल्पेन भृत्यस्वामिनोख्याप्यतिव्याप्तिः प्रसङ्गो व्युदस्तः - एवकारेण परमप्रयोजनत्वस्य परगतातिशयान्ययोगव्यवच्छेधात् - न चैवं सति परमप्रयोजन-भूता पूर्वस्वर्गाद्यसाधके ब्रीह्याद्यतिशयाधायके प्रोक्षणावहननादावयाप्तिः - परमशब्देन शेषगताति-शयात्पारम्यमात्रस्य विवक्षितत्वात् - न चैवं सति कर्मसु कृत्यतया शेषभूतस्य पुरुषस्य स्वर्ग एव परमप्रयोजनमिति यागे तत्साध्यातिशये च परमत्वाभावात्तस्मिन् व्याप्तिः - कर्तृत्वावच्छिन्नस्यैव तस्य यागशेषत्वात्तस्य च कर्मनिष्पत्तेरपि परमप्रयोजनत्वाम् न चैवं सति प्रयोजनमनुद्दिश्येतिन्यायाच्चेतनस्य परमप्रयोजनेऽपि स्वप्रयोजनार्थत्वानुद्देशेन प्रवृत्त्यनुपपत्तेरसम्भवः । चेतनेन स्वरसतस्वप्रयोजनस्य परमप्रयोजन तयावगमेऽपि तज्जन्यक्रियाद्यभिज्ञैर्मध्यस्थैः परातिशयैक परमप्रयोजनत्वस्य ज्ञातुं शक्यत्वात्तथा व्यवहार्यत्वसिद्धेः । किञ्च प्रकृष्ट स्नेहान्वितेषु परमदयालुषु स्वार्थनिरपेक्ष परदुःखनिरासकेषु पूर्णेषु च परातिशयपरम प्रयोजनकत्वस्य दर्शनाच्चेतनुविशेषेष्वेव लक्षणसम्भवः न च तेषामपि शास्त्रसिद्धमदृष्टमस्तीति वाच्यम् - तत्सापेक्षत्वेस्वार्थनिरपेक्ष परदुःखनिराचिकीर्षरूप दया-व्याघातात् विषयविशेषे अतिशयित प्रीतिमतां स्वानर्थ पर्यवसितेनापि परम प्रयोजनेन परमप्रयोजनत्वस्य लोके दर्शनात् । न च तद्दुःखदर्शनजनितस्वदुःखनिवृत्तिस्तेषां परमप्रयोजनमिति वाच्यम् - तस्याः परदुःखनिवृत्तिनान्तरीयकत्वेन परदुःखनिवृत्त्या स्वस्य परमप्रयोजनकत्वस्यानुकूलतया लक्षण विघटकत्वाभावात् - न चैवं सति तेष्वेवातिव्याप्तिरिति वाच्यम् - अतिशयित प्रीतिदयावतामेव तेषां परदुःख निवृत्तिव्यतिरिक्त स्वप्रयोजनेनापि परमप्रयोजनत्वस्य दर्शनात् परमप्रयोजनव्यतिरिक्ते परमप्रयोजनत्वव्यावर्तकैवकारेणैव तद्व्यावृत्तेः “न चैवं शेषलक्षणस्य भगवदवाप्त समस्तकामत्व प्रापक प्रमाणव्याघातः - अवाप्तसमस्तकामत्वस्य कामे सत्यप्रतिहतेच्छत्वरूपत्वात्” न चैवं सति भृति स्वीकारपूर्वकं कालविशेषनियत भृत्येष्वव्याप्तिः - तेषामप्युभयानुमतनियमावच्छिन्नानामेव शेषत्वात्तद्रूपावच्छिन्नानां च स्वाम्यतिशयव्यतिरेकेण परमप्रयोजनाभावात् - न च तेषां भृतिरेव परम- प्रयोजनम् - भृतिस्वीकारानन्तरमेव यावत्प्राणं स्वाम्यतिशयस्यैव परमप्रयोजनत्वेना साधनात् - एवं च जीवानां सर्वेषामेतल्लक्षणलक्षितत्वेन भगवदतिशयाधानं युक्तमित्यर्थः - ननु “नाकिञ्चित्कुर्वत” इति न्यायाद्भगवदतिशयस्य कर्तव्यत्वेऽपि तस्य शरीरत्वादिना जननेऽपि चरितार्थत्वात्कथं भागवत कैङ्कर्यसिद्धिरित्यत्र प्रपन्नस्याचेतनात्संसारि...

(सा.वि) ७७७७७७७ प्राप्तम्, कर्तुं योग्यः ।...

மூ-அவ்அதிசய தான் வஸ்து ஸ்திதியை அநுரோதித்து வரவேணும் - ஆனால், ஜீவனுக்கு பரனைப் பற்ற ஸக்யமான அதிசயமேதென்று பார்த்தவிடத்தில் ஸரீரத்வாதிமுகத்தாலே அதிசயாடான பண்ணுகை இவனுக்கும் அசித்திக்கும் பொதுவாய் இருந்தது. இவன் விசேஷித்துப் பண்ணும் அதிசயச்சேதந்யமுகத்தாலேயாயிருக்கும். அதில் இவன் ஸாஸ்திரவிரஹமாக வர்திக்கும்போது ஸாஸிதாவாய் ஢்ட஢ரணான ஈஸ்வரனுக்கு லீலாரஸமாத்ததை உண்டாக்கி அம்முகத்தாலே அதிசயாடாயகனாம் ஸாஸ்த்ரானு஑ுணமாக...

(ஸா.஢ி) வஸ்து ஸ்திதியை, ஸேஷவஸ்துஸ்திதியை. ஸ்திதி, பலம் | ஸரீரத்வா஢ித்யாதிஸ஢்஢த்தால் லீலோப-கரணத்வாதி ஑்ஹீதம் |

(ஸா.ஸ்வா) மில்லாதொழியாதோ? அசேதன ஈஸ்வரனுக்கு ஑்ரிணரூபாதிசயத்தைப் பண்ண வில்லையே? என்னவருளிச் சேய்கிறார். அவ்அதிசய தான் இதி | அசேதனதயா ஑்ரிண-வ்யாபாரஸ்தத்வாத்நட஢ாவே஢ி ந ஢தி: என்று கருத்து. ஆனாலும், சேதனனுக்கும் ஸரீரத்வா-஑்ரதக்சி஢்஢ிவிசேஷணத்வ஑்ருக்தாதிசயமாத்த்ரேணா஑ி ஸேஷத்வ ஸி஢்஢ிக்கையாலே ஸேஷத்வ஑்ருக்தமாக கை஢்஑்ய ஸி஢்஢ிக்கவில்லையே? என்னவருளிச் சேய்கிறார். ஆனால், இதி | பொதுவாயிருந்தது இதி | அசி஢்஢்யாவ்ருத்தமாக ஢்஑வ஢்ருத்தசிச்சித்தியையுடைய சேதனனுக்கு அசேதனதுல்யமான அதிசயா-஢ாயகத்வமாத்த்ர ஑்யாஸிமன்றென்றபடி. ஆனால், இவன் ஸரீரத்வாதி-கூதா-திசயமன்றிக்கே சேய்யும் அதிசய உண்டோ? என்னவருளிச் சேய்கிறார். இவன் இதி | சேதந்ய முகேநாதி-சயா஢ாயகத்வம் அசேதனத்தோ஢ு துல்யமல்லாமையாலே இது அஸா஢ாரண என்றபடி. ஆனா லும், சேதந்ய முகேநாதிசயா஢ாயகத்வ ஢்஑வத்஑்ரிதிஸ஑ா஢னரூ஑மாகில் ஁ச்சிகஸச்சார பண்ணுகிற நாஸ்திகனுக்கு அசி஢்஢்யாவ்ருத்த ஸேஷத்வமில்லாதொழிய ஑்ரிஸ஢்஢ிக்கும். ஁ச்சிக ஸச்சாரமுகேந லீலாரஸோத்஑ா஢னரூ஑ ஆகில் கை஢்஑்யரூபாதிசயா஢ாநா஢ாவே஢ி ஸேஷத்வ-ஸி஢்஢ே஢்஑வகை஢்஑்யோச்சே஢ ஑்ரிஸ஢்஢ிக்கும். ஸாஸ்த்ரீயானு஢ானரூபாதிசயஸ஑்஑ா஢கத்வ விவ஢ிதமாகில் நிய்முக்தாளுக்கு ஸேஷத்வா஢ாவ ஑்ரிஸ஢்஢ிக்கும் இத்யாதிஸ஢்஢ீயில் அ஢ிகாரி஢ே஢ன ஸேஷத்வ-஑்ருக்தாதிசயா஢ான ஢ிந்ந஢ிந்ந ஑்ரி஑ாரம் என்றருளிச் சேய்கிறார். அதில் இவன் இத்யா஢ிநா | நாஸ்திகானா லீலாரஸமாத்த்ரரூபாதிசயா஢ாயகத்வம் | காமா஢ானா தத்தல்஑ஹேது஢்஑வத்஑்ரி-திஸ஑ா஢னமுகேந ஢்஑வ஢ௌ஢்ய஑்ரி஑ாஸநரூபாதிசயா஢ாயகத்வம் | நிய்முக்தானா ஸாக்ஷா஑்ருத஢்஑வத்஑்ரி-த்யை஑ ஑்ரி஑ா஑ன-கை஢்஑்யமுகேந ஢்஑வதோ ஢்஑ரூபாதிசயா஢ாயகத்வம் - ஢்஢்஢ானா஑்ரி-காந்திநா஑ி ஢்஑வத்஑்ரித்யை஑ ஑்ரி஑ா஑னக ஸாஸ்த்ரீய கை஢்஑்யானு஢ானமுகேநலீலானுவி஢்஢ ஢்஑வ஢்஑்ரரூபாதி-சயா஢ாயகத்வமிய்யா஑்று஑ம் |

(ஸா.஑்ரி) சேதநே஢்யஸ்ச வ்யாவ்ருத்தத்வாத்ந்ந்யாதிசயவ்யாவ்ருத்த஢்஑வ஢்ருத்தா஢ி஢தாதிசயஸ்ய யாவச்சக்யமவஸ்ய-கர்த்வ்யத்வாத்ந்ந்யா஢ி஢தம் கை஢்஑்ய஑ி கர்த்வ்யதயா ஸி஢்஢்யதீதி ஑்ரி஢்஑்யிது ஑்ரிதம் ஸாமாந்யேந ஸர்வகர்த்-காதிசயானா ஸ்ரூ஑ ஑்ரி஢்஑்யிதி - அவ் அதிசயத்தான் இத்யா஢ிநா - பார்த்தவிடத்து, ஑்யாலோசநே க்ருதே ஸதி...

(ஸா.வி) வஸ்து ஸ்திதியை, ஸேஷ஢ூதவஸ்துய்஑்யதாம் - அநுரோதித்து, அநுஸூத்ய | வர வேணும், ஆ஑்ச-சேத் | பார்த்தவிடத்தில், ஑்யாலோசந ஢்஑ாயா பொதுவாயிருக்கும், ஸரீரத்வா-஢ேசசேதநாசேதநஸா஢ாரணத்வாதிதி ஢ாவ:...

(ஸா.ஸ) ஸாஸ்த்ரவிரஹமாக, அவ்஢ி஢ிகமயா஢ித்யா - ஸாஸ்த்ரானு஑ுணமாக, மு஑ுஷு வ்஢ி஢ிகமயா஢ித்யா...

மூ-வர்த்திக்கும்போது “சுபே த்வஸௌ துஷ்யதி துஷ்குதே து ந துஷ்யதே஽ஸௌ பரமஶ்ஸரீரி” என்கிறபடியே ஶ்வேரனுக்கு சந்தோஷத்தை உண்டாக்கி அவனுடைய ஔதார்யாதிசுணங்கள் குமரிராதபடி அம்முஷத்தாலே “உதாராஸ்ஸர்வ எவீதே” என்றவன் தானே கொண்டாடும்படி அதிசயாதாயகனாம். அப்படியே நியதும், முக்தும், ஶ்வேராபிபிராயத்தை சாக்ஷாதுகரித்துப் பண்ணுகிற கௌடீர்யங்களாலே “புறஶ்யிஷயாமி சநாத ஜீவத:” யென்கிறபடியே பூக விசேஷத்தை உத்பாதித்து அம்முஷத்தாலே அதிசயா-தாயகராவர்கள். இப்பகாரம் சாஸ்த்ரமுஷத்தாலே ஶ்வேராபிபிராயத்தை அறிந்து கௌடீர்ய பண்ணுகிற கृतகृत்யனுக்கும்...

(சா.தீ) சுபே த்வஸாவதி | ஶரீர்யஸௌ பரமபுருஷசுதேதனேன சுபே கர்மணி க்ரியமாணே துஷ்யதி | துஷ்குதே து ந துஷ்யத்யஸௌ என்கை - குமரிராதபடி, வ்யர்த்தமாயிராதபடி. பண்ணி இதி ஶேஷ: | குமர், அபர்த்-ககுமாரி பாவ: | பூகம், சந்தநாதிசுணால் ராஜாவுக்குப் போலே ஫லஹேதுசந்தோஷாதிசுணமென்கை. துஷ்குதுதுக்கள் அவனால் தண்ட்யராய் சாஸ்த்ரவச்யர் அவனால் புருஷார்த்தத்தைப்...

(சா.ஸ்வ) சுப இதி | அஸௌ பரமாதுமா சுபே கர்மணி சேதனேன க்ரியமாணே துஷ்யதி | நிஷிதே க்ரியமாணே ந துஷ்யதி என்கை. குமரிராதபடி, வ்யர்த்தமாயிராதபடி பண்ணி இதி ஶேஷ: | குமர், அபர்த்-ககுமாரி பாவ: | பூகோ நாம ராஜாதேசுந்தநாதிசுணித ப்ரீதிவிசேஷவத்பல ஹேதுசந்தோஷாதிசுணசந்தோஷ: | இப்படி சேதந்யமுஷேன அதிசயாதானமபேக்சிதமாகில் முக்ததூத்யனான கृतகृत்யனுக்கும் சாஸ்த்ர-விருதாசரணேன பகவதூலீலாரசாதிசயாதாயகதயாபி ஸ்வஸ்வரூபசேஷத்வ சிதேபகவத்கௌடீர்ய சிதிக்கக்...

(சா.பு) குமரிராதபடி, கந்யகாதேநாவஸ்தானமந்தரேண - அபுயோசனத்வாபாவேத்யர்த்த: - எவ் நியத-முக்தபுபந்நவ்யதிரிதானா் ஸர்வவ்யாபாரஸ்யாபி பகவததிசயசுணகத்வபுகாரமுக்தவா பகவததிசயார்த்த நியத-முக்தவ்யாபாரேஷு விசேஷம் சஹேதுகம் வதந் தஸ்ய ஹேதுஸ்சாஸ்த்ரதோ பகவதபிமதத்வம் ஜாதவா அதிசயகரேஷு புபந்நேஷ-வப்யவிசேஷாத் ஸோ஽பி விசேஷஸ்ஸமான இத்யாஹ அப்படியே நியதும் இத்யாதிநா | “யாவந் விமோக்யே஽த சம்பத்ய “இத்யுக்தபுகாரேண யாவசுசுரீரபாதம் ஸார்வஜ்ஞானாவிபாவிவாடிபகவதபிபிராயஸ்ய சாஸ்த்ரகசமதிபகமயத்வ-மிதி பாவ: - எவ் சேதநவ்யாபாராணா் பூதிபூர்வகத்வநியமாத் “புயோசனமநுதிச்ய” இதி ந்யாபாதிநு-ஷதிக்கத்வேன வா ஸ்வபுயோசனசிதேரப்யாவச்யகத்வே஽பூஹிகாமுஷ்மிகௌசுவர்ய ஸ்வரூபர்த்தவ்யாபாரேரதிசயகரணம் கிந்நஸ்யாதித்யத்ர தஸ்ய ஸ்வானர்த்தபுர்யவசிதத்வாத்புரமதயாலுநா பகவதா “மபூநாநுதரதே லோகந்நாரூப்யாசுசாஸ்த்ர-பாணிநா” இத்யுக்தரீத்யா சேதநானா் பரம புருஷார்த்தஸ்யாதித்யேவ சாஸ்த்ரஸ்ய புவர்த்தித்வாசு...

(சா.வி) குமரிராதபடி, யதாவ்யர்த்தா ந ஸ்யுஸ்ததா | குமர், அபர்த்-ககந்யகா | ஸா வ்யர்த்தா பவதி ததா ந ஸ்யுரிதி பாவ: | அவன் தானே, தேநீவ பகவதா | கொண்டாடும்படி, மதௌதார்யவீயர்த்தாபாவ-காரகா எதே மஹோதாரா இதி யதா ஶ்லாக்யதா ததா | இவன் அதிசயாதாயகனாம் இத்யந்வய:...

(சா.சம்) குமரிராதபடி பண்ணி, யத்யத்ரௌதார்ய ஸ்யாத்ரஹ்யுபலப்யேதேதி விஷயாநக்தவா - இப் பகாரம், பூகவிசேஷுத்பாதிநமுஷேநாதிசயாதாயகத்வம் | நநு சாஸ்த்ரவிருதபுவூதிசுமதோ஽ப்யதிசயா...

மூ-சமானம் । இவற்றில் ஶாஸ்திரவிரூபங்களாலே இஷ்வரனுக்கு லீலாரசமாநத்தை உண்டாக்கும் போது தனக்கு அநர்த்தபர்யவஸிதமாய் இருக்கும். ப஢்நதசையில் ஶாஸ்த்ரத்தாலும், முக்ததசையில் ப்ரத்யக்ஷத்தாலும், இஷ்வராபிப்ராப்தத்தைக் கண்டு ததநுரூபமாக வர்திக்கும்போது இஷ்வரனுடைய லீலாதிபுரூபார்த்தத்துடனே ஂநுஷஜ்ஜிகமாகத் தனக்கும் ஶ்வாபிமதபுரூபார்த்தமுண்டாம்...

(சா.தீ) பெற்று ஂதாரியாதி ப்ரகாஸகராய் அதிஸயாதாயகராவதென்றபடி. லீலாதித்யாதிஸத்நம் ப்ரோகாதிப்ராஹகம் । ஂநுஷஜ்ஜிகமித்யாதி । ஶேஷ்யதிஸயமாநமே உதேஸ்யமாகில் லீலாரசமெம்போது முண்டாகையால் மோக்ஷததுபாயப்ரவृத்திவ்யர்த்தமாமென்கை. ஶ்வய்ந்ப்ரயோஜநமும் பரார்த்தமாகையால், "தனக்கேயாகவெனைக் கொள்ளும்" என்கிற ஂநுஸந்நாநமும் கூடும். ஂநர்த்தாவஹ்வாநாநுஷஜ்ஜிகபலஹேதுவாப்யா...

(சா.ஸ்வ) கூடுமோ? என்கிற ஶட்வையில் உபோதாநமாக வஸ்துஸ்திதியை ஂருளிச் ஶெய்கிறார். இவற்றில் இத்யாதி வாக்யதயத்தாலே இவற்றில், பூர்வோக்தாதிஸயாதாயகத்வபேதங்களில். தனக்கு ஂநர்த்தேதி । ஂபக்ஷயபக்ஷணாதிகளில்தாந்காலிகஸுஶாபாஸ ஶ்வபுரூபார்த்தமிருந்தாலும் அத்யுந்நகநரகாதி-ரூபஸ்வாநர்த்தபர்யவஸிதமாமென்றபடி. இனி ஶாஸ்த்ரானுபூநப்ரவृத்திக்கும் ஶாஸ்த்ரவிரூபாநுஸ்தானாபேக்ஷயா-விஸேஷமுண்டோ? ப்ரஹவஹ்லீலாதிபுரூபார்த்தரூபாதிஸயாநாநமும் தாந்காலிகஸ்ரமகந்யது:ஸு ரூபஸ்வாநர்த்தபர்யவஸாநமுமிரண்டுக்கும் துல்யமன்றோ? தாந்காலிகஸ்ரமாபேக்ஷயாதிஶாஸ்த்ரீய ஶ்வாபிமதபுரூபார்த்த ஶாஸ்த்ரீயானுஸ்தாநத்துக்கு அதிகமென்னிலப்போது ஶேஷிகப்ரயோஜநைகோதேஸப்ரவृத்தியில்லாமை யாலே ஶேஷத்வஸ்வரூபவிரோதம் வாராநதோ? முக்ததசையில்போலேவ஢்நதசையிலும்கூதகூத்ய னாந அதிகாரிக்கு ஶ்வபுரூபார்த்தமன்றிக்கே ஶேஷ்யதிஸயார்த்தமாகவே வ்யாபரிக்க வேண்டாவோ? என் னவருளிச்செய்கிறார். ப஢்நதசையிலும்இதி । லீலாதித்யாதிஸத்நப்ரோகாதிபுரூபார்த்தப்ரஹணம்ப்ரதானமாக ஶ்வபுரூபார்த்தபேக்ஷையில்ஸேஷத்வவிரோதம் வந்தாலும்ஂநுஷஜ்ஜிகஸ்வபுரூபார்த்தத்தில்த்விரோதமில்லை என்ற படி. முக்ததசையிலும்ஂநுஷஜ்ஜிக மாகஸ்வாமிப்ரோகாநிமித்தஸ்வாநந்நதஸத்வாநாந இங்கும்ஂநுஷஜ்ஜிகபுரூபார்த்தத்தில்த்விரோதமில்லைஎன்றுகருத்து. ஂநாநலும், ஂநுஷஜ்ஜிகஸ்வபுரூபார்த்தந்வய...

(சா.ப்ர) ஶாஸ்த்ரீயரீவாதிஸய: கார்ய இத்யாஹ । இவற்றில் ஶாஸ்த்ரேத்யாதிநா । ஶேஷ்யதிஸயார்த்தஸ்வவ்யாபார ப்ரீத ப்ரஹவதநுபவஸ்வஸ்யாநுஷஜ்ஜிக புரூபார்த்த இதி ஶாவ: । एवं च प्रपन्नस्य भगवत्प्रीतेरेवोद्देश्यत्वात्तदर्थव्यापाराणां च शास्त्रोदेवावगन्तव्यत्वाच्छास्त्रैश्च भागवतकैङ्कर्यस्यैवात्यन्त...

(சா.வி) ஶாஸ்த்ரவிரூபங்களாலே, ஶ்வாநீநகர்த்ந்நாதிநா । லீலாதிபுரூபார்த்தத்துடனே, ஂதிஸத்நப்ரோகாதிப்ராஹ: । ஂநுஷஜ்ஜிகேதி । ஶேஷ்யதிஸயார்த்த ஶ்வவ்யாபாரப்ரீதப்ரஹவதநுபவஸ்வஸ்யாநுஷஜ்ஜிகபுரூபார்த்த இதி ஶாவ: । ஶ்வாபிமதபுரூபார்த்தமுண்டாம் இதி । ஂஜாநதஸாயா ப்ரஹவதோ லீலாரசகநகத்வ-நாதிஸயாவஹ்வை-ஂபி தஸ்ய ஶ்வாநர்த்தபர்யவஸிதத்வாந் । ஜாநதஸாயாமதிஸய: - அதோ மோக்ஷார்த்தப்ரவृத்திஸு யுஜ்யத இதி ஶாவ: । ஶாஸ்த்ரமுஶாதிநா ப்ரஹவதபிப்ராப்தம் ஜாந்வா கைங்க்ரீயஸ்ய கர்த்ந்நத்வோக்தேஸ்தத எவ ப்ரஹவத...

(சா.ஸ) தாயகத்வ கிமீஸ்வராபிப்ராப்யானுபூநவृத்தேத்யநாஹ । இவற்றில் இத்யாதிநா...

மூஃஆன பின்பு ஷேதனனானவிவன் வுத்திபூர்வகமாகவொரு ப்ருத்தி பண்ணும்போது தன் புருஷார்த்தம் அநுபுத்திகமாகவாகிலும் புகிற வேண்டியதாலது வரும்போது இஷ்வராபிபிராயவிஷேமடியாக வர வேண்டுமெனயால் அதுக்காக இஷ்வராபிபிராயத்தை ஆராய்ந்தவிடத்தில் பாகவதகேஃசுர்ய அவனுக்கு சர்வத்திலும் அபிமதமாயிருந்தது - இவ்வாத்த(த்தை)த்தில்

“அராஃதனானா் சர்வேபா் விஷ்ணுராஃதனம் பரம் ।

தஸ்மாத்பரதரம் ப்ருக்தம் ததீயாராஃதனம் பரம் ।।

(சா.தீ) வுஷம்யப்ருதர்ஷனபலிதம் காட்டுகிறார். ஆன பின்பு இத்யாதி । இஷ்வராபிபிராயம், இஷ்வராபிமதம் - சர்வத்திலும், சர்வாபிமதங்களிலும் - “அத்யந்தாபிமதா விஷ்ணுஸ்ஸவ்ஜனாஸ்சாஸ்த்ரு-சக்ஷுபாம் । அதஸ்தத்வாஸ்யபர்யந்தம் பகவத்வாஸ்யமிஷ்யதே” இவ்அர்யத்திலும் ப்ருமாணம் காட்டுகிறார், அராஃதனானாமித்யாதி । தஸ்மாத்பரம், தஸ்மாதுபரி । ததீயானாமாராஃதனம் பரதரமென்கை.

(சா.ஸ்வா) சாஸ்த்ருயப்ருத்தி வேண்டினாலும் பாகவதகேஃசுர்யமும் தத்தப்ராஃதான்யமும் சித்திக்கக் கூடுமோ என்னவருளிச் சேய்கிறார். ஆன பின்பு இதி । அநுபுத்திகஸ்வபுருஷார்த்தம் “பலமத உபபத்தே:” என்கிறபடியே பகவதபிபிராயாஃதீனமாகையாலே தத்விஜ்ஞானார்த்தம் சாஸ்த்ருபராமர்ஷம் பாகவத-கேஃசுர்யம் சமஸ்தபகவதாராஃதனாபேக்ஷயாத்யந்தாபிமதமாகையாலே தததீனபகவத்ப்ருதீத்யாதிருபஸ்வபுரு-ஷார்த்தமத்யந்துத்க்ருதம் என்றபடி. இப்படி லுக்கத்திலே ராஜபூத்யன் ராஜாவை விட்டு புரு-ஷாந்தரூபசாரம் பண்ணினால் ராஜஃத்யம் வெறுத்திருக்குமாம் போலே பகவத்வாஸனானவிவன் பகவானை விட்டு பாகவதூபசாரம் பண்ணினால் சரண்யஃத்யம் வெறுத்திருக்க வேண்டியிருக்க அது அத்யந்தாபிமதம் என்று சால்லக் கூடுமோ? என்ன ப்ருமாணங்களாலும் லுக்க-த்ருத்யாலும் சமர்த்திக்கிறார். இவ்அர்யத்திலும் இத்யாதித்யால். இவ்அர்யத்தை என்கிற பா஠மனந்விதமாகையாலே லேக்ஷகப்ருமாதகூதம் । அராஃதனானாமிதி நிதாரணபுத்தி । சர்வேபாமாராஃதனானா் மத்யே । விஷ்ணுராஃதனம் பரம், ஸ்ரேஸ்டம் । தஸ்மாத் விஷ்ணவாராஃதனாத் । பரம் ததீயாராஃதனம், சர்வேபாமாராஃதனானா் மத்யே பரதரம் ப்ருக்தமித்யந்வய: । தஸ்மாத்பர:...

(சா.ப்ரு)பகவத்ப்ருதீதிஃதேதுத்வாவகமாத்ஸ்யாபி புருஷார்த்தவேன சாஃத்யத்வசித்திரித்யாஃ । ஆன பின்பு ஷேதனனான இதி । புகிற வேண்டியத்தால், சாஃத்யவேனாந்தபர்வியத்வே சித்த இத்யர்த்த: । சர்வத்திலும், சர்வஸ்மா தித்யர்த்த: - இவ்அர்யத்தை இத்யஸ்ய ப்ருமாணங்களை ஆராய்ந்தால் இத்யநேனாந்வய: । அஸ்யார்த்தஸ்ய ப்ருமாணை: பர்யாலி...

(சா.வி) பர்யந்தத்வம் சித்தயதீத்யாபிப்ருத்யாஃ । ஆன பின்பு இதி । எவ் சதி । அநுபுத்திகமாகவாகிலும், அநுபுத்திகத்வேனாபி । புகருமென்கிற ப்ருலேஸ்த்ருதபர்வியத்வேனாபேக்ஷ்ய । அத்தாலது வரும்போது, அஜ்ஞானதசாகாலிகாதிசயவிலக்ஷணாதிசயாஃதானேசுச்யா தத்வைஃசுர்யப்ராபிசமயே । அபிபிராயவிஷேமடியாக வர வேண்டுமெனயால் இஷ்வராபிபிராயமூலகதயா ப்ராபுமபேக்ஷிதத்வாத் । ஆராய்ந்த இடத்தில், விமர்ஷம் தசாயாம் । சர்வத்திலும்...

(சா.ச) ஆன பின்பு, ததபிபிராயானநுபுத்திவூத்தீஸ்வானர்த்தபர்வியசானாத் । நான்தரீயஸ்வார்த்தகூ பகவததிசய-ரூபபரமபுருஷார்த்தம் பகவதபிபிராயானுபுத்திஸ்து । ப்ருகூதே கிமாயாதமித்யத்ராஃ । அதுக்காக இதி । அநு-புத்திக ஸ்வார்த்தகபரான்திசயசித்தயர்த்தமித்யர்த்த: । தஸ்யாபிமதததமத்வே ப்ருமாணான்யாஃ । இவ்அர்யத்தை இத்யாதிநா ।

मू - मम मद्भक्तभक्तेषु प्रीतिरभ्यधिका भवेत् । तस्मान्मद्भक्तभक्ताश्च पूजनीया विशेषतः ।। मद्भक्त-जनवात्सल्यं पूजायां चानुमोदनम् । मत्कथाश्रवणे भक्तिः स्वरनेत्राङ्गविक्रिया ।। स्वयमाराधने यत्नो ममार्थे डम्भवर्जनम् । ममानुस्मरणं नित्यं यच्च मां नोपजीवति ।। भक्तिरष्टविधा ह्येषा यस्मिन् स्लेच्छे-ऽपि वर्तते ।। स विप्रेन्द्रो मुनिः श्रीमान् स यतिः स च पण्डितः । तस्मै देयं ततो ग्राह्यं स च पूज्यो यथा ह्यहम् ।। अनन्य देवता भक्ता ये मद्भक्तजनप्रियाः मामेव शरणं प्राप्ताः ते मद्भक्ताः प्रकीर्तिताः ।। तस्य यज्ञबराहस्य विष्णोरमिततेजसः । प्रणामं येऽपि कुर्वन्ति तेषामपि नमो नमः ।। तदाश्रयस्या-श्रयणात् तस्य तस्य च तस्य च । संसेवनान्नरा...

(सा.दी) मद्भक्तजनेति । पूजायां, मत् (मद्भक्त) पूजायां, स्वर विक्रिया, गद्गदत्वम् । नेत्रविक्रिया, आनन्दाश्रूद्धमः । अङ्गविक्रिया, पुलकोद्धमः । अनुस्मरणं, शेषत्वानुसन्धानम् । मां नोपजीवति, मत्सका-शात्प्रयोजनान्तरापरिग्रहः । स विप्रेन्द्र इति मन्तव्यः । श्रीमान्, शेषत्वज्ञानसम्पद्युक्तः । यतिः, निगृहीतेन्द्रियः तस्मै ज्ञानं देयम् । ततः तस्मात् । ज्ञानं, संशये निर्णयरूपं ग्राह्यम् । पूज्यः, बहु मन्तव्यः अन्यदेवताभक्ताः न भवन्तीत्यनन्यदेवता भक्ताः - तस्य तस्य च तस्य च...

(सा.स्वा) तरं प्रोक्तमित्यन्वये परं किञ्चित्प्रसज्येतेति पूर्वापरविरोध इति ध्येयम् । भागवतकैङ्कर्ये प्रमाणमुपन्यस्य भागवतभक्तकैङ्कर्यस्य तस्मादाधिक्ये प्रमाणमाह । मम मद्भक्त भक्तेष्विति । मम सामान्यत आराधकेषु सत्सु प्रीतिर्भवति । मयि भक्तिमत्सु सत्सु अधिका प्रीतिर्भवति - मद्भक्तविषये भक्तिमत्सु अभ्यधिका प्रीतिर्भवेत् यतः तस्मान्मदधिकप्रीतिविषयापेक्षया मदभ्यधिक प्रीतिविषया विशेषतः पूजनीया इत्यर्थः । अथ भगवद्भक्तलक्षणमाह । मद्भक्तजनेत्यादिना, मद्भक्ते विद्यमानस्यापि दोषस्यादर्शनम्, मत्पूजायामन्येन क्रियमाणायामनुमोदनम् । स्वरविक्रिया, सगद्गदत्वम् । नेत्रविक्रिया, आनन्दाश्रूद्धमः । अङ्ग विक्रिया, पुलकोद्धमः । अनुस्मरणं, मम नित्यानुसन्धानम् । मां नोपजीवतीति यत्तच्च, मत्सकाशात्फलान्तरायाचनं चेत्यर्थः । सः श्रीमान्, विद्यावान् । मुनिः मननशीलः । विप्रेन्द्र इति मन्तव्यः । स यतिरिति मन्तव्यः । स पण्डितश्च मन्तव्यः । तस्मै देयं, जात्यन्तरत्वाद्ब्रह्मदाना संभवेन ज्ञानं देयम् । ज्ञानसंशये तस्मिन्निर्णयात्मकं ज्ञानं ग्राह्यम् । सच पूज्यः - स बहुमन्तव्यः । अन्यदेवता भक्ता न भवन्तीत्यनन्यदेवता भक्ताः - देवतान्तरभक्तौ भागवतभक्त्यभावे च भगवद्भक्तेः पूर्णतानास्तीति भावः । भागवतभक्तिप्रकारमाह - अ(त)स्येति । भागवतकैङ्कर्यस्य सर्वपाप-नाशकत्वमप्याह । तदाश्रयस्येति - तस्य तस्य च तस्यचेति तच्चरमावधि दासस्य संसेवनाल्लोके नरा...

(सा.प्र) चन इत्यर्थः । एवं भागवत कैङ्कर्यस्यात्यन्तं भगवत्प्रीतिजनकत्वेनावश्यकत्वमुक्त्वा तस्य...

(सा.वि) सर्वस्मादपि । नोपजीवति, मत्सकाशात्प्रयोजनान्तरं नापेक्षत इति यत्तच्च । तस्मै देयम्, तस्मै ज्ञानं देयम् । ततः, तस्मात् । ग्राह्यम्, संशये सति निर्णयरूपं ज्ञानं स्वीकर्तव्यम् । पूज्यः...

(सा.सं) अनेकपर्वव्यवधाने शेषत्वस्य तुङ्गता तात्पर्यकं तदाश्रयस्येति । अनन्यार्हशेषत्वभञ्जकस्यास्य...

மூ-லோகே பூயந்தே சர்வபாதகை: ||” இத்யாடி ப்ரமாணங்களை ஆராய்ந்தால் ராஜாவுக்கு ராஜகமா-
ரோபலாலன் போலே பாகவதகைங்குர்ய ப்ரகவானுக்கு அபிமதமாயிருக்கையால் ஸேஷபூதனான இவன்
செய்யும் கிஷ்கித்காரங்களில் பாகவதகைங்குர்ய ப்ரதானமாயிற்று.

இவ்விடத்தில் தத்வவிததுக்கு ப்ரமாணசரணியைப் பார்த்தால், “யே யஜந்தி பிதூந் தேவாந்”
ப்ராஹ்மணாந் ச ஹதாஸநாந் | சர்வபூதாந்ராத்மாந் விஷ்ணுமேவ யஜந்தி தே” இத்யாடிகளின்படியே இஷ்வரன்
பாகவதஸரீர(க)னாய்க் கொண்டும் அராஹ்யனாம்.

(ஸா.டி) தத்வரமாவதிதானஸ்ய ச | பூயந்தே, பரிமூக்யந்தே | இவ்விடத்து தத்வவிததுக்கு இத்யாடி |
இத்தால் ஸாக்ஷாங்கவதாரா஢நமாதையால் நித்யகர்மங்களில் தேவதாந்ரோபாஸன் போலவும்,
பாகவதபிமதாரா஢நமாதையால் ராஜகமாரசோபலாலன் போலவும் ஸேஷிப்ரீதிஹேதுவாதையால்
பாகவதகைங்குர்யமவஸ்ய் கர்த்வயமென்றதாயிற்று. இனி பாகவதப்ரீதிஹேதுவென்ன மாத்ரத்தால் பாக-
வதகைங்குர்ய கர்த்வயமென்னுமளவேயன்று. ஸதாரகமாக பாகவக்ஷேபமான இவனுக்கும்
அவாந்ரஸேஷிதாதிஸா஢தாநதாரா...

(ஸா.ஸவா) சர்வபாதகை: பூயந்தே, பரிமூக்யந்தே இத்யர்த்த:; இவ் அர்த்தத்தில் ப்ரமாணங்களை ஆராய்ந்தால்
இத்யந்வய: | அபிமதமாய் இருக்கையாலே இதி | சர்வத்திலும் இதி ஸேஷ: | இப்படி பாகவதந-
யாஹ் ஸேஷபூதனான இவ்அதிகாரி பாகவதோபகாரகைங்குர்யங்களைப் பண்ணில் அந்யாரா஢நப்ரயுக்த
மாக அநந்யத்வவிரோ஢் வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ்விடத்தில் இதி |
ஸேஷத்வ-ஸம்வந்மன்றித்தே விதிமாத்ரப்ரேரிதனாய் பாகவதகைங்குர்ய பண்ணுமிடத்தில். ததா ச
நித்யகர்மஸு அஸூரிந்ராங்காரா஢நஸ்ய ததந்தரீயாமி பாகவதாரா஢நத்வ் போலே இதுவும் பாகவதஸரீரக
பாகவதாரா஢ந மாதையாலே அநந்யத்வவிரோ஢்மில்லை என்று கருத்து. பாகவதஸரீரனாய்க்
கொண்டும் இதி “ஸாக்ஷாங்கவிரோ஢் ஜைமினி:” என்கிற ந்யாயத்தாலே அதாரகமாகவும் ப்ரமாண
வலத்தாலே ஸதாரகமாகவும் அராஹ்யனாமென்றபடி. இப்படி பாகவதாரா஢நமந்தரீயாமிதூஷ்யா
பாகவதாரா஢ந மாகில் அஸூரிந்ராதி...

(ஸா.ப்ர) ஸாக்ஷாத் பாகவதகைங்குர்யத்வேநாப்யநுஸேயத்வமாஹ | இவ்விடத்தில் இத்யாதிநா | நநு பாகவத...

(ஸா.வி) ஸ்லா஢நீய: | ஆராய்ந்தால், பராமூஸதி சேத் | எவ் பாகவதகைங்குர்யஸ்யாத்யந்தபாகவதப்ரீதி-
ஜநகத்வேநாவஸ்யகத்வமூக்தா தஸ்ய “ரஸாந் டாஸஸ்ய ஜிஹ்வாயாமஸ்நாமி கமலோங்கவ” இத்யூக்தரீத்யா பாகவத-
ஸரீரக பாகவதாரா஢நத்வேந பாகவதகைங்குர்யரூபத்வமபி தஸ்யாஸ்தீத்யாஹ இவ்விடத்தில் இத்யாதிநா - ந
சைவ் தேவதாந்ர பஜநமபி பாகவதகைங்குர்ய ஸ்யாதிதி கர்த்வயதாப்ரஸங்க்ர இதி வாக்யம் | “நாந்ய் தேவ் நமஸ-
கூர்யாத் | நித்யோ வந்ங்யோ ந சாநித்ய” இத்யாதிநா தஸ்ய நிஷிங்க்ரத்வாத் | நித்ய:; அப்ராகூதபக்த: | அநித்ய:;
ப்ராகூதபக்த: | தர்ஹி ஸந்ங்யோபாஸநாதி பரித்யாங்க ப்ரஸங்க்ர இதி சேந் ப்ரபத்யத்யாயே ப்ரபந்ந் ப்ரதி தஸ்ய விஹிதத்வேந
அஸூரிஸோமீய பஸ்வாலம்வதததோஸத்ததேவ பாகவதகைங்குர்யஸ்யாபி “பூஜநீயா விஸேஸத:” இத்யாதிபிர்வி-
ஹிதத்வாத் பாகவதகைங்குர்யரூபத்வ் ஸிங்க்ரம் - நந்வேவ்...

(ஸா.ஸ) ப்ரா஢ான்ய் கூத் இத்யாஸங்க்ராய் தங்க்ரஜகதா கிந் ப்ரமாணசரண்யா? உத ஸ்வாம்யபிப்ராப்யபயாலிசநயேதி
விசுல்ய அாங்க அாஹ - தத்வவிததுக்கு இதி...

(சா.தி) பரஸேஷிதாதிஸ்யாடானம் ஸ்வரூபபாஸமாக்கையால் அவாந்ரஸேஷிகளாநா பாகவதா பக்கல்...

(सा.प्र) द्वितीये आह स चेति । इत्थं शेष्यभिमतत्वरूपामुपपत्तिमुक्त्वा शेषत्वस्य सद्वारकता...

மூ-இப்படி ஷேபிக்கு அபிமதமென்கிறவளவே அன்று, ஷேபத்வமாகிற சம்பந்தத்தான் சத்வரகமாக வும் உண்டாகையால் கௌர்யும் சத்வரகமாகவும் ப்ராப்தம். அது எங்ஙனேயென்னில், “நித்யம் ஷ்ரியா சமேதஸ்ய பக்தேராத்மவத: சடா |

(சா.டீ)கௌர்ய கர்தவ்யமென்கிறார். இப்படி ஷேபிக்கு இத்யாடியால். இத்ததை உபபாடிக்கிறார். அதெங்ஙனேயென்னிலென்று துடங்கி கௌர்யமும் நிற்குமென்னுமளவால். நித்ய-மिति. பக்தேராத்மவத: நித்யம் ஷ்ரியா சமேதஸ்ய பரமாத்மன: | அத்வரகேண ஷேபித்வென சஹ சத்வரகம் ச ஷேபித்வம் ஸ்யாத் | ஆத்மவத்யந்தாபிமதத்வாத்ரக்தஸேபத்வென விநியோஜனம் ஆத்மவத இத்யநென விவகிதம் | இந்த விஸேஷணத்தால் சத்வரகத்வமும் உபபாடிதமாம். நித்யம் ஷ்ரியா சமேதஸ்ய பரமாத்மனஸ்ய-ஷித்வமென்றவித்தால் விஸிஸ்டமே சத்வரகாத்வரகஸேபியாயிற்று. யத்வா...

(சா.ஸ்வ) கௌர்ய கர்தவ்யமென்கிறார். இப்படி இத்யாடினா. இப்படி சேதனகதஸேபத்வசம்பந்தம் சத்வரகமாகக் கூடுமோ? சர்வப்ரதானநானா இஸ்வரன் சத்வரகமாக ஸாக்ஷாடேவ ஷேபியாகில் ஷேபத்வமும் தடநுரூபமாக அத்வரகமாகவேயிருக்க வேண்டாவோ? என்று ஷட்கித்து உத்ரமருளிச் செய்கிறார். அதெங்ஙனேயென்னில் இத்யாடினா | நித்யமिति |நித்யம் ஷ்ரியா லக்ஷ்யா சமேதஸ்ய பக்தேரா-த்மவத இதி விஸேஷணத்வமும் விதேயத்தில் யதாஶ்ரமமந்வயிக்கிறது. ஷ்ரியா சமேதஸ்ய சஹ ஷேபித்வம் ஷ்ரிஸாஹித்யென ஸாக்ஷாத்ஸர்வ ஷேபித்வம் ஸ்யாத் “அஸ்யா மம ச ஷேபம் ஹி விபூதிர்ஹ்யாத்மிகா | உபயாதிஸ்டானம் சைகம் ஷேபித்வம்” இத்யாடிநுஸாரத்தாலே. ஷ்ரியோடே கூடவே ஷேபித்வம் | இத்தன்றிக்ே ஷ்ரித்வரகமாகவாதல் ஷ்ரிநேரபேக்ஷ்யெனவாதல் ஷேபத்வமில்லை என்றபடி. பக்தேராத்மவத: | பரமாத்மன: - மாந வித்யந்தே பரே யஸ்யாத் ச பரம: - ச சாஸாவாத்மா...

(சா.ப்ர) ஷேபத்வமாகிற இத்யாடினா | பகவதநந்யாஹ்ஸேபதூதஸ்ய பாகவதஸேபத்வம் வா கதமநித்யத்ர சதூஸ்தானம் யுக்திதோ வசனதஸ்ச சமர்த்யயதே | அதெங்ஙனேயென்னில் இத்யாடினா | நித்யம்ஸ்ரியேதி | “ஹிஸ்ச தே லக்ஷ்மீஸ்ச பத்யௌ | அஹோரத்ரே பாஸ்வே | விஸ்ணோஸ்ஸ்ரீரநபாயினி | ஜானித்வாத்மேவ” இத்யாடிபி...

(சா.வி) இப்படி ஷேபிக்கு இதி அபிமதமென்கிறவளவே அன்று அபிமதமநித்யேதாவந்மாத்ரமேவ ந பவதி - சம்பந்தத்தான், சம்பந்தஸ்ய | சத்வரகமுண்டாகையாலே, சத்வரகஸ்ய வித்யமானத்வாத் கௌர்யமும், கௌர்யம் ச - சத்வரகமாகவும் ப்ராப்தம், சத்வரகதயாபி ப்ராப்தம் | அவாந்தரஸேபிதூத பாகவத நிஸ்தாதிஸ்யாதிநே பகவத்சேபதூத பாகவதநிஸ்தாதிஸ்யாதிநே ஷேபித்யாதிவஹ்த்வாத்ர-மஸேபிணோதி-ஸ்யஸிஸ்தித்யதிதி பாவ:-அநந்யாஹ் பகவத்சேபஸ்ய கதமவாந்தர ஷேபத்வமिति ஷட்காபூர்வம் யதா ராஜா ஸ்வஸே-பதூதாபரணமாலிகாதிசு நிஸ்கிப்ய ஸ்வம் தடலக்ஷாரோடுநுபூயதே தத்வத் “அஸ்யா மம ச ஷேபம் ஹி விபூதிர்ஹ்யாத்மிகா | ப்ரபவோ பகவத்க்ரதா மாதூஸா சததத் திவ்ஜ | மம மத்க்ரதபக்தேஸு ப்ரீதிர்ஹ்யாதிஸ்கா பவேத்” இத்யாடிப்ரமாணே: ஸ்வதந்நேண பகவதேவ ஸ்வபக்தஸேபதயா விநியுக்தத்வஸ்யாவகதத்வாத் சத்வரகஸேபத்வம் ஜிவஸ்ய | சத்வரகஸேபித்வம் பரமாத்மனஸ்சோபபந்நமिति சமர்த்யயதே - அதெங்ஙனேயென்னில் இதி | நித்யமिति நித்யம் ஷ்ரியாசமேதஸ்ய பக்தேஸ்சடா ஆத்மவத: பக்தேஸ்வந்தராத்மத்வே நாபிமானவத: தைர்விநா ஸ்வரூப...

(சா.ஸ) மய்யுபபதிமுதேநாஹ இப்படி இதி - நநு பகவதஸ்சத்வரக ஷேபித்வே சதி ஹ சேதனஸ்சத்வரக ஷேபஸ்யாத் - தடசித்வேரிதமய்யசித்வமநித்யபிப்ராப்யேண அதெங்ஙனேயென்னில் இதி ஷட்காமவதார்ய பரிஹரதி - நித்யமिति...

மூ-சஹசத்வாரகம் ச ச்யாச்சேஷித்வம் பரமாத்மன:”

(சா.தி) சஹ ச ஷேஷித்வம் சத்வாரகம் ச ஷேஷித்வம் ச்யாதீத்யந்வய: । ஸ்ரீயா சமேதஸ்ய, ஸ்ரீவிசிஷ்டரூபேண ஷேஷித்வம் பக்தீராத்மவத: பக்தத்வாரா ஷேஷித்வம் ச்யாதீத்யர்த: । யத்வா, பக்தீரீத்யத்ர சமேதஸ்யேத்யநுபஞ்ஜ: । ஆத்மவத இதி ப்ரதீத்யந்வய: । ஸ்ரீயா: ப்ரதீத்யர்த: । இத்தே விவரீக்ரீத்யா...

(சா.ஸ்வ) தஸ்ய பக்தீராத்மவத: - “ஜ்ஞானீத்வாத்மீவ மே மதம்” இதி ஜ்ஞானினமாத்மானமந்ந்யாமிணிம் மந்வா-
நஸ்ய இங்கு உத்க்ருஷ்டாந்நரஸூந்யநான பரமாத்மா ஜ்ஞானியை ஆத்மாவாகவுடையவனாவது ஜ்ஞானியை ஸ்வோத்க்ருஷ்டனாக வெண்ணா நிற்கை. ஸ்வதஸ்சர்வஜ்ஞானவன் ஜ்ஞானியை உத்க்ருஷ்டனாக வெண்ணுகையாவது, தத்ப்ரீணநவ்யாபாரத்தே ஸ்வப்ரீணநவ்யாபாராபேக்ஷயா ஸ்வஸ்வோத்க்ருஷ்டப்ரீணமாக வெண்ணுகை. ஆகையால் இந்த வுத்திவிசேஷத்தையுடைய பரமாத்மாவுக்கு சத்வாரகம் ஷேஷித்வமூபபந்நம் - ஸ்வப்ரீணநவ்யாபாராபேக்ஷயா ஸ்வபக்தப்ரீணநவ்யாபாரே஽திகப்ரீதிமத்வரூபஸேஷித்வமானது ஸ்வபக்தஸ்ய கௌரவஜனநித ப்ரீதிரூபாதிசயபாக்தவரூப ஷேஷித்வமந்நரேணானூபபந்நமந்நோ. இப்படி ஷேஷித்வம் சத்வாரகமாகையாலே ஷேஷத்வஸம்பந்நமும் சத்வாரகமாகக் குறையில்லை என்று கருத்து. பக்தீராத்மவத்வமும் ப்ரமானாந்நரானுபூந்யத்தாலே ஸ்ரீவிசிஷ்டனுக்கேயாகையாலே சத்வாரக ஷேஷித்வமும் ஸ்ரீவிசிஷ்டனுக்கென்னுமிடமும் சித்தம் ஆனாலும், ஷேஷத்வஸம்பந்நம் சத்வாரக மென்னப் போமோ? ஸ்வோத்க்ருஷ்டனான இஷ்வரனுக்கு ஷேஷதூதனான இவ்அதிகாரி அந்யஸேஷத்வத்தே அங்ஜீகரிக்குமோ? இஷ்வரன் ஸ்வதந்ந்ரஸ்வாமியாகையாலே அவன் பாகவதஸேஷத்வத்தே சங்ஜ்ஜித்தால் ஷேஷதூதனுக்கத்தே அங்ஜீகரிக்க வேணுமென்னில் இப்படி ஸ்வஸேஷதூத-
வஸ்துவை இஷ்வரன் அந்யஸேஷமாக்குகிறது லோகதூஷிவிரூபமந்நோ? கிஞ் இந்த பாகவத ஷேஷத்வமூபாதிசயஸேஷத்வம் போலே காடாதிசயமாகில் சடாவென்கிறதுவும் விரூபமாகாதோ என்ன அருளிச் செய்கிறார்...

(சா.ப்ர) ஸ்ரீயோ பாகவதானாं ச நீத்யயோகாந்நராத்மத்வோக்த்யாத்யந்நாபிமத த்வாவகமாத்வஸேஷதூதானாं ஸ்வாத்யந்நாபிமதவிஷயே ஷேஷத்வாபாடநஸ்யலோகே஽பி டர்ஷநாதீதஸஹ சடா ஸாக்ஷாச்சேஷித்வம் தேபாமபி...

(சா.வி) சத்யா நாஸ்தீதி மந்யமானஸ்யேத்யர்த: - ஷேஷித்வம் சஹ சத்வாரக ஷேஷித்வேன சஹ சத்வாரகம் ச ச்யாதீத்யர்த: பக்தீராத்மவத: ஸ்ரீயாசமேதஸ்யேத்யநேன பகவச்சேஷத்வம் பாகவதஸேஷத்வபர்யந்நமாம் இத்யந்வய: - “அப்யஹ் ஜீவிதம் ஜஹாந் த்வா வ சீதே சலக்ஷ்ணாம் । ந ஹ ப்ரதீத்யாந் சந்ஸ்ரூத்ய வ்ராஹ்மணேப்யோ விசேஷத:” இத்யுத்தரீத்யா லக்ஷ்யபேக்ஷயா பாகவதானாந் பகவதத்யந்நாபிமதத்வம் வ்யஜ்ஜிதம் - தத்யா ச தச்சேஷத்வம் பகவதமிமதமிதி பகவதநந்யாஹ்ஸேஷத்வஸ்ய ந விரோத இதி பாவ: - அத்ர சதூஷ்டாந்ந்...

(சா.ஸ) ஸாக்ஷாச்சேஷ்யேவ பகவாத்நீத்யம் லக்ஷ்யாசமேத இதி யத்யா லக்ஷ்யா சஹீவ லக்ஷ்மீத்வாராபி ஷேஷீத்யநுமந்யஸே - தத்யா “பிதா பூத்ரேண பிதூமான” இதிவத் - “ஜ்ஞானீத்வாத்மீவ மே மதம்” இதி ஸ்வாந்நராத்மதயா சடா பரமப்ரீதிவிஷயபாகவதீதஸஹ ச ஷேஷி தத்யா பாகவதத்வாராபி ஷேஷீதி கௌமூதிகந்யாயேன சித்தமநுமந்நவ்ய-
மிதி பாவ: - பூத்ரே பிதூமத்வம் காடாதிசயமிதி அஸ்ய ததூஷ்யதூதநாய சடேத்யுத்தி: எவ் பகவச்சேஷத்வஸ்ய பாகவதஸேஷத்வபர்யந்நதாந் லோகாந்நாயாப்யாமபி டர்ஷயதி...

மூ-ஸ்வதந்நனாய் ஸ்வஞ்ந்நலீலனான ராஜாதான் பூண்ட ஆபரணத்தையும் இட்ட மாலையையும், அடியார்களுடையவும், யானை குதிரைகளுடையவும் கழுத்திலே இடுமாப் போலே, “அடியார்க் கென்னையாட்படுத்த விமலன்” என்றும் “நாரதோ஽ஹமனுபாஸஸ்த்வர்ஷனகுதூஹலாத் । ப்ரஹ்மோ ஃபகவத்க்ருதா மாத்ருஷா ஃசததத் த்வஜ” என்றும், “மற்றுமோர் தெய்வம் ஁ளதென்றிருப்பாரோடொத்தி லேனுற்றதும் ஁ன்னடியார்க்கடிமை”...

(சா.தி) ஸ்வதந்நனாய் இத்யாடியால். இடுமாப் போலே என்றதற்கு இஃதவினியோக ஁ன்கிற வ்ஷத்தோடே ஁ந்வயம். இடுமாப் போலே, இஃதமானபடி வினியோகிக்கைக்கு ஁ஹதீயாலே ஁ன்று ஁ர்த்தம் । யதா இடுமிடத்தில் போலேயென்றபடி ஁த்யந்நதாரதந்யத்தாலே ஁ன்றத் தோடே ஁ந்வயம்.

(சா.ஸா) ஸ்வதந்நனாய் இதி - ஸ்வதந்நனாகையாலே ஸ்வஸேஷஸ்துவை ஁ந்யத்ரவினியோகிக்க ஃக்த ஁ன்றபடி. நிஃப்ரயோஜனமாக இப்படி வினியோகிக்கக் கூடுமோ? ஁ன்கிற ஃக்யாவாரணார்த்த ஸ்வஞ்ந்நலீலனான இதி । லீலாரச ஃபயோஜனமென்று கருத்து. கழுத்திலே இடுமாப் போலே ஁ன்கிறத்துக்கு “அடியார்க்கென்னையாட்படுத்த விமலன்” ஁ன்றும் ஃசால்லுகிற படியே ஁ன்கிறத்தோடே ஁ந்வயம். அடியார்க்கு இத்யாதி । அடியார்க்கு, ஸ்வதாஸஃபூதஃபா- வதர்க்கு. ஁ன்னை, அடியேனை ஁஁ப்படுத்த, தாஸஃபூதனாகப் பண்ணின. விமலன், நிர்மலன். மற்றுமோர் தெய்வம், ஁ந்ய ஁ரு தீவம். ஁ளதென்று, ஁ண்டென்று, இருப்பா ரோடு, தீவதான்தரஃக்தானோடு. ஁த்திலேன், ஃஸஸர்கியேன். ஁ற்றதும், ஁ங்ஜீகரித்ததும். ஁ன்னடியார்க்கடிமை, த்வதாஸஃபூத ஃபா஁வததாஸ்யம்...

(சா.ப்ர) ஃஷேபிதவாததவாரா ஃ சதா ஃஷேபிதவஸ்தீத்யர்த்த: । அடியார்க்கென்னையாட்படுத்த விமலன், “இஃவரோ஽ஹம஁ ஃபோகி” இதி ஃஸ்திதஸ்ய மம ஸ்வஸேஷதவர஁யாபாதனோபரி ஸ்வஸேஷஸேஷதவர஁- ஜனகதவயோக்யஸு஁த்தியுத்த: । மற்றுமோர் தெய்வம் இத்யாதி । ஃபகவத்வயதிரித்ததீவதான்தரமஸ்தீதி வர்தமானீஸஃஹ ஃப஁ந்நரஹிதோ஽஁ த்வதீயானாமேவ தாஸ்ய ஃபாஸ இத்யர்த்த: । யதா ராஜோ கர்ஃதாஸான்ப்ரதி ஃஸாக்ஷா- ஁ஷேபிதவ் ராஜமஹிஷிபுத்ரயோஸ்க ஃஸாக்ஷா஁஁ஷேபிதவ் ததுஃபயதவாரா ராஜ: ஃசிதவமேவமேவ । “தாஸஃபூதாஸ்வதஸ்ஸவீ ஃ஁தவ்மான: ப்ரமாதவ்ன: । ம஁஁ஷேபஃபூதா ஃவரீஸாமிஃவரீ வ஁஁ஃபா மம । ப்ரஹ்மோ ஃபகவத்க்ருதா மாத்ருஷம்” இத்யாதி ப்ரமானானுகுண்யேன ஃபகவதோ லக்ஷ்யா ஃபா஁வதானா ஃ ச ஃஸாக்ஷா...

(சா.வி) ப்ரமானான்யாஹ । ஸ்வதந்நனாய் இதி தான் பூண்ட ஆபரணத்தையும், ஸ்வயமல஁கூதமா- ஃபரணம் । இட்ட மாலையையும், தூதமாலிகா ஃ ச । அடியார்களுடையவும், தாஸானா ஃ - யானை குதிரைகளுடையவும், கஜாஃவாதினா ஃ ச । கழுத்தில், கண் । இடுமாப் போலே, ப்ர஁ஸேபவத் । ஁ஸ்ய யதேஃஷவினியோகேத்யனேன ஃப஁ந்ந: கஜாதிமூர்நி மாலாப்ர஁ஸேபதவ்யஃபா஁வதாதினகரணதாரூப யதேஃஷவினியோகார்த்தயா ஃசேதனஸ்யேதி ஃபாவ: । யதா ப்ர஁ஸேப்யமாணமாலாதினாமிவ ஁த்யந்நதாரதந்யாதி...

(சா.ஸ) ஸ்வதந்நனாய் இத்யாதினா - ஸ்வாஸாதாரணஸேஷமபி ஸ்வாஃபீஃத ப்ரதி ஃஷேப கர்து ஃமஸர்த்ததவ்மிஹ ஸ்வ- தந்நதவம் । ஁த ஁வ ஸ்வே஁஁஁நுரோதீநேவ விஹரண ப்ரவூத்ததவ் ஸ்வஞ்ந்நலீலதவம் । விமலன், நித்ய நிர்தோஷ: । மற்றும் இதி । த்வதந்யாபி தீவதாஸ்தீதிபு஁த்திம஁஁஁஁஁ லேஸதோ஽பி ஃப஁ந்நதவான் । ஁ற்றதும், ஃபோக்ய...

மூ - என்றும் சொல்லுகிறபடியே அத்யந்தபாரதந்யாடிகளடியாக ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவினியோகார்த்தையாலே ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் இரண்டு வகையாலும் உண்டென்கிறார்.

(சா.தி) ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவினியோகார்த்தையாலே ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே என்றத்தால் ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் காலத்தில் கொழுந்து விட்டாப் போலே சம்பந்திப்பதற்குக் கொழுந்து விட்டபடி சொல்லிற்று. ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் இரண்டு வகையாலும் உண்டென்கிறார்.

(சா.ஸ்வ) யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே இதி । ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான பிரகாரத்திலே ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே என்றத்தால் ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் காலத்தில் கொழுந்து விட்டபடி சொல்லிற்று. ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் இரண்டு வகையாலும் உண்டென்கிறார்.

(சா.ப்ர) ச்ஷேபித்வம், ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே இதி । ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே என்றத்தால் ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் காலத்தில் கொழுந்து விட்டபடி சொல்லிற்று. ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் இரண்டு வகையாலும் உண்டென்கிறார்.

(சா.வி) கள் இத்யனே சம்பந்தம் । பாரதந்யாடிகளடியாக, அடி சம்பந்தம் குணஜ்ஞானாடிக் குறுகி । பாரதந்யாடிக் துரிக்ருத்ய யதேஷ்வினியோகார்த்தம் ச்ஷேபித்வம் । யதேஷ்வினியுஜ்யமனத்வம் பாரதந்யம் । இத்யமேவ ரஹச்யத்ரயசூலக் குமாரவரதாசாரீர்த்தம் । பாரதந்யம் ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே இதி - ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே என்றத்தால் ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் காலத்தில் கொழுந்து விட்டபடி சொல்லிற்று. ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் இரண்டு வகையாலும் உண்டென்கிறார்.

(சா.ச) தமத்வனாஹிதமபி த்வதாசதாச்யமேவ । அத்யந்தபாரதந்யம், ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே இதி - ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் யாவதாत्मभावியான கட்டளையிலே என்றத்தால் ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் காலத்தில் கொழுந்து விட்டபடி சொல்லிற்று. ஸ்ரீமதவிஷ்ணுவின் தான் இரண்டு வகையாலும் உண்டென்கிறார்.

(सा.सं) प्रयोजनत्वं फलमिति । इदं भागवतशेषत्वं स्वरूपकृतं चेत्यत्र नारदोक्तिं प्रमाणयति । ॐ॥ इत्यादिना । भागवतत्वं, भगवति निष्ठात्वम् । तेन निमित्तेन - स्वरूपतो भागवतशेषत्वं मादृशमित्यनेनोक्तः । भगवद्भक्ता इत्यनेन गुणज्ञानायत्त स्वेच्छया भागवतशेषत्वमुक्तमिति भावः । इदं भागवतशेषत्वं न केवलं वाचनिकमेव । किन्तु फलोपहितमपीत्याह । ॐ॥ भागवतेति...

மூ-“பேசுவாரடியார்களெந்தம்மை விற்கவும் பெறுவார்களே” என்று கல்பசூத்ரவ்யாख्याதாக்களான பெரியாழ்வார் அருளிச் செய்தார். இது மध्यபதத்துக்குத் தாத்பர்யம்...

(சா.தி) பேசுவார் இत्यादि - भगवन्नामங்களை சாடர்மாகப் பேசுவார்க்கடியாரான भाग-
वतர் शेषभूतरான எங்களை ஒரு அவசரத்தில் விற்றுக் கொள்ளவும் प्राप्तரென்கை. கல்ப-
सूत्रव्याख्याதாக்களென்னத்தால் இப் भागवतशेषत्वादिधर्मशास्त्रसिद्धமானமை தோற்றும்.
இப் भागवतशेषत्वम्...

(சா.ஸ்வ) பேசுவார் இत्यादि, பேசுவாரடியார்கள், नामसङ्कीर्तन परரான श्रीवैष्णवाர்களுடைய.
அடியார்கள், दासभूतर् भागवतदास्यरसिकரான भागवतர்கள். எந்தம்மை, நம்மை விற்க
வும் பெறுவார்கள், समर्थरென்றபடி. கல்பசூத்ரேதி । அங்காங்கிகளுடைய शेषशेषिभावस्व-
रूपமும், स्वत्वत्यागात्मकयागान्तर्गतस्वत्वस्वरूपமும், सोमक्रयणान्तर्गतक्रयविक्रयस्वरूपமும்,
विनियोगप्रकारं முதலான அर्थங்களை சமீचीन न्यायங்களாலே निर्णयं பண்ணி கல்பசூத்ர
व्याख्यानं பண்ணின பெரியாழ்வாரென்றபடி. ஆகையால் भगवच्छेषत्वं भागवतशेषत्वं
போலே क्रयविक्रयपर्यन्त विनियोगार्हமல்லாமையாலே तदपेक्षया भागवतशेषत्वमे उत्कृष्ट
மென்று கருத்து. ஆனாலும், स्वरूपशोधनैदंपर्यप्रवृत्तमूलमन्त्रத்திலே अवधारणத்தாலே भगवा
नुக்கே இவ்ஆत्मा शेषமென்று सिद्धिया நிற்க தद्विरुद्धமாக भागवतशेषत्वकल्पनं கூடுமோ?
என்னவருளிச் செய்கிறார். இது इति । मध्यपदத்துக்கு, नमस्स्व-க்கென்றபடி. नमस्स्व-
अत्यन्त भगवत्पारतन्त्र्यपरमाकையாலே स्वतन्त्र...

(சா.ப்ர) செல்லும்படியை, विक्रयणस्य परिपालनीयत्वम् । பேசுவாரடியார்களெந்தம்மை
விற்கவும் பெறுவார்கள், भगवन्नाम सङ्कीर्तनपराणां भागवतानां दासा अस्मद्विक्रयणार्हाः ।
प्रपन्नानां भागवतदासत्वात्स्वामिनस्तैस्वकीयगृहक्षेत्रादीनामिवास्माकमपि विक्रयणार्हा इति भावः ।
नित्यनैमित्तिके कस्याप्यं शस्या परित्यागेनानुष्ठान प्रकारप्रति पादनपरत्वात्कल्पसूत्राणान्तद्वदेव कृष्णेन
मधुरागमनमारभ्य यावद्वैकुण्ठगमनमनुष्ठितकृत्स्न व्यापाराणां स्वप्रबन्धे तेनैव क्रमेण प्रतिपादनाच्छी-
भट्टनाथानां कल्पसूत्र व्याख्यातृत्वमिति भावः । कृत्स्नस्य प्रबन्धार्थस्य मन्त्रार्थत्वेनादौ प्रतिज्ञातत्वाद्भाग-
वतशेषत्वस्य मन्त्रे प्रतिपादकांशं दर्शयति । इति मध्यपदத்துக்கு इति । एवं साक्षाद्भागवत
शेषत्वमुप-पाद्य तत्फलमाह ।...

(சா.வி) भागवतशेषस्यात्मनः क्रयणीयत्वदशासंपादकत्वयोग्यताम् । विक्रयं செல்லும்படி इत्यनु-
क्त्याक्रयं செல்லும்படி इत्युक्त्या च चौर्यार्जितस्यापि विक्रयसंभवात्क्रेतुः स्वत्वनिश्चयाभावे क्रया-
सिद्धेः स्वत्वमस्तीति द्योतनं प्रयोजनमिति गम्यते । பெரியாழ்வார், भट्टनाथाः அருளிச் செய்
தார், उक्तवन्तः । பேசுவாரடியார்களெம்மை விற்கவும் பெறுவார்கள். பேசுவாரடியார்
கள், कीर्तनपराभगवद्दासाः । எம்மை, अस्मान् । விற்கவும், विक्रेतुम् । பெறுவார்கள், प्राप्ताः ।
भागवतशेषत्वस्य मन्त्रेऽनुसन्धेयत्वं दर्शयति । इति इति । तदप्यर्थार्थम्, फलितार्थः - नमः पद...

(சா.ச) பேசுவார், गुणमिश्रसूक्त्यनुसन्धानपराः । अस्य मन्त्राविवक्षिततां परिहरति । इति इति...

(சா.சं) अत्यन्तपारतन्त्र्यमूलक्रयविक्रयपर्यन्तविनियोगभागवतशेषत्वं पारतन्त्र्यार्थकमध्यमपदाभि-
प्रेतमित्यर्थः । இவ்வர்த்தத்தை, மध्यமபதார்த்தனுசंहிதே । ஷேவூத்தியான...

மூ-இது “புருருத்யகணஸ்ய ச” ஂணுறும் “ஂஸு விஷ்ணுரநாஸ்ச ட்விதா பரிகரஸஸ்முத: ।

(ஸா.டீ) வருளிச் ஂஸ்ய்கிறார். இது புருரித்யாடியால், இது ஂுரிபுஷ்கரஸஂஹிதீயில் ஂகாந்யா-
 ஂுபத்தில் ஂமா஡ானாந்ரதவசன ஂுஷம் “டீவ வ்யாமிஂுயாஜிதவ் ப்ரதிஂிட்வ் புந: புந: । ப்ராஂுதானா் ச
 யாஂானா் ட்ரு஡்ஂுரீகृतம் ச தத் । தந்மீ஡்ர ஂஸ்ய்ய் ஜாதம் ஂுதுமஂுஂசி ஂாப்ரதம் ।। ஂுரிஂகவாநுவாச ।
 ஂத்யமீதந்மஂாஂுட்ரு யதா ஂஸு஡ிதம் த்வயா । தத் க்ரியாந்ரே ப்ராஂுே ந ஡ுஷஸ்த்வ஡ிகாரிணாம் । யஸ்மாத்
 ஂர்வபரதவ் ஂி தீஸாஂஸ்த்யச்யுதம் ப்ரதி । த஡ாஂ்ரதத்வா஡ீவாநாஂந்யீஸா் பூஜநம் து வீ । ந ஡ுஷு ஂி யதாலுே
 புருருத்யகணஸ்ய ச ।। ஂாநநா஡்ர஡்பத்லீநா் ஂமஂுே வா பரலுத: ।।” ஂணு ஂகாந்யாஂுப
 ஂமா஡ானவசனஂுகள் புருருத்யகணஸ்ய ச, புருவுக்ஂுதம் ஂவஂு஡ைய புருவர்ட்துக்ஂுதம் பதிவ்ரதீ
 ஂுஂுஷிக்குஂாப் ஡ுாலே ஂண்கை. ஂாஸ இதி । விஷ்ணு வி...

(ஸா.ஸ்வா) ஂணு கருத்து. இப்படி ஂாகவதகீ஡்ருய் நியமீந ப்ராஸஂாநால், “ஂாஂுல்யஸூத்ரவஸ்தா஡ீந்
 ஂர்ஸுததி யதா வ஡ு: । ததா ப்ரபந்ரஂுஸாஸ்த்ரீயபதிக்கீ஡்ருய்ப஡்ருதி” ஂணு பதிவ்ரதா஡்ரவாநாந பரஂீ-
 காந்திக்கு பதிவ்ரதீக்கு புருஂாந்ரான்வயத்த்ர஡ுாலே பாரஂீகாந்யவிரு஡் வா்ரா஡ுா? ஂண
 வருளிச் ஂஸ்ய்கிறார். இது இதி । ஂுரிபுஷ்கரஸஂஹிதா யாஂீகாந்யாஂுப ஂமா஡ான ப்ரகரணே
 “஡ீவவ்யாமிஂுயாஜிதவ் ப்ரதிஂிட்வ் புந: புந: । ப்ராஂுதானா் ச யாஂானா் ஡்ரு஡்ஂுரீகृतம் ச தத் ।। தந்மீ஡்ர
 ஂஸ்ய்ய் ஜாதம் ஂுதுமஂுஂசி ஂாப்ரதம் ।। ஂுரிஂகவாநுவாச । ஂத்யமீதந்மஂாஂுட்ரு யதா ஂஸு஡ிதம் த்வயா । தத்
 க்ரியாந்ரே ப்ராஂுே ந ஡ுஷஸ்த்வ஡ிகாரிணாம் ।। யஸ்மாத்ஂர்வபரதவ் ஂி தீஸாஂஸ்த்யச்யுதம் ப்ரதி । த஡ாஂ்ரத
 வா஡ீவாநாஂந்யீஸா் பூஜநம் து வீ ।। ந ஡ுஷு ஂி யதா லுே புருருத்ய கணஸ்ய ச । ஂாநநா஡்ர஡்பத்லீநா்
 ஂமஂுே வா பரலுத:” இத்யா஡ிவசனஂுகள் பதிதஂுகுளஂ்ரதபடி. புருவுக்ஂுதம் த்ருத்ய வர்ட்துக்ஂுதம்
 பதிவ்ரதீ ஂுஂுஷிக்குஂாப் ஡ுாலே. ஂு஡்ருதத்பரிவாரேஸு ஂபரியாபுருருத்யவத்” ஂண்கிறபடியே ஂு஡்ரு-
 ஂாகவதா்ருந் விரு஡ியஂ்ரஂ்ரதபடி.

(ஸா.ப்ர) வ்ரதந்ரூபத்வீந பாதிவ்ரத்யாநுஂுண்யமீவ ஂவமீவ ஂாகவதபரியந்ரஸுஷத்வஸ்ய தசுஷுஸ்த்வாநுஂுண்யமீவீதி ந
 பாரஂீகாந்யவிரு஡ இத்யாஂி । இது புருருத்யகணஸ்ய ஂீத்யா஡ிநா । நந்வி஡் ஂாகவதஸுஷதவ்...

(ஸா.வி) ஂு஡்யம் । ஂந்யஸுஷதவ்ஂு஡்ர ஂிராகரலிதி இது இத்யா஡ிநா - புருருத்யகணஸ்ய ஂீதி - ந ஡ுஷு
 ஂி யதா லுே புருருத்யகணஸ்ய ச । ஂாநநா஡்ர஡்பத்லீநா் ஂமஂுே வா பரலுத:” இதி புஷ்கரஸஂஹிதா யாஂீ-
 காந்யாஂுபஂஸாா஡நபரஂி஡் வசந் ஡்ர஡்பத்லீநா் புருருத்யகணஸ்ய ச ஂுஂுஷா ச யதா ந ஡ுஷஸ்த஡்ரு ஡ுஷ
 இத்யர்த: - பரிகர:, புருவர்ட்: ।...

(ஸா.ஸ்) நநு ஂாகவதத்வீ஡ி ஂகவ஡்யத்வஂநபநலு஡ிதி தசுஷுஸ்த்வஂீகாந்யவிரு஡ித்யாஂி । இது இதி
 - இது விரு஡்஡்ரு இத்யந்வய: । யதா புருந்ரஂுஂுபுருதத஡்ருணபுத்ரானுஷுஷண் பதிசிட்நாநுவ்ரதந்ரூபத்வீந
 பாதிவ்ரத்யஸ்யாத்யந்ரத஡ுசிட்நம் த஡்ரு஡ிஂாபி இதி புருருத்யகணஸ்ய ஂீத்யஸ்யாஂய: । ஂவரூபுசிட்நாஸ்த்ரீயவ்ருதி-
 ஂாநநந்யப்ரயுஜந ஂாஸ: । ஂ ஂவ ஡ுத்காவப்யநந்யப்ரயுஜநவ்ருதிஂாநிதி...

மூ-நித்யோ வந்த்யோ ந சானித்ய: கர்மவஸ்யோ முமுக்ஷுபி:” ஂன்று ஸ்ரீபுஷ்கராடிகளில் ஸொன்ன ந்யாயத் தாலே பதிவ்ரதா஢்ம் புாலேயிருக்கிற பர்மகாந்தித்வத்துக்கு மிகவும் ஁சிதமான பதிசிதானுபர்வந் ஆகையால் ஂத்வந்ரத்தாலன்றிக்கே அநந்யாஂஂஷேபத்வஜ்ஞானமடியாக வருகையாலே இவ்அந்யஸேபத்வ் விரு஢்ம஢்ன்று.

(ஸா.தி) ஁டைய பரிகர் ஢ுத்யவ்ரீ ஁ஸமெ஢்ன்றும் அநாஸமெ஢்ன்றும் இரண்டு விதம். அதில் ஁ஸோ யோ நித்ய: ஢ாஒவதாதி: ஸ: முமுக்ஷுபி: ஁ரா஢நிய: | அநித்யராய் அநாஸரான ஢்஢ாடிகள் கர்மவஸ்யதயா அவந்த்யர். ஁பாதிதத்தை ஁பஸஂஂரிக்஢ிறார். ஁கையால், ஁தி | ஂத்வந்ரத்தால், கர்மத்தாலெ஢்றபடி. நசானித்ய: ஂன்று நிஸே஢ிக்கையால் அநந்யாஂஂஷேபத்வஜ்ஞானமடியாகவும் ஢ேவதாந்ரஸேபத்வமா஢ாதெ஢்ன்று தோற்றுகிறது...

(ஸா.ஸா) நித்ய ஁தி | நித்ய:, நித்யமு஢்நாதி: - ஁ஸ஢ாஒவதாஸ்஢ | கர்மவஸ்யதயா அநித்ய: ஢்஢ாதி- ஢ேவதாஒண: ந வந்த்ய ஁தி நிஸே஢ாத் | ஢்஢ாடிகளுக்கு ஢ாஒவதத்வமுண்டானாலும் த஢்ஷேபத்வ ஢ா- வ஢ந஢ிமதமா஢ையாலே ஢்஢ாதி஢ேவதாந்ர ஸேபத்வ த஢ாரா஢நங்களா஢ாதெ஢்ன்று கருத்து. இப்படி ஢ாஒவதஸேபத்வமுசிதமெ஢்ந஢்புபாமோ? ஢ாஒவதவிஸயத்தில் ஢ாஒவ஢்ஷேபத்வஜ்ஞானமன் றிக்கே ஁ர்த்தமா஢ா஢ுபா஢ிகமா஢ வந்த ஸேபத்வமும் ஁சிதமா஢ ப்ரஸ஢்ஜியாதோ? ஁ஸாபதியென் னில் ஢ாஒவத஢ேவதாந்ர ஸேபத்வமும் ஁சிதமா஢ ப்ரஸ஢்ஜியாதோ? ஁கையால் இ஢்஢ாஒவத- ஸேபத்வமும் விரு஢்ம஢்ன்றோ? ஂன்னவருளிஸ் ஸெய்கிறார். ஁கையால், ஁தி - ஁கையால், மிகவும் ஁சிதமான பதிசிதானுபர்வந்மா஢ையால் ஂத்வந்ரத்தாலன்றிக்கே ஁தி - அநந்யாஂஂ- ஢ாஒவத஢ாஒவ஢்ஷேபத்வஜ்ஞானமடியாக வந்த அந்யஸேபத்வமே விரு஢்ம஢்ன்று ஢்ரநுபந்஢ிவிஸயத்தில் பதிவ்ரதீக்கு ஂத்வந்ரத்தாலே வந்த ஸேபத்வ் புாலே ஢ாஒவதவிஸயத்திலும் ஂத்வந்ரத்தால் வந்த ஸேபத்வ் பர்மகாந்திக்கு விரு஢்மெ஢்ன்று கருத்து. இங்கு ஢ாஒவத஁னுக்கு ஢ாஒவத ஸேபதாயா ப்ரி- ஸ஢்ந்஢ி ஢ாஒவத஁னெ஢்கிற ஢ு஢்஢ியும் ஸவஸ ஢ாஒவ஢்ஷேபதா஢ு஢்஢ியும் நிமித்தம் - ப்ரிஸ஢்ந்஢ி ஢ாஒவத ஁னெ஢்கிற ஢ு஢்஢ியில்லாவிட்டால் அ஢ாஒவதஸேபத்வ் ப்ரஸ஢்ஜிக்கும் ஸவஸ ஢ாஒவ஢்ஷேபத்வஜ்ஞானா஢ாவே ஸ்வதந்ரஸேபிஸ்ட விநியுஒாஂஂதாஜ்ஞானா஢ாவே ஢ாஒவதஸேபத்வஜ்ஞானாஸ஢வாத் ஂன்று கருத்து.

(ஸா.ப்ர) ஸா஢ாவிகமூபா஢ிகம் வா | நா஢்ய: | ஢ாஒவதத்யந்ந பாரதந்ந்யஸ஢்ந்஢ஜ்ஞானவிஸேபா஢்஢ிநத்வாத் | நாபி ஢்வித்ய: ததா ஸதி மு஢்நு நிவர்த்யத்வப்ரஸ஢்ஜாத் | ஁பா஢ிகா஢ார ரஂதேஸ்வபி ஢ாஒவதஸேபத்வ ஢ு஢்கேன “கே஢்஢ுர்த்யநித்யநிரதீ: ஢வ஢ேக஢ுஒீ:நித்யீரநு஢்ண நவீநர்ஸா஢்஢ாவீ: | நித்யா஢ிவா஢்஢ிதபர்ஸ்பர்நி஢்஢ாவீ- ம஢்வீதீ: பர்ரிஜநீஸ்தவஸ஢்஢்ஜநியீ” த்யாதி கூ஢்ஸ்தவ஢்நேன விரூ஢்ஸ்஢் | அத ஁஢்யா஢ார ஢ஂ஢ி஢ூதா஢ார ரஂ஢ி- த்யா஢்஢ாஒவதஸேபத்வமேவ ஢ுநீரூபமிதி தத்ப்ரயு஢்நகே஢்஢ுர்த்ய ஢ூர்நிரஸ்தமித்யத்ர ஁வி஢ூத஢ாஒவ஢்ஷேபத்வரூபு- பா஢ேஸ்ஸேபத்வப்ரிஸந்஢ானாஂஂத்வரூப஢ாஸத்வாபா஢ேவா் மு஢்நாவஸ்யானுபுதீஸ்தஸ்ய நித்யேஸ்வநா஢்஢ாவி஢ூதத்வாத் ஢ுபா஢ிகத்வம், மு஢்நவஸ்தா஢ாவ்யா஢ாராணா் “ஸ்வேந ரூபேணா஢ிநிஸ்ப்஢த” ஁த்யாதி ஸ்ருத்யநுஸாராத்ஸா஢ாவி- கத்வமபூத்யாஂ |...

(ஸா.வி) நித்ய:, அபூரூத: | நநு ஢ாஒவதானா் பர்ஸ்பர்ஸேபஸேபி஢ாவே ஁கஸ்யீவ ஸேபத்வம் ஸேபித்வம் ஢...

(ஸா.ஸ) நித்ய: | புஷ்கராதிவ஢்நஸ்ய ஸா஢ா஢ு஢்நாஂஂபர்வதா஢ாவந்ந்யாயத்தாலே ஁த்யு஢்ந் - ஂத்வந்ர...

(सा.सं) *क्ष्णुत्वा*, क्षुद्रप्रयोजनान्तरात् । *इ०* भागवतेति । स्वाभाविकत्वपक्षे भगवच्छेषत्वकाष्ठारूप-
तया न मध्यमाक्षरवैद्यत्यम् । औपाधिकत्वपक्षे यावदात्मभावि शेषत्वादिसंबन्धज्ञानविशेष निबन्ध-
नत्वान्नानित्यत्वादि प्रसङ्ग इति भावः । संबन्धज्ञाने तु विशेषः, कुवासनाद्यनुपहतत्वम् । *इ०*
या०, भागवतशेषत्वस्य स्वाभाविकत्वेन सर्वदाङ्गीकरणीयत्वे । यस्य यं प्रति शेषित्वं तस्यैव...

மூ-பரஸ்பரோபகாரியோபகாரகभावादிகளிற்போலே இங்கு விरोधமில்லை அதிகாரியவஸ்யேயிலே க்ரியைக்கு ஷேபியானவன் தானே கर्तृत्वावஸ்யேயிலே அதுக்கு ஷேபமாய் நில்லா நின்றான். அப்படியே अन्योन्य பண்ணும்...

(சா.தீ) இவ்அர்த்தத்தை ந்யாயவितுக்களான மீமாंसகரும் அங்ஜீகரித்தார்களென்று காட்டுகிறார். அதிகாரியவஸ்யேயில் இत्याடியால். யக்யमाणனுக்கு ப்ரதமமதிகாரியவஸ்யே । பின்பு கர்தृत्வாவஸ்யேவரும். அங்கு அதிகாரியாயிருக்கும்போதுபலித்வத்தாலே கர்மத்தைக் குறித்து ஷேபியான யஜமானன் தானே கர்மோத்பாदन ரூப கர்தृत्வாவஸ்யேயில் கர்மத்துக்கு ஷேபமாயிருக்குமென்று அங்ஜீகரித்தார்கள் என்கை. உத்தார்த்தத்தை தார்த்தீயத்தித்ல் ஏத்துகிறார். அப்படியே இत्याடியால்...

(சா.ஸா) நோசேதேகப்ரதீயோகிகஸேஸத்வஸேஸித்வயோவிர்ஸோ? என்று விகல்பித்து அாசுபகஸ்த்தில் உத்தரமருளிச் ஸெய்கிறார். பரஸ்பர இதி । த்விதீயபகஸ்த்தில் உத்தரமருளிச் ஸெய்கிறார். அதிகாரியவஸ்யேயில் இதி । ப்ரதம் பலகாமனாய் ஸவஸ்ய பலித்வஸித்வயர்த்த யோகக்ரியை விஹிதையாகையாலே பலித்வெனயஜமானன் அந்த க்ரியைக்கு ஷேபியானான். பலார்த்த க்ரியையப்பண்ணும்போது கர்தூகாரகமன்னியிலே க்ரியை நிஸ்பந்நையல்லாமையாலே க்ரியைக்கு கர்தூவென ஷேபமானானென்று ந்யாயவிந்நிர்ணீதமென்றபடி. இப்படியாகில் பரஸ்பரோபகாரம் போலே இந்த ஖ாகவதன் நமக்கு இந்த அதிஸயத்தைப் பண்ணினான். அதுக்காக நாம் இந்த அதிஸயத்தைப் பண்ணுவோ மென்று புவூதீவிஸேஸத்தாலே ஖ாகவதஸேஸத்வம் வஹித்தாலிது வஸ்து வுத்தியிலே ஸ்வாதிஸயஹேது வாகையாலிது ஖ாகவதஸேஸத்வவஹனமாக மாட்டுமோ? ஖ாகவசுஸேஸத்வகார்யமல்லாமையாலே ஸவரூபவிரூதமாகாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். அப்படியே இதி । யஜமானனுக்கு க்ரியை ஷேபமாயும் ஷேபியாயுமிருக்கிறாப் போலேயும், க்ரியைக்கு யஜமானன் ஷேபமாயும், ஷேபியாயுமிருக்கிறாப் போலேயும், ஷேஸேஸித்வங்கள் கூடுமென்கையில் தூஸ்தானம்...

(சா.ப்ர) சேதனத்வென தத்ப்ரதீஸந்நாநாஹித் தாஸத்வம் ஸ்யாத் । தசு லோகே து:ஸுஜனகம் தூஸ்தமீதி ப்ரபந்நானா து:ஸுமேவ ஸ்யாதித்யத்ர மஹநீய விஸயதாஸ்யஸ்ய லோகே஽பி ஸுகரத்வதர்ஸனாட்ராகவதஸேஸத்வஸ்ய...

(சா.வி) த்யாவஸ்தா஖ேதேநாபி தூஸ்தான்தப்ரதர்ஸந்நமுகெந பரிஹரதி । அதிகாரியவஸ்யேயிலே இதி । ஁கஸ்யைவ பூஸ: பலார்த்தித்வரூபாதிகாராவஸ்தாயா் பலஸ்ய பூருஸஸேஸத்வாத் க்ரியாயாஸ்தத்பலஸேஸத்வாத் க்ரியா் ப்ரதி ஷேஸத்வம், கர்தூத்வாவஸ்தாயா் து யாகானூரக்த஖ாவநாயா விதேயத்வாத் ஖ாவநாஸ்வநூஸ்தானார்த்த ஸவஸேஸத்வென கதரீரமாஸுபதீதி கர்துஸஸேஸத்வமீதி மீமாंसகை: ஸ்வீகூதம் । அத ஁வ 'ஸுரூக காமோ யஜேத' இத்யத்ர காமபதகதலிங்முதேஸ்ய விஸேஸநத்வாதவிவஸுதீதமீதி ஸ்த்ரியா அப்யாதிகார: । யஜேதேத்யுபாதேய கர்தூகதாஸ்யாதோபாத்தஸஸ்யாயா விவஸுதீதத்வென தர்ஸபூர்ணமாஸாதிஸு ஁ககர்தூகத்வம் சேதி லிங்விஸேஸநிர்தேஸாத்யு யுக்தமேதிஸாயின: ப்ரயோகே பூருஸ ஸுதேர்த்தாகாமீப்ரயோகே ஸ்யாத்' இதி...

(சா.ஸ) த் ப்ரத்யைவ ஷேஸத்வம் ச ஸ்யாதிதி விரோதபலகத்வாதயம் ந ப்ராமாணிக இதி ஖ாவ: । இம் விரோதமபி தூஸ்தான்தெந பரிஹரதி । பரஸ்பரேதி । அதிகாரீதி । ஁கஸ்யைவ க்ரியா் ப்ரதி மத்பலஸாஸநத்வான்தர்த்தமீதி புவூத்யவஸ்தாயா் ஷேஸிண: க்ரியாநிர்வர்தநாவஸ்தாயா் ஷேஸத்வமப்யுபகதம் மீமாंसகைஸ்தத்விஹாபி இதி ஖ாவ: ।

மூ - அதிசயங்களை ஁பஜீவியாதே ஁ருத்தருக்கொருத்தர் அதிசயாஹான் பண்ணினால் அதி-
சயாஹாயக்தவெஷத்தாலே ஁ருவருக்கும் ஁ஷத்வமுண்டாய், அதிசயத்துக்கு ஁சுரயமான வெஷத்தாலே
஁ருவருக்கும் ஁ஷத்வமுண்டாகக் குறையில்லை. ஁ப்படி ஁சுவரேசுத்யாலே ஁ருவரும் பரஸ்பரம்-
அதிசயாஹாயகராகவின்யுக்தராகையாலே ஁ருவருக்கும் ஁காவதஸேஷத்வஸம்வத்ஹ் பரூாணிக்-...

(ஸா.ஹி) ஁பஜீவியாதே, கृतத்துக்கு பரதிகृतமாக எண்ணிச் சுெய்யில் விலையாமித்
தனை என்னை...

(ஸா.ஸூ) ஁ந்யோந்ய் பண்ணும் அதிசயங்களை ஁பஜீவித்தன்றோ யஜமானன் க்ரியாவ்ருத்
யைப் பண்ணுகிறதென்று கருத்து. ஁னாலும் ஁ப்படி பரஸ்பரஸேஷத்வ் கூடுமோ? பரக-
தாதிசயாஹானேசுசுயோபாஹையத்வமேவ யஸ்ய ஁வரூப் ஁சுசேஷ:பரஸுசேஷியென்று ஁ஷல்கஷணமாகையாலே
஁ங்கிந்த ஁காவதன் நமக்கு அதிசய் பண்ணக்கடவன் என்று பரஸ்பரம் ஁சுசுத்யைல்லாமை
யாலே ஁சுசுயோபாஹையத்வரூப் ஁ஷல்கஷணமில்லையே? ஁தாஹுசுசுத்யையில்லாவிட்டாலும் ஁ந்த
஁காவதனுக்கு அதிசயாஹான் பண்ணக் கடவேனென்று பரஸ்பரம் ஁சுசுத்யைக்கு விரோஹமில்
லாமையாலே ஁ஷல்கஷண் கூடுமென்னில் ஁ப்போது ஁சுசுசேஷத்வ் ஁வெசுசுத்யைத்வமாகையால்
஁சுவரேசுசுத்யைபுருத்தமல்லாமையாலே “஁சுதாத ஁வ தவ விசுவபஹார்த்த் ஁ததா” என்கிறபடியே
஁காவதஸேஷத்வம் ஁பரூாணிகமாக பரஸுஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் சுெய்கிறார். ஁ப்படி
஁தி. ஁தினாலே ஁கஷணத்தில் ஁சுசுத்யைபஹ் ஁ஷஸுசேஷிமஹ்யஸுதான்யதமேசுசுத்யைபரமென்றும் ஁பாஹையத்வபஹ்
வின்யுக்தத்வபரமென்றும் சுொல்லிற்றாகிறது. ஁ப்படி ஁காவதஸேஷத்வமீசுவரேசுசுத்யை஁சிஹ்மாகில்
பூர்வம் - “குணீஹ்஁ஸ்யமுபாஹ:” என்று ஁காவதவிஷயத்தில் குணாஹிகயஹ்நர்னகृतமாக ஁வெசுசுத்யை஁சிஹ்
ஸேஷத்வமென்று சுொன்னது விரோஹியாதோ? ஁காவதத்வமடியாக ஁காவதிசுசுத்யைமாத்திர஁சிஹ் ஁ஷத்வா-
பெஷயா ஁காவதவிஷயத்தில் போலே குணஜ்ஞானமடியாக ஁வெசுசுத்யை஁சிஹ் ஁காவதஸேஷத்வ் ஁ந்நமாகை
யாலே விரோஹமில்லை என்னிலிப்படி யிரண்டு ஁ஷத்வ் ஁ண்டாகிலிரண்டும் ஁மானாசுரய
மாயும் கைஹ்ருய்ரூப்ஸமானகார்யமுதம்...

(ஸா.பு) ஁சூயோநிர்ணீதமிதி ஁வ: . ஁பஜீவியாதே, கृतபரதிகृतபுஹ் விஹய. ததாத்வே஁திசயா
஁சிஹ்யா ஁ஷத்வா஁வபரஸுஜ்ஜாத். தன்னேற்றமாயிருக்கும், ஁வஸுதாதிசயாவஹ் ஁வதி - பரஹ்நிதரீத்யா
விரோஹா஁வன ஁காவதிசுசுத்யை஁சிஹ் ஁காவதபரஸ்பரஸேஷத்வ் ஁காவதபூதிஹேதுகைஹ்ருய்ரூப்யந்த் பரூாண஁சிஹ்
ஸுதாபிதம் - குணவசூகृत ஁வெசுசுத்யைஹி ஁ஷத்வ் து “ஹிர் ஁ர்கரயா யுக்தம்” ஁தி ந்யாயெ ஁ஹனீய ஹஸ்யஸ்ய
லுக்கே ஁சுஹகரத்வ ஹ்நான்தானஹாவஹ்வே ஁த்யுத்குஹ்மிதி ஁ப்படி ஁சுவரேசுசுத்யைாலே ஁த்யாஹி வாக்யஹ்யஸ்ய
பலிதார்த்த: . ஁நு ஁ர்வஸூமீ பூரிய: பதிஸூவ஁க்தான் ஁வ஁க்தஸேஷத்வெ வின்யுக்தெ சுெத்ஸாரிண் பூத்யபி ததா
வின்யுஜீத. தेषாமபி தஹி஁தூதிவாவிசேஷாத்.

(ஸா.ஸ்) ஁பஜீவியாதே ஁தி. ஁பஜீவனே கृतபரதிகுதரூப்த்வாஸூவரூப்விரோஹ ஁வ ஁த்யாஹி ஁வ: .
஁வமவிருஹ் ஁சுவரேசுசுத்யைத்வெ ஁காவதஸேஷத்வெ ஁ா பரூாணிகத்வ? கந்தோ஁பீத்யாஹ். சுெதநகதஸேஷத்வஸ்ய
ஹாஸத்வெ பூர்வஸந்நத்வாத்ந்நிர்ணுண் விருஹ்குண் பரதி சுெஹு:஁த்யா ஁த்யாஹி ஁ஷத்வவிசேஷ஁தூத் ஁காவஹ்நகஹாஸத்வ்...

(சா.தி) குணவசிக்ருதநான, ஸேஷிகுணவசிக்ருதநான நினைவாலே, ஸ்ரீதியாலே ஸேஷித்வ ஸேஷத்வ நங்களுக்கு ஹேதுவைக் காட்டுகிறார். இவ்விடத்தில் இத்யாதி...

(सा.प्र) भोगवर्धकत्वमेवेत्याह । गुणवशीकृतान्नाह इति । துண்ணேற்றமாயிருக்கும், अधिकं भवति । आधिक्येन भोगवर्धकं भवतीत्यर्थः । नन्वेवं राजादिभिस्स्ववाहनादौ स्वधृत माल्यादि विनियोगवत्सर्वस्वामी श्रियः पतिस्त्वभक्तान् स्वकीयशेषत्वेन शेषित्वेन च विनियुङ्क्ते चेत्तद्वत्संसारिणः प्रत्यपि तथा विनियुज्जीत । तेषामपि तथा भगवद्विभूतित्वाविशेषात् । एवं च प्रपन्नैस्संसार्याश्रयातिशयजननप्रसङ्गः, न चेष्टापत्तिः । “मूढैः पापरतैः क्रूरैर्भगवच्छास्त्रदूषकैः संबन्धं नाचरेद्वृत्तिर्नश्यत्येतैस्तु सङ्गमः” इत्यादिविरोधप्रसङ्गादित्यत्र “मम मद्भक्तभक्तेषु प्रीतिरभ्यधिकाभवेत् । तस्मान्मद्भक्तभक्ताश्च पूजनीया विशेषतः । आराधनानां सर्वेषां विष्णोराराधनं परम् । तस्मात्परतरं प्रोक्तं तदीयाराधनं परम् । तदाश्रितस्याश्रयणान्तस्य तस्य च तस्य च । संसेवनान्नरा लोके पूयन्ते सर्वपातकैः “इत्यादिप्रमाणैस्त्वतन्त्रस्वामी भागवतानेव शेषित्वेन शेषत्वेन च विनियुङ्क्त इत्यवगमन्नातिप्रसङ्ग इत्यभिप्रेत्याह । இவ்விடத்துல் इत्यादिना ।...

(सा.वि) एवं च प्रपन्नैस्संसार्याश्रयातिशयजननप्रसङ्ग इत्याशंकायामीश्वरेच्छयाऽशशास्त्रैकगम्यत्वात् “अनन्यदेवता भक्ता ये मद्भक्तजनप्रियाः” इत्यादिभगवद्वाक्यदर्शनादीश्वरस्वातन्त्र्यविशिष्टेच्छया भागवतान्तरत्येव भागवतान्विनियुङ्क्ते । न संसार्यात्मनः प्रतीति भागवतानां शेषित्वं न प्राकृतानामित्याह இவ்விடத்தில் இசுவரன் इति - राजादिभिः...

(சா.பு) விசேஷவிஷயம் பரீட்சையாகிறது குணவசிக்ருதநானா இதி । பகவத்கிஷயத்திலும் துஷ்டாந்தாபி-
புரையே தண்ணேற்றம் இயுத்தம் । ஸ்வரூபஸ்யாத்யந்தித்தம் । தரி குணவத்காபதா எவ ஸேஷிணசு சியு:
இயதாஹ । இவ்விதத்தில இதி ।

மூ-ஸ்வாதந்யஸஹகூதையான தன் ஐசூயாலே ஢ா஑வதார்க்கெல்லாம் ஸேஷித்வத்தை உண்டாக்கும் - இவார்கள் ஐசூயுங் கூட்டிக் கொண்டு இவார்களுக்கு ஢ா஑வதஸேஷத்வத்தை உண்டாக்கும்...

(ஸா.தீ) தன் ஐசூயாலே என்று, நாண் ஸேஷியாக வேணுமென்று ஸேஷியாகிறவனுடைய ஐசூயை வ்யாவர்த்திக்஑ிறது....

(ஸா.ஸ்வ) ஸ்வஸாதந்மாடேவ ஢ா஑வதார்களுக்கு ஸேஷித்வத்தை உண்டாக்குமென்றபடி. இப்படி யானால் ஑ுணகூத஢ா஑வதஸேஷத்வத்துக்கு ஸ்வேசூயே ஑்ரயோ஑ிகையாகையாலே ஐஸ்வரேசூயா஑ீனத்வமில் லாமையாலே அ஑்ரமாணிகத்வம் ஑்ரஸ஑்ஜியாதோ? ஢ா஑வதந஢ிமதத்வாத்ஸ்வரூ஑விரூத்வமும் ஑்ரஸ஑்ஜி யாதோ? ஸேஷத்வ஢ேதமில்லையாகில் தத்஑்ரதஸி஑்ந்஑ிஸேஷத்வமும் ஐஸ்வரேசூயாஸித்வதயா ஁கமாக ஑்ரஸ஑்ஜி யாதோ? ஐஸ்டா஑த்தியென்னில் ஸ்வேசூயாத் ஸேஷத்வமென்கிறது விரோ஑ியாதோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார். இவார்கள் ஐசூயையும் ஐதி . ததா ச ஑ுணா஑ிக்ய ஑ர்ஸ்நஸ்தலே உ஢யேசூயா ஸித்வஸேஷத்வ- மந்யத் . ஢ா஑வதிசூயா஢ாத்ரஸித்வஸேஷத்வம் சாந்யத் . ஑்ரமாண ஸித்வ ஑்ரயோ஑ிகேசூயா஢ேதவத்வாத் ஸேஷித்வஸ்ய து ஑்ரயோ஑ிகேசூயா஢ேதா ஢ாவாடேகத்வமென்று கருத்து. உ஢யேசூயாஸித்வதயா ஢ா஑வத஢ிமதமாகையாலே ஸ்வரூ஑விரோ஑மில்லை என்று கருத்து. ஁னாலும், ஢ா஑வதார்களுக்கு ஑்ரத்வஸேஷத்வவ஑ன் ஸ்வரூ஑- ஑்ர஑்ரமாணாலும் ஸேஷித்வவ஑ன் ஑்ரமகாரரூ஑மாகையாலே ஸ்வரூ஑ விரூத்வமன்றோ?

(ஸா.஑்ர) நந்விதம் ஢ா஑வதஸேஷத்வம் ந யுக்தம் . ஑்ரஸ்஑்ரம் யதேஸ்டவினியோ஑கத்வரூ஑ ஸ்வாதந்யாத்மகஸேஷித்வா- ஑ாடகத்வாத் . ஸ்வாதந்யஸ்ய ச ஸ்வரூ஑நாஸகத்வா஑ித்யத்ர யதா ஢ா஑வதஸ்ஸ்வதந்த்ரஸ்ய ஸ்வேசூயாகூதம் ஢க்த- ஑்ரா஑ீனத்வம் ஸ்வாதந்யம் ந வி஑ந்தி . ஁வமேவ ஢ா஑வசூஷ஢ூதஸ்ய ஢ா஑வதசூயாகூதம் ஢ா஑வதஸேஷித்வம் ந ஢ா஑வசூஷத்வம் வி஑ந்தி . ஑ிந்நு ஢ா஑வசூஷத்வ஑்ர஑்ர஢ூதயதேஸ்ட வினியோ஑கத்வரூ஑ஸேஷித்வவிஸேஷ ஸ்வாமித்- வஸ்யாநு஢வ ஁வ ஸ்வஸ்வாதந்யாத்மகஸேஷத்வம் வி஑ந்தித்ய஢ி஑்ரேத்யா஑

(ஸா.வி) ஸ்வா஑நா஑ீ ஸ்வ஑ூதமாஸ்யா஑ிவினியோ஑வத்ஸ்வவி஢ூதித்வாவிஸேஷாத்஑்ராகூதாத்மந: ஑்ரத்ய஑ி ஑ி் ந வினியு஑்ரக்த ஐத்யத்ரோக்தம் . ஸ்வாதந்யேதி . “ஸ்வாதந்யமேஸ்வரம஑்ய்நுயோ஑்யமா஑ு:” ஐதி தத்ர ஑்ய்நுயோ஑ோ ஑ிர்ர்த்஑ ஐதி ஢ாவ: - நநு தத ஁வ வி஑்ரீத வினியோ஑ோ஑ி ஑ி் ந ஸ்யா஑ிதி சேந் “஑்ரானீ த்வாத்மேவ மேமதம்” ஐதி ஢க்தா஢ிமாநித்வஸ்யேவ ஁தா஑ூஸ்வாதந்ய ஑ியாமகத்வா஑ிதி ஑்யேயம் . ஢ா஑வதார்க்கெல் லாம் ஐத்யத்ர எல்லாம் ஐத்யயோ஑வ்யவசூஷேத: ஢ா஑வதார்க்கே ஐத்யந்யயோ஑வ்யவசூஷேதசு ஑ோ஑்ய: . ஑ிகூஸ்டா- ஑஑கூஸ்ட஑ாத்யா஑ி ஑ி஑்ந்நா஑ா஑்ரமவ்யவஸ்தா து கரிஸ்யத ஐதி ஑ூடயம் . நநு ஑ுணவஸீகூத஑ீவேசூயா ஢ா஑வதஸேஷத்வா஑்ரீகாரே ஢ா஑வதசூயாஸ்தத்ர ஑ேதுத்வம் ந ஸ்யாத் . ஑ீவஸ்ய ஸ்வாதந்யம் ச ஸ்யா஑ித்யத ஁஑ - அவார்கள் ஐசூயையும் ஐதி . தா஑ூஸேசூயாம஑ி ஐஸ்வர ஁வ ஑்ரேரக ஐதி தஸ்ய ந ஸ்வாதந்யம் . ந வா ஢ா஑வதசூயா ஑ேதுத்வவ்ய஢ிசார: . ஢ா஑வத஢ிமதத்வா஑ீகாந்ய஢஑்ரஸ்ச ந ஢வதீதி ஢ாவ: . ஁வமீஸ்வரேசூயா ஢ா஑வதானா் ஑்ரஸ்஑்ரஸேஷித்வ ஢ா஑வதஸ்டவினியோ஑ா஑்ரத்வலக்ஷணஸேஷத்வஸ்ய தத்ர...

(ஸா.ஸ) ஸேஷித்வத்தை ஸேஷித்வ஢ாவநாவிஸயத்வத்தை ஸேஷித்வ஢ாவநாவிஸயாந் ஑ர்வாந்஑்ரதி஑்ரலதோ ஑ூஸ்ஸக் ஸேஷத்வம் கதம் ஑ிர்வ஑தீத்யத்ரா஑ . இவார்கள் ஐசூயையும் ஐதி . ஁வம் வஸ்துஸ்திதிமுக்தவா ததஸ்ஸ஑்ர஑...

(सा.सं) न पुरुषार्थकाष्ठासङ्कोचोऽपि - निरुपाधिक शेषित्वस्यैव तदुभयार्कषकत्वात्तद्वत्येव तदुभय-
मपीति स्वार्थमेवेत्थं नियन्तरितयोर्न सङ्कोचलेशस्याप्यापत्तिः । परस्परं शेषत्वशेषित्वे भगवद्भोक्तृत्वैकार्थं
इति निर्धारणान्नसाहंकारता पुरुषार्थकाष्ठायामिति क्रमेण शङ्का चतुष्टय परिहार इति भावः । किमियं
पुरुषार्थ काष्ठा सर्वसाधारणी अपराधरुच्यादिमत्प्रतिसंबन्धि कापि किमिति शङ्कायां पुरुष
विशेषासाधारणी पुरुषविशेषप्रतिसंबन्धिका...

மூ-இப்படி நிश्चितार्थராய் சாரவित்துக்களான கृतகृत्यருக்கு அபராধரூச்சியும், அதிஷ்டையும், அந்யதேவதா ஸ்பர்ஸமும், ஆத்மாதினமோமும், ஆத்மார்யமோமுகிற பமுதில்லாத பரமேகாந்தி களுடைய ப்ரஸாதமே எப்போதும்...

(சா.தி) என்கையால் பரமேகாந்தியினுடைய ப்ரஸாதமே அபேக்ஷணியம். வேறொன்றுமில்லை என்று நிமிக்கிறார். இப்படி நிश्चितேத்யாடியால் அத எவ சாரவित்துக்களான. மகவதாபவத-விஷயாபராధரூச்சியும் ஸங்காபஞ்சகாதிபு பமுது, மோமம். குற்றமென்றபடி, ப்ரஸாதம், உகப்பு, இப்படி ஸ்வய்ப்ரயோஜனமாக...

(சா.ஸ்வ) ப்ராஸுத்தர கृत்யாதி புருஷார்யத்திலே ரூச்சி நடையாடா நிற்க இத்தை புருஷார்யகாபை என்கிறதும் அநுபபந்மன்றோ? கிஷ் ப்ரதிஸந்திமகவதன் அபராధரூச்சாதி தோகாந்த னாகில் "மற்றுமோர் தெய்வமுளதென்றிருப்பாரோதொற்றிலேன்" என்றிருக்கிற அதிகாரிக்கு "சமயே திஷ் சுமூவமாவாலிபதமந்வா:" என்று இளைய பெருமாளுக்கு மஹா-ராஜர் விஷயத்தில் போலே அநாதராதிகள் ப்ராஸமாயிருக்க கைஷ்ரூச்சியும் தலாபமெங்ஙனே? என்ன உத்தரமருளிச் செய்கிறார். இப்படி நிश्चितார்யராய் இதி. இப்படி நிश्चितார்யராய், உக்ப்ரகாரேண மகவதஸேஷத்வநிஷ்ஞயத்தை உடையாரென்றபடி. இதனாலே மகவதஸேஷத்வ தெளியாத அதிகாரிக்கு மகவதகைஷ்ரூய்மில்லாவிட்டாலும் விரோதமில்லை என்று கருத்து. சாரவित்துக்களான இதி. பூர்வாதிக்காரத்திலே இருக்கும்படி சொல்லுகிறோமென்று உபக்ரமித்து கரணத்ரயத்திலும் கர்த்வயங்கலில் ப்ரதான மகவத்கைஷ்ரூய்த்தில் எல்லை நிலமான ஆகார்யாதி மகவத்கைஷ்ரூய்மென்று சொன்ன ப்ரகாரத்தாலே சாராஸநிர்ணயமுடையாரென்ற படி. இதனாலே சாரநிஷ்ஞயமில்லாத மகவதர்களுக்கு உத்தரகृत்யப்ரஹ்திமோக்ஷபர்யந்த்புருஷார்யந்தரூச்சி பிறந்தாலும் கृतகृत்யரான சாரவित்துக்களுக்கு மகவத்கைஷ்ரூய்த்திலே தானே ரூச்சி பிறக்குமென்றபடி. கृतகृत்யருக்கென்கையாலே அகூதோபாயருக்கு மகவத்கைஷ்ரூய்ம் உபாய-கோதிநிவிஷமானாலும் பரமபுருஷார்யரூச்சி பிறந்தாலும் கृतகृत்யரான சாரவित்துக்களுக்கு இதுவே ரூச்சிவிஷயமென்று கருத்து. அபராధரூச்சியும் இத்யாதி - இதனாலே அபராधகृत்ய-ப்ரஹ்திமோக்ஷபர்யந்த்புருஷார்யந்தரூச்சி பிறந்தாலும் சாரவित்துக்களுக்கு மகவத கைஷ்ரூய்த்திலே தானே ரூச்சி பிறக்குமென்றபடி. கृतகृत்யருக்கென்கையாலே அகூதோபாயருக்கு மகவத-கைஷ்ரூய்ம் உபாய...

(சா.ப்ர)நந்வேம் மகவத கைஷ்ரூய்ஸ்ய கர்த்வயத்வே "கூதூர்விதா மகன்தே மா. அபாயாத்விரதஸ்ஸவந்மாம் கைவ ஸரணம் கத: . தநகூத்யாஸிலம் பாயம் மாமாப்நோதி நரஸ்ஸநை:" இத்யாதிமிகூத சாபராధப்ரயோஜனாந்தர பரமகவதாந்-ப்ரத்யபி கிஷ்ரூவூத்தி: கர்த்வயா ஸ்யாத் ததஸ்கைகாந்நயாநந்யப்ரயோஜநவிரோதஸ்யாதித்யத்ராஹ. இப்படி நிश्चितார்யேத்யாதினா...

(சா.வி) ரூச்சாதிர்ஹிதானாம் பரமேகாந்தினாம் ப்ரஸாத எவாபேக்ஷணியோ நான்ய இதி நிமமயதி. இப்படி நிश्चितேதி...

(சா.ஸ) கைத்யாஹ. இப்படி இதி. அதிஷ்டா "கர்த்வயம் ஸகூதேவ" இத்யாதிநோகூதா. இல்லாதே இத்யனே தததான்த்விர்ஹிதேஷ்வேவ வூத்திவிஸேஷேண விஸேஷப்ரஸாதோ நாபேக்ஷணிய இதி ப்லிதம். அனேன ஸூத்யாந்-ஸித்யாந்நிநாமிதி ஸத்யஹஸூலகஸ்தபதம் விவூதம் மவதி. கृतகृत்யனுக்கு இத்யனே ஸ்திர்ஹியாமித்யஸ்யார்ய உக: .

மூ-ஸ்வய் ப்ரயோஜனமாக அபேக்ஷணியம். வேதமறிந்த பகவர் வியக்க விளங்கிய சீர், நாதன் வகுத்த வகை...

(சா.டீ) ப்ரஸாத் சாடனமாயதுக்கொரு சாடியாஸ்த்தை எண்ணாதே என்கை. டா஗வதகேடூய் ஡ும் யதாஸாஸ்த்ரமேயாக வேணுமென்று சூசித்ததுக் கொண்டு தமக்கது சித்தித்தமையை அருளிச் செய்கிறார் பாட்டால். வேதமறிந்த இதாடி. வேதத்தை சார்த்தமாக அறிந்த டா஗வதர். வியக்க, விஸ்மயிக்க. விளங்கிய சீர்நாதன், விஸ்மயிக்கும்படி விளங்குகின்ற கல்யாணகுணங்களையுடைய சர்வீஸ்வரன். வகுத்த வகை, வித்தித்த ப்ரகாரத்தை...

(சா.ஸா) ருத்யாடிதோஷயுக்தடா஗வதப்ரஸாதத்தில் ருத்யில்லாவிட்டாலும் ததோஸரஹித டா஗வத விஸயத்தில் கேடூய்ருதீஸ்வரஸையாக வருமென்றபடி. ப்ரஸாதமே ஸ்வய் ப்ரயோஜனமாக அபேக்ஷாஹீ வேறொன்றிலும் இப்படிப்பட்ட அதிகாரிக்கு ருத்யி பிறவாதென்றபடி. இதினாலே புரூபார்த்தகாஷாரூபத்வ஡ும் நிரூபிதமாகிறதென்று கருத்து.

இப்படி டா஗வதகேடூய் கர்த்தவ்யமென்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது பித்ராடி களுக்கும் உத்தமாஸ்ரமிகளுக்கும் ட்ராஹ்ணடா஗வதர்களுக்கும் புத்ரஸிஸ்ய ஡ூஹஸ்த டா஗வதஸூத்ர- டா஗வதவிஸயத்திலும் வந்தனோபஸர்ப்பணாடிகேடூய் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன அதிகாரார்த்தத்தைப் பாட்டாலே சட்யூஹியா நின்று கொண்டு ஸத்யைப் பரிஹரிக்கிறார். வேதமறிந்த இதி வேத மறிந்த பகவர், அநுஹானபர்யந்தவேதாந்தார்த்தஜ்ஞான஡ுடைய டா஗வதர்கள். வியக்க, விஸ்மயிக்க ஆஸ்சர்யப்படும்படி. விளங்கிய, விளங்கா நிற்கிற. சீர், கல்யாணகுணங்களை உடைய. சர்வஸ்தாப்தரனென்றபடி. நாதன், ஸ்வதந்த்ர ஸ்வாமியென்றபடி. வகுத்த, ஸ்வேத்யாலே விநியோகித்த. வகை, டா஗வதஸேஸ்த்வத்தை...

(சா.ப்ர) உக்தார்த்த ஸ்த்ரீஸூத்ராடீனா் ஸுத்யானுஸந்தானார்த்த ட்ராமிடகாடியா ஸங்கூஹாஹ. வேதமறிந்த இதி. விளங்கிய சீர்நாதன் வகுத்த வகை, “ராடியவ் ஸோ஡யந்த்யேதே ஷட்யுணா: புரூஸோத்தம஡். விதித: ஸ ஹி த்ரமஜ்ஜஸரணா஡தவதஸல: . டஹவோ நூபகல்யாணகுணா: புத்ரஸ்ய ஸந்தி தே. குணீதாஸ்ய஡ுபா஡த:” இத்யாடியுத்தப்ரகாரேண டா஗வதபர்யந்த ஸேஸ்த்வநிவந்தனதயா ப்ரகாஸமானகுணேன டஹவதா...

(சா.வி) ப஡ுதில்லாத, தோஸரஹிதேத்யர்த்த: .

டா஗வதஸேஸ்த்வபர்யந்தாடியகதயா ப்ரகாஸமானகல்யாணகுணேன டஹவதா விஹித டா஗வதஸேஸ்த்வ் ப்ராஸாவய் வேதாந்தார்த்தா஡ிஜ்ஞா டா஗வதா யதா விஸ்திதாஸ்யஸ்ததா டா஗வதகேடூய்மத்யாடரேணா஡்யுப஡ம்ய “யதா தேவ ததா ஡ூரீ” இத்யாடி வேதமா஡நிஸாரேண வதமஹ இதி ஡ாடியானுஸந்தே. வேதமறிந்த இதி. விளங்கிய சீர், ப்ரகாஸமானகுணேன - நாதன், நாதேன - வகுத்த...

(சா.ஸ) ப்ரஸாதமபேக்ஷணியமத்யஸ்ய ப்ரஸாதார்த்த த்தகேடூய் சர்வதா கார்த்தமத்ய஡ிப்ராய: . அனேன ப்ரஸத்தி ல஡ே- மஹீத்ய்ஸ உக்த: . வேதம் இதி. வேதார்த்த஡ூத ஡ாராயண ஜ஡தஸ்சர்வவித காரணத்வேன சர்வஸ்தாப்தரத்வேன த ஜானந்தோ டஹவந்தோ யதா விஸ்திதாஸ்யஸ்ததா நிரதிஸாயீஜ்வல்ய ஸுஸீல்யஸுல஡்யாடி குணவதா நாதேன தாயதன...

மூ-பெறுநாமவனல்லடியார்க்கு, ஆதரமிக்க வடிமையிசைந்தழியா மறைநூல், நீதிநிறுத்த நிலைகுலையா...

(சா.தி) ஸா஑வதஸேஷ்வாதிஸப்தத்ஐ ஂன்கை. பெறுநா஡், பெறு ஸு஑்யரா஢ நா஡். அந்த ஡஑வா னுடைய ஑ோதற்ற அடியவார்க்கு அடரபுரமான ஸேஷ்வகே஑்யங்களை அ஑்஑ீகரித்து. அழியா மறைநூல், ஢ித்யமா஢ வேத்யாங்கலோடே கூட - நிறுத்த, நிறுத்தப்பட்ட. வேதத் தாலே வ்யஸ்தாபிக்கப்பட்ட ஸடா஑ாரஸ்திதி குலையாதபடி...

(சா.ஸ்வா) பெறுநா஡், பெற்றவரா஢ நா஡். அவன், அந்த ஸ்வாமியினுடைய. ஢ல்லடி யார்க்கு, அபரா஑ர்஑்யாதிடோஸரஹித ஡஑வடாஸ஡ூதா஑்க்கு. ஆதரமிக்க, ஑ுணா஑ிக்யடர்ஸனத்தாலே வந்த ரா஑ுைத்யம் | ஡ிக்க, ப்ர஑ுரமான, அடிமையிசைந்து, ஸேஷ்வகா்யகே஑்யத்தை அ஑்஑ீகரி த்து. அழியா மறைநூல், ஢ித்யமா஢ வேதத்தினாலே. ஢ீதி நிறுத்த, ஢ீதியோடே வ்ய-ஸ்தாபிக்கப்பட்ட. ஢ிலை, ஸ்திதி | ஸாஸ்ரீய தத்த்஑்ணாஸ்ர஡஑ுரஸிஷ்யபிதூபுத்ராதி வ்யஸ்திததர்஡ா஑ாரம் | குலையா வகை, குலையாத ப்ரகாரத்திலே...

(சா.பு) ஸ஑்஑ுல்பித஡ஸ்த்ஸ்வரூபி஑ித ஡ா஑வதஸேஷ்வம் | பெறுநா஡், “஑ுணே஑்ஸ்ய஡ுபா஑த:” இதுக்த-ப்ரகாரே஢ ப்ராஸவ஢்து வயம் | வேத஡றிந்த பகவர் வியக்க, “அ஑ு கृतா்ஸ்தஸதத ஢ூலு஑ு யஸ்தி஢் ஸ்திது ஡ா஑வதுத்த஡ு஑்ஸீது” இதுாதி ஡ூல஡ூதஸ்ய “யதா ஑ேவ ததா ஑ுரூ | தஸ்யுைதகதிரா஑்யர்தா: ப்ரகாஸி஢்தே ஡஑ாத்த஢: | அ஑ார்யவா஢் புரூஷு வேத” இதுாதி வேதா஢்தஸ்யா஡ி஑்஑ா யதா விஸ்திராஸ்யஸ்ததா | அவ஢ல்லடியார்க்காதரமிக்க வடிமையிசைந்து, ஡஑வட஢஢ுவ ரா஑ித்யே஢ாதி ஸ்ரேஸ்தா஢ா ஡஑-வடாஸா஢ா ஢ித்யஸூரீணா “஢ித்யா஡ிவா஑்஑ித...” இதுா஑ுத்ப்ரகாரே஢ாத்யாடர விஷய஡ூத் ஡ா஑வதகே஑்ய-஡஡்யுப஑஡்ய | யதா, தஸ்ய஡஑வது஑்ஸ஢்ய ப்ரயு஑஢தயா “஑்஑ா஢ித்வாத்த்஡ேவ” இதுாதிப்ரகாரே஢ாத்யர்தப்ரயத஡ா஢ா ஑ாஸா஢ா கே஑்ய வய஡த்யாடரே஢ா஡்யுப஑஡்ய | அழியா மறைநூல் ஢ீதி நிறுத்த. “஑்஑ா ஸ்வய ஡ுவ஡்யா஢ர்ப்த | பூர்வ பூர்வ஡்யு வ஑ எததூ஑:” இதுக்தப்ரகாரே஢ வி஢ாஸர஑ிதே஢ தர்஡ப்ரதிபாடகே஢ “அ஑ார்ய ஑ேவு ஡வ | ஢ு இதராணி” இதுாதி...

(சா.வி) ஸ஑்஑ுல்பிதம் | வகை, ஡ா஑வத஡஑஢ாத்தக ப்ரகாரம் | பெறுநா஡், ப்ராஸா வயம் | வேத ஡றிந்த பகவர் வியக்க, “அ஑ு கृतா்ஸ்தஸதத ஢ூலு஑ு யஸ்தி஢்ஸ்திது ஡ா஑வதுத்த஡ு஑் ஑ி” இதுாதி ப்ரகாரே஢ வேதா஢்தவேதி஢ு ஡ா஑வதா யதா விஸ்திராஸ்யஸ்ததா | அவ஢ல்லடியார்க்கு, தஸ்ய ஸ஡ீ-஑ி஢டாஸா஢ா஡் | ஆதரம் ஡ிக்க, அடாரா஑ிக்யே஢ | அடி஡ை, கே஑்யம் | இசைந்து, அ஡்யுப஑஡்ய | அழியா மறைநூல் ஢ீதி நிறுத்த ஢ிலை, ஢ாஸர஑ித வேதஸாஸ்த்ரயாஸ்தாபிதா ஸ்திதி: | “அ஑ார்ய ஑ேவு ஡வ” | யே கே஑ாஸ்த்஑்஑்஑்யாஸு ஑்஑ா஑்஑ா: | தेषா த்வயாஸ஢ே஢ ப்ரஸ்தஸிதவ்யம் | யா஢்யஸ்தா஑ ஸு஑ரிதா஢ி | தா஢ி த்வயுபா...

(சா.ஸ) க்ர஡ாத்தி஡க்தா ஢ிர்வ஑ிககே஑்யப்ய஢்த ஑்஑ா஢ு஡வா஑்யா ஸி஑்஑ி ஡ுத்தூ ப்ராஸு யு஑்யா வய “஑்஑ா஢ி த்வாத்த்஡ேவ ஡ே ஡த | ஡஡ ஡஑்஑஡க்தேஸு” இதுாதி஢ா ப்ர஑்யாதவ்யா஡ு஑வது ஡஑வது ஑ாஸேஷ்வபரா஑ர்஑்யாதி விர்஑ிதேக஢்யவ஑்஑ேஸித்வ஡஑்யவஸ்ய தेषா ஢ித்யகி஑்஑ுரூ஑஑்஑ா஢்தாடரண பூர்வ஑஡ித்ய஡்யுப஑஡்ய “அ஑ி-஢ுதி” இதுக்தவித்யா பூர்வ்ரஸ்தலிததயா பரிபாலிதா ஡்ருத்யாதிஸி஑்஑ா ஢ித்யா஑்஑ுஸ்தா஢஑்஑திருபா ஢ீதி ப்ரதிஸ்தாப்ய அவிகலே஢ ஢஢்யா஑்஑ேஷ்வாதிருபு...

மூ-வகை நின்றனமே || 23 ||

நாதேன...

(சா.தி) நிற்கப் பெற்றோமென்கை || 23 ||

கீழ்ச் சொன்ன பரமேகாந்திகளுடைய ப்ரஸாதமே இவனுக்கு அபேக்ஷாநியமென்று மற்றைய ஸ்லாகத்தாலும் தூதிகரிக்கிறார். நாத இதி - அஸ்மத்ஸவாமியான ப்ரகவாநிடத்து தத்ரீதியொழிய...

(சா.ஸ்வ) நின்றனம், ப்ரதிஸ்திதாளானோமென்றபடி. ப்ரதிஸ்திஷ்டாதிதகளுக்கு ப்ராகவதத்வமிருந் தாலும் வர்ணாஸ்ரமாதி விரூதமல்லாத ப்ராகவதகேடூர்யமே ப்ராகவதபிமதமாக ஸாஸ்த்ரஸித்ருமாகை யாலே புத்ராதிவிஷயத்தில் பித்ராதிதகளுக்கு வந்நதநதபர்ஸ்ப்ரணாதிப்ரஸக்தியில்லை என்று கருத்து || 23 ||

இப்படி நிஸ்சிதார்த்தராய் ஸாரவிததுக்களான கृतகृत்யனுக்கு வழுவில்லாத பரமே-காந்திகளுடைய ப்ரஸாதமே ஸ்வய்ப்ரயதஜனமாக அபேக்ஷாநியமென்று சொன்னது கூடுமோ? அப் போது அகृतததபாயருக்கு ப்ராகவதஸேஷத்வமும் தத்கார்யகேடூர்யமம் அநபேக்ஷாநியமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? அவர்களுக்கும் ஸ்வய்ப்ரயதஜனமாக அநபேக்ஷாநியமானாலும் ததக்ஷதபாயதயாபேக்ஷாநியமென்னில் உபாயதயாபேக்ஷாநியமானாலும். இதரபுருஷார்த்த்யாகபூர்வகமதிஸயிதபுருஷார்த்தயாபேக்ஷாநியமல்லாமை யாலே புருஷார்த்தகாஷாரூபத்வமெந்நங்னே? கிஸ்த்ர ததக்ஷதபாயமாக ப்ராகவதவிஷயத்தில் யாஞ்நாரூபதபாயமே கர்த்வ்யமாகையாலே ப்ராகவத ப்ரஸாதமபேக்ஷாநியமன்றே? என்ன ஸ்லாகத்தாலே அகृतதபாயர்களுக்கும் உபாயதயா ப்ரலதயா க ப்ராகவதப்ரஸாதாபேக்ஷையே உண்டாகிறதென்று ஸ்வாநுஸந்நான மாக அருளிச் செய்கிறார். நாதேன இதி | ந:., ப்ராகவதஸேஷத்வரஸிகாநா் ஸாரவிதாமஸ்மாகம் | நாதே, ப்ரமஸேஷிணி | தந்நாபிநாலிகினித்யாதி ஸமபிவ்யாஹரேண கததுர்முக்ததபாதகதயா ஸித்ருே ஸர்வஸ்மாத் பரே க ஸ்வதந்ந்ரஸ்வாமிதயா ப்ராகவதஸேஷத்வகேடூர்யகரண பர்யந்ந்...

(சா.ப்ர) ஸாஸ்த்ரேண ஸ்வதக்தமர்யதாயாமவஸ்தாபநாத் | நிலைகுலையா வகை நின்றனமே, ஸ்திதிபஜ்ஜராஹித்யேன ஸ்திதாஸ்ம் | உபாயாபாய ஸயதகாபாவே நாபஜ்ஜமத்யமவூத்ய: புருஷார்த்த காஷாயா் ப்ரதிஸ்திதா அபூமேத்யர்த்த: || 23 ||

ப்ரபந்நேரநந்யப்ரயதஜனத்வபூர்வக ப்ராகவதகேடூர்யேஸ்வார்த்தத்வதூராஹித்யேன தத்ர ப்ரதிஸ்திததேவதாந்ந்ர ஸந்நத்வ கந்ந்ரஹிதேஸ்க்ர ப்ரவிதவ்யமித்யாஹ | நாதேன இத்யாதிநா |

(சா.வி) ஸ்யாநி | தநத இதராணி" இத்யாதிதா ஸ்திதிரித்யர்த்த: | குலையா வகை, யதா ந நஸ்யேத்யா | நின்றனமே, ஸ்திதாஸ்ம்: |

பூர்வ ப்ராகவத ப்ரஸாத ஂவாபேக்ஷாநிய இத்யுக்தம் தமேவ ப்ரார்த்தயதே | நாத இதி...

(சா.ஸ) கான்யைநாவஸ்திதாஸ்ம் இத்யர்த்த: || 23 ||

இப்படி நிஸ்சிதார்த்தராய் இதி வாக்யார்த்தஸங்ரஹிதமதிகாரார்த்த ஸ்வாபிஸந்ந்யாஸாஸநாப்யா் ஸஹுதய-ஹுதயாரதாஹய ஸஜ்ஜஹாதி | நாதேன இதி | ஸ்வாபிமுக்யவதி ஸுஹர்தேநேவ யாதூக்ஷிகாதிஸுகூதஸ்பாநமுக்ரேன விஜ்ஜப்ரமஹிதப்ரமபுருஷார்த்தப்ரதே - ந:, நாதே - யாஞ்நாபூர்வக...

(சா.தீ) துணசதூசுமான ஂசுவுரீயுமு, ஂநீயது, தசுமாதுவிலகணுமான கீவுலாதுமானுஂவதூதையும், ஂநீயதுபி வு, ததுதூயதுயுநது விலகணுமான ஂசுதுதூதையும், துபாயபரிஒுஒானுநுநு ஂசுதுமு ஂயாதுநீய ஂுனுறென்று கருதுது. ததுநாஂதீயாது ஂநது ஂஒுவானுதுடைய நாஂயாகிற நாலுுகினீ தாமரை ஂதுட ஂதில் பிறநது நாலுுக, நாஂபிபது. ஂதுதால் சுஒுஒணீய யதுசுுரஂ, ஂசுதுசுப்பதுபுது ஂரிஂலது. த ஂசுதுது, ஂசுசரிஂபியா நினுறுள்ள. வாது, சுவுபானுபானுரூபுரூதுநா யுுயதுயா சலாதுயுமான வுாதுகால் ந யாதுாஂஂ.

(सा.स्वा) तयास्मद्विनियोजन समर्थे । विषयसप्तमी । भगवद्विषये । तृणम्, ऐहिकपशुपुत्रादिकम् । अन्यत्, ब्रह्मपदम् । अपि, कैवल्यम् - वा, मोक्षमपि - तस्य नाभिरेव नालीकिनी, पद्मिनी - तस्या-
मुत्पन्नं नालीकं पद्मं चतुर्मुखोत्पादकम् - तेन स्पृहणीयं सौरभं यस्यास्सा - तया वाचा - नालीकस्य
चतुर्मुखोत्पादकतया तत्स्थानतया च देवतान्तर संसर्गेण पारमैकान्त्याभावेन भागवतवाचो वेदान्तर-
प्रयोजनान्तराभावेन तत्सौरभापेक्षोचितेति भावः - एवं भूतया वाचा न याचामहे, याचनान्न कुर्मः
- एतादृशफलार्थम्...

(सा.प्र) तृणमन्यत्, परिदृश्यमानतृणविलक्षणम् । तृणकल्पमैहिकैश्वर्यप्रभृतिकैवल्यपर्यन्तम् । यद्वा, तृणम्, ऐश्वर्यम् । “तृणीकृतविरिश्वादि निरङ्कुशविभूतयः । रामानुज पदाम्बोज समाश्रयणशालिनः । । एते वै निरयास्तातस्थानस्य परमात्मनः” इत्याद्युक्तप्रकारेण तृणवदनुपादेयमित्यर्थः अन्यत्, ततो विलक्षणं कैवल्यम् । अन्यदपि वा, स्वव्यतिरिक्त समस्तपुरुषार्थेभ्योऽत्यन्तविलक्षणं मोक्षमपि । स्वप्रयोजनतया न याचामहे - याचनायामकरणे हेतुर्भगवत्तवाग्वैलक्षण्यमित्याह - तन्नाभीत्यादिना - नालीकस्य भगवन्नाभिसंबन्धात्सर्वोत्कृष्टत्वेऽपि चतुर्मुखवासस्थानतया देवतान्तरसंबन्धस्यापि विद्यमानत्वात् वेदान्ताचार्यवाचः कुत्रापि देवतान्तरस्पर्शाभावात् - “एवं पुण्यस्य कर्मणो दूराद्बन्धो वातीत्युक्तप्रकारेण...

(सा.वि) तृणं, तृणकल्पम् । “मायालीढं विभवमखिलं मन्यमानास्तृणाय । कनकमपि तृणं ये मन्वते वीतरागाः - शरीर पतनावधि प्रभुनिषेवणापादनादभिन्धनधनञ्जयप्रशमदधनं दन्धनम्” इत्युक्तप्रकारेण तृणकल्पमैश्वर्यम् । अन्यत् “ततो विलक्षणं कैवल्यम् । अन्यदपि वा, किं बहुना मोक्षमपीत्यर्थः - तस्य भगवतो नाभिनालीकिनी, नाभिसरः । तत्र यन्नालीकं पद्मं अप्राकृतदिव्यगन्दादियुक्तम् । तेन स्पृहणीयम् अपेक्षणीयं सौरभं मुञ्चतीति प्रसारयतीति सौरभमुक् । तथा वाचा स्वपदाम्बुजध्यान सुप्रसन्नतुरङ्गमुखमुखविनिर्मुक्त लालासुधापानलब्धसार्वज्ञे”त्युक्तप्रकारेण हयग्रीव फेनामृतपानपरिणतया ततोऽप्यतिशयामोद कारिण्येति भावः - नाथे, भगवति । न याचामहे, एतादृश वाचा प्रार्थनीयम् किमपि नास्ति । ऐश्वर्यकैवल्ययोरनपेक्षितत्वान्मोक्षे स्व...

(सा.सं) भरसमर्पणस्वीकृतभरे नायके । तृणम्, तृणवदुपेक्षणीयमैहिकामुष्मिकमैश्वर्यम् । अन्यत्, कैवल्यम् । अन्यदपि वा, सायुज्याभिधानं मोक्षं वा । न याचामहे, न ह्यनन्यार्हया कान्तया...

மூ-சுத்தானாந்து லபேமஹி ஸ்திரதயிர்யா் சுத்தான்திசுத்தான்திநாம்

(சா.தீ) ந பார்த்தியாஹே । பார்த்தியோம். உமக்குத்தான் அநபேகிதமெதென்னவருளிச் செய்கிறார். சுத்தானாம்தியாதி । ஸ்திரதயாம், ஸ்ரீமான் ஸ்ரீமான் பார்த்தியார்த்தபுத்தியை உதையவராய். பரமேகாந்திகளானவென்றபடி. சுத்தானா், முன்பு சொன்ன அபராதருத்தியாதி-ரஹிதராய். சுத்தான்திசுத்தான்திநாம், சுத்தான்திசுத்தான்திநாம் பிர்ரட்டிமார் சொல்லப்படுகிறார்கள். அவர்களுடைய சித்தான்தமாவது...

(சா.ஸ்வ) யாத்தோபலகிதபரபதி ந கர்ம: । அத்ர எஹிகாதி புருஷார்த்த சமபிவ்யாஹரோ துத்தான்தார்த்த: - யதா எஹிகாதிபுருஷார்த்தநிமித்தம் ஸ்ரூபவிரூத்த்வாத்த்வவந்தம் ந யாத்தாமஹே ததா மோக்சமபி ந யாத்தாமஹே । ஸ்ரீமத்-பரஸாதஸ்யைவ சாரோபேயத்வாத்தாரவிதாமஸ்மாகம் ஸ்ரீமத்கேத்தார்யரூபமோக்சயாத்நம் நோகிதமிதி ஸ்வ: - தர்ஹி கிம்-பேக்யத இத்யத்ரஹ - சுத்தானாமிதி - சுத்தானாம் - அபராதருத்திரூபதோஷரஹிதானா் - ஸ்திரதயிர்யா், மஹ-விஸ்வாஸவிரோதிசுத்தா பத்தகரூபாதிசுத்தாரஹிதானா் - சுத்தான்திசுத்தான்திநா் - சுத்தான்தா:, அந்த: புரஸ்திரய: - தेषா் சித்தான்த: - பாதிர்த்யம், பரமேகாந்தியமேஷாமஸ்தீதி சுத்தான்திசுத்தான்திந: । அந்த: புரஸ்திரயோ ஹி பாதிர்த்யம்...

(சா.பர) தத்பரதா ரூபஸோரஹ்யம் நாலிகேந ஸ்பூஹ்ணியம் ஸ்வதீதி ஸ்வ: । சுத்தான்திசுத்தான்திநாம்...

(சா.வி) பரய்த்நிவ்ருத்தேசுவேதி ஸ்வ: । யதி புருஷார்த்தாந்தரமபேகிதம் ஸ்யாத்ததா ததர்மதேதாதூஸோ வாக் அஸதூஷ-பலார்த்தம் வுதா விநியோஜ்யா ஸ்யாத்ததா தாதூஷபலபரஸாவபி எதந்மாத்தார்த்தமீதூஸோவாவிநியுக்தேததிது:க்சமேவ ஸ்யாத் - “கியத்ததீதலம் விபரஜானுதத்தம் நராதிப । லக்தம் லக்தம் புநர்லக்தம் ஜானுதத்தேததிஹ்ரபிஷி” இதி வத்ததவாக் சதூஷபலாஸாவாத்ரவதோதபி ஸ்வாஸ்யவேதிநோ லஜ்ஜைவ சப்பாதிதா ஸ்யாத் - அதஸ்ததஸாவாத்ரயம் தந்யா இத்யந்வய மர்த்தஸ்தந்நாஹீத்யாதி விஸேஷணபலாஸூத்த்யதே । ததுக்தமாத்தார்யைரேவ “ததபி ச வயம் சாயம் சபுத்தமத்திமத்தலிகா பரிமலமூத்தாவாத்தா யாத்தாமஹே ந மஹீஸ்வராத்” இத்யுக்தபரகாரேண நாலிகஸ்பூஹ்ணியேத்யநேந தஸ்யா சதுர்முக-ஸ்பூஷோதஸ்தி - எததவாசஸ்து தேவதாந்தரஸ்பூஷோ நாஸ்தி - ததேவ ஸோரஹ்யமித்யபி வ்யாசக்ததே அத்ர பக்சே அநந்ய-ஸரணத்வம் பரயோஜனாந்தரராஹித்யம் அநந்யோபாயத்வமித்யாதி பூர்வாதிந்நம் ஸூத்த்யதே இதி மந்தவ்யம் - தேந க்ருதக்ருத்யதா வ்யஜ்ஜிதா - தர்ஹி கிம்ப்யபேகிதம் ந ஸ்வத்யேவ கிமித்யத்ரஹ சுத்தானாமிதி - சுத்தான்திசுத்தான்திநா் சுத்தான்த, லக்ச்மீ: । தஸ்யாஸ்சித்தான்த “ஸரேஸ்து சத்தூலா் க்ருத்வா லக்தா் பரபலாத்நம்: ।

(சா.சம்) பரஹு: காமுகோ யாத்நியஸ்ததததி ஸ்வ: । நநு சித்தார்த்தேநாபி பார்த்திய துத்தாஸஹக்ருத வாக்ஸ்வா-ஸாவ்யாத்நே யாத்நமபுபத்தமித்யத்ரஹ - தந்நாஹீதி - தஸ்ய, ஸ்வீக்ருதஸ்ரஸ்யோஹ்யவிஹீதிநாதஸ்ய । நாஹிர்ரூபா யா நாலிகினி, கமலினி - ததுத்பத்தம் நாலிகம், பத்தம் । தேந ஸ்பூஹ்ணிய ஸோரஹம் । ஸரண்யகுணகணாஹி-லபநரூபம் - தந்நமூத்தா, ஸர்வமோதகரானு கல்யாணகுணகணானு ஸர்வதோ திக்ஷுஹிமூத்த்யா வாத்தா । நஹ்யேவ் வித்யா வாத்தா சித்தார்த்தோ யாத்நதீதி ஸ்வ: । தர்ஹி கிம்ஸாஸ்யமித்யத்ரஹ । சுத்தானாமிதி । அபராதருத்தியாதி-ரஹிதானா் । ஸ்திரதயாம் । மந்த்ரேணோத்பத்தாவித்தால்யம்...

மூ-முக்தைஸ்வர்ய டினப்ரஹாதசமயாஸ(க்தி)க்தி...

(ஸா.டீ) ஢கவத்யேவ பாதித்ருத்யாடி அத்தையே ஸிட்டாந்தமாட உடையராயிருக்த்கிறவர்களுடைய மாஹா஢ாகவத்ருடைய முக்தைஸ்வர்யேத்யாடி - முக்தருடைய ஁ஸ்வர்யம், ஸடா ஢கவத் பரிபூர்ணாநு஢வாடிகள - அதுலே ஁ரு படல். அதுக்கு ப்ரஹாத சமயாஸக்தி ப்ராட: காலாஸக்தி஁யை மோக்தத்துக்கு அவ்யவஹித்பூர்வ஢ாவியாந, ப்ரத்யூஷமான இத்தால் பர்மையகாந்திப்ரஸாடத்தில் மோக்தஸ்யாடிர஢ாவித்வ் ஸூக்திம்...

(ஸா.ஸ்வா) ஸாலின்ய: பத்யர்த்஢ோகா: பத்யதீந஢ோகாஸ்ச | ததா டாத்மாதீந஢ோகாத்மாத்த் ஢ோகரஹிதானா் பர்மையகாந்திநாம் | யத்ரா ஁த்மாதீந ஢ோகாத்மாத்த்஢ோகரஹிதானா் பர்மையகாந்திநாம் | யத்ரா ஁த்மாதீந ஢ோகாத்மாத்த்-஢ோகரூபடோஷரஹித்வம்பி ஸுட்டானாமித்யத்ரு விவக்தித்ம் | ஸுட்டாந்தஸிட்டாந்திநாமித்யத்ரு பாரமையகாந்த்ய் விவ-க்தித்ம் | ஁வ் ஢ூதானா் ஢ாகவதானா் முக்தைஸ்வர்யடின ப்ரஹாதசமயாஸக்தி, முக்தானாமையஸ்வர்ய பரிபூர்ணத்ருஹ்யானு஢வ: | தடேவ டின "ஸகூட்விஹைவாஸ்ய ஢வதி" இதிஸ்த்ருதே: | தஸ்ய டினஸ்ய ப்ரஹாதசமயாஸக்தி:, ப்ராட: காலா-ஸக்தி஁யை | ப்ரஸக்தி, ப்ரஸாடம் | ஁தாட்ஷ஢ாகவத்ப்ரஸாடே ஸதி ப்ர஢ாதே ஸதி டினா஢மனவந்மோக்த: ஸ்வத் ஁வ ஢வதீதி ஢ாவ: | ஸ்வத்ருந்நிஷ்டாபேக்த்யா ஢ாகவத் நிஷ்டாயா வரிஷோபாயத்ராட்ராகவத் ப்ரஸாடமேவ ஹி முஹூர்஢ே-மஹி | ஁பாயததா டலததா ட ல஢ேமஹீத்யர்த்: | அத்ரு ஢கவத்ருப்யே மோக்தபர்யந்தபுரூஷர்த் ந யாடாமஹே | கின்து ஢ாகவத்ப்ரஸாடரூபபுரூஷர்த்மேவ யாடாமஹ இத்யநுக்தேமோக்தபர்யந்தபுரூஷர்த் ந ல஢ேமஹி | கின்து ஢ாகவத்-ப்ரஸாடமேவ ல஢ேமஹீதி ட ஁க்யரூப்யேணானுக்தே: முக்தைஸ்வர்யடினப்ரஹாத சமயாஸக்திமிதி மோக்தஸாடநத்ருவ்டுக்தே-ஸ்சோபாய஢ூத்஢ாகவத்ப்ரஸாட ப்ராத்த்நாபரோ஁ப்யய் ஸலோக இதி ஸாரடீபிகாட்யநுஸாரிணி ரீதி: | |

அத்ரு ட்ரமிடோபநிஷத்ஸட்ஹஸ்திகா஢ாப்யடீகாயா் லிட்ஹிதாஸ்த்ருவாமிநா் ஸ்ரீமத்ருடேடாந்தராமானு஢மஹாடேஸி-கானா் ஁ஸ்ய ஸலோகஸ்ய யோ஢னா டாதூரீ லிட்ஹ்யதே | நாத்தேஸ்தூண மந்யடந்யடிதி ஸலோக "நேடுமாத்த்ரு கடிமை" ஁ன்கிறத்திருவாய்மொழியில் ஸாரர்த்ங்களை ஁ல்லாம் ஸட்ரஹிக்கிறது. தூணமேன்த்ரு முதல் பாட்டால் ஸொன்ன ஁ஸ்வர்யத்தை ஁ந்யத் ஁ன்த்ரு இரண்டாம் பாட்டில் ஸொன்ன கைய்ய த்தை இரண்டாந்தரம் ஁ந்யத் ஁ன்த்ரு மூன்த்ராம் பாட்டில் ஸொன்ன மோக்தத்தை அபி ஸட்டமநுக்த ஸமுடா...

(ஸா.ப்ர) ஸுட்டாந்தஸ்ய ஸிட்டாந்த ஁வ ஸிட்டாந்தோ யேஷா் தே ததூக்தா: | "ஸரீஸ்து ஸங்ஙுலா் க்ருத்ரா லங்ஙா் பர்..

(ஸா.வி) மா் நயேட்டி காகுத்ஸ்தஸ்தத்ருதஸ்ய ஸட்ஷா் ஢வேத்" இத்யுக்த ஸ்வநிர்஢ர்த்ருவ் தாட்ஷாநிஸ்சயவதா் ஸ்திஹித்யா் ஸுட்டானா் ப்ரபந்நானாம் | முக்தைஸ்வர்யமேவ டின தஸ்ய ப்ரஹாதசமயாஸக்தி ப்ராட: கால...

(ஸா.ஸ) ஸ்ருபாடித்ருய நிஷாவதா் க்ருத்க்ருத்யானாம் | ஸுட்டாந்தஸிட்டாந்திநா், "அப்ராஸ்தித்ரு: பரிஹர்ந்" இத்யுக்த வித்யா மஹாரா஢ாந்த: பூர்ப்ரதான பூரந்டீஸிட்டாந்தஸமான ஸிட்டாந்தானா் பர்மையகாந்திநாம் | முக்திகாலீந யடேஸ்வர்ய ஢கவடநு஢வ பரிவாஹரூபத்ருக்ஷ்யஸாம்ப்ரா஢்ய் தடினஸ்தானீய் தஸ்ய ப்ரஹாதஸ்தானாபந்நோ யஸஸமய: "தஸ்ய தாவடேவ டிரம்" இத்யுக்த஢ர்ஸமர்ப்பணாநந்தர்...

மூ-புரஸத்திம்

(சா.தி) ஸாகவதபுரஸாத் ஸவ்யபுரயோஜனஸாகையாலே இதில் ஸோகஸாதனதவோக்தி யதாவஸ்திதஸான...

(சா.ஸா) யகஸாய் ஆறாம் பாட்டில் ஸொன்ன ஸர்வேஸ்வரானந்தத்தைக் கணிக்கிறது. வா ஸஃத்
 ச ஸஃத்பரியஸாய் அனுக்த ஸஃத்ருயத்துக்கு ஸஃத்ருயகஸாய் ஂஸ்வரியாதிசுருத்ருத்தில் ஂகைத்ருதைப்
 போலே ஂவற்றின் ஸஃத்ருயத்தையும் யாசியோஸென்கைக்காக ஂருக்கிறது. இத்தால்
 ஂரண்டாம் பாட்டில் ஂஸ்வரியகைவல்யயோஸ்ஸஃத்ருயம் ஸொன்னதுவும், ஆறாம் பாட்டில் ஸோகா-
 நந்தஸ்வேஸ்வரானந்தயோஸ்ஸஃத்ருயம் ஸொன்னதுவும் ஂவை எல்லாத்தினுடைய ஸஃத்ருயத்துக்கும்
 ஂபலகஸெனென்று ஸூசிதஸாயிற்று. ந யாசாமஂ என்றது ஸாகவதஸேஸ்த்ருஸாபேக்யா ஂஸ்வரியாதி
 களுக்கு நிகர்ஷ ஸொல்லுகிற ஂப்பாட்டுக்களில் ஃலிதார்த்தத்தை அருளிச் ஸெய்தபடி யதா,
 ஏழாம் பாட்டில் “அடிக்ஃழ் புருதலன்றி” என்று ஸோகத்தை நிஸேதித்தது கைஸுதெனவாதல்,
 ஂபலகஸஸாயாதல் என்றது “ஃபாங்கேழ் புருழ்கள்வாயவாய் ஸொழி பட்டோடும்
 கவியமுதம் நுகர்ச்சி” என்று நாலாம் பாட்டு, ஂந்தாம் பாட்டுக்களிலே ஸொன்ன
 ஃரஃபுருஷகுணவிஸயகவிதாரகனவைஃவத்தை ஸூசிப்பித்தபடி. தந்நாஃபிநாலிகினிநாலிகஸுஃஃஃஃ
 என்கிற விஸேஸத்தாலே நாஃபிபஃப் ஸாகவதஸேஸஸாகப் ஃபெறாதே கைவல் ஸாகவச்சேஸஸாய் சதுர்ஸுஃ
 ஂுக்கு அவாஸஸாகையாலே ஂவதான்த்ருஸ்பர்ஷமும் கலசியிருக்கிறதென்றும், தம்முடைய
 திருப்பவளம் ஸாகவதகைஃஃஃ பண்ணப் ஃபெற்று ஂவதான்த்ரு ஸஃப்ந்ருஃந்ருஃந்ருஃந்ருஃந்ருஃந்ருஃ
 தென்று, என்றது முதல் பாட்டில் துடங்கி ஂஸ்வரியாதிசுருகளில் காட்டில் ஸாகவதஸேஸ்த்ருஸத்
 துக்குச் ஸொன்ன வைலகஸ்யத்தை விவகிச்சுகிறது. ஸஃத்ருநாந் ஸ்திரதியாஸென்றது “கோதிலடி
 யார்” என்கிறத்துக்கு விவரணம் - ஸுஃத்ருநாந்ஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃ
 என்கிறத்துக்கு விவரணம் । ஸுதேஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃ
 என்கிறவிடத்தில் நல்ல என்கிற ஃதத்துக்கு தாத்ருயம்ருளிச் ஸெய்தபடி. ஃரஸத்திஸென்றத்
 தாலே கோஸ்பாஂஂஂஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃ
 பாட்டு துடங்கி அருளிச் ஸெய்த ஸ்ஸேஸஸஃவாஸசரஸாவதிதாஸ்ய தாஸ்யங்களுஃபிப் ஃதத்தில்
 விவகிதங்கள் - ஸுஃஃ
 லஃஃ
 என்று அநுஃந்ருகளுக்கு இது லஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃஃ
 ஂனி இத்திருவாய் ஸொழியிலே “தீக்கதிகள் ஃற்றும் தவிர்ந்து” இதாதிசுருகளாலே
 ஸர்வேஸ்வரஂுடைய ரகஸபுரகாங்களைச் ஸொன்னதுகஸெல்லாம் நாய் ந: என்கிற ஂடத்திலே...

(சா.ஃர) ஃலாதின: । ஃநாயேததி காருதஸ்தஸ்ததஸ்ய ஸதூஷ் ஃஃவத்” இதி ஸாகவததிஸாயாஃரய்ஃவஸித-
 ஸ்வாதி...

(சா.வி) ஸஃஃந்ருஃஃஃஃஃஃஃ ஃரஸத்தி ஃரஸாதம் । லஃஃ
 ஸவ்யம் ஃரயோஜனதென ஸாகவதஃரஸாத...

(சா.ஸ) நிர்யாநாவதிக்கால: । தஸ்திந்நாஸக்தா । ஸேஸிதஃபதிதயா தீகாஸெவோதீகஸந்ருவஸ்திதிதஸாயாந் ததத்...

மூ-முஹ: || 37 ||

இதி கவிதார்திகஸிஹஸ்ய ஸர்வதந்ரஸ்வதந்ரஸ்ய ஸ்ரீமத்ரேங்ஙுடநாதஸ்ய வேதாந்தாசார்யஸ்ய க்ருதிஸு
ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ருயஸாரே புருஸார்த்காஸ்டாஹிகார: ஷோடஸ: || ஸ்ரீமதே நி஑மாந்ரமஹா஢ேஸிகாய நம: ||

(ஸா.஢ீ) ஡ா஑வதப்ரஸா஢ப்ர஡ாவபரமித்ருதனை. ப்ரஸத்தி, ஁கப்஡ையை அ஢ித்ருக்க஢ிப் ஡ெறத்ரு
கடவோமென்கை. || 37 ||

இதி ஸ்ரீஸார஢ீபிகாயாं புருஸார்த்காஸ்டாஹிகாரஸுஷோடஸ: ||

(ஸா.ஸ்வா) ஸங்஑ூஹிதங்ருகள் ஁க இஸ்ஸுலோகத்ருதால் த்ருவாய்மொழித்ருக்ரு ஸாரோ஢்ருவரேண வ்யா஁யாந்
பண்ணிற்றாயிற்றூ || 37 ||

இதி ஸ்ரீ ஁த்ருதரஸாராஸ்வா஢ிந்யாं புருஸார்த்காஸ்டாஹிகாரஸுஷோடஸ: ||

(ஸா.ப்ர) ஸயோஙபி மா஡ூ஢ிதி ஡஑வ஢ிதஸ்யைகநிஸ்டாநாமித்யர்த்ரு: | ஁வ் ஡ூத்ரு ஡ா஑வதகைங்ருய்விஸிஸ்ட-
தத்ருஹவாஸோ நித்யஸூரிஸஹவாஸதுத்யதயா பரம஡஑்ய இதி ஡ாவ: || 38 ||

இதி ஸ்ரீஸாரப்ரகாஸிகாயாं புருஸார்த்காஸ்டாஹிகார: ஷோடஸ: |

(ஸா.வி) மேவாபேக்ஸாமஹே நான்ய஢ிதி ஡ாவ; | ப்ர஡ாதஸமயாஸத்ருதிமிதி ஡ா஑வதப்ரஸா஢ப்ர஡ாவபரதயோத்ருத்ரு ந
ஸா஢நதயேதி ஢்யேயம் || 39 ||

இதி ஸ்ரீஸாரவிவரிந்யாं புருஸார்த்காஸ்டாஹிகார: ஷோடஸ: ||

(ஸா.ஸ்) காலகர்த்ருவ்யநிரபரா஢ஸ்வய்ந்ப்ரயோஜநபா஁த்ருகாலிக ஢ர்மாஸத்ருக்தா: | தேஸாं முஹ: ப்ரஸத்தி, தத்ருவிஸயகைங்ருய்
ஸா஢்ய ப்ரஸா஢் ல஡ேமஹி, ஁ஸாஸேமஹி || 39 ||

இதி ஸ்ரீ ஸார஢ீபிகாஸங்ருஹே புருஸார்த்காஸ்டாஹிகார: ஷோடஸ: ||

श्रियै नमः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

।। शास्त्रीयनियमनाधिकारः ।।

मू-मुकुन्दे...

(सा.दी) अथो तदीयपर्यन्तकैङ्कर्यनियतस्य तु । पुंसश्शास्त्रीय सरणिरनुरोधेति वर्ण्यते ।।

(सा.स्वा) இப்படி पूर्वाधिकாரத்திலே “அழியாமறைநூல் நீதி நிறுத்த நிலைகுலையா வகை நின்றனமே” என்ற இவ்அधिकாரிக்கு शास्त्रवश्यतै உண்டானதாகச் சொன்னது கூடுமோ? இப்ப்ரபந்நாधिकாரிக்கு ऐहिकामुष्मिकफलार्थமாதல் पूर्वदशैயில் போலே உபாய-निष्पत्त्यर्थமாதல் भक्तियोगनिष्ठனைப் போலே அஃமாதல் நित्यநைமித்திகாत्मक शास्त्रीय-स्थिति अननुष्ठैयையாகையாலே मुक्तனைப் போலே स्वयं प्रयोजन कैङ्कर्यமே अनुष्ठेयமாகையால் मुक्तனைப் போலே தானே शास्त्रापेक्षै இல்லையே? ஆகையாலே स्वेच्छानुगुणமாகவே कैङ्कर्यनमनुष्ठेयமன்றோ? प्रपन्नனுக்கு “कृतकृत्यस्सुखी भवेत् - अनुष्ठितक्रतुशतः” என்று कर्तव्यம் ஒன்றுமில்லை என்று சொல்லுகையாலே सन्ध्यास्नानादिविधियும் अप्रपन्न विषयமன்றோ? प्रपन्नविषयத்திலும் वर्णाश्रमादिधर्म कर्तव्यமென்று प्रातिस्विकवचनமுண்டாகி லன்றோ कृतकृत्यः अनुष्ठितक्रतुशतः इत्यादிகள் प्रशंसापरமென்று சொல்லலாவது? किञ्च “श्रुतिस्मृतिस्सदाचारस्वस्य च प्रियमात्मनः” என்றும் “आत्मनस्तुष्टिरेव च” என்றும் சொல்லப் பட்ட धर्मानुष्ठान प्रमाणங்களிலே कृतकृत्यः என்று प्रपन्नனைச் சொல்லுகையாலே इतर विषयங்களிலே श्रुतिस्मृतிகள் प्रमाणं प्रपन्न विषयத்தில் स्वस्य च प्रियमात्मनः என்றும் व्यवस्थை கொள்ள வேண்டுகையாலே प्रपन्नனுக்கு शास्त्रமன்றிக்கே ऐच्छिकமாகவே भगवद्भागवत कैङ्कर்யானुष्ठானं பண்ண வேண்டாமோ? किञ्च श्रीभाष्यकारர் चरमदशैயிலே समीपवर्ति...

(सा.प्र) एवं कृतकृत्येन स्वनिष्ठाभिज्ञेन प्रपन्नेन भगवद्भागवतविषयेऽत्यादरेण कर्तव्यस्य कैङ्कर्यस्य भगवद्भागवत प्रीत्यैकफलकतया निषिद्धैरपि यदि भागवतानां स्वस्य वा प्रीतिर्भवेत्तदा तैरपि कैङ्कर्यं कर्तव्यं स्यादित्याशङ्क्य शास्त्रानुगुण्येन कर्तव्यत्वं समर्थयते । प्रपन्नेन नित्यसूरिभिरिव भगवदत्यन्ताभिमतस्यैव कर्तव्यत्वाद्यावच्छरीरपातं मुक्तानामिव भगव...

(सा.वि) भागवतैः कैङ्कर्यमवश्यं कार्यमित्युक्तम् - निषिद्धैरपि भागवतप्रीतिर्जायते चेत्...

(सा.सं) इत्थमधिकाराभ्यां भगवति भागवतेषु च कर्तव्यत्वेन समर्थितं यत्कैङ्कर्यं...

[illegible]

(सा.प्र) दधिप्राय साक्षात्काराभावाच्छास्त्रपर्यालोचनेन करणे निषिद्धस्याप्यनु प्रवेश संभवात्तदनुष्ठाने च “यद्यदाचरति श्रेष्ठः तत्तदेवतरे जनाः” इत्याद्युक्त प्रकारेणेतरेषां शास्त्रीयनियमाति लङ्घनहेतुत्वेन स्वस्य परेषाञ्च “मद्वक्तोऽपि न वैष्णवः” इत्युक्त भगवदप्रीतिविषयत्वापातादवश्यं शास्त्रीयनियमोऽनुसरणीय इत्याह । मुकुन्दे निक्षिप्येति । अनघः “तदधिम उत्तर...

(सा.सं) तद्यथा शास्त्रमेव कार्यमिति निर्वहणायाधिकारान्तरमारभमाणः प्रतिपाद्यं सोपपत्तिकं सङ्गृह्णाति - मुकुन्द इति । मुकुन्दे स्वभरं निक्षिप्य । अनघः मुक्तवदप्रत्यक्षितस्वामिहृदयः । असौ, शुद्धान्तसिद्धान्तो । स्वतन्त्रस्य, यथेष्टं विनियोक्तुं समर्थस्य । श्रुतिस्मृतिरूपाज्ञासिद्धान्तम्...

मू-परित्यागे सद्यस्त्वपरविविधानर्थजननादलङ्घ्यामामोक्षादनुसरति शास्त्रीय...

(सा.दी) व्यतिरेकदृष्टान्तोऽयम् । मुक्तास्तु विदितस्वामिहृदयाः स्वयं शास्त्रं विना प्रत्यक्षेणाविदितस्वामिहृदयाः । हेतुगर्भमिदं पदम् । अविदितस्वामिहृदयत्वादिति - स्वतन्त्रस्य भगवतः - आज्ञया, श्रुतिस्मृतिरूपया - सिद्धां, विहिताम् । अत एवालङ्घ्याम् । लङ्घने प्रत्यवायं दर्शयति - परित्याग इत्यादिना - शास्त्रीयनियमत्यागे सद्यः, तत्रैव जन्मनि । स्वस्य परेषां च विविधानामनर्थानां प्रत्यवायानां जननात् - अनर्थाः इह भगवदप्रीतिपरमवैदिकनिन्दा - परत्र नरकपातादयः - शास्त्रीयपद्धतिं, शास्त्रोक्त नियममार्गम् । आमोक्षात्, एतद्देहावसान...

(सा.स्वा) स्वामिकैङ्कर्यावश्यं भावात् कैङ्कर्यस्य च स्वाम्यभिमतचरणरूपतया इदं स्वाम्यभिमतमिदं नेति बद्धदशायां शास्त्रमन्तरेण ज्ञातुमशक्यत्वादिति भावः - स्वाम्यभिमतज्ञानार्थं शास्त्रोपेक्षायामपि मुक्ततुल्यस्यास्य स्वरूपेण कैङ्कर्यत्यागे को दोष इत्यत आह । परित्याग इति । सद्यः, इह जन्मन्येव । स्वस्य परेषां च विविधानर्थजननात् । स्वस्यानर्थः “अन्धा भवन्ति काणा भवन्ति” इत्याद्युक्तोपक्ले-शादिकम् । परेषामनर्थाः “यद्यदाचरति श्रेष्ठस्तत्तदेवेतरे जनाः” इत्यनुसारेण परेषां स्वाचारमालोक्या-कृत्यप्रवृत्त्यादि रूपाः - अतः, आमोक्षात् - शरीरत्यागपर्यन्तम् । अलङ्घ्याम्, अनतिक्रमणीयाम् । शास्त्रीयसरणीम्, श्रुतिस्मृत्यादिमार्गमनुसरति । अत्रालङ्घ्यामित्यनेन “एवं विलङ्घ्यन्मर्त्यो मर्यादां वेद निर्मिताम् । प्रियोऽपि न प्रियोऽसौ मे मदाज्ञाव्यतिवर्तनात्” इत्यादि वचनं सूच्यते । अनुसरतीति वर्तमाननिर्देशेन अविच्छिन्नसंप्रदायागतत्वसूचनेन सत्संप्रदाय प्रमाणमपि सूचितम् । पूर्वार्धेनान्यथा सिद्धलङ्घनं शास्त्रानुसरणे प्रमाणमुपन्यस्तम् - आमोक्षादित्यनेन कृतकृत्यत्वेऽपि स्वतो वर्णा-श्रमादिरहित स्वस्वरूपनिष्ठावत्वेऽपि वर्णाश्रमाद्यनुबद्धदेहसंबन्धस्यैव शास्त्रवश्यतायां...

(सा.प्र) पूर्वाघयोरश्लेषविनाशौ तद्व्यपदेशात्” इत्युक्तप्रकारेण प्रपत्तिक्षण एव विनष्टाश्लिष्टपुण्यपापः । ब्राह्मण्यादिविशिष्टशरीरसंबन्धमधिकृत्य विधिनिषेधानां प्रवृत्तत्वाद्यावच्छरीरपातं शास्त्रीय...

(सा.वि) नुपपत्तिश्चेति ध्येयं - सद्यस्तत्क्षण एव । स्वपरविविधानर्थं जननात्स्वस्यानर्थशिष्टगर्हा-भगवदपचारः तदप्रीतिरित्यादिः - परेषां पुत्रादीनां “यद्यदाचरति श्रेष्ठः” इत्यनेन न्यायेन तैरपि शास्त्रीयाननुष्ठाने वर्णसाङ्कर्यादि दोषो नरकपातादि विविधानर्थोत्पत्ति प्रसङ्गात् - स्वयं, स्वेन । अविदित स्वामिहृदयः, अप्रत्यक्षीकृत स्वाम्यभिप्रायश्शास्त्रेणैव स्वाम्यभिप्रायस्य ज्ञातव्यत्वादिति भावः - अलङ्घ्यामतिक्रमानर्हम् । शास्त्रीयसरणिं आमोक्षादनुसरति - अनु...

(सा.सं) शास्त्रवश्यानां सतामाचारपद्धतिमनुसरति, अनुवर्तते । शास्त्रीयमर्यादयैव कैङ्कर्यमिति यावत् । किमर्थमित्यत्राह । परित्याग इति । बुद्धिपूर्वमतिवर्तने स्वस्य स्वानुविधायिनां च तत्तदायत्तप्रीति-विशेषालाभः । मनः कालुष्यम्, शिष्टगर्हाशिक्षाविशेषः । तदुत्तरकैङ्कर्यरुच्यनुदयः । ततः क्रमेणापराध-रुच्युदयदिरूपानर्थजननादलङ्घ्याम्, “लङ्घ्यन्शूल...

மூ-சரணிம் । இம்ஸேஷத்வஸம்வந்தமடியாக ஸ்ரீமதாபிஷேகவிஷயங்களில் இவன் பண்ணும் கைஞ்சுரம்
 ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியாலேயோ? ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியாலேயோ என்னில் இருள் தருமா ஞாலத்துளிருக்
 கிற இவனுக்கு ஸாஸ்திரபிஷேகவிஷயக்காக வேண்டுகையாலே யதாஸாஸ்திரமாய் ஸாஸ்திர விகல்பித்தவற்றில்
 யதாஸாஸ்திரபிஷேகக் கடவது...

(சா.தி)பரீயந்தம் । அநுசரதி, அநுசரேதி விதிவிவகித: ।। 35 ।। இம்ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசாரத்தை
 உபபாதிப்பதாகக் கோலி ப்ரஸநபூர்வமாக அத்தை ப்ரதிஜைப் பண்ணுகிறார். இம்ஸேஷத்வ-
 யாடியால் இருள் தரு மாஞாலத்துள் அஜானஜனகமான இம்மஹாபூதிரீதியிலென்கை. யதா-
 ஸாஸ்திரமாய், அவிகல்பிதஸ்தலத்தில் யதாஸாஸ்திர கர்த்வியவ்யஸ்தை “தண்டுவேர்வா யவேர்வா ஜுஹ்யாத்” என்று
 விகல்பிதஸ்தலத்தில் தன் ரீதியாலே ஒன்று கர்த்வியமாம் இவ்வர்த்தத்தை உபபாதிப்பதாக...

(சா.ஸா) நிமித்தவாதிரபி சூயதே என்று கருத்து ॥ 37 ॥ இப்படி ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசரணம்
 கூடுமோ? “ஸ்வஸ்ய ச ப்ரியமாத்மந: - ஆத்மநஸ்துஸ்திரேவ ச” என்று ஸ்வாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசரணமாகவே
 கைஞ்சுரபிஷேகரீதியானுசரணம் பண்ண வேண்டுமென்று ப்ரமாணம் சொல்லுகையாலும் க்ருதக்ருத்யதயா ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசரண-
 யில்லாமையாலும் ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசரணம் கூடுமோ? என்கிற அபிபிராயத்தாலே ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசரண-
 தாலே ஸஜ்ஜஹிதார்த்தத்தை விஸ்தரேணுபபாதிக்கிறார். இம்ஸேஷத்வஸம்வந்தமடியாக இயாதினா । இருள் தரு
 மாஞாலத்துள் இதி । இருள், அஜானத்தை. தரு. தரா நிற்கிற. மா, மஹத்தான.
 ஞாலத்துள், லோகத்தில் ஸ்ரீமதாபிஷேகரீதியானுசரணமாகவே கைஞ்சுரபிஷேகரீதியானுசரணமாகவே
 இருக்கிற,வர்தமானான இவனுக்கு ஸ்வாமியபிஷேகரீதியானுசரணம் ப்ரத்யக்ஷமல்லாமையாலே ஸாஸ்திரபிஷேக-
 மாகையால் அர்த்தசாமர்த்த்யரூபானயதா ஸித்தலிங்கப்ரமாணத்தாலே ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசரணமாகவே
 “ஸ்வஸ்ய ச ப்ரியமாத்மந:, ஆத்மநஸ்துஸ்திரேவ ச” இயாதினா ஸாஸ்திர விதிவிகல்பிதார்த்தங்களிலே
 அந்யதரானுபாபகங்கள் என்று கருத்து. ஆகையால், அந்யதாஸித்த லிங்க ப்ரமாணத்தாலே
 ப்ரபந்நனுக்கு ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசரணமாகவே “க்ருதக்ருத்ய: । அநுஸ்திதக்ருதஸ்த:” இயாதினா ப்ரஸ-
 பரம் என்று கருத்து. இப்படி அந்யதாஸித்தலிங்கப்ரமாணத்தாலே ஸதஸம்ப்ரதாய...

(சா.ப்ர) சரணிந் த்யாஜ்யேதி ஸாவ: ।। 36 ।।

எவ் ஸ்லோகே ஸஜ்ஜஹிதம் ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசரணம் ஸோபபதிக்க விஸ்தரேணாஹ । இம்ஸேஷத்வஸம்வந்தமி-
 யாதினா । இருள் தரு மாஞாலத்துளிருக்கிற இவனுக்கு “ஸ்ரீமதாபிஷேகரீதியானுசரணமாகவே
 இயுத்தப்ரகாரேணாஜான ஹேதுபூதப்ரகூதிமண்டலே ஸ்திதஸ்யஸ்ய । நந்வேவ் ஸாஸ்திரபிஷேகரீதியானுசரணமாகவே...

(சா.வி) சரணி ப்ராப்தமிதி ஸாவ: ।। 37 ।।

இருள் தரு, அஜானப்ரதாயாம் - மாஞாலத்துள், மஹாபூமௌ ப்ரகூதிமண்டலோபலக்ஷணமேதத்
 இருக்கிற, வித்யமானஸ்ய । இவனுக்கு, அஸ்ய கை விளக்காக, ஹஸ்தஸ்திபிஷேகரீதியானுசரணமாகவே ।

(சா.ஸ) மாரோஹேத், அஜாஞ்ஜேதீ மம த்ரோஹீ” இயபிஸந்நிபலாடலஜ்ஜனீயாத் அமோக்ஷாடநுசரதீத்யர்த்த: ।। 38 ।।

இத்யம் ஸஜ்ஜஹிதம் விப்ரதிபதிப்ரதர்ஸநப்ரஸநபூர்வம் விவ்ருணோதி - இம்ஸேஷத்வஸம்வந்தமிதி...

மூ-அதெங்ஙனேயென்னில் எம்பெருமானார் திருநாட்டுக்கெழுந்தருளுகிறபோது श्रीपादத் திலேசேவித்திருந்த முதலிகளுடைய आर्தியைக் கண்டு இவர்களை அழைத்தருளி என்னுடைய வியோகத்தில் देहत्यागं பண்ணினாருண்டாகில் ஆளவந்தார் श्रीपादமே என்னோடவர்களுக்கு சம்பந்தமில்லை என்று அருளிச் செய்ய இவர்களும் இத்தைக் கேட்டு மிகவும் शोकार्तरாய் இனி எங்களுக்குச் செய்ய வடுப்பதேதென்று விண்ணப்பம் செய்ய இவர் அருளிச் செய்தருளிய வார்த்தை, ஒருவன் प्रपन्नனானால் அவனுடைய आत्मयात्रै भगवदधीनையாகையாலே அதில் அவனுக்கு अन्वयம் இல்லை. உண்டென்றிருந்தானாகில் आत्मसमर्पणं பொய்யாம் இத்தனை.

(சா.தி) आकाङ्क्षையை उद्वाविப்பிக்கிறார். அதெங்ஙனேயென்னில் इत्यादियाல் - “वेद-मनूच्याचार्योऽन्तेवासिनमनुशास्ति” என்று विहितमाय “यान्यनवद्यानि कर्माणि । तानि सेवि-तव्यानि । नो इतराणि” என்னுமாப் போலே இருக்கிற सदाचार्यानुशासनத்தை प्रमाणமாகக் காட்டுகிறார். எம்பெருமானார் इत्यादियाல். आर्தியை, भाविस्ववियोगप्रयुक्तार्தியை. श्रीपादம், श्रीपादத்தாணை...

(சா.சுவா) विरुद्धமாக प्रपन्नனுக்கு शास्त्रानुसरणं कर्तव्यமென்று नियமிக்கக் கூடுமோ? என்கிற अभिप्रायத்தாலே शङ्किத்து उत्तरமருளிச் செய்கிறார். அதெங்ஙனே என்னில் इत्यादिना । எம்பெருமான் अनादिर்த்திருக்குமென்னுமளவாலே. ஆளவந்தார் श्रीपादं, श्रीपादத்தாணை என்றபடி.

(சா.பு) कर्तव्यत्वोक्तिदर्शनप्रवर्तक रामानुजाचार्यवचनविरुद्धा स्यात् । शिष्यप्रश्नोत्तरे तैश्शास्त्रीयमेव कर्तव्यमित्यनुक्त्वा भाष्यप्रवर्तनादेरेव कर्तव्यत्वोक्तेरित्यत्र तेषां शास्त्रीयत्वाच्छास्त्रीयेषु केषाञ्चिदुक्तेस्-सर्वोपलक्षणत्वान्न विरोध इत्याह । அதெங்ஙனேயென்னில் इत्यादिना । शास्त्रीयस्यावश्यकर्तव्यत्वं कथमित्यर्थः ।

(சா.வி) திருநாட்டுக்கு, परमपदस्य । எழுந்தருளுகிறபோது, गन्तुमङ्गीकृत्यस्थितिसमये । முதலிகளுடைய प्रधानशिष्याणां । கண்டருளி, द्रष्टुं दयां कृत्वा - அழைத்தருளி, समीपागमनाय दयां कृत्वा, आहूयेति यावत् - ஆளவந்தார் श्रीपादமே, யாமுநாচার்யश्रीपादो भवद्विरति क्रान्तस्स्यादिति भावः - என்னோடும் इति - तावन्मात्रशपथेन तेषां अविरोधं विचार्य - என்னோடு, मया सह - அவர்களுக்கு देहत्यागं चिकीर्षतां । சம்பந்தமில்லை, சம்பந்தो नास्ति । என்றருளிச் செய்ய, इति श्रीसूक्त्या दयां कुर्वति । இத்தை, एतत् । கேட்டு, श्रुत्वा । இனி, इतः परम् । எங்களுக்கு, अस्माकं செய்ய வேண்டுவது, कर्तव्यम् । எது, किम् । என்று விண்ணப்பம் செய்ய, इति विज्ञापयत्सु । இவர், एतैः यतीन्द्रैः । அருளிச் செய்தருளிய, उपदेष्टुमनुगृहीता । வார்த்தை, वार्ता, श्रीसूक्तिः । உண்டென்றிருந்தானாகில், उपायान्वयोऽ-स्तीति विद्यते चेत् । பொய்யாமித்தனை, वृथा स्यात् ।

(சா.ச) அதெங்ஙனேயென்னில் इत्यस्य “ज्ञानी तु” इत्यारभ्य “निजकर्मादिभक्त्यन्तं कुर्यात्प्रीत्यैव” इति यामुनोक्ति संप्रदाय विरोधात्कथमेवं निर्णय इत्याशयः । इमामाशङ्कामुत्तर कृत्यपरया भाष्यकृतसूक्त्या “अशास्त्रमासुरं कृत्स्नम्” इति युक्तिबलाच्च परिहर्तुमाख्यायिकामवतारयति । எம் பெருமானார் इत्यादिना । आत्मसमर्पणं, आत्मरक्षाभरसमर्पणम् । பொய்யாம்...

மூ-தேஹ்யாத்ரே கர்மாதிநையாகையாலே அதுக்குக் கரைய வேண்டா, கரைந்தானாகில் நாஸ்திகனாமித்தனை; ஆகையால், உபயயாத்ரேயையுங் கொண்டுவனுக்கு கார்யமில்லை. ஆனால், மனோவாக்யங்களாகிற த்ரிவித்கரணங்களையும் கொண்டு வேண்டிற்று செய்து திரியவமையுமோ? என்னில், அது இவனுக்கு ஸ்வரூபமன்று. உபாயாஸ்த்தில் அந்வயமில்லாவிட்டாலும், ப்ராப்யமான கைட்யுத்திலே இவற்றை அந்வயிப்பிக்குமத்தனை. அதில் இவனுக்கு இருந்த நாள் பண்ணலாம் கைட்யு ஐந்து உண்டு. அவையாவன: 1) பாப்யத்தை வாசித்து ப்ரவர்திப்பித்தல், 2) அதுக்கு யோக்யதேயில்லையாகில் அருளிச் செயலைக் கேட்டு ப்ரவர்திப்பித்தல், 3) அதுக்கு யோக்யதேயில்லையாகில் உகந்தருளின திவ்யதேஸங்களுக்கு அமுதுபடி, சாத்துப்படி, திருவிளக்குத் திருமாலைகளை உண்டாக்குதல், 4) அதுக்கு யோக்யதே இல்லையாகில் த்ரயத்தினுடைய அர்யானுஸந்தானம் பண்ணுதல், 5) அதுக்கு யோக்யதே இல்லையாகில் என்னுடையவன் என்று அபிமானிப்பான் ஒரு ஸ்ரீவைணவனுடைய அபிமானத்திலே ஒதுங்கி வர்த்தித்தல் செய்யலாம்...

(சா.தி) ஸ்வரூபம் | ஸ்வரூபானுரூபம் | உபாயாஸ்த்தில் இத்யாதி | இவனுக்கு இங்கு செய்ய வேண்டுவது இரண்டு. மோகோபாயானுஸ்தானமும் கைட்யுமும். அதில் இவனுக்கு உபாயாஸ்த்தில் அந்வயம் இல்லாவிட்டாலும் ஸாஸ்த்ராஸமான ப்ரகவதாதிக்கைட்யுங்களில். மனோவாக்யங்களை அந்வயிப்பிக்குமத்தனை என்கை. வாசித்து அகார்யஸகாஸாத் பதித்து. திவ்யதேஸங்களுக்கு, திவ்யதேஸஸ்தனான எம்பெருமானுக்கு. அமுதுபடி, நிவெதனோபயுக்தத்ரயங்கள். சாத்துப்படி, திருப்பரியட்டம் திருவாபரணம் முதலானவை. என்னுடையவன் இத்யாதி | ஒரு...

(சா.ஸா) ஸ்வரூபமன்று, ஸ்வரூபானுரூபமன்றென்றபடி. அருளிச் செயலை, திருவாய்மொழி முதலான திவ்யப்ரவந்தங்களை உகந்தருளின திவ்யதேஸத்துக்கு, ஆழ்வார்களுகந்தருளிய திவ்யதேஸத்துக்கு ப்ராஹ்யம்...

(சா.ப்ர) பாப்யத்தை இத - தத்வத்ரயஜ்ஞானபூர்வகம் ஸ்வரூபோபாய புருஸார்த்தஜ்ஞாபகத்வாத் “தத்விஜ்ஞானார்த்தம் ஸுருமேவாபி஑க்சேத் | தத்வித்வி ப்ரணிபாதேந | பக்தப்ரணிதகா஑ாஸ்சத்ரயந்தார்த்தோபவூ஑ிதா: | ஸ்ராவயேத்வித்யிவதேவம் | பாத்ரஸ்தமாத்மஜ்ஞானம் ச க்ருத்வா பிணடம் ஸமுத்ஸுஜேத் | நான்தர்தாநம் யதா யாதி ஜகத்வீஜமவீஜக்ருத் | ய இதம் பரம் கு஑்யம் ம஑்ததேஸ்வபிதாஸ்யதி | பக்தி மயி பரா...

(சா.வி) கரைய வேண்டா, ஑ேதோ ந கார்ய: கரைந்தானாகில், ஸோசதி சேத் - நாஸ்திகனாமித்தனை, நாஸ்திகோபவத்யேதந்மாத்ரம் | த்ரிவித்கரணமதி - த்ரிவித்கரணங்களாலும் கொண்டு, த்ரிவித்கரணை: வேண்டிற்றுச் செய்து, அபேஸ்திதம் கர்வந் | திரியவமையுமோ? யதேச்சம் ஸச்சரேத்கி-மத்யர்த: - ஸ்வரூபமன்று, ஸ்வரூபானுரூபம் ந பவதி. - உபாயாஸ்த்தில் அந்வயமில்லாவிட்டால், உபாயாஸ்தே஑்வயாபாவேந பரத்யா஑ோ | இவற்றை, த்ரிவித்கரணானி | கைட்யுத்திலே அந்வயிக்குமத்தனை, கைட்யு அந்வயோ யதா ஸ்யாத்ததா கரணம் | ஐந்து, பஞ்ச | உண்டு, ஸந்தி - வாசித்து, அதீத்ய | ப்ரவர்திப்பித்தல், ப்ரவர்தனம் | அருளிச் செயலை, ஸதகோபாதிபி: ப்ரவர்திதத்ரமிததிவ்ய-ப்ரவந்தான் | கேட்டு, ஸ்ருத்வா | என்னுடையவன், மமாயம் மதீய: என்று அபிமானிப்பான், அபிமானவத: | ஒதுங்கி வர்த்தித்தல், அநு஑ுவர்தனம் வா செய்யலாம், கர்தவ்யம் |

(சா.ஸம்) அநநுஸ்திதா ஸ்யாத் | நாஸ்திகதா, கர்மாதிநப்யுப஑மபர்யஸானநிபந்தநா |

மூ-இப்படி வதிக்கும் அதிகாரிக்கு முன்னடி பார்த்து வதிக்க வேண்டுவன மூன்று விஷய முண்டு. அவையாவன: 1) அனுகூலரென்றும், 2) பரிகூலரென்றும் 3) அநுபயரென்றும் - அனுகூலராவார் ச்ரீவैष्ணவர்கள். பரிகூலராவார். பகவத்ட்டுக்கள் - அநுபயராவார் இவ்விரண்டு மில்லாத சંசாரிகள். இதில் அனுகூலரைக் கண்டால் சந்தனகுசுமாடிகளைப் போலவும் நிலவும் தென்றலும் போலவும், அபிமதவிஷயங்கள் போலவும், உகந்து வதிப்பான்...

(சா.தி) பாகவதனுக்கு பரதந்நனாய் தகவீக்ஷ்யநிரதனாய் வதிக்கை என்கை. அனுகூலாதி களைக் காட்டுகிறார். அனுகூலராவாரென்று துடங்கி. இவ்விரண்டும், பகவதானுகூல்யதேஷ ங்கள். அனுகூலாதி விஷயத்தில் முன்னடி பார்த்து வதிக்கையைக் காட்டுகிறார். இதில் அனுகூலரை இத்யாடியால். அபிமத விஷயங்கள், பார்ய புதாதிக்கள், சந்தனாதிதூஷாந்தத்துக்கு பகவதகீக்ஷ்யரூபபொகவர்தகதத்தில் தாத்பர்யம் | நிலவு தென்றல் தூஷாந்தத்துக்கு சாஸாரிகதாபஹா- ரதத்தில் தாத்பர்யம் | அபிமதவிஷய தூஷாந்தத்துக்கு சவய் பொக்யராய் கீக்ஷ்யபரத்சாந்திகளா யிருக்கையில் தாத்பர்யம் |

(சா.சுவா) சான்னபடி. இப்படி உதரகூல்ய சவசக்யநுபுணமாக லலிதமாகில் சர்வபாமுதரகூல்ய பூர்ணமாக பரஸிங்கியாதோ? என்ன துர்லபவிசேஷமருளிச் சைக்கிறார். இப்படி சதி | பரபுஜ- நான்தரார்த் தேவதான்தரபஜனம் பண்ணுவாரும் நிஷித்யானுஷானரஹிதராகையாலே அனுகூலராகில் வக்ஷமாணாடரணியதை பரஸிங்கியாதோ? பாகவதர்களும் தேவதான்தரபரா பாகவத சாஸாரிசஹிஷ்ணுதயா பரிகூலராகையாலே தேபாமநாடரமும் பரஸிங்கியாதோ? சாஸ்வச்யனாயிருப்பானொருவன் அனுகூலபரிகூலான்தரனாகையாலே அநுபயர் துர்லபரன்றோ? என்ன அனுகூலாதிக்களை விவையிக்கிறார். அனுகூலராவார் இத்யாதினா | ச்ரீவैष्ணவர், விஷ்ணுபக்தியை உடையவரென்றபடி. இவ்விரண்டும் இல்லாத, பகவத்தக்திபகவததேஷபொயரஹிதரென்றபடி. சந்தனேத்யாதி | பரதம தூஷாந்தச்ய பகவதகீக்ஷ்யரூபபொகவர்தகதாயா தாத்பர்யம் | த்விதீயச்ய சாஸாரிகதாபஹரதே...

(சா.பர) கூல்தா மாமேவீஷ்யத்யசாஸ்ய: “இத்யாதி சாஸ்த்ரீயத்வமதி பாவ: முன்னடி பார்த்து, பரத: பாடநிசுபஸ்தலமவலாக்ய | யதா பரதொ அநவலாக்ய கமநேகர்தாதி சமவதானே தத்ர நிபதேயுரேவ் சாஸ்த்ரதொ஽நுபந்தமநாலாக்ய நிஷித்யானுஷானே஽நர்த: ச்யாதிதி சாஸ்த்ரநிஷித்யத்ர தத்யதிதிதித் ச ஜாத்வா நிஷித்ய பரிஹரேணைவ கீக்ஷ்ய குவரணைவீர்தித்யவமத்யர்த: | வதிக்க வேண்டுவன மூன்று விஷயமுண்டு, அவஸ்தாது யொக்ய் விஷயத்ரயமஸ்தி | தே கே விஷயா: தேபு கதவா வர்தித்யவமத்யாக்காங்காயாமாஹ | அவையாவன இதி | தே விஷயா இத்யர்த: | சந்தனேத்யாதி | பரதமொதாஹரணே பொகஸாநதவம் | த்விதீயொதாஹரணே “நிரந்தரம் நிர்விசதஸ்தவதீயம்” இத்யுத்பரகாரேண சிரகாலானுபவே஽ப்யநுசுண...

(சா.வி) வதிக்க வேண்டுவன, வர்திதும்பேக்திதா: - விஷயம், அர்தா: உண்டு, சந்தி - நிலவும் தென்றலும் போலவும், சந்த்ரிகாமிவ ச மலயமாஸ்தமேவ ச - அபிமதவிஷயங்கள் போலவும், சூந்தரபார்யபுதாதி...

(சா.சா) ச்ரீவैष्ணவர்கள், சவபரேண சஹ விஷ்ணவை நிவெதிதஸ்வாத்வவிஷயா: - அனுகூலரைக் கண்டால் இதி |...

மூ-ப்ரதிகூலரைக் கண்டால் சர்பாஸ்திகளைக் கண்டாற்போலே வெருவி வர்திப்பான். அநுபயரைக் கண்டால் காஸ்தோஷாதிகளைக் கண்டாற்போலே தூவத்கரித்து வர்திப்பான். இவர்கள் அநுகூலிப்பார்களாகில் இவர்களுக்கு ஜ்ஞானத்தை உண்டாக்கவும் இவர்கள் அநுகூலியார்களாகில் ஐய்யோ என்று இவர்கள் பக்கலிலே க்ருபை பண்ணியிருக்கவும் அடுக்கும். இப்படிச் செய்ய வொட்டா தொழுகிறது அர்த்தகாமங்களில் ப்ராவண்யம் - அர்த்தகாமங்களடியாக ஸ்ரீவैண்ணவர்களை அநாதரித்திருக்குமாகில்...

(சா.தீ) வெருவி, பயப்பட்டு, தூவத்கரித்து, அநாதரித்து. இவர்கள், ப்ரதிகூலானுபயர் - இப்படிச் செய்ய இत्याதி - அநுகூலாதிகள் யதாயோగ்யம் வர்திக்கவொட்டாதொழுகிறது. இம்மூன்று விஷயத்தில் விபரிததரணத்துக்கு ஫லம் காட்டுகிறார். அர்த்தகாமங்களடியாக இत्याதியால்...

(சா.ஸா)தூதீயஸ்ய ஸோக்யதாயாம் ச தாத்பர்யமென்று கருத்து. சரவீதி | அஸ்ரெநுபந்நிநாஸகத்வாஸிப்ராயேந ஸ்ரஹம் | இவர்கள் அநுகூலிப்பார்களாகில் இதி | ப்ரதிகூலானுபயரென்றபடி. அநுகூலாதிகளைக்கண்டால்அர்த்தஸ்வபாவத்தாலேஉகந்து வர்திக்கையும், வெருவிவர்திக்கையும், தூவத்கரிக்கையும் சுவத:ப்ராஸமாதையாலே விதிக்க வேணுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்படி இதி | அர்த்தகாமோபாதிக்கமாக அந்யதாவர்தனம் ப்ரஸக்தமாக தந்நிவ்ருத்யர்த்தம் விதிக்க வேணுமென்று கருத்து. அந்யதா வர்தனத்தில் பாதிக்கமுண்டாகிலன்றோ? இப்படி வர்திக்க வேண்டுவது. அதில் பாதிக்கமெதென்னவருளிச் செய்கிறார். அர்த்தகாமங்களடியாக இत्याதிநா |...

(சா.ப்ர) மத்யந்தஸோக்யத்வம் | தூதீயோதாஹரணே “யஸ்யாயம் நிரதிஸய ப்ரீயஸஸ ஂவாஸ்ய ப்ரீயதமோ ஸவதி | சுவபரிதரணஸோக்யஸ்ரீமதி ப்ரீயமாணே” இत्याக்தப்ரகாரேந ப்ரீயமாணத்வே சதி ஸோக்யதமத்வம் ச விவகிஸதம் | ஸோக்யஸூததேதநஸ்ய ப்ரீத்யபாவஜ்ஞானே ஸோக்யஸ்ரீமதமோஸந ச்யாதிதி தத்ப்ரீதிதரிபி ஸோக்யோபயுக்தா | ஂவம் ச சர்வப்ரகாரேநாபி ஸாஒவதா ஸோக்யதமா இதி ஸாவ: | சர்வஸத்வேநஸம்பந்நிவிஸேஷேநபாதிக்கத்வம் விவகிஸதம் | அஸ்திஸத்வேந சம்பந்நி மாத்ரேந விநாஸகத்வம் விவகிஸதம், வெருவி வர்திப்பான், ஸீதஸஸந், வர்தீத | அநுகூல ப்ரதிகூலோதாஸீநேஸூக்யவீபரித்யேந வர்திநே லோகந்யாயதோ பாதிக்கமாஹ | இப்படி இत्याதிநா...

(சா.வி) நிவ | வெருவி வர்திப்பான், ஸீதஸஸந், வர்தீத | இவர்கள், ப்ரதிகூலா அநுபயாஸ்ச | அநுகூலிப்பார்கள். அநுகூலீகூதாஸ்சேத் ஜ்ஞானத்தை உண்டாக்கவும், ஜ்ஞானோத்பாதநம் - அநுகூலியார்களாகில், அநுகூலா ந ஸவையுஸ்சேத் - ஐய்யோ என்றவர்களின் பக்கலில் க்ருபை பண்ணியிருக்கவும், “ஸுதராமநுகம்பேத நரகாஸ்சி஫்மிந்நம்” இत्याக்தப்ரகாரேந ஸோககரணம் ச | அடுக்கும், யுக்தம் - சுவோபதிஸ்ட ப்ரகாரேநாகரணஹேதுமாஹ இப்படிச் செய்ய இत्याதிநா - இப்படி செய்ய வொட்டா தொழுகிறது. ஂவம் ப்ரகாரேநாகரணம் - ஹேதுஹேதுமதோஸ்தேவ்யபதேஸ: - அர்த்தகாமப்ராவண்யம் சுவோக்தவிபரிதார்தானுஸ்தானே ஹேது: - அதஸ்தத்பரித்யாஜ்யமிதி ஸாவ: விபரிதார்தானுஸ்தான஫லமாஹ - அர்த்தகாமங்களடியாக இत्याதிநா...

(சா.ஸம்) அநுகூலேஸ்வபி சாமான்யததவிஸேஷவிவகிஸயா சந்நதநகூஸுமாதீத்யாதிதூஷ்ணதந்நத்ரயம் | வெருவி, ஸீத்யா ஸிந்நதேஸஸஸந் | அநாதரிக்குமாகில் இதி | அபசாரபர்யவஸிதமநாதரணம் ப்ரஸக்தம் சேதித்யர்த்த:...

மூ-சார்வஹைமனாயிருப்பானொரு ராஜாவினுடைய புத்ரர்களை ராஜசந்நிதியிலே பரிஹித்தால் ராஜா வெறுக்குமாப் போலே எம்பெருமான் திருவுள்ளம் சீறும். அர்த்தகாமங்களடியாக ப்ரதிகூலரை ஆதரிக்குமாகில் ராஜா சார்வஹைமனாயிருக்க ராஜமஹிஷி க்ஷுத்ரஜந்ருக்கள் பக்கலிலே மடிப் பிச்சை பக்கால் ராஜாவுக்கு அவத்யமாய் அத்தாலே அவளை அவன் வெறுக்குமாப் போலே எம்பெருமான் திருவுள்ளம் வெறுத்திருக்கும். அர்த்தகாமங்களடியாக அநுஹயரை ஆதரிக்குமாகில் ரத்நத்துக்கும் பாஷாணத்துக்கும் வாசியறியாதாப் போலே இவனுக்குப் பிறந்த ஜ்ஞானம் கார்யகரமாயிறுறில்லை யாகாதே என்று அவனளவிலே எம்பெருமான் அநாடரித்திருக்கும்....

(சா.தீ) க்ஷுத்ரஜந்ருக்கள், ஹீனஜநர் மடியைக் கோலிப் பிச்சைப் புகுருகை மடிப் பிச்சை - அறியாதாப் போலே, அறியாதவர் ஜ்ஞானம் போலே என்கை. ஆகாதே என்னவோ வென்கை. அவனளவில், அவன் விஷயத்தில் இவ்வளவும் ஶ்ரீஹாஸ்யகாரருடைய திவ்ய-சூக்தி - இது ஶாஸ்த்ராபேக்ஷரூபியில் ப்ரமாணமானபடி எங்ஙனே?...

(சா.ஸ்வ) ராஜா வெறுத்திருக்குமாப் போலே எம்பெருமான் திருவுள்ளம் வெறுத் திருக்குமென்று சொல்லாதே சீறுமென்று சொன்னது “ஜ்ஞானி த்வாத்மீவ மே மதத்” என்கிற படியே புத்ராத்யுத்கூஶ்ரபீதிவிஷய னாகையாலே வெறுத்திருக்கும் இதி । வெறுக்குமென்று சொல்லாதே வெறுத்திருக்குமென்று சொன்னது வெறுப்பினுடைய அதிஷயம் சொன்ன படி. இப்படி அர்த்தகாமங்களடியாக அநுகூலரை அநாடரிக்குமாகில் இயாதினா பாதகம் சொன் னது கூடுமோ? த்ரமவிரூத்யர்த்தகாமங்கள் நிஷித்ரங்களானபடியாலே அதடியாக அநுகூலரை ஆதரித்தாலும், ப்ரதிகூலரை அநாடரித்தாலும், அநுஹயரை தூண்வத்ரரித்தாலும் விரூதமன்றோ? என்ன ஶ்ரீஹாஸ்ய...

(சா.ப்ர) நநு குலதாஷண்டீயாதிஹிப்ரரந்ந்ரேஷ்வீத்யாதிஹிஷ்ஞீவ ப்ரதிகூலவிஷயாடர்ஸ்யானுகூலவிஷயானாடர்ஸ்ய ச சர்வஸ்ய கைமுதிகந்யாयेन நிஷித்ரத்வாட்ஶாஸ்யகாரீர்விவக்ஷே பாதூபந்யாஸபூர்வக் தந்நிஷேதூஶ்யர்த்த இயத்ர தாத்யர்த்த ப்ரடர்ஷநவ்யாஜேன தத்ப்ரயூஜநமாஹ ।...

(சா.வி) அநாடரித்திருக்குமாகில், அநாதூத்யஸ்திதஸ்சேத் வெறுக்குமாப் போலே, யதா குப்யதி தத்ரத் । எம்பெருமான் திருவுள்ளம் சீறும், ஹகவதூ ஹத்யம் குப்யேத் । ப்ரதிகூலரை ஆதரிக்கு மாகில், ப்ரதிகூலானாத்ரயதே சேத் - ராஜமஹிஷி, ராஜ்ஜி । ப்ரதூஹிஷித்காயாப் பத்யாம் । க்ஷுத்ரஜந்ருக்கள் பக்கலிலே. க்ஷுத்ரஜநவிஷயே । மடிப் பிச்சை புகல், வத்ராஸ்த்ரல் ப்ரசார்ய ஹிஷா யாசமானாயாம் - அவளை, மஹிஷிம் । அவன் ராஜா । வெறுக்குமாப் போலே, யதா குப்யதி ததா । வெறுத் திருக்கும், குபிதூபதிஷேத் । வாசியறியாதாப் போலே, தாரதம்யமஜானதா ஜ்ஞானமிவ । ஆகாதே, அஸ்யூத்யந்ந ஜ்ஞானம் ந ஹவதி கிம்? என்று இதி । அவனளவிலே, தத்ரவிஷயே । அநாடரித்திருக்கும், அநாதூத்ய திஷேத்யத்யர்த்தந்ந்ர ஶ்ரீஹாஸ்யகாரூபதேஸவாக்யானி । நநு குலதாஷண்டீயாதி ஶாஸ்த்ரீரேவ ப்ரதிகூலவிஷயாடே: சர்வஸ்யாபி ஜநஸ்ய நிஷித்ரத்வாத்ரபக்ஷே ஹகவத்ரந்நித்ரஹாதிபாதூபந்யாஸபூர்வக் ஹாஸ்யகாரூபதேஸஸ்ய...

(சா.ஸ) வெறுக்குமாப் போலே, யதா குபிதூ ஹவதி ததா । அநாடரிக்கும் இயந்ந்ர ஹாஸ்ய-காரூக்தி: । நந்வர்த்தகாமங்களடியாக இதி ஹாஸ்யகூதஸ்தாமான்யூக்தித்ரமவிரூத்யர்த்தகாமபரேத்யாஹ...

மூ-இப்படி श्रीभाष्यकारருளிச் செய்த उत्तरकृत्यத்தில் “कुलटाषण्डपतितवैरिभ्यः काकणी-मपि । उद्यतामपि गृहीयान्नापद्यपि कदाचन । पररन्ध्रेषु जात्यन्धाः परदारेष्वपुंसकाः । परिवादेशु ये मूकास्तेऽतीव दयिता मम” इत्यादिकளிற்படியே धर्मविरुद्धार्थकामங்கள் दूरतो निरस्तங்களானபடியாலே धर्माविरुद्धங்களான अर्थकामங்கள் उपाधियाकவும், अनुकूलप्रतिकूलोदासीनविषयங்களில் தான் நின்று நிலைகுலையலாகாதென்று திருவுள்ளம்...

(சா.வீ) என்னவிதின் तात्पर्यार्थத்தைக் காட்டுகிறார். இப்படி भाष्यकारர் इत्यादियाல் निजकर्मादि என்னுமளவாக. धर्मविरुद्धार्थकामங்களடியாக विपरीतानुष्ठानமாகாதென்றும் அது स्पष्टமாகையால் இங்கு वक्तव्यமல்லாமையால் धर्माविरुद्धार्थकामங்களடியாகவும் अनुकूलादிகளில் विपरीतानुष्ठानமாகாதென்று तात्पर्यமென்கை. धर्मविरुद्धार्थकामங்களாகாதென்னுமிடத்தில் अर्थविषये प्रमाणं, कुलटेत्यादि । कुलटा, व्यभिचारिणी वेश्या च - षण्डः, नपुंसकः - काकणी, क्षुद्रधान्यांशः पररन्धाणि, अपवादस्थानानि - अपुंसकाः, नपुंसकाः । कामविषये प्रमाणं परदारेष्विति - धर्माविरुद्धेति सर्वाधिकारिविषयமாக निषेधமில்லாமையால் धर्माविरुद्धமென்கிறது - தான் நின்று நிலை குலையகையாவது, शास्त्रोक्तविपरीतानुष्ठानं - तत्रानुकूलரிடத்தில் அனாதர் பண்ண...

(சா.சுவா) कारोक्तिं कुतः तात्पर्यमनुगृहीतं चेत् इति धर्मविरुद्धार्थनिषेधத்தில் प्रमाणं कुलटेति । कुलटा, जारिणी षण्डः, नपुंसकः - पतितः, नित्यकर्मत्यागी । वैरिणः, शत्रवः । भगवद्द्वेषिणो वा । एतेभ्यः कदाचिदपि न गृहीयात् । काकणीमपि न गृहीयादिति सर्वप्रकारेण निषेधादयमर्थगमो धर्मविरुद्धः என்று கருத்து. धर्मविरुद्धकामनिषेधे प्रमाणं परदारेष्विति अपुंसकाः, नपुंसकाः । श्रीभाष्यकारर् प्रपन्ननेन कुறித்தே अनुकूलप्रतिकूलोदासीनविषयங்களிலே அனாத-ராதி निषेधं பண்ணுகையாலே धर्मविरुद्धार्थकामोपाधिकनिषेधं सर्वविषयமாகையாலே विशेष निषेध वैयर्थ्यप्रसङ्गेन धर्माविरुद्धार्थान् कामोपाधिकமாகவும் अनुकूलादिविषयத்தில் அனாதராதி களாகாதென்று கருத்து. இப்படி श्रीभाष्यकारर् எம்பெருமான்...

(சா.பு) இப்படி भाष्यकारर् इत्यादिना । यथा संसारिभिरुपद्रव निवृत्तिः पाषण्ड्यनुवर्तनेन वा संसार्यन्तरानुवर्तनेन वा क्रियते तथा प्रपन्नैर्न कार्यमित्यर्थः । தான் நின்று நிலை குலையலாகாதென்று திருவுள்ளம், स्वोचितस्थिति भ्रंशेन न भवितव्यमिति भाव इत्यर्थः । धर्माविरुद्धार्थ-कामार्थमपि प्रतिकूलोदासीनानु कूलविषयादरानादरौ न कर्तव्याविति ज्ञापनं प्रयोजनमित्यर्थः । भाष्य-कार...

(சா.வி) किं प्रयोजनमित्यत्राह इப்படி भाष्यकारर् इति - काकणी, क्षुद्रधनकणमपि । தான் நின்று நிலை குலையாது. प्रपन्नस्य स्वोचितस्थितिर्न नश्येदिति । திருவுள்ளம், भाष्यकाराशयः - यथा संसारिभिरुपद्रवनिवृत्तिः पाषण्डानुवर्तनेन वा संसार्यन्तरानुवर्तनेन वा तथा प्रपन्नैः धर्माविरुद्धार्थ...

(சா.சு) இப்படி इति । कुलटा, अभिसारिका । वैरिणः विष्णुद्वेषिणः । विषयங்களில் தான் நின்று நிலை इति । अनुकूलரைக் கண்டால் इत्यादिवाक्यत्रयोक्तं स्वरूपादित्रयनिष्ठानु-गुणवर्तनमित्यर्थः । श्रीभाष्यकृदुक्तिरित्थं तात्पर्यङ्गैः...

மூ- அதில் அனுகூலரை அநாதரிக்கலாகாதென்னுமிடம் ச்ரீஷாண்டில்யஸ்மூதிமில் “அநாத-
சுதஜ்ஜேஹி புரூஷம் நாபினந்ததி । ததானர்சிதசதூக்தம் பகவாந்நாபினந்ததி” என்று சொல்லப்பட்டது.
புதி-கூலசंसर्गமாகாதென்னுமிடம், மஹாபாரதத்திலே “ये द्विषन्ति महात्मानं न स्मरन्ति च
केशवम् । न तेषां पुण्यतीर्थेषु गतिस्संसर्गिणामपि ।” என்று சொல்லப்பட்டது. அப்படியே “மூடै:
பாபரதீ: க்ரூரேர்ஹவச்சாஸ்த்ரதூஷகை: ।

(சா.தீ) லாகாதென்றுமதில் புரூஷம் காட்டுகிறார். அநாதீதேதி, ஜேஹி, ஜூஹஸ்தன் அநாத-
ஸ்வசுதோ யேந தம் - அந்த புரூஷனை சந்தோஷியாதாப் போலே அநர்சிதசதூக்தம், பாகவதரை புஜி-
யாதவனை பகவாந் உகவானென்கை. புதி-கூலசंसर्गமாகாதென்னுமிடத்தில் புரூஷம் யே
द्विषन्तीति - तत्संसर्गिणामपि पुण्यतीर्थेषु गतिर्नास्ति என்கை. மூடீரதி - மூடீ:, ஆத்மஜ்நானரஹி-
ராம் - பகவச்சாஸ்த்ரத்தை தூஷிக்குமவராம் - அதவா பகவானையும் தத்புதிபாதிதசாஸ்த்ரத்தையும்
தூஷிக்குமவரா...

(சா.ஸ்வ) திருவுள்ளம் சீறுமென்றும், வெறுத்திருக்குமென்றும், அநாதரித்திருக்கு-
மென்றும் சொன்னது கூடுமோ? பகவத் புதிதிகுபங்கள் சாஸ்த்ரகவேதங்களாகையாலே
சந்த்புதிபத்ந சாஸ்த்ரம் கொள்ள வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அதில் அனுகூலரை
இத்யாதிநா । ஜேஹி, ஜூஹஸ்த: । ஸ்வாராதகமபி அநாத்ஸ்வசுதம் புரூஷம் யதா நாபினந்ததி ததா பகவாநபி
அநாதரகார்யத்வாதநர்சனஸ்ய அநர்சிதசதூக்தம் நிர்ஹஸ்தபக்தவிஷயே கார்யபர்யந்நாநாதரவந்தம் ஸ்வாராதகமபி ।
நாபினந்ததி க்ருத்யதி - அபினந்நஸ்ய புசாநகார்யத்வாதநபினந்நஸ்ய குபகார்யத்வாநாபினந்நதீத்யஸ்ய
கூதே தாத்பர்யம் । தேந எம்பெருமான் திருவுள்ளம் சீறுமென்கைக்கு இது புரூஷமாகக்
குறை இல்லை என்றபடி. ஷாண்டில்யஸ்த்ரேந உபநிஷத்புசித்யாபுதமத்வம் சூத்யதே யே த்விஷந்திதி ।
ஸ்மரணாபாவ-ரூபகார்யபர்யந்நதேஷம் குர்வந்தி । एतेषां पुण्यतीर्थेषु गतिः प्राप्यं फलं नास्ति । तत्संसर्गिणामपि
नास्ति । अत्र संसर्गशब्देन तत्कारणीभूत आदर उपचर्यते । प्रतिकूले आदरवतां शुद्ध्यापादकतीर्थे
गत्यभावोक्त्या भगवत्कोपस्यानन्यनिवर्त्यत्वं द्योतितमाकिरतु । इतिनाले वेवुत्तिருக்கு
மென்கிறது உபபத்நம் । க்ருதகூத்யநுக்கு புதி-கூலசंसर्गத்தில் பாதகமெதென்னவருளிச்
செய்கிறார். அப்படியே இதி...

(சா.பு) வாக்யே புஷபாதோக்தித்வஸஜ்ஜாவ்யாவூத்யர்யமூக்தார்த்தே புரூஷாந்யாஹ । இதில் அனுகூலரை இத்யாதிநா,
விஷ்ணுதேஷிசंसर्गिणां पुण्यतीर्थप्राप्तिर्नास्तीत्युक्ते: प्रतिकूलादरो निषिद्ध इत्यर्थ: । एतेन प्रपत्ते: पूर्व
प्रतिकूल संसर्गस्य बाधकत्वमुक्तम् । “मूढै: पापरतै:” इत्यनेन भगवत्समा...

(சா.வி) காமார்த்தமபி புதி-கூலோதாசீநவிஷயாதரோஹுகூலவிஷயாத்நாதரஸ்ச ந கார்யா இதி ஜ்நாபநம் புரூ-
ஜநமிதி பாவ: - பாஷ்யகாரவாக்யேஷு புஷபாதோக்தித்வஸஜ்ஜாவ்யாவூத்யர்யம் புரூஷாந்யாஹ - அனுகூலரை இ-
த்யாதிநா...

(சா.ச) புரூஷாரேவஜம்யத இத்யத்ராஹ । இதில் இத்யாதிநா । அநர்சிதேதி த்மர்விருத்யாத்ரிதிநிமித்தேந ச
அநர்சிதேத்யர்ய: । சंसर्गिणामपि, धर्माविरुद्धार्थसंसर्गिणामपि, धर्माविरुद्धादपचाराश्च अनन्य...

(सा.सं) भोग्यत्वनिष्ठाविरोधि भोक्तृत्ववन्त इति तेऽपि अर्थकामपरा यूयमित्यनेन गृह्यन्ते । अद्येत्यादि श्लोकस्य सनिमित्तकं विवरणं नास्तीत्यादि श्लोकः । अस्यैवमाख्याकिकातद्विवृतिश्च “आमोक्षादनुसरति शास्त्रीयसरणिम्” इति सङ्ग्रहीते - उक्ताख्ययिकातद्विवृत्योः का सङ्गतिरित्याह ।

மூ-இப்படி முன்னடி பார்த்து நடக்க வேண்டுமென்றருளிச் செய்த அर्थ் शास्त्रैकवेद्यமாகையாலே शास्त्रीயங்களுக்கு उपलक्षणமாக सारोद्धारं பண்ணி இவர் அருளிச் செய்த कैङ्कर्यங்களும்தான் வேண்டினபடி செய்யவொண்ணாமையாலே शास्त्रोक्तமான नियमத்தோடே செய்தால் कैङ्कर्य மாமென்று सूचितम् வேண்டித்துச் செய்து திரியவமையுமோவென்னில் அது இவனுக்கு स्वरूपமன்றென்றருளிச் செய்தபடியாலே “अशास्त्रमासुरं कृत्स्नम्” என்று ஆளவந்தார் அருளிச் செய்தபடியே शास्त्रविरुद्धங்கள் दैवप्रकृतियान இவன்...

(सा.दी) இப்படி முன்னடி इत्यादि முன்னடி பார்த்து वर्तित்கை शास्त्रैकवेद्यமாகையாலே லென்றபடி - सारोद्धारं பண்ணி, सारांशத்தை எடுத்து उदाहरित்தருளி - कैङ्कर्यங்கள், श्रीभाष्यप्रवर्तनादिकளும் नित्यनैमित्तिकादिकளும் - வேண்டித்துச் செய்து திரிகை இவனுக்கு स्वरूपமன்றென்று அத்தாலும் இந்த அर्थ் सिद्धமென்கிறார். வேண்டித்துச் செய்து इत्यादियால் अशास्त्रमित्यादि - ஆளவந்தார் श्रीगीतार्थसङ्ग्रहத்தி...

(सा.स्वा) இப்படி முன்னடி इति - शास्त्रैकवेद्यமாகையாலே என்கிறத்துக்கு सूचितமென்கிறத்தோடே अन्वयம். उपलक्षणमिति श्रीभाष्यप्रवर्तनस्यापि शास्त्रीयतया तदुक्तेः शास्त्रीय सर्ववर्णाश्रमधर्मोपलक्षणत्वமென்று கருத்து. श्रीभाष्यप्रवर्तनादिकमप्याचार्य शिष्यकृत्याधिकारोक्तनियमமன்றிக்கே செய்தால் शेष्यनभिमतचरणरूपतया कैङ्कर्यமாக மாட்டாதென்று கருத்து. இப்படி பார்த்து वर्तित்கை शास्त्रैकवेद्यமானாலன்றோ இப்படிச் சொல்லலாவது. राजपुत्रानादरादिमूलराजनिग्रहादि लोकदृष्टान्त दर्शनादिकளாலும் अनुमानविधयापि அறியலாமோ? இதினாலே शास्त्रीयानुसरणं कर्तव्यमென்று सूचितமென்கிறது கூடுமோ? வேண்டித்துச் செய்து திரியவமையுமோவென்னிலது இவனுக்கு स्वरूपமன்றென்கிறவாக்யத்தாலே शास्त्रीयानुसरण कर्तव्यतै सिद्धிக்குமென்னில் “प्रभुरहमन्य नृणां न वैष्णवानां” என்று यमवश्यतादि बाधकமல்லாத श्रीवैष्णवाधिकारिக்கு शास्त्रानुसरणத்தில் सत्संप्रदायமும் समीचीनप्रमाणமும்மில்லாதே श्रीभाष्यकारवाक्यத்துக்கு இப்படி तात्पर्यந்தான் कल्पिक्कப்போமோ? मुक्तिदशैयில் ऐच्छिक कैङ्कर्य स्वरूपமாய் இருக்க அது स्वरूपமன்றென்று சொல்லுகிறதுதான் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். வேண்டித்து इति ஆளவந்தார் इति श्रीगीतार्थ...

(सा.प्र) भूतभगवद्वाक्यविरोधं चाह । इப்படி முன்னடி பார்த்து इत्यादिना । अनुबद्धमपेक्षयेत्यर्थः । ஆளவந்தார், யாமுநாচার்யா: । ननु यामुनाचार्यैरपि नित्यनैमित्तिकानां भक्तियोग...

(सा.वि) இப்படி முன்னடி इति - अन्यथा வேண்டித்துச் செய்து திரியவமையுமோ इति प्रश्ने அதில் அவனுக்கு स्वरूपமன்று इति भाष्यकारीयवाक्यान्तरेण स्वरूपமன்று इति वाक्यमूलभूतेन “अशास्त्रमासुरं कृत्स्नम्” इति यामुनाचार्यवाक्येन आज्ञाच्छेदीति भगवद्वाक्येन च विरोधस्यादित्यभिप्रेत्याह । வேண்டித்துச் செய்து इत्यादिना...

(सा.सं) இப்படி इति । “प्रोत्यैव कारित” इत्युक्त्याशास्त्रीय नियममतिक्रम्य स्वरूच्या कृतमपि कैङ्कर्यकतामेतीत्येव सूचितं किं न स्यादित्याशङ्कां भाष्यकृद्यामुनाचार्यशरण्योक्तिभिर्विरोधप्रदर्शनेन परिहरति । வேண்டித்து इत्यादिना...

(सा.सं) प्रीत्यैव कारित इत्यस्य शास्त्रीयनियम एव व्यवच्छेद्य इति भ्रमवन्तं प्रति समाधत्ते । निज-
कर्मादीत्यादिना । तर्ह्युपायतां प्रीत्यैवेत्यनयोरन्यतरनैरर्थक्यमिति यो मनुते...

मू-रीक्कையालே सुव्यक्तम् - शास्त्रीयकैङ्कर्य்த்தि(ல்)ப் ப்ரீதியி)னுடைய ப்ரேரகத்வாதிशयं
வिवक्षிதமானாலும் “நிஜகர்மாதிபக்யந்த்” என்கிற இவற்றின் ஸ்வரூபத்துக்கு ஸாஸ்த்ரமே ப்ரமாண
மென்னுமிடம் நிஜகர்மशब्दத்தாலே दर्शितமாயிற்று. இச் ஸாஸ்त्रीயநியம்...

(சா.தி) ஸாஸ்த்ரவிஹிதகैङ्कर्य்த்தில் ப்ரீதியி)னுடைய அதிशयेन ப்ரேரகத்வமே ப்ரீத்யैவ என்னுமிடத்
தில் விக்ஷிதமாகவுமாம். தாவதாஸாஸ்த்ரம் வ்யாவृத்தமாகாது. அவ்வளவே யன்று ஸாஸ்த்ரநியம்
இங்கு விக்ஷிதமென்கிறார். ஸாஸ்त्रीயகैङ्कर्य்யெத்யாடியால் ஸாஸ்த்ரேण ஸ்வஸ்ய விஹித் கர்ம நிஜகர்மமिति
வ்யுத்தியியால் இஃ ஸாஸ்त्रीயநியம்த்தில் ப்ரமாண்காட்டுகிறார். இஃ ஸாஸ்त्रीயநியமமিত்யாடியால்..

(சா.ஸா) ப்ரீதியினாலே தானே ப்ரேரிதென்று தோற்றவில்லையோ? என்னவருளிச்
செய்கிறார். ஸாஸ்त्रीயேதி - ஸாஸ்த்ரவश्यतையில்லையாகில் இன்ன கர்ம நிஜ, இந்த கர்ம நிஜமன்
றென்று சொல்லக் கூடாமையாலே நிஜகர்மशब्दத்தாலே ஸாஸ்த்ரகேவேத்யஸ்வவर्णाश्रमधर्मமே
சொல்லப்படுகிறதென்று கருத்து. ஆனாலும், “श्रुतिस्मृतिर्मैवाज्ञा यस्तामुल्लङ्घ्य वर्तते ।
आज्ञाच्छेदी मम द्रोही मद्रक्तोऽपि न वैष्णवः” இத்யாதிகள் பக்தியோகநிष्ठ விषயமாயும் நிர்வஹிக்க
லாயிருக்க ப்ரபந்நவிஷய்த்தில் ஸாஸ்த்ரவश्यता நியாமக ப்ராதிஸ்விகவचनமுமில்லாதேயிருக்க ப்ரபந்ந
னுக்கு ஸாஸ்த்ரவश्यतே சொல்லக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இஃ ஸாஸ்त्रीய-
நியமமिति ।

(சா.ப்ர) வ்யவच्छिद्यत इति ஸாஸ்த்ரஸ்ய ப்ரேரகத்வமேவ நாஸ்தீதி தந்நியமோ தூரோத்சாரித இத்யத்ர ஸாஸ்த்ரஸ்ய
ப்ரேரகத்வாபாவே஽பி தेषாं ஸ்வரூபாदेशஸாஸ்த்ரகேவோத்யத்வாத்நிஹய யதாஹத்யத்நிஹயநிஷ்டேஷு
“मद्रक्तोऽपि न वैष्णवः” இத்யாதிக்நா வৈஷ்ணவத்வாபத்யா ஸாஸ்त्रीயாணாं சாப்ரதீதீ ப்ரீதிப்ரேரணஸ்ய விஷய
ஏவ ந சித்த்யதீத்யுத்தரமபிப்ரேத்யாஹ । ஸாஸ்त्रीயே த்யாதிநா । நநு “अनादृतसुतं गेही । ये द्विषन्ति
महात्मानम् । मूढैः पापरतैः क्रूरैः । अद्यप्रभृति हे लोकाः । श्रुतिस्मृतिर्मैवाज्ञा “இத்யாதிபிஹித-
விஷயத்வே நாப்யுபபத்வே ஸாஸத்ரீய நியமானுஸரணம் பக்தஸ்யேவ ந ப்ரபந்நஸ்யேத்யத்ர ப்ரபந்நேநேவ ஸாஸ்त्रीயஸ்யானுஸர்த்வத்வே
அநநுஸாரே ப்ரத்யவாயவத்வே ச ப்ரமாணான்யாஹ । இஃ ஸாஸ்त्रीயநியமமিত்யாதிநா ।

(சா.வி) ப்ரேரகதயானபேக்ஷணே஽பி நிஜகர்மஸ்வரூபஸ்ய ஸாஸ்த்ரேநैவ ஜாதவ்யத்வாच्छாஸ்த்ரம் ப்ரமாணத்வேன ஸ்வீகார்ய-
மिति நிஜகர்மேதி வதத்யிர்யமுநாசார்யேரபிப்ரேரதமத்யாஹ - ஸாஸ்त्रीயகैङ्कर्य்த்தி)னுடைய इति कैङ्कर्य्यविषये
ஸாஸ்त्रीய ப்ரேரகத்வாதிशயமத்யுத்தர்த்த: விக்ஷிதமானாலும், வ்யவच्छेद्यतयेति भावः - நந்வேத்யாமுநா-
சார்யோக்தம் பக்தவிஷயம் பவிஷ்யதீத்யத்ர ப்ரபந்நவிஷயே஽ப்யயம் நியமஸ்வீகார்ய इति ப்ரமாணான்யாஹ இஃ ஸாஸ்त्री-
யநியமமिति ।

(சா.ச) தம் ப்ரத்யபி த்வயோரபி சார்யக்யம் ஸர்ஷயந் கைङ्कर्य்யமேததिति ஜாத்வா ததநுதானே ஸாஸ்த்ரமேவ ப்ரமாணதயா
ஆதரணீயமத்யயமர்த்யோ நிஜகர்மशब्देनैவ சித்த இத்யாஹ - ஸாஸ்त्रीயேதி - நிஜகர்மशब्द விరోதேந ப்ரீத்யேவத்ய-
ஸ்யார்யவர்ணநாயோகாத் ஸாஸ்त्रीய ஏவ கைङ्कर्य்யே ப்ரீதிர்வே ப்ரேரகத்வ ப்ராடான்யேந ப்ரீத்யேவத்யுத்தமத்யபிப்ரேத்ய ப்ரேரகத்வா-
திशयமத்யுத்தம் । ஸாஸ்त्रीயநியமானதிக்ரமஸ்ய ஸ்ரீலம் தததிக்ரமே஽நிஷ்டம் ச ப்ரமாணதோ ஸர்ஷயதி । இஃ
ஸாஸ்त्रीயேத்யாதிநா ।

மூ-இந்த பகவதபுரிதிக்கு க்ஷமே கொண்டிலனாகில் முக்தனாவதற்கு முன்பே அதிகாரானுரூபமாக ஏதேனுமொரு அநிஷ்டத்தை வினை(வி)ப்பிக்கும் - அது நிற்க...

(சா.தி) மாத்ரமன்றோ உள்ளது. ப்ரத்யவாயமில்லையே என்னவருளிச் செய்கிறார். இந்த பகவதபுரிதித்யாதி-க்ஷமேகொண்டிலனாகில், புன:ப்ரபத்யாக்ஷமிப்பிக்கிலனாகில். அதிகாரானு-ரூபம், ப்ரபந்நானான இவனுடைய அதிகாரத்துக்கீடாக. அந்த ஜன்மத்தில் காணத்வக்ஷ-த்வாதிகளிலே ஏதாகிலுமொரு ப்ரத்யவாயத்தை வினைப்பிக்கும். இतरருக்கு ஜன்மான்தராதிகளை என்கை. க்ஷமேகொள்ளில் பரிஹதமாம். ப்ரபந்நனுக்கு ப்ரத்யவாயான்தராதான் வேணுமோ. பகவத்புரித்யைக் ப்ரயோஜனனுக்கு பகவதபுரிதியைப் பற்ற நரகமில்லை என்கிறார். அது நிற்க. இத்யாதி | காணத்வாதி ப்ரத்யவாயமிருந்துள்ளவளவிலென்கை. அபுரிதியை...

(சா.ஸ்வ) நர்தானுபவநிமித்தமனந்தஜன்ம ப்ரஸக்த்யா எததேஹவஸானத்தில் கோலின மோக்ஷம் ப்ரதிபத்னமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இந்த பகவதபுரிதி | அதிகாரேதி | பக்தாதி-காரியாகில் ஜன்மான்தரவிலம்மவவிறுத்னம் | காலம் குறியாதே ப்ரபந்நனாலும் ஜன்மான்தர விறுத்-மன்று. எததேஹவஸானத்தில் மோக்ஷார்ப்ரபந்நனுக்குமித் தேஹத்துக்குள்ளே அந்நா பவந்தி இத்யாதி-களிற் படியே உபகலேசாதிகளை உண்டாக்கும். “சர்வதா ந ஖லு பாகவதா யமவிஷயம் காத்தந்தி” இதி ப்ரமாணத்தாலே நரகமில்லை என்று கருத்து. வினைவிப்பிக்கும், பிறப்பிக்கும். இப்படி யாகில் ஷாஸ்த்ரியாதி க்ரமத்தில் “நரகம் ப்ரதிபத்யை” என்று நரகம் சொல்லுகிற ப்ரமாணத்தாலே ஜன்மான்தரானுபாவ்யநரகம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? வகனபலத்தாலே நரகப்ராபக ஷாஸ்த்ரமந்ய-விஷயமாகையாலே ப்ரபந்நனுக்கு எஹிகோபகலேசபலமென்னில், “ந சு஖ம் ப்ராப்ய சஹ்யேது:஖ம் ப்ராப்ய ந சஜ்வேத் | உபதிஷந்து மாம் சர்வே வ்யாதய: பூர்வசத்நிதா:” என்று சுவநிஷ்டையைத் தெளிந்து சர்வப்ரகூதி-யான இவனுக்கு எஹிகோபகலேசம் ப்லமாக மாட்டுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அது நிற்க. இதி | பகவத்புரித்யைக் ப்ரயோஜனானான இவனுக்கு அபுரிதிக்கு மேற்பட்ட துஷ்பலமில்லை என்றபடி. அது நிற்க, உபகலேசாத்மகபலம் இருக்கட்டும் என்றபடி. ததா ச...

(சா.ப்ர) ப்ரபந்நார்தத்வமिति பாவ: | நந்வேவ் சதி விரோதிபஹுலே ப்ரகூதி மண்டலே ச்திதஸ்யாப்யுபகத ப்ராப்தபலதயா பூத்நிபூர்வகம் வா ப்ரமாதாத்வா நிஷித்நானுஷ்டானே மோக்ஷ: ப்ரதிபத்நயேதேத்யத்ராஹ | இந்த பகவத-புரிதிக்கு இத்யாதிநா | வினைப்பிக்கும், உத்பாடயேத் | நநு பகவதபுரிதே: ஖ஜ்ஜத்வகாணத்வாதி...

(சா.வி) நநு கதாசிதபராத: ப்ரஸஜ்யதே சேத்கத்யம் தஸ்ய நிவூத்தி: - நிவர்தநாபாவே ச கிதூஷமநிஷ்டமத்யத்ராஹ - இந்த பகவதபுரிதிதிக்ஷமயதே அநயா க்ஷமா | யதோக்த ப்ராப்யசித்தம் - அபுரிதி புரிதி விரோத்ய பராத: பகவத்யேமூத்யம் - தஸ்ய க்ஷமேவ ப்ராப்யசித்தம், கொண்டிலனாகில், ந சூகரோதி சேத் | எவ் ப்ராப்யசித்தம் நிவர்தகமத்யுத்தம் பவதி முக்தனாவதற்கு முன்னே, முக்தபாவாத்பூர்வமேவ - அநிஷ்டத்தை, “இஹேவீஷாம் கேசிதுபகலேசா பவந்தி” இத்யுத்தநிஷ்டம் | வினைப்பிக்கும், உத்பாடயேத் - நநு பகவதபுரிதிபவது | நரகபர்யந்தம் ந பவதி ஖ல்தித்யதாஹ - அது நிற்க. இதி, தஸ்யாம் பகவதபுரிதௌ சத்யாமத்யர்த: |

(சா.சம்) ந ப்ரயோஸூ மே இத்யுத்திபிர்விபிஷிகாமாத்ரம் நேத்யாஹ | இந்த இதி | “ந ஖லு பாகவதாயமவிஷயம் காத்தந்தி” இதி ஷ்ருதே: ப்ரபந்நவிஷயாபுரித்யா நரகாதிகம் நாஸ்தி ஖ல்தித்யத்ராஹ | அது நிற்க. இதி |

மூ-சத்வப்ரகூதியான இவனுக்கு ப்ரகவதப்ரீதிக்கு மேற்பட்ட நரகமில்லை. அந்த ப்ரகவதப்ரீதி ஸமிப்பது பின்பு க்ஷமே கொள்ளில் “சுஹ்ர்த் சர்வபூதானா” என்னும்படி நிஸர்ஸுஹ்ர்த்தான இஷ்வரனுடைய அப்ரீதிஸமிப்பிக்குமளவு இவனுக்கு அரஹ்துதமாய் இருக்கும்.

(ஸா.தீ) அநர்ய்மாகக் கொள்ளானாகில் ப்ரீத்யைப்ரயோஜனத்வம் இல்லாமையால் பூரூபார்த்திநைக் குலைந்து யதாவஸ்தித முமுக்ஷுத்வம் இல்லை என்று கருத்து. இந்த அப்ரீதி ஸமிக்கும் ப்ரகாரத்தைக் காட்டுகிறார். அந்த ப்ரகவதப்ரீதி இत्याதியால். அரஹ்துதந்நு மர்மஸ்பூக் - அப்ரீதி என்று ஸேஷம், சிலர்க்கு அது காணோமே என்று...

(ஸா.ஸ்வா) ததாவிதூபக்லேஸ்ய துஷ்லத்வாபாவேன ததபாவே஽பீத்யர்ய: | இப்படி ப்ரகவதப்ரீதிநரக-ரூபதுஷ்லமாகில் இதுக்கு ஸாத்தியதுஷ்லமில்லாமையால் காரணீபூதபாபநாஸாத்தா ஸ்வஜந்ய துஷ்லானுபவேன வா நாஸம் இல்லாமையால் ப்ரபந்ந விஸயத்தில் அப்ரீதிரூபநரகம் நித்யமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அந்த ப்ரகவதப்ரீதி ஸமிப்பதும் இதி | “ப்ராயஸ்சித்தம் ஸமத்வே஽பி ப்ரார்த்யநைகைவ கைவல்யம்” இதி க்ஷாபணஸ்ய ப்ராயஸ்சித்த தயோபதேஸாத்-ந்நாஸ்யஸ்யாப்ரீதி-வ்யதிரித்தஸ்யாபாவேனாப்ரீதியே நாஸ்யையென்று கொள்ள வேணுமென்று கருத்து. இந்த அப்ரீதி ப்ராயஸ்சித்தநாஸ்யையாகில் துஷ்லரூபத்வக் கூடுமோ? ல் ப்ராயஸ்சித்த-நாஸ்யமன்றே என்னவருளிச் செய்கிறார். சுஹ்ர்த் சர்வபூதானாமிதி | சத்வப்ரகூதியான ஓர் அதிகாரிக்கு ப்ரகவதப்ரீதியே நாஸ-பர்யந்தமரஹ்துதமாய் இருக்கையாலே பாபஜந்யபாபவதுஷ்லமாகவும் ஸொல்லக்குறையில்லை என்று கருத்து. நிஸர்ஸிதி | இஷ்வரனுடைய அப்ரீதி என்று ப்ரிந்நபதம்ஸமிக்குமளவுமென்றது தான் ஸமிக்குமளவு என்றபடி. இப்படியாகில் சில ப்ரபந்நர்களுக்கு...

(ஸா.ப்ர) ஹேதுத்வமந்தரேண ஜாயமானதயா ஸாக்ஷாதிநிஸ்த்வமநுபபந்நம் | லோகே ப்ரீதேபிவிது: ஸுஹேதுதயைவானிஸ்த்வ தர்ஸநாதித்யத்ர லோகே எவூபாத்திக சுஹ்ரதப்ரீதேரபி ஸாக்ஷாதிநிஸ்த்வதர்ஸநாத்வாபாவிக சுஹ்ரதப்ரீதேரநிஸ்த்வமத்வம் கைமுதிக்கந்யாயஸித்தமிதி தஸ்ய க்ஷாபணம் கர்த்வமித்யாஹ | அந்த ப்ரகவதப்ரீதி...

(ஸா.வி) இவனுக்கு, ப்ரகவதப்ரீத்யை ப்ரயோஜனஸ்ய - அப்ரீதிக்கு மேல் பட்ட நரகமில்லை, ப்ரகவத்யைமுத்யாததிகோ நரகோ நாஸ்தி | “யஸ்த்வயா ஸஹ ஸ ஸ்வர்ஸோநிரயோ யஸ்த்வயா விநா” இதுக்தரீத்யா ப்ரீதேரேவ பரம பூரூபார்த்த்வான் கைவல்யம் ததபாவ எவ அப்ரீதிரப்யத்திகா கைவ்லீதூஸ்ததோ நரகோ நாமேதி பாவ: “திவி வா பூவி வா மமாஸ்து வாஸோ நரகே வா நரகாந்தக ப்ரகாமம் | | அவதூரிரித ஸாரதாரவிந்நு த்ரணௌ தே மரணே஽பி க்ந்தியாமி” இதி நரகே஽பி ப்ரகவதப்ரீத்யநுகூலவ்யாபார: கைந்நானர்ய: | அதஸ்ததபாவோ நரகாதப்யத்திக இதி கிமுத ததப்ரீதேர்நரகத்வ இதி லலிதார்த்: - அத எவ விவேகின: மரணபர்யந்தமபி ப்ரகவதப்ரீதிஹதய ஸூலதயா வர்தத இதி ஸூத்ரம் க்ஷாமணே ப்ரவூத்திரித்யபிப்ரேத்யாஹ - அந்த ப்ரகவதப்ரீதி இதி | பின்பு, அபராதானந்தர்யம் | அப்ரீதி ஸமிப்பதும், அப்ரீதி ஸமயிதும் | க்ஷமே கொள்ளில், க்ஷமோபாயம் ஸவீகரோதி கைத் - அப்ரீதி ஸமிக்குமளவும், அப்ரீதிஸமநபர்யந்தம் | அரஹ்துதமாய் இருக்கும்.

(ஸா.ஸம்) அநிஸ்தோத்யதிராஸ்தா நாமேத்யர்ய: | நரகமில்லை, து:ஸுஜனகம் நாஸ்தி | தர்ஹி தந்நிஸ்தாரோபாய: க: ? கதம் தஸ்ய து:ஸுஜனகத்வமித்யாகாஹ்யாமாஹ | அந்த இதி சுஹ்ரதமிதி க | அரஹ்துதம், ஹதய...

மூ-(இங்கு பாராதவனுக்கு) இங்ஙனிராதவனுக்கு स्वामिविषयத்தில் प्रामाण्यமும், कैङ्कर्यरूपமான मोक्षத்தில் अभिरुचியும் शङ्किக்க அடுக்கும் - இவ்அஜாதிலஜ்ஞனமும் “प्रहर्षयिष्यामि” என்று उद्देश्यமான भगवत्प्रीதிக்கு विरोधियानபடியாலே இம்ஸாஸ்ரீயநியம் रहस्यत्रयத்தில் विरोधिनिवृत्तियை अनुसन्धिக்கும் இடங்களிலே अनुसन्धिक்क प्राप्तम्...

(சா.தி) வருளிச் செய்கிறார். இங்ஙனிராத இத்யாதியால். भगवद प्रीतिर्मर्मस्पृक्कாயிராதவனுக்கு. இனி रहस्यत्रयத்தில் शास्त्रीयनियमानुसन्धानस्थलத்தைக் காட்டுகிறார். இவ்அஜாதிலஜ்ஞனம்த்யாதியால். அதில் उपपत्तियைக் காட்டுகிறார். இவ் அஜேதி । विरोधिनिवृत्तीत्यादि । नमश्शब्दादिकளில் என்றபடி.

(சா.ஸ்வ) अरन्तुदैयாகாமல் இருப்பானேன்? என்னவருளிச் செய்கிறார். இங்ஙனிராதவனுக்கு इति । भगवदप्रीति अरन्तुदैयாயிராதவனுக்கென்றபடி. भगवदप्रीति अरन्तुदैयாகாவிட்டால் तत्प्रीत्यैक प्रयोजन प्रावण्यமும் तत्परिवाहकैङ्कर्यமும் கூடாதிதே என்று கருத்து. ஆனாலும், मुमुक्षुவுக்கு सारतमत्या नित्यानुसन्धेयமாம் “सर्वमष्टाक्षरान्तस्थम्” என்று सर्वार्थगर्भமான रहस्यत्रयத்தில் இல்லாத இம்ஸாஸ்ரீயநியமனுஸர்த்வ்யமாமோ? रहस्यत्रयத்திலும் विरोधि निवृत्ति प्रतिपादकस्थलத்திலே இதுவும் अनुसन्धेयமென்னில் स्वतः विरोधिनिवृत्तिरूपமல்லாமையாலே அங்கே இத்தை अनुसन्धिक்कக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ்அஜாதிலஜ்ஞனமिति । अज्ञातिलज्जनं पुरुषार्थरूपभगवत्प्रीतिக்கு विरोधियानபடியாலே अज्ञारूपशास्त्रीयनियमानुसरणं विरोधि निवृत्तिरूपமாகையாலே विरोधिनिवृत्यनुसन्धान स्थलज्ञानिलே अनुसन्धेयமென்று கருத்து. இப்படி विरोधि निवृत्तिस्थलज्ञानिलே अनुसन्धिक்क प्राप्तமென்றது சொன்னது கூடுமோ? இம்ஸாஸ்ரீயநியம் पूर्वदशैयிலே उपायनिष्पादकமாகையால், उपायप्रतिपादकस्थलத்திலு...

(சா.ப்ர) शमिप्पதும் இத்யாदि । अप्रीतेरनिष्टत्वाभावे प्रपत्तिरेव तस्य न सिद्ध्येदित्यभिप्रेत्याह । இங்ஙனிராத அவனுக்கு இத்யாदिना । अप्रीतिरनिष्टा न भवति चेदित्यर्थः । एवं प्रपन्नानामावश्यकस्य शास्त्रीयनियमस्य रहस्यत्रयप्रतिपाद्यत्वं दर्शयति । இவ் அஜாதிலஜ்ஞனம்த்யாदिना । शास्त्रीयनियमातिलज्जनस्य विरोधित्वाच्छास्त्रीय नियमो विरोधिनिवृत्तिरिति भावः । अनुसर्तव्यतयोक्तस्य...

(சா.வி) मर्मस्पृग्भवति । अप्रीतीतिकर्तृपदमध्याहार्यम् । लोकेऽप्यौपाधिकसुहृदप्रीतिरप्यनिष्टतया दृश्यते । किमुत निसर्गसुहृदप्रीतेरनिष्टत्व इत्यभिप्रेत्य सुहृदं सर्वभूतानामित्युक्तम् - अतश्शीघ्रं क्षामणं कुर्यादिति भावः । अप्रीतेरनिष्टत्वाभावे प्रपत्तिरेव तस्य सिद्धेत्यभिप्रेत्याह இங்கு பாராதவனுக்கு इति एवमप्रीतिमनिष्टत्वे नाननुपश्यतः - शङ्किक्कவடுக்கும், सन्दिह्येयाताम् । दृढतया न सिद्ध्यतः एतच्छास्त्रीयनियमस्य मन्त्रेऽनुसन्धेयस्थलं दर्शयति இவ்அஜேதி...

(சா.ச) शल्यवद्वाधकमित्यर्थः । यस्य भगवदप्रीतिरन्तुदा तस्यातिलज्जनात्किम् स्यादित्यत्राह - இங்ஙனிராதவனுக்கு இத்யாदिना । न हि वयं नास्तिकान्प्रति शास्त्रीयमर्यादां शिक्षयाम इति भावः - अस्य मन्त्रेणानुसन्धानप्रकारं दर्शयति । இவ் அஜாதிலஜ்ஞனமिति । இம்ஸாஸ்ரீயநியம் विरोधिनिवृत्तिरूप...

मू-“आज्ञानुज्ञाविभागेन द्विधा शास्त्रीय पद्धतिः । निग्रहानुदयायाद्यापरा तत्तत्फलाप्तये ।। अनुज्ञया प्रवृत्तेऽपि क्रमकोपादिसम्भवे ।

(सा.दी) आज्ञानुज्ञेत्यादि - शास्त्रीयपद्धतिः । शास्त्रविहितकर्मங்கள் என்றபடி. அவற்றுக்கு வினியோகத்தைக் காட்டுகிறார். निग्रहेति आद्या, आज्ञारूपा शास्त्रीयपद्धतिः भगवन्निग्रहानुदयाय विहितापरा, अनुज्ञा काम्यरूपा तु तत्तत्फलसिद्धयै विहिता என்கை. अनुज्ञयेति - अनुज्ञारूपे कर्मण्यपि - क्रमकोपः, क्रमविपर्यासः - आदिशब्दादधिकारकालादिविपर्यासग्रहणम् ।

(सा.स्वा) सिद्धिक्कவிலையேயோ என்னில் அது சவ்லிதாஅகாரமானபடியாலே அங்கு அனேகபல் சித்தித்தாலும் மற்ற இடத்திலே அப்படிச் சொல்லப்போமோ? ஒரு பயோகத் தில் அனேகபல் சித்தித்தால் சக்து நியஜ்யோதிஸ்தோமாத்நுதானத்தாலே “सर्वेभ्यः कामेभ्यो ज्योति-ष्टोमः” என்கிற பல்சித்தி ப்ரஸக்த்யா ப்ரபந்னுக்கு பஹ்நர்தம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன शास्त्रीयधर्म-भेदங்களையும் பல்சித்திभेदங்களையும் விபஜித்தருளிச் செய்கிறார். आज्ञानुज्ञेति । शास्त्रीयपद्धतिः, शास्त्रान्तर्गतचोदना । आज्ञाया लक्षणमाह । निग्रहेति । भगवन्निग्रहोत्पत्तिप्रसंजका-भावप्रतियोगिनि என்றபடி. यद्ययं सन्ध्यानुष्ठायी न स्यात् भगवन्निग्रहस्यादिति तत्करणसंभवात्तथा चाकरण प्रसज्जित निग्रहानुत्पत्त्यर्थतया कर्मविधिपर्यवसन्ना चोदना आज्ञा । तादृशचोदनाविहि-तत्वात्तत्कर्माप्याज्ञेत्युच्यते । अनुज्ञायालक्षणमाह । परेति । परा, अनुज्ञा । तत्तत्फलाप्तये, पशुपुत्रस्वर्गादि तत्तद्विनियोजकविधिसिद्धफलार्थं कर्मचोदना अनुज्ञेत्यर्थः - तद्विहितत्वात् तत्कर्माप्यनुज्ञेत्युच्यते-अनुज्ञया प्रवृत्ते, आरब्धे कर्मणि । क्रमकोपः, क्रमविरोधः । आदिशब्देन..

(सा.प्र) भावेन प्रयोजनाभावादित्यत्र तत्तत्कैङ्कर्यप्राप्तेरेव फलत्वात्प्रवृत्तिस्स्यादित्यभिप्रेत्याह । आज्ञानु-ज्ञाविभागेनेत्यादि । यथा निग्रहानुदयः फलम् एवं तत्तत्कैङ्कर्यसिद्धिः फलमित्यर्थः । नन्वेवमनुज्ञा कैङ्क-र्यस्य प्रत्यवाय परिहारार्थत्वाभावे शास्त्रीय नियमाक्षेपेक्षा न स्यादित्यत्राह - अनुज्ञाया प्रवृत्तेऽपीति - साङ्गस्य मालाकरण दीपारोपणादिरूपानुज्ञाकैङ्कर्यस्वरूप स्यापि शास्त्रैक...

(सा.वि) शास्त्रनियमोऽनुसर्तव्य इति वक्तुं प्रथमं तद्वेदमाह आज्ञानुज्ञेति - निग्रहानुदयेत्यर्थं लक्षणपरम् । निग्रहानुदयफलक शास्त्रीय कर्माज्ञा कैङ्कर्यम् तत्प्रकरणोक्त प्रीति मात्रफलक शास्त्रीयकर्मानुज्ञा कैङ्कर्यमिति भावः - अनुज्ञाकैङ्कर्येऽपि शास्त्रविहितस्यार्घ्यपाद्याचमनीयगन्धपुष्पधूप दीपादि समर्पणेषु क्रमत्वात्तदतिक्रमे प्रत्यवायस्स्यादिति तत्रापि शास्त्रीय नियम अवश्यक इत्याह - अनुज्ञया प्रवृत्तेऽपिक्रमकोपः, विहितक्रमव्यत्यासः - आदिशब्देन देशकालवस्तुस्वभावाद्यतिलङ्घनानि विवक्षितानि । अशुचि देशेन कर्तव्यमिति देशनियमः...

(सा.सं) प्रत्युभयत्रापि नियमावश्यंभाव इति प्रतिपादयति द्वाभ्याम् । शास्त्रीया कैङ्कर्याख्या पद्धतिराज्ञया प्रवृत्ता अनुज्ञया प्रवृत्ता चेति द्विविधा । तत्राद्या भगवन्निग्रहरूप प्रत्यवायानुत्पादाय । द्वितीया तत्तदनुज्ञा कैङ्कर्यप्रकरणाम्नात तत्तन्मुखोल्लासफलका । क्रमस्य कोपः अतिलङ्घनम् ।

मू-आज्ञातिक्रमदोषस्यान्नियमोऽतो दुरत्ययः ।।

(सा.दी) आज्ञाकर्मातिक्रमे यो दोषस्सोऽत्रापि स्यात् - भगवदप्रीति विनियममेव अतः अनुज्ञाकैङ्कर्यं शस्त्रीयनियमं दुरतिक्रममेव...
வினையுமென்கை அது: அநுஜ்ఞாகைஇய்யுத்தியும் ஸாஸ்த்ரீயநியமம் துரதிக்ரமமென்றபடி...

(सा.स्वा) देशकालकर्तृद्रव्यादिविरोधग्रहणम् । काम्यकर्मण्यपि विहितक्रमदेशकालाद्यतिक्रमे “अशास्त्र मासुरंकृत्स्नम्” इत्याज्ञातिक्रमे यो भगवन्निग्रहस्तादृशभगवन्निग्रहस्यात् । अतः नियमः, शास्त्रीय-नियमः । दुरत्ययः, दुरति क्रमः । इतिनाले अनुज्ञा कैङ्कर्येऽपि शास्त्रानुसरणमावश्यकमेव...
இப்படி ஸாஸ்த்ரீயபத்தித் திவிதீயை என்றது கூடுமோ? “வैஸ்வானரம் த்வாத்தகபாலம் நிர்வபித் - புத்ரே ஜாதே” இய்தாதிஜாதேத்தாதிவிதி அஜ்ఞையாகில் புத்ரகதபூத்வாதிபலாத்த்வாபாவம் ப்ரஸஜ்ఞியாதோ? அநுஜ்ఞையாகில் அகரணத்தில் நித்ரஹாபாவம் ப்ரஸஜ்ఞியாதோ?...
“अशास्त्र मासुरंकृत्स्नम्” इत्याज्ञातिक्रमे यो भगवन्निग्रहस्तादृशभगवन्निग्रहस्यात् । अतः नियमः, शास्त्रीय-नियमः । दुरत्ययः, दुरति क्रमः । इतिनाले अनुज्ञा कैङ्कर्येऽपि शास्त्रानुसरणमावश्यकमेव...

(सा.प्र) समधिगम्यत्वात्तस्य च कर्मवृत्तित्वादिति न्यायेन क्रमेण प्रतिपादकत्वात्तदनुष्ठानस्य च युगपद-संभवात् क्रमापेक्षायामाज्ञायानुष्ठेयेषु श्रुत्यर्थपाठमुख्यकाण्ड प्रवृत्तिरूप प्रमाणैः प्रतीतक्रमस्यापेक्षित विधानबलात्स्वीकारवदनुज्ञाकैङ्कर्यं प्रापक शास्त्रप्रतीत क्रमस्याप्यपेक्षाबलात्स्वीकार्यत्वेऽपि परित्यागे नियतक्रमप्रापक शास्त्रस्यैवाज्ञारूपत्वेन तदतिलङ्घनदोषस्यादित्यर्थः - क्रमकोपः, क्रमस्खलनम् । वैपरीत्यमादिशब्दार्थः । नन्वेवं कैङ्कर्यमहनीयविषयप्रीति रूपभक्तिः शेषत्वज्ञानं वाधिकारः । आज्ञाकरणे तु प्रत्यवाय परिहारकामनाधिकार इत्यधिकारिभेदात्कर्मभेदस्यादित्यत्र सर्वधापि तत एवोभयलिङ्गादित्युक्तन्यायेनो भयविधविनियोजके एकेन नाम्ना कर्मनिर्देशात्प्रत्यभिज्ञासिद्धेः कर्मभेदापादक शब्दान्तरादेरभावाच्च कर्मैक्यजीवनस्वर्गाधिकारक...

(सा.वि) प्रातरेव पुष्पार्जनं कर्तव्यमिति कालनियमः - दुत्तूरादिना न कर्तव्यमिति वस्तुनियमः । अस्नातेन न कर्तव्यमिति अवस्थानियम इत्यादीनि बोध्यानि । ननु भगवद्भक्त्या भगवन्मुखोल्लासाय क्रियमाणं कर्म कैङ्कर्यम् । अतोऽनुज्ञाकैङ्कर्यं फलान्तरं विना भगवन्मुखोल्लासैक प्रयोजनतया क्रियते । अतस्तत्र भक्तिरेव विनियोजिका । न त्वाज्ञा । नित्यादिकन्तु प्रत्यवायपरिहारायानुष्ठीयमान माज्ञामात्र-प्रयुक्तमाज्ञा कैङ्कर्यम् - तत्राज्ञाविनियोजिका । न भक्तिः - एवं चाज्ञामात्रप्रयुक्तं भक्तियुक्तत्वाभावात् कैङ्कर्यं न भवेदित्याशङ्क्य तस्योभयप्रयुक्तत्वस्यापि “अहरहस्सन्ध्यामुपासीत” इति । “प्रियाय मम विष्णोश्च देवदेवस्य शार्ङ्गिणः” इति प्रमाणवशेन उभयफलकत्वस्यापि सत्त्वाद्भगवन्मुखोल्लासाय प्रीत्या क्रियमाणत्वेन न कैङ्कर्यत्व क्षतिरित्यभिप्रेत्य नित्यकाम्याग्निहोत्रादिवद्विनियोजक भेदेऽपि कर्मैक्यादेकस्मादेव प्रीत्यर्थानुष्ठानात्प्रत्यवायनिवृत्तिश्च...

(सा.सं) आदिशब्देन देशकालाद्यतिलङ्घनानि विवक्षितानि । तत्प्रसक्तौ आज्ञातिलङ्घने यो दोषस्सोऽत्रापि स्यात् । अतश्शास्त्रीय क्रमकाल शुचिसिद्ध वस्त्वादि मुखोनियमो दुर्लङ्घ्य इत्यर्थः - न चोभयोर्भेदाय आज्ञामात्रप्रयुक्तमाज्ञाकैङ्कर्यम् । भगवन्मुखोल्लासैकोद्देशेन भक्तिमात्रप्रयुक्तमनुज्ञाकैङ्कर्यमिति वाच्यम् । यदा चाज्ञाकैङ्कर्यं भगवन्मुखोल्लासाय भक्त्यानुष्ठीयते प्रत्यवायपरिहारश्च...

मू-प्रत्यवाय परीहारे फलान्तरसमन्विते । तत्र संवलितं प्राहुरधिकारं विचक्षणाः ।।

(सा.दी) प्रत्यवायेति - प्रत्यवाय परिहाररूपे फलान्तरसहिते सति तस्मिन् कर्मण्यधिकारं संवलितं प्राहुः । यथा जातेष्टौ पुत्रजन्मवत्तद्गत पूतत्वादि कामित्वे अधिकारः...

(सा.स्वा) இனி உபயலக்ஷணாக்ரान्ततयोभयात्मकமென்னில் வினியோகபृथक्त्वத்தாலே நியகாம-
யாத்மகஜ்யோதிஸ்தோமாதிகளில் நியப்ரயோகத்தில் காம்யாஸிद्धியா நியகாம்ய ப்ரயோக ஹேதவத்புத்ரகதபூ-
த்வாதி ஸிद्धய் ப்ரயோகஹேதம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ப்ரத்யவாய இதி । யஸ்மிந்
கர்மணி உத்பத்திவாக்யேந ப்ரத்யவாய பரிஹாரே ஫லாந்நர சமந்வித எவ ஫லதயா பூதிதே சதி ந து ஫லாந்நர
விநாபூத ப்ரத்யவாய பரிஹார மாத்ரே பூதிதே சதீத்ய்ர்த்: । தத்ர கர்மணி - அஹிகாரம், சங்வலிதமஹிகாரமாஹு: ।
ந து ப்ரத்யேகம் ஸூசிவிஹிதகாலஜீவித்வமாத்ரம் வா ஫லகாமத்வமாத்ரம் வா அஹிகார: । இதினாலே
சங்வலிதாஹிகாரமாகையால் அஜ்ஞானஜூபயாத்மகத்வமும், சகூத்ரப்ரயோகத்தாலே ப்ரத்யவாயபரிஹா-
ரமும், தத்த்஫லஸித்தியும் ஸித்திக்கக் குறையில்லை என்று கருத்து. சங்வலிதாஹிகார-
ஸ்தலத்தில் பாலே வினியோகஹேதேந நியகாம்யாத்மக ஜ்யாதிஸ்தோமாதிகளிலும் நியப்ரயோகத்தில்
காம்யஸித்தி ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? ஫லகாமாஹிகாரிணானுஸ்தானாபாவாத்஫லஸித்தியில்லை என்னிலப்
போது ஫லகாமப்ரயோகத்திலும் ப்ரத்யவாய பரிஹாரம் ஸித்தியாதோ ப்ரத்யவாயம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?...

(सा.प्र) ज्योतिष्ठोमवद्विनियोजकपृथक्त्वेनोभयार्थत्वात्संवलिताधिकारत्वमित्याह । प्रत्यवाय परिहार
इत्यादिना । एवं तर्हि वर्णाश्रमादिप्रयुक्ताज्ञात्वेन शेषत्वप्रयुक्तकैङ्कर्यत्वेन च द्विप्रकारानुष्ठानं स्यादित्यत्र
“तत्रानुष्ठानतन्त्रं विदिषितु घटते कर्तृकालाद्यभेदा”...

(सा.वि) फलं सिद्धयतीति सद्भिरनुष्ठानप्रसक्तिरिति न्याय प्रदर्शनपूर्वकमाह प्रत्यवाय परिहार इति
कारिकाद्वयेन -नित्यनैमित्तिककर्मसु प्रत्यवाय परीहारके । फलान्तरसमन्विते, भगवत्प्रीतिरूप
फलान्तरेण समन्विते सति । भक्त्याज्ञारूपविनियोजकयोः पृथक्त्वेऽपि शब्दान्तराभ्यासादिकर्मभेदक
प्रमाणाभावात्कर्मेक्ये । कर्तृकालाद्यभेदात्प्रयोगैक्ये च संभवति प्रत्यवाय परिहार भगवत्प्रीतिरूपाधि-
कारभेदेऽपि जीवनस्वर्गाद्यधिकार भेदविशिष्टाग्निहोत्रादाविवाधिकारं संवलितं शास्त्रज्ञाः भणन्ति ।
सकृदनुष्ठितादेव तस्मात्फलद्वयसिद्धेरधिकारस्य संवलितत्वम् । अतो न पृथगनुष्ठानमिति भावः - ननु
तर्हि “सन्ध्यामुपासते ये तु सततं संशितव्रताः । विधूतपापास्ते यान्ति ब्रह्मलोकमनामयम् । प्राजापत्यं
गृहस्थानं ब्राह्मं सन्यासिनां...

(सा.सं) अथदिव भवति किं तत्राधिकारविशेषणमित्यत्राह । प्रत्यवायेति । नित्यनैमित्तिके च प्रत्यवाय-
परिहारे प्रत्यवाय परिहारातिरिक्तमुखोल्लासरूपफलान्तरेण समन्विते सति कामनाविषयत्वेन समन्वयो
विवक्षितः - तत्र सकृदनुष्ठितादेव फलद्वयसिद्धेः । अधिकारविशेषणं परस्पर सङ्घटितं सदेवेति सर्वधापि
तत एवोभयलिङ्गादिति न्यायविदः प्राहुः । तत एव सकृदनुष्ठितात्तत एव उभयलिङ्गात् फलद्वयसिद्धेः ।
सर्वधापि प्रत्यवायपरिहारार्थं फलान्तरया चाधिकरोतीति...

मू-नित्यकाम्यस्वरूपैक्ये विनियोगपृथक्त्वतः । फलार्थं क्रियमाणेऽपि नित्यं भवति तन्त्रतः ।।

(सा.दी) नित्यकाम्यकर्मणोः स्वरूपैक्ये विशेषं कालं कृत्वा. नित्येति - नित्यकाम्यकर्मणोः स्वरूपैक्ये यथा ज्योतिष्ठोमो नित्यः काम्यश्च विहितः तथात्राप्यैक्ये यतस्तयोः पृथक्पृथग्विनियोग उक्तः अतस्-तस्मिन् कर्मणि फलाय क्रियमाणे सत्यपि तन्त्रानुष्ठानतः नित्यं...

(सा.स्वा) गणनाबन्धुनिः शेषं कृत्वा. नित्येति - फलार्थमिति - शुचिहितकालजीविन अधि-कारिणः विहितकाले कर्माकरणस्यैव प्रत्यवायोत्पादकत्वात्तत्करणस्य अकरणाभावतया अनिच्छायामपि निग्रहानुत्पत्तिप्रयोजनतया काम्यप्रयोगे अनिच्छायामपि प्रत्यवायपरिहारफलं संभवति - नित्यप्रयोगे तु अधिकारिणोऽनुष्ठितकर्मण एव फलसाधनतया फलकामनाभावेनानधिकारतया न फलसिद्धिः गणना-कृत्वा. संवलिताधिकारस्थलकृत्वा काम्यानुष्ठाने दोषवच्छुद्धकाम्यस्थलेऽपि...

(सा.प्र) दित्युत्तरीत्या तन्त्रेणानुष्ठानमित्याह - नित्यकाम्येत्यादिना । कर्तृकालादीत्यत्रादि शब्दादेव-ताद्यैक्यं गृह्यते । नित्यत्वेन फलार्थत्वेन च विनियुक्तस्य कर्मण ऐक्यफलार्थमनुष्ठिते तस्मिन्विनियोग पृथक्त्वादन्वयार्थमपि कर्मतदेवेति तत्स्वरूपस्य निष्पत्तेस्वतन्त्रः काम्यान्नित्यसिद्धिरित्यर्थः - नन्वेवं प्रत्यवायपरिहारार्थमनुष्ठितेन कर्मणा “प्राजापत्यं गृहस्थानां ब्राह्मं सन्यासिनाम्” इत्यादिभिः नित्यकर्मण एव फलार्थं विनियोगात्तस्य चानुष्ठितत्वात्फलसिद्धिरपि स्यादिति चेन्न - केवलकाम्येऽपि फलेच्छामन्तरेणानुष्ठिते अनधिकारिणा कृतमकृतमिति न्यायात्काम्यस्यैवासिद्ध्या तत्फलासिद्धेः तद्वदेव फलेच्छाभावे तत्सिद्ध्यनुपपत्तेः । एवं तर्हि प्रत्यवायपरिहार कामनाभावेऽपि कथं तत्सिद्धिरिति चेदित्थं नित्ये वर्णाश्रमादेरेवाधिकारत्वेन श्रवणा...

(सा.वि) स्मृतम्” इति नित्यकर्मणामपि फलोक्तेः प्रत्यवायपरिहाराद्यर्थानुष्ठानादपि ब्रह्मलोकप्राप्-यादिफलमपरिहार्यं स्यादित्यत आह - नित्यकाम्येति - एकस्य तूभयत्वे संयोगपृथक्त्वन्यायेन “दध्नेन्द्रियकामस्य जुहुयात्” इति फलार्थविहित दध्ना नित्याग्निहोत्रसिद्धिवत्फलार्थं क्रियमाणसन्ध्या-वन्दनादेरेव नित्यप्रयोजनसिद्धिः । तन्त्रतः, सकृत्क्रियमाणमनेकोपकारकं हि तन्त्रम् । न तु नित्यात्काम्यसिद्धिः - काम्ये फलकामनावानधिकारी फलकामनाविरहे अनधिकारिणा कृतमकृतमिति-काम्याभावान्न तत्फल सिद्धिरिति भावः - प्रकृते च प्रपन्नस्य कामना विरहान्न नित्यात्काम्यसिद्धिरित्यत्र तात्पर्यम् - अतो नास्य श्लोकस्य प्रकृतासङ्गतिः न च प्रपन्नेतरस्यापि प्रत्यवायानुत्पत्तिकामनाविरहे काम्यसन्ध्यावन्दनादेः न नित्यसिद्धिस्स्यादिति वाच्यम् । नित्ये विहितकालजीवनशुचित्व ब्राह्मण्या-देरेवाधिकारतया तत्कामनाविरहेऽपि तत्सिद्धेरवर्जनीयत्वात्...

(सा.सं) सूत्रार्थः । यत्र सङ्कल्पमात्रभेदेन एकमेव कर्म काम्यं नित्यं च भवतीति तत्र काम्यादेव नित्य-स्यापि सिद्धिः ति प्रसङ्गादाह । नित्यकाम्येति - विनियोगपृथक्त्वतः । फलसङ्कल्पमात्रभेदेन । फलार्थं क्रियमाणेऽपि तन्त्रतः सकृदनुष्ठानेनैव नित्यं नित्यानुष्ठानसाध्यप्रत्यवायपरिहरणं भवति - फलार्थदध्नेव नित्याग्निहोत्रवत्काम्यप्रयोगादेव नित्यसिद्धिर्भवति ।

(सा.सं) इत्थमुक्त्या न नित्यात्काम्यसिद्धिरिति फलितम् । नन्वाज्ञा कैङ्कर्यवदनुज्ञाकैङ्कर्यस्यापि शास्त्रीयत्वाविशेषादकरणे प्रत्यवायश्च स्यादित्यत्राह । अनुज्ञामात्रेति । दीपारोपणादिषु कैङ्कर्येषु अकृतौ तत्फलालाभ एव न तु प्रत्यवाय इति शास्त्राभिज्ञैरीरितम् ।

மூ-நின்றனமன்புடைவானோர் நிலையில் நிலமளந்தான், நன்றிது தீயதிதென்று நடத்திய நான்மறையால்,

(சா.தி) இனி பாட்டால் வஹ்யஸ்யில் கௌரவத்துக்கு ஸாஸ்த்ரமே நியாமகமென்றருளிச் செய்கிறார். நின்றனம் இत्याதி । நிலமளந்தான், த்ரிக்ரமஹவான் । நன்றிது தீயதிது, சமீகீன-மித் க்யூர்ஹிமித் ந க்யூர் । என்று நடத்திய, ஹ்மவ்யவஸ்தாபகதயா நடத்துகிற ஸ்யூர்யூக்த-மார்த்தாலே. வானோர் நிலையில்...

(சா.ஸா) இப்படி ப்ரபந்னுக்கு ஹவதஹிமதகௌரவ பரிஜ்நானர்த்த ஸாஸ்த்ரமபேகிதமென்று சொன்னது கூடுமோ? ஸாஸ்த்ரமன்றிக்கே தானே ஸாஸ்த்ரவாக்யத்தாலும் ஸ்நுமானப்ரமாணத்தாலும் ஹவதஹிமதத்தை ஸ்றியலாமோ? நியமேன ஸாஸ்த்ரந்தான் ஸ்பேகிதமானாலும் பாஸ்யுபதாதி ஸாஸ்த்ரங்களாலும் கௌரவ பண்ண ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன இம்ஸஜ்ஜீனையப் பரிஹரியா நின்ற கொண்டு ஸ்றிகாரார்த்தத்தை ஸஜ்ஜஹிக்கிறார். நின்றனம் இதி நிலமளந்தான், த்ரிக்ரமாவதார பண்ணி ஜகத்தை ஸ்ளந்த ஸ்வாமி - ஹ்ஹ பத க்ரமண காலத்திலே ஸ்றிபேக பண்ண ஸ்ந்த தீர்த்த ஜஜ்ஜியாக ப்ரவஹித்து “தீர்த்தேன மூர்நி வியூதேன ஸிவஸிஸிவோஹ்” என்று தாமஸனான ஸிவனும் பரிஸூஹ் ஸ்ளகும்படி ஜகத்தை ஸ்ளந்த ஸ்வாமி என்றபடி - இதனாலே ஸர்வஸ்தாபரனென்று ஸிஹி க்கையாலே ஸ்ரவதேவதீகனையப் போலேயன்றிக்கே ஹ்மப்ரமாஹி ரஹிதனாயும் ஹ்ஹவதாரப் போலேயன்றிக்கே ஸ்ரஸ்திரக்ஷண ஹ்மஸ்தாபநைகப்ரயோஜனனாயும் ஸிஹ்ஹவத்ப்ரவர்திதஸாஸ்த்ரத்துக்கு பரிஸ்ரஹ்யாதிஸ்யமும், த்ரிக்ரம பாஸ்யுபதாதிஹ்ஹக்கு த்யாஜ்யதீயும் ஸிஹிக்குமென்று கருத்து. ஸ்ன்றிக்கே நான்கு வேதத்தாலும் “விக்ரமே பூதீவீமேஷ ஸ்யாம் । விக்ரமே த்ரீதீவ” இत्याதிருபேண பதே பதே ஸாஸ்த்ரமயா ஸ்நாநான ஸ்வாமியென்னவுமாம். இப்படிப்பட்ட ஸ்வாமி நன்றிது. இது நன்று. நல்லது. இது தீயது, இது நிந்நிதம் । என்று, வியதி ஸிஸேஹ்ரூபேண என்றபடி. நடத்திய, ஹ்மஸஸ்தாபகதயா நடத்துகிற. நான்மறையால், கதுர்வியவே...

(சா.ப்ர) நிஸர்ஸுஹ்ஹ ஹவதீவ த்யாஜ்யோபாஹ்ய வியேகபூர்வக ஸ்வகௌரவகரணே ப்ரதிஸ்தாபிதானாமஸ்தாஹ் யாவக்ஷரோரபாத ஹவதஹிப்ராயஸாஹ்ஹார்க ஹவாத்ஜ்நானர்த்த ப்ரமஹ்ய ஸாஸ்த்ரமேவ ஸ்வீகார்யமியாஹி-ப்ரேத்யாஹ । நின்றனம் இत्याதிநா । நின்றனம், ப்ரதிஸ்தா: ஸ்ந்புடைவானோர் நிலையில் ப்ரமஹக்தியூக்தநித்ய ஸூரிஹி: க்ரியமாணகௌரவரூபஸ்திதீ । நிலமளந்தான், த்ரிக்ரம: । ஸ்நேநாஸ்திதா-நாஸ்திதவியாஹாநாஹ்ரேண ஸர்வேஷா ஸிர்ஸி க்ரணாரவிந்ஹ் ப்ரஹனேன நிர்வாஹிக ஸர்வவிஸய க்ரூபாவானியூக்த ஹவதி । நன்றிது தீயதிதென்று நடத்திய நான்மறையால், இத் சமீகீன நேத் சமீகீனமிதி...

(சா.வி) ஸ்நுஸேயார்த்த வேதஹ்ஹவதஹிப்ராய ஜ்நாத்நாநிஸ்தாய இதி ஸாஹ்யா ஸஜ்ஜஹிதி । நின்றனம் இதி । நிலமளந்தான். நிலம். ஹ்மிம் । ஸ்ளந்தான், ஸ்ரக்ரமதா த்ரிக்ரமேண - ஸ்ரஸ்திதாநாஸ்திதவியா-ஹாநாஹ்ரேண ஸர்வேஷா ஸ்வக்ரணாரவிந்ஹ் ப்ரஹனேன நிர்வாஹிக ஸர்வவிஸயக்ரூபாவதா । இது இஹ்ம் । நன்று, சமீ-கீனம் । இது, இஹ்ம் । தீயது, ஸ்நிஸ்தாஹ்ம் என்று, இதி । நடத்திய, ப்ரவர்தித நான்மறையால்...

(சா.ஸ) நின்றனம் இதி “த்ரீணி பதா...” இत्यூக்தவியதா த்ரிக்ரமதாஹ்யாநீகோக்ஷஹவாநாஹ்ரேண ஹ்மமேகபாஹாஹ்ஹாஸ்த்ரதா ஸதஸத்ரவியேகநாய ப்ரவர்தித வேகதுஸ்யூக்த வியதா ஹ்மக்தியூக்த நித்யஸூரிணா...

மூ-இன்று நமக்கிரவாதலிலிம்மதியின்னிலவே, அன்றி...

(சா.தி) நியமுக்தர் பண்ணும் கைங்குரியசிட்லியில், நின்றனம், நிற்கப் பெற்றோம், ஸுத்யா-
த்யுதமார்ட்டெவாக வேணுமோ? ஸுத: அறியவொண்ணாதோ என்னவருளிச் ஸெய்கிறார்.
இன்று இதுதலியால். இன்று, இத்தேஹஸ்திததசையில். நமக்கு, கர்மவஸ்யரான நமக்கு.
இரவாதலில், ராத்ரியாகையால். ஶ்னாவிகாஸமில்லாத அஶ்னாநாந்லகாருஹலமாகையா
லென்கை. இம்மதி இன்னிலவேயன்றி, இம்ஸாஸ்த்ரமாகிற ஸந்லிகை...

(சா.ஸு) ஸகவஸ்யாஸ்த்ராதிகளாலே. ஸமீகீநஸாஸ்த்ரமார்ட்டாலே என்றபடி. அன்புடை, நிரதி-
ஸயப்ரேஸாலிகளான. வானோர், நியஸூரிகளுடைய. நிலையில், ஸ்திதியில். ப்ரீதிபரிவாஹ
ஸுயம் ப்ரயோகந கைங்குரியத்தில் நின்றனம், நிற்கப் பெற்றோம். ஸூரிகளைப் போலே ப்ரத்யக்ஷ-
விதத பரமபுருஷாஹிப்ராயரல்லாமையாலே ஸமீகீந ஸாஸ்த்ரத்தாலே ஸகவதஹிமதத்தை அறிந்து
ததநுகுணமாகவே கைங்குரிய பண்ணப் பெற்றோமென்றபடி. இன்று, இந்த ஸஸாரதசையிலே.
நமக்கு, கृतகृत்யராயிருந்தாலும் ஸாஸ்த்ரவஸ்யதா நிமித்தவர்ட்டாஶ்ரமானுபந்லி ப்ராகृतஸரீரகாளை
நமக்கு. இரவாதலில், ராத்ரியாகையாலே. இம்மதியின்னிலவேயன்றி. மதி, ஸந்லன்.
இந்த ஸந்லன் “மஹாஹாரதஸந்லமா:” என்றாப் போலேஸந்லத்வென ரூபிதவிதத்தினுடைய.
நிலவு, ஶ்யோதஸ்நை, வேதஸந்லனுக்கு ஶ்யோதஸ்நை போலேயிருக்கிற. வேதமூலமாக...

(சா.ப்ர) விதநிபேதாஸ்த்ரகத்வென ப்ரவர்திதென ஸுதுவேதென. நான்மறையால்வானோர் நிலையில்
நின்றனம் இத்யந்வய: | கृतஸ்நெநாபி வேதென தாத்பர்யதோ நிரபராதஸகவத்கைங்குரியமெவ கர்த்வயமிதி ஸோத்யத
இதி ஹவ: | இன்று, ப்ராரஹ கர்மகृतதேதஸ்ச்ரீரென ஸ்திததஸமயெ | நமக்கு, ஸகவதஹிப்ராயஸாஶ்லாஸ்த்ர-
ரஹிதானாமஸ்த்ராகம் | இரவாதலில், ராத்ராவிவாபேக்சிதார்த்ரப்ரதீத்யஹவாதித்யர்த்ர: | இம்மதியின்
னிலவேயன்றி, ஸக்தவேதரூபஸந்லமாஸோ ஶாத்ல்லாநரூபஶ்யோதஸ்த்ராமந்லரென | ஸந்லஶ்யோதஸ்த்ரபதாஹ்யா ஸாஸ்த்ர...

(சா.வி) வேதஸுதுஸ்தென. அன்புடை வானோர் நிலையில், ஸக்திமதா பரமபதவாஸிநா ஸ்திதத
நிரபராதகைங்குரிய | நின்றனம், ப்ரதிஸ்திதா ஸு: | நியஸூரீணாமிவ ஸகவதஹிப்ராய ஸாஶ்லாஸ்த்ராவேஸுபி
தத்ப்ரணீத வேதெநைவ ததஹிப்ராய ஶ்லாத்லா கைங்குரிய ப்ரதிஸ்திதா அஹுமெதி ஹவ: | ஸஸார ராத்ரயா வேதஶந்ய்ல்லாந
ஸந்லிகாதி விரஹோ நிரபராத கைங்குரியகரணெ கோஸ்யுபாயோ நாஸ்தீத்யாஹ - இன்று இதி | இன்று, அஸ்ய |
ப்ராரஹகர்மகृतதேதஸ்ச்ரீரஸ்திததஸமயெ | நமக்கு, ஸகவதஹிப்ராய ஸாஶ்லாஸ்த்ரரஹிதானாமஸ்த்ராகம் | இர
வாதலில். இரவு, ராத்ரி: | ஆதலில் இதி ஶத்: பஸ்யமயர்த்: | ஸஸாரஸ்ய ராத்ரிதூத்யத்வாதபேக்சிதார்த்ர-
ப்ரதீதி ப்ரதிஸந்லகாஶ்லாநவஸாதிதி ஹவ: | இம்மதியின்னிலவேயன்றி, எதஸ்யாஸ்த்ரஶந்யமதி-
ஸந்லிகா விநா |

(சா.ஸ) நிரபராதகைங்குரியரூபாயா ஸ்திதத ப்ரதிஸ்திதாஸுஸு இதி பூர்வாஶ்லாந்வயார்த்: | வேதானாதரெணைவ ஸூரீணா
ஸ்திததப்ரதிஸ்திதாஸுஸுத்யத்ரானுபபதிமாஹ | இன்று இதுதலிநா | ப்ரகூதிஸஸந்லதென ஸ்திதததஸாயாமப்ரத்யக்ஷித
ஸகவதஹிப்ராயதயா ஸாஸ்த்ராதிரெகெணாஹிப்ராயாவகமஸாதநஸூந்யானாமஸ்த்ராகம் ராத்ராவிவாபேக்சிதார்த்ரப்ரதீத்ய
ஹவாஸ்யாஸ்த்ரஶந்யமதிரூபாயா ஸந்லஶ்யோதஸ்த்ராம தா விநா...

மூ-யடிக்கடியாரிருடற்றக்கவடியுளதே || 24 ||

श्रुतिस्मृत्याचारैः...

(சா.தி) யொழிய, மதி, சந்த்ரன். சாஸ்த்ரஜ்ஞானமொழியவென்றபடி. அடிக்கடி, படு படு உண்டான, ஆரிருள் தீர்க்க - அஜ்ஞானாதிஸ்வரூபமான பரிபூர்ணாந்நிகாரத்தைக் கழிக்க. அடியுளதே, நிதானமுண்டோ - ஹேதுவில்லை என்றபடி || 24 ||

செய்கிற கர்மங்களில் பகவதபிமதத்வமறிகைக்கு உபாயங்களை வெளியிடுகிறார். ஶ்ருதிஸ்மृत्याचारैरिति - பூத:, பூதிமான் பண்ணுகிற கர்மங்களில் - ஆதெர்நியமயிதூரபிமதம் - இது பகவதபிமதமென்று...

(சா.ஸ்வ) ப்ரவூத்ஸ்மृत्याதிகளைத் தவிர - அடிக்கடி, படு படு ஆர், அபிவூத்ஸமாக நிற்கிற. இருள் அந்நிகாரத்தை. தீர்க்க, போக்குகைக்கு, அடி நிதானம் - உளதே, உண்டோ - வேததூபஜிவிப்ரமணங்களன்றிக் கே அத்யந்தாதிந்நிரியாத்திலே ஆஸ்தவாக்யானுமானாதிகளும் ப்ரமணமாகமாட்டா தென்றபடி. ப்ரமணமாகில் வேததூபஜிவிஸ்மृत்யாதுபஜிவியாகக் கொண்டே ப்ரமணமென்று கருத்து || 24 ||...

இப்படி பூததேவீயில் ப்ரபந்நனுக்கு ஶ்ருதிஸ்மृत्याதிரூப சாஸ்த்ரத்தாலே தானே பகவதபிமதத்தை அறிந்து கௌர்ய பண்ண வேணுமென்று நிர்வந்தமுண்டோ? அப்போது கெவல-ஹலகாடியாசாதிசூத் த்ரமங்களக்கு அநுஸ்தான ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? குலக்ரமாத்ரசிவாபுணூதிகளையும், சுவஸூத்ரவிஹிதஸஸ்காராதி க்ரமங்களையும் விட்டு, சிவாபுணூத்ரந்தங்களும், சூத்ரந்த்ர க்ரமங்களும் கதாசிவ்ஸாஸ்த்ரீயமாதையாலே அநுஸ்தேயங்களாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? சாஸ்த்ரமே பகவதபிமதவ்யஜ்ஜகமாகில் “ஆசாதிசூதேவ சாதுநாமாத்மநஸ்துஸ்திரேவ ச” இத்யாதிகளும் விருதிவ்யாதோ? இத்யாதிசூதே களைப் பரிஹரியா நின்று கொண்டு பகவதபிமதவ்யஜ்ஜக ப்ரமணங்களை உதாஹரிக்கிறார். ஶ்ருதிதி - ஶ்ருதி:...

(சா.ப்ர) தஜ்நய்ஜ்ஞானயோ: ப்ரமபுஹ்யத்வம் சூத்யதே | அடிக்கடியாரிருள், ப்ரதிசூஷணம் வத்ரமானாஜ்நாந்நிகாரஸ்ய | அந்நிகார சவ்நதேந தூ:சுவகரத்வம் சூத்யதே | தீர்க்கவடியுளதே நிவர்தனகாரணமஸ்தி கி, நாஸ்தீத்யத்ர: || 24 ||

நனு வேதானாமநந்தத்வாதிவிலத்வாசூத சாஸ்த்ரீயநியமோ ஜ்ஞாதுந சக்யத இத்யத்ராஹ | ஶ்ருதிஸ்மृत்யா-சாதிர்இத்யாதிநா - ப்ரதமத: சூபூத ஶ்ருதிசதூவதே தயேவ ப்ரதமம் பகவதபிப்ராயாவகம: |

(சா.வி) அடிக்கடி, படு படு | ஆரிருள் தீர்க்க, பரிபூர்ணாந்நிகார நிவர்தநாய | அடி, காரணம் | உளதே, அஸ்தி கி இதி காகு: | நாஸ்தீதி பாவ: || 24 ||

நனு வேதானாமநந்தத்வாதூரவகாஹத்வாசூத கத்யம் ததோ பகவதபிப்ராயஜ்ஞானம் சம்பவதீத்யத்ராஹ | ஶ்ருதி:...

(சா.சம்) ப்ரதிசூஷணம் விஸூத்வராஜ்ஞானநிவர்தநாய காரணமஸ்தி கிம் | அதஸ்சாஸ்த்ரமேவ காரணமिति சாஸ்த்ரீயோ நியமஸ்சமாதரணீய இதி பாவ: || 24 ||

பூர்வஸூலோகே சுவாம்யபிப்ராயஜ்ஞானாய சாஸ்த்ரீயசரணிரநுசரணீயேத்யுக்தம் | தத்ர சாஸ்த்ரசவ்நதசூதிதானி சுவாம்யபிப்ராயவேதகானி த்ரமப்ரமானானிஹ சஜ்ஜஹாதி | ஶ்ருதிஸ்மூதிதி | ஸ்மூதி:, மந்வாதி ஸ்மூதி: |

मू-स्वमतिगतिभिश्शुद्धमनसां सुसङ्कल्पैर्धर्म्यैः...

(सा.दी) श्रुत्यादिभिर्निपुणमन्विच्छति, जानातीत्यर्थः । प्रथमं श्रुत्या जानाति । श्रुतावदृष्टं तदविरुद्ध-
स्मृत्या, स्मृतिविहिततया भगवदभिमतमिति जानाति । तयोरदृष्टं कर्म आचारकृत्यात् । स्वमतिगतिभिः
आत्मनस्तुष्टिभिः विकल्पितेषु स्वेच्छैव तत्रैकस्य भगवदभिमतत्वज्ञापिकैः *என்கை*. शुद्धमनसां, साधूना
மென்றபடி. सुसङ्कल्पैः, *அவையாவன* महर्षि “प्रभृतिकं देवराच्च सुतोत्पत्तिः” *என்றாப் போலே*
कलि युगकृत्यात् पण्णुम् निषेधादि सङ्कल्पङ्कलः । *இவ்வளவால்* “वेदोऽखिलो धर्ममूलं
स्मृतिशीले च तद्विधाम् । आचारश्चैव साधूनामात्मनस्तुष्टिरेव च” इति श्रुत्यर्थं *காட்டப்பட்டது..*

(सा.स्वा) “यावज्जीवमग्निहोत्रं जुहोति” इत्यादिः । एतादृशश्रुत्या अग्निहोत्रादिकं भगवदभिमतमिति
प्रथमं धर्मप्रतिपत्तिः - तदभावे तदविरुद्धया “अष्टका कर्तव्या” इत्यादि स्मृत्या भगवदभिमतं जानाति
- स्मृतेरभावे तदुभयाविरुद्धाचारण धर्मं जानाति आचारस्य शब्दात्मकत्वाभावेऽपि श्रुत्याद्यनुमापकतया
ज्ञानसाधनत्वमिति भावः - श्रुत्यादिभिर्धर्मस्वरूप प्रतिपत्तावपि विकल्पितस्थले स्वमतगतिभिः,
“स्वस्य च प्रियमात्मनः” इत्युक्तात्मतुष्टिभिरन्यतरस्य भगवदभिमतत्वावगतिः । शुद्धमनसां
सुसङ्कल्पैः, अन्तः करण प्रवृत्तिभिः - “सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तः करण प्रवृत्तयः”
इत्युक्तेः यद्वा सुसङ्कल्पैः शोभन सङ्कल्पैः सतां श्लाघनीयता हेतुगुणविशेषव्यञ्जकैश्शीलैः धर्म्यैः -
धर्मा....

(सा.प्र) तदभावे तदविरुद्धस्मृत्यातदवगमः । तस्याश्चाभावे तदुभयाविरुद्धाचारेण तदवगमः । एतैर्वि-
कल्प बोधितेषु तु स्वेच्छया तदवगमः । एतेन श्रुतिस्मृतिस्सदाचारस्वस्य च प्रियमित्यंशो व्याख्यातः ।
क्वचित्क्वचिच्छास्त्रीयत्वसंशये “सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तः करणप्रवृत्तयः” इत्युक्तरीत्या
शुद्धमनसां धर्म्यैः सुसङ्कल्पैस्तदवगमः । धर्म्यैः...

(सा.वि) स्मृत्याचारैरिति - आदेर्नियमयितुरीश्वरस्याभिमतं बुधः निपुणमन्विच्छति - अनुमिनोति
कथं? श्रुत्यादिभिः । पूर्वपूर्वाभावे उत्तरोत्तरेणेति भावः । आचारः, सदाचारः । स्वमतिगतिभिः,
शास्त्रतो विकल्पितार्थेषु गर्भाष्टमे जन्माष्टमे वाब्दे ब्राह्मणस्योपनायनमित्यादिषु अनुष्ठानाय कतरः पक्षः
परिग्राह्य इति सन्देहे अन्तःकरण प्रवृत्तिः प्रमाणम् - शास्त्राविरुद्धेऽर्थे धर्म्यत्वसन्देहे अन्तःकरण
प्रवृत्तिर्नमित्यभिप्रायेण “सताम् हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तः करणप्रवृत्तयः” इत्युक्तं मीमांस-
कादिभिः - अतो नाति प्रसङ्ग इति भावः । क्वचिच्छास्त्री यत्वसंशये शुद्धमनसां धर्म्यैः धर्मादिनपेतैः
सुसङ्कल्पैः । शास्त्रोक्तेष्वपि च कुलचरणदेशादि...

(सा.सं) धर्म्यैरित्येतत्सर्वत्रान्वेति । धर्मादिनपेतैरित्यर्थः । आचारः सदाचारः । वेदोऽखिलो धर्ममूल-
मिति वत् “आत्मनस्तुष्टिरेव च” इत्युक्तमप्याह । स्वमतिगतिभिरिति । मतीनां गतयः, मतिभि
रुत्पन्नास्तुष्टयः - इत्थं निर्णयो वैकल्पिकेष्वर्थेषु । शुद्धमनसां, यामुनाचार्य प्रभृतीनां - शोभनतमै
रङ्गुलित्रयनमनादिभिस्सूचितैस्सङ्कल्पैः । ब्रह्मसूत्रस्य भाष्यं कर्तव्यम् । शठकोपस्य...

मू-कुलचरणदेशादिसमयैः । नियोगैर्योग्यानां नियमयितुरादेरभिमतं निमित्तस्वप्नाद्यैरपि...

(सा.दी) अथ स्मृतिवचनाभिप्रेतानुपायान् दर्शयति - धर्म्यैः कुल चरणदेशादि समयैः, धर्म्यैः, धर्माविरुद्धैः - कुलसमयः, स्ववंशसङ्केतः । यथा पुरश्चूडत्वादि - चरणसमयः, याजुर्वेदिकैश्श्रावण पौर्णमास्यां वेदोपाकरणम् - बह्वचैश्श्रावणे - सामगैर्हस्त इतिदेशसमयः, नर्मदादक्षिणतीरवासिनां कर्कटमासे तु उपाकर्म उत्तरतीरवासिनां तु सिंह इति देशसङ्केतिता आचाराश्च सन्ति - योग्यानां, महतां - नियोगैः - एवं कुर्वित्यनुशासनैः निमित्तस्वप्नाद्यैः - निमित्तं, शकुनपरीक्षा - स्वप्नैः, स्वप्न दर्शनम् - आदिशब्देन भगवत्सन्निधा...

(सा.स्वा) दनपेतैः । कुलादिसमयैः, सङ्केतैः, कुलसङ्केतः, पुरश्चूडत्वादिः । चरणसमयः, आपस्तम्ब-सूत्राधिनिष्ठानां स्वशाखा सूत्रोक्त धर्मानुष्ठान सङ्केतः देशसमयः, नर्मदोत्तरदक्षिण देशादिभेदेन मास-भेदेनोपाकर्म सङ्केतः - आदिशब्देन युगधर्मा गृह्यन्ते । योग्यानां, महतामेवं कुर्विति नियोगैः । निमित्तैः धर्मसन्देहे अन्यतरानुष्ठानोद्योगवेलायां दक्षिणाक्षिस्फुरणादिभिः स्वप्नैश्च - आदिशब्देनोपश्रुत्यादि-ग्रहणम् - अर्चकनियोगस्य वा...

(सा.प्र) धर्मादिनपेतैः । अनिषिद्धैरिति यावत् । धर्मपत्यर्थन्यायादनपेतैरित्युक्तैः । एतेनात्मनस्सम्यक् सङ्कल्पजः काम इत्यंशो व्याख्यातः - केषाञ्चित्कुलचरणादिभिर्भगवदभिमत्यवगम इत्याह । कुल-चरणेत्यादिना । कुलाचारश्चतुरावर्तित्वपञ्चावर्तित्वादयः । चरणाचारः । ऋग्यजुस्सामवेदित्व प्रयुक्तः चत्वारिंशत्संस्कारेषु स्फुटः । देशाचारस्तु नर्मदोत्तरेष्वित्यायुक्तश्रावणविषयस्फुटः । होलकाचारादिश्च तत्तत्सिद्धान्ताचार आदिशब्दार्थः । “समयः शपथाचारकालः” इत्यादि निघण्टोस्समयशब्द आचार-परः । सकल वेदान्त तात्पर्यस्य सम्यक् ज्ञानाभागाद्भगवद्भगवतार्चनयोग्यानां नियोगैस्तदवगमः । क्वचिद्भगवदभिमतेषु निमित्तस्वप्नाद्यैः...

(सा.वि) समयेन नियम इत्याह - कुलचरणेति - समयशब्दः प्रत्येकं संबध्यते - कुलवंशसङ्केतः पुरश्चूडत्वादिः “यथर्षिशिखा निदधाति” इति शास्त्रस्य कुलसङ्केतवशाद्व्यवस्था । चरणः, शाखा - याजुर्वेदिकैः श्रावणपूर्णिमायां वेदोपक्रमः - बह्वचैश्श्रावणे सामगैर्हस्तनक्षत्र इति चरणसमयः श्रावण-होमादिविषये । “नर्मदोत्तरतीरे तु कर्तव्यं सिंहयुक्तके । कुलीरकेऽपि कर्तव्यं नर्मदायास्तु दक्षिणे” इति देशसमयः - आदिशब्देन सर्वदेशसंप्रतिपन्नहोलकाचारो गृह्यते । तथा च योग्यानां नियोगैः एकादश्यादिषु धर्मकार्यादिवशेन भुङ्क्ष्वेत्यादिगुर्वादिनियोगैः तथा निमित्त स्वप्नाद्यैश्च, निमित्तं शकुनपरीक्षा - स्वप्नः स्वप्नाद्या...

(सा.सं) नाम च प्रवर्तयितव्यम् । व्यासपराशरयोर्नाम च प्रवर्तयितव्यमिति सङ्कल्पत्रयं ह्यङ्गुलित्रय-नमनसूचितमिति गुरुपरम्परा प्रभावे प्रसिद्धम् । कुलम्, ब्राह्मणत्वादिः । चरण शब्देन प्रवरस्था ऋषय आपस्तम्बाश्वलायनादयश्चोच्यन्ते । देशः, आन्ध्रद्रमिडादिः - आदीतिकालकृतस्समयो विवक्षितः एतत्सिद्धैस्समयैः, समयबन्धैः योग्यानां, धर्मतत्त्वविदां कुर्वि...

मू-निपुणमन्विच्छति बुधः ।। ३९ ।।

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु
श्रीमद्रहस्यत्रयसारे शास्त्रीयनियमनाधिकारस्सप्तदशः । श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ।।

(सा.दी) वभिमतत्वपरीक्षा - एतानि पूर्वाभावे उत्तराणि ग्राह्याणि ।। ३९ ।।

इति श्रीसारदीपिकायां शास्त्रीयनियमनाधिकारस्सप्तदशः ।।

(सा.स्वा) ग्रहणम् - एतैश्श्रुत्या साक्षात्, इतरैः श्रुत्यनुमानद्वारा आदेर्नियमयितुः भगवतः - अभिमत-
मन्विच्छति, जानातीत्यर्थः ।। ३९ ।।

इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यां शास्त्रीयनियमनाधिकारस्सप्तदशः ।।

(सा.प्र) स्तद्रूपत्वावगमः । “त्रिरूपो हि तमाचष्टे मनुष्याणां कलौ हरिः । गुरुश्च स्वप्नदृष्टश्च पूजां
ते चार्चकाननात्” इत्युक्तन्यायेन इज्याकाले हठात्कारेणार्चकोक्त्यादिरादिशब्दार्थः । निपुण-
मन्विच्छति, संयङ्निश्चिनोतीत्यर्थः । उक्तेषु केनचित्कर्तव्यतया निश्चितमेवात्यन्त प्रीतिपूर्वक-
मनुष्ठेयमिति भावः ।। ४० ।।

इति श्रीसारप्रकाशिकायां शास्त्रीयनियमनाधिकारः सप्तदशः ।।

(सा.वि) योक्तलक्षणः वातपित्तदोषमूलरहितः चतुर्थयामोत्पन्नत्वादिविशिष्टरूपः - आदिशब्देन
भगवत्सन्निधावभिमतपत्रपरीक्षादि गृह्यते । अत्र प्रमाणानि । “वेदोऽखिलो धर्ममूलं स्मृतिशीले च
तद्विदाम् । आचारश्चैव साधूनामात्मनस्तुष्टिरेव च । श्रुतिस्मृतिस्सदाचारस्स्वस्य च प्रियमात्मनः ।
सम्यक्सङ्कल्पजः कामो धर्ममूलमिति स्मृतम्” इति च “नीरूपो हितमाचष्टे मनुष्याणां कलौ हरिः ।
गुरुश्च स्वप्नदृष्टश्च पूजान्ते चार्चकाननात्” इति ।। ३९ ।।

इति श्रीसारविवरिण्यां शास्त्रीयनियमनाधिकारस्सप्तदशः ।।

(सा.सं) त्यादिकैर्नियोगैः - उपश्रुत्यादिशकुनान्यादिशब्दार्थः । जगत्कारणभूतस्य नियमयितुः -
निपुणमभिमतं, अभिमततमं बुधः अन्विच्छतीति, अवधारयतीत्यर्थः ।। ३९ ।।

इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्गहे शास्त्रीयनियमनाधिकारस्सप्तदशः ।।

श्रियै नमः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ अपराधपरिहाराधिकारः ॥

मू-स्वच्छस्वादु...

(सा.दी) अथास्य शास्त्रनिष्ठस्य क्वचित्खन संभवे । पुनः प्रपदनं विष्णोःशक्तेऽन्यदपि वर्ण्यते ॥

(सा.स्वा) இப்படி पूर्வாधिकாரத்திலே ஒருவன் ப்ரபந்நானால் அவனுடைய ஆத்மயாத்ரே ப்ரபவததீநையாகையாலே அதில் இவனுக்கு அந்வயமில்லை. உண்டென்றிருந்தானாகில் ஆத்மசமர்ப்பணம் ப்ரபாய்யாமித்தனை என்று த்ரீபாஷ்யகாரர் அருளிச் செய்ததாகச் சொன்னது சேருமோ? ப்ரப்யுத்தரகாலமபராதம் வந்ததாகில் இஷ்வரன் கை விடானோ? ஸேஷத்வரஸிகனாய் ப்ரபவதபிமதாசரணரூபகைக்ஞர்யநிஸ்தனான இவ்அதிகாரிக்கு அநாபத்ருதில் புவதிர்பூர்வகாபராதம் சம்பாவித மல்லாமையாலே விரோதமில்லை என்னிலானாலும் புவதிர்பூர்வகமாகவும், தேசகாலாதி வுஷமய வசத்தாலும் அபராதம் சம்பாவிதமன்றோ? அது அஸுலேஷவிஷயமாகையால் தந்ரிமித்தமாக இஷ்வரன் கை விடானென்னில், ஆனாலும், அநாபத்ருதில் புவதிர்பூர்வகமாகவும் ப்ராரத்வகர்மவச த்தாலே அபராதம் சம்பாவிதமன்றோ? அநுஸ்திதப்ரபத்தியினாலே பாபாரம்பகபாபமுதம் நஸ்தமாகையால் யத்யுபகத ப்ராரத்வ ரூப பாபாரம்பகபாபமிருக்கையாலே தந்மூலமாக அபராதம் சம்பாவித மன்றோ? பாபாரம்பக பாபநாஸத்தையும் கோலி ப்ரபத்தி பண்ணினார்க்கு பாபம் உதியாதென் னில் அப்படிப் பண்ணாதார்க்கு உத்தரபாபம் சம்பாவிதமன்றோ? அத்தையும் இஷ்வரன்...

(सा.प्र) पूर्वाधिकारे “नियमोऽतो दुरत्यय” इत्युक्त शास्त्रीय नियमे नियमपदव्यावर्त्यतया प्रसक्तस्य “ये द्विषन्ति महात्मानं न स्मरन्ति च केशवम् । न तेषां पुण्यतीर्थेषु गतिस्संसर्गिणामपि ॥ नारायणे सदा भक्तिर्नश्यत्येतैस्तु सङ्गमे । प्रियोऽपि न प्रियोऽसौ मे मदाज्ञाव्यतिवर्तनात्” इत्यादिषूक्त-स्यापराधस्य परिहर्तव्यत्वं विस्तरेणोपपादयत्येतदधिकारे । अत्र प्राधान्येन प्रतिपादितस्यापराध परिहा-रस्यावश्यकत्वादविस्मरणाय तत्र तत्राधिकारान्तरे पुनः पुनः कीर्तनं...

(सा.वि) पूर्वाधिकारोपक्षिप्तमपराधपरिहर्तव्यत्वं विस्तरेणोपपादयन् प्रपत्या परिशुद्ध...

(सा.सं) इत्थं शास्त्रीयकैङ्कर्यनिष्ठस्य अपराधाप्रसक्तिं कथञ्चित्प्रसक्तानां निस्तारक्रमं च निरूपयितुमधि-कारान्तरमारभमाणः भगवद्वाविषयोऽपि पुनस्सापराधश्चेत्स न प्राज्ञैः परि...

(सा.सं) ग्राह्य इति प्रतिपाद्यं सङ्गृह्णाति । स्वच्छेति - मन्दाकिनीपक्षे स्वच्छेत्यादिना विशेषण चतुष्टयेन प्रपन्नत्व, मधुरत्व, पावनत्व, मनोहरत्वानि विवक्षितानि - दयापक्षे स्वच्छत्वं, अकपटत्वम् । स्वादुत्वम्, भगवद्विषयकोत्तरोत्तरप्रीतिविशेषजनकत्वम् - सदावदातत्वम्, पावनत्वं - सुभगत्वं...

मू-दैवादयं देहभृन्मालिन्यप्रशमाय माधवदया मन्दाकिनीं विन्दति । यद्यप्येवमसावसारविषय स्रोतः प्रसूतैः पुनः, पङ्कैरेव कलङ्कयन्निजतनुं प्राज्ञैः...

(सा.दी) माधवस्य दयारूपां मन्दाकिनीं लभते - एवं तत्र स्नात्वा परिशुद्धो यद्यपि असौ प्रपन्नः । असौ रामे विषयाः, शब्दादयः विषयशब्दकुंठाः विषयानुभवमुपलक्षितम् - तेषां स्रोतांसि गेयकुंकुकां - यद्वा विषयेषु स्रोतांसि अनुभवप्रवाहाः तदुत्पन्नैः पङ्कैः...

(सा.स्वा) माधवदयारूपां मन्दाकिनीं विन्दति, उपायतया विन्दति प्रपन्न इत्यर्थः - यद्यप्येवमित उत्तराघासंभावितत्वद्योतकः - अथापि तत्संभाविततत्वमाह । असावित्यादिना । असौ प्रपन्नः, दृप्त-प्रपन्नः । प्रारब्धांशे एतदेहानुभाव्य सदसत्फलजनक प्रारब्धमभ्युपगम्यस्थित इत्यर्थः । प्रारब्धवशादेव असाराः, साररहिताः । विषयाः, शब्दादिविषयानुभवाः । तेषां स्रोतांसि, दुर्वासनाः । ताभिः प्रसूतैः पङ्कैः, पापैः । कलङ्कयन्, निजशरीरमनर्हं कुर्वन् यदि । प्राज्ञैः, महद्भिः । नसंश्लिष्यत एवः साधु बहिष्कार्य एव भवतीत्यर्थः । न तु परमफलप्रतिबन्ध इति भावः । यद्वा प्राज्ञैरेव न संश्लिष्यते, शिष्टैरेवासंयवहार्यतया त्यज्यते । न तु स्वीकृतभरेण शरण्येनेति भावः । महिषतुल्यः कश्चित्पुरुषः मलीमसतनुर्यदृच्छया गङ्गा प्रवाहमज्जनेन विगततनुमालिन्योऽपि स्वस्वभाववशेन पुनश्च पङ्किलजलपूर्णं क्षुद्र...

(सा.प्र) अत एव सुखैकहेतुत्वरूपसुभगत्वं च । दैवादिति । स्वतस्सर्वसुहृदो भगवतः प्रसादाद-ज्ञातसु-कृतादिद्वारा भरन्यासपर्यन्त भगवद्विषयाकारं प्राप्त इत्यर्थः । एवं भगवत्स्वीकृतत्वपरेण यद्यप्येवमित्यनेन तथापीत्याकृष्यते । एवं च भगवद्व्याविषयीभूतोऽप्यसौ वैषयिकक्षुद्र...

(सा.वि) पुंवद्भावः । माधवदयामन्दाकिनीम् । अयं देहभृत् मालिन्यप्रशमाय यद्यपि विन्दति । तथाप्यसौ प्रपन्नः । असाराणां विषयाणां स्रोतांसि, अनुभवा एव प्रवाहाः - तैः प्रसूतैः पङ्कैः, पापैरेव कर्मैः, निजतनुं, स्वात्मानम् । कलङ्कयन्, मलिनी कुर्वन् । प्राज्ञैः, भगवदभिमतैः । न संश्लिष्यते, न परिगृह्यते । “न प्रियोऽपि न प्रियो मेऽसौ मदाज्ञाव्यतिवर्तनात् । मद्भक्तोऽपि न मे प्रियः” इति भगवत्-प्रीतिकारत्वाद्भगवत्प्रीतिकरा सङ्गृह्णन्ति । अतः प्रारब्धवशात्पाप संभवे तत्परिहाराय प्रायश्चित्तं कार्यमिति भावः । यद्वा, मन्दधैर्याणां विषये अहो अयं परिशुद्धो भूत्वाऽपि “स्नात्वापि धूलिरसिकम्” इति न्यायेन वृधासज्जन परिहरणीयता हेतुभूतदोषाश्रयो भवतीति...

(सा.सं) चित्ताकर्षकत्वम् । दैवात्, “निदानं तत्रापि” इत्युक्त्या स्वाभाविकसौहार्देनैव यादृच्छिक सुकृतादि क्रमागत भगवत्समर्पणावधिका भगवदधीनेति दैवादित्युक्तिः । मालिन्यं, संसारं विन्दति, प्राप्नुते । यद्यपि विन्दतीति संभावनाभिप्रायेण - एवमपीत्यपिशब्दः अत्र चान्वेति । असौ देहभृत् । पुनः, संसरणभरसमर्पणान्तरमपि । असाराः, भोग्यता शून्याः ये विषयास्ता एव स्रोतांसि । तत्प्रसूतैः, तदनु भवाशाप्रभवैः । पङ्कैः, प्रकृते पापैः । निजतनुं, प्रकृते स्वस्वरूपम् । कलङ्कयन्, मलिनीकुर्वन् । दुश्चरितादविरतिमान् सन् स्थितश्चेत् । प्राज्ञैः, निरपरा...

इममर्थं विस्तरेणोपपादयितुं प्रथमं स्वाभिमतमर्थं निरूपयति । இப்படி इत्यादिना रक्षिकंकप
படும் इत्यन्तेन । பிண்பு, विवेकाधिक्रमागतप्रसादहेतुनिष्पत्त्यनन्तरम् । चिकीर्षामन्तरेण...

(சா.தி) அநாபதூதபுதிபூவகமகாதது திவிதம் । புதிபூவமாபதூதமும் அநாபதூதல் அபுதிபூவ-
தூதமும். இதிரெண்டும் அலுலபிபயமாயென்கிறார். பாரதூகம்த்யாதிதால் டுலவீகுநயகால-
வீகுநயாவஸ்தாவீகுநயத்தால் வந்த புதிபூவதும் சுபுத்யாதவஸ்தைகளில் வரும் த்ஸஹிஸாதிருபாத-
லுலங்களுமென்கை.

(सा.प्र) देशकालयोर्वैगुण्यं, पापिष्ठजनप्राचुर्यादिः । अवस्थावैगुण्यं, व्याधिजरादिप्रयुक्तकरणापाट-
वादिः । सुषुप्त्यादीति । सुषुप्तिसमये महाभागवताद्यागमेऽभ्युत्थानाद्यकरणरूपापराध संभवः ।
मूर्च्छादिरादिशब्दार्थः ।

(सा.सं) प्राप्तं प्रामादिकम् । अवलेशविषयमात्रं इति । “एवं विदि पापं कर्म न श्लिष्यते” इति श्रुतिरेतद्विषयिणीति भावः - अश्लेषः, प्रतिबद्धशक्तित्वम् ।

(सा.सं) आत्मगुणपूर्ति^{யல்லாதே} इत्युक्तिः प्रकृत्यभिभूतस्वधर्मकत्वकृता...

மூ-அக்காலத்தில் பிறந்த ஸ்விநிஷா வுபரித்யமாகிற இழவைக் கடுக அநுசந்தித்து யதோচিতமாக லஜ்ஜானுதாபங்கள்பிறந்து “அபாயஸ்ப்லவ சத்ய: ப்ராயஸ்சித்தம் சமாசரேத் | ப்ராயஸ்சித்திரியம் சாத்ர யத்புநஸ- ஷரணம் ப்ரஜேத் | | உபாயானாமுபாயத்வஸ்வீகாரே஽ப்யேததேவ ஹி | அஜ்ஜானாதயவாஜ்ஜானாதபராధேஸு சத்ஸ்வபி | | ப்ராயஸ்சித்தம் க்ஷமஸ்வேதி ப்ரார்த்தனையே கேவலம் | விதிதஸ்ச ஹி தர்மஜ்ஜஸரணா஗தவத்ஸல: |

(சா.தி) அபாயஸ்ப்லவ இயாதி - அபாயானா் பாபானா் ஸ்ப்லவ:, ஸ்ப்ராப்தி: சத்ய: ததானிமேவ | புநஸ்சரணம் ப்ரஜேதித யத்சை வாத்ர ப்ராயஸ்சித்திரஸ்யேதி -உபாயானா், கர்மயோகாதினா் - உபாயத்வெநானுஷானே஽பி எத்ததேவ புந: ப்ரபதனம் ப்ராயஸ்சித்தமென்கை. அஜ்ஜானாதிதி - பூத்திபூர்வபூத்திபூர்வபராధேஸு ஸர்வேஸ்வபி க்ஷமஸ்வேதி ப்ரார்த்தனையே, ப்ரபத்திகேவ பரம் ப்ராயஸ்சித்தமென்கை. இங்கு அஜ்ஜானாத் என்று துஷத்வாஜ்ஜானத்தாலே வந்த பூத்திபூர்வகம் | விதித இதிராபணம் ப்ரதி சிதாபவசனம் | து ராக்ஷஸ ஷரணாதிததர்மஜ்ஜஸ்ச ராமஸ- ஷரணாதிதவத்ஸல இதிர ப்ரஸித்த:ஸலு | |

(சா.ஸா) த்தில் துாலே நிக்ரஹப்ரவூத்னன்றித்தே “துர்மோசுதூத் கர்மகூதி நிபிதூ஽ப்யாதேஸவஸ்ய: க்ருத:” இயாதிப்ரகாரேண ரக்ஷணோந்முக்ஷனாகையாலே அநுதாபாதிதூவரேண ப்ராயஸ்சித்தாவலம்பனத்தூக்குக் குறையில்லை என்று கருத்தூ. ஆனாலும், அகித்யனனான இவனுக்கு கருதர ப்ராயஸ்சித்த ஸக்தி இல்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். அபாயஸ்ப்லவ இயாதி | அபாயஸ்ப்லவ சத்ய: புநஸ்ச ஷரணம் ப்ரஜேத் என்று நிர்தேசித்தால் பூர்வமநுஸ்திதமூக்ஷார்த்தப்ரபதனம் கலிதமாய் ததர்த்த புநஸ்ச கர்த்தவ்ய மென்று த்ரான்தி வரும். தாதுஸ த்ரான்தி வாராமல் ஸந்தாவிதூத்ராபத்தூக்கு ப்ராயஸ்சித்தமாகலே புந: ப்ரபதனம் பண்ண வேணுமென்று தூதனார்த்தம், அபாய ஸ்ப்லவ சத்ய: ப்ராயஸ்சித்தம் சமாசரேத் | ப்ராயஸ்சித்திரியம் சாத்ர யத்புநஸ்சரணம் ப்ரஜேத் என்று நிர்தேசித்தது.உபாயானா், கர்மயோகாதினாம் | உபாயத்வ ஸ்வீகாரே஽பி ப்ரபதனமே ப்ராயஸ்சித்ததயா ப்ரமாண சித்தம் | இதினாலே அபாயஸ்ப்லவத்தில் ப்ரதி பதூக்த ப்ராயஸ்சித்தமும் விதல்பிதமென்று தூாற்றுகிறதூ. விதித இதிர | தர்மஜ்ஜ:, ஷரணாதித...

(சா.வி) நரகபர்த்தந்தாபாவே஽த்யல்பபலப்ரதானமபி யதா ந க்யூர்த்திதா ப்ராயஸ்சித்தாவலம்பனமுண்டாம் இதிர ஸந்த: | ப்ராயஸ்சித்தாதிதார ப்ரகாரம் தர்ஸயதி - அக்காலத்தில் இதிர - ஸ்விநிஷாதிவுபரித்ய மாகிறவிழவை, ஸ்விநிஷாவுபரித்யரூபந்யூனதா் கடுக, ஸூத்ரம் | இதம் லஜ்ஜானுதாபூத்பத்தி ஹேதுதயூக்தம் - அநுஸந்தித்து, அநுஸந்தாய ஸ்திதஸ்ய | லஜ்ஜானுதாபங்கள் பிறந்து, லஜ்ஜானுதாபானா மூத்பத்யா | உபாயா- நாமிதி - கர்மயோகாதினாமுபாயத்வெ நானுஷானே஽பி புந: ப்ரபதனமேவ ப்ராயஸ்சித்தமிதி தாவ: - அஜ்ஜானாதிதி - துஷத்வாஜ்ஜானாதூதேஸு பூத்திபூர்வகேஸ்வித்யர்த்த: - அதவா ஜ்ஜானாத், துஷத்வஜ்ஜானாதூதேஸு பூத்திபூர்வகேஸ்வித்யர்த்த: - அந்யதா பூத்திபூர்வகாணாமஸ்லேஸ விஸயத்வென ப்ராயஸ்சித்தூபதேஸாயோகாத் - விதித...

(சா.ஸ) லஜ்ஜானுதாபங்கள் பிறந்து இத்யஸ்ய யதாதிதார ப்ராயஸ்சித்தாவலம்பனமுண்டாம் இத்யநெ- நான்வய: | ஸ்ப்லவ:, ஸந்த: | விதித இயாதி ஸ்லூகதூயம் ராபணம் ப்ரதி சிதாபாவக்யம் |

மூ-தென மைத்ரி பவது தெ யதி ஜிவீதுமி஑்஑ிஸி । ப்ஸா஑யஸ்வ த்வ் ஑ீன் ஑ரணா஑தவத்சலம் । மா் ஑ாஸ்மீ ப்ரயதோ பூத்வா நிர்யாதியிதுமஹீஸி” இதுபா஑ிகளில் ஑ொல்லுகிறபடியே யதா஑ிகாரம் ப்ராயஸி஑்தாவலம்பன முண்஑ாம்...

(ஸா.஑ி) தென ஑ஹ தெ மைத்ரி பவது । தம் ஑ரண஑்஑்஑ேத்யர்த்: - ப்ஸா஑யஸ்வ, ஑ரணா஑த்யா - நிர்யாதியிதும், புனஸ்சமர்பீயிதும் - யதா஑ிகாரம், ரஹஸ்யே ரஹஸ்யரூபம் । ஑஑ஸ்யே ஑஑ஸ்யரூபம் ஑ இத்தால்...

(ஸா.ஸ்வா) ஑ர்஑்஑ணபரம஑்஑ர்ஜ: । தென மைத்ரி பவது தெ । மைத்ரி ஹேதுபூத ப்ரப஑னம் பவத்வீத்யர்த்: । ப்ஸா஑யஸ்வேதி - த்வ் ஑ீனம் ராமம் ப்ஸா஑யஸ்வ, ப்ரப஑ஸ்வ । ப்ரப஑னேன பார்யாபஹார ஜனீத஑ோஷ நிர்துக்த: பரிஸு஑்஑ோ பூத்வா மாம் ஑ நிர்யாதியிதும் ஑மர்பீயிதுமஹீஸி । நோ஑ேத் மத்சமர்பீணே஑பி தவா஑ிகாரோ நாஸ்தீதி ஑்வந்யதே । ஑்ரவ்யாபஹார ஑்தலே ப்ராயஸி஑்தம் ஑்ரவ்ய஑ானமபி கர்த்வ்யமிதி ஑்யோதனார்த் மாஸ்தேதி । யதா஑ிகாரம், ஑க்தௌ ப்ரதிப஑ம் । அஸக்தஸ்ய ப்ரப஑னம் ஑ன்று கருத்து. ர஑்஑ணோந்முகுணாந இஸ்வரன் ப்ராயஸி஑்தபர்யந்தவிபாகத்தே உண் ஑ா஑்஑ி ர஑்஑ிக்஑ையாலே கைவி஑ுகிறதில்லை ஑ன்றபடி. ஑ுணாலும், ப்ரார஑்஑பாபவிஸேஷத் தாலே க஑ின ப்ரகூதியாய் ப்ராயஸி஑்த பர்யந்தவிபாகம் இல்லாத ஑஑ிகாரிவிஸேஷித்து குபு஑்஑ி-பூர்வோத்தரா஑ம் ப்லானுபவீகநாஸ்யமாமையாலே ஜந்மாந்தரானுபாவ்யநரகயமயாதநாவஸ்யம்பாவேன அவணை இஸ்வரன் கைவி஑ு ப்ரஸ஑்஑ியாதோ? “ஸ்வபுரூஷமபிவீ஑்ய பாஸஹஸ்தம்” இதுபா஑ி ப்ரமாணத்தாலே ப்ரபந்நு஑்஑ு உத்தரா஑த்திலே யமயாதநா஑ிகள் இல்லை ஑ன்னில் “அயம் ஑ோகோ நாஸ்தி பர இதிமானி புன: புனர்பீஸமாப஑்யதே மே । வீவஸ்வதம் ஑ங்கமநம் ஜனானாம் யம் ராஜானம்” இதுபா஑ி ஑்ருதிவிரு஑்஑மாமையாலே அமூலகதயா அப்ரமாணங்களாநவந்த வ஑நங்களை஑் ஑ொண்டு யமவிஸயகமநம் இல்லை ஑ன்று ஑ொல்ல஑் ஑ூ஑ுமோ? “ந ஑லு பாகவதா யம விஸயம் ஑஑்஑ந்தி” ஑ன்கிற ஑்ருதிமூலமாமையாலே அந்த வ஑நங்களும் ப்ரமாணங்களாமையாலே “புன: புனர்பீஸமாப஑்யதே மே” ஑ன்கிற ஑்ருதீஸாமான்ய விஸயமாமையாலே பாகவதனு஑்஑ு யமவிஸயகமநா஑ிக...

(ஸா.ப்ர)யதா஑ிகாரம் ப்ராயஸி஑்தமிதி । அஸக்தானாம் பூ஑்஑ிபூர்வோபாயாபாய ஑யோ஑ே புன: ப்ரப஑னம் ப்ராயஸி஑்தம் । ஑க்தஸ்ய து ப்ரதிப஑஑ுத் ப்ராயஸி஑்தமித்யர்த்: । ஑க்தேன ப்ரதிப஑஑ுத் ப்ராயஸி஑்தம் கர்த்வ்யமித்யேதத் “மா் ஑ாஸ்மீ ப்ரயதோ பூத்வா நிர்யாதியிதுமஹீஸி । ப்ஸா஑யஸ்வ த்வ் ஑ீனம்” இதுப்ர ப்ரயதத்வ பூர்வ஑ புன: ப்ர஑ானஸ்ய ப்ரப஑னஸ்ய ஑ வி஑ானா஑ வ஑ம்யதே । நநு ஑ூத்ப்ரபந்நானாமப்யுப஑தப்ரார஑்஑கர்த்வஸாந்ரிஷி஑்஑்஑ானுஸ்தானே ப்ராயஸி஑்தானநுஸ்தானே ஑ மோ஑: ப்ரதிலப்யே...

(ஸா.வி) ஑்ஸ ஹீத்யாரப்ய ஑்லோக஑்யம் ராவணம் ப்ரதி ஑ீதா஑வ஑நம் । தென ஑ஹ மைத்ரி பவது, ஑ரணம் ஑஑்஑ேத்யபி-ப்ராய: - மாம் நிர்யாதியிதும், அஸ்மீ புனஸ்சமர்பீயிதுமஹீஸீத்யர்த்: - யதா஑ிகாரமிதி - “ஸக்தௌ ப்ரதிப஑஑ுத் ஑்யா஑ஸக்தௌ ஑ரணா஑தி:” இதுபுத்஑ப்காரமிதி பாவ: - அவலம்பனமுண்஑ாம்,....

(ஸா.ஸம்) ப்ரயதோ பூத்வா, மத்ப்ர஑ானானுகூல ப்ரயத்வவான் பூத்வா மாம் நிர்யாதியிதும், ப்ர஑ாதும் । இதுபா஑ிகளில் இதுபா஑ிஸ஑்஑ேன ஑ு஑்ரீவவூத்தாந்தா஑ிஸிஸ்டா஑ாரஸ஑்஑்஑ஹ:...

மூ-பாரவ்ஹகர்மவிசேஷவசத்தாலே கठिनप्रकृतियாம் க்ஷமே கொள்ளுகையும் கை தப்பின போது “स्वपुरुषमभिवीक्ष्य पाशहस्तं वदति यमः किल तस्य कर्णमूले । परिहर मधुसूदन प्रपन्नान् प्रभुरहमन्य नृणां न वैष्णवानाम् । । कमलनयन वासुदेव विष्णो धरणीधराच्युत शङ्खचक्रपाणे । भव शरणमितीरयन्ति ये वै त्यज भट दूरतरेण तानपापान् । । देवं शार्ङ्गधरं विष्णुं ये प्रपन्नाः परायणम् । न तेषां यमसालोक्यं न च ते नरकौकसः” என்று வைணவ வாமனாதி புராணங்களில் பாசுரங்களுக்கு...

(சா.தி)ஜாதே஽பி தந்நிபூதே: என்ற வம்சம் விவ்ருதமாயிற்று. இனி கௌடிலே சதி சிஷ-யாப்யநதயந் என்று அத்தை விவரிக்கிறார். பாரவ்ஹகர்மேத்யாடியால் கை தப்பின போது, யதாஹிகாரம் ப்ராபிசுத்தமதிசுமித்தபோது யமவிஷயகமனமன்றிக்கே காண்தவாஹல்புபகலேசு முஹத்தாலே ஹிதபரனான இசுவரன் ஒரு கண்ணழிவாலே ரக்சிக்குமென்கிறார். ஸ்வபுரூ-ம்த்யாதி மஹவாக்ய த்தாலே பாசஹஸ்தம், பாபிகளை இழுத்துக் கொண்டு வா என்று அபிப்ராப்யம் கர்ணமூலே, ரஹச்யமாகையால் என்றபடி. ஹவசுரணமிதீரயந்தி, உக்திமாந்நிஸுராகிறார். அபாபானிதி, விதிதவீதி ஸேஷ: இது ஸ்ரீவிஷ்ணுபுராணவசனம். தேவம் ஸார்க்ஷதரம்...

(சா.ஸ்வ) ளில்லை என்னிலப்போது உதாராங்களுக்கு ஸாஸ்த்ருக்தயமவிஷயகமனபலம் இல்லை யென்றால் ப்ரபந்நனுக்கு ஂசுசுசிக ஸசுசாரம் ப்ரஸர்க்ஷிக்கையால் யமயாதநாபலத்தை உண்டாக்கி இசுவரன் கைவிடுவனென்ன வேண்டாவோ? காண்தவஹ்ஜதவாஹீஹிகுபகலேசங்கன் இவ் அஹிகாரிக்கு பல்மாக ஸாஸ்த்ரஸிஹ்மாகையாலே தந்நுசுவன் இசுவரனிலவனை ரக்சிக்குமென்னில் ஸாஸ்த்ரந்தான் துஸ்சஹமஹபராஹத்துக்குக் காரணதவாஹல்பபலத்தைச் சொல்லுகிறது உசுதிதமோ? இசுவரன் தானோம் அஹிகாரிக்கு ஒரு பாபத்துக்கே யமயாதநாதி க்ரூபலத்தையும், ஓம் அஹி-காரிக்கு காண்தவாஹல்பபலத்தையும் கொடுக்கிறது விருஹ்மன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். பாரவ்ஹகர்மவிசேஷவசத்தாலே இத்யாதிநா. கர்ணமூலே, ரஹச்யமாகையாலே என்றபடி. உசுசுசுஸ்வரமாகச் சொல்லிலத்தை கேட்டெல்லாரும் ஸ்ரீவைணவர்களாக ஂகி விட்டால் தன் அஹிகாரமுசுசுசுந்நமாய்விடுமென்று ஸர்க்ஷீயாலேயாகவுமாம். கமலநயநேதி. இஹ் தவ் ஸ்ரீவிஷ்ணு புராணவசனம். தேவம் ஸார்க்ஷதரமதி வாமநபுராணவசனம்.

(சா.ப்ர) தேத்யத்ர “न खलु भागवता यमविषयं गच्छन्ति । इहैवैषां केचिदुपप्लवा भवन्ति । काणा भवन्ति । खज्जा भवन्ति । अविधेय पुत्रा भवन्ति” இத்யாதிஹிரத்யந்நநிபிஹ்ஹானுஸ்தானே஽பி நரகப்ராப்ய-ஹாவீஹிகுபகலேசுயுஜ்ஜிபநாஹ்லுக்ஂ஽ப்யந்நரஹ்ஜிவிஷயே஽ஹிகாபராஹே஽ப்யல்பதணேன் க்ஷாந்தேர்ஹ்நாஹ் ஸஹாவிததவா-ஹவாஹ் ந முக்ஷப்ரதிபந்ந இத்யாஹ். பாரவ்ஹகர்மேத்யாதிநா. கை தப்பின போது...

(சா.வி) அவலம்த்நன் விஹ்தே. அத: ப்ராபிசுத்தஸாஸ்த்ரஸ்யாவகாஸு஽ஸ்தீதி ஹவ: . ஂவமவலம்த்நன் ஸத்யபி ப்ராபிசுத்தமகுவ்ரணானா் கठिनप्रकृतीनां யமகமனம் விநீவ. ஂயுதஸாஹ்யகட்கம் வேதநேநேவ ஸிஷார்த்மந்ந: புரஜநாதிஸு முஹாவலுகநபரிஹராதிஹிஸ்சார்வஹுமவத்யாவாஸ்த்யாதிகுணஸாஹர: ஹகவாந் கீசுசுதிதபகலே-ஸீரநுஹவ்ய ரக்சதீத்யாஹ் - பாரவ்ஹேதி - க்ஷமீ, க்ஷமாகாரணம் ப்ராபிசுத்தம் கொள்ளும், ஸ்வீக்தும கை தப்பின போது, ஹஸ்தவிஸர்ஜநஸமயே. ஂவலம்த்நனேதி யாவ்த்...

(சா.ஸ) தப்பின போது இத்யஸ்ய யமவிஷயகமனமன்றிக்கே இத்யநேநாவ்ய: . விஷய: . தேச:...

மூ-மூலமான ஸ்ருதியில் சொல்லுகிறபடியே யமவிஷயமனமன்றிக்கே வேலிட்டுப் பாய வேண்டு வது முள்ளிட்டுப் பாய்ந்து கழியுமென்கிற கணக்கிலே காணன் ஖ஜன் என்று முதலாக ஓதுகிற இங்குத்தை உபகலேசமுகத்தாலே ஸிவையறுக்கும் விரகுகளை முன்னிட்டு சர்வீசுவரன் க்ஷமா ப்ரேமதயாவாஸ்த்யங்கலாலே தணிந்த ப்ரதாபத்தை உடையவனாய் மிகவும் தண்டிக்க வேண்டும் அபரா஢த்துக்கு சேவ்யனான சார்வஹை...

(சா.தி) விஷ்ணு என்று வாமனபுராணவகனம் இவற்றுக்கு மூலமான ஸ்ருதி “ந ஖லு ஢ா஑வதா யம விஷயம் ஑க்சந்தி” இதுதி - வேலிட்டுப் பாய வேண்டுமது, ஂயுதங்கலால் ப்ரஹரிக்க வேண்டும் அபரா஢் முள்ளிட்டுப் பாய்ந்து கழியும், ஂந்ர஑்஑விஷயத்தில் கண்தக்சுதிமாத்த தாலே கழியப்படுமென்று லு஑ிகவகனம் - காணன், ஂகவக்சுவி஑லன், ஖ஜன், ஂகபாதிவகல னன். சிகையறுக்கும் விரகுகளை, சுமந்த கணக்குடைமை தீர்க்கும் ஂபாயங்களை - தணிந்த, மந்தி஢வித்த சர்வீசுவரனிவன் பக்கல் பண்ணும் கண்ணழிவுக்கு லு஑ிகதூஷ்ணன் காட்டுகிறார். மிகவும் தண்டிக்க இதுதிதயால் சேவ்யன், சேவாயு஑யன்...

(சா.ஸா) மூலமான ஸ்ருதிதி - “ந ஖லு ஢ா஑வதா யமவிஷயம் ஑க்சந்தி । இஹைவீஷா கெசிதூபபலவா ஢வந்தி - காணா ஢வந்தி - ஖ஜா ஢வந்தி - ஂவிதேயபுத்ரா ஢வந்தி” இதுதி । வேலிட்டுப் பாய வேண்டுவது, ஂயுதத்தால் ப்ரஹரிக்க வேண்டும். அபரா஢் முள்ளிட்டுப் பாய்ந்து கழியும், ஂந்ர஑்஑ விஷயத்தில் கண்தக்சுதிமாத்ததாலே கழியுமென்று லு஑ிகவகனம், காணன், ஂக- வக்சுவி஑லன். ஖ஜன், ஂகபாதிவகலன். ஸிகையறுக்கும் விரகுகளை, சுமந்த கணக்கு சுமத்தித் தீர்க்கும் ஂபாயங்களை. தணிந்த, ஂ஢ிவூதமாகாதே மந்தி஢ூதமான, சேவ்யனான, சேவாயு஑யனான. ஸுஜனனான ஂன்றபடி.

(சா.ப்ர) சமயாதிபாதே சதி - வேலிட்டுப் பாய வேண்டுமது, ஂயுதசா஑ய ஢ா஢: । க்ரகவாதி- ஢ிர்஢ா஢ இதுர்த: । முள்ளிட்டுப் பாய்ந்துக் கழியுமென்கிற கணக்கிலே கண்தக்சா஑ய-஢ா஢ென யாதிதி ந்யாயென । ஂன்று முதலாக பாதுகிற, இதி ப்ரகூதுா஑ிதென । இங்குத்தை, ஂத்ரத்யென । உபகலேசமுகத்தாலே, உபகலேசமுகென । ஸிவையறுக்கும் விரகுகளை முன்னிட்டு, ஂவஸ்யானு- ஂ஢வ்யஸேஷவிநாஸனமா஑ானு பூரஸூகூய । தணிந்த, ஂத: கூதம் ।

(சா.வி) மூலமான ஸ்ருதியில் இதி । “ந ஖லு ஢ா஑வதா யமவிஷயம் ஑க்சந்தி இஹைவீஷா கெசிதூபகலேஸா ஢வந்தி - ஖ஜா ஢வந்தி - காணா ஢வந்தி - ஂவிதேய ஢ார்யா ஢வந்தி” இதி ஸ்ருது வேலிட்டுப் பாய வேண்டுமது, வேல், குந்தம் இட்டு, ஑ூஹிதுா பாய வேண்டுமது, வேதெனென நிவர்தியிது மபேக்சிதுஂபரா஢: - முள்ளிட்டுப் பாய்ந்து கழியுமென்கிற கணக்கிலே, கண்தக ஑ூஹிதுா வேதெனென நிவர்த்ய இதி ந்யாயென - காணன், ஂகவக்சுவி஑ல: , ஖ஜன், ஂகபாதிவகல: । ஓதுகிற, ஸ்ருதிஸிதென । ஸிவையறுக்கும் விரகுகளை ஸிவா஑்஑ேதுபாயானு நிஸ்சேஷநிவூதிமா஑ானு । முன்னிட்டு, பூரஸூகூய । தணிந்த ப்ரதாபத்தை உடைய னாய், ஂத: கூதப்ரதாபஸ்சுந ।

(சா.ஸ) ஸ்ருதிரி஑ “ந ஖லு ஢ா஑வதா யமவிஷயம் ஑க்சந்தி” இதுதி: । காணா: , ஂகவக்சுவி஑ிநா: , ஖ஜா ஂகபாதிவி஑ிநா: । ஸிவையறுக்கும் விரகுகளை, தூஷ்கர்ப்பா ஑லப்ரதானஸக்திவிநாஸனாபாயானு । தணிந்த, உபஸாந்தம் । உடையனாய் இதுஸ்ய ஓரு கண்ணழிவாலே ரக்சித்து விடும் இதுதெனானவய: । இஷதூஜ்யேஸு...

(சா.தி) சுஜனனென்றபடி. அடையாளக்காரர். சூத்ராமராதிகளை ஧ரிக்கும் ஊழியக் காரர். அந்த:புரத்தினுடைய ஊழியக்காரிச்சிகள், குஷ்ஜர், வாமனர், ராஜகும்பார், அந்தரங்ஜுவா-
த்யாதி | ஆதி ஸ்வத்தாலே ஶரீரசம்பந்தாதி஑ூஹிதம் - சம்பந்த், புத்ரவாதி - ஆதி ஶ்வத் தயாதி
஑ாஹகம் | ஔமே கொள்ளுகைக்காகவும். இங்கே காணவாதி஑ல் வந்த பின்பு ஑ாயசித்த-
ரூபகாபணமநபேகிதமா்கையாலிது த்ரு஑்நாந்திரவிஸயம் | ல஑ுதண்டங்களைக் காட்டுகிறார். மு஑்
கொடாதே இருத்தல் இத்யாதி | ஑ராங்஑ுன்னாயிருக்கை. சம்மட்டி, கஷாதி | கார்க்த்யாதி -
ஆத்ரா஑ராதி யான கா஑த்தில் பண்ணின கணக்கிலே - கண்ணழிவு, ல஑ுதண்டம் - ஑ுத்தி-
஑ூர்வோத்ரா஑த்தையும் இஷ்வரன் கமிக்குமென்று சில...

(சா.பு) அடையாளக்காரர், சிஹ்தாரிண: | நனுவன் சதி "அன்றி மற்றொன்றிலன் நின்
சுரணே யன்ற களிறும்...

(सा.सं) पुत्रादिद्वारा खेदान्वय उक्तः । ततोऽधिकदण्ड्येषु स्वदेहानुबन्धिखेद विशेषान्वय प्रकारमाह ।
மிகவும் இत्यादिனா । अस्य च ஒரு கண்ணழிவாலே इत्यनोनान्वयः । अपराधத்துக்கு महायत्न
विषयेषु । அடையாளக்காரர், राजचिह्नखड्गधराः । परिजनं, दास्यः मित, विकृताङ्गभागाः ।
குறளர், कदलीकाण्डत्वक् । नृशंसता, मरणाधिककूरवृत्त्यभिरुचिः - आनृशंस्यम्, लघुनि गुरुणि वा
स्वावश्यकारयितव्येऽपि दण्डनेऽन्वयमसहन शीलत्वाख्यः कृपाप्रकार विशेषः । ஒரு கண்
ணழிவாலே, अद्वारक...

(सा.सं) यत्किञ्चिदुपक्लेशेन । इत्थं प्रमाणोपपत्त्यानुसारिणां स्वाभिमतपराधनिस्तारप्रक्रियां प्रदर्श्य परोक्तप्रक्रियां दूषयितुं परोक्तिस्सुहृद्भावेन स्वाभिमतार्थे प्रथमं पर्यवसाययति । ॐ॥५॥ इत्यादिना कृतज्ञतै न्द्रुक्कैककाक इत्यन्तेन - यदि बुद्धिपूर्वोत्तराघः प्रारब्धपापवत्...

(सा.सं) सफलस्स्यात्तर्हि प्रपत्तिस्स्वफलदा नस्यादिति कुतर्कमूलां शङ्कां दृष्टान्तेन परिहरति । प्रारब्धेत्यादिना । विरक्तिविशेषे सति पुण्यांशस्य न साफल्यमिति पापांशम् ७५॥७७ इत्युक्तम् ।।

म-पண்ணिण प्रपत्ति मोक्षं कोढाढोढाढीढुढोढा ँढ्ढुढ शङ्कीढ्ढ ङोढाढ्ढाढ्ढाढ्ढुढ.

(सा.प्र) प्रायश्चित्तबुद्धिपूर्वोत्तराघफलानुभवेऽपि स्वापेक्षितकाले मुक्तिर्भवेदेवेत्यर्थः, ननु प्रारब्ध-पुण्यस्य बुद्धिपूर्वक पुण्यस्य च संभवेऽपि तद्विहाय पापयोरेव दृष्टान्तदार्ष्टान्तिकतयोपादानं कथमिति चेदित्यम् । बुद्धिपूर्वोत्तराघस्य प्रकृतत्वात्तस्य चाघदृष्टान्तीकरणौचित्यात् किञ्चैहिकामुष्मिकस्य सुख-स्याल्पास्थिरत्व, दुःखमिश्रत्व, दुःखोदकत्वावगति पूर्वकं मुमुक्षोः प्रपन्नस्य स्वनिष्ठाभिज्ञस्य बुद्धिपूर्वक काम्यानुष्ठानासंभवात् प्रारब्धकर्मवशात्क्षुद्रफलार्थं कृतस्यापि “श्रीरङ्गेश वचो मदीयमधुना व्यक्तं त्वया श्रूयतां पुण्यं तत्फलसङ्गमात्र विरहाद्भूयो न मां प्राप्नुयात् । पापं चैव तथा फलं वितनुते शक्यं तद्वारणं तत्क्षान्त्या तव शक्यमेव तदिदं सद्यस्त्वया कल्प्यताम्” इत्युत्तरीत्या चिरकालं ग्रामाद्यर्थं राजानुवर्तने कृतेऽपि फलकालेऽनुवर्तकस्य वैराग्येऽनुवृत्ति फलालाभन्यायेन बुद्धिपूर्वकपुण्यफलं मे मास्त्विति प्रतिषेधे कृते “सुहृदस्साधुकृत्याम्” इत्युत्तरीत्या भगवत्ता अस्मिन्फलजनकत्वसंकल्पं विनिवर्त्य सुहृत्सु फलजनकत्व सङ्कल्पसंभवात्प्रायशो निषिद्धानुष्ठानवत् काम्यानुष्ठाना दर्शनात्सम्यगनुष्ठिकायादौ फलादर्शने प्रबलप्रारब्धकर्मणः प्रतिबन्धकस्य कल्पनन्यायेन पुण्यस्यापि प्रतिबन्धसंभवात् “पुण्यं प्रज्ञां वर्धयति” इत्युत्तरीत्या पुण्यस्य प्रज्ञावर्धकतया प्रतिग्रहीतृसंभवादेतद्वासेन प्रति ग्रहीतृनाशकत्वाभावे-नास्य दानसंभवात्पापस्य तु “पापं प्रज्ञां नाशयति” इत्युत्तरीत्या प्रज्ञानाशकत्वमिति अभिचारकर्तुरिव पापदातुः प्रतिग्रहीतृनाशकत्व पर्यवसानेन तत् दानासं भवात्पुण्यफलानां गृहक्षेत्रलोकादीनामिव वराह-पुराण गतकैशिकमाहात्म्यादिषु दानदर्शनात् “तच्चित्तविमलाह्लाद क्षीणपुण्य...” इत्याद्युत्तरीत्या अत्यन्तानुकूल भगवदनुभव फलकत्वसंभवाच्च अनिष्टपलोत्पादन नियमासिद्धेः । बुद्धिपूर्वक पापस्य तु प्रायश्चित्तानुष्ठाने लौकिकबुद्धिपूर्वपराधन्यायेन “लङ्घयन् शूलमारोहेदनपेक्षोऽपि” इति न्यायेन च फलाविनाभावेन तथोपादनमिति भावः ।

(सा.वि) काम्यक्षुद्रफलार्थे प्रारब्धवशात्संभवेऽपि साङ्गात्काम्य कर्मणः फलावश्यं भाव इत्यपि गुणानुष्ठानस्य दुर्लभत्वात्संभवे वा प्रबल प्रारब्ध प्रतिबन्धादि संभवात्सद्यस्सफलत्वनियमोऽस्ति पापस्य त्वनिच्छायामपि फलस्य दुर्वारत्वादवश्यं भावि फलमिति बुद्धिपूर्वोत्तराघस्य फलावश्यं भावज्ञापनाय पापांश एव दृष्टान्ते दार्ष्टान्तिके च स्वीकृत इति ध्येयम् । पण्णिण प्रपत्ति, कृत प्रपत्तिः । ढोढाढ्ढुढं कोढाढोढाढीढुढं, ढोढाढदत्वा निवर्तते किमिति शङ्कार्थः । अभ्युपगत-प्रारब्धस्य यावद्देहभावि दुःखप्रदत्वात्बुद्धि पूर्वोत्तराघस्य एतद्देहसमये फलप्रदानावकाशाभावाद्देहानन्तर भावि नरकादिफलमपि दद्यात्किमिति फलितार्थः । एतद्देहकाल एव आयुर्वृद्ध्यादिविलंबेन वा तदभाववतां खञ्जत्वाद्युपक्लेशैर्वा निवर्त्य देहानन्तरं ढोढाढ ददातीति...

(சா.தி) இல் லோகத்தில் மரங்களிலே தத்ததலவிசேஷங்களில் பெருங்காயம் வைப்பார்கள். வைத்த மரங்களெல்லாம் பட்டுப் போகிறதில் சங்கையம் இல்லை. தல விசேஷத் தால் வாட்டத்துக்கு விலம்பாவிலம்பதரதமயமேயுள்ளது. இத்தேஹந்தர் மோக்ஷம் பெற வேணு மென்று கோலினால் விலம்பம் வரக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இத்தேஹந்தர் மித்யாடியால் அனியதாயுஸுக்களாய் இத்யாதி - மனுஷ்யர் த்விவிதர் - அனியதாயுஸுக்களென்றும், நியதாயுஸுக்களென்றும் - அனியதாயுஸுதபிசஹஸமத, அயுஷ்காமேஷ்டாதிக்கள் பண்ணினால் அயுர்வீதி உண்டாவது, பண்ணாதபோது யதா ப்ராப்தாயுஸுக்களாமவர்கள் - நியதாயுஸுக்கள், இஷ்டாதிக்களாலும் அயுர்வீதி இல்லாதே நியமிதமான அயுஸுலை உடையவர்...

(சா.பு) பெருங்காயம் இது. மூலநிஷிதஹிஹிகானா வுக்ஷாணா ஸுக்ஷிபாவஸ்ய கக்ஷுஹு...

(सा.सं) दृष्टान्तसिद्ध्यर्थं दार्ष्टान्तिके दर्शयति । ॐङ्कुम् इति । एतदेहावसाने इति सङ्कल्पवत्सु कथं विलम्बः । अनेककालानुभाव्यबुद्धिपूर्वोत्तराद्यस्य एतदेहावसान एव सफलता वा कथमिति प्रश्ने विकल्पमुखेनोत्तरमाह । ॐङ्कुम्देहानन्तरमित्यादिना ।

மூ -஫லித்து விடும் “஡வேய் ஸரணம் ஹி வ:” என்ற பின்புமுண்டான ராக்ஸஸிகளுடைய ஡ு஡ி-
பூர்வாப஡ாரங்கள் - “மர்ஸ்யாமிஹ ஡ுர்஡லா C பாபானா் வா ஸு஡ானா் வா” என்கிறபடியே பிராட்டி
க்ஸமாவிஸயமாயிற்றில்லையோ என்னில், அவ்விடத்தில் அவர்களுக்கு திருவடி நலியப் புகுகிறா
னென்கிற ஡யம் விளைந்து நலிவுக்கு விலக்குண்டானபடியாலே...

(ஸா.஡ி) ஫லித்து விடும் காண்தா஡ிரூபேண என்கை. ஡ு஡ிபூர்வோத்தரா஡ங்களும் பூர்வப்ரப்தியில்
க்ஸமிக்குமென்னுமதில் ஒரு ஹேதுவைக் காட்ட அங்கும் ஫ல஡ண்டமும், ஡யமும் ஸி஡்஡ென்
கிறார். ஡வேயமித்யா஡ியால் என்ற பின்பும், ஡ர்ஸுவிகார் பிறந்த பின்பும், ஡ு஡ிபூர்வாபரா஡்
க்ஸமாவிஸயமானமைக்கு பிராட்டி வ஡னம் - மர்ஸ்யாமித்யா஡ி - மர்ஸ்யாமி, ஸஹே ஡ுர்஡லாஹமாஸா் ஹிஸனம்
஡்ர஡ுமஸக்தா என்கை பாபானா் வேதி - த்வந்மதேன பாபானா் வா மந்மதேன ஸு஡ானா் வா வ஡ாஹ்ணாமபி ப்ராணினா்
விஸயே ஡ர்யேண ஸத்புரூபேண கரூணமேவ கர்யம் - ந து கா஡ின்யம், ததா ஹி, வி஡ார்யமாணே கஸ்சி஡பி புரூஷ:
அபரா஡ ரஹிதோ நாஸ்தி, ஸர்வே஡பி ஸாபரா஡஡ண்ட்யாஸ்ச என்கை. அவ்விடத்திலும், ராக்ஸஸி...

(ஸா.ஸு) த்ரிஜடாஸரணாகத்யந்தரீகளான ராக்ஸஸிகளுடைய ஡ு஡ிபூர்வோத்தராபரா஡த்தையும் “஡வேய்
ஸரணம் ஹி வ:” என்று ஡ர்ஸுவிகார் பண்ணின பிராட்டி க்ஸமிக்கையாலே ஡ு஡ிபூர்வோத்தரா஡த்
துக்கு ஫லாவஸ்யம் ஡ாவமுண்டோ? என்று ஸி஡்஡ித்து ஡த்தரமருளிச் ஸெய்கிறார். ஡வேயமி-
த்யா஡ினா । மர்ஸ்யாமி, ஸஹே । ஡ுர்஡லாஹமாஸா் ஹிஸனம் ஡்ர஡ுமஸக்தா । பாபானாமித்யா஡ி । த்வந்மதேன பாபானா்
வா, மந்மதேன ஸு஡ானா் வா, வ஡ாஹ்ணாமபி ப்ராணினா் விஸயே ஡ர்யேண கரூணமேவ கர்யம் । ந து கா஡ின்யம் ।
ததாஹி; வி஡ார்யமாணே கஸ்சி஡ப்யபரா஡ரஹிதோ நாஸ்தி । ஸர்வே஡பி ஸாபரா஡ா: ஡ண்ட்யாஸ்ச । என்கை. அவ்
விடத்திலும், ராக்ஸஸிகளிடத்திலும். இதுக்கு ஡ண்டலேஷமும் க்ஸமையும் ஸி஡்஡ென்கிறத்
தோடே ஡ந்வயம் । நலியப் புகுகிறார், பீடிக்கப் புகுகிறார்.

(ஸா.ப்ர) வர்ஸாகாலா஡ி கால஡ே஡்ய்வ஡ித்யர்த: । நநு ஡ு஡ிபூர்வோத்தரா஡ஸ்ய ஫லாவினா஡ாவோக்திஸ்த்ரிஜடா-
஡ர்ன்யாஸான்தரீகராக்ஸஸி஡ு஡ிபூர்வோத்தரா஡க்ஸான்தி஡ோ஡க மர்ஸ்யாமித்யா஡ி விரூ஡ேத்யத்ர ராக்ஸஸி஡ிரபி ஡ு஡ி-
பூர்வோத்தரா஡஫லமநு஡ூதமிதி ஸோ஡ாஹரணமாஹ । ஡வேயமித்யா஡ினா । நலிய...

(ஸா.வி) யுர்ம஡்ய ஂவ । நநு வி஡்யமானாயுர்ம஡்யே காலஸ்யா஡்யுபகத ப்ரா஡்஡ாவரூ஡்வாத்கதமஸ்யாவகாஸ இதி
஡ேந்ந - தந்ம஡்ய ஂவ கஸ்சி஡நு஡வ: ப்ரா஡்஡ஸம்஡ந்஡ி, கஸ்சி஡நு஡வோ ஡ு஡ிபூர்வோத்தரா஡ஸம்஡ந்஡ிதி ஸம்஡வா-
஡ேகஸ்திந்காலே நானா஡ு:ஸ ஸமாवेश஡ர்ஸனா஡ிதி யத்கிஸ்தி஡ேதத் - நநு ஡ு஡ிபூர்வோத்தரா஡ஸ்ய ஫லா-
வினா஡ாவோக்திஸ்த்ரிஜடா஡ர்ன்யாஸான்தரீக ராக்ஸஸி ஡ு஡ிபூர்வோத்தரா஡ க்ஸான்தி஡ோ஡கமர்ஸ்யாமித்யுக்திவிரூ஡ேத்யத்ர
ராக்ஸஸி஡ிர஡ு஡ிபூர்வோத்தரா஡஫லம் ஹநுமத்஡ர்ஸநமநு஡்யூரக்ஸணம் ப்ராப்தமிதி ஸோ஡ாஹரணமாஹ - ஡வேயமித்யா஡ினா
- திருவடி, ஹநுமான் । நலியப் புகுகிறான், ஡ித்ரவ஡் கரிஸ்யதி - என்கிற ஡யம் விளைந்து,
இத்யுக்த஡யமுத்யா஡ நலியபுக்கு, வ஡ஸ்ய விலக்குண்டானபடியாலே, மர்ஸ்யாமிதி நிவாரணஸ்ய
வி஡்யமானதயா...

(ஸா.ஸம்) ஫லித்து விடும் இத்யஸ்ய க்ர஡ி஡்ய஡ி஡ாரமாஸி஡்ய த஡ஸம்஡வமாஹ । ஡வேயமித்யா஡ினா ।

மூ—வாளாலே ஓங்கி விடுமாப் போலே டண்டலேஷமும் க்ஷமையும் சித்தம் । ஆகையால் ப்ரபந்னுக்கு
 புத்திபூர்வோத்தராத் லேபியாதென்று விசேஷித்துச் சொல்லுவதொரு ப்ரமாணமன்றிக்கே இருக்க
 இவனுக்குப் பின்பு புத்திபூர்வபராதம் பிறந்தாலும் க்ஷமே கொள்ள வேண்டாவென்றும், க்ஷமே கொள்ளா
 விடிலும் சித்தாரூபமான டண்ட விசேஷமில்லை என்றும், வில்வாஶ்மருக்கு ப்ரமபலத்துக்கு வில்வம்
 வாராதென்றும், ப்ரரஹ்ஸுகூத விசேஷாடிகளாலே வரும் இங்குற்ற கௌரவத்துக்கு விசேடசங்கோபங்
 கள் வாராதென்றும் சொல்லுகிற பக்ஷங்கள் ஶ்ரண்யனுடைய குணங்களையும், ஶ்ரணாகதிமினுடைய
 ப்ரபாவத்தையும் சொல்லுகைக்காக அத்தனை.

(சா.பி) களிதத்திலும் ஓங்கி, வஹ்நை ப்ரமுறுத்தி, ஆனால், புத்திபூர்வோத்தராதத்திலும் க்ஷமே
 கொள்ள வேண்டாவென்று இत्यादि பக்ஷங்களுக்கு கதி எதென்ன ஶ்ரண்ய ஶ்ரணாகதி-
 ப்ரபாவப்ரங்களுக்காக வேணுமென்கிறார். ஆகையால், இत्याடியால்.

(சா.ஸ்வ) ஓங்கி, வஹ்நை ப்ரீதனாக்கி. இப்படி அநியதாயுஸ்சுக்களுக்கு அயுர்வீத்யாலே
 வில்வம் வருமென்றும், நியதாயுஸ்சுக்களுக்குள்ள அயுஸ்சுக்குள்ளே ப்லித்து விடுமென்
 றும், தந்நிவ்ருத்யர்த்தம் ப்ராயசித்தாவல்பனமுண்டாமென்றும் சொன்னது சேருமோ? அப்போது
 ப்ரபந்னுக்கு புத்திபூர்வோத்தராதத்தில் ஶாபணம் வேண்டாமென்றும், ஶாபணம் பண்ணாத போது
 டண்டனில்வாடிகளும் வாராதென்றும் சொல்லுகிற அந்யதாசித்தமென்றருளிச் செய்கிறார்.
 ஆகையால், இதி । ஆகையால், த்ரிஜடாஶ்ரணாகத்யந்த்ரீதீகளான ராக்ஷஸிகளுக்கும் ப்ரிராட்டி
 விஷயத்தில் புத்திபூர்வோத்தராதத்துக்கு டண்டலேஷம் சித்தமாகையாலே. இதுக்கு விசேஷித்துச்
 சொல்லுவதொரு ப்ரமாணமன்றிக்கே இருக்கவென்கிறத்தோடே அந்வயம் । ராக்ஷஸி
 களுடைய புத்திபூர்வபராதத்துக்கும், டண்டலேஷமில்லையாகிலிதுவே ப்ரமாணமாகையாலே
 ப்ரமாணமன்றிக்கே இருக்கவென்று சொல்லக் கூடாதென்று கருத்து. யதா, ஶ்ரண்ய
 னுடைய குணங்களையும் ஶ்ரணாகதி ப்ரபாவத்தையும் சொல்லுகைக்காக அத்தனை
 என்கிறத்தோடே அந்வயம் । எவமேவ விதி....

(சா.ப்ர) ப்புகுகிறாரென்கிற, சித்ரவதம் க்ரிஷ்யதீதி । வாளாலேயோங்கி விடுமாப் போலே,
 எதேநாசித்தேபேந மாமவச்யம் ஹ்நிஷ்யதீத்யதி து:க்ஷம் யதா ப்ரவேத்ததாசிமாத்திஷ்யேதானீம் விமுத்தாமித: ப்ரமேவம-
 க்ருத்யகரணே த்விதாத்தேத்யாமித்யுக்தவா விமோதனவத் । एवं च बुद्धिपूर्वाघाश्लेषोक्तेस्तात्पर्यं दर्शयन्
 तदनङ्गीकारे बाधकमप्याह । ஆகையால், ப்ரபந்னுக்கு இत्यादिநா ।

(சா.வி) வாளாலே ஓங்கி விடுமாப் போலே, லோகே அயம் மாம் த்வம் ஹந்தீதி யதா து:க்ஷம் ப்ரவேத்ததா-
 சிமாத்திஷ்யேதானீம் முத்தாமித: ப்ரமேவமக்ருத்யகரணே த்விதாத்தேத்யாமிதீதர்ஜயித்வாத்யாபவத் - டண்டலேஷமும்
 க்ஷமையும் சித்தம், டண்டலேஷ: க்ஷமா ச ச்விதாவ்ல்யர்த்த: - एवं सति बुद्धिपूर्वोत्तराघस्य क्षामणं कार्यम् -
 டண்டவிசேஷோ஽பி நாஸ்தீத்யபி யுக்தாதிவாத வாக்யானாம் ஶ்ரண்யகுண ஶ்ரணாகதிப்ரபாவ ப்ரதிபாदन எவ தாத்ரய-
 மித்யாஹ - ஆகையால் இत्यादिநா - க்ஷமே கொள்ளாவிடிலும், க்ஷமாசாஶ்நஸ்வீகாராபாவே஽பி ।

(சா.சம்) ம்ர்ப்யாமி, சஹாமி । வாளாலே ஓங்கி, ப்ரீஷயிதும்சேதநாய அசிமுத்த்யேர்த்த: । एवं विध-
 பக்ஷாந்தரணாமப்யதிவாத்வமிதி ப்ரமாணவிர்ஹாதுபபந்நதாமுஸஹ்ரதி । ஆகையால் இत्यादिநா ।

(சா.தீ) இப்படியல்லாதபோதென்று துடங்கி, ஶாஸ்த்ரத்துக்கும், “அபாய சம்ப்லவே சத்ய: ப்ராயஸ்சித்தம் சமாசுரேத்” இत्याதிகளுக்கும். விலங்கு சோல்லுகிற ப்ரமாணங்களாவன: “தனுகூத்யா- கிலம் பாபம் மாமாப்நோதி நரஸ்சநை:” இत्याதிகள். நனு, சர்வபாபேப்யோ மோகஸ்யிஷ்யாமி என்கையால் சர்வோத்தராபங்களுக்கு...

(சா.பு) ப்ரமாணங்களுக்கும் ஷேராது இதி । “அபாயாவிரதஸ்சவத் மாஞ் சைவ ஷரணஞ் ஑த: । தநூகூ-
யா஑ிலஞ் பாபஞ் மாமா஑்னாதி நரஸ்சநை:” இயாதி விராத்த இய்யர்த: । நந்வபாயஸஸ்ப்லவ இய்யஸ்ய ஸர்வதர்மாநிதி
வசனதூல்யவிஷயத்வெந ஸர்வபாபபாயாஸ்சித்தரூபமாஷ்வார்த்தப்ரபுத்திவிதாயகத்வாத்ப்ரபுத்தா...

(சா.சं) स्वोक्तार्थे परत्वस्थम्न विवक्षे बाधकमाह । இப்படியல்லாத போது இत्याதினா । சாஸ்த்ருக்கும், அபாயஸம்ப்லவ இत्यादे: । ப்ரமாணங்களுக்கும், அபாயா஢்விரத இत्याதினாమ్ । தர்ஹி பூர்வப்ரபத்தி...

மூ-“சர்வபாபேஹ்யோ மோக்ஷயிஷ்யாமி” என்று சாமான்யேன சொல்லச் செய்தேயும், “ப்ராயஸ்சித்திரியம் சாத்ர யத்புனஸ்சரணம் வ்ரஜேத்” என்று விஸேஷிக்கையாலே பூத்திபூர்வோத்தரா஘த்துக்கு ப்ரபத்தியநந்தர் ப்ராயஸ்சித்த மாக ப்ராஸமாயிற்று...

(சா.தீ) மிதுவே ப்ராயஸ்சித்தமன்றோ என்னவருளிச் செய்கிறார். சர்வபாபேஹ்ய இத்யாடியால். நந இவ்விஸேஷ...

(சா.ஸ்வா) ப்ரபந்னுக்கு பூத்திபூர்வோத்தரா஘த்தில் “ப்ராயஸ்சித்திரியம் சாத்ர யத்புனஸ்சரணம் வ்ரஜேத்” என்று ப்ராயஸ்சித்தவிதமாக ஸாஸ்த்ர ப்ரபத்தியைத் தானே விதிக்கையாலே மோக்ஷார்த்தப்ரபத்திவிதாயகஸாஸ்த்ர மும் சர்வபாபேஹ்யோ என்று சாமான்யத: பூத்திபூர்வபூத்திபூர்வோத்தர்சர்வபாப ப்ராயஸ்சித்தமாக ப்ரபத்தியைத் தானே விதிக்கையால் இரண்டும் சமான விஸயமாகையால் விரோதம் இல்லாமையாலே பூர்வப்ரபத்தியாலே தானே பூத்திபூர்வோத்தரா஘மும் பரிஹதம், அதற்காக ப்ரபத்தியை ப்ராயஸ்சித்தான்தர் வேண்டாவென்கிற சம்ப்ரதாயத்துக்கு விரோதமில்லை என்னவருளிச் செய்கிறார். சர்வபாபேஹ்ய இதி. விஸேஷிக்கையாலே இதி. புனஸ்சரணம் வ்ரஜேத் என்று உத்தரா஘த்தில் மோக்ஷார்த்த ப்ரபத்தியைத் தவிர ப்ரபத்தியநந்தர்த்தை ப்ராயஸ்சித்தமாக விதிக்கையாலே ப்ரிந்நவிஸயமாகையால் இல்சம்ப்ரதாயத்துக்கு ஸாஸ்த்ரவிரோதம் டுஸ்த்யஜம் என்று கருத்து. இனி மோக்ஷார்த்தப்ரபத்திதானே பூத்தி-பூர்வோத்தரா஘த்துக்கும் பரிஹாரமென்றறிந்து ப்ரபத்தியைத் தானே பூத்திபூர்வோத்தரா஘த்துக்கும் பரிஹார மாக சங்க்ஷிப்து அநுஸ்தித்தவனுக்கு பூத்திபூர்வோத்தரா஘த்தில் புன: ப்ரபதநரூபப்ராயஸ்சித்த பண்ண வேண்டா.

(சா.ப்ர) த்ரா஘ப்ராயஸ்சித்தவித்யஸித்தேர்ந தத்விரோத இத்யத்ர சர்வ ஸத்வவிவக்ஷித புண்யபாப ப்ராயஸ்சித்த பூத்ஹர்ந்யாஸஸ்ய பாபமாத்ர ப்ராயஸ்சித்ததயா ப்ரதிபந்நஸ்ய சைக்யாஸம் பவாத்தபுனஸ்சஸ்த்ரவைய்யாதி சோத்தரா஘ப்ராய-ஸ்சித்தத்வமேவெத்யாஹ. சர்வபாபேஹ்ய இத்யாதிநா. அபாய சம்ப்லவ இதி வத்நாத்தாக். “ஏஸா சா வைதிகி நிஸ்தா ஹ்யபாயாபாய மத்யகா. அஸ்யாஸ்திதோ ஜகந்நாத்ர ப்ரபத்ரேத ஜநார்தநம். சகூதேவ ஹி ஸாஸ்த்ரார்த: கூதோஸ்யம் தாரயேந்நரம்” இதி ஹர்ந்யாஸமுக்தவா அபாயசம்ப்லவ...

(சா.வி) பூத்மோக்ஷார்த்த ப்ரபத்தி விதாயகத்வாத்தரா஘ப்ராயஸ்சித்த வித்யஸித்தேர்நதத்வத்நவிரோத இத்யத்ர சர்வபாப-ஸ்த்ரவஸ்ய புண்யபாபமாத்ர பரத்வாந்மோக்ஷார்த்த ப்ரபத்தி விஸயத்வம் சர்வதர்மானிதி வத்நஸ்ய, அபாய சம்ப்லவ இதி வத்நே அபாய ஸ்த்ரவஸ்ய பாபமாத்ரபரத்வாத்தரா஘ ப்ராயஸ்சித்த விஸயத்வம் தத்வத்நஸ்யேதி விஸயைக்யாபவாத்தபுனஸ்சஸ்த்ரவைய்யாஸ்த்ர ப்ரஸங்க்ஷாந்ந உத்தரா஘ப்ராயஸ்சித்தவிதிரஸ்தீத்யாஹ - சர்வபாபேஹ்ய இதி - சாமான்யேன சொல்லச் செய்தேயும் சர்வபாபேதி பதஸ்ய பூத்திபூர்வகாணாமபி சங்க்ஷாஹகதயா ஹவநியே ஜுஹோதீத்யத்ர ஜுஹோதிநா பத ஹோமஸ்யைவ அபிதானஸம்பவே஽பீத்யர்த: விஸேஷிக்கையாலே, அபாயசம்ப்லவ இதி விஹித ப்ராயஸ்சித்தஸ்ய யத்புனஸ்சரணம் வ்ரஜேதிதி புனஸ்சரணா஘த்யாதி விஸேஷிதத்வாத்தபூத்திபூர்வோத்தரா஘ோதேஸேன புனஸ்சரணா஘தே: விஹித-வாதித்யர்த: - ப்ராஸமாயிற்று. பதே ஜுஹோதிதி ஹோமவிஸிஸ்டோதேஸேன விஹிதபதேன ஹவநியே ஜுஹோதீத்யத்ர ஜுஹோதிநா...

(சா.ஸம்) ஸ்மரணேநைவாலமிதி வத்நம் ப்ரதி ப்ராயஸ்சித்தவிதாயகஸாஸ்த்ரவிரோதமுபபாடயதி. சர்வெத்யாதிநா...

(सा.वि) पदहोमप्रतिपादनवदिहसर्वपापशब्देन अपायसंप्लव इत्यपायव्यतिरिक्तानामेवोपादानात्पदहोम
आहवनीयस्येवेह मोक्षार्थप्रपत्तेरप्राप्त्या प्रपत्त्यनन्तरं प्रायश्चित्तं सिद्धमेवेत्यर्थः ननु सर्वपापेभ्य इति
वचनसङ्कोचेन बुद्धिपूर्वोत्तराघोदेशेन तन्निवर्तन क्षमप्रायश्चित्तमपि विधातुं समर्थमेव । यतोपायसंप्लव
इति वचनस्य यदा मोक्षार्थं प्रपत्तौ बुद्धि पूर्वोत्तराघाणामपि निवृत्त्यर्थमुद्देशो न कृतस्तदा
तद्विषयत्वसम्भवे सर्वपापेभ्य इति वचनसङ्कोचत्वासिद्धेरित्याशङ्कं परिहरति - पुनश्शरणा गतीति -
प्रपत्ति पண்ணात्तां विषयत्तुल्ले, प्रपत्तिमकुर्वतां विषये उण्डाकिविण्ण, विद्यते चेत् -
इत्थं नियमिककलावत्तु, एवं नियन्तु...

(சா.சं) இச்சுட்குட, இச்சுட்குட. உபாசனநிஷங்கு. சர்வபாபேभ्य इत्यस्य स्वतन्त्राङ्गप्रपत्ति-
साधारण...

மூ-கிடையாமையாலே புன: ப்ரபத்திவத்தன நிர்விஸ்யமாம்...

(சா.தி) நிர்ஹிமாஹ யதேஹாஹரண சித்திக்கையால் செட்டென்கிறது. நனு சர்வபாபேஹ்யோ மோக்ஷ...

(சா.ஸ்வ) அறிந்தாலென்று சொன்னது. இச்செட்டை. இதி செட்டாவது, குரூபாயசாஹ்யா-
 ஹிஹார்த்தத்தை சாமர்த்த்யமிருக்கச் செய்தேயும் லஹூபாயத்தாலே சாஹிக்கை. இங்கிறந்த பஹத்திஸ்
 ப்ரபத்திஹிகாரி ஹுத்திஹூர்வஹாரத்திஸ் ஹிதனன்று. கின்னு ஹுத்திஹூர்வஹாரஹூப யதேஹ சஹாரரஸிகானா
 ததஹலமாந ஹபகலேசாதிமாஹ்ஹிதனாய்க் கொண்டு தந்நிஹூத்யர்த்தமுபாயானுஹான பண்ணும்.
 தந்நிஹூத்யர்த்துபாயானுஹானமும் மோக்ஷார்த்தப்ரபத்தி தானே ஹுத்திஹூர்வஹாரத்திக்கும் பரிஹாரமாஹென்று
 ப்ராதிஸ்திகவத்தனத்தாலே அறிந்து தத்காமனாஹாஹ்ரேண மோக்ஷார்த்த ப்ரபத்திஹானஹென்றுமிப்பபி ஹுஹான
 மில்லாவிட்டால் ஹுத்திஹூர்வஹாரத்திஸ் ப்ரதிநிஹித்த ததத்பரிஹாரார்த்தமாஹ பூதக்தாக அஹ்-
 பஹ்சகஸஹ்பந்ந யதோக்த ப்ரபத்திஹானஹென்று ஹிப்ரகாரம். அதிஸ் ஹுத்திஹூர்வஹாரத்திஸ் ததத்காலே
 தததத்பரிஹாரார்த்த ப்ரதிநிஹித்த ப்ராபத்சித்தமாஹ பூதக்தபூதக்தப்ரபத்திஹானஹூபகுஸ்தரயததத்தை அபேக்ஷித்த
 ஹுத்திஹூர்வஹாரஹங்கன் ஹலக் கொடாதே இருக்க ஹேணுஹென்று காமனாஹாஹ்ரத்தாலே மோக்ஷார்த்த-
 ப்ரபத்திஹான ஹஹுவாகையாலும் ஹுத்திஹூர்வஹாரத்திக்கும் பரிஹாரம். இப்ப்ரபத்தி ஹுத்திஹூர்வஹாரத்
 திக்கும் பரிஹாரஹென்கிற ஹானமாஹத்யகமாஹகையாலே ஹுத்திஹூர்வஹாரத்திக்கும் பரிஹாரமாஹ
 வஹியில் ப்ரபத்தியை பண்ணாதாருக்கு புன: ப்ரபத்தியை விஹிக்கிறதென்று சொல்லுகிற
 வாதிஹளுக்கு வ்யவஸ்திதாஹிகார பரிஹானார்த்த இப்ப்ரபத்தி ஹுத்திஹூர்வஹாரத்திக்கும் பரிஹாரஹென்
 கிற ஹானமாஹத்யகமாஹகையாலே ததிஹிநிர்ஹிதரஹத்ய நிஹந்நாதிஸிஹ்யதாஹஸ்தித ப்ரபத்திபரிஹான
 மும், ஹுத்திராஹஹலஹூதஹபகலேசாதிஹிதியும், தந்நிஹூதிகாமநையுஹென்கிற ஹவாந்ரஹிகாரமும் பூர்ண
 மாஹகையாலும் ஹுத்திராஹஹலஹூதஹபகலேசாதிஹூபானிஹ்முமில்லாமல் ஹுத்திஹூர்வஹாரஹூபஸ்வஹிஹ
 யதேஹ சஹாரமும் சித்திக்கையாலும், சர்வர்க்கும் இப்ப்ரகாரானுஹானஹேயுண்டாகையாலே
 புன: ப்ரபத்தி விஹி நிர்விஸ்யமாஹென்றபபி. பாபாரஹ்ஹக பாபத்திஹ்க்கஞ்சி அஹியிலே ப்ரபத்தி
 பண்ணலாஹென்கிறவன் அஸ்தபஹத்திஸ் இச்செட்டையினாலே புன:...

(சா.ப்ர) நனு சர்வபாபேஹ்யோ மோக்ஷயிஹ்யாமித்யத்ர சர்வசஹ்ஹாஸ்கோஹாஹ்வய்ஹ ப்ரத்யபி ப்ராபத்சித்தத்வம் ஹர்ந்யாஸத்ய
 ச்யாதித்யத்ர ஹர்ந்யாஸே ஸ்வஹுபத்தி ப்ரதிஹந்நக ப்ராபத்சித்தத்வத்ய ஹர்ந்யாஸசிஹ்ஹி தஹுபத்தி ப்ரதிஹந்நக
 பாபநிஹூத்சித்தந்நிஹூத்யௌ ஹர்ந்யாஸ சிஹ்ஹிரித்யந்யஹுந்யாஹ்ரயஸ்தத்வன வக்துமசக்யதயா சஹ்ஹோஹத்யா-
 வத்யகத்வாஹ்வாஹ்நாஹ்ர சஹ்ஹோஹே ஹோக்த ப்ரகாரேண பூர்வஹுத்திரகூத்சந்நப்ராபத்சித்த ஹூதஹபாயசஹ்ஹாவே தஹனுஹான
 சஹ்ஹவாஹபாயசஹ்ஹ்லவ இத்யத்ய நிர்விஸ்யத்வன ஹாஹப்ரஸஹ்ஹாத் - ஹவாஹன நிர்வஹிஹ சஹ்ஹவதி ஹாஹத்யைவா
 ந்யாய்யத்வாத் “ஹூராஹாரஹஹி சர்வாஹி கூதஹ்நோ நாஸ்திக: பூரா. சமாஹ்ரயேஹாதிஹ்ஹேவ் ஹ்ஹ்ஹ்யா ஹரண யதி.
 நிர்ஹிஸம் விஹ்ஹிதம் ஹ்ந்நு ப்ரஹவாத்பரமாஹ்ந:”

(சா.வி) த்யஹதா கிடையாமையாலே, ஹுல்ஹதயா - அகூத்யகரணேஹி பூர்வப்ரபத்தி சாமர்த்த்யத்திஹ்ஹ...

(சா.ஸ) த்வாதிதி ஹாவ: . இவ் ஹ சர்வபாபேஹ்ய: . அபாயசஹ்ஹ்லவே இதி சாமாந்ய விஸேஸவத்தனயஹ்ஹ...

(सा.सं) विरोधाय विषयभेदे वाच्ये उत्सर्गापवादन्यायेन बुद्धिपूर्वोत्तराघेतरसर्वपापविषयं...

(सा.सं) सामान्यवचनम् । विशेषवचनं तु बुद्धिपूर्वोत्तराद्यविषय इति न विरोध इति बोध्यम् । बुद्धिपूर्वोत्तराद्योऽतिप्रबलश्चेद्यमवश्यताद्यपि स्यादित्यत्राह । बुद्धिपूर्वोत्तरेति । नन्वेकजातीयस्य बुद्धिपूर्वोत्तराद्यविषय इति न विरोध इति बोध्यम् । बुद्धिपूर्वोत्तराद्यविषय इति न विरोध इति बोध्यम् । बुद्धिपूर्वोत्तराद्यविषय इति न विरोध इति बोध्यम् ।

मू-न यान्ति ते” इत्यादिवचनबलத்தாலே सिद्धम् । ஒரு பாப் தானே जातिगुणाद्यधिकारभेदத் தாலே गुरुलघुफलभेदवत्तायிருக்குமென்னுமிடம் सर्वसंप्रतिपन्नम् இவ் அर्थ ராஜபுத்ராபராधादि களில்போலே लोकमयादियாலும் उपपन्नम् ।

(சா.வீ) ரிருவர்க்கும் பொதுவாகில் அப்ரபந்நவிஷயத்தில் गुरुफलமான பாப் ப்ரபந்நவிஷயத்தில் लघुफलமாகக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஒரு பாப் தானே इत्यादियाல் जाति:, ब्राह्मण्यादि: गुणा:, ज्ञानानुष्ठानादय: - आदिशब्दमाश्रमादिपरम्...

(சா.ஸ்வா) रुभयोरपि परमैकान्तित्वं पुष्कलमात्रेणैव वैष्णववामनपुराणादिवचनத்தில் ப்ரபந்நशब्द மும் सद्धारकाद्वारक प्रपन्नपरमायंக் கொண்டு उभयपरमेன்று கருத்து. ஆனாலும், नरक-जनकपापத்துக்கு भागवतविषयத்தில் नरकजनकत्वம் இல்லையென்றால் भागवतांशान् இரண்டு अधिकारிகளுக்கும் उत्तराद्यं दोषमன்றென்று सिद्धियाதோ? नरकरूपप्रत्यवायம் இல்லாவிட்டாலும் ऐहिकोपक्लेशादिरूप प्रत्यवायं नियतमात्रையாலே उत्तराद्यं दोषापह மென்னில் அப்போது इतरविषयத்தில் नरकजनकपापं தானே पुरुषभेदத்திலே लघुप्रत्यवाय-जनकम् என்று சொல்லப் போமோ? राजादिकं छत्रचामरादि सेवकादि विषयத்தில் अपराधं கண்டால் अन्तरङ्गत्वादि तारतम्यத்தாலே लघुवान् शिक्षाभेदங்களைப் பண்ணுகிறாப் போலே அங்கும் विरोधம் இல்லை என்னிலந்த लोकन्यायத்தை शास्त्रैकसमधिगम्यपाप फल விஷயத்தில் कल्पिकं போமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஒரு பாப் தானே इति जातीति - ब्रह्महत्यादि पापं ब्राह्मणकृतमानां द्वादशाब्दव्रत निवर्त्यलघुप्रत्यवायமும் शूद्रकृत मानां चतुर्गुणமென்றும் “विदुषोऽतिक्रमे दण्डभूयस्त्वम्” इत्युक्तरीत्या विद्वत्कृतपापापेक्षया विद्वत्कृतपापத்துக்கு अधिक प्रत्यवायம் என்றும் प्रायश्चित्त शास्त्रसिद्धमेன்று கருத்து. सर्वसम नाना ईश्वरानुக்கு पुरुषभेदेन ஒரு अपराधத்துக்கு न्यूनाधिकफलप्रदानमनुपपन्नमன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ்அর্থமிதி - न्यूनाधिकफलप्रदानத்தை शास्त्रं...

(சா.ப்ர) रूपात्पलजनकत्वं चानुपपन्नमित्यत्र एकस्यैवानृतवचन रूपपापस्याहिताग्न्यानाहिताग्नि-रूपाधिकारभेदेन न्यूनाधिक फलजनकत्वस्य तत्तत्स्वभाव प्रयुक्ततया प्रमाणावगतत्वादत्रापि भागवतत्वाभागवतत्वरूपाधिकारि भेदाद्विजातीय फलजनकत्वं च नानुपपन्नमित्याह । ஒரு பாப் தானே इत्यादिना । अग्रधाधानादिर्गुण: । बुद्धिपूर्वकत्वादिरादिशब्दार्थ: । उक्त एक जातीयापराधस्य लघुगुरुफलजनकत्वेऽसंभावनान्निरस्यन् फलितं संकलय्य दर्शयति । இவ்அর্থமிதியாதினா...

(சா.வி) रुभयोरपि । अतो न वैषम्यमिति भाव: - नन्वेकमेव पापं प्रपन्नविषये लघुफलं अप्रपन्नविषये गुरुफलं च कथं जनयति इत्याशङ्क्य एकस्याप्यनृतवचनस्याहिताग्न्यानाहिताग्निभेदेन गुरुलघुफलजनकत्व दर्शनात्संभवत्येवेत्यभिप्रेत्याह । ஒரு பாப் தானே इति - जाति:, ब्राह्मणत्वादि: । गुण:, आहिताग्नि-वादि: । आदिशब्देन बुद्धिपूर्वकत्वादिसङ्ग्रह: ।

(சா.ச) र्वकत्वमात्रेण कथमतिशय इत्यत्राह । ஒரு பாப் தானே इति । आदिशब्दादवस्थाय: प्रभृति सङ्गा:...

(சா.தீ) ந ப்ராஃவததி - ஸுத்டிபூர்வதத்திஃ ப்ராஃவந், ப்ரப்தை: பூர்வகாலீநபாபந்ஃகளிஃ பூபாலே அத்யந்த நிக்ரஹரூபநரகாதிஃ இஃலை. ந ஃததி ஃபகவாஃனுதைய ஃன்று ஃஷபம் | அஸுத்டி-பூர்வஃஷ்விவாஃஷலேப பர்யந்த ஃமயைபுமிஃலை. பிந்நையோவெந்நிஃ, ப்ரபந்நஸ்யாபராதிந: ஃஸுதடண்த் ஃருதமாயிந்நு. ராஃ புத்ராபராதிந்ஃகளிந்ஃபூபாலே. இந்த ஃஸுதடண்தமும் வாராமைஃஃகு புந: ப்ரப்திவிதாந மெந்ஃகிறார். ஃகையால், இத்யாதி...

(சா.ஸ்வ) சொல்லுகையாலே ஶாஸ்த்ரமூலமாக அநுபபத்திஷ்டிக்க வொண்ணாது இனி லோக-
 ட்ரிஸ்த்ரமூலமாகவும் அநுபபத்திஷ்டிக்க வொண்ணாது ப்ரத்யுத லோகட்ரிஸ்த்யும் ப்ரகூதார்த்தத்துக்கு அபபத்தி
 சாபிகை என்று கருத்து. ஆனாலும், பூரூபபேதன ஈஸ்வரனுக்கோர் அபராபத்தில் ஶூரூபபூப்ரபாந-
 பூபபந்நமாநாலும் ஓரு பூரூபனுக்குத்தானே ப்ரபத்திக்கு முன்பு ஓர் அபராபத்தில் ஶூரூபந்ந ரக
 ப்ரபாநமும், ப்ரபத்திக்குப் பின்பு அபகலேசாடிரூபலபூ ப்ரபாநமும் விரூபமன்றோ? என்ன
 வருளிச் செய்கிறார். ந ப்ராஶ்வடதி - ப்ரபந்நஸ்ய பூடிபூவோத்தராபே ந ப்ராஶ்வத், பூவாவஸ்தாயாமி வ ந
 நரகாடிரூபாத்யந்ந நிஶ்ரஶ: ந ச, நாபி । அத்யந்நமநுஶ்ரஶோ஽பி நாஸ்தி । கிந்து ராபபூதராபராபவத், சப்த-
 யந்நாட்வதி: । ராபபூதராபராபத்தில் பூாலே லபூபடந்நமென்றபடி. இங்கு ப்ரபந்நஸ்ய என்கிறது ஶேது-
 ஶர்பம். பூரூபபேடத்திலேயும் ஶூரூபபூபலத்துக்கு ப்ரபந்நதவாப்ரபந்நத்வம் நிபாயகமாாகையாலே அகபூரூப
 னிடத்திலும் ப்ரபந்நதவாப்ரபந்நதவாஸ்தா பேடத்தாலே ஶூரூப லபூபலபேடபூபபந்நம் । ராபபூதராபராபவத்
 என்கிறது லபூபடந்ந: என்கிற அஸமாந்நத்திற்கு ட்ரிஸ்தாந்நம் । ந ப்ராஶ்வடத்யாடிகளுக்கு ட்ரிஸ்தாந்நமன்று.
 யதூ, ராபாபாந: பூத்: ராபபூத்:, வேட்டையிலே கை தப்பிய ராபகூமாந்ந அபராப பண்ணி
 னாலும் அவனுக்கு பூத்ரதவாடி பரிபாநாநடசூயில் ஶூரூபடந்நமும் பூத்ரதவபரிபாநாநடசூயில் லபூபடந்ந மும்
 பூாலேயென்று கருத்து. இப்படி ப்ரபந்நனுக்கு பூடிபூவோத்தராபத்தில் லபூபடந்நமாபஸ்யக
 மாகில் பூந: ப்ரபடநரூப ப்ராபஸித்த விபாநம் வ்யர்த்மன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஆகை
 யால், இதி । ஆகையால், ப்ரபந்நவிபயத்தில் அத்தராபந்ந ரகபந்நகமல்லாமையாலே அபி-
 காரேதி । இதுக்கு பூந: ப்ரபடந்ந விபித்க்க...

(सा.प्र) अपाय संप्लव इत्यस्य बुद्धिपूर्वोत्तराद्यप्रायश्चित्त विधिपरत्वं निगमयति । ஆகையால், இति ।

(सा.वि) न प्राग्वदिति । बुद्धिपूर्वेषु मोक्षार्थप्रपत्तेः प्रागिव नात्यन्तं निग्रहः । अत्यन्तमनिग्रहश्च न ।
तर्हि कथं भवतीत्यत्राह लघुदण्ड इति ।

(सा.सं) उपपादितमर्थं सङ्गृह्णाति । न प्राग्वदिति । बुद्धिपूर्वोत्तराद्ये सति प्रायश्चित्ताकरणेऽपि न प्राग्वत्, अकृतोपायत्वावस्थायामिव न नरकपर्यन्तनिग्रहोदयः । तर्हि भोग्यत्वेनानुगृह्णाति किमित्यत्राह । न चेति । तर्हि कथमित्यत्राह । लघुरिति । प्रपन्नस्य लघुदण्डः काणा भवन्तीत्यादिरूपः । न गुरुः । राजपुत्रापराध इति सप्तम्यर्थेवतिः । यथा राजपुत्रेण धीपूर्वमेव द्रोहे कृतेऽपि न वधपर्यन्तो दण्डः - नापि प्राग्वद्ब्रह्मानः किन्तु भोगे न्यूनताकरणम् । एवमस्य...

மூ-விதிக்கப்படுகிறது. ஸிஷ்டதயா வ்யபதேஷ்யரான ஸமர்த்தருக்கு லோகஸங்க்ரஹத்துக்காகவும் ப்ரஸித்-
நிமித்தங்களில் யதாஸக்தி ப்ரஸித்ஹ்ராஸ்சித்தமுகிதம்...

(ஸா.தீ) இனி ப்ரஸங்க்ராதஹிகாரிவிஸேஷத்தில் ஹ்ராஸ்சித்தவிஸேஷ அவஸ்ய கர்தவ்யமென்கிறார். ஸிஷ்டதயேத்யாதி । வ்யபதேஷ்யர், ப்ரஸித்ஹ்ர ஸமர்த்தருக்கு, ஸக்தருக்கு. இது ஸெய்யாமை ப்ரஹ்வதாங்காதி-
லங்க்ரஹம்...

(ஸா.ஸா) ப்படுகிறதென்கிறத்தோடே ஸ்வயம், ஸக்தனுக்கு ப்ரதிபதோக்த ஹ்ராஸ்சித்தமஸக்தாதி-
காரிக்கு ப்ரபதனமென்றபடி. யதா, ஸஹிகாரானுரூபமாக இதஸ்ய லஹுஹலமும் வாராமைக்
கென்கிறத்தோடே ஸ்வயம் - ஸோக்தத்துக்கு காலம் குறித்து ப்ரபதி பண்ணாதவனுக்கும்
ஸநிதயாஸுஸ்க்கும், க்ரஹ்ஹ்ந்ராபாதானத்தாலேயும் ஸயுவீர்த்வித்யாலும் ஸபக்லேஸாதிக்கள் வாரா
மைக்கும், காலம் குறித்து ப்ரபதி பண்ணின ஸநிதயாஸுஸ்க்களுக்குள்ள ஸயுஸுக்குள்ளே
லஹுஹலம் வாராமைக்கும் தத்வெதுபாபநாஸார்த்த புந: ப்ரபதனம் விதிக்கப்படுகிறதென்று கருத்து.
இனி ப்ரஸங்க்ராதஹிகாரிவிஸேஷத்துக்கு ஸந்யார்த்தமாகவும் ஹ்ராஸ்சித்தவிஸேஷமவஸ்ய கர்தவ்யமென்கிறார்.
ஸிஷ்டதயேத்யாதிநா । யதா, இப்படி புந: ப்ரபதி விதானம் நிர்விஸயமாக ப்ரஸங்க்ரஹ்ஹ்ரையாலே ஸத்ராஹத்
தில் ப்ரபந்நனுக்கு தோஷமாஸ்யகமென்று ஸொன்னது கூடுமோ? லோகானுக்ரஹார்த்தமாகவும் புந:
ப்ரபதிவிதி கூடுகையாலே நிர்விஸயத்வ ப்ரஸங்க்ரஹ்ஹ்ரையில்லையே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார்.
ஸிஷ்டதயேதி । வ்யபதேஷ்யரான இதி । “யததாசரதி ஸ்ரேஸ்தத்ததேவதரோ க்ரஹ:” என்கிறபடியே வ்யப-
திஸாஹிகாரிக்கே லோகஸங்க்ரஹம் கர்தவ்யம் । வ்யபதிஸாநாயிருக்கச் ஸெய்தேயும் ஸாமர்த்த்யமில்லை
யாகில் ப்ரஸித்ஹ்ராஸ்சித்தமநுஸ்திக்க லேண்டா ஸாமர்த்த்யமிருந்து வ்யபதேஸமில்லையாகில் பாப-
நிவர்த்யர்த்தமேவ ப்ரதிபதோக்த ஹ்ராஸ்சித்தம் கர்தவ்யம் । லோகஸங்க்ரஹார்த்த கர்தவ்யமென்றென்றபடி. ப்ரஸித்வெதி ।
ஸப்ரஸித்ஹ்ரநிமித்தங்களில் ரஹஸ்ய ஹ்ராஸ்சித்தம் ந்யாஸத்தாலே ஸாத்மமாத்ரஸாஸிகமாக ரஹஸ்யமாக ப்ரபத-
நானுஸாநமென்றபடி. ப்ரஸித்வெதி । ப்ரதிபதோக்தமென்று ஸொல்லாதே ப்ரஸித்ஹ்ரம் என்று நிர்தேஸத்
தாலே ப்ரஸித்ஹ்ரா ப்ரஸித்ஹ்ர ப்ரதிபதோக்தானேக ஹ்ராஸ்சித்தம் முண்டாகில் வ்யபதிஸாநனுக்கு ப்ரஸித்ஹ்ரப்ரதிபதோக்த
ஹ்ராஸ்சித்தமே கர்தவ்யமென்று கருத்து. யதாஸக்திதி । லோகஸங்க்ரஹார்த்ததயா நித்யத்வாகாரமும் ஸண்
டாகையாலே யதாஸக்த்யநுஸாநம் போதுமென்றபடி. ஸூகையால், வ்யபதிஸாந ஸமர்த்தாஹிகாரிக்கு
லோகஸங்க்ரஹநிமித்தம் ப்ரபாதனமன்றிக்கே ப்ரஸித்ஹ்ராஸ்சித்தமே கர்துமுகிதமாகையாலே லோகஸங்க்ரஹார்த்த
புந: ப்ரபதனஸ்யவிதானமென்றும் ஸொல்லக் கூடாதென்று கருத்து. ப்ரதிபதோக்தம் நானா ஹ்ராஸ்சித்த
முண்டாகில்ஸப்ரஸித்ஹ்ர ப்ரதிபதோக்த ஹ்ராஸ்சித்தானுஸாநத்தாலேயுமிங்கு பாபம் நிவர்த்யமாகையாலே
ப்ரஸித்ஹ்ராஸ்சித்தமே ஸகிதமென்றது கூடுமோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார்.

(ஸா.ப்ர) एवं ப்ரபந்நானாமபாயஸஸ்ப்லவே ஹ்ராஸ்சித்தமுக்தவா ப்ரபந்நவிஸேஷ்வபராஹிவிஸேஷ ஹ்ராஸ்சித்தே விஸேஷ-
மாஹ । ஸிஷ்டதயேத்யாதிநா । விஸேஷானுஸாநே த்வேதாபாஹம் ஸதூஸாந்தமாஹ ।

(ஸா.ஸம்) த்ராபித்யர்த்த: । யதா புந: ப்ரபதனவித்யவ்யையி ஸகித்யநே ப்ரபதனம் ஹ்ராஸ்சித்தமஹூததா ப்ரதிபதோக்த
ஹ்ராஸ்சித்தவித்யவ்யையி ஸக்தஸ்ய ததேவ ஹ்ராஸ்சித்தமுகிதமித்யாஹ । ஸிஷ்டதயேதி ।

(सा.सं) अत्र त्विच्छेदक्यम्, सत्यामपि प्रतिपदोक्तौ शक्तौ तत्स्थाने प्रपदनस्यैव करणे - आज्ञाति-
लङ्घने प्रपन्नस्य किं स्यादित्यत्राह । सैरन्धिकैकं इति । अनुलेपनाद्यलङ्कारकरी स्त्री सैरन्धिका...

மூ-ஸ்வே(இ)ச்சாமாத்தாலே बुद्धिपूर्वोत्तराद्यத்தையும் பற்ற அடிமிலே प्रपदन பண்ணினாலோ வென்னில் இது उपासनத்தையும் बुद्धिपूर्वोत्तराद्यத்துக்கும் परिहारமாகப் பண்ணினாலோ अङ्ग-प्रपत्தியும் அதுக்குச் சேரப் பண்ணினாலோ என்கிற प्रतिबन्தியும் அதுக்குச் சேரப் பண்ணினாலோ என்கிற प्रतिबन्धियाலே निरस्तम् இவ்விருவருக்கும் இப்படியாகட்டுமென்கை भाष्यादि-विरुद्धமாகையாலே अपसिद्धान्तम् - उषस्तिप्रभृतिकளான ब्रह्मनिष्ठाர்களுடைய...

(சா.தி) ச்வேச்சாமாத்ரேத்யாடியால். அங்கும் ததாஸ்து என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ்விருவர்க்குமென்று. ब्रह्मनिष्ठருடைய अनुष्ठानத்தோடும் விருத்திக்குமென்கிறார். उषस्तीत्याடியால். उषस्தியாவான் छान्दोग्यத்தில் எடுத்த ब्रह्मनिष्ठன் - அவன் इभ्योच्छिष्टोदकपानத்தை वर्जित்தானிறே भावியான நிமித்தத்தில்.

(சா.ஸா) மருளிச் செய்கிறார். स्वेति ஆனாலும் प्रतिबन्दी उत्तरमाமோ? पापारम्भकपाप-प्रायश्चित्त...

(சா.பு) च न स्यादित्याह । स्वेच्छामात्रेत्यादिना । उक्तप्रसङ्गस्येष्टत्वे “अनारब्धकार्ये एव तु पूर्वे तदवधे: ऐहिकमप्रस्तुत प्रतिबन्धे तद्दर्शनात्” इत्यादिसूत्रभाष्यविरोधं ब्रह्मविदनुष्ठानविरोधं चाह । இருவருக்கும் இப்படியாகட்டுமென்கை इत्यादिना । उभयोरेवं भवत्वित्युक्तिः । “नाविरतो दुश्चरितान्नाशान्तो न समाहितः । नाशान्तमनसो वापि प्रज्ञानेनैनमाप्नुयात्” इत्यादि श्रुत्यादिरादि शब्दार्थः, “मटचीहतेषु कुरुष्वाटीक्या सह जायया उषस्तिः किल चाक्रयण इभ्यग्रामे प्रद्राणति उवास स हेभ्यं कुल्माषान् खादन्तं बिभिक्षे तं होवाच । नेतोत्येविद्यन्ते यच्चयेम इम उपनिहिता इति - एतेषाम्मेदेहीति होवाच - तानस्मै प्रददौ हन्तानुपानमित्युच्छिष्टं वै मे ऽपीतं स्यादिति होवाच । न स्विदेतेऽप्युच्छिष्टा इति । न वा अजीविष्यमिमानखादन्निति होवाच । कामो म उदपानमिति । तान् खादित्वा अतिशेषान् जायया आजहार । साग्र एव सुभिक्षा बभूव तान् प्रतिगृह्य निदधौ - सह प्रातस्सञ्जिहान उवाच । यद्वतान्नस्य लभेमहि लभेमहि धनमात्रां राजासौ यक्ष्यते समा सर्वैरात्विज्ञैर्वृणीतेति । तं जायोवाच । हन्त पत इम एव कुल्माषा इति तान् खादित्वा अमुं यज्ञं विततमे या य” इत्यत्रोक्तं ब्रह्मविदग्रेसरोषस्त्यनुष्ठानं विरुद्धयेत्यर्थः । “शूद्रयोनावहं...

(சா.வி) इच्छामात्रத்தாலே इति । இதுக்குச் சேர, तस्यापि निग्रहाय । பண்ணினாலோ, करोतु । इष्टप्रसङ्गत्वे भाष्यविरोधं ब्रह्मविदनुष्ठानविरोधं चाह இருவருக்கும் इति भक्तप्रपन्नयोः இப்படியாகிடுவென்கை. एवं प्रकारेण भवत्वित्युक्तिः भाष्यादीति । “अनाविष्कुर्वन्नन्वयात्” इति सूत्रभाष्यविरोधः तत्र बाल्येनतिष्ठासेदिति विषयवाक्ये बाल्यं किं कामचारः? उत स्वरूपाना-विष्करणमिति सन्दिह्य “नाविरतो दुश्चरितात्” इत्युक्ते: कामाचारासंभवात्स्वरूपानाविष्करणमेवेति सिद्धान्तीकरणात् - यद्युपासनेन वा अङ्गप्रपत्त्या वा बुद्धिपूर्वोत्तराद्यस्याप्यश्लेषः तदा कामचारस्यापि संभवेन सिद्धान्तसिद्धिप्रसङ्ग इत्यपसिद्धान्त इति भावः । उपस्तिप्रभृतीति । तेन हि कुल्माषान् भक्षयित्वा जलं पिबेत्युक्ते प्राणात्ययसमये प्राणधारणार्थं कुल्माषाः भक्षिताः । तेन प्राणेषु धृतेषु पश्चात्...

(சா.சங்) அதுக்கும் சேர இति । बुद्धिपूर्वोत्तराद्यपरिहरणानुगुणत्वेनेत्यर्थः - इत्थं प्रपन्नानुष्ठान-विरोधमुक्त्वा उपासकानुष्ठानविरोधमप्याह । उषस्तीति । प्राणात्ययविरहे तेषां सर्वान्नानुमतेरिति...

மூல். அநுஸ்தானத்துக்கும் விரு஢்டம். ஆகையாலே விசேஷவசன மில்லாமையாலே “கூதே பாபே஢ுநாபு வை” இயா஢ிகளில் கணக்கிலே “நிமித்தம் ஢஢ித்தாலல்லது நேமித்திக் ஢ாஸமன்று” என்கிற ந்யாய் ஢ு஢்டி ஢ூர்வோத்தரா஢த்தில் ஢ா஢ித மாகாது:-

(ஸா.஢ீ.) நேமித்திகானுஸ்தானே வசனமில்லாமையால் நிமித்தம் ஢஢ித்தாலல்லது நேமித்திகம் ஢஢ியாதென்கிற ந்யாயம் ஢ு஢்டி஢ூர்வோத்தராஸவிசயத்தில் ஢ா஢ித மாகாதென்கிறார் - ஆகையால் இயா஢ியால் கூதே பாப இதி - பாபே கூதே சதி - யஸ்யானுதாப: , ஢சுசாத்தாப: ஢ராபயதே - தஸ்ய பாப இதி - பாபே கூதே சதி - யஸ்யானுதாப: , ஢சுசாத்தாப: ஢ராபயதே - தஸ்ய ஢ாாயசித்த மென்கை - ...

(ஸா.ஸா.) மாக மோகார்த்஢்஢புத்தி யோ஢ே சேர ஢்஢஢னமநுஸ்திக்கிற கணக்கிலே ஢ு஢்டி஢ூர்வோத்தரா஢த்துக்கும் ஢ாாயசித்தமா஢ ஢்஢஢னம் மோகார்த்஢்஢புத்தி யோ஢ே சேர அநுஸ்திக்கலாகாதோ? ஆகையால் ஢ுத்தரகாலத்தில் யதேஸு சஸுதாரம் சி஢்டிக்கலாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஆகையால் இதி . ஆகையால், ஢ுந: ஢்஢புத்திசாஸுத்ரவையுத்தியுத்திஸி஢்டானுத்ரவிரு஢ா஢ி஢ூர்வோத்தவி஢கஸா஢கத்தாலென்ற஢டி. விசேஸேதி . விசேஷவசன முண்டாகில் ஢ூர்வ் தாமே ஢ாாமா஢ிகுத்தரா஢஢ாாயசித்தரூ஢மோகார்த்஢்஢புத்தி அநுஸ்திக்கிறா஢்஢ோலே ஢ு஢்டி ஢ூர்வோத்தரா஢஢ாாயசித்தமா஢ ஢்஢஢னம் ஢ு஢்஢ந்஢மாவது. விசேஷவசனமில்லாமையாலும் ஢ுவுசுசாமாத்தத்தாலே ஢ண்ணினால் ஢்஢஢வி஢ுஸ்தான சி஢்டானுத்ரவிரு஢ா஢ி஢ ஢ா஢கம் வருகையாலும் “கூதே பாபே஢ுநாபு வை” இயா஢ி ஢்஢கரேண நேமித்திகங்களில் நிமித்தவத்வம஢ிகார மாகையாலே ஢ூர்வ்ம஢ிகார மில்லையென்று கருத்து. ஆனால் தேவாரீர் ஢கத்திலே -...

(ஸா.஢்.) ஢ாது நாது஢்ய஢ுத்ருமுத்ஸஹே” இதி வ஢ந் வி஢ுரா஢ி: ஢்஢஢ுதிஸ஢்டார்த்஢: . ஢ு஢ாஸனஸ்ய ஢ு஢்டி ஢ூர்வோத்தரா஢ ஢ாாயசித்தத்வே ஢ஸுதி வி஢ுரா஢ி஢்஢ு஢க஢ானு஢஢ேசா஢ி஢ி க்ரியேதேதி ஢ாவ: . நநு நேமித்திகம் நிமித்து஢ய ஢ூர்வ்஢மியேவ ரூ஢ந்யாயஸ்ய ஢ுத்தரா஢ஸ஢ு஢்஢க சாமான்யநி஢ேசயுத்த ஸர்வ஢்஢ானிதி வசனவிரு஢்டதயா ந஢ி வசன விரு஢ே ந்யாய: ஢்஢஢வதுதி ந்யாயா஢ுர்஢லத்வா஢ுந்யாஸ ஢ுத்தரா஢ஸ்யா஢ி ஢ாாயசித்தம் ஢்யா஢ித்ர “அ஢ாயஸ஢்஢லவ” இயா஢ி ஢ு஢ுடவசனானு஢ு஢ீதந்யாயஸுயேவ ஢ா஢ல்யா஢ு ஢ு஢்டி஢ூர்வோத்தரா஢ஸ்யானு஢ித்வா஢ேவ மோகார்த்஢்஢ுந்யாஸஸ்ய ந ஢ு஢்டி஢ூர்வோத்தரா஢஢ாாயசித்தத்வமியா஢ . ஆகையாலே இயா஢ிநா . நந்வேவ் நிமித்தானு஢யே ஢்஢ுத்தே஢ீ ...

(ஸா.வி.) ஢ுசுசுஸு஢் ஢ே ஢ீதம் ஢்யா஢ித்ரு஢க஢ானம் நிஸி஢்டம் - ய஢ி ஢ுஷு ஢ ஢வேத்த஢ீ கிமர்த்஢் நிஸி஢்டயேத . ஢்஢஢ுதிஸ஢்டேன “ஸூ஢்ருயுநாவ஢் ஢ாது நாது஢்ய஢ுத்ருமுத்ஸஹே” இயா஢ிவ஢்஢ி஢ுரா஢யநுஸ்தானம் ஢ு஢ுதே . இயா஢ிகளில் கணக்கிலே, இயா஢ி஢ூத்ருரீத்யா - நிமித்தம் ஢஢ித்தாலல்லது, நிமித்து஢ுத்தி விநா . நேமித்திகம் ஢ாஸம் ந ஢வதுதி ந்யாயர்த்஢: - கூதே பாபே ஢யநுநாபு ஢வதி - அநுநாபே சதி ஢ாாயசித்தஸ்யா஢ிகார: . அநுநாபா஢ாவே ஢ாாயசித்தஸ்யா஢ிகாரு நாஸுதி - ந ஢ு஢கூதே஢ி ஢ாபே ஢ாபஸம்஢ாவநயா அநுநாபு ஢வதுதி ஢ாவ: - அத்ர வி஢ே: ஢்஢ராணானுதேதி ஢ேசாத் ஸர்வகர்஢் ஢்யா஢ிதி஢ாஸமிக ஢்஢தம்ஸூத்ருதுதீய வ்஢னி “வைஸுவ஢ேவ் கர்஢் நிர்஢ி஢ு ஢்஢ாதுவ்யவாந் தம் ஢்஢ிஸ஢் க்ருத்வா ஢ம்யயா - ...

(ஸா.ஸ.) ஢ாவ: . ஢ூதே இதி ஢ூதார்த்஢்கேன ஢்஢யயேன ஢ாபரூ஢நிமித்தஸ்யா஢ி ஢஢ிதஸுயேவ ஢ாாய ...

(சா.தி.) ஆனால் செய்யவடுப்ப தென்றென்ன வருளிச் செய்கிறார் - ஆனபின்பு **இत्याடியால்**
- **புரபுதி புராரூபாபத்தை** - ...

(सा.प्र.) पूर्वोत्तराघप्रायश्चित्तत्वानुपपत्तावधीपूर्वकाणामुत्तराघानामप्यनुदितत्वादेव विद्यातत्प्रायश्चित्तमपि न स्यादिति चेन्न, अश्लेषश्रुत्या भक्तिप्रपत्योरधीपूर्वकनिषिद्धानुष्ठानस्य मोक्षोपाय निष्ठविषये प्रत्यवायकरत्वाख्यपापत्वस्याभावमात्रबोधनेन प्रायश्चित्तत्वाबोधनादिष्ठापत्तेः । एवं तर्ह्यश्लेष श्रुत्यैव धीपूर्वकेष्वपि पापत्वाभाव एवाभिधीयताम् । प्रायश्चित्तत्ववादश्च तत्रैव पर्यवस्यत्विति चेन्न । “नाविरतो दुश्चरितात् - अपायाविरतश्शश्वत्” इत्यादि, श्रुतिस्मृतिभिः प्रपन्नेष्वपि निषिद्धानुष्ठानस्य प्रत्यवायकरत्वावगमात्पापत्वसिद्ध्या तद्वावबोधने व्याघातप्रसङ्गात् । एवं चाश्लेषवादस्याधीपूर्वक पापविषयत्वेन प्रत्यवायहेतुत्ववादस्य धीपूर्वकपापविषयत्वेन च व्यवस्थापने नैमित्तिकं निमित्तज्ञानपूर्वक मित्यस्य न्यायस्यानुकूलतर्कत्वाभिप्रायेणैव निमित्तम् उदिक्त्ताललत्तु नैमित्तिकं प्राप्तमन्तु इत्युक्तमिति न काचित्क्षतिः । ननु पापे कृते अनुतापे च सत्येव प्रपत्तेः प्रायश्चित्तत्वे बुद्धिपूर्वोत्तराघप्रायश्चित्तत्वाबाधात् भाविबुद्धिपूर्वाघनिमित्तशोकनिवर्तकत्वानुपपत्तेः “सुदुष्करेण शोचेद्यो येन येनेष्टहेतुना” इत्युक्तं भरन्यासस्य सर्वशोक निवर्तकत्वं व्याह्रयेत्यत्र “साध्यभक्तिस्तु सा हन्त्री” इत्युत्तरीत्या प्रपत्तेः प्रारब्धनाशकत्वाद् बुद्धि पूर्वोत्तराघहेतुभूतप्रारब्धपापनिवृत्त्यर्थं भरन्यासानुष्ठाने तादृशशोक निवर्तकत्वमपि स्यादेवेत्याह । अनुपपत्तिः इत्यादिना । एवं स्थिते सतीत्यर्थः । ...

(सा.सं.) श्चित्तमिति भावः । अनुपपन्नं, बुद्धिपूर्वोत्तराघाश्लेषे न्यायविरोधादप्यनुपपन्ने सति । ...

(सा.सं.) अक्षरं कृत्वा कारणमित्यनेन त्वस्योदितत्वान्न न्यायविरोध इति सूचितम् । नन्वेवं तर्हि “अनारब्धकार्ये एव तु भोगेन त्वितरे” इति सूत्रविरोधस्यादित्याशङ्क्य विशेषवचनबलादेतेषामुपासनैकविषयत्वान्न तद्विरोध इत्याशयेनाह । साध्येति । यया प्रपत्त्या भक्तिश्च साध्या सा साध्यभक्तिः । प्रारब्धस्यापि, पापारम्भो न्मुखपापस्यापि । भूयसीत्युक्तस्सर्वफलत्वकृता । ...

மூல்। களிதே - “जन्मान्तरकृतं पापं व्याधिरूपेण बाधते । तच्छान्तिरौषधैर्दनैः जपहोमार्चनादिभिः” इत्यादि
களிலும் தானஜபாதி களிலுமுள்பட பாரब्धபாபநாசம் சொல்லப்பட்டதிதே - ஆகையால்
பாபாரம்மகபாபத்துக்கு அஞ்சி ப்ரபுத்தி பண்ணினானாகில் அப்போது பூத்திர்பூவகபாபம் - ஁திராது -

(சா.தீ.) போக்குமென்றுமது கைமுத்யசிட்஢ மன்னோவென் கிறார் - ஜன்மாத்ரெத்யாதி - தத்தான்தி: -
பூவ்ஜன்மகூத பாரब्धபலவ்யாதிதான்தி: । தானஜபாதி களிலுமுள்பட, இங்கு ப்ரதமோபாத்தமான ஁ஷதத்தை
஁டாமைக்குத் தாத்பர்ய ஁ஷதம் பல்ப்ரதிபன்஢கமாத்த்ர மென்று - ஆகையால் தத்தான்தி:
பாரब्धபாபபல்வ்யாதிதான்தி: ஁ஷதத்தால் தாகாதேவ ஁ண்டாம் - தானாதி களால் பாரब्धநிவூத்திரத்வாரா
வ்யாதிதான்தி - ...

(சா.ஸ்வ.) ஜன்மாத்ரெதி । ஁ஷதேரதி । ஁ஷதம் தாதுதாம்யாபாத்தநத்வாரா வ்யாதிநாதகம் । தானாதிக்க
வ்யாதிமூல்பாரब्धநிவூத்திரத்வாரா நாதக மென்றபடி. ததா த கைமுத்யந்யாஸஹகூதப்ரமாணத்தாலே ப்ரபுத்திக்கு
பாரब्धநாதகத்வம் சிட்஢ மென்று கருத்து - இப்படியாகில் ஁தானிந்தந ப்ரபன்னர்களெல்லார்க்கும்
ப்ராயிகமாக பூத்திர்பூவூத்திராதம் வருவானேன்? ஁ன்னவருளிச்செய்கிறார். ஆகையால் இதி -
ஆகையால் ப்ரபுத்திக்கு பாரब्धநாதகத்வ முண்டாகையாலே பாபாரம்மகபாபத்துக்கஞ்சி
பூர்ணாதிக்காரியாய் பாரब्धபாபநாதத்தையும் தோலி ப்ரபுத்திபண்ணினார்க்கு ஁த்திராதம் ஁திராது.
அந்யாததார்களுக்கு ப்ராயேண ஁த்திராதமவத்யம் தாவியென்றபடி. இப்படி பாபாரம்மக பாபத்துக்கஞ்சி ப்ரபுத்தி
பண்ணவேணுமென்று தோன்னது கூடுதோ? பூத்திர்பூவூத்திராதம் தா஢க மானாலன்றோ அது
வாராமைக்காக ப்ரபுத்தி பண்ணவேண்டியது - ஁லகத்தில் ராஜாக்களுக்கு அத்யந்தாந்தரங்ஜர் அபராதம்
பண்ணினாலும் தா஢க - ...

(சா.ப்ர.) த்ங்ஜஸ்யேதானிமபி தர்தநாந்நாஸம்தாவிதத்வமதித்யதிப்ரயந் பாபாரம்மகபாபப்ராயத்சித்தத்வெந த
மோதார்ததர்ந்யாஸானுதானே பூத்திர்பூவூத்திராதோதயோ ந த்யாதித்யாஹ । ஜன்மாத்ரகூதமதித்யாதிநா -
அதிக்களிலுமகப்பட, அாதித்யபூதித்ய: । ததீயாராத்தநாதி ர்த்ரீதநாதித்யாதித்யாதித்ய: । ஁மோதிராதித்யாதித்ய: ।
நநு “विष्णोः प्रसाद माकाङ्क्षन्वैष्णवान्परितोषयेत् । तथा स्वाराधनेनापि न प्रीतो भगवान् हरिः । यथा
तुष्यति देवेशो महा भागवतार्चनात् । तथा न तुष्यति हरिर्विधिवत्स्वार्चनादपि” इत्यादिभिर्भागवतानाम्
தர்வதத்யந்தாந்தரங்ஜத்வாவதமாத்த் “प्रभुरहमन्यनृणां न वैष्णवानाम्” इत्युक्तरीत्या தர்வததந்தரங்ஜேபு பாபானா
பல்ஜநகத்வானுபப்தேர்ந தேபாமபராதபரிஹார அவத்யக் இத்யத்ராத்யந்த தர்வததந்தரங்ஜேநாபி தரூத்மதா தர்வததாப
தாரபலானுதர்வதர்தநாத்த் சவீரபராதா: - ...

(சா.வி.) கலா் கோதிதமீமபி” इत्यादि प्रमाणादिति भावः - ஜபாதிக்களிலும் அகப்பட, ஜபாதித்யபி
- கிமுத ப்ரபுத்தி: பாரब्धநாதகத்வ இதி தாவ: ஁ஷதத்ய ப்ரதமோபாத்தத்யாபி ரோகநிவூத்தகத்வெந பாரब्धநிவூத்த
கத்வாதாவாத்தத்பரித்யா: । ஜபாதிநா் பாரब्धநிவூத்திரத்வாரா ரோகநிவூத்தி஁துத்வமதி தாவ: - ப்ரபுத்தி
பண்ணினானாகில், கூதவாத்தேத் - ஁திராது, காரணநிவூத்திரதி தாவ: - தர்வததந்தரங்ஜாநாமபி - ...

(சா.ஸ.) ஜபாதிக்களிலு முள்பட இதி - தா஢ாரணதர்மாநாமபி பாரब्धநாதகத்வ “तस्मान्न्यासमेषाम्”
இத்யாதிதித்யஸ்வீரதர்மதேததயோத்தா: ப்ரபுத்திஸ்தந்நாதகத்வம் கைமுத்யசிட்஢மதி தாவ: । அஞ்சி, தஜானுதாப - ...

(சா.தி.) வருமென்று ஸ்லோகதாத்தியம் - ப்ரபந்நரில் கௌம்த்யஸித்த மென்கைக்காக பெரியதிருவடிபோலே அத்யந்தபகவதந்தரங்ரங்குமுன்பட சாத்விகவிஷயாபாடலேஷமும் அநர்தாவஹ மென்னுமிடம் மஹாபாரதாடிகளில் ப்ரஸித்தமென்கிறார் - தாஸஸ்ச்ஃத்யாடி யால் - ஸாண்டிலி வுத்தாந்தம், ஸாண்டிலி எண்ஹொரு வுத்த - ...

(सा.प्र.) परिहरणीया इत्याह । दासस्सखेत्यादिना । शाण्डिलीवृत्तान्तादि कली७७ इति । “मुहूर्तत्प्रतिबुद्धस्तु सुपर्णो गमनेप्सया । अथ भ्रष्टतनूजाङ्गमात्मानं ददशे खगः । मांसपिण्डोपमस्सोऽभून्मुखपादान्वितः खगः । गालवस्तं तदा दृष्ट्वा विषण्णं पर्यपृच्छते” इति भ्रष्टपक्षतनूरुहतया मांसपिण्डोपमस्सुपर्णो गालवेन किमिदमिति पृष्ठः “सुपर्णोऽथाब्रवीद्विप्रं प्रध्यातं वै मया द्विज । इमां सिद्धामितो नेतुं तत्र यत्र प्रजापतिः । यत्र देवो महादेवो यत्र विष्णुस्सनातनः । यत्र धर्मश्च यज्ञश्च तत्रेयं निवसेदिति । सोऽहं भगवतीं याचे प्रणतः प्रियकाम्यया । मयैतन्नाम प्रध्यातं मनसा शोचता किल । तदेतद्बहुमानात्ते मयेहानीप्सितं कृतम् । सुकृतं दुष्कृतं वा त्वं माहात्म्यात्क्षन्तुमर्हसि” इति गालवस्य प्रत्युत्तरकथनपूर्वकं शाण्डिली प्रसादन -

(सा.सं.) कया भीत्या । एतेन अधिकारि वैकल्यकृत इत्यपराधः फलितः । शाण्डिलीति । शाण्डिली विषये वैनतेयस्य मानसिकापराधलेशेन पक्षापग शक्ति मान्यादि प्राप्तिः प्रसिद्धेत्यर्थः । अनेन स्वल्पापराधस्यापि-

(सा.सं.) परिहरणीयत्वे महापराधस्य किमुतेति सूचितम् । ननु वैनतेयस्य कर्मवश्यापचारतत्परिहारावे वासंगताविति प्रसक्तामाशङ्क्यं परिहरति । सर्वेश्वर ॐ इति । ...

(சா.சं.) பொறுக்கும் விரகு, பாபாரம்பகபாபநிவர்த்தனம் தவீவீதி சமர்ப்பணததநுபுணசங்குலபுரகாரீ
நிரிசுணியாவிதி பாவ: - அபரா஢முல் தசுய பராபவ ச்சேதநே சா஢ந் ச கிமிதி பிபிசாசாயாபா஢। அபரா஢ங்க-

மூல்। அதில் प्रधानமான அவिवேகம் அचित்ஸ்வभावமான ஜடத்வவிகாராதிகளைச் சுமக்கையும் இஷ்வர்ஸ்வभावமான ஸ்விஸ்தத்வ ஸ்வாதந்யானந்யார்த்தத்வாதிகளைச் சுமக்கையும் - இ(அ)வ் அவिवேகத்தையறுக்கைக்குத் தெளிவாளாயிருப்ப தேத்தச் சுருக்கமறத் தன்னளவிலுண்டானதெளிவு - ...

(சா.தி.) அதில் प्रधानம் தேஹோ஽ஹ் பூத்யும் ஆத்மநி ஸ்வாதந்யாஹாரோபமு மென்கை. இவ் அவिवேகங்களையறுக்கும் உபகரணத்தைக்காட்டு கிறார். இவ்அவिवேகத்தை இத்யாதி - தெளிவாள், நிசிதாசி: । தன்னளவிலுண்டான தெளிவு. ஸ்வஸ்வரூபயாதாத்யஜ்ஞானம் - இவ்அவिवேகாதிகளுக் கெல்லாம் மூல் மான ஸாரஸ்த - ...

(சா.ஸ்வ.) ந்வேஷணம் கர்த்வயம் மென்று கருத்து. டபடாஹ்விவேகம் ஸராஹ்மூல் மன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அதில் இதி - அதில் நிவர்தநியமான அவिवேகத்திலென்றபடி. ஸாநேதி । ஸ்வதந்நாத்மஹ்மமும் ஸரீராத்மஹ்மமு மென்றபடி - இப்படி அவिवேகம் மூல் மாகிலது ஸகூத்யாத்மஹ்மஸ்வதந்நாத்மஹ்மரூப மாகையாலே அதுக்கு நிஷ்ஷேஷ ஸஸாரவிநிவூத்தியே நிவர்தி யாகையால் ஸரீர மிருக்குங்காலம் தடுஹ்ஹேதக் முண்டோ? இநிஹ்நிரூபாவिवேகத்துக்கு ஸ்ரவணஜந்யஸரோஹ்நாத்மக் யதாவஸ்திதாத்மஜ்ஞானம் நிவர்தக் மாக மாட்டுமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இவ்அவिवேகத்தையறுக்கும் இதி । தெளிவாள், தெளிஞ்ச வாள் - நிசிதாசியான - ஏத்தச்சுருக்க மற, அநஸேகிதாஹிகாரவிஷயத்வமும் அஸேகிதாக்காரந்யூநவிஷயத்வ முமன்றிக்கேயிருக்கிற - தெளிவு, ஸ்ரவணமநநிஹிஹ்யாஸநஜநிதஸ்ரத்யக்ஷஸமானாகாஸ்வாத்மவिवேக மென்றபடி. ஆகையாலிந்த விவேகம் அவिवேகத்துக்கு நிவர்தக்மாமென்று கருத்து.

(சா.ஸ்ர.) ஹ்ஹே க்ருதே தேஷாமநுதயாஹ்வதஸ்தந்நிமித்தகோபு ந ஹ்வேதித்யர்த்: । சுமக்கையும், ஹாரணமஸி, தேஹாத்மஹ்மஸ்வதந்நாத்மஹ்மஸ்ஹேத்யர்த்: । அநயோரயத்நநிவர்தக்மாஹ । இவ்அவिवேகத்தை இதி । அமுமவिवேக மித்யர்த்: - தெளிவாளாயிருப்பது, நிர்மலாசிவதயத்நத: கார்யகர: । ஏற்றச்சுருக்கமற, ஆஹிக்யந்யூநதாராஹித்யேந । தன்னளவிலுண்டான தெளிவு, ஸ்வவிஷயஸங்க்ஞானம் - ஜீவஸ்வரூபஸ்ய ஹ்மவதநந்யாஹ் ஸேஷத்வோநந்யஸ்ரயோஜநத்வேந ஹ ஜ்ஞானம் நிவர்தக்மித்யர்த்: ।

(சா.வி.) அதில், தேஷு । அचित்ஸ்வभावமான ஜடத்வ விகாராதிகளை சுமக்கையும், ஹாரணம் । தேஹேந ஸஹைகி ஹாவாஸதேஹாத்மஹ்ம இத்யர்த்: । அநந்யார்த்தத்வாதிகளை சுமக்கையும், பூத்யாஹாரணம் - ஹாரணாஹிமான: । ஸ்வதந்நாத்மஹ்ம இதி யாவத் - ததவिवேகஹ்ஹேதந்நகாரணமாஹ - அவ்அவिवேகத்தையும் இதி - அறுக்கைக்கு, ஹேதநஸ்ய । தெளிவாளாயிருப்பது, தீக்ஷணஹ்ஹ்ஜதயா ஸ்திதம் - ஏத்தச்சுருக்கமற, ந்யூநாஹிகஹாவராஹித்யேந - தன்னளவிலுண்டான தெளிவு, ஸ்வமர்யாதி யாஹ்ஸீ ஜ்ஞானந்நாதிர்ரூபா ததவிஷய யதார்த்தஜ்ஞானம் । ப்ரஹ்மையஜடாத்மத்வாதிஸ்ரத்யாவர்தநாய ஏத்தச்சுருக்கமற இதி விஷேஷணம் । தத்ர ஜ்ஞானந்நாதி ரூபஜ்ஞானேந தேஹாத்மஹ்மநிவூத்தி: । அநந்யாஹ்ஹ்மவஹ்ஹேஷத்வஜ்ஞானேந ஸ்வதந்நாத்ம - ...

(சா.ஸ.) ள் இத்யாதிநா । ஜடத்வம், ஜ்ஞானஸூந்யத்வம் । ததவிகாரோ பூத்யிஸ்ரத்யாஸேதத்வம் । ஆதிஸஹ்நா தேஹேந்நித்யாதிஷ்வந்யதமத்வதீகூதாஸ்தாயித்வம் ஸூஹ்யதே । ஜ்ஞானாஹாவதஸாயாமேவமுத்யந்நே து ஜ்ஞானே ஆஹ । இஷ்வரேதி - ஸ்விஸ்தத்வம், அநந்யாஹிதந்நத்வம் । தெளிவாள், தீக்ஷணஹாராசி: - ஏத்தச்சுருக்கமற இத்யனேந - ...

மூலம் | அவிவெகப்ர஢ுத்வா஢ேர்நி஢ானஸ்ய நிவர்த்நாத் | அர்த்கா஢ாப஢ாராணா஢யத்நோ஢்மூலஸ஢்஢வேத்”
இவையெல்லாத்துக்கும் - ...

(ஸா.஢ி.) பூர்வா஢ிவெஷத்தி஢் நிவர்த்யர்த்஢ாக ப்ரபத்திபண்ணிலிவையெ஢்றும் வாறா தெ஢்கிறார் -
அவிவெகேதி - ஢ேஹா஢ாவிவெகோ ஢ேஹாத்஢ா஢ி஢ா஢ம் | ப்ர஢ுத்வ஢ாத்஢ி ஸ்வாத஢்யா஢ாரோப஢ித்யா஢ேர்நி஢ா஢்
ப்ரார஢்஢பூர்வா஢ிவெஷ: | தஸ்ய ப்ரபத்த்யா நிவர்த்நா஢்஢ேதோ: தத்கார்யாணா் அர்த்கா஢மூலாப஢ாராணா஢யத்நோ஢்மூல
முண்டாம், இஸலோகத்தை விவரிக்கிறார் இவையெல்லாத்துக்கும் இத்யா஢ியால் - ...

(ஸா.ஸ்வா.) இப்படி அவிவெகம் நிவர்த்நமா஢ாலும் அர்த்கா஢ங்கலடியாக வருகிற ஢ு஢்஢ிபூர்வோத்தரா஢்
நிவர்த்நமா஢ மாட்டு஢ோ? எ஢்஢வருளிச்செய்கிறார் - அவிவெகேதி - அவிவெக: , ஢ேஹாத்஢஢்ர஢: | ப்ர஢ுத்வ
ஸ்வத஢்நாத்஢஢்ர஢: | எதத்ப்ர஢ுத்வஸ்வ஢ித்வ஢்நாத்யா஢ே: நி஢ானஸ்ய ஷஸ்த஢்நத்஢ய் ஸ஢ா஢ா஢ிகரணம் |
அவிவெகா஢ி஢ுபநி஢ானஸ்ய நிவர்த்நாத் | யதாவஸ்திதாத்஢ஜ்ஞானே஢ ஢்ர஢்நிநிவர்த்நோ ஸத்யா் மூல஢்஢ே஢ ஸ்வத எவ
யத்஢஢்நரேஜைவ ஢்ர஢்நிமூலார்த்கா஢ப்ரயுத்தாப஢ாரூபோத்தரா஢ாணா் நிவர்த்நி஢்வே஢ித்யர்த்: | இப்படி
ஆத்஢விவெகத்தாலே தா஢ே அவிவெகநிவர்த்நி஢்வாரா உத்தரா஢ோ஢்மூல ஢ா஢ால் பாபார஢்஢கபாபநிவர்த்யர்த்
஢டியிலே ப்ரபத்தி பண்ண பாஸ஢ெ஢்று ஸா஢்஢்஢து ஢ுபபந்ந஢ாகாதோ? எ஢்஢ வருளிச்செய்கிறார்.
இவையெல்லாத்துக்கும் இதி | எல்லாத்துக்கும்,

(ஸா.ப்ர.) ஢்ந்வாத்஢ஸ்வரூபஜ்ஞானே஢ கத஢்ர்த்கா஢ார்த்நிஷி஢்஢்நா஢ுஸ்தா஢நிவர்த்நிஸ்யா஢ித்யத்ர நிஷி஢்஢்நா஢ுஸ்தா஢ஹேது஢ூத்
஢ேஹாத்஢஢்ர஢ஸ்வத஢்நாத்஢஢்ர஢யோராத்஢யாத்஢யஜ்ஞா஢நிவர்த்யத்வாத் த்஢்வாரா ஸ்யா஢ித்யாஹ - அவிவெக
஢்ர஢த்வா஢ேரித்யா஢ி஢ா | ஢்ந்வர்த்கா஢ாப஢ாரநி஢ா஢஢ூதாவிவெகப்ர஢ுத்வா஢ேர்வா காரணே வர்த஢ா஢ே கத்ய் நிவர்த்யத்வ஢ித்யத்ர
஢ேஹாத்஢஢்ர஢ஸ்வத஢்நாத்஢஢்ர஢யோரா஢ிஸ஢்஢ார்த்நிஸ்வரவா஢்ரு஢ேஸ஢் ப்ரார஢்஢கர்஢ கார்யத்வாத்ப்ரார஢்஢கர்஢ணஸ஢ ஢ர்஢்யாஸே஢
நிவர்த்நே ஸர்வ஢பி நிவர்த்நேத்யாஹ | இவையெல்லாத்துக்கும் இத்யா஢ி஢ா - ...

(ஸா.வி.) ஢்ர஢ா஢ிநிவர்த்நிரிதி ஢ாவ: | எவ் யாதார்த்ய்ஜ்ஞானே஢ாவிவெகா஢ு நிர்ஸ்தே த஢்மூலார்த்கா஢ாப஢ாராணா்
நிவர்த்நி஢்வர்தித்யாஹ - அவிவெகேதி | நி஢ானஸ்ய, மூலகாரணஸ்ய, அவிவெகஸ்ய, ஢ேஹாத்஢஢்ர஢ஸ்ய | ப்ர஢ுத்வஸ்ய,
ஸ்வத஢்நாத்஢஢்ர஢ஸ்ய | ஆ஢ிஸ஢்஢ே஢ா஢ிஸ்வர ரு஢ிஸ஢ேத்யர்த்ஸஸ்ஜ்ஹித: | நிவர்த்நா஢்ர்த்கா஢மூலகாப஢ாராணா஢்,
அர்த்கா஢ாப஢ாராணா஢் அயத்நோ஢்மூல஢் ஢வேத், காரணாஸா஢ேவ ஢ுநுத்பத்திரிதி ஢ாவ: - ஢்ந்வவிவெகா஢ிகாரணே
ப்ரார஢்஢ே ஜா஢்ரதி கத்ய் தத்வஜ்ஞா஢ுத்பத்தி: | யே஢ாவிவெகா஢ி ப்ரவர்த்நிஸ்யா஢ித்யத்ராஹ - இவையெல்லாத்துக்கும்
இதி | ...

(ஸா.ஸ்.) ஢ுபயுத்தேஸு விஸ஢த்வம் ஢்ஹ்யதே | அபரா஢்ங்கல எல்லாத்துக்கும் இத்யா஢ி஢ுத்தம் அர்த் ஸ்ஜ்ஹிதாதி
அவிவெகேதி - அவிவெகா஢ே: ப்ர஢ுத்வா஢ேஸ஢், அவிவெக: | ஢ேஹாத்஢விவெகா஢ாவ: - தத்கார்ய஢ா஢ிஸ஢்஢ார்த்: - ப்ர஢ுத்வம்,
ஸ்வஸ்஢ி஢் ஷேஸித்வா஢ி஢ா஢: | ஢த்ராபி தத்கார்ய஢ா஢ிஸ஢்஢ார்த்: - த஢ு஢யநி஢ா஢ம், ஢ுரு஢ு஢ே஢ விவெகாஸ஢்பா஢஢ம்
- தஸ்ய நிவர்த்ந஢ுபயுத்தேஸு விஸ஢விவெகாஸ஢்பா஢஢ம் - தஸ்஢ா஢்ர்த்கா஢ார்த்நிப஢ாராணா஢யத்நோ஢்மூல஢ம், பு஢:
ப்ரப஢ா஢ித்யத்ந ம஢்நரேஜைவ மூலநிவர்த்நம் ஢வே஢ித்யர்த்: | அவிவெகா஢ிமூலகாப஢ாராணா்: பரிஹரணப்ரகார இத்யத்ராஹ |
இவையெல்லாத்துக்கும் இதி | - ...

மூலம்। இப்படியிவனுக்கு பரிஹரணியங்களானவற்றில் ராஜதாராபரா஢்போலே ஢ா஢வதாப஢ார் ஢ா஢ மென்னுமிடத்தை “எவ் முக்தி஢லானியமஸ்ததவஸ்தாவதூதேஸ்ததவஸ்தாவதூதே:” என்கிற சூத்ரத்திலே - (சா.தீ.) இனி இவனுக்கு அவஸ்யபரிஹரணியங்களை இன்னவையென்று காட்டுகிறார். இப்படி இत्याதியால்.

(சா.ஸா.) ஢்ரபந்னுக்கு ஢ு஢்஢ி஢ூவோத்ரா஢மெல்லாம் ஢ா஢கதயா பரிஹரணியமாகில் அத்யந்த஢஢வதந்தர஢்ருக்கும் ஢ா஢லேஷ் ஢்ரத்யவாயகரமென்று சாமான்யமாகச் சொல்லாதே சாத்விகாபரா஢லேஷமும் ஢்ரத்யவாயகரமென்று விசேஷோக்தி கூடுமோ? பரிஹரணியங்களில் ஢ா஢வதாப஢ார் ஢ா஢ மாகையாலே தத்யோதனார்த்மாக விசேஷோக்தி கூடுமென்னில் ஢ா஢வதாப஢ார்த்துக்கும் இதர஢ா஢வந்நிஷி஢்஢்வமாகையாலே இதுக்கு ஢ா஢ான்ய் கூடுமோ? “த஢ூதஸ்ய து நாத்தாவோ ஜைமிநேர஢ி நியமாத்த஢ூ஢ா஢வே஢்ய:” என்கிற சூத்ரத்தாலே ஢்ரீ஢ா஢்யகாரர் நைஸ்திகா஢ிகளுக்கு ஢ா஢்ரம஢்மர்஢்யுதியை க்ரூர஢ா஢மாக நிரூ஢ியாநிற்க த஢்஢ிர஢்஢மாகயிப்படியிதுக்கு ஢ா஢ான்ய் சொல்லக்கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவனுக்கு இதி । முமு஢ுவான இவனுக்கென்றபடி. ராஜேதி । ஢ா஢ானா் சர்வேஷா் நிஷி஢்஢்வத் துல்யமானாலும் ராஜதாராபரா஢த்தில் ராஜாவுக்கு அதிகநி஢்ர஢ முண்டாமா஢்போலே ஢ரண்யனுக்கும் ஢்வாத்யந்தா஢ிமத ஢ா஢வதாப஢ார்த்தில் அதிகநி஢்ர஢ ஢஢்஢ூல்யமுண்டாமென்று கருத்து -

(சா.஢்.) யேஷு ஢ா஢வதாப஢ார஢ா஢ான்ய் ஢ம்மதி஢்ரதர்ஷநிவ்யாஜேந ஢ா்஢்ரதாயகமியா஢ । இப்படியிவனுக்கு இत्याதிநா । சர்வே஢்ய: கர்ம஢்யோ முக்தி஢லவித்யாஸா஢நஸ்ய கர்மண: ஢்ர஢லத்வாத்஢்ரதி஢ந்஢ா - ...

(சா.வி.) ஢ல஢்ரா஢்ய்ர்த்஢்ரமநிஸ்தான஢்ரவூத்ய஢ாவ஢்ரஸ஢்஢்: - நந்வேந் ஢்ரார஢்஢஢ுண்யா஢ீநதத்வஜ்நானஸா஢்ய஢்ரமநிவூத்யௌ கி் ஢்ர஢த்யா கார்யமிதி ஢ேந் - உத்தரத்ர ஢்ரமானுவூத்ய்ர்த் மூலே கு஠ாரந்யாயேந ஢்ர஢த்யா த஢்஢ேது஢ூத஢ா஢ிநிவர்தநே ஢தி ஢ுந: கார்யகராஜ்நான் நோதேதீதி ததர்த்ய் ஢்ர஢த்தி: கர்த்வ்யேத்ய஢ி஢்ராயாத் । நந் ஢்ரார஢்஢ரூ஢஢ோஷவஸா஢்஢ே஢ாத்மா஢ி ஢்ரமரூ஢ாஜ்நானே ஢தி அர்த்஢காமா஢்ய஢஢ாராஸ்ஸ஢்வந்நி । ஢்ரமரூ஢ாஜ்நானிவூத்தி: கத்யமித்யுக்தே ஢்ரவூ஢யா஢ாத்மய ஜ்நானா஢ீத்யுக்தௌ ஢்ரவூ஢யா஢ாத்மய ஜ்நான் வா கத்ய் ந ஜாயத இத்யத்ர ஢்ரார஢்஢ஸ்ய ஢்ரதி஢ந்஢கஸத்வாத்஢்ரார஢்஢ிவூத்திஸ்஢ ஢்ர஢த்திமா஢ாத்மயா஢ித்யுக்த்ய் ஢்ர஢த்திஸ்஢ ஢்ரவூ஢ா஢ிஜ்நானமந்நரா ந ஢஢்வதி இத்யந்யோஸ்த்ராய இதி ஢ேந் ஢்ர஢த்தி ஢்ரா஢்காலிகஸ்யா஢ார்யா஢ிகடா஢்ரமூலஸாஸ்த்ரஜந்யஜ்நானஸ்ய ஢்ரவூ஢ா஢ி஢ோ஢ரஸ்ய ஢்ர஢த்யநுஸ்தானோ஢யோ஢ித்வா஢ி஢ ஢்ர஢த்யநந்நரமவிவேகானுதயாய ஢்ரார஢்஢ஸ்ய ஢்ர஢த்திநாஸ்யத்வா஢ி஢ானாத் - அயமத்ர க்ரம: - ஢்ரத்யமம் யா஢்஢்஢்஢ிக ஢ுகூதா஢ி - அநந்நரம் ஜாயமானகடா஢்ர: - அநந்நரமா஢ார்ய்஢்ராஸ்தி: । அநந்நரம் ஢ாஸ்த்ரஜந்யதத்வஜ்நானம் - அநந்நரம் ஢்ர஢த்தி: - அநந்நரம் தத்வஜ்நானானுவூத்தி் விரோ஢ி஢்ரார஢்஢கர்மநிவூத்தி: । அநந்நரமஜ்நானாஸ஢்வ: - அநந்நரம஢ா஢ாஸ஢்வ இதி । அத்ய பரி஢்ரத்வ்யா஢ா஢ேஷு ஢ா஢வதாப஢ார்: ஢்ர஢ானமிதி ஢ம்மதி஢ூர்வகமா஢ । இப்படி இதி । எவ் முக்தி஢லானியமஸ்ததவஸ்தாவதூதேஸ்ததவஸ்தாவதூதே:” இத்யு஢ாஸநா஢்஢்ரகர்மண: ஢்ர஢லத்வாத்஢்ரதி஢ந்஢ாஸ஢்வ இत्याஸ஢்஢்யத்ரதா஢ி ஢்ர஢்ரவித஢஢ாராணா் ஢ூர்வ - ...

(சா.ஸ.) இப்படி இत्याதிநா । ஢ா஢வதாப஢ாஸ்யாதிதூஸ்஢஢்வாய ராஜதாராபரா஢ோ ஢்ர஢்ரந்நித: । ...

மூல் | श्रीभाष्यकारः अरुளிச்செய்தார். ஆனபின்பு ஜாதி - ...

(சா.தி.) भाष्यकार ररुளிச் செய்தது, सर्वेभ्यः कर्मभ्य मुक्तिफलोपासनसाधनस्य कर्मणः प्रबलत्वेऽपि ब्रह्मविदपचाराणां पूर्वकृतानां प्रबलानां सम्भवात् प्रतिबन्धस्सम्भवत्येवेति । இவர்கள் திறத்திலிவனுக்குச் செய்யும் கृत्यங்களைக்காட்டுகிறார். ஆனபின்பு இத்யாடியால் - பொருந்திப் போரவும் - ...

(சா.ஸ்வ.) श्रीभाष्यकारः इति । मोक्षसाधनब्रह्मविद्यानिष्पादकनिवृत्तिधर्माणां समस्तपापनाशकतया प्रबलत्वेऽपि तेषामपि कार्यजननप्रतिबन्धकतयोक्तत्वात् ब्रह्मविदपचार एव वर्जनीयेषु प्रधानभूतः என்றருளிச்செய்து प्राय मेன்று கருத்து - இப்படி भागवतापचारमत्यन्तवर्जनीयमेன்று சொன்னது கூடுமோ? व्यास, पराशर, शुक, शौनकादिकளுக்கும் इदानीन्तनभागवतः களுக்கும் भागवतत्वं तुल्यமாகையால் व्यासादிகளிடத்தில் उत्कृष्टज्ञानமும் आधुनिकभागवतः विषयத்தில் तदपेक्षया निकर्षज्ञानமும் उपचारமாகையாலே वर्जनीयமாக प्रसङ्गियाதோ? அப்போது “तेषां तेजो विशेषेण प्रत्यवायो न विद्यते । तदन्वीक्ष्य प्रयुञ्जानस्सीदत्यवरः” इत्युत्कर्षापकर्षज्ञान முள்ளதாகச் சொல்லுகிறது विरोधियाதோ? என்ன வருளிச் செய்கிறார் - ஆனபின்பு इति । ஆனபின்பு, भागवतापचारमत्यन्तवर्जनीयमेன்று தீர்ந்த பின்பு - ஜாதி - “देवर्षिभूतात्मनृणाम्” इत्याद्युक्तदेवत्व ऋषित्वाद्यवान्तर जात्या என்றபடி - இங்கு ஜாதிशब्दத்துக்கு - ...

(சா.ப்ர.) सम्भव इत्यधिकाशङ्का । तत्रापि भागवतापचाराणां पूर्वकृतानां प्रबलानां सम्भवात्प्रतिबन्धस्सम्भवतीति परिहार इति भाष्यवाक्येन श्रीभाष्यकारैरुक्तमिति भावः । एवं विशिष्य परिहरणीयानां भागवतापचाराणां बहुविधानां स्वरूपस्य प्रत्येकमुक्त्वा निवर्तयितुमशक्यत्वाद्ब्राह्मण्यादि जात्या भगवद्भक्तिरूपगुणेन छत्रचामरादि धारणरूपकिङ्करवृत्त्या निरन्तरभगवदनुभवादिना च उत्कृष्टैस्त्वस्य साम्यबुद्धिरुक्ताकारेण निकृष्टेषु निकृष्टबुद्धिस्तद्विषये कैङ्कर्याकरणमित्येवं रूपेण त्रितयस्य स्वरूपं वदन्नेतादृशभागवतापचाराणां प्रायश्चित्तं तेषामेव प्रसादनमित्याह - ஆனபின்பு இத்யாதினா - ...

(சா.வி.) कृतानां प्रबलानां सम्भवात्प्रतिबन्धसम्भव इति भाष्यकारा अवोचन्नित्यर्थः - तदवस्थावधृतेः, पूर्वसूत्रोक्तप्रतिबन्धावस्थावधृतेः - तद्धेतोरिहापि समानत्वादिति सूत्रार्थः - जात्याद्युत्कर्षापकर्षयोर्भगवत्सङ्कल्पायत्तत्वात् स्वस्योत्कर्ष परस्य निकर्ष चानुसन्धाय भागवतविषये तिरस्कारबुद्धिर्न कार्येत्याह । ஆனபின்பு, इति । ஆனபின்பு, एवंस्थिते सति । ஜாதிः, ब्राह्मण - ...

(சா.சங்.) मुक्तिफलस्याप्युपासनस्य स्वसाधनैककर्मभिरुपत्तावेवमेव कालनियमः । इतरकर्मणामिव पूर्वकृतब्रह्मविदपचाराणां प्रबलानां संभवात् प्रतिबन्धसमवाप्तिरूपावस्थावधृतेरिति श्रीभाष्य कृद्विरुक्तत्वादिदं प्रधानतया परिहरणीयमित्यर्थः । इत्थं भागवतापचारस्य परिहरणीये प्रधानत्वोपपादकत्वेन प्रकृतोत्तरकृत्ये शिक्षणीयमर्थं चतुर्धा सङ्गृह्य शिक्षयति । ஆனபின்பு இத்யாதினா । பொருந்திப் போரவும் प्राप्तमित्यन्तेன । ...

(सा.सं.) गोपजातिर्गोप्यः - गोपीचम्पकमृगमदादिवद्भोगोपकरणभूताः । गोमयतुलसीगवादि वत्प्रीतिविषयाः - जातिगुणवृत्ताद्यपकृष्टाः துணக்கும் इत्यनेनोक्ताः - तत्तदुपाधीत्यनेन - ...

(सा.सं.) जात्यादय उक्ताः - तिरस्करिंक्क इति - अपकर्षवद्भिः मत्तोऽस्य जात्यादिभिरुत्कर्ष इति उत्कर्षवत्सु तिरस्कारः उप्कर्ष वद्भिरपकर्षवत्सु एते जात्यादिभिरपकृष्टा इति तिरस्कारः - छृष्टियव्यम् इत्यादेः प्राप्तमित्युत्तरत्रान्वयः - जात्यादीति । यथा शास्त्रं नियममेवोपपादयति । अनुज्ञेति । ...

மூல்। தேஹஸஹ்நாஜ்யோதிராதிவத்” என்கிற ந்யாயத்தாலே ப்ரவூத்திவிசேஷங்களுக்கு யதாசாஸ்த்ரம் நியமமுண்டானாலும் “சாஹுரேவ ச மஹ்நய:” என்றும் “ஸூத்: சஹாஸிதோ஽பி வா” என்றும் “யஸூத்ரம் ப்ரஸாஹ்யத் திஸாஹ் சவபத் ததா। விக்ஷதே ஜாதிசாமாந்யாத் ச யாதி நரகம் நர:” என்றும், “தஸ்மாஹ்விஸ்ணு ப்ரஸாஹ்ய வைஸ்ணவாஹ்நரிதோஸயேத்। ப்ரஸாஹ்யஸுமுகோ விஸ்ணுஸ்தேநைவ ஸ்யாந்ந சஸ்ய:” என்றும் “பயிலும் கூடரோளி. நெடுமாற்கடிமைகளிலும்” விசேஷித்தபடியே.

(சா.தி.) தி ப்ரவூத்தியுந்ஜையம் இப் ப்ரவூத்திபரிஹாரமும் சாஸ்த்ரஸிஹ்யம் - கத: ? தேஹஸஹ்நாத் - ப்ரஸ்தாப்ரஸ்ததேஹவிசேஷஸஹ்நாத்। இதில் தஹ்நாந் ஜ்யோதிராதிவத்। ஜ்யோதி: , அஸ்தி:। ஸ்ரோத்ரியாஹாராஹ்யோமாத்ராக்ந்யாநயநாஹ்யநுஜா। ஸ்மசாநாதிஹ்யோ நிஸேஹசத் வித்யயதே। உஹ்யத்ராஸ்த்ரே: சமாத்நத்வே஽பி தத்வத் என்கை - சாஹுத்வப்ரதிபத்தி நடக்க வேணுமென்னுமதில் ப்ரமாணம். சாஹுரேவத்யாதி “அபி சேத்ஸுதுராசாரோ ப்ரஜதே மாமநந்யஹாக்” இதி பூர்வாஹ்யம் “ஸூத்ஸஹ்நாஸிதோ஽பி வா। பூநாதி ப்ரஸாஹ்யத்ஸஹ்நாஸிதோ஽பி: - யஸூத்ரம்” இதி, ஸூத்ராதிக்கள் ப்ரஸாஹ்யத் ராநாஹ் அவநை ஸ்வஜாத்யரோடே சமாத்நமாக்க யாதோருவன் பார்த்தகிறான் அவன் நரகத்தையதையும். சஜாத்யரினிலும் அதிகத்வெந் மஹம்ஹிமத்வெந்வும் பார்த்தவேணுமென்கை. தஸ்மாதிதி। வைஸ்ணவாந் யாஸ்த்ர காஸ்த்ரந்। வைஸ்ணவசஹ்நத் சர்வஜாத்யபாஹ்வத் ரையும் சோஹ்லும். “பயிலும் கூடரோளி - நெடுமாற்கடிமை” என்னும் திருவாய் மொழிகளிலும். பயிலும் கூடரோளியில் எவரேலும் அவர் கண்டார் குலந்தாங்கு சாதிகள் நாலிலும் கீழிழிந்தென்றும் துடங்கி “அடியாரடியார் - ...

(சா.ஸா.) சமானே஽பி கेषுசிஹ்நாஹ்வதேஸு ஸுஸ்ரூபாஹ்யநுஜா। கेषுசிஹ்நுஸ்ரூபாதிபரிஹாரசத் சாஸ்த்ரஸிஹ்யா। தேஹஸஹ்நாத், ப்ரஸ்தாப்ரஸ்ததேஹவிசேஷஸஹ்நாத் - தத்ர தஹ்நாந்: ஜ்யோதிராதிவத் - யதா அஸ்த்ரேகரூப்யே஽பி ஸ்ரோத்ரியாதிர்ஸ்திராஹ்யதே ஸ்மசாநாதிசத் பரிஹ்யதே தத்வத் என்கை - யஸூத்ரமிதி - ஜாதிசாமாந்யத், ஜாத்யா சாஹ்யாத்। விக்ஷதே, ஜாத்யா சதஸ்ததயா இதரஸதுஸ் விக்ஷத இத்யர்த: - பயிலும் இதி - “பயிலும் கூடரோளி நெடுமாற்கடிமை” என்கிற திருவாய்மொழிகளிலுமென்றபடி - ...

(சா.ப்ர.) ப்ரவூத்திவிசேஷங்களுக்கு, அஹ்வாத்நஸஹ்நாஹ்யநகந்யாப்ரதாநாதி:। பயிலும் கூடரோளி நெடுமாற்கடிமையிலும் விசேஷித்தபடியே, பயிலும் கூடரோளி இத்யாஹ்யோக்ததஸாஹ்யாஸு நெடுமாற்கடிமை இத்யாஹ்யோக்த தஸாஹ்யாஸு ச விஸிஸ்ய கிலநாதத்வஸ்வாமித்வஹ்யோக்தாதிநோக்தா காரேநேத்யர்த:। - ...

(சா.வி.) ராதிவதிதி ப்ராஹ்மணபாஹ்வத்விஸயே ப்ராஹ்மணாநுதிஸ்ய ஸுஸ்ரூபாதிஸூத்ரபாஹ்வத் விஸயே தத்பரிஹாரசத்வேத்யோ - கத:, தேஹஸஹ்நாஜ்யோதிராதிவத் - ஸ்ரோத்ரியாஹாராஹ்யோமாத்ராக்ந்யாநயநாஹ்யநுஜா ஸ்மசாநாதிஹ்யசத் நிஸேஹோ யதா தத்வதிதி ஸூத்ராத்: - பயிலும் கூடரோளி மூர்த்ததியை நெடுமாற் கடிமையிலும் விசேஷித்தபடியே, பயிலும் கூடரோளி இத்யாஹ்ய உக்ததஸாஹ்யாஸு நெடுமாஹ் - ...

(சா.ஸ.) அஸ்யாத்: ப்ராஹ்மாஸ்த்வாதிக்கே ஜிவாநா் சமானே ச கेषாஸ்தித்வதாஹ்யயநதத்யாநுஹ்நாத்நஸ்பர்ஸநாஹ்யநுஜா। கेषாஸ்தித்தத்பரிஹாரசத்। ஏதோ ப்ராஹ்மணாதிருபஸுச்யஸுசிதிதேஹஸஹ்நாநிஹ்நாநோ। யதா அஹ்யநாஹ்யபி ஸ்ரோத்ரியாஹாராதிவாஹ்யதே। ...

மூலம்। प्रतिपत्तिയിல் குறையற்றிருக்கவும், இப்ப்ரதிபத்திமாத்தாலும் “तस्येदमितिधीहेतुरप्युपकारी” என்கிற படியே परिपूर्णविषयத்தில் शेषत्वोचितकिञ्चित्कारमान कैङ्कर्यसिद्धमेன்றிருக்கவும், -

(सा.दी.) தம்மடியாரடியார் தமக்கடியாரடியார் தம்மடியாரடியோங்களே - நெடுமாற்கடிமையில். கோதிலடியார் தம் தமர்கள் தமர்களாம் சதிரேவாய்க்க தமிழே ரென்கை. இவை மற்றுமுள்ள திருவாய்மொழிகளுக்கும் उपलक्षणम् । நண்ணாதவாளவுணரில் ஆரெண்ணும் நெஞ்சடையார் அவரெம்மையாள்வாரே. நினைவாரெம் நாயகரே. சோர வெங்குருதியில் தண் சேறை யெம்பெருமான்தாள் தொழுவார் காண்மின் எந்தலை மேலாரே “இत्यादि । प्रतिपत्ति भक्ति । இத்தாலும் தடுதிகைங்க்யசिद्ध முண்டா - ...

(सा.स्वा.) प्रतिपत्तिയിல், दासत्वबुद्धियिलेன்றபடி - भागवतं திறத்தில் जात्याद्युत्कर्ष कन्यादानशुश्रूषादिकैङ्कर्यप्रवृत्त्यर्थ मानாலும் इतरभागवतंविषयप्रतिपत्तिन्यूनतार्थ மன்றென்று கருத்து - व्यासादிகளிடத்திலும் उत्कर्षादिकं व्यवस्थितव्यक्तिविशेषनियतधर्मविश्वसनीयवचनत्वादिसिद्ध्यर्थ மென்றபடி - குறையற்றிருக்கவும் इति - प्राप्तव्यमित्यन्वयः - இப்படி प्रतिपत्तिയിல் குறையற்றிருக்கவும் प्राप्तமென்கிறது கூடுமோ? शूद्रभागवतादिविषयத்தில் प्रतिपत्तिയാனது शेषत्वकार्यभूतप्रणामादिकैङ्कर्यपर्यन्तैयானாலன்றோ குறையற்றிருக்கும் - ஆகையால் कैङ्कर्यமில்லாமையாலே प्रतिपत्तिन्यूनையன்றோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இப்ப்ரதிபத்திமாத்தாலும் इति - प्रतिपत्तिमात्रத்தாலும், एतस्याहं दासभूत इति मानसिकप्रतिपत्तिमात्रத்தாலும்மென்றபடி मात्रशब्दं तत्कार्यकायिकप्रणामादि व्यवच्छेदकम् - शेषत्वकार्यकैङ्कर्य மில்லாவிட்டால் குறையன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - तस्येदमिति - शेषत्वं शेषिप्रीणनव्यापारप्रयोजकम् - भागवतशेषत्वं भगवच्छेषत्वकार्य மாகையாலே शास्त्रविरोध மில்லாதவிடத்தில் परमशेषिप्रीणनप्रणामादिपर्यन्त - मायிருக்கும் - शास्त्रविरोधமுள்ள विषयத்தில் परमशेष्यनभिमततया प्रणामादिपर्यन्त மல்லாவிட்டாலும் इदं तस्य शेषभूतमिति बुद्धेरेव शेषिप्रीणनतया - ...

(सा.प्र.) प्रतिपत्तिയിல் குறையற்றிருக்கவும், प्रतिपत्त्यशैथिल्येन स्थातुं च प्राप्तमित्यन्वयः । - ...

(सा.वि.) கடிமை இத்யர்ஔ்யுத்ததசகாஔாசு च विशिष्य कुलनाथत्व, स्वामित्व, भोग्यत्वादिनोक्ता कारेणेत्यर्थः - प्रतिपत्तिയിல் குறையற்றிருக்கவும், प्रतिपत्तौ पुनश्चाञ्चल्यराहित्येन दृढाध्यवसायेनावस्थानं च प्राप्तमित्यनेनान्वयः - यत्किञ्चित्स्वशक्यकैङ्कर्याभावेऽपि प्रतिपत्तिमात्रेणापि कैङ्कर्यसिद्धिरिति मत्वावस्थानं चोचितमित्याह - இப்ப்ரதிபத்திமாத்தாலும் इति । धीहेतुर्बुद्धिकारणं उपकारविशेषभूतमिति ज्ञानजनकतया किञ्चित्कारीत्युक्तप्रकारेणेत्यर्थः । हेतुमात्रस्य किञ्चित्कारित्वे धीमतः किञ्चित्कारित्वं कैमुतिकन्यायसिद्धमिति भावः - भागवतापचारप्रसक्तौ - ...

(सा.सं.) प्रपत्तिയിல் इति । सर्वेऽप्येते भगवद्भक्ताः मत्स्वामिनो नाथा इत्यादिरूपेत्यर्थः । இப்ப்ரதிபத்தி மாத்தாலும் இத்யச्य कैङ्कर्यमित्यनेनान्वयः । तस्येदमिति । तस्य शेषभूतमिदमिति या धीः । இவ்அஔ்ரயத்வெந் தீஔேதுத்வ் விவகிதம் । सोऽपि भगवत उपकारी, किञ्चित्कारी । भागवत विषये उक्त -

மூல்। இன்னி (லங்களிலே) லைகளிலொன்று கோணினபோது...

(சா.தீ.) மென்கிறார். இப்ப்ரி பத்திமாத்தாலும் இயாதி । த்ரி ப்ரிமாண த்ரியேதமிதி । இவர்க்கு ஸேஷபூத மென்னும் பூத்திக்கு விஷயமானதும் அந்த பூத்தியை உண்டாக்கு கையாலே கித்திகாரியென்கை. இப்படி உத்தூ ஸ்ஜாதிதிராயும் அபகூஸ்ஜாதிதிராயுமுள்ள பாகவதரிடத்திலும் வத்திக்கும் ப்ரிக்களிலொன்று விபரிதமாகில் நடுங்கி த்ரிமேகொண்டு இஸ் ஸ்லனமொருத்தருக்கும் தெரியாதபடி பொருந்தி வத்திக்க ப்ரிஸமென்கிறார். இந்நிலைகளில் இயாதிதால்.

(சா.ஸ்வ.) கைத்தூய்ரூபத்தாத்தூபூத்தூய்ரூபகைத்தூய்ரே ஸேஷத்வஸ்ய விஷயதயா ஜனகதயா ஸாஸ்த்ரிஜந்யஸேஷத்வஜ்ஞானஸ்ய ஜனகதயா வா ஸேஷத்வகார்யகைத்தூய்ரே சித்தமென்று கருத்து - இருக்கவும் இதி ப்ரிஸமியத்வந்ய: । இப்படி பாகவதவிஷயத்தில் உத்தூ ப்ரிபத்திரூபபத்தி பண்ண ப்ரிஸ யென்கிறது கூடுமோ? ப்ரிபத்திரூபநதையில்த்ரி பாதக முண்டாகிலன்றோ இப்படி ப்ரிஸியுண்டாவது. “வீத்தே ஜாதிஸாமான்யாஸ் யாதி நரகந் நர:” என்கையாலே பாதக சொல்லித்தென்னில் ப்ரிபண்ணுக்கு “ந த்ரி நரககூகஸ:” என்று சொல்லுகையாலே நரகமில்லையே? நரகமில்லாவிட்டாலும் “ஸர்வ ஜிஹ்ம் மூயூபதமார்த்வம் ப்ரிஹாந: பதம்” என்று சொல்லுகையாலே மூயூரூபஸஸாரவத்திகதயா மூயூவிந் கடைவாயிலகப்பட்டாப் போலே நடுங்க வேணுமென்னிலானாலும் பாகவதவிஷயத்தில் பூந: ப்ரிபதநரூபப்ரிஸித்தத்தாலே பாதகம் ப்ரிஹதமாகையாலே ப்ரிபத்திரூபநதையால் பாதகமில்லையே? கித்தூ பாகவதாபதாரஸ்யேதரபாபவதூந: ப்ரிபத்திநாஸ்யத்வாவிஸேபே இதுக்கு ப்ரிபாந்யத் தானெங்ஙனேயென்று ப்ரிபத்திரூபநதாதிக்களில் பாகவதர்களுக்கு ப்ரிஸ்ப்ரிபாபணபூரஸ்சர மாகவே பூந்ப்ரிபத்தி பண்ண ப்ரிஸமென்றருளித் தெய்கிறார். இன்னிலைகளிலே இதி - இன்னிலைகளிலே ஒன்று கோணினபோது, பாகவதஸ்தூபசித்தஜாத்யாத்தூபாதிக்கூத்தூபிபகர்ஷங்களை திரஸ்கரிக்கிலும், ப்ரிபத்தியில் குறையுண்டாகிலும், ஸூத்ரிபாகவதாதிவிஷயத்தில் தாஸத்வபூத்திமாத்தாலே கைத்தூய்ரே சித்த மென்றிராதேயிருக்கிலுமென்றபடி உத்தூபத்தே திரஸ்கரித்தால் அபதாரமானாலும் அபகர்ஷத்தே திரஸ்கரித்தால் அபதார மாவதெங்ஙனே? என்னில் பாகவதஸ்தூபசித்தாபகர்ஷத்தே திரஸ்கரித்தாலது ப்ரிஸஸேப்யநபிமதமாகையால் ப்ரிஸஸ்த்வந்நிபாகவதானபிமதாதாரணரூப மாகையாலேயும், அபகர்ஷத்தே திரஸ்கரித்தால் உத்தூப சித்தமாகையால் உத்தூபிபகர்ஷங்களுக்கு ஸாம்யபூத்தியிலே ப்ரிஸவஸித மாகையாலு - ...

(சா.ப்ரி.) இந்நிலைகளிலே ஒன்று கோணினபோது, உத்தூகாரேபு கஸ்யசித்தூத்ரித்வே । கஸ்யசித்தூபரித்யே ஸதூத்யர்த: ।

(சா.வி.) ஸத்யா த்ரிவாபராஹபரிஹார் க்ர்த்வா பூர்வஸ்தாதிக்கஸ்தேஹேந வத்தித்வியமியாஹ - இன்னிலங்களிலே இதி । இன்னிலங்களிலே, எததுத்தூகாரேபு । ஒன்று கோணினபோது, கஸ்யசித்தூபரித்யே ஸதி । ...

(சா.ஸ.) விதப்ரிபத்திவிதிரேகேந பாகவதாபேத்தே । ப்ரிபூந்ர்த்வாதித்யர்த: । எவ் ப்ரிபத்திவிஸேபாணாமபிமத கைத்தூய்ர்த்வம் கைமூயூசித்தமிதி பாவ: । இந்நிலைகளிலே இதி । உத்தேபு த்ரிபவநூஸ்தேபேபு । ஒன்று கோணினபோது, எகஸ்யாபி வைபரித்யே ஸதி । ...

மூலம்। “சர்வ ஜிஹ்ம் மृत்யுபதமார்ப்வம் ப்ரஹ்மண: பதம்” என்கிறபடியே மृत்யுவின்கடையாயிலேயகப்பட்டாப் போலே நடுங்கி “கூதாபரா஧ஸ்ய ஹி தே நான்யத்பச்யாம்யஹம் க்ஷமம் । அந்தரேணாஜ்ஜலிம் ப஧்வா லக்ஷ்மணஸ்ய ப்ரஸாதுநாத்” என்றும் “யதி கிச்சிததிக்ரான்தம் விஸ்வாஸாத்ப்ரணயேந வா । ப்ரேத்யஸ்ய க்ஷமிதவ்யம் மே ந கச்சிந்நாபரா஧்யதே” என்றும் “யச்சுஸோகாபிஹூதஸ்ய ஸ்ருத்வா ராமஸ்ய ஹாபிதம் । - ...

(சா.தி.) ஜிஹ்ம் குடிலம் சர்வம் । மृत்யோ:, சஸாரஸ்ய ஸ்தானம் - அகௌடில்யம் சர்வம் பரமபதஸா஧ந மென்றபடி. மृत்யுவின்கடைய, யமனுடைய. கடையாய், த்னீகள். கூதாபரா஧ஸ்யேதி ஹனுமத்வசனம் சு஑்ரீவம் ப்ரதி । கூதாபரா஧ஸ்ய ஹி தே அஜ்ஜலிம் ப஧்வா லக்ஷ்மணஸ்ய ப்ரஸாதுநம் கர்தவ்யம் । ப்ரஸாதுநாதுந்தரேண அந்யதுபாயாந்தரம் ந பச்யாமி என்கை. யதி கிச்சிததிக்ரான்தம் ப்ரதி சு஑்ரீவஸ்ய ப்ரஸாதுநரூபம் வசனம் - அபரா஧ே஑்யந்தரஜ்ஞானஸ்தாந்ந விஸூஜதீதி விஸ்வாஸாத்ப்ரணயகலஹவத்்ப்ரணயேந வா ஹூத்யஸ்ய மம யததிக்ரான்தம்ஸ்தி தத்வதா க்ஷந்தவ்யம் । நிரபரா஧ிஜநோ துர்லப: என்று கருத்து. யதேதி சு஑்ரீவம் ப்ரதி லக்ஷ்மணஸ்ய வசனம் । ஹோ சு஑்ரீவ? ஸோகாபிஹூதஸ்ய ந ஸ்வஹாவே வ்யவஸ்திஸ்ய । ராமஸ்யா஑்ரஜஸ்ய । ஹாபிதம் “ந ச ஸ஑்ருகித: - ...

(சா.ஸா.) மபசாரகோடிகிவிஸ்ட மாமென்றபடி - ப்ரதிபத்திமாத்தாலே கௌடீர்யம் ஸி஧்஧மென்ற பூ஧ியில்லையாகில் ஸேஷகதாதிஸயா஧ாயகத்வரூபஸேஷத்வபூ஧ிதிரஸ்கூத யாகையாலே அபசாரம் ஸி஧்஧மென்று கருத்து சர்வமிதி - ஜிஹ்ம், குடிலம் - அஹஜ்ஜாரமமகாரம் ஸாஸ்த்ராதிக்ரமத்வாரா மृत்யுபதம், மृत்யோ:, சஸாரஸ்ய - பதம், ஸ்தானம் । தத்வத்வஜ்ஞானவர்தக மென்றபடி - அர்ப்வம், ஸேஷத்வபாரதந்யம் - ஸாஸ்த்ராதீநிபாலநத்வாரா ப்ரஹ்மண: பதம் - ப்ரஹ்மண:, பரமபுரூஷாத்ரஸ்தானம் - தத்வத்வஜ்ஞானவர்தக மென்றபடி - ப்ரபந்நாதிக்கருத்து நரகாதிக்களில்லாவிட்டாலும் ஹா஑வதாபசாரத்தில் சஸாரவர்தகாஜ்ஞானமூலஹா஑வத ப்ரீதிவர்தகதயா மृत்யுவின்கடைய த்னீகளிலேயகப்பட்டாப்போலே நடுங்கவேணுமென்றபடி - கூதாபரா஧ஸ்ய ஹிதே இதி சு஑்ரீவம் ப்ரதி ஹனுமத்வசனம் - கூதாபரா஧ஸ்ய, லக்ஷ்மணஸமக்ஷம் ஹா஑வத்வபிஸே ப்ரதிஜ்ஞாத மர்த்மதிக்ரான்தஸ்ய - தே, தவ । ஹா஑வத்்ப்ரேணயா நிர஑்ரஐவ்ருத்தஸ்ய லக்ஷ்மணஸ்யாஜ்ஜலிம் ப஧்வா ப்ரஸாதுநாதுந்தரேண, தத்வாபணம் விநா । க்ஷம் யோ஑்யம் - ப்ரகூதோகிதம் சமா஧ானமந்யந்ந பச்யாமி - யதி கிச்சிததிக்ரான்தம் ப்ரதி சு஑்ரீவவசனம் - அபரா஧ே஑்யந்தரஜ்ஞானஸ்தாந்ந விஸூஜதீதி விஸ்வாஸாத்ப்ரணயகலஹவத்்ப்ரணயேந வா ஹூத்யஸ்ய மம யததிக்ரான்தம், யத்கிச்சிததிஸ்தி யதி தத்வந்தவ்யம் - கச்சிந்நாபரா஧்யதீதி ந - நிரபரா஧ி துர்லப இத்யர்த: - யதேதி சு஑்ரீவம் ப்ரதி லக்ஷ்மணஸ்ய வசனம் । ஹே சு஑்ரீவ ஸோகாபிஹூதஸ்ய ந ஸ்வஹாவே வ்யவஸ்திதஸ்ய - ராமஸ்ய ஸ்வாமிந: - ...

(சா.வி.) சர்வ ஜிஹ்ம் மृत்யுபதமிதி - ஜிஹ்ம்:, குடிலவ்ருத்தி: । மृत்யுபதம், சஸாரஸ்தானம் । அர்ப்வம், அகூடிலவ்ருத்தி: । ப்ரஹ்மண: பதம், மோக்ஷஸ்தானம் । மृत்யுவின்கடையாயிலே, யமத்வாஸாயாம் । அகப்பட்டாப்போலே, ப்ரவிஸ்டவத் நடுங்கி, வேமாதே சு஑்ரீவே । கூதாபரா஧ஸ்யேதி । சு஑்ரீவம் ப்ரதி ஹனும -

(சா.ஸ.) கூதாபரா஧ஸ்யேதி ஹனுமதுக்யுதா஑்ரணேந கஸிம்ச்சித்வா஑வதே ஸாபரா஧ோ஑்யமித்யந்யேந ஹா஑வதேந த்ருஸ்தே தஸ்ய ஹிதமு பதேஸ்யம் । அபரேண ச தத்வத்வசனம் ஸ்ரோதவ்யமித்யர்த: ஸிஸ்கிதோ ஹவதி ।

(சா.சं.) ஸாந்திநவாயம், விभक्तस्थानम् । ननु विदुषोऽतिक्रमे दण्डभूयस्त्वश्रवणेन बुद्धिपूर्वकप्रातिकूल्य
वति प्रपदनमात्रेण भगवतः प्रसादो नोदेतीति वदन्तमितिहाससिद्धेन दृष्टान्तेन समाधत्ते । ज्ञानवान् शुण
इत्यादिना । - ...

மூலம்। ப்ராதிகூல்யத்திலே புவ்஢ிபூர்வகமாக ப்ரவூத்னானாலும், பூன: ப்ரபத்தியாலே சர்வீஸ்வரன் ஶ்மிக்கு மென்னுமிடம் ஸ்ரீபடரிகாஸ்ரமத்திலே க்ரோதாந்஢னாய் ஢ர்மாத்மஜனான ப்ரஶானோடே எதிரம்புகோர்த்த ருத்ரனை ப்ரஹ்மா தெளிவித்துவிலக்க அவனும் “ப்ரஸாடயாமாச பவோ ஢ேவ் நாராயண் ப்ர஢ும் । ஶரண் ஶ ஜகாமா஢்ய வரண்ய் வர஢் ஹரிம்” என்கிறபடியே ப்ரஸா஢்மான ஶரணாஶித்யைப் பண்ண(ண்ணினான்) “ததோஶத வர஢ோ ஢ேவோ ஜிதக்ரோ஢ோ ஜிதேந்஢்ரிய: । ப்ரீதிமானபவத்த்ர ருத்ரே ஶஹ ஶஜ்ஜத:” என்கிறபடியே சர்வீஸ்வரன் ப்ரஸன்னாய் ருத்ரனை அஜ்ஜிகரித்த தானென்கையாலே ஶி஢்஢ம் - ...

(ஸா.஢ி.) ஢்ம஢ிவதீயின் பூத்ரனான படரிகாஸ்ரம ஸ்ரீமந்நாராயணனோ - ஢ென்கை. தத்திதாவான ப்ரஹ்மா - ப்ரஸாடயாமாஸேத்யா஢ி । பவ: , ருத்ரன் ப்ரஸா஢்நார்த் ஶரண் ஶ ஜகாம் । தத இதி - தத: , ஶரணாஶத்யா ஢ேவ: , நாராயண்: । ஜிதேந்஢்ரித்யாஜிதக்ரோ஢ோ வர஢ோ பூத்வா தத்ர ருத்ரே ப்ரீதிமானபவத், பூர்வத்தேன ஶு஢்஢ிதத்ஸநேஹவாந பவத் என்கை. நிஷ்காரணமாக ஓரு பாகவதார் தன்னை ஶ்ரீநினாராகிலும் சர்வ஢ா அவரை - ...

(ஸா.ஸ்வா.) க்ரோதாந்஢னாய் எதிரம்பு கோர்த்த ருத்ரனையென்று அந்வயம் - யத்வா, வஜ்ரலேப஢ித மானா஢்போலே ப்ரொருந்திப்போரவும் ப்ராஸ மென்கிறது கூடுமோ? பாகவதாளுக்கு புவ்஢ிபூர்வகமாக அபஶாரப்பட்ட விஷயத்தில் ஶாபணமாத்ரத்தாலே யதா பூர்வ மன: ப்ரஸா஢்முண்டாமோ? “யக்ஷீலஸ்ஸவாமி” என்கிற ந்யாயத்தாலே புவ்஢ிபூர்வக ப்ராதிகூல்யத்திலே ப்ரவூத்விஷயத்தில் பூன: ஶாபணமாத்ரத் தாலே யதாபூர்வ ஈஸ்வரன் ப்ரஸந்நாகிறாப்போலே பாகவதாளும் ப்ரஶவ஢ிப்ராப்யானுஶுணமாக ப்ரஸந் ராவார்களென்னில் ஶாத்தாவான ப்ரபந்நன் புவ்஢ிபூர்வகமாக ப்ராதிகூல்யப்ரவூத்னானால் அவ் விஷயத்தில் பூந:ப்ரபத்திமாத்ரத்தாலே ஈஸ்வரன் தான் ஶ்மிக்கக் கூடுமோ? அது ஓரிடத்தில் கண்டாலன்றோ ஓபபந்நமாவது? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஶானவாந் ஆன இதி - இளையபெருமாள் “ஸமயே திஷ் ஶுக்ரீவ மா வாலிபதம்நவ்ராக:” என்று ப்ரதம் பரூஷபாஷண் பண்ணவராகையாலே மஹாராஜாவிஷயத்திலவரே ப்ரதம் ஶாபண் பண்ண ப்ராஸமாயிருக்க மஹாராஜர் ப்ரதம் ஶாபண் பண்ணுகிறது கூடுமோ? தான் குற்றம் செய்யாதேயிருக்க ஓரு பாகவதன் தன்னை வெறுக்கிற தான் ப்ரதம் ஶாபண் பண்ணுகிறாப்போலே மஹாராஜர் ப்ரதம் ஶாபண் பண்ணுகிறதென்னில் தான் குற்றம் செய்யாதேயிருக்க அமூலகமாகத் தன்னை பாகவதன் வெறுக்கக்கூடுமோ? இ஢ானீதந ஢ுஷ்கர்த்தாலே தான் ஜந்மான்தர஢ுஷ்கர்த்தாலே தான் வெறுக்கக்கூடுமென்னில்ப்போது ஜந்மான்தரபாப ப்ரஶவ஢பஶாரமாகையாலே ப்ரஶவ஢ிஷயத்திலேயும் க஢ாஶித்ஷாபண் - ...

(ஸா.ப்ர.) எதிரம்புகோர்த்த, ப்ரத்யஸ்த்ரப்யோக்தாரம் । தெளிவித்து விலக்க, வஸ்துஸ்திதி ஶாபயித்வா யுத்வாநிவர்தயதி । எதேந ப்ரஶவத: ப்ரஸா஢்நியத்வே ப்ரமாணமுக்தம் । அத் பாகவதானா் ப்ரஸா஢்நியத்வே விஷேஷ஢ோ஢கம் ப்ரமாண் ஢ர்ஷயந் விபக்ஷே பா஢க஢ோ஢கானி வஶனாந்யப்யாஹ । - ...

(ஸா.வி.) ஢்மர்மாத்மஜ இதி । ஢்ம஢ிவதாபூத்ரோ படரிகாஸ்ரமே நாராயணாவதார: । எதிரம்புகோர்த்த, ப்ரத்யஸ்த்ர ப்யோக்தார - ப்ரஹ்மா, ஶதுர்முகே? தெளிவித்து, தந்மாஹாத்மய் ஶாபயித்வா - விலக்க, நிவாரயதி ஶதி - ஶரணாஶித்யைப் பண்ணினான், ஶரணாஶிதமகரோத் । ...

(சா.தீ.) க்ஷமிப்பிக்கவேணும் - அம் முஃத்தால் இஷ்வரன் ப்ரஸன்னன்னாமென்னுமிடத்தை
 சப்ரமாணமாகக் காட்டுகிறார் - தான் குற்றவாளன் இதுயாதி - குற்றவாளன், அப்ராதி-இஜ்
 ஜ்ந்மத்திலென்று ஸேஷ்-ரூக்ஷாக்ரானீதி - இது லிஜ்ஜுபுராணத்தில் உத்தரபாகத்தில் வ்ருதந்ம். இங்ங்நம்
 செய்யாதபோது வரும் அந்ர்த்ங்களைக் காட்டுகிறார். இங்கன் இதுயாதியால். இவ்அர்த்த்தில்
 ப்ரமாணங்கள், யே ப்ராஹ்ணா இதுயாதி. மஹாபாரதத்தில். ஸோ யுதிஸ்திர? யே ப்ராஹ்ணம், ப்ராஹ்வித: | பாகவதா
 இதுர்த்: | யே சந்நி தே அஹ்மேவ | மட்ரூப் எவ | அசன்சயம், ...

(சா.பு.) தான் குற்றவாளன் இत्यादिना - குற்றவாளனாகவுமாம், कृताप राधो भवेद्वा - இப்போது குற்றம் செய்யாதிருக்க, एतज्ज्ञानमन्यपराधाकरणेऽपि। தன்னை வெறுக்கில், स्वविषयोपालभं कुवणिषु। இங்ஙனஞ்செய்யாத போது, एवमकरणे। - ...

(சா.சं.) நன்நிமித்தமேவ கश्चित् கथञ्चित् ப்ரதி குப்யதி चेत्तदा किं कार्यमित्यत्रாह । தூண் இत्यादिना -
 अन्वयमुखेनोक्तं व्यतिरेकमुखेन स्थापयति । இங்ஙனஞ் செய்யாதபோது इति । ...

என்கிறபடியே பகவதபிமானவாஹ்னுமாய், வுணவபுருதியாயிருக்கிற தனக்கு ஸ்வரூபமென்னலாம் படி அந்தரங்மான பாகவதசுஷத்வத்தையும் ஸ்வபாவமாய் நிற்கிற ஸமதமாடிகளையுமிழந்தானாம்.

(सा.सं.) तत्प्रसादात्प्राक्तदनादरणानुमिताया भगवदभिमानबाह्यतायाः क्रूर्यं तदनन्तरमेव अत्यादरणात्सिद्धमिति भक्ताङ्घ्रिरेणवोऽभिदधुरित्याह । भगवदभिमानेति । अस्मिन्, कृपया सह । ...

மூல்। இஃ ஸ்லோகங்களில் ப்ராஹ்மணஸஹ் “விஷ்ணு க்ரான்த் வாஸுதேவ் விஜானந் விப்ரோ விப்ரத்வம் கச்சதே தத்வதர்ஸிந்” என்கிற ப்ரக்ரியையாலே விஸேஸவிஸயம் - சாமான்யவிஸய மானாலும் ப்ராகவதவிஸயத்தில்த் அபராத் (காபணம்) கைமுதிகந்யாயத்தாலே சித்஢ம் । - ...

(ஸா.தீ.) ஸ்லோகங்கள் ப்ராகவதாபகாரவிஸயத்தில்த் ப்ரமாணமானமையயருளித் செய்கிறார் - இஃ ஸ்லோகங்கள் இத்யாதியால் - விஷ்ணுமிதிக்ரான்தம், லோகான்க்ரான்தவந்தம் - வாஸுதேவ், வேதான்தவேதம் । ஜானந் விப்ர: தத்வதர்ஸிந் விப்ரத்வம் கச்சதி । அந்யதா விப்ராபாஸ இதிசாமான்யவிப்ரவிஸயமானாலும் ததோ஽பி பரம் என்கிறார் - சாமான்யேதி । - ...

(ஸா.ஸ்வா.) மிருந்தபடி யென்கை. இப்படி ஁க்தப்ரகாரே ப்ராகவதாபகாரபரிஹாரகரம் சொன்னது கூடுமோ? ஁க்தவகநங்களிலே சாமான்யப்ராஹ்மணவிஸயத்திலன்றோ அபகாரபரிஹாரமும் விபக்தத்தில்த் பா஢கமும் சொல்லுகிறது? என்னவருளித்செய்கிறார் - இஃ ஸ்லோகங்களில் இதி । விஷ்ணுமிதி - க்ரான்தம், லோகான்க்ரான்தவந்தம் । விஷ்ணு, வ்யாப்தம் । வாஸுதேவம், ஸ்ரீமந்நாராயண - விஜானந்விப்ர:, தத்வதர்ஸிந் விப்ரத்வம் கச்சதி - அந்யதா விப்ராபாஸ இத்யர்த: - ப்ரக்ரியை யாலே இதி । ப்ரஹ்மானதீதி ப்ராஹ்மண இதி வ்யுத்பத்தியாலேயென்றபடி - ஢ந்த் ஸபந்தமென்கிற வகநத்திலே சாமான்யவாசிப்ராஹ்மணஸஹ்தத்துக்கு நியாமகமன்றிக் கே விஸேஸபரத்வம் சொல்லக்கூடுமோ? ரு஢ிபா஢கமுண்டாகிலன்றோ யோகாஸ்ரயணமுபந்நமாவது? என்னவருளித்செய்கிறார் - சாமான்யவிஸயமானாலும் இதி - பரஸபாஸப் பண்ணுகிற சாமான்யப்ராஹ்மணவிஸயத்தில்த் - “வேதா விப்ரா: கేశவஸ்சைகராஸி:” இத்யாதிப்ரகாரே ப்ராகவதந்நரங்ஜதயா அன்றோ ப்ரணாமபூர்வக் காபணம்சொல்லுகிறது - இப்படியானால் ப்ராகவத்யான்தரங்ஜ ப்ராகவதவிஸயத்தில்த் அபரா஢பரிஹார கைமுத்யசித்஢மென்று கருத்து - இங்கு சாமான்யப்ராஹ்மணத்வ ப்ராகவதப்ராஹ்மணத்வகூதகைமுத்யந்யாய் சொன்னால் வர்ணான்தரப்ராகவதவிஸயத்தில்த் அபரா஢காபணம் சித்஢ியாமல் ப்ரஸங்ஜிக்கும் இத்யாதி பா஢கமூ஢ம் - இப்படி ஜானவான் ஆனவனும் பூ஢ிபூர்வகமாக ப்ராதிஃக்யத்திலே ப்ரவூத்தனானாலும் - ...

(ஸா.ப்ர.) ப்ரபாடியாழ்வார், பக்தாங்ஜிரேணு: - ப்ராகவதாபரா஢காமணாகரணே ப்ரத்யவாயபூ஢கதயோபாத் வகநஸ்த் ப்ராஹ்மணஸஹ்தஸ்ய ஸ்வாபிமதார்த் பரத்வம் சப்ரமாணம் ப்ரதஸ்யார்தான்தரபரத்வே஽பி “வேதா விப்ரா: கేశவஸ்சைகராஸி:” இத்யா஢ானுగుண்யேந ப்ராகவதந்நரங்ஜத்வாதேவ ப்ராஹ்மணஸஹ்தநிர்஢ி஢ானா் ப்ரஸாதநீயத்வாத் ப்ராகவத்யந்நான்தரங்ஜாணா் ஸ்ரீவேஷ்வானா் ப்ரஸாதநீயத்வம் கைமுதிகந்யாயசித்஢மித்யாஹ இஃ ஸ்லோகங்களில் இத்யாதிநா । நநு “நிர்வ஢ிஸு கூதேஸு காஸஸ்வஹோமதிரநுஸயினீ யதி ஸ்யாத்தத: । வரத ஹி தயஸே ந சஸேமஹே நிரநுஸயத்யிஹோ ஹதா ஹவயம் ॥ யத்஢்ஹாகல்ப - ...

(ஸா.ஸ.) ஁க்தவகநே ப்ராஹ்மணஸஹ்தஸ்தத்வதர்ஸித்வப்ரவூத்திநிமித்த இதி நாதிவாடாவகாஸ இத்யாஹ । இஃ ஸ்லோகங்களில் இதி । விஸேஸவிஸய. எவ ப்ராஹ்மணஸஹ்தோ முஃய்வூத்:, அந்யத்ர த்வோபகாரிக இதி பாவ: । அ஢ீத வேதமாந்ரே ப்ரஹ்ம அநதி ப஠தீதி வ்யுத்பத்த்யா ப்ராஹ்மணஸஹ்தஸ்ய ப்ரஸித்஢ிப்ரா஢ூர்யமிதி யோ வதேத் ப்ரத்யபி ந மதபிமதார்த் ஹானிரித்யாஹ - சாமான்யேதிப்ரபதநஸ்ய ப்ரதிபதோக்தஸ்ய வா ப்ராயஸித்ததா அநுதாபாதிபி - ...

மூலம்। “அனுதாபாதுபரமாத்ராயஸ்சித்தோந்முக்தவத: । தத்பூரணா஑்வாபரா஢ாஸ்சவ் நஸ்யந்தி பாடஸ: ।।

(ஸா.஢ி.) பாபாநாநாஸப்காரம் ஢ர்ஸயதி - அநுதாபா஢ிதி - பாபத்தைப் பண்ணிந அநந்தரம் பஸ஑ாத்தாபத்தால் பண்ணிந பாபத்தில் நாஸத்தோர் அஸ்கழியும் - இநி பண்ணக்கடவேனல்வேனென்று ஁பரமாத், விடுகையால் ஢ிதீயாஸ்கழியும் - ப்ராயஸ்சித்தோ஑ொமாத்தால் தூதீயாஸ்கழியும் ப்ராயஸ்சித்தஸ்ய பூரணாத் ஑தூர்த்தாஸ்கழியும் - இப்படியே ஸர்வபாபங்களும் பாடஸொ நஸ்க்குமென்கை-

(ஸா.ஸ்வா.) புந: ப்ரபத்திமாத்தாலே இஸ்வரன் ஑மிக்குமென்று ஑ொன்னது கூடுமோ? அப்போ அ஢ிகாரா஢ியிலே யதொ஑ிதல஑ானுதாபா஢ிகள் பிறந்து யதா஢ிகாரம் ப்ராயஸ்சித்தாவலன் பமுண்டா மென்று ல஑ானுதாபா஢ிகளும் அபரா஢ஸாந்த்யர்த்தமாஸ்யக மென்று ஑ொன்னது விரொ஢ியாதோ? என்னவருளிஸ்கெய்கிறார். அநுதாபா஢ிதி - அநுதாபா஢ி஑துர்த்தா க்ரமெந் பாடஸ: பாபநாஸகத்வாத்தூர்வொ஑ிவிரொ஢ மில்லையென்று கருத்து - ய஢்஢ா ஑ு஢ி தூர்வொ஑ித்தில் ப்ராயஸ்சித்தாவலன் பமுண்டாமென்று ஑ொன்னது கூடுமோ? “ய஢்஢்஢ கல்பநியுதானு஢்வெ஑்யநாஸ்யம் தக்திலிபம் ஑ூ஑தி ஑ந்நுரிஹ ஑்ணா஢். | எவ் ஑஢ா ஑கல஑ந்மஸு ஑ாபரா஢ம் ஑ாம்யஸ்ய஢ொ த஢஑ிஸந்஢ிவிராமமாத்தாத். | நிரவ஢ிபு க்ருதெபு ஑ா஑ஸ்வ஢ொ மதிர்நுஸயிநி ய஢ி ஑்யாத்த: | வர஢ ஹி ஢யஸெ ந ஑ஸ்஢ெ஢ெ நிரநுஸயி ஢ியொ ஢தா஢ை வயம்” என்று அநுதாபா஢ி மாத்தாலும் பாபநாஸ்கொல்லுகையாலே த஢்ர்த்தப்ராயஸ்சித்தம் நியமெந் கர்த்வயமென்கிறது கூடாதே? என்னவருளிஸ்கெய்கிறார் - அநுதாபா஢ிதி । அநுதாபா஢ிகம் பாபநாஸகமானாலும் க்ருத்தநபாபநாஸக மல்லாமையாலே த஢்ர்த்தப்ராயஸ்சித்தமாஸ்யகமென்றபடி, ய஢்஢ா, இப்படியுந்: ப்ரப஢ம் ஑ு஢ிதூர்வொ஑ித்தா஑ ப்ராயஸ்சித்த மென்று ஑ொன்னது கூடுமோ? ஑ு஢ிதூர்வொ஑ித்தா஑ங்கள் அ஢ிகாரி஢ெ஢ெ ஑ுர்தர஑்஑ங்களாயும் ல஑ுதரங்களாயுமிரு - ...

(ஸா.ப்ர.) நியுதானு஢்வெ஑்யநாஸ்யம் தக்திலிபம் ஑ூ஑தி ஑ந்நுரிஹ ஑்ணா஢். | எவ் ஑஢ா ஑கல஑ந்மஸு ஑ாபரா஢ம் ஑ாம்யஸ்ய஢ொ த஢஑ிஸந்஢ிவிராமமாத்தாத்” இத்தா஢ி஢ிரநுதாபா஑ிஸந்஢ிவிராமமாத்தா஢ிநாமபி ஢ுஷ்கர்த்விநாஸகத்வம் ஑ொ஢்யத இதி கத்மவஸ்யம் ஢ா஑வதாப஑ாரெ தத்ப்ரஸா஢ எவ் கார்ய இத்த்யுத இத்த்யா஢். | அநுதாபா஢ித்தா஢ிநா । நநு ப்ரப஢ஸ்யொத்தர஑஢ெதுப்ராயஸ்சித்தத்வம் நொபப஑தெ । - ...

(ஸா.வி.) அநுதாபா஢ிதி - அநுதாபா஑தூர்த்தாஸொ நஸ்யதி । ஁பரமாத், பாபகர்த்மணொ நிவ்ருத்தெரபி ஑தூர்த்தாஸொ நஸ்யதி । ப்ராயஸ்சித்தோந்முக்தவத: ப்ராயஸ்சித்தெ ப்ரவ்ருத்தா ஑தூர்த்தாஸொ நஸ்யதி । - தத்பூரணாத், ப்ராயஸ்சித்தஸமாப்த்யா । ஑தூர்த்தாஸொ நஸ்யதீத்யர்த்த: - நநு “ஸக்தொ ப்ரதிப஢ொக்தம் ஑்யா஢ஸக்தொ - ...

(ஸா.ஸ.) ஑ிந்ந எவெதி ஑ி஑்ணாயா஢். | அநுதாபா஢ிதி । தத்பூரணாத், ப்ராயஸ்சித்த நிர்வர்தநாத் “நிரவ஢ிபு க்ருதெபு ஑ா஑ஸ்வ஢ொ மதிர்நுஸயிநி ய஢ி ஑்யாத்த: । வர஢ ஹி ஢யஸெ ந ஑ஸ்஢ெ஢ெ நிரநுஸயி ஢ியொ ஢தா஢ை வயம் । ஑ாம்யஸ்ய஢ொ த஢஑ிஸந்஢ிவிராமமாத்தாத் “இத்தா஢ி஑ுருக்தி஢ி: பாடஸ த்யுக்தம் । ஑ானந்தொ஑்ய஢் கத்மி஢஢கரவ் நிர஑்஢ஸ்ய ம஢த: பாத்த்ரமாஸ்ம் இத்தா஢ிரநுதாப: । ஁பரமஸ஢்஢: அ஑ிஸந்஢ிவிராமபர: । ப்ராயஸ்சித்தார஢்஢ஸவி஢ாநம் ப்ராயஸ்சித்தோந்முக்தவத்ம் । ஑ர்வெ, ஑ு஢ிதூர்வாஸ்செத்யர்த்த: ।...

மூல்। पूर्वस्मिन् वा परस्मिन्वा कल्पे निर्विण्णचेतसाम् । निवर्त्यतारतम्येऽपि ...

(சா.தி.) पूर्वस्मिन्निति - पूर्वब्रह्मकल्पங்களிலே निर्विण्णரானாருக்கு उत्तरकल्पத்தில் निर्विण्णரானாரைக்காட்டில் अल्पपापम् - उत्तरकल्पத்தில் मुमुक्षुக்களுக்கு कालदैर्घ्यத்தால் अधिक पापமுண்டு, இப்படி निवर्त्य - ...

(சா.சுவா.) க்கையாலேயிதுகளுக்கு लघुतरமாய் एकरूपமான प्रपदनं प्रायश्चित्तமாகக் கூடாதே? प्रायश्चित्तशास्त्रங்களிலே पापங்களுடைய गौरवलघुவான अनुगुणமாகவன்றோ प्रायश्चित्ततारतम्यं விதிக்கப்படுகிறது. किञ्च, “विहितं यदकामानां कामात्तु द्विगुणं भवेत्” इत्यादிகளாலே प्रायश्चित्तम् आवृत्तமாக வேண்டுமென்று சொல்லுகையாலே सकृत्प्रपदनमात्रम् தான் प्रायश्चित्तமாக கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். अनुतापादिति । सर्वे अपराधाः, गुरुभूता लघुभूताश्च सर्वे पापाः पादशः अनुतापादिभिः चतुर्भिर्नश्यन्तीत्यर्थः । गुरुतरपापங்களுக்கும் लघुतरपापங்களுக்கும் एकरूपமான अनुतापादित्रिकं नाशकமாகக் காண்கையாலிங்கு एकरूपप्रपदनं प्रायश्चित्तமாகக்கூடுமென்று கருத்து. अनुतापादிகள் एकरूपங்களானாலும் साक्षात्प्रायश्चित्तकृच्छ्रादிகள் पापतारतम्यानुगुणமாக तरतमभावग्रस्त मायிருக்கிறாப் போலே प्रायश्चित्तप्रपत्तिയിலும் आवृत्त्यनावृत्त्यादितारतम्यं வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். पूर्वस्मिन्वेति - पूर्वस्मिन्कल्पे निर्वेदपुरस्सरं प्रपन्नापेक्ष्यानन्तरकल्पे निर्वेदिन प्रपन्नस्य - ...

(சா.பு.) प्रपन्नेषु केषुचित्पापारम्भकपापस्य गुरुतरस्य संभवात् केषुचिच्च लघुतरस्यापि संभवाद् गुरुलघु पापयोश्चैकप्रायश्चित्तत्वानुपपत्तेरन्यथा कृत्स्नपापानामेकप्रायश्चित्तकत्वप्रसङ्गेनानेकप्रायश्चित्तविधि वैयाख्यादित्यत्र भरस्वीकर्तुस्सर्वशक्तित्वेन गुरुतरपापनिवर्तनभरस्वीकारसंभवाद् लघु प्रायश्चित्तानुष्ठानाशक्ते विषयेऽपि तद्भरस्वीकारसंभवात्, “यद्येनकामकामेन । सुदुष्करेण शोचेद्यो येन येनेष्टहेतुना” इत्यादिप्रमाणैस्सर्वप्रायश्चित्तत्वेन विनियोगाच्च पूर्वोत्तरकल्पमुक्तानां निवर्त्यतारम्येऽपि भरन्यासमात्रात्संसारनिवृत्तिवत्पूर्वसिद्धकृत्स्नपापप्रायश्चित्तत्वमवगतमुपपद्यत एव इत्यभिप्रयन्नाह - पूर्वस्मिन्वा परस्मिन्वेत्यादि । - ...

(சா.வி.) शरणागतिः” इत्युक्तम् । सा शरणागतिः प्राणात्ययपर्यन्तप्रायश्चित्तनिवर्त्यब्रह्महत्यासुरापानादि जनितगुरुतमपापनिवर्तिका कथं स्यादित्याशङ्क्य पूर्वोत्तरकल्पयोः पापतारतम्येऽपि मोक्षार्थप्रपत्ते रविशेषेण पापनिवर्तकत्ववज्रलोत्पतनशक्तिमतः किं गांभीर्यादिविचारेणेति न्यायेन भागवतापचारं विना लघुगुरुतारतम्यानादरेण “दुराचारोऽपि सर्वाशी कृतघ्नो नास्तिकः पुरा । समाश्रयेदादिदेवं श्रद्धया शरणं यदि । निर्दोषं विद्धि तं जन्तुं प्रभावात्परमात्मनः” इत्युक्तं प्रभावं स्मारयति । पूर्वस्मिन्निति । एकैव पापभेदेन प्रति पापं प्रपत्तिः - ...

(சா.சா.) ननु गुरुणि गुरुप्रायश्चित्तं लघुनि लघ्विति स्मृतौ सत्यामनेकेषां गुरुणां च एका लघ्वी च प्रपत्तिः कथं प्रायश्चित्ततां भजेदिति इमां शङ्कां दृष्टान्तेन समाधत्ते । द्वाभ्यां, पूर्वस्मिन्वेत्यादिना । आद्ये दृष्टान्तप्रदर्शनम् । द्वितीये दार्ष्टान्तिकस्य कथनम् - निर्विण्णचेतसां, संसारे निर्वेदं प्राप्तचेतसां प्रपन्नानाम् - कल्पे, ब्रह्मकल्पे - पूर्वकल्पप्रपत्यपेक्षया - ...

மூல்। ப்ரபத்திர் விசிஷ்யதே । எவமேவ ல஘ூநாं வா குரூணாமபி வாஸாம் । சகூத்ரப்ரபத்திரேகேவ சத்ய: ப்ரஸமகாரணம் ॥

உளதானவல் வினைக்குள்ளம் - ...

(சா.தி.) பாபதாரதம்ய முண்டாகிலும் ஁கரூபையான ப்ரபத்தியே சர்வருக்கும் பாபநாசிவையாம் - இப்படியே ல஘ுவான பாபங்களுக்கும் குரூவான பாபங்களுக்கும் சகூதகூதையான ஁கப்ரபத்தியே நிராசிகை யாமென்கிறார் - எவமேவதி - ...

இனி அஹிகாரத்ததைப்பாட்டால் சஜ்ஹகாட்டுகிறார். உளதான இதாதி - உளதான வல்வினைக்கு,

(சா.ஸா.) ஁ககல்பானுஸ்திதபாபாநாமாஹிக்யேஓபி உஹயோரபிசகூதநுஸ்திதேக ரூபப்ரபத்தயேவ ப்ராஸ்திவிரோதி சர்வபாபநாஸ: । நிவர்த்யபாபதாரதம்யேஓபி சர்வபாபப்ராஸ்தித்தாத்தமகமோகார்த்தப்ரபத்திர் விசிஷ்யதே । எவமேவ குரூணாं ல஘ூநாமாஸாं சகூத்ரப்ரபத்தி: - ந த்வாவூத்தா । ஁கேவ, ஁கரூபேவ । சாஜ்ஹயஸ்தவயத்நகுரவாதிதூத்தா । சத்ய: ப்ரஸமகாரணம், சத்ய எவ நாஸகம் । ப்ரோபஸர்ஹிஸ்திஸேஸநாஸகம் । நது மோகார்த்தப்ரபத்திவத்ஸத்ய: கிஸ்திதஸநாஸகம் ஶரீராவஸானே ஶேஸநாஸக மென்று கருத்து.

இப்படி இவ்அஹிகாரத்திலே ஸுத்திபூர்வோத்தராஹத்துக்கு அஞ்சி தந்மூல்ப்ராஸ்தி பாபநிவர்த்யம்மடியிலே ப்ரபதனம் பண்ண பாஸமென்று சொன்னது கூடுமோ? பாபாரஹபகபாபத்துக்கு ப்ரபதனரூபப்ராஸ்தித்தமே பண்ணவேணுமென்று நிர்ஹந்த முண்டோ? ப்ராஸ்தித்தாந்ரத்தாலேயும் தந்நிவூத்திஸ்பாதிக்கலாமோ? கிங், அந்யதேவதாப்ரபதனத்தாலே தான் பாபாரஹபகபாபநிவூத்தி ஸ்பாதிக்கலாகாதோ? இதாதிஸத்யைகளை பரிஹரியா நின்னுகொண்டு அஹிகாரத்ததைப் பாட்டாலே சஜ்ஹிக்கிறார். உளதான இதாதி । உளதான, வர்தமானமான - வல், தடமான - ப்ராஸ்திமாதையாலே ஹக்திமுதலான ப்ராஸ்தித்தாந்ரத்தாலே நிவர்தயிதும்ஸக்ய மானவென்றபடி. வினைக்கு, பாபத்துக்கு “உபாய - ...

(சா.ப்ர.) “அநுஹவிதும்ஹௌ” இதாதுக்தரோத்யாந்நதஜந்மபர்மப்ராஜிதாஸக்யவிஸஸநகர்மநிவூத்த்ய் ஹகவதி கூதஹர்ந்யாஸா அபத ப்ரவூத்தி விஹய சாதகவத்யகவத்யாப்ரதீகா ஹவந்தித்யாஹ । உளதான இதாதிநா । உளதான வல்வினைக்குள்ளம் வெருவி, அநாதிஜந்ம பர்மபரா ...

(சா.வி.) சகூதூரூதமேஓப்யேகவாரமேவெத்ய்: ।

உக்தார்த்த காஹயா சஜ்ஹாதி - உளதான இதி, வித்யமானாது, வல் தடாது - வினைக்கு, ...

(சா.ஸ.) ததநந்நரகல்பப்ரபத்தி: ஹூயிஸ்தபாபநிவர்தி கதி நிவர்த்யதாரதம்யே அபி ப்ரபத்திரேகரூபேவ நிவர்திகதி ஸ்ப்ரபதிபத்ரம் தததேவ - அகாஸாம், அபராஹாநா - சகூது, ஹக்திவதாவூத்திரஹிதா - ப்ரபத்திந்நரானபேகதி ஹாவ: - ப்ராஸ்தித்தப்ரபத்திரேவ । ப்ரதிபதூக்தஸஹாயவ்யாவூத்த்ய்மேவகார: - ஁கா, ஹக்த்யாதிநா ஶஹாநபேகா - சத்ய:, ப்ரயோகாந்நரகஸண எவ -

உளதான இதி, வித்யமானாதுபல்பாபாது - “அநுஹவிதும்ஹௌ” நாலமாகாமிகால: - ...

மூல் | வெருவியுலகளந்த, வளர் தாமரையிணைவன்சரணாக வரித்தவர் தாம், களைதானென வெழுங்கன்மந்துறப்பர் - ...

(சா.தி.) பூர்வஜ்ஞங்களில் சங்கீதமான ப்ரவலபாபங்களுக்கு உள்ளம் வெருவி, மனஸ்ஸில் ஸயப்பட்டு, உலகளந்த, லோகவிக்ரான்தமான - வளரா நின்ற தாமரையிணை, வளர்கின்றதாமரைப் பூப்போன்ற ஸ்ரீய:பதியனுடைய ஸ்ரீபாடஹ்நத்தை - வன் சரணாக, டஹோபாயமாக - வரித்தவர் தாம், பற்றின ப்ரபந்ரர்கள் - களைதா னெனவெழுங் கன்மந்துறப்பர், ப்ரப்யுதரகாலத்தில் களைபோலே எழுந்துவரும் பாபங்களைப் பண்ணார் - பண்ணினாலும் யதோசித - ...

(சா.ஸ்வா.) ஸக்தி: ப்ராரஹ்வயதிரிக்தாஹநாஸினி,” என்கிறபடியே ஸக்தியோகத் தாலும் டுர்நிவாரமாக ஸுஹிபூர்வோதராஹமூலஹூதப்ராரஹ்பாபத்துக்கென்றபடி - உள்ளம், அந்: கரணம் - வெருவி, அருவறுத்து அநுதாபப் பட்டு - இதினாலே “கூதே பாபேஹுதாபோ வு யஸ்ய பூஸ: ப்ரகாயதே” என்கிறபடியே நிமித்யுதித்தாலல்லது நைமிதிக் கூடாமையாலே ஸுஹிபூர்வோதராஹத்துக்கு இப்போது ப்ராயஸ்சித்த் பண்ணக்கூடாதென்றும், பாபமூலப்ராரஹ்பாபத்துக்கு ப்ராயஸ்சித்தான்தர மில்லையென்றும் சொல்லப்பட்டது. உலகளந்த, லோகத்தை அளவாநிற்கிற - வளர் தாமரையிணை, வளராநிற்கிற தாமரச பூஷஹ்நத்தை. நிஹிர்யாஹ்வஸானத்தாலே திருவடிகளை யென்றபடி - “லோகவிக்ரான்தரணு ஸரணத் தே வ்ரஜே விஹு” என்கிறபடியே வாமநரூபியாய் அவதரித்து சஹ் எவ வர்ஹமானாய் விரோஹநிரஸந பூர்வகமாஸ்ரிதஸர்ஸக்ஷண பண்ணின த்ரிவிக்ரமரூபிஹவஹ்ரணாரவிந்ஹங்களையென்றபடி - வன் ஸரணாக - வன், டஹமான, சரணாக, உபாயமாக - வரித்தவர் தாம் “தவ கேஸவபாடுகே ப்ரஹாவோ மம டுஷ்கர்ம ச நவ்நவ்நதபாரே | நியமேந தடாபி பஸ்சிமஸ்ய ப்ரதமேநைவ பராஹ்வம் ப்ரதீம: ||” என்கிறபடியே பாப ப்ராயஸ்சித்தான்தரா நிவர்த்ய் மாயிருந்தாலும் தந்நிராஸக்ஷமமான திருவடிகளை ஸரண மாகப் பற்றினவர் தாம். பாபாஸ்ஹகபாபத்துக்கஞ்சி ப்ரபதி பண்ணின ப்ரபந்ர ரென்றபடி. இதனாலே டேவதான்தரப்ரபடந் ப்ராயஸ்சித்த மாகமாட்டாதென்றபடி. களைதானெனவெழும், களைபோலே ஂஂஹிகஹவஹ்நு - ...

(சா.ப்ர.) சிஹ்ஹாஹ்நுஹவேந வா ப்ராயஸ்சித்தைர்வா நிவர்தியதிதுமஸக்யாதுபாபாஸ்மநஸ்க் ஹீதா: | உலகளந்தவளர் தாமரையிணை வன் சரணாக வரித்தவர், த்ர த்ர ஸ்திதஹாஹவதப்ரோணநார்த் தஸமீபாஹமநார்த் வர்ஹமானு தாமரசவத்பரமஹோயு பரஸ்பரஸஹ்ஷு ஹவஹ்ரணு “மித்ரஹவேந சப்ராஸந் ந த்யஜேய் கதஸ்ச்ந” இத்யுத்சுஹ் டோபாயதயா ஸ்வீகூதவந்: | களைதானென வெழும் கன்மம். கலமேயவஸவஹ்ரவஹ்ரவதகேஹ்ரய் கரணமஹ்வே ப்ராஸுபாயரூபம் கர்ம | தாம் துறப்பர், ஸ்வய் வர்ஜயந்தி | - ...

(சா.வி.) பாபாத் - காத்யேகவசனம் - உள்ளம், மனசி | வெருவி, ஹீதே சதி - உலகளந்த, லோகானாக்ரமதோ ஹவத: - வளர்தாமரையிணை, அஹிவூஹ் ஸ்ரீபாடாரவிந்ஹ்நஹ்நம் | தாமரை ஸஹ்வேந பாடயு: நிஹிர்யாஹ்வஸானம் - வன் சரணாகவரிப்பவர், டஹோபாயத்வேந ஸ்வீகூதவந்: ப்ரபந்நா இத்யர்த: - தாம், ஸ்வய் - களைதானென, ஸ்வஸ்ய வூஹிப்ரதிஹ்நத்யுணமிதி - எழும், உஹ்வத் - கருமம், பாபம் - துறப்பர், பரிஹந்தி - ...

(சா.ஸ.) ப்ரஸமயதிதுமஸேஷம் நிஸ்க்ரீயாஹ்நி ஸக்யம் “இத்யநுஸஹிதமாசார்யீ: | உள்ளம் வெருவி, மனோ ஹீத்ய் ஸ்யாத் | “த்ரீணி படா” இத்யாடிநா, க்ரமணாய் விவர்தமான சரணாரவிந்ஹ்நஹ்நம் ஸுஹ்ஹோபாயத்வேந | வரித்தவர் ஸ்வீகூதவந்: | தாம், தாங்கள், ஸ்வயம் | களைதானென வெழும் கன்மம், கலமாஹிவூஹி - ...

மூல் | துறந்திடி(லும்)னும், இளைதானிலை செகவெங்கள் பிரானருட்தேனெழுமே ||25||

(சா.தி.) ப்ராயசித்தத்தால் கழிப்பர் - துறந்திடினும், ப்ராயசித்தத்தால் துறக்கையில் - இளைதானிலை செக, இளைதானிலையுண்டு - கதினப்ரக்தியாய் ப்ராயசித்தத்தில் மூளாதிருக்கை. அந்த நிலையைக் கழிக்கைக்கு - எங்கள் பிரானருள்தேனெழுமே, எங்களுக்கு உபகாரகனான ப்ரகவானுடைய. அருள்தேன், தேன் போன்ற க்ரபை. எழும், கிளம்பும் - அதாவது, ரக்ஷகனான ப்ரகவான் காணவ்ஜ்வாதிரூபஹ்ஷிஷ்டையப் பண்ணி க்ரூகிரிக்கு மென்கை ||25||

(சா.ஸ்வ.) ப்ரவாதிபலத்துக்கு ப்ரதிபந்தமாக வாராநிற்கிற. கனம்ம், டுஷ்ம்ங்களை. துறப்பர், காலவ்ரத்திலும் பண்ணார். பூஹிபூவோத்தராத்மலபூதாவிவெக மிருந்தால் பூஹிபூவோத்தராத் துறக்கக்கூடுமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார். துறந்திடினும் இதி - துறந்திடினும், டுஷ்ம் வர்ஜனத்திலும், டுஷ்ம்வர்ஜன த்தையுண்டாக்குகையிலுமென்றபடி. இளைதானிலை, மந்தபூஹிதா நிலை - மந்தபூஹிதாரூபாவிவெக நிலை. செக, நசிக்கும்படி. எங்கள் பிரான், எங்களுக்கு உபகாரகனான ஸ்ரீய:பதியினுடைய. அருள், டயையாகிற. தேன், மதுவானது. எழுமே, பாய்மலபாய் ப்ராயசித்தமாக ப்ரபடன் பண்ணினவனுக்கு ப்ரகவாக்ரபையாலே அவிவெக நசித்து விவெகமுண்டாய் பாய்வர்ஜனமுண்டாமென்று கருத்து. தேனாக நிரூபணத்தாலே ஆயுவேடசிஹ்ஸகலடுஷஹ்ரவ்ரவ்ரதா ப்ரபூதிபூணங்கள் வ்ரஜிதங்கள் ||25||

(சா.ப்ர.) ஜாதா ந க்யூரித்ய: | துறந்திடினும், வர்ஜனி க்ரீயமானே சதி | இ:ப்ரமபி பூஹிபூவோத்தராத்ராத் மம ந ஸ்யாதிதி ஸஹ்லபூபூவ்ரக த்வர்ஜனி சதித்ய: | இளைதானிலை செக, மந்த சித்ததயா ஸ்திதித்யா ந ஸ்யாத்ராத் | பூஹிடூவ்ரத்யாடபதே ப்ரவூதி யாவ்ஹ்ரீர் யதா ந ஸ்யாத்ராத்ராத் | எங்கள் பிரானருள் தேனெழுமே, அஸ்மத்ஸ்வாமினா அஜாதஸுகூதஜாயமானகடாக்ஷசடாக்ஷப்ராயணப்ரந்யாஸாஹ்நூபாபநமுகேனாபகாரகஸ்ய ஸ்ரீமந்நாராயணஸ்ய நிரபாயகைஹ்ரீய ப்ராயயாமித்யேவ்ரூபஸஹ்லபூபூபாய்மதுப்ரவாஹ: எதஹிஷயே சமூஹா ப்ரவதித்ய: | “ஜகதி மித்ப்ரவ” திஸலாகூதரீத்யா ப்ரகவஹ்ரயா நிரவஹிகஸுகூரூபவ்ரஹ்நாப்ரவஹேதுவ்ரவ்ர மஹ்வமிதி பாவ: ||25||

(சா.வி.) கைஹ்ரீயவூஹிப்ரதிபந்தக பாய் வர்ஜயந்தித்ய: - விவெகேன ந குவ்ரந்தி ப்ரரவ்ரவ்ரவ்ரவ்ர ப்ராயசித்தேன ப்ரஹ்ரந்திதி பாவ: - தேன கைஹ்ரீயாபிவூஹிஹேதுபூதாஸ்மத்ஸ்வாமிகூபா தேபா் பாலித்யாஹ - துறந்திடினும் இதி - துறந்திடினும், வர்ஜனி க்ரூதே சதி - இளைதானிலைசெக, டுர்பலதயா ஸ்திதி: - “ந்ரஸ்ய பூஹிடூவ்ரத்யாடபாயாந்ரமிஷ்யதே” இத்யப்ராத்ரவ்ரவூதித்யா ந ஸ்யாத்ராத்ராத் - எங்கள், அஸ்மாக் - பிரான், உபகாரகஸ்ய - அருள், க்ரபை | தேன், மது - எழும், அபிவ்ரஹ்ரதே - தடீய க்ரபாமஹ்மிநா அபாயாப்ரவூதிஸ்தடபாவேன கைஹ்ரீயாபிவூஹிஷ்ஹ்ரவ்ரவதிதி பாவ: ||25||

(சா.ஸ.) விஹாத யவ ஸவடுஹ்விஷ்யத்கம் | பூஹிபூவ்ரகாகூத்யகரணகூத்யாகரணாடிரூப - துறப்பர், வர்ஜயந்தி | துறந்திடினும், அநுதாபாப்ரமாய்யாபி | இளைதானிலை செக, பூஹிடூவ்ரத்யாகூதா ஸ்திதித்யா ந ஸ்யாத்ராத்ராத் | எங்கள் இத்யாதி | மத்ஸ்வாமின: க்ரபாரூபமதுபிவ்ரஹ்ரதே எத்ய: ||25||

(सा.सं.) सर्वपापेभ्य इत्यत्र सर्वशब्दसङ्गृहीताः के? अगृहीतानां कथं निवृत्तिः? प्रपन्नस्यापि कुटिलस्य स्वसङ्कल्पितकाले कथं मोक्षलाभ इति जिज्ञासामधिकारार्थसङ्ग्रहणमुखेन शमयति । प्रारब्धेतरेति । एतद्देहावस्थित्यनुमतिमतः एतद्देहावसानावधौ फलप्रदानोन्मुखं प्रारब्धमखिलमित्यनेन अदत्तफलमकृत प्रायश्चित्तं च पापजातमुच्यते । न्यासस्य पूर्वं, न्यासस्योत्तरमित्यर्थः । अनभ्युपगतप्रारब्धखण्डशब्देन देहान्तरारम्भकपापं गृह्यते । तस्य प्रारब्धत्वं - ...

इति सारप्रकाशिकासङ्गहे अपराधपरिहाराधिकारोऽष्टादशः ।।

श्रियै नमः ।

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

श्रीमते निगमान्त महादेशिकाय नमः ।

॥ स्थानविशेषाधिकारः ॥

मूलं । यत्रैकाग्र्यं भवति भगवत्पादसेवार्चनादेः

(सा.दी.) एवं निरपराधस्य प्रपन्नस्यास्य यत्र तु । स्वामिकैङ्कर्यसामग्री वासस्थानं तदुच्यते ॥ இவ் அதிகாரிக்கு யோగ்யமான வாசஸ்தானத்தை முதல் ஸ்லोकத்தாலே காட்டுகிறார். யत्रேति । भगवत्पादसेवार्चनादेः, ...

(सा.स्वा.) இப்படி பூர்வாधिकாரத்திலே ப்ரபன்னாधिकாரிக்கு बुद्धिपूर्वोत्तराघத்தில் निष्कृतियுண்டானதாயும் சிக்ஷையுண்டானதாயும் சொன்னது கூடுமோ? ப்ரமேகாந்தியானவிவனுக்கு निरपराधமாக வதிக்கும்படி வாசஸ்தலம் दुर्लभ மாகையாலே बुद्धिपूर्वोत्तराघமும் देशகாலவैषम्यத்தாலே வருமவையாகையாலே अश्लेषविषय மன்றோ? निरपराधतयावर्तनानुगुणपापस्थल முண்டாகிலன்றோ बुद्धिपूर्वोत्तराघத்துக்கு अश्लेषविषयत्व மில்லாமையாலே प्रायश्चित्त முண்டாவதென்கிற ஸங்காவாரணார்த்த ப்ரபன்னாधिकாரிக்கு निरपराधतयावर्तनानुगुणोचितवासस्थलங்களை இந்த அதிகாரத்தாலே நிரூபியா நின்றுகொண்டு अधिकारार्थத்தை ஸ்லोकத்தாலே संग्रहितக்கிறார். யत्रैகாग्रயமిత்யாதி - யத்ரஸ்தலே - भगवत्पादसेवार्चनादेरैकाग्र्यम्, चित्तसमाधानं भवति । यत्रैकाग्रता तत्राविशेषादित्युपायभक्तावुक्तस्य फलभक्तावपि समत्वादिति भावः । - ...

(सा.प्र.) एवं भक्तप्रपन्नयोरावश्यकं शास्त्रीयनियमपराधपरिहारं चोक्त्वा निरपराधकैङ्कर्यरूप फलानुभवानुगुणं वासस्थानमाह - यत्रैकाग्र्यमित्यादिना । साधनानुष्ठान इव नृत्तावलोकनादिरूपभोगेऽप्यै काग्र्यस्यापेक्षादर्शनाद्भ्रान्त्यासफलभूतकैङ्कर्यरूप - ...

(सा.वि.) एवं निरपराधकैङ्कर्यं कुर्वतो निवासयोग्यं स्थानं निरूपयन् प्रथमं सङ्गृह्णाति - यत्रैकाग्र्यमिति । अत्रैव श्रीरङ्गे सुखमास्वेति श्रीरङ्गोपलक्षितसात्विकक्षेत्रं भगवदर्चनैकाग्रताहेतुरिति यत्रैकाग्र्यमिति सात्विकक्षेत्रं भगवदर्चनैकाग्रताहेतुरिति यत्रैकाग्र्यमिति तादृशपुण्यक्षेत्रमिह विवक्षितम् - तदसंभव इत्याह - ...

(सा.सं.) उक्तविधकैङ्कर्यं कुत्र स्थित्वा कार्यमिति जिज्ञासां शमयितुमधिकारान्तरमारभमाणः प्रतिपाद्यं सङ्गृह्णाति । यत्रेति । इतरविरक्तिपूर्विका भगवत्यनुरक्तिरैकाग्र्यम्, चातुर्वर्ण्यधर्मो यत्र देशे प्रतिष्ठितः तत्र ह्यै काग्र्यं भवति । आदिशब्देन भागवतसेवादि गृह्यते । अर्चनादेः - ...

(सा.सं.) रूपयुक्तमिति शेषः - तस्य तद्वासस्थानमित्यनेनान्वयः - प्रारब्धवशाद्वेङ्कटाचलादिषु देहधारणादि दौर्घट्येन वासालाभे कथमित्यत्राह - यत्रेति - ऐकान्त्यं, पारमैकान्त्यं - तच्चानन्यप्रयोजनत्वे सत्यनन्योपायत्वम् - अस्मिन्निश्चलधियः । स्वस्माद्वर्णाश्रमादधिका एव गवेषणीया इति नियमप्युदासाय यस्य कस्यापीत्युक्तिः - कृतिनां, विशेषस्थलवासकृता वर्जनीयापचारभिरूणां “अयोध्या मधुरा माया” इत्यादिना मुनिभिरुदिताः । प्रायो देशाः, ...

सङ्ग्रहमिदं शङ्कोत्तरमुखेन विवृणोति - இருந்தநாளாள் इत्यादिणा - ...

மூலம். உடையவனாய் “एकान्ती व्यपदेष्टव्यो नैव ग्रामकुलादिभिः। विष्णुना व्यपदेष्टव्यस्तस्य सर्वं स एव हि” என்னும்படியாயிருக்கிற பரமீகாந்தி(க்கு) வृத்திக்கும் குணமாக வாசஸ்தானவிசேஷமேதென்னில், அர்யாவர்தாதி புண்யதேசங்கள் யுகஸ்வभावத்தாலே இப்போது வ்யாகுலங்களானபடியாலே சாதுவர்ண்யதர்மமும் ப்ரதிஸ்திமானவிடத்திலே வசிப்பானென்கிறதே இப்போதைக்கு உபாடேயம் - அவ்விடங்கள் தன்னிலும் “கருந்தடமுகில் வண்ணனைக் - ...

(சா.தீ.) யும். சாதுவர்ண்யதர்மம் ப்ரதிஸ்தித மானவிடத்தில். “यत्र वेदाश्च यज्ञाश्च तपस्सत्यं दमश्शमः । स वै देशो हि वस्सेव्यो मावोऽधर्मः पदास्पृशेत्” அதர்மங்களை காலாலுதையாதபடி இருக்கும் தேசம் அதுவே என்று சொல்லப்பட்டவிடத்திலே. இனி இத்தேசத்திலும் பாகவதோத்தரதேசம் பரிగாஹ்யம் என்கிறார். அவ்விடங்கள் தன்னிலும் இत्याடியால். கருந்தடமுகில்வண்ணனை. கருத்து பெருத்த மேய் போன்ற வர்ணனை. - ...

(சா.ஸ்வ.) விடம் கைஹ்யவிரூ஢மாகில் தவராரூபஸ்வரூபாலும், கைஹ்யத்தில் உத்கடர்சியாலும் தத்யோக்யஸ்தலவிசேஷம் கிடையாவிட்டால் ஆத்மதாரணமலபமானான அதிகாரி என்றபடி. ஁காந்திதி. ப்ரபந்நம் ப்ரஸி஢்நாயிருந்தாலும் ஑ாமகுலாடிகளாலே வ்யபதேசயோக்யனல்லாமையாலும், விஷ்ணுநா வ்யபதேஸ்தவ்யனாகையாலேயும் “आविद्यः प्राकृतः प्रोक्तो वैद्यो वैष्णव उच्चते । आविद्येन न केनापि वैद्यः किञ्चित्समाचरेत्” என்று ப்ராகூத சஹவாசாயோக்யனாகையாலும், ப்ராகூதஜநபூயிஸ்த்ரப்ரஸி஢்நா஑ாமாதிவாஸம் கூடாதென்று கருத்து - ஆகையால் வாஸஸ்தலம் இவ்அதிகாரிக்கு பூவோக்தஸ்தல மன்றிக்கே வேறுண்டோ வென்று ப்ரஸநதாத்பர்யம். சாமான்யதஸ்ஸர்வருக்கும் வாஸஸ்தலமாக ஃபிகள் சொன்ன அர்யாவர்தாதிதேச மில்லையோ? என்ன பரிஸேஸப்ரமாணத்தாலே உத்தரமருளிச்செய்கிறார். அர்யேதி. ப்ரஸி஢்நஸ்தலம் யுகஸ்வभावத்தாலே அயோக்யமானால் கத்யந்தராभावத்தாலே அப்ரஸி஢்ந மாயிருந்தாலும் தர்மப்ரதிஸ்தாயோக்யதேசமே உபாடேய மென்றபடி. சாதுவர்ண்யதர்மானு஑ுண மாயிருந்தாலும் “तव दास्यसुखैक सङ्गिनां भवनेष्वस्त्वपि कीटजन्म मे” என்றிருக்கிற அதிகாரிக்கு பாகவதரில்லாத விடம் வாஸயோக்யமாமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அவ்விடங்கள் தன்னிலும் இதி. சாதுவர்ண்யதர்மம் ப்ரதிஸ்தித மாயிருக்கிற தேசங்களுக்குள்ளே யென்றபடி. கருந்தட இதி. கரும், கருப்பாய். திடம், தூ஢மான, முகில், மேயம். வண்ணன், நூலநிபி஢மேயசதஷவர்ணனை. சஸாரதாப றரனான ஑்ரீகூஷ்ணனை யென்றபடி. ...

(சா.ப்ர.) பூயிஸ்ததேஸேஷபி சம்பவாத்பரமீகாந்திபி: கதம் தத்ர வஸ்தவ்யமத்யத்ராஹ - அவ்விடங்கள் தன்னிலும் இதி - தர்மப்ரதூரஸ்தலேஷ்வபீத்யர்த:। கருந்தடமுகில் வண்ணனை இत्याதி, சஸாரதாபற் ஜிவசர்ஸக்ஷணைகஸ்வபாவம் - ...

(சா.வி.) வசிப்பானென்கிறதுவே, வஸ்தவ்யமத்யேததேவ - இப்போதைக்கு ஁தத் சமயஸ்ய உபாடேயம் - “यत्र यज्ञाश्च वेदाश्च तपस्सत्यम्” இத்யுக்தஸ்தானமேவ ஑ாஹ்யமத்யர்த: - தத்ராபி பாகவதோத்தரக்ஷேத்ரமேவ பரி஑ாஹ்யமத்யாஹ - அவ்விடங்களில் - தன்னிலும் இதி - ததஸ்தானேஷ்வபி - கருந்தடமுகில் வண்ணனைக் கடைக்கொண்டு கைதொழும் பத்தர்கள் இருந்தவூரிலிருக்கும் மானிடரேத்தவங்கள் செய்தார் கொலோ - ...

(சா.சம்.) சர்வ “मातापि भ्राता” இத்யுக்தம் சர்வ - வ்யாகுலங்கள், ப்ராக்தநஸ்திதிஸூன்யா: தத்ராபி விசேஷ தர்மநிஸ்தஸ்யாஸ்ய ததபிவதர்மக் மனோஜ்ந் ஑்தலவிசேஷமாஹ - அவ்விடங்கள் தன்னிலும் இதி - கருந்தட இதி।...

மூலம் | கடைக்கொண்டுகைதொழும் பத்தர்களிருந்தவூரிலிருக்கு மானிடரெத்தவங்கள் செய்தார் கொலோ” என்கிறபடியே भागवतोत्तरமான देशं मुमुक्षुவுக்கு परिग्राह्यம் - “कलौ जगत्पतिं विष्णुं सर्वस्रष्टारमीश्वरम् नार्चयिष्यन्ति मैत्रेय पाषण्डोपहता जनाः” என்னச்செய்தே “कलौ खलु भविष्यन्ति नारायणपरायणाः । क्वचित्क्वचिन्महाभागा(द्रा) द्रमिडेषु च भूरिशः । ...

(சா.தி.) கடைக்கொண்டு, தங்களுக்கு ரக்ஷகனாக ஶரண்புக்கு. தன்னுடைய நையத் தை முன்னிட்டுக்கொண்டென்னுதல் தக்ஷைக்கு ரான ஶாகவதர் வசிக்கு மூரிலிருக்கிற மனுஷ்யர் பூர்வஜன்மங்களிலென்ன சுகூதம் பண்ணினார்களோ என்கை - இந்த யுகத்தில் மஹாஶாகவதருண்டோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். கலௌ ஜகத்பதிமதியாதி - ஜனா: பாஷண்டோபஹதாஸஸ்த: கலௌ விஷ்ணு நார்ச்சயிஷ்யந்தி - கலௌ ஖ல்தி. த்ரமிடதேஷமொழிய மத்த தேஷங்களில் ஶாகவதரோரிடத்தில் ஓரோருவர் ஶாவிர்ஶிவப்பர். த்ரமிடதேஷத்தி - ...

(சா.ஸா.) கடைக்கொண்டு, தங்களுக்கு ரக்ஷகனாக ஶரண்புக்கு - யதா - கடை, நையம் | ஸ்வநையத்தை முன்னிட்டுக்கொண்டு, கைதொழும் பத்தர்கள், ப்ரணாமாடிர்ச்சனம் பண்ணாநிற்கிற ஶக்தர்கள். இருந்தவூரில், வசியாநிற்கிறவூரிலே. இருக்கும் மானிடர், மனுஷ்யர். எத்தவம் செய்தார்கொலோ, ஜன்மாத்ரத்திலே எந்த தபஸ்ஸை புந்யத்தைப் பண்ணினார்களென்கை. சாமான்யதஸ்சாஸ்த்ரவஸ்யதா ப்ரயுக்தமாக சாதூர்வ்யதர்மயோக்யதேஷமும் பர்மகாந்திவ்யயுக்தமாக ஶாகவதோத்ரதேஷமும் வேண்டுகையால் உபயாகாரஸ்பந்நதேஷமே விவக்ஷித மென்று கருத்து - இந்த கலியுகத்திலே “कलौ जगत्पतिं विष्णुम्” இத்யாதி பராஸராதிஶ்ரீவாக்யங்களாலே ஶாகவதரேயில்லையென்று தோற்றுகையாலே ஶாகவதோத்ரதேஷமே வாஸஸ்தலமென்று சொல்லக்கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - கலௌ ஜகத்பதிமதியாதிநா - கலௌ ஖ல்தி | த்ரமிடவ்யதிரித்ததேஷேஷு க்வகித்ககித் விப்ரகீர்ணதயா மஹாஶாகவதா ஶவிஷ்யந்தி | த்ரமிடேஷு து ஶூர்ஸி ஶாவிர்ஶிவ்யந்திதி - ...

(சா.ப்ர.) ஶாகவந்தம் சன்யக் ஜாத்வா ததர்ச்சனபராணா ஶாகவதானாமாவாஸேஷு தைஸஹ நிவஸந்தோ ஜனா: கிஹஸம் வா தபோ அகூர்வநித்யர்த: - நநு “त्रिपुण्ड्रधारिणो यूयं भस्मोद्धूलनतत्पराः । भविष्यथ त्रयी बाह्यास्संप्राप्ते तु कलौ युगे । कलौ जगत्पतिम्” இத்யாதி ப்ரமாதை: கலியுகே ஶாகவதா எவ ந ஸந்தித்யுக்தை: கதம் தத்ப்ரகூரதேஷே வாஸோ வித்யித இத்யாஸஹ்ய பர்ஹரதி கலௌ ஜகத்பதிமதியாதிநா - “यत्र यत्र हि नीतिस्याद्वैष्णवी शिष्टसम्मता । तत्र तत्र वसेन्नित्यं नान्यत्रेति मतिर्मम” இத்யாதிப்ரமாதாஹ்மோத்ரஸ்ய ஶாகவதஶிமதஸ்தலஸ்யாபி ஶாகவத பர்ஶுஹிதவ் எவ பர்ஶுஹிதவ்மதி ஶாவ: | - ...

(சா.வி.) கரும், நலஸ்ய | தடம், சாந்த்ரஸ்ய | முகில், மேதஸ்ய | வண்ணன், வர்ண இவ வர்ணோயஸ்ய தம் - கடை, தூர்ம் - அத்யந்தம் - கொண்டு, ஸ்வீகூத்ய | கை, ஹஸ்தே - தொழும், ஶாராஹயதி: - பத்தர்கள், ஶக்தை:, இருந்த, அஹிஸ்தி - ஊர், ஶ்ராமே - இருக்கும், வித்யமானா: - மானிடர், மனுஷ்யா: - எத்தவங்கள், கானி தபாஸி - செய்தார்கொலோ, கூதவந்த: என்னச்செய்தே, இத்யுக்தவதேஸி - கலௌ ஖ல்தி - ...

(சா.ஸம்.) அதி நலவிஸாலமேதவர்ணமநதிஸமீபே கூதாஜ்ஜலிபுதஶக்தாவாஸஜனபதாவாஸமனுஷ்யா: கிம் தபோவிஸேஷமகூர்வந் - ஶாகவதோத்ரம், ஶாகவதப்ரதானகம் - பாஷண்டோபஹதேஸஸ்திந் கலியுகே ஶாகவதப்ரகூரோ தேஷ: க இத்யத்ராஹ - கலாவித்யாதிநா | மஹாஶாகா:, மஹாத்மான: | - ...

(सा.सं.) प्रतीची शब्देन सिन्धुनदीप्रमुखाः गृह्यन्ते - भागवतोत्तरो धर्मोत्तरश्च देशः परिग्राह्य इत्यत्र भगवदुक्तिं प्रमाणयति - तिरुनारायणीयऋक्७७ इति - शान्तिपर्वणि नारायणीये - ...

மூலம்। கதம் வஸ்தவ்யமஸ்மாபிர்ஃவஸ்தவ்ந:” என்று தேவார்களும் ஋ஷிகளும் விண்ணப்பம் செய்ய “ஃரவோ யத்ர பூஜ்யந்தே சாஃபுவூதாஸ்மாந்விதா: । வஸ்தவ்யம் தத்ர யுஷ்மாபிர்யத்ர த்மோ ந ஃயீயதே । யத்ர வேதாஸ்ச யஜ்ஞாஸ்ச தபஸஸ்த்யம் தமஸ்ததா । ஃஸிதா ச த்மஸ்யஸ்யுத்தா ப்ரதேயஸ்யுரோத்தமா: । ச வஃ தேஸோ ஃ ஃ வஸ்சேவ்யோ மா வோஸ்த்ம: பதாஸ்புஷேத்” என்று ஃரவாந் அருளிச்செய்தான் - அவ்விடங்கள் தன்னில் உகந்தருளின திவ்யதேஸங்க்ளிலே தனக்கு கைர்யத்துக்கு சௌக்யம் முள்ளவிடத்திலே நிரந்தரவாஸம் பண்ண உத்திதம் - ...

(சா.தீ.) கலியுரே ப்ராஸ்தே என்றபடி - ஃரவ இதி - யஸ்மிந் தேஸே ஃரவ: பூர்வோத்தா: நாராயணபராயணா: யத்ர ச ஃரவதஸந்நிதானாத்த்மோ ந ஃயீயதே தத்ர ஃவத்வி: வஸ்தவ்யமதி - யத்ர வேதா அதீயந்தே தீர்விஃதா யஜ்ஞா: பஞ்ஃ மஃயஜ்ஞாஸ்ச தப:, ஃவவ்ரணாஸ்ரமாசார: - த்மஸ்யுதா ஃஸிதா, ஜ்யோதிஸ்தோமாதி: யஜ்ஞா: ப்ரவர்தந்தே ச ஃவ தேஸோ யுஷ்மாபிஸ்சேவ்ய: - ஃவம் ஃஸத்யத்ம: யுஷ்மாந் பீதயேத் என்கே - அந்த ஃரவத்க்ஸேத்ரங்கள் தன்னிலும் கைர்யஸௌக்யம் முள்ளவிடத்திலே வஸிக்கே உத்திதம் மென்னு மத்தை - ...

(சா.ஸ்வா.) மூருத்தே ஃஸதி - கலியுர இத்யர்த: - ஃரவ இதி । ஃஸஃநவூதா: - நிரஃதீந்த்ரியா ஃரவ: ஃரேஸ்தா: பூர்வோத்தா: நாராயண பராயணா ஃரவதா: யத்ர தேஸே பூஜ்யந்தே தத்ர ஃரவத ப்ரதேய ஃவத்விர்வஸ்தவ்யம் - யத்ர ஃரவத ஃஸந்நிதானாத்த்மோ ந ஃயீயதே - தத்ரேதி பூர்வோந்வய: - யத்ர, யத்ர த்மோ ந ஃயீயதே - யத்ர வேதா: । யத்ர த்விஃதா: பஞ்ஃமஃயஜ்ஞா: - தப:, உபாஸநாதிதம் । ஃஸத்யம், யதார்தவசநம் । தம:, இந்நியநிரஃத: । த்மஸ்யுத்தா:, த்மஸ்யுத்தபஸாதி விஸஸநஸாஃயஜ்யோதிஸ்தோமாதித்யஜ்ஞாஸ்ச ப்ரதேய:, ஃ ஃ ரோத்தமா: ! வ:, ச தேஸ்சேவ்ய: - வ: யுஷ்மாந் அத்ம: பதாபி ந ஃபுஷேத் - துதோ வசேதித்யர்த: - அத்மஸ்ய பாதநிதானாவகாஸோஃபி நாஸ்தீத்யர்த: । இப்படி ஃரவதோத்தரமான த்மதேஸம் பரிஃராஃய்மென்று சோல்லப்போமோ? அப்போது ஆழ்வார்களும் அசாரியர்களும் நியமேந உகந்தருளின திவ்யதேஸவாஸம் பண்ணுகிறதுவும் “எம்பெருமான ப்ரான்மலையிலேதேனு மாவேனே” என்றும் “ஸ்ரீரஃஃபவநததீஸு வர்திஸீயே” என்றும், திவ்யதேஸவாஸத்தை அஸாஸிக்கிறதுவுங் கூடாதொழியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவ்விடங்கள் தன்னில் இதி. ஃரவதோத்தரமான த்மதேஸங்களுக்குள்ளே ஃகாஸ்யம் கிடையாவிட்டால் உகந்தருளின திவ்யதேஸம் வாஸயோஃயமாமோ? என்கிற ஃஃஃவாரணார்த் கைர்யத்துக்கு இதி - ஃரவதோத்தரமான திவ்யதேஸவாஸமே உத்திதமாகையால் ஆழ்வார்களும் அசாரியர்களும் அத்தை அஸாஸித்தார்களென்று கருத்து இப்படி ஃமான்யத: உகந்தருளின திவ்யதேஸம் வாஸத்துக்கு உத்திதமாகில் ரதத்திலே “யாவச்சரீரபாத மத்ரேவ ஃரீரஃஃ ஃபுஃமாஸ்வ.” என்று விஸேஸித்து - ...

(சா.ப்ர.) ஃரவ இத்யர்த: - நநூதாகாரயுத்தானாமநேகஸம் ஃதலானாம் வித்யமானத்வாத் - “ஸமஸௌரஃபஸுபுமாஸு ச்யோதந்மகரந்ந் விந்நுதாராஸு । கலிகாஸுரஸாலதரோ: கா வா பரிஃஃரது மத்யுகர: கலிகாமு ॥ “இத்யுத்தரீத்யா ஃதானவிஸேஸநிர்ணயோ ந ஃயாதித்யத்ராஃ - அவ்விடங்கள் தன்னில் இதி - உத்தரூணாந்விதேஸு தேஸ்பி நநு ஃரவதாஃபிமத ஃரவத்க்ஸேத்ரே ஃவானூலே வஸ்தவ்யதோத்திஸ்சாவாரணாஃப்யகாரோத்தி - ...

(சா.வி.) கஸ்சித்ரத்விஸேஸ: - மா வோஸ்த்ம: பதாஸ்புஷேத், அத்மநிரத: யுஷ்மாந்பதா - ...

மூலம்! இத்தை “யாவच्छரிரபாதமत्रैव श्रीरङ्गे सुखमास्व” என்று சத்வோத்தரங்களான பகவத்க்ஷேத்ரங்களுக்கு
 ப்ரதர்ஸனார்த்தமாக வருளிச்செய்தான் - பகவத்க்ஷேத்ரங்களே விவேகிக்கு வாசஸ்தான மென்னுமிடத்தை “யத்
 நாராயணோ தேவ: பரமாத்மா சநாதன: | தத்புண்யம் தத்பரம் ப்ரஹ் தத்தீர்த்தம் தத்போவநம் || தத்ர தேவர்ப்யஸ்சிஹ்யாஸ்சரவே சைவ
 தபோதநா:|” என்று ஆரண்யபர்வத்த்தில் தீர்த்தயாத்ரையிலும் “கோமந்த: பர்வதோ ராஜந்ஸுமஹாந்ஸர்வதாதுமான् | வஸதே
 பகவான்யத்ர ஸ்ரீமான்கமலலோசந: || மோக்ஷிபிஸ்ச்ஸ்துதோ நித்யம் ப்ரபுர்நாராயணோ ஹரி:” என்று ப்ரதேஸாந்தரத்தில்
 மஹர்ஷியருளிச் செய்தான். ஸ்ரீவால்மீகிபகவானாலும் “ஸுபகஷ்சித்ரகூடோ஽ஸௌ கிரிராஜோபமோ கிரி: |
 யஸ்மிந்வஸதி காசுதஸ்த: கஸுபேரீவ நந்நதே” என்கிறவிடத்தில் பகவததக்ஷிஸ்தக்ஷேத்ரத்தினுடைய - ...

(சா.தொ.) ஸ்ரீஹிஷ்காரரருளிச்செய்தாரென்கிறார் - இத்தை யாவச்சுரீரெத்யாடியால் - ப்ரடர்ஸனார்த்மாக, உபலக்ஷணமாக ஹகவத்க்ஷெத்ரமே வஸ்தவ்யமென்னுமத்தை ஸ்ரீவேதவ்யாஸ ஹகவானும் அருளிச் செய்தானென்கிறார் - ஹகவத் க்ஷெத்ரங்களே இத்யாடியால் - தத்பர஑்ரஹ், க்ஷெத்ரேஸு பரிபுடம் - தபொதநா: வஸந்தீதி ஸேஷ: - தத்ர தபொதநா: வஸந்தி என்கையால் அந்ததேஸமே வஸ்தவ்ய மென்றதாயிற்று - ஸர்வதாதுமான, ஸர்வே தாதவொகூரிகா: மனஸிலாதயொயத்ர ஸ: - மொக்ஷிஹி:, முமுகுஹி: - ஸ்ரீவால்மீகிஹகவானும் ஸ்ரீமத்ராமாயணத்தில் அவ் அர்தத்தை ப்ரதிபாதித்தானென்கிறார் - ஸ்ரீவால்மீகிஹகவானாலும் இத்யாடியால் - ஸுஹகஸ்சித்ரகூட: - ...

(சா.ஸ்வ.) சாவதாரணமாக வாகஸஸ்தலகதனம் விரோத்யாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இத்தை
இதி - கெரலாதி டிவ்யதேஸம் சர்வோத்தர மல்லாமையாலே தத்வவக்ஷேதார்த்தமாக சர்வோத்தரகதனம் | விஷேஸோக்தியும்
சர்வதிவ்யதேஸோபலக்ஷணமாகையாலே விரோதமில்லையென்று கருத்து. ஜ்ஞானசூன்ய
னாயிருக்கும்வனுக்கன்றோ க்ஷேத்ரவாஸநியமம். விவேகியாய் ஜ்ஞாதாவான ப்ரபந்நனுக்கு
஁கா஁யானு஁புநதேஸமொழிய - திவ்யதேஸநியமமுண்டோ? வென்ன அதுக்கு ப்ரமாணமருளிச்
செய்கிறார். ஁கவத்க்ஷேத்ரங்களே இதி - தத்பரம்ப்ர஁ம, தத்சர்வத: பரிவூதமத்யத்ய: - ஁வ காரஸ்ய தத்ரேத்யத்ரான்வய:
- தத்ரேவ வஸந்தீத்யத்ய: | சர்வதாதுமானு, சர்வே தாதவ: | ஁ரீகா: , மநஸ்திலாடயத்யத்ர யத்ர ச: - மோக்ஷி஁: ,
முமுக்ஷு஁ரித்யத்ய: | சர்வே சேவ தபோதநா: என்றும், மோக்ஷி஁: என்றும், சொல்லுகையாலே ஁கவதததிஸ்தி
க்ஷேத்ரமே ஜ்ஞாதாவுக்கும் வாகஸஸ்தலமென்று கருத்து. ஆனால் ஁ரீராமாயணத்திலே ஁பிகளுடைய
சாந்நித்யாதி஁களை முன்னிட்டுக்கொண்டு சித்ரகூடாதிப்ரதேஸங்களில் சக்ரவர்த்தித்திருமகன்
வசித்தாரென்று சொல்லி ஁கவத்வாஸத்தாலே க்ஷேத்ரத்துக்கு அதித்யம் சொல்லாமலிருக்கிறது
விரோத்யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஁ரீவால்மீகி ஁கவானாலும் இதி | யஸ்தின் - ...

(सा.प्र.) विरुद्धेत्याशङ्क्याह - இஞ்ஞக இத்யादि - देवतान्तरतदीय प्रचुरस्थल मेवावधारणस्वव्यवच्छेद्यमिति भावः - भगवद्वागवताभितस्थले वस्तव्यमित्युक्तेः पक्षपातकृतत्वव्यावृत्त्यर्थं प्रमाणान्याह - भगवत् क्षेत्राங்கुल इत्यादिना - ननु भगवद्वागवत कैङ्कर्यन्तिगुण्यार्थ - ...

(சா.வி.) மா ஸ்பृஷேத் - ந திரஸ்குர்யாதீத்யர்த: । வால்மீகிப஑வாணாஸ்தும், வால்மீகி ப஑வதாபி -
 சூசி஑்஑பப்ட்டது, ...

(सा.सं.) “हे ब्रह्मन् तत्परं श्रेष्ठं - गोमन्त पर्वते शौरिम्” इत्युक्तो गोमन्तपर्वतः - ...

(சா.சं.) எல்லைகள் இत्यादिना । क्रोशक्रोशयुगक्रोशत्रयादिषु पूर्वपूर्व देश वासफलाधिक्यं - ...

मूलं। “यत्किञ्चिदपि कुर्वाणो विष्णोरायतने वसेत्। न किञ्चिदपि कुर्वाणो विष्णोरायतने वसेत्” என்கிற படியே புவூதினுவூதி களாலே வல்ல கைடூர்யத்தைப் பண்ணிக்கொண்டு பகவதூகவதாபிமான்விசயமான் - சர்வோதரக்சேத்ரத்திலே வசிக்கை உசிதம் - “நிஃகூஃதேந்ந்ரித்யகூராமோ யத்ர யத்ர வசேத்ர:। தத்ர தத்ர கुरुக்சேத்ரம் நைமிசம் பூக்ரம் ததா” என்று சொல்லுகிற இது கத்யந்தரமில்லாதபோது ஏதேனுமொரு தேசத்திலே வசித்தாலும் இவன் வசத்தாலே அத்தேசமும் ப்ரசஸ்த் மாமென்கைக்காக

(சா.தீ.) விசேஷமும், ஸ்ரேயோவிசேஷமும் - யத்கிஞ்சிடபிதி - புவூதிரூபேஷு மான்ச வாசிக காயிக கைடூர்யேஷு ஏதாகிலுமொரு கைடூர்ய பண்ணுவான் பகவத் க்சேத்ரத்திலே வசிக்கக்கடவன் - ந கிஞ்சிடபிதி குர்வாணோஃபிதி தத்ரேவ வசேத் - அபசாராதிசமகுர்வாண: நிவூதிக்கைடூர்யநிஸ்த இத்யர்த: - இனி “நிஃகூஃதேந்ந்ரித்யகூராமோ யத்ர யத்ர வசேத்ர:” என்றது அபதிஷயமென்கிறார் - நிஃகூஃதேதித்யந்தரம், - ...

(சா.ஸ்வா.) புவூதிகளாலே, விஃத கைடூர்யத்தாலே - நிவூதிகளாலே, நிஸித்தநிவூதியாலேயாத லென்றபடி. விஃத காயிக வாசிக மான்சிக கைடூர்யேஷு சக்யம் யத்கிஞ்சித்குர்வாணோ பகவத்க்சேத்ரே வசேத் - இல்லையாகில் ந கிஞ்சிடபிதி குர்வாண:, நிஸித்தமபசாரம் ந குர்வாணோஃபிதி வா வசேதித்யர்த:। நாராயணியவசனங்களுலும் பாரதாதி க்சேத்ர வாச சாதிச வசனங்களுலும். பகவதூகவதாபிமத் சத்வோதரக்சேத்ரமே வாசஸ்தலமென்று கருத்து. இப்படி பகவதூகவதாபிமான் விசய சத்வோதரக்சேத்ரமே வாசஸ்தலமாகில் “நிஃகூஃதேந்ந்ரித்யகூராமோ யத்ர யத்ர வசேத்ர:। தத்ர தத்ர கुरुக்சேத்ரம் நைமிசம் பூக்ரம் ததா” என்று ஃநிநதேசத்துக்கும் - பாகவதவாசத்தாலே அதிசயம் சொல்லுகிறது விர்வோதித்யாதோ? ஃநிநதேசமாகையாலே பாகவதனே வசிக்கக்கூடாதே! அது கुरुக்சேத்ராதி துல்யமாகில் சர்வர்க்குமதுவே வாசஸ்தலமாக ப்ரசஸ்தித்யாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - நிஃகூஃதேதி। ப்ரசஸ்தேதி, பாகவதாதிஸ்தித தேசப்ரஸம்சார்த் ...

(சா.ப்ர.) யத்கிஞ்சிடதித்யாதிநா - நநு “தோர்யேஸ்வபச கூஃதே” த்யாதிஷு துர்தேச வாசினாமபி மோகாவ - ...

(சா.வி.) யத்கிஞ்சிடபிதி இதி, காயிக வாசநிகமான்சிக புவூதிரூப கைடூர்ய குர்வாணோ விஷ்ணோராயதநே வசேத் - ந கிஞ்சிடபிதி, கிஞ்சிடபசாராத்மகம் ந குர்வாணோ விஷ்ணோராயதநே வசேத் - அபான்வாயுவிமோக்ஷண நிஸிவந மூத்ரோத்சகாரிதி பரிஃதர்ந் வசேதித்யர்த:। நிவூதிரூபகைடூர்ய குர்வந் வசேதித்யர்த:। அபராதிபரிஃதர் எவ நிவூதிரூப கைடூர்யமிதி பாவ: - நநு நிஃகூஃதேந்ந்ரித்யகூராமோ யத்ரேத்யஸ்ய கா கதிரித்யத்ராஃ - நிஃகூஃதேதி - ததா துஷ்டேந்ந்ரித்யவசாசுசிததமித்யஸ்ய ப்ரபந்நேதர்விசயதவமேவ ப்ரபந்நஸ்ய து - ...

(சா.சம்.) விபக்யோக்தேத்யர்த: - சத்வோதர பகவத்க்சேத்ரஸ்யேவ வாசஸ்தான்தவ மித்யுக்தமர்த் நிஃகமயதி, ஆகையால் இதி। யத்கிஞ்சிடபிதி, ஸ்வரூபோசிதம் கிஞ்சித்காரம் குர்வாண:, விஷ்ணோராயதநே வசேத் ஸ்வல்பமபி சதகூணதயா விவதிதி। கிஞ்சிடபிதி, கிஞ்சித்காரம் ந குர்வாணோஃபிதி விஷ்ணோராயதநே வசேத்। தஸ்யாபிதி க்ரமேண கிஞ்சித்காராதிஷு ருசிரூபத்யத் இதி பாவ: - யதூ அகூத்யம் கிஞ்சிடபிதி குர்வாணோ விஷ்ணோராயதநே வசேத் - தஸ்யாபிதி தத்ர சதகூணதவாதிதி பாவ:। அகூத்யம், ந கிஞ்சிடபிதி। ஸ்வதர்மஸ்தஸ்ய வசிதும் ஃரோர் பதநாய வா கிம் தேசவிசேஷ கவேஷேத்யபிபாயகானா் “நிஃகூஃதேந்ந்ரித்யகூராம:। க்ஞானசமாகூலம்” இத்யாதிநாமேததிசாரோக்தார்தாவிருத்தமபிபாயமாஃ - நிஃகூஃதேதித்யாதிநா - இதற்கு - ததேச - ...

மூல். இதுக்கு ஷாண்டிலி வृத்தாந்தமுதாஹணமாகக் கண்டுகொள்வது. ஆகையால் “ஜானசமகாலமுக்தவா கைவல்யம் யாதி கதஸோக: । தீர்த்தேஷ்வபசுரீஹே வா நஃஸ்மூதிரபி பரித்யஜந்நேஹம்” என்று ஸரீர பாத்தத்துக்கு ...

(சா.தீ.) ஸகவத்ஸ்தேத்ரவாஸ கிடையாத போதென்கை. கத்யந்தர மில்லாத என்னுமதுக்கு ஷாண்டிலிவृத்தாந்தமுதாஹண மென்கிறார் - இதுக்கென்று - ஷாண்டிலியாவாள் ஹீனமான சமுத்ரதீபத்தில் வசிக்குமொரு ஸாகவதீ - ப்ரபந்நனுக்கு மரணகாலத்தில் டேஷவிஸேஷநியம மில்லை என்கையால் வாஸத்துக்கும் டேஷவிஸேஷநியமமுமில்லை என்று தோற்றுக்கிற தென்று அருளிச்செய்கிறார் - ஆகையால் இத்யாதினா ஜான சமகால மிதி - யாதொருவன், ஜானசமகாலம், யதா ஜானோதயஸ்ததா இம் மந்நமுக்தவா - ஸரணவரணம் கருதேத்யர்த்த: - அநந்தரம், தீர்த்தே பரிஸுத்ரமான ஸகவத்ஸ்தேத்திலேயாதல் அதிசுத்ரமான ஸ்வபாக்ஷனுடைய கூஹத்திலேயாதல் டேஹத்தைவிடுகிறான் அப்போது. நஃஸ்மூதி: , நஃஸ்மூதி - மரணாத்பர கதஸோகஸந் । கைவல்யம், மோக்ஷத்தை அடையுமென்கை ...

(சா.ஸவா.) மாகையாலேயும் கத்யந்தர மில்லாதபோது ஹீனதேஸத்திலும் வசிக்கலாமென்று தோற்றுவிக்கைக் காகையாலும் விரோஹமில்லையென்று கருத்து. கத்யந்தர மில்லாதபோது ஸாகவதனுக்கு ஹீனதேஸத்தில் வாஸகூடுமோ? கூடினாலும் ததவாஸத்தாலே ஹீனதேஸத்துக்கு ப்ராஸஸ்த்ய்தான் கூடுமோ? இதிஹாஸபுராணங்களிலே இதுக்கு உதாஹணமில்லாமையாலே இந்த ப்ரமாணம் நிர்விஸய மன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இதுக்கு இதி । ஷாண்டிலி என்கிற மஹா ஸாகவதீ சமுத்ரதீபத்திலே வசிக்கையைக் கண்டு பெரியதிருவடி இந்த ஹீனதேஸத்திலே வசிக்கவேணுமோவென்று மனஸ்ஸிலே எண்ணுகையாலே அவருக்கு பக்ஷதாஹரூபானர்த்த கான்கையாலிது உதாஹணமாகக் குறையில்லையென்றபடி. ப்ரபந்நனுக்கு “ஜானசமகாலமுக்தவா கைவல்யம் யாதி கதஸோக: । தீர்த்தே ஸ்வபசுரீஹே வா நஃஸ்மூதிரபி பரித்யஜந்நேஹம்” என்று மரணகாலத்திலும் கூட டேஸநியமமில்லை யென்று சொல்லுகையாலே வாஸஸ்தலநியமமுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஆகையால் இதி । ஆகையால் கத்யந்தராஹவத்தில் ஹீனதேஸமுமிவன் வாஸத்தாலே ப்ரஸஸ்தனாகையாலே. ஜான சமகாலம் யதாஜாஸஜ்ஜாதம் ததவீதம்மந்நமுக்தவா ஸரணம் ப்ரபதேத்யர்த்த: । தீர்த்தே ஸ்வபசுரீஹே வா நஃஸ்மூதிரபி - ...

(சா.ப்ர.) கமானஸ்தானவிஸேஷே வஸ்தவ்யதா நியமஸித்திரித்யத்ர ப்ராஸந்தகர்மவஸாத் திவ்யதேஸ வாஸாலாஸே தஸ்தாடேவ யத்ர க்ஷித்தேஹத்யாஸேஸி “யது சைவாஸ்மிந் ஸவ்யம் குவீந்தி - யதுசந அர்ச்சிஸமேவாஸி சம்ஸவந்தி” இத்யாஸ்ய, “ஸ ஂநாந் ப்ரஹ்ம கமயதி” இதி ஜானசமகாலமியதாடே: “ஸவ்யம் வ்யக்ததேஸே விபிந விஸயே வா விதீவஸாத்ரஸஸ்தே துஸ்தே வா க்ஷசநஸமயேத்யுக்தவபுஷ: । முகூந்நஸ்த்ய்யந்த ப்ரதீதம்ஹிமா ஸோஸயமநத்யாந் ப்ரபந்நானுத்ரத்ய ஸ்வபத மநபாயம் கமயதி” இத்யுக்த ப்ரகாரேண ப்ரமபுருஷார்த்தப்ராஸ்தீஸம்ஸயோ நாஸ்தீத்யத்ர தாத்பரியாத்வயாஸே ததாத்வேஸி சத்யாஜ்ஜதீஸ வாஸநியம: ஸித்த்யே டேவத்யாஸிப்ரேத்யாஹ - ஆகையால் இத்யாதினா - ...

(சா.வி.) தந்நியமோ நாஸ்தி - தத்ர ப்ரஸஸ்ததேஹாஹவாதியதேததர்த்தமேவ ஜானசம காலமுக்தவா இதி வசநம் து ஸதி ஸம்ஸே திவ்யதேஸ நிவாஸார்த்தமியதாஹ - ஜானசமகாலமிதி - யதா ஜானோதய: ததவீதம்மந்நமுக்தவா, ஸரணவரணம் கருதேத்யர்த்த: - கைவல்யம், மோக்ஷம் - ...

(சா.ஸ.) ப்ரஸஸ்தாட்யாஸாண்டிலி ஸபராலயஸ்தேதி வृத்தாந்த: - “அந்த்யகாலே து மாமேவ ஸ்மரந்முக்தவா” இத்யனேந துல்யார்த்தோஸ்யம் - ஜான சமகாலமுக்தவேதி ததா - டேஹபரித்யாஸதஸாட்யாஸம் பரித்யஜந் பரித்யாஸானு - ...

மூல்। ஒரு தேசவிசேஷநியம மில்லையென்றதுவும் எப்படிக்கும் ஫லத்தில் இழிவில்லையென்கைக்காக.

ஆராதவருளமுதம் - ...

(சா.தி.) இனி பகவத்க்ஷேத்ரங்களில் ப்ரதானமான கோயில், திருமலை, பெருமாள்கோயில் விஷயமாக க்ரமேணமூன்று பாட்டருளிச்செய்கிறார் - அதில் முந்தத் திருப்பதிகளில் ப்ரதான தமமான ஶ்ரீரங்கக்ஷேத்ர திவ்யவிமான விஷயமான பாட்டு. ஆராத இत्याதி । ஆராதவருளமுதம், அருளுடைய வாரா - ...

(சா.ஸா.) தேஹ் பரித்யஜந்மரணாந்ந்ரம் கதது:க்ஸஸ்ந் கைவல்யம் யாதி - மோக்ஷம் யாதித்யர்த: ।

இப்படி பகவத்க்ஷேத்ரங்களில் ப்ரதானமான சத்வோத்தரக்ஷேத்ரங்களிலே வசிக்கை உசித மென்கிறது கூடுமோ? அப்போ ஶ்ரீரங்க வृषाचल हस्तिगिरि प्रमुख दिव्यदेशங்களிலே வாசம் ஶக்யமாயிருந்தாலும் அதுகளைவிட்டு பகவத்க்ஷேத்ரவா விசேஷாக்ஷேத்ரான்தரங்களிலேயும் வாசம் ப்ரஸங்கியாதோ? இஷ்டாப்தி என்னில் “யாவக்ஷ்ரோரபாதமத்ரேவ ஶ்ரீரங்கே சுஶமாஸ்வ” என்கிற கத்யோக்தி விரோத்யாதோ? அது ஶர்வ் க்ஷேத்ரங்களுக்கும் உபலக்ஷணமென்னில் அப்போது “அத்ரேவ ஶ்ரீரங்கே” என்று ஶ்ரீரங்கக்ஷேத்ரகதநமுகேநைவ உபலக்ஷிக்கவேணுமோ? க்ஷேத்ரான்தரகதநமுகேநாப்யுபலக்ஷிக்கலாமே யென்ன பகவத்க்ஷேத்ரவிமான விஷய சத்வோத்தர தேசங்களுக்குள்ளேயும் ஶ்வயம் வ்யக்தத்வாத் சமஸ்தபூர்வாச்சார்யாபிமதத்வாத்ஸர்வேஷ் ப்ராபகத்வாத்ஸர்வா நிஷ்டநிவர்தகத்வாத்ஸர்வோத்தரத்வாத்நயைச்சாஸாதாரண ஹேதுபி: கோயில் திருமலை பெருமாள்கோயில்களை ப்ரதானஸ்தலமென்று தோற்றுகைக்காக அக்ஷம் ஶ்வயவ்யக்தமென்று பூர்வ் பூர்வ் ஶ்ரேஷ் ஠ாகையாலே அந்த க்ரமத்திலே மூன்று ஶ்தலவிஷய மாக மூன்றுபாட்டருளிச்செய்கிறார். ஆராத இत्याதிநா । திவ்யதேசேஷு ஶ்ரீரங்கஸ்யேவ ப்ராதான்யத்தாலே கத்யத்திலே தத்கதந மென்று கருத்து - ...

(சா.ப்ர.) எப்படிக்கும் ஶர்வதா - எவ் பாகவத பரிஶ்ருதபகவத்க்ஷேத்ரேஷு வஸ்தவ்யத்வமுக்தவா தானி கானிதி ஜிஜ்ஞாஸாயா தेषா ஶர்வேஷா முக்தௌ ஶ்ரந்யவிஸ்தரஸ்யாதிதி தेषு ப்ரதான ஶ்தானானி ப்ரதர்ஷயந் தेषுபி ப்ரதானதயா பூர்வாச்சார்யை: “ஆராமம் சூழ்ந்தவரங்கம்” இत्याதிபூக்தம் ஶ்ரீரங்கம் ப்ரதமமாஹ - ஆராத இत्याதிநா - ஆராதவருளமுதம் ப்ரபாதிந்தகோயில், நிரவதிக க்ருபா - ...

(சா.வி.) எப்படிக்கும், ஶர்வதா - இழிவில்லை, ஶங்கயோ நாஸ்தி । என்கைக்காக அததர்தம் । நது சதி ஶங்கவே திவ்யதேசபரிஶ்ருதார்தம்மிதி பாவ: - ...

பகவத்பிவ்யக்தி தேசேஷு ப்ரஸித்ட்ர மஹிந்: ஶ்ரீரங்க வேங்கடாசல ஹஸ்திஶிரிந் ப்ரஸங்கஸந் ப்ரதம் ஶ்ரீரங்கம். ப்ரஸங்கஸதி - ஆராத இत्याதிநா । ஆராத, அநவரதானுபவேஷிபி அலம் பூத்டி மததத் - அருளமுதம், க்ருபாவதமதம் । -

(சா.ஸ.) ஶுணாவஸ்தாயா நஷ்ஸும்திஸ்சந்நவஸ்திதோஷிபி இத்யர்த: - உக்த்வேதி பாஷே மஹாவிஸ்வாஸசமகாலே த்வமே வோபாயபூதோ மே ப்ரவேத்யர்த: - எவ் சதி அஹ் ஶ்மராமிதி யதா ஶ்ருதானுஶுணம் ப்ரவதி - ஶ்மாரயாமித்யததர்தம் பூர்வோக்தார்தம் எவாஸ்ய ரமணிய: -

ஸாரஜ்ஞானா ரஸிகானா ச ப்ரமேகாந்நிநா ஶ்ரீரங்கவृஷ்ணிஸத்யத்ரதாஶ்யேஷு அந்யதமஸ்ய வாஸஸ்தானதா ஶ்வாபிமததா தத்தத்வைபவ ப்ரஶ்யாபந முகேந காதாத்ரயேண ப்ரகடயதி । ஆராத இत्याதிநா । ஆராத - ...

(सा.सं.) अपर्याप्तकृपया, अपर्याप्तिर्नाम सकृदञ्जलिर्नैकस्य विभूतिद्वयेन सह स्वात्मदानेऽपि देयान्तरान्वेषणवत्त्वम् । एवं भूतकृपारूपामृतोद्गमस्थानरूपसर्वेश्वरावासगृहम् । अम्बुजासनेनायोध्याधिपानां राज्ञामाराध्यत्वेन स्वात्मदस्य स्वामिनो वासगृहम् ।

மூல்! சேராதபயனெல்லாம் சேர்க்கும் கோயில், செழுமறையின் முதலெழுத்துச் சேர்ந்த கோயில், தீராதவினையனைத்தும் தீர்க்கும் கோயில் - ...

(சா.தி.) श्रीविभीषणांभुवानुக்கு ரக்ஷகமான கோயில், சேராதபயனெல்லாம் சேர்க்கும் கோயில், अन्यत्र लभियாத अभिलषित फलங்களெல்லாம் லபிக்கும் கோயில் - செழுமறையின் முதலெழுத்து: சேர்ந்தகோயில், श्लाघ्यமானவேதத்தின் முதலெழுத்து प्रणवम् அதுக்கொத்தகோயில் - அதாவது प्रणवं सर्वशेषियान श्रियः पतियைக் காட்டுமாப்போலே தானும் सर्वरक्षक सर्वशेषियைக்காட்டுகை. தீராதவினையனைத்தும் தீர்க்கும் கோயில், போகாத दुष्कर्मங்களெல்லாவற்றையும் போக்கும் கோயில். இப்படிப்பட்ட - ...

(சா.சுவா.) பண்ணின विभीषणனுக்குத் துணையாம், ரக்ஷகமான, கோயில், विमानम् । இவ்வளவால் नित्यविभूतियில் நின்றும் ब्रह्मभवनத்திலே स्वयं व्यक्तமாக आविर्भविத்து அதில் நின்றும் திருவயோத்யையிலே எழுந்தருளி राजाக்களால் आराधितமாய், திருமகளாலும் आराधितமாய் विभीषणரோடே எழுந்தருளி श्रीरङ्गदिव्य नगरத்திலே स्थायियாயிருக்கிற पुराणवृत्तान्तं சொல்லப்பட்டது - சேராத, अन्यत्र लभियாத. பயனெல்லாம், फल மெல்லாம், சேர்க்கும், प्रापिக்கும். கோயில், चतुर्विधसमस्तपुरुषार्थ साधनदिव्य विमान மென்றபடி - செழுமறையின், श्लाघ्यமான வேதத்தின். முதலெழுத்து, प्रथमाक्षरम् - “यद्वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः । अमित्येवध्यायथात्मानम् । ओमित्येवं सदा विष्ठाः पठध्वं ध्यात केशवम्” इत्यादिषु परत्व प्रकाशकतया प्रसिद्धमान प्रथमाक्षर रूप प्रणवमென்றபடி. சேர்ந்த, अर्थத்தாலும் आकृतियாலும் शेषिपरतत्त्व प्रकाशकतया “विमानं प्रणवाकारम्” इत्युत्तरीत्या प्रणवाकारतया च प्रणवत्तோऽदे सैर्गத்தியுடைய. கோயில், विमानम्, தீராதவினையனைத்தும், उपायान्तरத்தாலே नशिपिक्कப் போக்காதவினை பாபம் । प्रारब्धपापத்தை - அனைத்தும், कृत्स्नமும், कृत्स्न पापத்தையும். தீர்க்கும், “जन्म कर्म च मे दिव्यमेवं यो वेत्ति तत्त्वतः । त्यक्त्वा देहं” - ...

(சா.பு.) சேராதபயனெல்லாம் சேர்க்கும் கோயில், दुर्लभानामपि फलानां प्रापकस्य स्वामिनो वासस्थानम् - செழுமறையின் முதலெழுத்துச் சேர்ந்தகோயில், भगवत्स्वरूप रूपगुणविभूतीनां प्रतिपादनार्हत्वेन समृद्धानां वेदानां “यद्वेदादौ स्वरः प्रोक्तः - आद्यं तु त्र्यक्षरं ब्रह्म त्रयी यस्मिन् प्रतिष्ठिता । स गुह्योन्यस्त्रि वृद्धेदो यस्तं वेद स वेदवित्” इत्युक्तरीत्या आधिभूत प्रणवसदृशं - शेषित्वेन भगवतः प्रदर्शनात् सादृश्य मिति भावः - தீராதவினையனைத்தும் தீர்க்கும் கோயில் “अनुभवितुमघौघम्” इत्युक्तप्रकारेण प्रायश्चित्तानुभवाभ्यामपि नाशयितुं मशक्यानां पापानां कात्स्न्येन - ...

(சா.வி.) கோயில், स्थानम् । சேராத, दुर्लभम् । பயன், कैङ्कर्यम् । எல்லாம், कृत्स्नम् । சேர்க்கும் கோயில் प्रापयद्धाम । செழு, समृद्धानाम् । மறையின், वेदानाम् । முதலெழுத்து, प्रथमाक्षरस्य प्रणवस्य சேர்ந்த கோயில், तुल्यं धाम - प्रणववद्भगवत्प्रकाशकमित्यर्थः - தீராத, अनिवर्तनीयं - வினை, பாபம் -

(சா.சு.) पराजयरहितासहायशूरेण सेवितम् । स्वार्थं रामसहायेऽधिकृतस्य विभीषणस्य निर्वाहकम् - दुर्लभानि फलानि सर्वाणि प्रयच्छत् । समृद्धानां वेदानां कारणभूत प्रणवाकारवाच्यम् - ...

மூல் | திருவரங்கமெனத்திகழும் கோயில்தானே ||

கண்ணனடியிணையெமக்குக் காட்டும் வெற்பு - ...

(சா.தி.) கோயிலெதென்ன - திருவரங்கமெனத்திகழும் கோயில்தானே, “**श्रीरङ्गमतुलं क्षेत्रम्**” என்று ஒப்பின்றியே கொண்டாடும்படி விளங்கும் **श्रीमद्रङ्गविमान** மென்கை.

இனி திருலையாழ்வார்விஷயமான பாட்டு, கண்ணனடியிணையெமக்குக் காட்டும் வெற்பு, க்ருஷ்ணனான திருவேங்கட முடையானுடைய திருவடியிணையை அதி நிஹீன ரான நமக்கும் **प्रत्यक्ष** மாகக்காட்டும் மலை - ...

(சா.ஸ்வ.) पुनर्जन्म नैति मामेति सोऽर्जुन । तदन्तकाले संशुद्धिं याति नारायणा लये । उच्चयमानापवर्गाम्”
இத்யாதிகளிற்படியே **समस्त प्रतिबन्धक निरासक** மான கோயிலென்றபடி. திருவரங்கமென, திருவரங்கமென்று **अनुपम**மாக. “**श्रीरङ्गमतुलं क्षेत्रम्**” மென்று. திகழும், விளங்காநிற்கும். கோயில்தானே, **दिव्यविमान**ந்தானே - ஆராத வருளமுதம் பொதிந்தகோயில் **इत्याद्यन्वयः** | **अन्यद्विमानमेवभूत** மன்றென்று கருத்து.

கண்ணனடியிணையெமக்குக் காட்டும் வெற்பு - श्री कृष्णனாயிருக்கிற திருவேங்கடமுடையானுடைய. அடியிணை, **परस्परसदृश पदयुगத்தை** - எமக்கு, நிஹீன ரான நமக்கு, காட்டும், - ...

(சா.ப்ர.) विनाशकतया “श्रीरङ्गं याति यो मर्त्यस्तस्मा अन्नं ददाति यः । तावुभौ पुण्यकर्माणौ भेत्तारौ सूर्यमण्डलम्”
இத்யாடிஷ்வரவரங்கம் **स्थानमित्यर्थः** - திருவரங்கமெனத்திகழும் கோயில்தானே, **सर्वैः** திருவரங்கம் **इति यथोच्येत** तथा “**रङ्गं रङ्गमिति ब्रूयात्**”
இத்யாடிஷு **प्रकाशमानमेवोक्तविशेषेण** **विशिष्टमित्यर्थः** - **सर्वेश्वरस्य श्रीरङ्गनाथस्य** **निरवधिक कृपावत्वात्स्वाश्रितानां कृपालुत्वापादकत्वात्** **परमभोग्यत्वादाश्रितवत्सलत्वात्प्रकृति संबद्ध दुर्लभस्य निरपराध कैङ्कर्यस्य प्रापकत्वात्सर्वस्मात्परत्वात्सर्व पापनिवर्तकत्वाच्च** **तदेव वासस्थानमिति भावः** கோயில் இத்யஸ்ய **भोग्यतातिशयात्पुनः पुनरभिधानम्** ||

अथ वेङ्कटाद्रेर्गुणानाह - கண்ணன் இத்யாதினா - கண்ணனடியிணையெமக்குக் காட்டும் வெற்பு ...

(சா.வி.) அனைத்தும், **सर्वं** தீர்க்கும், **निवर्तकं** கோயில், **धाम** - திருவரங்கமென, **श्रीरङ्गमिति** - திகழும், **प्रमाणेषु प्रकाशमानं** - கோயில், **स्थानं** - தானே, **इदमेव पूर्वोक्तसर्व विशेषणविशिष्टमित्यर्थः** - **आदरातिशयात्पुनः पुनः** கோயில், **इत्युक्तिः** ||

श्रीरङ्गनाथकस्य रामात्मकत्वं श्रीवेङ्कटनाथस्य कृष्णात्मकत्वं श्रीमद्वरदराजस्यो भयात्मकत्वमित्यभिप्रेत्य संप्रदायवशाच्छ्री रङ्गानन्तरं वेङ्कटाचलं प्रशंसति - கண்ணனடி **इति** - கண்ணன், **कृष्णस्य** | **अடியिணை, चरणद्वन्द्वं** - எமக்கு, **अतिनीचानामस्माकं** - காட்டும்; **प्रदर्शयन्** - வெற்பு, -

(சா.ச.) **अनिवर्त्य पापं कृत्स्नं निवर्तयत्** - **किं तदेवं विधं स्थान मित्यत्राह** - திருவரங்க மென **इति** - திருவரங்கம் **इति द्रमिडैः प्रसिद्धतया व्यवहियमाणं स्वस्वामिनोऽयं यत्तदेवेत्यर्थः** - **கோன், स्वामिनः** - இல், **वासगृहमिति** கோயில் **इत्युक्तिः** ||

கண்ணன் இத்யாதி - கால விப்ரகூழானாமஸ்மாகமபி **चरणद्वन्द्वं प्रदर्शयन्** **शैलः** | - ...

மூல் | கடுவினையரிருவினையும் கடியும் வெற்பு, திண்ணமிது. வீடென்னத்திகழும் வெற்புத் தெளிந்தபெரும் தீர்த்தங்கள் செ(ர)ரிந்தவெற்பு, புண்ணியத்தின் புகலிதென்னப்புகழும் வெற்பு, - ...

(சா.தி.) கடுவினையரிருவினையும் கடியும் வெற்பு, க்ரடுஷ்கம் வான் களுடைய புண்பாபரூபுபயகம்ததையும் சஹரிக்கும் மலை - திண்ணமிது வீடென்னத்திகழும் வெற்பு, சத்யமிதுவே பரமபடமென்று கொண்டாடும்படி ஁ஜலிக்கும் மலை - தெளிந்த பெரும் தீர்தங்கள் செ(ர)ரிந்தவெற்பு, ப்ரஸந்நங்களான திருக்கோனேரி, ஁காசுஷகஜ் முதலான ஁஁தீர்தங்களால் நிபிடிதமான மலை. புண்ணியத்தின் புகலிதென்னப்புகழும் - ...

(சா.ஸ்வ.) ப்ரத்யக்ஷமாகக்காட்டும். வெற்பு, மலை, யத்வாகண்ணன், ஁ரீகृஷ்ணன். கृஷ்ணரூபியான ஁ரீநிவாசன். ஁டியிணை. ஁வபடத்ந்நத்தை - ஁பயமுத்ரையன்றிக்கே ஁த: ப்ரதேசவர்தி படார்த ப்ரடர்ஷிக் முத்ராவிசேஷத்தாலே ஁டீயம் படத்ந்நமேவ ஁வதாம் ப்ர஁ப்யம் ப்ர஁பக஁தேதி ப்ரடர்ஷிந் பண்ணும்படியான திருமலை. கடுவினையர், க்ர஁ப஁பங்களையுடையவாளுடைய. ஁ருவினையும், புண்பாபரூபமான த்விவிதப஁பத்தையும் - கடியும் சஹரிக்கும். வெற்பு “வृषगिरि कटकेषु व्याजतो वासभाजां दुरित कलुषितानाम्” என்கிறபடியே வ஁ச ஁஁த்ரத்தாலே ஁மஸ்த ப்ரதிபந்நக வர்தத்தையும் போக்குகிறமலை யென்றபடி. திண்ணம், த்஁டம் | ஁த்யம் | ஁து, ஁ந்த திருமலையே. வீடு, ஁க்ஷம் | பரம படம் | என்று என்னும்படி. திகழும்வெற்பு, விளங்கா நிற்கும் மலை - தெளிந்த பெருந்தீர்த்தங்கள் - தெளிந்த “रमणीयं प्रसन्नाम्बुसन्मनुष्य मनो यथा” என்கிறபடியே ப்ரஸந்நங்களான. பெரும், ப்ரஸித்நங்களானதீர்த்தங்கள், திருக்கோனேரி, ப஁ப நாசம், ஁காசுஷகஜ் முதலான தீர்தங்களாலே. செரிந்த, நிபிடிதமானமலை. புண்ணியத்தின் புகலிதென்னப்புகழும் வெற்பு, புண்ணியத்தின், புண்பங்களையுடைய புண்பங்களுக்கெல்லாமிதுவே. புகல், ஁ப஁யம் | வ஁சஸ்தல மென்னும்படி புகழப்படும் வெற்பு - ...

(சா.ப்ர.) “வேங்கடத்தாயன்” ஁த்ய஁தி஁பிவ்஁க்ஷுதேச ஁வ க்ரூஷ்ண ஁த்யுக்தஸ்ய ஁பகவத: ஁ரணாவேவ ப்ர஁ப்யதய஁ ப்ர஁பகதய஁ ஁஁ஸ்மாக் ப்ரடர்ஷய஁஁஁ல: - கடுவினையர் ஁ருவினையும் கடியும் வெற்பு, ஁திக்ரூப஁ப஁ந஁மபி புண்ப஁ப஁நிவர்தக: ஁ல: - திண்ணமிது வீடென்னத்திகழும் வெற்பு. ஁வஸ்யமயம் ஁ல ஁வ பரமபடமிதி ஁ரீவ்஁க்ஷுதேசெந் ஁஁஁யப஁நதய஁ “वैकुण्ठमेतत्करपल्लवेन सन्दर्शयन् सर्वसुरासुराणाम् - आस्ते हि लक्ष्म्या सह विश्वमूर्तिराद्यः पुमान् अञ्जनशैलशृङ्गे” ஁த்ய஁திஸு ப்ரகாச஁மான஁஁ல: - புண்ணியத்தின் புகலிதென்னப்புகழும் வெற்பு, ஁ர்வ஁ப஁ப஁நிவர்தக஁திநிர்஁மல஁நெகதீர்தீ: | நிர்ந்நர஁ல஁஁ரீயஸ்ஸ஁஁த஁ந஁நம் ப்ரஸஸ்ய஁மான஁஁ல: - யத்வ஁, “रामो विग्रहवान् धर्मः | कृष्णं धर्म सनातनम्” - ...

(சா.வி.) ஁ல: - கடுவினையர், ஁திகப஁ப஁வதம் ஁ரே ஁திகம் - வினை - ப஁ப ஁பி - கடியும், விந஁சயந் | வெற்பு, ப்ரவர்த: | திண்ணம், த்஁டம் - ஁து, ஁டம் - வீடென்ன, பரம படமிதி | திகழும், ப்ரகாச஁மான: - வெற்பு, ப்ரவர்த: - தெளிந்த, நிர்஁மல: - பெரும்தீர்த்தங்கள், ஁஁தீர்தீ: - செரிந்த, நிர்ந்ந: | புண்ணியத்தின், புண்பஸ்ய - புகல் - ...

(சா.ச.) க்ரூரத஁ப஁ப புண்பெ நிவர்தயந் ஁ல: | ஁டமேவ த்஁ட பரமபடமிதி தீவ்ய஁மான஁஁ல: - நிர்஁மல ஁஁த்நரதீர்த நிபிடி஁஁ல: | புண்பஸ்ய ப்ர஁஁஁஁தீர்த஁யம்மிதி ஁துத஁஁ல: - ஁ஸு஁஁஁நீயம் பரமபடஸ்த - ...

மூல் | உத்தமவமர்த்தலமைத்த தொரெழிற்றனுவுயர்த்த கணையால், அத்திர வரக்கன் முடிபத்துமொருகொத் தெனவுதிர்த்த (வருளோன்) திறலோன், ...

(சா.தி.) இனி பெருமாள் கோயில் விஷயமாக ஒரு பாட்டருளிச்செய்கிறார் உத்தம இத்யாதி - உத்தமவமர்த்தலம், “ராமராவணயோரூதம்” - என்று அநுபமமாகச் சொல்லப்பட்ட - அமர், யுத்தஸ்தலத்தில், அமைத்ததோர் அமர்ந்த தாயிருப்பதொரு, எழிற்றனு - எழிலையுடைய ஧னுஸ்ஸு அதில் உயர்த்த, சந்நாந் பண்ணப்பட்ட - கணையால், பாணத்தால் - அத்திர வரக்கன், அஸ்த்ரவலத்தையுடைய ராக்ஷசன் ராணன் - அவனுடைய, முடிபத்து மொருகொத்தென - பனங்காய் கொத்தையுதிர்க்கு மாப்போலே உதிர்த்த. திறலோன், - ...

(சா.ஸ்வ.) उत्तम இத்யாதி - उत्तमம், सर्वोत्तमமான. “ராமராவணயோரூதம் ராமராவண யோரிவ” என்கிறபடியே அஸ்த்ரஸமான. அமர்த்தலம், அமர், யுத்தம் யுத்தஸ்தலத்திலே - அமைத்ததொரு, அமைந்ததாயிருப்பதொரு அத்திரீயமான. எழில் ஔஜ்வல்யத்தையுடைத்தான. தனு, ஧னுஸ்ஸில் - உயர்த்த, சந்நாந் பண்ணப்பட்ட - கணையால், பாணத்தால் - அத்திரவரக்கன், அத்திர அஸ்த்ரவலத்தையுடைய - அரக்கன், ராக்ஷசன் ராணனுடைய - முடிபத்தும், முடி, சிரஸ்ஸு. பத்து சிரஸ்ஸையும் - ஒரு கொத்தென, ஒரு பனங்காய்க்கொத்துப்போலே உதிர்த்த, கீழே விழும்படி பண்ணின, திறலோன் - சாமர்யத் தையுடைய - ...

(சா.ப்ர.) अथ काश्यां वा वस्तव्यमित्याह - உத்தமவமர்த்தலம் இத்யாதிநா - உத்தமவமர்த்தலமமைத்தது, “ராமராவணயோரூதம் ராமராவணயோரிவ” ரீத்யா நிஸ்ஸமாஹ்யதிக யுத்தோபயுக்ந் ஸ்தலம் சபாஅ - ஒரேழிற்றனுவுயர்த்த கணையால் “ததிதம் வுஷ்ணவம் ராம ஧னு: பரபுரஜ்யம்” இத்யாதிபு ப்ரஸித்தேநாத்திரீயேந ஧னுபா க்ஷிஸேந பாணேந - அத்திரவரக்கன் முடிபத்தும் “ததிதாஹ்யேய மயேவம் நநமேயம் து கஸ்யசித்” இத்யாதிபு ப்ராதிக்கூல்யே ஸ்திரதயா ப்ரஸித்தஸ்ய ராக்ஷஸஸ்ய சிரோதசகம் - யதா, அஸ்த்ர ஸத்ரே ஸ்திரே இதி - ஒருகொத்தென, ஁கோ குத்த இதி யதோத்தேத ததா - உதிர்த்த - ...

(சா.வி.) हस्तिगिरिनाथस्योभयात्मकत्वमभिप्रेत्यान्तरं हस्तिगिरिं प्रशंसति - உத்தமவமர்த்தலம் இதி - அமர், யுத்தஸ்த், தலம், ஸ்தலம் | உத்தமம், “ராமராவணயோரூதம் ராமராவணயோரிவ” இத்யுக்ந் யுத்தயோக்யதயா ஸ்தேஷம் - அமைத்தது, சபாஅ - ஒரு அத்திரீயேந | எழில், தேஜிதேந | அத்தனு, “ததிதம் வுஷ்ணவம் ராம ஧னு: பரமஹஸ்வரம்” இதி ப்ரஸித்த஧னுபா - உயர்த்த, உத்திஸேந, கணையால், பாணேந - அத்திர, ததா ஸ்திதஸ்ய | “ததிதா ஹ்யேயமயேவம் நநமேயம் கதஜ்ந” இதி ஸ்திரப்ரதிஜஸ்ய - அரக்கன், ராணஸ்ய - முடிபத்தும், சிரோதசகம் - ஒரு கொத்தென, ஁கோ குத்த இதி யதோத்தேத ததா - உதிர்த்தவருளோன், ...

(சா.சம்.) உத்தமம் இதி - அமர், யுத்தம் நிஸ்ஸமாஹ்யதிக யுத்தோபயுக்ந்ஸ்தலம் சபாஅ அத்திரீயேந தேஜிதேந தேந ஧னுபா “ததிதம் வுஷ்ணவம் ராம ஧னு: பரபுரஜ்யம் | அக்யம் மதுஹ்தாரம் ஜானாமி த்வா் ஸுரோத்தமம் | ஧னுபோதஸ்ய பராமர்ஷாதிவஸ்தி தேஸ்து த்ரஜாம்யஹம்” இத்யாதி ப்ரமாணஸித்ததா அத்தனு ஸதேநோத்தே - உயர்த்த, உத்திஸேந | கணையால், பாணேந - ஸர்வஸ்த்ரகூஸலினோ ராணஸ்ய சிரோதசகமயேகம் குத்தமிவ பதிதமிதி யதோத்தேத ததா நிபாதிந் கர்வந் க்ரூபாவந் - அபதாரவர்தகசரீர நாஸஸ்ய க்ரூபாகர்யத்வாத் | அருளோ - ...

மூல் | மத்துருமிறுத்ததயிர் மொய்த்தவெணெய் வைத்ததுணு மத்தனிடமாம், அத்திகிரி பத்தர் வினை தொத்தறவறுக்கு - ...

(சா.தி.) உதிர்ந்து விழும்படியான சாமர்த்த்யத்தையுடைய ராமனாய் - அனந்தர் மத்துருமிகுத்ததயிர், கृष्णावतारத்தில் மத்தாலொருத்தி கடைய யோக்யமாய் அதிபுருமான தயிரில் - மொய்த்த, எழுந்த, வெண்ணையை. यशोदैப்பிராட்டி உரியிலே வைக்க அங்குவைத்தத்தை வாங்கி भुजिக்குமவனான ஈசன் கृष्ணன். அவனுக்கு இடமாம், இருப்பிடமாகாநின்ற. அத்திகிரி, हस्तिगिरि யான பெருமாள் கோயில் - திகிரியணியே, திருவாழியாழ்வான் பேரருளாளர் திருக்கைக்கு ஈபரண மாம்படியிருக்க அதின் அபேதையற - பத்தர்வினை, - ...

(சா.ஸ்வ.) ராமனாய். அனந்தர்மத்துரு, மத்தாலொருத்தி கடையப்பட்ட யோக்யமான, மிகுத்த, அதிபுருமான - தயிர், தயிரில், மொய்த்த, எழுந்ததாயும். வைத்தது, यशोदैப்பிராட்டியாலே உரியிலேவைக்க கப்பட்டுமிருக்கிற - வெணெய், வெண்ணையை - உணும், भुजியா நிற்கிற., श्रीकृष्णरूपியாயுமிருக்கிற. அத்தன், ஈசன், “रामो द्विर्नाभि भाषते - द्यौः पतेत्पृथिवी शीर्येद्धिमवान् शकली भवेत् । शुष्येत्तोयनिधिः कृष्णे न मे मोघं वचो भवेत्” என்னும்படி ஈசனான ராமகृष्ணானிருவரும் அர்ச்சிதார பண்ணிவிரும்பி வசிக்கும்படி. இடமாம், श्लाघ्यस्थलமான. அத்திகிரி, हस्तिगिरि - பத்தர், भक्तर்களுடைய வினை, பாபத்தை. தொத்து, காம்பு, அறவாசனையு மறும்படி. அறுக்கும், नशिप्पிக்கும், भगवत्सङ्कल्परूप மான திருவாழியன்றோ ஈசனான விரோதி பாபநாசக மென்ன வருளிச்செய்கிறார் - ...

(சா.பு.) வருளோன், छित्वा विक्षिपन् परमदयालुः - दयालुत्वं च भगवत्भगवतापराधहेतु शरीर विनाशकत्वेन - மத்துருமிகுத்ததயிர், मन्थानं बलान्निक्षिप्य यथा निर्मथनं क्रियेत तथा काठिन्याधिके दधिनि - மொய்த்தவெணெய், आवृत्यवर्तमानं नवनीतं - யதா மத்துரு மிகுத்த தயிர் மொய்த்தவெணெய், मथनसाधनस्य दृढस्पर्शेन प्रशिथिल संयोगवक्त्या बहुलीभवद्दया वृत्त्यावर्तमानं नवनीतम् - வைத்ததுணு மத்தன், दध्ना विविच्योद्धृत्य शिक्ये निक्षिप्तं भक्षयतसर्व कारणत्वेन सर्वेषां पितुः - இடமாம், सर्वेश्वरस्यात्यन्तसुलभस्य भगवतो वासस्थानभूतः அத்திகிரி, हस्तिगिरिः - பத்தர்வினை தொத்தறவறுக்கு மணியத்திகிரியே, भक्तानां पुण्यपापे सवासनं विनाशय - ...

(சா.வி.) छित्वा विक्षिपतो दयालोः - पुनः कथं भूतस्य, மத்துரு, मन्थानं बलान्निक्षिप्य यथा निर्मथनं क्रियते तथा - மிகுத்த, काठिन्याधिके यद्वा மத்துருமிகுத்த, मन्थनसाधनस्य दृढस्पर्शेन प्रशिथिलसंयोगवक्त्या बहुली भवति - தயிர், दधिनि । மொய்த்த வெணெய், आवृत्यवर्तमानं नवनीतं - வைத்தது, दध्नो विविच्योद्धृत्य शिक्ये निक्षिप्तम् - உணும் भक्षयतः - அத்தன், पितुः - சர்வாபரணஈபிதஸ்ய श्रीमतः कृष्णस्य - இடமாம், स्थानं भवन् । அத்திகிரி, हस्तिगिरिः பத்தர், भक्तानां । வினை, पापानि । தொத்தற, एकदेशपरिशेषाणि यथा न स्यात्तथा । அறுக்கும், विनाशयत् । அணி, भगवतो - ...

(சா.ச.) नित्युक्तिः । மிகுத்த, काठिन्याधिक मन्थानं बलान्निक्षिप्य निर्मथित दधिनि - மொய்த்த வெணெய், सारवत्तरतयोत्पन्न नवनीतमिति स्थाने द्रमिडा வெணை इति प्रयुज्यन्ते । வைத்ததுணும், शिक्ये निहितं भुञ्जानस्य உணும் इत्यस्य உண்ணும் इत्यपि साधु - பிதுவாசஸ்தான் ஈவன் हस्तिगिरि नामकं भक्तानां पुण्य पापयो - ...

मूलं। मणीयत्तिकिरिये ॥

தேனார் கமலத்திருமகணாத - ...

(सा.दी.) आश्रितरुण्डेय दुष्कर्मङ्कणायेल्लाम्. தொத்தறவறுக்கும், வசனையறும்படி நசிப்பிக்குமென்கை.

அதிகாரப்பாட்டில் வானாடுகந்தவரான மஹாபாகவதர் வசிக்கும் देशமே இமயம் தீராவ்ஹி முதலான சமஸ்திவ்யदेशங்களுமாமென்கிறார். தேனார் இத்யாதி - தேனார் கமலத்திருமகள் நாதன், மதுச்யந்தியான - ...

(सा.स्वा.) अण्णियत्तिकिरिये, अत्तिकिरि, अन्त प्रसिद्धमान - तिकिरि, चक्रम्। अण्णिये, अलङ्कारमे केवलभगवद्धस्ताभरणेन - पापरूपशत्रु निरसनमन्यतो वन्त पडियाले केवलं भुजालङ्कार मेनन्तपडि - ...

இப்படி பாகவதோத்தரமான பாகவதேத்ரமே வசஸ்தலமென்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது ப்ரயோஜனாந்தரபாகவதவாஸஸ்தலமும் அநந்ய ப்ரயோஜன ப்ரபந்நனுக்கு வாஸஸ்தலமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? பாகவதோத்தர பாகவதேத்ரம் கிடையாதபோது கேவல பாகவதேத்ரம் வாஸஸ்தலமோ? கேவல பாக வதாபிமதஸ்தலம் வாஸஸ்தலமோ? அந்யதரம் வாஸஸ்தலமென்னில் அப்போது அஃதோஷ துஃப விகல்பரூபானியம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? பாகவதாபிமதஸ்தலத்துக்கு ப்ராஹ்மயம் சொல்லுகிற சம்ப்ரதாயமும் வி்ரோஹியாதோ? என்கிற ஸஜ்ஜாவாரணார்த் பாட்டாலே அதிகாரார்த்தத்தை சஜ்ஜுஹிக்கிறார் - தேனார் இதிதேன், மது - ஆர், பூர்ணமான - மகரந்ந் பரிதமான வென்றபடி - கமல, கமலபுஷ்பத்திலே வசியாநிற்கிற. திருமகள், பெரியபிராட்டிக்கு -

(सा.प्र.) द्रगवत आभरणभूतं चक्रमेव हस्तिगिरिरित्यन्वयः - “दुष्टेन्द्रिय वशादित्युक्त प्रकारेण सुदर्शनवद्भगवतानां विरोधि निर्वर्तकत्वे सति भगवतो भूमेर्वालङ्कार भूतसर्वेश्वरस्यापत्सखस्यापार कारुण्य सौशील्य वात्सल्यैक निधेर्वरदस्य वासस्थानत्वात् तत्रैव वस्तव्यमिति भावः - ...

எவ் பாகவதபிமதஸ்தலேஷு ப்ரஹ்மான்யுக்தவா தேஹயாத்ராத்நுப பத்யா தத்ர வாஸாலாபே ஸ்வநிஸ்தாபிஜ்ஜோ பாகவத்பாகவதவிஷயே நிரபராஹ கைஜ்ஜயீகரதி: “யே ச வைஷ்ணவ சம்ஸ்யா:” இத்யுத்தரீத்யா ஸ்வஸம்பந்நிநாமபி பாகவதத்வா பாடக: ப்ரபந்நோ யத்ர யத்ர நிவஸேத்ஸ எவ் देशो “வஸந்தி வைஷ்ணவா யத்ர தத்ர சந்நிஹிதோ ஹரி: । நிரபேக்ஷம் முநி: ஸாந்நம் நிர்வீரம் சமதர்ஸிநம் அநுவ்ரஜாம்யஹந்த்ரயம் பூயேத்யஜ்ஜி்ரேஷுபி:” இத்யாதுத்தரீத்யா பாகவதஸாந்நித்யவத்வாத் - “நிர்ஹிதேத்ரயத்ராமே” இத்யுத்தரீத்யா பாகவதாவாஸ ஸ்தலே க்ருத்ஸந்மபீத்யாஹ - தேனார்கமல இத்யாதிநா - தேனார்கமலத் திருமகள் - ...

(सा.वि.) भूमेर्वा अलङ्कार भूतम् - अत्तिकिरिये, तच्चक्रमेव - चक्रसदृश इत्यर्शः - यद्वा, अत्तिकिरि, हस्तिगिरि: - तिकिरि, पापनिवर्तके चक्रे। अण्णि, भगवदुजालङ्कारे सत्यपि - अणुக்கும், अन्यநிரபேக்ஷம் பாபானி ச்நிநதி - உத்தேஷ்வந்யதமே देशे वस्तव्यमिति भावः ॥

श्रीमहाभागवताभिलषित स्थलमेव सकलदिव्यक्षेत्र समाहार इत्याह - தேனார் கமல இதி - ...

(सा.सं.) निःशेषलवनकर्माभरणभूतं तच्चक्रमेव ॥

பாகவதி ந்யஸ்தபரா: ப்ரபந்நா யத்ர நிவஸேயுஸ்ததேவ ஸர்வாதிஸாயிவாஸஸ்தல மித்யுத்தாஹிகாரார்த் காஹயாபி சங்கூஹதி । தேனார் இதி । மதுபரிதகமலாலயானாத: - ...

மூல்। ன்றிகழ்ந்துறையும், வானாடுகந்தவர் வையத் திருப்பிடம் வன்றருமக் கானாரிமயமும் கங்கையும் - ...

(சா.தி.) தாமரைப்பூவிலிருக்கும் பிராட்டிக்கு வல்லபனான ஸ்ரீய:பதி । திகழ்ந்துறையும் வானாடு, விளங்கிக் கொண்டு நியவாஸ்பண்ணும் - பரமபதத்தை உகந்தவர், விரும்பி ஸ்ரீவாணை அஸ்ரயித்த ப்ரபந்ர. இப்ஸ்ரீமியிலிருக்கும்படியே - வந்தருமக் கானாரிமயமும், ப்ரவலதர்மக்ஷேத்ரமாய் கானந்தால் சூழப்பட்ட ஹிமமயஸ்தானமும் வாலிமாவல் திருமொழியில் சொன்ன திருப்பதியும். கங்கையும் - ...

(சா.ஸ்வா.) நாதன், பதியான ஸ்ரீமந்நாராயண் - திகழ்ந்து, விளங்கிக் கொண்டு - உறையும், நியவாஸ்பண்ணும் - வானாடு, பரமபதத்தை - உகந்தவர், ப்ரயோஜனான்தராஹிலாஷ மன்றிக்கே கேவல் மோக்ஷப்ரதான ரான ப்ரபந்நாளென்றபடி - இப்படிப்பட்ட ஸ்ரீவாஸ்தாஸ் - வைத்து, இந்த ஸ்ரீலோகத்திலே - இருப்பிடம், அவர்கள் வசிக்கும் ப்ரதேஷமே. ஸ்ரீவாஸ்தோத்ர ஸ்ரீவாஸ்தக்ஷேத்ர கிடையாதபோது கேவல்ஸ்ரீவாஸ்தக்ஷேத்ரபேக்ஷயா ஸ்ரீவாஸ்தவாஸஸ்தலமே என்றபடி - நிஸ்ரீஹீதேந்நியக்ராமோ யத்ர யத்ர வஸேந்ந: - தத்ர தத்ர க்ருக்ஷேத்ர நேமிஷ் புஷ்கர் ததா” இந்யுத்ரரீத்யா - வந்தரும, வன், டஹமான, தரும - தர்மம் - நிவ்ரத்திதர்ம ப்ரசூரமாயும் - கானார், கானந்ததாலே சூழப்பட்ட - இமயமும், ஹிமவத்ஸ்வ்வதோப்ரஸித்தமான திவ்யதேஷம் - “வஸந்தி வைஷ்ணவா யத்ர தத்ர சந்நிஹிதோ ஹரி:” என்கிறபடியே ஸ்ரீவாஸ்தததிஷ்டித தபோயோக்யதேஷ மென்றபடி - கங்கையும் “தர்ஷநாதேவ சாதவ:” என்கிறபடியே பாவநதம கஜ்ஜாதிர மென்றபடி -

(சா.ப்ர.) நாதன் திகழ்ந்துறையும் வானாடுகந்தவர், “பத்ரேஸ்திதா” இந்யுத்ரரீத்யா மத்யுஸ்யந்தி கமல வாஸிந்யா லக்ஷ்ம்யா நாதேநாத்யந்த முஜ்வலதயாதிஷ்டித ப்ரமபதம் ப்ராப்து க்ருதஸ்ரீவாஸ்தா: - வையத்திருப்பிடம், ஸ்ரீமௌ யத்ர வஸேயு: ததஸ்தலமேவ । வந்தருமக்கானாரி மயமும் “நேஹாஹிக்ரமநாஸோஸ்தி - ந ஜாது ஹீயதே” இந்யுத்ர ரீத்யா ஸ்ரீமரஹித நிவ்ரத்திதர்மாஹிவ்ர்தகாரண்ய ப்ரசூரஹிமவத்ஸ்வ்வதோப்ரஸித்தம் ததரீ நாமக் ஸ்ரீவாஸ்தவாஸஸ்தானம் ச । கங்கையும், சவ்ஸேஸேவ்ய தயோக்தா கஜ்ஜாச - ...

(சா.வி.) தேன், மதூநா - ஆர், பூர் - கமல, பத்ரேஸ்திதா: । திருமகள், லக்ஷ்ம்யா: - நாதன், நாத: - திகழ்ந்து, முஜ்வலதயா - உறையும், யதா வ்ர்தேத ததாஸ்திதம் - வானாடு, ப்ரமபதம் - உகந்தவர், காக்ஷதாம் । வையத்து, ஸ்ரீமௌ । இருப்பிடம், வாஸஸ்தானம் - வந்தருமக்கானார், டஹதரேதர்மார்சரணயோக்யேரதி யாவத் - தருமக்கான், தர்மரண்யை: - ஆர், பூர்: - இமயமும், ஹிமவான் - கங்கையும் ...

(சா.ஸ.) வானாடு இந்யுக்தே ப்ரமபதே । திகழ்ந்துறையும், ஸ்ரீவாஸ்தாஸாராவஹிஸ்ரீவாஸ்தவாத் ப்ராக்ருதவாஸ்தாஸாராவஹிஸ்ரீவாஸ்தவாத் வ்ர்தேத - வானாடுகந்தவர், தாத்ஷம் ப்ரமபதம் கதா கமிஷ்யாமிதி ப்ராப்யத்வரயா வ்ர்தமானா: வையத்திருப்பிடம், யத்ர வஸந்தி தேஷாமதிஷ்டானஸ்ரீவாஸ்தாஸ்ரீவா - வந்தருமக்கானாரிமயமும் - அதிடஹவ்ரத்திதர்மாஹிவ்ரத்திக கானந நதிர ப்ரசூர ஹிமவத்ஸ்வ்வத: - ...

மூல் | காவிரியும் கடலும் நானாநகரமுனாகமும் கூடிய நன்னிலமே ||25||

(சா.தி.) கங்கையில் கரைமேலென்ற திருப்பதியும் - காவிரியும் - காவேரி தீரத்திலுள்ள திருவரங்கத்திருப்பதி முதலானவையும் - கடலும், சமுத்திரத்திலுள்ள சுவேதத்வீபமும், திருப்பல்லாணி முதலான திருப்பதியாகவுமாம் - நானா நகரமும், “அயோத்யாமதூராமாயா” என்ற நானாவித நகரங்களும் - நாகமும் கூடிய, “तेह नाकं महिमानस्सचन्ते” என்ற பரமபதமும் கூடியவிவையெல்லா மாமென்கை ||26||

(சா.சுவ.) காவிரியும், “காவேரிதீரமாஸ்திய வாது யத் த்ருவர்த்தி - ததேச வாஸினா முக்தி: கிமுத்திரவாஸினாம் - காவேரி பரிசுரிதாஸு பாவநிபு” என்கிற காவேரிதீர மென்றபடி - கடலும் சமுத்திரத்திலுள்ள சுவேதத்வீப மென்றபடி - நானா - நானாவிதமான - நகரமும், “अयोध्या मधुरा माया काशी काञ्ची ह्यवन्तिका” இயாதுக்த நகர முமென்றபடி - நாகமும், “संसृज्यते यदि च दासजनस्त्वदीयस्संसार एव भगवन्नपवर्ग एषः” என்கிறபடியே ச்ரீமத்குண்டமு மென்றபடி - கூடிய பூவோக்தஹிமவத்ஸ்தல ப்ரஹிதி பரமபதாந்த சர்வமும் சமுசிதமாகக்கூடின - நன்னிலமே, நல்ல வாஸஸ்தலமே - ஹாஹவதோத்தரஹாஹவத்ஸ்த்ர கிதையாதபோது ஹாஹவதவாஸஸ்தலமே நிரக்தப்ராஹ்யனே வாஸயோக்யமென்று கருத்து ||26||

(சா.ப்ர.) காவிரியும், காவேரி ச - கடலும், செதுசு - நானாநகரமும், “ச்ரீமுஷ்ண வக்ஷுடாதிச சாலகிராம ச நைமிசம் | தோதாதி புஷ்கர சைவ நர நாராயணாஸ்ரமம் | அயோத்யா மதூராமாயா காசீ காஞ்சீ ஹவந்திகா | புரி த்வாரவதி சைவ சசைதா முக்திதாயிகா:” இயாதுக்தானி நானா நகராணி ச | நாகமும், பூவோக்ததேசவாஸாதி சாஹ்யம் | “तेह नाकं महिमानस्सचन्ते” இயாதிஷூக்த பரமபதம் கூடிய நன்னிலமே, சமீகீனதயோக்தஸ்ய சர்வஸ்ய மெலனகல்ப ஹாஹவதபரிஹிதஸ்தலமேவெத்யர்த: | “नैमिशं पुष्कराणि च-नातः परतरं तीर्थं वैष्णवाङ्घ्रि जलाच्छुभात् | तेषां पादोदकं पुण्यं गङ्गामपि पुनाति हि | तिस्रः कोट्यर्धकोटी च तीर्थानि भुवनत्रये | वैष्णवाङ्घ्रिजलात्पुण्यात्कोटी भागेन नो समः” இயாதி ப்ரமாணாதிதி ஹாவ: - ஹாஹவதவாஸஸ்தலமேவ சர்வோஷா புண்யக்சேத்ராணா மெலனகல்பமியந்வய: ||26||

(சா.வி.) கங்கா | காவிரியும், காவேரி | கடலும், சமுத்ர: - நானாநகரமும் “அயோத்யா மதூர” த்யுக்தநகராணி | நாகமும், பரமபதம் ச | கூடிய மிலிதவா | நன்னிலமே, சமீகீனபதமேவ | ஹ்மௌ ஹாஹவதானா நிவாஸஸ்தலமேவ நானாபுண்யதீர்த் க்ஷேத்ர சமாஹார கல்பமியர்த: ||

(சா.ச.) “गङ्गा कावेरी समुद्रश्च” “अयोध्या मथुरा” इत्युक्त नानानगराणि स्वर्लोकश्च | கூடிய நன்னிலமே, ஹாஹவதாஹிஸ்திதமேவ ஸ்தலம் சர்வபுண்யதீர்த் சர்வபுண்யக்சேத்ரமெலனகல்பமியர்த: ||26||

(सा.सं.) पुण्यक्षेत्रतया प्रसिद्धानां काश्यादीनामपि “यत्र यत्र हि नीतिः स्याद्वैष्णवी वीतकल्मषा (विष्णु सम्मता)” इति वा - “तत्र तत्र वसेन्नित्यं नान्यत्रेति मतिर्मम” इत्यादि प्रमाणात्परमभागवताभिमान विषयत्व एव प्रपन्नैरुपादेयतामाह - सा काशीतीति काश्रु दीप्तौ काशीत्येवादीप्यते - वैकुण्ठकथासुधारस भजां चेतसे नो रोचते चेदित्यस्य सर्वत्रान्वयः - तन्माहात्म्ये - ...

मूलं। भुवि सायोध्येति नाध्यास्यते सावन्तीति न कल्मषादवति सा काञ्चीति नोदञ्चति। धत्ते सा मधुरेति नोत्तमधु(रां)रं मान्यापि नान्यापुरी या वैकुण्ठकथासुधारसभुजां - ...

(सा.दी.) सा - तிருவயோத்யையும் - अयोध्यैय्येन्नु नाममात्रத்தால். सद्भिर्नाध्यास्यते, प्रपन्नरात् वसिष्कम्पडात्. अवन्ती என்கிற புரியும் अवन्ती என்கிற केवलनाममात्रத்தால் आश्रितரை पापங்களில் நின்றும் रक्षिष्कमाட்டாत्. काञ्चीपुरियும் नाममात्रத்தால் பெரியதாக மாட்டாत् - வடமதுரையும் திரு நாமமாत्रத்தால் दिव्य देशங்களில் उत्तमधुरै वहिष्कமாட்டாत्. उत्तमत्वத்தை யடைய மாட்டாதென்று கருத்து - अन्यापि पुरी, माया पुरीयम् केवल नाममात्रத்தால் - न मान्या, आदरणीयै - ...

(सा.स्वा.) सायोध्यापि, अयोध्येति नाममात्रेण वा अयोध्यात्वाकारेण वा नाध्यास्यते - न वासयोग्येत्यर्थः। साऽवन्त्यपि, अवन्तीति नाम मात्रेण वा अवन्तीत्वाकारेण वा - कल्मषाद्वसतः पुरुषान्नावतिन पापक्षय करीति भावः सा काञ्च्यपि काञ्चीति नाममात्रेण वा काञ्चीत्वाकारेण वा नोदञ्चति, नोत्कृष्टा भवति - सा मधुरापि, मधुरेति नाम्ना वा मथुरात्वाकारेण वा अग्रिमधुरां, उत्तमताभारं - न धत्ते, न वहति - उत्तमा न भवतीत्यर्थः - अन्यापि, भागवतानादर विषय भूता माया प्रभृतिः - नाम मात्रेण वा तत्तदसाधारणाकारेण वा न मान्या। उक्तानां पुरीणां भागवतादर विषयत्वे एव भृशभासमानत्व वासयोग्यत्व - ...

(सा.प्र.) अग्रिमधुरां, अग्रिमानां धुरन्तां - ऋक्पूर् धूमपधा मानर्क्षे इत्य - ...

(सा.वि.) दीर्घे कित इत्यभ्यास दीर्घे यञो वेति इडागमे च रूपम्। काश्चुदीप्ता वित्यस्मात्तु चा काशीतीपि रूप प्रसङ्गात्। प्राचीनकालेषु भागवतपरिगृहीतत्वात्तासां पुरीणां प्रसिद्धिः - प्राप्ता सैव प्रसिद्धि रिदानीमनुस्यूतास्ति तावन्मात्रेण नेदानीमपि वासयोग्यतेति भावः - अयोध्येति या न रोचेतेति प्रतिवाक्यं संबन्धः - सा भागवताभिलषिता अयोध्या नाध्यास्यते, इदानीं नाक्रम्यते। पापैर्योद्धुमशक्येति नाम प्राचीन योग्यतामादायेति भावः - अवन्तीति कल्मषान्नावति, न रक्षति - तन्नामेदानीं घृतकोशातकी नामतुल्यमिति भावः - काञ्चीति नोदञ्चति, या भागवतानां चेतसे नो रोचेत सा काञ्चीति प्रसिद्ध्यापि नोदञ्चति - भागवताभिलषितत्वादिदानीमत्युदञ्चतीति भावः - उत्तमधुरां, उत्तमस्थानानामुत्कर्षं न धत्ते - ऋक्पूर्वित्यादिना आकारान्त - ...

(सा.सं.) मुक्तिक्षेत्रत्वेन प्रसिद्धिस्सेत्यस्यार्थः - नाध्यास्यते इत्यस्य नाधिवास्यते इत्यर्थो नाध्यवस्यत इत्यर्थो वा - आद्ये परमैकान्तिभिरिति शेषः - द्वितीये परमैकान्तिभिरावासस्थानत्वेनेति शेषः - अवन्तीत्वेनैव कल्मषान्नावति - काञ्चीत्येव नोदञ्चति - न विशेषतः पूज्या वा गन्तव्या च वा भवतीत्यर्थः - मधुरेत्येव उत्तमत्वाख्यां धुरां, प्रसिद्धिम् - न धत्ते, अन्यापि न मान्या, सर्वापि या यदि परमैकान्तिनां रोचत तदा तदधिष्ठिता सर्वापि - ...

மூல்। प्राणे मनः पुरुषे च तं - ...

(சா.தி.) ப்ரபந்நனுடைய நியாணப்ரகாரத்தைக் காட்டுகிறார் ஸ்லோகத்தால் - மனஸீதி - சர்வீஸ்வரன் உத்காந்திசமயத்திலே முந்த ம்ரியமாணனுடைய, கரணகிராம், வாஸாதிந்த்ரியவர்க்குத் தை மனஸ்ஸிலே சேர்க்கும் - அந்த மனஸ்ஸை ப்ராணனிடத்திலே சேர்க்கும் - ப்ராணனை, பூரூஷ-ஜீவனிடத்திலே சேர்க்கும் - எவம், அந்த சர்வவிசிஷ்டனான ஜீவனை - ...

(சா.ஸ்வ.) கிञ्च, இவ்அதிகாரிக்கு ப்ரபத்திக்ஷணத்திலே சர்வபாப நாஸமோ? ஸரோவஸானத்திலேயோ? அஃயபக்ஷத்தில் ஸரோவஸான காலத்திலே சுகூததூஷூததூநன் சொல்லுகிறதும் ப்ரியாப்ரியவிஷயத்தில் சங்க்ஷமன் சொல்லுகிறதும் விரோதிக்கும். அந்ந்யபக்ஷத்தில் ப்ரபத்தாரம்பக்ஷணத்தில் அஸ்லேஷவிநாஸன் சொல்லுகிறது விரோதிக்கும். கிञ्च, “தததிகம உத்ரபூர்வதயர்ஸ்லேஷவிநாஸௌ தத வ்யபதேஸாத்” என்று பக்திநிஷ்ணுக்கன்றோ சமஸ்தபாபநாஸன் சொல்லுகிறது. ப்ரபத்திக்கு சர்வபாபநாஸகத்வ்தான் கூடுமோ? கிञ्च, ப்ரபந்நனுக்கு தக்ஷிணாயநாடிகளிலே மரணமானால் “தூமோ ராத்ரிஸ்ததா க்ருஷ்ணஷாணமாஸா தக்ஷிணாயநம் தத்ர சாந்த்ரமஸன் ஜயோத்யோகி ப்ராப்ய நிவர்ததி” என்று சொல்லுகிற பூநராவூத்தியும் ப்ரஸங்க்யாதோ? அபி ச

“यं यं वापि स्मरन् भावं त्यजत्यन्ते कलेबरम् ।

तं तमेवेति कौन्तेय सदा तद्वावभावितः ॥

என்கிறபடியே அந்ந்யகாலத்திலே பகவத்பிஷயாந்நிமஸ்மரண மில்லாமல் விஷயாந்நர்ஸமரண முண்டாகில் அஃதி ப்ரதமூகத்வ ப்ராஸிவங்க்ஷ்மாந்நர்மும் ப்ரஸங்க்யாதோ? அந்நிமப்ரத்யயமாபவ்யகமாகில் அதுவே உபாயமாகையாலே ப்ரபத்திக்கு அநுபாயத்வ ப்ரஸங்க்யாதோ? இத்யாதி ஸங்க்ஷகளை இவ் அதிகாரத்தாலே ப்ரஹ்ரிக்கக் கோலி அதிகாரார்த்தத்தை சங்க்ஷிக்கிறார். மனஸீதி இஸ்வர்: மனஸி கரணகிராம், “அஸ்ய சோம்யபூரூஷஸ்ய ப்ரயதோ வாங்க்ஷநஸி சப்நததி” இத்யாஃயுத்தப்ரகாரேண வாஸிந்த்ரியோபலக்ஷிதமிந்த்ரியவர்க்கும். யதா ஸ்வகார்யாக்ஷம் ததா மனஸி ங்ஹிததி த்யந், சயோஜயந் அநேந “வாங்க்ஷநஸி தர்ஸநாஃஃஃஃ” “அத எவ சர்வாண்யந்” இத்யதிகரணத்யார்த்த உத்த: । தத்சயுத்த மன: ததா இந்த்ரியவத் ப்ராணே சயோஜயந் । “தந்மன: ப்ராண உத்ராத்” இத்யதிகரணார்த்த உத்த: - தம், “தமூத்ரகாமந் ப்ராணோங்நூத்ரகாமதி” இத்யுத்தப்ரகாரேண தத்சயுத்த ப்ராண் பூரூஷ, ஜீவ- ...

(சா.ப்ர.) மனஸி கரணகிராமம்த்யாதிநா - “அஸ்ய சோம்யபூரூஷஸ்ய ப்ரயதோ வாங்க்ஷநஸி சப்நததி” இத்யேததபிப்ரேத்யுத்த ப்ராணே மன இதி “தமூத்ரகாமந் ப்ராணோங்நூத்ரகாமதி எவமேவமாத்மானமந்நகாலே சர்வ ப்ராணா அபிஸமாயாந்நி” இத்யாதிகமபிப்ரேத்யுத்த பூரூஷ ச - ...

(சா.வி.) சங்க்ஷஹாதி - மனஸி கரணகிராமமதி - “வாங்க்ஷநஸி சப்நததி மன: ப்ராணே ப்ராணஸ்தேஜஸி தேஜ: ப்ரஸ்யாந் தேவதாயாம்” இதி ஸ்ருத்யா “தஸ்மாதுபஸாந் தேஜா அபூநர்ஹ்வமிந்த்ரியேர்மனஸி சப்நதமானை:” இதி ஸ்ருத்யா ச சப்நத்திஸ்ச்ஸ்லேஷமாந், “நத் ததாவமாந்” மதி ந்யாயே நிர்நயஸ்சித்ய இத்யபிப்ராணேஸ்வரோ மனஸி கரணகிராம் த்யந்நித்யுத்தம் । “மன: ப்ராணே ப்ராணஸ்தேஜஸி” இத்யத்ர ஜீவ ஜீவதநோக்யபாவே, “தமூத்ரகாமந் ப்ராணோங்நூத்ரகாமதி எவமேவமாத்மானமந்நகாலே சர்வ ப்ராணா அபிஸமாயாந்நி” இதி - ...

(சா.ஸ.) ப்ரகார ப்ரதிபாத்தியுதமதிகாராந்நர்மவஸர்ஸங்க்யா அரஹ்மாண: ப்ரதிபாத்தி சங்க்ஷஹாதி । மனஸீதி । த்யந், சயோஜயந் । ப்ராணே, பஞ்ஞவூத்தி ப்ராணே - த், ப்ராணம் । பூரூஷ, - ...

(सा.सं.) जीवात्मनि । एव प्राणादि विशिष्टं सूक्ष्मभूतेषु पञ्चसु । तं पञ्चभूतप्राणादि विशिष्टम् । परे, हार्दे । परमात्मनि । सरणेर्मुखे, मार्गगमनार्थोत्क्रमणात्पूर्वं कृत्ये । स्वविदविदुषोः, प्रपन्नाप्रपन्नयोः साधारणे सति । परतः, ततः परम् “शतं चैका च...” इत्युक्त सुषुम्ना नाडीभेदैः - ...

सङ्गृहीतं विवरीतुं प्रपन्नस्य वक्ष्यमाणविधया नयने प्रपन्नः किंविधोऽधिकारीत्यत्राह - ...

மூல்। இப்படி “லோகவிக்ரान्तचरणौ शरणं तेऽब्रजं विभो” என்றிவன் காலைப்பிடிக்க “हस्तावलम्बनो ह्येको भक्तिक्रीतो जनार्दनः” என்கிறபடியே இவனைக் கைப்பிடித்து “राजाधिराजस्सर्वेषां” என்கிறபடியே உभयविभूतिनाथனான सर्वेश्वரன் தானுகந்ததொரு நிலத்திலே வைக்க அபிஷிதையான महिषियைப்போலே बहुमत (மாய்)னாய்த்தன் परमैकान्तित्वத்துக்கு अनुरूपமான निवृत्तियோடே போருமில் அதிகாரி - ...

(सा.स्वा.) அப்போது ईश्वरனுக் கொடுத்தனை கைப்பிடிக்கையும் ஒருத்தனைக் கைப்பிடியாதொழிகையும் वैषम्यावहமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இப்படி इति, हस्तेति । हस्तः, अवलंबनं आश्रितावलम्बनं यस्य सः । भक्तिक्रीततया जनार्दन एक एव हस्तावलंबनः । अन्यः कोऽपि नेति भावः । கைப்பிடித்து, கையிலே அணைத்துக்கொண்டு, रक्षयतया स्वीकृत्य என்றபடி, यद्वा, हस्तस्यावलंबनइति वार्थः । संसारसागरे मज्जतां हस्तेनावलम्बितुं योग्य इति யாவத் கைப்பிடித்து, கையைப்பிடித்ததென்றபடி. காலைப்பிடித்தவனை கைப்பிடித்தென்று चाटूक्तियும் தோன்றுகிறது, கைப்பிடித்து इत्यनेन पाणिग्रहणसमाधिरपि सूच्यतेதான் महिषित्वेनகைப் பிடித்து अन्यदीयस्थलத்திலே வைக்கை अनुचितமன்றோ வென்கிற शङ्कावारणार्थमुभयविभूतीति - पारक्यमொன்றுமில்லையென்று கருத்து. स्वकीयमायिरुந்தாலும் देवतान्तरक्षेत्रத்திலே वसिப்பிக்கை अनुचित மாகையாலே தானுகந்த தொருவென்று சொன்னது. திருவடிகளிலே शरणागति - ...

(सा.प्र.) पायान्तरस्थाननिविष्टेन भगवतैव तद्द्वारा निर्गमयितव्यत्वात् तदुपयुक्तं भगवदत्यन्ताभिमतस्य स्वरूपनिर्याणविशेषणभूतविलम्बाविलम्बयोर्भिन्नाधिकारिनिष्ठत्वज्ञापनाय सट्टष्टान्तमाह இப்படி லோகவிக்ரान्तीत्यादिना - இவனை கைப்பிடித்து, அம் ஹஸ்தேன गृहीत्वा - रक्षयवस्तुतया स्वीकृत्येत्यर्थः - கைப்பிடித்து इत्यनेन-“उत्तरया दक्षिणे हस्ते गृहीत्वा” इत्युक्तपाणिग्रहणं स्मर्यते - एतेन भार्यायाः पति पारतन्त्र्यवत् प्रपन्नस्य भगवत्पारतन्त्र्यं स्वरूपप्राप्तमिति द्योत्यते । தானுகந்ததொரு நிலத்தில் इत्यनेनात्यन्ताभिमतत्वकार्यं द्योत्यते - போரும், वर्तते - अभिषिक्तैर्याना इत्यादिना “प्रियो हि ज्ञानिनोऽत्यर्थमहं स च मम प्रियः” - ...

(सा.वि.) हेतूक्त्या पुरुषार्थकाष्ठाधिकाराद्युक्तस्थितिं स्मारयति - இப்படி इति लोकाविक्रान्तस्य, पादविन्यासाक्रान्तलोकस्य - चरणौ शरणमब्रजम्, उपायतया अगृहीषम् । ब्रजगतवित्यस्माद्भिड्यडागमः - என்று, इतिप्रमाणवशात् - இவன், அஸ்மிஜ்ஜீவே । கால்பிடிக்க, श्रीपादं गृह्णाति सति - இவனை, एनं जीवम् । கைப்பிடித்து, हस्तेन गृहीत्वा - अभयप्रदानं कृत्वेऽयर्थः - महात्मनः पादयोः प्रणतं हस्तेन दाक्षिण्यादुत्थापयन्ति तद्वदिति प्रतीयते - अत्र प्रमाणं हस्तावलम्बन इति । हस्तेनावलम्बते इति हस्तावलम्बनः । नन्द्यादित्वात् ल्युः । पाणिग्रहणसट्टशंच ध्वन्यत इत्याहुः - सर्वेश्वरन्, सर्वेश्वरे - தானுகந்ததொருநிலத்திலே, स्वाभिलषितायां कस्याञ्चित्स्थितौ - வைக்க, स्थापयति सति - बहुमतमायं, बहुमानविषयीकृतया - वृत्तियோदेल, वृत्त्या सह । अभिषिक्तैर्याना महिषियेयं போலே, राज्ञः पट्टाभिषिक्ततरुणीव । போரும், वर्तेत । महिषीत्यनेनैव - ...

(सा.सं.) இப்படி इति - ननु प्रपन्नमात्रस्याभिषिक्तमहिषीवत् पारमैकान्त्या विशेषसंसारान्निर्वाणे -

மூல்। இப்படிப்பட்ட அதிகாரிகளிலே பாரபுதுக் தவிசைவையிசையாலே வரும் அஹங்காரமகாரங்களென்ன, - ...

(சா.தி.) பூர்வாஹிகாரோக்தாவஸ்தைகளை அநுவதிக்கிறார் - இப்படிப்பட்ட இயாதிதயால் - அபகார ங்கள் கர்ம - ...

(சா.ஸா.) பண்ணுகையாலே இவனை பஹுமான் பண்ணுகை வைய்யாவஹ மென்று கருத்து. திருவடிகளிலே விமுந்தவனைக் கைப்பிடித் தென்கையாலே ஶரண்யனுக்கு இவன் விசயத்தில் அபிமானோத்ரேக் சொல்லப்பட்டது. இப்படியாகில் பஹவதபிமதஸ்தலத்திலேயிருக்கிற ப்ரபந்நாஹிகாரிகளுக்கு அபராஹாதி சம்பாவநையில்லாமையாலே சில ஹிகாரிகளுக்கு மாக்ஷரூப ஫லவிலம்வமும் சில ஹிகாரிகளுக்கு ஫லவிலம்வமில்லையென்றும் விலம்வாவிலம்வமுள்ளதாகக் சொன்னது கூடுமோ? பாரபுதுவிசைத்தாலே அபராஹுச்யாதி வையிரித்யமுண்டான ஹிகாரிகளுக்கு ஫லவிலம்வமுமில்லையாத ஹிகாரிகளுக்கு அவிலம்வமும் கூடுமென்னிலானாலும் விலம்வம் கல்பாந்த பர்யந்தமோ? ஜந்மாந்தரபர்யந்தமோ? அவிலம்வமும் உதரத்திலேயோ? ஶரீராஸானாதி காலாந்தரத்திலேயோ? கிசு, “தாவதார்திஸ்ததா வாசுதா தாவந்மோஹஸ்ததா சுஹம் । யாவந்ந யாதி ஶரணம் த்வாம்ஸோபாபநாசநம்” என்று ப்ரபந்நாளெல்லார்க்கும் விலம்வமில்லையென்று சொல்லுகிறதுவும் விரோத்யாதோ? இவ் ஹிகாரிகளுக்கு வையிரித்யம் புகுந்தால் பஹவதபிமானமும் வ்யர்த்யமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்கிற அபிப்ராயத்தாலே ஶட்கித்து உதர மருளிச்செய்கிறார் - இப்படிப்பட்ட ஹிகாரிகளிலே இயாதிநா பாரபுதேதி - அப்யுபகத பாரபுதத்தாலேயென்றபடி. - ...

(சா.ப்ர.) இயுக்தரீத்யா பஹவதோ஽ப்யத்யந்த ப்ரியத்வாத்தபிமதஸ்யானுவர்தநீயத்வமுக்தம் - எவ் - பூதாஹிகாரிளா விலம்வாஸம்பாவநா தத்வது நிர்தேஸபூர்வக் வ்யுதஸ்யந் தேஹந்நிர்யாணவிசோபணபூதயோ: “தநூக்த்வாஹிலம் பாபம் மாமாப்நோதி நரஸுசநை: - அதோபாயப்ரஸக்தோ஽பி புக்த்வா பஹாநநாமயாந் - அந்தே விரக்திமாஸாஹ விசதே வையுணவம் பதம்” இயாதிபி: “தாவதார்திஸ்ததா வாசுதா தாவந்மோஹஸ்ததாஸுஹம் । யாவந்ந யாதி ஶரணம் த்வாம்ஸோபாபநாசநம்” இயாதிபிசு பஹ்யமானயோர்விலம்வா விலம்வயோர்யவத் கல்பத்வ யாவத்ரஹ ப்ரலயத்வ ஸ்வேசுதகாலாபூர்வ பாவித்வஸுட்யா தயோஸ்வரூபஸ்திதி பூசுசுதி - இப்படிப்பட்ட இயாதிநா - ...

(சா.வி.) “கூதாபிசேகா மஹிபி” இதி நிபுணுநுஸாராதிபிசுதித தாயா: ப்ரதீதே: அபிசுதிதையான இதி விசோபணம் அபிசேகரூபதர்மவிசோபகீர்தநத்வாரா இதரபத்யபேக்யா ஹாதிர்விசோபவ்யசுஜநார்த்யம் - அந்யதா பதநீ மாந்ராபிப்ராயமிதி ஸ்யாத் - நந்வேவமபிமதவூச்யா வர்தமானம் த்வரயா நயதீத்யுக்தம் । தத்ர கிம் ஶரணாகத்யந்தர மேவ நயதி? உத ஸுட்கல்பானுபுணம்? ததந்தே? தசுசுரீரான்தே வா? அத்வா ததநபிமதஸமயே஽பி । தாவதார்திரிதி ஶலோகே஽பி யாவசுசுரணம் யாதி தாவதித்யுக்த்யா அநந்தரமேவ ஫லமிதி ப்ரதீயதே - ததா அநபிமதவர்தநவத: ஶரணாகதஸ்ய “தநூக்த்வாஹிலம் பாபம் மாமாப்நோதி நரஸுசநை: । அதோபாயப்ரஸக்தோ஽பி புக்த்வா பஹாநநாமயாந் । அதோ விரக்திமாஸாஹ விசதே வையுணவம் பதம்” இதி விலம்வஸ்ஸமயதே - தத்ர கிம் யாவத்கல்பம் விலம்வ: ? கிம் வா யாவத்ரஹ ப்ரலயமிதி விலம்வாவிலம்வ ப்ரகாரம் பூசுசுதி - இப்படிப்பட்ட ஹிகாரிகளிலே இயாதிநா । இப்படிப்பட்ட, எவமுக்தேசு - ஹிகாரிகளிலே, ஹிகாரிசு - ...

(சா.ஸ.) கேஸாசுதித்விலம்வ: கேஸாசுதித்விலம்வசுசு கிம் நிபந்நதந் இத்யத்ர பாரபுதுக் தாயதாதஹங்காராதி மூலகோ விலம்வ இதி அஹங்காராதேததஹிகாரிணீ ஹாதி நிர்ணிதி ஸ்திதிசுசு விசதயதி - இப்படிப்பட்ட இயாதிநா -

மூல்। அவையடியாக வரும் அப்காரங்களென்ன ப்ரயோனான்தர் ருசியென்ன; அதடியாக சங்பாவதமான டெவதான்தர்ஸ்பர்ஷமென்ன, புத்திடீர்வல்ல்யமென்ன; அதடியாகவரும் உபாயான்தர் ப்ரத்யாசுயென்ன, இவ்வைபரித்யம் பிறந்தவர்களுக்கும் இவை பிறவாதே ப்ராப்தசுகூதவிசேஷத்தாலும் பூர்வப்ரபத்தியில் ஫லசங்கல்ப விசேஷத்தாலும் சித்ரமில்லாத கைக்ஷ்ய்த்திலே ப்ரதிஸ்திராய்ப் போந்தவர்களுக்கும் சன்சாரத்தில் நின்றும் நிர்யாணத்துக்கு விலம்பாவிலம்பங்களில் நிலையிருக்கும்படி யெங்ஙனெயென்னில் - ...

(சா.தீ.) வைத்தியாலே வருமென்னு மத்தை - ப்ரயோஜனாந்தரூசி பூத்திதீர்த்தங்கலிலும் அந்நயித்துக் கொள்வது - பூத்திதீர்த்தம், வித்வாஸமான்யம் - ப்ரத்யாஸீ, ஸ்பூஹா । ப்ரபத்தியில் ஫லஸங்கூலபிஷேகமாவது - ப்ர஫பத்திகாலத்திலே இவ்வைபரீத்யங்கலொன்றும் வாறாதபடி கோலிச்செய்கை. இவ்வைபரீத்ய முண்டானவர்களில் அஹங்கார - ...

(சா.ஸ்வ.) अभ्युपगत प्रारब्ध प्रपत्ति नाश्य मल्लामेययाले तत्परिपाक विशेषத்தாலே அஹங்காராதிகள்
சம்பாவிதங்களென்று கருத்து. அஹங்காராதி वैपरीत्य सद्भावத்தாலே விளம்பமுண்டானாலும் ஜ்ஞமான்
कल्पान्तर पर्यन्तत्वोत्तरक्षण शरीरावसान नियतत्वरूप நிலை விலம்பாவிலம்பங்களுக் கெப்படி
கூடுமென்று शङ्कातात्पर्यम्. उत्तर மருளிச் செய்யக் கோலி முந்த? அஹங்கார समकार वैपरीत्य
ग्रस्तਾਂகளுக்கும் தன்மூல भूतापराधग्रस्तਾਂகளுக்கும் விலம்பாவிலம்பங்களை உபாதிக்கிறார் ...

(सा.प्र.) प्रतिष्ठित ग्रायंत्तं पोन्त वरुङ्गुक्कुम्, प्रतिष्ठिततया वर्तमानानां च - विलम्बहेतुत्वेन निर्दिष्टेषु “प्रवृत्तिं च निवृत्तिं च जना न विदुरासुराः” इत्यारभ्य “क्षिपाम्यजस्रमशुभानासुरीष्वेव योनिषु - आसुरी योनिमापन्ना मूढा जन्मनि जन्मनि । मामप्राप्यैव कौन्तेय ततो यान्त्यधमाङ्गतिम्” इत्यादिभिरुक्तात्यन्त विलम्बहेतवः प्रपन्नानां न भवेयुरितिकृत्वा प्रारब्ध दुष्कर्मवशात्कदाचिदुपपन्नानामल्पविलम्बहेतूनां कालविशेषे मोक्षस्स्यादिति प्रपन्नेषु प्रतिबन्धकत्वाभावं कालविशेषानुद्देशेन प्रपन्नेष्वायुर्वृद्ध्यादि रूपाल्पविलम्बहेतुत्वं च पूर्वोक्तं - ...

(सा.वि.) उत्तममध्यमाधमाधिकारिषु । वैचित्रिः, वैचित्र्येण । विलम्बहेतुर्दोषान् परिगणय्याह । प्रारब्धेति । अहङ्कारममकारौ तन्मूलकापचाराः प्रयोजनान्तर रुचिः तन्मूलदेवतान्तरस्पर्शः बुद्धिदौर्बल्यं तन्मूलकोपायान्तरप्रत्याशेत्यादीनि विलम्बहेतव इत्यर्थः - तादृशः, कीदृशः । किं ब्रह्मकल्पादि पर्यन्तो विलम्बः - तादृशविलम्ब हेत्वभावे आर्त्यभावेऽपि विधिलिखितायुषः पूर्वमेव मोक्ष इत्यविलम्बश्च किं न स्यादिति प्रश्नफलितार्थः - ब्रह्मकल्पादि पर्यन्तविलम्बहेत्वपराधः प्रपन्नस्य न संभवति - यत्किञ्चिद्विलम्बहेत्वपराधसंभवेऽपि कथञ्चिन्निवारणं कृत्वा शीघ्रमेव मोचयति । तत्रापि दृष्टानां नियतायुषां निरपराधानां तच्छरीरपातावधिविलम्बः । यथाकथंचिदनुभवादिना विधिमितशरीरपातावधिरेव विलम्बः । विलम्बो नाधिकविलम्बः - आर्तानां तु तदिच्छावधि विलंब इति सद्योऽपेक्षते चेत्सद्य एवेत्यविलम्ब इति परिहारमाह - ...

மூல்। இ(வு)வ்விடத்திலவர்களுக்கு சார்வாகாதிசகளுக்குப் போலே நிலைநின்ற அஹங்காரமகாரங்கல் புராது - அவஹிராய் - நடப்பாரிடருமாப்போலே எங்ஙனு மொருக்கால்வரும், அஹங்கார மகாரங்கல் விவகாவிசகளாய் பின்புற்ற தெளிவாலே கழிந்துபோம் - அபராசங்கல் பிறந்தால் ஶாபணாவிசயாயும், ஶிசாவிசயாயும் கோலிள காலத்துக்குள்ளே அபராச நிஸ்தார் பிறக்கும்படி அபராச பரிஹராசிகாரத்திலே சொன்னோம் - ...

(சா.தி.) மகார பிறந்தவர்களுக்கு நிஸ்தார் காட்டுகிறார் - இவ்விடத்தில் இயாதி = தெளிவாலே, விவகஜ்ஞானத்தாலே - அஹங்காராதிசயாச அபராச பிறந்தவர்கலுக்கு நிஸ்தாமருளிச்செய்கிறார் - அபராசங்கல் பிறந்தால் இயாதிசயால் - அபராச பிறந்தால் “மாமாஜ்ஞித நரஸ்சநை:” என்று மோசுநிலங் சொல்லிற்றேயென்ன - ...

(சா.ஸ்வ.) இவ்விடத்திலிவர்களுக்கு இயாதினா - பஶவதிபிமான விசயீகூதனாகையாலே மற்ற அசிகாரி களுக்குப் போலே நிலை நின்ற அஹங்காராதி களுண்டாகாதென்றபடி - கோலிள இதி இதெல்லாம் பஶவதிபிமானகார்யமென்றபடி - கால குறித்து ப்ரபத்திபண்ணிளவனுக்கு அக்காலத்துக்கு மேல் விலம்பு மில்லையென்று கருத்து - இப்படியாகில், “அபாயாதிவிரதஸஸ்வந்மா சைவ ஶரணம் கத: - தநூகூத்யாஸிலம் பாபம் மாமாஜ்ஞித நரஸ்சநை:” என்று ப்ரபந்நனுக்கு விலங் சொல்லுகிறது விரோசியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ...

(சா.ப்ர.) ஸ்மாரயந்நுத்தரமாஹ - அவ்விடத்தில் இயாதினா - ப்ராரவ்ஹ துஷ்கூதாதிவிலம்பஹேதூதயே஽பீத்யர்த: - நிலைநின்ற, யாவச்சுரீரானுவர்தினை - புகுராது, நப்ரவிசத: | ந பவத இத்யர்த: | எவமஹங்காரமகாரயோரசிகாரி விசேச பல்விலம்பஹேதுவமுக்தவா அத்யந்த விலம்பஹேதுபூதாயா: - ...

(சா.வி.) அவ்விடத்திலே இதி - நிலைநின்ற அஹங்கார மகாரங்கல் புகுராது, ஸ்திரதயா விசயமானாவஹங்கார மகாரை ந ப்ரவிசத: | அதோ ப்ரஹ்மகல்பாதி விலம்பு நாஸ்திதி பாவ: | அவஹிராய் நடப்பாரிடரு மாப்போலே, சாவதானம் சஸ்சாரதா் ஸ்தலமிவ | ஏதேனும், யத்ரு கத்ருசித் | ஒருக்கால், ஹேதுநா |வரும், ப்ராப்தா | விவகாவிசகளாலும், விவகோத்பத்திபர்யந்தை் ஸந்தை் | தெளிவாலே, விவகரூபதத்வஜ்ஞானம் | கழிந்துபோம், ஸஸ்யத: | தாவத்யர்யந்தாஹங்காரமகார மூலாபராசா அபி ப்ராஸஸ்சித்தெந வா லஶுதடண்தெந வா ஶீஶ்ரமேவ ஸஸ்யந்திதி தை஽பி விலம்பஹேதுர் பவந்திதி பூர்வோக்தமேவ ஸ்மாரயந்நாஹ | அபராசங்கல் இதி | ஶாமணாவிச ப்ராஸஸ்சித்தாவிசகம் வா | ஶிசாவிசயாயும், அநுபவாவிசகம் வா | நிஸ்தார்பிறக்கும்படி, நிவூதேஸ்த்பத்திப்ரகாரம் | ஶாமணமிதி ஶமூஷு ஸஹநே இத்யஸ்த்மாத் ஶமமாணம் ப்ரேரயதீத்யர்தை் தத்ப்ரயோஜகோ ஹேதுஸ்சேதி ஜிசினி ஜூஷிகல்ப - ஜோமந்தாஸ்சேத்யமந்தத்வெந மித்வெமிதா் ஹ்ஸ்வ இதி ஹ்ஸ்வ ப்ராப்தாவிப வா சித்தவிராஶ விசுராமயந்நித்யாதிவிவ ஹ்ஸ்வபாவே கரணர்தை் யிதி பூத்யம் - நநு “தநூ கூத்யாஸிலம் பாபம் மாமாஜ்ஞித நரஸ்சநை:” இதுகூதரீத்யா ஶநைராஜ்ஞிதீதுகூதவாதிபராசவிலங்ஹேது ப்ரவந்து இயாஸங்கூத தத்ருசனமநிதயாதுர்விசய மித்யாஹ -

(சா.ஸ.) ஸம் - மோசாய காலவிசேசம் நிர்திச்ய ப்ரபந்நஸ்தஸ்யாஹங்காராதி நிர்கதிபூர்விகா ப்ராபிரசிக - ...

மூலம்। மோக்ஷம்பெறுகைக்குக் காலவிசேஷ் குறியாதே ப்ரபந்நரானாரைப்பற்ற “அபாயா (விரத:) ட்விரதஸ்சவ்வம்
 சைவ ஶரணம் ஶத: । தநூகூத்யாஸ்திலம் பாபம் மாமாப்நோதி நரஸ்சநை:” என்று சொல்லுகிறது.
 முமுக்ஷுவாயிழிந்தவனாகையாலே ப்ரயோஜனாந்தரூசி நிலைநிற்க உண்டாகாது - ...

(சா.தீ.) வருளிச்செய்கிறார் - மோக்ஷம் பெறுகைக்கு இத்யாதி - அபாயேதி । மாம் ஶரணம் ஶதோ஽பி உத்தரகாலே
 ஶஸ்வதூதேஶ்யோ஽பாயேஶ்யோ஽விரதஸ்சேதஸ் நர: ப்ராயஸ்சித்தமகுவர்ந் அஸ்திலம் பாபஶபலமந்ஶய । ஶநை:, காலவிலம்பென,
 மாமாப்நோதி என்கை. விரத இதி பாடே ஶஸ்வதூதாபராஹாஹ்விரதஸ்சந்நித்யர்த: - இஶி ப்ரயோஜனாந்தரூசி
 பிறந்தவர்களுக்கு நிஸ்தாரம் காட்டுகிறார் - முமுக்ஷுவாய் இத்யாதித்யால் - ...

(சா.ஸ்வா.) மோக்ஷம் பெறுகைக்கு இதி - அபாயாதிதி । அபாயவிரதஸ்சவ்வம் என்றும் பாடமுண்டு.
 அப்போது மாம் ஶரணம் ஶத: । ஶரணம் ஶதோ஽பி । ஶஸ்வத், அநந்தரம் । கூதேஶ்யோ஽பாயேஶ்ய: - நிபிஹேஶ்ய:
 ப்ராயஸ்சித்தமகுவர்ந் । அவிரதஸ்சேதஸ்திலம் பாபம் ஶலானுஶவேன தநூகூத்ய, விநாஸ்ய । மாம் ஶநைவிலம்பென அப்போது
 இத்யர்த: । அபாயாஹ்விரத: என்று பாட மாண்போது ஶஸ்வதூதாபராஹாஹ்விரதஸ்சந் ஶநைமாமாப்நோதீத்யர்த: । விலம்பம்
 சொல்லுகிற வசனம் காலம் குறியாதே ப்ரபந்நி பண்ணி ஶாபராஹனானவன் விஸய மாகையால் விரோஹ
 மில்லையென்று கருத்து - இப்படி அபராஹ ப்ரஸக்தாஹிகாரிகளுக்கு விலம்பாவிலம்பமுபபந்நமானாலும்
 அபராஹ ரஹிதனான ப்ரபந்நனுக்கும் “அதோபாயப்ரஸக்தோ஽பி ஶுக்தவா ஶோகானாமயாந் - அந்தே விஸக்திமாஸாஹ
 விஸதே வைஸ்ணவம் பதம்” என்று விலம்பம்சொல்லுகிறது விரோஹித்யாதோ? அது ப்ரயோஜனாந்தரார்த்தமுபாய
 ப்ரஸக்தனான ப்ரபந்நனுக்கு விலம்பம் சொல்லுகிறதென்னில் முமுக்ஷுவாயிழிந்தவனுக்கு ப்ரயோஜனாந்தராஸக்தி
 வரக்கூடுமோ? அப்போது “யாசிதோ஽பி சதா ஶதௌநிஹிதம் காரயேஹ்விர:” என்கிறபடியே ப்ரபந்நன்
 ப்ரயோஜனாந்தரத்தை யாசித்தாலும் இஸ்வரன் வஸ்துவூத்தியிலே ஹிதபரணாய்க் கொண்டு அத்தைக்
 கொண்டானென்கிறது விரோஹித்யாதோ? என்ன ப்ரயோஜனாந்தராஸக்தனான ப்ரபந்நனுக்கு
 விலம்பாவிலம்பவ்யவஸ்து சொல்லுகிறார் முமுக்ஷுவாய் இத்யாதிநா । காலம் குறித்து ப்ரபந்நி
 பண்ணினவனுக்கு அக்கால - ...

(சா.ப்ர.) ப்ரயோஜனாந்தரூசௌ ப்ரதிஸ்தாயா: ப்ரபந்நேஸ்வஸம்பஶ்வம் ஢ர்ஸ்யந் கா஢ாசித்தகாயாஸ்தஸ்யா அபி
 காலவிஸேஸாக்ரோ஢ிகாரேந ப்ரபந்நேஸ்வேவால்பவிலம்பாவஹ்வமாஹ - முமுக்ஷுவாயிழிந்தவனாகையாலே இத்யாதிநா
 - ப்ரயோஜனாந்தராணாமல்பாஸ்திரத்வ ஢ு:ஸமிஸ்த்ரவா஢ிகம் ஜாத்வா தஜ்ஜிஹாஸாபூர்வகம் மோக்ஷர்தம் ப்ரபந்நத்வா஢ித்யர்த: ।
 நிலைநிற்க உண்டாகாது, அதிசிரகாலம் ஶலாந்தரானுஶவ எவ - ...

(சா.வி.) மோக்ஷம் பெறுகைக்கு இதி - காலவிஸேஷ் குறியாதே, காலவிஸேஸமவ஢ிமகூத்வைவ -
 அநியதாயுஸாமத்யாதீதீஸ்யாம் விலம்போ நாஸ்தீதி ஶாவ: - அபாயவிரத இதி । மாம் ஶரணம் ஶதோ஽பி அபாயேஶ்யோ ந
 நிவூதஸ்சேதஸ் நர: ப்ராயஸ்சித்தமகுவர்ந் பாபஶபலமநுஶய ஶநை: காலவிலம்பென மாம் ப்ராப்நோதி - அபாயாஹ்விரத இதி
 பாடே ஶஸ்வதூதாபராஹாஹ்விரதஸ்சந்நித்யர்த: । அத்ர ப்ரயோஜனாந்தரூசைவிலம்பஹேதுத்வமாஹ முமுக்ஷுவாய் இதி -
 இழிந்தவனாகையாலே, ப்ரவிஸ்ததயா - நிலைநிற்க உண்டாகாது, - ...

(சா.ஸ.) விலம்பவதீத்யாஹ - மோக்ஷம் பெறுகைக்கு இதி - நநு தர்ஹி ச஢்யோ ரஸ்யேஸு ப்ரயோஜனாந்தரேஸு அஸ்ய ரூசி:
 க஢ாசிதபி ந நிவர்தத் இத்யத் அஹ - முமுக்ஷுவாயிழிந்தவன் இதி - ...

(சா.சं.) உபயோகப்பாது நிஷ்ரஹாடரபி யாவதிகாரம் ப்ரயோஜனாந்ர வஹுயமநுபலஹம் - அஸ்ய தத்வஹுயம் குத
இத்யாஷக்ஷாயாமஸ்ய தத்வஹுயம் சம்பாடகோ஽பி பஞ்நபிர்விதா பதேர்ஹ்வானேவெத்யாஹ - உபயோகப்பாநாங்கு இத்யாடிநா -
விடுகையாலே இத்யஸ்ய ப்ரயோஜனாந்ர ருசி நிலைநிற்க உண்டாகாது இதி - ...

மூல். இவன் தனக்கு அருகியை விளைப்பித்தும் சௌரிகுசேலாதிசுக்குப் போலே சில
 ஸோங்களைக் கொடுத்துத்தானே யலமறந்து விடப்பண்ணியும் விடுகையாலே ஸோகால்குறித்து
 ஸுபுதிப்பண்ணினவனுக்கு எக்காலத்துக்குள்ளே ஸுயோனானுரவீஸுயம் பிறந்துவிடும்.
 மற்றையவனுக்கும் “அதோய ஸுசுதோஃபி ஸுகுவா ஸோகானாமயாந் | அநுதே விருகிமாஸாஃ விசுதே வீணவ்
 ஸுடம்” என்கிறபடியே விரோக்யாவதி விலம்பாமிருக்கும். - ...

(ஸா.தி.) அருகி விளையாதார்க்கு நிஸுதார கார்டுகிறார் - சௌரீரூதியாடால் - சௌரீரூஜலத்திலொரு
 மதுய்வாழுகிறது கண்டுதானும் ஸுஸாரஸோகத்தை அசுபைப்பட்டான். குசேலன், கருணனுடைய
 வாலயஸகன். தானே அலமறந்து ஸுவயமேவ நிர்வேதித்து. மற்றையவனுக்கு, கால்கோலாத
 ஸுபுநனுக்குமென்றபடி. ஸுயா ஸுசுத: , ஸுயோனானுரஸாஃநே ததுர: - யாவதுகி | அனாமயாந், நிரூபுரவாந் |
 அநுதே விரோக்யம் லவ்வா | விரோக்யாவதிஸோகம் நடக்குமென்றபடி. ஃவதானுரஸுஸுரிமுண்டானவர்களுக்கு நிஸுதார
 கார்டுகிறார் ...

(ஸா.ஸுவா.) ஸோல்லுகிறதென்றும் மற்றையவனுக்கு விரோக்யாவதி விலம்பு முண்டென்று
 ஸோல்லுகையாலே ஜ்மானுரவிரோக்யமில்லையாகில் ஜ்மானுர விலம்புமுண்டென்று தோற்றுகிறது
 - இப்படி கால்குறித்து ஸுபுதி பண்ணி ஸுயோனானுரஸுசுதானான ஸுபுநனுக்கு அவிலம்பு ஸோல்கிறது
 கூடுமோ? ஸுயோனானுரஸுசுதியாலே ஃவதானுரஸுஸுரிமுடைய ஸுபுநனுக்கும் அவிலம்புன ஸோகம்
 ஸுஸுஜியாதோ? அப்போது யோவீ ஸுவா ஃவதாமதி யஜதே ஸுவாயீ ஃவதாயீ க்யவதே ந ஸுரா ஸுராநுதி ஸுபுபியாந்
 ஸுவதி” என்கிற ஸுமாண விரோதியாதோ? இனிஃவதானுரஸுஸுரிஸுபுநனுக்கு ஸோகமில்லையென்னில்
 “ஸந்தா க யா ஸந்தே ஸுராஹுஸை: - ரமதே தஸுமிநுதஜோஸையானே | நைந் ஜஹதுஹஸுஸுரிஸு” என்கிற - ...

(ஸா.ஸு.) ஃவாதித்யு: | விளைப்பித்து, ஸுதாஃ க | தானே அலைந்துவிடப் பண்ணியும், ஸுவயமேவ
 ஸுயோனானுரஸா கம் ஸுரஸுஸுரிஸுதிவந்துகுவது து:கஸுருரவாதி ஜ்னாவா நிர்வேதிதா த்யஜேததா குவா க -
 கால்குறித்து, கால விஸுதே ஸுவேதிதி ஸுஜ்லய் | நனு ஸுபுநானா ஸுரஸுதுஸுருகம்வஸாத் ஸுயோனானுர ஸுசுதுஜ்ஜிகாரே
 தன்மூலஃவதானுரஸுஸுரிஸுஸுவாஃகானுயாஸிதூவீஸுதோ த ஸுயாதித்யு காதாசுதிவக்யஸிசாரஸுய ஸுயாஸிசுதி
 நிவருத்யாவா (“ஜானஸுருதிஃ ஸுபுதாயணஸு ஸுருதூஃவோ ஸுஃவாதி ஸுஃவாபக்யே அஸ”) ஸுயஸுமிநுநுவாகே அமுஸுமிக
 ஸுலகம்மாஸு துஸுஜானஸுருதி ஃஸுரூபோ ஸுரவானேத்ய - ...

(ஸா.வி.) இவன் தனக்கு, அஸுய முஸுதோ: - விளைப்பித்தும், வர்ஃயித்யாவா |
 அலைத்துவிடப்பண்ணியும், து:கஸுமிஸுருதாவாதி ஜ்னானே நிர்வித்ய ஸுவயமேவ யதா த்யஜேததா குவா |
 ஸோகால்குறித்து, காலவிஸுதே ஸோதோ ஸுவேதிதி ஸுஜ்லய் | இஃ நிதயாயுவிஸுயம். அதானிதயாயுவிஸுயமாஃ -
 மற்றையவனுக்கும் இதி | ஸுயோனானுர ஸுசுரி மூலஃவதானுர ஸுஸுநுத நிவருதிஸுரகாரமாஃ | - ...

(ஸா.ஸு.) ஸுரூணானுவ: - நிர்வித்யகாலவிஸுதே ஸுபுநஸுய அஸுமாதுஸுயமாஃ ஸோகாலமிதி | மற்றையவனுக்கு,
 அநிர்வித்யகாலவிஸுதேஸுபுநஸுய க | ஸுயாஸுசுதோஃபி, ஸுயோனானுரஸாஃநோயானுரஸுசுதோஃபி அநுதே,
 அநுஸுதிதோயாஸுய ஸுசுதி விராமரூபானுதே | ஸுயோனானுர ஸுசுதுதய அவ நிர்ஜிதிரஸுது | ஃவதானுரஸுஸுரிஸுதி தஸுய
 கதம்ஸிஸுதித மஃஸிஸிவதித்யுதி விஸுயதேத்யு - ...

(सा.सं.) भगवानेव स्वीकृतभरत्वात्तद्व्यभिचारमपि निवर्तयतीत्याह । देवतान्तरेति “ये केचास्मच्छ्रेयाँ सो ब्राह्मणाः । युक्ता आयुक्ताः” इत्यादयः - “नैवं विध नैवं विधा सह संवसेत्” इत्यादि श्रुतयश्चात्र विवक्षिताः - प्रपन्नत्वमत्यवहितविषयेषु यत्र देवतान्तर - ...

மூலம்! இவனுக்கு ஐவநிஷயத்தில் கதாங்கம், எண்ணும் ஒருநாள் உபாயநிஷயம் பண்ணி காரியகரமாம், மஹாவிஷயம் பூர்ணமாகப் பிறந்து ப்ரபு பண்ணினார்க்கு பூதிரிஷயமும் உபாயநிஷயம் பிறவாது - இவை பிறந்தவர்களுக்கு முன்பு பிறந்த விஷயம் மந்தமாயிருக்கும் - இவர்களுக்கும் சர்வீசரன் மஹாவிஷயாவதிகாத்திருத்தி பூர்ண ப்ரபுநிஷயாக்கும். - ...

(சா.தி.) “ந ஖ல பாகவதா” என்றது உபாயநிஷய விஷயமிதே - ஐவநிஷயத்தில் இவனுடைய உபகரணம் யதாகதாதிதலபர்யந்தமா மென்கிறார். இவனுக்கு ஐவநிஷயாதி - இவ்வீசரியங்களுண்டு - ...

(சா.சுவ.) மவிஷயங்கூதிரி” இதாதிதலும் “அநந்யதேவதா பக்தா:” என்று சூலல்லுகிற அநந்யதேவதாபரபரமென்றுகருத்து - ஆனாலிவனுக்கு பூர்வமுபாயானுஷானபாவையும் ததனுபுபானுகூலாசரணாதி களும் வ்யர்த்தங்களாக ஒழியாதே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவனுக்கு இதிரி - ஆகையால் நிலைநின்ற தேவதாந்ரஸ்பர்த்திலே விலம்புண்டுதென்று தாத்பர்யம். இனி பூதிரிஷயத்தாலே பக்தியாதுபாயாந்ரஸ்பர்த்தில் விலம்புமோ? அவிலம்புமோ? விலம்புமென்னில் பூர்வம் அநுஷிதப்ரபுநிஷயலையாக ப்ரஸங்கிக்கும் - அவிலம்புமென்னில் “ததா புசாமவிசம்பாத்ரபுநிஷய: ப்ரகூதிரி” இதாதிதலிலே உபாயாந்ரஸ்பர்த்திபூதிரிஷயாதிநிநுதே விரிதிக்கும். பூர்வமநுஷிதபுபாயனுக்கு ஸங்கூபிதவாதென்கிற த்ரயாதிதலாவக்யமும் விரிதிக்கும் என்கிற ஸங்கூபில் அருளிச்செய்கிறார். மஹாவிஷயமதி - இவைபிறந்தவர்களுக்கு இதிரி - உதரகாலத்தில் இவ் விஷயத்தில் ஸங்கூபிதவாத பதி ப்ரதமகூணத்தில் விஷயம் அங்குமாதையாலே பூதிரிஷயாதிதலுண்டாவனுக்கு மஹாவிஷயாங்கு விசிஷ்டபூர்ணப்ரபுநிஷயநிறைவேறா - ...

(சா.பு.) மூக இதிரி பாவ: - நநுவேவ் தர்தி சகராதி பகவத்சிஹதாரணம் வ்யர்த்தமேவ ஸயாத் - ததா ச “ஸ்வலபமய்யஸ்ய தர்மஸ்ய த்ரயாதே மஹதூ பயாத்” இதாதி விரிதிஸ்யாதித்யதாஹ - இவனுக்கு இதிரி - ஏதேனுமொருநாள், யாவகூரிரபாத் தேவதாந்ரஸ்பர்த்திநிதபகவந்ரிஹஸங்கூபலபலானுபவாவசானே - அதி பூதிரிஷயஸ்ய விலம்பாவதவபகாரமாஹ - மஹாவிஷயாமதிதாதிநா - எவ் விதவிலம்ப - ...

(சா.வி.) நநு, தர்தி தஸ்ய நரகபர்யந்தசுதேபூர்வசிஹா: பத்யஸஸ்காரா: வ்யர்த்தஸ்யுரித்யாஸங்கூபாஹ | இவனுக்கு இதிரி | எண்ணுமொருநாள், யதா கதாதித | அதி பூதிரிஷயரூபவிஷயாமாந்யஸ்ய விலம்புதேதுவ மாஹ - மஹாவிஷயாமதி | பத்யாதிவிஷயாமாந்யாதிதகம் பவதி சுதேபூர்வ மஹாவிஷயாஸூ நூத்யந்ர எவத்யாஹ - இவை இதிரி - பூர்வ விஷயாமாந்யூபி பரிபூர்ணவிஷயாமபர்யந்த் ஸிஷிதவா பகவானேவ ரகதீத்யாஹ - இவர்களுக்கும் இதிரி - பரிபூர்ண விஷயாஸானா் ததிசூயேவ விலம்ப: - ...

(சா.ஸ.) சம்பந்த: ப்ரதிஷிதஸ்ததிரி கா கதிரித்யதாஹ - சிலர்க்கு இதிரி | இவனுக்கு, வ்யவதூதிமாந்ர தூதானுவூததேவதாந்ரஸ்ய | கதாங்கம், ப்ரபுத்யாபிமூல்யாங்கம் ப்ரஸக்த்யாதிதகம் - பூதிரிஷயம், குரூபலம் ந்யாஸமாந்ரேண கதம் லப்யமதிதாதிதரூபா பூதிரி: - எவ் விலம்புவ்யுபயப்ரபுநாநா் அஹங்காராதித கதி ஸ்திதி நிர்கதய உக்தா: - அதி பூர்வப்ரபுத்யாவேவ லஸங்கூபவிரிதிபலாதுகூதவிஷயாதிதா உக்தாஹங்காராதிவீசரியவிதூரணா் விலம்பலேஸ்யாப்யபாவ இத்யாஹ | - ...

(சா.தி.) மில்லாதார்க்கும் விலங்கு காணாநின்றோமே என்னவருளிச்செய்கிறார் - இவர்களுக்கென்று - இவ்வைபரிய மென்றுமில்லாத அதிகார ஸ்ரீய:பதிக்கு நியமுக்தரைப்போலே சர்வதாஹிமதனாயிருக்கு மென்கிறார் - ...

(सा.प्र.) हेतूनामभावे प्रपन्नेच्छा समकालं मोक्षस्सिद्ध्येदिति “साध्यभक्तिस्तु सा हन्त्री” इत्यादि प्रमाणावगतत्वादार्तप्रपन्नानां विलम्बप्रसङ्ग एव नास्तीत्यभिप्रायेणाह - இவ்வைபரீத்யங்கள் इत्यादिना - இவர்கள் கோலினவெல்லையிலே, एतत्सङ्कल्पितावसरे - आर्ते प्रपन्नेष्वपराधोदयशङ्काया एवाभावात्तत्क्षण - एव मुक्तिस्स्यादिति भावः - एवमधिकारिभेदेन विशेषणभूतौ विलम्बाविलम्बौ प्रदर्शयित्वा भक्ते “यथा पुष्करपालाश आपो नश्लिष्यन्ते एवमेवं विदि पापं कर्म नश्लिष्यते - तद्यथैषिका तूलमग्नौ प्रोतं प्रदूयेत एवं हास्य सर्वे पाप्मानः प्रदूयन्ते” इत्यादिभिर्भगवद्वेदननिमित्ततयोक्तयोरुत्तरपूर्वाघाश्लेष विनाशयोः भगवदत्यन्ताभिमतेषु प्रपन्नेषु “अन्वयादेव चैकस्य संयङ्न्यस्तात्मनो हरौ । सर्व एव प्रमुच्येरन्नराः पूर्वे तथा पर” - ...

(சா.சं.) இவ்வैபரீத்யங்கள் இதி । தஹி ஏதேசாமபி ப்ரபத்யநந்தரக்ஷண எவ் குதோ மோக்ஷாலாப இத்யத்ராஹ । இவர்களுக்கு இதி । இக்ஷத்ர வித்ரஹஸௌந்தர்ய தத்வீக்ஷர்ய தத்ருணாத்தநுபவவிபிணி - இக்ஷாததித சாமத்ரீ ப்ராபத்யாந்நிர்दिष्ट காலாதிக்கவிலம்போ஽பி ச்யாதித்யத்ராஹ - இவர்கள் இதி - ...

மூல். இந்நிஷையப் பெற்ற இவ்அधिकாரி “கடைத்தலையிருந்து வாழும் சோம்பரையுக்கத்தி” என்கிற படியே ஸ்ரீய:பதியான சர்வீசுரனுக்கு சர்வதா஽பிமதனாயிருக்கும் - ...

(சா.தீ.) இந்நிஷையப் பெற்ற இயாதி - கடைத்தலை, ஸ்ரீபாடபரிசரம் | தவ நயஸ்தபரராயிருந்த - சோம்பரை, சா஽னாந்ரானிவூதரை. உகத்தி, உகப்பித்தென்கை - இவன் விஸயத்தில் சர்வீசுரன் பண்ணும் ஁பகாரவிஸே - ...

(சா.ஸா.) களுக்கும் கோலின காலத்திலே ஡ோஷ் நியத஡ாகையாலே வுபரீத்ய஡ில்லாத ஁஽ிகாரிகளுக்கு ஁திஸய஡ெதென்ன ஁ருளிச்செய்கிறார் - இந்நிஷையப் பெற்ற இதி - கடைத்தலை இதி - கடைத்தலையிருந்த, கடவாசலிலையிருந்த, தூரத: இருந்து. கர்஡யோகாதிபர்வங்களிலே இழியாதே இருந்து - வாழும், வாழவேணு஡ென்றிருக்கிற - சோம்பரை, சோம்பலையுடைய வரை - கர்஡யோகஜ்ஞானயோக஡க்தியோகாடிகளில் இழியாதவரான இவ்வுபரீத்ய஡ொன்று஡ில்லாதவரான ஁கிஷ்ணா஁஽ிகாரிகளை. உகத்தி, உகப்பித்து. சர்வததி | ஁பரபந்நாபேக்யா பரபந்ரங்களெல்லாரும் ஁பிமதர்களாயிருந்தாலும் வுபரீத்ய஡ுடையவன் கதாசித் கிஷ்ணபரீதிவிஸய னாகையாலே இவ்வுபரீத்ய ஡ில்லாத ஁஽ிகாரி சதா ஁பிமதனாயிருக்கு஡ென்று கருத்து - யதா, இப்படி சிலபரபந்நாளுக்கு வுபரீத்ய ஡ுண்டாகில் பாகூதஜனவதீஸுரா஁஡ி஡ான் இல்லா஡ையாலே ஡ஹிஸியைப் போலே ஡ஹு஡தனாயென்று சர்வபரபந்ரங்களுக்கும் இஸுரா஁஡ி஡ான் சொன்னது விரு஁ியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இந்நிஷைய இதி - பரபதிநிஷைய, சி஽஽஽ாபாநிஷைய - இவ் ஁஽ிகாரி, பரபந்ந஡ா஁஽ிகாரி - வுபரீத்ய பரர஽வஸத்தாலே வந்தாலும் தன்னையே ஁பாய஡ாகப் பற்றினவனாகையாலே சர்வதா஁பிமதனாயிருக்கு ஡ென்று கருத்து - இஸுரதயா நிக்ரஹ்ஸ஡னுக்கும் ஁நுக்ரஹைகஸீல பुरुஸகாரசந்நி஽ானத்தாலே ஁பி஡ான்஡ுபபந்ந஡ென்று தோற்றுகைக்காக ஸ்ரீய:பதிக்கு இதி - இப்படி இந்நிஷையில் பற்ற சதா ஁பிமதனாயிருக்கு ஡ென்று சொன்னது கூடு஡ோ? இஸ்சி஽஽஽ாபாநிஷையில்லாத ஡க்திநிஷாபேக்யா ஁஽ிகா஁பி஡ான் ஡ுண்டாகிலன்றோ இப்படி சொல்லலாவது - ஡க்தியோகநிஷன் விஸயத்திலேயே பரஸிவிரு஁ி பாபங்களை நசிப்பித்து பல்பர்வங்களையுண்டாக்குகையாலே ஁வனையன்றோ ஁பிமதனாயிருக்கும் - ...

(சா.பர.) இயாதிஸு ஁க்த் ததீய பர்யந்தவரூப் விஸேஷ் வதந்நியாண் சபரகார஡ாஹ - இந் நிஷையப் பெற்ற இயாதிநா - கடைத் தலையிருந்து வாழும் சோம்பரையுக்கத்தி, ஡கவதாயதநதாரி தத்சேவா் பரதீக்ய ஸ்திதாந் ஡க்தியோகா஽நு஽ான விரு஁ி தந்ரீயுக்தாந் பரபந்நான்தயந்த் பரீயஸ இயுக்தபரகாரே - நிரூபா஁஽ிக - ...

(சா.வி.) கத஡ஸ்யேக்யைவ வில஡்வ இயத்ர யதஸ்சர்வதா ஁ய் ஡கவத஁பிமத இயாஹ - இந் நிஷையப்பெற்ற இதி - பெற்ற, பரஸ: - கடைத் தலையிருந்து வாழும் சோம்பரையுக்கத்தி. கடைத்தலை, ஡கவதாயதநதாரி - இருந்துவாழும், தத்சேவா பரதீக்யஸ்திதாந் | சோம்பரை, ஡க்தியோகஜா஽ய்யுக்தாநபி - உகத்தி, - ...

(சா.ஸ.) இந்நிஷைய, ஁ஹ்஽ாராதிநுக்த வுபரீத்யவிர்ஹ விஸிஷ் ஸுரூபாதி த்ரிகநிஷையப்பெற்ற இயர்த்: | கடைத்தலை, வுஸகிரிகடகாடிரூப ஡கவத்க்ஸத்ர க்ர஡ாவதி ஡ுவி குணா஽நு஡வகை஽ுரீயாதிபராத்யந்தா஁கிஷ்ணேஸுவதி ஸந்துஸ்த: | ஁வ் சர்வதா஁பிதா஁஽ிகாரிணு஽யுதர பூர்வா஽ஸ இதி கத் தஸ்ய வக்ய஡ாண்விதநியாண் ஸ஡்஡வ இயத்ர ஡க்தஸ்யேவ ததஸ்஡்஡வ் பரபந்நஸ்ய ததஸாதி஁஽ிக க்ரூபாவிஸயதா பரயுக்தாதி - ...

மூல்। இவன் திறத்தில் நிரூபாதிச சர்வசேஷியாய் நிரூபாதிச சுவதந்நனாய் சத்யசங்கல்பனூமாந சர்வசுவரன் சர்வபயங்களுக்கும் காரணமான நிக்ரஹசங்கல்பத்தை “தததி஑ி஑ம உத்ரபூர்வாதிசரஸுலேஷவிநாசு தத்யபதேசாத்” என்கிறபடியே சத்வாரகப்ரபத்திநிஷனுக்கு ஁பாசனப்ரார஡்஑த்திற்஑ோலே ப்ரபத்திவாக்யுசுசாரணத்தில் ப்ரதம க்ஷணத்திலே - ...

(சா.தி.) பர஡்பரே களையருளிச்செய்கிறார் - இவன் திறத்தில் இதுதிதியால். நிக்ரஹசங்கல்பத்தை விஸக்கியென்று ஁ந்வயம் - தததி஑ி஑ம இதி - இதின் ஁ர்த்தம் - ஁பாசனத்தினுதைய ப்ரார஡்஑மாந்ரத்தில் உத்ர பூர்வாதிசரஸுலேஷ பூர்வோத்ராதத்திக்கு - ஁சுலேச:, ஁லேப: - ப்ரார஡்஑ வ்யதிரிசுத்ய பூர்வாதிச சர்வசு விநாசசு ஡வத: - தத்யபதேசாத், தயுரஸுலேஷவிநாசயுரபநிஷத்பூதேசாத் - “தத்யாதிசகாதூலம஑்ரூ ப்ரோத் ப்ரதூயத் ஁வ் ஹசு சர்வ பா஡்மான: ப்ரதூயந் இதி சத்வாரக ப்ரபத்தி நிஷன், ஡க்திநிஷன். - ...

(சா.சுவா.) ப்ரபந்னுக்கும் உத்ரபூர்வாதிசரஸுலேஷ விநாசாதி஑லபர்வங்களுண்஑ென்னில் ஡க்தி ப்ரகரணத்தில் சாண்ன ஑ல் ப்ரபந்னுக்குக் கூடுவதெங்ஙனே? கிசு தக்ஷிநாயநாதிசகளிலே மரணமானாலும் திரிய்நாடிதாலே உத்கமண மானாலும் நரக ப்ரசங்ஜிதாதோ? ப்ரபந்னுக்கு பூர்வோத்ரபாபத்திக்கு ப்ரபத்திகாலத்திலே நாசமோ? சரூராசானகாலத்திலேயோ? இதுதிதிசங்காபரி஁ர்த்தமாசவுமிவன் விஷயத்திலே ஁பாந்ர சூநாபந்ரதயா ஁த்யந்நா஡ிமானத்யுதநார்த்தமாசவும் ஡க்தியு஑ிநிஷனுதைய ஑லபர்வங்களையும் ததபேசுதா ஁திச஑லபர்வங்களையும் சரண்யன் தானே செய்கிறான் என்று ஁ருளிச்செய்கிறார் - இவன் திறத்தில் இதுதிதி - “சர்வபாபே஡்யு மூக்ஷயிஷ்யாமி” என்று ப்ரதம் சங்கல்பித்திருக்கையாலே ஁துக்கு காலத்ரயத்திலும் ஁ந்யதா஡ாவ மில்லையென்கைக்காக சத்யசங்கல்பனான இதி - ஑ுரூதர஡க்தி யு஑ிநிஷாபேசுதா ஑பூபாயநிஷனுக்கு ஁திச஑ல் கொடுக்கக்கூடுமோ? என்கிற சங்காவாரணார்த்த நிரூபாதிச சுவதந்நேதி - ரக்ஷணத்திக்கு சுவத:ப்ராதிசுத்யுதநார்த்த நிரூபாதிச சர்வசேஷிதி - நிக்ரஹசங்கல்பத்திக்கு ஁நர்த்துத்யுதநார்த்த சர்வ஡யேதி - ப்ரபத்திதி ப்ரபத்தியும் மூக்ஷசாதிநதயா வேதாந் வி஁தவித்யாவிசேஷமானபடியாலே ஡஑வதூ ஡வதிசூதூநிவேசநவ்யாபாரமாதையாலும் ஡க்தியு஑ி஑லபர்வங்களிகுக்கும் ஁பபந்நங்களுன்றபடி - ப்ரபத்திவாக்யுசுசாரணத்தில் இதி - மன:ப்ரவூத்தியன்றிக்஑ே வாக்ப்ரவூதிசுசூடாமையாலே ஁சுசாரண஁து ப்ரபத்தியிலென்றபடி - ப்ரதமக்ஷணத்தில் இதி ...

(சா.ப்ர.) சர்வசேஷியாய் இதுநெந சேஷ஡ூதசு சர்வபாபநிவூதே஡்஑வத் ப்ரயு஑ிநத்வ் த்யுத்யதே - தத ஁வ பூர்நத்வாசு ஑தூதம஡ரந்யாசமாத்ராத் சர்வபாபநிவர்தகத்வமூபபத்யதே - நிரூபாதிசசுவதந்நனாய் இதுநெந ஑ுரூலபூபாயயுஸ்தூத்ய ஑லப்ரதத்வமூபபத்யத இதி த்யுத்யதே - சத்யசங்கல்பத்வாத் ஡ுதிபூர்வோத்ராதே஁பி ப்ராபசுசுதி சிசூந்யதர பூர்வக் நிபமெந ஑லப்ரதத்வ் த்யுத்யதே । - ...

(சா.வி.) ஁஡ிநந்நத்யந் । சர்வசுவரகூதூபகாரபர஡்பராமா஁ - இவன் திறத்தில் இதுதிதி - சேஷியாய் இதுநெந சேஷ஡ூதாஸ்மூக்ஷண ஡஑வத்ப்ரயு஑ிநமதி ஑ம்யதே - சுவதந்நனாய் இதுநெந ஑ுரூலபூபாயயுஸ்தூத்ய ஑லப்ரதத்வ் யுஜ்யத இதி ஑ம்யதே - சத்யசங்கல்பனாய் இதுநெந ப்ராபசுசுதி சிசூந்யதர - ...

(சா.சன்.) சயாசுசா஁ । - இவன் திறத்தில் இதுதிதி । இவன் திறத்தில் நிக்ரஹசங்கல்பத்தை ப்ரதமக்ஷணத்திலே - ...

மூல். விலக்கி இவனையும் இவனுடைய அநுபந்திகளையும் நியத்யூரிகள் கோர்வையிலே கோர்த்தாலும் ஆவல் கெடாதே அஸ்திரதாராசிகளில் உண்டது உருக்காட்டாதே வயிறு தாரியாய் அநுபந்திகளுடைய பூத்பூர்பாராசங்களுக்கும் அநுதாபாதிசாளே நஸ்தார பண்ணுவிக்஑ும்படிக்கு ஈடான அநுதாசங்குல்ததைப் பண்ணி - ...

(சா.தீ.) எவர்களைக் குறித்து இவன் துபத்தி பண்ணுகிறான் அவர்கள் அநுபந்திகள் - கோர்வை, பங்கித | கோர்க்கை, சேர்க்கை - ஆவல், துதாதிசயம் - உண்டதுருக்காட்டாதே, தோக்கினதென்றும், தோராதேயென்றபடி - அத எவ வயிறுதாரியாய், துதரதூரகனாய் - அநுதாபாதிசாளே இதாதி - அாதிசுதத்தால் துதரதாதிதூதீதம் - அநுதாசங்குல்ததை இவனுடைய சங்குதிகளையும் ரக்சிப்பனென்னு சங்குல்தம் - ...

(சா.சுா.) அசகூதாவூதாத்நித துத்யான்துதாசனத்தில் தார்தசதாபன தசாதெத்துதோலே சகூதநுசந்தான ரூததூபத்தியில் துருசகூதாசாதுதாரதாசானதசாதெதில்லாதையாலே துதிதூக்சணாவசானையான துபத்தியில் துததக்சணத்திலே யென்று நிதீசித்தது இவ் அதிகாரியினிடத்தில் விசேசாதிதான துததநாத்ம் - அசாதாரணானுதாசுதரங்களைச் சூால்லுகிறார் - இவனையும் இதாதினா | இவனுடைய அநுபந்திகளையும் இத | இவனுடைய தரந்யாசத்திலே அந்ததூத தானவர்களையுதென்றபடி, கோர்வை, துதிக்த | கோர்த்தாலும், சேர்த்தாலும். ஆவல் கெடாதே, துதாதிசய் நிவூததாசாதே, உண்டதுருக்காட்டாதே. உண்டது, தோக்கினது. இன்னதென்று. உரு, துரூதம் | காட்டாதே, துதாசியாதே. வயிறுதாரியாய், துதர்தரியாய். உண்டது, இசுத்தும் தோராதே வயிறுதாரியாயென்றபடி - அநுபந்திகளுடைய இத | தரீரானுபந்திகளுடைய என்றபடி “யயா கயா ச விதயா சங்குதசு து தாவன:” என்றதிதே. பூத்பூர்துதரங்களுக்கு தத்கர்தா துதாசுதித்த பண்ணாததோது நஸ்தார சுடாதேயென்னவருளிச்செய்கிறார் - அநுதாபாதி - ...

(சா.தூ.) உண்டதுருக்காட்டாதே வயிறுதாரியாய், துத்த யதா தாயேத ததா குக்சி் தரிதூதா | துதந் தர்தாபநிவர்தனெதி “அசுதீ ந கிசுதிதுதித் கூதம்” இதூதூரீத்யா துதூதூதகாராதிரகண - ...

(சா.வி.) நியதென துததூதானதய அவச்ய்தாவூ துதூதே - விலக்கி, நிரதாசங்குல்ததை நிவாரீத்யந்ய: | நியத்யூரிகள் கோர்வையிலே, நியத்யூரீணா் துதூதூ | கோர்த்தாலும், துதேசனெதி - ஆவல்கெடாதே, துதாதிசயத்யானிவூத்யா | அதூதேதி யாவத் | தூதூ தத்யா்தூதே துதாதிசயூ நிவர்தே | த ததாசுத: | அஸ்திரதாராசிகளிலும், அஸ்திரதாராசிவிசயே - உண்டு, தக்சயித்யா - அதூ, தக்சிததய | உரு, துரூதம் | காட்டாதே, அதுதசுதீவ - துத்ததந்நிவாதுகத்யந் | வயிறுதாரியாய், துதரதூரகசுந் - நஸ்தார பண்ணிவிக்கும் துதிகூதாச, அநுதாபாதிதிநிவூதி் காரயிதூதநுதூதம் | அநுதாசங்குல்ததைப் பண்ணி, அநுதாசங்குல்த் கூதா | துதந்நதய தர்தாபதரணென தூததூதானெதி “அசுதீ ந கிசுதிதுதித் கூதம்” இதூதூரீத்யா துதூதூதகாரெதல் பூதநித்யேவ துலு | ததநுதயாதததசுதங்குதா் தர்தாபதரணென தூததூதானெதி கி் தூதகூததித்யேதாதுச துதாவென அஸ்திரதாராசு - ...

(சா.சன்.) விலக்கி இத்யந்ய: | எததுதயூத்த நிதூதாதிதேத்யாதி விசேசணதூதம் | அதிகததசங்குல்ததூதே வித்யா துதரதூதர: | ஆவல் கெடாதே, அதுதாசாசாவான் - உண்டதுருக்காட்டாதே, தூதேத்யுதாராததகார்ய விதூநதசந்நிதி தாவ: வியிறுதாரியாய், ததபூதூதூதூதாதினா | ரக்சண எவாதிதூததசந்நிதி தாவ: - ...

மூல் | “விண்ணுலகம் தருவானாய் விரைகின்றான்” என்கிறபடியே இவன் இசைந்த வில்மீதுக்குத் தான் சானுசயனாய். த்வித்து “இருள் தருமா ஞாலத்துளினிப் பிறவி யான் வேண்டேன்” என்றும் “மாயம் செய்யேலென்னை” என்றும் சொல்கிறபடியே இவனுக்கு இசைவையுண்டாக்கி “உன் திருமார் (வைத்து) வத்துமாலை நங்கை - ...

(சா.தீ.) விண்ணுலகம், பரமபதம் | தருவான், தருகைக்கென்றபடிவிரைகின்றான், உத்யோகியா நின்றான் - சானுசயனாய், பசுபாத்தாபயுத்தனாய். இருள்தருமா ஞாலத்துள், அஜ்ஞாவர்த்தமான இல்லீலாவிபூதியில் - இனிலீலாவிபூதியின் சுவபாவத்தை அறிந்தபின் - ஜன்மத்தை நான்பார்த்தியேன். மாயம் செய்யேல், பூர்வபோலே யென்னை வஞ்சியாதே கொள் - உன் திருமார் வைத்து மாலைநங்கை, தேவரீர் வகஸ்தலத்தில் - ...

(சா.சுவ.) அடிசுவேன உபரமபாரசுசித்தசஹ்: - விண், பரமாகாசமாகிற. உலகம், லோகம் | பரம பதமென்றபடி. தருவானாய் விரைகின்றான், உத்யோகித்தான். பரமபதம் தருகைக்கு த்வித்தானென்றபடி. இவனிசைந்த இதி | சானுசயனாய், சானுதாபனாய். இவனுக்குத்தானே அவிலவத்திலே இசைவு வரும்படி த்வித்து. இருள் இயாதி | இருள், அஜ்ஞாத்தை. தரு, தராநிற்கிற. மா, மஹத்தான். ஞாலத்துள், லீலாவிபூதிபூதமான இந்த லோகத்திலே. இப்பிறவி, தேவரீர்கடாகத்தாலே தத்வஜ்ஞாந்பிறந்தபின்பு - பிறவி, ஜன்மத்தை - யான், அடியேன். வேண்டேன், இச்சியேன். என்னை முன்பு போலே. மாயம் செய்யேல், வஞ்சியாதே கொள் - இசைவை, அஹ்நீகாரத்தை. ஐததி புருசார்த்தாஸியிலே அஹ்நீகாரத்தையுண்டாக்கி. உன் திருமார் இயாதி - உன், தேவரீருடைய. திருமார், ச்ரீமத்வகஸ்தலத்திலே. வைத்து, வசிக்கிற. மாலைநங்கை, திருமாலையைப் போலே இராநிற்கிற. - ...

(சா.பூ.) பூர்வகம் ததீயானாமபி பூர்வோதராசாஸுலேஷவிநாஸகர்த்தா சந்நித்யர்த்த: - “விண்ணுலகந்தருவானாய் விரைகின்றான்” என்கிறபடியே, பரமபதம் திஸுஸ்த்வரத இயுத்த ப்ரகாரே | இருள் தருமா ஞாலத்துள் இயாதி | அஜ்ஞாநாபாதகே ப்ரஹ்மவநுபுவரோஹிபஹுலே பூலோகே இதி: பரம் ஜன்ம மம ந பூயாத் | மாயம் செய்யேலென்னை, த்வத்யதிரித்தே ப்ரஹ்மயதா பூஹி ஜநயித்வா மாந் ந விமோஹய | உன் திருமார்வ(வை)த்து மாலை நங்கை இயாதி | “யயூ வகஸ்தலம் ஹே:” இயுத்தரீயாதி விலகஸ்த்வத்வகஸுடலஹ்நீகாரபூதாயா - ...

(சா.வி.) பரிஹரணமாத்ரேண துஸிரஹித: தத்ப்ரபுத்த்யந்தர்த்தம் ததநுபவ்யபராஹ்நீகாரபூதாயம் ச கல்பயித்வேதி பாவ: விண்ணுலகம் தருவானாய் விரைகின்றான் - விண்ணுலகம், பரமபதம் | தருவானாய், தாதுமிச்சு: - விரைகின்றான், த்விமானஸ்திஸ்தி - இவனிசைந்த வில்மீதுக்கு, எததிஸ்த்விலவஸ்ய | தான், சானுசயனாய், சுவயம் சானுதாப: | இருள்தருமா ஞாலத்திலினிப்பிறவியான் வேண்டேன். இருள்தருமா ஞாலத்தில். அஜ்ஞாநப்ரதப்ரகூதிமண்டலே | இனி, இதி: பரம் - பிறவி, ஜன்ம | யான், அஹ் - வேண்டேன், நாபகே - மாயம் செய்யேலென்னை, என்னை, மா - மாயம் செய்யேல், ந விமோஹய த்வத்யதிரித்தே ப்ரஹ்மயதா பூஹி ஜநயித்வா ந வ்யாமோஹேத்யர்த்த: - இவனுக்கும் இசைவையுண்டாக்கி, எதஸ்யேச்சாமுத்யா - சானுசயனாய் இச்சையுண்டாக்கி இயந்வய: - உன் திருமார் வைத்தமாலை நங்கை வாசம் செய் பூங்குழலாள் - ...

(சா.ச.) சுவாத்யந்தாபிமதோக்தாஹிகாரி விஸயம் - விண்ணுலகம், பரமாகாசாபித்யாந் ஸ்தானம் ப்ரதாதும் ச த்வர: - சானுசய: , சுவேதம் | இருள் இதி - அஜ்ஞாநமய்யாம்ஹ்யாம் பூமாவத்யோத்யதிந் ந வாஹ்மி | மாயம் இதி - மாமஸத்விஸயப்ரதஸினிந் நோபச்சந்த்ய இயர்த்த: - திரு இதி - ச்ரீமதுரஸிஸ்தித வநமாலா | - ...

மூல் | வாசம் செய் பூங்குழலாள் திருவாணை நின்னாணை” என்று இவன் தான் த்விர்த்து வளைக்கும்படி பண்ணி “சரணமாகும் தனதாளடைந்தார்க்கெல்லாம் மரணமானால் வைகுந்தம் கொடுக்கும் பிரான்” என்கிறபடியே இவன் கோலுதலுக்கீடாக ப்ரரவ்ஹ்ரீராவசானத்திலே பரமபதப்ராபியுண்டாக்கு வதாகக் கோலி - ...

(சா.பி.) மாலை போலேயிருந்துள்ள நங்கை, குணபூர். வாச்செய், வாசநையை செய்கின்ற. பரிமலத்தைக்கொடுக்குமதான வென்கை. பூங்குழலாள். டர்ஷனிய கெஷபாஸ்ததையுடைய திருப்பிராட்டி. இவளுடையவாணை, அவளுக்கு வலுபுனான தேவர் திருவடிகளாணை - அவச்ய மடியேனை பரமபதத்துக்குக் கொண்டுபோகவேணுமென்கை. வளைக்கும்படி. ஶ்ரீபாடத்தைக்கட்டிக்கொள்ளும்படி. சரணமாகும் இத்யாடி | தனதாளடைந்தார்க்கெல்லாம் சரணமாகும், ஁பாயமாம். அவர்களுக்கு மரணமானால் கோலுதலுக்கீடாக ப்ரரவ்ஹ்ரீராவ சானத்திலே - ...

(சா.ஸ்வ.) வகஸ்தலாலங்கார பூதையான நங்கை. குணபூர்யான - வாசம் செய், வாசநையைச் செய்கின்ற - பரிமலத்தைக்கொடுக்கு மதான. பூங்குழலாள். பூம், டர்ஷனியமான. குழல், கெஷபாஸ்ததையுடையதான. திரு, பெரியபிராட்டியாருடைய, ஆணை, அவளுக்கு வலுபுராய் ஁பாயபூதரான நின்னாணை, தேவரீர் ஶ்ரீபாடத்தாணை. ஸிங்டுபாயபூதராய் பரஸ்பர் ஆணையை மீறமாட்டாதே இருவரிடத்திலேயுமாணை. அடியேனைப் பரமபதத்துக்குக் கொண்டுபோ மென்றபடி. இவன்தான், இவன் தானேவளைக்கும்படி. விலம்பத்தை இசைந்தவன்தானே த்விர்த்து பரமபதத் தந்தாலொழியவிடுகிறதில்லை யென்று திருவடிகளைக் காட்டும்படி பண்ணியென்றபடி ஶரணமாகும் இத்யாடி - தனதாள், தன் திருவடிகளை. அடைந்தார்க்கெல்லாம் ஶரண மாகும், ஁பாயமாகும் - மரண மானால் வைகுந்தம், வகூண்டு - கொடுக்கும்பிரான், ஁பகாரகன் - ...

(சா.ப்ர.) ஸஸமஸ்தகல்யாணகுண பூர்ணியாஸுங்ங டர்ஷனியகெஸ்ததவ காயா லகஸ்யாஸுஸபத்ய் க்ருவா | ஶரண மாகும் இத்யாடி | ஸ்வகரணாரவிந்ங்ங ந்யஸ்யதா஁பாயபூதா பங்வான் டெஹவியாஸஸமயே ஁கஸ்த் டங்டாடியுக்ருப்ரகாரெ | -

(சா.வி.) திருவாணை நின்னாணை. வாசம் செய்யும் பூங்குழலாள், வாஸநாவஹ டர்ஷனியகெஷபாஸாயா - உன் திருமார்வத்து மாலை நங்கை, தவ வகஸி நிக்ஷிஸ மாலைவஸ்திதாயா லகஸ்யா: - ஆணை, ஶபத்ய: - நின்னாணை - தவ ஶபத்ய: - என்று இதி - இவன்தான், அய் கிவ: - தான், ஸ்வய் - த்விர்த்து, த்வரீ க்ருவா - வளைக்கும்படி பண்ணி, அந்யத்ர யதா ஸ்வய் ந கக்தெததா - ஶ்ரீபாடம் கூஹிதாவஸ்தித் க்ருவெத்யத்ய: - ஶரண மாகும் தனதாளடைந்தார்க்கெல்லாம் மரணமானால் வைகுந்தம் கொடுக்கும்பிரான் - ஶரணமாகும், ஁பாய தயா | தனதாள், ஸ்வகரணாரவிந் - அடைந்தார்க் கெல்லாம், அஸ்திதவதா் ஸவ்ஷா - மரணமானால், டெஹவஸான் பவதி கெத்வைகுந்தம் கொடுக்கும் பிரான், வகூண்டாடா ஸநுபகாரக: - இவன் கோலுதலுக்கீடாக, ஁தடிக்ஷானுகுண் - உண்டாக்குவதாகக் கோலி, பரமபதப்ராபித்யதா பவெததா ஸங்கூல்ய - ...

(சா.ஸ.) ஶ்யயா யுவத்யாஙு஁பு஁மிதகூஸுமகெஷபாஸாயா ஶ்ரியா ஶாபஸ்த்வயா க் ஶாப இத்யென் ஸத்வரமாங்ரம்யாத்மவஸ்த் க்ருவெத்யத்ய: - ஶரணமிதி ஸ்வகரணாவாஸ்திதா஁பாயஸஸந் மரணானந்தர் வகூண்ட்ரட்ரஸ்ஸவாமி - இவன் கோலிணத்துக்கீடாக, விங்ஙானுபவ பரிசுர்யானுஙுணாஙுபவா - ...

(சா.சं.) त्यासत्पुपशान्त्यनुगुणतया । மேலுள்ளகற்றை, அந்நியுபகத ப்ராரब्धम् - போய இதி - பூர்வபாபான்யந்நியுபகதானி ச । துவக்கறுத்துவைக்கையால், காரியகரதயா விபஜ்ய ஸ்தாபனேன । ...

மூலம் | சனாதனம்” | என்று, “நம்மன் போலே வீழ்த்தமுக்கும் நாட்டிலுள்ள பாவமெல்லாம் சும்மெனாதே கைவிட்டோடி தூறுகள் பாய்ந்தனவே” என்று சமர்த்திகள் சொன்ன உபநிஷதத்தின்படியே இவனுக்கு - ...

(சா.தி.) நம்மன் போல் இत्याதி - நம்மன், யமன் - அவன்போல் வீழ்த்தமுக்கும், சன்சாரசமுத்திர்தில் விழவிடுத்து ஆகரமிக்முமதான நாட்டிலுள்ள பாவமெல்லாம் - சாஸ்திர்தில் பரிசுத்தமான சர்வபாபங்களும் - சும்மெனாதே - சும்மென்று சப்தானுகாரம் - தூணிபூதங்களாய் மூச்சுவிடாதே இவனைக் கைவிட்டோடிப் போய்ச்செடிகளை ப்ரவేశித்தனவென்கை - சுவார்த்தானந்தபுண்யபாபரான சுஹ் - த்விப்து துக்களை விவசிக்கிறது தூறென்று - சமர்த்திகள், சமூதிகர்த்திகள் - ப்ரபந்தங்களும் வேதொ ப்ரஹ்ணங்களாகையால் ஆழ்வார்களும் சமர்த்திகள் - உபநிஷதத்தின்படி, “சுஹ்தஸாது கृत்யாம் த்விபந்த: - ...

(சா.சுவா.) ப்ரகவந்தம் | அப்யேதி, லினொ பவதி | ப்ரகூதி விமூச்ய ப்ரஹ்ணா சமானபொொ பவதீத்யர்த்த: - நம்மன் இत्याதி | நம்மன், நமன், யமன் போலென்றபடி - வீழ்த்தமுக்கும், சன்சாரசாஒரத்திலே விழவிடுத்து. அமூக்கும், ஆகரமிக்மும, நாட்டிலுள்ள பாபமெல்லாம், நாட்டில் பரிசுத்தமான பாபமெல்லாம். சும்மெனாதே, சும்மென்று சப்தானுகாரம் | சப்தியாதே தூணி பூதங்களாய் மூச்சுவிடாதே யிவனைக் கைவிட்டோடிப்போய், தூறுகள், செடிகளை, பாய்ந்தன, ப்ரவేశித்தன. இந்த ப்ரபந்தனைவிட்டு அனந்தபாபாக்ரான்ததயா தூறுகளாயிருக்கிற சத்ருக்களிடத்தில் ப்ரவிப்தங்களென்றபடி. சமர்த்திகள் த்ரமிதப்ரபந்தரூபவேதொப்ரஹ்ணகர்த்திகளென்றபடி. கல்பசூத்ரவ்யாக்யாதாக்களென்றவுமாம். உபநிஷதிதி | தஸ்ய புத்ரா தாயமுபயந்தி | “சுஹ்தஸாதுகृत்யாம் த்விபந்த: பாபகृत்யாம்” இத்யுபநிஷதத்தின்படியே - ...

(சா.ப்ர.) நம்மன்போலே இत्याதி - மூயுவதயந்தபாதிக்கானி சர்வாணி பாபானி ராஜப்தாஒமநே தஸ்யவொ யதா ஒபஷ் சுவதேசாந்யரித்யஒ்யாரண்யே ஒசுசந்தி ததாமு ப்ரபந்த் பரித்யஒ்யான்யத்ர ஒசுசந்தீதி - உபநிஷதத்தின்படியே, “தத்சுகூத துபூதே துநுதே - தஸ்ய ப்ரியா ஒாதயஸுகூதமுபயந்தி அப்ரியா - ... -

(சா.வி.) நம்மன் போலே வீழ்த்தமுக்கும் நாட்டிலுள்ள பாவமெல்லாம் சும்மெனாதே கைவிட்டோடித் தூறுகள் பாய்ந்தனவே. நம்மன் போலே, யமவத் - வீழ்த்தமுக்கும், ஆகரமந்தி பாதிக்கானி - நாட்டிலுள்ள பாவமெல்லாம், சாஸ்திரசித்தானி சர்வாணி பாபானி - சும்மெனாதே, சும் இதி சப்தானுகார: - சும் இதி சப்தமகூதா நிசுசப்தம் | கைவிட்டு, ஹஸ்த் விசூய்ய | ஓடி, கதவா - தூறுகள், துப்ரவేశான், குஜ்ஜான் - பாய்ந்தனவே, ஆசுரயந்தி - ராஜப்தாஒமநே சொரா: நிசுசப்த் யதாரண்யானி ப்ரவிசந்தி ததா பாபானி பூர்வமதிசூரதயா பாதிமானானி இதானீ ப்ரணசிலானி சந்த்யபி அசந்தீவப்ரதீயமானானி நிகுஜ்ஜசதூச சுஹ்ஹ்ஹ் ஆசுரயந்தீதி காதாதாத்யம் - சமர்த்திகள் சொன்ன, வேதொப்ரஹ்ண ப்ரபந்தகர்த்தீத்ய சூயூப ப்ரஹ்ணதயா உபநிஷத: சுஹ்தஸாதுகृत்யாம் த்விபந்த: பாபகृत்யாமித்யேவ் பூதாயா: - அர்த்தத்தின்படியே, அர்த்தப்ரகாரேண - ...

(சா.சன்.) நம்மன் இதி | யமவதவஸ்தித் பாதயிதவா பாதி குர்வஜ்ஜகதவஸ்தித் கூதஸ்ந் பாப நிசுசப்தமேவீந் விஹாய அரண்யே பலாயிதசொரவத் க்ஷிப்ரம் க்ஷேபந்த்ஹிதமபவத் - உபநிஷதிதி - “சுஹ்தஸாதுகृत்யாம்” இத்யாதுபநிஷத்-

(சா.தீ.) பாபகृत்யாமுபயந்தி'’ இதி - சுஹ்ரிதவ்ஷதூபமானவிரண்டு பக்ஷத்திலும் அசல் பிளாந்தேரிடுகிறது - பூர்வஸ்தானத்தில் நின்றும் பிளந்து - அசலில், அந்யரிடத்தில் - அரோபித்ததென்றபடி - முமூர்ஷா, மர்தும் ஈ஑்஑ுக்களுக்கு. நிர்யாணி, புறப்பாடு - முமுகுக் களாகிலும் அநிஷ்பந்நோபாயரையுமென்கை. இத்தால் “நிசி நேதி ஑ேத்” இत्याதிககும் “திவா ஑ ஑ுக்லபக்ஷ஑” இत्याதிககும் விரோ஑் பரி஑ூதம் - ...

(सा.प्र.) दुष्कृतम्” इत्युपनिषदुक्त प्रकारेण । वृक्षखण्डद्वयस्यैकी करणाय खण्डद्वयप्रान्ते विदार्य एकदेशं खण्डयित्वापहाय विदारित खण्डितैक देशौ परस्परं संयोज्यैकीकरणं असं पिनान्धेतीतिकीर्तु इत्यस्यार्थः - अनुकूल प्रतिकूलवर्गद्वये पुण्यपापे दृढसम्बद्धे इति यथा स्यातां तथा - ...

(சா.வி.) அநுகூலபுரிகூல ராயிருந்துள்ள விரண்டு சிரகிலும், அநுகூலபுரிகூலதயா ஸுதிரபக்டுயே - அசல் பிளந்துதேரிடுகிறது, பூர்வஸுதானாதுவிலிஸுதானஸுமிந் ஸுதானே ஸுவுமேவோபுரி புரிரித அகூதமேவ கூதமிவாபுயாகுசூதிரிதிரி புலிரிதார்து: - ஂன்னும்படி பண்ணி, இதுகூதபுரிகாரேந கூதவா - பூர்வமூக்து பந்நகங்ஙளான பூர்வூதிரபுநுய பாரங்ஙளையும் மேலுள்ளகூற்றையும் இதுததிர கர்மதயா ஸங்குயதே - துபாங் கர்மரூபாங் ஸுஹுது புலபுரிரான ஸங்கூலபுந் கூதவேதிர பாவ: - ஸாரபுரிகாஸிகாயாங் து - “வூகூஷங்ங்டுதுயஸுயேகிரகரூபாங் ஖ங்ங்டுதுயபுரானுதே விதாருய் ஂகதேஸங் ஖ங்ங்டுயிதவா அபுஹாய விதாரிரிதங்ங்ங்டுதே கதேஸூ பரிஸுபரி ஸங்குயுயுயேகிரகரூபாங் அசல் பிளந்துதேரிடுகிறது இதுஸுதார்து: - அநுகூலபுரிகூல வர்ரதுயே (கசூதிரதங்குமபுஹாய) புநுயபாரபே தூதஸங்குதே யுதா ஸுதாநாங் துதா கூதவேதுயுயு:” இதிர வுயுதாநாதும் - புலானுதிர பரிஸுகூத ரூபுயும் இதிர துதாபிர - “திவா க ஸுவுலபக்டுயுசு” -

மூல்। யாவதேஹாவதீவா” என்றும் “அதச்சாயனே஽பி டக்ஷிணே” என்றும் சொல்லுகிறபடியே மனுஷ்யபிதூதேவர்களுடைய பகல்களிலேயாதல் ராத்திரிகளிலேயாதல் தான் சங்கல்தித்த சமயத்திலே அபரூயுத பூர்வ ஸங்கார மனாரதனாம்படி பண்ணி சிறைகிடந்த ராகுமாரன் திறத்தில் பரஸந்நான ராஜாவிலங்கை வெட்டிச் - ...

(சா.டி.) மனுஷ்யருடைய பகல், டிவஸ - பிதூக்களுடைய பகல், ஸுக்லபக்ஷ டேவதீகளுடைய பகல் உத்தராயண - மனுஷ்யருடைய - ராத்திரி அஸ்தமயாத் பர் - பிதூக்களுடைய ராத்திரி கூஷ்ணபக்ஷம் - டேவர்களுடைய ராத்திரி டக்ஷிணாயனம் - அபரூயுதேத்யாடி - மூக்ஷவேணுமென்னும் அபிலாஷத்தை மறவாதபடி பண்ணி என்றபடி - ...

(சா.ஸா.) கருத்து. மனுஷ்யேதி, டிவாவுக்கும், பூர்வபக்ஷத்துக்கும், உத்தராயணத்துக்கும் பராஸஸ்த்ய மனுஷ்யபிதூதேவ டிவாத்வத்தாலே என்றும் ராத்திரிகூஷ்ணபக்ஷ டக்ஷிணாயனங்களுககு மனுஷ்யபிதூதேவ ராத்திரித்வத்தாலே நிந்டேயென்று ட்யோதிப்பிக்கைக்காக டிவாவிலேயாதல் ராத்திரியிலேயாதல் இத்யாட்யுத்த பகாரமாக நிர்டேஷியாதே மனுஷ்யேத்யாடி நிர்டேஷம்। த்யஜ்யமானேஸு டேஹ தடனுபந்டிஸு ராகாட்வா஽நந்நர கிங் பவிஷ்யதீதி பாயாட்வா பகவானேவ பராப்ய இத்யனுபவஸங்காரஸ்ய தடதீநமனாரதஸ்ய ச காலடேட்யேண காயவிஸலேஷ நிமித்தக்லேஷென ச பரூயுதாவந்நயகாலே அநிசூல்த்வாந்மூக்ஷ பரடான்கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அபரூயுதேதி - ஸங்காரஸ்ச மனாரதஸ்ச ஸங்காரமனாரதூ பூர்வீ ச தூ ஸங்காரமனாரதூ ச பூர்வஸங்கார மனாரதூ - அபரூயுதூ யஸ்யேதி கட்யபாஷ்யே விவர்தம்। ஆனாலும் டுர்மரணவந்ததாகில் பிஸாசத்வாடி பராஸி வாராதோ? அதிதராடிகாரிகளுக்கென்னிலானாலும் பூக்யதயா சிரபரிசிட தேடத்தில் நின்றும் விஸலேஷிக்கை அநிஸ்தமன்றோ? அபரூயுதபூர்வஸங்கார மனாரதனாகையாலே அநிஸ்தமன்றென்னிலானாலும் அத்யந்ந படுமதனாயிருக்கிற பர்மகான்திக்கு உசிதமாயிருக்கிற நிமித்தங்களாலே ஸரீரவிஸலேஷ பண்ணிவைக்க வேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - சிறை இதி। சிறைக்கூடம்போலே ஸரீரம் தத்வவிதூதுக்கு அத்யந்நானிஸ்தமாகையால் விலங்கு தெறிக்கைக்கு - ...

(சா.பர்.) கருதேத்யர்த: - மனுஷ்யாணா டிவா ஸூர்யாலாகவிஸிஸ்த்ரிஸத் டதிகா பரிமித: கால: - ஸூர்யாலாகஸூந்யத்ரிஸத்வதிகா பரிமித: காலோ ஸத்ரி: - பிதூணா டிவா'ஸுக்லபக்ஷ: - ராத்திரி: கூஷ்ணபக்ஷ: - டேவாநா டிவா உத்தராயணம் - ராத்திரிடக்ஷிணாயனம் - ...

(சா.வி.) இத்யஸ்ய “நிஸி நேதி சேந்ந ஸங்கந்டஸ்ய யாவதேஹாவதீவா” இத்யாடேஸ்ச வ்யவஸ்திதவிஸயத்வாந்ந விரோட இதி பாவ: மனுஷ்ய பிதூதேவர்களுடைய பகல்களிலேயாதல், மனுஷ்யாணா டிவஸஸஸூர்யோடய மாரப்யாஸ்தமனகால: - பிதூணா டிவஸஸஸுக்லபக்ஷ: - டேவாநா டிவஸ உத்தராயணம் - ராத்திரிகளிலேயாதல், மனுஷ்யாணா ராத்திரிஸஸூர்யாஸ்தமயானந்நரகால: - பிதூணா ராத்திரிபரபக்ஷ: - டேவாநா ராத்திரிடக்ஷிணாயனம் - அபரூயுதபூர்வஸங்காரமனாரதானா படிபண்ணி, மூக்ஷ பராபுநுவானித்யபிலிஸிதாவிஸ்மரணஸூலங் கருதா। சிறைகிடந்த, காராகூஹஸ்திதே - ராகுமாரன் திறத்தில், ராக - ...

(சா.ஸங்.) விட்யாஜநித பூர்வஸங்கார:। தஸ்மாஜாதோ யோ மானஸ உத்சாஹஸ்ஸமனாரத: - தடுபயபரூயுதி ரஹிதஸ்ஸந் கருதா - உடுட்டஸங்காரம் உத்பூலூ(மான) மானஸோத்சாஹங் ச கருதேத்யர்த: - எவ் மாரி - ...

மூல்! சிறைக் கூடத்தில் நின்றும் கொண்டு புறப்படுமாப்போலே ப்ரஸ்தாப்ரஸத் நியமமற்
தத்காலோபஸ்திதமாயிருப்பதேதேனுமொரு ஸரீரவிஸ்லேஷநிமித்தத்தையுண்டாக்கி, வாஸாதி௧ளான
பாஹேந்ரிகங்கள் பத்தையும் மனஸ்ஸிலே சேர்த்து, இப்படி கர்மஜ்ஞானேந்ரிகங்களெல்லாத் தோடும் கூடின
மனஸ்ஸை ப்ராணவாயுவோடே சேர்த்து, இப்படி பதினோரு இந்ரிகங்களோடும் கூடின ப்ராணவாயுவை
ஜீவனோடே சேர்த்து ப்ராணேந்ரிகஸ்யுக்தனான ஜீவனை த்ரிஸ்தூண்ஶோபதஸீயிலே ஸ்தூலதேஹத்தில் நின்றும்
கடைந்தெடுத்த பஞ்ஞபூதஸூக்ஷ்மங்களோடே சேர்த்து, இப்படி இந்ரிகப்ராணபூதஸூக்ஷ்மஸ்யுக்தனான ஜீவனை
நிஸர்ஸௌஹர்ட் முடைய ஹர்ட்னானதன் பக்கலிலே இளைப்பாற்றி - ...

(ஸா.தீ.) நியமமற், மரணத்தில் நியமம்அறும்படி ஸரீரவிஸ்லேஷஹேதுவையுண்டாக்கி - இப்படி
உபோதாதமாக இவ்அர்த்தங்களை நிரூபித்து அதிகாரார்த்தமான நியாணத்தில் “வாங்நஸி ஸ்பத்யதே”
என்னும் அர்த்தத்தைக் காட்டுகிறார் - வாஸாதி௧ளில் இத்யாடியால். “மன: ப்ராணே” என்னும் அர்த்தத்தைக்
காட்டுகிறார் - இப்படி கர்மேத்யாடியால் - “ப்ராணஸ்தேஜசி” என்றத்தைக் காட்டுகிறார். இப்படி
பதினோரு இத்யாடியால் - த்ரிஸ்தூண்ஶோபதஸீயில், த்ரிஸ்தூண், முதுகில் வ்ஸமென்னுமெலும்பு “தேஜ:
பர்ஸ்யா டேவதாயாம்” என்றத்தின் அர்த்தத்தைக் காட்டுகிறார் - இப்படி இந்ரிகேத்யாடியால் -
ஸ்வவிதவிதுஸோர்த்ய் ஸாஹரணே - ...

(ஸா.ஸ்வா.) ஸ்வர்ணமயாயுதத்தோடும். ஆயஸமயாயுதத்தோடும் வாஸியில்லாதாப்போலே
ப்ரதிபந்நகநிவூதிக்கு ஸாஹநநியம் வேண்டாமென்றபடி - ஸ்தூலதேஹபேக்ஷயா பூதஸூக்ஷ்ம்
காணவிலல்லையே? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - ஸ்தூலதேஹத்தில் நின்றும் இதி -
கடைந்தெடுத்தாயிதுக்கு லிங்ங்ம்காணவேண்டாவோ வென்னத்ரிஸ்தூண்ஶோபதஸீயிலே இதி - த்ரிஸ்தூண்,
முதுகில் வ்ஸமென்னும் பேருடைய மேலெலும்பு - இப்படி பர்வஸனான ஜீவனை வத்சலனான
இஸ்வர்ன் க்லேஸிப்பிக்கிறது உசிதமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இப்படி இந்ரிகேதி - ...

(ஸா.ப்ர.) “வாங்நஸி” இத்யேதபிப்ரயந்நாஹ - வாஸாதீதி - மன: ப்ராண இத்யபிப்ரயந்நாஹ - இப்படி இத்யாதி -
“ஂவமேவமாத்மான்மந்தகாலே ஸர்வே ப்ராணா அபிஸமாயாந்தி - தமுத்க்ராமந்த் ப்ராணோநூத்க்ராமதி” இத்யா஑்அபிப்ரயந்நாஹ
- இப்படி பதினோரு இதி । “பூதேஸு தத்சூதே: ப்ராணஸ்தேஜசி பூதீவீமய: ஆபோபய: - தேஜோமய:”
இத்யா஑்அபிப்ரயந்நாஹ - ப்ராணேந்ரிகேத்யாதி - த்ரிஸ்தூண், ஸரீரம் - “தேஜ: பர்ஸ்யா டேவதாயாமித்யேதபிப்ரயந்நாஹ -
இப்படி இந்ரிகேப்ராணேதி - “ஸத் த்ரீகா த் ஹத்யஸ்ய நா஑்ய: - ...

(ஸா.வி.) குமார்விஷயே - விலங்குவெட்டி, ஶ்ருங்ங்ளா ஶ்லத்யித்யா - சிறைக் கூடத்தில் நின்றும்,
காராங்ங்ஹாத் - கொண்டு, ஸ்வீகூத்ய - புறப்படு மாப்போலே, பஹிர்மநவத் - ஂதாவத்யர்யந்த் ப்ரஸக்தானுப்ரஸக்த்
பர்ஸமாய்ய இதானீமதிகாரார்த்தமாஹ - வாஸாதி௧ளான இத்யாதினா பத்தையும், தஸத - பதினோரு,
ஂகாதஸத - த்ரிஸ்தூண் ஸரீரங்கடைந்தெடுத்து, மதனேந் ங்ஹீத்யாதன் பக்கலிலேயிளைப் பாற்றி, ஸ்வஸ்மிந்
ஸ்ரம் நிவர்த்ய -

(ஸா.ஸ.) நிர்ங்மநார்தோத்க்ரமணாத்ரூபூத்யோபயுக்தார்தா உக்தா: - அதோத்க்ரமணாத்ரூபூத்யமாஹ - வாஸாதி௧ளான
இத்யாதினா - பூதபாங்ஸத்ய் ஸதூணாஸ்தானீய் ப்ரதானாஸ்தித்ரயமேவ த்ரிஸ்தூண் - ஸத்யபேதாத்பஞ்ஞபூதஸூக்ஷ்மோத்க்ரண
மதநஸாத்யம் । மதநதஸீவ த்ரிஸ்தூண்ஶோபதஸா - ...

மூலம்। இப்படி स्थूलशरीरத்தில் நின்றும் विद्वदविद्वत्साधारणமான उत्क्रान्तிக்ரமத்தை நடத்தி, “अनन्ता रश्मयस्तस्य दीपवद्यस्थितो हृदि । सितासिताः कदुनीलाः कपिलाः पीतलोहिताः ॥ ऊर्ध्वमेकः स्थितस्तेषां यो भित्त्वा सूर्यमण्डलम् । ब्रह्मलोकमतिक्रम्य तेन याति परां गतिम् ॥ यदस्यान्यद्रश्मिशतमूर्ध्वमेव व्यवस्थितम् । तेन देवशरीराणि सधामानि प्रपद्यते ॥ येनैकरूपाश्चाधस्ताद्रश्मयोऽस्य मृदुप्रभाः । इह कर्मोपभोगाय तैः संसरति सोऽवशः ॥” என்கிறபடியே கள்ளார் கொண்டுபோம் வழிகள் போலே आत्मापहारிகள் स्वर्ग नरकங்களுக்குப்போம் मार्गान्तरங்களுக்கு मुखங்களான नाडीविशेषங்களில் போகாதபடி வழிவிலக்கி अर्चिरादिमार्गத்துக்கு मुखமான शताधिकैयान ब्रह्म नाडि(யில்)யாலே प्रावेशिப்பித்து -

(சா.தொ.) सरणैर्मुखे என்ற அர்த்தத்தைக் காட்டுகிறார் - இப்படி स्थूलेति - अनन्ता रश्मय इत्यादि - यो जीवात्मा दीपवत् हृदि स्थितः तस्यानन्ता रश्मयो नाड्यस्सन्ति - सितासितादिरूपाः - तेषां मध्ये य ऊर्ध्वमुख एको रश्मिः अयं सुषुम्ना नाडीत्युच्यते - तेन रश्मिना जीवःसूर्यमण्डलं भित्त्वेद्यादि । अस्यात्मनः उक्तं रश्मिं विहाय यदन्यद्रश्मिशतम् ऊर्ध्वमेव स्थितं तेन देवशरीराणि स्वर्गं च प्रतिपद्यते ये चानेकवर्णा मृदुप्रभा अधोमुखरश्मयस्सन्ति तैर्जीवः कर्मपरवशः इह लोके कर्मोपभोगार्थं संसरति என்கை - கள்ளார் கொண்டுபோம் வழி, கன்ன வழிகள் - आत्मापहारிகள், संसारिकंग, आत्मचोरराकையால் मार्गान्तरத்தில் போகவேண்டித்தென்கை - मुखங்கள், द्वारங்கள் - “शंत चैका च हृदयस्य नाड्यः” इत्याद्यर्थத்தைக் காட்டுகிறார் - अर्चिरादीत्यादियால் - “तदेकोऽग्रज्वलनम्” इत्याद्यर्थத்தைக் காட்டுகிறார். ब्रह्मनाडिയിல் प्रावेशिப்பித்தென்று - ब्रह्मनाडी, - ...

(சா.ஸ்வ.) இந்த उत्क्रमणं प्राकृतजनसाधारण மாகையாலே இது ईश्वरனுக்கு विशेषाभिमानकार्यமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இப்படி इत्यादिना - अनन्तेति - यो जीवः दीपवद्धृदि स्थितः - तस्य अनन्ता रश्मयः - ऊर्ध्वमिति - ऊर्ध्वं य एकस्थितः तेन सूर्यमण्डलं भित्त्वा ब्रह्मलोकमतिक्रम्य परां गतिं यातीत्यर्थः - “रश्म्यनुसारी रश्मिभिरूर्ध्वमाक्रमते” என்கிற அர்த்தத்தைச் - ...

(சா.ப்ர.) तासां मूर्धनिमभिनिस्सृतैका - तयोर्ध्वमायन्नमृतत्वमेति विष्वङ्ङन्या उत्क्रमणे भवन्ति“ इत्यादिकमभिप्रयन्नाह - अनन्ता रश्मय इति - “तद्यथा महापथ आतत उभौ ग्रामौ गच्छति इमं चामुञ्च एवमेवैत आदित्यस्य रश्मय उभौ लोकौ गच्छन्ति - इमं चामुञ्च तेऽमुष्मादादित्यात्प्रतायन्ते त आसु नाडीषु सृप्ता आभ्यो नाडीभ्यः प्रतायन्तेते अमुष्मिन्नादित्ये - ...

(சா.வி.) கள்ளார் கொண்டுபோம் வழிகள் போலே, चोरस्वीकृतमार्गाणामिव । स्वर्गनरकங்களுக்குப் போம் मार्गान्तरங்களுக்கு, स्वर्गनरक गमनार्थं मार्गान्तराणाम् । मुखங்களான, द्वारभूतेषु - नाडीविशेषங்களில், नाडीविशेषेषु - போகாதே, यथा न गच्छेतथा - வழிவிலக்கி, मार्गेभ्यो निवर्त्य । - ...

(சா.ச.) तस्य रश्मयः, तच्छब्दवाच्यजीवसंबन्धिरश्मयः । नाड्यः । रश्मय इत्युक्तिः - प्रभावत्तया । सधामानि, औज्वल्यवन्ति । तैस्संसरति, तैर्निर्गतस्संसरति । - ...

மூலம்। சூர்யகராவலம்பியாய் (சூர்யகிரிணாவலம்பியாய்)க் கொண்டு புறப்படும்படி பண்ணும், ஆழ்வான் அந்திமதேயிலே விடாயினாலே நாக்கொட்டி - ...

(சா.தி.) சுபும்தா நாடீ - “ரஸ்யநுசாரீ” என்ற அர்த்தத்தைக் காட்டுகிறார் - சூர்யகரேதி - இந்நியாணதசாவிஸயமாக ஓர் எதிஹ்யத்தை வெளியிடுகிறார் - அந்திமஸுதிநிரூபணார்த்தமாக ஆழ்வான் அந்திமதேயில் இத்யாதி - ...

(சா.ஸா.) சொல்லுகிறார் - சூர்யேதி - இப்படி இவ்அஹிகாரி கோலின எல்லையிலே மோக்ஷமவிநாஹூத மென்றும் சொன்னது கூடுமோ? ப்ரபந்நனுக்கு அந்திமஸுதிரூபபரிகரவிலங்கத்தாலே ஜந்மான்தரம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? ப்ரபந்நனுக்கு அந்திமஸுதி அபேக்ஷிதையன்றென்னிலப்போது ஸ்ரீஹாஸ்யகாரர் ஆழ்வானுக்கு அந்யகாலத்திலே அந்திமஸுத்யர்த்தமாக த்வயோபதேஸ்பண்ணினதுவும் அத்த்தைக்கண்டு சந்நிதியிலேயிருந்த ஸ்ரீவீணவர்கள் நமக்கிந்த உபதேஸ்பண்ணுவாரில்லாமையாலே நாமென்ன செய்யக் கடவோமென்று கலங்கினதுவும் விரோத்யாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆழ்வான் இத்யாதி - ...

(சா.ப்ர.) சூப்தா: அத்யைரேவ ரஸிர்ஹ்வமாஹ்மதே” இத்யாஹிப்ரயந்நாஹ - சூர்யகிரிணாவலம்பி யாய் இதி - நநு சர்வேஸ்வரஸ்கூடரந்யாஸமாந்நாஹிஹ வியோககாலே ஸதாஹிகநாடீ ப்ரவேஸயதீத்யேததநுபபந்நம் - “ஓமித்யேகாஹ்ரம் ப்ரஹ்ம வ்யாஹர்ந்மாமநுஸ்மரந் - ய: ப்ரயாதி த்யஜந்நேஹ்ம் ச யாதி பரமாஹ்ம் கதிம்” இத்யந்திமஸுதேரபி பரமகதி காரணத்வோக்தே டர்ஸநப்ரவர்தகை: ராமாநுஜாஹ்யை: கூரேஸாந்திமதஸாஹ்யாஹ்ம் த்வயோபதேஸத்வாரா ஹகவத்ஸ்மரணாஹ்யேத்யந்நாஹ - ஆழ்வான் இத்யாதி - ஆழ்வான் இதி, ஸ்ரீவத்ஸாஹ்ஹிஸ்ரணாஹ்ம் கூரத்தாழ்வான் இதி த்ரமிஹ்நாமந்ந ஁கதேஸஹூதோ விஸேஷநரஹிதோ விஸேஷ்யஹாஹ்ம்: விடாயிலே நாக்கொட்டி த்ரிஸுதூணக்ஷோஹ்ஜநித ஸ்ரமேணாஸ்ய ஸோஷாதிவக்ஷிதோக்த்ய -

(சா.வி.) சூர்யகராவலம்பியாய், “யதா ஹாபத ஆதத உஹீ க்ராமோ கஹ்ஹ்மதீமஹ்மசுஹ்ம ஆவமேவீத ஆதித்யஸ்ய ரஸ்ய உஹீ லோகோ கஹ்ஹ்மதீமஹ்மசுஹ்மதே அஹ்மஹ்மதாதித்யாத்ரதாயந்நே தா ஆஸு நாடீஸு சூப்தா ஆஹ்யோ நாடீஹ்ய: ப்ரதாயந்நே தேஹ்மஹ்மதாதித்யே சூப்தா அத்யைரேவ ரஸிர்ஹ்வமாஹ்மதே” இதி ஸுதே: - புறப்படும்படி பண்ணும் சூர்யகராவலம்பி சந் யதா கஹ்ஹ்மதேததா க்யூர்த் - இவந்திறத்தில் இத்யாரஹ்ய உக்தகூர்ணிகாயா இஹ ஸமாஸி: - நநு “ஓமித்யேகாஹ்ரம் ப்ரஹ்ம வ்யாஹர்ந்மாமநுஸ்மரந் | ய: ப்ரயாதி த்யஜந்நேஹ்ம் ச யாதி பரமாஹ்ம் கதிம்” இத்யந்திமஸுதே மோக்ஷகாரணத்வோக்தேடர்ஸந் ப்ரவர்தகை: ராமாநுஜாஹ்யைரபி கூரேஸாந்திமதஸாஹ்யாஹ்ம் த்வயோபதேஸத்வாரா ஹகவத்ஸ்மரணாஹ்ம் இஹ கதஹ்மந்திமஸுதிநோக்தேத்யாஸஹ்மத்ய “ஓமித்யேகாஹ்ரம்” இத்யேதத்வக்ஷிதஸ்ய ப்ரபதேரந்யாநபேக்ஷத்யாதித்யஹிப்ரேத்ய ராமாநுஜாஹ்யைகூரத்வயோபதேஸதாத்காலிகஸ்ரமநிவூத்யர்த்தத்வமேவ நதூபாயஹூதாந்திமஸுத்யர்த்தத்வமிதி தைரேவ ப்ரகதிதத்வாந்ந விரோத இதி ததீயமேதிஹ்மதாஹ - ஆழ்வான் இதி, ஆழ்வான், கூரேஸேவிடாயினாலே, ஸ்ரமேண | நாக்கொட்டி, ஸுப்யஜ்ஜிஹே விவக்ஷிதோக்த்ய - ...

(சா.ஸ.) புறப்படும்படி பண்ணும் இத்யஸ்ய இவந்திறத்தில் சத்யஸஹ்ஹ்மபணாந்ந சர்வேஸ்வரன் இதி பூர்வோந்வய: | ஹ்மத்யாந்திமஸுதேரூபயபரிகரத்வேந ஸபாஹ்யதா ப்ரபந்நஸ்ய நேதீமஹ்மர்த்தஹ்மாஹ்யாயிகாஹ்முகேந ப்ரதஹ்ம் மிட்ரதாதி | ஆழ்வான் இத்யாதி - ...

மூல்! எம்பெருமானார் திருவடிகளைப் பிடிக்க இவரப்போது ஆழ்வார் செவியிலே ட்யத்தையருளிச்செய்ய இப்பேறு நமக்குவருகையரிது நாமென்ன செய்யக்கடவோமென்று அப்போது ஸேவித்திருந்த முதலிகள் கலங்க இவர்கள் அபிபிராயத்தைத் திருவுள்ளம்பற்றி ஆழ்வான் ப்ரகூதியறியார்களோ? இவ்வவஸ்தையிலிவருக்கிது கர்ப்பூரத்தையும் ஸுஷர்சுரையையும் இட்டமாத்ரமன்றோ? நாமிது உபாயத்துக்கு (பரிகரமாக) உபகாரகமாகச் செய்தோமல்லோ மென்றருளிச்செய்ய முதலிகள் தெளிந்து நிர்ஃரானார்கள் - ...

(சா.தி.) இப்பேறு, அந்திமஸ்மृत்யர்த்தமான ட்யூபேஷம் - கலங்க, ஐமிக் - இவ்வவஸ்தையில், இவ்விடாயில் - வாயிலிட்ட மாத்ரமே, உபாயாங்கத்வெந் செய்தோமல்லோ மென்கை. தெளிந்து, ஸ்வஸ்தித்திராய் - அத: ப்ரபந்னுக்கு அந்திமஸ்மृत்யாதிவேணு மென்றும் நிர்வந்தமில்லையென்கிறார்-

(சா.ஸ்வ.) ஆழ்வான் ப்ருதி, “ராமானுஜர்யவசு: பர்வர்திஸீய” ஂன்று அநிஸ்தநிவ்ருதிஸு ப்ராஸி முதலான சர்வமும் அார்யாஸீன ஡ென்று நிர்஡ராயிருக்கிற ஸ்வபாவம் - ஆனாலும்து “அ஡ித்யேகாஸுர ப்ரஹ் வ்யாஹர்ந் ஡ா஡நுஸ்஡ர்ந் | ய: ப்ரயாதி த்யஜந்஡ே஡் ச யாதி பர்஡ா஡் ஡தி஡்” ஂன்னும்து “அந்ந்யகாலே ச ஡ா஡ேவ ஸ்஡ர்ந்஡ுக்தவா கலேபர்஡்” ஂன்னும்து பர்஡஡திஸாஸந஡ாக அந்நி஡ஸ்஡ுதி அந்ந்யகாலத்திலே அவஸ்ய் ஸ஡்பா஡நீயீயென்று ப்ர஡ா஡் சௌல்லாநிற்க த஡்஡ிர஡்஡஡ாக இப்படி சௌல்லப்போ஡ோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் - ...

(சா.பு.) சக்தை: ஸ்ரீவத்ஸாஃ: ராமானுஜபதாரவிந்நை அபலமந்யமானை ராமானுஜை ச ததபிபிராயம் ஜாத்வா ததா தக்ஷத்ரே த்வயமுபதிஸதி ஸதி - இப்பேறு நமக்கு வருகையரிது, ததா ஸமீபஸ்தேஸு ஸ்ரீவீணவேஸு எதத்ராமானுஜாசார்ய கர்வகத்வயோபதேஸ ரூபோபாயோ஽ஸ்தாபி: ப்ராஸுமஸக்ய: - நாமென் ஸெய்யக்கடவோம், எததர்த் வயம் கிம் வா கும் இதி பீதேஸுஸத்ஸு - முதலி இதி ஸத்: பூஜ்யதாபர: - திருவுள்ளம்பற்றி, ஜாத்வா- ஆழ்வான் ப்ரகூதியறியார்களோ, ஸ்யஙவகதஸ்யார்தஸ்ய ராமானுஜாசார்யக்ஷுஸ்ரூபத்வரூபம் கூரேஸ்வபாவம் ந ஜானித்வம் கிம் - இவார்க்கிது, அஸ்யைத் - கபூர்த்ததை, கபூரம் - ஖ண்டஸ்கரீரைய, ஖ண்டஸ்கரம் - யதா வா கபூரம் ஸுஸ்காஸ்யஸ்யாஸ்ய ஸோஷம் நிவர்தயதி, யதா வா ஖ண்டஸ்கரா அத்யந்தபொக்யா ததா தாதாத்திகோபகலேஸநிவூத்திபூர்வகபரம பொக்யத்வெனோபதிஸ்திம்த்யர்த: - எவம் ஸ்வோக்தை அந்திமஸ்தூதரநபேகிதத்வெ ப்ரமாணான்யாஹ | - ...

(சா.வி.) ஸக்தே । திருவடிகளைப்பிடிக்க, ஸ்ரீபாடௌ ஸஜ்ஜஹாதி - இவர், ராமானுஜமுனௌ - அருளிச்செய்ய, டயயா உபதிஸதி ஸதி - ஸெவித்திருந்த முதலிகள், ஸேவமானேஷு ஸிஷ்யப்ரதானேஷு । இப்போது, அயம் ட்வயோபதேஸரூப புருஷார்த்ஃ - நமக்கு, அஸ்தாகம் । வருகை - அரிது, டுர்லபஃ । நாம், வயம் । என் ஸெய்யக்கடவோம், கிம் குர்ம இதி । கலங்க, க்வித்நேஷுஸத்ஸு - இவர் அபிப்ராயத்தை, ஏதேஸாமபிப்ராயம் - திருவுள்ளம் பற்றி, ஜாத்வா - ஆழ்வாள் ப்ரகூதியறியார்களோ? க்ரேஸஸ்ய மன்முஹாத் ஜாதே஽ப்யர்த்தே புன:புன: ஸ்வயம் ஸுஸ்ரூபாஸ்வபாவம் ந ஜானித் । இட்டமாத்ரம், டானமாத்ரம் । ஸ்ரமாயனோடனமாத்ரமேதத் - உபாயத்துக்கு உபகாரகமாகச் ஸெய்தோமல்லோம், உபாயஸ்யோபகாரகதயா ந க்ருதவன்தஸ்ச்ம்: - என்னவருளிச் ஸெய்ய நிர்ஹரரானார்கள், இத்யன்திமஸ்ச்மிதி நேரபேக்ஷ்யே ஏதிஹ்யம் ப்ரடர்ஸிதம் - அத்ர ஸ்ச்மிதிம் - ...

மூல்। ஆகையாலே “நஃஸ்தி ரபி பரித்யஜந் ஡ஹம்” என்றும் “ஸ்திதே மனசி சுஸ்வஸ்தே” என்கிற ஸ்லோகத்யத்திலும் “துப்புடையாரையடை வதெல்லாம்” என்கிற பாட்டிலும் சொல்லுகிறபடியே ப்ரபந்நனுக்கு அந்நிம ஸ்மூதிகளில் நிர்வந்தமில்லை ...

(சா.தி.) ஆகையால் இत्यादि - அந்நிமஸ்மூதித்யாதிஷ்ட்விருநாம ஸங்கீர்தனகிரஹகம் - ஸ்திதே மனசி என்றும் ஸ்லோகத்யத்தில் “காஃபாஷாணஸந்நிஃ” என்கையாலும் - துப்புடையாரை இत्यादि - துப்பு, ரக்ஷணஸாமத்யம் - அதுடையவனை ஆஸ்ரயிப்பதுயெல்லாம். சோரவிடத்து, காஃபாஷாணஸந்நிஃ மென்ன ஡சையில், ஸகலேந்द्रியபரம஡சையிலென்ற படி - துணையாவ ரென்றன்னோ வென்கை - ஆகையால் எம் பெருமானருளிச்செய்த ஸரீரபாதஸமயேவ்இत्याதிகள் இவ்வவநங்களுக்கும் உக்தமானவெம்பெருமானார் பாகரத்துக்கும் அவிரோதெ - ...

(சா.ஸா.) ஆகையால் இதி - ஆகையால் உபாயத்துக்குப் பரிகர மாகச் செய்தோமல்லோமென்று ஸ்ரிஃபாஷ்யகாரர் சொல்லுகையாலே ப்ரமணங்களுக்கும் ப்ரபந்நனுக்கு - “நஃஸ்தி ரபி” என்றும் “காஃபாஷாண ஸந்நிஃ” என்றும் அந்நிமஸ்மூத்யபேதையில்லை யென்று விஸிஷ்யசொல்லுகையாலே பூர்வோக்தப்ரமணம் ஃபக்தியோகநிஸ்தவிஸய மென்று கருத்து - துப்புடையார் இत्यादि - துப்பு, ஸாமத்யம்முடையவரை - அடைவது, ஆஸ்ரயிப்பது - எல்லாம் சோரவிடத்து “காஃபாஷாணஸந்நிஃ” என்கிற ஸகலேந்द्रியோபரம஡சையில். ஆப஡சையில்லென்றபடி - துணையாவ ரென்றன்னோ, ஸஹாய்யகம்பண்ணுவாரென்றன்னோ ஸமத்யனை ஆஸ்ரயிப்பதென்றபடி - அந்நிமஸ்மூத்யாதி - ஆதிஷ்டத்தால் திருநாமஸங்கீர்தனாதிகள் கிரஹங்கள் - இப்படியாகில் ஸரீர பாத காலே என்று துடங்கி கத்யத்திலே ப்ரபந்நனுக்கு அந்நிமஸ்மூதியுண்டானதாகச் சொல்லுகிறது விரோத்யாதோ? - ...

(சா.ப்ர.) ஆகையால் நஃஸ்தி ரபித்யாதிநா - “தீர்த்தே ஸ்வபவ்ரஃ வ ஃநஃஸ்தி ரபி பரித்யஜந் ஡ஹம்” - ங்நானஸமகாலமுக்தவா கைவல்யம் யாதி கதசேக: - ஸ்திதே மனசி சுஸ்வஸ்தே ஸரீரே ஸதி யோ நர: - தாதுஸாம்யே ஸ்திதே ஸமர்தா விஸ்வரூபம் ச மாமஜம் | ததஸ்தம்மிரயமாணம் து காஃபாஷாணஸந்நிஃ | அஹம் ஸமரமி ம஡க்தம் நயாமி பரமாஃ கதிம்” இत्याதிரந்நிமஸ்மூத்யநபேக்திதவ் ப்ரமணம் | துப்புடையாரை அடைவதெல்லாம் இத்யபி தத்ர ப்ரமணம் | ஸமத்யஸமாஸ்ரயணாதிக் ஸர்வமஸாமத்ய஡சாயான்தே ஸஹாயா யதா ஃபவையுரேவெத்யர்த: - எததுபக்ரமகாதாயாஃ சாந்நிமஸ்மூத்யாதிஃபரவஸ்யம் ஃபவிதவ்யமித்யநுக்தேஸ்தத்ர நிர்வந்தோ - ...

(சா.வி.) ப்ரமணயதி - நஃஸ்தி ரபி பரித்யஜந் ஡ஹமிதி - துப்புடையாரை யடைவதெல்லாமென்கிற பாட்டிலும், எததுபக்ரமகாதாயாஃ - தத்ர ஃபி நினைக்கமாட்டேன் இத்யுக்தம் | ஸரீர பாதஸமயேவ் ஸமர்து ந ஸமர்தோஃஸி | மத்ப்ரயதநஸா஡்யஸ்மூதிஸ்ததா நாஸ்தீத்யர்த: - நிர்வந்த மில்லை, உபாயதயாந்நிமஸ்மூத்யா ஃபவிதவ்யமிதி நிர்வந்தோ நாஸ்தீத்யர்த: | ...

(சா.ஸ.) ஆகையால், அந்நிமஸ்மூதேரூபாயபரிகரதவாஃபவஸ்ய ஃபாஷ்யகூ஡ிரேவ க்ஷதோக்ததவாத் | உக்தஸ்யாந்நிமஸ்மூதி நிர்வந்தாஃபவஸ்ய ப்ரமணமூலதாமுபபா஡யதி | நஃஸ்தி ரபித்யாதிநா | அந்நிமஸ்மூதி நிர்வந்தாஃபவே அதிப்ரபு஡: “அப்ரத்யுத பூர்வஸஸ்கார மனாரத” இதி கத்யவிரோதமாஸங்குஸ்த் - ...

மூலம்। “शरीरपातसमये तु केवलं मदीयैव दययाऽतिप्रबुद्धो मामेवावलोकयन् अप्रच्युतसंस्कारमनोरथः” என்றருளிச்செய்ததும் இவ் வசனங்களுக்கு அவிரூढமாக ஒரு प्रकारத்தாலே நிர்வாஹம். எங்ஙனேயென்னில், गद्यத்திலருளிச்செய்கிற அந்திமஸ்மृति (இவ் அந்திமஸ்மृतியையும்) उपायफलமாகக் கோலி ப்ரபந் ரானவர்களுக்கு வரக்கடவதென்று சில ஆசார்யர்கள் நிர்வஹிப்பார்கள். இப்படியாகில் ஒரு शरीரத்திலும் அந்திமமான प्रत्ययं निर्विषय மாயிராமையால் இது भगवद्व्यतिरिक्तविषयத்திலே போமாகில் - ...

(சா.தொ.) कथञ्चिन्निर्वाह्यமென்கிறார் - शरीरपातेत्याடியால் - இன் நிர்வஹத்தில் சில ஆசார்யபக்ஷத்தைக் காட்டுகிறார் - गद्यத்தில் इत्याடியால் - अन्तिमस्मृति ப்ரபந்னுக்கு उपायफलமாகக் கோலில் नियतंवரும் - तद्विषयं गद्यवाक्य மென்றிவர்கள் பக்ஷம் - இதில் அநுபபத்திப்ரதர்ஷனபூர்வமாக मुख्यபக்ஷத்தை उपन्यसிக்கிறார் - இப்படியாகில் इत्याடியால் - प्रपत्तिफलமாகக் கோலினால் வரும் கோலாவிடில் वारातेன்னில் अन्तिमस्मृतिनिर्विषय மாயிராமையால் अनियतविषय மாகையாலென்கை, இது, - ...

(சா.ஸ்வ.) என்னவருளிச்செய்கிறார் - शरीरेति - வசனங்கள் “नष्टस्मृतिरपि” என்று कण्ठरेवेण स्मृतियை निषेधிக்கையாலே अविरोधवर्णनं दुर्घट மன்றோவென்கிற अभिप्रायத்தாலே शङ्किத்து उत्तर மருளிச்செய்கிறார் - எங்ஙனேயென்னில் इत्यादिना - पूर्वोत्तरवचनங்கள் अन्तिमस्मृतियை फलமாகக் கோலாத - ...

(சா.ப்ர.) नास्तीत्यर्थः । दिवा शुक्लपक्षोत्तरायणादिरादिशब्दार्थः । स्वोक्तार्थस्य भाष्यकारवाक्य विरोधमाशङ्क्य परिहरति । शरीर पातेत्यादि ना । “अप्रच्युत पूर्वसंस्कार मनोरथो जीर्णमिव वस्त्रं सुखेनेमां प्रकृतिं स्थूल सूक्ष्मरूपां विसृज्य” इति वाक्यशेष सहितेनानेन वाक्येनान्तिमस्मृत्यावश्यकत्वे प्रतीतेऽपि तत्र तात्पर्याङ्गीकारे उदाहृतवचन विरोधादन्यथैव निर्वाहमित्यर्थः - को वा निर्वाहप्रकार इत्यत्र स्वानभिमत निर्वहिऽनुपपत्तिं दर्शयन् विवक्षितनिर्वाहमाह - எங்ஙனேயென்னில் इत्यादिना, कथं निर्वाह इति चेदित्यर्थः । - இப்படியாகில், एकश्चेत् । अन्तिमस्मृतिमपि फलत्वेन क्रोडीकृत्य भरन्यस्यतां सा भवेदिति विवक्षया भाष्यकारैरुक्तमिति चेत् - ...

(சா.வி.) ननु भाष्यकारस्य प्रपन्नविषयऽन्तिमस्मृति मास्त्वित्येवाभिप्रायः चेत्तर्हि तैरेव गद्ये कथमन्तिमस्मृतिरुक्ता? तत्र प्रथममुदाहृतवचनैस्सह विरोधे कः परिहार इति शङ्कते - शरीरपातेति - अत्र केषाञ्चित्परिहारमाह - गद्यத்தில் इति - प्रपत्ति प्रकरणोक्त्येति भावः गद्यத்தில் அருளிச்செய்த அந்திமஸ்மृति ப்ரபந் ரானவர்களுக்கு வரக்கடவதென்று சிலர் ஆசார்யர்கள் சொல்லுவார்கள் इत्यन्वयः - कथं प्रपन्नरान इत्यत्राह - இவ்அந்திமஸ்மृति उपायफल மாகக் கோலி इति-एवं परिहारे दोषमुद्धाटयति- இப்படியாகில் इति - एवञ्चेदित्यर्थः - अन्तिमस्मृतिं फलत्वेन क्रोडीकृत्य भरन्यस्यतां सा भवेदिति विवक्षया भाष्यकारैः तथोक्तमितिचेदित्यर्थः - ஒரு शरीरத்திலும், एकस्मिन्नपि शरीरे । अन्तिमप्रत्ययम्, अन्तिमप्रत्ययस्य - निर्विषयमாயிராமையாலே, निर्विषयत्वाभावेन । இது, इयमन्तिमस्मृतिः - भगवद्व्यतिरिक्तविषयத்திலே போமாகில், भगवद्व्यतिरिक्तविषये - ...

(சா.ச.) गद्यத்திலருளிச்செய்கிற इत्यादिना परिहरति । शरीरपातेति, अन्तिमप्रत्ययंवரும் इति । उपायफलत्वेन अन्तिमस्मृतिनिर्देशेऽप्यविरुद्धमित्यर्थः । तत्र नियामकं विद्यामाहात्म्यमिति भावः -

மூலம்। “யं யं வாபி ஸ்மரந் ஞானம்” என்கிற கணக்கிலே விபரிதபலமாம் - ஆனபின்பு ஂதத்திலே அருளிச்செய்தபடியே ஸ்வதந்ந்ரப்ரபத்திநிஷ்ணுக்கு ஂகவத்ரிஷயத்தில்த் அந்நிமப்ரத்யயத் அவश्य்வரும் - நஷஸ்ம்திரபீத்யாதிகள் ஸ்ரீஂீதீயில் அஷ்மாத்த்யயத்திலும் “ய் யுஂகிந்: ப்ராணவியுஂககாலே யத்நேந் சித்தே விநிவేశயந்நி” இத்யாதிகளிலும் ஸ்வயத்நஸாத்யமாக விதித்த கட்டளையிலே உபாயமாக அந்நிமஸ்ம்திவேண்டாவென்கின்றனவென்று சில அாசார்யர்கள் அநுஸந்நிப்பார்கள் - ...

(ஸா.தீ.) இந்த அந்நிமமான ஂநானம் । “ய் ய் வாபி ஸ்மரந் ஞானம் த்யஜத்யந்நே கலேபரம் । த் தமேவீதி கௌந்நேய ஸதா தத்ராவ ஞாவித:” என்றதீரே ஸ்லுக்கத்யமாம், விபரிதபலமாம், ஂஷுவிபரித பலவத்ர்தாம் ஸ்வதந்நேதி - ஸ்வதந்ந்ர ப்ரபந்நுக்கு ப்ரவ்ரபத்திக்கு பலமாகக் காலாதீருக்கச்செய்தே ஂகவத்ரிஷயத்தில்த் அந்நிமப்ரத்யயத் உபாயப்ரஞாவத்தாலே நியதமாகக் வருமென்கை - ஆகில் நஷஸ்ம்திரபீத்யாதிவசனத் விருத்தமாகதோ வென்னில் நஷஸ்ம்திரபீத்யாதி வசனங்கள் ப்ரவ்ரகृतப்ரபத்தியினுடைய நேரபேத்யமாகிற ஂகத்யபேத்யா உத்கர்ஷத்தைக் காட்டுகின்றனவென்கிறார் - நஷஸ்ம்திரபீத்யாதி - ...

(ஸா.ஸ்வா.) ப்ரபந்நவிஷயங்கள் ஂத்யமந்நிமஸ்ம்தியை பல மாகக்காலின ப்ரபந்நவிஷயமென்று கருத்து - இப்படி அவிஷேபேந் ஸர்வப்ரபந்நவிஷயமான அந்நிமஸ்ம்த்யநபேததவ்வசனங்களை சில ப்ரபந்நவிஷயமாக ஸத்ருசிதவிஷயமாக்குகிறதும் ஸர்வவிஷயஂத்யத்தையும் ஸத்ருசிதவிஷயமென்று ஸால்லுகிறதும் ந்யாயவிருத்த மன்றோ? பரஸ்பர விருதஷமனத் ப்ரகாரான்தரேந் துர்த் மாகையால், உத்கப்ரகாரேந் நிர்வாஂ சமீசீந் மென்னில் அந்த் நிர்வாஂமத்யந்நுத்பபத்தி விருத்தயா த்யாஜ்யமென்றும் வத்யமாணப்ரகாரேந் நிர்வாஂமே ஸுத்பபத்திக ஸதஸ்ப்ரதாயாஂத மாகையால் உபாதேய மென்றருளிச்செய்கிறார் - நஷஸ்ம்திரபீத்யாதிகள் இதி

(ஸா.ப்ர.) ஆனபின்பு, நிர்வாஂந்நரஸ்யானுபபந்நத்வே ஸதி - ஂத்யத்தில்த் இத்யாதிபலத்வேந் தத்ப்ராத்த்நாஞாவே஽பி ஸர்வेषா் ப்ரபந்நானாமந்நிமஸ்ம்திஂவீதேவேத்யத்: - நநு ஸர்வப்ரபந்நானாமந்நிம ப்ரத்யய ஸத்ராவாஜ்ஜீகாரே ததஞாவதத்க வசனவிருத: ஸ்யாதித்யத்ராஂ - நஷஸ்ம்திரபீத்யாதிகள் இதி - அஷ்மாத்த்யயத்திலும் இதி - “அுமித்யேகாஷ்ரத் ப்ரஂ வ்யாஂரந் மாமநுஸ்மரந் । ய: ப்ரயாதி த்யஜந்நேஂம் - ...

(ஸா.வி.) ப்ரஸரதி சேதித்யத்: - அந்நிமஸ்ம்திநாஂ அந்நிமதஷாஞாவிநீஸ்ம்தி: - ஸாபலத்வேந் அஂலிஷ்யதே சேத் நிர்விஷயா நஸ்தீதி ஸவிஷயத்வே கதாசித் ஂகவத்ரிஷயதிரித்க விஷயா ஸ்யாத்நேத்ரிபரிதபலா ஸ்யாதித்யத்: - நநு ஂகவத்ரிஷயேவ ஸ்ம்திரந்நிம தஷாயா் மே ஸ்யாதித்யஂலிஷ்ய ப்ரபத்தி: க்ரியதே ததாத்வே துஷு நஸ்தீதி சேதேவமபி ததாஂலிஷ்ய ஂரந்யாஸத் குர்வதாமேவ ஸ்ம்தி: ஸ்யாத் । ஸர்வஸாதாரண்யேந் ந ஸித்தேத் - நஂ ஂாஷ்யகூத்ரிரதிகாரி விஷேப பரதயா உத்கேத்யாஷய: - ஸ்வாஂஂமத் பரிஂஂரமாஂ - ஆனபின்பு இதி । ஆனபின்பு, நிர்வாஂந்நர ஸ்யானுபபந்நத்வே ஸதி । நநு ஸர்வப்ரபந்நானா் அந்நிமஸ்ம்திஸத்ராவாஜ்ஜீகாரே ததஞாவதத்கவசன விருதஸ்யாதித்யத்ராஂ நஷஸ்ம்திரபீத்யாதி । அஷ்மாத்த்யயத்திலும், இதி । “அுமித்யேகாஷ்ரத் ப்ரஂ வ்யாஂரந்மாநுஸ்ரந்” இத்யத்ரேத்யத்: । நஷஸ்ம்திரபீத்யாதிகளில் - ...

(ஸா.ஸத்.) தஂஂ நஷஸ்ம்திரபீத்யேந்ந் ப்ராஸத் விருதத் பரிஂரதி । நஷேதி । நஷஸ்ம்திரபீத்யேததுபாய - ...

மூல். “கேவல் மடீயயேவ டயயா” என்றிறே இங்கருளிச்செய்தது - அந்திமஸ்மூதியாவது, வா஑ாடிகள் உபசாந்தமாநால் மனஸ்ஸு உபசாந்தமாவதற்கு முன்பே பிறப்பதொகு ஸ்மூதி - இது அருகிருந்தார்க்குத் தெரியாது. - ...

(சா.டீ.) ஑தத்திலருளிச்செய்தபடியே என்றத்தை விவரிக்கிறார் - கேவல் மடீயேத்யாடியால் - அந்திமஸ்மூதி ஸ்ரூபு தானெதென்ன வருளிச்செய்கிறார் - அந்திமஸ்மூதியாவது இத்யாடியால் - உபசாந்த மாந பின்பு என்கை - ...

(சா.ஸ்வ.) இந்த - நிர்வஹ் ஸோபபத்திகமானாலும் ஸதஸ்஢்ரடாயா஑த மென்கைக்கு நியாமகமுண்டோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - கேவலமதி “மடீயயேவ டயயா” என்று ஸால்லுகையாலே புருஷயத்நஸா஑்யாந்திம ஸ்மூதி வேண்டாவென்று பூர்வோக்தவகநங்களுக்குத் தாத்பர்யமென்று ஸ்ரீ஢ாஷ்யகாராஸய மென்று கருத்து - ஆனாலும் அந்திமஸ்மூதி அவஸ்ய வருமென்று ஸால்லக்கூடுமோ? இவ் ஆத்மாவுக்கு இத:பர஑ ஢஑வத்ரிஷயஜ்ஞாந மில்லையாகிலன்றோ இந்த ஸ்மூதியை அந்திமையென்று ஸால்லலாவது - பின்பு ஸார்வஜ்ஞவருகையாலே அது கூடாதே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அந்திமஸ்மூதியாவது இதி - ஢த்ரதஸூயில் இந்ரித்யா஑ீந ஜ்ஞாநங்களுக்குள்ளே அந்திமையென்று கருத்து - பிறப்பது இதி - ஢஑வத்நு஑்ர஑ ஸவலிதமனஸ் ஸாலே பிறப்பதென்றபடி - மனூரூபேந்ரித்யா஑ீநஜ்ஞாநமுண்டாகில் ஑டாதி ஜ்ஞாந஑ோலே ஸமீபவர்தி புருஷங்களுக்கு ப்ரவூதி நிவ்ரூத்யாடிகார்யங்கல் தெரியவேண்டாவோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இது இதி, அருகு, ஸமீபம் - வா஑ிந்ரித்யமுபசாந்த மாகையாலே ஢ா஑்யலிஜ்ஞ் கூடாமையாலே தெரியா தென்று கருத்து. - ...

(சா.ப்ர.) ஸ யாதி பரமா஑ ஑திம்” இத்யத்ரேத்யர்த: | एवं च भक्तानामिव प्रपन्नानामन्तिस्मृतिर्नस्वयत्नसाध्या | किन्तु भरन्यासफलत्वेन पुषयत्नमन्तरेण भवेदिति भाष्यकाराभिप्राय इत्यर्थ: | स्वोक्तार्थस्य भाष्यकाराभिप्रेतत्वे भाष्यकारवाक्यमेव सूचकमित्याह - கேவல் மடீயயேவேத்யாடிநா - கேவலபடேவகாரயோ: புருஷயத்ந வ்யாவர்தகத்வாடिति भाव: ननु प्रपन्नानामन्ति स्मृतिरवश्यं भाविनी चेदन्तिकस्थानां यदा कदाचित् येन केनचिल्लिङ्गादिना प्रतीयेतेत्यत्राह - अन्तिमस्मृतियாவது इति | இது அருகிருந்தார்க்குத்தெரியாது, இய் ஸ்மூதிஸ்ஸமீபஸ்தே ஜ்ஞாது ந ஸக்யேத்யர்த: | ...

(சா.வி.) உபாயமாக அந்திமஸ்மூதி வேண்டாவென்கின்றன இத்யந்வய: | उपाय तयान्तिस्मृतिरपेक्षिता नेत्येवं परा नष्टस्मृतिरपीत्यादय इति भाव: | भक्तानां यथान्तिमस्मृतिस्वयत्न साध्या तथा प्रपन्नानां स्वयत्नसाध्या न भवति | किन्तु भरन्यासफलत्वेन पुषयत्नमन्तरेण भवतीति भाष्यकाराभिप्राय इति भाव: | स्वोक्तार्थस्य भाष्यकाराभिप्रेतत्वं भाष्यकारवाक्य मेव सूचयतीत्याह | கேவல் மடீயயேவ டயயேதி - எவகாரேந கேவலபடேந ஑ புருஷயத்நஸ்ய வ்யாவர்திதத்வாடिति भाव: | नन्वन्तिमस्मृति: प्रपन्नानामवश्यं भाविनी चेदन्तिकस्थानां यदा कदाचिद्येन केनचिल्लिङ्गादि ना प्रतीयेतेत्यत्राह | अन्तिमस्मृतियாவது इति | இது, இய் ஸ்மூதி: | அருகிருந்தார்க்கு, ஸந்ரிஹிதானாம் | தெரியாது. - ...

(சா.ஸ.) த்வேநாந்திமஸ்மூதிநேரபேஷ்யபரம்த்யத்ர நியாமகமா஑ | केवलमिति | केवलमिति स्वयत्नसाध्यत्वव्युदास: | एवकारेणान्यस्योपायान्वय निषेध: | இங்கு ஸ்வதந்நப்ரபந்ந விஷயே | ஸ்மூதிஸ஑்஑ஸ்ய இ஑ கீர்தந பரதா஢்ரம வாரயதி | வா஑ாடீதி | த஑்யஸ்ய இதரானுபல஑்யா ஢ா஑ே தத்பரி஑ரதி | இது அருகு இதி | -

மூல். “दृश्यते हि वागिन्द्रिय उपरतेऽपि मनः प्रवृत्तिः” என்கிற भाष्यமும் ஏதேனுமொரு लिङ्गத்தாலே ஒரு मनःप्रवृत्ति இவனுக்கு உண்டென்று அறிகிறவளவைச் சொல்லுகிறது. தனக்குச்சில व्याध्याद्यवस्थைகளிலே கண்டபடியைச் சொல்லுகிறதாகவுமாம் - ...

(சா.தி.) தெரியாதாகில் “दृश्यते हि” என்று भाष्यकार ருருளிச்செய்யக் கூடுமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - दृश्यते हीत्यादि - வாగాदि दशेन्द्रियोपरति विषय மன்று - வாङ்மாத்ரோपरतिविषय மென்றபடி. தனக்குச் சில इत्यादि । पूर्व परकीय ज्ञानानुमिति विषयம் இவ்வாக்ய மென்றது, இப்போது स्वकीयज्ञान - ...

(சா.ஸ்வ.) இப்படியாகில் “दृश्यते वागिन्द्रिय उपरतेऽपि मनः प्रवृत्तिः” என்று श्रीभाष्यத்திலே श्रीभाष्यकारர் वागिन्द्रियोपशान्तावपि मनःप्रवृत्ति दर्शन முண்டென்று சொல்லுகிறது विरोधியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - दृश्यतेहीति - இந்த भाष्यवाक्यं परेषां परकीय मनः प्रवृत्तिदर्शनं प्रसिद्ध மென்று சொல்லுகிறது - இது परस्य परबुद्धेरप्रत्यक्षत्वात् கூடாதென்று अनुपपत्तियाலே केनचिदुपाधिना वाङ्मாத்ரோपरतावितरेन्द्रिय सत्वे लिङ्गदर्शनं जन्यानुमिति परमென்று भाष्यवाक्यத்தை, नयिंप्रிக்கிறார் - ஏதேனும் इति - இந்த वाक्यमनुमिति परமாகில் दृश्यते என்று प्रत्यक्षज्ञानवाचिधातु प्रयोगं கூடுமோ? என்ன - प्रत्यक्ष परमायुमொரு योजनैव வருளிச் செய்கிறார் - தனக்கு इत्यादिना தனக்கு व्याध्यादिना वागिन्द्रियं शब्दமானால் मनःप्रवृत्ति தனக்கு प्रत्यक्षமானபடி व्याधिनिवृत्त्यनन्तरं நானிப்படி मनस्விலே என்னிக் கொண்டிருந்தேனென்று व्यवहरिक्கையாலே सर्वार्க்கும் प्रसिद्धமென்றபடி - ஆகையால் भाव्यवाक्यं सर्वेन्द्रियोपरति காலத்திலே मनोमात्रத்தாலே-

(சா.ப்ர.) நநு भाष्यकारैर्वागिन्द्रियोपरमेऽपि मनोव्यापारस्य दर्शनोक्तेः अन्तिम स्मृतेरदृश्यत्वं नोपपद्यत इत्यत्राह । दृश्यते हीति - केनचित् प्रतिबन्धकेन वाङ्मत्रस्य कार्यकरत्वाभावदशायाङ्कुर चरणादि व्यापाररूप लिङ्गेन मनोव्यापारस्य ज्ञानं वा । व्याध्यादिदशायां चेष्टाद्यभावेऽपि स्वस्मिन् मनोव्यापारस्य सर्वेणापि दर्शनं वा भाष्यकारैरुच्यते । ननु दशेन्द्रियाणां मनस्सम्पत्त्यनन्तर भाव्यन्तिमस्मृते ज्ञानमित्यर्थः । नन्वन्तिमस्मृतेः केनापि ज्ञातुमशक्यत्वे अज्ञाताया - ...

(சா.வி.) ज्ञातुं शक्या न भवति । ननु भाष्यकारैर्वागिन्द्रियोपरमेऽपि मनो व्यापारस्य ज्ञेयत्वोक्तेस्तद्विरोध इत्यत्राह । दृश्यते हीति । என்கிற भाष्यकारवाक्यं, दृश्यते हीत्यारभ्योक्तं भाष्यकारवाक्यम् । केनचित् प्रतिबन्धकेन वागिन्द्रिय मात्रे उपरतेऽपि पाणिपादादीन्द्रियलिङ्गेन । ஒரு मनः प्रवृत्ति, काचिन्मनः प्रवृत्तिः । இவனுக்கு, अस्य मुमूर्षोः । உண்டு, अस्ति । என்று, इति । அறிகிறவளவை, ज्ञानमर्यादாம் - சொல்லுகிறது, वदति - दशस्विन्द्रियेषूपरतेषु मनः प्रवृत्तिरितरै ज्ञायित इति भाष्यकारतात्पर्यं न भवति - दशस्विन्द्रि येषूपरतेषु स्मृतिर्ह्यन्तिमस्मृतिः । अतो न विरोध इति भावः - ...

(சா.சங்.) समीपस्थानामित्यर्थः । दृश्यते हीति । भाष्ये स्थिते தெரியாது इति कुत इत्याशङ्क्य तद्भाष्यं यत्किञ्चिल्लिङ्गानुमिति विषयविशेषानालिङ्गतया मनः प्रवृत्ति मात्र विषयं न भगवद्विषयान्तिम स्मृतिविषयमित्याह - ஏதேனும் इति - प्रकारान्तरेणान्यथासिद्धिमाह - தனக்கு इति - ...

மூல்। ஆனபின்பு பகவத்பிரயத்திற் அந்நிஸ்மூதி முக்தராகிறவர்க்கும் மோக்ஷ்கொடுக்கிறவர்க்கும் தெரியுமத்தனை - ...

(சா.தி.) ப்ரத்யக்ஷவிஷய மென்றது என்று ப்ரேதம் - தெரியாதென்னத்தை - தூதிகரிக்ுகிறார் - ஆனபின்பு இத்யாதி - ...

(சா.ஸ்வ.) வந்த அந்நிஸ்மூதி பர மன்றென்று கருத்து - அது லோக ப்ரஸித்தமன்றிறே - இப்படி சமீபவூத்திகளுக்குத் தெரியாதென்றால் லோகத்திலொருத்தருக்கும் ப்ரத்யக்ஷ மல்லாமையாலே அதிந்ரிக்ஷணகல்பன ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? அப்போது நையாயிகோக்தநிர்விகல்பகக்ஷணன் வி்ரோதியாதோ? கித்ர சமீபவூதி ஹர்ஹூபியான இ்ஷவ்ரனுக்குந்தெரியாதென்றால் இ்ஷவ்ர ப்ரத்யக்ஷாவிஷயம் துக்ஷ்மமாகையாலே அந்நிஸ்மூதியே துக்ஷ்மமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? உக்ரமணாதிக்களிலே அதிகூதரான சமீபவூதி யமாதிக்களுக்கும் தெரியாதென்றுதான் சொல்லப்போமோ? அப்போது இதராதிக்கரளான ப்ராகூதாளுக்கு ஹேயவிஷயமான அந்நிஸ்மூதியையறிந்து அதற்கு அநுணமாக யமாதிக்கள் ஫ல் கொடுக்கிறதும் வி்ரோதியாதோ? இ்ஷவ்ரனும் இவனுடைய அந்நிஸ்மூதி ஹேயவிஷயையென்று ஶக்ஷ்யா துக்ஷ்மத்தையும் கொடுக்க ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆனபின்பு இதி - முக்தராவார்க்கு ஶ்வானுபவ் ஶ்வப்ரத்யக்ஷமாகையாலே அதிந்ரிக்ஷணகல்பனமில்லை - முமுக்ஷுவினுடைய உக்ரமணத்தில் யமாதிக்கள் அநதிகூதராகையாலே அவர்களுக்குத் தெரியாதது வி்ரூதமன்று - ஶரணுக்கு ப்ரத்யக்ஷமாகத் தெரிகையாலே துக்ஷ்மாதி ப்ரஸஜ்ஜிமில்லையென்று கருத்து - இ்ஷவ்ரனுக்குத் தெரியுமென்று சொல்லாதே மோக்ஷ்கொடுக் கிறவருக்குத் தெரியுமென்று நிர்ஹித்தாலே அந்நிஸ்மூதியன்றிக்ே மோக்ஷ்கொடானென்றும் மோக்ஷப்ரதானாதிகூததேவதான்தரங்களுக்கு மோக்ஷப்ரயோகான்திஸ்மூதிதெரியாதென்றும் வ்யஜ்ஜிதம் । இவ் அந்நிஸ்மூதி ப்ரகவத்கூபாயத்தை - ...

(சா.ப்ர.) ஶாஸ்ர ப்ரதிபாதிவானுபப்தேரபாமாணிகத்வமேவ ஶ்யாதித்யத்ர ஶர்வஜ்னே ஶர்வே்ஷவ்ரேண மோக்ஷ்யமாணேன ஜிவேன ச ஜாயமாணத்வாதி்ஷவ்ரேண கீதாயா “யம் யம் வாபி ஶ்மரந்நாவம் த்யஜத்யந்தே கலேவர்ம்” இத்யுபதி்ஷ்யமானத்வாச்ர பாமாணிகத்வமேவேத்யபிப்ரயந்நாஹ - ஆனபின்பு இத்யாதினா । தெரியுமத்தனை, ப்ரகாசேத நான்யேஷாமித்யர்த்: - நந்வேவம் தர்ஹி “தூ்ஷ்யதே ஹி வாகிந்ரிக்யேதி வாக்யே஽ப்யந்நிஸ்மூதிர்வா கிம் ந விவக்ஷிதா ஶ்யாத் அந்யவிஷயிக்ரி யமாணத்வாபாவஸ்ய வ்யாதி்யவஸ்தாபாவி மனோ வ்யாபாரே஽ப்யவி்ஷித்ரதயா அந்நிஸ்ம ப்ரத்யயமாந்நித்ரவாபாவேன ப்ரஸித்தவந்நிர்ஹிதேஷோபப்தேஸ்தத்ர பக்ஷபாதானுபப்தேரिति சேந் - தூ்ஷ்யதே ஹிதி - ஶ்ஸாரிபிரபி த்ரஸ்து யோக்யத்வேன நிர்ஹிதாஸ்ஸாரிபிரந்நிஸ்மூதேர்விஷயிக்ரணாஸம்நவாத்யாதி்யவஸ்தா பாவிநஸ்து வ்யாதி்ஷாந்யநந்தரம் ப்ரதிஸந்நானாச்ர ப்ரஸித்தவந்நிர்ஹிதேஷோபப்தேஸ்ததேவ விவக்ஷிதமிதி பாவு: நந்நிந்ரிக்ய - ...

(சா.வி.) தர்ஹி கேந ஹி ஶாஜாயத் இத்யந்நாஹ - ஆனபின்பு இதி - எவ் ஶ்நிதே - தெரியுமத்தனை, ப்ரகாசேத । நநு “நஹ்ஸூதி: காஹபாஷாணஸந்நிபம்” இத்யாதிக்கமந்நிஸ்மூதிஸ்ஸவப்ரயதந்நாதி்யா ந பவதீத்யேவம் தத்பரமித்யுக்ருதம் - ஜிவஸ்ய பூதஸூக்ஷ்மவி்ஷித்ரஸ்ய உபரத ஶர்வேந்ரிக்யஸ்யாப்ரஸூததர்ம் - ...

(சா.ஸ.) ஆனபின்பு, அந்நிஸ்மூதேர்ந்யேர்ஹித்யத்வாத் - ...

மூலம்! இதுக்கு அனந்தரம் யோகிகளோடும் (யோகிகளல்லாதாரோடும்) அயோகிகளோடும் வாசியற ஹர்ட்னான பரமாட்மாவின பக்கலிலே விஸ்ரமிக்குமளவும் சுஸுஸிதூல்யமாயிருக்கும் - இவ் அவஸ்தையைப்பற்றக் “காஷ்பாஷாணசந்நிபம்” “நஷ்ஸ்மூதிர்ஹி” என்றும் “நினைக்கமாட்டேன்” என்றும் சொல்லுகிறதென்றால் ப்ரபந்நாஹிகாரிக்கு விசேஷித்து ஒரு அதிசயம் சொல்லிற்றாகாது -

(சா.தீ.) அந்நிமஸ்மூத்யநந்தராவஸ்தையைக்காட்டுகிறார். இதுக்கு அனந்தரம் என்று - யோகிகள், வித்யாஹ்நிபந் - அயோகிகள், சம்சாரிகள் - இவ்ஸுஸுஸிதூல்யாவஸ்தையைப் பற்ற காஷ்பாஷாணசந்நிபம் என்னதென்றால் முக்யார்த்தமாகலாமேவென்னவருளிச்செய்கிறார் - இவ் அவஸ்தையென்று. அங்கேதும் நானுன்னை நினைக்கமாட்டேன், அவ் அவஸ்தையில் அல்பமும் நானுன்னை ஸ்மரிக்கமாட்டேன். ப்ரபந்நாஹிகாரிக்கு இத்யாதி. அவ் அவஸ்தையில் காஷ்பாஷாண சந்நிபனை நயிக்கை பக்தியிலும் உண்டிறே - இவ்ஸுஸுஸிக்கு அனந்தரம் பரமாட்மா - ...

(சா.ஸ்வா.) யாகையாலே உத்தரகாலத்திலும் அநுவர்த்தித்தால் அந்நிமஸ்மூதியென்கிறது அநுபபந்நமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இதுக்கு அனந்தரமिति - இப்படி சுஸுஸிதூல்யாவஸ்தையுண்டாகில் “காஷ்பாஷாணசந்நிபம்” இத்யாதி வசனங்களுக்கு முக்யார்த்தமாக இவ்அவஸ்தையே விஷயமென்று சொல்லலாயிருக்க க்லிபுத்யா ஸ்வயத்நசாஹ்யஸ்மூதிஸ்ந்யதையிலே தாத்பர்யமென்று பூர்வ் சொன்னது அந்யாய மன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவ் அவஸ்தையைப் பற்ற இதி - ப்ரபந்நாஹிகாரிக்கு இதி - இவ் அவஸ்தை பக்தனுக்கும் சாஹாரணமானபடியாலே “ஸ்திதே மனசி ஸுஸ்வஸ்தே” என்று துடங்கி ப்ரபந்நனுக்கு அதிசயம் சொல்லுகிற ப்ரகரணத்திலே “காஷ்பாஷாண சந்நிபம்” என்று சாஹாரணாகாரத்தைச் சொல்லுகிறது ப்ரத்யுத் நிந்நாவஹ மாகையாலே அசங்஑தமாக ப்ரஸங்஑ிக்கும் - ஆகையால் பக்தனைப்போலே ஸ்வயத்நசாஹ்யாந்நிமஸ்மூதி மானன்றிக்கேயிருந்தாலும் நான்தானே ஸ்மூதியையுண்டாக்கி ப்ரஹத்யை நயிப்பிப்பேனென்கிறது இவ்வாக்ய - ...

(சா.ப்ர.) ப்ராணஹூதஸூக்ஷ்மவிசிஷ்டஸ்ய ஜிவஸ்ய பரமாட்மாஸம்பத்யா விஸ்ரமமாணஸ்ய யாவஹிஸ்ரம் க்ருத்ஸந்வ்யாபாரசூந்யத்வாத் “காஷ்பாஷாணசந்நிபம்” “நஷ்ஸ்மூதிர்ஹி” இத்யாதிக் ததவஸ்தாவிஷயம் கிம் ந ஸ்யாதித்யத்ர ததாத்வே தாத்ஷாஹாஸ்ய ஸர்வ்முமுகு சாஹாரணத்வாத்ப்ரபந்நாதிசயோக்திரூபத்வானுபபத்தேரயத்நசிஹ்யாந்நிமஸ்மூதய: ப்ரபந்நா இத்யேவ் ரூபாதிசயபரத்வமேவ யுக்தமித்யாஹ - இதுக்கு அனந்தரமித்யாதிநா - ...

(சா.வி.) ஹூதஜ்ஞானஸ்ய பரமாட்மாநி விஸ்ரமமாணஸ்ய ஸ்வாத்மாமாத்ரானுஹவ்யதிர்கேண விஷயஹ்ரஹணாஹவாத்ஸுஸுஸி தூல்யாவஸ்ததயா ததவஸ்தாபரமேவ கிம் ந ஸ்யாதித்யாஷங்க்ய தாத்ஷாவஸ்தா: ஸர்வ் முமுகுசாஹாரணத்வாத் ப்ரபந்நவிஷயே அயத்நசிஹ்ய ஸ்மூதிமத்வரூப விசேஷோ ந ப்ரதிபாதிதஸ்யாதிதி தஹிஷேஷ ப்ரதிபாதித பரமித்யாஷங்க்யாஹ - இதுக்கு அனந்தரம் இத்யாதிநா - பரமாட்மாவின பக்கலிலே விஸ்ரமிக்குமளவும், பரமாட்மாநி யாவாந்விஸ்ரம ஸ்தாவத்பர்யந்த்மப்ரஸூதஹ்மஹூதஜ்ஞானமப்ரஸிஹ்யமिति ஹவ: - சொல்லுகிறதென்றால், சுஸுஸிதூல்யாவஸ்தம் ப்ரத்யுக்தமिति சேத் - சொல்லிற்றாகாது, கசிஹிததிசய உக்தோ ந ஹவதி - ...

(சா.சம்.) இதுக்கு அனந்தரம், அந்நிமஸ்மூத்யநந்தரம். இவ் அவஸ்தையைப் பற்ற இதி. ந ஹி ஸர்வ்ஸாஹாரணிமி மாமவஸ்தாமாஹய ப்ரபந்நாஹிகாரிணி நஷ்ஸ்மூதிர்ஹித்யநேன கசிஹிதவிசேஷ உக்தோ ந ஹவதிதி ஹவ: - ...

(सा.सं.) इत्थुक्कुமேல், सर्वसाधारण सुषुप्तिरुल्यावस्थाया ऊर्ध्वम् - पुनरेवम्भूतावस्था किं प्रसक्तेति शङ्कायां न । किन्तु तदनन्तरं ब्रह्मणाडी प्रवेशने सति प्रतिक्षणं प्रज्ञाविवृद्धिरेवेत्याह - मत्त इत्यादिना - अपोहनं, ऊहापोहात्मिका वृद्धिः - ...

प्रपन्नस्य देहत्यागाय यः प्राप्तो देशकालदिः स एव मूर्धन्यनाड्या निष्क्रम्यार्चिरादि मार्गेण भगवन्तं प्राप्तुं प्रशस्त इति गाधया प्रदर्शयति ।। ...

மூல்। நன்னிலமா (வது) மது நற்பகலாவது (மது) நன்னிமித்தம் என்னலுமா (வது) மதுயாதா(னு மாமங்கடியவர்க்கு) மரங்கரடியவர்க்கு, மின்னிலை மேனிவிடும் பயணத்து விலக்கிலதோர்-

(சா.தி.) நன்னிலம் இत्याதி। அடியவர்க்கு, ப்ரபந்நர்க்கு - விலக்கிலதோர் நன்னிலையாம் நடுநாடி வழிக்கு, வேறு விலக்கில் லாததாய் நல்லநிலையையுடையதான. நடுநாடி, சுபுஸ்ந நாடியால் போம் வழிக்கு. அர்ச்சிராதிமார்த்துக்கு என்கை. நடை பெறுகைக்காக, மின்னிலை மேனிவிடும்பயணத்து, “மின்னின் நிலையில்லை” என்றபடியே விசுதுதுப்போலே அஸ்திரமான ஶரீரத்தை விடுகையாகிற நியாணத்துக்கு. அங்கு ஶேஷ ...

(சா.ஸ்வா.) நன்னிலம் இत्याதிநா - அடியவர்க்கு, ப்ரபந்நாளுக்கு. விலக்கிலதோர், ப்ரரஶ்வாஶிகானியதஸ்தூலஶரீரரூபப்ரதிபந்நகநிவृத்திகாலந்தவிர ப்ரஶஸ்த ஶேஷகாலாதி ப்ரதீக்ஷா விலம்ப்வஶம்ஸலாத - ஓர், “ஶதம் சைகா ச ஶூத்யஸ்ய நாஶ்யஸ்தாஸாம்மூர்நிமபிநிஸ்சூதீகா - ஓர்ஶ்வமேக ஶ்விதஸ்தேஷாம்” என்றும் சொல்லப்படுகிற அஶ்விதீயையான - நன்னிலையான, நல்ல ஶ்வஶாவத்தையுடையதான - இதரநாடிகள் போலே நரகாதிநிமித்ததயா ஶேய மன்றிக்கே ப்ரமபுரூபார்த்த ப்ராப்தி நிமித்ததயா ஶுபஸ்வஶாவையான - நடுநாடி வழிக்கு, நாடி களுக்கெல்லாம் மஶ்யத்திலேயிருக்கிற ப்ரஶ்நாடியாகிற வழிக்கு. யதா। நடுநாடியை முஶ்மாக வுடைய அர்ச்சிராதி மார்த்துக்கு - நடைபெறவே, ஶச்சார பெறுகைக்காக. அர்ச்சிராதிமார்த்துமநார்த்த மென்று கருத்து - மின்னிலை, “மின்னில் நிலை” என்கிறபடியே. மின், விசுதுத்தினுடைய - நிலை, ஶ்வஶாஶ்வபோலேயிருக்கிற ஶ்வஶாவத்தையுடைய - மேனி, ஶரீரம் - அநியதகாலதயாக்ஷணபஶ்ஜுரஶரீரம்। விடும்பயணத்து விடுகையாகிற ப்ரயாணத்துக்கு - லோகத்தில் - ...

(சா.ப்ர.) நன்னிலம் இत्याதிநா। அரங்கரடியவர்க்கு, ஶ்ரீரஶ்ஜநாத ஶாஸானா ப்ரபந்நானா ப்ரமேகான்தினாம்। மின்னிலை மேனிவிடும்பயணத்து, க்ஷணப்ரஶவாத் க்ஷணபஶ்ஜுரஶரீரத்யாஶரூபப்ரயாணாய। யாதாம் யோ ஶேஷகாலாதிஶ்வேத் - அது, ஶ எவ। விலக்கிலதோர் நன்னிலையான நடுநாடு வழிக்கு நடைபெறவே, ப்ரமபதவ்யதிரித்தஸ்தானஶமநாயோஶ்யாஶ்விதீயஸமீகீநஸ்வஶாவஶரீரமஶ்யஸ்திதமூர்ந்ய நாடீஶ்வாராச்சி ராதிமார்த்து க்ஷணம் நன்னிலமரம், “காது வாத்ர மூதோ வாபி பாபானாமதிபாபகூத்। - ...

(சா.வி.) நன்னிலமாவது இதி। அரங்கரடியவர்க்கு, ப்ரஶ்வஶாஸானா - மின்னிலைமேனி விடும் பயணத்து, விசுதுதுஸ்திதே: ஶரீரஸ்ய த்யாஶபூர்வக ப்ரயாணஸ்ய - யாதானும், ஶேஷகாலாதிஶ்வேத் - ஆம், ப்ரவதி - “ரத்யாந்தரே மூத்ரபுரீஷகர்த்தே” இत्याதிஶ்வேத் - அது, ததேவ। விலக்கில தோர் நன்னிலையான நடு நாடி வழிக்கு, விலக்கிலது, க்ஷணத்யே ஶேஷாதந்யத்ர க்ஷணநரஶிதே ப்ரமபதீககாமிநித்யர்த்த: - ஓர், அஶ்விதீயேன - நன்னிலையான, ஶமீகீநஸ்திதௌ ப்ரஶ்வஶாப்யநுகூலஸ்வஶாவ இத்யர்த்த: - நடு நாடி, மஶ்யஸ்தமூர்ந்ய நாடியாவ்யே - வழிக்கு, மார்த்து। நடைபெறவே, க்ஷணரூபப்ரயோகநாய। நன்னிலமாவது, ஶமீகீநஸ்தலம்। ஆமதுவே, ...

(சா.ஸ.) நன்னிலம் இதி - அரங்கரடியவர்க்கு மின்னிலை மேனிவிடும் பயணத்து யாதாமதுவே விலக்கிலதோர் நன்னிலையான நடுநாடிவழிக்கு நடைபெற நன்னிலமாமது இत्याத்யந்ய: - ரஶ்ஜநாத ப்ரபந்நானா விசுதுதுஸ்தித மச்சரீரஸ்ய த்யாஶபூர்வக ப்ரயாணகாலே யதேஷாதி ப்ரவத்ததேவ - விலக்கிலதோர் இत्याதி - ...

மூல் | நன்னிலையானது நாடிவழிக்கு நடைபெறவே || 2 ||

(சா.தி.) காலநிமித்தங்களில். யாதானும், ப்ரஸ்தாப்ரஸ்ததேசகாலநிமித்தங்களில் ஏதாகிலும் ப்ராபமானாலும். அவைதானே நன்னிலமாவதும், ப்ரஸ்ததேசமென்பதும் - நற்பகலாவதும், நன்னிமித்த மென்னப்படுமதுமாம். ப்ரஸ்தகாலநிமித்தங்களுமஈமென்கை || 2 ||

பூர்வமே இவனை ஓர் அவசரத்திலே உத்தரிக் கைக்காக இவனுடைய ஹ்ருதத்தில் வசிக்கும் ஹ்ருதன் - ...

(சா.ஸ்வ.) ப்ரயாணத்தில் ஸுபாஸுபநிமித்ததேசகாலப்ரதீக்ஷை ஸக்யையாகையாலே கர்த்வையானாலும் ப்ரமபதப்ரயாணத்துக்கு ஸுபநிமித்த தேசகாலங்கள் உபாடாது ஸக்யங் களல்லாமையாலும் “தீர்த்தே ஸ்வபபகூஹேவா” என்று தேசகாலாதிநியுமயில்லையென்று சொல்லுகையாலும் நியமயில்லையென்று கருத்து - பிஷ்மர் ஸ்வச்சந்தமரண ராகையாலே ஸரீரவிஸ்லேஷகாலம் ஸ்வேச்சயா நியந்து ஸக்யமா கையாலே லோகஸங்க்ரஹ்யமாக லோகத்துக்கு உத்தராயண ப்ராஸ்த்யத்யோதனார்த்தம் உத்தராயண ப்ரதீக்ஷை பண்ணினாரென்றுகருத்து - அங்கு, அநியதநிமித்ததேசகாலங்களில் - யாதானுமாம், ஏதாகிலுமாம் - அரங்கரடியவர்க்கென்கிற பாடத்திலே யாதாமரங்கரடியவர்க்கென்று பாடம் - யாதாம், ஏதாகிலுமாம் - அந்த தேசமே நன்னிலமாம், நல்ல தேசமென்பது - அந்த காலமே நற்பகலாம், அது நல்ல காலமென்பது - அந்த நிமித்தமே நல்ல நிமித்தமென்றிலுமாம், அது நல்ல நிமித்தமென்று சொல்லப்படுமது - யதா, அது, பிஷ்மபதமாம் - அது, அந்த தேசம். நன்னிலமாம், நல்ல தேசமாம். அது, அந்த காலம். நற்பகலாம், அது, அந்த நிமித்தம் - நன்னிமித்தமென்றலுமாமென்று யோஜனையாகவுமாம் || 2 ||

ஆனாலும் மூர்ந்யநாடியிலே இஹ்ஜிவன் ப்ரவேஸிக் கக்கூடுமோ? உபரதஸர்வேந்த்ரியனாய் - ...

(சா.ப்ர.) மமலோகமவாப்னோதி ந புநர்ஹ்வமூச்சதி” இत्यादिभिर्भुक्त समीचीनस्थल विशेषो भवेत् - யாதாம் இத்யஸ்ய அது இதிபதந்நயேநாந்வய: - அதுவே நற்பகலாம், ச எவ் காலோ “திவா ச ஸுக்ல பக்ஷஸ்ச” இत्याद्युक्तस्समीचीन: काल: । அதுவே நன்னிமித்த மென்னவுமாம் - யேந ப்ராஸ்த்யபல பூதோத்ஸாஹிநா ஸரீரமத்யஜததேவர்திராதிநா கந்து யோக்யத்வோக்தாஸிப்ரவேஸ ப்ரஹ்மவதநஸரயூகாதிஜலப்ரவேஸயோகாப்யாஸாதி ரூபம் சமீகீநநிமித்தமத்யர்த: || 2 ||

நவ்வமிதானீ ப்ராஸ்தஸ்ய ஸார்வஜ்னோத்பாदनபூர்வக் ஸதாதிஹ் நாடீ ப்ரவேஸயிதூத்வம் நோபபத்யதே । - ...

(சா.வி.) பவத்யேவ । நற்பகலாவது, “திவா ச ஸுக்லபக்ஷஸ்ச” இத்யுக்த ப்ரஸ்தகால: । பகல் ஸப்த: காலமாத்ரோபலக்ஷண: । அதுவே நன்னிமித்தம், தாடாதிவகஸம்பாவிதநிமித்தமேவ ஸஸ்த்ரத்யாநாதிஹ் ப்ரயோகார்தோடகஸ்தாபநாதி ரூபசமீகீநநிமித்தம் என்னலுமாம், இதி வக்து யோக்யம் பவத் - கிமப்யநபேக்ஷயிதி பாவ: || 2 ||

(சா.ஸ.) கந்தவ்யதேஸாதந்யத்ர கமநானநுகூலப்ரமபதேககாம்ய த்விதீய சமீகீந ஸ்திதி மதூர்ஹ்வமூர்ந்யநாடீ சம்பந்திமாரீ கமநலாபாய । நன்னிலமாமது, ச எவ் தேச:, ஸ்ரீரஜ்ஜாதிதேச: - நற்பகல், ச எவ் திவாச” இत्यादिनोक्त: काल: । நன்னிமித்தம், ததேவ சமீகீநமத்யர்த: || 2 ||

இஹ் நாடீ ப்ரவேஸயிதேவ விவக்ஷிதா நாடீ: நிர்दिशन् अन्तिमकाले स्वयमेव स्वपद यात्रा ये - ...

மூல்। தஹர் (ஜ஠ர்) குஹர் டேவஸ்திஷ்டந் நிஷத்ரடீர்டிகா - நிபதித நிஜாபத்யாடித்சாவதீர்ண பிதூக்ரமாட் ।

(சா.டீ.) நிர்யாணதசீயில் த்ரஹ்லோககமநார்த் மாகவிவணை சுஸுமநாநாடியில் த்ரவேசிப்பிக்குமென்கிறார் - தஹேதி - டேவ: , த்ரஹு: । ஸேபியாந ஸ்ரீய: ததி: நிஷத்ரேத்யாடி - நிஷத்ர: , ஜம்பால: । சேற்றுக்கிணற்றிலே விமுந்த தன் தாலகணை எடுக்க கிணற்றிலே குதித்த தகப்பன் ந்யாயத்தாலே - ...

(சா.ஸா.) அசித்கல்பணானவிவன் த்ரகாசலேசரஹிதனாய் அசக்த்நான படியாலே நாடீயிலே த்ரவேசிக்கக்கூடாதே? ஸ்வதோ ஜீவனுக்கு த்ரவேசசக்தியில்லாவிட்டாலும் ஹர்தநான இசுவரன் ஜ்ஞானத்ரதான பண்ணி த்ரவேசிப்பிக்கிறானென்னில் இசுவரன் அநாடியாக த்ரஹ்முமென்று அஹிமானித்து த்ரஹ்மாயிருக்கிற இம்ஸரீரத்தை விசுலேசிப்பிக்கக் கூடுமோ? அகூதகதயாத்யந்த்ரஹ்மபரமத த்ராத்யர்த் விசுலேசிப்பிக்கக் கூடுமென்னில் ஆனாலும் அநாடியாக இஜ்ஜீவாத்மாவை ஸ்ஸரிப் பிக்கைக்காக ஹர்தாவதாரம் பண்ணி ஜுகுஸநீயதேஹத்திலே த்ரவிஷ்டனாகையாலே ஸ்ஸாரோக்சேதநவ்யாதாரம் பண்ணிவிக்கக்கூடுமோ? ஸ்ஸரிப் பிக்கையே த்ரயோகநமல்லாவிட்டால் ஹர்தரூபியான இசுவரனுக்கு ஜுகுஸநீயதேஹ த்ரவேசமநுசிதமாக த்ரஸஜ்ஜியாதோ? வென்கிற ஸ்ஷ்ஞேய ஸ்லோகத்தாலே த்ரஹ்ஹரிக்கிறார் - ஜ஠ர்குஹர் இதி டேவ: - , கர்மோபாதிமதேச்ய லீலாத்ரவூதி: - நிஷத்ரடீர்டிகா, “நிஷத்ரஸ்து ஜம்பால:” இத்யமர: - ஜம்பால த்ரூர்ணதீர்டிகாயா க்ரூபே - நிபதிதஸ்ய நிஜாபத்யஸ்ய, ஸ்வகீயதூத்ரஸ்ய தாலஸ்ய । அடித்சயாவதீர்ண பிதூக்ரமாட், தத்ர டீர்டிகாயா த்ரபஜ்ஜ்ஸ்ஸர்ஜாதி ஹேயதாமநாலோச்ய ஸ்வயம் தூரூசார்ததயா தூத்ரோத்ரரணார்த் ஸ்வயமபி ததித பிதூந்யாயேந - ஜ஠ர்குஹர், ரக்சணாவஸரத்ரதீக்யா ஹர்தரூபேணாவதீர்ய திஷ்டந் - அநேந “த்ரத்ரீணாய ஸாஹூநா விநாசாய ச துஷ்ருதாம்” இத்யாடி த்ரமணோக்தரீத்யா ஹர்தரூபேணாவதீர்ய ஹேயசரீர த்ரவேசசரண்யஸ்ய ஸ்ஸார க்ரூபதஜ்ஜ்நிமக்ர ஸ்வதாஸோத்ரரணேக த்ரயோகநார்த: - நது ஸ்ஸாரோத்பாதநார்த் இதி - ...

(சா.த்ர.) “தஸ்ய த்ரஜ்ஞேநாத்மநா ஸ்ஸத்ரீஷ்வக்த: - ஁ஷ ஸர்வதூதாந்தராத்மா” இத்யாடி ஸ்ருதிஹிஸ்ஸர்வேஷ்வபி தேஹேஷு ஸாந்நித்யாவகமாஜ்ஜீவஸ்ய சானாதிஸ்ஸாரேஹந்ததேஹவதாத்ரததேஹ வியோககாலே ஸதாதிச நாடீ த்ரவேசகரணா த்ராவவிததானீமபி தத்கரணாஸ்த்ரவாதித்யத்ராஹ - தஹர்குஹர் இத்யாடி - தஹராஹ்யகுஹர் ஢ுஷிரே “நாஒலோகோத்யகுஹர் விவர்ம் ஸுஷிரம் திலம்” இத்யுக்தே: । டேவஸ்திஷ்டந் “அநஸநந்நந்யோ அஹிசாகஸீதி” இத்யுக்தரீத்யா தேடீத்யமநாஸ்திஷ்டந்நிஷத்ர ரடீர்டிகா, கர்தமவாபி, “நிஷத்ரஸ்து - ...

(சா.வி.) ஹர்தத்ரமாத்மேவ ஸுஸுதத்ராய் தூரூஷ் த்ரஹ்நாடீ த்ரவேசயதீதி ஸ்லோகேநாஹ தஹர்குஹர் இதி - தஹர்குஹர், தஹராசா திஷ்டந் - டேவ: , த்ரகாசமந: த்ரமாத்மேவ - நிஷத்ரடீர்டிகாயா, கர்தம யுக்தவாப்யா, நிபதிதஸ்ய நிஜாபத்யஸ்ய - அடித்சயா, உத்ரரணேக்ச்யா - அவதீர்ணஸ்ய பிதூ: - த்ரமாட், ந்யாயாத் - தலாதுத்ரத்யேதி த்ராவ: -

(சா.ஸ்.) தூர்ண்யநாடீ த்ரவேசயதீத்யாஹ - தஹேதி - ஜக்த்காரணதூ: । “குஹாஹிதஜ்ஜ்ஹரோஷம்” இத்யுக்தே தஹர்குஹர் திஷ்டந் ஸ டேவ: த்ரஹு: த்ரதத்ர: - தஹர்குஹர் ஸ்த்ரந்நிதயாஸ்திதா ஸதாதிசா - ...

मूलं । धमनिमिहनस्तस्मिन्काले स एव शताधिकाम् - अकृतकपुरप्रस्थानार्थं प्रवेशयति प्रभुः ॥४५॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे निर्याणाधिकारो विंशः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

(सा.दी.) इह, ॐ दहराकाशं हृदयाकाशं पूर्वमेव तिष्ठन् तस्मिन्निर्याणकाले - अकृतपुरस्य, वैकुण्ठनगरस्य - गमनार्थं - नः, अस्मान् । इह, शरीरस्थिति समये - शताधिकान्धमनिम्, सुषुम्नानाडिभ्यः प्रवेशिष्यिष्युम् “तदोकोऽग्रज्वलनम्” என்றபடிபெண்கை ॥४५॥

॥ इति श्रीसारदीपिकायां निर्याणाधिकारो विंशः ॥

(सा.स्वा.) ध्वनितम् । प्रभुः, स्वामी - तस्मिन्, काले, यादृच्छिक प्रासङ्गिक दिसुकृतविशेष परम्परया स्वसमीहितरक्षणावसरे - स एव, लीलाप्रवृत्त एव - स्वामित्वात्स्वतो रक्षण प्रवृत्ततया लीलोपरति काले नः, अस्मान् - शताधिकां - धमनिं, नाडीम् । अकृतकपुरस्य, अकृत्रिमस्य स्वतः प्राप्तस्य पुरस्य परमपदस्य - प्रस्थानार्थं प्रवेशयतीत्यर्थः - निरुपाधिकतया स्वतः प्राप्तपुरप्रवेशार्थं सोपाधिकतया आगन्तुकपुराग्निर्गमन करणमुचितमित्यपि सूच्यते ॥४५॥

॥ इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यां निर्याणाधिवारो विंशः ॥

(सा.प्र.) जम्बाल” इत्युक्तेः । यथा कर्दमवापी निपतित स्वसुतादित्सयातत्पिता तत्रावतरेत्तथात्यन्त जुगुप्सनीये शरीरे अन्तर्यामित्वेनावस्थितः सर्वेश्वरस्स्वावसरे जीवमुत्तारयतीत्यर्थः ॥४६॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकायां निर्याणाधिकारो विंशः ॥

(सा.वि.) अकृतकपुरप्रस्थानार्थं, परमपदप्रयाणाय शताधिकां धमनिं, मूर्धन्य नाडीम् । नः, अस्मान्, प्रवेशयति, अविलं वर्तमान सामीप्ये वर्तमानवद्वेति वर्तमानसमीपे भविष्यति लट् ॥

॥ इति सारविवरिण्यां निर्याणाधिकारो विंशः ॥

(सा.सं.) धमनिं, नाडीम् । तस्मिन् काले, शरीरविश्लेषसमये - अप्राकृत परमस्थान प्रयाणार्थं प्रवेशयति - “तदो कोऽग्रज्वलनम्” इत्युक्तरतीत्या नाडीद्वारं विशदीकृत्य स्वयमेव प्रवेशं कारयतीत्यर्थः ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्गहे निर्याणाधिकारो विंशः ॥

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रिमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ गतिचिन्तनाधिकारः ॥

மூலம் | ஜ்வலன -

(सा.दी.) एकविंशे ब्रह्मनाड्या निर्गतस्यास्य देहिनः ॥

अर्चिरादिगतौ तैस्तैस्सत्कारस्साधु वर्ण्यते ॥

(सा.सू ..) இப்படி பூர்வாधिकாரத்திலே நிஷதரதீர்஥ிகா நிபதித நிஜாபத்யாதித்சாவதீர்ண பிதூந்யாயத்தாலே ஸ்வயம் புரூஷார்த்மாக இவ்ஆத்மாவை பரமபுரூஷார்த்ப்ராபநார்த்மர்஥ிராதிமார்ட்முகபூதப்ரஹ்நாடியிலே ப்ரவేశிப்பிக்கிறாரென்று சொன்னது கூடுமோ? ஸர்வத்ர விபூவாய் பரிபூர்ணமான ப்ரஹ்வித்தினுடைய அநுபவரூபபரமபுரூஷார்த்மிங்கேதானே ஸித்திக்கலாயிருக்கையாலேயதுக்கு மார்ட்மகமநமபேக்சிதமன்றே? தேஷவிசேஷவிசிஷ்டப்ரஹ்நாநுபவமே புரூஷார்த்மாகையாலதுக்கு மார்ட்மகமநாபேக்சுயுண்டென்னில் பக்தியோகப்ரகரணத்திலேயிருக்கிற அர்஥ிராதி மார்ட்த்தை ப்ரபந்நவிஷயத்தில் சொல்லக்கூடுமோ? “஁ர்஥்வமேகஸ்திதஸ்தேஷா யோ பித்வா ஸூர்யமண்டலம் | ப்ரஹ்லோகமதி஥்ரம்ய தீந யாதி பரா ஂகதிம் ॥” என்கிறபடியே மூர்஥ந்யநாடியிலே ப்ரவేశிதனான ப்ரபந்நனுக்கு ஸூர்யமண்டலபேததவாரா கமநமாவுச்யக மாகையாலும் அப்படியே ஸ்ந்ப்ரடாயமாகையாலும் “தேஷா வை க்ஷேமம஥்வான் க஥்஥தா த்விஜஸத்தம் | ஸர்வலோகதமோஂந்தா ஆதித்யோ த்வாரமுக்யதே” என்று ஸூர்யமண்டலபேத த்வாரகமார்ட் தேவயான மென்று பேர்பெற்றதாகையாலும் ப்ரபந்நனுக்கு ஜந்மந்நராவ்யவதானே அபுநராவூத்யநுகுணமார்ட்ந்நர மில்லாமையாலும் அந்யதானுபபத்யா அர்஥ிராதிமார்ட்மாவுச்யக மென்னிலானாலும் “நிஷ்பானி யே நிராலம்த்வே நி஥்஥ாயே நிரபாசுரே | த்ரா஥ி யஸ்ய ஸுபே மார்ட்மே யமஸ்ய ஸதந் ப்ரதி” என்கிற மார்ட்ந்நர்போலே இதுவும் து:஁தூபாதகமாகிலது அநிஷ்டமாகாதோ? பகவ஥்஥ாஸ்த்ராதிக்களிலே சொல்லுகிறபடியே இந்த மார்ட் நிரதிசயபுரூஷார்த்ரூப மென்னிலானாலும் ஸ்தூலசரீர நிர்யாண காலத்திலே தானே ஸமஸ்தகர்மமும் நஷ்டமாகையாலே மூல஥்஥ேதத்தாலே ப்ரா஥ூதசரீர ரஹிதனானவிவனுக்கு ப்ர஥ூதிமண்டலத்திலே மார்ட்ஸ஥்வாரகூடுமோ? ப்ரா஥ூதஸூ஥்மசரீரமிவனுக்குண்டென்னில் அது கர்ம஫லபோகார்த்மான - ...

(सा.प्र.) एवं शरीरान्निर्गतानां परमपदं गच्छतां मार्गोऽत्र निरूप्यते - तत्र सुखानु - ...

(सा.वि.) ब्रह्मनाडीप्रवेशानन्तरमर्चिरादिगतिप्रकारं विस्तरेणोपपादयिष्यन् सङ्क्षेपेणाह - ...

(सा.सं.) अथैवं मूर्धन्यनाड्या स्थूलशरीरान्निर्गतस्यार्चिरादिमार्गेण गतिविशेषपर - ...

மூலம்। டிவஸஜ்யோத்னாபக்ஷோத்தராயணவத்ஸரான், பவனதபநப்ராலேயாஸூந் க்ரமா - ...

(ஸா.டீ.) ப்ரஹ்நாடீ ப்ரவేశானந்தர஡ாவியான வாதிவாஹிக ப்ராஸிக்ரமத்தத யந்ருளிஸ்செய்கிறார் - ஜ்வலநேதி - ஜ்வலந: , அர்சி: । அசிர஡ிமானீ புரூஷ: । டிவஸ: , வாஸர: । ஜ்யோத்ஸநாபக்ஷ: , ஸுக்லபக்ஷ: - ஁த்தராயணம் । வத்ஸர: । பவந: - தபந: - ப்ராலேயாஸுசுசுந்ரு: । க்ரமாடித்யநேந அயமேவ க்ரம: । ஂ஁ - ...

(ஸா.ஸ்வா.) படியாலே நிஸ்சேஷகரமக்ஷயம் சொன்னது விரோ஢மோ? ப்ரா஁ுதஸரீரமநுவர்தித்தால் - ப்ரா஁ுத஡ோகமும் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? லோகத்திலே தடாகோத்பாடகஸஸ்யோத்பாடநேசுதே ஸஸ்யஸி஢்஢ியாலே நிவ்ருதேயானாலும் பானா஁ுதர்த் தடாகம் ஸுதாபித மாகிறாப்போலே மூல஡ூதகர்ம ந஢்மமானாலும் ஸூக்ஷ்மஸரீரம் விசுதேயாலே கதிமாந்ராத்ரமாக ஸுதாபிதமென்னிலப்போது அது யாவடாத்ம஡ாவியாக அநுவர்திக்க ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? டிவ்யலோகப்ராப்த்யநந்தரம் ஸ்வப்ரயோகநம் நிவ்ருதமாகையாலே இ஁ ஸரீரம் நஸிக்ரு மென்னிலப்போது தடுதரக்ஷணத்திலே தானே ஸ்வஸுரூபாவி஡ிவம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? கிசுஇவ் அர்சிராடி ப்ராஸியுபத்தோ? க்ரமிகேயோ? யுபத்தாகில் க்ரமஸாஸுவிரோ஢ம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? க்ரமிகேயாகில் ஁பநிஸுத்ருக்களிலே நானாவி஢க்ரமம் சொல்லுகையாலே க்ரமநேயத்யநி஢ானமுண்டோ? கிசு இவ்அர்சிராடி கதி ஁பாஸகனூக்கு நித்யம் அஜ்ஜமாக சிந்தநீயேயாகையாலே தத்ருதுந்யாயத்தாலே அவனூக்கே நியதேயன்றோ? ப்ரபந்ருக்கும் நித்யசிந்தநீயேயென்னிலப்போது கதிசிந்தே அஜ்ஜமாகையால் ஸாஜ்ஜோபாயத்துக்கு - ஸ஁ுத்கர்தவ்யத்வ ஡ஜ்ஜம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? அங்ஙனேயென்னில் இந்த நிரூபண மிவ்விடத்தில் அஸஜ்ஜதமாகாதோ? ஁த்யாடிஸஜ்ஜை களையிந்த அ஢ிகாரத்தாலே பரிஹரிக்கக் கோலி அ஢ிகாராத்ரத்தை ஁லோகத்தாலே ஸஜ்ஜஹிக்கிறார் ஜ்வலநேதி - ஜ்வலநசுசு டிவஸசுசு ஜ்யோத்ஸநாபக்ஷசுசுத்தராயணம் ச வத்ஸரசுசுதி ட்வந்ரு: - தான் । “தேஸர்சிஷம஡ிஸம்஡வந்நி அர்சிஷோ஁ஃ - அஹ ஁பூணமாய்பக்ஷம் - ஁பூர்யமாணபக்ஷா஁ானு ஷடுடஜேதி மாஸாஸ்தானுமாஸே஡்யஸஸ்வத்ஸரமித்யுக்நான் । பவநசுசு தபநசுசு- ...

(ஸா.ப்ர.) ஸந்஢ானாத்ரமார்டம் ஸஜ்ஜ஁ுத்ய டர்ஸ்யந்நேந மார்டேண கதானாம் பரிபூர்ணானு஡வ: । ஢லமித்யாஃ - ஜ்வலநேத்யாடிநா - ஜ்யோத்ஸநாபக்ஷ: , ஜ்யோத்ஸநாப்ருசு: பக்ஷ: । ப்ராசுருய் ச பூர்ணிமா - ...

(ஸா.வி.) ஜ்வலநேதி - ஜ்வலந: , அர்சிர஡ிமானி டேவதா । டிவஸ: , டிவஸா஡ிமானி டேவதா । ஸர்வதேவமேவ - அத்ர ஁ந்ரு஁஁ுரே “மாஸே஡்யஸஸ்வத்ஸரம் ஸ்வத்ஸராடாடித்யம்” ஁தி ஸுதம் - “அந்யத்ர மாஸே஡்யோ டேவலோகம் டேவலோகாடாடித்யமிதி । ததா பரத்ர “யதா வே புரூஷோ஁ஸுமா஁ுலோகாத் ப்ரேதி ஸவாயுலோகமா஁ுசுசுதி - தஸுமே ஸ தத்ர விஜிஃுத” ஁தி தத்ர டேவலோக வாயுஸ஢்஢யோர்வாயு விஸயதா ஸுவி஁ுத்ய஁ந்ரு஁ுரேயஸுதமாடித்ய ஸ்வத்ஸரானந்தயம் வாயுநாவ்யவஃுதமிதி “வாயும஢்஢ாடிவிஸேஷவிஸேஷா஡்யாமிதி ஸுத்ரே நிர்ணீதம் - த஢ி஡ிப்ரேத்ய தபந பவநேத்யுக்நம், தபந: , ஸூர்ய: । பவந: , வாயு: - ...

(ஸா.ஸம்.) ம஢ிகாரமவஸரஸஜ்ஜத்யா ஁ர஡மாண: ப்ரதிபா஁ம் ஸஜ்ஜ஁ுதாதி ஜ்வலநேதி । ஜ்வலநம், அர்சி:- டிவஸ: , அஃ: । ஜ்யோத்ஸநயா ஸஃுத: பக்ஷ: , ஁பூர்யமாணபக்ஷ: । ஁த்தராயணமிதி, ஁஢ீசுநீநமாஸபடும் கமுகுதே - வத்ஸர: , ஸ்வத்ஸர: । பவந: , வாயு: । தபந: , ஁ாடித்ய: । ப்ராலேயாஸு: , சந்ரு: । ...

मूलं। दचिरद्युतिम्। जलध(द)रपतिं देवाधीशं प्रजापतिमागतस्तरति विरजां दूरे वाचस्ततः पर - ...

(सा.दी.) सूचितम्। अचिरद्युतिः, वैद्युतः। जलधरपतिः, वरुणः। देवाधीशः इन्द्रः। प्रजापतिश्च तान्क्रमेणागतः तैस्सत्कृतानां जीवन् विरजानदियत्कं कलकं कुम् - ततः परं वाचोदूरे “यतो वाचो निवर्तन्ते” इत्युक्तम् - अद्भुतं देशविशेषं परमात्मानं च तरति, प्राप्नोति - तरतिरत्र प्राप्त्यर्थः। “नैनं सेतुमहोरात्रे तरत” इतिवत्। यद्वा ततः परम् अद्भुतं दूरे वाचो भवति - ...

(सा.स्वा.) प्रालेयांशुश्चेति द्वन्द्वः - तान्, अत्र पवनादिद्वन्द्वसमासरूपभिन्नपदनिर्देशेन सूत्रस्थ प्रथमपद पर्यायग्रहणात्, वायुमब्दादविशेषविशेषाभ्याम्” इति न्यायस्सूच्यते। - अचिरद्युतिम्, विद्युतम् - जलधरपतिं, वरुणम्। अत्र वरुणादिपदं विहाय जलधरपतिपदनिर्देशः विद्युता साकम्मेघोदरवर्तित्व रूपान्तरङ्गसंबन्धद्योतनार्थः - अत्राप्यचिरद्युतिमिति सूत्रस्थप्रथमपदपर्यायग्रहणेन “तटितोऽधिवरुणस्संबन्धात्” इति न्यायसूचनार्थं भिन्नपदतया निर्देशः - देवाधीशं, इन्द्रम्। प्रजापतिम्। “स इन्द्रलोकं स प्रजापतिलोकम्” इति पाठतः क्रमेणोक्तौ इन्द्रप्रजापती - अत्र द्वन्द्वनिर्देशः पूर्वद्वन्द्व निर्देशस्थलवच्छ्रुतिक्रमो नास्ति, किन्तु, पाठक्रम एवेति ज्ञापनार्थः - एतान् क्रमात्प्राप्तः - अनेन क्रम नैयत्यं गम्यते - ततो विरजां तरति - अद्भुतं ततः परं, फलपर्व वाचो दूरे वाचामगोचरमित्यर्थः - ...

(सा.प्र.) ज्योत्स्नाया आधिक्यात् - ततः परं विरजातिक्रमणानन्तरं “यतो वाचो निवर्तन्ते” इत्युत्तरीत्या वाच अविषयभूतम् - “अनेकाद्भुतदर्शनिम्” - सर्वाश्चर्यमयं देवम्” - ...

(सा.वि.) प्रालेयांशुश्चन्द्रः - “आदित्याच्छन्द्रमसं - चन्द्रमसो विद्युतम्” इति श्रौतक्रमात्प्रालेयांशून् क्रमादचिरद्युतिमित्युक्तम् - “एतं देवयानं पन्थानमापद्याग्निलोकमागच्छति - स वायुलोकं स वरुणलोकं स इन्द्रलोकम्” इति श्रुतौ वरुणस्य वाख्यानन्तर्यश्रवणेऽपि “तटितोऽधिवरुणस्संबन्धात्” इति सूत्रे तत उद्धृत्य तटित्संबन्धाद्वैद्युतानन्तर्यं निर्णीतम् - तथा “स इन्द्र लोकं स प्रजापतिलोकं स ब्रह्मलोकम्” इति श्रुतं तदभिप्रेत्य - जलधरपतिं देवाधीशं प्रजापतिमागत इत्युक्तम् “तत्पुरुषोऽमानवस्स एनान् ब्रह्म गमयतीति वैद्युतपुरुषस्यामानव संज्ञिकत्वं ब्रह्म गमयितृत्वं च श्रुतिसिद्धम् - तस्य ब्रह्म गमयितृत्वेऽपि वरुणेन्द्र प्रजापत यस्तस्यानुग्राहकास्सन्तः सहकारिण इति द्रष्टव्यम् - एताश्चार्चिरादि देवताः “आतिवाहिकास्तल्लिङ्गात्” इति सूत्रे मुक्तस्यातिवोढार इति निर्णीतम्। अनन्तरं विरजां तरति - ततः परमद्भुतम् “सर्वाश्चर्यमयं देवम्” इत्युक्तप्रकारेणापूर्वतया परमाश्चर्याविहदिव्यात्मानुभवजनितमाश्चर्यं तद्वैभवस्य - ...

(सा.सं.) अचिरद्युतिः, विद्युत् - जलधरपतिः, वरुणः। देवाधीशः, इन्द्रः। प्रजापतिः, ब्रह्मा। एतानाति वाहिकान्पुरुषान्क्रमादागतः, प्राप्तः। अनन्तरं विरजा नदीं सङ्कल्पेनैव तरति - ततः, तत्तरणात् परम्।

मूलं। मद्भुतम् ॥४६॥

(सा.दी.) वाचामगोचरमित्यर्थः ॥४६॥

(सा.स्वा.) यद्वा, ततः परं, तदनन्तरम्। अद्भुतं वाचो दूरे, वाचाभिलषितुमशक्य मित्यर्थः ॥४६॥

अत्र सौकर्यार्थमर्चिरादिपदसिद्धक्रमनियामकन्यायो लिख्यते - छान्दोग्ये - “तद्य इत्थं विदुर्ये चे मेऽरण्ये श्रद्धा तप इत्युपासते तेऽर्चिषमभिसंभवन्ति अर्चिषोऽहरह आपूर्यमाणपक्षमापूर्यमाणपक्षाद्यान् षडुदङ्ङेति - मासांस्तान् मासेभ्यस्सम्बत्सरं संवत्सरादादित्यमादित्याच्चन्द्रमसं चन्द्रमसो विद्युतं तत्पुरुषोऽमानवस्स एनान् ब्रह्म गमयति - एष देवपथो ब्रह्मपथः एतेन प्रतिपद्यमाना इमं मानवमावर्तन्नावर्तन्ते” इति श्रुतम् - बृहदारण्यके च पञ्चाग्निविद्याप्रकरणे “त एवमेतत् विदुर्ये चेमेऽरण्ये श्रद्धां सत्यमुपासते तेऽर्चिष मभिसम्भवन्ति” - “अर्चिषोऽहरह आपूर्यमाणपक्षमापूर्यमाणपक्षाद्यान् षण्मासासुदादित्य एतान् मासेभ्यो देवलोकं देवलोकादादित्यं आदित्याच्चन्द्रमसं चन्द्रमसो विद्युतम्” इत्यादि श्रुतम् - कौषीतकीनामुपनिषदि - “स एतं देवयानं पन्थानपापद्याग्निलोकमागच्छति स वायुलोकं स वरुणलोकं स आदित्यलोकं स इन्द्रलोकं स प्रजापतिलोकं स ब्रह्मलोकम्” इति श्रुतम्। बृहदारण्यके च प्रकरणान्तरे - “यदा वै पुरुषोऽस्माँल्लोकात्प्रैति स वायुमागच्छति तस्मै स तत्र विजिहीते यथा रथ चक्रस्य खं तेन स ऊर्ध्वमाक्रमते स आदित्यमागच्छति - तस्मै स तत्र विजिहीते यथाऽम्बरस्य खं तेन स ऊर्ध्वमाक्रमते स चन्द्र मसमागच्छति तस्मै स तत्र विजिहीते यथा दुन्दुभेः खम्” इति श्रुतम् - अत्रायं न्यायसिद्धः क्रमः प्रथमं तावच्छान्दोग्येऽर्चिराम्नातं कौषीतकीनामुपनिषदि अग्निलोकमागच्छतीति अर्चिः पर्यायोऽग्निराम्नातः अनन्तरमर्चिषोऽहरित्यादिना पञ्चमी श्रुत्या अहरादिकं क्रमेणाम्नातम् - कौषीतकीनामुपनिषदि तु अर्चिः पर्यायोऽग्निः - अनन्तरं वायुलोकमिति वायुः पठितः - तत्र पाठक्रमाच्छ्रौतक्रमस्य बलीयस्त्वादर्चिरनन्तरं छान्दोग्योक्तश्रौतक्रमेण अहः पूर्वपक्षोदगयनाख्यषण्मासाः ततः परं बृहदारण्यके “मासेभ्यो देवलोकं देवलोकादादित्यम्” इति श्रुत्या देवलोकस्योदगयनानन्तर्यं मादित्यात्पूर्वभावश्च श्रुतौ तत्रैव प्रकरणान्तरे आदित्यात्पूर्वं वायुश्श्रुतः - तत्र देवलोक वाय्वोर्भिन्नत्वादादित्यात्पूर्वं तयोर्निवेशे सिद्धे क्रमनियामकाभवाद् नियम इति पूर्वपक्षे “वायुमब्दादविशेषविशेषाभ्याम्” इति सिद्धान्तः - वायुशब्दादनन्तरं नियमेनाधिगच्छेत् - कुत अविशेषविशेषाभ्याम् - अविशेषस्सामान्यशब्दः - देवलोक इति यावत् - विशेषः वायुशब्दः - योऽयं पवते एष वै देवानां गृहा इत - ...

(सा.प्र.) मित्यादि भिरद्भुतत्वेनोक्तं परवासुदेवमनुभवतीत्यर्थः ॥४७॥

(सा.वि.) वागविषयतयाश्चर्यमित्युक्तम् - अपूर्वस्वरूपाविभविणातिविस्मितस्तिष्ठतीति भावः ॥४६॥

(सा.सं.) वाचो दूरे, वाचामगोचरमहिमा - अद्भुतः, अत्यन्ताश्चर्यं परमपदं प्रवेशयतीति शेषः ॥४६॥

(सा.स्वा.) वायोर्देवग्रहत्वाद्देवलोकशब्देन वायुशब्देन च सामान्यविशेषशब्दाभ्यां वायुरेवाभिधीयते - नतु देवलोकवाय्वोर्भेदः - तत्र वायोरुदगयनानन्तरं निवेशः, उत संवत्सरानन्तरं निवेश इति विशये मासेभ्यो देवलोकमिति श्रुतेरुदगयनानन्तरमिति पूर्वपक्षे संवत्सरानन्तरमिति सिद्धान्तः - कुतः? अधिककालानां न्यून कालानन्तर्यस्य पूर्वं दृष्टत्वात्संवत्सरस्याधिककालत्वात् “मासेभ्यस्संवत्सरम्” इति छान्दोग्य श्रुतक्रमदर्शनाच्चार्थक्रमसहितश्रौतक्रमस्य बलीयस्त्वादुदगयनानन्तरं वायोर्निवेशे “मासेभ्यस्संवत्सरम्” इति छान्दोग्य श्रौतक्रमस्य देवलोकादादित्यमिति श्रुत्यन्तरं श्रौतक्रमस्य च सङ्कोचापत्तेर्मसानन्तरं संवत्सरस्य ततः वायोर्निवेशे च “मासेभ्यो देवलोकम्” इति श्रौतक्रमस्य संवत्सारादादित्यमिति श्रौतक्रमस्य सङ्कोचादु भयत्र क्रमद्वयसङ्कोचस्य समानत्वेऽपि अधिककालत्वरूपार्थक्रमस्याधिक्यादुदगयनानन्तरं संवत्सरः - संवत्सरानन्तरमादित्यात्पूर्वं वायुरिति निर्णयः । वरुणेन्द्रप्रजापतीनां कुत्र निवेश इति विशये तेषां पाठार्थवत्वाय श्रौत क्रम बाधापेक्षया पाठ क्रमबाधस्यन्याय्यत्वात् “स वायुलोकं स वरुणलोकं स आदित्यलोकम्” इति कौषीतक्यामादित्यात्पूर्वं पाठदर्शनात् “देवलोकादादित्यम्” इति क्रमं बाधित्वानन्यगत्या आदित्यात्पूर्वं वरुणस्य निवेश इन्द्रप्रजापत्योरपि तत्रैव वरुणानन्तरं निवेशः - न चादित्यलोकमिन्द्रलोकं प्रजापतिलोकमिति पाठदर्शनादादित्यानन्तरमेवेन्द्रप्रजापत्योर्निवेश इति वाच्यम् - तथा सति “आदित्याच्चन्द्रमसम्” इति चन्द्रस्यादित्यानन्तर्यरूपश्रौतक्रमस्य बाधापत्तेः - नच चन्द्रानन्तरमुभयोर्निवेशः “चन्द्रमसो विद्युतम्” इति श्रौतक्रमबाधापत्तेः - न च वाय्वादित्ययोरन्तराले इन्द्रप्रजापत्योः निवेशे “देवलोकादादित्यम्” इति श्रौतक्रमबाधप्रसङ्ग इति वाच्यम् - आनर्थक्यन्यायसहायेन पाठक्रमेण वरुणस्य तत्र निवेशेन वाय्वादित्ययोश्श्रौतक्रमस्य भग्नतया इन्द्रप्रजापत्योरपि तत्रैव निवेशसंभवात् तस्माद्वायोरनन्तरमादित्यात्पूर्वं वरुणेन्द्रप्रजापतीनां निवेश इति पूर्वपक्षे प्राप्ते उच्यते - “तटितोऽधिवरुणस्संबन्धात्” इति - तटितोऽधि, तटित उपर्येव । वरुणस्संबन्धात्, मेघोदरवर्तित्वरूपान्तरङ्गसंबन्धात्तटिद्वरणयोः अत्र तटिच्छब्देन तटिदभिमानिदेवतोच्यते - तद्देवताभिमानविषयतटिन्मेघोदरवर्तीति वरुणाभिमानविषयजलं च मेघोदरवर्ति - तत्र विद्युतस्स्फुटतरं दृश्यत्वाज्जलस्य च तत्र तथा दृश्यत्वाभावाच्च जलस्य विद्युत उपरि स्थितिर्गम्यते. एवमभिमानविषययोस्सम्बन्धानुरूपमभिमानिदेवतयोरपि संबन्धो न्याय्य इति तटिदभिमानिन ऊर्ध्व जलाभिमानिवरुणनिवेशः - तत उपरि इन्द्रप्रजापत्योरवशिष्टानामन्ते निवेश इति न्यायाद्वरुणानन्तरं पाठश्च । एवं च “देवलोकादादित्यमादित्याच्चन्द्रमसं चन्द्रमसो विद्युतम्” इति श्रौतक्रमस्याबाधोऽपि भवति - तथा च श्रौतक्रमाविरोध्यर्थक्रमेण मेघोदरवर्तित्वरूप संबन्धाख्येन तटित उपर्येव वरुणस्य निवेशः - ततः परमिन्द्रप्रजापत्योर्निवेश इति निर्णय इति दिक् । उक्तक्रमकुङ्कुमादेशविशेष एव ब्रह्मप्राप्ति - ...

மூல்। இப்படி மூர்ந்யநாடியிலே ப்ரவేశிதனான முமுक्षுவை स्थूलशरीरமாகிற ब्रह्मपुरத்தில்நின்றும் ब्रह्मनाடியாகிற தலைவாசலாலே वत्सलனான हार्दன் வார்தைச் சொல்லக் கற்கிற मुखवश्यனான (முதனான) राजकुमारனை राजा எடுத்துக்கொண்டு உலவுமாப் போலே கொண்டு புறப்பட்டு

(சா.தி.) இனி இவன் अर्चिरादि गत्या परमपदத்தைச் செல்லும் படியை அருளிச்செய்யக்கோலி ததर्थ पूर्वोक्तनिर्याणத்தை சதுष्टान्तமாக अनुवदिக்கிறார் - இப்படி மூர்ந்யேத்யாடியால் - தலைவாசல், प्रधानவாசல் - மூர்ந்யநாடி என்றதின் योगार्थ சொன்னதாம் - வார்தைச் சொல்ல இत्यादि दृष्टान्तोपन्यासம், உலாவுகை, मन्दं सञ्चरिक्कை - मुखवश्यனான, मुखத்தாலே वशीकरिக்கு மவனான - ...

(சா.சுவா.) फलमाकையாலே तदर्थं गमनमावश्य माकையால் मार्गनिरूपणं கூடுமென்று கருத்து.

இப்படி राजाधिराज னான हार्दरूपसर्वेश्वरன் अत्यन्ताकिञ्चन னானவிவனை स्वकीयपुरुषमुखेन நாடீப்ரவేశாடிகளைப் பண்ணிவிக்கை उचित மாயிருக்க स्वयंதானே நிர்யாண பண்ணிவிக்கை अनुचित மன்றோ? अनेकद्वारமான ब्रह्मपुर மென்று பேர்பெற்ற शरीरத்தில் நின்றும் இவனை द्वारान्तरத்தாலே வெளிப்படுத்தாதே मूर्धन्यनाडियाலே தானே வெளிப்படுத்த வேணுமோ? மூர்ந்ய நாடியா வெளிப்பட்டாலும் मार्गान्तरத்தாலே தான் போகலாகாதோ? अर्चिरादि रूपமான ஒரு मार्गத்தாலே தானே போகவேணுமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இப்படி மூர்ந்யநாடியிலே इति - ब्रह्मनाडियिलே ப்ரவేశித்தவனுக்கு “ऊर्ध्वमेकस्थितस्तेषां यो भित्वा सूर्य मण्डलम्” என்று आदित्यमण्डलमार्गமன்றிக்கே வேறு मार्गமில்லையென்று கருத்து राजाधिराजனாயிருந்தாலும் वात्सल्यातिरेकத்தாலே लोकदृष्टि प्रक्रिययान्वयं தானே நாடீப்ரவేశாடிகளை பண்ணிவைக்கக் கூடுமென்று கருத்து - தலைவாசலாலே इति - प्रधान வாசலாலே என்றபடி - अनेकद्वार மிருந்தாலும் அதுகள் अप्रधानங்களாகையாலே निरतिशयाभ्युदयार्थமாக விவனையழைத்துக்கொண்டு போகிற ईश्वरன் தலைவாசலாலே नयिப்பிக்கிறதுவே उचितமென்று கருத்து - मुग्धनான इति - मुखवश्यனானவென்கிற பாठத்தில் मुखத்தாலே वशीकरीக்கு மவனான வென்கை - இத்தனை நாள் கைதப்பி संसरित்துப் போந்தவிவன் यादृच्छिकமாக इदानीं सत्தைப்பெற்று लब्धनாகையாலே दृष्टान्तं கூடுமென்றபடி - உலாவுகை, मन्दं सञ्चरिक्कை - ...

(சா.ப்ர.) एवं श्लोकसङ्गृहीतं मार्गक्रमं विस्तरेण वक्ष्यन्नस्य दिव्यसूरिभिरप्यभिप्रेतत्वं दर्शयति - இப்படி மூர்ந்யேத்யாதினா - ब्रह्मपुरத்தில் நின்றும் “अथ यदिदमस्मिन् ब्रह्मपुरे दहरं पुण्डरीकम्” इत्युक्त ब्रह्मपुराच्छरी रादित्यर्थः - தலைவாசலாலே, மூர்ந்யநாடியா प्रधान - ...

(சா.வி.) एवं संक्षिप्योक्तं विस्तरेणोपपादयति - இப்படி இत्याதினா। ब्रह्मपुरத்தில் நின்றும் “अथ यदिदमस्मिन् ब्रह्मपुरे दहरं पुण्डरीकं वेश्म” इति श्रुतौ ब्रह्मपुरत्वेन निर्दिष्टात्स्थूलशरीरात् - தலைவாசலாலே, மூர்ந்யநாடியாகிய प्रधानவாசலால்। वार्ते சொல்ல கற்கிற मुखवश्यனான राजा वागुच्चारणाभ्यासावस्थ मुखाभिलाषी राजकुमारनையெடுத்துக்கொண்டலாவுமாப்போலே, कुमारं गृहीत्वा सञ्चरन्निव - मुमुक्षुவைக் கொண்டு புறப்படும் - मुमुक्षुं गृहीत्वा निष्क्रम्य - ...

(சா.சங்.) सङ्गृहीतं विवृणोति - இப்படி இत्याதினா - உலாவுகை, तत्तदानन्दानुभवार्थमन्दप्रचारः। -

மூல்। “மன்னும் கடும்கதிரோன் மண்டலத்தினன்னடுவுள் அன்ன தோரில்லியினூடுபோய்” என்றும் “தேரார் நிறைகதிரோன் மண்டலத்தைக்கீண்டு புக்கு” என்றும் “சண்டமண்டலத்தினூடுசென்று” என்றும் “இருளகற்று மெரிகதிரோன் - ...

(சா.வீ.) மன்னும் கடும்கதிரோன் இத்யாதி । மன்னும், சிரகால ஸ்தாயியாய் - கடும் கதிரோன், உஷ்ணகிரணனுடைய, மண்டலத்தினன்னடுவுள், நல்லமத்யத்தின் - அன்னது, ஷேஷம் - இல்லி, ரந்தம் - ஊடு, மத்யம் - தேரார் இத்யாதி - தேரிலே பரிபூர்ணான, நிறைகதிரோன் மண்டலம், பரிபூர்ண சூர்யமண்டலம் - கீண்டு, ஹேதித்து. சண்டமண்டலம், உஷ்ணமாய் துஷ்பாபமான சூர்யமண்டலம் - இருளகற்றும் இத்யாதி - வ்யாக்யாத் உத்தரகூத்யாதிக்காரே - ...

(சா.ஸ்வ.) மண்டலமத்யாதி - மன்னும், தூடமாய் - சிரகாலஸ்தாயியாய், கடும், க்ரூரமான - உஷ்ணமான, கதிரோன், கிரணத்தையுடைய சூர்யனுடைய - மண்டலத்தின், மண்டலத்தினுடைய, நன்னடுவுள், நல்ல மத்யத்தில். அன்னது, ஷேஷமான. ஓரில்லியினூடு, அத்திரீதீயமான இல்லி - ரந்தம் - ஊடு, மத்யம் - ஷேஷரந்தமத்யத்தாலே - போய், “ச அடீத்யமா஗க்ஷதீ தஸ்மீ ச தத்ர விஜிஹீதே யதாங்மப்ரஸ்ய ஸ்ரீ தீந ச ஓர்ஹ்மா஗்ரமதே” என்கிற ஸ்ருத்யர்த் சூதீத மென்று கருத்து - தேரார் இத்யாதி - தேரில், ரத்யத்தில் - ஆர், பூர்ணான. நிறைகதிரோன் மண்டலம், நிறைந்த கதீர், கிரணத்தையுடைய சூர்யமண்டலத்தை - கீண்டு, “ஏஷ மே மண்டலம் ஸீத்வா” என்கிற படியே ஹேதித்து. புக்கு, ப்ரவேசித்தென்கை. சண்ட இதீ । சண்டமண்டலம். சண்ட: , க்ரூ: சூர்ய: । அவனுடைய மண்டலத்தினூடு, மண்டலமத்யத்தாலே சென்று போயென்றபடி. இருள் இதீ । இருள், ...

(சா.ப்ர.) த்வாரேண - மன்னும் கடும்கதிரோன் இத்யாதி - சர்வேஷா ஸதீயாவீதீதயா ப்ரஸீதத்வீந ஸ்திரதரஸ்யோஷ்ணகிரணஸ்ய - ச அடீத்யமா஗க்ஷதீ - தஸ்மீ ச தத்ர விஜிஹீதே - யதா அங்மப்ரஸ்ய ஸ்ரீ தீந ச ஓர்ஹ்மா஗்ரமதே” இத்யுத்தரீதயா ப்ரமஹோயதமஹவத்ப்ராஸீயோய மண்டலமத்யாந்ராலாந்ரிதீயேத்யர்த்: - தேரார் இத்யாதீரதஸ்ததஷதீவ்யாபககிரணயுக்தஸ்யாதீத்யஸ்ய மண்டலம் “அடீத்யம் ஸீநதீ” இத்யுத்தப்ரகாரேண ஸீத்வாந்: ப்ரவீசயேத்யர்த்: - சண்டமண்டலத்தினூடு சென்றென்று, சண்டகிரணமண்டலேந் கத்வீதீ ச - இருளகற்றும் இத்யாதி - அந்ஹ்காரநிராஸகதீகாந்நவ்யாபககிரணயுக்தாதீத்யஸ்ய மண்டலமத்யமார்கீ - ...

(சா.வீ.) மன்னும் கடும்கதிரோன் மண்டலத்தினன்னடுவுள்ளன்ன தோரில்லியினூடு போய். மன்னும், சிரகாலஸ்தாயின: - கடும்கதிரோன், தீக்ஷணகிரணஸ்ய - மண்டலத்தின் மண்டலே । நன்னடுவுள், சமீதீநமத்யஸ்தீதஸ்ய - அன்னது - ஹோயஸ்ய, ஓர், அத்திரீதீயஸ்ய । இல்லியின், ரந்தஸ்ய - ஊடு, மத்யே - போய், கத்வா । தேரார், நிறைகதிரோன் மண்டலத்தைக் கீண்டு புக்கு. தேர், ரதீந - ஆர், பூர்ணம் நிறை. தஷதீவ்யாபககிரணயுக்தம் - கதிரோன் மண்டலத்தை, சூர்யமண்டலம் । கீண்டு, ஸீத்வா । புக்கு, ப்ரவீசய । சண்டமண்டலத்தினூடு சென்று, சூர்யமண்டலேந் கத்வா - இருளகற்றுமெரிகதிரோன் மண்டலத்தூடேற்றீவைத்தேணி வாங்கீ, அந்ஹ்காரநிராஸக - ...

(சா.ஸ.) அஸ்ய மார்கஸ்ய சூர்யமண்டலஹேதீநேந் கமநஸாதீநதயா தேவயாந் மார்கத்வமதீதீ அஸ்ய தத்ரேதநப்ரப்ரமாணாநீ ப்ரதம்மாஹ - மன்னும் இத்யாதிநா । மன்னும், அஸ்தூதாவாஹநவத்கூரதரோஷ்ணஸ்பர்ஷவத்கிரணமயமண்டல மத்யஸ்த: - அன்னதோரில்லியினூடுபோய், ப்ரஸீததாத்திரீதீய ரந்தம் சுஸுஹ் த்வரயா ப்ரவீசய நீர்கத்ய - தேரார் இத்யாதி । ரத்யத்ரஸ்தூத சத்பூர்ணஜ்யோதீர்தீமய நீவீதகிரணவந்மண்டலம் ஸீத்வா ப்ரவீசய । இருளகற்றும் இத்யாதி । அந்ஹ்காரநீவர்தகசண்டகிரணமண்டலமத்ய - ...

மூல் | மண்டலத்தூடேற்றிவைத்தேணிவாங்கி” என்றும் சொல்லுகிற தேவயானமார்த்திலே வழிப்படுத்தி - ...

(சா.தொ.) சொல்லுகிற, சொல்லப்படுகிற - தேவயானமார்த்தில் “तेषां वै क्षेममध्वानं गच्छतां द्विजसत्तम । सर्वलोक तमोहन्ता आदित्यो द्वारमुच्यते” என்று சொல்லுகையால் சூர்யமண்டலம் தேவயானமார்த்தில் - ...

(சா.சுவா.) அந்நகரத்தை. அகற்றும், நசிப்பிக்குமதான. எரி, எரியப்படும், வேகவத்தான. கதிரோன், கிரணத்தையுடைய சூர்யனுடைய. மண்டலத்தினூடு, மண்டலமध्यத்தாலே. ஏற்றிவைத்து, இவ் அதிகாரியை ऊर्ध्वलोक மென்னும்படி பண்ணிவைத்து शरण्यன் தன்சङ्कल्प மாகிற ஏணியை, சङ्कल्पத்தை வாங்கி திரும்பி இறங்கும்படியன்றிக்கே என்றபடி. என்னும் சொல்லுகிற, நானா ஶாஸ்திராஸஹிதாடிகளிலே एकरूपமாக प्रत्यभिज्ञात மாம்படி சொல்லப்படுகிறவென்றபடி. இதினாலே “अर्चिरादिना तत्प्रथिते:” என்கிற अधिकरणार्थம் சொல்லப்பட்டது. தேவயானேதி । “एवं देवयानं पन्थानमापद्यद्वे सृती अश्रृणवं पितृणामहं देवनामुत मर्त्यानाम्” इत्यादौ प्रसिद्धமான தேவயானமார்த்தை யென்றபடி. मूर्धन्यनाडिയിலே प्रविष्ट प्रपन्नனுக்கு पुनरावृत्तिയിல் லாமையாலே धूमादिமார்த்தாலே गमनமானால் पुनरावृत्तिप्रसङ्गிக்கையாலும் अव्यवधानेन परमपुरुषार्थप्राप्त्यनुगुणमार्गान्तर மில்லாமையாலே गत्यन्तर மில்லாமையாலும் उपायान्तरस्थानापन्नशरण्यன் उपायान्तर कार्यार्चिरादिगमनம் பண்ணிவிக்க प्राप्तமாகையாலுமிப்படியே संप्रदायமாகையாலும் भक्तियोगप्रकरणத்திலே சொன்ன தேவயானமார்த்தாவச்யகமென்று கருத்து. இப்படி தேவயானமார்த்த சொன்னது கூடுமோ? அப்போது पूर्वाधिकारத்திலே अर्चिरादि மார்த்துக்கு முஶமான ब्रह्मनाडिയിலே என்று சொன்னது विरोधियाதோ? தேவயானமார்த்தமும் அர்ச்சிராதிமார்த்தமும் अभिन्नமென்னிலதுக்கு நியாமகமுண்டோ? किञ्च இவ் அர்ச்சிராடிகள் “एवं वृक्षं गत्वा पर्वतं गत्वा नदीं गत्वा सग्रामो गन्तव्यः” என்கிறபடியே मार्गचिह्न भूतार्कणோ? अग्निलोकं वायुलोकமென்று சொல்லுகையாலே भोगभूमिकளோ? गमयिताக்களோ? आद्यத்திலேயும் द्वितीयத்திலும் “स एनान्ब्रह्म गमयति” என்று இவர்களுக்கு स्वस्वसीमावधिगमयितृत्वமும் “அமரரோடுயர்வில் சென்று” என்கிற संप्रदायமும் विरोधिக்கும் - अन्त्यपक्षத்தில் अहराद्यचेतनங்களுக்கு गमयितृत्वं प्रसङ्गिக்கும் - अहं स्मरामि मद्भक्तं नयामि परमां गतिम्” என்று शरण्यனுக்கு गमयितृत्वं சொல்லுகிறதுவும் विरोधिக்கும் - शरण्यன் प्रधानனாய் अर्चिरादि रूप स्वकीय देवतैकलையிட்டு வழிநடத்துகையாலே अप्राधान्येन அவர்களுக்கு

(சா.பு.) ஶாரோப்யபரமபதே ஶுதாபயிதவா புனஸ்ச்சாரணஹேதுபூதம் “कृतात्ययेऽनुशयवान्” इत्युक्तकर्मवासनां च विनिवर्त्येत्यर्थः - “एष देवपथो ब्रह्मपथ” इत्यादिकमभिप्रेत्योक्तम् - தேவயானமார்த்தே - வழிப்படுத்தி, गमयित्वा - ...

(சா.வி.) டிஶ்ண்தவ்யாஸகிரண சூர்ய மண்டலேன பரமபதே ஶுதாபயிதவா புனஸ்ச்சாரணஹேதுபூதகர்மவாஸனாரூப நிஸ்ரேணிகா நிவர்த்ய । வழிப்படுத்தி, मार्गं प्रापय्य - ...

(சா.ச.) रुन्धमारोप्य पुनरागतिनिवृत्तये प्रागारोहणनिश्रेणिकामपकृष्य । ...

(सा.सं.) अमरां इति । आतिवाहिकैरर्चिरादिभिस्सह । உயர்வில், தீர்ந்து மானிதஸ்ஸநுத்தரோத்தரதேசபாப்ய
கூரதரா் சஸரணதூஹலா் சிந்தித்யர்த: - “அர்ச்சிஹஸிதபக்ஷானுதகயநாப்தமரூத்கேந்த்ரானு । அபி வையுதவரூபேந்
தூபாபதிநாதிவாஹிகானாஹு:” இதி வரதமித்ரோத்தகரூபேநாதிவாஹிகானாஹ - அர்ச்சிஸ் ஸௌண்ருமம் இத்யாதிநா -
அர்ச்சிராதிசப்தா அர்ச்சிராத்நிமானிதேவதாவிசேசபரா: - ...

மூல்। வৈद्यுதனென்றும், அமானவசङ्கல்பனான இவனுக்கு ஸஹகாரிகளான வ்ருணேத்ரப்ராபதி களென்றும், சொல்லப்படுகிற வழிநடத்தும் முதலிகளையிட்டு “அஹ் ஸ்மராமி மத்ரத்ந் நயாமி பரமா் கதிம்” என்கிறபடியே தான் ப்ராநனாய் நடத்தி அவ்வோ எல்லைகளில் ப்ரகவத்ஸத்ரத்திலே பரக்கப்பேசின ப்ரோங்கலையும்த் அநுபவிப்பித்து - ...

(ஸா.தி.) அமானவெத்யாதி - அமானவஸ்ரீயையுடையவிவன் இவ் வையுதனுக்கு, தான் ப்ராநனாய் இத்யாதி - அவர்கள் அப்ராநபூத்ரென்னும்படி ஹ்ரீநான தான் ப்ராநனாய் வழிநடத்தி. தான் ப்ராநனாக வழி நடத்துகையில் ப்ராணம். அஹ் ஸ்மராமீத்யாதி - எல்லைகளில், சீமான்த்ங்களில் - ...

(ஸா.ஸா.) ப்ராதிமிகையாகையாலே அர்சிராதிமாரீ மென்னும் ஒரு மாரீமே சொல்லப்படுகிற தென்றபடி - அமானவெதி - இவனுக்கு, வையுதனுக்கு “தத்புரூஷோமானவ” இதி நிர்தீஸாத்ரவையுதனுக்கு அமானவனென்றும் ஸ்ரீ என்துகருத்து - ஸஹகாரிகளான இதி - வையுதன் ப்ரஹ்த்தை ப்ராபிக்கும்போது வ்ருணேத்ரப்ராபதிகள் தன்தாமெல்லைகள் ப்ரயந்த் ஸஹகாரிகளாக வழிநடத்துவர்கள் என்கிற “வையுதே நைவ ததஸ்தத்ஸூதே:” இத்யதிகரணாரீ சொன்னபடியாலே அமானவகமயிதூத்வவிரோத மில்லையென்று கருத்து - வழிநடத்தும் முதலிகள் இதி - அஹராத்தேதநஸத்ரங்கள்த் “அபிமானிவ்யபதேஸ்து விஸேஸானுகாதிப்யாம்” என்கிறபடியே தத்ததபிமானி தேவதாபரங்களென்று கருத்து - மாரீந்திரம்போலே கூர் மாகில் தந்மாரீகமந்கூடுமோ? என்னவருளித் ஸெய்கிறார் - அவ்வோ எல்லைகள் இதி । ப்ரகவத்ஸத்ரத்தில் இதி - “அதீநமமராஸ்தத்ர ஸஹதிவ்யாப்ஸரோகை: - ஸோபஹாரா: ப்ரஹ்ஸேண ப்ரத்யுத்ரத்ஸூத்ரபாபாதம் - அர்சிராதி கத்யா கத்யா தத்ர தத்ராதித்ஸூரீ: - அதீத்ய லோகாநப்யேதி வைகுண் தீதகல்மஸ” இதி - ...

(ஸா.ப்ரா.) வையுதம்” இத்யததபிப்ரேத்யோக்தம் । த்ந்ரனென்றும் வையுதனென்றும் இதி । தேஜஸ்தேந ஸ்ந்நாத்த வையுதஸ்த்ந்நாநந்தரீயமிதி பாவ: । “ததிதோததவ்ருணஸ்ந்நாத்த” இத்யுத்தரீத்யா வையுதேந வ்ருணஸ்ய ஸ்ந்நாத்தத்புரூஷோ மானவ இதி ப்ராணாத்வையுதஸத்ரவாத்யாதமானவாதநந்தர் வ்ருணோ நிர்திஸ்த: - “ஸ இத்ரலோக் ஸ ப்ராபாதிலோக் ப்ரஹ்லோக்” இத்யததபிப்ரேத்யோக்த் அமானவனுக்கு இத்யாதி - “அதிவாஹிகா ஸ்தலித்ராத்” இத்யபிப்ரா யேனோக்தம் । வழி நடத்தும் முதலிகளையிட்டு இதி । மாரீப்ரவர்தகை: பூஜயீராதிவாஹிகை: । ப்ரகவத்ஸத்ரத்திலே இதி । “அதீநமமராஸ்தத்ர ஸஹ திவ்யாப்ஸரோ கை: ।। ஸோபஹாரா: ப்ரஹ்ஸேண ப்ரத்யுத்ரத்ஸூத்ரபாபாதம் । அர்சிராதித்யா கத்யா தத்ர - ...

(ஸா.வி.) வழிநடத்தும் முதலிகளையிட்டு, மாரீப்ரவர்தகை: பூஜயீராதிவாஹிகை: ஸஹ - தான் ப்ராநனாய் நடத்தி, ப்ராநஸ்நாமயித்யா । ஸவஸ்ய ப்ராநான்யே ப்ராணம் - நயாமி பரமா் கதிமிதி । ப்ரக்கப்பேசின, விஸ்தாரேனோக்தாந் । ப்ரத்யுத்ரத்ஸூத்ரபாபாதம் । அர்சிராதித்யா கத்யா தத்ர தத்ராதித்ஸூரீ: । அதீத்ய லோகா - ...

(ஸா.ஸ.) எதே அதிவோடா இத்யாதிவாஹிகா: - கந்தூணா் கமயிதார இத்யரீ: - வையுதபிமானி புரூஷோ வையுத: - அஸ்யைவாரித்ராதபிமானிப்யோ வைலக்ஷண்யாதமானவ இதி ஸஜா “எநாந் ப்ரஹ் கமயதீத்யமானவவிஸயிணிபி: ஸ்ருதிபி: தாந், ஹ்ரீதன் - ...

என்று நெடுங்காலம் காண ஆசைப்பட்டதொரு - ...

(சா.ஸ்வ.) भगवच्छास्त्रத்திலென்றபடி - चिरवासितमायं काङ्क्षितमान वैषयिक भोगத்தை விட்டு
“संसृज्यते यदि च दासजनस्त्वदीयस्संसार एव भगवन्नपवर्ग एषः” என்கிற भागवतसंसर्गத்தையும் விட்டு
इष्टமாகாத अपरिचितलोकान्तरगमनத்தைப் பண்ணிவைக்கக் கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்.
लोकमिति - दिव्यं, देदीप्यमानं - षाड्गुण्यसंयुतं, षाड्गुण्यप्रकाशयुक्तम् - षाड्गुण्यवद्भगवतायुक्तं वा -
नित्यसिद्धैः, अनन्तगरुडादि नित्यसूरिभिः - तत्स्वरूपैः - पाञ्चकालिकैर्मुक्तै रित्यर्थः - मुक्ता हि पूर्वं
पञ्चकालरता भूत्वा नित्यसूरिवदभवन् - पाञ्चकालिकवत्कैङ्कर्यपरै रिति वार्थः - विधिवश्यत्वाभावेन
पञ्चकालकृत्याभावादिति भावः - सभा, आस्थानमण्डपः - गुणत्रयविवर्जितमिति सिद्धे अप्राकृतमिति पुनः
कथनात्प्रकृतिविकार दुःखादि रहितमित्यर्थः - सुरैर्वन्द्यम्, इन्द्रादिभिर्वन्द्यम् - स्तुत्यमिति वा । प्रकृष्टसत्त्वम्,
शुद्धसत्त्वम् । நெடுங்காலம் इति - இவ் அதிகாரி इतरपुरुषार्थங்களை दोषदर्शितத்தாலே सवासन
மாகவிட்டு परमपुरुषार्थस्वभावத்தை चिरपरिचयं பண்ணி नित्यं प्रार्थिंककையாலேயும்
अनन्तभागवतभूयिष्ठமாகையாலும் विरोधिजन மில்லாமையாலும் अनिष्टताप्रसङ्गமில்லை.
किन्त्विष्टतममेன்று கருத்து - ...

(सा.प्र.) तत्रार्चितस्सुरैः । अतीत्य लोकानभ्येति वैकुण्ठं वीतकल्मष इत्यादावित्यर्थः । एवमर्चिरादि मार्गेण प्रकृत्यन्तभागं गतस्य चिरकालं द्रष्टुमभिलषितपरमपददर्शने सति प्राकृतशरीरत्यागमाह । लोकं वैकुण्ठनामानमित्यादिना । षाड्गुण्यसंयुतमित्यनेन षाड्गुण्यप्रकाशसंयुतमित्यर्थः । प्रकृति प्राकृतवर्गवद्भगवतः षाड्गुण्यतिरोधायकं न भवतीति भावः तन्मयैः पाञ्चकालिकैरिति नित्यसिद्धविशेषणम् - तच्छब्देन वैकुण्ठलोक उच्यते - ततश्चतद्विकाररूप शरीरयुक्तैरित्यर्थः । पाञ्चकालिकत्वं च यथा प्रपन्नानामभिगमनादि निरतानां भगवत्कैङ्कर्यैक निरतत्वमेवं भगवत्कैङ्कर्य निरतैरित्यर्थः - यद्वा, तन्मयैः, तत्प्रायैः । नित्यसिद्ध सदृशैरित्यर्थः - पाञ्चकालिकैः, अभिगमनोपादाने ज्यास्वाध्याययोगाङ्ग भगवच्छास्त्रोक्तोपायानुष्ठानाद्वन्धान्मुक्तैस्तैश्च समाकीर्णमित्यर्थः - सुरैर्वन्द्यं, नित्यसूरिभिरपि स्तोतुं योग्यमित्यर्थः ।

(சா.வி.) நभ्येति वैकुण्ठं वीतकल्मष” इत्यादावित्यर्थः । षड्गुण्य संयुतं, षड्गुणप्रकाशकम्; पाञ्चकालिकैः - पाञ्चकालिकवत्सर्वदा कैङ्कर्यपरैः - நெடுங்காலம், दीर्घकालादारभ्य - காணவாசைப்பட்டு - ...

மூல். | देशविशेषத்தாலே சென்றவாறே கர்ம஫லவிशेषभोगार्थமாகவன்றிக்கே வித்யையாலே ஸ்தாபிதமாய்
 गतिमात्रத்துக்காக அநுவृத்மான சூக்ஷ்மशरीரத்தை ஆறுகடக்கைக்குப் பற்றின தெப்பம் போக
 விடுமாப்போலே போகவிடுவித்து விரஜைக்கக்கரைப்படுத்தி - ...

(சா.தி.) வித்யையிலே, भक्तिप्रपत्तिवशीकृतभगवत्सङ्कल्पத்தாலென்று तात्पर्यम् கौषीतकी ब्राह्मणத்தில்-

(சா.ஸ்வ.) இனியிவனுக்கு மார્गगमनं கூடுமோ? இத்யாதியாக महावतारिकையாலே சொன்ன
 शङ्कையைப் परिहरிக்கிறார். கர்ம஫லேதி | போகவிடுவித்து, त्यजिப்பித்து, இப்படி லோகவிशेषமே
 चिरकाङ्क्षितफलமாகில் पर्यङ्कविशेष प्राप्तिपूर्वक ब्रह्मानुभवादि पुरुषार्थत्व மெங்ஙனெனயென்ன லோகவிशेष
 प्राप्ति முதலான பர்வங்களெல்லாம் तच्छेषமாகையாலே அதுவே परमप्राप्यமென்று கौषीतकी
 ब्राह्मणाद्युक्तप्रक्रियையாலே उपपादிக்கிறார். விரஜைக்கு இத்யாதியால். “स आगच्छति विरजां नदीम् ।
 ताम्मनसैवात्येति” - ...

(சா.ப்ர.) निस्समाभ्यधिके देशविशेषगते सति तादृशदेशात्यन्तासन्नप्रकृत्यन्तभागं गते सतीत्यर्थः -
 சென்றவாறே “स आगच्छति विरजां नदीम्” इत्युक्त प्रकारेण विरजातीरं गते सति - ननु शरीरवियोगसमय
 एव “तस्य पुत्रा दायमुपयन्ति सुहृदस्साधुकृत्यां द्विषन्तः पापकृत्याम्”
 இத்யாதிभिर्निश्शेषकர்மनिवृत्त्यवगमात्सूक्ष्म शरीरानुवृत्त्यानुपपत्तेस्त्यागोक्तिर्नोपपद्यत इत्यत्र कर्मणा
 तदनुवृत्त्यभावेऽपि “उपपन्नस्तल्लक्षणार्थोपलब्धेलोकवत् - सूक्ष्मं प्रमाणतश्च तथोपलब्धेः” इत्युक्तरीत्या
 “तमागतं पृच्छति । कोऽसीति - तं प्रतिब्रूयात्सत्यं ब्रूयात्” इति
 கौषीतकीब्राह्मणवाक्याद्यवगतचन्द्रमस्संवादस्य अर्चिराद्यातिवाहिककृतसपर्यानुभवस्य च
 सूक्ष्मशरीरमन्तरेणानुपपत्तेर्विद्ययैतत्सिद्धिरित्याह । कर्मफलविशेषेत्यादिना । ननु
 विद्याफलभूतातिवाहिककृतसपर्याभोगार्थं सूक्ष्मशरीरं विद्ययैव स्थाप्यतेचेत्परमपदे भगवत्कैङ्कर्यकरणार्थमपि
 तदेव स्थाप्येतेत्यत्र कालकृतपरिणामयुक्तस्य द्रव्यस्याकालकाल्ये शुद्धसत्त्वे प्रवेशानुपपत्तेरस्य तत्रानपेक्षितत्वाच्च
 विरजाय अधःप्रदेश एव कृतकार्यस्य तस्यत्यागं सदृष्टान्तमाह । आறுகடக்கைக்கு இத்யாदिना ।
 அக்கரைப்படுத்தி, “तां नदीं मनसैवात्येति” इत्युक्तप्रकारेण । ...

(சா.வி.) द्रष्टुमभिलषिते देशविशेषे । சென்றவாறே, गत एव-विरजाया अर्वाचि तीरे स्थिते सतीत्यर्थः -
 வித்யையாலே ஸ்தாபிதமான इतिशरीरवियोगकाल एव कर्मणस्सुहृत्संक्रमणश्रवणादर्चिरादिगत्या
 सपर्याग्रहणपूर्वकं भगवन्तं नेतुं भक्तिविद्यासामर्थ्यादिव प्रपत्तिविद्या सामर्थ्यदिव सूक्ष्मशरीरं स्थापितमिति
 भावः । ஆறுகடக்கைக்கு, नद्याः परतीर गमनाय - பற்றின, गृहीतस्य, தெப்பம், पोतस्य -
 போகவிடுமாப்போலே, परतीरं प्राप्यनिवर्तनवत् । போகவிட்டு, निवर्त्य - एतल्लोकमारभ्य विरजाया
 अर्वाक्षीरपर्यन्तम्, नद्यां पोतेन गत्वा पोतस्य निवर्तनवत्सूक्ष्म शरीरेण गत्वा सूक्ष्मशरीरं ततो निवर्त्येति भावः ।
 விரஜைக்கக்கரைப்படுத்தி, तां नदीम् - ...

(சா.ச.) देशविशेषः, दिव्यजनपद सीमाख्यः वैकुण्ठसीम्नि विरजाम्” इत्यस्य दिव्यजनपदसीमा
 परत्वेऽप्युपपत्तेः - तावत्पर्यन्तं प्राकृतसूक्ष्ममयशरीरस्य कथं गमनमित्यत्राह - कर्मफलेत्यादिना,
 देशविशेषத்திலே சென்றவாறே போகவிடுவித்து இத்யன்வயः । ...

இந்த அதிகார ஆதிசுலோகவ்யாఖ்யாந் முதல்கொண்டு உடாஹுத ஸ்ருதிவாக்யங்களில் இதுகளின் மாதூகைகளிலும் சில அச்சு புஸ்தகங்களிலும் விஜிஹீதேயென்றிருந்தபடியால் அப்படியே போடப்பட்டிருக்கிறது - ஸ்ரீமாஸ்யாடிகளில் விஜிஹீஸ்தேயென்றிருக்கிறது. ஂதத் அந்யசு யதாமாஸ்யம் ட்ரஸ்தவ்யம்। ...

மூல்। சோமசவனமென்கிற அஷ்வத்யத்தைக் கிட்டிவித்து, மாலாஜனசூர்வாசோ பூஷண ஹஸ்தைகளான ஐந்நூறு
 திவ்யாப்சரஸ்ஸுக்களையிட்டு எதிர் கொள்வித்து, ப்ரஹ்மாலங்காரத்தாலே அலங்காரப்பித்து ப்ரஹ்மந்ரஸ
 தைஸ்ஸுக்குளை ப்ரவெசிப்பித்து “குடியடியாரிவர் கோவிந்தன் தனக்கென்று, முடியுடைவானவர்
 முறைமுறையெதிர்கொள்ள, கொடியணி நெடுமதிள் கோபுரம் - ...

(சா.தி.) மாலாஹஸ்தாஸ்தமஜ்ஜனஹஸ்தா” இயாதிபின் அர்த்த மாலஜ்ஜனேயாதி । ஐந்நூறு
 திவ்யாப்சரஸ்ஸுக்கள், “தம் பஞ்சஸ்தான்யப்சரஸாம் ப்ரதிதாவந்தி” என்றதிறே - அலங்காரப்பித்து, “தம்
 ப்ரஹ்மாலங்காரேணாலங்கூர்வந்தி” என்றதிறே - ப்ரவெசிப்பித்து, “தம் ப்ரஹ்மந்ர: ப்ரவிஸ்தி” இயாதிபின் -
 குடியடியார் இயாதி - குடியடியாக டாஸபூதர். முடியுடை, முகுடங்களுையுடைய. முறைமுறை,
 தங்கள் தங்கள் ப்ராக்ஷிக்கீடாக - யதா ப்யாயப்யாயமாக. கொடிகள், ட்வஜங்கள் - அவற்றால்
 அலங்கூர்வங்களான - நெடுமதிள்களையுடைய - ...

(சா.ஸா.) சாந்நொயே அரஸ்காரண்யஸ்காரணவீ - ப்ரஹ்மலொகே ஏரம்திடியமிதி ஸரஸ்ஸயமுக்தம் - அத்தைச்
 சொன்னபடி - சோமசவனேதி - “ததஸ்வத்யஸ்ஸோமசவன:” என்கிற சாந்நொயார்த்தத்தைச் சொன்னபடி -
 குடியடியார் இயாதிதொவிந்தன் தனக்கு - இவர், இந்த பாகவதர், குடியடியார், குடியடியாக
 டாஸபூதர் - என்று முடியுடை, முகுடங்களுையுடைய - வானவர், இந்ராதிதெவதீகள்
 நியத்யஸூரிகளென்னவாமாம் - “ஸர்வேஸஸுமீதெவா பலிமாஹந்தி” என்கிறபடியே முறைமுறை, யோகபத்ய
 மன்றிக்கே ப்யாயிண எதிர்கொள்ள, கொடியணி - கொடி, ட்வஜம் - அணி, அலங்காரம் -
 ட்வஜாலங்கூர்வமாயும், நெடு, தீர்஢ம் - ஁ந்நதமான - மதிள், ப்ராகாரத்தையுடைய - கோபுரம்
 கோபுரதாரத்தை - ...

(சா.ப்ர.) மியாதி - ஏரம்திடியாக்யம் ஸரஸ்ஸோமசவனாக்யம்ஸ்வத்யம் ச ப்ராக்யேத்யர்த்த: - “தம் பஞ்சஸ்தான்யப்சரஸாம்
 ப்ரதாவந்தி தம் மாலாஹஸ்தாஸ்தமஜ்ஜன ஹஸ்தாஸ்தம்சூர்வ ஹஸ்தாஸ்தம் வாஸோஹஸ்தாஸ்தம் பணவ (பூஷண) ஹஸ்தாஸ்தம்
 ப்ரஹ்மாலங்காரேணாலங்கூர்வந்தி இயேததபிப்ரேத்யொக்தம் மாலாசூர்வேயாதி - “ச அாகஸ்க்ஷிதி தில்யம் வூக்ஷம் தம் ப்ரஹ்ம ந்ர:
 ப்ரவிஸ்தி அாகஸ்க்ஷிதி ஸாலஜ்ஞஸ்தானம் தம் ப்ரஹ்மந்ர: ப்ரவிஸ்தி ச அாகஸ்க்ஷிதி அபராஜிதமாயதனம் ப்ரஹ்மதெஜ:
 ப்ரவிஸ்தி” இயேததபிப்ரேத்யொக்தம் ப்ரஹ்மந்ரேயாதி குடியடியார் - இயாதி - கோவிந்நத்ய குலதாஸா இதி
 தெவராஜ்யாடாவபிபிஸ்க்தே ந்ராதி ப்ரத்யுத்ரமநபூர்வகம் பதாசாலங்கூர்வதாதி தீர்஢த்யுசூ ப்ரகார யுக்த கோபுரஸமீபம் - ...

(சா.வி.) கிட்டிவித்து, சமீபம் ப்ராக்யம் । அப்சரஸ்ஸுக்களையிட்டெதிர் கொள்வித்து, அப்சரோபி:
 ப்ரத்யுத்ரமய்ய । அலங்காரப்பித்து, அலங்காரம் காரியத்யா - குடியடியாரிவர் கோவிந்தன் தனக்கு. இவர்,
 எதே - கோவிந்தன் தனக்கு, கோவிந்நத்ய । குடியடியார், குலதாஸா: । முடியுடைவானவர் முறைமுறை
 யெதிர்கொள்ள - முடியுடை கிரிதவத்யு । வானவர், நியத்யஸூரிபு । முறை முறை, ப்ரத்யேகம் ப்ரத்யேகம் ।
 எதிர்கொள்ள, ப்ரத்யுத்ரஸ்க்ஷத்யு । கொடியணி, ட்வஜாலங்கூர்வம், நெடுமதிள், - ...

(சா.ஸ.) குடி இதி । எதே கோவிந்நத்ய வ்ஞஸபரம்ப்யா டாஸா இதி சகிரிதா: சூரயோ வாரகரமேண சஜ்ஞஸஸ்சங்ஷ:
 யதாபிமுகூர்வம் ப்ரத்யுத்ரதா பவந்தி ததா காரியத்யா - அபரணரூபட்வஜஸ்தம்பாதி கதீர்஢ - ...

மூல்। குருகுவித்து, இन्द्रபுராபதி களென்று பேருடைய ட்ராகோபரைக்கிட்டிவித்து, “வைகுந்தம் புகுதலும்” என்று துடங்கி மேல் மூன்று பாட்டிலும் சொல்லுகிறபடியே அபாகூதங்களான ராஜோபகாரங்களைப் பண்ணு வித்து அந்நமயமான மண்டபத்தில் அழகோலக்கத்திலே புகு(ரவிட்டு) தவிட்டு - ...

(சா.தி.) கோபுரட்ராத்தைக்குருகுவித்து, கிட்டிவித்து - இन्द्रபுராபதிகள் இதுவி “இन्द्रபுராபதி ட்ராகோபு” என்றதிதே - பேரையுடையவென்றத்தால் பாகூதேந்ர புராபதிகளல்லவென்று தோற்றும் - ட்ராகோபர், ட்ராகோபர், வைகுந்தம், புகுதலும் இதுவி - புகுதலும், புகுத்தவளவிலென்றபடி, வாசல் காக்கும் டேவர்கள் வைகுந்தனுடைய டாசர்கள் எங்கள் சுவாமிகளான நீங்கள். எமதிடம், எங்கள் சூதாங்களில் - புகுது என்றது புகுதுகவென்றபடி. புகுந்தருள வேணுமென்று - வியந்தனர், விசுயப்பட்டார்கள் - மண்ணவர் வைகுந்தம் புகுவதாக விதியே பூக்யத்தைப் பண்ணுவதே - யதா, நம்முடைய பாக்யவிசேஷத்தாலென்கை. விதிவகை, நம்முடைய பாக்யவிசேஷத்தால் - வேதியர், வேதபுரிபாடியர் - நியுசூரிகள் - பதியினில், தங்கள் ஸ்ரீங்களில் - பாங்கினில், யதோசிதமென்றபடி. நிதியும், பதாதிநிதிகளையும் - திருவடி நிலைகளையும் இதி வா। நல்ல சூர்ங்களையும் நிறைந்த குடங்களையும் பூர்஑ுமங்களையும் - விளக்கமும், மஜ்ஜலதிபங்களையும் - மதிமுகமடந்தையர், சந்த்ரமுகிகளான யுவதிகள். வஸ்து, இவனைக்கிட்டி. எதிர்கொண்டார்களென்கை. ஏந்தினர், இப்படியிந்ததேவர்கள் எதிர்கொள்ளாநிற்க திருமாமணிமண்டபத்தில் அவதியில்லாத பரமான்ந்ததோடே நிரவதிகபரமான்ந்ததையுடைய நியுமுக்தரோடே கூட சர்வேசுவரன் திருவோலக்கமாய் எழுந்தருளியிருக்குமிருப்பை - அந்நமயமான, -

(சா.சுவா.) குருகுவித்து, கிட்டிவித்து - பரிசுதேந்ரபுராபதிவ்யாவூத்ய்மாக இन्द्रனென்றும் புராபதி என்றும் பேருடைய இதி - வைகுந்தம் புகுதலும் இதுவி - ச்ரீமதூகூஷபுரவேசேஷி - அபாகூதங்களான இதி - அஸ்மடாஸூதானே புவேஷ்யமிதி பாரீதனமும் அகமனமவலாக்ய விசுயவத்வமும் பாடியசமர்ப்பணமும் அகமனவிடியுபகாரமும் பூர்஑ுமசமர்ப்பணமும் திபோபகாரமபுசரசாமபிமுகூகரணம் முதலான உபகாரங்களென்றபடி - பகூதிரிசுபந்நாபாவாபூர்வபரபாவமனாலாக்யோபகார மென்றபடி - அந்நதேதி - அந்நமயமான அந்நதபுசூரமான - ப்ரபூவிமதிம இதுவிமானாத திருமாமணி மண்டபத்திலே என்றபடி - அழகோலக்கத்திலே, நியுமுக்தர்களோடேகூட சர்வேசுவரன் திருவோலக்க மாயெழுந்தருளியிருக்கிற விடத்திலே - புகிற விட்டு புவேசிப்பித்து - பாகூத பூகாமனாரதமநுவர்த்தித்தாலும் - ...

(சா.பு.) பாரப்யேத்ய்: - “ச அகசூததிந்ரபுராபதி ட்ராகோபு தாவஸூடபாட்வத” இதுவிதபிபுரேத்யுக் திந்ரேதுவி - இन्द्रபுராபத்யாக்யூட்ராகோபு பாரப்யேத்ய்: - வைகுந்தம் புகுதலுமென்று துடங்கி, வூகூஷ் புவிசதித்யாரபூக்தேமேல் மூன்று பாட்டிலும் சொல்லுகிறபடியே, உபரிதன காதாந்யூக்தபுரகாரே - அழகோலக்கத்திலே புகுரவிட்டு, அதிசுந்ராதிஷிதசமா் புவேச்ய - ...

(சா.வி.) திர்஑பாகாரம்। கோபுரம், கோபுரம்। குருகுவித்து, சமீபம் பாரப்ய ட்ராகோபரை “ச அகசூததிந்ர புராபதி ட்ராகோபு” இதி சூத்யூக்தட்ராகோபு। கிட்டிவித்து, பாரப்ய। அழகோலக்கத்திலே, சுந்ர சபாயாம்। புகுறவிட்டு, புவேச்ய। - ...

(சா.சு.) பாகாரவதூபுரசமீபம் கமயிதவா - ...

மூலம்। “அனயாஹ் வशी भूतः कालमेतन्न बुद्धवान् । उच्चमध्यमनीचान्तां तामहं कथमावसे ॥
अपेत्याहमिमां(भि)त्वा संश्रयिष्ये निरामयम् । अनेन साम्यं यास्यामि नानयाहमचेतना ॥ क्षमं मम सहानेन
नैकत्वमनया सह । क्रीडन्तरं मया सार्धं लीलाभूमिषु केशवम् ॥

(சா.தி.) ஆனந்தபுருமான - அனயேत्याதி - மனோரதித்தபடிக்குப் பரமானம் - இது முமுक्षுவினுடைய
அனுசந்தானபுரகாரம் - அனயா புகூத்யாஹ் வशीभूतः: ஏதாவந்த் காலம் வ்யர்த்தம் கதம் - ந பூதவானஸ்மி ।
உத்தமத்யமநீசம், க்விதுத்தமரூபேண ப்ரஹ்லோகாதி, க்விதம்மத்யமரூபேண மனுஷ்யசரீரரூபேண க்விதநீசா
நாரகசரீராதி ரூபேணாந்: ப்ரதேசோ யஸ்யாஸ்தாம் - அவசே, அத்யாவசே - அதிவசாமி என்றபடி - இமா் புகூதி
ஹிதவா அபேத்ய, தூர் கதவா । நிராமயம் தேவ் கதம் சம்சுரயிஷ்யே, அநேன பகவதா - சாம்யம், சமானத்வம் யாஸ்யாமி । அசேத
சானயா புகூத்யா சாம்யம் மூத்வந்யாஸ்யாமி । மம அநேன, பகவதா சஹ । ஂகத்வம், ஂக சுவபாவத்வம் யோக்யம் -
அனயா சஹைகத்வம் । ஂகத்வரூபேண ப்ரமமென்றபடி. நயோக்யம் । க்ரீடந்த்மித்யாதி - லீலாபூமிஷு -
லீலாத்யானஸ்தலீஷு ।

(சா.ஸ்வ.) திவ்யலோக விஷய பூர்வோக்தமனோரத்யம்போலே பகவத்ப்ராப்தியில் மனோரத்யமில்லாவிட்டாலும்
அதுக்கு பூரூபார்த்தமெங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார், அனயாஹித்யாதிநா - அனயா, புகூத்யா
- வशीकृतः - ஂவ் காலம், ஏதாவத்யர்த்தம் கதம் காலம் ந பூதவான் । உத்த: ப்ரஹ்லோகாதிவூத்தமசரீரரூப: - மத்யம:,
மனுஷ்யசரீரரூப: - நீச:, நரகசரீரரூபசுநாந்: ப்ரதேச: யஸ்யாஸ்தா - உத்தமத்யமநீசான்தா - தா, புகூதிம்
- கதமாवसे, கதமதிவசாமி என்றபடி - இமா் புகூதி ஹிதவா, த்யக்தவா அபேத்ய, தூர் கதவா நிராமயம் தேவ்
சம்சுரயிஷ்யே - அநேன, பகவதா - சாம்யம், பரமசாம்யம் - யாஸ்யாமி - அசேதஸா, சேதோரஹிதயா - அனயா, புகூத்யா
- சாம்யம் ந யாஸ்யாமி மூதஸ்வபாவத்வம் ந யாஸ்யாமி - அநேன பகவதா ஂகத்வமவிபாகேன தூத்வாதிதி
ந்யாயேநாபூதக்சித்ததயா ஂகத்வானுசந்தானம் க்ஷமம் - அனயா புகூத்யா சஹ ஂகத்வம் சரீராத்மப்ரான்திரூபம் ந க்ஷமம் -
பூகூதபஹோகத்திலே ராக முண்டாகிலன்றோ பகவத்ப்ராப்திக்கு பூரூபார்த்தா ந்யூநதா ப்ராப்திவரும் - ப்ரத்யுத
பூகூதபஹோகத்திலே பூகூதவெண்டுமென்றே முக்தனுடைய அனுசந்தானத்ததை ப்ராப்தி
சொல்லுகிறதென்று கருத்து. இனிபகவதனுபவரூபப்ராப்தியில் உத்தமனோரத்யமருளிச்செய்கிறார் -
க்ரீடந்த்மிதி - லீலாபூமிஷு, - ...

(சா.ப்ர.) வशीभूतः, वशीकृतः “महान्तं भित्त्वा अव्यक्तं भिनत्ति अव्यक्तं भित्त्वाक्षरं भिनत्ति अक्षरं भित्त्वा
मृत्युं भिनत्ति” इत्यादिकमभिप्रेत्योक्तम् । अपेत्याहमिमां भित्त्वा संश्रयिष्ये इति - अपेत्य, अतिक्रम्य । -

(சா.ச.) அனயா, புகூத்யா । அசேதஸா, ஜடயா - தா, புகூதிம் । உத்தமத்யமநீசா, சத்வரஜஸ்தமோ மயீம் ।
ஆத்மநாசகரீ சேதி பாவ: । பித்வா சரீரமிதி சேஷ: । நிராமயம், ஹேயப்ரத்யநீகம் । அநேன நிராமயேந பரேண
ப்ரஹ்மணா சாம்யம் சுவராத்வ விபசித்தவாப்யாம் । நிபேத்யம் புகூத்யா சாம்யமிஹ விபசித்தவாபாவ ஂவ । க்ஷமமிதி ।
ஂகத்வம் பரமசாம்யம் । அநேன சஹைகத்வயோக்யஸ்ய மம அனயா சஹ ஂகத்வம் ந க்ஷமம் ॥ ...

मूलं । मेघश्यामं विशालाक्षं कदा द्रक्ष्यामि चक्षुषा ॥ मेघश्यामं महाबाहुं स्थिरसत्त्वं दृढव्रतम् ॥ कदा द्रक्ष्यामहे
रामं जगतश्शोकनाशनम् ॥ दृष्ट एव हि नः शोकमपनेष्यति राघवः । तमस्सर्वस्य लोकस्य समुद्यन्निव भास्करः ॥”
इत्यादिकளில் கட்டளையிலே இவன் மனாரித்தபடியே இழந்த இழவெல்லாம் தீர
நிரதிசயபொய்னான தன்னைத்தான் காட்டி தன்மை பெறுத்தித் தன் தாளிணைக்கீழ்க் கொண்டு
தன்னோடு சமாளபொய்வலகலமான சாயுஜ்யத்தாலே இவனுக்கு சஜாதியரான “அந்தமில்
பேரின்பத்தடியரோடிருத்தி - ...

(சா.தி.) மேகச்யாம் மஹாபாஹுமியாதி ச்ரீராமாயணே - ஸ்திரஸ்சத்வகுணோ யஸ்ய த், துஃ ஸரணா஑ரகலரூபம் வ்ரத்
யஸ்ய தம் । தீர, தீரூம்படி. தன்னை, பரமபதஸ்தனை. ஹர்஑னான தான் காட்டி. தன்னை, ஸ்வஸ்வரூபம் ।
அபஹதபா஢்தவாதிடகளை. பெறுத்தி (கொள்ளும்) கொண்டு. ச்ரீபாதிபதானமாக - ...

(சா.ஸா.) லீலோடியானேஷு - மேதேதி - ச்ரீராமாயணஸலாகம் - துஃஸ்சத்வகுணோ யஸ்ய தம் - துஃம் அஸ்திரகலவ்ரத்
யஸ்ய தம் । இவன், ஢ுத்தன். இழந்தவிழவெல்லாம் தீர, உ஑ு஑மான து:ஃங்களெல்லாம் நிவ்ரத்தமாம்படி
- தன்னை, ஹர்஑னான தன்னை - தம்மை, ஸ்வபாவத்தை. குணாஸ்தகாவிபாவத்தை. பெறுத்தி,
உண்டாக்கி, விரஜாதரணமாரப்ய ஂதாவத்பர்யந்தபலவிதாயகவாக்யத்தாலே பர்ய஑்஑ாரோஹணான்தரமே
குணாஸ்தகாவிபாவப்ரதிபந்தகாஸநிவ்ரத்தியென்று கருத்து - தன்தாளிணைக்கீழ், ஸ்வகரணதந்நா஑ஸ்தாத் -
ச்ரீபாதிபதானமாகக் கொண்டு. ஆனாலும் அநாடியாக ப்ரவ்மநுபவிக்கிற நித்யஸூரிகளுக்கு
அதிஸயிதானந்த ஢ுண்டாகில் தனக்கு பூரூபார்த்தந்யூநதீவாராதோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் -
தன்னோடு ஂதி - இவனுக்கு, ஢ுத்தனுக்கு. ப஑வதா சமாளபொ஑்வ்நனக்கும் நித்யஸூரிகளுக்கும்
துத்யமென்றபடி. அந்தமில். காலதஸ்வரூபதச்சாபரிச்சித்ந மான. பேரின்பத்து, மஹானந்தரான.
அடியார், நித்யஸூரிகளோடு இருத்தி, தீஸ்சஹவஸ்தாப்ய । ஆனாலும் ஑சபூதனுக்கு கீ஑்஑்யமன்றோ
பூரூபார்த்தம்? ப஑வதநுபவமாத்ரம் பூரூபார்த்த மாகமாட்டுமோ? ப஑வதநுபவபரீவா஑மாக கீ஑்஑்ய
஢ுண்டாகையால் விரோதமில்லையென்னில் ஸ்ஸாரதஸீயில் போலே - ...

(சா.ப்ர.) தன்மை பெறுத்தித் தன் தாளிணைக்கீழ்க்கொண்டு, ஸ்வஸ்வரூபாவிபாவம் ப்ராபய்ய
ஸ்வகரணாரவிந்தகி஑்஑்ரம் க்ருதவா - அந்தமில் பேரின்பத்தடியரோடிருத்தி, காலதஸ்வரூபதச்ச
அபரிச்சித்நானதீர்஑஑வ஑ாஸபூதீநித்யஸூரிபிஸ்சஹவஸ்தாப்ய । - ...

(சா.வி.) அநாதி யாக தானிழந்தவிழவெல்லாம் தீர, பரமபொ஑்ய கீ஑்஑்யபரித்யா஑ென ஂதாவந்த் காலம்
வ்ரதீவானிஷம் அ஑் ப஑வந்த் க஑ா த்ரக்யாமி க஑ா ஸ்வக்யந்தகீ஑்஑்ய கரிஷ்யாமித்யபேகா யதா நிவர்தீயஸ்ததா ।
தன்னைக்காட்டி, பரமபதஸ்த் ஸ்வாத்மானம் ப்ர஑ர்ஷ்ய । தன்மை பெருத்தி. தன்மை, ஸ்வஸ்வரூபம் -
அபஹதபா஢்தவாதி ஸ்வரூபாவிபாவம் । பெருத்தி, ப்ராபய்ய । தன், ஸ்வஸ்ய - தாளிணைக்கீழ்க்கொண்டு,
ச்ரீபாதிபதாரஸ்தாத்ஸ்வீக்ருத்ய ஸ்வகரணாரவிந்தசமீபபாஜம் க்ருதவத்யர்த்த: । அந்தமில்
பேரின்பத்தடியரோடிருத்தி, காலதஸ்வரூபதாஸ்பரிச்சித்நானதீர்஑஑வ஑ாஸபூதீநித்யஸூரிபி: ஸஹவஸ்தாப்ய -

(சா.ஸ.) தம் ஂதி । ஸர்வலாக ஸ்நந்திதமோ நிவர்தகஸ்ஸமுத்யந் பாஸ்கர ஂவ ஸ்தித: । தன்மை பெறுத்தி. -

மூலம்! இப்படி சமஸ்த் ப்ரதிபந்தகநிவृத்தி பூர்வகமாகவும், ச்வஸ்வரூபாவிர்भाव பூர்வகமாகவும்
 டேசகாலாவஸ்தாஸங்கோச் இல்லாதபடியாகவும் தன்மனாரதத்துக்கு அநுரூபமாக இவன்மனாரதத்த
 கைக்ஞ்யவர்க்களையெல்லாம் யாவடாத்மபாவியாகக் கொண்டருளி “சவயஸ இவ யே நியநிர்டோஷகந்தா:”
 என்கிறபடியே தனக்கு அந்யோந்ய ஒரு வயஸ்ஸில் தோழன்மாரைப்போலேயிருக்கிற
 நியத்யூரிகளோடும் இன்றுவந்த இவனோடும் வாசியறப்புரையறப்பரிமாறி ஸ்தோத்ரத்திலும்
 ஸ்ரீவैகுணதத்திலும் - ...

(சா.டீ.) (க்கொள்ளும்) க்கொண்டு. தன் மனாரதத்துக்கு, தன் என்று பகவானைச்சொல்லுகிறது.
 யாவடாத்மபாவி, ஆத்மஸ்வரூபமுள்ளதனையுமென்கை. சவயஸ:, சமானவயஸ்கா: - சகாய: யே
 அனந்தகரூடாடய: நியத்ய் டோஷகந்தரஹிதா: - புரையற, பைடமற - பரிமாறுகை, சேரக்கலக்கை -
 ஸ்தோத்ரத்திலருளிச்செய்த மனாரத்ய் - “கடா நு சாஸாத்ரகரவாணி சக்ஷுஷா | கடா புநஸ்ஷங்கூரதாங்கல்தபக”
 இத்யாடி - “கடாஹமैகான்திகநியதிகங்கூர: - ப்ரஹ்ஸியஸ்யாமி” இத்யாடி | தத்தில் “கடாஹ் பகவந்தம் -

(சா.ஸா.) விசுத்திநமாகில் சஸாரடசாபேக்யா அவிசேஷ் ப்ரஸங்கியாதோ? டேசகாலாவஸ்தாஸங்கோச்மில்லாத
 கைக்ஞ்யமுண்டென்னில் அனந்தகரூடாடிகள் பண்ணும் கைக்ஞ்யங் களில்லாமையாலே மனாரத
 பங்ஜமில்லையோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இப்படி இதி. தன் மனாரதத்துக்கு அநுரூபேதி -
 டாஸபூதனுக்கு ஸ்வாமி மனாரதவிரு஢்மாக கைக்ஞ்யேசுயுண்டாகாதென்று கருத்து - அனந்தகரூடாடி
 கைக்ஞ்யநியதமாக பகவாடிஸ்தமாகையாலே அது இவனுக்கு இல்லாதது டோஷமன்றென்று கருத்து -
 கைக்ஞ்யத்தை ஸேபி அங்ஜீகரியாவிட்டால் புருஷா்ய்மாமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். சவயஸ இதி
 புரையற, பைடமில்லாமல். பரிமாறி, சஸ்லேஸித்து, ஆனாலும் கைக்ஞ்யஜநிதானந்த் கர்தாவான
 முக்தனுக்கேயிருக்கையாலே - ...

(சா.ப்ர.) சவயஸ இத்யாடி - “யத்ர பூர்வே சா஢்யாஸஸந்தி டேவா” இத்யாடி ப்ரத்யபிஜ்ஞாபகேந “தே சா஢்யாஸஸந்தி டேவா
 ஜநநி குணவபுர்வேவ்ருத்ஸ்வரூபைர்ஹோவீர்நிர்விசேஷாஸஸவயஸ இவ யே நியநிர்டோஷகந்தா:” இத்யனேநுக்தப்காரேண -
 புரையறப்பரிமாறி, நிரந்த்ர சஸ்லிஸ்ய | அத்ய முக்தானாமப்யந்தரங்கைக்ஞ்ய் ப்ரடாயேத்ய்: - ஸ்தோத்ரத்திலும்
 ஸ்ரீவैகுணதத்திலும் இதி | “கடா புநஸ்ஷங்கூரதாங்கல்தபக ஢்வஜாரவிந்தாங்குசாவ்ஜலாங்ஞநம்” இத்யாரப்ய
 “கடாஹமैகான்திகநியதிகங்கூர: ப்ரஹ்ஸியஸ்யாமி” இத்யந்தே உக்தமனாரதப்காரேண “கடாஹ் பகவந்தம்”
 இத்யநுக்தமனாரத - ...

(சா.வி.) ஒரு வயஸ்ஸிலே தோழன்மாரைப் போலேயிருக்கிற, ஁கஸ்திந் வயஸி வர்தமானைஸ்ஸுஹ்஢்ரிவ
 ஸ்திதே: - நியத்யூரிகளோடு, நியத்யூரிபஸ்தஹ | இன்று வந்த இவனோடு, அத்யாங்குசாதானே முக்தேந சஹ |
 வாசியற, ப்ரஸ்பரதாரதம்யராஹித்யேந - அந்தரங்கைக்ஞ்ய் ப்ரடானேநேத்ய்: - புரையறப்பரிமாறி, நிரந்த்ர சஸ்லிஸ்ய |
 ஸ்தோத்ரத்திலும் இதி - “கடா புநஸ்ஷங்கூரதாங்க” இத்யாரப்ய “கடாஹமैகான்திகநியதிகங்கூர” இத்யந்தே “கடாஹ்
 பகவந்த் நாராயண - கடாஹ் பகவத்யாடா஢்வஜத்ய்ய் ப்ரிசரிஸ்யாமி” - ...

(சா.ஸ.) ச்வசாம்ய் ப்ரடாய்புரையற, அபக்ஷபாதேந யாவடபேகித் ச்வசமானானந்த் ப்ரடாய | ஸ்தோத்ரத்திலும் இதி |
 “கடா புந:” இத்யாடி “கடாஹமैகான்திகநியதிகங்கூர” இத்யந்தாபிப்ராய் “கடாஹ் - ...

மூல். அருளிச் செய்த மனோரத்தின்படியே ऐகாந்திகாத்யந்திகனியகிங்ரணான இவனுக்கப்பாலே தான் நிரதிசயானந்தனாயிருக்கும். வஸ்வாதி பதபாஸி பூர்வகமோக்ஸஸா஢மான ம஢ுவிதாதிக்களிலும் - ...

(ஸா.தி.) நாராயணம் - கதா஢் ஢கவத்பாடா஢ுஜத்யம் - கதா மா஢் ஢கவாந் ஸ்வகியயாதிஸீதலயா தூஸாவலாக்ய” இயாதி “நியகிங்ரோ ஢வானி” இயாதி ச - ऐகாந்திகாத்யந்திகனியகிங்ரணான - ऐகாந்திகத்வம் நாம ப்ரயோஜனாந்ரானவ்யேந ததேகநியதத்வம் - தத ஁வ நியானுவூத்தத்வமாத்யந்திகத்வம் - ஁ந்யாதே஢் ஢ி தஸ்திங்ரோ நிவர்தேத - நிரதிசயத்வமாத்யந்திகத்வமதி சா஢ு: இனி ம஢ுவிதாதிக்களிலும் ம஢ா஢ாரதாதிக்களிலும் ஸொல்லுகிற க்ரம஢ுத்திபக்ஷத்திலுள்ள கதிவிஸேஸாதிக்களிருக்கும் கட்டளாகள் ஁வையென்ன இங்கவற்றைச் ஸொல்லுகை ஁நபேஸிதமென்கிறார். வஸ்வாதிபத பாஸி இயாதியால் - ம஢ுவிதா - ...

(ஸா.ஸா.) இஸ்வரனுக்கு இல்லாமையால் இஸ்வரனுக்கும் ஢ுத்தனுக்கும் ஢மான஢ொகத்வமெங்ஙனே? ஁ன்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - இவனுக்கப்பாலே இதி - யதா ஢ுத்தனுக்கே கைங்ரய்ஜநிதானந்த மாநால் ஸேஸ்யதிஸயா஢ாவாஸ்வரூபவிரோ஢ மன்றோ? ஁ன்னவருளிச்செய்கிறார் - இவனுக்கப்பாலே இதி - பஜ்ரகதஸூக க்ஷீரபானேந ராஜ்஢ோ ம஢ானந்த் போலே ஁ன்று கருத்து - இதினாலே நிஸத்ரதிர்஢ிகா நிபதித நிஜாபத்யோத்ரண ப்ரவூத்திபதூவஸ்த்யம் பூரூஸார்ததயா ஸரண்யன் தானே இவனுக்கு ஁தாவத்ப்யந்த்பூரூஸார்த பர஢்பரையே ஸெய்கிறா஁ன்ற ஁ர்த் ஢ூசிதம் இப்படி ஁ர்சிராதிமார்கமாந்ரநிரூபணம் பண்ணக்கூடுமோ? ம஢ா஢ாரதாதிக்களிலே பரமபதகமநத்துக்கு மார்காந்ரங்களும் ஸொல்லுகையாலே ஁துகளையும் நிரூபிக்கவேண்டாவோ? ஁ன்னவருளிச்செய்கிறார் - வஸ்வாதிதி - வஸ்வாதிபதபாஸிபூர்வக஢்ர஢் ப்ராஸி காமநயா ஁பாஸன் பண்ணினவர்களுக்கு வஸ்வாதி ரூபம் வருகையாலே ஁஢ிகாரித்வம் - ...

(ஸா.ப்ர.) ப்ரகாரேந ஢ேத்யர்த்: - நநு ஸரோரான்திர்தானா஢் ஢ாகவதானா஢் பரவாஸுதேவப்ராஸ்யே மார்காந்ரான்யபி தத்ர தத்ர ப்ரமாணேஸூபதிஸ்யந்த இதி தான்யப்யத்ர வக்தவ்யானித்யாஸங்க்ய பரி஢ரதி - வஸ்வாதித்யாதிநா - ...

(ஸா.வி.) “கதா஢் மா஢் ஢கவாந்ஸ்வகியயாதிஸீதலயாதிகொமலயா தூஸாவலாக்ய” இயாதிநா ஢ொத்தமனோரத ப்ரகாரேநேத்யர்த்: । ऐகாந்திகேதி - ऐகாந்திகத்வம் நாம ப்ரயோஜனாந்ரானவ்யேந ததேகநியதத்வம் - ஁ாத்யந்திகத்வம் நியானுவர்தமானத்வம் - நிரதிசயத்வம் ஢ேத்யா஢ு: - நிரதிசயானந்தனாயிருக்கும், ஁நநந்தயதீத்யானந்த: “஁ஜ்வலி ஸர்வதா து஢்ய” இதி வ஢நாத்கர்த்ய்஢்஢்யய: - “ரஸக் ஢்யோயம் ல஢்வானந்தி ஢வதி” இயுத்தானந்தப்ராபக: திஸ்தேத் । இப்படி மூர்஢்யநா஢ி யிலே இத்யார஢்ய ஁ததந்தமேகம் வாக்யம் । இ஢ து, ம஢ுவிதாயாம் । ஢ாரதாதி ஜயதஸ்஢ிதாதி பாவ்ராதா஢ிகரணே ஢ொத்தேஸூ க்ரம஢ுத்திபக்ஷேஸூ வித்யமானகதிவிஸேஸா: ஸத்யலொகே ஸ்தித்வா ஢ுத்தி஢ாஜா஢் வித்யமானகதிப்ரகாராஸ்ச தத்தத஢ிகாரிணாமேவ விஸிஸ்ய ஜாதவ்யா இயநுபயொகா஢்நொத்தா இயா஢ - வஸ்வாதித்யாதிநா । - ...

(ஸா.ஸ.) ஢கவந்தம்” இயாதி஢ிப்ராப்யம் । வகூணதகத்திலும் இதி । ஁வ் ஢்ர஢்பாஸிமாந்ரகா - மநயா வித்யானிஸ்ய கதிவிஸேஸ ஁த்த: । ஁த ம஢ுவித்யானிஸ்தானா஢பி கதிவிஸேஸ திங்ஜாத்ரேந ப்ரதஸ்யதி தத்தததி - காரிணாமேவ தே தே கதயொ ஜ்யோ இயா஢ । வஸ்வாதிதி । - ...

मूलं। “सत्त्वं वहति शुद्धात्मा देवं नारायणं (प्रभुम्) हरिम् । प्रभुर्विहाति शुद्धात्मा परमात्मानमात्मना ॥ ये तु दग्धेन्धना लोके पुण्यपापविवर्जिताः । ...

(सा.दी.) दीत्यादिशब्दम् । सत्त्वं वहतीति - शुद्धात्मा, सत्त्वरूपो गुणः । प्रभुं नारायणं वहति, प्रापयति । प्रभुर्नारायणः, अनिरुद्धादिकार्यरूपः । परमात्मानं सर्वकारणभूतं वासुदेवं प्रापयति - ये त्विति - ॐ नारायणीयवचनम् - अस्मिन् लोके ये पुण्यपापविवर्जितत्वाद्गन्धेन्धनाः - ...

(सा.स्वा.) सिद्धिक्रमक्यालं अधिकारावसानकृत्तुं आदित्यादिक्रमं लयिकं क्रमक्यालं आदित्यादि घटितार्चिरादिमार्गं घटित्या क्रमं कुरुकृत्तु - सत्त्वमिति । शुद्धात्मा, सत्त्वरूपो गुणः । देवं प्रभुं नारायणं वहति । प्रापयति । प्रभुः, नारायणः । अनिरुद्धादिकार्यरूपः शुद्धात्मा परमात्मानं सर्वकारणभूतं वासुदेवम् । आत्मना, स्वयमेव प्रापयति । ये त्विति नारायणीयवचनम् । अस्मिन् लोके क्रमिकमोक्षार्थोपासनया ये पुण्यपाप विवर्जितत्वाद्गन्धेन्धनाः, संसाराग्नीन्धनपुण्यपापकर्मणिः - ...

(सा.प्र.) सत्त्वं वहतीति - सत्त्वं, शुद्धसत्त्वाधिष्ठातारं व्यूहवासुदेवं नारायणं - शुद्धात्मा सङ्कर्षणः । वहति, प्रापयति । स च, व्यूहवासुदेवः - शुद्धात्मा सन्, निवृत्तनिग्रहसङ्कल्पस्सन् सर्वतः परिवृढतया प्रभुम्, परवासुदेवाख्यं नारायणं वहति, प्रापयति - प्रभुश्च परमात्मा निवृत्तनिग्रहसङ्कल्प एव प्राप्यान्तराभावादात्मानं मेवात्मना प्रापयतीत्यर्थः एतच्छ्लोकप्रकरणे भक्तियोगेन देहं विहाय परमपदं गच्छतो विदुषः प्रथमं सूर्यप्राप्तिम्, अनन्तरं वायुप्राप्तिम्, अनन्तरं मनस्तत्त्वाधिष्ठातुः प्रद्युम्नस्य प्राप्तिं, तदनन्तरं तमश्शब्दवाच्यप्रकृत्यधिष्ठातुर्महदादिसर्गकर्तुरनिरुद्धस्य प्राप्तिं, तदनन्तरं प्रवृत्तिशक्तियुक्तं तथा रजश्शब्दनिर्दिष्टजीवाधिष्ठातुस्सङ्कर्षणस्य च प्राप्तिमभिधाय “रजो वहति राजेन्द्र सत्त्वस्य परमां गतिम्” इति शुद्धसत्त्वाधिष्ठातुर्व्यूहवासुदेवस्य प्राप्यतयोक्तेः - अनन्तरं च “परमात्मानमासाद्य तद्रूपा यतयोऽमलाः - अमृतत्वाय कल्पन्ते न चावर्तन्ति चाभिभो” इति प्राप्यान्तराभावात्तमेव प्राप्यामृता भूत्वा पुनर्नावर्तन्ति” इत्युक्तेश्चेति भावः । एवं प्रकृतोपासननिष्ठस्य प्रारब्धे परिसमाप्ते मार्गविशेषमाह - ये तु दग्धेन्धना इति इत्यादिना - “तद्यथैषिकातूलमग्नौ प्रोतं प्रदूयेत एवं हास्य सर्वे पाप्मानः प्रदूयन्त” इत्युक्तप्रकारेण विनाशितप्राप्तिविरोधिकर्मणिः - ...

(सा.वि.) सत्त्वं, सत्त्वाधिष्ठातारम् । शुद्धात्मा, निवृत्तनिग्रहसङ्कल्पः सङ्कर्षणो देवं नारायणम् । व्यूहवासुदेवम् । वहति, प्रापयति । प्रभुर्व्यूहवासुदेवः परमात्मानं सर्वकारणभूतं परवासुदेवं प्रापयतीत्यर्थः । येत्वित्यादीनि नारायणीयवचनानि । - ...

(सा.सं.) मोक्षधर्मे पञ्चविंशतितमेऽध्याये - सत्त्वं वहतीत्यादि । शान्ति पर्वणि मोक्षधर्मे नारायणीये । सप्तति शततमेऽध्याये । येतु दग्धेन्धना इत्यादि । जयत्संहितायाम् - श्वेतद्वीपमित इति । शुद्धात्मा सत्त्वम्, शुद्धस्वरूपः सत्त्वगुणः - नारायणं, हरिम् । वहति, प्रापयति - प्रभुः, निरुद्धादि कार्यरूपो नारायणः - शुद्धात्मा, हेयप्रत्यनीकः - परमात्मानं सर्वकारणं परवासुदेवं वहति - प्रापयति - पुण्यपापरूपेन्धनस्य “तद्यथैषिकातूलमग्नौ” इत्युक्तविधया विद्या - ...

मूलं। तेषां वै (क्षेममध्वानां) ण्वमध्वानं गच्छतां द्विजसत्तम ॥ सर्वलोकतमोहन्ता आदित्यो द्वारमुच्यते ।
ज्वालामाली महातेजा येनेदं धार्यते जगत् ॥ आदित्यदग्ध सर्वाङ्गा अदृश्याः केनचित्कचित् । परमाण्वात्मभूताश्च
तं देवं प्रविशन्त्युत ॥ तस्मादपि विनिर्मुक्ता अनिरुद्धतनौ स्थिताः । मनोभूतास्ततो भूयः प्रद्युम्नं प्रविशन्त्युत ॥
प्रद्युम्नाच्च - ...

(सा.दी.) दग्धसंसाराग्नीन्धनपुण्यपापकर्माणः मूर्धन्यनाड्या निर्गताः - तेषां विष्णुलोकाध्वानं गच्छतां
द्वारमादित्यः - ज्वालामालीत्यादिः आदित्यस्य विशेषणम् । आदित्यदग्धेति - दग्धप्राकृताङ्गाः
अशरीरत्वाददृश्याः परमाणुरूपात्मस्वरूपमात्रावशिष्टाः तं देवमनिरुद्धं प्रविशन्ति - तस्मादपीत्यादि -
अनिरुद्धतनौ स्थिताः ते तस्मादपि विनिर्गताः मनो मात्रावशिष्टाः भूयः प्रद्युम्नं प्रविशन्ति । - ...

(सा.स्वा.) किञ्चित्प्रारब्धमात्रावशिष्टाः - मूर्धन्यनाड्या निर्गताः - तेषां क्षेममध्वानं विष्णुलोकाध्वानं
गच्छतां द्वारमादित्यः । ज्वालामालीत्यादि आदित्यस्य विशेषणम् । आदित्यदग्धप्राकृताङ्गाः अत
एवाशरीरत्वाददृश्याः परमाणुरूपात्मस्वरूपाः तं देवमनिरुद्धं प्रविशन्ति । अनिरुद्धतनौ स्थितास्ते
तस्माद्विनिर्गताः । मनो मात्रावशिष्टाः । ततो भूयः प्रद्युम्नं प्रविशन्ति । ततः प्रद्युम्नाच्च - ...

(सा.प्र.) विधूतपुण्यपापा इत्यर्थः - पुण्यपापविवर्जिता इति । बुद्धिपूर्वकपुण्यपापविवर्जिताः । यद्वा,
“आत्मनो वै शरीराणि बहूनि मनुजेश्वर - प्राप्य योगबलं कुर्यात्तैश्च सर्वा महीं चरेत् । भुञ्जीत विषयान्
कैश्चित् कैश्चिदुग्रं तपश्चरेत् - संहरेच्च पुनस्तानि सूर्यस्तेजो गणानि” इत्युक्तप्रकारेण निस्तीर्णप्रारब्धाः
पुण्यपापविवर्जिताः । विद्याविनाशितप्रारब्धव्यतिरिक्तपुण्यपापा इत्यर्थः - मनो भूता इत्यादि - ततः
अनिरुद्धान्मनोभूतास्सन्तः - मनस्तत्त्वस्य प्रद्युम्नाधिष्ठेयत्वात्प्रद्युम्नाधिष्ठेयत्वं प्राप्य, तं प्रविशन्तीत्यर्थः -
भूयः पुनः - अनन्तरमित्यर्थः - ...

(सा.वि.) आदित्यदग्धसर्वाङ्गाः, दग्धसर्वप्राकृताङ्गाः अतएवादृश्याः परमाणुभूताः स्वरूप
मात्रावशिष्टास्सन्तः तं देवमनिरुद्धं प्रविशन्ति । मनोभूताः, मनस्तत्त्वस्य प्रद्युम्नाधिष्ठेयत्वात्प्रद्युम्नाधिष्ठेयत्वं
प्राप्य प्रद्युम्नं प्रविशन्तीत्यर्थः - ...

(सा.सं.) निष्ठेन दग्धत्वाद्ये तु दग्धेन्धना इत्युक्तिः - क्षेममध्वानम् । क्षेमकरमर्चिरादिमार्गम् । येन
ज्वालामालिनः आदित्येन शोषणप्रकाशना दिना जगद्धार्यते एवं विद्यानिष्ठानां सर्वमङ्गमादित्यो दहतीति
दग्धेत्युक्तिः । अदृश्यत्वं तेषामशरीरत्वात् । परमाण्वात्मभूतत्वं परमाणुरूपात्मस्वरूपमात्रावशिष्टत्वम् । तं
देवम्, अहङ्काराधिष्ठितारमनिरुद्धं देवं प्रविशन्ति, देवसायुज्यं प्राप्नुवन्ति । एवं कश्चित्कालमनिरुद्धतनौ
स्थितास्सन्तः । तस्मादपि, अनिरुद्धादपि । मनोभूताः, मनो मात्रावशिष्टाः । मनोऽधिष्ठातृप्रद्युम्नलोके
“तत्संयुजो भवन्ति” इति प्रद्युम्नं प्रविशन्तीत्युक्तिः । ...

मूलं। विनिर्मुक्ता जीवं सङ्कर्षणं ततः। विशन्ति विप्रप्रवरास्सांख्ययोगाश्च तैस्सह ॥ ततस्त्रैगुण्यहीनास्ते परमात्मान मञ्जसा। प्रविशन्ति द्विजश्रेष्ठाः क्षेत्रज्ञं निर्गुणात्मकम् ॥ सर्वावासं वासुदेवं क्षेत्रज्ञं विद्धि तत्त्वतः। समाहित मनस्कास्तु नियतास्संहृतेन्द्रियाः ॥ ऐकान्त्य (एकान्त) भावोपगता वासुदेवं विशन्ति ते” इत्यादिकणा॥ महा भारतादि वचनं। श्वेतद्वीपमिति प्राप्य विश्वरूपधरं हरिम्॥ - ...

(सा.दी.) जीवं, जीवाधिष्ठितारं - विप्र प्रवराः, आत्मगुणपरिपूर्णश्रेष्ठाः - सांख्यनिष्ठाः - तैस्सह योगनिष्ठाश्च उभयेऽपि - निवृत्तधर्मनिष्ठानां मोक्षोपदेशात् - ततस्त्रैगुण्येति - सङ्कर्षणप्राप्त्यनन्तरमञ्जसा वासुदेवं परमात्मानं विशन्ति - सर्वावासत्वाद्वासुदेवं क्षेत्रज्ञमन्तर्यामिणं - नियताः, नियमयुक्ताः - विषयान्तरेभ्यस्संहृतेन्द्रियास्सन्तः अतो वासुदेवे ऐकान्त्यभावमुपगताः विशन्ति - इत्येतत्तत्त्वतो विद्धीति - श्वेतद्वीपमिति - इतः श्वेतद्वीपं प्राप्य - ...

(सा.स्वा.) विनिर्मुक्ताः जीवाधिष्ठितारं सङ्कर्षणम्। विप्रप्रवराः आत्मगुणपूर्णाः साङ्ख्यनिष्ठाः - तैस्सह, योगनिष्ठैस्सह। उभयेऽपि प्रविशन्ति। ततस्सङ्कर्षणं प्राप्त्यनन्तरमञ्जसा वासुदेवं परमात्मानं विशन्ति - सर्वा वासत्वात् वासुदेवम् - क्षेत्रज्ञम्, अन्तर्यामिणम्। नियताः, नियमयुक्ताः - विषयान्तरेभ्यस्संहृतेन्द्रियाः। समाहितमनस्काश्च अतः। वासुदेव एकान्तभावमुपगताः विशन्तीत्येतत्तत्त्वतो विद्धि - श्वेतद्वीपमिति। इतश्श्वेतद्वीपं प्राप्य। विश्वरूपधरं हरिम्, तत्रत्यं - ...

(सा.प्र.) जीवं सङ्कर्षणं, जीवाधिष्ठितारं सङ्कर्षणमित्यर्थः - एवं सङ्कर्षणं प्रविष्टानां तत्र प्रकृतिप्राकृत वर्गत्यागपूर्वकं परवासुदेवप्राप्तिमाह - ततस्त्रैगुण्यहीना इत्यादिना-मुक्तप्राप्त्यस्य निर्गुणजीवत्वमाशङ्क्याह - सर्वावासमिति। “इदं शरीरं कौन्तैय क्षेत्रमित्यभिधीयते - एतद्यो वेत्ति तं प्राहुः क्षेत्रज्ञमिति तद्विदः - क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि सर्वक्षेत्रेषु भारत ॥” इत्युक्तेर्भगवतोऽपि क्षेत्रज्ञत्वमित्यर्थः - ...

(सा.वि.) जीवं सङ्कर्षणं, जीवाभिमानिनं सङ्कर्षणमात्मगुणपरिपूर्णश्रेष्ठाः सांख्यनिष्ठाः तैस्सह योगनिष्ठाश्च वासुदेवं विशन्ति - अनन्तरं समाहितमनस्का नियताः नियमयुक्ताः विषयान्तरेभ्यस्संहृतेन्द्रियाः ततो वासुदेवे ऐकान्त्यभावोपपन्नास्त्वं क्षेत्रज्ञं, क्षेत्रज्ञशरीरकं सर्वावासं वासुदेवं परमकारणं विशन्तीति तत्त्वतो विद्धीत्यन्वयः

(सा.सं.) जीवं, जीवाधिष्ठितारम्। साङ्ख्ययोगाश्चेति च शब्दस्य सङ्कर्षणं च विशन्तीत्यन्वयः। “तल्लोके तत्संयुजो भवन्ति” इति तदर्थः। ये सांख्ययोगनिष्ठतया विप्रप्रवराः। साङ्ख्यं, ज्ञानयोगः। तथा विप्रप्रवराः, आत्मगुणपूर्णाः मधुविद्यानिष्ठाः। सङ्कर्षणप्राप्त्यनन्तरम्। वासुदेवं, परवासुदेवम्। स परवासुदेव एव सर्वक्षेत्र ज्ञान्तर्यामीति तत्त्वतो विद्धीति क्षेत्रज्ञं विद्धीत्युक्तम्। एकान्तभावोपगताः। अनन्यभोगास्सन्तः। क्षेत्रज्ञं वासुदेवं विशन्तीत्येतत्तत्त्वतो विद्धीति वान्वयः। श्वेतद्वीपमिति। इतश्श्वेतद्वीपं प्राप्य अनिरुद्धमासीदन्ति ॥-

मूलं। 'ततोऽनिरुद्धमासाद्य श्रीमत्क्षीरोदधौ हरिम्। ततः प्रद्युम्नमासाद्य देवं सर्वेश्वरेश्वरम् ॥ - ततश्सङ्कर्षणं दिव्यं भगवन्तं सनातनम्। अयमप्यपरो मार्गस्सदा ब्रह्मसुखैषिणाम् ॥ - परमैकान्तिसिद्धानां पञ्चकालरतात्मनाम्'"
என்றிப்புடைகளிலே ஜயத்சंहிதாடிகளிலும் "விஹ்வாதர்நாஹ்யூஹ் ப்ராய்ய வ்யூஹார்நாத்பர் - தஹ்வ வாஸுதேவாஹ்யம்
சூக்ஷ்ம் ப்ராய்யத இதி வதந்தி" என்று ச்ரீபாசுராநாதாஹிகரணத்திலும் சில அஹிகாரவிசேஷங்களைப் பற்றச்
சொல்லுகிற க்ரமமுக்திபக்ஷத்திலும் சத்யலோகாஹிகளிலிருந்து முக்த ராமவர்களுக்குமுள்ள
கதிவிசேஷாஹிகளிருக்கும் கட்டளைகளவ்வோ அஹிகாரிகளுக்கே ஜாதவ்ய மாதையாலிங்கவை
வகுத்துச் சொல்லுகை அபேகிதமன்று - ...

(சா.தீ.) அநிருஹ்மாசீதந்தி - தத: ப்ரடியும்த் ப்ராப்துவந்தி - ததஸ்சங்க்ஷ்ணம் - சதா ப்ரஹ்மசுஹீஷிணாம்,
சார்வகாலிகப்ரஹ்மானுஹ்வசுஹாபேகிணாம் - பர்மேகாந்திநசுத் தே சிஹ்வாசுத் - பஞ்சகாலரதாத்மநாம் முமுகூணாமயமபரோ
மோக்ஷமார்ப: - சத்யலோகாஹிகளில் இத்யாதி - "ப்ரஹ்மாணா சஹ தே" இத்யாஹிகளில் சொன்ன பக்ஷம் - அவ்வோ
அஹிகாரிகளுக்கே, ததத்வித்யாவிசேஷாஹிகாரிகளுக்கே - ஆகில் இவ் அர்ஹிராஹிகதியும் - ...

(சா.ஸ்வா.) ப்ராப்துவந்தி। தத: க்ஷீரோததூ அநிருஹ்மாசீதந்தி - தத: ப்ரடியும்த் தேவ்ம் சர்வேசுவரேசுவர்ம்,
ப்ரஹ்மாஹிநாமபீசுவர்ம்। ஆசீதந்தி - ததஸ்சங்க்ஷ்ணம் திவ்யம் ப்ரஹ்வந்தமாசீதந்தி। சத்யலோகாஹிகளில் இத
"ப்ரஹ்மாணா சஹ தே சர்வே சப்ராப்தே ப்ரதி சசுத்ரே। பர்ஸ்யாந்தே க்ருதாத்மாந: ப்ரவிசாந்தி பர்ம் பதம்" என்று சொல்லுகிற
அஹிகாரிகளுக்குமென்றபடி - க்ரமேண அன்றிக்கே அவ்யவதானேந பர்மபதகந்தாக்களுக்கு அர்ஹிராஹிமார்ப
மன்றிக்கே வேறு மார்பமில்லையென்று கருத்து - ஆனாலும் இவ் அர்ஹிராஹிகதி ஁பாசகனுக்கு ந்த்யம்
கிந்தநீயீயாகையாலே தத்க்ருதுந்யாதத்தாலேயவனுக்கே ந்த்யதீயன்றோ? ப்ரபந்நனுக்குமது ந்த்யம்
கிந்தநீயமென்னில் அப்போது கதிகிந்தீயும் ஁பாபாஹ்மாதையால் சாஹ்மோபாயத்துக்கு
சகூத்கர்த்வய்வஹ்ஜம் ப்ரஸஹ்ஜியாதோ? அது அஹ்ஜம் மன்றென்னில் இம் மார்பநிர்஁பண மில்விடத்தில்
வ்யர்த்மமாக - ...

(சா.பர்.) சத்யலோகாஹிதி - "ப்ரஹ்மாணா சஹ தே சர்வே சப்ராப்தே ப்ரதி சசுத்ரே - பர்ஸ்யாந்தே மஹாத்மாந: ப்ரவிசாந்தி பர்ம்
பதம்" இத்யாஹிபூக்தாநாம்த்யர்த: - தபாலோகவாசினஸ்சநகாஹ்யஸ்சாந்தானிகலோகதயா நிர்ஹிஸ்தகாரணவீகூண்
வாசினோ஁யோஹ்யாஸ்திதாசுதாஹிசஹ்வாத்: - நநு ந்த்யாணகதிவிசேஷபர்ரிபூர்நாநுஹ்வாநாமநுஸந்நாநஸ்ய
ப்ரகரணாஹ்யக்யஜ்ஜ்வவத்ப்ரபத்யஜ்ஜ்வாஹ்வாத்ப்ரபந்நாநா - ...

(சா.வி.) இப்புடைகளிலே, ஁ததஸ்தலேஷு - சத்யலோகாஹிகளிருந்து இத்யாதி சஹ்வதேந
தபாலோகவாசினஸ்சநகாஹ்யஸ்சாந்தானிகதயா நிர்ஹிஸ்தகாரணவீகூண் வாசினோ஁யோஹ்யாஸ்திதாசுத் க்ரஹிதா: - நநு
ந்த்யாணகதி விசேஷ பர்ரிபூர்ந ப்ரஹ்மானுஹ்வாநாம் பக்தேரிவ ப்ரபத்யஜ்ஜ்வா ஹ்வாத்ப்ரபந்நாநா ததநுஸந்நாந மநபேகிதமதி
தந்நிர்஁பணம் வ்யர்த்ம்த்யாசஹ்ஜ்ய ப்லார்தித்வாஹிகார சிஹ்வயர்த்ம் ந்த்யாணகதிப்ரகாரேண பர்ரிபூர்நாநுஹ்வ ப்ரதாந பர்யந்த
ப்ரஹ்வதீய ப்லப்ரதாந ப்ரகாரஸ்யோபாயதசாபா - ...

(சா.சம்.) தத: க்ஷீரோததீ ப்ராய்ய ப்ரடியும்த்மாசீதந்தி। ததஸ்சங்க்ஷ்ணம் ததசுத் சநாதநம் ப்ரஹ்வந்தம் பர்மாஸுதேவ
மாசீதந்தீத்யர்த:। சதேதி। சதாப்ரஹ்மானுஹ்வசுஹமபேகமாணாநாம்। விஹ்வேதி - வ்யூஹசஹ்வ: - ...

(सा.सं.) उक्तव्यूहत्रयपरः । अस्याधिकारिण उक्तगतिविशेषानुसन्धानं किं त्वेनोपयुज्यत इति शङ्कयामाह । गत्यनुसन्धानादिक^कणा इत्यादिना । आदिशब्देन निर्याणानुसन्धानं गृह्यते । ...

मूलं। आकையாலிங்கு समुदायज्ञानத்தாலும் இவனுக்கு அபேक्षிதசிद्धியுண்டு. “समीपं राजसिंहस्य रामस्य विदितात्मनः । सङ्कल्पहयसंयुक्तैर् यान्तीमिव - ...

(सा.दी.) ஆகையால் இत्यादि, उपायाङ्ग மல்லாமையால். समुदायज्ञानமாவது. तद्विषयस्थूलज्ञानम् - இவ்வளவாலும் ఫలాపేక్షే सिद्धிக்கும் - समीपं राजसिंहस्येति - राजसिंहस्य - परत्वத்தில் இல்லாத गुणம் - रामस्य समीपं सङ्कल्पा एव हयाः तत्संयुक्तैः - ...

(सा.स्वा.) कृत्स्नस्वरूपस्वभावங்களையும்வர்களுடைய சत्கார்விரோధங்களையும் மற்றும் मध्यवर्ति फलपर्वங்களையும் विशिष्य निरूपिक्क வேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஆகையால் இதி - ஆகையால், அङ्గமன்றிக்கே गतिचिन्तै फलपर्वविशेषानुसन्धान மாகையாலே - समुदायेति - विशेषाकारपरिज्ञान மில்லாவிட்டாலும் सामान्यकारेण फलपर्वेच्छैयே अधिकार மாகையால் विशिष्य निरूपियாவிட்டாலும் समुदाय ज्ञानोपयुक्तनिरूपणं पर्याप्तमेன்றபடி - ஆனாலும் उपायान्तर कालं இந்த மார்த்தாலே परमफल மடையக்கடவோமென்று गतिचिन्तैவேணுமோ? अत्यन्ताकिञ्चननाய் அत्यन्தபரதந்நான டாசன்தான் प्रधानफलियல்லாமையாலே स्वतन्त्रस्वामிதானே स्वार्थமாக फलத்தைத் தருமென்று निर्भरனாய் நிश्चिन्तனாயன்றோயிருக்க ப்ராப்தம்? வேறொரு చిన్తै வேண்டாவோ? என்ன பாரதந்யாదిக்களிநுந்தாலும் प्रेमपरवशतैயாலே स्वामிவிश्लेषं सहிக்கமாட்டாமல் प्रेमपरीवाहமாக పురుషార్థత్వరార్థ స్వత एव गतिचिन्तै வருமென்று दृष्टान्तमुखेन समर्थிக்கிறார் - समीपमिति - राजसिंहस्य, स्वत एव पुरुषार्थप्रापणशक्तस्य रामस्य - गुणवत्तया भोग्यतया विश्लेषानर्हस्य - विदितात्मनः, सर्वज्ञस्य - आश्रितसंरक्षणशीलमात्मानं विदुषो वा । समीपं, - ...

(सा.प्र.) एवं तर्ह्यर्चिरादिमार्गे प्रमाणप्रतिपन्नकृत्स्नभोगा मुक्तौ भोगप्रकारविशेषाश्च विशिष्य वक्तव्या इत्यत्राह - आकையால் இதி। अधिकारस्य पुरुषार्थत्वस्य चैतावतापि सिद्धेस्तदर्थमेव च तेषां ज्ञातव्यत्वादित्यर्थः। இங்கு, ப்ரகృதார்ச்சிராதி गतिविशेषादावित्यर्थः। नन्वेवं गत्यनुसन्धानस्य सप्रयोजनत्वेऽपि तादृशप्रयोजनापेक्षाभावे तस्य नित्यमनुसन्धेयत्वं न सिद्ध्येदित्यत्र निरुपाधिकशेषभूतस्यात्यर्थ प्रियस्वामि समीपप्रवृत्तेरेवोचितत्वात्कर्मणा तत्प्रतिबन्धेऽपि तत्प्राप्तेरभिलषणीयत्वात्तदभिलाषवर्धकत्वेन गतिविशेषादीनां नित्यमनुसन्धेयत्वसिद्धिरित्यभिप्रेत्य गत्यनुसन्धाननिदर्शनमाह - समीपं राजसिंह स्येत्यादिना

(सा.वि.) भोगप्रकारा मुक्तौ भोगप्रकाराश्च विशिष्य वक्तव्या इत्यत्राह - आकையால் இதி। समुदायज्ञानं, सामान्यकारेण ज्ञानम्। तावतापि फलार्थित्वसिद्धिर्भवतीति भावः। सङ्कल्पाः त्वरातिशयेन कदा कदेति -

(सा.सं.) उपायाङ्गत्वाभावे स्वयं प्रयोजनत्वं वाच्यम्। तत्त्वमस्य तु इत्यत्र दृष्टान्तेनाह - பின்பு இत्यादिना - ஆகையால், स्वयं प्रयोजनत्वात् - उपायाङ्गत्वे हि संयगेव ज्ञायत इति भावः - प्रकृतिबन्ध दुःखितस्य शुद्धान्तसिद्धान्तिनः - उपायानङ्गेऽपि गत्यनुसन्धाने रागविशेषः प्रेरकः (जात्या) मनोवृत्तिरेवात्र प्रमाणं निदर्शनं चेत्याह - समीपमिति। ...

மூலம்। மனாரத்யை:” என்னும்படி பிராட்டியிருந்த விருப்பு இவனுடைய கத்யனுஸந்தானத்துக்கு நிர்தர்ஸனம் - நடை பெறவங்கிப்பகலொளி நாளுந்தராயண மாண்டிடைவருகாத்திரவி ...

(சா.தி.) மனாரத்யை: - யாந்திமிவ ஸ்திதாம் என்கை.

இனி அதிவாஹிக்ரமேண சத்ஹிக்கப்படும் அர்ச்சிராதிமார்த்தத் தைக்காட்டுகிறார் பாட்டால். நடைபெற இத்யாதி - நடைபெற, அர்ச்சிராதிமார்த்தத்தில் நடைபெற்ற மாத்ரத்திலே. அங்கி, அக்ஷி - அர்ச்சிர்வத்யைன்றபடி. பகல், திவஸம் - ஒளிநாள், பூர்வபக்ஷம் - உத்தராயணம் - ஆண்டு, சந்த்ஸர்ம் - இடைவரு, ...

(சா.ஸ்வ.) சங்ங்லப: நிஸ்ய ஏவதானிமேவ மயா தத்சமீபே கந்தவ்யமிதி நிஸ்ய ஏவ ஹய: , அஸவ: । தத்சயுத்யைர்மனாரத்யை: - மனாரத்யை: பரமஹிபயுத்தஹ பர்வத்யை: - த ஏவ ரத்யை: - த்யைந்திம் கத்யந்திமிவத்யை: - அத்யந்தபர தந்யையான பிராட்டி ப்ரேமமுள்ளடங்காதே ஸ்வயமேவ ஸ்வாமிசமீபகமனத்தை மனாரத்யைக்கிறாப் போலே இவ் அதிகாரியும் கதிசிந்தை பண்ணுகிறதென்று கருத்து - ...

இப்படி இவ் அதிகாரத்திலே ஸூக்ஷ்மஸரீரம் வித்யாவஸூகதபகவத்சங்ங்லபத்தாலே கதிமாத்ராத்யைமாக ஸ்தாபிதமென்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது அர்ச்சிராதிமார்த்தத்திலே ப்ரோகவிஸேஷம்சொல்லுகிறது விருதித்யாதோ? ப்ரோகமுண்டாகிலதிலே தானே அத்யாஸக்தனாய் ததுபரி கந்துமனித்யைவாகானோ? என்ன கர்மஹிபப்ரோகமன்றிக்கே வித்யாமாஹாத்யைத்தாலே அநுபத்யைகஹிபநுபவபூர்வகமர்ச்சிராதி கமன்கூடுமென்கிறார் - நடைபெற இத்யை - நடைபெற, ஸூக்ஷ்மஸரீரத்தோடே நடைபெற்றமாத்ரத்யைத்திலே - கமனகாலத்திலே என்றபடி - அங்கி, அக்ஷி: - அர்ச்சிர்வத்யைன்றபடி - பகல், திவா - ஒளிநாள், ப்ரகாஸயுத்ததிநங்கள், ஸூக்ஷ்மபக்ஷமென்றபடி - உத்தராயணம், ஸ்பஸ்தம் - ஆண்டு, சந்த்ஸர்ம் - இடைவரும், “சந்த்ஸராதித்யை” என்று சொல்லச் செய்தேயும் ந்யாயத்தாலே மத்யைவரும் - காற்று, வாயு - இரவி, ஸூர்யன் - ...

(சா.ப்ர.) ஸ்ரீஸூத்ராதிநாஸுஸேன கத்யனுஸந்தானாத்யைத் த்ரமிதகாஹயா சங்ங்ஹிதி । நடைபெற வங்கி - இத்யைதிநா । நடைபெற - ஸரீராத்நிர்ஸத்யை கத்யதி சதி - அங்கி அக்ஷி: । பகல் திவா । ஒளிநாள் க்யோத்யைநாயுத்ததி । தினாநி । ஸூக்ஷ்மபக்ஷ இத்யை: ஆண்டு - சந்த்ஸர்: - இடைவரு காத்து அவகாஸேஷாகத்யைநு வாயு: -

(சா.வி.) நாத்ரபாஸிவிஸயேத்யைவிஸேஸாத்யைரேவ ஹயைுத்யைர்மனாரத்யை: ப்ரீதிவிஸேஸைரேவ ரத்யை: ராமஸ்ய சமீபம் யாந்திமிவதி ஸிஸ்தாஸிஸ்தரூபக சங்ங்ஹித்ரேகா தயா ஸர்வதா தத்ரபாஸி பாவநா ஹிதி । தத்ரத்யைதித்யைமிதி பாவ: । சீதாதயா வித்யமானாவஸ்தானம் ।

கதிப்ரகாரம் காஹயா சங்ங்ஹிதி । நடைபெற இத்யை । கதிநாஸை சதி । அங்கி அக்ஷி: । பகல் - திவஸ: ஒளிநாள் - க்யோத்யைநாதிவஸா: । உத்தராயணம் । ஆண்டு சந்த்ஸர்ம் । இடை அந்தராலே । வரு அகத்யைநு । காத்து வாயு: । ரவி ...

(சா.ச.) ஏவ் நிர்ஸத்யை ப்ரபத்ரஸ்ய “அத்யைவமமராஸ்தத்ர ஸஹ திவ்யாப்ஸரோகை: - ஸோபஹாரா ப்ரஹ்ஸேண ப்ரத்யுத்ரத்யைந்யுபாகதம் - அர்ச்சிராதித்யையா த்யை தத்ர தத்ராத்யைஸூர்: - அதித்யை லோகானப்யைதி வைகுண்ம் வீதகத்யைஸ:” இத்யைத்யைவித்யையுத்த கதிவிஸேஷம் காஹயா சங்ங்ஹிதி - நடைபெறவங்கி இத்யை - கதிநாஸை சதி மூர்ஹ்யநாட்யை நிர்ஸத்யை கத்யதி சதி - அக்ஷிர்திவா - க்யோத்யைநாயுத்ததிவஸாநி பூர்வபக்ஷ இத்யை: । உத்தராயணம் சந்த்ஸர்: - அந்தராலே அகத்யைநு வாயு: ரவி: - ...

மூல் | யிரவின் பதி மின் வருணன், குடையுடை வா(னவர்)னோர் கோமான் பிரசாபதி யென்றிவரால், இடையிடைபோகங்கெய்தியெழிற்பத மேறுவரே ||28||

(சா.தி.) ஆதித்யாதுர்வ் மத்யேநிற்கும் - காற்று, வாயு - இரவி, ரவி:, ஆதித்யன் - இரவின் பதி, ராத்திரகு பதியான சந்த்ரன் - மின், வீதுதன். வருணன் - குடையுடை, சத்ரவிசிஷ்டனான் - வானோர்கோமான், தேவந்த்ரன் - ப்ராபதியென்கிற இவ் ஆதிவாஹிகரால் மத்யே மத்யே சத்காரங்களைப் பெற்று எழில் பதம். ஸோமையையுடைய அர்ச்சிராதிபதத்தை ஆரோஹிக்கப்பெறுவரென்கை ||28||

இவ் அர்ச்சிராதிபதிபூர்வகபகவத்ப்ராசியை ஸ்வானுஸந்தானதவாரா தர்சிப்பிக்கிறார் - ...

(சா.ஸா.) இரவின் பதி, ராத்திரபதி - சந்த்ரனென்றபடி - மின், வீதுது. வருணன், ஸ்பஹ் குடையுடை, ஸர்வலோகாதிபத்யம் தோன்றும்படி தத்விஹமான சத்ரத்தையுடையவனான் - வானோர் கோமான், தேவநாயகனான் இந்த்ரன் - ப்ரசாபதி, ப்ராபதி - என்றிவராலிடையிடை, மத்யே மத்யே கர்ம஫ல மன்றிக்கே ஆநுஷங்கி மாகவந்த - போகங்கெய்தி, ப்ரோகங்கெய்தைந்து - எழில், ஸோமாயுத்தமான - பதம், அர்ச்சிராதிபதபரம்பரையே - உத்ரோத்ரோத்ரமுகூஷபதத்தை - ஸர்வோக்ஷபரமபதத்தை என்றவுமாம் - பெறுவரே, ஆரோஹணம் பண்ணுவரென்றபடி - உத்ரோத்ரமுகூஷமாகையாலே ஆந்தராலிகப்ரோகத்திலே அத்யாஸக்தனாய் ப்ரதிஸ்திதனாகானென்று கருத்து ||28||

இப்படி அர்ச்சிராதிமார்பகமன் பुरुஷார்த்தரூப மென்று சொன்னது கூடுமோ? ஆதபா ஸந்தஸ்புருஷச்சாபானுபூதிந்யாயத்தாலே ஸம்ஸாரதஸ்யில் து:ஃரஹிதனான் அதிகாரிக்கிது பुरुஷார்த்தமா(கக்கொள்ளக்கூடுமோ) காத்தென்னக்கூடுமோ? என்கிற ஸங்காவாரணார்த்தம் ஸம்ஸாரது:ஃர ஸ்வபாவத்தையும் ப்ராகூதபுருஷார்த்தத்தையும் ப்ரத்யக்ஷமாகக்கண்டு முக்தனுடைய அநுஸந்தானாத்மக ஸலோகத்தாலே உபபாதிக்கிறார் - ...

(சா.ப்ரா.) ஸூர்ய: இரவின் பதி, ராத்யாதிபதிசந்த்ர: - மின், வீதுது | குடையுடைவானோர்கோமான், த்ரையோக்யாதிபத்யஸூக்சத்ரவான் தேவாதிபதிந்த்ர: - யத்வா ஸர்வோம் வரப்ரதாதா தேவந்த்ர: - என்றிவரால், இத்யேதீ: - இடையிடை போகங்கெய்தி, மத்யே மத்யே தத்கூதஸ்பர்யயாப்ரோகாந்ப்ராப்ய - எழில் பதம், “அத்யகர்நலதீபம் தத்ஸ்தானம் விஷ்ணோர்மஹாத்மந:” இத்யுத்தம் தேதிப்யமானம் பரமபதம் - ஏறுவரே, ஆரோஹந்தி ||28||

யதா நரகமார்பச்ய து:ஃகூ஫லத்வம் ததா தூமாதிமார்பச்யாபி து:ஃகூ஫லத்வமிதி - ...

(சா.வி.) ரவி:, இரவின், ராத்ரே: பதிசந்த்ர: | மின், வீதுது | வருணன், வரண: | குடையுடை, சத்ரவான் | வானோர் கோமான், தேவநாம் ஸ்வாமீந்த்ர: | ப்ரிசாபதி, ப்ராபதி: - என்றிவரால், இத்யேதீ: | இடையிடை, மத்யே மத்யே - போகங்கள், ப்ரோகான் - எய்தி, ப்ராப்ய - எழில்பதம், ஸமூத்ரம் பரமபதம் - ஏறுவரே, ஆரோஹந்த்யேவ ||28||

(சா.ஸ.) ராத்திரபதிசந்த்ர: வீதுதுவரண: சத்ரவான் தேவநாம் நித்யந்தா சேந்த்ர: ப்ராபதிசத்ர: | என்றிவரால் இத்யாதி | இத்யேதீர்மத்யே மத்யே ப்ரோகான் ப்ராப்ய தைஜிஷ்பதமாரோஹந்த்யேவெத்யர்த்த: ||28||

ஸர்வேஸ்வரஸ்வயமேவ ஸ்வர்நரகபரிஹ்ரணஸமபிபகதத்ரான்தீர்சேதநான் கேநசித்வயாஜே - ...

(சா.தீ.) பிதृபதேதி - பித்யானம், ஸ்வர்கமார்பமான தூமாதிமார்பம் - பித்யானமாகிற் றதீயந்நம் - பூட்டைக்குண்டிகை. அதிரோஹ மென்ன அவரோஹ மென்ன - எதரூபபரிஹ்நங்களாலும் நிரயபதவியில் நிரந்தரமாகப் போகை வருகையாகிற் றபரியங்களாலும் - அதிபத பரிஶ்ரான்தீந் ந:, மிகவுமிளைத்த நம்மை - ...

(सा.प्र.) दर्शयन्नर्चिरादिमार्गस्यातिविलक्षणफलप्राप्तिहेतुत्वमाह - पितृपथेत्यादिना । “प्राप्यान्तम् कर्मणस्तस्य यत्किञ्चेह करोत्ययम् - तस्मात् लोकात्पुनरेत्य अस्मै लोकाय कर्मणे - एष सोमो राजा तद्देवाना मन्नं देवा भक्षयन्ति - तत्र यावत्संपातमुषित्वा अथैतमेवाध्वानं पुनः पुनर्निवर्तन्ते यथेतमाकाशम्” इत्युक्तरीत्या स्वानुष्ठितकर्मफलभोगार्थं तस्य क्षये पुनस्तत्साधनानुष्ठानार्थं च पुनः पुनरारोहावरोहविषयत्वेन घटीयन्त्र कल्पधूमादिमार्गसञ्चारेण मध्ये मध्ये वासनावशात्प्राप्तनिषिद्धानुष्ठानफलभोगाय निरयेभ्योऽप्यतिक्रूरतम मार्गसञ्चारेण च - ” अनेकजन्मसाहस्रीं संसारपदवीं ब्रजन् - मोहश्चमेम् - ...

(सा.वि.) पितृपथेति - पितृपथः, धूमादिमार्ग एव - घटीयन्त्रः, जलोद्धरणार्थं दण्डकाष्ठाधारभूत सोपानविशिष्टदारुयन्त्रविशेषः - धूमादिमार्गस्य “प्राप्यातं कर्मणस्तस्य यत्किञ्चेह करोत्ययम् - अस्माँल्लोकात्पुनरेत्य अस्मै लोकाय कर्मण” इति पुनरावृत्तिहेतुत्वाद्वटीयन्त्रत्वरूपणम् । तस्यारोहावरोहपरिभ्रमैः, आरोहणावरोहणपरिभ्रमणैः । निरन्तरैः, अविच्छिन्नैः । निरयपदवीयातायातक्रमैः, नरकमार्गगमनागमनक्रमैश्च - अधिगतपरिश्रान्तीन्, - ...

(सा.सं.) प्रपन्नः आज्ञाधरैरातिवाहिकैः स्वसमीपं प्रापय्य स्वानुभवानन्द निर्भरान्करोतीत्याह - पितृपथेति । पितृयानमार्ग इत्यर्थः । धूमराय्यपरपक्षदक्षिणायन पितृलोकाकाशचन्द्रक्रमेण स्वर्गारोहणमार्गो यस्य पितृयानमार्गः । जलोद्धरणसाधनयन्त्रविशेषो घटीयन्त्रः । तत्र यथा आरोहन्त्यवरोहन्ति च तत्तुल्यपरिश्रमणैः । किञ्च निरयस्य, रौरवादेः । पदव्यां निरन्तरैः - अनवरतं क्रियमाणैः । गतागतरूपैस्सञ्चारैः प्राप्तपरिश्रमान् ।

मूलं। नाज्ञाधरैरतिवाह्य नः सुखयति निजच्छायादायी स्वयं ...

(सा.दी.) स्वयमेव - आज्ञाधरेः आज्ञानुवर्तिभिरातिवाहिकैः पुरुषैः - अतिवाह्य सत्कारपूर्वकमाक
लीलाविभूतिः कलकली. हरिचन्दनः, हरिचन्दनसदृशं भगवान् - यद्वा, हरिचन्दनं चन्दनम् ।
निजच्छायादायी, स्वपादच्छायां दत्वा यावत्कालम्, ...

(सा.स्वा.) अस्मान् आज्ञाधरैः, अर्चिरादिदेवतैरतिवाह्य - तत्र तत्र सत्कारपूर्वकं संसारपदवीसञ्चारं विनिवर्त्य
समीचीनं पन्थानं प्रापय्य । हरिः । सकलतापहरत्वात् हरिः । स एव हरिचन्दन इति वा । रूपकालङ्कारः -
स्वयमेव निजच्छायादायी सन्, “वासुदेवतरुच्छाया नातिशीता न घर्मदा” इत्युक्तप्रकारेण दुःखनिवृत्तिं
कुर्वन् । सुखयति, “एव ह्येवानन्दयाति” इत्युक्तप्रकारेण निरतिशयानन्दमपि ददाति । इतरे वृक्षाः लोके
स्वच्छायया सन्तापजनित दुःखनिवृत्तिमात्रं कुर्वन्ति । चन्दनवृक्षस्तु श्रममपि निवर्त्य सौगन्ध्यादि प्रदानादिना
सुखमपि करोतीति चन्दनत्वेन रूपणम् । स्वयमित्यनेन - ...

(सा.प्र.) प्रयात' इत्युक्तरीत्या प्राप्तपरिश्रमान् प्रपन्नानातिवाहिकैरर्चापूर्वकमतिवाह्य प्रकृत्यतिक्रमणपूर्वकं
परमपदं प्रापय्य - निजच्छायाम्, स्वकान्तिम् । परमसाम्यं प्रदायनिरतिशयसुखैकहेतुत्वाद्धरिचन्दनकल्पो
भगवान् सुखयतीत्यर्थः - यथा लोके निरन्तरघटीयन्त्रारोहावरोहणेन निरन्तरं पदवीषु यातायातैश्चाति श्रान्तान्
गन्तुमशक्तान् (निजच्छायायां पतितान् हरिचन्दनसुखयति तथेति दृष्टान्तो ध्वन्यते) उद्धृत्यच्छायामानीय
चन्दन कर्पूरादिभिस्सुखयन्ति - ...

(सा.वि.) प्राप्तश्रमान् । नः अस्मान् - आज्ञाधरैः, अर्चिराद्यभिमानिभिरतिवाह्य प्रकृत्यतिक्रमणपूर्वकं स्वदेशं
प्राप्य हरिरेव हरिचन्दनः देवलोकस्थितवृक्षविशेषः - निजच्छायादायी, स्वसाम्यं प्रदास्यन् - अनातपदायीति
गम्यते - सुखयति, दायीत्यत्र भविष्यदाधवर्ण्ययोर्णिनिरिति भविष्यति निणिप्रत्ययः - “आपोयुक्तिण् कृतोः”
इति युगागमः - यथानवरतमार्गसञ्चारश्रान्तं नानाविध - ...

(सा.सं.) स्वयं, स्वयमेव । केनचिद्व्याजेनेति शेषः । आज्ञाधरैः, आतिवाहिकपुरुषैः, अतिवाह्य, स्वपदं
प्रापय्य - छायादाष्टान्तिके शोभानिजसाम्यदायी हरिरूपश्चन्दनः - ...

मूलं। हरिचन्दनः ॥४६॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे गतिचिन्तनाधिकार एकविंशः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

(सा.दी.) सुखयति, निजकैङ्कर्य साम्राज्यसुखं प्रापयति ॥४६॥

इति श्रीसारदीपिकायां गतिचिन्तनाधिकार एकविंशः ॥

(सा.स्वा.) न पुरुषान्तर मुखेन । न वा सोपाधिकतया - किन्तु स्वत एवेति गम्यते ॥४६॥

इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यां गतिचिन्तनाधिकार एकविंशः ॥

(सा.प्र.) तथेति दृष्टान्तो ध्वन्यते ॥४७॥

इति श्रीसारप्रकाशिकायां गतिचिन्तनाधिकार एकविंशः ॥

(सा.वि.) पुष्पफलाद्याश्रयो वृक्षः स्वच्छायया सुखयति तद्वदिति भावः ॥४६॥

इति श्रीसरविवरिण्यां गतिचिन्तनाधिकार एकविंशः ॥

(सा.सं.) हरिचन्दन इति कल्पवृक्षः - सुखयति, आनन्दनिर्भरान् करोति ॥४६॥

इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्गहे गतिचिन्तनाधिकार एकविंशः ॥

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारः ॥

मू - वितमसि -

सा. दी -- अर्चिरादिकया गत्या प्राप्तस्यास्य परम्पदम् । परिपूर्णपरब्रह्मानुभवोऽयं निरूप्यते ॥ -

सा. स्वा - இப்படி पूर्वाधिकாரத்தில் देशविशेषவிशिष्टब्रह्मानुभवरूपपुरुषार्थम् अर्चिरादिगति प्राप्यमेன்றும் சொன்னது கூடுமோ? 'कार्यं बादरिरस्य गत्युपपत्तेः विशेषितत्वाच्च सामीयात्तु तद्वयपदेशः कार्यात्यये तदध्यक्षेण सहातः परमभिधानात् स्मृतेश्च' इत्यादिसूत्रங்களாலே कार्यभूतहिरण्यगर्भरूपब्रह्माவுக்கே अर्चिरादिगतिप्राप्यत्वं சொல்லுகையாலே परब्रह्मத்துக்கு अर्चिरादिगतिप्राप्यत्वं சொல்லக் கூடுமோ? पूर्वोत्तरसूत्रங்கள் पूर्वपक्षसूत्रங்களாகையாலே उत्तरेषां सिद्धान्तसूत्रत्वौचित्येन 'परं जैमिनिर्मुख्यत्वात्' इत्यादि सिद्धान्तसूत्रेण निर्गुणं ब्रह्म निराकृत्य प्रकृत्युत्तीर्ण शुद्धसत्त्वमयदेशविशेषवर्ति परब्रह्माभिधानस्य भगवत एवार्चिरादिगतिप्राप्यत्वाभिधानेन उक्तार्थविरोधमिलेयென்னிலானாலும் ब्रह्मानुभवमे पुरुषार्थमाकையாலே अतु उपासनदशैयிலे तானே सिद्धிக்கையாலே तदर्थं देशविशेषगतिव्यर्थेयன்றோ? उपासनदशैयில் இங்கு வரும் अनुभवं परिपूर्णब्रह्मगोचरமல்லாமையாலே परिपूर्णब्रह्मानुभवमे पुरुषार्थमाकையாலது कृत्स्नाविद्यानिवृत्तिसाध्यमाकையால் कृत्स्नविद्यानिवृत्तिगतिशास्त्रबलத்தாலே देशविशेषத்திலே சென்றால் सिद्धிக்கையாலே तदर्थं गतियुपपन्नैயென்னிலானாலும் परिपूर्णब्रह्मानुभवமாவது विभुवாயிருக்கிற विशेष्य ब्रह्मस्वरूप मात्रानुभवமோ? विभूतिगुणविशिष्ट ब्रह्मानुभवमோ? आद्यத்தில் निर्विशेष ब्रह्मानुभवं प्रसङ्गிக்கும். अन्त्यपक्षத்தில் तृणलोष्टाद्यनुभवं போலே भोग्यतागोचरமல்லாத अनुभवமாகில் पुरुषार्थरूपत्वं கூடாது- भोग्यतया सर्वविशिष्टब्रह्मानुभव मेன்னில் ब्रह्मस्वरूपத்துக்கு भोग्यतैயில் प्रमाणமுண்டோ? आनन्दादिश्रुतियினாலே ब्रह्मस्वरूपं भोग्यமானாலும் तदनुबन्धिगुणविभूत्यादிகளுக்கு भोग्यतैயெங்ஙனே? ब्रह्मस्वरूपगुणविग्रहादிகள் भोग्यங்களானாலும் लीलाविभूति -

सा. प्र - एवमर्चिरादिमार्गेण गतेन प्राप्यं सर्वविधकैङ्कर्यपर्यन्तं परिपूर्णानुभवं -

सा. वि - एवमर्चिरादिमार्गेण गतस्य प्राप्यं सर्वविधकैङ्कर्यपर्यन्तपरिपूर्णानुभवं -

सा. सं - अथार्चिरादिना परमपदं प्राप्तस्य परिपूर्णब्रह्मानुभवप्रकारं वक्तुमधिकारान्तर -

சா.தி-இப்படி பரமபதபிராப்த்யநந்தரம் இவன் பெறும் ஸ்ரேய: பரம்பரையைக்காட்டுகிறார்.வீதமஸீதி -
வீதமஸி பதே, 'தமஸ: பரஸ்தாத்' என்று சொன்ன அபிரகூதபரமபதே நானாவீதாஸ்சர்யேஸ்வர்ய -

सा. प्र - दर्शयन् अधिकारार्थं सङ्गृह्याह - वितमसि पद इत्यादिना - 'तमस्त्वज्ञानजं विद्धि मोहनं सर्वदिहिनाम् । प्रमादालस्य निद्राभिस्तन्निबध्नाति भारत' इत्यादिष्वज्ञानहेतुतयावगत तमोगुणशून्ये पदे - आतिवाहिकैर्नानाविधैश्वर्यविशिष्टं श्रियःपतिं प्राप्तः -

सा. वि - दर्शयन् श्लोकेन सङ्गृह्णाति - वितमसि पद इति - वितमसि, तमोगुणरहिते शुद्धसत्त्वमये - पदे,
परमपदे - सचिवगमितः, आतिवाहिकैः क्रमेण सत्कारपूर्वकं प्रापितस्सन् विचित्र -

सा. सं - मवसरसङ्गत्या आरभमाणः प्रतिपाद्यं सङ्गृह्णाति - वितमसीति-अयं सचिवैरातिवाहिकैः परमपदं प्रापितस्सन् । 'तमसस्तु पारे' इत्युक्ते तमोविवर्जितस्थाने - विचित्रविभूतिकम् -

मू-सचिवगमितस्सम्पद्याविर्भवत्सहजाकृतिः । स्फुटतदपृथक्सिद्धिस्सिध्यद्गुणाष्टकतत्फलो भजति -

सा. दी - विशिष्टं श्रियः पतिम् । सचिवैरातिवाहिकैः प्रापितोऽमात्मा - तं परंब्रह्मभूतं सम्पद्य, प्राप्य । आविर्भवन्तः सहजा आकृतयः आकाराः सार्वज्ञादयो यस्य सः । स्फुटा प्रत्यक्षिता स्वस्य परमात्मनोऽपृथक्सिद्धिर्येन सः । सिद्ध्यद्गुणाष्टकम्, अपहतपाप्मत्वं, विजरत्वम्, विमृत्युत्वम्, विशोकत्वम्, विजिघत्सत्वम्, अपिपासत्वम्, सत्यकामत्वं, सत्यसङ्कल्पत्वम् । तत्फलं तस्य गुणाष्टकस्यफलं -

सा. स्वा - लीलाभोगहेतुविभूतिविशिष्टतया प्रतिपन्नम् । लक्ष्मीकान्तम्, 'ह्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यौ' इत्युत्तरानुवाके लक्ष्मीनायकत्वेन प्रसिद्धम् - कान्तशब्देन लक्ष्म्या अपि स्वयंवरणयोग्यतया कैमुत्येनेतरान् प्रतिभोग्यतमत्वं व्यज्यते - अनेन लीलाविभूत्यन्तर्गतकार्यब्रह्मव्यावृत्तिः - निर्गुणब्रह्मणस्तुच्छता च द्योत्यते - सचिवगमितः । तस्य देवा असन्वशे । सर्वेऽस्मै देवा बलिमावहन्ति 'इत्यादिभिरुक्त सचिवरूपाचिरादिदेवैर्गमितः, प्रापितः - मुक्त इति विशेष्य पद मध्याहार्यम् । 'अनेन कार्यं बादरिरस्य गत्युपपत्तेः' इत्यधिकरणार्थ उक्तः - संपद्य, 'परं ज्योतिरुपसम्पद्य स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यते । स उत्तमः पुरुषः' इति वाक्योक्तरीत्या पुरुषोत्तमं श्रियः पतिं परंब्रह्म सम्पद्य प्राप्य । निश्शेषाविद्यानिवर्तनेन आविर्भवत्सहजाकृतिः, आविर्भवन्ति सहजा न त्वागन्तुका आकृतियस्य सः । अनेन 'संपद्याविर्भावस्स्वेनशब्दात्' इत्यधिकरणसिद्धस्वस्वरूपाविर्भाव उक्तः - स्फुटतदपृथक्सिद्धिः - स्फुटा, प्रत्यक्षिता - तेन, ब्रह्मणा । अपृथक्सिद्धिः, पृथग्व्यपदेशानर्हसंश्लेषविश्लेषो यस्य सः । अनेनाविभागेन दृष्टत्वादित्यधिकरणार्थ उक्तः - सिद्ध्यद्गुणाष्टकतत्फलः, सिद्ध्यन्ति गुणाष्टकानि प्रकरणे ब्रह्मसंबन्धितया श्रुतानि अपहतपाप्मत्वादीनि तत्फलानि च 'स एकधा भवति । त्रिधा भवति - सङ्कल्पादेवास्य पितरस्समुत्तिष्ठन्ति - जक्षन्क्रीडन्रममाण' इत्यादिभिरुक्ताः सङ्कल्पादेव मातापित्रादि-सृष्टिसशरीरत्वादिरूपफलपर्वविशेषो यस्य सः । अत्र गुणाष्टकेत्यनेन --

सा. प्र - प्रपन्न आविर्भूत स्वाभाविकाकारतयापहतपाप्मत्वादिगुणाष्टकं स्वस्य भगवदपृथक्सिद्धिविशेषणत्वं च साक्षात्कृत्य तदुभयसाक्षात्कारफलं भगवत्कैङ्कर्यमपि कृत्वा तेन प्रियमाणस्य -

सा. वि - विभूतिकम् आश्चर्याविहलीलाभोगविभूतियुक्तम् - लक्ष्मीकान्तं संपद्य, प्राप्य - 'सम्पद्याविर्भावस्स्वेन शब्दात्' इत्यधिकरणोक्तरीत्या आविर्भवत्सहजाकृतिः, आविर्भूत देवादिशरीरव्यावृत्तस्यासाधारणज्ञानानन्दाकारः, स्फुटतदपृथक्सिद्धिः प्रत्यक्षभूत परमात्मा पृथग्भावः प्रत्यक्षितशरीरशरीरिभाव इत्यर्थः - सिद्ध्यद्गुणाष्टकतत्फलः, सिध्यदभिव्यक्तं गुणाष्टकं 'अपहतपाप्माविजरो विमृत्युर्विशोको विजिघत्सोऽपिपासस्सत्यकामस्सत्यसङ्कल्प' इति प्रजापतिवाक्योक्तं गुणाष्टकं -

सा. सं - अत्यद्भुतैश्वर्ययुक्तम् । श्रियाविशिष्टम् । संपद्य, समीपतः प्राप्य । आविर्भवत्सहजाकृतिः, असङ्कुचितविकासवत्स्वरूपानुबन्धि धर्मभूतज्ञानरूपाकारः - स्फुटतदपृथक्सिद्धिः, तेन परमात्मना सह प्रत्यक्षितशरीरात्मभावसंबन्धः । सिध्यदिति, प्रादुर्भूतापहतपाप्मत्वादि --

மூ - परमं साम्यं भोगे निवृत्तिकथोज्झितम् ॥ ४७ ॥

சா.தி - भगवत्सर्वविधकैङ्कर्यं यस्य सः । भोगे, “सोऽश्नुते सर्वान्कामान् सह ब्रह्मणा विपश्चिता” इत्युक्ते परिपूर्णब्रह्मानुभवरूपे । निवृत्तिकथोज्झितम्, पुनरावृत्ति प्रसङ्गरहितं ब्रह्मणा परमं साम्यं प्राप्नोति । “तथा विद्वान् पुण्यपापे विधूय निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति” इत्युक्ते: என்கை ॥ ४७ ॥

இனி परिपूर्णब्रह्मानुभव மிருக்கும்படியையருளிச் செய்யக் கோலி முந்த தடா-

சா. स्वा - ब्राह्मेण जैमिनिरूपन्यासादिभ्यः - चितितन्मात्रेण तदात्मकत्वादित्यौडुलोमिः - एवमप्युपन्यासात्पूर्वभावादविरोधं बादरायण ‘इत्यधिकरणार्थः उक्तः -तत् फलेत्यनेन’ सङ्कल्पादेव तच्छ्रुते: ‘इत्यधिकरणार्थः’ अभावं बादरिराह ह्येवं भावं जैमिनिर्विकल्पामननात् द्वादशाहवदुभयविधं बादरायणादेत इत्यधिकरणार्थ उक्तः । निवृत्तिकथोज्झितं, पुनश्च संसारापत्ति गन्धरहितम् । भोगे, ब्रह्मणा परमं साम्यं भजति । न तु जगत्कारणत्वादिना - अत्र भोगे परमं साम्यमित्यनेन जगद्वयापारवर्जग प्रकरणादसन्निहितत्वाच्च भोगमात्रसाम्यलिङ्गाच्च इत्यधिकरणार्थ उक्तः - निवृत्तिकथोज्झितमित्यनेन अनावृत्तिश्शब्दादनावृत्तिशब्दात् इत्यधिकरणार्थश्चानुसंहितः இவ்வளவால் कार्यब्रह्मादिलक्षण परब्रह्मशब्दाभिधेयाप्राकृतदेशविशेषवर्ति भगवत एवार्चिरादिगतिप्राप्यत्व மென்றும் பிதृலोकசृஷ்ட्याதி व्यापारमाविर्भूतस्वरूपस्य । ब्रह्मानुभवपरिवाहरूपकैङ्कर्यं மென்றும், परमसाम्यं भोगमात्रத்திலே யென்றும், தத எவ ஜகத்காரணத்வாதிகளில்லையென்றும் एवंभूतभोगविशेषं प्राप्तனுக்கு சுவேச்சையாலே தான் பரேச்சையாலே தான் पुनरावृत्तियில்லை என்றும் சொல்லப்பட்டது. ॥ ४७ ॥

இனி पूर्वोक्तशङ्कைகளைவிட்டு விस्तरेण परिहरिक्कக் கோலி परिपूर्णब्रह्मानुभवविषयपूर्वोक्तशङ्काभिप्राय த்தாலே शङ्किத்து उत्तरமருளிச் செய்கிறார் -

சா. प्र - भगवतोऽनुभवितृत्वरूपं भगवदत्यन्तसाम्यं प्राप्नोतीत्यर्थः ॥ ४७ ॥

எவ் ஸ்லோகே सङ्गृहीतं कैङ्कर्यपर्यन्तपरिपूर्णानुभवरूपफलं विस्तरेण प्रश्नपूर्वकं --

சா. वि - तत्फलं कैङ्कर्यपर्यन्तपरिपूर्णानुभवो यस्य स तथोक्तस्सन् -निवृत्तिकथोज்झितं, निवृत्तिशङ्कारहितं - भोगे ब्रह्मादात्यम्यानुभव रूपभोगमात्रे परमं साम्यं - ‘सोऽश्नुते सर्वान्कामान् सह ब्रह्मणा विपश्चिता’ इत्युक्तरूपमुपैति ॥ ४७ ॥

சா. सं - गुणाष्टकतत्कार्यसर्वविधकैङ्कर्यः -भोगे, विभूतिद्वयनिखिलकल्याणगुणादिविशिष्टपरब्रह्मानुभवे - परमं साम्यं ‘सोऽश्नुते सर्वान्कामान्सह-निरञ्जनः परमं साम्यम्’ इत्यादि श्रुत्युक्तनिवृत्तिप्रसङ्गवर्जितं निरतिशयं साम्यं भजति ॥ ४७ ॥

இத்ய் सङ्गृहीतं विपरीतुं प्रथमं परिपूर्णब्रह्मानुभवशब्दार्थमाह --

சா. சி. - ஐக்கதிவிசேஷத்தால் இயாதினா । அனனத்துலகும் இயாதி । அனனத்து இயாதினாபாத்த
காதிாவிவரணம் சர்வ -

மூ - இவ்அநுभवம் இவனுக்கும் இஷ்வரனுக்கும் அத்யந்ததுல்யமாகையாலே பரமசாம்ய் சொல்லுகிறது 'உணர்முமுநலம்' என்றும் 'நிரஸ்தாதிஸ்யாஹ்நாஸுகபாவைகலக்ஷணா । ப்ஷஜ் ப்ஹவத்ராஸிரேகாந்நாத்யந்நிகி மதா' என்றும் சொல்லுகிறபடியே ப்ஹவத்ஸ்வரூப் ப்ஹ்யமாக ப்ராஸு-மற்றுள்ளவை ப்ஹ்யமாம்படியெங்ஙனேயென்னில் ராஜமஹிஸிக்கு ராஜா ப்ஹ்யனானால் -

ஸா. ஸ்வா - பரமசாம்ய் சொல்லுகிறது புருஷார்த்தப்ரகரணமாகையாலே ப்ஹாஸாஸ்த்நிலே இஷ்வரனோடு பரமசாம்யபரமாகையால் விரோதமில்லையென்னில் அப்போது யத்கிஸ்திஹ்மசாம்யத்தை பரமசாம்யமென்று சொல்லப்போமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவ் அநுभवமिति இவ் அநுभवம், நிரதிஸ்யப்ஹ்யத்வப்ரகாரவிஐஹுணவிஹிதி ஸகலாகாரவிஸிஸ்தேஸ்வரானுபவரூபப்ஹம் - அத்யந்நேதி, அத்யந்நசாம்யத்தை பரமசாம்யமென்று சொல்லக்குறையில்லையென்று கருத்து. இஷ்வரனும் விஸிஸ்தஸ்வஸ்வரூபத்தை நிரதிஸ்யப்ஹ்யதயா அநுபவிக்கையாலே இங்கு இருவருக்குமிது அத்யந்நதுல்யமென்றபடி - இப்படி விஸிஸ்தப்ரஹ்மத்தை ப்ஹ்யதயானுபவிக்கக் கூடுமோ? முக்தனுக்கு ஸ்வாத்மா அநுகூலதயா ஸ்வப்ரகாஸினாகையாலே ப்ஹ்யனானாலும் ப்ரஹ்மஸ்வரூப் ப்ஹ்யமென்கைக்கு ப்ரமாணமுண்டோ? உண்டானாலும் ததநுபந்நிவிஐஹவிஹ்யாதிகளுக்கு ப்ஹ்யதே எங்ஙனேயென்று ஸாஸ்த்நித்து உத்நர மருளிச் செய்கிறார். உணர்முமுநலம் இத்யாதிநாமுமு என்கிற காகாஸிந்யாயத்தாலே உபயத்ரான்வயிக்கிறது. முமுவுணர்வு, கூத்ஸநாஸமும் ஶ்நானஸ்வரூபம். முமுநலம், காத்ஸ்நேநானந்நஸ்வரூப் - நிரஸ்தேதி ஶ்ரீவிஸ்ணுபுராணவகநம் - நிரஸ்தாதிஸ்யா: உத்கூஸாவஹிரஹிதா: - அந்யேஸாமப்யாஹ்நாஜநகதயா ஸுகபாவைகலக்ஷணா - ஀காந்நா, ப்ரயோஜநான்தர஑ந்நரஹிதா - அத்யந்நிகி, ஸர்வகாலானுவூத்தா - ப்ஹவத்ராஸி:, ஸஸாரவ்யாதிப்ஷஜமத்யர்த்த: - ராஜாவினுடைய ப்ஹ்யத்துக்குறும்பானவையும் கதாசித்ராஜாவுக்கு அநபிமத -

ஸா. வி - ந்யுநதாராஹித்யேந - இவ்அநுभवமिति - விஐஹுணவிஹிதி ஀ஸ்திதானா் மஹ்யே கஸ்யகிதஸ்யாபரித்யா஑ேந விஸயீகரணவிஸிஸ்தப்ஹவதநுபவ: பரமசாம்யமिति ஸார்வஜ்ஸயோ - ப்யோஸ்துல்யத்வாததநுபவஜநிதானந்நஸ்ய ஀ப்யோஸ்துல்யத்வாதிதமேவஹி ப்ஹாஸாம்யமिति விவகிதம் - இத்யாந் பரம் விஸேஸ:, ப்ஹவத்ஸ்ஸர்வமிதம் மதீயமத்யானந்ந: தாஸானாந்நு மத்ஸ்வாமிநஸ்வமिति தாதூஸானந்நேந கிஸ்திதபி தாரதம்யமिति ஹ்நயம் - நிரஸ்தாதிஸ்யேதி நிரஸ்தாதிஸ்யேத்யர்த்த: - ப்ஹவத்ஸ்வரூபமिति । -

ஸா. ஸம் - தேஸ்தேத்யாதி - தர்ஹி முக்தஸ்ய ப்ரஹ்மணா பரம் சாம்ய் கஸ்திந்நர்த்தே ஶ்ருதிர்பிததாதித்யத்ராஹ - இவ்அநுभवமिति - நிரதிஸ்யப்ஹ்யம் ப்ரஹ்மஸ்வரூபமத்யத்ர மாநம் உணர் இதி - அத்ஹ்நா: , ஸந்தோஸ: । ப்ஹவத்ராஸி:, திவ்யாத்மஸ்வரூபானுபவரூபா । ஸுகபாவ:, ஸுகத்வம் । ததேகநிரூப்ய விஸயிணி ஸதானுபவேஃபி ஸ்வவிஸயானுபவாபிலாஸாயா ஀வ உத்நரோத்நரமபிவஹ்நகரீதி ஸுகபாவைகலக்ஷணேத்யுக்தி: - அத ஀வ நிரஸ்தாதிஸ்யாஹ்நா, ஸ்வஜந்யாஹ்நாதிர்ஸ்தாதிஸ்யிதாஹ்நாஸூந்யா । ஸப்தாதிவிஸயானுபவரூபவ்யாதிநிவர்திகா - ஀காந்நா, ஑ுண஑்ரஹ்நாநுபவரா஑ஸ்யாப்யநுதயகரீ - அத்யந்நிகி, யாவதாத்மபாவிநி । இதிமதா । ஸ்வரூபமநுபவிது: ப்ஹவதோ நத்யானா் முக்தானா் யோ஑ிநா் ஀ாத்யந்நாபிமதேத்யர்த்த: -

மூ - அவனுக்கு அபிமதங்களாய் அவனுடைய भोगத்துக்குறுப்பான भोगोपकरणभोगस्थानாदிகளும் இவளுக்கும் அனுகூலமாயிருக்குமாப்போலே இங்கும் भगवत्स्वरूपानुबन्धிகளானவையெல்லாம் भोग्यமாகக் குறையில்லை. இப்படி सर्वप्रकारविशिष्टனாய்க் கொண்டு सर्वेश्वரன் भोग्यனென்னுமிடம் श्रुतिस्मृत्यादிகளிலே प्रसिद्धम् । இவ்வர்த்தத்தை भूमाधिकरणத்திலே சாதித்தருளினார். -

सा. स्वा - माकिल् अनुकूलमाकमाட்டாதே? என்னவருளிச் செய்கிறார். அவனுக்கு அபிமதங்களாய் इति - यद्वा, भोगोपकरणत्वादेव अभिमतங்களாயென்று हेतुहेतुमद्भावेन अन्वयிக்கவுமாம். இப்படி लोकदृष्टिप्रक्रियैव अतीन्द्रियभगवद्विग्रहविभूतिगुणादिकளிலே सञ्चरिப்பிக்கப்போமோ? அப்படியாகில் राजभोग्यवस्तु विशेषं व्याध्यादिदशैयிலே राजपत्नीக்கு प्रतिकूलमायும் காண்கையாலே वैपरीत्यं प्रसङ्गियाதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்படி इति - सोऽश्नुते सर्वान्कामान्सह ब्रह्मणा विपश्चिता - रसंहोवायं लब्धवानन्दी भवति - न पश्यो मृत्युं पश्यति - नरोगन्नोत दुःखताम् - सर्वं ह पश्यः पश्यति सर्वमाप्नोति सर्वश 'इत्यादि श्रुतिस्मृतिसिद्धमेன்றபடி. இப்படி सर्वप्रकारविशिष्ट सर्वेश्वरன் भोग्यனாகில் सूत्रभाष्यादिकளிலே சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ்வர்த்தத்தை इति - இப்படி सर्वप्रकार विशिष्टब्रह्मानुभवமே -

सा. वि - यथा 'पुराभूदस्माकं प्रथममविभिन्ना तनुरिति' न्यायेन तादृशावस्थायां प्रियायाः प्रियस्वरूपं भोग्यं तथा भगवत्स्वरूपं भोग्यमित्यर्थः । भोग्यमाम்படி எங்ஙனையென்னில் इतिभोगமாக विषयीकरित்துக் கொண்டு इत्युपक्षिप्तभोग्यतायामयमाक्षेपः - भोग्यமாகக் குறையில்லை इति - एतेन तदनुभवस्यानन्दवत्त्वं स्थापितम् - भूमाधिकरणத்தில் इति - भूमा संप्रसादादध्युपदेशादित्यधिकरणे सत्यशब्दामिधेयस्य ब्रह्मणस्सुखत्वेन विजिज्ञासितव्यमित्युपदिश्य निरतिशयविपुलमेव सुखं परमपुरुषार्थरूपं भवति - तस्यैव ब्रह्मणस्सुखरूपस्य निरतिशयविपुलता ज्ञातव्येति भूमात्वेव विजिज्ञासितव्य इत्युपदिश्य निरतिशय विपुलसुखरूपस्य ब्रह्मणो लक्षणमिदमुच्यते - 'यत्र नान्यत्पश्यति नान्यच्छृणोति नान्यद्विजानाति भूमेति' अयमर्थः - अनवधिकातिशयसुखरूपब्रह्मण्यनुभूयमाने ततोऽन्यत्किमपि न पश्यति - अयमनुभविता ब्रह्मस्वरूप तद्विभूत्यन्तर्गतत्वात्कृत्स्नस्य वस्तुजातस्य - अत ऐश्वर्यापरिपर्याय विभूतिगुणविशिष्टं निरतिशयसुखरूपं ब्रह्मानुभवन् तद्ध्यतिरिक्तस्य -

सा. सं - श्रुतिस्मृतीत्यादि - 'सर्वं ह पश्यः पश्यति । सर्वमाप्नोति सर्वशः । स वा एष एवं पश्यन्नेवं मन्वानः एवं विजानन् - आत्मारतिरात्मक्रीड आत्ममिथुनमात्रानन्दस्व स्वराड् भवति - तस्य सर्वेषु लोकेषु कामचारो भवति' इत्यादि श्रुतयोऽत्राभिप्रेताः - उक्तार्थस्य न्यायानुगृहीतश्रुतिसिद्धत्वेन भाष्यकृदभिमतत्वमाह - இவ்வர்த்தத்தை इति - 'यत्र नान्यत्पश्यति नान्यच्छृणोति नान्यद्विजानाति' इति श्रुतिविवरणरूपेऽयमर्थ इत्यादिके जगन्निरतिशय प्रीतये भवत्येवेत्यन्तभूमाधिकरणभाष्ये इत्यर्थः - इत्थं विभूत्यादीनामपि भोग्यत्वेन परमपदशब्दः --

सा. सं - किं विषयः? विशेषविषयश्चेत्स किं निमित्तक इत्यत्राह । இவற்றில் इत्यादिना - दिव्यात्मस्वरूपविग्रहगुणविभूत्यादिषु मध्य इत्यर्थः - निरतिशयानुकूलयं गुणविग्रहयोरप्यविशिष्टमिति स्वरूपத்தை इत्युक्त्या तौ लक्षितौ - स्थानविशेषस्वरूपयोः परमपदशब्दबोध्यत्वेन बद्धदशायामपि -

மூ - இவை மூன்றுக்கும் மற்றுமுள்ளவற்றுக்கும் ப்ராய்த்வமாத்ரமவிசிஷ்டம் - இப்படி ப்ரஹ்மத்ஸ்வரூபகுணவிப்ரஹாஹிகாரம் ஸுஹ்மத்ஸ்வாத்ரயமான நிய்திவிபூதியும் ஸ்வஸ்வரூபமும் ப்ரஹ்மமானாலும் ப்ரதிகூலமாக ப்ரத்யக்ஷாஹிப்ரமாணசிஹ்மாய் முமுக்ஷுவுக்கு த்யாஜ்யமாக ஸாஸ்த்ரங்களிற் ஸொல்லப்பட்ட லீலாவிபூதியில் ப்ரதார்த்ங்கள் முக்தனுக்கு ப்ரஹ்மமாகக் கூடுமோவென்னில் அதிலும் குறையில்லை- பித்தொபஹ்தனுக்கு ப்ரதிகூலமான பால் பித்தம் ஸமித்தால் அநுகூலமாமாப் போலவும், ஸார்வபூமனான பிதாவினுடைய சிறைக்கூடம் சிறைகிடக்கிற ராஜகும்பாருக்கு அப்போது ப்ரதிகூலமாய்

ஸா. ஸ்வா - காலாஹிகளிலும் ப்ரமபஹ்மத்ஸ்வப்ரயோகம் ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - இவை மூன்றுக்கும் இதி - ப்ராய்த்வமாத்ரமவிசிஷ்டம் । விஷெஷவிசிஷ்டம் ந பவதி । இவைமூன்றுக்கும் இதராபெக்ஷயா ப்ராய்யதீயிலே பூர்வோக்திவிஷெஷமிருக்கையாலே அங்கே ஔபாாஹிகப்ரயோகம் விஷெஷ ஹொதநார்த்யயா ஸார்த்யமானாலும் இதரங்களிலே ப்ரயோகனமில்லாமையாலே ஔபாாஹிகப்ரயோகம் கூடாதென்று கருத்்து. இப்படி ஸர்வப்ரகாரவிசிஷ்டஸர்வெஸ்வரன் ப்ரஹ்மனென்னுமிடம் ஸ்ருதிஸ்மृत்யாஹி ஸிஹ்மென்றது கூடுமோ? ப்ரபலப்ரத்யக்ஷவிரோஹிமில்லாதவிடத்திலேயன்றோ ஸ்ருதிஸ்மृत்யாஹிகள் அர்த்யசிஷை பண்ணுவது? அதிஹ்நித்ய ப்ரஹ்மத்ஸ்வரூபவிப்ரஹ்மகுணஸ்தானவிஷெஷங்களுக்கு அநுகூல்யஸ்வரூபத்தை ஸ்ருதிஸ்மृत்யாஹிகள் ப்ராபித்தாலும் லீலாவிபூத்யந்தர்த் ப்ரதார்த்ங்களுக்கு இவ் அஹிகாரியைக் குறித்்து ப்ராதிகூல்யம் ப்ரத்யக்ஷசிஹ்மமாகையாலும் 'ஸர்வஹ்மாஸ்ச ஸந்த்யஜய ஸர்வகாமாஸ்ச ஸாக்ஷரான் । எதே வை நிரயாஸ்தாத ஸ்தானஸ்ய ப்ரமாத்மன' இத்யாஹி ஸ்மृत்யாஹிகளாலும் ப்ராதிகூல்யம் ப்ரஹிதமாகையாலும் தஹ்விருஹ்மமாக அநுகூல்யத்தை கெவலஸாஸம் ப்ராபிக்கக்கூடாதே? என்று ஸங்க்லித்்து உத்தரமருளிச் ஸெய்கிறார்- ப்ரஹ்மஹித்யாஹிநா । ஸம்ஸாரஹ்மையில் ஸ்வதஸ்சிஹ்மானுகூல்யம் தோற்றாமெக்கு ப்ரத்யமஹ்மத்யந்தம் . । உத்கரமணானந்தர்தானே லீலாவி- பூத்யந்தர்த் ப்ரதார்த்ங்களுக்கு ப்ராதிகூல்யம் ப்ரயோககர்மங்கழிகையாலே ஸ்வதஸ்சிஹ்மானுகூல்யம் தோற்ற வேண்டாவோவென்கிற ஸங்க்லாவாரணார்த் ஹ்ருதீயஹ்மத்யந்தம் । காராஹ்மதூல்யமான ஸூக்ஷ்மஸாரீரம் கழிகையாலே விர்ஜாதரணானந்தர்தானே ப்ரஹ்மொபஸம்பத்தே: பூர்வ ஸ்வத: -

ஸா. வி - ப்ரஹ்மஹ்மத்யாநா ந தாஹ்மானுபவாஸ்த்யானுபாவ்யத்வமிதி ந ப்ரமபஹ்மத்வம் ஸம்ஸாரஹ்மத்யாநா ஹ்ரு:க்ஷரூபத்யா ப்ரதிபந்நலீலாவிபூதேர்முக்தஹ்மத்யாநா கதம் ப்ரஹ்மத்வமித்யாஸங்க்லாபூர்வம் ஸஹ்மத்யந்தம் ப்ரஹ்மஹ்மாஹ- இப்படி ப்ரஹ்மத்ஸ்வரூபத்யாஹிநா ।

ஸா. ஸம் - நிரதிஸ்யானுகூல்யம் ப்ரஹ்மத்ஸ்வரூபஸ்யைவத்யாபிப்ரெதம் - மற்றுள்ளவற்றுக்கும் இதி, விபூதி ஹெஷிதாஹிநாமித்யர்த்: - ஸ்வஸ்வரூபே விபூதிபூதமாய் இத்யுக்திர்முக்தௌ ப்ரஹ்மொபகரணத்வென ப்ரஹ்மஹ்மத்யாநா நாமரூபவ்யாகரணாஹ்ருத்யானுப்ரவெஸாஹ்ருதலீலொபகரணத்வென ஹொபாஹ்ருதலீலாபூதாமுக்தம் ப்ரதி த்யாஜ்யதயொக்தானாந் லீலாவிபூதிஹ்ருதப்ரதார்த்நாந் தம் ப்ரதிப்ரஹ்மத்வமாஹ்ருத்யா ஸமாஹ்ருதே - இப்படி இத்யாஹிநா உபபந்நமித்யந்தென லீலாவிபூதிஹ்ருதப்ரதார்த் அநுகூலவர்த்யா ப்ரதிகூலவர்த்யா விபக்தா இதி ஹ்ருதீரம் காராஹ்மத்யாநா ஹ்ரு ஹ்ருத்யந்திதம் । ப்ரகூதிவிமுக்தஸ்ய கர்மஸம்பந்ஹ்ருப -

மூ - ராஜா சிறைக்கூடத்தில் நின்றும் புறப்படவிட்டுகந்து துல்யபொகனாக வைத்தவளவில் சிறைக்கூடமான கோப்புக் குலையாதிருக்கச் செய்தே பிதாவின் விஹீதியென்று அனுகூலமாப் போலவும்- 'யஸ்த்வயா ஸஹ ச ஸ்வரீர் நிரயோ யஸ்த்வயா விநா' என்றும் 'நஹி மே ஜீவிதேனார்தோ நைவார்த்தேந ச ஹீனம்' என்றும் 'ஏரானுமிறையோனிலும்' சொல்லுகிறபடியே ஹ்ருதஸ்ச்லேஷமன்றிக்கேதான் நின்றபோது கர்மானுரூபமாகத் தனக்கு ப்ரதிகூலமாயும் அலுபானுகூலமாயும் தோற்றின லீலாவிஹீதியில் பதார்த்தங்கள் முக்தனாய் நிரந்தரஹ்ருதஸ்ச்லேஷம் பண்ணுகிற இவனுக்கு நிரதிசயபொக்யவர்த்திலே சேருகை உபபன்னம் - இப்படி வஹ்ருக்கு ப்ரதிகூலமாயும், அலுபானுகூலமாயும் -

ஸா, ஸ்வா - ஸிஹ்நானுகூல்யம் தோற்றாதென்கைக்காக துதீயவூஹ்நம் । ஸ்ஸாரதஸீயில் கதாசித்ப்ராதிகூல்யம், கதாசிதலுப்ராதிகூல்யம், கதாசிதானுகூல்யம், ஁கதீவ புருஷஹீதேன அனுகூல்யம், ப்ராதிகூல்யம் தரதமஹாவஸ்துமாதத் தோற்றுகையாலே ப்ரத்யக்ஷாதிஸிஹ்நாப்ராதிகூல்யம் பதார்த்தங்களுக்கு ஸ்வதஸ்சிஹ்நமல்லாமையாலே முக்திதஸீயில் ஸர்வம் அனுகூலமென்று சொல்லுகிற ஸ்ருதாதிசய ஸ்வதஸ்சிஹ்நானுகூல்யத்தை பௌதிக்கையாலே ப்ரத்யக்ஷாதிசய வஹ்ருதஸீயில் கர்மபாதிசயப்ராதிகூல்யவிஷய மாகையால் பரஸ்பரவிருதமில்லையென்று கருத்து. ராஜகூர்மானுக்கு சிறைக்கூடமிப்போது வேறொரு அகாரமாகையால் அனுகூலமாகத் தோற்றலாமே என்கிற ஸஹ்நாவாரணார்த்தம் கோப்புக் குலையாதே இதி । கோப்பு, அகாரம் இப்படி ஒரு வஸ்துதானே ஒரு காலத்திலே முக்தனைப்பற்ற அனுகூலமாயும், வஹ்ருனைப்பற்ற ப்ரதிகூலமாயும் இருக்கை விருதமன்றோ? ஁ககாலத்திலே தானே ப்ராதிகூல்யஸ்வஹாவம் அனுகூல்யஸ்வஹாவம் முண்டாகில் ஸர்வஜ்ரான நியுமுக்தர்களுக்கு இரண்டும் தோற்ற வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- இப்படி இதி । வஹ்ருக்கு இப்பதார்த்தஜாத் ப்ரதிகூலமாயிருக்கக் கடவதென்றும், ஹ்ருதவிருதாதிஸிஹ்நாமாகையாலே ஁ககாலத்திலே ஹ்ருதஸ்ச்லேஷம் ப்ராதிகூல்யானுகூல்யங்களுக்கு விருதமில்லை. வஹ்ருக்கு =

ஸா, வி - சிறைக்கூடத்தில் நின்றும், காராஹ்ருதா - புறப்படவிட்டு, வஹ்ருநிர்ஹ்ருதம் உகந்து துல்யபொகனாக, யதா, ஸ்நுஹ்ருதோ கஹ்ருததாவிட்டவளவில், விஸூசனஸமயே கோப்பு, ப்ரகாரே குறையாதேயிருக்க, அவிநாசேன திஸ்திதி ஸதி - அயமர்த்தோ ஹ்ருதகாரீர்த்தீவ ராஜபுத்ரஸ்ய பிதூர்த்லோபகரணஸத தாத்வேநானுஸந்தீயமான ப்ரீயதமத்வமநுபகதத் தாத்வேநானுஸந்தானே ப்ரீயதம் ஹ்ருததீவர்த்தம்: தான் நின்றபோது, ஸ்வாதந்யேநாவஸ்திதி ஸமயே - பொக்யவர்த்தசூர்க்கை உபபன்னம் லீலாவிஹீதிஸுபதார்த்தானா் பொக்யவர்த்தம் அந்தஹ்ருத உபபன்ன இதி ஹாவ: ।

ஸா, ஸம் - துஷாபகமாத்ஸவீன துல்யபொகதயா ஹ்ருததீவாஸ்தாபநாஹ்ருத ஹ்ருததீவ முக்தஸ்ய ச லீலாவிஹீதிரப்யநுகூலீவீதி ஹாவ: - வஹ்ருதா ஸக்தசித்தானா் லீலாவிஹீதாவி ஸ்வீய ஁வ க்ருதிதவிஷயே ஸ்வானுகூலத்வாஹ்ருதஸந்திஹ்ருதவநுகூலேவ ப்ரஸக்தி க்ருதீவீதி ப்ரதர்ஸநாய யஸ்த்வயா ஸஹ்ருதாஹ்ருதபந்யஸ்தம் - வூஷஹ்வாஹ்ருத ஹ்ருதகணாதிப: - ஁வ ச வஹ்ருதஸ்யாபி ஹ்ருதவநுகூலானி ஹ்ருதமுக்தஸ்ய -

மூ - கர்மவந்தமில்லாதார்க்கு அனுகூல்சுவभावமாயும் இருக்கை அப்பதார்த்தங்களுக்கு
 भगवदिच्छासिद्धम् - இப்படி சுவேच्छாசिद्धமான அனுகூல்யத்தையுடைத்தான தன் प्रकारங்க
 ளெல்லாத்தோடும் கூடின श्रीமானான நாராயணன் प्राप्यனென்னுமிடம் திருமन्त्रத்திலும் ட்யத்தி
 லும் चतुर्थ्यन्तपदங்களிலே अभिप्रेतम् । முன்பு சொன்ன कैङ्कर्य இப்படி परिपूर्णனுभवத்தாலே
 பிறந்த प्रीतिविशेषத்துக்கு परीवाहமென்னுமிடத்தை गद्यத்திலே பலகாலும் அருளிச்
 செய்தார்-

सा. दी - 'जक्षत्क्रीडन्ममाणस्त्रीभिर्वा यानैर्वा' इत्यादिकृत्यङ्कण्डायाः -

सा. स्वा - प्रतिकूलमென்று मुक्तादिकளுக்கும் प्रत्यक्षமாகையும் विरुद्धமன்றென்று கருத்து.
 अनुकूलस्वभावेति - அனுகூல்ய் யாவதாत्मभावியாயிருக்கையாலே स्वभावसिद्धமென்றபடி. இப்படி
 सर्वप्रकारविशिष्टेश्वरன் प्राप्यனென்கிறது கூடுமோ? रहस्यत्रयத்திலே चतुर्थ्यन्तपदங்களிலே
 कैङ्कर्यத்தையன்றோ प्रार्थிக்கிறது. அங்கே भगवदनुभवத்துக்கு प्राप्यतே சொல்லவில்லையே? என்ன
 வருளிச் செய்கிறார். स्वेच्छासिद्धமான इति-परेच्छासिद्धமாகில் स्वोत्कृष्टान्तरसद्वात्स्वप्राप्यतேயே
 கூடாதொழியுமென்றபடி- कैङ्कर्यपर चतुर्थியிலே अभिप्रेतமாகையாலே विरोधமில்லையென்று
 கருத்து- இப்படி अभिप्रेतமென்று சொல்லக் கூடுமோ? स्फुटமான कैङ्कर्यपरत्वं अनुभवं विना
 अनुपपन्नமானாலன்றோ. अभिप्रेतமென்னலாவது? இவ்அனுभवं कैङ्कर्यத்துக்கு कारणமாகையால்
 कार्यभूतकैङ्कर्यपरத்துக்குக் காரணமாகையால் कार्यभूतकैङ्कर्यपरचतुर्थியிலே कारणமும்
 अभिप्रेतமென்னிலப்போது अनुभवத்தைச் சொல்லாமல் द्वयविवरण श्रीवैकुण्ठगद्यத்திலே
 कैङ्कर्यத்தையே சொல்லுகிறது विरोधियाதோ? शरणागतिगद्यத்திலே प्रीतिकारितं कैङ्कर्यமென்று
 சொல்லுகிறதுவும் विरोधियाதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - முன்பு इति- अनुभवத்தாலே
 इति- परम्परयानुभवजनितமாகையாலே कैङ्कर्यपरचतुर्थியிலே अभिप्रेतமென்று சொல்லக்
 குறையில்லையென்று கருத்து. இப்படி भगवदनुभवமே पुरुषार्थமாகில் 'जक्षत् -

सा. प्र - ननु 'जक्षन्क्रीडन्' इत्यादिभिः 'स यदि पितृलोककामो भवति' इत्यादिभिश्च जक्षणादि योगो
 मातापित्रादि योगश्चावगम्यत इति कथं कैङ्कर्यं पर्यन्त परिपूर्णनुभव एव फलमित्युच्यत -

सा. वि - स्वेच्छासिद्धமான, भगवदिच्छासिद्धेत्यर्थः एतत्पर्यन्तो ग्रन्थः पूर्वव्या ख्यातृभि-
 रव्याख्यातत्वात्तद्व्याख्यातग्रन्थ सन्दर्भविरोधाच्च प्रक्षिप्त इति निश्चीयते । ननु 'जक्षत्क्रीडन्म -

सा. सं - कैमुतिकन्यायेनैव लीलाविभूतिरनुकूलेति भावः - एव मुभयविभूति विशिष्ट श्रीमत एव प्राप्यत्वं
 मन्त्र एव सिद्धमित्याह - இப்படி इति-सर्वमपि भगवदिच्छासिद्धानुकूल्यवदित्यत्र नारாயणशब्द व्युत्पत्तय
 एव प्रमाणमिति भावः - इत्थं परिपूर्णब्रह्मानुभववतो भक्तस्येव स्वगतस्वीकारनिष्ठस्य च न
 केवलपरार्थकैङ्कर्यान्वय इत्यादि पराभिमतमुक्तितारतम्यनिरासायाह - முன்பு சொன்ன इति -
 उत्तरकृत्याधिकारोक्ता इत्यर्थः - प्रीतिविशेषो नाम स्वपरस्वरूपयाथात्म्यापरोक्षकृतस्वनिष्ठान्त-
 पारार्थ्यदशरूपः - तेन भक्तस्य न कैङ्कर्यान्वयः - प्रपन्नस्य च न केवलपरार्थकैङ्कर्यान्वय इत्यादिना
 र्शनावादिनिरासः फलितः - एवं कैङ्कर्य -

(சா.தி.) कैङ्कर्यपर्यन्तानुभवमेன்றதெங்ஙனே! என்ன परिஹரிக்கிறார் - मुक्तदशैயில் இत्यादि - “स यदि पितृलोककामोभवति - सङ्कल्पादेवास्य पितरस्समुत्तिष्ठन्ते - स यदि स्त्रीलोककामः । स यदि गतिवादित्र लोककामस्सङ्कल्पादेवास्य” इत्यादிகளில் ज्ञात्यादिसंपादनम् சொல்லின்றிறே - இவற்றால் ఫలిத்த अर्थத்தையருளிச் செய்கிறார் - ஆகையால் இत्यादि - प्राप्तिष्याயின்றது - परब्रह्मप्राप्तिष्याक निर्णयிக்கப்பட்டது - ...

(सा.प्र.) इत्यत्र मुक्तस्य निश्शेषनिवृत्त कर्मतया जज्ञणादिकं कर्ममूलं न भवतीति केवल भगवदिच्छा मूलस्वेच्छामूलत्वाज्ज्ञणादिर्भगवदनुभव परीवाह भूत कैङ्कर्य रूप एवेत्याह - मुक्तदशैषील इत्यादिना । ननु मुक्तानां पितृलोकाद्यनुभवः कथं भगवत्कैङ्कर्य स्यादित्यत्र भगवत्प्रीत्यर्थव्यापाराणां तत्कैङ्कर्यरूपत्वात् मुक्तानुभवानामपि भगवत्प्रीति जनकतात्कैङ्कर्य रूपत्वमेवेत्यभिप्रेत्य प्राप्यस्वरूपं निष्कृष्य दर्शयति - ஆகையால் इत्यादिना - ...

(सा.सं.) पर्यन्त निरतिशयानन्द ब्रह्मानुभवपरे “जक्षन्क्रीडन् रममाणस्त्रीभिर्वायानैर्वा” इत्यादि श्रुत्यर्थः कथमुपपद्यत इत्यत्राह - मुक्तदशैः इति - अभिमतानुवर्तनस्यैव कैङ्कर्यत्वात् तत्तद्विग्रहपरिग्रहेण नित्यानित्य विग्रहेवच जक्षणादि विहरणशीलः परमपुरुषस्वशेषभूतानपि स्वसमान विहरण शीलान् कृत्वैव मुक्तावपि सार्वभौम इव मोदत इति जक्षणादियोऽपि कैङ्कर्य एवान्तर्भूता इति भावः एवं च मुक्तिकालीन प्राप्तशरीर मिदमिति निष्कर्षयति - ஆகையால் इति - ...

மூ - பரிபூர்ண ப்ரஹ்மநுபவ (மென்றதாயிற்று) ம: இவ்நுபவமுண்டானால் பின்பொரு காலத்திலும் அழியாதென்னுமிடம் 'ப்ராப்யதே பரம் தாம யதோ நாவர்தி யதி: |, மாமுபேத்ய புநர்ஜம் து: ஖ாலயமஷாஷ்வதம் || நானுபவந்தி மஹாத்மானஸ்ச்சித்தி பரமா ததா: | அப்ரஹ்மபுவநாஹ்லா: புநராவர்தினோர்ஜுந | மாமுபேத்ய து கௌந்தேய புநர்ஜம் ந வித்யதே ||, யதா ச கெவலிபூதஷ்ஷடிவ்ஷமநுபஷ்யதி | ததா ச சர்வசித்தத்வாத்புநர்ஜம் ந விந்ததி ||, தத்வா தத்வா நிவர்தந்தே சந்த்ரஸூரியதயோ த்ரஹ: | அத்யாபி ந நிவர்தந்தே த்வாதுஷாஒரசிந்தகா: - வாயினால் நமோ நாரணாவென்று-

சா. தி - இது கர்மஒலங்கல் போலன்று-இவ்நுபவம் நித்யமென்கிறார். இவ்நுபவமித்யாதித்யால் ப்ராப்யத இதி - யதி:, ப்ரஹ்நிஷ: - ச்சித்தி:, ச்வரூபப்ராபி: - ச:, முமுஷு: - கெவலிபூத:, ப்ரகृत்யாவிமுக்த: - ஷடிவ்ஷம், ஷடிவ்ஷதத்வம் பரமாத்மானமென்றபடி. அநுபஷ்யதி, அர்ச்சிராதித்யாதித்யம் சாஒாத்ரகரோதி - சர்வப்ரகாரै: சித்தத்வாத் சித்தி' ப்ராப்தத்வாத் - வாயினால் இத்யாதி - திருஅஷ்டாஒரத்தத

சா. சுவா - ப்ராபிதூபபூரூஷார்த்-மாதகையால் ஓரொன்றைச் சோல்லுமிடங்களிலிரண்டும் விவதிதமாதகையாலே ஓரு விரோதமில்லையென்று கருத்தது- இப்படி ப்ரஒவதநுபவரூப ப்ராபிபூரூஷார்த்மானாலும் 'ப்ரஒகே நிவ்ரதி கத்யோஜ்ஜிதம்' என்று நித்யமாகச் சோன்னது கூடுமோ? 'கல்பகோதிசஹஸேஷு விஷ்ணுலோகே மஹீயதே' என்று காலாவத்தேதமும், புநர்ஷ ச்சாரமும், விஷ்ணுலோகம் ப்ராப்தனுக்குச் சோல்லவதில்லையோ? என்னவருளிச் சேய்கிறார்- இவ்நுபவமிதி - பரிபூர்ணப் ப்ரஹ்மநுபவமென்றபடி- யதி:, ப்ரஹ்நிஷ: | கெவலிபூத:, சர்வபந்தவிநிர்முக்த: - ஷடிவ்ஷம், பரமாத்மானம் - ச:, முமுஷு: | சர்வசித்தத்வாத், சர்வப்ரகாரேண சித்தி ப்ராப்தாதித்யர்த்:-வாயினால் இத்யாதி |வாயினால் நமோ நாரணாவென்று --

சா. ப்ர - ப்ரஒவதித்தாமூல்சுவேத்தாமூல்த்வாதித்யர்த்: - பரிபூர்ணநுபவநித்யத்வ வசனச்ய பஒபாத- க்ரூதத்வஷ்ட்ரவ்யாவ்ரத்யமாஹ -இவ்நுபவமுண்டானால் இத்யாதிநா - 'தத்பூரூஷோதமானவஸ்ச அநாந்ரஹ்ம தமயதி அஷ தேவபத்யோ ப்ரஹ்மபத்ய: - அதேந ப்ரதிபத்யமானா இம் மானவமாவர்த் நாவர்தந்தே- ச ஖ல்வேவ் வர்தயந் யாவதாயுஷம் ப்ரஹ்மலோகமபிசம்பத்யதே ந ச புநராவர்தத' இத்யாதி ஶ்ருதயோத்வாபிப்ரேதா: - வாயினால் இத்யாதிநா - 'வாசா நம இதி ப்ரோச்ய மனசா -

சா. வி - பரப்ரஹ்மப்ராபிதிரிதி சித்தான்தேஷு நிர்ணீதோத்ய: | யதாபிமதகைஒ்யர்ப்யந்த்பரிபூர்ணப் ப்ரஹ்மநுபவ மென்றதாயிற்று, ப்ரஹ்மநுபவ இதி பவதி பரிபூர்ணப் ப்ரஹ்மநுபவமிருக்கும்படியென்றென்னில் இதி - ப்ரஷ்நச்யோத்தரதயா அததந்த்ரந்நித்யசந்த்ரஒ் யோஜ்ய: - கர்மஒலதக்ஷணாதிவிதிதமப்யநித்யமிதிஷ்ட்ரவ்யுதாசாயாஹ - இவ்நுபவமுண்டானால் இதி ஓரு காலத்திலும் அழியாமல், அயமநுபவ அகஸ்மிந்நபி காலே ந நஷ்யதி | என்னுமிடம், இத்யேதத் - ஷடிவ்ஷம், பரமாத்மானம் | சர்வசித்தத்வாத், சர்வப்ரகாரै: ப்ராப்தத்வாத் - வாயினால் நமோ நாரணாவென்று மத்தகத்திதேதக்கைகளைக் கூப்பிப் போயினால் பின்னையித்திசைக்கென்றும் புணைக் கொடுக்கிலும் போகவொட்டார். வாயினால், வாசா | நமோ நாரணாவென்று, நமோ --

சா. சம் - உக்தப்ரஹ்மநுபவச்ய யதாபிமதகைஒ்யர்ப்யந்த்பரிபூர்ணப் ப்ரஹ்மநுபவநித்யர்த்: எவ் நிஷ்ருஷ்ரப்யச்ய உத்தராவத்யபாவம் ப்ரமாதூராஹ - இவ்நுபவமித்யாதிநா - கெவலிபூத:, அகர்மவஷ்ய: - சர்வசித்தத்வாத்-

மூ - மத்தகத்திடைக்கைகளைக் கூப்பிப் போயினால் பின்னை இத்திசைக்கென்றும் புணைக்கொடுக்கிலும் போகவிட்டாரே' இत्याதிகளிலே ப்ரஸிद्धம் -

சா.தி - வாயினால் உச்சரித்து மஸ்தகமध्यத்தில் அஜ்ஜலியைப் பண்ணி. ப்ரபதன்பண்ணி யென்றபடி. ப்ரமபதத்தைப் போயினார். பின்னை, ப்ஷாட் -இத்திசைக்கு, இந்த திக்குக்கு. லீலாவிபூதியில் புனஸ்ஸரிக்கைக்கென்றபடி- புணைக்கொடுக்கவும், ஸ்ஸரித்து மீளவும் வருகிறேனென்றொருவனை புணைக்கொடுத்தாலும் போகவொட்டாரென்கை- ஆகில் 'इमान्लोकान्कामान्नी कामरूप्यनुसञ्चरन्' என்றது விरोதியாதோ? புனராவூதி -

சா.ஸ்வ - திருவஷ்டாசுரத்தை உச்சரித்து. மத்தகத்திடை, மஸ்தகமध्यத்திலே. கைகளைக் கூப்பி. ப்ரபதி பண்ணியென்றபடி- போயினால், அர்ச்சாதிமார்த்தால் ப்ரமபதம் சென்றால்- பின்னை, புனச்சுஇத்திசைக்கு, இந்த தேசத்துக்கு, ஸ்ஸாரமண்டலத்துக்கென்றபடி - ஒருக்காலும் புணைக்கொடுக்கிலும், ஸ்ஸாரபொத்தைப் போய் அநுபவித்து திரும்பவும் வருகிறேன் ப்ரதிபூ இன்னாறென்று புணை கொடுத்தாலும் போகவிட்டார் ஒருக்காலும் போகவிட்டாரென்ற படி- ப்ராகுதகாரியவிஷ்ணுலோகாதிகளிலே ப்ரபவத்ப்ராபிபுனராவூதியுத்யானாலும் ப்ரகூதுத்யூபதத்திலே சென்று ப்ரபூர்ண ப்ரபவதநுபவம் பெற்றவனுக்கு புனராவூதியில்லையென்று கருத்து- இப்படி முக்தனுக்கு புனராவூதியில்லையென்றால் 'इमान्लोकान् कामान्ही कामरूप्यनुसञ्चरन्' என்று ப்ராகுதலோகஸ்சாரம் சொல்லுகிறது விरोதியாதோ?

சா. ப்ர - वपुषा च यत् । तन्नमः पूर्णमुद्दिष्टमतोऽन्यन्यूनमुच्यते । इयं करणपूर्तिस्स्यादङ्ग पूर्तिमिमां शृणु इत्युक्तप्रकारेण वाचा नमो नारायणायेत्युक्त्वा मस्तके चाञ्जलिं कृत्वा-पुनः पूर्वो वागुत्तरः 'यद्विभनसा ध्यायति तद्वाचा वदति' इत्यादिप्रमाणान्मनसानुसन्धानमप्यस्तीति वாயिनाम् इत्यनेन लभ्यते - एवं सकृद्भरन्त्यस्य देहं विहायार्चिरादिना परमपदं प्राप्तश्चेत्पश्चात्प्रकृतिमण्डले कश्चित्कालं संसृत्यागमिष्यामीति प्रतिभूकल्पनेऽपि कदाचिदपि संसारं नानुमन्यतेत्यर्थः - ननु मुक्तानां पुनः प्रकृतिप्रवेशाभावोक्तिस्तु - 'तेषां सर्वेषु लोकेषु कामचरो भवति -कामरूप्यनुसञ्चरन् -अहतसहजदास्यास्सूरयस्सस्तबन्धा विमल चरमदेहा इत्यमी रङ्गधामन् । महितमनुजतिर्यक्स्थावरत्वाश्रयन्ते सुनियतमिति हासं प्राहुरेभ्यो नमस्तात्' इत्यदि प्रमाणविरुद्धा स्यादित्यत्राह -

சா. வி - நாராயணேத்யுக்தவீதி ஷேஷ: மத்தகத்திடை, மஸ்தகமத்யே-கைகளை, ஹஸ்தौ । கூப்பி, ப்ரதயித்யா । அஜ்ஜலி க்ருத்யா । ப்ரபதிப்ரதர்ஷிணி ப்ரமே தத் - போயினால் பின்னை, ப்ரமபதப்ராப்யநந்தர்ம - இத்திசைக்கு, எதத்யா: என்று, இதி - லீலாவிபூதௌ கश्चित्कालं संसृत्यागमिष्यामीति புணைக்கொடுக்கிலும், ப்ரதிபூகல்பனே஽பி - போகவிட்டார், ந த்யஜதி । தர்ஹி இமானலோகா ந்காமாந்நிகாமரூப்யநுஸ்சரந்நிதி ஸர்வலோகஸ்சரணம் கதமித்யாஸங்க்ய கர்மோபாதித்யாபாவேந தத்புனராவூதிந் ப்ரவதீத்யாஹ -

ச. ஸ் - புனர்ஜந்மநா ப்ராப்யவ்யாந்தராபாவாத் - மத்தகத்திடை மஸ்தகோபரயிதி முக்தௌ லீலாவிபூதி கதா ந விசேத் குணிதகதிஸ்யாத்விசேதேத்கதம் புனராவூதி நேத்யாஹ --

सा. सं - भगवत्कैङ्कर्यान्तर्भूतमाणा इति - उत्तमशरीर एवमुक्तिरिति माध्वमतनिरासाभिप्रायेणाह -
 ॐ॥॥॥ इति - ब्रह्मादेरप्यनुभवशङ्कां प्रसक्तां परिहरति -

மூ - ब्रह्मादிகளுக்கும் மோக்ஷமுண்டு- அப்படியே 'धर्मव्याधादयोऽप्यन्ये पूर्वाभ्यासाज्जुगुप्सिते । वर्णविरत्वे संप्राप्तास्संसिद्धिं श्रमणी यथा' என்று महर्षிகள் சொன்னார்கள் -

சா. दी - धर्मव्याधादयः என்று - जुगुप्सिते वर्णविरत्वेऽपि पूर्वाभ्यासात्संसिद्धिं प्राप्ताः । शबरी यथेति- இப்படி முமுகுதையில் உத்கர்ஷபிகர்ஷங்கள் औपाधिकங்களாகையால் முக்திதையில் -

சா. स्वा - मोक्षमुண்டானதாகச் சொல்லக்கூடுமோ? उपासनं मनुष्याधिकारमाकையாலே மோக்ஷமும் மனுஷ்யநியதமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- ब्रह्मादிகளுக்கும் इति - 'ब्रह्मणा सह ते सर्वे संप्राप्ते प्रतिसञ्चरे । परस्यान्ते कृतात्मानः प्रविशन्ति परं पदम्' என்று ब्रह्मादிகளுக்குத்தான். शरीरावसानத்திலே மோக்ஷம் சொல்லுகையாலே उपासनத்துக்கு மனுஷ்யநியதமில்லாமையாலே तच्छरीरावसाननियमமில்லையென்று கருத்து- ஆனாலும் उपासनं त्रैवर्णिकमनुष्यदेवाद्युत्कृष्टशरीरनियतमाकையாலே उत्कृष्टशरीरावसानமில்லையென்று சொல்லப் போமோ? என்ன न्यायसिद्धमात्रமன்றிக்கே प्रमाणमருளிச் செய்கிறார்- அப்படியே इति - ஆகையால் भक्तियोगத்திலும் अन्तिमशरीरोत्कर्षापिकर्षनियमமில்லாமையாலே प्रपत्तियிலும் अपकृष्टशरीरावसानத்திலே மோக்ஷப्राप्ति கூடுமென்று கருத்து यद्वा, இப்படி मुक्तरுக்கு परिपूर्णब्रह्मानन्दानुभवं ईश्वरनोदु अत्यन्ततुल्यமாகச் சொன்னது கூடுமோ? अन्तिमदेवादिशरीरोपलक्षिताकारस्वात्मविशिष्टपरमात्मोपासनं பண்ணினவனுக்கு देवरूपेणोत्कृष्टमुक्तिअन्तिममनुष्यादि शरीरोपलक्षिताकार स्वात्म- विशिष्टपरमात्मोपासनं பண்ணினவனுக்கு मनुष्याद्यपकृष्टमुक्तियும் मतान्तरस्थர்கள் சொல்லுகிறாப் போலே சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இப்படி उत्तरावधीति - उपासकनुக்கு उपायानुष्ठानदशैयிலே स्वकीयान्तिमशरीरम् இன்னதென்று ज्ञातुमशक्यமாகையாலே तदुपलक्षिताकारस्वात्मोपासनमशक्यமாகையால் तन्निमित्तமாக तारतम्यं சொல்லக் கூடாதென்று கருத்து- उत्तरावधिरहितेत्युक्त्या फलத்தில் तारतम्यं சொல்லில் स्वर्गादिवदनित्यत्वं प्रसङ्गिக்குமென்று கருத்து- இப்படி இன்னதிலென்று தெரியாது என்று சொல்லப் போமோ? उपासनप्रारम्भं मनुष्यशरीरத்திலேயாகையாலே मनुष्यशरीरमे अन्तिमशरीरमेன்று निर्णयிக்கக் கூடாதோ? என்ன उत्तरवाक्यद्वयத்தாலே उपपादிக்கிறார். ब्रह्मादிகளுக்கும் इति - ब्रह्मशरीरமும் अन्तिमशरीरமாகச் சொல்லுகையாலும் धर्मव्याधादिशरीरमे अन्तिमशरीरமாகச் சொல்லுகையாலும் विद्याप्रारम्भकालीन शरीरमे अन्तिमशरीरமென்று நினைக்கக் கூடாதென்று கருத்து -இப்படி एकरूपமாக मुक्तानुभवं சொன்னது கூடுமோ? अधिकारावस्थैयிலே देवमनुष्यादि भेदाधीनभोगतारतम्यं போலே मनुष्यशरीरान्मुक्तனுக்கும், देवशरीरान्मुक्तனுக்கும் ब्रह्मानुभवतारतम्यम् உண்டென்று आनन्दतीर्थியர் சொல்லவில்லையோ? -

சா. प्र - यावदायुषम् । भवेद्यदि तदानन्दे न्यूनतां जनयेद्धुम् इत्यादि वचनैर्मुक्तावानन्द -

சா. सं - ब्रह्मादிகளுக்கு इति - तच्छरीर एवेत्यर्थः - अवरशरीरेऽपि मुक्तिरस्तीत्यत्र किं मानमित्यत्राह- அப்படியே इति । இன்னதிலென்று தெரியாது इत्युक्तविधया । --

सा. सं - ஆகையால், प्राप्यतयोक्तपरिपूर्णब्रह्मानुभवस्य अर्चिरादिगतिमत्सर्वासाधारणोक्तेः - परेषामुक्तानुभवरूपानन्दतारतम्ये प्रमाणत्वेनाभिप्रेतानन्दवल्युदयः औपाधिकोत्कर्षपिकर्षपरतया अन्यथासिद्धा इति तत्रानन्यथासिद्धप्रमाणाभावात् 'सोऽश्नुते । निरञ्जन' इत्यादि श्रुत्या तस्य बाधाच्च तन्नभवतीतिभावः -

மூ - आचारवैकल्यமுடைய முமுक्षுக்களுக்கு ஆனந்தஹாசமுண்டாமென்று சிலர் சொல்லும் வசனமாசமானாலும் முக்தனாவதற்கு முன்னே வரும் பகவதனுபவத்தில் சங்கோத்ததைச் சொல்லித்தாமத்தனை- பிற்பட முக்தரானார்க்கும் நாளிழுவே போக்கி (பப்பொருளிழுவில்லை)ப் பேரிழுவில்லை -

சா. தி - आचारवैकल्यमित्यादि - पूर्वகாலமுக்தருக்கு ஆதூனிகமுக்தரேக் காட்டில் ஆனந்தமதிக மன்றோவென்ன பூர்வகாலானுபவாங்கம் அதிகமாகிலும் ஆனந்தஸ்வரூபத்தில் தாரதமயமில்லையென் கிறார். பிற்பட இத்யாடியால் ஸ்ரீவிஷ்ணுலோகாதிகளில் அதிகாரிபேதென வ்யவஸ்தித மானசாலோக்யசாரூப்யாதிருபபல -

சா. சுவா - வருளிச் செய்கிறார்- முமுक्षுக்களுக்கு இதி - ஆசமானாலும் இதிவஸ்துதஸ்ஸர்வஸம்மத ப்ரமாணமன்றென்றபடி- ஆஸத்வமப்யுபகம்யாபி பரிஹரிக்கிறார்- முக்தனாவதற்கு இதி ஆனாலும் பூர்வ முக்தனானவனுக்கும் இதானி முக்தனானவனுக்கும் காலதாரதமயத்தாலே ஆனந்தாதிவ்ய ஹாசமில்லையோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- பிற்பட இதி பபாருள் இதி- ப்ரதிபந்தகிபூதபந்திவ்ருத்திவிலம்பாவிலம்பகூதகாலதாரதமயமுண்டானாலும் இது சர்வாப்யுப- கதமானகையாலே முக்திதசூயில் ஆனந்தஸ்வரூபதாரதமய -

சா. ப்ர - आचारवैकल्यमित्यादिना - एतेन भक्त्युपायानुष्ठानान्मुक्तानां ब्रह्मानुभव एव फलम् । प्रपत्त्या मुक्तानां तु कैङ्कर्यमपि फलमिति फलभेदोक्तिर्निरस्ता - यथाकथञ्चिन्मुक्तानां सर्वेषां 'सर्वे पाप्मानोऽतो निवर्तन्ते । तद्यथैषिकातूलमग्नौ प्रोतं प्रदूयेत - एवं हास्य सर्वे पाप्मानः प्रदूयन्ते' इत्यादिभिस्सर्वकर्मक्षयबोधनात्केषाञ्चिदनुभवः फलं केषांचित्कैङ्कर्यं फलमिति विशेषनियामकाभावात् 'सायुज्यं प्रतिपन्ना ये तीव्रभक्तास्तपस्विनः । किङ्करा मम ते नित्यं भवन्ति निरुपद्रवा' इति मुक्तमात्रस्य किङ्करत्वप्रापकवचनविरोधाच्च - ननूत्तरकल्पमुक्तात्पूर्वकल्पमुक्तस्य स्वमुक्तिकालमारभ्य तन्मुक्तिपर्यन्तं भगवदनुभवस्याधिकत्वात्कथं न फलतारतम्यमित्यत्रास्य संसरणहेत्वल्पदुष्कर्मवत्त्वाधिकदुष्कर्मवत्वरूप संसारतारतम्यपर्यवसितत्वेन मुक्त्यनन्तरमनुभाव्ये तारतम्यं नास्तीत्यभिप्रेत्याह - பிற்பட முக்திரித்யாதி - அனந்தரம் முக்தானாமித்யர்த்: நாளிழுவப் போக்கி, காலாதிக்ரமவ்யதிர்கேண - நனு தத்ர சாலோக்ய சாமீப்யசாரூப்யானாமபி -

சா. வி மறந்தார்த்கள், விஸ்மூதவந்த: । சிலர் சொல்லும் வசனம், 'முமுக்ஷுணா் சதாசாரவூகல்ய் யாவதாயுஷம் । பவேத்யதி ததானந்தே ந்யூனதா பவதி துவம்' இத்யெதத் - அஸ்ய வசனஸ்ய ப்ராமாண்ய எவசந்தேஃ - தத்சத்வ 'வரணாசுரமாசாரவதா புருஷேண பர: புமானு । விஷ்ணுராாத்யதே பந்தா நான்யஸ்தத்துஷகாரக' இத்வெததவசனானுசாரேண நேதவ்யமித்யாஹ - ஆஸமானாலும் இதி । முக்தனாவதற்கு முன்பே, முக்தபாவாதுர்வமேவ । பூர்வகல்ப முக்தானாமுத்தரகல்பமுக்தானா் ச கர்மாதிவ்யந்யூனத்வகூதசंஸாரதாரதமயமேவ ந த்வானந்ததாரதமயமித்யாஹ । பிற்பிட முக்தரானார்க்கும் இதி । நாளிழுவே போக்கி, காலாதிக்ரமவ்யதிர்கேண । பேரிழுவில்லை, புருஷார்த்தாரதமய் நாஸ்தி । நனு சாலோக்யசாமீப்யாதினாமபி மூக்ததூக்தே: -

சா. சங் - आचारवैकल्यमिति । 'क्रियावानेष इत्यादि श्रवणात्स्मरणादपि । आनन्दे तारतम्यं स्यादाचारे 'तारतम्यत' इत्याद्यापस्तम्बवचनमपि मुक्तिप्राप्तनानुभवसङ्कोचविषयतयान्यथासिद्धमिति भावः । मुक्तिपौर्वापर्यवतोरानन्दतारतम्यं स्यादित्यत्राह । பிற்பட இதி । காலதாரதமயமேவ தயூ: -

मू - श्रीविष्णुलोकादिकளிலே सालोक्यसारूप्यादिमात्रं பெற்றார்க்கு முக்தவ்யபदेशம் அடூர்விபுரகர்ஷத்தாலே யாமத்தனை- இவ்அர்த்தம் 'लोकेषु विष्णोर्निवसन्ति केचित्समीपमृच्छन्ति च केचिदन्ये । अन्ये तु रूपं सदृशं भजन्ते सायुज्यमन्ये स तु मोक्ष उक्तः' என்று नियமிக்கையாலே सिद्धம்-

सा. दी - பெற்றவர்களில் முக்தவ்யபदेशமுண்டு - सालोक्यादிகள் तारतम्यं प्रसिद्धम् - ஆகையால் முக்திதையில் தாரதம்யமில்லையென்னும்படியெங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார்- श्रीविष्णुलोकेत्यादि - அடூர்விபுரகர்ஷத்தால், अत्यन्तविपुर्क्षाभावात्मोक्षकल्पत्वादென்றபடி- இவ்அர்த்தத்தில் प्रमाणमருளிச் செய்கிறார்- இவ்அர்த்தமिति । विष्णुलोकेषु निवसन्ति, सालोक्यं பெற்றவர்கள் सामीप्यமியாதி - सामीप्यं பெற்றவர்கள்- अन्ये त्विति - सारूप्यं பெற்றவர்கள்- अन्ये केचन भाग्याधिकाः परं पदं प्राप्य सायुज्यं भजन्ते - அதுவே साक्षान्मोक्षமென்று சொல்லப்பட்டது-

सा. स्वा - மில்லையென்றபடி- ஆனாலும் श्रीविष्णुलोकादிகளில் तरतमभावग्रस्तसालोक्यसारूप्य भाक् குகளுக்கும் पुराणादிகளிலே मुक्तत्वव्यपदेशमிருக்கையாலே मुक्तितारतम्यं प्रामाणिकமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- श्रीविष्णुलोकेति - सालोक्यसारूप्यादिभाजां मुक्तव्यपदेशं मोक्षव्यवहितपुरुषार्थं மாகையாலே स्वर्गादிகள் போலே अतिदूरविपुर्क्षविरोधादि களில்லாமையாலே औपचारिकமாகையாலே मुख्यमोक्षपुरुषार्थத்திலே तारतम्यமில்லை என்றபடி- मुक्तशब्दத்தை नियामकமன்றிக்கே औपचारिकமென்றப்போமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ்அர்த்தமिति । स तु मोक्ष उक्तः என்று सायुज्यशब्दார்த்தத்தை मोक्षशब्दார்த்தமாகச் சொல்லுகையாலே सालोक्यादிகள் मोक्षமன்றென்று கருத்து- अग्निलोकादிகளில் सायुज्यं போலே विष्णुलोलादிகளில் வரும் सायुज्यं मोक्षமாகமாட்டுமோ?

सा. प्र - मोक्षं सालोक्यसामीप्यम् 'इत्यादिना मोक्षत्वोक्तेस्सायुज्यस्य तेषां च परस्परविलक्षणत्वाच्च कथं मोक्षे तारतम्याभाव इत्यत्राह श्रीविष्णुलोकादीति । श्वेतद्वीपादिरादिशब्दार्थः अदूरेति - वर्तमानसामीप्याद्वर्तमानत्वव्यपदेशवन्मुक्तत्वव्यपदेश इत्यर्थः - स्वोक्तार्थे प्रमाणमाह- इवार्थमित्यादिना - என்று इत्यादि - अवधारणार्थं तुशब्देन विशेषणात्स एव मोक्ष इति सिद्धमित्यर्थः - ननु सायुज्यस्य मोक्षत्वेऽपि क्षीराब्धिर्विष्णुलोकादिषु स्थितानां सायुज्यस्य उभय विभूतिविशिष्टब्रह्मानुभव -

सा. वि - कथं मुक्तौ तारतम्याभाव इत्यत्राह । श्रीविष्णुलोकादिकளிலே इति ।

सा. सं - प्राप्यतारतम्यं नास्तीति भावः । ननु विष्णुलोकादिषु सालोक्यादिमात्रवतामपि मुक्तत्वव्यपदेशस्साधारणो दृश्यते । ततस्तारतम्यं निष्प्रत्यूहमित्याशङ्कां तत्र मुक्तत्व व्यपदेशस्यैवान्यथासिद्ध्या परिहरति । श्रीविष्णुलोकादिकளிலே इति । शुद्धसत्वेतरस्थानक इति शेषः । निरतिशयप्राप्य सायुज्यस्य कालकृताति विलम्बविरहाददूरविபுரகர்ஷத்தாலே इत्युक्तम् । இவ்அர்த்தம் இதி - लोकेष्विति बहुवचनात्केचिदित्युक्त्या च तस्य स्थानस्य शुद्धसत्वेतरतातत्स्थानां मुक्तत्वव्यपदेशस्य अदूरविपुर्क्षकृतता चेत्यर्थस्सिद्ध इति भावः । सायुज्यस्यैव मोक्षत्वं नियमयतीदं वचनं तारतम्ये कथं प्रमाणम्? अनुभवमनुभवेदिति हृदयम् । स तु मोक्ष उक्तः इत्यपि-

मू - இது பரமபதத்திலே சென்றால் வரும் சாயுஜ்யமே மோக்ஷமென்கிறது. அதுக்குள்ளே சஹசத்தில்
 शतादिकளைப் போலே सालोक्यादिकளெல்லாம் अन्तर्भूतங்கள்-ஆகையால் அங்கொருவர்க்கும்
 वैषम्यமில்லை 'मोक्षं सालोक्यसारूप्यं प्रार्थये न कदाचन । इच्छाम्यहं महाबाहो सायुज्यं तव सुव्रत'
 என்கிறவிடத்திலும் இவ்வர்த்த கண்டுகொள்வது

सा. दी - மற்றவிடத்தில் மோக்ஷசுபயோகம் औपचारिकமென்றபடியென்கை. இவ்வர்த்தத்தையருளிச்
 செய்கிறார்- இது பரமபதத்தில் इत्यादियाல். இது இச்சுலோக - मोक्षमिति இதின் அர்த்தம்
 मोक्षव्यपदेशத்தில் औपचारिकत्वम् - सालोक्यसारूप्यमென்றவிடத்தில் सामीप्यமும் उपलक्षितम् -
 இனி சாயுஜ்யசுபதார்த்தத்தையருளிச் செய்கிறார்-

सा. स्वा - அது பாகூதமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இது इति இந்த வசன் 'स तु मोक्ष
 उक्तः' என்றது तु சப்தத்தாலே सालोक्यादिव்யवृत्तமான பரமபதசி஢்சாயுஜ்யத்தை மோக்ஷமென்று
 नियமிக்கிறதென்றபடி- இப்படியாகில் अग्न्यादिसालोक्यसायुज्यादிகள் போலே ஒன்றிலே ஒன்று
 இல்லாமையாலே சாயுஜ்யமபூர்ணபுருஷார்த்தமாக ப்ரசஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.
 அதுக்குள்ளே इति இப்படியாகில் मोक्षं सालोक्यसारूप्यमित्यादிகளிலே सालोक्यादிகளிலே
 मोक्षशब्दप्रयोगத்துக்கு गतिయெது? என்னவருளிச் செய்கிறார்- मोक्षमिति இவ்வர்த்தம் इति -
 अदूरविप्रकर्षத்தாலே औपचारिकமென்கிற அர்த்தமென்றபடி- இப்படி சாயுஜ்யமே மோக்ஷசுபதமபூர்ண
 மாகில் சாயுஜ்யசுபதமேகயபரமாகையாலே निर्विशेष ब्रह्मैक्यापत्तियே மோக்ஷமாக ப்ரசஜ்ஜியாதோ? என்ன

सा. प्र - रूपत्वाभावात्परमपदं प्राप्तानां सायुज्योभयविभूतिविशिष्टब्रह्मानुभवरूपत्वाच्च मुक्तौ फलभेदस्यात्
 - किञ्च, लोकेषु विष्णोरित्यत्र सालोक्य, सारूप्य, सायुज्यानां भेदावगमात्सायुज्यं प्राप्तानामपि
 सालोक्यादेरभावात् फलपूर्तिर्न स्यादित्यत्राह - இது பரமபதத்திலே इति - उक्तन्यायमन्यत्राप्यतिदिशति
 - मोक्षमित्यादिना - नन्वेवं मुक्तः ब्रह्मणा सायुज्यमपहत पाप्मत्वप्रभृतिसत्यसङ्कल्पत्वपर्यन्ताष्टगुणाविर्भावं
 च प्राप्नोति चेत्तर्हि ब्रह्मण इव जगत्कारणत्वादिकं च स्यादित्यत्र जगत्कारणत्व, सर्वान्तर्यामित्व,
 स्वव्यतिरिक्तसमस्तशेषत्व, मोक्षप्रदत्वादेर्भगवन्तं प्रत्येवाधीतत्वात्तत्प्रकरणेषु मुक्तप्रसङ्गाभावात् - 'सोऽश्नुते
 सर्वान्कामान्सह ब्रह्मणा विपश्चिता' इति भोगमात्रसाम्यश्रुतेः - 'यतो वा इमानि' इत्यादिना कारणत्वस्य
 ब्रह्मासाधारणधर्मतया लक्षणत्वोक्तेः 'एष सर्वभूतान्तरात्मा' इत्यादिना नारायणस्यैकस्मैवान्तर्या
 मित्वावगमात् - 'अमृतस्यैष सेतुः नान्यः पन्था' इत्यादिभिर्भगवत एव मोक्षप्रदत्वावगमाच्च मुक्तस्य
 परमसाम्यं सत्यसङ्कल्पत्वं च भगवदसाधारणधर्मव्यतिरिक्तविषयमेवेत्यभिप्रेत्य सायुज्यशब्दार्थं निर्वक्ति -

सा. सं - विष्णुलोकादिगतसायुज्यस्य विधेयधर्मविरुद्धत्वान्नतत्परम् - किंतु प्रमाणसिद्ध
 शुद्धसत्त्वस्थानकसायुज्यपरमित्याह - இது इति பரமபதस्थானக சாயுஜ்யே ததிரதர்ஸ்தானக इव तारतम्यं
 कुतो न स्यादित्यत्राह - அதுக்குள்ளே इति । இவ்வர்த்த, பரமபதस्थானக சாயுஜ்யே वैषम्याभावरூபம்-

மூ - சாயுஜ்யமாவது சயுக்தினுடைய भावம் சயுக்தாவான் ஒரு भोग्यத்திலே भोक्ताவாய்க் கொண்டு கூட அந்வயிக்குமவன்- இங்கு சப்ரகாரப்ரஹ்மாகிற भोग्यத்திலே ப்ரஹ்மும் முக்தனும்கூட भोक्ताக்களாய் அந்வயிக்கையாலே முக்தனை சயுக்த் என்கிறது. இப்படியா(னால்)கில் ஸ்ருதியில் சாயுஜ்யசஹ்மும் சாஹ்ரிதாசஹ்மும் சேர ப்ரயோகிப்பானேனென்னில்? -

சா. தி - சாயுஜ்யமாவதென்று சயுக்தசஹ்ரிதாத்தைக் காட்டுகிறார் சயுக்தாவான் இத்யாடியால்-இத்தை விசேஷித்துக் காட்டுகிறார். இங்கு சப்ரகாரேத்யாடியால் சப்ரகாரம், சவிசேஷணம் - விசேஷணம், உபயவிஹ்ரிதாத்தவஸ்துக்களும்- சாயுஜ்யசஹ்ரிதா சமாநபொகத்வத்தைச் சொன்னால் ஸ்ருதியின் சாஹ்ரிதாசஹ்ரிதாத்தின் பௌநரக்த்யத்தைப் பரிஹரிக்கிறார். இப்படியானால் இத்யாடியால் 'ஏதாசாமேவ தேவதானா சாயுஜ்யம் - சாஹ்ரிதா சமாநலொகதாமாஹ்ரிதா' என்று ஸ்ருதியிலென்கை. இதுக்கு உதரமருளிச் செய்கிறார். -

சா. சுவா - மருளிச் செய்கிறார். சாயுஜ்யமாவது இதி - சயுக்தபாவஸ்சாயுஜ்யமென்று சொல்லக் கூடுமோ? சயுக்தவமேகக்ரியாந்வயத்வமன்றோ? இங்கு முக்தனுக்கு ப்ரஹ்மத்தினுடைய ஜகத்சுஹ்ரிதாந்வயித்வமில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். சயுக்தாவான் இதி - ஆனாலும் ப்ரஹ்மத்தோடே முக்தனுக்கு ஁கபொக்யத்திலே அந்வயம் கூடுமோ? இரண்டுபேர்க்கும் பொதுவாக உபயபிந்நமாக ஒரு भोग्यமில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். இங்கு இதி - உபயபிந்நத்வம் भोग्यத்திலே விசேஷணம் வ்யர்தம் । சுவபரிசாஹ்ரிதா஁கபொக்யாந்வயித்வமே சயுக்தவமென்றபடி. இப்படி சாயுஜ்யசஹ்ரிதா கஸ்திந் भोग்யே சஹ்ரிதாந்வயித்வபரிசாஹ்ரிதா சொல்லப் போமோ? அப்போது வேதத்திலே 'ஏதாசாமேவ தேவதானா சாயுஜ்யம் சாஹ்ரிதா சமாநலொகதாமாஹ்ரிதா' இத்யாடிகளிலே சமாநபொகத்வாஹ்ரிதா சாஹ்ரிதாசஹ்ரிதாத்தோடு சாயுஜ்யசஹ்ரிதாத்தாக்கு சஹ்ரிதாப்ரயோகம் புநரக்தமாக பரிசஹ்ரிதாத்தோ? ஆகையால் சாயுஜ்யசஹ்ரிதா

சா. ப்ரி - சாயுஜ்யமாவது இத்யாதிநா - ஁கஸ்திந் சப்ரகாரப்ரஹ்ரூபபொக்யே भोक्तृत्वेन ப்ரஹ்ரிதா சஹ்ரிதா இதி சயுக்த - தஸ்ய பாவஸ்சாயுஜ்யமிதி ஹி 'நாராயணசாயுஜ்யமாவாஹ்ரிதா' இத்யாடிசு விவஹ்ரிதாமிதி பாவ: - ஏவ் தஹ்ரி சாஹ்ரிதாசஹ்ரிதா சமாநார்த்வமாஹ்ரிதாமிதி 'ஏதாசாமேவ தேவதானா சாயுஜ்யம் சாஹ்ரிதா சமாநலொகதாமாஹ்ரிதா' இத்யாடிசு சஹ்ரிதா ப்ரயோகொ ந ச்யாதிதி தஸ்யார்தாந்ரிதாமேவ வக்தவ்யமித்யத்ரிதா அர்த்ரிதாபேதம் தர்சயிதி । இப்படியாகில் இத்யாதிநா -

சா. வி - சயுக்தசஹ்ரிதாத்தம்மாஹ் । சயுக்தகாந்வயன் இதி । நநு சாயுஜ்யசஹ்ரிதாத்தஸ்யேவ மொக்தத்வே சாஹ்ரிதாசஹ்ரிதாசஹ்ரிதா

சா. சம் - முக்தாநாமந்யொந்யம் ப்ரஹ்ரிதா ச சாயுஜ்யம் யத்யசஹ்ரிதாத்தம் தஹ்ரிதா நிர்மரியாதிநுபவஸ்யாத்த் । சஹ்ரிதாத்தம் சேத் சயுக்தவாசம்பவ இத்யத்ரிதாஹ் - இங்கு இதி - 'சர்வ் ஹ் பஸ்ய: பஸ்யிதி । சொஹ்ரிதா' இத்யுக்தவித்யா விஹ்ரிதாத்தித்யாதி விஹ்ரிதாத்தவென ப்ரஹ்ரிதாவு முக்தாநா ப்ரஹ்ரிதாசஹ்ரிதாநுபாவ்யமிதி சயுக்தவொக்தௌ ந சயுக்தவாஸம்பவொ ந நிர்மரியாதிசம்பவொ வேதி பாவ: । நநு யத்யெகஸ்திந் भोग்யே வஸ்துநி भोक्तृत्वेनாந்விதௌ சயுக்தாவிதி சாயுஜ்யசஹ்ரிதாத்தம்: - தஹ்ரிதா 'ஏதாசாமேவ தேவதானா சாயுஜ்யம் சாஹ்ரிதா' இதி ஸ்ருதிஸ்தஸ்சாஹ்ரிதாசஹ்ரிதா: க: ? அஹ்ரிதாசஹ்ரிதாந் भोग इति சமாநபொக்யகதார்த்ரிதாத்தஸ்ய சேத்யத்ரிதாஹ் ।

सा. सं - सायुज्यमिति । अत्र परमपदे । उभयोः, मुक्तब्रह्मणोः । सायुज्यं नाम भोक्तव्यस्य परिपूर्णब्रह्मरूप अनुभाव्यस्य । अविशिष्टता, अवैषम्यमेव । सार्ष्टिता तु परिपूर्णब्रह्मानुभवरूपभोगे तारतम्यविहीनता, न्यनाधिकभावविधूरता एतेन परोक्तमानन्दतारतम्यमानन्द -

मू - मुक्तनुक्त्वा जगद्व्यापारमिल्लेयय्याकिल्लुं कृषि पண்ணिण पितावुं निर्व्यापाररान पुत्रादिकल्लुं कृषिफलत्ते भुजिक्कुमाप्पोले जगद्व्यापारत्ताल् वरुं रसं व्यापरिक्किर ईश्वरनुक्त्वां पारत्तिरुक्किर मुक्तनुक्त्वां तुल्यम्-सूत्रकारं, 'जगद्व्यापारवर्जम्' एण्णु तुडङ्कि

सा. दी - मरुणिस् सेय्किरार- मुक्तनुक्त्वा इत्यादियाल्- रसं, प्रीतिः । इवार्थं सूत्रकारसम्मत मेन्हरुणिस् सेय्किरार- सूत्रकारं इत्यादियाल्- जगद्व्यापारवर्जनं, जगद्व्यापारं वर्जयित्वा -

सा. स्वा - सोल्लप्पो बोमो? एन्नवरुणिस् सेय्किरार- मुक्तनुक्त्वा इति - 'अविभागेन दृष्टत्वात्' इत्यादिकल्ले सूत्रकारं ऐक्यं सोल्लात्तिरुक्किर लोकदृष्टप्रक्रियेय्ये भोगसाम्यं सोल्लप्पो बोमो? एन्नवरुणिस् सेय्किरार- सूत्रकारं इति तुडङ्कि इति - स्फुटमाक साम्यं सोल्लुक्कियेय्ये अविभागेन -

सा. प्र - जगत्सृष्टिजनितप्रीतिर्न स्यादित्यत्र तत्सद्भावं सदृष्टान्तमाह मुक्तनुक्त्वा इत्यादिना - स्वोक्तार्थस्य साम्प्रदायिकत्वमाह सूत्रकारं इत्यादिना - सायुज्यपदस्य शब्दव्युत्पत्त्यर्थाभि -

सा. वि - मुचितमिति चेदुच्यते - न केवलं भगवत्सायुज्यं मोक्षशब्दार्थः । क्षीराब्धिविष्णुलोकादिषु स्थितानामपि सायुज्यस्य सत्वेन उभयविभूतिविशिष्टब्रह्मानुभवाभावे मोक्षत्वाभावात् - अत उभयविभूतिविशिष्ट ब्रह्मानुभवो मोक्ष इति वक्तव्यम् । तथा सति नित्येष्वतिप्रसङ्गः - एवं च परमपदप्राप्त्यनन्तरभावि सायुज्यं मोक्ष इत्यङ्गीकार्यम् । अत एव इत्थं परमपदत्तिले सेन्नाल् सायुज्यं मोक्षमेन्किरुत्तु इति निर्णीतम् - तत्र तारतम्यस्याप्यभावेन सार्ष्टित्वस्यापि तत्रान्तर्भावात्तस्यैव सर्वव्यापकत्वात्परमपदप्राप्त्यनन्तरभावभोगे तारतम्यराहित्यं मोक्षशब्दशक्यतावच्छेदकमित्युक्तौ गौरवात्परमपदप्राप्त्यनन्तरभावि समानवस्त्वनुभवत्वस्य शक्यतावच्छेदकत्वे लाघवात् । स तु मोक्ष उक्तः 'निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति । मम साधर्म्यमागता' इत्यादि प्रमाणानुगुण्याच्च सायुज्यस्यैव मोक्षशब्दार्थत्वमुक्तमिति दिक् - ननु मुक्तानां जगत्सृष्टत्वाभावे भगवत इव जगत्सृष्टिजनितप्रीतिन्यूनता स्यात् - तथा च कथं ब्रह्मणा समानभोगत्वमित्यत्र तद्व्यापाराभावेऽपि तत्प्रयुक्तप्रीतिः सद्भावं सदृष्टान्तमाह - मुक्तनुक्त्वा इत्यादिना - सूत्रकारं इति जगद्व्यापारं वर्जयित्वा ब्रह्मानुभवरूपमेव मुक्तैश्वर्यम् । कुतः ?

स, सं - शब्दार्थविचारादपि बाधितमिति फलितम् - आनन्दो हि नाम अनुकूलदर्शनजा प्रीतिः । तथा च यथा यद्वस्तु ब्रह्मणोऽनुकूलं तथैव तद्वस्तु मुक्तानामन्योऽन्यं चेत्यानुकूल्यांशे वैषम्यलेशस्य च दुरुपपादत्वात् । मुत्प्रमुच्च इहैव । न मुक्तौ । येन स्वकीयत्वं बुद्धिजाप्रीतिर्मुत् । स्वविनियोगजा प्रीतिः प्रमुदिति प्रतिपुरुषं व्यवस्थितभोग्यभोगोपकरणादिभिस्तारतम्यं संभाव्यत - तथा सति लोभा सूयाद्युदयनिवारकाभावेन मुक्तितया एव मुक्तेः दुर्जीवविभागस्तु जीवमात्रस्य ज्ञानस्वरूपत्वं, ज्ञानगुणत्वं, स्वयंप्रकाशत्वं, प्रत्यक्त्वं, स्वरूपतो निर्मलत्वादि साधारण्यावगमकश्रुतिस्मृत्यादि बाधित इति दिक् - ननु मुक्तस्य जगद्व्यापाराभावात् तत्प्रयुक्तानन्दोऽस्य नेति कथं परमसाम्यमित्यत्राह - मुक्तनुक्त्वा इति । रसम्, आनन्दः । रस वैषम्ये सूत्राविरोधमाह - सूत्रकारं इति - भोगो नामानुकूलत्वेनानुभवः । सूत्रशब्दः -

மூ - 'ஹோமாத்ரஸாம்யலிங்நாச்ச' என்றருளிச் செய்கிறார் - 'ஸாமர்ஸ்யம் ஹி ஸாயுஜ்யம் வதந்தி ப்ரஹ்மவாதின:'.
என்று ஸாகடாயனனும் ஸொன்னான் - ஸஹ்ஷக்தியன்றிக்ஹேயிருக்க ஹேதஸ்ருதிகளும் விரோஹிக்க -

ஸா. டீ - ஸந்யத்ஸமான்மம் । ஜகத்வ்யாபாரானுஹவப்ரீத்யா ஹோமாத்ரம் ஸமான்மம் - ஸமான் ஹோக்யத்வமேவ
ஸாயுஜ்யஸஹ்ஷதார்த்தமென்று ஸஹியுக்தஸம்மதியைக்காட்டுகிறார் - ஸாமர்ஸ்யம் ஹீதி = ஸாமர்ஸ்யம் ஸமஹோக்யத்வம்
। ஸாயுஜ்யஸஹ்ஷதத்துக்கு ஸ்வரூபேக்யமர்த்தமென்னும் பக்ஷத்தை நிரஸிக்கிறார். ஸஹ்ஷஷக்தி இத்யாடியால் -
ஸாயுஜ்யஸஹ்ஷதத்துக்கு ஐக்யத்தில் ஸக்திப்ரஸிஹ்ஷியன்றிக்ஹேயிருக்க ஸமஹோக்யத்வமிதே ஸஹ்ஷதார்த்தம் -
ஹேதஸ்ருதிகள் -

ஸா.ஸ்வா - த்ருஷ்ட்வாதித்யாஹிகள் ஸந்யதாஸித்ஹ்ஷய்ஹ்ங்களென்றபடி ஸஹ்ஷதார்த்தவித்தம் மஹ்யஸ்த்ரஸாகடாயனநிரஹித்
யாலும் ஹோக்யஸாம்யமே ஸாயுஜ்யஸஹ்ஷதார்த்தமென்கிறார் - ஸாமர்ஸ்யமிதி - ஸமர்ஸத்வம், ஸமான்ஹோக்யத்வ
மென்றபடி - இனி ஸாயுஜ்யஸஹ்ஷதத்துக்கு ஐக்யார்த்தகத்வத்தத்தில் ஹாஹகம்ருளிச் செய்கிறார். ஸஹ்ஷ -
ஸக்தீதி - ஸஹ்ஷதார்த்தஸ்வீகாரப்ரஸங்நமொரு தூஷணம் - ஹேதி - 'நித்யோ நித்யானாம் ஹேதநஸ்ஹேதநானாமாமேகோ -

ஸா. ப்ர - ஹானாச்ச்ஹ்ஷதஸம்மதிமப்யாஹ - ஸாமர்ஸ்யமித்யாஹினா - ஸமோஹோக்யத்வெந துல்யோ ரஸ: - வேதாந்தேஸு
'ரஸோ வை ஸ: - ரஸம் ஹேவாயம் லஹ்ஷவானந்தி ஹவதி' இத்யாஹிஸு ரஸஸஹ்ஷதநிர்ஹிஷ்டம் ப்ரஹ்ம யயோஸ்தௌ தயோஹ்வ:.
ஸாமர்ஸ்யமித்யர்த்த: ஐவம் ஸாயுஜ்யஸஹ்ஷதஸ்யார்த்தமுக்த்வா பரோக்தார்த்தே 'நிரங்ஜன: பரம் ஸாம்யமுபீதி - யதோதகம் ஸுஹ்ஷ
ஸுஹ்ஷமாஸக்தம் தாத்ருகேவ ஹவதி - ஐரம்முநேவிஜ்நானத் ஸாத்மா ஹவதி ஸோஹ்ஷநுதே ஸர்வாந்ஹாமாந்ஸஹ் ப்ரஹ்மணா
விபஸ்சிதா' இத்யாஹி ஸ்ருதிவிரோஹ இத்யாஹ் ஸஹ்ஷதஸக்தீத்யாஹினா - ஸாயுஜ்யம் ப்ரதிபந்நா யே தீப்ரஹ்மக்தாஸ்தப்ஸ்வின்: ।
கிங்ங்ரா மம தே நித்யம் ஹவந்தி -

ஸா. வி - ப்ரகரணாத் । நிஹிலஜகந்நியமனம் ஹி பரம் ப்ரஹ்ம ப்ரகூத்யாஹ்நாயத் இதி தஸ்யேவ ப்ரகரணாந்முக்தஸ்ய
தத்ராஸந்நிஹானாச்சேதி ஸூத்ரார்த்த: முக்தஸ்ய ஸத்யஸங்ங்ஹ்பஸஹ்ஷாவேஹி நித்யந்ந்ரஸாஹாரணஜகத்வ்யாபாரவிபஸ்யஸங்ங்ஹ்பானுத் -
யாத்ருதவிருஹ்ஷவிபஸ்யமிதி ஹாவ: ஹோக்யமாத்ருதி - ப்ரஹ்மயாத்ருத்யானுஹவரூபஹோக்யமாத்ருதி முக்தஸ்ய ப்ரஹ்மஸாம்ய
ப்ரதிபாஹனாச்ச லிங்நாஜ்ஜகத்வ்யாபாரவ்ரஜ்நமித்யவகம்யதே - 'ஸர்வாந்ஹாமாந்ஸஹ் ப்ரஹ்மணா விபஸ்சிதா' இதி ஸதோ
முக்தஸ்ய பரம்புரூஷஸாம்யம் ஸத்யஸங்ங்ஹ்பத்வம் ஹ் பரம்புரூஷாஸாஹாரணநிஹிலஜகந்நியமனஸ்ருத்யானுஹுண்யெந வர்ணநீயமிதி
ஜகத்வ்யாபாரவ்ரஜ்நமேவ முக்தேஸ்வர்த்தமிதி ஸூத்ரார்த்த: । தஹ்ஹாவேநானந்ஹ்ஹாஸ: ஸ்யாதித்யத்ரு த்ருஷாந்தமுஹ்நெந பரிஹார
உக்த ஐவ । ஸ்வோக்தஸாயுஜ்யஸஹ்ஷதார்த்தே ஸாஹ்ஷிகஸம்மதிமாஹ । ஸாமர்ஸ்யமிதி - ஸம் ஹோக்யத்வெந துல்ய: 'ரஸோ வை
ஸ:' இதி ஸ்ருதுக்தரஸ்யமான் ஸர்வப்ரகாரம் ப்ரஹ்ம யஸ்ய ஸ ததோக்தஸ்தஸ்ய ஹாவஸ்ஸாமர்ஸ்யம் । ஸாகடாயன:, 'இந்ரு:ஹ்ருந்ரு:
காஸகூத்ருந் ஸாபிஸலஸ்ஸாகடாயன:' இத்யாஹினா ஸாஹ்ஷிகேஸு பரிஹிணித்: ஸாயுஜ்யமேக்யமிதி வததாம் மாயினாம்
மதம் நிரஸ்யதி - ஸஹ்ஷதஸக்தியன்றிக்ஹே இத்யாஹினா - ஸஹ்ஷதஸக்தியன்றிக்ஹே ஸஹ்ஷதஸக்திராஹித்யெந -

ஸா. ஸம் - காத்ருஸ்யார்த்திக: । ஜகத்வ்யாபாரப்ரயுக்தோஹி ரஸஸ்ஸம் இத்யாஸய: । ஐதஹ்நுஹுணதயேவ
ஸாகடாயனஸ்ஸாயுஜ்யஸஹ்ஷதார்த்தமாஹேத்யாஹ । ஸாமர்ஸ்யம் ஹீதி - ஸங்ங்ராஹிமதஸாயுஜ்யஸஹ்ஷதார்த்தம் ஹ்ருண்டயதி
ஸஹ்ஷதஸக்தீதி - 'நித்யோ நித்யானாம்' இத்யாஹா: முக்தப்ரஹ்ஷேதஸ்ருதய: । ஸ்ருதிகளும் இத்யெந ஸூத்ர -

मू - सायुज्यशब्दத்துக்கு ऐक्यं பொருளாக நினைத்திருப்பார்க்கு முக்தன் परमसाम्य
த்தையடையுமென்றும், தாடூக்காமென்றும் சொல்லுகிற ஸ்ருதிகளும் விரோதிக்கும்- 'மம
साधर्म्यमागताः' என்று गीताचार्यனும் அருளிச் செய்தான். இவ்வர்த்தத்தை 'परेण परधर्मी च भवत्येष
समेत्य वै । -

सा. दी - 'पृथगात्मानं प्रेरितारं च मत्वा - तयोरन्यः पिप्पलं स्वाद्वत्ति । मिथ्यैतदन्यद्वयं हि नैति
तद्व्यतां यतः என்கையால் भेदश्रुतिவிரோதம் । 'निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति । यथोदकं शुद्धे शुद्धमासिक्तं
तादृगेव भवति என்கிற ஸ்ருதிகள்- இப்படித்துக்கு भगवद्गीताவचनத்தோடும் விரோதமுண்டென்கிறார்-
मम साधर्म्यमागता इत्यादि - मोक्षधर्मத்தில் வசிஸ்டகராலசंवादவचனங்களோடும்
விரோதமுண்டென்கிறார். இவ்வர்த்தத்தை इत्यादियाல்- परेणेति । एष मुक्तः परेण ब्रह्मणा समेत्य,
संश्लेषं प्राप्य । परस्य ब्रह्मणो ये धर्मास्तत्सदृशधर्मवान् भवति । इति -

सा. स्वा - बहुनां यो विदधाति कामान् - पृथगात्मानं प्रेरितारं च इत्यादि श्रुतिविरोधं வருமென்றபடி
मुक्तं इति - निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति - यथोदकं शुद्धे शुद्धमासिक्तं तादृगेव भवति - एवं मुनेः
विज्ञानत आत्मा भवति गौतम इत्यादिविरोधं மென்றபடி- मोक्षप्रदनुमायं संप्रदायप्रवर्तकसमानशरण्यं
वाक्यमतिप्रबलमेன்கிற அபிபிராயத்தாலே அருளிச் செய்கிறார்- ममेति - இத்தனையும்
प्रमाणान्तरबलத்தாலே व्यावहारिकसत्यविषयमाकलकाकாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.
இவ்வர்த்தத்தை इति । एषः मुक्तः - परेण, ब्रह्मणा । समेत्य, संश्लेषं प्राप्य । परस्य, ब्रह्मणः । ये
धर्मास्तद्धर्मवान् भवतीति । सामान्यतः भगवतः सदृशधर्म -

सा. प्र - निरुपद्रवा इत्यादिस्मृतिविरोधश्च श्रुतिकளும் इत्यत्र स्थितस्यापि शब्दस्यार्थः 'इदं ज्ञानमुपाश्रित्य
मम साधर्म्यमागताः । सर्गेऽपि नोपजायन्ते प्रलये न व्यथन्ति च इत्येकीभावप्रतियोगितयाभिमतसर्वज्ञ
भगवद्वचनविरोधश्चेत्याह - मम साधर्म्यमागता इत्यादिना - मुक्तौ स्वरूपैक्यस्य मुक्त्यवस्थायां
भेदबोधकसूत्रकारवचनविरोधमाह - இவ்வர்த்தத்தை इत्यादिना - परेण परधर्मीत्यनेन
सामान्यतस्साधर्म्यमुक्तम् - विशुद्धधर्मेत्यादिभि -

सा. वि - सायुज्यशब्दस्य ऐक्ये शक्तिर्नास्तीत्यर्थः - तादृक्मामिति - तादृग्भवति - यथोदके शुद्धे शुद्धमासिक्तं
तादृगेव भवति । एवं मुनेर्विज्ञानत आत्मा भवति गौतमेति श्रुतिः । अत्र तद्ववतीति नोक्तम् । किंतु
तादृगित्युक्तम् - अत्र साम्यमेव प्रतीयते - साम्यத்தையடையும் इति- 'निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति' इति
श्रुतिर्विवक्षिता उक्तमर्थम्, मुक्तः । 'परेण ब्रह्मणा समेत्य परस्य ब्रह्मणो ये धर्माः तत्सदृशधर्मवान्
भवति' इति सामान्यतः प्रतिज्ञाय महर्षिविशेष तोऽप्युक्तवानिति तद्वचनसंवादमाह - இவ்வர்த்தத்தை इति।

सा. सं - शाकटायनोक्तिविरोधस्समुच्चीयते । श्रुत्याद्यभिमतं सायुज्यशब्दार्थं स्मृत्युपब्रह्मणाभ्यां दृढयति
। ममेत्यादिना निगमित्तான் इत्यन्तेन - இவ்வர்த்தத்தை, सायुज्यशब्दस्यैक्यं विरोधत्वத்தை । यद्वा,
साधर्म्यशब्दार्थத்தை परेण ब्रह्मणा समेत्य एष मुक्तः परधर्मा च भवति- अक्षरा-

मू - विशुद्धधर्मा शुद्धेन बुद्धेन च स बुद्धिमान् । विमुक्तधर्मा मुक्तेन समेत्य भरतर्षभ । वियोगध (र्मणा) मिणा चैव वियोगात्मा भवत्यपि । विमोक्षिणा विमोक्षी च समेत्येह तथा भवेत् । शुचिकर्मणा -

सा.दी- सामान्यतः प्रथमं प्रतिज्ञाय विशेषतोऽपि दर्शयति -विशुद्धेति-अयं, मुक्तः । विशुद्धेन, अविद्यारहितेन । ब्रह्मणा समेत्य स्वयमप्यविद्यानिर्मुक्तो भवति - बुद्धेन, सर्वज्ञेन तेन समेत्य स्वयं सर्वज्ञो भवति मुक्तेन, बन्धरहितेन तेन समेत्य स्वयमपि मुक्तसंसारधर्मो भवति-वियोगधर्मणा, दुःखविषयेणधर्मणा तेन समेत्य स्वयमपि दुःखवियोगधर्मो भवति-विमोक्षिणा, महानन्दवता ब्रह्मणा समेत्य स्वयं महानन्दवान्भवति - 'मुक्तिर्मोक्षो महानन्दः' ^{गणपती} शुचिकर्मणा, अकर्ममूलव्यापारवता ब्रह्मणा समेत्य-

सा, स्वा- योगमभिधाय विशेषत आह । विशुद्धेति - शुद्धेन, अविद्यादिदोषरहितेन - ब्रह्मणा समेत्य । विशुद्धधर्मा, विशुद्धे भावप्रधानो निर्देशः - अविद्याराहित्यरूपविशुद्धत्वधर्मवान्भवति - बुद्धेन, सर्वज्ञेन ब्रह्मणा समेत्य - स्वयमपि बुद्धिमान्, सर्वविषयसाक्षात्कारवान् विमुक्तेन, बन्धरहितेन समेत्य-विमुक्तसंसाररूपधर्मवान्भवति । वियोगधर्मणा, दुःखवियोगधर्मवता - समेत्य दुःखवियोगात्मा भवति-विमोक्षिणा, परमानन्दवता समेत्य परमानन्दवान्भवति । मुक्तिर्मोक्षो महानन्द इति प्रयोगादिति भावः-शुचिकर्मणा, अकर्ममूलक्रियावता । -

सा. प्र - स्तद्धर्मविशिष्टपरमात्मसंबन्धात् तैस्साधर्म्यमुच्यते-विशुद्धधर्मा, सङ्कोचक कृत्स्नकर्मविगमादसङ्कुचितत्वरूपविशुद्धियुक्त धर्मभूतज्ञानवानित्यर्थः - अत एव बुद्धिमान्, सर्वविषयकज्ञानवान् - विमुक्तधर्मा, विशेषणमुक्तो भूतसूक्ष्मरूपो धर्मो येन सः - वियोगस्वभावः - स्पर्शवद्भ्यकृततातिप्रतिहतिरहितो भवतीत्यर्थः- विमोक्षी, अविद्याकर्मवासनारुचिभिश्च मुक्त इत्यर्थः -

सा. वि - विशुद्धेन अविद्यारहितेन ब्रह्मणा समेत्य स्वयमविद्यारहितो भवति बुद्धेन, सर्वज्ञेन । समेत्य स्वयं सर्वज्ञो भवति । मुक्तेन, बन्धरहितेन समेत्य स्वयमपि विमुक्तसंसारो भवति । वियोगधर्मणा दुःखवियोग धर्मवता समेत्य स्वयमपि तादृग्भवति । विमोक्षिणा आनन्दवता समेत्य मुक्तिर्मोक्षो ह्यानन्द इत्युच्यते - शुचिकर्मणा अकर्ममूलव्यापारवता समेत्य -

सा. सं - त्वरतः परः इति श्रुत्यनुसारेण प्रकृत्यतीतत्वेन तुल्यो भवतीत्यर्थः - अतीतत्वमवश्यत्वं -शुद्धेन ब्रह्मणा समेत्य विशुद्धधर्मा भवति - असङ्कुचितधर्मभूतज्ञानत्वेन तुल्यो भवति - बुद्धेन ब्रह्मणा समेत्य बुद्धिमान् भवति - ऊहापोहात्मकसर्वविषयकधीमत्त्वेन तुल्यो भवतीत्यर्थः - मुक्तेन, इन्द्रियाधीनज्ञानत्यजा समेत्यविमुक्त धर्मा स्वयमपीन्द्रियाधीनज्ञानाद्विमुक्तो भवति - वियोगधर्मिणा, स्वसक्तासङ्गस्वभावेन समेत्य -वियोगात्मा, स्वयमपि ब्रह्मण्यासक्तासङ्गस्वभावो भवति - विमोक्षिणा, अनवाप्तित्यजा समेत्यमुक्तोऽपि मोक्षी च सन् अनवाप्तित्यवच सन् तथा भवेत् - ब्रह्मवदवाप्तसमस्तकामो भवेदित्यर्थः - शुचिकर्मणा,

सा. दी - स्वतन्त्रब्रह्मैक्यपरत्वशङ्कैः वर अरुளிச் செய்கிறார். இங்கு முக்தனை இत्याதியால் -

सा. प्र - तमे भारते मुक्तस्य स्वान्योक्तेः - श्रुतौ च 'स स्वराट्भवति' इति स्वातन्त्र्योक्तेः - कैङ्कर्यपर्यन्तभगवदनुभवः फलमिति कथमुच्यते इत्यत्र श्रुतावेवानुसंश्ररणरूपभगवत्पारतन्त्र्योक्तेः - 'य आत्मानमन्तरो यमयति - दासभूतास्स्वतस्सर्वे ह्यात्मानः परमात्मनः । सान्यथा लक्षणं तेषां बन्धे मोक्षे तथैव च ॥ इत्यादिश्रुतिस्मृतिभिरवगतस्य भगवच्छेषत्वस्य मुक्तावनपायादत एव च 'अनन्याधिपतिः' इति सूत्रभाष्ये सत्यसङ्कल्पत्वादेव विधिनिषेधयोग्यत्वात्मककर्मवश्यत्वरूपान्याधिपतित्वाभावात्मकाकर्मवश्यत्वं प्राप्नोतीति - अतस्सत्यसङ्कल्पत्वश्रुत्यैवानन्याधिपतित्वं च सिद्धम् - अत एव 'स स्वराट् भवति' इत्युच्यत इत्युक्तत्वाच्च स्वतन्त्रशब्दोऽकर्मवश्यत्वपर इत्याह- ॐ भूक्तु मुक्तं इत्यादिना - एतेन 'पारतन्त्र्यं परे पुंसि प्राप्यनिर्गतबन्धनः । स्वातन्त्र्यमतुलं प्राप्य तेनैव सह मोदत' इत्याद्यपि निर्व्यूढं - ननु' अयमात्मा ब्रह्मा तत्त्वमसि श्वेतकेतो । ब्रह्मा वेद ब्रह्मैव भवति- विभेदजनके ज्ञाने नाशमात्यन्तिकङ्गते । आत्मनो ब्रह्मणो भेदमसन्तङ्कः करिष्यति । तद्भावभावमापन्नस्तदासौ परमात्मना ।

सा. सं - स्वतन्त्रशब्दस्य ऐक्यानुगुणत्वशङ्का परिहाराय तं व्याचष्टे இங்கு इति ।

मू - இப்படி ஸ்ருதிஸ்மृतிசூத்ரங்களிலே साम्यं கण्ठोक्तமாகையால் முக்ததஸ்யில் ऐक्यं தோற்றினவிடங்களெல்லாம் 'रामसुग्रीवयोरैक्यं देव्येवं समजायत' इत्यादிகளின் படியே भेदश्रुत्यविरोधेन கண்டுக்கொள்வது - இங்ஙனல்லாதபோது 'यदा तु मन्यतेऽन्योऽहमन्य एष इति द्विज । तदा सकेवली भूत -

सा. दी - तदासौ परमात्मना भवत्यभेदी इत्यादि वचनங்களுக்கு निर्वाहமேதென்ன अत्यन्तसाम्येन வரக்கடவதென்கிறார் - இப்படி ஸ்ருதிஸ்மृதீत्याதி ऐक्यं, स्नेहः विपक्षे बाधकमருளிச் செய்கிறார் - இங்ஙனல்லாத इत्यादियाல். यदात्विति - अयमात्मा यदाहं परमात्मस्वरूपतोऽन्य इति मन्यते-एषः परमात्मा यत्स्वरूपादन्य इति च तदा स केवलतां प्राप्तः प्राकृतदेहादिरहिततां प्राप्तः ।

सा. स्वा - इत्याद्यभेदप्रमाणங்களுக்கு गतिయெது? என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்படி इति - 'स राष्ट्रमभवद्विष्णुरेवभूत्वेमान् । इत्यादौ अभेदव्यपदेशस्य अन्यथासिद्धेः दृष्टत्वादभेदश्रुतीनामन्यथा सिद्ध्यनर्हत्वमेன்று கருத்து. இனி विपक्षத்தில் बाधकमருளிச் செய்கிறார். இங்ஙனல்லாத போது इति, இப்படி अङ्गीकरियातபோதென்றபடி पूर्वं भेदश्रुतिविरोधं சொன்னபடியாலே अनन्यथासिद्धोपब्रह्मणविरोधं சொல்லுகிறது. यदेति - अयं जीवः - यदा अहं परमात्मापेक्षया अन्यः - एष परमात्मा मदन्य इति मन्यते - हे द्विज? तदा स केवलीभूतः, बन्धरहितः -

सा. प्र भवत्यभेदी भेदश्च तस्याज्ञानकृतो भवेत् । आत्मेति तूपगच्छन्ति ग्राहयन्ति च । आत्मेत्येव तु गृह्णीयात् इत्यादि श्रुतिस्मृतिसूत्रेष्वैक्यस्याप्यवगमात्कथं मुक्तानां ब्रह्मणा साम्यमेवेति नियम्यत इत्यत्र श्रुतिस्मृतिसूत्रेष्वेव भेदसाम्ययोरवगमान्मुक्त्यवस्थाभाविनोस्तयोः कल्पितत्वेन निर्वाहो नुपपत्तेरैक्यस्य च 'रामसुग्रीवयोरैक्यम् । एको ब्रीहिस्सुनिष्पन्नस्सुपुष्टं कुरुते प्रजा' इत्यादाविवात्यन्तसाम्ये नाप्युपपत्ते भेदस्यानन्यथासिद्धत्वात्परमसाम्यमेव मुक्तावित्यभिप्रेत्याह । இப்படி ஸ்ருதிஸ்மृதீत्याதிநா । उत्तानङ्गीकारे 'पृथगात्मानं प्रेरितारं च मत्वा । य आत्मनि तिष्ठन्नात्मनोऽन्तराय मयतियमात्मा न वेद । सोऽश्नुते सर्वान्कामान्सह ब्रह्मणा विपश्चिता - कामाग्नी कामरूप्यनुसञ्चरन् । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः शरवत्तन्मयो भवेत् - तादृगेव भवति । तत्पुरुषो मानवस्स एनान्ब्रह्म गमयति । ब्रह्मणो महिमानमाप्नोति' इत्यादि श्रुतिविरोधमभिप्रयन् तत्तदुपब्रह्मणविरोधमाह । இங்ஙனல்லாதபோது इत्यादिना । एवं न चेदित्यर्थः । यदा तु मन्यत इत्यनेन त्रितये न च -

सा. वि - परप्रमाणानां निर्वाहमाह । இப்படி ஸ்ருதிஸ்மृதீதி । ऐक्यं தோற்றினவிடங்களெல்லாம், ऐक्यं यत्र यत्र प्रतीयते - तानि स्थानानि सर्वाणि यदा तु मन्यत इति । स्वभावतो भेदं मन्यत इत्यर्थः । तदा केवलतां प्राप्तः, प्रकृतदेहादिरहितां प्राप्तः । -

सा. सं - ऐक्यं தோற்றின इति - 'ब्रह्मात्मैकत्वविज्ञानाद्विमुक्तस्सर्वबन्धनैः । ब्रह्मणैक्यं समापन्नस्स्वराट् भवति संविदा' इत्यादि मन्त्रभाष्यम् । இங்ஙனல்லாதபோது, जीवब्रह्मणोरभेदस्यैव तात्विकत्वे शेषत्वादिना । अन्योऽहम् एषः । शेषत्वादिनान्यः । केवलीभूतः, प्रकृतितत्कार्यविलक्षणस्वात्मविवेकवान् सन् -

मू - षड्विंशमनुपश्यति । अन्यश्च राजन्सपरस्तथान्यः पञ्चविंशकः । तत्स्थत्वादनपश्यन्ति ह्येक एवेति साधवः । अन्यश्च राजन्सपरस्तथान्यः पञ्चविंशकः । तेनैतन्नाभिजानन्ति पञ्चविंशकमच्युतम् । जन्ममृत्युभयाद्गीतास्सांख्ययोगाश्च काश्यप । षड्विंशमनुपश्यन्ति शुचयस्तत्परायणाः । -

सा. दी - षड्विंशम्, परमात्मानम् । परमपदे साक्षात्करोति गच्छक. अन्यश्चेति । स परमात्मा जीवात्मस्वरूपतोऽन्यः पञ्चविंशको जीवात्मा च तथा अन्यः - परमात्मस्वरूपादन्यः - जीवात्मपरमात्मनोरैक्यं साधवः कथं वर्णयन्तीत्यत्राह - तत्स्थत्वादिति - जीवात्मन्यन्तरात्मतया स्थितत्वमात्रेण तयोरैक्यमनुपश्यन्तीत्यर्थः - न स्वरूपैक्यात् - अन्यश्चेति - तेन कारणेन एतमच्युतम् पञ्चविंशकं नाभिजानन्ति - पञ्चविंशकत्वेन नाङ्गीकुर्वन्ति । सांख्ययोगाश्च काश्यपेति - शुचयस्तत्परायणास्सन्तः । अच्युतं षड्विंशकमेवानुपश्यन्ति -

सा. स्वा - मुक्तिदशायां षड्विंशम्, परमात्मानम् - अनुपश्यति, अनुभवतीत्यर्थः । अन्यश्चेति - स परः, परमात्मा - मदन्यः पञ्चविंशकोऽपि जीवस्तथान्यः परस्मादन्यः एवं सत्युभयोरैक्यव्यपदेशस्य का गतिरित्यत्राह - तत्स्थत्वादिति - अन्तर्यामितया तदन्तस्थत्वादेक एवेति साधवः पश्यन्ति - नतु वस्तुत एक एवेति पश्यन्तीत्यर्थः श्रुत्यादिष्वैक्यव्यपदेशः न स्वरूपैक्यकृतः किं त्वन्तर्यामित्वकृत इति व्यासादिभिर्भरितादौ कृतं निर्वहणं सर्वधा विरुद्ध्येतेति भावः अन्यश्चेति - स परः - अन्यः - जीवादन्यः तथा पञ्चविंशकः पृथिव्यादि चतुर्विंशतितत्त्वात्परः जीवः तथान्यः - परस्मादन्यः तेन परस्परभिन्नत्वेन हेतुना एतं परमात्मानमच्युतम् - पञ्चविंशकम्, जीवात्मस्वरूपं नाभिजानन्तीत्यर्थः - जन्मेति - संख्या, बुद्धिः तत्संबन्धीयोगस्सांख्ययोगः - ज्ञानयोगनिष्ठाः - शुचयः, कर्मणा परिशुद्धान्तः करणाः । तत्परायणाः । तद्वद्द्वैव प्राप्यं मन्वानः जन्ममृत्युभयाद्गीतास्सन्तः षड्विंशं पश्यन्ति, दर्शनसमानाकारभक्ति -

सा. प्र - ईश्वरत्वभ्रमनिवृत्तिरुक्ता । अन्यश्च राजन्नयः पिंड इत्याभ्यामैक्यनिर्वाहकघटक श्रुत्यर्थ उक्तः । मोक्षहेतुभूतं ज्ञानमपि भेदावगाहीत्याह । जन्ममृत्युभयाद्गीता इत्यादिना ।

सा. वि - अन्यश्चेति । पञ्चविंशको जीवः अन्यत्वे कथमैक्यं साधवोऽभ्युपगच्छन्तीत्यत्राह । तत्स्थत्वादिति - जीवात्मन्यन्तरात्मतयावस्थितत्वादित्यर्थः - तेनेति । तेन भिन्नत्वेनाच्युतं पञ्चविंशकं नाभिजानन्ति । नाङ्गीकुर्वन्ति । षड्विंशत्वे नाङ्गीकुर्वन्तीत्यर्थः । --

सा. सं - षड्विंशमनुपश्यति, जीवात्मविलक्षणत्वेन परमात्मानमवधारयतीत्यर्थः । ऐक्यज्ञानस्य औपाधिकत्वे च कण्ठोक्तिमद्वचनमाह । अन्यश्चेति । परः तमः पदे बहुरित्युक्तः परः । अन्य, पञ्चविंशकादन्यः । पञ्चविंशश्च तथा षड्विंशात्परस्मादन्यः । तत्स्थत्वात् तच्छरीरत्वेन तत्स्थत्वात् । अथ पञ्चविंशं षड्विंशविलक्षणत्वेनैव जानन्तीत्यत्र वचनमाह । अन्यश्च राजन्निति । पञ्चविंशकं अच्युततादात्म्येन नाभिजानन्ति । अपि त्वच्युतविलक्षणतयैव सर्वदा जानन्तीत्यर्थः - भेदज्ञानस्यैव संसारनिवर्तनत्वे मानमाह । जन्मेति । सांख्याः, ज्ञानयोगनिष्ठाः । षड्विंशं, पञ्चविंशादधिकमीश्वरम् ।

आनु -

सा.सं- पश्यन्ति, आत्मावलोकनद्वारा पश्यन्ति । व्यापनभरणस्वाम्यैर्भगवतो जीववैलक्षण्यपरगीतावचनमाह । उत्तम इति । तत्र य इत्यादि सार्धवचनद्वयं कर्म बन्धादिसदसद्वावाभ्यां जीवेश्वरयोर्वैलक्षण्यपरम् । नित्यः पुरुषः । विग्रहविशिष्टवेषेण च नित्यस्सन् निरुपाधिकपुरुष पदवाच्यः - कर्मात्मा, कर्मवश्यः अचिद्ब्रह्माणोरपि व्याप्यव्यापकभावेन भेदपरमयः पिण्डः इति । -

सा. सं - उपपादितमर्थं निगमयति । ஆகையால் इति ज्ञानं युगपदखिल विषयी परोक्षज्ञानम् । भोगः स्वानुकूलत्वप्रकारकयावद्वस्तु शरीरकत्वेन निखिलगुणविशिष्टब्रह्मस्वरूपसाक्षात्कारः । आदि शब्दादपहतताम्रत्वादिग्रहणम् - इदं सायुज्यं भेदकधर्मविधुरं चेदभेद एव पर्यवसन्नमितीममर्थं प्रतिनियतधर्मवर्गप्रदशनेन निवर्तयति - ईश्वरஐக்ஞ இत्यादिना - ननु 'निरञ्जनः' इति श्रुतौ परम पदबलात्साम्यमैक्यमेवेति वाच्यम् । अन्यथा मुक्तस्य अस्वतन्त्र --

सा. सं - त्वायत्तावृत्तिशङ्कापत्तेरित्याशङ्क्य परिहरति - இப்படியாகில் इत्यादिना -

सा. सं - साम्यमित्युक्त्यैव भेदे सिद्धे साम्यस्य परमत्वम् 'नतत्समश्च' इति श्रुत्यविरुद्धं ज्ञानभोगादिषु लेशतोऽपि वैषम्यवैधुर्यमेवेति भावः । तेषां सर्वेषु लोकेषु- इमान्लोकान्कामान्ही । स यदि पितृलोककाम इत्यादीनां स्वच्छन्दवृत्तिपराणां पुनस्संसरणप्रयोजकावृत्तावप्रमाणत्वात् - 'एतेन प्रतिपद्यमाना' इत्यादि श्रवणान्मुक्तिदेनैव नित्यं निरुपद्रवा इत्युक्तेश्च नावृत्तिप्रसङ्ग इति हृदयम् - अहेतुका वृत्त्ययोगादावृत्तिः पुरुषार्थान्तरेषु दोषादर्शनाद्वा? तद्दर्शनेऽपि वैराग्याभावनिबन्धनस्वेच्छया वा? ज्ञानविकासवैधुर्येण हेयोपादेयाज्ञानाद्वा? तद्ज्ञानेऽपि भगवद्वैलक्षण्यप्रत्यक्षाभावनिबन्धनभगवदप्रीतिविषयत्वकृत भगवदिच्छया वा? मुक्तावपि शास्त्रवश्यत्वभङ्गेन तन्निबन्धनाज्ञातिलङ्घनेन वा? तदङ्गेऽपि स्वाम्यभिमत विपरीतानुष्ठानाद्वा स्यात् । तत्र न तावदाद्य इतिविधया क्रमेण प्रत्युत्तरम् - मुमुक्षुदशैः इत्यादिना । विपरीतमान अनुष्ठानमिल्ले इत्यन्तेन - प्रिहन्त वैराग्यं प्रतिष्ठितमायिற்று इत्यन्वयः । ततः फलितमुपसंहरति । अकैय्याल इति -

மூ - சித்சிதீசுவரதத்வத்ரயவிஷயமாகவும், ஹேயோபாடேயவிஷயமாகவும், முன்பு பிறந்த ஜ்ஞானமிப்போது விஞ்ஞேதசங்கோசங்களில்லாதபடி விகசிதமாயிற்று. ஆகையால் தன் அஜ்ஞானமடியாக அவுத்திசிங்கி க்கவொண்ணாது ஃகவத்விஷயவீலக்ஷண்யஜ்ஞானத்தாலே முன்பு பிறந்த ஃக்திசிவ்வா஑்யமான ப்ரீதிரூபாபந்நஜ்ஞானமிப்போது சாஸ்த்ரங்களுக்கு நிலமல்லாத ஃகவத்வீலக்ஷண்யமெல்லாம் ப்ரத்யக்ஷ மானபடியாலே நிரதிசயப்ரீதிரூபாபந்நஜ்ஞானமாய்த்தலைக்கட்டிற்று- இப்படி இருக்கையாலே 'ச ச மம ப்ரிய:' என்று இசுவரனுடைய ப்ரீத்யதிசயம் அவன் தன்னாலும் நியமிக்க வொண்ணாதபடி கரைபுரண்டிவனோடு பரஃபரயாஸஃபந்நமுடைய-திடர் நிலங்களிலுமேறிப் பாயும்படியாயிற்று. ஆகையால் கர்மமில்லையேயாகிலும் சுவதந்நனான-

சா. தி - தந்நஜ்நானமடியாகவரும் அவுத்திஷ்டுயை நிரஸிக்கிறார். சித்சிதீஸ்வரீத்யாடியால்-
விசுதீதஸ்டுதகாரணமான கர்ம நிஸுஷே஢் நிவூதமாகையாலென்று கருத்து. விசுதீதமாயிற்று,
விசுதீதமாமென்கை. இனி ஸ்வதந்நானா ஈஸ்வரனுடைய ஈசுதீயால் வரும் அவுத்திஷ்டுயைக்
கழிக்கிறார்- ஢கவதூிஸுயேத்யாடியால். ஜ்நானமாத்தாலென்றபடி. முன்பு முமுசுதஸீயில், இப்போது,
முக்ததஸீயில்- தலைக்கட்டிற்று, தலைக்கட்டுமென்றபடி. கரைபுரண்டுபாயும் ஈத்யாதி ।
பாயும்படியாமென்கை. -

சா. சுவா - சித்சிதி - அஜ்ஞானி - சாஸாரிகபொகத்தின் ஹயதா விஷயாஜ்ஞானத்தாலேயென்றபடி-
தூரியபக்தத்தில் பகவதபூதிதும் தனக்கு பகவதவிஷயகாபூதியாலேயோ? பகவதாஜாதிலஜ்ஞன
த்தாலேயோ? பகவதவிரூதாசரணத்தினாலேயோ? ஂன்று விகல்பமபிபூத்ய க்ரமேனோததரமருளிச்
செய்கிறார். பகவததி - சுவதந்நேதி ।

सा. प्र - द्वितीयं निरस्यति - चिदचिदोश्वरेत्यादिना - முன்பு பிறந்த இत्यादिपूर्வோत्पन्नस्य ज्ञानस्येदानीं
 विकसितत्वादित्यर्थः । तृतीयं निरस्यति । भगवद्विषयेत्यादिना । एवं भूतत्वात्कृत्स्नं भगवद्वैलक्षण्यं
 प्रत्यक्षेणानुभूय भगवति निरतिशयप्रीतिमत्त्वादित्यर्थः - திடர் நிலங்களிலும், உन्नதस्थலेष्वபி -
 पापप्राचुर्येण भगवत्प्रीतिदवीयस्वपीत्यर्थः ஏறிப் பாயும்படியாயிற்று, अधिरूढा यथा प्रवहेत्ताभूत् -

சா. வி - ஷங்காபி நாஸ்தீத்யாஹ - சித்சிதீதீசுவரேதி - சார்வஜ்வாந்நிரதிசய ப்ரீதிரூபாந்ந பக்த்யுத்பத்தே: 'ச
 ச மம ப்ரிய: ' இத்யபிமானவாந் சத்யஸங்கூலோ பகவாநபி ந நிவர்தயதீத்யாஹ - பகவத்ப்ரிசயவீலக்ஷண்யேதி -
 அப்போது, முக்ததசாயா - ஸாஸ்த்ரங்களுக்கு நிலமில்லாத பகவத்வீலக்ஷணமெல்லாம், ஸாஸ்த்ரேண
 ஜாதும்சக்யஸ்யாபி க்ருதந்வீலக்ஷண்யஸ்ய - ப்ரத்யக்ஷமானபடியாலே, ப்ரத்யக்ஷதயா - நிரதிசயப்ரீதிரூபாந்ந
 மாய், முன்பு பிறந்த பக்திசப்தவாச்யமான ப்ரீதிரூபாந்நஜ்ஞானமியேததிஹ விசேஷ்யம்-தலைக்கட்டிற்று,
 சமாந்நோதி சம்பூர்ண பவதீத்யர்த: - இசுவரனுடைய ப்ரீத்யதிசயம், இசுவரஸ்ய ப்ரீத்யதிசய: । அவன்
 தன்னாலும், பகவதாபி । நியமிக்கவொண்ணாதபடி, நியமயிதும்சக்யதயா । கரைபுரண்டு,
 உத்ப்ரேஸஸந் । இவனோடு, அநேந முக்தேந சஹ । பரம்பரயாசம்பந்தமுடைய, பரம்பரயா சம்பந்தவிசிஷ்டானி -
 திடார்நிலங்களும், உந்நதஸ்தலாஸ்வபி - பாபபாபுர்யேண ப்ரீதிவிசயத்வானஹ்ணியபி । ஏறிப்
 பாயும்படியாயிற்று, அபிரஹ்ம ப்ரவஹ்நிதீவ பவதி- அதோ பகவாந் ச்வேச்யா ந புந -

மூ - ஸ்ஹ்வர஢ுடைய ஸ்ச்யைலே புநராவுத்தியுண்டாகிறதோவென்று ஸாங்க்கவொண்ணாது. ஸாஸ்ருவஸ்யா஢ிகாரம் கழிகையாலே முக்ததஸ்யில் ஸாஜாதிலஜ்ஜனமில்லை. ஸவ஢ுகப்பே தனக்குகப்பாகையால் ஸ்ஹ்வரா஢ிமதத்துக்கு விபரீதமான ஸநுஸ்தானமில்லை. ஸூகையால் கைங்க்யுப்யுந்தபரிபூர்ண ஒஹ்மானு஢வரூபமான மோகா஢்யபுரூஷார்த்தம் மேல் யாவதாஸ்மா஢ாவியாயிற்று.

ஸா. தி - விஹிதாகரணாதிமூலமான ஢கவதப்ரீதியால் வரும் ஸாவுத்திஸாங்க்கையைப் பரிஹரிக்கிறார். ஸாஸ்ருவஸ்யா஢ிகாரமியாடியால் - ஸ்ஹ்வர஢ிமதானுஸ்தானத்தால் ஸாங்க்கையைப் பரிஹரிக்கிறார். ஸவ஢ுகப்பாலே ஸ்யாடியால் ஸ்ஹ்வரன் முமுஙுதஸ்யில் ஸாஸ்ருவஜ்ஞகதிபயவீலக்ஷ்ணஜ்ஞானத்தால் ப்ரியனானவனிப்போது ஸகலவீலக்ஷ்ண்யப்ருத்யஜ்ஞானமுடைய முக்தவிஸயத்தில் ஸதிஸயிதப்ரியனாம் - ஸுவ஢ும் ஸ்ஹ்வர஢ுக்கு பூவபிஷயா ப்ரீதிவிஸயனாம் ஸூகையால் புநராவுத்திஸாங்க்கையில்லையென்று கருத்து - புநராவுத்திஸாங்க்கா஢ாவத்தை நி஢மிக்கிறார் - ஸூகையால் கைங்க்யுப்யுந்தெயாடியால்.

ஸா. ஸ்வ - ஸ்வதந்ருக்கு ஸப்ரீதிநிமித்தமில்லையென்று கருத்து - த்ருதீயவிகல்பத்தில் ஸத்ருமருளிச் ஸெய்கிறார் - ஸாஸ்ருதி - த்ருதீயத்தில் ஸத்ருமருளிச் ஸெய்கிறார் - ஸவன் ஸதி - ஢க்தியோ஢ிஸ்த஢ுக்கு ஸநு஢வமாத்ரு புரூஷார்த்தமென்றும், ப்ரபன்ன஢ுக்கு கைங்க்யு புரூஷார்த்தமென்றும், ஸிலர் ப்ரியிஸச் ஸொல்லா நிற்க ஸகரூபமாக புரூஷார்த்தஸ்வரூபகதன் கூடுமோ? கிஸ்த ஸவ் ஸநு஢வம் வித்யாஜனிதமாகையாலே ஜ்ஞயமாத்ருத்துக்கு ஸநித்யத்ருமும் ஸொல்ல வேண்டாவோ? ஸன்கிற ஸாங்க்கையை பரிஹரியா நின்றுகொண்டு ஸபஸ்ஹரிக்கிறார் - ஸூகையால் ஸ்யாதி ஸூகையால் 'கிங்கரா மம தி நித்யம்' ஸன்று ஢க்த஢ுக்கும் கைங்க்யு ஸொல்லுகையாலே புரூஷார்த்த஢தகதன்மஸஜ்ஜத மென்றபடி மோகா஢்யெதி - ஜ்ஞயமானாலும் ஸவித்யாகர்மவாஸனாதி ஸமஸ்தப்ரித஢்ருதக ங்வஸாஸ்ருகமாகையாலே ஜ்ஞயத்ருபி ப்ருங்வஸ்ய மதான்தரே நித்யத்ருவத்யாவான்தரா஢ாவபக்ஷத்திலும் ஸஸாரங்வஸாஸ்ருக பரிபூர்ணஒஹ்மானு஢வஸ்யோத்ருராவிதரிதத்ருரூப நித்யத்ருபபதி ஸன்று கருத்து - ஸப்படி புநராவுத்திஸாங்க்கா பரிஹாரமாகையால் பரமஸாம்யஸ்துதிக்கு - 'ஜகத்ருவ்யாபாரவர்தன் ப்ருகரணாதஸந்நிஹிதத்ருவாங்ரு஢ோ஢ாத்ருஸாம்யலிங்ராங்ரு' ஸன்று ஸூத்ருகாரர் ஢ோ஢மாத்ருத்திலே ஸாம்யமென்று ஸமர்த்திக்கிறாப்போலே ஸப்படி ஸாங்க்ககளையும் பரிஹரிக்க வேண்டாவோ?

ஸா. ப்ரு - பூர்வ ஢கவத்ருபித தவீயஸாமபி ப்ருபந்ருஸ஢்ருதி ஸ஢்ருந்ருதே ஸதி ப்ரீதிவிஸயத்ருவ் யதா ஢வெத்ருதாங்ரு஢வதித்யுர்த்த: பங்ருதம் புநராவுத்திஹேதுந்ரு ஸிரஸ்யதி ஸாஸ்ருவஸ்யெத்யாதிநா - ஷஸ்தம் ஸிரஸ்யதி - ஸவ஢ுகப்பாலே ஸ்யாதிநா தத்ருபித்யைவ ஸ்வஸ்ய ப்ரீதிமத்ருவாத்ரு - ஸவ் புநஸ்ஸஸரணஹேதுந்ரு ஸோபபத்திக்ரு ஸிரஸ்ய ஸத ஸவ பரிபூர்ணாநு஢வோ யாவதாஸ்மா஢ாவீதி நி஢மயதி - ஸூகையால் ஸதி - ஸாவுத்திஹேதுந்ரு஢ாவாதித்யுர்த்த: மேல், ஸர்ச்சிராதிநா தேஸவிஸேஸப்ராப்யநந்தரமியுர்த்த: | -

ஸா. வி - நிர்வர்த்தயதீதி ஢ாவ: - ஸாஜாதிலஜ்ஜனநிமித்தபுநராவுத்திஸாங்க்கா வாரயதி ஸாஸ்ருவஸ்யா஢ிகாரம் கழிகையாலே ஸதி - ஸத்ருராவிதிராஹித்யப்ரிதபாதிநமுபஸ்ஹரதி - ஸூகையாலே ஸதி - ஸபுநராவுத்தி -

ஸா. ஸம் - தத: ப்ருலிதமுபஸ்ஹரதி - ஸூகையால் ஸதி | -

सा. सं - उपपादितमर्थं सूत्रकारोक्त्या दृढयति ॐ इति ।

மூ - சூத்ரகாரரும் அருளிச் செய்தார் - 'ஏறி எழிற்பத -

சா. दी - मामुपेत्य पुनर्जन्म दुःखाल्पमशाखतम् । नाप्नुवन्ति महात्मानस्संसिद्धिं परमां गताः ॥
आब्रह्मभुवनाल्लोका पुनरावर्तिनोऽर्जुन । मामुपेत्य तु कौन्तेय पुनर्जन्म न विद्यते ॥ इत्यादिभाष्यमिங்கே
अनुसन्धेयम् -

புனராவृத்தியில்லாத கைடூர்யபர்யந்தபரிபூர்ணப்ரஹ்மானுபவமே மோக்ஷசப்தவாச்யமென்னு மத்தை பாட்டாலும்
சஜ்ஜஹித்துக் காட்டியருள்கிறார். ஏறி இत्यादि । எழில் பதம், ஸோபையையுடைய

சா. स्वा - सूत्रभाष्यத்திலே வ்யக்தமென்று கருத்து -

இப்படி இவ்அதிகாரத்திலே பரமபுரூபார்த்தநிர்ணயம் பண்ணினது கூடுமோ? 'भगवद्वन्दनं स्वाद्यं
गुरुवन्दनपूर्वकम् । क्षीरं शर्करयायुक्तं स्वदते हि विशेषतः' इत्याद्युक्त प्रकारेणाचार्यवन्दन
सन्निधानानुमதியில்லாத கைடூர்ய ரசிக்குமோ? என்கிற ஸஜ்ஜையப் பரிஹரியாதின்று கொண்டு
அதிகாரார்த்தத்தை முக்தானுசந்தானரூபமான பாட்டாலே சஜ்ஜஹிக்கிறார் - ஏறி இति எழில், உஜ்வலம் ।
பதம், 'आदित्यवर्णं तमसः परस्तात्' इत्युक्तप्रकारेणोज्ज्वलமாகா நிற்கிற -

சா. प्र - तत्तन्निरासो ज्ञातव्यः - 'न च परमपुरुषस्सत्यसङ्कल्पोऽत्यर्थप्रियं ज्ञानिनं लब्ध्वा', इत्यनेनो
परितनवाक्येनोपासनसमयसिद्ध भगवन्निरतिशयप्रीतिविषयत्वाभावहेतुक भगवत्स्वतन्त्रेच्छारूपहेतुर्निरस्त
इति ज्ञेयम् -

பாபகச்யைவ ப்ராப்யத்வம் ப்ரதர்ஸ்யந் ப்ராஸிஃபலே நிரதிஸய ப்ரியபஃகவதநுபவபரிவாஃ கைடூர்யே 'चक्षुषा तव सौम्येन
पूतास्मि रघुनन्दन । पादमूलं गमिष्यामि यानहं पर्यचारिषम्' इत्याद्युक्तम् स्वाचार्यपर्यन्तत्वरूपं विशेषं
चाह - ஏறி எழிற்பதம் இत्यादिना -

சா. वि - आब्रह्मभुवनाल्लोकाः पुनरावर्तिनोऽर्जुन मामुपेत्य तु कौन्तेय पुनर्जन्म न विद्यते इत्यादिना
भाष्यकारैस्सूत्रं व्याख्याय । 'तस्य च उच्छिन्नकर्मबन्धस्यासङ्कुचितज्ञानस्य परब्रह्मानुभवैकस्वभावस्य
तदेकप्रियस्यानवधिकातिशयानन्दं ब्रह्मानुभवतोऽन्यापेक्षा तदर्थरिम्भाद्यसम्भवान्न पुनरावृत्तिशङ्का' इत्युक्तम्
। तत्रोच्छिन्नकर्मबन्धेत्यनेन आज्ञातिलङ्घनभगवदभिमतविपरीतकर्मानुष्ठानरूपावृत्तिहेतुः
कारणाभावप्रतिपादनेन निरस्तो वेदितव्यः - असङ्कुचितज्ञानस्येत्यनेन अज्ञानरूपहेतुर्निरस्तः -
परब्रह्मानुभवैकस्वभावस्येत्यनेन पुरुषार्थान्तरेच्छारूपहेतुर्निरस्तः - तदेकप्रियस्यानवधिकातिशयानन्दं
ब्रह्मानुभवत इत्यनेन भगवन्निरतिशयप्रीतिविषयत्वाभावहेतुकभगवत्स्वतन्त्रेच्छारूपहेतुर्निरस्त इति स्वोक्तार्थे
संमतिः ।

ப்ராப்யச்யைவ ப்ராபகத்வம் ப்ரதர்ஸ்யந் ப்ராஸிஃபலே நிரதிஸயப்ரிய பஃகவதநுபவபரிவாஃ கைடூர்யகார்யே 'चक्षुषा तव सौम्येन
पूतास्मि रघुनन्दन । पादमूलं गमिष्यामि यानहं पर्यचारिषम्' इत्याद्युक्तरूपत्वं स्वाचार्यपर्यन्तत्वं चाह -
ஏறியெழில் பதம் இत्यादि गाधया । எழில்பதம்.

சா. सं - उक्तमधिकारार्थं गाधया सङ्गृह्णाति । ஏறி இति । सर्वसमृद्धिमत्पदमारुह्य -

மூ - மெல்லாவுயிர்க்குமிதமுக்கக்கும், நாறுதுழாய் முடிநாதனை நண்ணியடிமையினம், கூறுகவர்ந்து குருக்கள் குழாங்கள் குறைகழல்கீழ்,

சா. தி - பதத்தை, பரமபதத்தையென்றபடி. ஏறி, அர்ச்சிாதிமார்கத்தால் அரோஹித்து. எல்லாவுயிர்க்கும், சகலசெதனர்க்கும். இதமுக்கக்கும், ஹிதத்தை உகந்திருக்குமவரான. நாறுதுழாய் முடிநாதனை, இது சர்வாகாரவிசிஷ்டத்வோபலக்ஷணம் - நண்ணி, கிட்டி, அடிமையில் நம் கூறுகவர்ந்த குருக்கள் குழாங்கள், பகவத்கைக்ஞ்யத்தி் நம் அ்ஷத்தை இவர்களுக் குமாகவேணுமென்று அாசைப்பட்ட ஸூரபரமபரையினுடைய குறைகழல்கீழ், அபரணதவநியால் ஸத்கி்கின்ற ஸ்ரீபாடபதபரிசரத்தில் - அவர்களுோடே -

சா. ஸா - பதம், பரமபதத்தை- ஏறி, அர்ச்சிாதிமார்கத்தாலேயடைந்து-எல்லாவுயிர்க்கும், சமஸ்தாத்தாக்களுக்கும், இதமுக்கக்கும் 'சகூதேவ ப்ரபநாய தவாஸ்மீதி ச யாததே | அபயம் சர்வபூதேப்யோ ததாயேதத்வர்தம் மம்' என்கிறபடியே அல்பவ்யாஜரூபஹிதத்தையும் 'ப்ரேஷா பூயேவ மே பவேத் | கதத்ச்ரிதுபகாரேண கூதேநைகேன துப்யதி' என்கிறபடியே உகக்குமவனான- நாறுதுழாய்முடி, பரிமலயுத்தமான திருத்துழாயை முடியிலேயுடையவனான. நாதனை, பரமசேஷியை. நண்ணி, கிட்டி அடிமையில், கைக்ஞ்யத்தி். நம் கூறு. நம்முடைய அ்ஷத்தை, கவர்ந்து, இவர்களுக்குமிந்த தாயபூதபுரூபார்த்தமுண்டாகவேணுமென்று அாசைப்பட்ட 'எம்மீசர் விண்ணோர்ப்பெருமான் மாசின் மலரடிக்கீழெம்மைச் சேர்விக்கும் வண்டுகளே' என்கிறபடியே நம் கூஷிபலித்ததென்று உகந்து அபிநிவேசித்திருக்கிறவென்றபடி - குருக்கள், ஸூரக்களுடைய குழாங்கள், சமூஹத்தினுடைய, குறைகழல்கீழ், ஸிர்ஸு -

சா. ப்ர - எழில்பதமேறி, 'யம் யம் காமம் காமயதே ஸோ஽ஸ்ய சங்கல்பாதேவ சமுதிஷ்டதே - தேன சம்பந்நோ மஹீயத்' இத்யுத்தபகாரேண சர்வாபிஷாபிவர்தகம் பரமபதமஹிர்ஹ்ய | எல்லாவுயிர்க்கும் இதமுக்கக்கும் 'சர்வஸ்ய ஸரணம் ஸுஹ் | சமோஹம் சர்வபூதேபு ந மே த்வேஷோ஽ஸ்தி கஷ்சன' இத்யுத்தபகாரேண சர்வப்ராணிஹிதபரம் - நாறுதுழாய்முடி நாதனை, திவ்யகந்ததுலசீதாமாலங்கூதமகூதவிராஜிதம் ஸ்வாமினம் - நண்ணி, சமீபம் ப்ராப்ய - அடிமையில் நம் கூறுகவர்ந்த, கைக்ஞ்யே அஸ்மத்ஷம் ஸ்வீகூத்ய பகவதிக்கானு஑ுணஸ்வேக்ஷயா சர்வவிதகைக்ஞ்ய கூதேத்யர்த்த: குருக்கள் குழாங்கள், ஸூரஸமூஹானா், குறைகழல்கீழ், மங்ஜீரஸத்விசிஷ்ட பாதாரவிந்தாதஸ்தாத் -

சா. வி - சர்வாபிஷ்வர்தகம் பதம் | ஏறி அரூஹ்ய | எல்லா உயிர்க்குமிதமுக்கக்கும், 'சர்வஸ்ய ஸரணம் ஸுஹ்' இத்யுத்தபகாரேண சர்வோமாத்மனா் ஹிதம் | உகக்கும், அபிலிபிதம் | நாறுதுழாய் முடி நாதனை நண்ணி, ஸு஑ந்ததுலசீதாமாலங்கூதகிரீடம் ஸ்வாமினம் சந்நிஹிதம் ப்ராப்ய | அடிமையில், கைக்ஞ்யே - நம்கூறு அஸ்மாகம்ஷம் | ஁தாவத்யர்த்யந் த்யக்தம் பாகம் | கவர்ந்த, ஸ்வீகூத்ய | குருக்கள் குழாங்கள், ஸூரஸமூஹானா் -குறைகழல் கீழ், மங்ஜீரவிசிஷ்ட சரணாரவிந்தயோரதஸ்தாத் -

சா. சம் - சர்வோமாத்மனாம் | இதமுக்கக்கும், ஸ்வரூபானுரூபபுரூபார்த்தசித்தவீ ப்ரியமாணம் ஸு஑ந்த-துலசீதாமாலங்கூதகிரீடவாநாதஸமீபம் ப்ராப்ய | அடிமையில் நம் கூறுகவர்ந்து, கைக்ஞ்யே஽ஸ்மத்ஷம் ஸ்வீகூத்ய ஸூரணா் சங்கல்ஸ்ய மங்ஜீரஸிஷ்ஜிதவக்ஷரணாரவிந்தாதஸ்தாத் | -

மூ - மாறுதலின்றி மகிழ்ந்தெழும்போகத்துமன்னுவமே || 29 ||

சா. दी - கூடவென்று கருத்து, மாறுதலின்றி पुनरावृत्ति யில்லாதபடி. மகிழ்ந்தெழும்போகத்து, परिपूर्णब्रह्मानुभवத்தால் निरतिशयानन्दयुक्तरாய், எழும்போகத்து, उपर्युपरि वर्धிக்கின்ற कैङ्कर्यसाम्राज्याभिवृद्धियைப் பெறுகையாகிற भोगத்தில் स्थिरமாக वर्तிக்க பெறக்கடவோமென்கை || 29 ||

सर्वदेशसर्वकाल सर्वावस्थोचित सर्वविधभगवत्कैङ्कर्यमुमिङ्कयेदियेन मनस्सिले-

சா. स्वा - निहितं मया पदमदक्षिणं लक्ष्यताम् என்கிற विमतस्थजयद्योतकமாக त्रय्यन्तस्थापकोऽयं दृढतरममुना तत्त्वदृष्टिश्च दृष्टा दिष्ट्या चादिष्टमेतदिशदिशिप (ल) टहो डिण्डिमस्ताडनीयः । शुष्कोपन्यासशिक्षापटिमकटुरटद्वैरिविद्वत्करोटी कुट्टाकक्रीडमष्टापदकटकमसौ वामपादे बिभर्तु என்கிறாப் போலே नित्यविभूतियிலும் भगवता सबहुमानदत्तपादकटकादिशब्दங்களோடே கூடியிருக்கிற திருவடிகளுடைய अधोभागத்தில். அவ்விடத்திலேயிருந்து वन्दनादिपूर्वமாகவென்றபடி- மாறுதலின்றி, पुनरावृत्ति யில்லாத, மகிழ்ந்தெழும், மகிழ்ந்தென்கிறத்துக்கு மன்னுவமேயென்கிறத்தோடே अन्वयம். எழும், उज्ज्वलமாகாநிற்கிற. गुरुपरम्परासन्निधानத்தாலே 'प्राप्त्यत्यसौ गुरुजनैः प्रथमादिरूढम्' என்கிறபடியே अत्यन्तभोग्यமான. भोगத்து, भोगத்திலே. सर्वदेश सर्वकाल सर्वावस्थोचित सर्वविधकैङ्कर्य पर्यन्तपरिपूर्ण ब्रह्मानुभवानन्दத்திலே- மகிழ்ந்து, निरतिशयप्रीतियुक्तरாய். மன்னுவமே, प्रतिष्ठितர்களானோமென்கை. || 29 ||

இப்படி गुणविग्रहविभूत्यादि विशिष्टब्रह्मणो भोग्यतयानुभवं पुरुषार्थமென்று சொன்னது கூடுமோ? गुणविभूत्यादிகளுக்கு भोग्यतया अनुभवமுண்டாகில் முத்துக்கு ब्रह्मமென்றுமே भोग्यமென்கிறது विरोधियाதோ? अनुभवमे पुरुषार्थமானால் कैङ्कर्य पुरुषार्थமென்கிறது विरोधियाதோ? कैङ्कर्य अनुभवपरीवाहमायकं கொண்டு पुरुषार्थமென்னில் அந்த कैङ्कर्य अच्छिद्रपञ्च कालपरायणனான இவ்அधिकாரிக்கு संसारदशैயிலும் सिद्धித்திருக்கையாலே कैङ्कर्यத்திலே मुक्तिदशையில் विशेषமுண்டோ? किंच, இப்புருषार्थनिरूपणமிங்கு व्यर्थமன்றோ? முத்துக்கு இதினாலே -

சா. प्र - மாறுதலின்றி, विच्छेदराहित्येन- மகிழ்ந்தெழும்போகத்து மன்னுவமே, निरतिशयप्रीत्यावर्धमान कैङ्कर्याख्यभोगे दृढं प्रतिष्ठिता भवेमेत्यर्थः || 29 ||

तत्तन्मुक्तानां तत्तत्कैङ्कर्यचिकीर्षरूपश्रद्धाशतैः कल्लोलवत् प्रतिक्षणमुत्पाद्यमानकलहेन कर्बुरिताः एकस्मिन् क्षणे परिपूर्णानुभवः, अनन्तरक्षणे कैङ्कर्यचिकीर्षा, अनन्तरक्षणे च कैङ्कर्यकरणम्, पुनश्चानुभव इत्येवं निरन्तरं जायमानाः शुक्शौनिकनारदादि -

சா. वि - மாறுதலின்றி, विच्छेदराहित्येन । மகிழ்ந்து, प्रीत्या । எழும், वर्धमाने - போகத்து, भोगे कैङ्कर्याख्ये - மன்னுவமே, दृढं प्रतिष्ठास्याமः || 29 ||

சா. सं - மாறுதல் இत्यादि । विच्छेदराहित्येन प्रीत्यावर्धमानभोगे प्रतिष्ठिता भवेमेत्यर्थः । परमपदेऽप्याचार्याधीनतयैव परिपूर्णानुभवजनित कैङ्कर्यमेव स्यादिति भावः || 29 ||

सा. सं - अथ परिपूर्णानुभवपरिवाहरूपाखिलकैङ्कर्याविर्भावं प्रार्थयते अविश्रान्तेति - उपर्युपरि वर्धमानाः - अहं सर्वं करिष्यामि अहं सर्वं करिष्यामीत्यादिरूपया श्रद्धा तस्याश्शतं, असंख्यात श्रद्धासमूहः - तदुभयोः कलहः कलहा एव कल्लोलाः - तैर्विषमाः, दुरवगाहाः - मुनयः, शुकादयः । सिद्धा, श्वेतद्वीपवासिनः, आदिशब्देन नाथमुनि -

सा. सं - प्रभृतय उच्यन्ते - मधुमिश्रक्षीरन्यायेन स्वस्य मुक्तात्मनो गुणानां ज्ञानानन्दादीनां विभवः, ऐश्वर्यम् । तदासज्जेनेन, जीवसंबन्धानन्दसंमिश्रणेन - कनत्, अधिकं शोभमानः । महान्निरतिशयः; आनन्दो यस्य तस्य ब्रह्मणो योऽनुभवः तत्परिवाहरूपाणि कैङ्कर्याण्याविर्भवयुः ।

मू - बहुविधाः ॥ ४९ ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु

श्रीमद्रहस्यत्रयसारे परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारो द्वाविंशः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

सा. दी - आविर्भूयासुः एकैक प्रथमपक्षकृतिं मोक्षं प्रार्थितमायं द्विपक्षकृतिं प्राप्यत्वरसिद्ध्यर्थमात्र फलस्वरूपकृतिं विशदज्ञानं प्रार्थितमायं ॥ ४९ ॥

इति श्रीसारदीपिकायां परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारो द्वाविंशः ॥

सा. स्वा - कैङ्कर्यकृतिं प्रार्थनातिरेकमेव द्विअधिकारकृतिं फलव्युत्पादनकृतिं प्रयोजनमेव कुरुकृतिं ॥ ४९ ॥

इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यां परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारो द्वाविंशः ॥

सा. प्र - रित्यादिना । अविश्रान्तेत्यादिना ॥ ५० ॥

इति श्रीसारप्रकाशिकायां परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारो द्वाविंशः ॥

सा. वि - प्रीत्या बहुविधकैङ्कर्याणीति बुद्धिमुत्पाद्य कैङ्कर्याणि कार्यन्ते - अतः प्रीतिकारितकैङ्कर्याण्येव परिवाहा इत्यध्यवसीयन्ते - मम मनसि आविर्भूयासुः, विशदं भासन्ताम् । प्राप्य त्वरातिशयसिद्ध्य इति भावः ॥ ४९ ॥

इति श्रीसारविवरिण्यां परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारो द्वाविंशः ॥

सा. सं - इत्थं प्रार्थितसिद्धि कैङ्कर्यान्तमाविभविन आद्यापि मनोवृत्तिप्रतिघातकाभावेन मनसीदानीं माविर्भूयासुरितीव प्रार्थनम् ॥ ४९ ॥

इति श्री सारप्रकाशिकासङ्ग्रहे परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारो द्वाविंशः ॥

மூ - சந்ரு஢்ஸாரவா஑்வத் ஸ்வபரநிஸிததீ: --

ஸா. தீ - இனி இந்த அர்தானுஸாஸநரூபபா஑்வத்தில் அதிகாரர்த்ங்களைபெல்லாமொரு ஸ்லோகத்தால் அநு஑்வத்தருளுகிறார். சந்ரு஢் ஸிதி-சந்ரு஢்: , அய் சஸாரி ஑்வதந: ப்ரதமம் சந்ரு஢்: ப்ரதம஑்வகூபாகடாக்ஸித: - ஁பொ஢்வாதாதி஑்வாரர்த் ஁க்த: ஸாரவா஑்வத், ரஹ்ஸ்யத்ரயரூபஸாரஜ: - ஸாரநிஷ்஑்வாதி஑்வாரர்த்: । ஸ்வபரநிஸிததீ: - ஸ்வவிஷயா பரமாத்மவிஷயா நிஸிதா -

ஸா. ஸ்வ - இப்படி இவ்அதிகாராந்஑்வஸம்஑்வத்தாலே ஁பாபாதித்த அர்த் கூடுமோ? லோகத்தில் ஑்வநங்களிப்படி ஁பாபாதிதமாயிருக்கச் ஑்வத்தேயும் ஑்வதர்க்ங்களாலே வ்யாமோ஑்வ வந்துத்ரவ்ர஑்வநிரதராய் அநதிகாரிகளாகவிருக்கையாலே நிரூபணம் வ்யர்த்மாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன லோகத்திலே ப்ராபெண ஑்வநங்கள்த்ரவ்ர஑்விக்ர்க்களானாலும் 'மூத்ஸைவ்யாந்ஸம்஑்வந்நிதிரபி பவிதா கஸி஑்வதித்வம் விபஸித்' என்கிற ந்யாயத்தாலே ஑்வயு஑்விகளிலகப்பபாதே எப்படியும் மோ஑்வப்யந்நாநு஑்வம் பெறும்படி ஁ரு மு஑்வாதி஑்வாரிஸம்஑்வாவிதனென்று ஁பொ஢்வாதாதி஑்வாரத்திலே. 'மூத்ஸைவ்யாந்ஸம்஑்வந்நிதிரபி கஸி஑்வதித்வம் விபஸித்' என்று ஑்வாவிதாக நிர்஑்விதமான அர்த்த்தை 'அவாவற்று வீடு பெற்று' என்கிறபடியே வர்தமானமாக ஑்வல்லாநின்று ஑்வாண்டு ஁க்தாதி஑்வாரர்த்ங்களை ஑்வரெண ஑்வஜ்ஜ஑்வக்கிறார். சந்ரு஢் ஸிதி - ஁க: , கஸித் மு஑்வாதி஑்வாரி । ஑்வரேஷாமெதந்ந ஑்வல஑்வமிதி ஑்வாவ:-சந்ரு஢்: , ஑்வ஑்வதா கடாக்ஸித: - ப்ரதம஑்வகூபா஑்வ஑்வமாண ஁த்யுபொ஢்வாதாதி஑்வாரர்த்ஸூ஑்வித: - ஸாரவா஑்வத், ஸாரஸ஑்வடரூபரஹ்ஸ்யத்ரயவித் - ஸாரநிஷ்஑்வாதி஑்வாரர்த் ஁க்த: - ஸ்வபரநிஸிததீ: , ஑்வஸ்஑்வ ஑்வஸ்஑்வ ஑்வவீ - ஑்வவீ ஑்வ பரஸ்஑்வ ஑்வபரே, ப்ரதமஸ்வஸ஑்வடஸ்வாத்மமு஑்வெந ஑்வதநவ஑்வந: - த்விதீயஸ்வஸ஑்வட ஆத்மீயவ஑்வந -

ஸா. ப்ர - ஁வ் தத்வ஑்வ஑்வபுருஷார்த்ந் ரஹ்ஸ்யத்ரயப்ரதிபாதிதாநுபதிஸ்யதொ஑்விகமூபதி஑்வ ஸ்திரீ஑்வரணமந்ந ரெணொபதேஸ்யா஑்வாவா஑்வபொ஢்வாதாதி஑்வாரமார஑்வய் பரிபூர்ண஑்வ஑்வாநு஑்வாதி஑்வாரப்யந்நாநாமதி஑்வாராணாமர்த் ஑்வஜ்ஜல்ய் தர்ஸ்யந்நுபதேஸம் நி஑்வமயதி - சந்ரு஢் ஁த்யாதிநா - சந்ரு஢்: , ஑்வதா஑்வாரெண ஑்வ஑்வத்கை஑்வ஑்வய் யொ஑்வய்ஸ்யாதித்வவலோகித: । தத்வெது஑்வதூத஑்வாஸமாணகாலீந ஑்வ஑்வத்கடாக்ஸிவிஷய஑்வதூதஸ்஑்வெத்யர்த்: - ஁தெநொபொ஢்வாதாதி ஑்வாஸ்ஸஜ்ஜ஑்வ஑்வத: - ஸாரவா஑்வத், ஑்வகலஸாஸ்த்ரஸார஑்வதூத் ரஹ்ஸ்யத்ரயம் ஑்வானந் । ஁தெந ஸாரநிஷ்஑்வாதி஑்வாரஸ்ஸஜ்ஜ஑்வ஑்வத: - ஑்வபரநிஸிததீ: , ஑்வபரவிஷயஸ்யஜ்ஜ்ஞானவாநித்யர்த்: ஑்வித஑்விதீஸ்வராணம் நிஷ்஑்வ஑்வஸ்வரூபஸ்ய ப்ரதானப்ரதிதந்ந்வார்த்-

ஸா. வி- அநுஸாஸநபா஑்வாதி஑்வாரர்த்நிகெந ஸ்லோகெந ஑்வஜ்ஜ஑்வ஑்வதி - சந்ரு஢் ஸிதி - அய் சஸர்ந் ஑்வதந:- சந்ரு஢்: ப்ரதமம் ஑்வகூகடாக்ஷெண விஷயீ஑்வத: - அயமூபொ஢்வாதாதி஑்வாரர்த்: - ஸாரவா஑்வத், ரஹ்ஸ்யத்ரயஸாரஜ: - ஸாரநிஷ்஑்வாதி஑்வாரர்த்: - ஑்வபரநிஸிததீ: , ஑்வரீரஸரீரரி஑்வாவித -

ஸா. ஑்வ் அத்ய ஑்வுத்ஸிஸௌ஑்வரிய்ய த்வாவிஸ்த்யதி஑்வாரர்த்நிகெந ஸ்லோகெந ஑்வஜ்ஜ஑்வ஑்வதி- சந்ரு஢் ஁த்யாதி- சந்ரு஢் ஁த்யநெந வித்யிபரிணதி஑்வெதாத்வி஑்வத ஁த்யுபொ஢்வாதாதி஑்வாரர்த்ஸ்ய - ஸாரவா஑்வதித்வநெந ஸாரநிஷ்஑்வாதி஑்வாரர்த்ஸ்ய, ஑்வபரநிஸிததீரித்வநெந ப்ரதானப்ரதிதந்ந்வாதி஑்வாரர்த்஑்வபஞ்஑்வாதி -

मू - सङ्गजिन्नैकसंस्थः, स्पष्टोपायोऽतिखिन्नस्सपरिकरभरन्यासनिष्पन्नकृत्यः । -

सा. दी - निश्चिता धीर्यस्य सः - तेन प्रतितन्त्रार्थपञ्चकतत्त्वत्रयपरदेवतापारमार्थ्याधिकारार्थस्सूचिताः - सङ्गजित्, ऐश्वर्य कैवल्यानभिलाषः तेन मुमुक्षुत्वाधिकारार्थः । नैकसंस्थः, अधिकारद्वयज्ञानवान् - अधिकारविभागाधिकारार्थः - स्पष्टोपायः, स्पष्टत्वेन निर्णीतः उपायविभागाधिकारार्थः - अतिखिन्नः, सञ्जाताकिञ्चनत्वानन्य गतित्ववान् - प्रपत्तियोग्याधिकारार्थः - सपरिकरभरन्यासनिष्पन्नकृत्यः, सपरिकरशब्देन परिकरविभागाधिकारार्थः - भरन्यासशब्देन साङ्गप्रपदनाधिकारार्थः - निष्पन्नकृत्यशब्देन कृतकृत्याधिकारार्थस्सूचितः -

सा. स्वा - स्सन् स्वस्य भोग्यतयाभिमतचेतनपरः । परः, ईश्वरः । तेषु निशिता निश्चिता धीर्यस्य सः - अनेन प्रधानप्रतितन्त्रार्थपञ्चकतत्त्वत्रयपरदेवतापारमार्थ्याधिकारार्थ उक्तः - सङ्गजित्, सङ्गो विषयसङ्गः - तज्जित्, मुमुक्षुत्वाधिकारार्थ उक्तः - नैकसंस्थः - नैकेषु, अनेकेषु । भक्तिप्रपत्त्यादिभेदेषु संस्थानिष्ठाऽधिकारः यस्य सः - अधिकारविभागाधिकारार्थ उक्तः - स्पष्टोपायः - स्पष्टो उपायो यस्य सः - उपायविभागाधिकारार्थ उक्तः । अतिखिन्नः, उपायान्तरानधिकारेण शोकाविष्टः - प्रपत्तियोग्याधिकारार्थ उक्तः - सपरिकरेण भरन्यासेन निष्पन्नं कृत्यं यस्य सः । सपरिकरभरन्यास निष्पन्नकृत्यः - परिकरेति परिकरविभागाधिकारार्थः भरन्यासेति साङ्गप्रपदनाधिकारार्थः -

सा. प्र - पञ्चकतत्त्वत्रय परदेवतापारमार्थ्याधिकारे निर्णीतत्वात्स्वपरनिशितधीरित्यनेनाधिकार चतुष्टयार्थस्सङ्गहीतः - सङ्गजिदित्यनेन मुमुक्षुत्वाधिकारस्सङ्गहीतः नैकसंस्थः, एकत्र भक्तिप्रपत्त्योरन्य तरस्मिन्नेव संयक्स्थितः - कर्तव्यताज्ञानं यस्य सः । एकसंस्थस्स न भवतीति नैकसंस्थः - अनेकाधिकारज्ञ इत्यर्थः । एतेनाधिकारविभागाधिकारार्थस्सङ्गहीतः - स्पष्टोपाय इत्युपायविभागाधिकारार्थः सङ्गहीतः - अतिखिन्नः, अकिञ्चनत्वे सत्वे सत्यनन्यगतिकात्वादित्यर्थः - एतेन प्रपत्तियोग्याधिकारार्थस्सङ्गहीतः - सपरिकरभरन्यासनिष्पन्नकृत्य इत्यनेन परिकरविभागाधिकारसाङ्ग -

सा. वि - रूपेण स्वपरज्ञानवान् - अनेन प्रतितन्त्राधिकारार्थपञ्चकतत्त्वत्रयपरदेवतापारमार्थ्यनिर्णयाधिकारस्सङ्गहीतः - सङ्गजित्, ऐश्वर्यकैवल्याभिलाषजित् - मुमुक्षुत्वाधिकारः - नैकसंस्थः । नैका, अनेका । संस्था, अधिकारो यस्य स तथोक्तः । - अत्र ज्ञानद्वारा अनेकाधिकारवत्वं विवक्षितम् । एकस्य विरुद्धानेकाधिकारासंभवात् । अधिकारविभागार्थः । स्पष्टोपायः, उपायविभागाधिकारार्थः - अतिखिन्नः, शोकवान् । प्रपत्तियोग्याधिकारार्थः - सपरिकर भरन्यासनिष्पन्नकृत्यः - अत्र परिकरविभागाधिकारसाङ्गप्रपदनाधिकारकृतकृत्यत्वाधिकारार्था विवक्षिताः -

सा. सं - कारतत्त्वत्रयाधिकारपरदेवतापारमार्थ्याधिकारार्थानां, सङ्गजिदित्यनेन मुमुक्षुत्वाधिकारार्थस्य, अनेकस्संस्था यस्य सः नैकसंस्थः इत्यनेन अधिकारविभागाधिकारार्थस्य, स्पष्टोपाय इत्यनेन उपायविभागाधिकारार्थस्य, अतिखिन्न इत्यनेन प्रपत्तियोग्याधिकारार्थस्य, परिकरेत्यनेन परिकरविभागाधिकारार्थस्य, भरन्यास इत्यनेन साङ्गप्रपदनाधिकारार्थस्य, निष्पन्नकृत्य -

मू - स्वावस्थार्हं सपर्याविधिमिह नियतं व्यागसं क्वापि बिभ्रन्निर्मुक्तस्थूलसूक्ष्मप्रकृतिरनुभवत्यच्युतम् -

सा. दी - स्वावस्थार्हम्, स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारार्थः - सपर्याविधिम्, उत्तरकृत्याधिकारार्थः - सपर्या, काष्ठभूतभागवतकैङ्कर्यरूपपुरुषार्थकाष्ठाधिकारार्थश्च - इह नियतं, शास्त्रीयनियमनाधिकारार्थः - व्यागसम्, अपराधपरिहाराधिकारार्थः - क्वापि बिभ्रदित्यनेन स्थानविशेषाधिकारार्थः - निर्मुक्तस्थूलसूक्ष्म- प्रकृतिरित्यनेन निर्याणाधिकारगतिविशेषाधि-

सा. स्वा - निष्पन्नकृत्य इति कृतकृत्याधिकारार्थ उक्तः - स्वावस्थार्हम्, स्वनिष्ठानुगुणं - स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारार्थ उक्तः - सपर्याविधिं, कैङ्कर्यविधिम् - उत्तरकृत्याधिकारार्थ पुरुषार्थकाष्ठाधिकारार्थश्चोक्तः इह, बद्धदशायां - नियतं, शास्त्रेण नियतम् - शास्त्रीयनियमनाधिकारार्थ उक्तः - व्यागसम् - अपराधरहितम् - अपराधपरिहाराधिकारार्थ उक्तः - एवंभूतं सपर्याविधिं - क्वापि, स्वयंव्यक्तादि क्षेत्रे स्थित्वेति शेषः - बिभ्रत्स्थानविशेषाधिकारार्थ उक्तः - निर्मुक्तास्थूला सूक्ष्मा च प्रकृतिः यस्य सः । निर्मुक्तस्थूलसूक्ष्मप्रकृतिः स्थूलेत्यनेन निर्याणाधिकारार्थ उक्तः सूक्ष्मेत्यनेन गतिविशेषाधिकारार्थ उक्तः - एकः कश्चिदुपपत्त्यानुसन्धानं विना उपदेशमात्रेण अनुष्ठान पर्यन्ततत्त्वहितपुरुषार्थनिर्णयक्षमतया मुख्याधिकी यादृच्छिक सुकृतवशादेवंभूतस्सन् - अच्युतं, विभूति-

सा. प्र - प्रपदनकृतकृत्याधिकारार्थस्सङ्गृहीतः - स्वावस्थार्हमिति स्वनिष्ठाभिज्ञानार्थसङ्गृहः - सपर्याविधि मित्युत्तरकृतकृत्याधिकारपुरुषार्थकाष्ठाधिकारयोरर्थसङ्गृहः - इह नियतं यावच्छरीरं नियतम् - एतेन शास्त्रीयनियमनाधिकारार्थस्संगृहीतः - व्यागसमित्यपराधपरिहाराधिकारार्थसङ्गृहः निर्मुक्तस्थूलसूक्ष्म प्रकृतिरिति निर्याणाधिकारगतिविशेषाधिकारयोरर्थसङ्गृहः अनुभवत्यच्युतं नित्यमिति परिपूर्णानुभवादि-

सा. वि - स्वावस्थार्हम्, स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारार्थः - सपर्याविधिमित्युत्तरकृत्याधिकारार्थः पुरुषार्थकाष्ठाधिकारार्थश्च विवक्षितः - नियतमिति शास्त्रीयनियमनाधिकारार्थः - व्यागसमित्यपराध परिहाराधिकारार्थः - क्वापि बिभ्रदिति स्थानविशेषाधिकारार्थः निर्मुक्तस्थूलेतिनिर्याणाधिकारार्थः सूक्ष्मप्रकृतिरिति गतिविशेषाधिकारार्थः - अनुभवत्यच्युतमिति परिपूर्णब्रह्मानुभवादि -

सा. सं - इत्यनेन कृतकृत्याधिकारार्थस्य, स्वावस्थार्हमित्यनेन स्वनिष्ठाभिज्ञानाधिकारार्थस्य, सपर्यामित्यनेन उत्तरकृत्याधिकारार्थस्य, पुरुषार्थकाष्ठाधिकारार्थस्य च, इहविधिनियतमित्यनेन शास्त्रीय नियमनाधिकारार्थस्य, व्यागसमित्यनेन विगतागसमित्यर्थः तेन अपराधपरिहाराधिकारार्थस्य, क्वापि बिभ्रदित्यनेन स्थानविशेषाधिकारार्थस्य, निर्मुक्तप्रकृतिरित्यनेन निर्याणाधिकारार्थस्य, निर्मुक्तस्थूल सूक्ष्मप्रकृतिरित्यनेन गतिविशेषाधिकारार्थस्य, शेषेण परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारार्थस्य च सङ्गृहः अना -

मू - नित्यमेकः ॥ ५० ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे अर्थानुशासनभागः प्रथमः ।

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

सा. दी-कारार्थ उक्तः-नित्यमच्युतमनुभवतीत्यनेन परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारार्थस्सूचितः ॥ ५० ॥

इति श्रीवाधूलकुलतिलक श्रीलक्ष्मणाचार्यकृपापात्रभूतस्य पेरियप्प देशिककृपालब्धोभयवेदान्तस्य श्रीभाष्य श्रीनिवासकृतिषु श्रीसारदीपिकायां अर्थानुशासनभागः प्रथमः ।

सा. स्वा - द्वायादिविशिष्टं भगवन्तं - नित्यं, सदानुभवति - वर्तमानसामीप्ये वर्तमानव्यपदेशः - यद्वा पुण्डरीकक्षत्रबन्धु श्रीमच्छठकोपयोगि नाथमुनिप्रभृतिरनुभवतीत्यर्थः - न सर्वेऽपीति भावः - अनेन परिपूर्णब्रह्मानुभवाधिकारार्थश्चोक्तः ॥ ५० ॥

इति श्रीमदात्रेय कृष्णार्थतनूजेन तच्चरणारविन्दचञ्चरीकेण श्रीमद्वेदान्त- रामानुजयोगीन्द्रमहादेशिक कटाक्षलब्धवेदान्तरहस्य जातेनगोपालदासेन विरचितायामुत्तर सारास्वादिन्याम् अर्थानुशासन भागः । प्रथमः

सा. प्र - कारार्थसङ्ग्रहः । अर्थानुशासनभागः, द्वाविंशत्यधिकाराणां ये अर्था उक्तास्तेषां प्रमाणानुगुण्येन शाशकश्शिक्षको भाग इत्यर्थः ॥ ५१ ॥

इति श्रीभारद्वाजकुलतिलकस्य संस्कृतद्रामिडभेदभिन्नवेदान्तविद्याविहार भूमेः पर्याय भाष्यकारस्य श्रीनिवासाचार्यस्य पुत्रेण श्रीनिवासेन विरचितायां सारप्रकाशिकायां अर्थानुशासनभागः प्रथमः ।

सा. वि - कारार्थ इति द्वाविंशत्यधिकारार्थास्सङ्गृहीताः ॥ ५० ॥

इति श्रीशैलवंशतिलक श्रीवेङ्कटसोमसुत्वनस्सुतेन श्रीवासदेशिककृपालब्धसारार्थज्ञानेन श्रीनिवासेन लिखितायां श्रीसारविवरिण्याम् अर्थानुशासनभागः प्रथमः ॥

सा.सं - प्रकृत्यर्थकं नित्यपदम् । एकपदस्य आविर्भूतस्वभावान्यथाभावरहितस्सन् इत्यर्थः ॥ ५० ॥

इति श्रीमद्वरदराजवेदशिरोमणिवरकरुणैकभाजनेन श्रीमद्धनगिरिकुलतिलक श्रीनिवासगुरुवर करुणैकलब्ध श्रीमच्छारीरकभाष्यश्रीरहस्यत्रयसारार्थयादात्म्यविज्ञानेन श्रीमद्वरददेशिककटाक्षैकलक्ष्यतामुपगेन कविकथक कण्ठीरवचरणयुगल विन्यस्तभारेण वेदान्त ० यतिराजानुकम्पासंलब्ध तुर्याश्रमधर्मेण

परकालाभिधानयतिना प्रणीते श्रीमद्रहस्यत्रयसारसारप्रकाशिकासंज्ञहे अर्थानुशासन भागः प्रथमः ॥

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते श्रीहयवदनपरब्रह्मणे नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ अथ स्थिरीकरणभागे सिद्धोपायशोधनाधिकारः ॥

मू - युगपदखिलं -

सा.दी-இப்படி அர்தாநுशाசனபாபம் வ்யாவ்யாத மாயிற்று - அனந்தரமில் அர்தங்கலினுடைய ஸ்திரீகரண-

सा.स्वा - सत्तर्कमन्थाचलमन्थनेन समृद्धतामागममौलि वार्धेः ।

उपायतत्त्वार्थसुधां प्रयच्छन् सत्भस्त्रया मौलिगुरुस्स जीयात् ॥

இப்படி அர்தாநுशाசனபாபத்தில் உபதிட்டார்தங்கள் கூடுமோ? சம்பந்தாபேவ்ஷரண் ரக்ஷகனாகையாலே ஸ்தனந்நயப்ராபனானவில அபிகாரிக்கு மோக்ஷார்தமாக கர்தவ்யமென்றொன்றுண்டானதாகச் சொல்கிறது தாய்முலைப்பாலுக்கு கைக்கூலிபோலே அசங்஑தமன்றோ? “யே நாபவந்தோ ஹி பவந்தி லோகே தானாத்மகர்த்மாணி சமாரபந்தே । தேபா ஹி கார்யேபு பவந்தி நாபாஷ்ஷேவ்யாடியோராம பதாயயாதே:” இத்யாதிப்ரமாணமும் விரோத்யாதோ? தத்வத்ரயசிந்தனாபிகாரத்தில் “சர்வாவஸ்த்யேயிலும் சபத்னீகனாயிருக்கு” மென்று பிராட்டிக்கு விசேஷணதயா உபாயதயா ச்வயம் சொன்னதுவும் அசங்஑தமன்றோ? பிராட்டி உபாய த்ஷேயிலே உபலக்ஷணபூதே யென்றன்றோ சம்ப்ராடாயம்?

सा.प्र - एवं प्रमाणानुगुण्येन तत्त्वहितपुरुषार्थान्निहस्यत्रय प्रतिपाद्यतया प्रदर्श्य परिपूर्णानुभवं प्रत्यव्यवधानेन जनकतया हिततमभूत सिद्धोपायविषये तत्प्रसादनसाध्योपायविषये -

सा.वि - स्थिरीकरणभागार्थचिन्तनं मम मानसम् । चरीकरोतु करुणापरिणाम बलाद्बुरोः ॥ इत्थं प्रपन्नस्य ज्ञातव्यार्थस्संयगनुशिष्टाः - इदानीमुपायविषये उपाय प्रभाव -

सा.सं - एवं निरूपितेषु मुमुक्षुज्ञातव्येषु प्रधानभूत सिद्धोपायविषये साध्योपायविषये -

सा.सं - तन्निष्ठप्रभावाधिक्यविषये तन्न्यूनताविषये च संभावितमतिकालुष्यपरिहरणेन निरूपितार्थ
स्थिरीकरणार्थमधिकारचतुष्टयमाक्षेपिक्या सङ्गत्या आरभमाणः प्रथममुपजीव्यं -

सा.सं - सिद्धोपायं शोधयितुमारभमाणः अधिकारार्थं सङ्गृह्णाति - सिद्धोपायत्वानुगुणं सर्वज्ञत्वम्, परमकारुणिकत्वं, सर्वशक्तित्वं च क्रमेणाह - युगपदित्यादिना - स्वत इति नित्यव्यावृत्तिः - सततमिति मुक्तव्यावृत्तिः - दया निरवधित्वमुक्तृष्ठावधिराहित्यम् । दयारूपोदधे दिव्यत्वं निर्दुष्टत्वं दयाम्बुराशिरित्यर्थः - अवतारदशायामप्यचिन्त्यशक्तित्वद्योतनाया शक्यविवर्जित इति व्यतिरेकमुखेनाभिधानम् - जगत्परिपालरूपधर्मस्य.

मू - जलधिसुतया सार्धं देवो जगत्परिपालयन् -

सा.दी - प्रत्यक्षरूपज्ञानं तत्तालो (रुक्तालो) येन योऽप्युपाधिः अत्रियमवनायं - अशक्यविवर्जितः, अशक्यमान कार्यमिललातवनायं - निरवधिदयानित्योदन्वान्, निरवधिकदयैकु नित्यसमुद्रस्थानीयनायं. जलधिसुतया सहैव सर्वजगद्रक्षकनायं. इत्तालं “लक्ष्म्या सह हृषीकेशः” एनंनूतं -

सा.स्वा - हतिर्नास्तीत्यर्थः पदत्रयेणाप्यधिकारे वर्तिष्यमाणशङ्का द्योत्यते देवः, लील प्रवृत्त एव - स्वत एव रक्षकत्वे लीलाप्रवृत्तिरेव न स्यादिति भावः - जलधिसुतया सार्धं जगत्परिपालयन्, न तु लक्ष्मीनैरपेक्षेण स्वत एव परिपालयन् - परमपुरुषः - “लक्ष्म्या सह हृषीकेश” इत्यादि प्रमाणेन लक्ष्मीसाहित्येन रक्षकतया प्रतिपन्नः परमपुरुषः - “पुरुषान्न परं किञ्चित्” इति प्रतिपन्नः श्रियः पतिः - प्रतीष्टभरस्सन्, स्वीकृत भरस्सन् - भरन्यासरूपव्याजविशेषेण स्वीकृतभरस्सन् -

सा.प्र - विशिष्टः पुरुषकारभूतया लक्ष्म्या विशिष्ट एव जगद्रक्षक इति “लक्ष्म्या सह हृषीकेश” इत्यादिषु -

सा.वि - प्रमेयत्वादि सामान्यमुखेन वा सर्वविषयसाक्षात्कारवत्यतिव्याप्तिवारणायाखिलमिति - तत्तत्प्रकारविशिष्टं विदन् तत्तत्प्रकारेणावगाहनं यथा स्यात्तथा विदन्निति यावत् - सर्वमित्यादिज्ञानेन तु तत्तत्प्रकारवैशिष्ट्येन न ज्ञायते - सामान्यप्रत्यासत्त्याङ्गीकारे तु युगपत्सततं बहुपदार्थविषय साक्षात्कारवति बद्धे ऽतिव्याप्तिवारणायाखिलं पदम् - न च तस्य सुषुप्तिदशायां तत्साक्षात्काराभावात्सततं तत्साक्षात्कारो नास्तीति नातिव्याप्तिरिति वाच्यम् - चतुर्मुखादीनां सुषुप्त्यभावेनातिव्याप्तिसत्त्वात् अखिलपदं प्रामाणिकमित्यभिप्रेतम् - अथ ईश्वरस्याप्यनन्तब्रह्माण्डेषु संख्याया अभावाद विद्यमानवस्त्वज्ञानमादाय नासंभवशङ्का - आनुमानिकादिज्ञानसर्वविषयज्ञानवत्यतिव्याप्तिवारणाय प्रत्यक्षेति - योगि न्यतिव्याप्तिवारणाय स्वत इति - मुक्तेऽतिव्याप्तिवारणाय सततमिति - यद्यपि मुक्तस्यापि सर्वज्ञत्वमस्ति । तथापि तद्व्यावृत्तमीश्वरसर्वज्ञत्वमिति तद्व्यावृत्तिः - सततमिति त्रैकालिकाखिलवेदनस्य विवक्षितत्वान्मुक्तस्य पूर्वकालावच्छेदेन तदभावात् - एवं च चतुर्मुखादिष्वतिव्याप्यभावादखिलं पदं स्पष्टार्थम् अपरोक्षेण स्वतस्सर्वदाप्यात्मसाक्षात्कारवति जीवेऽतिव्याप्तिवारणायाखिलपदम् - वस्तुतस्तु भूतभाविवस्वरूपसाक्षात्काराभावात्स्पष्टार्थमित्येव तत्त्वम् - स्वत इत्यनेनैव नित्येष्वतिव्याप्तिः परिहृता - तेषां सततवेदनस्य भगवन्नित्येच्छा सिद्धत्वात् । नित्यमुक्तसाधारणसार्वज्ञविवक्षायां सततमित्येतन्निष्प्रयोजनं स्यात् सततमखिलवेदित्वं युगपत्प्रत्यक्षेण स्वतोऽखिलवेदित्वमिति लक्षणद्वये तात्पर्यम् - अस्मिन्पक्षेऽखिलपदं सार्थकमेवेति दिक् - अशक्यविवर्जितः, सर्वशक्तिः - अत एव सतां प्रतीष्टभरः, स्वीकृतभरः । देवः, सर्वस्वामी - जलधिसुतया सार्धं जगद्विभूतियुग्मं परिपालयन् पालनावस्थस्सन् - लक्षणे शतृत्प्रत्ययः - तत्तदभिमतफलप्रदानादि सङ्कल्प -

सा. सं - व्यासज्य वृत्तिधर्मत्वस्फोरणाय सार्धमित्युक्तिः देवः, जगत्सृष्ट्यादि क्रीडनशीलः - अथापि सार्धमित्यन्वेति - ‘युवां तु विश्वस्य विभू जगतः कारणं परम्’ इत्युक्तेः -

மூ - परमपुरुषस्सिद्धोपायः प्रतीष्टभरस्सताम् ॥ ५१ ॥

சா.தி - अर्थ சொல்லப்பட்டது - இப்படிப்பட்ட परमपुरुषன் सिद्धोपायம் पूर्वமேவ सिद्धनாகையாலும் स्वप्राप्ते:स्वयमेव साधनமாகையாலும் இவனை सिद्धोपाय னென்கிறது - सतां, प्रपन्ननाम् । प्रतीष्टः स्वीकृतो भरो येन सः । आश्रितरुढेय भरत्तै वहिक्कुமவனாகாநின்றா னென்கை ॥ ५१ ॥

இனிமேல் उक्तार्थस्थिरीकरणं பண்ணுவதாக उद्योगித்து கீழ்க்குமான द्वाविंशत्यधिकारार्थங் களை -

सां स्वा - सतां, “सन्तमेनं ततो विदुः” इत्युक्तप्रकारेण सत्कर्णेण वेदान्तविचारक्षमाणां श्रीभाष्यकारमार्गनिष्ठानामिति यावत् - सिद्धोपायः, न तु भरन्यासभरस्वीकारयोरभावेऽप्युपाय इत्यर्थः - निरवधिकरुणादिमत्वेन स्वत एव रक्षकत्वे सर्वमुक्तिप्रसङ्गेन भरन्यासरूपव्याजविशेषमपेक्ष्यैव रक्षकत्वं लक्ष्मीविशिष्टस्यैव उपायतया स्वतन्त्रोपायान्तराभावेनानन्योपायत्वादिविरोधोऽपि नास्ति என்று கருத்து - ॥ ५१ ॥

இனி उक्तबहुविधशङ्का परिहारार्थं स्थिरीकरण भागारम्भं கூடுமோ? उपदेशमात्रத்தாலே तत्त्वज्ञानं பிறவாதோ? “आर्षं धर्मोपदेशं च वेदशास्त्रा विरोधिना । यस्तर्केणानुसन्धत्ते स धर्मं वेद नेतरः” என்று சொல்லுகையாலே समीचीन युक्तिविचारமன்றிக்கே तत्त्वज्ञानं सिद्धியாதென்னில் அப்போது “सन्दृष्टः” इत्यादिना ஓர் அதிகாரிக்கு उपदेशमात्रத்தாலே तत्त्वज्ञानं முண்டானதாகச் சொன்னது विरोधியாதோ? “शास्त्रज्ञानं बहुक्लेशं बुद्धेश्चलनकारणम् । उपदेशाद्धरिं बुद्ध्या विरमेत्सर्वकर्मसु என்கிற प्रमाणமும் विरोधியாதோ? இது युक्तिविचारத்தில் अनधिकृतपरमास्ति காधिकாரिविशेषविषयமாகையாலே विरोधமில்லை யென்னில் तत्त्वनिर्णयकारणமான । उपदेशं सर्वருக்கும் अविशिष्ट मायிருக்க சிலர்க்கு तत्त्वनिर्णयமில்லையென்றும், சிலருக்கு तत्त्वनिर्णय முண்டென்றும் சொல்லுகை असङ्गतமன்றோ? सत्संप्रदाय सिद्धियும், सदाचार्यानुग्रहமும், திருமுகப்பாசுரமென்கிற विशेषसामग्री सहितोपदेशं तत्त्वनिर्णयिकமாகையாலே இஸ்ஸாமগ্রீவிகலருக்கு तत्त्वनिर्णयமில்லையென்னில் இஸ்ஸாமগ্রீஹிதோபदेशमात्रं निर्णायिकமாகில் ‘आर्षं धर्मोपदेशं च’ என்கிற प्रमाणं विरोधியாதோ? இஸ்ஸாமগ্রீயிருந்தாலும் -

सा.प्र - अवगतो भगवानकिञ्चनानां रक्षणभरं तथा सहैव स्वीकृत्यातान् रक्षतीत्यर्थः ॥ ५२ ॥

नन्वस्मिन्नधिकारे सिद्धोपायविषयव्यामोहनिवर्तनं नोपपद्यते ‘जायमानं हि’ -

சா. வி - विशिष्ट इत्यर्थः । ‘लक्ष्म्या सह हृषीकेश’ इति वचनं स्मारितम् - परमपुरुषस्सिद्धोपायः, असाध्य एव सन्नुपायभूतस्सिद्धोपायः । अत्र जलधिसुतया सार्धमित्यनेन लक्ष्मीविशिष्टस्यैव फलप्रदानोक्तेर्विशिष्टस्यैवोपायत्वं दर्शितम् ॥ ५१ ॥

சா. सं - सतां, भरन्यासेन लब्धसत्ताकानाम् आचार्याणाम् । जलधिसुतया सार्धं प्रतीष्टभरः, स्वीकृतभरस्सन् सिद्धोपायो भवेदित्यर्थः ॥ ५१ ॥

इत्थं सङ्गृहीतं विवरीतुं वृत्तवर्तिष्यमाणयोः सङ्गति प्रदर्शनाय वृत्ताधिका -

सा. सं - रार्थान् क्रमेणानुवदति - अनादिकालमित्यादिना -प्रीतिं, संसारहेतुकमार्जनान्निवृत्तः - परिग्रहिं, अनुष्ठाय - नन्वर्थानुशासनभागेनैवापेक्षितार्थनिर्धारणात्किं वक्तव्यम् -

மூ - சித்தியிருக்கும்படியும் சொன்னோம்.

சா. தி - ஸ்வாதிக்காரதர்மநுவாதிக்கப்பட்டது- நநு சித்தோபாயாதிஸோதந் கூடாது. சித்தோபாயாதிக்களில் ஸுதீ பிறக்குமாகிலிறே ஸோதிக்க வேண்டுவது- தெளிந்த ப்ரபந்ராக்கு இவற்றில் ஸுதீகள் உதியாதிறேயென்றும் ஸுதீயிலே ப்ரபந்ராதிக்காரிகளுக்கு ஸுதீ பிறவாதாகிலும் மூதுப்ரபந்ராண ப்ரபந்ராக்கு -

சா. ஸ்வா - சொல்லிற்றென்றபடி- இப்படி உபதிஃமாகில் ஸ்திரீகரணபா஑் வ்யத்மண்றோ? இத்யாதி ஸுதீகளை-

சா. ப்ர - விநிவூத்ய - ப்ரபந்ரானா வ்யாமோஹ் ஸமர்த்யிதும் தेषாமந்யதாஜ்ஞானா஑்யாத்யந்திக -

சா. வி - ஸ்ஸாராதிவிநிவூத்ய - நநு சித்தோபாயாதிவிஸயவிலேகின: ப்ரபந்ரஸ்ய ஸுதீ ந ஜாயந்தே - அதஸ்தத்ப்ரஹாரத்யஸோதந் வ்யத்மித்யாஸுதீய ப்ரபந்ராதிக்காரிணா ஸுதீநுப்தாவபி மூதுப்ரபந்ரானா ப்ரபந்ரானா ஹேதுகேஸஸஹாஸே ஸதி ஑லந் ஸம்வதீதி ஸுதீ உத்பா஑ந்தே -ததா ஹி கேஸா஑்ரித ப்ரா஑ீந துஸ்கர்மவஸா஑்஑ீ஑்ரமுபாய தத்ப்ராபாவிவிஸயே விஸதஜ்ஞானோத்பத்திர்மா஑ீததி ஸ்ருதஸ்ய ஑கவதஸுதீயஸ்யான்யதா஑ரணாய த்ரீணி காரணானி ஸந்தி । ஸ்ரீய: ப்ராஸாதுசூககமஸ்து த இத்யேதத்வாக்ய் ஸதா஑ார்யானு஑்ரஹஸ்தஸ்ப்ராடாயசித்திரிதி । ஂதத்ரிதயாபாவே ஑கவதீயாபரா஑பலப்ராடானஸுதீய நிவாரகாபாவிதபரா஑பல஑ூதா துருத்யோ ஜாயந்தே । அதஸ்தேஸா ஸாஸ்த்ராத்ய்ரவண ஸமர்தானா ஸுதீவிநிவூத்யத் ஸமீ஑ீநதர்கதரிதஸாஸ்த்ராத்ய்ரவண் கார்யம் - ப்ரமாஸ்திகானாமபி ஸுதீநிஸ஑யாத்ய்ரவண் கார்யம் - மந்மதீநா ஸாஸ்த்ராத்ய்ரவணஸமர்தானா வ்யாமோஹிவிநிவூத்யத் ஸ்ரவண் கார்யம் 'ததர்த்ய் ஑ ஸ்ரவண் - அதஸ்தஸ்ப்ராடாயசித்திஸத்வே஑பி ப்ரமாஸ்திகானா ஸாஸ்த்ராத்ய்வி஑ாரோபஸரமஸ்து'

'ஸாஸ்த்ரஜ்ஞான் ஑குகுலேஸ் ஑ுதீஸ஑லநகாரணம் । உபதேஸா஑்ரி஑் ஑ுத்வா விரமேத் ஸர்வகர்மஸு' இதி ஸாஸ்த்ரஜ்ஞானஸ்ய ஑குகுலேஸ ஸா஑்யத்வாத்ப்ரஸ்ப்ரவிரோதேந ஑ுதீஸ஑லநகாரணத்வா஑்ர ஸதஸ்ப்ராடாயப்ரம்ப்ரா ப்ராஸோபதேஸா஑ேவ ஹரி விஜானீ யாதிதி வ஑நசித்தஸ்தஸ்ப்ராடாயசித்திஸாஸ்த்ரானாதி஑ூதாஸ்திகவிஸயா - கி஑்ர ஸாஸ்த்ராத்ய்நிஸ஑யரஹிதா: குதகே: ப்ராமானிகமர்த்யம்ப஑ுவதே - தே ஑ாப஑்வா ஑குகுப்காரா: । கே஑ிதீஸ்வரோ நாஸ்தீதீஸ்வரமப஑ுவதே - கே஑ிதீஸ்வரத்வமந்யத்ராரோப்ய ஑கவதஸ்தஸ்வர்ஸ்வரத்வமப஑ுவதே - கே஑ிதீ஑ீ஑ூதிர்ஂ நாஸ்தி । மித்யேதி ஑ுவதே । கே஑ிதீ஑ீ஑ூதி ஸத்யத்வே ந கஸ்ய஑ி஑்஑ேஸ஑ூதேதி வதந்தி - கே஑ித்ப்ரதந்ரோ஑பி ஜீவப்ரதந்ரோ வா ஸிவாதிப்ரதந்ரோ வேதி வதந்தி - ஂதாதுஸஹேதுகஸஹாஸவஸாந்மூதுப்ரபந்ரஸ்ய ப்ரபந்ரஸ்யாபி வி஑ூதி வி஑ூதிமதபஹார஑ுதீ஑ீவீத் - ததஸ்தஸ்து: ப்ரரித்யாஜ்ய ஂவ । அந்யதா ஑ா஑்யதா ப்ராஸுதீ - அநர்த்ய்ராஸுதீ - கதா஑ிதஸ்ப்ராப்ராஸுதீ ப்ரமாஸ்திகஸ்ய ஑ா஑்யத்வானுப்தாவபி ஑ுதீகாலுப்ய் ஸம்வதி - தத்ப்ரஹாரஸ஑்ர துஃதர: - ஸாஸ்த்ராணா ப்ரஸ்ப்ரவிரோதாதி மந்மதீநா ஸுதீஸஸம்வந்தி ஂரூ஑்ரணாமபி ஑ேவ஑ூதா: ப்ரதி஑ந்நாஸஸம்வந்தீதி ப்ராமானசித்தம்- அதஸ்தஸ்தகேஸ்தாஸுதீ: ப்ரஹார்யா இதி ப்ராமானஸ்தத்க்ரதிபாடநப்ரஸ்திரீகரணபா஑ ஂர஑்யதே - தத்ர ப்ரத்யம் ப்ரா஑ானத்வாஸித்தோபாயவிஸய -

சா. ஸ் - அவஸிப்யத இத்யேபேஸயா ஸ்திரீகரணபா஑ாரம்த்ய்முபோதாத்தமா஑யதி -

மூ - இவ் அर्थங்களில் ஜாதவ்யதமமான சிद्धோபாயத்தைப் பற்றவும் சாடியோபாயவிஷயமாகவும் இவ்உபாயப்ரபாவவிஷயமாகவும் கர்மவ்ஷயருக்குக் கடுக தெளிவு பிறவாமைக்கு ஸ்வதந்நானா ஸர்வேஸ்வரன் இவர்களுடைய பூர்வபராதத்தாலேயிட்ட நினைப்பீடுமாறுகைக்கு ப்ரதானகாரண மூன்றுண்டு - அவையெவையென்னில், 'அஸ்து மெ' என்று அபேக்ஷித்தால், 'அஸ்து தே தயைவ ஸர்வ சம்பத்யதே' என்கிற திருமுகப்பாசுரமும், சதாசார்யநிஐஹமும், சத்சம்ப்ரதாயசித்தியும் -

சா. தி - ஹைதுகரோட்டை சஸ்ஸரீ வந்தால் பூத்திதலன் சம்பவிக்கும் - அதடியாக ஸதீ பிறக்கக் கூடும். ஹைதுகராவார் திருமுகப்பாசுரம் முதலானவையில்லாதவர் - இவையில்லாதார்க்கு ஸ்வகர்மமூலமாக வந்த, இவர்களுக்கு தத்வார்த்தங்களில் கடுகத் தெளிவும் பிறவாதொழிக வென்னும் ப்ரஐவத்ஸத்கூல்ய் மாறாது. ஆகையால் இவர்கள் சஸ்ஸரீமூலமாகப் பிறந்த மூதுப்ரஜார்களுடைய பூத்திதலன்மூலஸதீகள் பரிஹர்வ்யங்கள். அவற்றில் சிद्धோபாயாதிவிஷயஸதீகளைப் பரிஹரிக்கிறோமென்கிறார். இவ்அर्थங்களில் இத்யாஹ்ய பரிஹாரம் சொல்லுகிறோம் இத்யந்தத்தால். சய்ஜ்ஞானம் பிறக்கையில் மூன்று காரணமூண்டு - லக்ஷ்மீகடாக்ஷமும், சதாசார்யநிஐஹமும், சத்சம்ப்ரதாயசித்தியும். அதில் சத்சம் -

சா. ஸா - பரிஹரிக்கக்கடவராய் வ்யவஸ்தா சித்த்யர்த்தத் தத்வநிர்ணயசாமஐரிவிஷேம் அருளிச் செய்கிறார் - இவ்அर्थங்கள் இதி - இப்படியாகில் ஸர்வார்த்தங்களையும் ஸோதனம் பண்ண வேண்டியிருக்க சிद्धோபாயசாடியோபாயதத்ப்ரபாவவிஷயஸோதன மாத்தத்துக்கு நிதானமூண்டோ? என்கிற ஸதீயில் ப்ராதான்யமே நிதானமென்றருளிச் செய்கிறார் - ஜாதவ்யதமேதி தெளிவு, நிர்ணயம் - இட்ட நினைப்பு, இவன் தத்வஹிதங்களையறியக்கடவன்ல்லென்று ப்ரஐவத்ஸத்கூல்யம் - ஈடுமாறுகைக்கு, நிவர்த்திக்கைக்கு, அஸ்து மெ (தே) இதி திருமுகப்பாசுரமும் - திரு, பெரிய பிராட்டியாருடைய, முகப்பாசுரம், திருப்பவளத்தாலே சொல்லப்பட்ட பாசுரம் - ஸூக்தி - ஏதாதுஸூக்தி பர்யந்தப்ரஸாதமென்றபடி - சதாசார்யநிஐஹம் காரணமென்று -

சா. ப்ர - விநாஸகஸூன்யத்வமப்ரிப்யந்விநாஸகவரீ விஸிஷ்ய தர்ஸயதி - இவ்அर्थங்கள் இத்யாதிநா - இட்ட நினைப்பீடுமாறுகைக்கு, க்லூபஸத்கூல்யவிநிவூத்தி: - திருமுகப்பாசுரமும், முஐஓஓதவாக்யம் த -

சா. வி - ஸதீஸ்தத்பரிஹாராஸ்த வக்ஷ்யாம் இத்யப்ரிப்யந்நாஹ - இவ்அर्थங்களில் ஜாதவ்யதமமான இத்யாஹ்ய சொல்லுகிறோம் இத்யந்தென் மாஹாவாக்யென் பிறவாமைக்கு, அநுத்யத்யை - ஸர்வேஸ்வரன், ஸர்வேஸ்வரென் - இட்டு, க்ருதம் - நினைப்பு, ஸத்கூல்யம் - ஈடுமாறுகைக்கு, அந்யதாஐர்து - சய்ஜ்ஞானமூத்பாடியாமிதி ஸத்கூல்யம் காரயிதும்பியர்த்த: | அவையாவனவென்னில், தானி கானிதி தைத் - அஸ்து தே தயைவ ஸர்வ சம்பத்யதே இதி | திருமுகப் பாசுரம் இதி - திரு, ஸ்ரி: - முகப்பாசுரம், ஸ்ரிஸூக்தி: -

சா. சம் - இவ்அर्थங்கள் இத்யாதிநா - கர்மவ்ஷயருக்கு, 'பாபம் ப்ரஜாநாஸயதி' இத்யுத்ததுஷ்கர்மவ்ஷயானாம் | தெளிவு, சய்ஜ்ஞானம் - ததநுத்யத்யை - இட்ட நினைப்பு, நிஐஹஸத்கூல்ய: - அதீடுமாறுகைக்கு, தத்ப்ரஹாணாய - தத்பூர்வகசய்ஜ்ஞானப்ரிதிஸ்தார்த்தம்பியர்த்த: - திருமுகப்பாசுரம், ஜஐந்மாதுர்வதனாரவிந்நநிர்ஐதா ஸூக்தி: | உக்தை: ப்ரத்யுக்திரூபேதி தர்ஸயதி - அஸ்து மெ இத்யாதிநா -

सा.सं - आमोक्ष दानादविश्रान्तव्यापारा - अनयोक्त्या भक्त्यङ्गप्रपत्तिव्यवच्छेदः - सा हि मध्ये साधनरूपं साध्यान्तरमुत्पाद्य विरतव्यापारा भवति - ता, अत्यन्ताकिञ्चनस्य अनन्यगतेः - अस्तुते, मयि न्यस्तभरस्य मयापि स्वीकृतभरस्य ते - पारमार्थिकी भगवच्चरणारविन्दयुगलशरणागतिर्यथावस्थिता अविरताऽ अस्त्वित्यर्थः तयैव सर्वं संपत्स्यते, भगवत्प्रपत्त्यैव पूर्वोक्त नित्यकैङ्कर्यं प्राप्तिपर्यन्तं फलमपि संपत्स्यते - तेष्वपि सदाचार्यानुग्रह एव प्रधानकारणमित्यभिप्रायेण तस्य हेतुफलाभिज्ञानं स्थलान्युदाहरति - இவற்றில் इति । -

सा. सं - सत्त्वोत्तरत्वम्, सात्त्विकतास्तिक्यादि गुणप्रकर्ष युक्तत्वम् - संयगुपपन्नत्वं “तद्विद्धि प्राणिपातेन” इत्युक्तक्रमेणाचार्यसमीपमागतत्वम्-सदाचार्येण, उपदेशिकं कपं பெறுகை, इत्यन्वयः - सर्वेषामित्यत्र पूर्वार्धेन तत्त्वोपदेशः उत्तरार्धेन हितपुरुषार्थयोः - शरण्यशब्दो हि -

மூ - பஹுக்லேஷமாய் பூத்சிவலனஸ஢்஢ாவனையுண்டான ஸாஸ்த்ரபரிஸ்ரமத்திஸ் அனாதிக்கூதருமாய் பரமாஸ்திகருமாயிரூப்பாருக்கு இவ் ஁பதேஸதே ஢்ரதானம் - ஢ற்றுள்ளார்க்குத் தாங்கள் தெளிகைக்காகவும் -

ஸா. தி - இதுவே ஢்ரதானதயா ஁பாடேயதென்கிறார் - பஹுக்லேஸ்த்யாடியால் - பஹுக்லேஸ்த்யாதி பதங்களால் ஸாஸ்த்ரஜ்ஞானம் பஹுக்லேஸ்த் ஢்ரத்யபிஜ்ஞாததாசிறது - பூத்சிவலனஸ஢்஢ாவனையாவது ஢ந்நபூத்சிவகளாகையால் பூத்சிவயைக் கலக்கினாலும் கலங்குதென்று ஢஢்஢ாவனையு - இப்படி ஸாஸ்த்ரஜ்ஞானம் தென்கிற வசனம் ஢ூத்ப்ரஜ்ஞானம் விஸயதாசையால் பூத்சிவமானான ஁ஸ்திகர்க்கு அவஸ்யம் ஸாஸ்த்ரபரிசயம் பண்ணவேண்டு தென்கிறார் - ஢ற்றுள்ளார்க்கு இத்யாதி - தான் தெளிகைக்காக ஸாஸ்த்ரார்த்தங்களை ஢தீசீனதர்க்கங்களோடே -

ஸா. ஸ்வா - இவ் ஁பதேஸ்த் காரணதாசிகில் ஁பபத்திகாரணரூபஸ்திரீகரணதாசார஢்஢ம் வ்யர்த்ததாசிக் ஢்ரஸஜ்ஜியாதோ? ஁பபத்திஸஹிதபதேஸதே தத்வஜ்ஞானகாரணதென்னில் “ஸாஸ்த்ரஜ்ஞானம் பஹுக்லேஸ்த்” இத்யதினா ஁பபத்திஸஹிதபதேஸதாஸ்த்ரத்தூக்கு தத்வநிர்ணயிகத்வம் ஸொல்லுகிறது விரோத்யாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - பஹுக்லேஸ்தி - ஁லஸ்யேன ஸாஸ்த்ரபரிஸ்ரமத்திஸ் அனாதிக்கூத பரமாஸ்திகவிஸயதிரந்த வசனதென்றபடி - பரமாஸ்திகேதி - பூத்சிவலனஸ஢்஢ாவனா஢்஢ந்நபூத்சிவவ்யாவூத தூதவிஸ்வாஸவான்களென்றபடி - இப்படியாகில் ஁பபத்திகதனரூப ஸ்திரீகரணதாசார஢்஢ம் வ்யர்த்ததென்றோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - ஢ற்றுள்ளார்க்கு இதி - ஁னாலஸ்யதும், சலனா஢்஢ பூத்சிவபாடவதூதைய ஁ஸ்திகர்க்க் கென்றபடி - ஁ர்ப்஢்஢ ஢தீபதேஸ்த் சேத்யாதிவசனதெததூபிஸ தென்று கருத்து - இவர்களுக்கும் கைவலபதேஸ்த் ஢்யாவஸ்ததென்றோ? யுக்த்யநுஸந்நதனத்தூக்கு ஢்ரயோசனதூண்டோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - தாங்கள் இத்யாதி -

ஸா. ஢்ர - பஹுக்லேஸ்த்மாய், ஁திகக்லேஸ்த்ஸா஁த்யத்வதே ஢தீத்யர்த்த: - பூத்சிவலனேதி - “ஹரிதேவம் ஹரோ தைவம்” இத்யா஁தூததூகாரேன ஸாஸ்த்ராணா் பஹுவிதத்வாதுபூத்சிவலனம் ஢஢்வ்யத இத்யர்த்த: - ஢ந்நவேவ் த஢்஢ி “ஸாஸ்த்ரஜ்ஞானம் பஹுக்லேஸ்த் பூத்சிவலன காரணம் | ஁பதேஸதா஁தரி் பூத்வா விரதேஸ்த்ஸர்வகர்மஸு” இத்யா஁தநுஒஹாத் கஸ்யாபி-ஸாஸ்த்ரா஢்யாஸோ ஢ ஸ்யாதித்யத்ராஹ - ஢ற்றுள்ளார்க்கு இதி - ஁லஸாஸ்திகானாதே -

ஸா. வி - ஜ்ஞானலாப இதி யாவத் - இஹ ஸர்வேஸாதேவ லோகானாதித்யபதேஸ்தே஁பி ஢ிதா தாதா ச தா஁தவ இதி ஢ுரூஸார்த்தநிர்தேஸ்த: - ஁வ் ஸரணம் ஒசூதூதவதிதி ஹிதநிர்தேஸ்த: - தத்யத஢்஢ுரூஸேன லோகானாதித்யதெனதென தா஁தவ இத்யதெனதென ச சிவசிவதிஸ்வராத்தக தத்வஸ்வரூபத்யூபதிஸ்த் ஢வதி - பூத்சிவலனஸ஢்஢ாவனையுண்டான இதி | ஸாஸ்த்ரபரிஸ்ரதே ஢தி ஸாஸ்த்ராணா் ஢ானா஢்ரகாரத்வாதுபூத்சிவலனம் ஢வேதிதி ஢஢்வானா விஸயதூத இத்யர்த்த: - அனாதிக்கூதருமாய் இதி - ஸாஸ்த்ரானாதிக்காரிதாதுபதேஸ்த் ஁வ தத்வஜ்ஞானதே ஢்ரதானம் காரணதிதி தாவ: - ஢நூபதேஸ்தேனையு ததார்த்தத்வாத் ஢தர்த்தபூத்சிவநாதிதி கி் ஸாஸ்த்ரேத்யத ஆஹ - ஢ற்றுள்ளார்க்கு இதி - ஢தர்த்தபூத்சிவநாதித்யர்த்த: - தெளிகைக்காகவும் தூதநிஸ்சயார்த்ததாசி - “஁பதேஸதா஁தரி் பூத்வா” இத்யதெந்நந்நபூத்சிவவிஸயதம் | தேஸா் ஸாஸ்த்ரவ்ரணாயோஒ்யத்வாத் கத்யஜ்ஞி஁யோஒ்யதாயாதிதி விரோதஸூதூத ஢த்கேவிஸயதவ்யவஸ்தா஢னேன விரோத஢ரிஹாரா ஢ாதர்த்தாதிவலனம் - ஢஢்வாத் -

ஸா. ஢் - ஢்ர஢்ய஢்ர: - ஢ற்றுள்ளார்க்கு, இஸ்தாஸ்திக்யேன ஸாஸ்த்ராதிக்கூதானா் ஢தீசீனயுக்திகளோடே -

सा. सं - इत्यंशे प्रमाणमार्षमिति - उपदिश्यतेऽनेनेत्युपदेशः धर्मस्योपदेशः - धर्मप्रतिपादकशास्त्रम् -
आर्षम्, ऋषिभिर्मन्वादिभिः प्रोक्तम् - एतद्धर्मोपदेशविशेषणम् - न ह्यार्षमित्येवापाततः प्रतिपन्नार्थे
प्रमाणं भवतिति - वेदेति - वेदरूपशास्त्राबाधितार्थकिनेत्यर्थः - अनुसन्धत्ते, यो धर्मतत्त्वं निधरियतीत्यर्थः
अथ कुतर्कैरर्थनिर्णयप्रवृत्तावनर्थ -

மூ - 'காணாடசாக்யபாஷண்டீஸ்வரீயிதமோ விலோபித:' என்கிறபடியே ஹைதுகராய் வேதவிரோ஢ிதத்வங்ஙகளையிட்டு ப்ராமாணிகார்த்தங்ஙகளை அபஹரிப்பார்க்ங். இவ்அபஹாரம் வி஢ூதியையும் வி஢ூதிமாதனையும் பற்றி இரண்டு வகையாயிருக்கும். அதில் வி஢ூதிமாதனை அபஹரிக்கையாவது ஸ்ரீய: பதியான சர்வேஸ்வரனையில்லையென்னுதல் வேறொருத்தனை இஸ்வரனாக(க்காட்டி)க் கட்டி சர்வேஸ்வரனை வி஢ூதி஑ோடியிலே வைத்தல் செய்கை. வி஢ூதியை அபஹரிக்கையாவது! வி஢ூதியை ஒரு மு஑த்தாலேயில்லையென்னுதல், --

சா.தி - தர்கத்தினுடைய சமீ஑ீனத்வம்சொல்லிற்று. காணாதி - காணாதி: சாக்யை: பாஷண்டீச்வரனாதல். ஹைதுகர் ஸு஑்கதார்த்திகரென்றபடி அதில் வி஢ூதிமதபஹாரத்தைக் காட்டுகிறார். அதிலென்று சர்வேஸ்வரனையில்லையென்னுதல் நிரிஸ்வரமீமாஸகமதம் | வேறொருத்தனை இत्याடியால் ஸீவாதிமதம் நினைக்கப்படுகிறது வி஢ூத்யபஹாரத்தைக்காட்டுகிறார் வி஢ூதியை இत्याடியால் - ஒரு மு஑த்தாலே, வ்யாவஹரிசத்யமityாதி பர்யாயத்தாலென்கை. -

சா. ஸ்வா- நேத்ய: ஹைதுகராய் இதி - பூர்வோக்தசாமக்ரீவிகலராகையாலே ஸு஑்கதார்த்திகராயென்றபடி - திரஸ்கரிப் பரென்று சொல்லாதே அபஹரிப்பார்க்ங்ளென்று சொன்னது ஑ூர்யப்ரயுக்தபஹநர்த்தப்ரதமென்று தோற்றுகைக்காக - ஆனாலும் மெரு஑ான்தர்வீர்த்தி பதார்த்தபஹாரம் பா஑கமன்றே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவ் அபஹாரமதி - வி஢ூதிமதபஹாரம்போலே வி஢ூத்யபஹாரமும் ஢க்வந்நி஑்ர஑்ஜனகமென்றபடி உ஢யவித மென்று சொன்னது கூடுமோ? வி஢ூதிமதபஹாரமாவது இஸ்வரனையில்லை யென்கையன்றோ? இஸ்வரா஑்ஜீகாரி பாஸுபதாதி஑்ளருக்கு அதுயில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அதில் இதி - ஆனாலும் வி஢ூத்யபலாபமாவது வி஢ூதிநாஸ்தித்வவாதமன்றோ? ஸ்வதந்ந்வி஢ூதிவாதி஑்ளருக்கு அந்த ஑ோஷமுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - வி஢ூதிதி - இப்படி விபரீதாதிக்காரிக்ளருக்கு அபஹாரம் ப்ரசக்தமானாலும் பூர்வோக்தசாமக்ரீபூர்ணக்ருதக்ருத்யாதிக்காரிக்ளருக்கு கலக்கம் ப்ரசக்த -

சா. ப்ர - நந்நபஹாரச்ய பரகீயபதார்த்தேபு ஸ்வகீயத்வாபாநரூபத்வாக்ரூதஸ்குதீச்வர ஢க்வதஸ்தத்வி஢ூதிநாம் ஑்நாஸ்தீத்யுக்தரபஹாரத்வோக்திரநு஑ிதேத்யத்ர பரகீயமபஹுத்ய பரஸ்மீ ப்ரதானே ஸ்வகீயத்வாபாநஸ்யா஢ாவாத்யக்திஸ்த்ரிதஸ்தத஢ாவாபாநமேவாபஹார இதி ஢க்வதபலாபோ வி஢ூத்யபலாபஸ஑் வி஢ூதி தத்வதோ: பரஸ்பரா஢ாவாபாநமேவேத்யபஹாரத்வோக்திர்யுஜ்யத இत्या஢ிப்ரேத்யா஑் - இவ் அபஹாரமityாதிநா - இஸ்வரனாகக்கட்டி, இஸ்வரத்வெந கல்பயித்வா - வைத்தல் செய்கை, நிவெசனம் - ஒரு மு஑த்தாலே, கெந஑ித்ப்ரகாரேண -

சா. வி - அபஹரிப்பார்க்ங், ப்ராமாணிகார்த்த பரித்யஜந்திதி ஢ாவ: சர்வேஸ்வரனில்லை யென்னுதல், கர்மண்யேவெஸ்வரத்வம் பரிகல்ப்ய ஑ேதநேஸ்வரத்வம் நா஢்யுப஑க்ஷந்திதி நிரிஸ்வரமீமாஸகமதம் - வேறொருத்தனை, அந்யமேகம் - இஸ்வரனாகக் காட்டி ஸிவாதிமீஸ்வரத்வெந ப்ரதர்ஸ்ய | சர்வேஸ்வரனை, ஸ்ரீமந்நாராயணம் - வி஢ூதி஑ோடியிலே வைத்தல் செய்கை, ப்ரவெசனம் | இ஑் ஸீவாதிமதம் | ஒரு மு஑த்தாலே, வ்யாவஹரிசத்யத்வெந | -

சா. சம் - வத்ருமபஹார஢ேதநா஑் - இவ் அபஹாரமityாதிநா - ஒரு மு஑த்தாலே, வ்யாவஹரிசத்யத்வம் -

சா. ச - சாंप्रतिकसत्यत्वमित्यादि नामान्तरेण - संबन्धं, शरीरात्मभावादि संबन्धम् - துன்னோடு
तत्तद्भोग्यादिकं तत्तदात्मशेषमिति-तदितर देवतान्तरशेषमिति பிறரோடு இत्युक्ति:- बहुविधங்களான-

மூ - இவ் அர்த்தத்தை “பாஷண்டினோ விக்ரமஸ்தானு பைடாலவ்ரதிகானு ஶதானு । ஹைதுகானு பகவதூத்தீஸ்ச வாத்மாந்ரேணாபி நாசயேத் ॥, டம்பிஹைதுகபாஷண்டிபகவதூத்தீஸ்ச வர்ஜயேத் ।, நாஸத்டி: கிஸ்திதாசரேத் । த்யஜ துர்ஜனஸ்சஸர்ஜா । வர் ஹதவஹ்வாலாபஜ்ஜரான்தவ்யவஸ்திதி: । ந ஶாஸ்திரசிந்தாவிமுகஜனஸவாஸவையஸம்” இத்யாதிதகளில் ப்ரபஸ்தித்தார்தகள். -

ஸா.தீ - இவ் அர்த்தத்தை இத்யாதிதயால் பாஷண்டிதகளாவார் “யோஸந்யம் தேவம் பரத்வென” இத்யாதிதகளில் ஶால்லபபட்டவார்தகள் - விக்ரமஸ்தா, ஶிஸ்தா யஜ்ஜோபவீத த்யாதிதகள் பைடாலப்ரதிகா, வஸ்தகா - ஶதா, நாஸ்திகா பகவதூத்திகள், ஶந்நிஹிதஹிஸகராண டம்பா, அஸத்டி: , ப்ரஹ்மஜ்ஞானஹீநை: - துர்ஜனா, ஶஜ்ஜனாஸஹிஸ்டுத்கள் - வர் ஹதவஹேதி - வர், மனாக்ப்ரியம் - இதாதிதிலும் கிஸ்தித்ப்ரியமாயிடுத்கும் - “வர் த்ரிஸு க்லீபே மனாக்ப்ரியே” - ஂன்கிதது நிபண்ட - ஶவாஸ: , ஶஹவாஸ: । ஶ ஂவ வையஸம் - விஸஸனம் । -

ஸா. ஶவா - தத்சஸர்ஜவ்ரஜனம் பகவதநபிமதமாகாதோ? ஂன்ன அத்யந்தாபிமத மென்றருளிசு ஶெய்கிதரார் - இவ் அர்த்தத்தை இதி - பாஷண்டி: , “யே து ஶாமான்யபாவென மந்யந்தே புருஸுத்தமம் । தே வைய பாஷண்டினோ ஜேயா:” இதுத்கா: - விக்ரமஸ்தா: , ஶிஸ்தா யஜ்ஜோபவீதத்யாதித: - பைடாலப்ரதிகா: , வஸ்தகா: - ஶதா: , தூதா: - நாஸ்திகா: , வேதாப்ராமாண்யவாதின: - பகவதூத்தய: , ஶந்நிஹித ஹிஸகா: - அஸந்த: । ப்ரஹ்மஜ்ஞானஹீநா: - துர்ஜனா: , ஶஜ்ஜனாஸஹிஸ்டவ: - பரமிதி - ஹதவஹ்வாலாகிஸ்தித்ப்ரியம் பவேத் - பஜ்ஜரான்தவ்யவஸ்திதிபி ததா பவேத் - ஶாஸ்திரசிந்தாவிமுகஜனஸவாஸ: , ஶஹவாஸ ஂவ - வையஸம், விஸஸனம் - கிஸ்திதபி ந வரமித்யர்த: - பஹுப்ரமாணபலத்தாலே ஹைதுகஸ்சஸர்ஜவ்ரஜனமத்யந்த பகவதபிமத மென்று கருத்தது - இந்த ப்ரமாணங்களிலே பகவதூத்தாதித ஶஸர்ஜமும் பரி -

ஸா.ப்ர - “ஆஸ்துதஸ்யாப்ரதானெ” இதி । உத்கார்தே ப்ரமாணமாஹ । இவ் அர்த்தத்தை இத்யாதிதா - ” யேது ஶாமான்யபாவென மந்யந்தே புருஸுத்தமம் । தே வைய பாஷண்டினோ ஜேயா நரகாஹா நராதமா: । விஸ்டுரந்யம் பரத்வென சேதயானோஹ்ய சேதன: । ஶ பாஷண்டிதி விஜேயஸஸர்வகர்ப்பஹிஸ்து: । ஜதாபஸ்தாஸ்திரதூதாஸ்திஸ்தபாஷாணதாரிண: । யே பவந்தி கலூ விப்ராஸ்தே வைய பாஷண்டிஸஸ்துதா: - அபார்த ஶ்ருதிவாக்யானாம் தர்ஸ்யந் லுதகஹிதம் - ஶர்வகர்ப்ப பரிப்ரஸ்தா விக்ரமஸ்தஸஸ உச்யதே । தர்மதவஜி ததா லுததூ ஶாஸ்திகு லுதகாஸ்திக: । பைடாலப்ரதிகு ஜேயு ஹிஸ:ஸவாதிஸந்தக: । அதூதூதிநீகூதிகஸஸ்வார்தஸாதநதத்பர: । ஶதூ மித்யா விநிதஸ்ச பகவதூத்திரதாஹுத:” -

ஸா.வி - பாஷண்டி இதி - தேபா லக்டுணானி ஶ்ருதிஸு ஜேயானி । ஶவாஸவையஸம், ஶஹவாஸரூபா ஹானி: ।

ஸா.ஸ - இத்யநென ஆஹாரதூபஹைதுகஸ்சஸர்ஜயுகஸ்வபாவாதிவ்விஸ்தி: - பாஷண்டி: , ஶைவபாஸுபத ப்ரஹுதய: - விக்ரமஸ்தா: , வேதவிருதூதாரிணா: பைடாலப்ரதிகா: , தர்மதவஜஸஸதா லுததூ ஶாஸ்திகு லுதகாஸ்திக: । பைடாலப்ரதிகு ஜேயு ஹிஸகஸர்வநிந்தக:” இதுத்கா: - பகவதூத்தய: “அதூதூதிநீகூதிகஸஸ்வார்தஸாதநதத்பர: । ஶதூ மித்யா விநிதஸ்ச பகப்ரதசுரூ த்விஜ:” இதுத்கா: - வையஸம், வத: - ஶஹநிதமிதி ஶேப: - வ்யாமுஹ காரணேஸு ஹைதுக -

மூ - இந்த ஹேதுகரோட்டை சம்பாஷணம் “மாயயாபஹதஜ்ஞானா:” என்கிறபடியே கண்டு மதிக்கெட்டானாக்கி. “சதுர்விதா மம ஜனா பக்தா எவ ஹி தே ஸ்ருதா:” என்று இஷ்வரன் நம்முடையவர்களென்னும் நான்குவகையிலும் கூடாதே “அளியன் நம் பையல்” என்னாதாபடி பண்ணி” “ந மாம் டுஷ்க்ரீதினோ மூடா: ப்ரபத்யந்தே” என்கிற ப்ரஹ்மபிமானவாஹ்யவர்க்குத்திலே கோப்புண்ணப்பண்ணும் -

சா.தி - ந வரம், மனாக்ரீயமுமல்ல. இனி ஹேதுகரோட்டை சம்பாஷணத்தினுடைய அநர்த்தவஹ்வத்தைக் காட்டுகிறார் - இந்த ஹேதுகரோட்டை இத்யாடியால் - கண்டு மதிக்கெட்டான், ஜாத்வாபி மூடன். மாயயாபஹத ஜ்ஞான னென்றபடி. சதுர்விதராவார், அர்தோ ஜிஜ்ஞாஸுரர்தார்த்தீ ஜ்ஞானி என்கிறவர்கள் - ப்ரஹ்மபிமான -

சா. சுவா - ஹரணீய மாகச் சொல்லுகையாலே அது வ்யாமோஹகாரணமன்றிக்கே டுரிதமாத்திரமாயிருக்கிறாப்போலேயன்றிக்கே தத்ஸஹபித ஹேதுகசம்ஸரீ அர்த்தசாமர்த்த்யத்தாலே வ்யாமோஹத்வாரா பஹ்நர்த்தகாரணமென்று கருத்து - யத்வா பூர்வ ஹேதுகசம்ஸரீ போரப் பரிஹரணீய மென்று வ்யாமோஹகாரணதயா ப்ராஹ்மண்யம் சொன்னது கூடுமோ? என்ன அத்தை உபபாதிக்கிறார் - இந்த இதி - கண்டு மதிக்கெட்டான், ஜாத்வாபி மூடன் - மாயயாபஹத ஜ்ஞான னென்றபடி - நாலுவகையிலும் இதி - அர்தோ ஜிஜ்ஞாஸுரர்தார்த்தீ ஜ்ஞானி, என்று சொல்லப்பட்டவரென்றபடி - அளிய, ஸ்நிஹ்நான - நம் பையலென்றபடி - ப்ரஹ்மபிமானருக்கு -

சா.ப்ர - இத்யாதிஸு பாஷண்ட்யாதயோ ஜேயா: - அஸத்ஸஜ்ஞஸ்ய நிஷேதப்ரயோஜகமநிஷ்ட஫லத்வமாஹ - இந்த ஹேதுகரீத்யாதினா - நநு “ஸ்வர்ப்பமப்யஸ்ய ஧்மஸ்ய த்ராயதே மஹதோ ப்யாத் | நஹி க -

சா.வி - ஹேதுகேஸ்சஹ சம்பாஷணஸ்யானர்த்தபரீயவஸானமாஹ - இந்த ஹேதுகரோட்டை இதி - கண்டு மதிக்கெட்டானாக்கி, ஜாத்வாபி மதிப்ரஹ்ம க்ருத்வா - சதுர்விதா மம ஜனா: - “அர்தோ ஜிஜ்ஞாஸுரர்தார்த்தீ ஜ்ஞானி ச பரதர்ப்பம்” இத்யுக்தா: | நம்முடையவர்களென்னும், மதீயா இதி | நாலுவகையிலும் சதுர்ஸு ப்ரகாரேஷ்வி - கூட்டாதே, அஸ்யோஜ்ய | அளிய, அஹ்மத்ய | நம்பையல், அஸ்மச்சிஷ்வ: | என்னாதாபடி பண்ணி, இதி யதா ந வதேததா | கோப்புண்ணப்பண்ணும், சஜ்ஜீபூதாந் குர்யாத் - நநு ப்ரஹ்மபிமானா வாஹ்யதா சம்பவே஽பி ப்ரஹ்ம -

சா.ஸ - சம்ஸரீஸ்ய ப்ராஹ்மண்யேந பரிஹரணீயத்வே ஹேதுமபிப்ரயந்நாஹ - இந்த இதி - ந மாமிதி - டுஷ்க்ரீதிந: , பாபகர்மாணி: - மாம் ந ப்ரபத்யந்தே - தே டுஷ்க்ரீத தாரதம்யேந சதுர்விதா: - மூடா: , நரா஧மா: - மாயயாபஹதஜ்ஞானா: அஸுரம் பாவமாஸ்திதாஸ்சேதி - மூடா: , விபரீதஜ்ஞானா: - தே மத்ஸ்வரூபாபரிஜ்ஞானாத் ப்ராக்ருதேஷ்வேவ ப்ரஹ்மேஸு சக்தா: - நரா஧மா: சாமான்யேந ஜ்ஞானே஽பி மத்ஸ்வரூபே மதீந்முஹ்யானர்தா: - மாயயாபஹத ஜ்ஞானா: , மத்விஷயம் மதீஸ்வரீய விஷயம் ச ஜ்ஞானம் யேஷாம் ததஸம்பவாபாதிநீபி: க்ருத்யுக்திபிரபஹ்மத் தே ததோக்தா: - அஸுரம் பாவமாஸ்திதா: , யேஷாம் மத்விஷயம் மதீஸ்வரீய விஷயம் ச ஜ்ஞானமத்யுபந்நமபி த்ரேஷாயேவ பவதி தே - அத்ர உத்தரோத்தரா: பாபிஷ்டதமா: - எவம் ஹேதுக சம்ஸரீகாதி ப்ரயுக்தவ்யாமோஹஸ்யானர்த்தம் நிரூபிதார்த்தேஸு ப்ரஹ்மபூதா: கேசிதர்தா: க்ருதர்க்நிரஸநபூர்வகம் புநந்நிரூபணீயா இதி ஸ்திரீகரண ப்ராஹ்மபூதோ யுக்த இதி கோப்புண்ணப்பண்ணும் இத்யந்தாஸ்ய: - நந்வேவமபி “ந க்ருதோ ந ச மாத்ஸரீயம்” இத்யுக்தேஸு ந கேநாபி மதிகாலுஷ்யமிதி -

மூ - அசரண்யசரண்யனான சர்வீசுவரனை சரணமாகப் பற்றுகிற பரமாஸ்திகனுக்கும் சிலரோடு சேர்த்தியால் பாஹ்யதீ வாராதாகிலும் அவனுக்குக் கலக்கங்கள் வரவும், அதற்கு சடாசார்யர்கள் பரிஹர் பண்ணவும் காணா நின்றோம் - மஹிஷிகளும் “एकं यदि भवेच्छास्त्रं ज्ञानं निस्संशयं भवेत् । बहुत्वादिह शास्त्राणां ज्ञानतत्त्वं सुदुर्लभम्” என்றும் - “निस्संशयेषु सर्वेषु नित्यं वसति (वै हरिः) माधवः । संशयान्हेतुबलान्नाध्यावसति माधवः ॥” என்றும் சொன்னார்களிறே -

சா.தீ - ரானவர்களுக்கு பாஹ்யதீ வந்தாலும் பகவத்சமாஸ்திவிஷயத்தில் “न क्रोधो न च मात्सर्यं न लोभो नाशुभा मतिः । भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां पुरुषोत्तमे” என்றிருக்கையால் பாஹ்யதாடிகள் வருமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்... அசரண்யேத்யாதியால் பகவதாஸ்திதானாமபி ஹேதுகசம்சர்த்தால் ஜ்ஞானப்ரஸத்தையும் அத்தால் பகவதபிமதத்வத்தையும் மஹிஷிகள் சொன்னார்களென்கிறார் - மஹிஷிகளு மென்று துடங்கி இவ் வசனம் சாடாரணமாயிருக்கையால் பகவதாஸ்திதார்க்கும் சம்சயாடி சித்திக்கும் एकं यदि भवेच्छास्त्रं, शास्त्रं, सर्वंமும் एकகண மாகிலென்கை பஹ்யத், பிந்நத்வத் என்றபடி நியம் வசதி, நியம் சந்நிஹிதோ பவதி । நாடியாவசதி, அபஹய கக்ஷதி என்கை.

சா.ஸ்வ - பாஹ்யதீ வந்தாலும் சடாசார்யசகாசாத்தேதான்தஸ்ரவணம் பண்ணி மஹாவிஸ்வாஸத்தோடே சரணாகதனானவனுக்கு பாஹ்யதீ வருமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - அசரண்யேதி - எம்பார் ப்ரஹ்மிகளுக்கு விபரீதசம்சர்த்தாலே கலக்கமும், அசார்யர்களுடைய உபபத்திகதநத்தாலே தத்பரிஹர்மும் ஸ்புட மன்றோவென்று கருத்து “न क्रोधो न च मात्सर्यम्” இத்யாடிநா மஹிஷிகள் பாகவதருக்கு அஸுபமதியில்லையென்று சொல்லாநிற்க சடாசார்யர்கள் ப்ரஸக்தசம்சயத்துக்கு பரிஹர் பண்ணக் காணாநின்றோ மென்கிறது கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - மஹிஷிகளும் இதி - நியம் வசதி, சந்நிஹிதோ பவதி - நாடியாவசதி, அபஹய கக்ஷதி - இந்த வசனங்களிலே சாஸ்த்ரவீவித்யகூதசம்சயமும் ஹேதுபலாஸ்த்ரமும் சொல்லுகையாலே அர்த்தசாமத்யம்நிஹாபுத்திகளான பாகவதருக்கும் -

சா.ப்ர - “न हि कल्याणकृत् कश्चित् दुर्गतिं तात गच्छति” இதி கர்ம யோகாடிதோ ப்ரஸேஓபி பகவதபிமான பாஹ்யதா ந ஸ்யாதித்யுக்தே: - கிம் புநந்யாயாத் ப்ரபந்நானா் ததாபாவோ ந ஸ்யாதித்யஸத்சங்க்ஷஸ்ய பரிஹரணியத்வம் ந சித்தியதீத்யத்ர ப்ரதிஸ்தித பாஹ்யதா ஹேதுபூதவ்யாமோஹாநுதயேஓபி காடாசித்தகஸ்ய சம்பவம் லோகத ஸ்மூதிதத்சு தர்சயதி - அசரண்யேத்யாடிநா - பகவத்கூதானா் வ்யாமோஹஸ்ய ப்ரமணபாடா -

சா.வி - த்ரபந்நானா் “न वासुदेवभक्तानामशुभं विद्यते क्वचित् । जनार्दनं प्रणिपतितो न सीदति । न मे भक्तः प्रणश्यति” இத்யாடிபி: பாஹ்யதா ந ஸ்யாதித்யத அஹ - அசரண்யசரண்யனான இதி । சிலரோடு, கைசித்தசஹ । சேர்த்தியால் சம்சரணம் । நநு “स्वल्पमप्यस्य धर्मस्य त्रायते महतो भयात् । न हि कल्याणकृत्कश्चित् दुर्गतिं तात गच्छति । न क्रोधो न च मात्सर्यं न लोभो नाशुभा मतिः । बुद्धिभ्रंशेऽपि न भवेत्” இத்யாசங்க்யாஸுக்ஷ்ணா மபி பூத்திப்ரஸம்சம்பவோ மஹிஷிபிரேவோக்த இத்யாஹ - மஹிஷிகளும் இதி । -

சா.சம் - ஸ்திரீகரண பாக: கிமர்த்தோத்யமதி ஸங்க்ஷாந்நேஷ்வபி மதிகாலுஷ்யோதய தத்பரிஹரணயோர்தநின சாமான்யத: ப்ரவூத மஹிஷிவசனேசு பரிஹர்ந் ந க்ரோத இதி வசனஸ்யாஸ்யான்யதாசித்திமாஹ - அசரண்யேத்யாடிநா । -

सा.सं - एकं, परस्पराविरुद्धार्थकम् - प्रपत्युन्मुख परमास्तिकेष्वपि मतिकालुष्य संभवमुपसंहारव्याजेन वचनबलेन स्थिरीकृत्य तच्छमनाय स्थिरीकरणभागारम्भो युक्ततम इति निर्धारणाभिप्रायेणाह । ஆண்பிண்பு இति । शास्त्राणां परस्परविरुद्धार्थकत्वात्कुतर्कानामतिप्रबलत्वाच्चेत्यर्थः - आरुक्षुவுக்கு, शास्त्राधिकृतस्येति शेषः - கலக்கம், மனோதௌர்வல்ய -

सा. सं - प्रयुक्तज्ञानमान्द्यम् - संसारेति - सर्वेऽपि त्रिदशाः, उत्तरोत्तर स्वस्वाधिकारसाधननिष्ठाः ये ते मत्पदप्राप्तये भक्तिमुद्वहन्ति अतो मद्भोगे न्यूनता स्यादिति भ्रमेण भीतास्ते विघ्नकर्तार इत्यर्थः विघ्नानां शतेन सत्यं निवार्यते इत्याद्यन्वयः - साध्योपायादित्रयोपजीव्यत्वात्सिद्धोपायस्य முற்பட इत्युक्तिः - तत्रापि श्रीविशिष्टसिद्धोपाये विशेष्यविशेषणयोर्विशेष्यस्य तद्वाचिपदोपस्थापित गुणविशेष-संबन्धविशेषमध्येऽपि गुणानां प्रधानतया शब्दोपस्थापितत्वात्तदनुबन्धि चिन्ताप्राथम्यमभिप्रेत्य सिद्धोपायஞ்ஞைப்பற்று इत्युक्तिः -

மூ - இன்றொருத்தனை ஆடரீக்கிறது தன் சுவதந்வமாத்தாலேயன்றோ? இங்ஙனன்றாகில் 'இன்றென்னைப் பொருளாக்கித் தன்னையென்னுள் வைத்தான். அன்றென்னைப் புறம் போகப் புணர்த்ததென் செய்வான்' என்று ஆழ்வார் விண்ணப்பம் செய்ய --

சா.தி - இன்றென்னை இத்யாதி - அநாதிகாலமெல்லாம் அநாடரித்த இசுவரன் இன்றென்னையொரு வஸ்துவாக்கி தன்னையென் அபிநமாதப் பண்ணினான்- அன்று அபூர்வகாலமெல்லாமென்னை தனக்கு புறம்பே போம்படி. புணர்த்தது, செய்தது. என்செய்வான், எதுக்காகவென்றபடி. என்று நாமொரு வ்யாஜமநுஷித்தது கானோமென்று அர்த்தமென்று ஸங்காபிபாயம் -

சா.சுவா - இன்று ஆடரீக்கிறதற்கு காரணமில்லையென்று கருத்து. அஸ்மதாஹ்மக இசுவரஸாக்ஷிகமாக ஒரு வ்யாஜம் சம்பவிக்ஞையால் யோగ்யானுபலக்ஷ்யா நிவ்யாஜரக்ஷகத்வநிசுயம் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- இங்ஙனன்றாகில் இதி - இன்று இதி -இன்று, இப்போது என்னை, அடியேனை- பொருளாக்கி, 'சந்தமேனம் ததோ விது:' இத்யுத்தபகாரேண ப்ராஜ்ஞானத்தையுண்டாக்கி- தன்னை நிர்வாஹிகல்யாணகுணவிசிஷ்டனான தன் சுவரூபத்தை- என்னுள், என் அந்த: கரணத்திலே- வைத்தான், நிர்ந்தரஹ்யானானுகுணமாக ஸ்தாபித்தான்- அன்று, அநந்தமான பூர்வகாலத்திலே- என்னைப் புறம்போக, பஹ்யவிஷயமார்த்திலே போகும்படி- புணர்த்தது பந்தித்து- என் செய்வான். எதுக்காகச் செய்தான்- அடியேன்.

சா. ப்ரா - சுவாதந்வமாத்தாலே இதி - பக்திப்ரபத்திமாத்தபதவ்யாவர்த்தே । உத்தானஜ்ஜிகாரே பாஹகமாஹ - இத்யாதிநா-எவ் ந சேதிர்த்த: - இங்ஙனன்றாகில் இத்யாதி - 'அசந்நேவ ச பவதி - அசத்வ்ராஹேதி வேத சேத் - அஸ்தி ப்ராஹேதி சேத்வே - சந்தமேனம் ததோ விது:' இத்யுத்தரீத்யா அஹ் மாம் வஸ்துபூதம் க்ருத்வா சுவாத்மானம் மம மநஸ்யவஸ்தாபயதோஸநாதிகாலம் மமஸஹ்வாதிவிஷய ப்ராபண்யம் -

சா.வி - அநாதிஸம்ஸாரப்ரவர்த்தக இத்யர்த்த: இன்று இதானிம் । ஒருத்தனை, அகம் । ஆடரீக்கிறது, சம்ஸாராஹ்மசுத்தீத்யேதத் - அன்றோ, ந பவதி கிம்? சுவதந்வதயா பூர்வ ததா க்ருதவான் இதானிமேவ க்ருதவானிதி பாவ: இங்ஙனன்றாகில், எவ் ந சேத் - இன்றென்னைப் பொருளாக்கித் தன்னையென்னுள் வைத்தானன்றென்னைப் புறம்போகப் புணர்த்ததென் செய்வான். 'அசந்நேவ ச பவதி - அசத்வ்ராஹேதி வேதசேத் । அஸ்தி ப்ராஹேதி சேத்வே - சந்தமேனம் ததோ விது:' இத்யுத்தரீத்யா । இன்று, இதானிம் - என்னை, மாம் । பொருளாக்கி, பூரூபார்த்த க்ருத்வா । சத்தாவந்தம் க்ருத்வேதி யாவத் தன்னை, சுவாத்மானம் । என்னுள், மம மநஸி । வைத்தான், நிஷிஸ்தவான் - எவ் தயாமகரோத் - அன்று, ததானிம் । பூர்வம் । ஏதாவத்யர்த்தம் - என்னை, மாம் - புறம்போக பஹ்யோ யதா க்ஞக்ஷேயம் ததா - புணர்த்தது, கரணம் । என்செய்வான், கென காரணே । இதானிம்ஸமதநுஷிதோபாய: கோபி நாஸ்தி - இத் வைஷம்யம் கதமிதி ப்ராபவந்தம் பராஹ்ஸமுநி: பூரூபவான் - எவ் பூரூபதி கம்பீரமேஹ்வநி விநா அந்யதூத்தரம் நாஸித் அத இத் நிர்ந்தரம் தஸ்மாதிசுவரஸுவாதந்வமேவ சர்வத்ர காரணம் - அஸ்மாபி: கர்த்தவ்யம் கிஷ்விதபி நாஸ்திதி ஸங்க்ருதஸ்தாத்யர்த்தமத்ய ப்ராபாயேணாஹ - என்று இதி - ஆழ்வார், பராஹ்ஸே । விண்ணப்பம் செய்ய, விஜ்ஞாபயதி சதி ।

சா.சம் - பொருளாக்கி, சந்தம் க்ருத்வா சுவசுவரூபம் மநஸி ஸ்தாபிதவான் - புறம் சுவாபிமானபஹிபாவாய க்ரமவஸ்யதயா கரணம் - என் செய்வான், அர்த்ததயாய ச கிம் மயா க்ருதம் -

सा.सं- कुम्भ इति - ऋर्त्रयचज्चकचएचइङ्कुचअभधतचज मजघदृतर्धयधचजत्रमकअचजत् -
अर्कयर्भू, अनथत्त्वअतयचउद्धथचनचत् - என்று என்பாங், किमर्थमथछचयचनथद्रचनम् ।
कर्तत्रयमिति ऊवनमयथक्तमिति भचऊ - நூலே, अभिमथख तयच मध्यज अचगत्यचदृमदथऊवठऊनचय
दृऊक्रड्यतयच दृऊक्थ ऊर्जनचज नचथः - அருளா; கृஷ்ணத்தினை चित्त्वं -

மூ - யன்றோவென்று சிலர் கலங்குவார்கள். இவர்களைத் தெளிவிக்கும்படி ईश्वरன் स्वतन्त्रனேயாகிலும் वैषम्यनैर्घृण्यங்களாகிற दोषங்கள் தனக்குத் தட்டாமைக்காக இவன் பக்கலிலேயொரு व्याजத்தையுண்டாக்கியத்தை अवलम्बित்துத் தான் रक्षிக்கும்- இவ் அर्थத்தை 'திருமாலிருஞ்சோலை மலையென்றேனென்னத் திருமால் வந்தென்னெனஞ்சு நிறையப்புகுந்தான்' என்று ஆழ்வாரருளிச் செய்தார் -

சா. दी - இதுக்கு परिहार சொல்ல उपक्रமிக்கிறார். இவர்களை इत्यादि । वैषम्यं, पक्षपातम् । அதாவது निनिर्बन्धनமாகவொருத்தனை बद्धனாக்கி ஒருத்தனை मुक्तனாக்குகை. नैर्घृण्यமாவது! निनिर्बन्धनமாக ஒருவனை क्लेशிப்பிக்கை. व्याजसापेक्षत्वத்தை நம்மாழ்வாருமருளிச் செய்தாரென்கிறார். இவ்அर्थத்தையென்று துடங்கி. என்னேனென்ன, उच्चरित்தேனென்றது. व्याजமாகக் கொண்டென்கை. இதின் மேல் शङ्कையை अनुवदि -

சா. स्वा - स्पृष्टम् - இதுக்கு परिहार சொல்ல उपक्रமிக்கிறார் - இவர்களை इति - ஆழ்வார் திருவடி संबन्धமிருக்கையாலே दुर्वादிகளைப் போலே तिरस्करியாதே தெளிவிக்கும்படி யென்று सस्नेहोक्ति சொன்னது परिहरிக்கிறார்- ईश्वरன் इति - व्याजापेक्षையுந்தனக்கு दोषம் தட்டாமைக்காக स्वस्वातन्त्र्यमूलसङ्कल्पसिद्धैर्याகையாலே स्वस्वातन्त्र्यहानியில்லையென்று கருத்து. वैषम्येति - वैषम्यம், पक्षपातं - नैर्घृण्यम् निर्व्याजமாக ஒருத்தனை दुःखिப்பிக்கை. இப்படியாகில் सर्वज्ञரான நம்மாழ்வார் स्वरक्षणத்துக்கு व्याज சொல்லாதது கூடுமோ? என்ன வருளிச் செய்கிறார். இவ்அर्थத்தை इति - இவ்அर्थத்தை, व्याजसापेक्षतையை. திருமாலிருஞ் சோலைமலையென்னேனென்று उच्चरित்தேனென்று. उच्चरित்தேனென்றது व्याजமாகக் கொண்டு திருமால், श्रीवल्लभன்- என்னெஞ்சு நிறைய, पूर्णமாகும்படி - புகுந்தான்.

சா. प्र - सङ्कल्पस्सन् स्वयमेव संसारं निवर्तयति चेद्दृष्टव्यमित्यर्थः - एतादृशव्यामोहनिवर्तनप्रकारमाह - இவர்களை தெளிவிக்கும்படி इत्यादिना निरङ्कुशस्वतन्त्रो भगवान् कस्यचिदेव कदाचिदेव संसारं निवर्तयति न स्वस्येत्येवंरूपवैषम्यस्य, अतिचिरकाल जीवे सांसारिकदुःखाकुलेऽपि दुःखनिवर्तनसूचनीय नैर्घृण्यस्य च स्वस्मिन्नप्रसङ्गाय चेतनकर्मानुगुण्येन भरन्यासादिरूपव्याजेनैव रक्षेदित्यर्थः - अस्यार्थस्य सांप्रदायिकत्वमाह - இவ்அर्थத்தை इत्यादिना - திருமாலிருஞ்சோலைமலை इति नगरीणां परिगणने भगवदावासस्थानभूतवनगिरिरपि तन्नाम्नोक्त इतीमं व्याजमवलम्ब्य पुरुषकारभूतया लक्ष्म्या सह स्वयमागत्यास्मन्मनो यथा विषयान्तरं न विषयीकुर्यात्तथा प्राविशदिति - स्वातन्त्र्येणैव भगव तस्संसारान्मोचकत्वं नतु कश्चनहेतुमपेक्ष्येत्येतदर्थप्रापकतयोक्ततया இன்றென்னை इत्यादिगाधया वक्ता-

சா. वि - अनिवारणमात्रं कार्यमितिभावः என் इति - கலங்குவார்கள், शङ्कन्ते -

சா. सं - दासेषु विनिहितवानेव - निर्व्याजमेव फलदः क्वचिदेव फलदश्चेद्बुद्धितो विषमतारूपं वैषम्यम् - फलभावेन खिन्नं दृष्ट्वापि मुदिततया स्थिति नैर्घृण्यम् - यत्सूक्त्येत्थं भ्राम्यसि तत्सूक्त्यैव व्याजसापेक्षता सिद्धिरित्याह - இவ்அर्थத்தை इति - இன்றென்னை इत्युक्तमेव व्याजीकृत्य । स्वदोष परिहाराय स्वेनैव व्याजं संपाद्य । तद्व्याजसंपादनं यदि निर्व्याजं तदा -

மூ - இந்த வ்யாஜ் தானும் இஷ்வரன் தன்னாலேயாகிலித்தை முன்பேயுண்டாக்காதேவிட்ட தென்னென்னில் இவ்வாட்மாக்களுக்கு அநாடியான கர்மப்ரவாஹங்கள் விஷமவிபாகசமயங்களாய்க் கொண்டு போருகையாலே இஷ்வரன் கர்மானுரூப ஫லப்ரதனல்லாதபோது வைஷ்ணவோஷ் வருகையாலே முன்பிதுக்கு அவசரமாயிற்றில்லையென்னுமிடம் கார்யவிசேஷதர்சனத்தாலே கல்பிதம் -

சா. தி - க்கிறார். இந்த வ்யாஜந்தானுமென்று. இவ்வ்யாஜம் இஷ்வராயத்மமாகாதபோது சுவாதந்யஹானி வரும். இஷ்வராயத்மமாகில் இப்போது இவ்வ்யாஜத்தை உண்டாக்குகை சுவாதந்யகார்யமென்று ஸங்கீதனின் கருத்து. இதுக்கு உத்ரமருளிச் செய்கிறார். இவ்வாட்மாக்களுக்கு இத்யாடியால். இவ்வ்யாஜ்தானும் பூர்வசுகூத -

சா. சுவ - ப்ரவேசித்தானென்கை. இவ்வ்யாஜ் தான் இஷ்வராயத்மோ? அந்யாயத்மோ? அந்யாயத்மமாகில் சுவசுவாதந்யஹானி வரும். இஷ்வராயத்மமாகில் பூர்வமுண்டாகாமலிப்போது வருகை கூடுமோவென்கிற அபிப்ராயத்தாலே ஸங்கீதத்து உத்ரமருளிச் செய்கிறார். இந்த வ்யாஜ்தானும் இத்யாதினா -

சா. ப்ர - ஸ்ரீபராங்குஷ எவ அவததित्यर्थः - நனு யாதூச்சிகாடேரபி ப்ரஹ்மததீனத்வாங்஑வதஸ்ச கர்துமகர்துமந்யதாஹ்ர்து ச ஸக்தத்வாங்யாதூச்சிகாடேவா சர்வஸாமாத்மநா பூர்வமேவானுத்பாடநாத்ரைய்ய நைர்஑்யப்ரஸங்ஸ்ததவஸ்த இத்யாஸங்க்ய பரிஹேரதி - இந்த வ்யாஜ்தானும் இத்யாதினா ப்ரஹ்மததீனத்வாஸர்வோஷதி -

சா. வி - இவ் வ்யாஜமதி - இந்த வ்யாஜ் தானும், எதவ்யாஜோ஑ி । இஷ்வரன் தன்னாலே, இஷ்வரேணீவ - சபா஑்ச்சேத்யர்த் - முன்பு, பூர்வமேவ - உண்டாக்காதே விட்டதென்னென்னில் யதா ந சபவேதத்யா த்யா஑்: கிமிதி சேத் - கஸ்யசித்பூர்வகாலே யாதூச்சிகாதி சுகூதஸம்பாடநம் கஸ்யசிதிடானிமியேததபி சுவாதந்யகார்யம் - அதோ஑்ஸிம்ந்யக்ஷே வைஷ்ணவோஷ் நைர்஑்யதோஷோ ஑ுஷ்ரிஹேர இதி ஸங்கீதாத்யார்த்: - ப்ரஹ்மததீனத்வாஸர்வோஷதி ஸா஑ாரணஜலவத்ஸர்வசாம்யஸ்ய 'சர்வஸ்ய ஸரணம் சுகூத்' । சமோ஑ஹம் சர்வ஑ூதேஷு । ந மே த்ரேஷ்யோ஑்ஸ்தி ந ப்ரிய: இத்யாதிப்ரிவ஑தத்வா஑்லோகே சேதநானா விஷமசுகூது: ஑ானு஑வஸ்ய தஸ்மா஑நுபபத்தேசேதந஑தஸ்ய கஸ்யசிந்ரிமித்தஸ்யாங்஑ிகார்யத்வாத்ஸ்ய ச விஷமவிபாக எவ சேதநானா சுகூது: ஑ாதிவைஷ்ணவோஷ்ஸபாபாடகத்வாத் ஑ிஜஸ஑கூதஜலஸ்யாங்஑ுரவிசேஷஜநகத்வததிசுவரஸ்ய தத்தகர்மவிசேஷஸ஑கூதஸ்யீவ கார்யவிசேஷஜநகத்வாத் வைஷ்ணவோஷ்ஸநைர்஑்யப்ரஸங்ஸ்த இதி பரிஹரமா஑ இவ்வாட்மாக்களுக்கு இதி । கஸ்யசித்பூர்வமேவ தாதூசுகூதஸ்ய பரிபாகோ ஜாத: கஸ்யசிதிடானிமதி கார்யதர்சனகல்யம் - அதோ -

சா. சம் - சர்வேஷ்வி ததஸ்பாடநவைஷ்ணவம் - கேஷுசிதஸ்பாடநே தத஑ாவேந ஑ிந்நம் தூஷ்டா ஸ்திதௌ நைர்஑்யம் ச - யதி சவ்யாஜம் ததா ததாபி ததேத்யநவஸ்தா - யதி வ்யாஜே வ்யாஜநேரபே஑்யமநுமந்யஸே ததா ஑ாடாவேவ தந்நேரபே஑்யா஑்யுப஑ம ஑சித இத்யபிப்ராயேண பூநஸ்ஸங்கீதே - இந்த இதி - எதத்பரிஹேரதி - தஸ்ய விஷமத்வம் சுவசுவ ஫லதானே விலம்஑ாஸ஑த்வம் । விஷமவிபாகஜநகோ யஸ்ஸமய: ததி஑ிஸிஷ்டத்வம் கர்மப்ரவா஑ாணாமியேவமுகூதம் - கர்மானுரூப, பூர்வகர்மப்ரவா஑ோதேஜிகி஑ூதகர்மானுரூபம் । முன்பு ஫லப்ரதானானுகூலகர்மா஑ாவதஸாया இதுக்கு. வ்யாஜப்ரதானஸ்ய । கார்யவிசேஷதர்சனம், வ்யாஜல஑தர்சனம் யத்ர வ்யாஜவிசேஷோ தூஸ்யதே -

மூ - இங்ங்னிசையாதபோது சர்வசித்வாந்திகளுக்குமிதுக்கு முன்பில்லாத மோக்ஷத்ரஹாதிக்களிப்போது பிறக்கக்கடிக் யென்னென்னில் உத்ரம் சொல்ல விரகில்லை - அநாதிக்கம்ப்ரவாஹவீச்வியத்தாலே என்னும் உத்ரம் இஸ்வரனை யிசைந்தார்க்கு மிசையாதார்க்கும் துல்யம் -

சா.தி - சாபேக்ஷேஸ்வராயத்மென்று சர்வசித்வாந்திசம்மதமாகையாலிதுவே பரிஹர் மென்கிறார் - இங்ங்னிசையாதபோது இத்யாதி - இஸ்வரஸ்வாதந்யமே மோக்ஷநிடான மென்பார்க்கும் ச்வாதந்ய் சக்தியாகில் பூர்வமேவ மோக்ஷ் ப்ரஸஜ்ஜிக்கும். இச்ஞையாகில் அஹேதுக்வாத் ப்ரமதமாகையால் சுகூத் விசேஷமூலமாகே அது வருமென்று கொள்ளவேணுமென்று கருத்து - இஸ்வரனை அஜ்ஜிகரியாதார்க்கு கம்ப்ரவாஹமூலத்வென வ்யவஸ்தாபிக்க வேண்டினாலும் நமக்கு இஸ்வரஸ்வாதந்யாஹேவ வ்யவஸ்தை சொல்லலாம்? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அநாதித்யாதி । வ்யாஜசாபேக்ஷமாக ரக்ஷித்தால் இஸ்வரஸ்வாதந்யத்துக்கு நிஷ்஫லத்வம் வாராதோ?

சா.ஸ்வ - விபக்ஷத்தில் பாஹகமருளிச்செய்கிறார் - இங்ங்னிசையாத போது இதி - எவமநஜ்ஜிகாரே யென்றபடி - அநிஸ்வராதிக்கு கம்வீச்வியத்தாலே வ்யவஸ்தை கூடினாலும் இஸ்வராஜ்ஜிகாரிகளுக்கு தத்ஸ்வாதந்யமே நிடானமாகையாலே தததீநமாகவே சமயவிசேஷே வ்யாஜோத்பாஹநவ்யவஸ்தை சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அநாதிதி - இஸ்வரஸ்வாதந்யமும் கம் - சாபேக்ஷமாகையாலே தந்மூலவ்யவஸ்தை கூடுமென்று கருத்து - இப்படி இஸ்வரன் கம்சாபேக்ஷனாகில் தத்ஸ்வாதந்யமும் வ்யர்மாக -

சா.ப்ர - சாஹாரண காரணதூதஜலவத்ஸ்வசாம்யஸ்ய “சர்வஸ்ய ஸரணம் சுகூத் - சமோஹம் சர்வதூதேஷு - ந மெத்ரேஷ்யோஸ்தி ந ப்ரிய:” இத்யாதிப்ரவ்ரகதத்வாத் லோகே஽பி சேதநானா் விஷயசுகூது:கானுதவஸ்ய தத்ஸாஹநுபபத்தேசேதநகதஸ்ய கஸ்யசித்வஜ்ஜிகார்யத்வாத்ஸ்ய ச விஷம விபாகத்வ எவ சுகூது:காதி வீஷம்யோபபாதகத்வாத்ஸ்யத்வஜ்ஜி சஹகூதஜலஸ்யாஜ்ஜுவிசேஷஜநகத்வவதிஸ்வரஸ்ய தத்ஸத்வகம்விசேஷ சஹகூதஸ்யைவ கார்யவிசேஷஜநகத்வாத் வீஷம்யநைர்வ்யப்ரஸஜ்ஜ் இத்யர்: - விபக்ஷே பாஹகமாஹ - இங்ங்னிசையாத போது இத்யாதிநா எவமநஜ்ஜிகார இத்யர்: - எவ் த்ரி இஸ்வரஸ்வாதந்ய -

சா.வி - ந வீஷம்யதோஷப்ரஸஜ்ஜ் இதி ஹவ: - நநு தத்விஷமவிபாகோ஽பிஸ்வராதிந எவேதி புநஸ்தத்வோஷதாஹவஸ்த்யமிதி சேத்ர - தத: ப்ராசீநகம்பேக்ஷ தத்விஷமவிபாகஸ்யேஸ்வரகூத்வென தத்வோஷதாஹவஸ்த்யாஹவாத் । எவமநஜ்ஜிகாரே பாஹகமாஹ - இங்ங்னிசையாதபோது இதி - இப்போது பிறக்கக்கடிக் யென்னென்னில், இஹானீ மோக்ஷத்ரஹாதிநாமுத்பதீ கிம் மூலமிதி சோஹந - உத்ரம் சொல்ல விரகில்லை, உத்ரம், வக்துமுபாயோ நாஸ்தி । இசைந்தார்க்கு இச்ஞதாம் - இசையாதார்க்கும், அநஜ்ஜிகூர்வதாமபி । துல்யமீஸ்வரமநிச்ஞதாம் । -

சா. சம் - தத்ர தஹநுகூலகம்விசேஷோ஽ப்யஸ்தீதி ஹவ: - நநு வ்யாஜானுகூலகம் ப்ரஹநமபி ஹவத்கூல்ய், தஹபி வ்யாஜாந்ரஸாபேக்ஷ் சேஹநவஸ்தா - நசேத்ப்ராஹேவ நிரபேக்ஷத்வாஹிதானம் ப்ரமிதி ஸஜ்ஜுவாரணாய ப்ரதிபந்ஹிமாஹ । இங்ங்நன் இதி - நந்விஸ்வரமநஹ்யுபஹக்ஷதா் கம்வீச்வியமஸ்து வ்யவஸ்தாபகம் । தஹ்யுபஹக்ஷதா் கிம் தேந । தத்ஸ்வாதந்யாஹேவ வ்யவஸ்தோபபத்தேர்த்யத்ராஹ - அநாதித்யாதிநா - அந்யதா வீஷம்யாதிப்ரஸஜ்ஜ்ஸ்ய துவர்ரத்வாத் । வ்யாஜே வ்யாஜாந்ரபேக்ஷனோ஽பி சாமக்ரயவஸ்தாயா -

மூ - இஷ்வரஸ்காதந்யமொரு வ்யாஜத்தைக் கொண்டு அவன் நினைத்தபோதே ரக்ஷிக்கைக்கும் விலக்கவல்லாரில்லாமைக்குமுறுப்பாம் - இப்படியானால் 'இன்றென்னை' யென்கிற பாட்டுக்குமிதுக்கு மூலமான வசனங்களுக்கும் -

சா.தீ - என்னவருளிச் செய்கிறார். இஷ்வரஸ்காதந்யமென்று - விலக்குவாரில்லாமைக்கும் அத் எவ் அப்போதே ரக்ஷிக்கைக்கும் உபயுத்தமானென்றபடி. இப்படியாகிலின்றென்னை என்கிற பாட்டுக்கும் தன்மூலவசனங்களுக்கும் நிர்வாஹமெது? என்னவருளிச் செய்யத் துடங்குகிறார் - இப்படியானால் இत्यादि -இதுக்கு மூலமான -

சா.ஸ்கா - ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இஷ்வரஸ்காதந்யமिति - வ்யாஜநிரபேக்ஷமாக ரக்ஷணசாமर्थ்யமிருந்தாலும் வைஷ்ணவநெருண்யபரிஹாரத்ய வ்யாஜசாபேக்ஷம் ரக்ஷிப்போமென்று ஸ்காதந்யமூலமாக சங்கல்பித்திருக்கையாலே வ்யாஜசாபேக்ஷதையே ஸ்காதந்யகார்யமென்றபடி - விலக்கவல்லார் இதி - லோகத்தில் ராஜாடிகள் உபஹாராடிகமபேக்ஷ ரக்ஷிக்கையில் ததோ஽பி ப்ரவலன் விலக்கில் ரக்ஷியாமை காண்கையாலே தத் இங்கு விலக்குவாரில்லையென்றபடி - இப்படியாகில் ஆழ்வார் வ்யாஜவிசேஷ கேழ்க்க இஷ்வரன் நிரூதரனாயிருக்கை விரோத்யாதோ? இன்றென்னை இत्यादि காஹாமூலபூதநிர்வ்யாஜரக்ஷகத்வப்ரதிபாடகவசனமும் நிர்விசயமாக ப்ரஸங்கியாதோ? என்று ஸங்கித்துப் பரிஹரிக்கிறார். இப்படியானால் இதி -

சா. ப்ர - மகிஷ்திகரன் ஸ்காடியத்ராஹ - இஷ்வரஸ்காதந்யமித்யாடி - கர்மானு஑ுண்யென் சங்கல்பிதஸ்ய ப்ரதிஹ்யாஹாவந் ஸ்காதந்யவைக்ஷத்யமித்யத்ய: - நன்வென் தர்ஹி 'நாயமாத்தா ப்ரவசனென் லப்யோ ந மெத்யா ந பஹுநா ஶ்ருதென் - யமெவைஷ வ்ருதென் தென் லப்ய: - நாஸௌ பुरुஷகாரென் நசாப்யந்யென் ஹெதுநா - கெவலன் க்ருபயைவாஹன் ப்ரேக்ஷ்யெ கஷ்திகதாசன' இत्यादेஸ்தன்மூலதயா ப்ரவூத்யா: இன்றென்னை இत्यादि காஹாயாஸ்தததாசார்யவாக்யானாந் ச கத்யந் நிர்வாஹ இத்யத்ர இஷ்வரஸ்ய நிரூதரத்வாபாடனபலன் ப்ரடர்ஸ்யந் தेषாந் தாத்பர்யத்ராஹ - இப்படியாகில் இत्यादिநா -

சா.வி - கர்மவைசுத்யம் வ்யவஸ்தாபகம் । இசுசுதாந் ஸ்காதந்யம் வ்யவஸ்தாபகமिति கல்பனமப்ராமாணிகம் । உஹயத்ர கர்ம வைசுத்யமெவ நியாமகமिति ஹாவ: - தர்ஹி ஹகவத்ஸ்காதந்யஸ்ய ஹங்க்: பலாஹாவாடியத்ராஹ - இஷ்வரஸ்காதந்யமिति - விலக்கவல்லாரில்லாமைக்கு, நிவாரணசமர்த்யாஹவஸ்ய - உறுப்பாம், ஶாபகம் ஹவெத் ஸ்காதந்யஸங்காவாந்நிவாரணசமர்த்யாந் சந்தீதி ஶாயதெ - நிவாரகஸத்வெ ஸ்காதந்யாஸிங்க்: தென் ஸ்காபேக்ஷிதசமயெ ரக்ஷகத்வசாமர்த்யாபாடபேக்ஷிதசமயெ ப்ரவூதி: பலமதோ ந ஸ்காதந்யஹானிரிதி ஹாவ: - நன்வென் தர்ஹி 'நாயமாத்தா ப்ரவசனென் லப்யோ ந மெத்யா ந பஹுநா ஶ்ருதென் - யமெவைஷ வ்ருதென் தென் லப்யஸ்தஸ்யைஷ ஆத்மா விவ்ருதென் தநூ ஸ்காம் - யோ மெ கர்ஹகதஸ்யாபி வூதி கல்பிதவாந் ப்ர: । ஶேஷவூதிவித்யானெ஽பி ஸுப: கிந் ஶோ஽த்யவாமூத: । அங்க் ஜந்துரநிஷோ஽யமாத்தமன்ஸஸுஹு:ஹயோ: । இஷ்வரப்ரெரிதோ கசுசுதெஸ்வர்க் வா ஶ்வஹ்மெவ வா' இत्यादिப்ரமாணானாந் தன்மூலகஸ்ய இன்றென்னை இதி வாக்யஸ்ய ச கத்யந் நிர்வாஹ இத்யத்ராஹ - இப்படியானால் இதி -

சா.ஸன் - அநாடிதெவன் ஶவீரப்யதோஷத்வாஹ்யுபகமாசுதெதி ஹாவ: - தர்ஹி ஸ்காதந்யநைஷபல்யெ ததஸாபல்யமாஹ - இஷ்வரஸ்காதந்யமिति - ரக்ஷிக்குமிடத்தில் விலக்கவல்லார் இத்யந்வய: இப்படியானால்

மூ-நிர்வாஹமேதென்னில்? அது சொல்லுகிறோம்-இஷ்வரனுக்கு சஹஜங்களான ஸ்வாதன்ய-காரணங்களினுடைய ப்ராஹ்மயத்தாலே. இவற்றுக்கு வ்யாஜபூதங்களான விசேஷகாரணங்களை அநாதரித்து பண்டென்னை பராங்முனாக்குகைக்கும், இன்றென்னை அபிமுனாக்குகைக்கும், உன் ஸ்வாதன்யமும் க்ருபையுமொழிய வேறொரு ப்ராஹ்மகாரண கண்டிலேன். எனக்குக் காட்டாதே ஸ்வதஸ்ஸர்வஜனான நீ கண்டதுண்டாகில் அருளிச் செய்ய வேணுமென்ன -

ஸா. டி - வசனங்களாவன? யோ மே கர்மஸ்யாபி । ஸ்வயம் மூர்த்திபூதஸ்ய । அஜ்ஞா ஜந்தூரநிஸோ஽யம் இत्याதிகள்- ஸ்வாதன்யமே ப்ந்மமோக்ஷஹேதுவென்கையும், அது வ்யாஜநிரபேக்ஷமென்கையும், ரக்ஷியாத காலத்தில் காரணமில்லையென்கையும். கூடாது- ஸ்வாதன்யவத்காரணமும் அநாதி - இவைகளே சேதனவிஷயத்தில் இஷ்வரனுடைய அநாதரரக்ஷணங்களில் ப்ராஹ்மஹேதுக்கள்- ஆதலாலிவற்றை யொழியப்பண்டு அநாதரிக்கையிலுமிப்போது ரக்ஷிக்கையிலும் வேறு ப்ராஹ்மகாரணமுண்டோ வென்று ஆழ்வார் கேழ்க்க-

ஸா.ஸ்வா-இவற்றுக்கு, நி஗்ஹாநு஗்ஹத்துக்கு- சுகூததுக்ருதங்கள் வ்யாஜமாகையும் இஷ்வர-ஸ்வாதன்யத்தாலேயென்றபடி- ஆழ்வார் திருமாலிரும் சோலைமலையென்னென்னை இत्याதிநா வ்யாஜவிசேஷ சொல்லுகையாலே ப்ரஸ்நம் க்ருபாதிவ்யதிரித்ப்ராஹ்மகாரணவிஷயமென்றும் க்ருபாதிவ்யதிரித்ப்ராஹ்மகாரணாபாவேன நிரூதரன் இஷ்வரனென்றும் தாத்பர்யம் - ஸத்வப்ராஹ்ம-வ்யாஜமில்லையென்கையிலே தாத்பர்யமென்றபடி -

ஸா. ப்ரா - ஸ்வாதன்யகாரணயோ: ப்ராஹ்மயப்ராஹ்மணே தாத்பர்யமீத்யர்த: ப்ராஹ்மயப்ராஹ்மணஸ்ய -

ஸா. வி - பண்டு, பூர்வகாலே - என்னை, ஆத்மன: - பராங்முனாக்குகைக்கு, பராங்முனிகரணஸ்ய - இன்று, இடானிம் - அபிமுனாக்குகைக்கு, அபிமுனிகரணஸ்ய - அயமர்த: ஸ்வாதன்ய-காரணங்களினுடைய ப்ராஹ்மயத்தாலேயிவற்றுக்கு வ்யாஜபூதங்களான விசேஷகாரணங்களை அநாதரித்து க்ருபயா அநாதரித்தே஽பி பூர்வ ஸ்வாதன்யப்ராஹ்மணேன க்ருபயா அமும்ஹமிடானி சர்வக்ஷாணிதி ஸங்஘்ஹ்யாநுஹ்யரூபப்ராஹ்மமூலம் யாதூக்ஷிகசுகூதவிசேஷாதிசம஘டயிதவா தீன பராங்முனிகரணஸ்ய இடானி க்ருபயா: ப்ராஹ்மயாடநாடாஜாதிபங்ஜன் நி஗்ஹரூபஸ்வாதன்யஸ்ய வ்யாஜபூதவிசேஷகாரணமீநாடூத்ய சுகூதவிசேஷ஘டநே நாபிமுனிகரணஸ்ய ச - ஸ்வாதன்யக்ருபையொழிய வேறொரு ப்ராஹ்மகாரண கண்டிலேன், ந பஸ்யாமி - எனக்கு, மம் । காட்டாதே, அப்ராஹ்மயே - நீ கண்டதுண்டாகில், ஸர்வஜ்ஞே தவ்யா டூஷ்மஸ்தி சேத் - அருளிச் செய்ய வேணும், வத்ரு தயா கார்யா - என்று, இதி பராங்முனமூனௌ பூக்ஷிதி சதி । -

ஸா. ச - ரக்ஷணே ஸ்வாதன்யாதிரிதவ்யாஜவிசேஷே஽ப்யக்ஷிதே - மூலமான இத்யனே- 'யோ மே கர்மஸ்யாபி' இत्याதி விவக்ஷிதம் - ப்ராஹ்மயத்தாலே, லீலோபகரணிகரணபூகோபகரணிகரணயோ: - அநாதரித்து ப்ரகூதப்ராஹ்மவிஷயகோடாவநந்நாபிவ்ய-அன்றென்னை இன்றென்னை- இதி வாக்யவோ: க்ரமேன பண்டென்னை இன்றென்னை இत्याப்யாமர்த உக்த: - வேறொரு ப்ராஹ்மகாரண கண்டிலேன் இதி - எவ் வாந்ர காரணவிஷயப்ராஹ்ம: - கின்து ஸ்வாதன்யகாரணவ்யதிரித ப்ராஹ்மகாரணாந்ரப்ராஹ்ம: - ததபாவாதேவ நிரூதர இஷ்வர: - எதேன ஸ்வாதன்யகாரணயோரேவ ப்ராஹ்மய பராங்முனப்ராஹ்ம -

மூ - இஷ்வரன் நிரூத்ரனாயிருக்கிறவிருப்பாலே ஸ்வாதந்யகூபைகளினுடைய ஸாஹான்யத்தை நாட்டுக்கு வெளியிடுகிறார். இத்தால் இச்சேதனனை லீலோபகரணமாக்குகைக்கு ஸாஹானகாரணம் இஷ்வரஸ்வாதந்யம் இதுக்கு ஸஹாரிகாரணம் ஸ்வாஹானாடியான ஸ்வதந்ராஜாதிலஜ்ஞநம் இவனை ஸோகோபகரணமாக்குகைக்கு ஸாஹானகாரணம் இஷ்வரனுடைய ஸ்வாஹாவிககாரண்யம் - இதுக்கு ஸாதிவந்஢கமான இஷ்வரநி஢்ரஹத்தை ஸமிப்பித்துக் கொண்டு ஸஹாரிகாரணமென்று ஸேர் ஸெற்றது -

ஸா.஢ி - ஸாஹானகாரணான்தரமில்லாமையால் இஷ்வரன் நிரூத்ரனாயிருந்தானென்ற஢டி- இப்படி ஸ்வாதந்யமும் கூபையும் ஢கவானுக்குச் சொல்லுகையால் இவனுடைய கூபையிலுன்றிப் ஸோக வேணுமென்கிற தாதூய் ஜாதமாகிறதென்கிறார். இத்தால் இத்யா஢ி கருத்து இத்யந்தத்தாலே. இஷ்வரனுடைய ஸ்வாஹா஢ிகளை ஸமாணஸாதிநியதமாக அநுஸந்஢ித்து என்ற அநுஸந்஢ானத்தின் ஸகாரத்தைக் காட்டுகிறார். இச்சேதனனை லீலோபகரணம்த்யாடியால் -

ஸா.ஸ்வா - இப்படி ஸ்வாதந்யகாரண்யங்ஙன் ஸாஹானகாரணங்ஙளென்று சொன்னது கூடுமோ? ஸராஜ்ஞனாகைக்கு காரண்ய் காரணமன்றே? என்னவருளிச் செய்கிறார்- இத்தால் இதி - இத்தால், வேறு ஸாஹானகாரணமில்லாமையாலே. ஸ்வாதந்ய் ஸாஹானகாரணமாகில் வுைம்ய஢ோஷ் ஸஸஜ்ஞியாதோ என்னவருளிச் செய்கிறார்- இதுக்கு இதி - இ஢ானீ க்ரியமாணாஜாதிலஜ்ஞந் வ்யாஜமாகில் இத: ஸூர் ஸராஜ்ஞவூதே கூடுமோ? என்ன அநா஢ிதி - அநு஢்ரஹத்துக்கு ஸ்வாஹாவிககாரண்யமே காரணமென்கை கூடுமோ? ஸர்வமுக்தி ஸஸஜ்ஞியாதோ? ஢க்திஸாஸாதிருஸ்வ்யாஜவ்ஷேஷ் ஸஹாரிகாரணமென்னில் அது காரண்யோதா஢கமாகில் காரண்யத்துக்கு ஸ்வாஹாவிகத்வ் விரோ஢ியாதோ? வ்யாஜவ்ஷேஷ் ரக்ஷணத்துக்கு எவ்அகாரத்தாலே கூடும்? என்னவருளிச் செய்கிறார். இதுக்கு இதி - ஢க்தி ஸாஸாதிருங்ஙன் வ்யாஜமானதுவும் -

ஸா.ஸா - வா கி் ஢லம்த்யத்ர ஸ்வதந்ராஜாதிலஜ்ஞநரூஸகர்மாநுஸந்஢ானென ஢கவதி நி஢ோஷத்வானுஸந்஢ான் ஸரணவரணே ஸ்வா஢ீநகர்தூத்வானுஸந்஢ானரூஸ விரோ஢ிநிவூத்தி஢்ரகவதி ஸ்வாமிந்யுஸகாரஸூத்யா ஸாதிஸூர்வக் தத்கைஜ்ஞ்ய் ஸவூத்திஷ்஢ ஢லம்த்ய஢ிஸாந்நாஹ - இத்தால் இச்சேதனனை இத்யா஢ிநா -

ஸா.வி - இருக்கிறவிருப்பாலே, விஜ்மானஸ்தித்யா - இயமேவ வஸூஸ்திதிர்ம்த்ய஢ிஸாந்யேநிதி ஢ாவ: - நாட்டுக்கு, ஢ேஸ்ய | வெளியிடுகிறார். இ஢மேவ ஸாஸி஢்஢் ஢ூயா஢ிதி ஸகல஢ேஸஜ்ஞாஸநாய மெ஢ரூஸ஢ேரீ வா஢யாமாஸ | ஸாஹான்யஸாகாஸநஸ்ய கி் வா ஢லம்த்யத்ர ஸ்வதந்ராஜாதிலஜ்ஞநரூஸ ஸ்வகர்மாநுஸந்஢ானென ஢கவதோ நி஢ோஷத்வானுஸந்஢ான் ஸரணவரணே ஸ்வா஢ீநகர்தூத்வானுஸந்஢ானரூஸவிரோ஢ிநிவூத்திஸ்வாமிந்யுஸகார ஸூத்யா ஸாதிஸூர்வக் தத்கைஜ்ஞ்ய்ஸவூத்திஷ்஢ ஢லம்த்ய஢ிஸேத்யாஹ - இத்தாலிச்சேதனனை இத்யா஢ிநா ஸமிப்பித்துக் கொண்டு, ஸமயத் - ஸஹாரிகாரணமென்று ஸேர்ஸெற்றது, ஸஹாரி -

ஸா.ஸ் - முஷ்நெ ஸாகாஸிதவானிதி வெளியிடுகிறார் இத்யந்தார்த: - தர்ஹி குத்ர கஸ்ய ஸாஹான்ய் - தயோஸஸஹாரிகாரணம் ஢ வா கிம்? ஸஹகார்யஸேக்ஷணே நேரஸேக்ஷரூஸேஷ்வரஸ்வ஢ாவ: கத்ய் ஜீவேத்? ஸ்வதந்நே வுைம்யா஢ி ஢ோஷா வா குத: ? ஢஢்஢முக்தவ்யவஸ்தாஷ்஢ ஸ்வாதந்யா஢ேவ ஸ஢்஢வந்நு நாம? இத்ய் ஸராஜ்ஞஸானுஸந்஢ானஸ்ய வா கி்஢லம்த்யத்ராஹ இத்தால் இத்யா஢ிநா -

மூ - இவனுடைய சுகூதவிசேஷதாரககூபையடியாக வந்த வசீகரணவிசேஷங்களென்று இசுவரனுடைய
 சுவபாவத்தையும், வைஷ்ணவநீர்த்துங்களில்லாமையையும், பந்தமோக்ஷாதி வ்யவஸ்தையையும்,
 ப்ரமாணப்ரதிநியதமானபடியே அநுசந்தித்து சுவதந்நனுடைய கூபையிலேயூன்றிப் போற
 வடுக்குமென்று கருத்து. நிஷ்கூபனுடைய -

சா. தி - வசீகரணவிசேஷங்கள் இத்யந்தத்தால்- சுகூதேதி- சஹகாரூயத்தாலே சுகூதவிசேஷதாரா
 வசீகரணமுண்டாமென்றபடி. ப்ரமாணப்ரதிநியதமானபடியே, யாதொன்றையெந்த ப்ரகாரத்திலே
 தத்தப்ரமாணங்கள் காட்டுமப்படியேயென்கை- சுவபாவத்தையும், சுவாதந்யகாரூயரூபஸ்வ
 பாவத்தையுமென்றபடி- பந்தமோக்ஷாதிவ்யவஸ்தையையும், அஜாதிலிங்குநே பந்த வ்யாஜானுஷானே மோக்ஷமென்கிற
 மயதீயையும்- ஊன்றி இத்யாதி- இசுவரனுடைய சுவாதந்யவிசிஷ்டகரூபையிலே ஁காந்திகளாக
 ப்ராப்தமென்றபடி. சுவதந்நனுடைய கூபையிலேயூன்றிப் போறவடுக்குமென்றெத்தை உபபாதிக்கிறார்
 நிஷ்கூபனுடைய இத்யாதி -

சா. சுவா - அதுக்கு யாதூச்சிகசுகூத ஜனகமானதுவும் சஹகூபாமூலானாதிசங்கூபசித்தமாகையாலே
 சுகூதவிசேஷதாரகேதயாயுத்தி: சுவபாவத்தையும், சுவாதந்யகாரூயஸ்வபாவத்தையும்
 பந்தமோக்ஷவ்யவஸ்தையையும், அஜாதிலிங்குநே பந்த வ்யாஜானுஷானே மோக்ஷமென்கிற மயதீயையும்- ஊன்றிப்
 போறவடுக்கும், பாரமீகான்யம் வஹிக்கவடுக்குமென்றபடி- காரூயமாத்த்ர ரக்ஷாகாரணமாகில் சுவாதந்யம்
 ரக்ஷானுபயுத்தமாக ப்ரஸங்கியாதோ? என்ன சுவதந்நனுடைய இதி - நி஑்ரஹத்துக்கு சுவாதந்யமாத்த்ர
 ப்ரதானமானாலும் அநு஑்ரஹத்துக்கு சுவாதந்யசஹகூதகூபைப்ரதானகாரணமென்றபடி- நி஑்ரஹத்தில் சுவாதந்யம்
 போலே சு஑்ரஹத்தில் கூபாமாத்த்ர ப்ரதானகாரணமாகலாகாதோ? சுவாதந்யாபேக்ஷையில் தந்மாத்த்ரந்தான்
 காரணமாகலாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- நிஷ்கூபனுடைய இதி -

சா. ப்ர - ஊன்றிப்போறவடுக்கும், ப்ராதான்யஜ்ஞானபூர்வகம் ததேகரக்ஷயத்வமநுசந்தாய வர்த்திதும் ப்ராப்தம் - என்று
 கருத்து. இத்யபிப்ராய: - நநு சுவதந்நனுடைய கூபையிலே இதி சுவாதந்யகாரூயயோர்பந்த
 நிவ்ரத்யுபயோகித்வெநானுசந்தேயத்வோத்திரநுசிதா - ப்ரந்யாசானுஷானசஹகூதேநைகேநைவ சரிதார்த்தத்வாதியத்ராஹ -
 நிஷ்கூபனுடைய இத்யாதி - காரூயம் நாம சுவார்த்தநிரபேக்ஷ-

சா. வி - காரணமியத்யுத்தமானம் - வசீகரணவிசேஷங்கள் இதி சம்பந்த: - என்று இதி - ஁வம் ப்ரகாரேண -
 ஊன்றிப் போறவடுக்கும், கூபாயா: ப்ராதான்யஜ்ஞானபூர்வகம் ததேகரக்ஷயத்வமநுசந்தாய வர்த்திதவ்யம் - என்று
 குறித்து இதி ப்ர஑வதீய சுவாதந்யகூபாப்ராதான்ய ப்ரகடநாபிப்ராய இத்யர்த்த: - அயம் ப்ர஑வதோ஁ப்யநுயோஜ்ய சுவபாவ:
 - ததா சோத்தம் 'மித: கலஹகல்பநாவிஷயவृத்திலீலாதயா பரி஑்ரஹண கௌதுக ப்ரத்யிதபாரவश्य: ப்ர஑ு:' இதி ।
 நநு சுவதந்நனுடைய கூபையிலே இதி உபயோர்பந்தநிவ்ரத்யுபயோகித்வானுசந்தானம் கிமர்த்தம்? ஁கேநைவ
 சாரிதார்த்தாதியத்ர உபயோராவश्यகதாமுபபாதித - நிஷ்கூபனுடைய இதி -

சா. சம் - ப்ரமாணப்ரதிநியதமான இத்யுத்தயா கதம் ஜிவெதித்யாதிசங்கூபத்ரயநிராச: - ஊன்றி, சுவதந்நஸ்ய
 கூபைகாவலம்பகஸ்சந் - போறவடுக்கும், வ்யாஜவிசேஷோ஁நுஷாதுமசித: - தர்ஹிசுவாதந்ய
 காரூயயோர்ந்யதரேணைவாலமியத்யாசங்கூபாயா தயோஸ்சமூத்தியப்ரயோஜகத்வம் நாமான்யெந சிக்ஷயதி நிஷ்கூபனுடைய
 இத்யாதிநா -

மூலம்। ஸ்வாதந்யம் பா஢கம் - ஸ்வதந்ந்ருடைய காருண்யம் ஸராக்கும் ஸநுஸகாரகமாய்தனக்கும் கலேஸாவஹமாயிருக்கும் - ஸ்வதந்ந்ருடைய காருண்யம் நினைத்தது முடிக்கையாலே தனக்கும் ஸதிரஸமாய் ஸாஸ்யிஸ்பார்க்கெல்லாம் ஸன்றே ஸநிஸ்ட நிவ்ர்திக்கும் ஸஐ ஸாஸிக்கு முடலாயிருக்கும் - ஸிஸ்படி (ஸிருக்கையாலே) யாகையாலே ஸவதாரதஸீயிலும் “வ்யஸநேஸு மநுஸ்யாணா஢்ஸம்ஸவதி ஢ு:ஸித:” ஸன்றிஸ்புடையகஸிற்ஸொல்லு மலையெல்லாம் ஸநுஸஹ விஸயமாயிருஸ்பார் ஸிலரை ரஸ்சிஸ்பிக்கைக்கும் ஸஸுர ஸக்ரூதிகளை மோஸிஸ்பிக்கைக்கு ...

(ஸா.஢ி.) மூன்று வாக்யத்தால் - பா஢கம், ஸாஸ்திதானாமஸி ஸன்று ஸேஸம் - ஸ்வதந்ந்ருடைய காருண்யம் கலேஸாவஹமென்றீர் - ஸூனால் “வ்யஸநேஸு மநுஸ்யாணா” மென்று ஢ு:ஸமென்றிறேஸொல்லித்து? ஸன்னவருஸிச் ஸெய்கிறார் - ஸிஸ்படியாகையால் ஸத்யா஢ிதா - ஸஸுர ஸக்ரூதிகளை மோஸிஸ்பிக்கையு்ம் ஸாஸ்தித விஸய க்ரூபாதிஸயகார்யமிறே - ஸாஸ்தித விரோ஢ி நிரஸநம் ஸோலே ஸவதாரதஸீயில் ஢ு:ஸஸலாஸ ஸலாயநா஢ிகமெல்லாம் ஸஸினய ...

(ஸா.ஸவா.) ஸிஸ்படி ஸ்வதந்ந்ருடைய க்ரூபை தனக்கு மதிரஸாவஹை ஸன்று ஸொன்னதுகூடுமோ? ஸவதாரதஸையில் ஸீஸுவரணும் “வ்யஸநேஸு மநுஸ்யாணா஢்ஸம்ஸவதி ஢ு:ஸித:” ஸங்கிறது ஸேருமோ? ஸன்னவருஸிச் ஸெய்கிறார் - ஸிஸ்படி ஸிருக்கையாலே ஸதி - ஸிஸ்படி ஸிருக்கையாலே, ஸ்வதந்ந்ருக்கு க்ரூபை ரஸாவஹையாகையாலே - ரஸ்சிஸ்பிக்கைக்கிதி - லோகத்திலே ஓருவன் கலேஸத்தைஸ்பாஸ்த்து ஸுஹுதுக்கு கலேஸமுண்டாகில் ஸவிஸயத்திலே நிரவ஢ிக ஸ்ரேமம் காண்கையாலே த஢்வஸ்வ விஸயத்தில் ஸ்ரேமோத்பா஢நத்துக்காக வென்றஸடி - ஸஸுரெதி - ரகஸண ஸக்தி யில்லாமையாலே கலேஸஸ்ஸுதிநாணாகையாலே ஸவநிஸுவரநன்றென்றுமோஹோத்பா஢நதுக்காகவென்றஸடி - “ந தே வாஸநூதா காவ்யே காசி஢த்ர ஢விஸ்யதி” ...

(ஸா.ஸ்ர.) ஸர஢ு:ஸநிராசிகிஸேதி த஢்வந்நிவர்தநி ஸ்ர஢ான காரணம் - ஸ்வாதந்யஸ்து ஸ்வஸஸ்கல்ஸ ஸமகாலம் கார்ய நிர்வர்தனோஸயுக்ரூவாஸஹகாரிவ்ந த஢ஸ்யஸேஸ்திதமிதி ஢ாவ: - நநு ஸ்வாதந்யாஸமானா஢ிகரணகாருண்யஸ்ய கலேஸாவஹ்லோக்திரநுசிதா - நிரஸ்குஸ ஸ்வாதந்ய ஸமானா஢ிகரண ஢ஸவத்க்ரூபாயா ஸிஸி வ்யஸநேஸ்வித்யா஢ிஸு கலேஸாவஹ்வ஢ர்ஸநா஢ித்யத்ர “ஸஸ ஸர்வ஢ூதாஸ்தராத்மாஸஹதஸா மா ஢ிவ்யோ ஢ேவ ஸகோ நாராயண” ஸதி தஸ்யாஸஹத ஸாஸ்த்வாஸகமா஢ு:ஸாஸினயமாத்ரமிதி஢ர்ஸ்யந்நாஸினயஸ்ய ஸ்ரயோகநம் ஹேதுமஸ்யாஹ - ஸிஸ்படி யாகையால் த்யா஢ிதா - ஸக்தாஸீ ஸ்ரமாணமாஹ - ...

(ஸா.வி.) நினைத்தது முடிக்கையாலே, ஸங்க்ரூஸிதஸமாஸகதயா - ஸன்றை ஸ஢ ஸவ ஃடலாயிருக்கும், ஸா஢நம் ஸ஢ி஢தே - நநு “஢்ஸம்ஸவதி ஢ு:ஸித:” ஸத்யுக்ரூவாஸ்வதந்ந்ருஸ்யாஸி காருண்யம் கலேஸாவஹமேவ்லத ஸாஹ - ஸிஸ்படியாகையாலே ஸதி - ஸன்றிஸ்புடையகஸிலே, ஸதத்ய்லேஸு - ...

(ஸா.ஸ.) ஃடலாய் - ஹேதுவாய் - தஹி ஸ்வதந்ந்ருஸ்ய காருண்யா஢ேவ ஸவாஸ்திரேஸு யதாஸிமத ஸல஢ான ஸஸ்ஸவே வ்யஸநேஸு ஸத்யா஢ய: - கதம் நிரவாஹ்யா ஸத்யத்ராஹ - ஸிஸ்படி யாகையாலே ஸதி - கரணயை வரகஸக ஸ்யாஸி வஸீகரண விஸேஸ ஸாஸேகஸ்வா஢ித்யர்த: - ஢்ஸம், கேவலம் - ஸிலரை, வஸீகரண விஸேஸோந்ஸுஸ ஸாத்விக ஸக்ரூதீ - மோஹநம், ஸதிரஸகாதுயத்வ஢ு஢ி஢ினநம் - ஸூகவித்தனை ஸத்யுக்ரூவா ஢ு:ஸித்வோக்தி: காருண்யா஢ி வைகல்ய நி஢்வநா நேதி ஸலிதம் - கதமி஢மவ஢ார்யத ஸத்யஸேஸாயாம் “ஸரஸ்ய ஸக்தி” ...

மூ- மாகவித்தனை. இவ்அர்த்தத்தை 'காலस्य हि च मृत्योश्च जङ्गमस्थावरस्य च । ईशते भगवानेकस्सत्यमेतद्ब्रवीमि ते ॥ ईशन्नपि महायोगी सर्वस्य जगतः प्रभुः । कर्माण्यारभते कर्तुं कीनाश इव दुर्बलः ॥ तेन वञ्चयते लोकान्मायायोगेन केशवः । ये तमेव प्रपद्यन्ते न ते मुह्यन्ति मानवाः ॥ कृत्वा भारावतरणं पृथिव्याः पृथुलोचनः । मोहयित्वा जगत्सर्वं गतस्त्वं स्थानमुत्तमम् ॥, मनुष्यदेहिनां चेष्टामित्येवमनुवर्तते । लीला जगत्पतेस्तस्य छन्दतस्संप्रवर्तते' इत्यादிகளிலே -

சா.தி - मात्रமே, स्वाभाविकங்களன்றென்னுமிடத்தில் प्रमाणங்கள் காட்டுகிறார். இவ்அர்த்தத்தையென்று துடங்கி. भगवानेक एव ईशते सर्वருக்கும் ईशतया स्वतन्त्रனென்றபடி. ईशन्नपि, स्वतन्त्रனாகிலும். அவன் महायोगित्वात्, महायोगத்தையுடையவனாகையாலென்றபடி. दुर्बलன்போல் கर्मங்களைப் பண்ண உद्यோகிக்கும். अशक्तன் போல் व्यापारங்களைப் பண்ணுமென்கை कीनाशन कृषीवलன்-அவன் போல் तेनेति அந்த दौर्बल्याभिनयத்தால்- लोकान्, आसुरप्रकृतिकளை. मोहिப்பிக்கும். எவர் அவனையே प्रपन्नராகிறார் அவர்கள் मोहियாரிவனுடைய अभिनयத்தால்- कृवेति - स्वस्थानं, परमपदத்தை. मनुष्येति - इत्येवम् இப்படி. मनुष्यरुடைய चेष्टையை अभिनयிக்குமென்றபடி- अभिनयरूपैयானவிந்த लीलैयவனுக்கு स्वेच्छैयாலேயுண்டாகிறது.

சா.स्वा - என்று प्रमाणतमवचनத்தை निष्प्रमाणமாக मोहनार्थமென்று क्लिष्टமாக नयिப்பிக்கை असङ्गतமன்றோ? என்ன प्रमाणமருளிச் செய்கிறார். இவ்அர்த்தத்தை इति - ईशते नियन्ता भवति । ईशन्नपि सर्वस्य जगतः प्रभुः दुर्बलः कीनाशः कृषीवल इव - कर्माणि कर्तुमारभते, अनुचितकर्माणि दूत्यपलायनादीनि कर्तुमारभते तेन वञ्चयते, लोकान्मोहयतीत्यर्थः - तं शरणागतास्तु न मुह्यन्तीत्यर्थः - मनुष्यदेहिनां चेष्टामित्येवमेनमनुवर्तते, अभिनयतीत्यर्थः - छन्दतः, स्वेच्छयैव - तस्य इतर मोहनरञ्जनलीलारसं प्रवर्तते - இப்படி रञ्जनार्थं मोहनार्थं वा दुःखிக்கில் संसारिवदुःखित्वदोषं प्रसङ्गियाதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்-ஆகையால் इति - ஆகையால், दुःखादिकं मोहन रञ्जनार्थமாகையாலேயென்றபடி- वस्तुसत्तैयன்றிக்கே अभिनयमात्रத்தாலும் रञ्जनमोहनादिकं सिद्धிக்குமென்று கருத்து.

சா.प्र - இவ்அர்த்தத்தை इत्यादिना - 'मोहयित्वा जगत्सर्वम्' इति भक्तिपरवशान् शौशील्यरूप गुणाविष्कारेण प्रतिकूलान् दुःखानुभवे यथार्थबुद्ध्या चेत्यर्थः - छन्दनः, सङ्कल्पतः -

சா.वि - अभिनयमात्रமேயுள்ளது. इति भगवतो 'विशोको विजिघत्स' इति शोकाभावादिति भावः - कीनाशः,

சா. सं - रित्यादि श्रुत्युपबृंहणवचनान्युदाहरति - இவ்அர்த்தத்தை इतिकாலः, यमकिङ्करः - मृत्युः, यमः - ईशते, स्वेच्छयैव नियामको भवति - 'भीषास्मात्' इत्यादिकमिह भाव्यम् - ईशन्नपि, नियमनशक्तोऽपि - महायोगी, स्वेच्छानुगुणपरिणत्यनुगुणज्ञानवान् कीनाशः, क्षुद्रपुरुषः - चेष्टा, कर्तव्या क्रिया इतीति प्रधानक्रिया । सन्निवेशः - एवमित्युपकारकस्सन्निवेशः - चेष्टा इति कार्या एवं कायेति मनुष्यदेहिनां दर्शयन्ननुतिष्ठतीत्यर्थः -

மூ - महर्षि களறுதியிட்டார்கள்- ஆகையால் अवतारवृत्तान्तங்களிலும் दुःखाभिनय मात्रமேயுள்ளது- அது தானும் कृपामूलம்- இது स्वतन्त्रனான தனக்கு लीलैयुமாயிருக்கும். கூனார் குறளரைக் கொண்டாடி रक्षिकை निरपेक्षரான राजाக்களுக்கு लीलैयुமாய் कृपाकार्यமுமாய்க் காணாநின்றோமிதே -

சா. தி - ததன்யபுரேணாதியினாலன்று- ஁ஸஹரிக்கிறார்- ஆகையால் இதுதி - அபினயத்தால்
ஆத்ரிதர்ஜனமுத க்ருபாகார்யமென்கிறார்- அது தானுமென்று- ஆனால் ‘லீலாஜகத்புதைஸ்த’
என்றது எங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார்- இது சு்வதந்ரை - இது லீலையுமாய்
க்ருபாகார்யமுமாயிருக்குமென்னுமிடத்தை தூஷாந்தை சமர்த்திக்கிறார். கூனர் குறளரை இதுதியால்-
ஜகத்ரக்ஷणाதிர்கள் லீலாவ்தே஁பி -

சா. சுவா - யத்வா இஷ்வரனுக்கு பரத்வதஸ்யிலே க்லேசாதிதோஷமில்லாவிட்டாலும் அவதாரதஸ்யிலே து:க்ஷ்
பரமார்த்தமானாலோ? என்னவருளிச் செய்திறார்- ஆகையால் இதி - அபினயமாகில் லோகத்தில்
பரது:க்ஷத்தில் து:க்ஷாபினயம் தோஷாவஹமாகிறாப் போலே தோஷமாக ப்ரசஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்
செய்கிறார்- அது தானும் இதி-லோகத்தில் து:க்ஷாபினயம் வஸ்தனகார்யதயா தோஷாவஹமானாலும்
காருண்யகார்யமானவிது தோஷமன்றென்றபடி- அஸுரப்ரகூதி மோஹமும் அஸ்திரதவிஸயகாருண்ய
கார்யமாகையாலே தோஷமன்றென்று கருத்து- இப்படி து:க்ஷாபினயமூலரஜ்ஜன மோஹம் கூபாமூலமாகில்
'லீலா ஜகத்பதேஸ்தஸ்ய ச்ஞந்தஸ்ச்ஸப்ரவர்ததி' என்று லீலாத்வோக்தி சேருமோ? என்னவருளிச் செய்திறார்-
இது இதி லீலையுமாய் இதி கூபாகார்யமுமாய் லீலையுமாயிருக்குமென்றபடி கூபாகார்யரக்ஷணம் லீலையாகக்
கூடுமோ? என்ன லோகரீத்யா சமர்த்திக்கிறார்- கூனார் இத்யாதினா - இப்படி லோகதூஷியாலே
சேதனசர்ரக்ஷணம் கூபாகார்யமுமாய் லீலையுமாயிருக்குமென்று சொன்னது கூடுமோ? லீலையாவது
ஸ்வஸந்தோஷஹேதுபூதவ்யாபாரமேயன்றோ? இங்கு அசேதனரக்ஷணம் லீலையானாலும் சேதனசர்ரக்ஷணம்
சேதனஸந்தோஷஹேதுவாகையாலே லீலையாகக் கூடுமோ? லோகதூஷப்ரகூரியயா கூடுமென்னில் லோகதூஷி-

सा. प्र - ननु 'लीलादक्षां त्वदनावसरे' इत्युक्तप्रकारेण दयाकार्यव्यतिरिक्तविषयत्वाल्लीलया दुःखाभिनयस्य दयाकार्यत्वं लीलारूपत्वं च अनुपपन्नमित्यत्र दुःखाभिनयस्य रक्षणार्थत्वान्नानुपपत्तिरिति सोदाहरणमुत्तरमाह
 ॐ ॥ इत्यादिना - दयाकार्यस्यापि -

சா. வி - கृஷீவல: - அதுதானும், அபினயேநாஸ்திரஜ்ஜனமபி । கृபாமூலம், பஹுவ்ரீஹிர்வோத்ய: -
 ஆஸ்திரஜ்ஜனஸ்ய லீலாரூபத்வமாஹ - இது ஸ்வதந்ந்ரணாண இதி - க்ரபாகார்யாஸ்திரஜ்ஜனஸ்ய லீலாரூபத்வம்
 த்ருஷ்டாந்நேந சமர்த்யயதி கூணா இதி - கூணா, கடுலா: - குறளா, வாமனா: - கொண்டாடி ரக்ஷிக்கை,
 வினோதேந ரக்ஷணம் - லீலையுமாய், லீலாபி சத் - ப்ரயோஜனாந்நராஸிரஸ்கதயா -

सा. सं - हेयप्रत्यनीके दुःखाभिनयस्याप्यनुपपत्तौ तां परिहरति - अत्रु त्ताणुतु इति -
परदुःखनिराकरणसमर्थस्य कृपा दुःखाभिनयं कथं जनयेदित्यत्राह - इतु इति - अनुकरणस्य
लीलात्वकृपाकार्यत्वयोरसंभवं दृष्टान्तेन परिहरति - कुणुां इति - कुणुां, तदीयधर्मानुकरणादिना
रज्जयित्वा - लीलारसार्थस्वतन्त्रव्यापारस्य च कृपामूलकतया -

மூ - இப்படியாகையாலேயிறே 'उपादत्ते सत्तास्थितिनियमनाच्चैश्चिदचितौ स्वमुद्दिश्य श्रीमान्' என்றது - இப்படி பரहितவ்யாபாராश्रयமாகையால்

சா.தி - கृபாகார்யங்கள்ளென்னுமிதிலும் சுவாதந்யகாரணயவ்யாஜசாபேக்சரக்சகத்வாதிகளிலும் அபியுக்தொக்தியைக் காட்டுகிறார் - இப்படியாகையால் இதி - சत्तास्थितिनियमनादிகள் பரहितரூபமாகையால் கृபாகார்யமென்று சிद्धம் - சித்சிததौ சுவார்யமுபாத்தெ என்று சுவாதந்யமும் லீலையும சோல்லிற்று - இஸலாகத்தின் உத்தரார்த்தத்தை வெளியிடுகிறார். இப்படி பரहितெத்யாதி 'उपायोपेयत्वे तदिह तव तत्त्वं न तु गुणावतस्त्वां श्रीरङ्गेशयशरणमव्याजमभजम्' என்று உத்தரார்த்தம் - இப்படி பரहितவ்யாபாராश्रयமும் -

சா.சுவா - யிங்கு ப்ரமாணமாகக்கூடுமோ? என்ன அபியுக்தொக்திமுதலென உபநிஷத்தெப் ப்ரமாணமென்றருளிச் செய்கிறார். இப்படியாகையாலே இதி - சேதநரக்சணம் லீலையுமாய் கृபாகார்யமுமாகையாலேயென்றபடி சர்வசேதநாசேதநதத்வமும் பகவதா சுவகதாதிசயாடானேச்யயா உபாத்தமென்று உபநிஷத்தித்தமானபடியாலே சேஷபூதராகையால் தத்சர்க்சணம் சுவபுரூசார்ய பர்யவசாயியாகக் குறையிலலையென்றபடி, இப்படியாகில் இஹ, சேதநவிசயெ - தத், தஸ்மாத்தாரணாத், தவோபாபோபேயத்வெ என்று பூர்வார்த்தத்தை ஹேதுவாக நிர்தேசித்து சேதநாந்ரத்யுபாயத்வம் சோல்லுகிறது கூடுமோ? சுவப்ரயோஜநார்த்தமுபாத்தான பரான்வேதநாந்ரத்யுபாயத்வஹேதுவாகக் கூடாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இப்படி சதி - பூர்வார்த்தத்தில் சत्तास्थितिनियमनவ்யாபாரம் -

சா.ப்ர - லீலாத்வம் சாம்ப்ரதாயிகமத்யாஹ - இப்படியாகையாலே இத்யாதிநா-தயாகார்யாணாம் ஜகத்சர்గस्थितिவிनाशादीनां பகவதர்த்தத்வம் லீலாத்வேனேதி பாவ:-நநு ஜகத்சுரேப்ரகவல்லீலாத்வே தத்யாசசேதநது:கானுபவத்யாபி ஹேதுத்வாந்மூகயாவதிரபாத்பர்யவசானாஹ்வதோ நேர்மூண்யாபாதகத்வமேவ த்யாதத்யத்ர - 'कृपे काकस्यैकं हितमिति हिनस्ति स्म नयनम्' இத்யுத்தப்காரேபே சேதநானாம் தத்தசுதது:கானுபவேந தத்தத்கர்மக்சயரூபானுபவேந தத்தத்கர்மக்சயரூபானுஹத்ய பர்ந்யாசானுஷாபநத்வாரா மோக்சப்ரதானரூபானுஹத்ய ச ஹேதுத்வாந் நேர்மூண்யப்ரதத்ய: - ப்ரத்யுத ரக்சகத்வோபாயத்வப்ராப்யத்வரூபகூணசித்த்யானுகூண்யமேவத்யபிப்ராபேணாஹ - இப்படி பரहितெத்யாதி -

சா.வி - சந்தோஷஹேது: ப்ரலசாத்தநாதித்கரணவ்யாபாரோ லீலாதயாகார்யத்யாபிலீலாரூபத்வம் சாம்ப்ரதாயிகமத்யாஹ - இப்படியாகையாலே இதி - சत्तास्थितिनियमनादे: பரहितரூபத்வாத்கூபாகார்யத்வம் சுவமுத்திச்யேதி சுவார்யத்வாலீலாத்வமதி பாவ:- இதி வததி வா஑ூபநிஷதீத்யர்த்தத்ய சேஷ:- உபாபோபேயத்வெ ததிஹ தவ தத்வம் ந து கூணாவதத்யாந்ரத்யாசசேதநாந்ரத்யுபாயத்வம் இத்தரார்த்தம் - அத்ரோத்தரார்த்தம் வ்யாசுரே - இப்படி பரहितேதி - இப்படி சுவமுத்திச்யேத்யனேந சுவாதந்யப்ரதீதி:-

சா.சம் - ரக்சணைகபலகதாம் அபியுத்தசூக்த்யாப்யாஹ - இப்படியாகையாலே இதி இத்யபியுத்தசூக்திசித்தம் சித்தோபாயத்வம் சகிச்யநம் ப்ரத்யேவம், அகிச்யநம் ப்ரத்யேவமத்யுபபத்யா தர்சயதி - இப்படி இதி - சत्तादिनिर्वाहकत्वेनेत्यर्थ: பரேஷாம் யத்திதம் உபாசனம் ந்யசனம் ததாச்யத்வம் ததிஷயத்வெ சதி -

மூ - ஆஸ்திதர்க்கு ரக்ஷகனுமாய் உபாயாந்தரஸ்தானவிசேஷத்தாலே உபாயமுமாயிருக்கும். ரக்ஷணவ்யாபார஫லாஸ்யமாகையாலே ஷேஷியுமாய் அதடியாகப் ப்ராப்யனுமாயிருக்கும். இப்படியிருக்கையிவனுக்கு -

சா. டீ - ஸ்யமுமாகையால் ரக்ஷணவ்யாபார஫லாஸ்யமாகையால் என்றத்தால் ஷ்லோகத்தில் ததிஹ் என்று பதம் விவ்ருதம் - பரஹிதவ்யாபாரம் சதாஸ்தித்யாதி । ரக்ஷணவ்யாபார஫லாஸ்யத்வம் ஸ்வமுஹிஸ்ய என்றத்தால் சொல்லிற்று. உபாயோபேயத்வே என்றதின் அர்த்தம் ஆஸ்திதர்க்கு இத்யாதி - உபாயாந்தரநரேபேக்ஷயரக்ஷகத்வம் - இஷ்வரனுடைய உபாயத்வம் நாம - ததஸ்மாட்ரக்ஷணவ்யாபாராஸ்யத்வாத் என்றபடி. உபாயோ஽சி உபாயாந்தரஸ்தானநிவேசிதோ஽சி - என்ற ஷ்லோகார்த்தம் என்றபடி. உபேயத்வே என்று அதத்தை விவரிக்கிறார் - ரக்ஷணேத்யாடியால். தவ தத்வம் என்றத்தை விவரிக்கிறார். இப்படியிருக்கை இத்யாடியால்.

சா. ஸ்வ - ஸ்வப்ரயோஜனபர்யவஸிதமானாலும் பரஹிதவ்யாபாரமுமாகையாலேயும் ஆத்யஸஹ்ருதத்தாலே உபாயாந்தரஸ்தானே ஸ்தாபனவ்யாபாரமும் குஹீதமாகையாலும் பூர்வாஹ்நிமுக்தாரஹ்நிமுக்தரக்ஷகத்வோபாயாந்தரஸ்தானாபந்நத்வரூபோபயவிஹோபாயத்வஹேதுவாகக் குஹையில்லையென்று கருத்து-இங்கு சொல்லுகிற உபாயோபேயத்வங்கள் பக்தப்ரபந்நசாஹாரணங்கள், பூர்வாஹ்நிஸாரத்தாலே என்று தாத்பர்யத்தாலே ரக்ஷகனுமாய் உபாயமுமாயிருக்குமென்று டேஷிகர் உபயவிஹோபாயத்வபரமாக வ்யாக்யானம் பண்ணினது ரக்ஷணரூபதயா க்ரூபாகார்யத்வமும் ஸ்வமுஹிஸ்ய என்று ஸ்வபுருஷார்பர்யவஸானத்தாலே லீலாத்வமும் ஫லிதம். இப்படி உபாயத்வம் பூர்வாஹ்நிமுக்தார்த்தஹேதுகமானாலும் உபேயத்வம் தத்வஹேதுகமென்றது கூடுமோ? இங்கு ப்ராப்யத்வமாவது கைஹ்யப்ரதிஸம்பந்தித்வமன்றோ? இதுக்கு பூர்வாஹ்நிமுக்தமான ஸ்வப்ரயோஜனார்த்தம் ஷேதநாஷேதநயோரூபாத்வமும் அர்த்தசிஹ்ருதபரஹிதவ்யாபாராஸ்யத்வமும் ஹேதுவன்றோ? என்னவருளிச் ஷேய்கிறார் - ரக்ஷணேதி - ரக்ஷணரூபவ்யாபாரஸ்ய ஫லம் ஸ்வப்ரீதிரூபஸ்வாதிஸ்யம் ததாஸ்யதயா என்றபடி - இதினாலே ஷேஷித்வமும் ஫லிக்கையாலே தத்வஹேதுகமாக கைஹ்யப்ரதிஸம்பந்தித்வரூப ப்ராப்யத்வமும் கூடுமென்று கருத்து - ஆனாலுமிந்த ஷ்லோகத்திலே 'உபாயோபேயத்வே ததிஹ் தவ தத்வம் நது குணௌ' என்று சொன்னது கூடுமோ? நிக்ரஹகர்வத்வாதி சத்யமாகையாலே தத்வமன்றோ? நது குணௌயென்கிறதுதான் கூடுமோ? உபாயத்வாதிசுளும் இஷ்வரனுக்கு ஹ்ருததயா குணமன்றோ? என்ன தத்வஸஹ்ருதார்த்தம்ருளிச் ஷேய்கிறார் - இப்படி இதி -

சா. ஸ்வ - நனு ரக்ஷகத்வோபாயத்வப்ராப்யத்வானாம் லோகே பிந்நாஹிகரணத்வௌபாஹிகத்வயோர்ஹ்நிநாஹ்யாலோகம் தேஷாம்ௌபாஹிகத்வானேகநிஸ்த்வே ஸ்வீகார்யே இதி ந பகவத்யநேககுணசிஹ்ருதிரித்யத்ராஹ் இப்படியிருக்கை - இதி -

சா. வி - தேன ப்ரகாரேண பரஹிதவ்யாபாராஸ்யமாகையாலே ரக்ஷகனுமாய் இத்யநேன உபாயாந்தரநரேபேக்ஷயேண ரக்ஷகத்வம் ஫லிதம் - தேனோபாயாந்தரஸ்தானநிவேஷாஹுபாயத்வசிஹ்ருதி - ரக்ஷணேதி - ரக்ஷணவ்யாபாரஸ்ய யத்஫லம் ததாஸ்யதயா ஷேஷித்வமத எவோபேயத்வம் ஷேதி பாவ - தத்வஸஹ்ருதார்த்தமாஹ் - இப்படியிருக்கை இதி -

சா. ச - தந்நிவாஹிகத்வம் ரக்ஷகத்வம் சகிஷ்ணாகிஷ்ணோபயவிஸயம் - உபாயாந்தரஸ்தானநிவிஸ்தயோபாயத்வமகிஷ்ணமாஹ்விஸயமிதிபாவ - ஸ்வமுஹிஸ்யேத்யஸிஹ்ருதமாஹ் - ரக்ஷணேதி - ஫லாஸ்யத்வம் ப்ரஹான஫லித்வம் । அதடியாக, ஷேஷித்வாயத்வகைஹ்யேஹிஸ்யத்வேன । இப்படியிருக்கை ரக்ஷகத்வாதிசுஹ்ய வுஷிஷ்யம் -

மூ - ஸ்வரூபப்ருயுக்ருதமென்று ஧்ருமிஸ்தாஹக்ருபுரூபாணஸித்ருதம் - இப்படி ரக்ருகணாண ஸ்ரீஸ்ருவருனுக்கு புருதானமான ஶ்ருணாஸக்ருதிகருணைகளில் ஶ்ருணாஸக்ருதிகள் னிஶ்ருஶானுஶ்ருஶாஸா஧ாரணங்களு - காருண்யமனுஶ்ருஶத்ருதுக்கு அஸா஧ாரணம் -

ஸா.஧ி- 'யத்ரு உபாயோஶஸி அதஸ்த்வாமவ்யாஜம், ஶக்ருத்யா஧ிவ்யாஜாந்ருவர்ஜம் - அஶ்ருஜம்' என்றத்ருதால் வ்யாஜஸாபேக்ருரக்ருகக்ருதவ்ம் ஸித்ருதம் - க்ருபைஸிலேயூந்ருறிப் போறவடுக்கு மென்றத்ருதுக்கு னிமித்ருதமருளிச் ஶெய்க்ருதிறார் - இப்படி ரக்ருகணந்ருதீஸ்த்யா஧ிகாருண்யம் புர஧ு:ஶ்ருது:ஶ்ருத்ருவமென்னும் அத்ருதை வ்யாவர்திக்ருக்ருதிறார் -

ஸா. ஸ்வா - தத்ருவ்ம், ஸ்வரூபப்ருயுக்ருதம் - னத்ரு குணை, அஶுபா஧ிகத்ருத்யா அாஶ்ருந்ருதுக்ருங்களுென்று கருத்ருது - இப்படி ஶத்ருத்ருதாஸ்தித்ருதினியமநாஶ்ருதீஸ்ருசேத்ருதநாசேத்ருதநயோஸ்ருஸ்வாஸ்த்யா உபா஧ானம் ஶ்ருவ்ருஜஸ்ருவ்ருஷக்ருதிகாருண்யமந்ருறிக்கே கூடாமையாலே மூந்ருறும் காருணமாைகயாலே க்ருபைஸிலேயூந்ருறிப் போறவடுக்குமென்று விஸேஸுக்ருதி சேருமோ? என்னவருளிச் ஶெய்க்ருதிறார் - இப்படி ரக்ருகைத்ருதி - காருண்யமனுஶ்ருஶாஸா஧ாரண -

ஸா. புர- 'கோ ஶ்ருவான்யாத்ருக: புராண்யாத்ரு - ய஧ேஸ அகாஸ அாநந்ருதோ ன ஶ்யாத்ரு - ஁ஸ ஶ்ருவாநந்ருத்யாத்ருதி - அமூத்ருதஸ்யைஸ ஶேது: - புராத்ருபுரம் புருஸமுபைத்ருதி ஧ிவ்யம் - னாராயணஸாயுஜ்யமவாஶ்ருனாதி' ன்யா஧ி புரூபாணாந்ருதுக்ருதபுரஸஶ்ருஜ்ஜ னிதி ஶாவ: - னநு ஶந்ருதநிவர்த்ருநி காருண்யமாத்ருதஸ்ய புரா஧ாண்யந்ருதுபபுத்ருதே - ஶ்ருணாஸக்ருத்யோரபி ஶ்ருவ்ருகாருண்யேஸு புரா஧ாண்யா஧ித்ருதத்ருத ஶ்ருணாஸக்ருத்யோநிஶ்ருஶாஸா஧ாரண்யம் காருண்யஸ்ய ரக்ருகாஸா஧ாரண்யம் புர஧ர்ஸ்யந்ரு ரக்ருகனாபுயுக்ருத ஶாயமானகாலகடாஸா஧ீநாமபி ஶேதுத்ருவரூபம் புரா஧ாண்யம் ஶஶு஧ோபபா஧யத்ருதி - இப்படி ரக்ருகணாண ன்யா஧ிநா - தத்ருதாநுஶ்ருஶாஸா஧ாரணஸ்ய -

ஸா.வி-தத்ருவ்ம், ஶ்வாஶாவிகம் - னத்ரு, குணை, அாஶ்ருந்ருதுகேன ஶவத்ரு: யத்ருவா புரஸாஸாஸ்தேன ஶவத்ரு: । புரத்ருதித்ருந்ருநிஸ்ருச்யா஧ிகாருண்யேஸ்ருவ்ம் ஶ்ருலோகோஶ்ருஸ்ருமாஶிவ்யாஶ்ருத்யா: - ஧்ருமிஸ்தாஹக்ருமாண ஸித்ருதமித்ருதி - ஶ்ருவ்ருஸ்ய ஶரணம் ஶுஶ்ருத்ரு னிதிஸ்ருவருஸ்ய ஶ்வரூபஶு஧க்ருபுரூபாணஸித்ருதம் - ஶரணமித்ருதுபாயத்ருவ்ம் ஶுஶ்ரு஧ித்ருதுபேயத்ருவ்ம்மித்ருத்ய: । னநு க்ருபாகாருண்யஸ்யாபி ரக்ருகணவ்யாபாரஸ்ய லீலாத்ருவ்ம் ஶம்மத்ருதிபுர஧ர்ஸ்ருநிபுரஸ்ருலோகஸ்யோபாயத்ருவ்ம்பேயத்ருவ்ம்நிர்ஶுபணம் கத்ருமிஶ்ரு ஶஶ்ருத்ருதமித்ருதி சேத்ருஸ்த்யம் - புராஸஶ்ருஜ்ஜிகம் தத்ரு - யத்ருவா, ஶத்ருத்ருதாஸ்தித்ருதினியமநா஧ிவ்யாபாரஸ்ய லீலாத்ருவ்ம் தஸ்ய சேத்ருதந்ருது:ஶ்ருகருத்ருவ்ம்நைர்ஶ்ருண்யம் ஶ்யா஧ித்ருதத்ருத 'அச்ருதி஧ிஸிஸ்தாந்ருபுரலயே ஶந்ருந்ருவலோக்ய ஶாதநிவ்ரு஧ா । கருணகலேஶ்ருவருயோம் வித்ருதரஸி வ்ருஸுஸைலநாதகருணே த்ருவம் । புரணத்ருதபுரத்ருகூலமூல஧ாதி புரத்ருதி: கோஶி வ்ருஸாசலேஸ்ருவருஸ்ய । கலமேயவஸாபசாயநித்ருத்யா கருணே க்ருங்கருதாம் தவோபயாத்ருதி ன்யுத்ருதரீத்ருத்யா ரக்ருகத்ருவ்ம்பாயத்ருவ்ம்புயுக்ருதத்ருவ்ம்ந்ரு நைர்ஶ்ருண்ய புரஸஶ்ருஜ்ஜ ன்யஶிபுரேத்ருத்யாஶ்ரு - இப்படி புரஶித்ருதேத்ருத்யா஧ிநா உபாயத்ருவ்ம் கத்ருமுபேயத்ருவ்ம் உஶ்ருயோர்ஶிந்ருந்ருந்ருந்ருநிஸ்த்ருதத்ருத ஧ர்ஸ்ருநா஧ித்ருதத்ருத அாஶ்ரு - இப்படியிருக்கையிலே னிதி - அத்ருதாபுபேயத்ருவ்ம்கத்ருதம் புராஸஶ்ருஜ்ஜிகமேவெத்ருதி ஧்யேயம் - புர்வ ஶ்வத்ருதந்ருது஧ைய க்ருபைஸிலே ஶ்ருணந்ருறிப் போறவடுக்கும் னிதி க்ருபாயா: புரா஧ாண்யஶ்ருணாபுர்வக்ம் த஧ேக்ருரக்ருத்யத்ருவ்ம்மநு ஶந்ருத்யா வர்தித்ருதவ்யமித்ருதுக்ருதம் - தத்ருத கத்ருதம் க்ருபாயா: புரா஧ாண்யமித்ருதத்ருதத்ருதத்ருதபா஧யத்ருதி - இப்படி ரக்ருகணாண னிதி - னநு 'வ்யஸநேஸு மநுஸ்யாணாம் ஶ்ருஸம் ஶவத்ருதி ஧:ஶ்ருத்ருத:' ன்யா஧ி -

ஸா.ஸ-அத்ரு ரக்ருகத்ருவ்ம்புயுக்ருதகுணவிஸயவிசார: க்ருயத்ருதே - இப்படி ன்யா஧ிநா புர்வமுக்ருதம் ஶ்வாதந்ருத்யபுரா஧ாண்யம் । தஸ்ய னிஶ்ருஶானுஶ்ருஶாஸா஧ாரண்யம் ச ஶித்ருதவத்ருகத்ருத ஶ்ருணாஸக்ருதிகருணை ன்யுக்ருதி: -

மூ - இங்கு காரணமாவது? பரஹிதப்ரவணத்தை । இது த்ரிவிதத்தெனர்களுடைய சத்தாஸ்திதிகளுக்கும், அனுகூலப்ரவூத்திகளுக்கும், நிய்தருடைய நிய்தானுபவத்தூக்கும், ஢ுத்தருடைய அனாவூத்திக்கும், லோலாவிபூதியில் சா஢ான்யஸூஸ்திதிகளுக்கும், ஸ்வாவதார஢ுபையான ஸூதஸூஸ்திக்கும், -

சா. தீ - இங்கு காரணதென்று - நிரூபாதிபரஹிதெச்சையென்றபடி - இதின் ப்ராதான்யோபயோகியான கார்யவிஸேபபர஢ுபரையைக் காட்டுகிறார். இது த்ரிவித்யாதி தூணிகையால் - சத்தா, ஸ்வரூபலாப஢ு । ஸ்திதி:, சத்தானுவூத்திரூபா । அனுகூலெத்யாதி - ஸேபிகையூர்யதூம் ததுபயுத்தவ்யாபாரங்களுத் அனுகூலவூத்திகள் - இங்குத் த்ரிவிதத்தெனருடையதென்றது அந்வயிக்கிறது - சா஢ான்யஸூஸ்தியாவது ஸூஸ்தி஢ாத்ர஢ு - வையுய் கர்஢கூதததிதே. அாதிஸத்தத்தால் ரகஸணசா஢ான்ய஢ு -

சா. ஸ்வா - ஢ாக்கையாலே விஸிஸ்ய தந்நிஸ்த்வோத்திஸதூதையென்று கருத்து - இங்கு காரணமாவது பரது:ஃது:ஃதவ்஢ாகில் ஃஸ்வரணுக்கு து:ஃதவ் ப்ரஸதூயாதோ? பரது:ஃதாஸஹிஸுதையாகிலது சத்தாஸ்தித்யாதிருபரகஸணத்தூக்கு அநுபயுத்த஢ன்றோ? து:ஃதநிராகரணரூபரகஸணத்தூக்கன்றோ அது உபயுத்த஢ு? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - இங்கு இதி - இங்கு, அநுஒகாரணத்ரிகததயே - இப்படி பரஹிதப்ரவணதாரூபகாரணதநுஒஒத்தூக்கு அஸாதாரணதென்று ஸொன்னது கூடுதோ? ஃஸ்வர்யகைய்யாதி ரூபானுஒஒத்தூக்கும், ஸாஸ்த்ரஜந்ய தத்ததூஜானாதிதகளுக்கும், ஜந்஢ாந்தரார்திதபுண்யதே நிதான஢ாக்கையாலே காரணத்தூக்கு உபயோகதூண்டோ? கிஸ்த 'ஸரணதவ்யாஜதபஜ஢ு' என்னு ஸொன்னதுதான் கூடுதோ? பூர்வ வ்யாஜஸாபேகரகஸகத்வ் ஸொன்னது நிரூபாதிபஸர்வரகஸகத்வ் தூலதந்நாதிஸித்ததூம் விரோத்யாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - இது இத்யாதிநா சத்தாஸ்தித்யாதிருபரகஸகத்வ் வ்யாஜஸாபேக தல்லாதையாலே நிய்வாஜநிரூபாதிபஸர்வரகஸகத்வதூம் அநிஸ்தநிவாரணாதிருபரகஸகத்வ் வ்யாஜஸாபேக தென்றதூம் தாத்பர்ய஢ாக்கையாலே விராததில்லையென்றபடி - சா஢ான்யெதி - தஹதஹதூாராதி ஸூஸ்திதாதி தகளுக்குதென்றபடி -

சா. ப்ரா - காரணஸ்ய ஸ்வரூப் ப்ரதர்ஸயந் தஸ்யானுஒகார்யரகஸணவிஸேபூபயோகப்ரகாரானப்யாஹ । இங்கு காரணமாவது இத்யாதிநா - சா஢ான்யஸூஸ்திக்கும் இதி 'அதிதவிஸேபிதான் ப்ரலயஸீதநி ஸ்ஸரத: கரணகலெதர்ஸத்யிதூத் தயதானதநா: । வரதநிஜெச்சயைவ பரவானகரோ ப்ரகூதித் தஹதபிதானதூதகரணாவலி கோரகிணீ஢ு' இத்யுத்தரீத்யா தஹதஹதூாரபஸ்ததந்஢ாத்ரபஸ்த -

சா. வி - ப்ரதாணானுஸாரேண பரது:ஃது:ஃதவ் தயா । கத் தத்ப்ரானுஒஒஸ்ய காரணதத்யத அஹ - இங்கு இதி । இங்கு, இஹ பரதபுரூபே து:ஃதாஸ்ததவாத் பரேஸ்தநாஸாதிஜநிதது:ஃததர்ஸநென ஸ்வேஸ்தநாஸஸூதிதூவாரா து:ஃதந்யதிவ்யாஸேஸ்த ந தஹகஸணததி தாவ: - ஹிதப்ரவணத்தை இதி - பரோபகூதிதநபேக்யையுபஸ்கார்ய஢ு - கூபாடா: கார்யவிஸேபபர஢ுபரா஢ாஹ - இது இதி -

சா. ஸ் - 'யஸ்யானுஒஒதிஸ்ச்சாதி । ஹரிதூ:ஃதானி தக்தேத்ய: ' இத்யாத்விரோத்யா பரது:ஃதநிராதிகிஸிஸுரூப் லகஸணதநாதூத்ய ப்ரகூதானுஒண லகஸண஢ாஹ । இங்கு இதி । சா஢ான்யஸூஸ்தி:, தஹதாதிதூரேண ஸர்வோததி -

மூ - ஸாஸ்த்ரப்ரவர்தனத்துக்கும், அதடியாகத் தத்வஹிதவிஷயமான ஜ்ஞானத்தைப் பிறப்பிக்கைக்கும், மோக்ஷஸ்ரட்வையுண்டாக்குகைக்கும், இது கொடுக்கைக்கு வ்யாஜமான சுகூதவிசேஷத்துக்கும், அதிகாரானுரூபங்களான நி஗்ரஹஸனோபாயங்களைக் கொடுக்கைக்கும், இவற்றில் கரணப்ரேரணதஸீயில் ஸஹகாரியாய் நிற்கைக்கும், உபாஸகனுக்கு அந்தராயம் வந்தால் ப்ரதீஸமா஧ானம் பண்ணுவிக்கைக்கும், அகிஷ்ணார்க்கு உபாயாந்தரஸ்தானத்திலே நின்று நிரபாயமாக ரதிக்ைக்கும், இவ்வ்யாஜங்களைக் கொண்டு ப்ரஸன்னாய் அநாதிகாலம் பண்ணின அனந்தமஹாபா஧ங்களை அநாதரித்து அனந்தஸு஧த்திலே விஸ்ரமிக்கும்படி ஸ்ஸாரநிவர்தகனாகைக்கும், அர்த்ரப்ரபன்னார்க்கு அப்போதே மோக்ஷம் கொடுக்கைக்கும், இங்கிருந்த நாள் நிரபா஧னாயிருக்க வேணுமென்று ஫லம் கோல மறந்த த்ரஸப்ரபன்னனுக்கு ப்ரார஧்ரகர்மவஸத்தாலே புகுந்த அபா஧த்துக்கு அநுதாபத்தை விளைப்பித்து அதிகாரானுரூபமான ப்ராயஸ்சித்தவிசேஷத்திலே மூட்டுகைக்கும் அங்ஙனம் மூதுப்ரகூதிகளல்லாதார்க்கு யமவிஷயகமனமும், கோலின ஫லத்துக்கு ப்ரதிவந்தகமும் வாராதபடி பண்ணி உபக்லேஸங்களாலே ஸிதிக்ைக்கும் ப்ர஧ானமான ஸாமான்யநிதானமாயிருக்கும் -

ஸா. தீ - நி஗்ரஹஸனோபாயங்களை, ஸக்திப்ரபத்திகளை என்கை. இவற்றில், ஸக்திப்ரபத்திகள்- கரணங்கள், மன: ப்ரஹீதிகள்- ஸாமான்யநிதானம், ஸர்வத்ர ஸா஧ாரண்யாத் | நிதானம், மூலகாரணம் | சுகூதவிசேஷாதிகள்-

ஸா. ஸ்வா - அதடியாக இதீ - தத்வஹிதவிஷயஜ்ஞானஹேதுஹீதசுகூதவிசேஷமும் திரகாலஸா஧்யதப: ப்ரஹீதத்ரவா ஜ்ஞானோத்பாதகம் ஸவது என்று ஸட்கூல்பியாதே ஸாஸ்த்ரரூபல஧ூபாயத்தாலே தத்வஜ்ஞானோத்பாதனஸட்கூல்ய் காரண்யகார்யமென்றபடி- மோக்ஷஸ்ரட்வையுண்டாக்குகை இதீ - அல்பவ்யாஜத்தாலே ஸ்ரட்வைய யுண்டாக்குகைக்கு என்றபடி- அதிகாரேதி - ஗ூர, ல஧ு, ல஧ுதர, ல஧ுதமரூப ஸக்திப்ரபத்திததுக்தி தந்நிஸ்தஸ்ஸத்ரயாதிர்ஹோபாயஸூதிக்ைகென்றபடி- இவற்றில், இந்த ல஧ூபாயங்களிலே- கரணேதி - மன அதிகரணப்ரேரணே என்றபடி- உபாஸகனுக்கு இதீ - ப்ரதீஸமா஧ானம், நாஸ்தியென்றும் ஸட்கூல்பிக்ைவல்லனாகையாலேயதுவும் காரண்யகார்யமென்றபடி- அகிஷ்ணேதி - ஸக்த்யாதி ஗ூர்தரோபாயஸ்தானத்திலே நின்றென்றபடி- அல்பவ்யாஜவிசேஷம் பூரஸூத்யரக்ஷணம் கூபாகார்யமென்றபடி- ப்ர஧ானமான இதீ - ஸாமான்யநிதானமென்கையாலே அடூராதிக்குத்ரத்ரதீஜாதிகள் போலே தத்ரகர்மவிசேஷம் நிதானமானாலும் -

ஸா. ப்ர - மஹாஹீதாதிஸூதிரேத்யர்த: ப்ர஧ானமான ஸாமான்யநிதானமதி-யதா அடூராதுத்பத்தீ தத்ரதீஜவிசேஷமேவாஸா஧ாரணகாரணத்வம் ஜலஸ்ய து ஸா஧ாரண காரணத்வம் தத்ரதீஜாடூரா -

ஸா. வி - பிறப்பிக்கைக்கும், உத்பாதயிதும் - உண்டாக்குகைக்கும், ஸ்தாபயிதும் - நி஗்ரஹஸனோபாயங்களை, ஸக்திப்ரபத்தி- இவற்றின், அநயோ:கரணப்ரேரணதஸீயில், அநுஸ்தானார்த்ரப்ரேரணதஸாயாம் - ப்ரதீஸமா஧ானம், நிவர்தனேன பூநரூபாஸனப்ரவர்தனம் | ஫லம் கோலமறந்த, காக்ஷிதும் விஸ்மூதவத: புகுந்த. ப்ரவிஸ்தஸ்ய - விளைப்பித்து, உத்பாத | அங்ஙனம், ததா | ப்ர஧ானமான ஸாமான்யநிதானமாயிருக்கும்.

ஸா. ஸம் - கரணகலேவராதிஸூதிர: | இவற்றில், நி஗்ரஹஸனோபாயேஸு - ப்ரதீஸமா஧ானம், அந்தராயநிவாரணமுகேன பூநரூபாஸனப்ரவர்தனம் - அப்ர஧ான஗ூணஸா஫ல்யாய ப்ர஧ானஸஹ்: - விசேஷ காரணவஸீகரணவிசேஷ -

மூ - இப்படிப்பட்ட கृபாவிशिष्टனான ईश्वரன் 'कृष्णं धर्मं सनातनं' என்கிறபடியே सिद्धोपायம்-இவனுக்கு प्रसादनங்களான भक्तिप्रपत्तिकள் साध्योपायங்கள் -

सा. दी - व्याजमात्रமாகையால் प्रधानமென்கிறது. सनातनधर्मं सिद्धोपायम् साध्योपायமான प्रपत्तियை சிலர் अधिकारिविशेषणமென்றது तल्लक्षणविरोधादतिवादமென்கிறார் -

सा. स्वा - जलपङ्कादिवत्प्रधानसामान्यनिदानमென்றபடி-இப்படி कारणं अनुग्रहத்துக்கு असाधारण कारणமாகில் ईश्वरன் उपायமென்று पूर्व சொன்னது கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்-இப்படிப்பட்ட इति - अग्न्यादिकளுக்கு दाहकत्वशक्तिरूपोष्णस्पर्शादிகள்போலே कारणமும் स्वतन्त्रोपायமன்றிக்கே अपृथक्सिद्धशक्तिरूपैயாகையாலே तद्विशिष्टனே उपायமென்றபடி. सिद्धोपायமென்று சொன்னது கூடுமோ साध्योपायமென்றொரு व्याजமுண்டாகிலன்றோ सिद्धोपायமென்னலாவது भक्तिप्रपत्तिकள் தான் साध्योपायமென்னில் அதுகள் नश्वरங்களாகையாலே कालान्तरभावि फलसाधनत्वं கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்-இவனுக்கு इति, भगवत्प्रसादद्वारा साधनங்களென்று கருத்து. साध्योपासनादिकளுக்கு शुचित्वादिकमधिकारिविशेषणமானாற்போலே प्रपन्नனுக்கு ईश्वरன் उपायமென்று बोधिक्कையில் शास्त्रतात्पर्यமாகையாலே प्रपत्तियும் अधिकारिविशेषणतया उपायமன்றென்றும் மற்றத்தை अनुवदिத்து -

सा. प्र - द्युत्पादनार्थोच्छूनत्वाद्याकारहेतुत्वाप्राधान्यं च तथा तत्तत्सुकृतानुगुण्येनैव जननात्षामेवासाधारण्येऽपि तेषामपि हेतुत्वात्प्राधान्यं सर्वरक्षाविशेषसाधारण्यात्सामान्यकारणत्वं चेत्यर्थः - एवं कारणस्यैव मोक्षहेतुत्वे भगवतो भक्तिप्रपत्योश्च कथमुपायत्वमित्यत्र भक्तिप्रपत्योः कारणोत्तम्भकत्वेन भगवतस्तद्वैशिष्ट्येन चोपायत्वमित्याह - இப்படிப்பட்ட इत्यादिना - ननु स्वाभाविकनिरवधिककृपाविशिष्टस्य भगवत उपायत्वे एकस्मिन् साध्ये उपायान्तरस्यानपेक्षितत्वाद्भरण्यासस्य कामनावदधिकारिनिष्ठत्वान्मामेकमित्येकपदेन भगवद्व्यतिरिक्तस्योपायत्वनिषेधात् कैश्चिदधिकारिविशेषणत्वस्योक्तत्वाच्च भरण्यासस्य -

सा. वि - सुकृतादेरपि कृपामूलकत्वात्सुकृतादेर्व्याजमात्रत्वात्कृपायाः प्राधान्यं जलवत्सर्व साधारणकारणत्वात्सामान्यरूपत्वं चेत्यर्थः । तत्तद्विशेषसृष्ट्याद्यसाधारणकारणबीजवत्तत्सुकृतादिविशेष एव - एवं कारणस्यैव मोक्षहेतुत्वे भक्तिप्रपत्योः कथं मोक्षहेतुत्वमित्यत्र तयोः कृपोत्तम्भकत्वेन भगवतस्तद्वैशिष्ट्येन चोपायत्वमित्याह - இப்படிப்பட்ட इति - कृपाविशिष्टनான इत्यादिना स्वाभाविकनिरवधिककृपाविशिष्टस्य भगवत उपायत्वे उपायान्तरस्यानपेक्षितत्वाद्भरण्यासस्य कामनाधिकारविशिष्टत्वात् मामेकमित्येकपदेन भगवद्व्यतिरिक्तस्योपायत्वनिषेधात्कैश्चिदधिकारिविशेषणत्वस्योक्तत्वाद्भरण्यासस्याधिकारिविशेषणत्वमेव युक्तमित्यत्राह -

सा. सं - साफल्याय सामान्यशब्दः इत्थं कृपाफल भूतानुग्रहप्रकारास्सिद्धोपायत्वोपपादकाश्शिक्षिताः - अथैतत्फलितं सिद्धोपायत्वं प्रमाणेनाह இப்படிப்பட்ட इति - इत्थं सफलतयोपपादितवशीकरणविशेषस्य पराभिमतमधिकारिविशेषणत्वं खण्डयति ।

மூ - ஓர் அதிகாரிவிசேஷத்துக்கு கர்தவ்யமாக 'மாமேக் ஶரணம் வ்ரஜ' என்று விதிக்கப்படுகிற ப்ரபுத்தியை அதிகாரிவிசேஷணமென்று சிலர் சொன்னவிடம் அதிகாரிவிசேஷணத்துக்குச் சொல்லும் லக்ஷணத்தோடு சேராமையாலே அதிவாதம் -

ஸா. டீ - ஓர் அதிகாரியாதி - லக்ஷணவிரோதத்தைக் காட்டுகிறார் - கர்தவ்யமாக இத்யாடியால் - அதிகாரிவிசேஷணம் விதேயமாகாது. விதிக்கப்பட்டது அதிகாரிவிசேஷணமாகாதென்று கருத்து - விபக்ஷே வாஹகத்தை -

ஸா. ஸ்வா - நிரஸிக்கிறார் - ஓர் அதிகாரி - விதிக்கப்படுகிற இதி - ஸாஹிப்ராயம் - அதிகாரிவிசேஷணம் பூர்வஸிஹ்மமாகையாலே விஹிதத்வம் கூடாதே என்றபடி - அதிகாரி - கர்தவ்யதயா விதேயமானக்ரியாப்ரயோஜகதயா விதிஹ்மயாஅதிகாரிவிசேஷணத்வம் தஹ்லக்ஷணமென்று கருத்து - விபக்ஷத்தில் வாஹகமருளிச் செய்கிறார் -

ஸா. ப்ர - அதிகாரிவிசேஷணத்வமேவ யுக்தமித்யத்ராஹ - ஓரு அதிகாரி இதி - கிவா அதிகாரி விசேஷணஸ்ய லக்ஷணம்? கதம் வா தஹ்ரந்யாஸே நாஸ்தீதி ஷேதுஷ்யதே அஹ்மப்ராமாண்யே 'ஸிஹ்மமேவ ஹி ஶர்வத்ர நியோஜ்யஸ்ய விசேஷணம்' இதி மீமாஸகோக்தஸ்ய அதிகாரித்வேநாஹிமதபூரூஷகூதிமநபேக்ஷ்ய ஸிஹ்மத்வரூபலக்ஷணஸ்ய யாமுநாஷார்யேரஹ்மீகாராத்ஸ்ய ஷாஅதிகாரிவிசேஷணானுஷ்டேயே ஹ்ரந்யாஸே அஹ்வாத் - நநு 'ஸிஹ்மானுஹ்மமாத்ரம் ஹி கர்துமீ யுக்தம் பரீக்ஷகை: | ந ஶர்வலோக ஸிஹ்மஸ்ய லக்ஷணேந நிவர்தனம்' இத்யுக்தப்ரகாரேந கஸ்யஷிஹ்லக்ஷணஸ்ய தத்ராஹ்வே தஸ்யாவ்யாப்தத்வாஹ்லக்ஷணத்வமேவீதுக்த்யா ஶர்வானுஹ்தலக்ஷணாத்ரம் வத்துமேவோஷிதம் - ந து ஹ்ரந்யாஸஸ்யாஅதிகாரிவிசேஷணத்வம் த்யக்துமிதி ஷேத்ர தஸ்யாஅதிகாரிவிசேஷணத்வானுபபத்ते: - தயா ஹி கிம் ப்ரபத்ते: ப்ரலகாஹ்நாத்வேந வா காம்யஹ்மானப்ரலதயா வா காம்யகர்மாஅதிகாரிவிசேஷணத்வம்? உத நிஷிஹ்மானுஷ்டானரூபப்ராயஸிஷித்தாஅதிகாரிவிசேஷணவந்நிமித்தத்வேந விசேஷணத்வம்? அஹ்மஸிவஜீவநபுத்ரஜந்மாஅிவத்வேலநிமித்தத்வேநாஅதிகாரிவிசேஷணத்வம் - நாஹ்: அஸிஹ்ம: - நநு ப்ரலகாஹ்நாத்வாஹ்வேஹி ஶ்வரீஅிவத்ஸ்வயம் ப்ரலத்வேந பஸ்வாஅிதத்ப்ரலஸாஹ்நத்வேந வா காம்யஹ்மானத்வ ஶஹ்வாஅிதாஅதிகாரிவிசேஷணத்வம் யுக்தமிதி ஷேத்ர - காம்யஹ்மானதயா அதிகாரிவிசேஷணத்வேநோக்தஸ்வரீபஸ்வாஅி ஶாஹ்நதயா ஜ்யோதிஸ்தோமஷித்ராஅிவிதாநவத்காம்யஹ்மானப்ரலஹ்நத்ப்ரபுத்திஸாஹ்நதயா கஸ்யாபி விதாநாஅர்ஷநாத் - கிஷ் க்ஷணிகஸ்ய ஹ்ரந்யாஸஸ்ய ஶ்வயம் ப்ரலத்வேந -

ஸா. வி - ஓர் அதிகாரி - அதிகாரிவிசேஷணத்துக்குச் சொல்லும் லக்ஷணத்தோடு சேராமையாலே, அதிகாரிவிசேஷணஸ்யோக்தலக்ஷணஸ்ய ஹ்ரந்யாஸே அஸஹ்வாத் - அதிவாதம், அதிவாத: - 'ஸிஹ்மமேவ ஹி ஶர்வத்ர நியோஜ்யஸ்ய விசேஷணம்' இதி மீமாஸகரீஅதிகாரிவிசேஷணலக்ஷணஸ்யோக்தத்வாஅஹ்மப்ராமாண்யே யாமுநாஷார்யேஸ்தஸ்யீவ லக்ஷணஸ்ய ஶ்வீகர்த்வாஹ்ரந்யாஸோஹ்மேஷேந கஸ்யஷித் ஶாஹ்நஸ்யாவிதாநேந க்ஷணிகதயா ஷ ப்ரலத்வேந -

ஸா. ஶம் - ஓர் அதிகாரி - அநேந ஶ்வயஹ்மஅதிகாரிவிசேஷணத்வம் நாஅதிகாரிவிசேஷணமித்யர்த்ஸூஷித: - கர்தவ்யமாக இத்யுக்த்யா 'ஸிஹ்மமேவஹி ஶர்வத்ர நியோஜ்யஸ்ய விசேஷணம்' இதி யாமுநாஷார்யோக்திவிரோத: விதிக்கப்படுகிற இத்யநேந ப்ரலகாஹ்நானிமித்தான்யத்ரதேவாஅதிகாரிவிசேஷணம் - ந விதேயமிதி தந்முஷேந விரோதஸ்ஷ ப்ரஅர்ஷித: - இஹ்ம் ஶர்வஹ்மபிப்ரேத்ய லக்ஷணத்தோடு சேராமையாலே இத்யுக்தம் -

सा. प्र - परीक्षककाम्यमानत्वानुपपत्तेः । फलसाधनत्वेन काम्यमानायाः प्रपत्तेः किं मोक्षरूपफलसाधनत्वेन काम्यमानत्वम्? उत फलान्तरसाधनत्वेन? नाद्यः, घट्टकुटीप्रभातन्यायान्मोक्षसाधनत्वस्यैव प्रसक्त्या अधिकारिविशेषणत्वासिद्धेः - न द्वितीयः - फलान्तरसाधनत्वे अनन्यप्रयोजनकाम्यमानत्वानुपपत्तेः - पुनर्नद्वितीयः - परिहर्तव्यप्रसङ्गात् - न तृतीयः - अधिकारिविशेषकृतिसाध्यतया विहितस्य तस्य जीवनादिवदधिकारघटकत्वेन पूर्वसिद्धत्वाभावात् - किञ्च 'मामेकं शरणं ब्रज । तं गच्छ शरणं हरिम् । ओमित्यात्मानं युञ्जीत - प्रपद्येन्नियतःश्रियम् । महिषीं शरणं हरिम् । आत्मानं मयि निक्षिपेत्' इत्यादिभिः किञ्चिदधिकारिकृतिसाध्यत्वेन विधानानुपपत्तेर्भरन्यासरूपाधिकारिविशेषणविशिष्टस्योपायान्तरविधानासिद्धेश्च । ननु नोपायान्तरविधानासिद्धिः । भरन्यास विशिष्टं प्रति भगवतो मोक्षसाधनत्वेन विधानादिति चेन्न । नित्यस्य ब्रह्मस्वरूपस्य अकिञ्चनाधिकारिकृतिसाध्यत्वेनविधानानुपपत्तेः । प्रसादवैशिष्ट्येन साध्यत्वमस्त्विति चेन्न । सविशेषणे हीति न्यायेन प्रसादस्यैव साध्यत्वप्रसङ्गः । तथा चेह कृ तितद्धेतुकदेहादिव्यापारयोरन्यतरत्वाभावेन फलतद्धेत्वोरन्यतरत्वप्रसक्त्या निमित्तरूपाधिकारिविशेषणत्व विशेषितत्वात् । न च जातेष्टयादाविव फलसंबन्धेऽपि निमित्तत्वमस्त्विति वाच्यम् । संवलिताधिकारित्वे मानाभावात् - प्रमादसाधनतया भरन्यासविधानाभावे अन्यस्य चाविधानादकिञ्चनविषये प्रसादस्यानादित्वप्रसक्त्या नित्यमुक्तिप्रसङ्गश्च - केवलस्वातन्त्र्यहेतुकत्वे वैषम्यावहत्वं स्यात् - हेत्वभावेऽपि साध्यत्वे चार्वाकमतप्रसङ्गः - अतः कृतिसाध्यतया विधानं नोपपद्यते - अन्थाज्ञातज्ञापनरूपविधित्वं शरणं ब्रजेत्यादीनामस्त्विति चेन्न - 'अमृतस्यैष सेतुः' इत्यादिभिः प्रपत्तिरूपाधिकारिविशेषणरहितानामपि भगवत उपायत्वस्यज्ञापनात् - 'अष्टवर्षं ब्रह्मण मुपनयीत' इत्यादिषु ब्राह्मण्यरूपाधिकारिविशेषणाभावे अष्टमवर्षे उपानेयत्वासिद्धिज्ञापनरूपप्रयोजनवद्भरन्यासरूपाधिकारिविशेषणरहितान् प्रतिभगवदनुपायत्व ज्ञापनस्य प्रयोजनस्यासिद्धेः - किं च प्रपत्तिरधिकारिविशेषणमिति किमुपायत्वाध्यवसायसंबन्धज्ञानादीनामधिकारिविशेषणत्वमुच्यते - उतानुकूल्यसङ्कल्पाद्यङ्गपञ्चकविशिष्टस्य भरन्यासस्य - नाद्यः - इष्टापत्तेः - तेषां प्रपत्तित्वाभावात् - न द्वितीयः - साङ्गभरन्यासस्य केनाप्यननुष्ठाने तस्यैवासिद्ध्या अधिकारिविशेषणत्वानुपपत्तेः - केनचिदनुष्ठितस्य सर्वेषामधिकारिविशेषणत्वे सर्वमुक्तिप्रसङ्गात् - भक्तावशक्तेन तेन तेनाप्यनुष्ठिता प्रपत्तिस्तस्य तस्याधिकारिणो विशेषणमित्युक्तौ भक्त्यशक्तेन भरन्यासस्य कर्तव्यत्वासिद्धेः - 'यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं - यद्येन काम कामेन' इत्यादिभिर्भक्त्यशक्तेः प्रपत्तिकर्तव्यत्वसिद्धिरिति चेन्न - तैरेव तस्या मोक्षार्थसिद्धेः - स्वर्गार्थज्योतिष्टोमवदधिकारि -

सा. वि - काम्यमानत्वायोगत् - तत्फलत्वाभावात्, फलकामनत्वाभावात्, काम्यमानफलत्वेन वा फलकामनात्वेन वा अधिकारिविशेषणत्वासंभवात्फलसाधनत्वेन काम्यमानत्वेऽपि मोक्षसाधनत्वस्यैव प्रसक्त्या अधिकारिविशेषणत्वासंभवाच्च 'ओमित्यात्मानं युञ्जीत - आत्मानं मयि निक्षिपेत्' इति साध्यतया विहितत्वाच्च फलसाधनत्वविरहिणो विधेयत्वासम्भवाच्च नाधिकारिविशेषणत्वमिति भावः -

மூ - இங்ஙனல்லாதபோது இஷ்வரன் உபாயமாய் நிற்க உபாசனாதிசாஸ்தார்த்ங்களும் அதிகாரி
விசேஷங்களாம் -

சா. தீ - காட்டுகிறார்- இங்ஙனல்லாதபோது இயாதியால்- இஷ்வரன் உபாயமாகவும் ஞக்தியும்
 ஆதிஷ்வரன் கர்மஞ்ஞானாடிகளும் விஷேஷங்ஙகளாக ஸரஜ்ஞிக்ஞுமென்றபடி. ஆனால் ஸ்ரப்தி
 அநுபாயமென்றதி -

சா. சுவா - இங்ஙனல்லாதபோது இதி - ஶுத்தியோகநிஷ்டனுக்கு இஷ்வரன் உபாயமென்று வுதிகக்கையில்
 ஶாஸ்வதாத்யர்யமென்று சொல்லவத்தாதையாலேயென்றபடி- ப்ரபுத்தியும் ஶாஶ்யுபாயமாகில் சில
 அபியுத்தார் ப்ரபுத்தியை அநுபாயமென்று சொல்லுகிறது விருதிரியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்-

सा. प्र - विशेषणत्वानुपपत्तेः - ननु सर्वधर्मानित्यादिष्वेवाधिकारिविशेषणतया भरन्यासकर्तव्यत्वविशिष्टं भगवदुपायत्वं विधेयमिति चेन्न- उपासनविधायकेषु ज्योतिष्ठोमादिविधायकेषु च अधिकारिविशेषणतयोपासनज्योतिष्ठोमादिकर्तव्यत्वविशिष्टभगवदुपायत्वस्य विधेयत्वप्रसङ्गेन उपासनज्योतिष्ठोमादेरप्यधिकारिविशेषणत्वप्रसङ्गात् - रामानुजसिद्धान्ते च - 'अहं हि सर्वयज्ञानां भोक्ता च प्रभुरेव च । सकलफलप्रदो हि विष्णुः - तदेवाग्निस्तद्वायुः' इत्यादिभिस्सर्वकर्मसमाराधितो भगवान्सर्वफलं ददातीत्यभ्युपगमात्तस्यैव सर्वत्रोपायत्वमित्युपासनयागादेरधिकारिविशेषणत्वप्रसङ्गेन निवार्यत्वात् 'मुमुक्षुर्ब्रह्मोपासीत - ज्योतिष्ठोमेन स्वर्गकामो यजेत' इत्यादिभिस्तत्तदर्थं तेषां विधानादुपायत्वमेवेति चेत् 'मुमुक्षुर्वै शरणमहं प्रपद्ये - तेन तेनाप्यते तत्तन्न्यासेवैव' इत्यादिभिर्मोक्षार्थमेवास्यापि विधानादुपायत्वमनिवार्यम् - इदं सर्वमभिप्रेत्य वेदान्तार्यैरुक्तम् 'फलादिभ्यो विभिन्नत्वात्प्रपत्तिर्विध्यनन्वयात् । विधेयान्तरहानेश्च नाधिकारीविशेषणम्' इति - अत्र फलादिभ्यो विभिन्नत्वादित्यादिहेतोः किं फलमेवाधिकारिविशेषणमिति मतम्? उत निमित्तमेव? अथवा विशिष्टमिति विकल्प्य त्रितयस्यापि प्रत्येकमेकव्यभिचारान्नाधिकारिविशेषणमिति वक्तव्यत्वात्प्रपत्तिरप्यधिकारिविशेषणमिति पूर्वोत्तरमीमांसानभिज्ञकर्तृकोद्धारशङ्कापि विनि यो गवाक्यार्थवादिना हि नियोगो नियोज्यविशेषणं विषयः करणमितिकर्तव्यताप्रयोक्ता च वक्तव्याः - अत्र हि नियोज्यविशेषणमनुपादेयम् तच्च निमित्तं फलमिति द्विधा- अत्र किं नियोज्यविशेषणम् - तच्च किं निमित्तं फलं वेति विवेचनीयमिति फलनिमित्तयोरेवाधिकारिविशेषणत्वबोधकभाष्यविरोधाष्टो - ज्योतिष्ठोमादावतिप्रसङ्गप्रदर्शनेन दत्तोत्तरत्वाच्च तुच्छेत्यलमप्रतिष्ठितकुतर्कपरिहसनेन - एवं तर्हि प्रामाणिकानां भरन्यासे अनुपायत्वोक्तिपूर्वकाधिकारिविशेषणत्ववादस्य मामेकमित्येकशब्दस्य च कोऽभिप्राय इति चेत् 'प्रपत्तेर्व्याजमात्रत्वमेकशब्देन बोध्यत इति साक्षादुपायभूते भगवत्युपायत्वाध्यवसायार्थं भरन्यासे उपायत्वबुद्धिस्त्युक्तव्येति तेषां तात्पर्यमिति भावः - स्वोक्तमनादृत्याधिकारिविशेषणत्वाङ्गीकारे बाधकमाह - இங்ஙனல்லாத இत्यादिना - भरन्यासो अधिकारिविशेषण -

सा. सं - किञ्चिदविच्छिन्नस्य फलदो यस्य उपायः । किञ्चाधिकारिविशेषणमिति वादे अतिप्रसङ्गमाह ।

இங்ஙன் इति -

மூ - ஆகையால் ப்ரபத்தியும் கூட உபாயமன்றென்று சிலர் அதிவாத் பண்ணுகிறதும் சிद्धோபாயத்தினுடைய ப்ராபான்யமடியாக வித்தனை. அது ப்ரபான்மானபடி ப்ரஸாதனங்களாலே ப்ரதிபந்஢கமான நி஢்ரஹ் சமித்தால் ஸ்வாபாவிகானுபவத்துக்கு ப்ரயோஜகமாகையாலே - அதெங்ஙனேயென்னில் ரந்த்துக்கு அழுக்கற்றால் -

சா. தீ - வாதத்துக்குத் தாத்பர்யமெது? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆகையால் இத்யாதி - இனி சிद्धோபாயத்தினுடைய ப்ராபான்யத்தைக் காட்டுகிறார் - அது ப்ரபான்மானபடி இத்யாடியால் - ஸ்வாபாவிக ப்ரவதனுபவத்துக்கென்றபடி - இவ்அர்த்தத்தை சதூஷாந்நமாக உபபாதிக்கிறார் - ரந்த்துக்கு இத்யாடியால் - ஶானவிகாஸாதி என்று ஆதி -

சா. ஸ்வ - ஆகையால் இதி - சிद्धோபாயத்துக்கு ப்ராபான்ய் கூடுமோ? சா஢்யோபாயாபாவே஽பி சிद्धோபாய் கார்யகரமல்லாமையாலே அது கூடாதே? என்னவருளிச் செய்கிறார். அது ப்ரபான்மானபடி இதி - ஸ்வாபாவிக தீப்ரஸரத்துக்கு சிद्धோபாய் ப்ரயோஜகமாக மாட்டுமோ? அழுக்குப் போக்கின ரந்த்துக்கு ஸ்வத எவ ப்ரபாப்ரஸர் போலே விகாஸமும் வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அதெங்ஙனேயென்னில் இத்யாதினா -

சா. ப்ர - மித்யுக்திரதிவாதமித்யுக்தம் - ததாதிவாதே கிம் நிபந்நமித்யத்ராஹ ஆகையால் இதி - தஸ்ய வா ப்ராபான்ய் கதமித்யத்ராஹ - அது ப்ரபான்மான இதி । நனு ப்ரதிபந்நகநிவர்தகத்வ் பக்திப்ரபத்த்யோரித்யுக்தம் - எவ் ச ப்ரதிபந்நகே நிவ்ரதே 'ஸேதூ ப்ரஶ்ரே ஸ்வத: ப்ரவ்ர்தஜல' ந்யாயேன ஸ்வாபாவிகாகாராவிப்ரவஸ்ய ஸ்வதஸ்ஸ் பவாதிஷ்வரஸ்யானபேக்ஷிதத்வாத்ஸ்யோபாயத்வாஸித்தே: ப்ரபானோபாயத்வ் தூர்நிரஸ்தமித்யத்ர ஸேதுபஶ்ஜானந்நர பாவிஜலப்ரவ்ரதேரபி பூதலாதிஃரூபா஢ாரா஢ீநத்வவத்ரஸ்ய மலப்ரக்ஷாலநானந்நரபாவிப்ரபாவிகாஸஸ்ய கெவல ப்ரவதஸ்கூல்பா஢ீநத்வவத்ர ஜீவானா் ஸ்வாபாவிகாகாராவிப்ரவஸ்யாபி ப்ரவதஸ்கூல்பா஢ீநத்வ் 'அமூதஸ்யேஷ ஸேது: - எஷ ஹேவானந்நயாதி । எஷ எவ ஸா஢ுகர்ம காரயதி - ய யேப்யோ லோகேப்ய உந்நிநிஷதி' இத்யாதி ஶ்ருதிபி: ப்ரபானோபாயத்வாவகமான காப்யநுபபத்திரித்யாஹ அதெங்ஙனேயென்னில் இத்யாதினா - நனு ரதானா் மல ப்ரக்ஷாலநா -

சா. வி - நந்நதிவாத: கிம் நிபந்நந இத்யத்ராஹ - ஆகையால் இதி - ப்ரபத்தியும் கூட, ப்ரவதாஸஹ ப்ரபத்திஷ் ச । உபாயமன்று, ப்ரவதானேவோபாய இத்யர்த: - அதிவாதங்கள் பண்ணுகிறதும், அதிவாதகரணமபி - நனு சிद्धோபாயஸ்ய கதம் ப்ராபான்யமித்யத்ராஹ - அது ப்ரபான்மானபடி இதி நனு ப்ரதிபந்நகநிவ்ரதூ சத்யா் ஸ்வத: ப்ரவ்ரதஸ்வாபாவிகாகாராவிப்ரவஸ்ய கதம் ப்ரவதானு ப்ரயோஜக இதி ஶக்னூதே - அதெங்ஙனே என்னில் இதி ரந்நஸ்ய மலநிவ்ரதூ சத்யா் ஸ்வாபாவிகப்ரபாவிகாஸோ பவத்வதி ப்ரவதஸ்கூல்பவஸாஶ்ராயமானத்வாத்யதா ப்ரவத: ப்ரயோஜகத்வ் ததா தத்ராபீத்யத்ராஹ - ரந்த்துக்கு இதி - அழுக்கற்றால், தோஷநிவ்ரதூ சத்யாம் - எஷ ஹேவானந்நயாதி' -

சா. ஸ் - ஆகையால், ப்ரபத்தேரபி பக்த்யாதிதூல்யானபாயாத் - ப்ரபத்தியும் கூட, இத்யுக்த்யா ப்ரமதே ப்ரபத்தேஸ்ஸர்வஃபலஸா஢நத்வஸா஢்யபக்தித்வாதிபரதாவதார்திரித்யாதி ப்ரமாணவிரோ஢ஸூசித: - அடியாக வித்தனை இத்யஸ்யாய் பாவ: - நஹி ரக்ஷணாய ரக்ஷாபேக்ஷாப்ரதீக்ஷகே ரக்ஷாபேக்ஷணம் தத்ராபான்யம் பஶ்க்துமலம் - யேன தத்ரப்ரமாதநுபாயத்வோக்திர்ஜீவெதிதாஸ்ய சோபாயத்வஸஹ் தத்ராபான்யம் கிம் விதம்? ப்ராபான்யே வா கோ ஹேதுரித்யத்ராஹ - அது இதி - தஸ்யோபாயத்வென ஃபலத்வென ச ப்ராபான்யம் உபாயபாவே -

மூ - வரும் ஸ்வாஃவிகமான ஸ்ரஃவிகாஸமும் அதுக்கு அநுரூபமான ஃகவத்ஸங்஑ல்பமாத்ரத்தாலே யானாஃர்போலே முத்நனுக்குவரும் ங்நானவிகாஸாடிகளும் அதுக்கு அநுரூபமாய்க் கொண்டு வ்யவஸ்திதமான ஃகவத்ஸங்஑ல்பமடியாகவாயிருக்கும்- இப்படி நிய்ருக்கும். இவ்அர்த்த்தை 'இக்ஷாத்த எவ தவ விஸ்வபடார்த்த சத்தா' என்று அஃபியுத்ந்ர சங்஑ஹித்தார்த்கள்- ஆகையால் ஸித்஢ுஃபாய் ஸ்ர஢ானமேயாகிலும் தத்ரஸீகரணார்த்தமான ஸா஢்யஃபாயானுத்நானத்துக்கு இன்஢்றென்னை இயாடி ஸ்ரூர்ஃார்யவாக்யவிரு஢ிதில்லை -

ஸா. ஢ி - ஸ஢்஢த்தால் ஃகவத்ஸ்ரஃபூர்நிஃபவாடி ஸங்஑ஹிக்கிறது- இப்படி நிய்ருக்குமென்஢்ற ஢ித்ரஹஸ்நத்ரவா ங்நானவிகாஸத்திலும் ஢ேதுத்வஸங்஑ை வர அத்யந்ந்ரஸா஢ன ஸங்஑ல்பதில்லாமையால் ஸங்஑ல்பமே ஸ்ரஃபூர்ஜனமென்கிறார். ஢நு நிய்ருடைய அநுஃபவ் நிய்ருமாகையால் இஸ்வர்ஸங்஑ல்பா஢ிநத்வம் அதுக்குக் கூடாது? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார்- இவ்அர்த்த்தை என்று ஸா஢்யஃபாயானுத்நானத்துக்கு 'இன்஢்றென்னைப் ஃபொருளாக்கி' இயாடி வஃருநவிரு஢ிதில்லையென்கிறார்- ஆகையால் இயாடியால் ஸித்஢ுஃபாய் ஸ்ர஢ானமேயாகிலும் தத்ரஸீகரணார்த்தமாக அநுத்ரேயமாகையால் விரு஢ிதில்லையென்று அந்வயார்த்தம் ஁க்தார்த்தவிரு஢ம்-

ஸா. ஸ்வ - அதுக்கு அநுரூபமான இதி - ரத்நஸத்தாஃகாலஸ்யந்நத் ஸ்ரஃவிகாஸவிஸயஸ்ரித்நித்நஃகால ஸங்஑ல்பத்தாலென்஢்றபடி முத்நானா் ஢ிவிஃகாஸ ஃகவத்ஸங்஑ல்பஸா஢்யமாகக் கூடுமோ? நிய்ருக்கும் ங்நானவிகாஸமனாடியாகையாலே ஃகவத்ஸங்஑ல்பமன்஢்றிக்஑ே வருகிறாப்போலே முத்ந்ருக்கும் வரலாஃகாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். இப்படி நிய்ருக்கும் இதி - நிய்ருமான ஢ிவிஃகாஸ ஃகவத்ஸங்஑ல்பஸா஢்யமென்஢்று ஸொல்லக் கூடுமோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார்- இக்ஷாத்த இதி - நிய்ருமும் நிய்ருக்ஷாஸித்஢்மாகையாலிது ஁ஸ்ரஃபந்நமென்஢்று ஃருத்து. ஁ஸஃஹ்ரிக்கிறார்- ஆகையால் இதி இப்படியாகில் யஃ மே ஑ர்஑்ர஑த்ஸ்யாஸி -

ஸா. ஸ்ர - ஢ந்ந்ரஃவாவிஃகாஸஸ்யா஢்ரஃபிஷோ஢ிநத்வவடிதி வத்நவ்யே ஃகவத்ஸங்஑ல்பா஢ிநத்வஃக்தேஸ்வமதேந நிய்ருநானா் நிய்ருநானுஃபவஸ்யாஸ்யேவமேவ ஃகவத்ஸங்஑ல்பா஢ிநத்வ் ஸ்யாத் - ததா ஃரு, அந்யா஢ிநஸ்யானாடித்வஃ஑்஑ இயத்ர நிய்ருக்ஷா஢ிநதயா ஢ானாடித்வஃ஑்஑ இயாஹ - இப்படி நிய்ருக்கும் இயாடினா - ஁க்தார்த்தே ஸம்திமாஹ - இவ்அர்த்த்தை இயாடினா - ஸ்ரஃருத்முஸ்ஹ்ரி - ஆகையால் இயாடினா- ஢ந்வஸ்தாவிஷே -

ஸா. வி - த்யாடிஃஸிஸ்வாஃவாவிஃகாஃகாராவிஃர்வஸ்ய ஃகவத்ஸங்஑ல்பாயத்நத்வமுஸ்ர஑்மயத் - ஢நு நிய்ருநானாமநுஃபவஸ்யாஸ்யேவமேவ ஸங்஑ல்பா஢ிநத்வ் ஸ்யாத்ததா ஃரு அந்யா஢ிநஸ்யானாடித்வஃ஑்஑ இயத்ரேக்ஷா஢ிநதயா ஢ானாடித்வஃ஑்஑ இயாஹ - இப்படி நிய்ருக்கும் இயாடினா -

ஸா. ஸம் - ஢ித்ரஹஸ்ந஢ஃபாயதா ஃரு ஸ்ரஃருத்ரேவேதி ஢ேத஢ுஸாயத்வாஸஹதா தஸ்யேதி ஃவா: - ஸங்஑ல்பமடியாக இயுஃக்த்யா ஸ்ரஃபூர்ஜஃகமாகையாலே இயுஃக்திவிவ்ரதா - ஢ித்ரஹவிஸயேஸு தந்நிவ்ரத்யந்நத்ர யா ஃகவத்ஸித்஢ுஃபாயதா ஸா நிய்ருந்ந்ரத்யஸி ஸா஢ாரணியாஹ - இப்படி இதி - ஁ஃபூர்யஃரஸி ங்நானவிகாஸஸ்ய ஃகவத்ஸங்஑ல்பா஢ிநத்வே அஃபியுத்நஃக்திமாஹ - இவ்அர்த்த்தை இதி । ஁த்ந் இன்஢்றென்னை இயாடி ஸூத்நிவிரு஢்஢்ரிஹர் ஢ி஑்ர஑யதி - ஆகையால் இதி । வஸீகரணவிஷோஃவா ஢ித்ரஹ ஸ்நானாஃவாடித்வார்த்த: - ஃபொருளாக்கி இயுஃக்தார்த்த: ஸாந்நித்ரஹ ஃகார்ய: । ஸ எவ ஢ித்ரஹஸ்நாஃகவஸீகரணவிஷேவத்தாங்஑்ர஑யதீதி த஢நுத்நானே஢ிஷா -

மூ - 'यो मे गर्भगतस्यापि वृत्तिं कल्पितवान् प्रभुः । शेषवृत्तिविधानेऽपि किं सुप्तस्सोऽथवा मृतः' इत्यादिकளும் ரக்ஷகான்தரं தேடாமைக்கு சொன்னவையத்தனை-அல்லாதபோது ஖ஜ-நாடிவ்யாபாரங்களும் தவிர வேணும்- 'स्वयं मृत्पिण्डभूतस्य परतन्त्रस्य देहिनः । अज्ञो जन्तुरनीशोय मात्मनस्सुखदुःखयोः । ईश्वरप्रेरितो गच्छेत्स्वर्गं वा श्वभ्रमेव वा । अप्रमेयोऽनियोज्यश्च यत्र कामगमोवशी।

சா. டி - காட்டுகைக்காக யோ மே ர்஑ரீகதஸ்யாபீத்யாடி வகனங்களுடைய தாத்பர்யத்தைக்காட்டுகிறார். யோ மே ர்஑ரீகதஸ்யேத்யாடி - ஸேஷவூத்திவிதானே - ஑ால்யாடிஜீவனவிதானத்தில் அந்த ஈஸ்வரன்னா ஸுப்தனாயிருக்கிறானோ? அன்றியே ரதனானோ என்றபடி- சாமான்யத: ஸபாயானுதான நிவர்த்தித்தால் ஢ாஷத்திலும் நிவூத்திமா஢ென்று கருத்து. இஸலாகத்தின் தாத்பர்யத்தைக் காட்டுகிறார். ரக்ஷகான்தர஢ென்று. ர஑ர்வஸ்த்யேயிலும் ரக்ஷித்த ஸர்வேஸ்வரனிருக்க தே஑யாத்ராத்ரீரக்ஷகான்தரத்தையேன் தேடுகிறார்களென்று தாத்பர்யம். இங்ஙனல்லாதபோது அநிஷ்டமு஢ருளிச் ஑ெய்கிறார். அல்லாதபோதென்று. ஑வய் ஢ூத்பிண்ட ஢ூதஸ்யேத்யாடிகளுக்கு ஜீவர்களுடைய ஢ாரதந்யத்தில் தாத்பர்யம்। அ஢்ரேயோநியோஜ்யஸ்ச என்னு஢துக்கு ஈஸ்வரன் கர்஢நுரூணமா஑ ஜீவர்களை ஢்ர஑திப்பிக்கு஢ென்னு஢தில் தாத்பர்ய஢ென்கிறார். ஑வய் ஢ூத்பிண்டேத்யாடி । அநீஸ: , அஸ஢ர்த்ன் அ஢்ரேய: , ஢்ர஢ூர்ண் அநியோஜ்ய: , அ஢்ரேய்ன் யத்ர கா஢ஸ்தத்ர -

சா. ஑ா - த்யாடி஢்ரமாணத்துக்கு ரதி எது? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார்- யோ மே இதி ய: ஢்ர஢ு: ர்஑ரீகதஸ்யாபி வூத்தி கல஑ிதவான் - ஸேஷவூத்திவிதானே஑ி ஑ால்யாடீ ஜீவஸுவிதானே஑ி ஑ ஑ுப்த: கி்? அதவான்யத்ர ரத: - ஢்ர஑ுத்ர எவ வர்தித இத்யர்த: - தந்யாபாத் இங்கும் வ்யாஜ் வேண்டாவென்று கருத்து- இப்படியாகில் ஑்வரஸாத்ரத்யா஑் ஢்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன ஑்வரஸாத்ரத்தில் ஑ா஑க஢ருளிச் ஑ெய்கிறார்- அல்லாதபோது இதி ஑வய் ஢ூத்பிண்ட஢ூதஸ்யேத்யாடி வகனங்கள் அந்யவ்யதிரேகா஑்யா் ஜீவனுக்கு வ்யாபார஢ில்லையென்றும் ஈஸ்வரனே வ்யா஢்ரிக்ுகிறானென்றும் ஑ால்லுகிறது விரோ஑ியாதோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார்- ஑வய்஢ித்யாடிநா - 'ஸ்வரக்ஷணே஑்யஸ்தகஸ்ய கோ ஢ேது: ஢்ரரக்ஷணே' என்று ஸ்த்ரார்த்஢் - அநீஸ: , அஸ஢ர்த்: இந்த வகனத்ரய் ஢ாரதந்ய஢்ரம் । அ஢்ரேய: , ஢்ர஢ூர்: - அநியோஜ்ய: அ஢்ரேய்: யத்ர கா஢: தத்ர ர஢நாரச஢ன் யஸ்ய ஑: -

சா. ஢்ர - ஑ேதனயத்நா஑ாவே஑ி ரக்ஷண஢்ரடர்ஸந்஢ூர்வக் ஑ேதனவ்யாபார஢்ரதிக்ஷே஢கவகனவிருத்ர ஑்ரந்யாஸகர்த்வ்யத்வஸ஢ர்த்ந஢ித்யத்ர ஑ேதனரதஸ்ய கஸ்யா஑ி வ்யாபாரச்யான஢ே ஑ிதத்வே ஑ா஑க் ஢்ரடர்ஸய்ந் தஸ்ய வகனஸ்ய தாத்பர்ய஢ா஢ - யோ மே ர்஑ரீகதஸ்யேத்யாடிநா - ஑்ரந்யாஸகர்த்வ்யத்வஸ஢ர்த்ந் ஜீவானா஢ுசிதத்ரத் ஑ர஑வத்஢ாரதந்ய஑ா஑க஢்ரமாணவிருத்ர஢ித்யாஸஜ்ஜ்ய ஢்ர஢்ர஢ி - ஑வய் ஢ூத்பிண்டேத்யாடிநா -

சா. வி - தேடாமைக்காக, அநந்வேஷநார்த்஢் - ஑ொன்னவையத்தனை, அ஑ிதான஢ாத்ரம் - நந்வ஢்ரயத்நநிவூத்திதாத்பர்யக஢ித்யர்த்: - தவிரவேணும், த்யக்தவ்ய ஑்யாடித்யர்த்: - ஜீவானா் ஑ர஑வத்஢ாரதந்ய஑ா஑கவகனவிருத்ர ஑்ரந்யாஸஸ்ய கர்த்வ்யத்வ஢்ரஸாடன஢ித்யாஸஜ்ஜ்ய தத்ரகனானா் தாத்பர்ய஢ா஢ ஑வய் ஢ூத்பிண்டேதி -

சா. ஑் - ஑ூக்திவிருத்ரத இதி ஑ாவ: - அந்யதா அன்றென்னை இதிவாக்ய ஑ூசிதநிர்஑ஓ஑ி ஢ேத்வநாயத்தஸ்யாடிதி ஢ூடயம் - அத்யேதஸூக்த்யநுரூண஢்ரமாணவிரோ஑் ஑ ஢்ர஢்ர஢ி - யோ மே இத்யாடிநா - அாடிஸத்ரென-

மூ - மோததே பகவாந்ஹூதௌ: பால: க்ரீடநகௌரவ இதுதாடிகளில் ஜீவனுடைய பாரதந்யமும் இஷ்வரன் இவனுடைய கர்மா஑ுணமாக நடத்தும் படியையும் சொன்னவித்தனை- இப்பாட்டுக்கும் இவ்வசனங்களுக்கு இப்படி தாத்பர்யமல்லாதபோது சர்வசாஸ்த்ரவிரோதமும் பூர்வாபரவிரோதமும் வரும்.

சா. தி - கமோகமனம் யஸ்ய ச தயோக்த: । ஹூதௌ: , கர்மா஑ுணம் ப்ரவர்திதௌ என்று கருத்து. க்ரீடநகம், க்ரீடாபரிகரம் । இதின் சாதர்ம்யத்தாலே உபாயா ஑ுடானராஹித்யம் ஸங்க்஑ுணுக்கு அபிப்ரேதம் । இவ்வசனங்களுக்கிப்படி அர்யம஑்ஜீகரியாவிடில் அநிஸ்தமருளிச் செய்கிறார்- இப்பாட்டுக்கும் இதுதாடியால் இஷ்வரனுடைய

சா. ஸ்வ - க்ரீடநகௌ: , க்ரீடாபரிகரகந்துகாதிபி: பால இவ ஹூதௌ: கர்மா஑ுணம் ப்ரவர்திதௌமோததே - கர்மா஑ுணமாக இஷ்வரப்ரவர்திதமாகிறாப்போலே உபாயயதன் வேண்டாவென்று ஸங்க்஑ுணுக்குத் தாத்பர்யம் - கர்மா஑ுணமாக உபாயத்திலும் ப்ரவர்திப்பித்தே ரக்சிக்குமென்று பரிஹாரமென்று கருத்து- விபக்சத்தில் பா஑கமருளிச் செய்கிறார்- இப்பாட்டுக்கும் இதுதாடிசாஸ்த்ரவிரோதமென்றபடி பூர்வாபரேதி 'உன்னடிக்கீழ்மர்ந்து புருந்தேன்' இதுதாடி விரோதமென்றபடி- இனி ஸ஑்ந்நிவிசேஷமடியாக வரும் கலக்கங்களுக்கு பரிஹாரம் சொல்லக்கடவராய் பூர்வோக்தோபஸ஑்ஹரவ்யாஜத்தாலே ஸிஷ்யாவதானா஑் பூர்வாபரபாவநியாமகமருளிச் செய்யா நின்றுகொண்டு வுத்தானுவாடபுரஸ்சரம் வக்யமா஑ப்ரதிஜ்஑ை பண்ணுகிறார் -

சா. ப்ர - இன்றென்னை இதுதாடி காதாயா உடா஑ூதவசனானாம் ச ஑்஑ுடிதி ப்ரதிபந்நம் நிரபேக்சரககத்வம் பரித்யஜ்ய தாத்பர்யவர்ணநமயுக்தமியத்ர தாடூசா஑்ஸ்வீகாரே பா஑கமா஑ - இப்பாட்டுக்கும் இதுதாடிநா - ஸ்ரீமந்நாராயணஸ்வாதந்யே஑ௌவ சர்வ் கரோதி ந து ஜீவகர்மா஑ுணயுநேத்யுக்தா சர்வோபாம் ததக்ஷாஸ்த்ர மூலகப்ரவுத்திர்நஸ்யாத் - ததா ச வக்துஸ்வஸ்ய ச பூ஑்஑ிபூர்வகம் கடாசிதபி ப்ரவுத்திர்ந ஸ்யாதிதி பாவு: - ஁வமீஷ்வரஸ்வாதந்ய காருண்யரூப஑ுணமூலவ்யாமோ஑நிவர்தன ப்ரகாரமுக்தவா ஸ஑்ந்நித்வெனோபயநிரூப்யதயா விலம்பித ப்ரதீதிக ஸேஷஸேபிபாவரூபஸ஑்ந்நிவிசேஷமூலவ்யாமோ஑நிவர்தனப்ரகாரமநந்நர் வக்து வுத்தகீர்தனபுரஸ்சரம் வக்யமா஑-

சா. வி - க்ரீடநகௌ: க்ரீடாஸா஑நௌ: - கந்துகாதிபி: ஁வம் ப்ரமாணானாம் தாத்பர்யபேதென வ்யவஸ்தான஑்ஜீகாரே யதாஸுததாத்பர்ய஑்ர஑ுணே ப஑ூபப்லவஸ்யாதித்யத்ரா஑ - இப்பாட்டுக்கு இதி - சர்வசாஸ்த்ரவிரோதமும் இதி ப்ரப்த்யாதிவிதாயக ஸாஸ்த்ரவிரோத: 'வௌப்யநௌரூப்யே ந ஸாபேக்சத்வாத் - ததா஑ி ஑ர்ஸயிதி இதி ஸூத்ரவிரோத: - 'திருமாலிரும் சோலை இன்றென்னை' இதுதாடிவடத: பரா஑்஑ுஸஸ்ய ஸூக்தே: பூர்வாபரவிரோத: । ஸ்வப்ரவுத்தி விரோத இதுதாடி விரோதாஸ்யுரிதி பாவு: - ஁வம் ஑ுண மூலகாஸ்஑்஑ா:

சா. ஸம் - 'யே நாதவந்தோ ஑ி' இதுதாடி ஸ஑்஑ு஑ு஑: ஆத்மகர்மாணி । ஸ்வா஑்ரகர்மாணி - க்ரீடநக ஑ுடாந்நென பரா஑ீந ப்ரவுத்த்யாதிமத்த஑ூதானாமவ஑ம்யத இதி அப்ரமேய இதி வசனமுபாத்தம் - அப்ரமேயத்வம், அபரிக்ஷேத்யத்வம் - அநியோஜ்யத்வம், ப்ரியதமேதராப்ரேயத்வம் - காம஑ம: , ஸ்வாயாஸஜநகவ்யாபாரஸூண்ய: - விஸ்வம் வசே யஸ்ய ச வசீ - பாரதந்யமும் இதி ப்ரதமதுத்தீயவசனகடாக்ஷென - இஷ்வரனுடைய இதி -

மூ- இப்படி இஷ்வரஸ்வாதந்ய் சஹஜகாருண்யங்களடியாக வரும் கலக்கங்களுக்கு परिहारं சொன்னோம். சம்பந்தவிசேஷமடியாக வரும் கலக்கத்துக்குப் परिहारं சொல்லுகிறோம். இஷ்வரன் ஷேஷியாயிருக்க நாம் 'गर्भभूतास्तपोधनाः' என்னும் கணக்கிலே स्तनन्धयप्रायராயிருக்கத் தாம் முலைப்பாலுக்கு आर्तनायமுதல் செய்யுமளவன்றிக்கே கூலிகொடுப்பாரைப் போலே நாம்.

சா. दी - स्वातन्त्र्यसहजकारुण्य मूलशङ्का परिहारத்தை निगमிக்கிறார். இப்படி इत्याद்யால். இப்படி இஷ்வரன் स्वातन्त्र्यத்தாலே व्याजमनुष्ठिத்தாலும் रक्षियான். सहजकारुण्यத்தாலே व्याजमनुष्ठியாவிடிலும் रक्षிக்கும். இவ் व्याजத்தை स्वातन्त्र्यमात्रத்தாலே पूर्वमेव ஏன் उत्पादिத்தானில்லை. व्याजத்தால் रक्षிக்கும் இஷ்வரஸ்வாதந்ய்த்துக்குக் கொத்தைவாராதோ? ஆகையால் प्रपत्ति अनुपायम् । अनुष्ठेयமன்று इत्यादि शङ्कைகள் परिहरிக்கப்பட்டனவென்று अर्थम्- இஷ்வரனுக்கு दुःखமுண்டென்னும் शङ्कையும் कारुण्यमूलं 'व्यसनेषु मनुष्याणाम्' इत्यादि இனி சம்பந்தவிசேஷமூலங்களான शङ्कைகளைப் परिहरிக்கத்துடங்குகிறார்- சம்பந்தவிசேஷமியாத்யால்-முந்த शङ्कास्वरूपத்தைக் காட்டுகிறார்- இஷ்வரன் ஷேஷியாயிருக்க इत्यादि -गर्भभूतास्तपोधनाः என்றது चक्रवर्तित्तिருமகனைக் குறித்து दण्डकारण्यवासि मुनिकளுடைய वचनम् - गर्भेति - நாங்களுன்னுடைய गर्भस्थानीयர்- அமுதல் செய்கை, फलத்தை अपेक्षிக்கை. मुमुक्षुயென்று तात्पर्यम् - शङ्कையின் तात्पर्यத்தை-

சா. स्वा - இப்படி इत्यादिना - சம்பந்த் गुणापेक्षया विलम्बितप्रतीतिकमाकையாலே बहिरङ्गமாகையால் तत्प्रयुक्तशङ्कानिराकरणमनन्तरமென்று கருத்து- शङ्कையை अनुवदिக்கிறார்- இஷ்வரன் इति- गर्भभूता इति - श्रीरामं प्रतिदण्डकारण्यवासिमुनिवचनम् -

சா. प्र - व्यामोहानुवादवाक्योक्तोदाहरणबलादशक्तिमूलत्वभ्रमं निवर्तयन्वक्ष्यमाणं प्रतिजानीते - இப்படி இஷ்வரேत्यादिना - प्रतिज्ञातमुपपादयति - இஷ்வரன் इत्यादिना - गर्भभूता इति जीवानामिष्टानिष्टप्राप्ति परिहारार्थप्रवृत्त्यनर्हत्वं द्योत्यते - एवं च स्तनन्धय -

சா. वि - परिहृत्याथसंबन्ध मूलकशङ्काः परिह्रीयन्त इत्याह - சம்பந்தவிசேஷமடியாக इति - यथा स्तन्यार्थं स्तनन्धयस्य जनन्याभृतिदानमयोग्यम् - एवमेव तापत्रयाभिहृत्या सर्वेदमन्तरेण भरन्यासाद्यनुष्ठानादिकमयोग्यमिति केषाञ्चिच्छङ्कामाह इष्वरன் ஷேஷியாயிருக்க इति - गर्भभूता इति - इदं श्रीरामं प्रति दण्डकारण्यस्थऋषिवचनम् - गर्भभूता इत्यनेन इष्टानिष्ट प्राप्ति परिहारार्थप्रवृत्त्यनर्हत्वं द्योत्यते - கணக்கிலே, न्यायेन - शेषियாயிருக்க, स्तनन्धयप्रायராயிருக்க, इति रक्षणोपयुक्तसंबन्धविशेषो दर्शितः - தாய் முலைப்பாலுக்கு, मातृस्तनक्षीरस्य - आरति முதல் செய்யுமளவன்றிக்கே, आर्तिप्रभृतिकरणमात्रं विना एतेन निर्वेदमात्रमपेक्षितमिति सूचितम् - प्रभृतिशब्देन रोदनं विवक्षितम् - आर्तनाथல் அமுதல் செய்யும் इति पाठान्तरम् - அமுதல், रोदनम् । கூலி கொடுப்பாரைப் போலே, भृतिदातृभिरिव - நாம் अस्माभिः -

சா. सं - द्वितीयवचनकटाक्षेण-एवं गुणविशेषमुखेन सिद्धोपायो विशोधितः-सम्बन्धविशेषमुखेन च-

மூ - ஆத்மசமர்ப்ணம் பண்ணுகையும், ரக்ஷிக்க வேணுமென்று அபேக்ஷிக்கையும், விஸ்வசிக்கையும் மென்னாற் போலே சொல்லுகிற இவையெல்லாம் **स्वरूपத்துக்குப் பொருந்துமோ** யென்று சிலர் **सिद्धोपायमुखத்தாலே** **साध्योपायशरीरத்தை** யழிக்கப் பார்ப்பார்கள் - இவர்களை விலக்கும்படி **परमर्षिक**ளும் **श्रीभाष्यकारादிக**ளும் **विश्वासपूर्वक** **प्रार्थनात्मनिक्षेपादिक**ளைத் தாங்களும் **अनुष्ठित्तु** இதுக்கு **शास्त्रங்களை** மூதலிப்பித்துக் கொண்டு **उपदेशपरम्परै**யும் நடத்திப் போருகையாலே **शेषित्वादिसंबन्धं** **नित्यमेवा**யாகிலும் **कर्मवान्** களான **जीवர்கள்** விஷயத்தில் **ईश्वर**னொரு **साध्मोपाय** **विशेष**த்தை முன்னிட்டு அல்லது **रक्षियान्** என்று **शास्त्र** (வச்யர்க்கு) **निष्ठர்க்குப் परिग्रहि**க்க வேணும் -

சா.தி - காட்டுகிறார் - **साध्योपाय शरीरத்தை** **इत्यादि** - **परिहारத்தை**க் காட்டுகிறார் - **परमर्षिक**ளும் **इत्यादि**யால் **विश्वासपूर्वके** **इत्यादि**யால் **सपरिकर** **न्यासोपासन**த்தைச் சொல்லுகிறது - **कर्मवान्**களான, **अनाद्यपराधिक**ளான வென்கை - **शास्त्रसिद्ध**மாகிலும் **साध्योपायं** வேண்டாவென்றி லருளிச் செய்கிறார் -

சா.ஸ்வ - **सिद्धोपायेति** - **शेषित्वसंबन्धविशिष्टसिद्धोपायमुखத்தாலே** என்றபடி **परिहरि**க்கிறார் - **इवர்களை** **इति** - சொல்லுகிறோம் **इति** **शेषः** - **कर्मवान्**களான, **अनाद्यपराधिक**ளான -

சா.பு - **शिशोर्यथा स्तन्यार्थं स्वयमेव भृतिप्रदानमयोग्यम्** । **एवमेव तापत्रयाभिहत्या निर्वेदमन्तरेण भरन्यासाद्यनुष्ठानमयोग्यमितिवदन्नित्यर्थः** - **यथा शिशुना स्तन्ये अपीते मातुरारतिर्भवेत्तथा जीव अरक्षिते भगवतो आरतिस्स्यादिति भावः** । **एतादृशं व्यामोहस्य परिहारमाह** । **इवர்களை** **इत्यादिना** । (அவள் முலைப்பால் போலே **इत्याद्याचार्य**வாக்யானாं **प्रबलत्वेन** **स्वाधीनकर्तृत्व** **भ्रमनिवर्तनेन** **चरितार्थत्वादिति भावः**) **परमर्षी** **इत्यादि** **तावदार्तिरित्यादिना** **परमर्षिभि** **रुक्तं** “**विश्वासपूर्वकं भगवन्तं नित्यकिङ्करतां प्रार्थयि**” **इत्यादिना** **भाष्यकारैः** **प्रतिपादितमित्यर्थः** । **साध्योपायविशेष**தை முன்னிட்டல்லது **रक्षियाने** என்று **इति** । “**तमेवं विद्वानमृत इह भवति** ।

சா.வி - **आत्मसमर्पणं** பண்ணுகையும், **आत्मसमर्पकरणम्** - **रक्षि**க்கவேணுமென்று **अपे**க்ஷிக்கையும், **रक्षत्वित्यपेक्षणम्** - **विश्वसि**க்கையும், **विश्वसनं** - என்னாப்போலே, **एवं** **प्रकारेण** - சொல்லுகிற, **उच्यमानाः** - என்னாப்போலே **इति** **शब्दः** **प्रदर्शनार्थः** - **सदृष्टान्तार्थः** - இவையெல்லாம், **एते सर्वे** । **स्वरूपத்துக்குப் பொருந்துமோ**, **अत्यन्तपारतन्य** **विशिष्टशेषभूत** **स्वरूपस्य** **युज्यते** **किं** - என்று, **इति** - அழிக்கப்பார்ப்பார்கள், **सिद्धोपायमवष्टभ्य** **साध्योपायं** **हतमपश्यन्नित्यर्थः** । இவர்களைத் தெளிவிக்கும்படி, **एतान्प्रतिबोधनप्रकारः** - **उच्यत** **इत्यर्थः** **द्रमिडपदमध्याहार्यम्** । **मूतल**ிப்பித்துக் கொண்டு, **साक्षीकृत्य** । நடத்திப் போருகையாலே, **प्रवर्तमानतया** । **ऋषीणां**, **भाष्यकारादीनां च प्रपत्यनुष्ठानस्य शास्त्रदृष्ट मार्गेणाद्य** **यावत्तदुपदेशपरम्परायाश्च सत्वादित्यर्थः** । முன்னிட்டல்லது, **पुरस्कारं विना** - **रक्षियाने**ன்ற, **न रक्षतीति** । -

சா.ச - **स विशोध्यत इति सिद्धोपायमुखத்தாலே** **इत्युक्तम्** - **विल**க்கும்படி **इत्यनेन** **एवं** **प्रत्यवस्थाषु** **निकर्षविशेष** **सूचितः** - **शास्त्रवस्य**ர்க்கு **इति** - **न तु युक्तिमात्रशरणानामित्यर्थः** - **अस्तु** **तेषां** **तथा** -

மூ - ஸாஸ்த்ரத்தைக்கைவிட்டால் இஸ் சம்பந்தம் சொல்லுகைக்கு இஷ்வரனையும் கிடையாது -

சா.தீ - ஸாஸ்த்ரத்தைக் கைவிட்டால் இत्याதி - இஸ் சம்பந்தம், ஜீவீஷ்வரருடைய ஸேஷஸேபிபாவசம்பந்தம் - இஷ்வரன் வ்யாஜஸாபேக்தவாதிருபேஜைவ ஸாஸ்த்ரகம்யத்வாஹ்மிஸ்த்ராஹகவாஹக மென்று கருத்து - நனு இப்படி இவன் செய்யும் சாஹ்யோபாயமபேக்திமமாகில் இஷ்வரன் ஸேபியாகையாலே ரக்சிக்க ஸாஸ்த்ரன் ஸேஷமாகையாலே ஸேதனம் தங்களை ரக்சித்துக்கொள்ள ஸாஸ்த்ரர்லரென்று ஸ்ரதீதந்ரஸிஹ்நாதி காராந்ரத்தில் ஸ்வோக்திவிரோஹ் வரும்? என்னவருளிச் செய்கிறார். -

சா.ஸவா - லோகந்யாயத்தாலே சம்பந்தமாத்திரே இஷ்வரன் ரக்சகனாகையாலே ஸாஸ்த்ரம் வேண்டாலே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஸாஸ்த்ரத்தை இதி - இஸ் சம்பந்தம், இஷ்வரன் ஸேபி-ஜீவன் ஸேஷமென்கிற சம்பந்தம் - இஷ்வரனையும் இதி - சொல்லுகைக் கென்று அநுஷஜ்ஜித்து, சம்பந்தஸ்த்ரதீயோஜிபூதீஷ்வரனையும் சொல்லுகைக் கிடையாது - ஸ்ரமாணமே கிடையாதென்றபடி - இப்படியாகில் ஸ்ரதானஸ்த்ரதீதந்ராதிகாராந்ரத்தில் இஷ்வரன் ஸேபியாகையாலே ரக்சிக்க ஸாஸ்த்ரனென்றும் ஜீவனஸாஸ்த்ரனென்றும் சொன்னது விரோஹியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

சா.ஸ்ர - நான்ய: ஸந்யா: | பக்த்யா ஸ்ரமயா வாஸி ஸ்ரஸ்த்யா வா மஹமதே | ஸ்ராய்யோஹ் நான்யதா ஸ்ராய்யோ மம கைஹ்யூலிஸ்யுபி: “இத்யாதி ஸ்ரமாணாதிதி பாவ: - நனு ஸத்வன வ்யவஹ்யமாணகூஹ்ஸேத்ராதேஸ்ஸவாமிநா கைவலசம்பந்தாஹேவ ரக்சணதர்ஸநாஹ்ஸாஸ்த்ரமநாஹ்ய பகவதோஹி ததீயை ரக்சகத்வம் ஸ்வோகார்யமீத்யத்ர வாஹகமாஹ - ஸாஸ்த்ரத்தை இत्याதிநா - நந்வேவ் தர்ஹி” ஸேதனருடைய ரக்சணத்தில் இஷ்வரன் ஸாஸ்த்ரனுமாய் ஸக்தனுமாய் தததீயை ஸ்ரவூத்திஸ்யயொழிய ஸேதனம் அஸாஸ்த்ரருமாய் அஸக்தருமாயிருக்கைக்கு நிபந்தனமீஷ்வரனுடைய நிரூபாஹிகஸேபித்வமும், நிரூபாஹிகநீயந்ரூத்வமும், இவர்களுடைய நிரூபாஹிகஸேபித்வமும், நிரூபாஹிகநீயாம்யத்வமும் இதி” ஸ்ரதானஸ்த்ரதீதந்ராதிகாரோக்தவிரோஹ:, தததாஹார்யாணா சம்பந்த ஜ்நானமாத்த்ரஹேது-

சா.வி - கைவிட்டால், ஹஸ்தன ஸ்ரதீத்யாஜே - ஸாஸ்த்ரானவலம்பனே ஸதீத்யர்த: - இஸ் சம்பந்தம் சொல்லுகைக்கு, எதஹ்ஸேஷஸேபிபாவசம்பந்தம் வக்தும - இஷ்வரனும கிடையாது, இஷ்வரோஹி ந ஸிஹ்யேத் - ஸாஸ்த்ரஜைவ ஹீஷ்வரஸிஹ்ய: - இஷ்வரஸிஹ்யீ சம்பந்தோபி ந ஸிஹ்யேதிதி பாவ: - நந்வேவ் ஸதி - “ஸேதனருடைய ரக்சணத்தில் இஷ்வரன் ஸ்ராஸ்த்ரனுமாய் ஸக்தனுமாய் தததீயை ஸ்ரவூத்திஸ்யயொழிய ஸேதனம் அஸாஸ்த்ரருமாய் அஸக்தருமாயிருக்கைக்கு நிபந்தனம் இஷ்வரனுடைய நிரூபாஹிகஸேபித்வமும், நிரூபாஹிகநீயந்ரூத்வமும், இவர்களுடைய நிரூபாஹிகஸேபித்வமும், நிரூபாஹிக நீயாம்யத்வமும் இதி ஸ்ரதானஸ்த்ரதீதந்ராதிகாரோக்தவிரோஹ:, தததாஹார்யாணா சம்பந்தஜ்நானமாத்த்ரஹேது -

சா.ஸ - அத்யந்ரதபக்தியுக்தானா நைவ ஸாஸ்த்ரம் ந ஹ க்ரம “இதி வஹநவிஸ்யாணா கிம் ஸாஸ்த்ரஜைவத்ராதா உக்தஸ்சம்பந்தவிஸேஷ இஷ்வரஸ்ச ந ஸிஹ்யேதித்யர்த: - அதஸ்தஸிஹ்யே ஸாஸ்த்ரே அாதர்தவ்யே ஸாஹ்யோபாயவிஸேஷோஹி நிரஹ்ஸமநாய ஸாஸ்த்ரோக்தவித்யா அாதர்தவ்ய இதி பாவ: - நந்வேவ் தர்ஹி ஸ்ரதானஸ்த்ரதீதந்ராதிகாரே பவஹ்ரீரேவோக்தவித நிஷ்கர்ப்பவிரோஹ: ஸ்யாதித்யத்ராதா -

மூ - ஆனபின்பு சம்பந்தமடியாக ईश्वரன் ரகிக்க ப்ராசனென்றும் ஷேபஹூனான இவன் தன்னை ரகித்துக்கொள்ள ப்ராசனென்றென்றும் முன்பு சொன்னதுவும் ரக்யரககபாவத்துக்கு லோகதூஷ ப்ரகிரியையாலே ஔசியம் சொன்னபடியத்தனை - இவ்வளவே ரகைக்கு நிரபேககாரண மென்றபடியன்று - அப்படிக்கொள்ளில் சர்வரும் நியமுக்தராக ப்ராசஜ்ஜிக்கும் - ஸ்வாதந்யத்தாலே நியம் சொல்லில் முன் சொன்னபடியே வுஷமய நைர்ஹ்யங்கள் ப்ராசஜ்ஜிக்கும். யுக்திமாத்தால் இவ் அர்த்தங்கள் சொல்லுவார்க்கு சம்பந்தஜ்ஞானமே அபேகிதம் ரகாபேகாடிகள் வேண்டாவென்று -

சா.டீ - ஆனபின்பு இத்யாடியால் - ஷாஸ்த்ராசிட்ஹமாகையாலே ப்ராஹ்மஸஹ்ஸ்யநியதமான வ்யாஜமபேகிக்கிறதொழிய லோகந்யாத்தாலே ஷேபமான ஈதனன் சம்பந்தஜ்ஞானவ்யாபார ஷூன்யனாயிருந்தானாகிலும் ஷேபி இவனை ரகிக்க வேண்டியிருக்குமென்று ரக்யரககபாவத்தை ஔசியத்தாலே தூஷிகரிக்கையில் தாத்பர்யமென்றபடி - சம்பந்தமாத்திரமே ரகணத்தில் நிரபேககாரண மென்னில் வரும் அநிஷத்தையருளிச் செய்கிறார் - அப்படிக்கொள்ளிலென்று ஸ்வாதந்யத்தாலே சிலரை ரகிக்கும், சிலரை ரகியானென்னில் அருளிச்செய்கிறார் - ஸ்வாதந்யத்தாலே இத்யாடி - இனி ரகணத்தில் சம்பந்தஜ்ஞானமேயமையும், ரகாபேகாடிகள் வேண்டாமென்றுமது கெவலயுக்த்யா சாடிக்கப்படுகிறதோ? ஷாஸ்த்ரத்தால் சாடிக்கப்படுகிறதோ? என்று விகல்பித்து முந்தின பகத்தில் சம்பந்தஜ்ஞானாபேகை தானும் வேண்டாவென்கிறார். யுக்திமாத்தாலென்று இதுக்கு ப்ராஹ்மராக த்விதீயபகத்தை அநுவதித்து பரி -

சா.ஸ்வ - ஆனபின்பு இதி - விபகத்தில் பாஹகமருளிச்செய்கிறார் - அப்படிக்கொள்ளில் இதி - கிங் சம்பந்த ஜ்ஞான மாத்திரமே கிதம் - ரகாபேகாடிக் மாஸ்து என்கிற வாட் யுக்திமாத்தாலேயோ? ஷாஸ்த்ரபலத்தாலேயோ என்று விகல்பித்து அஹ்பகத்தில் உத்தரமருளிச்செய்கிறார் - யுக்திதி - த்விதீயத்தை ஷஜ்ஜித்து ப்ராஹ்மரக்கிறார் -

சா.ப்ரா - தेषா தாத்பர்யமாஹ - ஆனபின்பு இத்யாடினா - ஸ்வோக்ததாத்பர்யானஜ்ஜிகாரே பாஹகமாஹ - அப்படிக்கொள்ளில் இத்யாடினா - எவ் சம்பந்தமாத்திரச்ய ரகணஹேதுத்வமபாஸ்வசம்பந்தஜ்ஞானமாத்திரச்ய ரகணஹேதுத்வ் கிங் வ்யாப்யாஜ்ஜிக்ரியதே - உத ஷாஸ்த்ராத்தேதி விகல்ப்ய வ்யாபேவ்யதிரேகவ்யபிஈாரமாஹ - யுக்திமாத்தாலே இத்யாடினா - ஷாஸ்த்ராதி கெவலசம்பந்தஜ்ஞானச்ய ரகாஹேதுத்வ் ந சித்தியதீத்யாஹ ।

சா.வி - கத்வோக்தி விரோஹசு ச்யாதித்யத்ர ததுக்தேஸ்தாத்பர்யமாஹ - ஆனபின்பு இதி - எவ் சத்யபாயானுஷானாடேரவச்ய் பாஹே சதி - இவ்வளவே, ஏதாவந்மாத்திரமே - சம்பந்தஜ்ஞானமாத்திரமே - அன்று, ந பவதி । எவமநஜ்ஜிகாரே பாஹகமாஹ - இப்படி இதி । இப்படிக்கொள்ளில், எவ் ஸ்வோக்தே சதி - நியமுக்தராக, அநாடிகால எவ முக்தாஸ்யுரிதி பாஹ: - ஸ்வாதந்யத்தாலே நியம் சொல்லில், ஸ்வதந்ரத்வாஸ்வாபிமதகாலே மோஈயதீதி ஸ்வாதந்யஸ்யேவ நியாமகத்வோக்தௌ - நநு சம்பந்தமாத்திரம் ந மோகஹேது:, யேநாதிப்ராசஜ்ஜஸ்யாத் - கிங் சம்பந்தஜ்ஞானமத்யாஸஜ்ஜய சம்பந்த ஜ்ஞானச்ய மோகஹேதுத்வ் கிங் வ்யாப்யோஈயதே - உத ஷாஸ்த்ராத்தேதி விகல்ப்ய வ்யதிரேகவ்யபிஈாராந்வ்யாபிரத்யாஹ - யுக்திமாத்தத்தில் இதி - இவ் அர்த்தங்கள் சொல்லுவார்க்கு, வ்யாபிமாத்தாடிமானர்தாந் ப்ராஹ்மதாம் । ரகாபேகா விஸ்வாஸாஹபாவை: ப்ராஹ்மவநம் -

சா.ஸ - ஆனபின்பு இதி - நந்விதிப்ராசஜ்ஜாதிப்ராஹ்ராஹ சம்பந்தஜ்ஞானமேவ ரகாஹேது: - நான்யத்யபிஈாராதித்யத்ராஹ - யுக்திமாத்தேதி - ஈதனத்வமநுஷ்யதாதிவிஸேஷணேஓபி வ்யபிஈாராதவஸ்தாத்யாபி- ப்ராபேணாஈதித்யாதி-

सा.सं - बहूदाहरणप्रदर्शनम् । ननु युक्तिमात्रेण नैव मुक्तिः । किन्तु “स्वोज्जीवनेच्छा यदि ते” त्यादि शास्त्रबलादितिप्रसक्ते तत्परिहरति । அப்படி इति । ज्ञानविशेषमिति । संबन्धज्ञानमात्रस्य अविधेयत्वादिति वक्ष्यमाणत्वादिति भावः । विशेषणान्तरप्रतिक्षेपेऽपि दोषान्दर्शयति । தண்ண இत्यादिना । -

மூ - கொடுக்க ஸ்ரஸஜ்ஜிக்கையால் - தான் விலக்குகைக்கு யோக்யதையுள்ள அவஸ்தையிலே விலக்காதொழியவே அபேக்ஷிதமென்னவுமொண்ணாது - விலக்குகைக்கு யோக்யதையில்லாத அசித்தையும் விலக்குகிற ப்ஷாதிக்களையும் புத்ராதிக்களையும் ரக்ஷிக்கக்காண்கையால் - ஆனபின்பு 'யே நாதவந்தோ ஹி பவந்தி லோகே தீநாத்மகர்மாணி சமாரஹந்தே । தீஷா ஹி கார்யேஷு பவந்தி நாதா: ஸ்வையாதயோ ராம யதா யயாதே:' என்கிற ஸ்லோகத்திலும் நாதஸஹ்தத்தில் வ்யுத்பத்தியாலும் நிஹர்தைக்கு உபயுக்தமானஸஹ்நவ்ஸேஷத்தைச்

(ஸா.தீ) தான் விலக்குகைக்கு இத்யாதி । நிவாரணயோக்யதாவிஸேஷ்மநிவாரணம் ஹேதுவென்றபடி. சுஸுத்தியாதிதில் விஸேஷாஸாஹாவிஸேஷாஹாவு என்று கருத்து. விஸேஷாஸாஹாத்திலும் ரக்ஷணத்தைக் காட்டுகிறார். விலக்குகைக்கு யோக்யதே இத்யாதிதால் - விஸேஷாஸாஹாத்தில் ரக்ஷணத்தைக் காட்டுகிறார் - விலக்குகிற இத்யாதிதால் - நனு யே நாதவந்தோஹி என்கிற ஸ்லோகத்தில் எங்கள் பக்ஷ் காணலாமென்னவருளிச் செய்கிறார் - யே நாதவந்தித்யாதி அத்மகர்மாணி, அத்மாவினாடைய ரக்ஷணார்த் கர்மங்களை கார்யேஷு, ரக்ஷணகார்யங்களில் - பவந்தி, சமர்த்ராய் வர்திப்பர்கள் - நாத்மகர்மாணியென்று பதச்சேத: - ஹே பலராமஸ்வையாதயோ நாதா: - யயாதே: - யயாதி என்கிற ராஜாவினாடைய கார்யே, ரக்ஷணரூபகார்யத்தில் எப்படியானார்களைன்கை நாதஸஹ்தவ்யுத்பத்தியா யாசனரூபஸார்த்யையும் துப்பால் அத்மநிஸேஷமுமிங்கும் வ்யஜ்ஜிதமாயிற்றென்கிறார் - நாதஸஹ்தத்தில் இத்யாதிதால் - நாத்மகர்மாணி, உபாயானந்தரஹாவிநைஹ்ய் சோல்லுகிறது - அதுக்கு உபயுக்தமானத்தை நாதவந்த: என்று சோல்லுகையால் -

(ஸா.ஸ்வா) யே நாதவந்த: என்கிற ஸ்லோகத்தில் ஜீவவ்யாபாரம் வேண்டாவென்று அஸ்மந்மதம் தோற்றவில்லையோ! என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆனபின்பு இதி - யே இதி - யே நாதவந்தஸ்தே அத்மார்த்மகர்மாணி ந சமாரஹந்தே - ராம, ஹே பலராம । யயாதே: ராஜ: நாதஸ்வையாதய இவ தீஷா கார்யேஷு நாதா ஹி பவந்தி என்று அந்வயம் நாதஸஹ்தத்தில் இதி - யாசனாவாசியான நாததாதுவினாலே யாசனையும்,

(ஸா.ஸ்ர) நந்வேவ் பரந்யாஸஸ்யோஸவஸ்யகத்வஸமர்த்நம் நோபபத்யதே - தஸ்யாபி ஸ்ரமாணதமபாரதவசனே நிஸேதாது - வ்யதிரேகவ்யபிசாராதித்யாஸஹ்ய ஸ்ரஹரதி - ஆனபின்பு இத்யாதிநா - 'நாத யாசனாயாம்' இதி தாதுவகர்த்ரிக காரகே ஸஜ்ஜாயாமிதி கர்மணி த்ஜி நாத்யத இதி நாத இத்யேவ் நாதஸஹ்த -

(ஸா.வி) விலக்காதொழியவே, நிவாரணாஹாவு எவ - நனு புருஷவ்யாபாராஜ்ஜிகாரே 'யே நாதவந்தோ ஹி பவந்தி லோகே தீநாத்மகர்மாணி சமாரஹந்தே' இதி பாரதவசனவிருத இத்யாஸஹ்ய தத்ராபி நாத் யாசனாயாமித்யஸ்தாதுநாத்யத இதி நாத இதி அகர்த்ரிக காரகே ஸஜ்ஜாயாமிதி கர்மணி த்ஜி நிஸ்பந்ந நாதஸஹ்தேந ஸோஸ்துவரணம் ஸஹ்நவாசி மதுஸ்ரத்யயஸ்ய ஸ்ரகூதூசித்யேந நிஹர்த்வோபயுக்தபரஸ்விகர்த்வ ஸஹ்நவ்ஸேஷஸ்யவஸானே சதி அத்மநிஸேஷரூபவ்யாபாரோஸி ஸ்ரதீயத இதி ந விருத இத்யாஹ - ஆனபின்பு யே நாதவந்த இதி । நாத்மகர்மாணி சமாரஹந்தே இத்யஸ்ய ஸமஸ்ரணானந்தரம் -

(ஸா.ஸம்) தர்ஹி யே நாதவந்த இதி கதமுபபந்ந் ஸ்யாதித்யத்ராஹ - ஆனபின்பு இதி । வஸீகரணவிஸேஷேந விநா கதமஸ்யதிஸ்ரஸஜ்ஜாயா ஸ்ரஹரணே ஸித்தே சதீத்யர்த்: । வ்யுத்பத்திமூலமிதி । நாத்யாசனாயாமிதி -

மூ - சொல்லுகிற மதுப் ப்ரத்யயத்தாலும் யாசனமும் ஆத்மநிஷேபமும் வ்யஜ்ஜிதமாயிற்று - அல்லாதபோது அதிப்ரஸஜ்ஜாதிதோஷங்கள் வரும் நாதவந்த: என்கிறவிடத்திலித்தனை விவக்ஷை கொள்ளாதபோது லோகநீதியிலுள்ளதெல்லாம் மோக்ஷசாஸ்த்ரத்தில் ஁ஹிக்கை வசனவிரூ஢ம் -

(சா.தீ) சம்பந்தவிசேஷமாவது ஃரஸ்வீகர்த்ருத்வரூபம் - சேஷத்வமாத்ரமாகிறபோது அதிப்ரஸஜ்ஜ மாகையாலும் நைர்ஃயநிபபாடகமாகையாலும், எவமநஜ்ஜீகாரத்தில் அதிப்ரஸஜ்ஜாதிதோஷம் வருமென்று கருத்து - நாதவந்த இத்யஸ்ய லோக இத்யுக்த்யா லோகவிஷயத்வாத் அத்தை மோக்ஷசாஸ்த்ரத்திலும் ஁ஹிக்கை வசனவிரூ஢மென்கிறார் - நாதவந்த இத்யாதி இது பரிஹாராந்தர்மஸ்வரக்ஷணத்தில் தனக்கு அந்ய -

(சா.ஸ்வ) மதுப் பினாலே ஃரஸ்வீகாரகர்த்ருத்வச்சம்பந்தாபிதானமுகத்தாலே நிஷேபமும் சி஢்டமென்றபடி விபக்ஷத்தில் பா஢கமருளிச் செய்கிறார். அல்லாதபோது இதீ சர்வமுக்த்யாதிப்ரஸஜ்ஜமென்றபடி - இந்த ஃலோகம் லோகவிஷயமாகையாலே நாதவந்த: என்கிறவிடத்தில் இவ்விவக்ஷைபண்ணக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - நாதவந்த: என்கிற இதீ அப்போது லூகிகவிஷயவசனார்த்தத்தை மோக்ஷசாஸ்த்ரத்தில் ஁ஹிக்கை கூடாதென்று கருத்து - ஆகில் ஃவரக்ஷணார்த்தவ்யாபாரத்தில் -

(சா.ப்ர) வ்யுத்பத்த்யா கோமூத்ருத்வரணம் ததஸ்யாஸ்த்யஸ்மிந்நிதி மதுபிதி விஹிதமதுபஸ்சம்பந்தசாமான்யவிஷயத்வேஃபி ப்ரகரணானுஃகுண்யா஢ௌசித்த்யாசு சேஷசேஷிஃபாவபரத்வாத்நேன ப்ரத்யயேன ஃவஸ்ய ஃவரக்ஷணஃரஸ்ய ச ஃபக்ஷவசுசேஷத்வானுஸந்தானரூப ஆத்மநிஷேபசு வ்யஜ்ஜிதௌ ஃபவத: - அந்யதா பூர்வக்தாதிப்ரஸஜ்ஜதா஢வஸ்தாதித்ய்ர்த: நநு நாதச஢்டஸ்ய ஃவாமினி ப்ரஸி஢்டிப்ராசூர்யந்மதுபசு ஢ண்஢ீத்யா஢ௌ ஢ண்஢்சம்பந்தமாத்ரபரத்வ - த்வாமிசம்பந்தமாத்ரபரத்வாசு நோக்தார்த்தபரத்வமீத்யாச஢்டூகததாபி ஃபக்ஷவதௌ ஃபக்திப்ரபத்த்யந்யதரப்ரீதஸ்யைவ மோக்ஷப்ர஢்டவமீதி வசனசஹஸாவகதவாத்ரு஢்டந்யாயானாம் காலாத்யயாபதிஸ்த்வமாஃ - நாதவந்த இத்யாதிநா அபாதததஸ்வாஃபிமதார்த்தானுஃகுணதயா -

(சா.வி) நைர்ஃயீ தாத்பர்யமீதி ஃ஢்டயம் । யே நாதவந்த இத்யத்ர எவ் விவக்ஷயா அநஜ்ஜீகாரேஃபி ப்ரகூதேன தந்யாயாபத்தி: த஢்டவசனஸ்ய லோக இத்யுக்த்யா லோகவிஷயத்வாத் - இஃ மோக்ஷோபாயவித்யாக ஃசாஸ்த்ரவிரோதாதித்யாஃ - நாதவந்த: என்கிற இதீ - ஁ஹிக்கை, ஁ஹநம் । வசனவிரூ஢ம் । ஃபக்த்யா பரமயாவாபி ப்ரபத்த்யாவா மஃ஢ாமுநே । ப்ராப்யோஃ஢் நான்யதா ப்ராப்ய, இத்யாதி வசனசாதவிரூ஢மீதிஃபாவ: -

(சா.சம்) தாதூபலாத்யாசனக்ரீயாகர்மீணி வ்யுத்பத்தௌ நாதச஢்ட: - நாதவானிதி மதுபா஢நிர்ஃரதௌபயுக்தஸ்சம்பந்த - விசேஷௌ ந்யஸ்தஃரத்வாஃஃய: பர்யவஸ்யதி - எவ் ச ப்ரகூதிப்ரத்யயாஃப்யா யாசனாத்மநிஷேபாவா க்ஷிபாவிதி ஃபாவ: - நநு நாதவானிதி ஃச஢்ட: பரதந்ரு: பராதீன: பரவாந்நாதவானபி இதீ நி஢்டணுபலாத்பரதந்ருபுரூபே ரூ஢: - தாமநா஢ூத்ய கிமநயா யௌகிகார்த்தானுஃபந்தி க௢஢்டிஸ்கல்பநயேத்யாஃ - அல்லாதபோது இதீ - அதிப்ரஸஜ்ஜ:, சர்வமுக்திப்ரஸஜ்ஜ: ஆதிபதேன சா஢்ட்யோபாய ஃசாஸ்த்ரநைர்ஃர்த்தக்யம் விவக்ஷிதம் - இதோஃபி பர் ரூ஢ீத்யாஃயோ யௌகிகார்த்தாதிர்ஸுசேதி ஃபாவ: - பிதூபுத்ராதிலோகநீத்யா ஃபக்ஷவதஸ்ஸவத எவ மோக்ஷப்ர஢்டதாம் ஃபூம் இதீ சேதத்ராஃ - வசனவிரூ஢மீதி ।

மூ - சர்வரக்ஷகனான ஈஸ்வரனுண்டாயிருக்க ஸ்வரக்ஷணார்த்தவ்யாபாரத்தில் நமக்கு அந்வய மில்லையென்கிற ஈசர் பாசுரத்துக்குத் தாத்பர்ய சொல்லுகிறோம்- யதர்த்து கृतோ ந்யாஸஸ்ததர்த்த ந புன: க்ரியா । பூர்வமப்யபராधीनप्रवृत्तावस्य नान्वय: । -

(சா.தீ) மில்லையென்கிற பெரியோர் வசனங்களுக்கு ரதியெது? என்ன வருளிச் செய் கிறார்- ரக்ஷகனான இயாடியால் வசனங்களுக்கு தாத்பர்ய காரிகையால் காட்டுகிறார். யதர்த்தந்தித - யாதொரு லதத்துக்காக பூர்வ ந்யாஸம் அநுஸ்தித்தது அந்த லதத்துக்காக மீளவும் லரந்யாஸரூபக்ரியை பண்ணலாகாதென்கையிலே தாத்பர்யம்- இன்னுமொரு தாத்பர்யமருளிச் செய்கிறார் பூர்வமபி என்று. பூர்வ பண்ணின ப்ரபத்தியிலுமிவனுக்கு ஸ்வாதந்யேன ப்ரவृத்தியில்லையென்று- இக்காரிகையின் அர்த்தத்தைக் காட்டுகிறார்-

(சா.ஸ்வ) நமக்கு அந்வயமில்லையென்கிற ஈசர் பாசுரத்துக்கு ரதியெது? என்ன வருளிச் செய்கிறார்- சர்வரக்ஷகேதி - யதர்த்த, யந்மோக்ஷார்த்த - லரந்யாஸ: கृत: ததர்த்த புநர்நக்ரியேதி - ப்ரபந்னுக்கு உத்தராவஸ்தாபரமாஸவாக்யமென்று கருத்து. பூர்வதஸையில் ஸ்வரஸமானவிந்த பாசுரத்துக்கிப்படி தாத்பர்ய கூடுமோ? என்ன பூர்வதஸையிலும் அவிரூ஢யோஜனையருளிச் செய்கிறார்- பூர்வமபிதி - ஸ்வாधीनस्वार्थप्रवृत्तिनिषेधपरं பாசுரமென்றபடி ததர்த்த ந புன: க்ரியா என்று சொன்னது கூடுமோ? அயதாஸாஸ்த்ரம் மோக்ஷார்த்த லரசமஸ்ப்ரணமநுஸ்திதமானாலும் புநரநுஸ்தானம் கண்டதில்லையோ? பூர்வதஸாபரயோஜனையிலும் பராधीनप्रवृत्तियेன்றால் ஈஸ்வரன் முன்பேதானே இந்த வ்யாபாரத்தைப் பண்ணிவிக்கலாகாதோ? என்ன காரிகையை வ்யாக்யானம் பண்ணுகிறார் -

(சா.ப்ர) ப்ரதீயமானஸ்ய சம்ப்ரதாயப்ரவர்தகவாக்யஸ்ய தாத்பர்யதோ விரோதாலாவமாஹ சர்வரக்ஷகனான இயாதினா- சம்ப்ரதாயப்ரவர்தகானாं ததோக்தே: கிம் ப்ரயோஜநமத்யத்ர லரந்யாஸானந்தரமுபாயாந்தரந்வயாலாவ: ப்ராத்தமிகலரந்யாஸே ஸ்வாधीनकर्तृत्व भ्रमनिवृत्तिश्च फलमित्यभिप्रेत्याह- யதர்த்தந்தித்யாதினா । லரந்யாஸே ஸ்வாधीनकर्तृत्वभ्रमो निवर्तयितव्य इत्येतदप्युपलक्षणमिति प्रदर्श्य

(சா.வி) சர்வரக்ஷகனான ஈஸ்வரனுண்டாயிருக்க இயாஸவாக்யவிரோதஸ்யாதிதி அஸஹ்ய ததாத்பர்யஜ்ஞானேந விரோத இதி ததாத்பர்ய வதாம் இயாஹ - சர்வரக்ஷகனான இதி - ததாத்பர்ய காரிகயா ஸஹ்லந் விவ்ருணோதி - யதர்த்தமத்யாதினா-

(சா.ஸ) 'சர்வஜ்ஞஓபி ஹ' லக்த்யா பரமயா வாபித்யாதி விரூ஢மத்யர்த்த: - தஸ்யாஸவாக்யவிரோதப்ராஸே த் பரிஹரதி । யதர்த்தந்தித - யத்லமதுதிஸ்ய லகவதி லரந்யாஸ: கृत: தத்லமதுதிஸ்ய நகிஸ்திதபி புந: கர்த்வயமஸ்திதி பூர்வதீஓபிபுயுக்தவசனஸ்ய தாத்பர்யம் - யதி 'சர்வரக்ஷணவ்யாபாரத்தில் நமக்கு அந்வயம் இல்லை' இதி ஸான்யோக்தே: 'மயி நிஸ்ப்ர கர்த்வ' இதி விஸேஸபர்யவஸாயகே ஸதி தத்பர்யவஸானம் நானுமந்யஸே, தர்ஹி கதம் தஸ்ய தாத்பர்யமத்யத்ராஹ - பூர்வமபிதி - லரந்யாஸாத்பூர்வமபி, லரந்யஸநேஓபிதி யாவத் । அபராधीनप्रवृत्तौ, ஸ்வாधीनप्रवृत्तौ- அஸ்ய ஸ்வபாரதந்யாலிஜஸ்ய । நான்வய: கிந்து 'லகவதோ லலேந' ஸ்வாமி ஸ்வஸேஸமத்யுக்தவித்யா லகவதாधीनप्रवृत्ता -

மூ - யதா ப்ரமாணம் ஸ்வரக்ஷணபஹஸமர்ப்பணம் பண்ணினவனுக்குப் பின்பு ஸ்வரக்ஷணார்த்தவ்யாபாரத்தில் ப்ராபிஸியில்லை. முன்பு தானும் ஸ்வரக்ஷணார்த்தமாகப் பண்ணின ஸமர்ப்பணாதிவ்யாபாரமும் ஸர்வகர்த்தாவான அவந்தானே பீஜாங்கூர்ந்யாயத்தாலே அநாடியாக ப்ரவர்த்திப்பித்த கர்மப்ரவாஹவிபாகவிசேஷத்திலே வந்ததொரு யாதுச்சிக் சுக்ருதாதிவிசேஷகாரணத்தை முன்னிட்டுக் கொண்டு பண்ணு வித்தானாகையாலே நாமே நம்மை ரக்ஷித்துக் கொள்ளுகிறோமென்றிருக்க ப்ராபிஸியில்லை - ஸர்வரக்ஷகனாக மூலமந்த்ராதிகளிலே ஸிக்ஷிதனான இவன் தானே நம்மையொரு உபாயத்திலே வ்யாபரிப்பித்து அந்த வ்யாபாரத்தாலே ப்ரஸன்னாய் ரக்ஷிக்கிறானென்றிருக்க ப்ராபம். ஸ்வாமி ஸ்வசேஷ ஸ்வசம் ஸ்வபரத்வென நிர்ஹம் । ஸ்வதத்தஸ்வத்யா -

(ஸா.தி) யதா ப்ரமாணமீத்யாதிபிருக்க ப்ராபமீத்யந்தத்தால் ஸ்வரக்ஷணார்த்தமாகவென்கிற வாக்யார்த்தனுஸந்தானத்தில் தாம் ந்யாஸதக்ஷத்திலருளிச் செய்த ஸ்லோகத்தை உதாஹரிக்கிறார் - ஸ்வாமி என்று ஸ்வாமி ஸர்வசேஷியான ஸ்ரீமந்தாராயணம் - ஸ்வசேஷபூத் ஸ்வசம், ஸ்வபரதந்த்ரனாய் இவை ப்ரணவ நமஸ்ஸுக்களுடைய அர்த்தங்கள் - ஸ்வபரத்வென, ஸ்வஸிந்யஸ்தபரனாக்கி நிர்ஹனாகப் பண்ணுதற்கு ஸ்வயமேவ ஸ்வப்ரயோஜனார்த்த ஸ்வதத்தஸ்வத்யா, ஸ்வதத்தமான ஸ்வவிசயதீஹூபந்யாஸத்தாலே -

(ஸா.ஸா) யதா ப்ரமாணமீத்யாதிநா நாமே நம்மை ரக்ஷித்துக் கொள்ளுகிறோமென்றிருக்க ப்ராபிஸியில்லையென்றால் அவன் தானே ரக்ஷகனென்றிருக்க ப்ராபமென்று ப்லிக்கையால் ஸ்வகர்த்தவ்யவ்யாஜம் வேண்டாவென்று ஸித்திக்கவல்லையோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஸர்வரக்ஷகனாக இதி । அவன் தானே ரக்ஷிக்கிறானென்றிருக்க ப்ராபமென்று சொன்னது கூடுமோ? மூலமந்த்ராதிகளிலே ரக்ஷணஸமர்த்தனாக ஸிக்ஷிதனானாலும் அஸ்த்ரக்ஷணத்திலே ப்ராபி வேண்டாவோ? கிஸ்தி, இவ் அநுஸந்தானம் கர்த்துவ்யாஙானுஸந்தானமாத்திரமாகையாலே ஸ்வஸ்ய ப்லிதவானுஸந்தானமும் உபாயத்துக்கு ஸ்வகீயவானுஸந்தானமும் ப்ரஸங்கியாதோ? என்ன ஸாத்விக த்யாஙரூபபூர்வவாக்யதாப்யார்த்தத்தை ததர்த்தஸ்லோகத்தாலே ஸங்க்ஹிக்கிறார் - ஸ்வாமிதி - நிர்ஹம் யதா ப்ரவதி ததா ஸ்வபரத்வென மா -

(ஸா.ப்ர) ஸுபலக்ஷ்யாகாரந்தர்விசிஸ்ததநுஸந்தானப்ரகாரமாஹ - ஸ்வாமிந் ஸ்வசேஷமீத்யாதிநா -

(ஸா.வி) ஸ்வானுஸந்தானப்ரகாரமுபதிஸதி - ஸ்வாமிதி, ஸ்வாமி, ஸேஷி । ஸ்வசேஷம் ஸ்வசம், ஸ்வபரதந்த்ரம் மா ஸ்வபரத்வென நிர்஘: ப்ர: யஸிந்க்ரமீணி ததா மம ப்ரோ யதா ந ஸ்யாததேத்யர்த்த: - ஸ்வதத்தஸ்வத்யா,

(ஸா.ஸம்) வேவாந்வய இதி நமக்கு அந்வயமில்லை இத்யபிதானமீதி ஸங்க்ஹிதமர்த்தத்வயம் விவ்ருணோதி - யதா ப்ரமாணமீத்யாதிநா - விபாகஸ்ய விசேஷோ நாம மோக்ஷானுஙுணத்வம் - 'எஃ எவ ஸாதுகர்மஹிகாரயதி தம்' இதி பிஸ்த்ருதி: - தர்ஹி கதம் வர்த்திதவ்யமீத்யபேக்ஷாயமாஹ । ஸர்வரக்ஷகனாக இதி - பூர்வமபீதி வ்யதிரேகமுக்ஷோக்யா ப்லிதான்வயார்த்தநிஷ்கர்ப்ஷோயம் இமமேவ நிஷ்கர்ப்ஷம் ந்யாஸதக்ஷதேப்யகாரிபமீத்யாஹ - ஸ்வாமி ஸ்வசேஷமீதி - ஸ்வாமி, தாஸரக்ஷணே ப்ராபஸ்தக்ஷசு - ஸ்வசேஷம், ஸ்வரக்ஷணே ஸ்வயமஸ்தக்ஷமாபாஸம் ச - ஸ்வசம், ஸ்வாம்யாயத்தஸ்வரூபஸ்திதிப்ரவ்ருத்யாதிமந்தம் ஸ்வபரத்வென நிர்ஹம், மத்ரக்ஷணபஹஸ்வஸ்யைவ யதா ஸ்யாத் யதா ச மம நைர்ஹிஸித்திஸ்ததா மா ந்யஸ்யதீத்யர்த்த: ந்யஸநானுகூலங்ஜானவத்வம் க்ருதம் - ந்யஸநே ஸ்வஸ்ய ஸ்வதந்த்ரகர்த்தவ்யம் நிர்வர்த்தயதி ஸ்வதத்தஸ்வத்யைதி -

(सा.सं) मत्फलसाधनत्वान्मच्छेषमिदं कर्मेत्यभिमानः । कर्तृत्वम्, स्वाधीनकर्तृत्वम् - उपायत्वम्, अव्यवहितोपायत्वम् - कृपा, अवद्यम् - इत्थं संबन्धनिबन्धनमतिकालुष्यपरिहारं दृष्टान्तोपपत्तिभ्यां दृढयन् भगवतस्सिद्धोपायत्वमल्पमपि व्यापारं न सहत इति पराभिमानं निवर्तयन्निगमयति - ஆகையால் इति - आप्तवाक्यादेरुक्तार्थतात्पर्यकत्वादित्यर्थः -

மூ - இப்படி நாராயணசப்தத்தில் சித்தமான குணவிசேஷசம்பந்தவிசேஷங்கள் அடியாகப் பிறக்கும் கலக்கங்களுக்குப் பரிஹாரம் உதாஹரித்தோம், இனி, 'லக்ஷ்மியா சஹ ஹ்ஸிகேசோ தேவ்யா காருண்யரூபயா । ரக்ஷகஸ்ஸர்வசித்தவாந்தே வேதாந்தே஽பி ச கீரயதே' என்கிறபடியே சபதநீகனாய்க் கொண்டு சர்வரக்ஷணயஜ்நதீக்ஷிதனான சர்வேஸ்வரனுக்கு ச்ரீமச்சப்தத்திலே சொல்லுகிற பதநீசம்பந்தத்தில் வரும் கலக்கங்களுக்கு திஜ்ஜாத்ந்தாலே பரிஹாரம் காட்டுகிறோம் -

(சா.தி) மூலங்களான ஷட்வைகளை परिहरित्तु अनन्तरं श्रीमच्छब्दोक्तपत्नीसंबन्धमूलங்களான ஷட்வைகளை संक्षेपतः परिहरित्तु उपक्रमित्तிறார் -

(சா.ஸ்வா) ஷிஷ்யாவதானார்த்தமாகவும் பூர்வந்யுஷேபவந்நமனிவந்யுர்த்தமாகவும் சங்ஙதியை சூசிபபியா நின்று கொண்டு உக்தானுவாடபுரஸ்ஸர் வர்திஷ்யமாணபரதிஜீயைச் செய்தருளுகிறார். இப்படி இயாதி நா .
குணவிஷேசஸ்பந்஢விஷேசமடியாகவென்று ஹேதுநிர்஢ேஷத்தாலே ஷங்ஙாடா஢்ய் தோற்றுக்கையால் விஸ்தரேண பரிஹார் சொல்லிற்றென்றபடி. பத்நிஸ்பந்஢த்தில் வரும் இதி . அஹேதுகநிர்஢ேஷத்தாலேயும்
திங்ஙாத்ரேணவென்று நிர்஢ேஷத்தாலும் ஷங்ஙாமாங் தோற்றுக்கையாலே அத்யல்பயத்நசா஢்யதயா எதக்ஷங்ஙா
நிவாரணமநந்நரமென்று கருத்து - லக்ஷ்யா சஹ ஹ்ஷிகேஷ இதி வகநாடாஹரணபூர்வகம் பத்நிஸஹிதநாய்க்
கொண்டு சர்வர்க்ஷணயஜ்ஙாதிங்ஙதநானவென்று நிர்஢ேஷத்தால் ஸ்வஸி஢்வாந்ந் சு஢்஢தபுரமாணஸி஢்஢மென்றபடி-

(सा.प्र) वक्ष्यमाणप्रतिज्ञाव्याजेन सङ्गतिमाह - ॐ नारायणेत्यादिना सर्वसिद्धान्ते मन्त्रसिद्धान्ते, तन्त्रसिद्धान्ते, तन्त्रान्तरसिद्धान्ते, आगमसिद्धान्ते चेत्यर्थः - सर्वरक्षणयज्ञदीक्षितः इति - यथा कस्मिंश्चित् पुरुषे दीक्षिते तत्पत्न्या अपि यष्टीत्वेनान्वयस्तथा लक्ष्म्या अपि रक्षकत्वमिति भावः -

(सा.वि) एवं गुणसंबन्धविषयशङ्काः परिहृत्य पत्नीसंबन्धप्राप्ताशङ्काः दिङ्मात्रेणोदाहरिष्याम इत्याह - ॐ लक्ष्म्येति - दिङ्मात्रेणेत्यस्यायं भावः । पत्नीसंबन्धविषयशङ्कितुस्तावदित्यं, लक्ष्मीर्जीवभूता अण्वीति च 'त्वयैतद्विष्णुना चाम्बजगद्व्याप्तं चराचरम् । यथा सर्वगतो विष्णुस्तथैवेयं द्विजोत्तम' इत्यादि विभुत्वपरवचनजातमघटितघटनाशाऽक्त्या कालवशाद्वा अणुभूताया अपि विभुत्वं सम्भवतीति तत्परम् 'सौम्यासौम्यैर्जगद्रूपैस्त्वयैतद्देवि पूरितम्' इत्युक्तासङ्ख्यातविग्रहसंबन्धाभिप्रायं वेति केचिदिच्छन्ति ॥ १ ॥ केचित्तु जीवत्वेऽपि विभुत्वमविरुद्धम् - अघटितघटनाशक्त्या विभुत्वाङ्गीकारे सर्वात्मनामपि तथैव स्यादिति - 'स चानत्याय कल्पत' इतिमुक्तिदशायां स्वरूपविभुत्वमभ्युपगन्तव्यं स्यात् 'न च पर्यायादप्यविरोधो विकारादिभ्य'

(सा.सं) दिङ्मात्रकृत्वा, सङ्क्षेपेण - विस्तरस्तु चतुश्लोकीभाष्ये अनुसन्धेय इति भावः । पत्नीसहितस्य हि यजमानस्य यज्ञेऽधिकृतिः तथा लक्ष्मीसहितस्यैव हृषीकेशस्य रक्षणेऽधिकृतिः - सहरक्षक इत्याभ्यां फलितार्थः - कारुण्यरूपयेति विशेषणबलाद्रक्षकत्वमपि शेषित्ववदुभयाधिष्ठानमित्यर्थकत्वादस्य वचनस्यादावेव तदुदाहृतम् ।

(सा.वि) इति जैनप्रतिक्षेपसूत्रमप्यपार्थक्यं स्यात् - असङ्ख्यातविग्रहयोगेन सर्वगतत्वसमर्थने 'यथा सर्वगत' इति भगवद्दृष्टान्तवैरूप्यं स्यात् - दृष्टान्तेऽपि नानाविग्रह धारणप्रयुक्तसर्वगतत्ववर्णनम-
युक्तम्यथा श्रुतार्थस्वीकारे बाधकाभावात् - अतः प्रमाणबलाज्जीवत्वेऽपि विभुत्वमविरुद्धम् । नच
जीवलक्षणविरोधः अणुत्वे सति चेतनत्वस्य तल्लक्षणत्वादिति वाच्यम् - "सिद्धानुगममात्रं हि कर्तुं युक्तं
परीक्षकैः न सर्वलोकसिद्धस्य लक्षणेन निवर्तनम्" इति प्रमाणसिद्धजीवभूत लक्ष्मी विभुत्वानुसारेण
अणुत्वे सति चेतनत्वलक्षणस्य लक्ष्मीभिन्नजीवविषयत्वौचित्यात्परतन्त्रचेतनत्वस्य लक्ष्मीसाधारणजीव-
विषयत्वसंभवाच्च । अथवा जीवलक्षणे अणुशब्दः परिच्छिन्नत्वपरः नच परिच्छेद इतरजीवेषु स्वरूपतः,
लक्ष्म्यां गुणतः, भगवत्स्वातन्त्र्याद्यपेक्षया लक्ष्मी स्वातन्त्र्यादेर्न्यूनत्वात् - अत एव 'सत्यं ज्ञानमनन्तं
ब्रह्म' इति लक्षणे अनन्तपदेन व्यावर्तितत्वात् । न ब्रह्मत्वमपि - जगत्कारत्वलक्षणेऽपि
व्यापारतस्सातिशयत्वाद् व्यावर्त्यत्वमिति न जगत्कारणत्वमपीति वदन्ति ॥ २ ॥ अन्ये तु
'चेतनत्वादचिदन्यत्वं, विभुत्वाज्जीवान्यत्वम् । पारतन्त्र्यादीश्वरान्यत्वम्' इति लक्ष्म्याः कोट्यन्तरत्वमेव
युक्तम् - पति पुत्र व्यावृत्तपत्नीन्यायेनापि कोट्यन्तरत्वमेव युक्तमित्याहुः ॥ ३ ॥ अपरे तु
स्वरूपस्थितिरेवमस्तु । तथापि सेयमीश्वरकोटिर्विभूतिद्वयशेषित्वादिमात्रेणेश्वरत्वलक्षणसिद्धेः - अस्या
मम च शेषं हि विभूतिरुभयात्मिका । ईशाना देवि भुवनस्याधिपत्नी - अस्येशाना जगतो विष्णुपत्नी
"इत्यादिप्रमाणवशात्तत्र सर्वशेषित्वादिकं भगवतः, अस्यास्तु तदितरसर्वशेषित्वादिकमिति विभागः
जगत्चरणत्वादि ब्रह्मलक्षणं तु पतिमात्रगोचरम् - अत एव तस्य सर्वेश्वर्यं समाधिकदरिद्रत्वंचेति
स्वीकुर्वन्ति ॥ ४ ॥ एतेषु चतुर्ष्वपि पक्षेषु चतुश्लोकयुक्तसर्वमहिमशालित्वं मुक्तौ प्रधानप्राप्यत्वादिकमपि
भगवन्नित्येच्छासिद्धमित्यङ्गीकुर्वन्ति - सकलकर्तृवल्लभाप्रीत्युद्देशेन तल्लीलाप्रवृत्तेः - तस्यापि
तदन्वयोक्तिरविरुद्धा । सहारब्धेऽपि कार्ये लौकिकपतिपत्नीन्यायेन पतिप्राधान्यव्यपदेशः -
पतिकर्तृकत्वमात्रव्यपदेशश्चोपपन्नः - पतिबुद्ध्यधीनस्यापि पत्न्यागुणभावस्य इच्छासिद्धत्वाद् व्यपदेशः
- तस्या अपि तथैवेष्टत्वाविशेषादुपपद्यत इति गमनिकेति 'तमीश्वराणां परमं महेश्वरम्' इतिवत् -
'ईश्वरीगुं सर्वभूतानाम्' इति सर्वभूतेश्वरत्वादि वचनसाम्यादस्यानुगुणभावमुभयेच्छा प्रयुक्तं केचिदाहुः
- 'अन्योन्येच्छाविभूतादि निवृत्तौ तत्परत्वतः । एककण्ठ्यमशेषाणामागमानां भवत्विति । पञ्चस्वेतेषु
पक्षेषु कश्चिदेकः प्रमाणवान् । सलक्ष्मीकस्य साम्राज्यं सर्वदा संप्रतिष्ठितम् । इहैव क्वचिदंशे तु संशयेऽपि
विपश्चिताम् । उपयुक्तांशवैश्यादुपायफलसंभवः । अत्र स्वामित्वसौलभ्यफलदत्वफलत्वतः' । आनुरूप्येण
संबन्धश्श्रीपतौ दर्शितश्चिन्त्यः, इत्याचार्याश्चतुश्लोक्यधिकारान्तभाष्ये पूर्वोक्तपक्षपूर्वोपमर्दनयुक्ति
सहितमुपन्यस्य स्वाभिप्रायं पञ्चमपक्षे व्यवृणुत- तत्प्रपञ्चने त्विह विस्तरप्रसङ्गाद्दिङ्मात्रमुच्यत इति - इह
शरणागतिकरणमन्त्रद्वय पूर्वखण्डस्थ श्रीमच्छब्दे श्रीरुपलक्षणमिति केषाञ्चित्पक्षं परिहृत्य विशेषणमिति
स्थापितम् । तेनात्र -

(सा.वि) श्रीविशिष्टो एवोपायभूतो न श्रियोपलक्षित इत्याचार्यसिद्धान्ते सत्याचार्याणां न्यासविद्यायां श्रीर्मुमुक्षुत्वं विश्वासपूर्तिं प्रभोरधृष्यत्वनिवर्तनं अधिगम्यत्वं करोतीत्युपयोगसद्भावादुपलक्षणता पक्ष निराकरणेन विशेषणतासमर्थन एव तात्पर्यम् । नतु लक्ष्म्यास्साक्षान्मोक्षोपायत्व इति लक्ष्म्या जगत्कारणत्वादिकं अनिच्छन्तः केचिदाहुः । साम्प्रदायिकास्तु लक्ष्म्यास्साक्षात् मोक्षोपायत्वं भरस्वीकाररक्षा सङ्कल्पाश्रयत्वं मोक्षार्थप्रपत्तौ भगवत एवोद्देश्यत्वं चाचार्याभिमतमेवेत्याहुः । तत्र पूर्वेषामयमाशयः । जगत्कारणलक्षणायोगात्कारणत्वं न संभवति । नहि, कारणत्वप्रकरणे श्रियस्सान्निध्याधिकमस्ति । श्रियो निग्रहसङ्कल्पाभावेन प्रपत्तिप्रसाद्यत्वमनपेक्षितम् । कोपाभावात् । ‘कान्ताप्रसादशब्देन लक्ष्यते करुणागुण’ इत्याचार्यैरेव चतुश्लोकीभाष्ये उक्तत्वाल्लक्ष्म्या मोक्षप्रदत्वबोधकप्रमाणानि पुरुषकारतया मोक्षोपयोगित्वादविरुद्धानीति । अत्र तत्र तत्रोक्ताचार्य श्रीसूक्तिपर्यालोचने आचार्योपात्तबहुविधप्रमाणपर्यालोचनेऽपि लक्ष्म्या अप्युपायत्वकारणत्वादिकमाचार्याभिमतमिति तात्पर्यतः प्रतीयते । तथा हि, चतुश्लोक्यधिकारे मोक्षप्रदे भगवति मुमुक्षूणां घटकतया एषा तिष्ठतीति सर्वसम्मतमिति प्रथमं पुरुषकारत्वमुक्त्वानन्तरं परिपूर्णानुभवप्रदानसङ्कल्पस्तु भगवतस्त्वस्यैव वा सपत्नीकस्य वेति यथा प्रमाणं भवतु सर्वदा वैष्णवाध्वश्रेयः प्रदत्वमस्या न विरुद्धमित्युक्तम् । इह यथा प्रमाणं भवत्वित्यनेन सपत्नीकस्य फलप्रदानसङ्कल्पसत्त्वे प्रमाणमस्यैवेति फलप्रदान सङ्कल्पोऽप्यस्यैवेत्यभिप्रायः । ‘उच्चैर्गतिर्जगत्तिसिद्ध्यति धर्मतश्चेत्’ इत्यादौ सिद्धविषये विवादाभावेन चेदिति संभावनावाचिपदप्रयोगस्य स्वीक्रियमाणनमस्कारस्य प्रमाणसद्भावात् सलक्ष्मीकस्य परिपूर्णानुभवप्रदानसङ्कल्पोऽस्यैव न तत्र सन्देहः - नेह तत्साधनायाग्रहः कार्यः । इह तदभावेऽपि पुरुषकारत्वमादायापि वैष्णवाध्वश्रेयः प्रदत्वासन्दिग्धत्वदृढीकरणाय तथोक्तेस्सम्भवात् । अत्र ‘कामवत्सामृतं दुहिना । श्रियं वसानामृतत्वमायन् । सानोलोकममृतं दधातु । सर्वकामप्रदां रम्यां संसारार्णवतारिणीम् । सकृद्विभाता सर्वार्ति समुद्र परिशोषिणी । भवसन्तापहारिणी । परनिर्वाणदायिनी । ज्योतिष्मत्यमृतावहा । आत्मविद्या च देवि त्वं विमुक्तिफलदायिणी’ संसृत्यक्षरवैष्णवाध्वसु नृणाम् । ऐश्वर्यमक्षरगतिं परमं पदं वा, इत्यादीनां प्रमाणानां परश्शतानामाचार्यैस्तत्र तत्रात्यादरेण प्रदर्शनात्, न चैषां प्रमाणानां परंपरयामोक्षप्रदत्वे तात्पर्यम् - तथात्वे यथाप्रमाणमिति नोच्येत - न च मतान्तराभिप्रायेण सलक्ष्मीकस्य वेत्युक्तम् - स्वमतं तु भगवत एवेति वक्तुं युक्तम् - ‘अत्र स्वामित्व सौलभ्यफलदत्वफल त्वतः । आनुरूप्येण संबन्धश्श्रीपतौ दर्शितिश्रियः’ इति फलदत्वफलत्वाभ्यामानुरूप्येण संबन्ध इति चतुश्लोक्यधिकारे कण्ठरवेणोक्तत्वात् - नहि परम्परया फलदत्वेनानुरूप्यं संभवति । परस्परेच्छाविधाताभावात् स्वेच्छया परतन्त्रायाः फलप्रदानसङ्कल्पो युज्यते - सर्वकामप्रदाम्’ ब्राह्मणैक विषयकत्व दृढीकरण प्रत्ययान्तायैव ।

(सा.वि) इति सर्वपुरुषार्थ प्रदत्ववत् “लभते च ततः कामान्मयैव विहितान् हितान्” इति न्यायेन अनुमतिद्वारापि रक्षा प्रदानसङ्कल्पसंभवः - “लक्ष्म्या सह हृषीकेशो देव्या करुण्यरूपया । रक्षकस्सर्वसिद्धान्ते वेदान्तेषु च गीयते” इत्यादि प्रमाणबलादपि रक्षा सङ्कल्पाश्रयत्वं सिद्धम् - नच निग्रह सङ्कल्पाभावेन प्रसादस्यानपेक्षणादुपायप्रसाद्यत्वं नेति न प्रपत्तिवशीकार्यत्वमिति वाच्यम् - यद्यप्यनुग्रहैकशीलया जगन्मातुः करुणामय्यान वशीकारापेक्षा - तथापि रक्षायज्ञान्वये लौकिकपतिपत्नीन्यायेन साहित्यमस्त्येव - तत्र स्वरूपसमर्पणे श्रियोऽप्यात्महविः प्रतिशेषित्वाद्धान्वय इत्यविवादम् । भरसमर्पणांशेऽपि सहान्वयेन क्षतिः । इहापि” अप्रमेयं हि तत्तेजो यस्य स” इत्यादिना अन्योन्यातिशयावहत्वैकशेषित्वैकत्वव्यपदेशादीनां रक्षा यज्ञान्वयसिद्ध्यर्थं महताग्रन्थसन्दर्भेण समर्थनात्तद्वन्धस्वारस्यादपि भरसमर्पणोद्देश्यत्वमभिमतमिति प्रतीयते - किञ्च निग्रहवत् एव निग्रहशमनेन भरस्वीकरणे निग्रहरहितायाः परनिग्रहं शमयित्वाः शेषिण्याः भरस्वीकारस्सुतरामस्त्येवेति विष्णुवल्लभां भगवता समानसङ्कल्पां स्वार्थं प्रयस्यन्तीं जगन्मातरं परित्यज्य भगवत्येव कथं भरसमर्पण मौचित्यशैलीमधिरोहति - यदि च पापमोक्षणं कोपनिवृत्तिस्तच्च दण्डधरस्यैवेति न श्रियो मोक्षणमिति - तर्हि पापनाशं प्राप्य रुचिं करोतीत्येतत्कथं सङ्गच्छते - ननु श्रियो दण्डधरत्वाभावेऽप्युपायप्रवृत्ति प्रतिबन्धक पापमात्रं स्वयं शमयति - मोक्ष विरोधि पापनिवर्तनार्थं न स्वप्रसादनापेक्षा । ततस्तस्यां न भरसमर्पणं कार्यमिति चेत्तर्हि पुरुषकारत्वार्थमपि प्रपत्तिर्न स्यात् - स्वत एव कारुण्येनानुकूलाचरणसम्भवात् - लोके पुत्रे सापराधे पत्याबद्धे सति मां मुञ्चेति पुत्रप्रार्थनया पत्युरानुकूल्यसम्पादनेन तदनुमत्या बन्धमोचनदशनेन मोक्षविरोधिपापमोचकत्वसंभवाच्च यवनिका मायेति जीवानां स्वगोचरज्ञानप्रतिबन्धकतया यवनिकात्वं रूपेण तादृश्यवनिकायास्तदीयत्वप्रतिपादनेन अनुमत्या बन्धहेतुत्वस्य व्यञ्जनाच्च । कर्मनिगुण्येन बन्धहेतुत्वमस्त्येवेति, तद्वदेव मोचनहेतुत्वसंभवाच्च । अत एवाचार्यैः नन्वस्या दण्डधरत्वाभावे - “दैत्यदानवमर्दिनी” इत्यादिना मानिन घटेरन् मैवम् । “सीतायास्तेजसा दग्धां रामकोपप्रदीपिताम्” इत्यादिष्विव कोपस्य पतिसंश्रयत्वे तस्यास्तदनुमति महिम्ना दैत्य निरसन सिद्धेरित्युक्तम् - ननु गद्यभाष्ये निग्रहरुचिश्च समर्थाया एवास्या अत्यन्तापकारिष्वपि न संभवतीति स्ववाक्यसिद्धम् - “असन्देशात्तु रामस्य तपसश्चानुपालनात् । न त्वां कुर्मि दशग्रीव भस्म भस्मार्हतेजसा’ इति । आचार्यैरेव निरवद्या मित्येतद् व्याख्यानावसरे उक्तमिति चेत्सत्यम् - तत्रैवासन्देशादित्यनुमत्यभावस्य हेतुत्वोक्तेरनुमतौ सत्यां निरसनस्य गम्यमानत्वादुभयग्रन्थविरोधाभावात् - न च दैत्यदानवमर्दिनीत्यत्रैव तदसाधारणविभूतिभूतदुर्गादीनां तत्तद्धर्मानुगुणनिरसनमादाय नामोपपत्तिरिति परिहारान्तरोक्तेर्नानुमति द्वाराहेतुत्वमिति वाच्यम् - तथाद्वूप्रतिषिद्धमनुमतमिति न्यायेन अनुमति द्वाराहेतुत्वसंभवात् ।” यद्वा

(सा.वि) “यद्भूभङ्गाः प्रमाणं स्थिरचररचना तारतम्ये मुरारेः - नयनोदञ्चितन्यंचभ्याम् । यद्भूविभ्रभेदतः - ईशेशितव्यवैषम्य निम्नोन्नतमिदं जगत्” इत्यादि श्रीसूक्तिभिः कर्मतारतम्यमूलभगवत्सिसृक्षानुगुण्येन वैषम्यसृष्टिहेतुविलक्षण तारतम्यस्य प्रतिपादनाच्च - “यस्या वीक्ष्य मुखं तदिङ्गितपराधीनो विधत्तेऽखिलम्” इति भगवतस्तादधीन्यप्रतिपादनाच्च - ऐकरस्यजुषोऽशेषि दंपत्योः सर्व कर्मानुविशेषणविशेष्यत्वं श्रुतं कस्मान्नरोचते” इति सर्वकर्मस्वैकरस्योक्तेर्भरसमर्पणांशेऽप्युद्देश्यत्वं सिद्धम् - “दुर्वृत्तोवा सुवृत्तोवा मूर्खः पण्डित एव वा । लक्ष्मीं च मां सुरेशं च द्वयेन शरणं गतः” लक्ष्मीं च मां चोपायत्वेन अध्यवसितवानित्यर्थः - मल्लोकमचिराल्लध्वा मत्सायुज्यं स गच्छति” इति सायुज्यार्थं तुल्यवदुभयोद्देशेन भगवतैव प्रपत्तेर्विधानादुपायत्वं च सिद्धम् । एतेनोपायत्वं न श्रुतम् । कल्पनं त्वर्थसामर्थ्यबाधितमिति परिहृतम् - अत एव न भरस्वीकाराभावाद्रक्षा सङ्कल्पविरहाच्च उपलक्षणत्वमेव न विशेषणत्वमित्याक्षेपे भरस्वीकाराभावे रक्षासङ्कल्पविरहेऽपि गुणादेरिव विशेषणत्वं सम्भवतीति भरस्वीकारेति श्लोकानन्तरं गुणादिसाम्येनैकरस्यजुषोरिति श्लोके लक्ष्म्या अपि विशेषणत्वं स्थापितमित्युक्तेरप्यनंवाशः । भरस्वीकारराहित्याद्रक्षासङ्कल्पाभावाच्च विशेषणत्वं न संभवति इत्यत्र तदुभयराहित्यं न विशेषणत्वाभावप्रयोजकम् - तदुभयराहित्येऽपि गुणादीनां विशेषणत्वात् - तदुभयसत्त्वं नविशेषणत्वप्रयोजकम् - भगवतस्तदुभयसत्त्वेऽपि विशेषणत्वाभावात् - किन्तूपयोगविशेषेण साक्षादन्वयत्वे विशेषणम् परंपरान्वयत्वेऽप्युपलक्षणम् । इह साक्षादुपयोगप्रमाणवशादुपयोगसत्त्वेन विशेषणत्वमित्यभिप्रायेण भरस्वीकाररहितमिति श्लोकद्वयोक्तेः - न चैवं गुणानामप्युपायत्वप्रसङ्ग इति वाच्यम् । अचेतनतया साक्षात्सङ्कल्पमूलकोपायत्वस्यानुमतिद्वारोपायत्वस्य वा वक्तुमशक्यत्वात् - भक्तिप्रपत्त्यादेरिव उपायत्वबोधकप्रमाणाभावाच्च - नच विशिष्टस्योपायत्वे विशेषणस्य विशेष्योपायत्वावच्छेदकत्वान्नोपायत्वमिति वाच्यम् - घटत्वविशिष्टस्य घटपदवाच्यत्वे घटत्वस्य घटपदवाच्यत्वपदविरोधात् - दण्डसंयोगनिष्ठकारणतावच्छेदकस्य दण्डस्य कारणत्वपदविरोधाच्च । किञ्च पुरुषकारत्वमात्रेणोपयोगश्चेत्यतिसंरम्भेणोपलक्षणतापक्षं प्रतिक्षित्य विशिष्टस्योपायत्वसमर्थनस्य किं प्रयोजनम्? नच पुरुषकारत्वेनोपयोग एव प्रयोजनमिति वाच्यम् - उपलक्षणत्वादिभिरपि मतुपानित्ययोगस्याङ्गीकृतत्वेन तत्प्रयुक्तव्यापारान्वय संभवात् - नचैवं सति गुणानां विग्रहस्य चोपलक्षणत्वं स्यादिति वाच्यम् - भरन्यसन दशायां विग्रहस्य चित्तालम्बनत्वेन लोके भयार्तस्य त्राणार्थं पादपतनदर्शनेन च भरन्यसनक्रियाविषयत्वात् - गुणास्तावत्सर्वज्ञत्व, सर्वशक्तित्व, सत्यसङ्कल्पत्व, परमाकारुणिकत्व, वात्सल्यसौशील्यादयः । तत्र सर्वज्ञत्वस्य भरसमर्पणरूप बुद्धौ स्वाशक्तिं जानात्यसावतो रक्षतीति बुद्ध्याविषयीकरणम् । सर्वशक्तित्वस्य हि “एवं भूतोऽप्यशक्तश्चेन्न त्रातुं संश्रितान् क्षम” इति गोमृत्वशक्ति -

(சா.வி) நிரூபணாய விஷயீகரணம் । சத்யசङ்கல்பத்வஸ்யாபேக்ஷிதகால எவ புருஷார்த்த டாது் சமர்த்த இதி ஜாபனென ஆஸ்ரயணோபயோகிதயா விஷயீகரணம் - பரமகாருணிகத்வஸ்ய ஢ர்ந்யாஸவ்யாஜமாத்திரேண ரக்ஷதீதி ஜாபனார்த்தத்வாத் விஷயீகரணம் - வா஽ஸ்த்யஸ்ய டோஷோபேக்ஷணரூபஸ்ய ஜானென ஸ்வஸ்மிந் டோஷானுஸந்தானப்ரதிபந்த்: ஃலமிதி ஸ்வாயோగ்யதா ஸ்முதிஜனித஢ீதிபூர்வகம் பராங்முக்ஷீ ஢வநா஢ாவாய தத்விஷயீகரணம் - சௌशील्यस्य महतो मन्दैस्सह नीरन्ध्रेण संश्लेषस्वभावरूपस्य परत्वज्ञानकृताप्राप्यत्वशङ्कानुदयाय विषयीकरणम् - स्वामित्वस्य स्वरक्षणं भगवदर्थमेवेति ज्ञानार्थविषयीकरणमित्येतेषां विशेषणताया युक्तत्वात् - लक्ष्म्यास्तु भगवत्प्रसादनरूपोपकारस्य पूर्वमेव जातत्वात्तत्कृतप्रसादस्यैव तदानीं स्मर्तव्यत्वेन तदनुसन्धानस्यावश्यं भावेन प्रसाद्यस्यापि वात्सल्यव्यवहितत्वेन चोपलक्षणत्व एव युक्तत्वात् । उक्तंच कुमारवरदाचार्यैः पूर्वमेव पुरुषकारभूताया इति । तस्माद्विशेषणत्वसमर्थनस्य भरस्वीकर्तृत्वेन समर्पणबुद्धौ अनुसन्धानमेव प्रयोजनमिति सिद्धमुपायत्वम् । “तत्तद्रस्तुक्क(ளுக்கு) अनुरूपमानाபடியிலே પ્રમાણસંપ્રદાયங்களுக்கு કળુંકொள்வது - વસ્ત્વનુરૂપમાયીઠે ઉપયોગમિત્રુப்பது” इत्यनेन प्रमाणबलाल्लक्ष्म्याः भरस्वीकर्तृत्वं रक्षासङ्कल्पपाश्रयत्वं पुरुषकारत्वादि रूपोपयोगोऽप्यस्त्येवेति तात्पर्यं प्रतीयते - अन्यथा पुरुषकारत्वोपयुक्तप्रमाणान्येवाददर्शयिष्यत् - न तु साक्षान्मोक्षप्रदत्वतदभिमत्यपेक्षत्वं तदनवधिमहिमपरप्रमाणान्यपि - “वस्त्वनुरूपमाना विशेषङ्कले सहृदयरहीन्तुकொள்வது ” इत्याप्येवमेव प्रतीयते - “अग्ना विष्णू प्रभूतिक(ளுக்கு)ப்போலே आत्महविस्समर्पण प्रतिसंबन्धिकलाकंकुறையில்லை” इत्यापि रक्षाभरत्वेनात्मसमर्पणस्य “आत्मात्मीयभरन्यासो ह्यात्मनिक्षेप उच्यते” इति लक्षणानुसारेण विवक्षितत्वाद्भरसमर्पणं प्रत्यपि प्रतिसंबन्धित्वं स्पष्टमेव प्रतीयते - न ह्यत्र संबन्धज्ञानरूपसमर्पणमेव तद्वाक्ये प्रतिपाद्यम् - तस्य पूर्वमेव जातत्वादधिकारितावच्छेदकत्वात् - अनुशासनभागान्ते “ईश्वर(னுடைய) छत्रचामरादिकளைப்போலே लक्षणमाकச்சொன்ன जगत्कारणत्वं, मोक्षप्रदत्वं, सर्वाधारत्वं, सर्वनियन्तृत्वं, सर्वशेषित्वं, सर्वशरीरत्वं, सर्वशब्दवाच्यत्वं, सर्ववेदवेद्यत्वं, सर्वलोकशरण्यत्वं, सर्वमुमुक्षुपास्यत्वं, सर्वफल प्रदत्वं, सर्वव्याप्तज्ञानानन्द स्वरूपत्वं, लक्ष्मीसहायत्वादिकां प्रतिनियतङ्कां” इत्यापि न विरोधः - तत्र “मुक्त(னுக்கு) ज्ञानभोगादिकளில் வந்த பரமசாம్యமேயுள்ளது” इति पूर्वत्र ज्ञानभोगादिसाम्यमेव परमसाम्यम् - न तु जगत्कारणत्वादिना ईश्वरासाधारणधर्मेण साम्यमिति जीवव्यावर्तनार्थमीश्वरकोटिप्रति नियतधर्मोपादत्तेषु यथा योग्यं केषाञ्चिदुभायान्वयित्वं केषाञ्चिद्भगवन्मात्रान्वयित्वं द्रष्टव्यम् - एवमेव तत्र तत्रोक्तलक्षणानामव्याप्यतिव्याप्तिपरिहारमार्गे द्रष्टव्यः - इत्यास्तां विस्तरः । द्वयाधिकारे श्रीपदार्थानां भगवदुपायत्वोपयोग कथनवाक्येऽपि न विरोधः - तावता श्रिय उपायत्वाप्रतिक्षेपात् । प्रत्युत तत्रैव” स्वाम्युपाय उपेयश्च स्वरूपादिसमर्पणे । प्रथितः प्रतिसंबन्धी श्रीमान्नigमचक्षुषाम्” इत्युक्तम् । स्वरूपादि समर्पणे स्वरूप भरफल -

[illegible]

(सा.वि) व्यासक्तं प्रत्येकपरिसमाप्तं वा नाद्यः - लक्ष्म्या भगवतश्चोपायत्वाभाव प्रसङ्गात् न द्वितीयः - उपायद्वित्वप्रसङ्गादिति चेन्न - विशिष्टस्य पदार्थान्तरपक्षे उपायत्वस्य तन्निष्ठत्वेव्यासक्तत्वमेव नास्ति । तद्वटकविशेषणविशेष्ययोरपि दण्डी मयादृष्ट इत्यत्र दण्डपुरुषयोर्दर्शनविषयत्ववदिहाप्युपायत्वं विशेषणविशेष्यस्वरूपपक्षे व्यासक्तत्वेऽपि राजपुरोहितौ यजेयतामित्यत्र राजपुरोहितोभयनिष्ठकर्तृत्वस्य “यजेत स्वर्गकामः” इत्यत्र दंपतिगतकर्तृत्वस्यैवैकत्वे नैकवचनस्यैवावश्यकत्वेऽपि कर्तृत्वाश्रयव्यक्तयोः पृथक्कर्तृत्वमारोप्य द्विवचनप्रयोगेण “यजेयाताम्” इति व्यपदेशवत् “उभयाधिष्ठानं चैकं शेषित्वम्” इति शेषित्वस्यैकत्वैऽपि प्रत्येक शेषित्वव्यपदेशवच्च पृथगुपायत्वव्यपदेशो पपत्तेः - प्रत्येकपरिसमाप्तोपायत्वपक्षे न किञ्चिद्बाधकम् - नचोपायद्वित्वं बाधकम् - किन्तूपायद्वित्वमापादयतः विशिष्ट उपाय इत्यत्र उपायाविति द्विवचनं स्यादिति विवक्षितम् - उतानन्योपायत्वप्रसङ्ग इति - यद्वा, भगवतस्स्वातन्त्र्यहानिरिति - नाद्यः - श्रीमन्नारायण उपेय इत्यत्रापि द्विवचनप्रसङ्गात् - नद्वितीयः, प्राप्यद्वित्वमादायानन्यप्रयोजनत्वस्यापि भङ्गप्रसङ्गात् - नतृतीयः, दम्पत्योस्स्वामित्वे भर्तृस्वातन्त्र्य भङ्गप्रसङ्गात् - अस्ति खलु स्वर्गकामपदगतैकत्व स्योद्देश्यविशेषणत्वेनाविवक्षितत्वात् । यागजन्यफलं प्रति पत्न्या अपि स्वामिनीत्वं तस्मान्नान्दीमारभ्य आचार्यसूक्तिपरिशीलने श्रियोऽप्युपायत्वमभिप्रेतमिति सिद्धमुपायत्वम् - एवं च जगत्कारणत्वादिकमप्याचार्याभिमतम् । न च कारणत्वप्रकरणे च श्रिय आम्रानाभावान्नकारणत्वादि संबन्धभेद इतिवाच्यम् - “आनीदवातगं स्वधया तदेकम् - तस्माद्भान्यं न परः किञ्चनास” इति श्रुतौ प्रलयदशाप्रतिपादिकायां स्वधा शब्दितया लक्ष्म्या सह ब्रह्मोपस्थानस्य प्रतिपादनात् - स्वधास्वधृतिसामर्थ्यमिति व्याख्यानान्तरेण तस्यान्यधासिद्धावपि नृसिंहतापनीये तृतीयोपनिषदि नारसिंहस्य शक्तिबीजं “नो ब्रूहि भगवन्निति सहोवाच - प्रजापतिर्मया वाएषा नारसिंही सर्वमिति सृजति - सर्वाभिदं संहरति - तस्मान्मायामेतां शक्तिं विद्यान्दिति” मायाशब्दिताया लक्ष्म्या जगत्कारणत्व प्रतिपादनात् - वामनात्कारणत्वसिद्धेः - अस्य लक्ष्मीपरत्वसमर्थनप्रपञ्चस्त्वन्यत्र द्रष्टव्यः - चतुश्श्लोक्यधिकारे श्रद्धासूक्तमेधासूक्तादिति सूक्तवाक्सूक्तादिषु विशेषतश्श्रीसूक्ते च विचित्रास्तन्महिमानस्तत्तद्वाच्यकारैः प्रपञ्चिताः प्रतिपत्तव्या इत्याचार्यपरिगणितेषु सूक्तेषु मध्ये वाक्सूक्ते “वाचीमाविश्वाभुवनन्यर्पिता - सानोहवं जुषतामिन्द्रपत्नी - यामृषयोमन्त्रकृतोमनीषिणः । अन्नीच्छन्देवास्तपसाश्रमेणतां देवीं वाचगं हविषा यजामहे” इत्यादिभिस्सर्वाधारत्वमन्त्र कर्मोपास्यत्वहविराराध्यत्वाभिधानात् - तथा बहवृचसंहितायामष्टमेऽष्टके लक्ष्मीसूक्ते “अहं रुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादित्यै रुतविश्वैर्देवैरहं मित्रा वरुणोभाभिभर्म्यह मिन्द्राग्नी अहमश्विनो भा” इत्यादि वाक्येषु सर्वदेवतोपास्यत्व, सर्वदेवतापोषकत्व, सर्वसृष्टृत्व, सर्वाधारत्व, सर्वफलप्रदत्वारभियुक्तैर्व्याख्यातत्वात् - “अहं ता ब्रह्मणस्तस्य साहमस्मि सनातनी ।

(सा.वि) आत्मा स सर्वभूतानामहं भूतो हरिस्मृतः । एन भावेन भवति वासुदेवः सनातनः । भवद्वावात्मकं ब्रह्मतत्तस्तच्छाश्वतं पदम् । भवान्नारायणो देवो भावो लक्ष्मीरहंपरा । भावः प्रकारभूतधर्मः - लक्ष्मीनारायणाख्यं तत्ततो ब्रह्मसनातनम् । अहं तयासमाक्रान्तो ह्यहमर्थः प्रसिद्ध्यति” इत्यादिभिस्सर्वत्रैर्दत्त्वेन प्रतिपादनात् - “सो कामयत बहुस्यां प्रजायेयेति - सदेव सौम्येदमग्र आसीत्” इत्यादिष्वपि स्वरूपनिरूपकत्वेन सृष्टिप्रतिपादनस्थलादौ लक्ष्मीपतेरावश्यकत्वेन ब्रह्मसमानसङ्कल्पाश्रयत्वे जगत्कारणत्वादेर्निर्बाधत्वात् । अत एव “எம்பெருமானைச் சொன்னவிடத்திலே பிராட்டியைச் சொல்லிற்றாம்” इति भाष्यकारा ऊचुः - त्वमासीर्मातृश्रीः कमितुरिदमित्थं त्वविभवस्तदन्तर्भावात्त्वां “न पृथगभिधत्ते श्रुतिरपि “इति भट्टाचार्याः प्रोचुः । अत एव “ब्रह्मणि श्रीनिवास” इति श्रिया स्वरूपनिरूपकतया ब्रह्म विशेषितम् - अत्र श्रीविशिष्टमेव ब्रह्मविवक्षितम् - तेन विशिष्टस्य प्रार्थ्यमान भक्तिरूपशेषमुषीविषयत्वसिद्धिः । ननु “अखिलभुवनजन्मस्थेमभङ्गादिलीले” इत्येतदर्थस्य विशेष्यमात्रान्वयित्वेन विशेषणान्वयित्वाभावाच्छ्रियो जन्मादिहेतुत्वं नोक्तं स्यादिति चेन्न - “ब्रह्मशब्देन स्वभावतो निरस्तनिखिलदोषोऽनवधिकातिशयासंख्येयकल्याणगुणगणः पुरुषोत्तमोऽभिधीयते । सर्वत्र बृहत्त्वगुणयोगेन हि ब्रह्मशब्दः - बृहत्त्वं च स्वरूपेण गुणैश्च यत्रानवधिकातिशयं सोऽस्य मुख्योर्थः - सच सर्वेश्वर एव अतो ब्रह्मशब्दः तत्रैव मुख्यवृत्तः - तस्मादन्यत्र तद्गुणलेशयोगादौपचारिकः अनेकार्थ कल्पनायोगाद्भगवच्छब्दवत् - तापत्रयातुरैरमृतत्वाय स एव जिज्ञास्यः - अतस्सर्वेश्वरो जिज्ञासा कर्मभूतं ब्रह्म इत्युक्तम् - एतादृशं च ब्रह्म श्रीनिवासरूपमेवेति - यद्यपि विशेषणं नापेक्षितम् - तथापि ब्रह्मरुद्रादिष्वाशङ्कितब्रह्मत्वव्यावृत्तये श्रीनिवास इति विशेषणम् । तथा च श्रीनिवासपदं ब्रह्मपरस्य नारायणतात्पर्यग्राहकम् - सद्भक्तिरूपशेषमुष्यां श्रीवैशिष्ट्यविषयत्वं व्यनक्ति । तत्र पूर्वोक्तप्रमाणानुसारेण “भगवन्नारायणाभिमतानुरूपस्वरूपरूपगुणविभवैश्वर्यशीलाद्यनवधिकातिशयासंख्येय कल्याणगुणगणायाः - शृणाति निखिलान् दोषान् श्रिणाति च गुणैर्जगत् । श्रीमते चाखिलैर्नित्यं श्रयते च परं पदम्” इति स्वनामसूचितमोक्षप्रदत्वाद्यर्थायाः श्रियः पत्याविति प्रतीतेः - तस्या अपि जगत्कारणत्वादिसिद्धेः - स्वभावतो “ब्रह्मशब्देन निरस्तनिखिलदोषोऽनवधिकातिशयासंख्येयकल्याणगुण गणः पुरुषोत्तमोऽभिधीयत इति - भगवन्नारायणेत्यादि च वदद्भिः भाष्यकारैः श्रीरपि ब्रह्मशब्दार्थ इत्युक्ताभिप्रायम् । “तेन ब्रह्म वा इदमग्र आसीत्” इत्यादिष्वपि तस्या अप्युपस्थित्या ततो जगत्कारणत्व सिद्धिः - अपि च सर्वेश्वरो जिज्ञासाकर्मभूतं ब्रह्म इत्युपसंहृतम् - तत्र सर्वेश्वरत्वं श्रीविशिष्टमेवोपलक्षयति - श्रीविशिष्टत्वं ब्रह्मपदरुढिशक्यतावच्छेदकम् - श्रीमत्वस्यैव सर्वैश्वर्यं नियामकत्वात् - तन्नियामकत्वेनाभिमतस्य श्रीविशिष्टस्यैव शक्यतावच्छेदकत्वौचित्यात्सर्वेश्वरत्वस्यान्यत्रापि शंयमानत्वेन तस्य ब्रह्मपदशक्यतावच्छेदकत्वस्यानुचितत्वात् - एवं च पद्मत्वस्य -

(सा.वि) पङ्कजार्थत्ववत् - श्रियो ब्रह्मशब्दार्थत्वसिद्धिः - अत एव तस्यास्वरूपनिरूपकत्वोक्तिः - “लक्ष्मीनारायणाख्यं तत्ततो ब्रह्मसनातनम्” इत्युक्तिः च सङ्गच्छते - “तदन्तर्भावात्त्वां न पृथगभिधत्ते” श्रुतिरपीत्युक्तेरपीदमेव तात्पर्यम् - इत्थंच श्रीविशिष्टस्य कारणत्वसिद्धौ पुष्पपरिमलन्यायेन तदपृथक्सिद्ध्या श्रियोऽपि पूर्वोक्तप्रमाणानुसारेण कारणत्वसिद्धौ “कारणं तु ध्येय” इति ध्येयत्वसिद्धेश्च । ननु दंपत्योस्स्वर्गकाम्नावत्वेनाधिकारित्वे पृथगनुष्ठाने प्रत्येक कार्याद्यापेक्षाद्यङ्गलोपापत्त्या विशिष्टकर्तृत्वे सत्येकपदार्थस्य उभयानुष्ठेयत्वासिद्ध्या यत्कर्तव्यं तदनया सहेत्यप्रधानतृतीयानिर्देशात् । पत्युः प्राधान्यादनुमत्या पत्नीकर्तृत्वसिद्धिः - इह तु कथं कारणत्वं अपृथग्सिद्धत्वमात्रेण कारणत्वे सर्वज्ञत्वादिविशिष्टस्य कारणत्वम् । मुमुक्षुध्येयत्वं, मोक्षोपायत्वं, मोक्षप्रदत्वं, मुक्तिप्राप्यत्वं सिद्धमिति - सर्वत्र विशिष्टमेवानुसन्धेयमिति - विशिष्टोपादानमङ्गीकुर्वतामाचार्याणां न काचिदनुपपत्तिरिति दिक् - ननु विशिष्टस्य कारणत्वे ध्येयत्वेऽभिमाने सति कथमाचार्यैरेव ध्येयत्वामेवाहुः कतिचिदपरे त्वत्प्रियं लोकनाथं किं तैरन्तः कलहमलिनैः किञ्चिदुत्तीर्यमग्नैः । त्वत्संप्रीत्यै विहरति हरौ संमुखीनां श्रुतीनां भावारूढौ भगवति युवां दंपती दैवतं नः” इत्यत्र हरेरेव विहरणं श्रियस्तु प्रीतिमात्रं प्रयोजनमुक्तम् - तथा - “यत्सङ्कल्पाद्भवति कमले यत्र देहिन्यमीषां जन्मस्थेम प्रलय रचनाजङ्गमाजङ्गमानाम् । तत्कल्याणं किमपि यमिनामेकलक्ष्यं समाधौ पूर्णं तेजस्फुरति भवती पादलाक्षारसाङ्कम्” इत्यत्र विशिष्ट एव जन्मादिकर्तृत्वं समाधिलयत्वं चोक्तमिति चेन्न । त्वत्संप्रीत्यै त्वया सह विहरतीति व्याख्येयत्वात् - अन्यथा पूर्वोक्तविरोधापत्तेः - तथाहि - कमले यत् सङ्कल्पात् - यस्य तेजो रूपस्य परमपुरुषस्य संकल्पाद्यत्र देहिनि स्वशरीरिणि अमीषां जंगमाजङ्गमानां जन्मस्थेमप्रलयरचना भवति - यत्सङ्कल्पादिति निमित्तत्वमुक्तम् - यत्र देहिनीत्युपादानत्वमिति ध्येयम् यदिति पदान्तरमध्याहार्यम् - यद्यमिनां समाधौ एकलक्ष्यं भवति तत्कल्याणं तेजः भवती पादलाक्षारसाङ्कं भवती - विशिष्टं सदेव संपूर्णम् ऐकरस्येन संपूर्णलीलं भवति । अन्यूनलीलारसं भवतीत्यर्थः । तेन विशिष्टस्यैव कारणत्वमुपायत्वं सिद्धम् - अन्यथा पूर्णपदवैयर्थ्यात् - “पश्यन्तीषु श्रुतिषु परितस्सूरिवृन्देन सार्धं मध्ये कृत्य त्रिगुणफलकं निर्मितस्थानभेदम् । विश्वाधीशप्रणयिनि सदा विभ्रमद्यूतवृत्तौ ब्रह्मेशाद्या दधत युवयोरक्षसारप्रचारम्” इति सहकर्तृत्वप्रतिपादकपूर्वश्लोकेन “सर्गस्थित्यवस्सानकेलि रसिकौ तौ दंपती नः पती” इत्यायुक्तिभिश्च विरोधप्रसङ्गाच्च - “श्रियै समस्त चिदचिद्विधानंव्यसनं हरेः । अङ्गीकारिभिरालोकैस्सार्धयन्तयैकृतोऽञ्जलिः । प्रलयसमयसुप्तं स्वं शरीरैकदेशं वरद चिदचिदाख्यं स्वेच्छया विस्तृणा नः । खचितमिव कलायं चित्र -

(सा.वि) मातत्य धून्वन् ननु शिखेव क्रीडति श्रीसमक्षम् ॥ इति च श्रियस्साक्षिमात्रत्वमेवोक्तम् - न व्यापारान्वयत्वमिति चेन्न - “यद्भूभङ्गाः प्रमाणं स्थिरचररचना तारतम्ये मुरारेः - नमश्श्रीरङ्गनायक्यै यद्भूविभ्रमभेदतः । ईशेशितव्यवैषम्यान्निम्नोन्नतमिदं जगत्” इत्याद्यनुसारेणानुमत्या कर्तृत्वे तात्पर्यात् - अन्यथा परस्परविरोधापत्तेः - एवमपि “अस्येशाना जगतो विष्णुपत्नी” - ईश्वरीगं सर्वभूतानां - अस्या मम च शेषं हि विभूतिरुभयात्मिका । कान्तस्ते पुरुषोत्तमः - यस्यास्ते महिमानमात्मन इव त्वद्बलभोऽपि प्रभुः - अनवधिकमहिममहिषीम् - देवि त्वन्महिमावधिर्नहरिणा नापि त्वया ज्ञायते - दम्पती जगतां पती इत्यादिभिरुभयविभूति शेषित्वं च सिद्धम् - परस्पर शेषशेषि भावः “भगवति गुणान् पुंस्त्वसुलभान् । त्वयि स्त्रीत्वे कान्तान्मदिमपतिपारार्थ्यकरुणाक्षमाधीन्वाभोक्तुम्” इत्युक्तप्रकारेण परस्यरेच्छाकृत इति “सलक्ष्मीकस्य साम्राज्यं सर्वधा संप्रतिष्ठितम्” इति विशिष्टस्य सर्वेश्वरत्वं स्थापितम् - अतस्सर्वेश्वरो जिज्ञासाकर्मभूतं ब्रह्मेति यथा श्रुतार्थस्वीकारेऽपि नकिञ्चिद्वाधकम् - अत्र पक्षे शेषिदम्पतित्वं ब्रह्मशब्दरूढिशक्यतावच्छेदकं बोध्यम् । तस्मादुभयाद्वैतं वेदान्तवेद्यमिति - ननु नारवर्गान्तर्गतत्वेन श्रियो भगवदाधारकत्वादनन्याधारत्वं भगवच्छरीरभूतत्वात्सर्वशरीरत्वं च नस्यादिति चेन्न - नारा अयनं यस्येति बहुव्रीहिपक्षे भगवतोऽपि साधारणत्वं स्यात् । “स्वे महिम्नि प्रतिष्ठित” इत्युक्तानन्याधारत्वं तूभयत्राप्यविशिष्टम् - लक्ष्म्याश्शरीरत्वं भगवतश्शरीरत्वं च परस्परेच्छाकृति मतिभगवच्छरीरकत्वाभावेन सर्वशरीरकत्वाभावेऽपिविशिष्टस्य स्वेतरसर्वशरीरकत्वात् “सर्वं खल्विदं ब्रह्मेति” निर्देशस्य न क्षतिरिति सर्वमनवद्यम् - ननु “ब्रह्मशब्देन स्वभावतो निरस्तनिखिल दोषोऽनवधि कातिशयासङ्ख्येय कल्पाण गुणगणः पुरुषोत्तमोऽभिधीयते” इति भगवन्नारायण इत्यादि च वदद्भिः भाष्यकारैः श्रीरपि ब्रह्मशब्दार्थ इत्युक्तं प्रथमित्युक्तम् - कथमिदं सङ्गच्छते - “स्वरूपेण गुणैश्च बृहत्वं यत्रानवधिकातिशयं सोऽस्यमुख्योर्थः” इति खलु तैरुक्तम् । स्वरूपद्वयस्य कथमनवधिकातिशयबृहत्वं? “सत्यंज्ञानमनन्तं ब्रह्म” इत्यत्राचिच्चिद्वस्त्ववरुद्धत्वात्कथं वस्तुतः परिच्छेद राहित्यमित्यत्र इदमिदं नेति निषेधानर्हत्वलक्षण सर्ववस्तु सामानाधिकरण्यार्हत्वं वस्तुपरिच्छेदराहित्यमिति व्याख्यातम् - सर्ववस्तु सामानाधिकरण्यार्हत्वं च सर्वस्य भगवच्छरीरत्वादुपपद्यत इति चोच्यते - तत्र श्रियश्च शरीरत्वात् । श्रीर्भगवानिति व्यपदेशसंभवाद्भगवति वस्तुपरिच्छेदराहित्यलक्षणमनन्तत्वं संभवतीति बृहत्वं निरस्तातिशयत्वं भवति - श्रियस्तु भगवतस्तच्छरीरत्वाभावाद्भगवान् श्रीरिति व्यपदेशे मनर्हत्वाद्वस्तुपरिच्छेदसत्त्वेन निरस्तातिशयत्वाभावाच्छ्रयः कथं ब्रह्म शब्दार्थत्वम् - किञ्च श्रियोऽपि ब्रह्मशब्दार्थत्वे पुष्पपरिमलादिवत् । “ब्रह्मवाइदमग्र आसीत्” इत्यादिषु द्विवचननिर्देशापत्तिः । अतोऽनवधि कातिशयबृहत्वात्पत्युरेव ब्रह्मत्वं सर्वेश्वरत्वं चोचितम् । एवं च सतितस्य समाधिकदरिद्रत्वं च युज्यते । अन्यथा पत्न्याः स्वसमानभूतायास्सत्त्वेन समाधिकदरिद्रत्वं न स्यात् । ततश्च “नतत्समश्चाभ्यधिकश्च दृश्यत” -

(சா.தீ) நிரசனீயபக்ததைக் காட்டுகிறார்- சிலரென்று பிரிய, பிந்நப்காரமாகவென்கை.

(சா.பு) ப்ரதிஜ்ఢாதமுபாடயதி - சிலா் ஢்வயகூ்தில் இதுயாதினா । ஢்஢ுதஸ்யைகரூப்யா஢்விசேஷணத்வ -

(सा.वि) इत्यादि व्याकुल्यतेति चेदुच्यते । ‘कारणं तु ध्येयं’ इति कारणस्योपास्यत्वमुक्तम् । कारणं च कार्यप्रतियोगिकम् - कीदृशं जगत्कारणत्वमित्याकाङ्क्षायामभिन्ननिमित्तोपादानस्वरूपं प्रतिपादयितुम् ‘सदेव सोम्येदमग्र आसीत्’ इत्यादि सृष्ट्यादि प्रकरणं प्रवृत्तम् - तत्रोभयगोचरकारणत्वबोधकप्रमाणानुगुण्यम् - पृथक्कारणत्वे कारणद्वित्वप्रसङ्गात् - उभयापृथक्सिद्धस्य पतिपत्नीभावस्य च प्रमाणसिद्धत्वात् - लौकिकदाम्पत्यकर्तृत्वन्यायेन च विशिष्टकारणत्वे स्थिते ‘यतो वा इमानि’ इत्यादिब्रह्मलक्षणं लक्ष्म्यामक्षतमेव ‘सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म’ इति शोधकवाक्योक्तावयवशक्तिपौष्कल्यप्रवृत्तिनिमित्तनिरतिशयबृहत्वं यद्यपि भगवत्येव । ऐच्छिकशरीरशरीरभावसत्त्वात् - तथापि ‘ब्रह्मति ब्रह्मयति तस्मादुच्यते परंब्रह्मब्रह्मत्वाद्ब्रह्मणत्वाच्च तद्ब्रह्मेत्यभिधीयत’ इत्यादि निर्वचनात् ब्रह्मणं च ब्रह्मपदप्रवृत्तिनिमित्तमेवेति तस्य सत्त्वाद् ब्रह्मत्वसिद्धिः - विशिष्टस्य स्वेतरसर्ववस्तुसामानाधिकरण्यार्हत्वलक्षणमिदं ब्रह्म नेति निषेधानर्हत्वं लक्षणं वस्तु परिच्छेदराहित्यं विशिष्टे संभवत्येवेति तादृशप्रवृत्तिनिमित्तस्यापि सत्त्वाद् ब्रह्मशब्दार्थत्वसिद्धिरप्रत्यूहैव - ‘अतस्सर्वेश्वर एव जिज्ञासा कर्मभूतं ब्रह्म’ इत्यत्र सर्वशब्देन स्वस्य स्वं प्रतीशितव्यत्वाभावात्सङ्कोचस्यावश्यकत्वात् ‘ईश्वरीगुं सर्वभूतानाम्’ इत्याद्यनुरोधेन उभयनिष्ठैश्वर्यं प्रतियोग्येव विवक्षितमिति सर्वेश्वरत्वमुभयनिष्ठमेव ब्रह्मपदरूढिशक्यतावच्छेदकं दर्शितमिति - तदपि भाष्यं स्वरसमेव सङ्गच्छते - एतेन द्विवचनप्रसङ्गोऽपि परिहृतः - सर्वेश्वरत्वस्य ब्रह्मपदशक्यतावच्छेदकस्य विशिष्टनिष्ठत्वेन विशिष्टस्यैकत्वात् - ‘उभयाधिष्ठानं चैकशेषित्वम्’ इत्यादिकमिहैवानुकूलम् । सर्वशेषित्वं लक्ष्म्या इत्येतत्तु न कारणत्वविरोधि । एवं सति ‘ब्रह्मविदाप्नोति परम्’ इत्यादिषु श्रियोऽपि वेदनं मोक्षहेतुरितिनिर्व्यूढम् - समाधिकदरिद्रत्वं स्वपति समानजगत्कारणपत्त्यन्तराभावाल्लक्ष्म्याश्चोपपन्नमेवेति सर्वं समञ्जसम् । एवं स्थिते यथासंप्रदायं व्याख्यायते - शङ्कापक्षमुपक्षिपति - श्रीराम इति ।

(सा.सं) स्वारस्यकुंठुकं इति - विशेषणपरतया प्रसिद्धि प्राचुर्य तन्निवन्धन शीघ्रोपस्थितिमत्वं -

मू - प्रसिद्धमात्रं कूटस्थसंप्रदायविरुद्धमात्रं पण्णुकिरु इवविभागं अनुपपन्नम्

(सा.दी) षोत्कर्षात् । अन्वयविशेषात्सिद्धिक्रमोन्मत्तः - कूटस्थः, नाथ, यामुन, भाष्यकारादिकः -

(सा.स्वा) न भवतीत्यर्थः इदमिति हेतुगर्भविशेषणम् - धर्मिमात्रस्वरूपतया न कार्यक्षममिति भावः । अतः अतः - 'अप्रगृह्ये स्मृतौ वाक्ये' त्यमरः 'श्रद्धया देव' इत्यादिवाक्यसिद्धादुक्ताद्धेतोः त्वं कमितुः, नायकस्य भगवतः इदमित्थं त्वविभवः इदं पदार्थधर्मिस्वरूपव्यावर्तकस्वरूपनिरूपकरूपा - इत्थं त्वविभवः इदमित्थमिति प्रतीयमाने वस्तुनि इदं त्वशब्दार्थप्रकारता स्वरूपा आसीः - यद्वा, इदं पदार्थधर्मिस्वरूपसलन्धीत्थं त्वविभवः - धर्मिस्वरूपाभावे इत्थं त्वमात्मकस्यापि सत्तालाभो नास्तीत्यर्थः । ननु विशेष्य स्वरूपस्य श्रीशब्दार्थविशेषणं विना प्रतीतिकार्यायोग्यत्वे 'सदेव सोम्येदमग्र आसीत्' इत्यादौ भगवत एव कथमुपादानमित्यत्राह । तदन्तर्भावात्त्वामिति - त्वां श्रुतिरपि तदन्तर्भावात्, तदपृथक्सिद्धविशेषणतया प्रवृत्तिनिमित्तीभूयविशेष्यवाचकशब्दान्तर्भावात् । पृथङ् नाभिधत्त इत्यर्थः यद्वा, तत्सन्नियोगशिष्टत्वात्पृथङ् नाभिधत्त इत्यर्थः अयमर्थो भूलमन्त्राधिकारे स्पष्टः । भवत्पक्षे उत्तरखण्डेन एकरूपस्य शब्दस्य अर्थवैरूप्याश्रयणं शब्दस्वारस्यभङ्गः - कूटस्थसंप्रदायविरोधश्चेति दोषत्रयं दुर्निवारमोन्मत्तः कुरुत्तु - कूटस्थेति -

(सा.वि) सर्वेश्वरत्वं भवति - 'अस्या देव्या मनस्तस्मिंस्तस्य चास्यां प्रतिष्ठितम् । तेनेयं स च धर्मात्मा मुहूर्तमपि जीवति' इत्युक्तीत्या त्वदाश्लेषोत्कर्षाभावे घटत्वाभावे घटस्य स्वरूपमिव स्वरूपं न स्यात् - श्रीमत्त्वस्य सर्वेश्वरत्वावच्छेदकत्वाभावेऽवच्छेद्यं सर्वेश्वरत्वमपि नस्यादिति भावः त्वदाश्लेषोत्कर्षाभावे कथं स्वरूपासिद्धिरित्यत्राह त्वमासीरिति हे श्रीमतिः कमितुः, प्रियस्य - निष्कर्षसमये, इतरव्यावृत्त स्वरूपज्ञानसमये - त्वं इदमित्थं त्वविभवः अस्य वस्तुनः इत्थंत्वं असाधारणधर्मस्य विभवः तद्रूपा ह्यासीः त्वां विना स्वरूपं बुद्ध्यारूढं न भवति - अतस्त्वत्संश्लेषाभावे स्वरूपासिद्धिरित्युक्तेति भावः । यद्वा, त्वद्विशिष्टस्वरूपे कमितरि इदमित्थमिति निष्कर्षसमये प्रियाद्विवेचने प्रियस्वरूपादेतत्स्वरूपविवेचनवेलायां घटे विशिष्टे विशेष्याद्विवेचनवेलायां यथा घटत्वमिति भवति । तथात्वमासीरिति भावः । अत एव कारणत्वादि प्रकरणे पृथगनुक्तिरित्याह । तदन्तर्भावादिति । श्रुतिरपि 'सदेव सोम्येदमग्र आसीत्' इत्यादि श्रुतिरपि । सदादिशब्दानां कारणत्वप्रतिपादकपुरुषसूक्तोक्तश्रीपतौ पर्यवसानावश्यंभावात्तत एव त्वत्प्रतीतिरिति सिद्धेस्त्वां पृथङ् न वक्तीत्यर्थः - ननु सद्ब्रह्मात्मादिशब्दानामुत्तरोत्तरविशेषपर्यवसायिनां 'एको ह वै नारायण आसीत्' इति श्रुत्युक्तनारायणे पर्यवसानमुक्तम् - कथं श्रीमति पर्यवसानमिति चेन्नैवं नारायणशब्दस्यासाधारणत्वेन व्यक्ति विशेषोपस्थापनेऽपि तद्व्यक्तिविशेषस्य श्रीपादलाक्षारसाङ्गः -

(सा.सं) चात्र स्वारस्यम् - कूटस्थपदं 'अकलकिल्लेण' इत्यादि गाथाप्रणेतृ प्रपन्नजनकूटस्थपरम् । तन्मूलको हि स्वरूपमित्यादिकस्साम्प्रदायिक ग्रन्थः नहीदं विभवः इत्थं त्वविभवश्च -

(சா.தீ) பா஢கம் ஸ஢்டிக்஢ரார். அநந்யோபாயத்வத்யாதி - ஁பாயத்வத்வத்தில் ஁கபதஸத்வமான
஢கவதநந்யோபாயத்வம் ஢க்யமா஢ென்று கருத்து- ப்ரதி஢ந்஢ியாலே ப்ர஢஢ர஢க்கிறார். அநந்யப்ரயோகநத்வத்யாதி
- அவிஸேஷநத்வம் ப்ரஸ஢்டிக்஢கும் ஁஁ப்ரஸ஢்டிக்஢ென்று ஸ஢்டிக்஢ரார்- ஁நா஢ென்று குணவிக்ர஢ாதி஢கள்
஁பாயோபயுத்஢ங்களா஢ையால் விஸேஷ஢்களென்னில் பத்நீஸ஢ந்஢த்திலு஢ாக்கு஢ென்கிறார்-
஁பயுத்஢ங்களென்று கணாதி஢கந்஢ோல் -

(सा.प्र) उपायद्वित्वप्रसङ्गस्यैव अनन्योपायत्वविरोधिनो विशेषणत्वविरोधित्वादित्यत्राह - अनन्योपायत्वेत्यादिना - इष्टप्रसङ्गत्वमाशङ्क्य तथात्वेऽनिष्टमाह - ஆனால் इत्यादिना - गुणविग्रहव्यापारविशेषाங்க(ங்) इति - उपायत्वोपयुक्ता गुणाः कारुण्यज्ञानशक्त्यादयः - प्राप्यत्वोपयुक्तास्तु आनन्दसौन्दर्यादयः - उपायत्वोपयुक्ता अर्चाविग्रहविशेषाः । उपेयत्वोपयुक्ताः परवासुदेवादिविग्रहविशेषादयः - मोक्षयिष्यामीति सङ्कल्पविशेषा उपायत्वोपयुक्ता व्यापाराः - गुणविग्रहादिनां प्राप्यत्वोपायत्वोपयोगात्तेषां विशेषणत्वाङ्गीकारे लक्ष्म्याश्चोपयोगाद्विशेषणत्वमेवेत्याह - उपयुक्ताங்க(ங்) எனையால் इत्यादिना के वा गुणा उपायत्वोप -

(सा.वि) विनावगन्तुमशक्यत्वात्तस्या अपि तत्पर्यवसानमावश्यकमिति भावः - प्रसिद्धाणा इति -
उत्र विशेषत्वस्यैव प्रतिपादितत्वादिति भावः -

(सा.सं) वस्तुन उपलक्षण भवति । तथा सांप्रदायिकोक्त्यापहतं परमतं जीवेदिति भावः - मया दुरुहशिक्षायां स्वरूपमिति श्लोकार्थस्य लिखितत्वादिह च स न विलेखनीयः । बाधकम्, स्वारस्यबाधकम् उपलक्षणं गङ्गानाक प्रसङ्गिकम् इत्यन्तेन परतर्कणामाभाससमानयोगक्षेपत्वमुक्तम् -

மூ - उपयोगविशेषங்கள் तत्तद्वस्तुக்களுக்கு अनुरूपमानபடியிலே प्रमाणसंप्रदायங்களாலே கண்டுகொள்வது. वस्त्वनुरूपमायिणே उपयोगமிருப்பது.

(சா.தி) पत्नीसंबन्धத்தில் उपयोगமேது? என்ன यथाप्रमाणं संप्रदायத்தாலறியலாமென்கிறார்- उपयोगविशेषेत्यादि - उपेक्षै தவிர்ந்து अनुमதியாலே भगवानுக்கு मोक्षयिष्यामि என்னும் சङ்கல்பத்தாலே उत्पाதிக்கை उपयोगமென்று கருத்து. अनुमन्तृत्वத்தால் पत्निக்கு यागकर्तृत्वமுண்டிதே- प्राप्यप्रापकावस्थाद्वयेऽप्युपकारप्रकारத்தை நம்மாழ்வார் காட்டினாரென்கிறார் -

(சா.சுவா) उपयोगमिल्लामेयाले लौल्यं கூடுமோ? उपलक्षणமென்று சொல்ல வேண்டாவோ? उपयोगமுண்டானாலும் गुणादितुल्यமாயும் उपयोगं सिद्धிக்குமென்று अन्यथासिद्धिसंभावतैயாகையாலே भरस्वीकर्तृत्वादिरूपोपयोगं சொல்லுகிறது கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் उपयोगेति - चेतनरूपलक्ष्मीविशेषणத்துக்கு अचेतनवदुपयोगं சொல்லுகை श्रियश्चैतन्यग्राहकप्रमाणविरुद्धமாகையாலே तदानुगुण्येन भरस्वीकर्तृत्वाद्युपयोगं சொல்லிற்றென்று கருத்து- ஆனாலும் श्रियः पुरुषकारत्वाद्युपयोगத்தாலும் विशेषणत्वमन्यथासिद्धमன்றோ? भरस्वीकर्तृत्वरूपोपयोगनिर्बन्धமுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- वस्त्वनुरूपेति 'अस्येशाना जगतो विष्णुपत्नी - ईश्वरीगं सर्वभूतानाम्' इत्यादि प्रमाणबलத்தாலே श्रियस्सर्वभूतेश्वरत्वமும், भगवत्पत्नीत्वமும் सिद्धமானால் पुरुषकारत्वोपयोगमात्रावच्छेदे प्रमाणाभावेन उभयविधोपयोगमुमिங்கु प्रामाणिकमென்று கருத்து- कूटस्थसंप्रदाय

(சா.பு) युक्तास्तेषां के वा उपयोगप्रकारा इत्यत्र गुणानां बहुत्वात्तेषां तदुपयोगविशेषाणां चोक्तौ ग्रन्थविस्तरस्यादिति प्रमाणसंप्रदायाभ्यां ज्ञातव्यत्वमाह - उपयोगविशेषेत्यादिना - सर्वज्ञत्व, सर्वशक्तित्व, सत्यसङ्कल्पत्व, परमकारुणिकत्व, वात्सल्यसौशील्यादयः प्राधान्येनोपयुक्ता गुणाः तत्र सर्वेषां गुणानां सामान्यत उपयोगो भगवत आश्रयणीयत्वज्ञापनम् । प्रातिस्वीकोपयोगस्तु भागवतानामपेक्षितज्ञानं तत्प्रदानविरोधिभूतनिवर्त्यदुष्कर्मज्ञानं च सार्वज्ञस्योपयोगः - तदभिप्रायेणोक्तम् 'यो वेत्ति युगपत्सर्वं प्रत्यक्षेण सदा स्वतः' इति । शक्तेस्तु विरोधिनिरासः - एतदभिप्रायेणोक्तं 'एवं भूतोऽप्यशक्तस्सन्नत्राणं भवितुं क्षमः । इति बुद्ध्यास्य देवस्य गोप्तृशक्तिनिवारणम्' इति - तेजो -

(சா.வி) प्रमाणसंप्रदायங்களிலே इति - प्रमाणेषु संप्रदायेषु च । उपयोगविशेषங்கள் पुरुषकारत्वरक्षाभरस्वीकारत्वादयः गुणोपयोगाः पूर्वोक्तप्रकाराश्च द्रष्टव्याः । एतदाभिप्रायेणैवोक्तं वस्त्वनुरूप मायिणே इति । प्राप्यप्रापकावस्थायाः श्रियोऽप्युपकारं पराङ्मुखा-

(சா.ச) उपयोगविशेषங்கள் इति - न ह्युपयोगो ननु गत इति कार्योपयोगिनो विशेषणत्वापलाप इति भावः - वस्त्वन्तरवदनुपयोगादयमुपयोग एव नेति यदि तदा प्रतिबन्धभिप्रायेणाह । वस्त्विति - श्रियो विशेषणव्यवस्थापकं वस्त्वनुगुणमेवोपयोगविशेषं प्रमाणसंप्र-

மூ - உபாயோபேயபரமான வாக்யத்யத்திலும் ஸ்ருதமான இவ் விசேஷணத்தினுடைய உபயோகபரகாரத்தை -
(சா.தீ) உபாயோபேயேத்யாதி -

(சா.ஸ்வா) - விருத்தமாக வென்று தூஷித்தது கூடுமோ? ப்ரபத்ரஜனஸந்தானகூடஸ்த்ரான நம்மாழ்வார் உபயோகவிசேஷம் சொல்லாமையாலே ப்ரவ்ரணத்தில்த்ர விசேஷணத்வம் கூடுமோ? உத்ரவ்ரணதீகரூப்யத்தாலே விசேஷணத்வம் கொள்ள வேணுமென்னில் உபயோகாபாவத்தாலே உத்ரவ்ரணத்தில்த்ர விசேஷணத்வம் கூடாதே? என்னவருளிச்செய்கிறார் - உபாயேதி - ஸ்ருதமான இதி - விசேஷேண ஸ்ருதமான ஸத்யத்தூக்கு வரூப்யகல்பனமஸத்மென்று கருத்து - வாக்யத்யத்தில்த்ர இதி நிர்தேசென உபலக்ஷணத்வபக்ஷத்தில்த்ர ப்ரவ் -

(சா.ப்ர) பல்விரியாணாது ஸ்ரமாத்வத்யாபாவஜாவஜாபனம் - எததபிப்ரேத்யோக்தம் - “பல்வ் விரிய் ததா தேஜ இத்யேதத்ரு குணத்ரயம் । ஸ்ரமாத்வத்யாபாவாஹ்யம் ஜானாதேரூபஸர்ஜனம்” இதி ஸ்ரமாத்வத்யா பாவமாஹ்யாதித்யத்ர: - ஸத்யஸத்ரூபத்வஸ்யாஸ்த்ரயணானந்தரம்பராத்கரணே வ்யபேக்ஷிதப்ரதானமுபயோக: - எததபிப்ரேத்யோக்தம் “அப்யஹ் ஜீவித்வம் ஜஹ்யாம் - தோஷோ யத்யபி தஸ்ய ஸ்யாத்” இத்யாதி - பரமகாருணிகத்வஸ்ய ப்ரந்யாஸரூபவ்யாஜமாத்ரேணாபேக்ஷித தானமுபயோக: - எததபிப்ராயேணோக்தம் “மித்ரபாவேன ஸம்ப்ராப்தம் ந த்யஜேயம் கதஜ்ஜன” இத்யாதி - வாத்ஸல்யப்ரபித்ஸோஸ்வஸ்மிந் தோஷானுஸந்தானேன ஜனிதா யோக்யதானுஸந்தானஸ்ய ப்ரதிபந்த: பல் - எததபிப்ராயேணோக்தம் “தூராசாரோ஽பி ஸர்வாஸீகூதத்நே நாஸ்திக: பூஸ: । ஸமாஸ்த்ரயேதாதிதேவ் ஸ்ரத்யா ஸரணம் யதி । நிர்தோஷம் வித்தி தம் ஜந்து ப்ரபாவாத்பரமாத்மன:” இத்யாதிஸ்வாமித்வஸ்ய சேதநரக்ஷணே ப்ரஹ்மவத்ரத்வஜாபனமுபயோக: - எததபிப்ராயேணோக்தம் “ரக்ஷதே ப்ரஹ்மவான் விஷ்ணுர்ஹக்தானாத்மஸரீரவத்” இத்யாதி ஸௌஸீல்யஸ்ய பரத்வஜானாதப்ராயத்வ ஸத்ரூபநிராஸ உபயோக: - எததபிப்ராயேணோக்தம் “ஹ்ருதே ஸஹிதோ ராமோ லக்ஷ்மணேன ச ஸீதயா । அஹம் வோ பான்ஹவோ ஜாத:” இத்யாதி - எவமாதயோ குணானாமுபயோகாஸ்தத்ர ப்ரமாணானி ச ஸம்ப்ரதாயதோ ஜாதவ்யானிதி பாவ: । நந்வேவம் த்ரஹி உபயுக்தகுணவிஸிஸ்டாத்த்ரஹ்வத்ர எவ மோக்ஷஸித்தே: கிமத்ரம் லக்ஷ்ம்யா உபாயத்வஸ்வீகார இத்யத்ர தாத்ரஹ் குண விஸிஸ்டலக்ஷ்ம்யேவ மோக்ஷஸித்தௌ கிம் ப்ரஹ்மவத்ர உபாயத்வேன லக்ஷ்மீவிஸிஸ்டேன வா ப்ரஹ்மவதா மோக்ஷோபபத்ரௌ கிம் குணவீஸிஸ்டேனேதி வரீபரீத்யப்ரஸத்ரஹ் ப்ரஹ்மவத்ர உபாயத்வே குணானா விசேஷணத்வே உபயோகே ச ப்ரமாணஸத்ராவாத்ததஜ்ஜிகாரே லக்ஷ்ம்யா அப்யுபாயத்வே “காமவத்ஸா அமூர்தம் துஹானா - ஸ்த்ரயம் லோகே தேவஜுஸ்தாமுதாராம் । ஸா நோ லோகமமூர்தம் ததாது - இஸானா தேவீ பூவநஸ்யாதிபத்ரீ - ஸ்த்ரயம் வஸானா அமூர்தத்வமாயந் । ஸகூத்ரபிபாதா ஸர்வாதி ஸமூத்ரபரிஸோஷிணி । ப்ரஹ்மஜ்ஜாபஹாரிணி பரநிர்வாணதாயினி । ஜ்யோதிஸ்த்யமூர்தாவஹா - அத்மவித்யா ச தேவி த்வம் விமுக்திபல்தாயினி । எஸ்வர்யமக்ஷரகதிம் பரம் பதம் வா கஸ்மேசித்தஜ்ஜலிப்ரம் வஹதே விதீர்ய । அஸ்மே ந கித்ரிதூசித்வம் கூர்தமித்யதாம்வத்வம் லஜ்ஜஸே கத்ய கோத்யமூதாரபாவ” இத்யாதி ப்ரமாணானா ஸம்ப்ரதாயஸ்ய ச வித்யமானத்வத்ரஸ்ய அப்யுபாஸத்வமஜ்ஜி கார்யமித்யபிப்ராயேண தஸ்ய உபயோகம் தர்ஸயதி - உபாயோபேயபரமான இத்யாதிநா -

மூ - "வேரிமாறாத பூமேலிருப்பாள் வினைதீர்க்கும்" என்றும் நின் திருவருளும் பங்கயத்தாள் திருவருளும் கொண்டு நின் கோயில் சீய்த்து என்றும், நம்மாழ்வார் அருளிச் செய்தார் -

(சா.தொ) வேரிமாறாத இत्यादि - வேரி, பரிமலம் - இத்தால் மாறாத, சததசंबद्धமான பூ. இவளுடைய सर्वविरोधिनिवर्तकत्वத்தை श्रीवाल्मीकि भगवानும் நிबन्धिத்தானென்கிறார் -

(சா.சுவா) ஁ணத்தில் श्रीमच्छब्दश्रवणं व्यर्थமாகப் ப்ரசङ्ஜிக்குமென்ற படி - வேரி இதி, பரிமலம் - மாறாத, विच्छेदियाத - சதா பரிமலவத்தான - பூமேல், புஷ்பொரி - இருப்பாள், வசியா நிற்கிற - பெரிய பிராட்டியார் - வினைதீர்க்கும், சङ्कोचाभावादुपायविरोधिपापங்களையும் ப்ராசிவிरोधिपापங்களையும் தீர்க்குமென்றபடி - இதனாலே உபயவிதபாபனிவர்தக்தவமே பூர்வ஁ண்டத்தில் உபயொகமென்று கருத்து - நின் இதி - நின் திருவருளும், தேவர்ருடைய श्रीமதூபையும் - பங்கயத்தாள், பङ्कजத்திலே வசிக்குமவளான பெரிய பிராட்டியாருடைய - திருவருளங் கொண்டு, दिव्यदंपतिकளுடைய कैङ्कर्य पर्यन्तगुणपरिपाकத்தை अवलंबித்துக் கொண் டென்றபடி நின்கோயில் சீய்த்து தவதீயदिव्यायतने कैङ्कर्य பண்ணியென்றபடி - த்வயா஁காரோக்தரீத்யா कैङ्कर्यपर्यन्तगुणपरिपाकोत्पादकत्वमुत्तरखण्डத்தில் உபயொகமென்றபடி - ப்ரபத்திவிதயாகதரமశ्लोकத்தில் அஹ் த்வா சர்வ -

(சா.ப்ரா) வேரிமாறாத இत्यादि - கதாபி சௌகந்த்யவிच्छेदरहिते पद्मे स्थिता लक्ष्मीस्सर्वपापनिवर्तनं कुर्यात्किलेत्यर्थः - நின் திருவருளும் இत्यादितவதூபாं श्रियः कृपाञ्चावलम्ब्य त्वदावासस्थलसंमार्जनरूप कैङ्कर्यं कृत्वेत्यर्थः - एवं च भगवत्स्वरूपगुणविभूति साक्षात्कारवद्भिः परमाचार्यैः शठकोपैर्लक्ष्म्या उपायत्वोपेयत्वे उक्ते इति तयोः प्रामाणिकत्वमेवेति भावः -

(சா.வி) முநிரப்யாஹேத்யாஹ - வேரிமாறாத இதி - வேரிமாறாத பூமேலிருப்பாள் வினைதீர்க்குமே. வேரிமாறாத, सौगन्ध्यविच्छेदरहितस्य । பூ புஷ்பஸ்ய - பத்யஸ்ய - மேல் உபரி । இருப்பாள், स्थिता श्री:- வினை, पापानि - தீர்க்குமே, निवर्तये । இத் பாபநாஷ் ப்ராப்ய रुचिमित्युक्तौ परत्वं दर्शितम् - நின் திருவருளும் பங்கயத்தாள் திருவருளும் கொண்டு நின் கோயில் சீய்த்து. त्वत्कृपां लक्ष्मीकृपां चावलम्ब्य त्वदाविर्भवस्थले संमार्जनं कृत्वा - இத் சா஁காதுபேயதவகதநபர்ம - ப்ரவதா துத்யயொகक्षேமத்வெனோக்தத்வாத் -

(சா.சத்) தாயாப்யா் தர்சயதி । - வேரிமா் இत्यादिना - नित्यपरिमलवत्पुष्पोपरिस्थापापं निवर्तयेदेवेत्यर्थः । निरूपपदं विனை इति पदमुपायविरोधिनमुपेयविरोधिनं च पापमभिधत्ते - तथा च उपायसिद्धेः प्रागुपायविरोधिनिवर्तक्यं तत्सिद्ध्यनन्तरमेकाभिप्राया सती उपेयविरोधिनमपि निवर्तयतीत्यर्थक्या सूक्त्या उपायत्वेनैवोपयोगस्सिद्ध इति भावः । पुरुषकारत्वेनोपयोगपरैषेति न भ्रमितव्यम् । தீர்க்குமே இத்யశ்ரவணாதிதி ஹத்யம் - தர்ஹி கி் ப்ரவதா? யதி த்வீ பாபனிவர்தகௌ தர்ஹீகைகாவசக்தை ச்யாதாமிதி குச஁கா் ப்ராணென பரிஹரதி । நின் திருவருளும் இதி । சீய்த்து இதி பத் ச்மார்க்ஜநவத்ப்ராப்ய் சர்வமபி कैङ्कर्यजातमुपलक्षयति" न हि शक्त्या विनाकश्चिच्छक्तिमानस्ति कारणम् । नैव शक्तिमता हीना शक्तिस्स्यात्कारणं क्वचित्" इति श्री श्रीमतोः -

மூ - “அலமேஷா பரித்ராது ராக்ஷஸ்யோ மஹதோ ஹயாது” என்றும் “அலமேஷா பரித்ராது ராக்ஷவாத்ராக்ஷஸீகணம்” என்றும் ஸ்ரீவால்மீகிஹகவாந் ஸரணாகதிரசாரமான ஂதிகாவ்யத்திலே நிபந்நித்தான். “சர்சாராந்வதாரிணீம்” என்று ஹிரண்யகர்ஹகாஸ்யபாதிதகளும் சாண்னார்தகள் - “வாச: பர் ப்ராத்தியிதா ப்ரபதேந்நியத: ஸ்ரீயம்” என்று ஸ்ரீஸூநகஹகவாந் விதித்தான் -

(சா.தி) அலமேஷேத்யாதிதயால் - மஹதோ ஹயாத்ரரித்ராது, சர்வவிரோதிஹ்ய: பரிபாது மென்தகை । தத்மாதுஷ்மான்ப்ராணஹயாதிபி பரித்ராதுமல மென்று கருத்து ராக்ஷவோ திதி யுஷ்மாந் திதர்சதி தத்மாதிபி ய் யுஷ்மாந் பரித்ராதுமலம் । அதத்ஸர்வவிரோதிஹ்யத்ஸ்த்ராணே சமர்த்தீ என்றபதி । சாமாந்யதத்ஸர்வவிரோதிநிவர்தகத்வ் இங்கு அஹிப்ரேதமாகையால் சர்சாராக்ஷவிரோதியில் நின்றும் ரக்ஷணமுமிங்கு சித்தமென்று கருத்து- ஸரணாகதி சாரமான, ஸரணாகதிர்வ சாரதயா ப்ரதிபாது யஸ்ய தத் - ஂதிகாவ்யதத்வத்தால் “நதே வாந்நதா காவ்யே - காவ்ய் ராமாயண் க்ருத்ஸந்” இத்யாதித்யும் சூசிதம் - இவ்ருதைய சாக்ஷாத்ஸர்சாரதாரகத்வத்தில் ப்ரமாண் காட்டுகிறார் - சர்சாராந்வதாரிணீம்த்யாதி - ஹிரண்யக ஹிதிசஹிதீகளில் சால்லப்பட்ட ததென்றபதி வாச: பரிமதி - வாச: பர், வாசாமகோசர்மஹிமான் நாராயணம் । ப்ராத்தியிதா, ப்ராஸுகாமண் - ஸ்ரீய் நியத: ப்ரபதேத், ஸ்ரீப்ரபதி் க்யூதி் என்தகை.

(சா.த்வா) பாபேஹ்யோ மாக்ஷயிஷ்யாமி” என்று இத்ஸர்வரணுக்கே அநிதநிவர்தகத்வ் சால்லுதையாலே தத்ஹித்ருத்மாச இப்பதி சாண்னது கூடுமோ? ப்ரவலப்ரமாண் வேண்டாவோ? என்ன ப்ரமாண்ங்களை தாஹரிக்கிறார்- அலம்த்யாதிநா । ஂஷா மஹதோ ஹயாது, சர்சாராக்ஷமஹாஹயாதிபி - த்ராதுமல், சமர்த்தா । கி்புந: ப்ராணஹயாதுவதீநா ரக்ஷணேயென்று கருத்து - அலமதி ராக்ஷவேத்பி திதி ராக்ஷஸீ கண் திதர்சதி தத்மாதிபி ராக்ஷஸீகண் த்ராதுமியமலம் - தத்ஸர்வவிரோதி நிவர்தகத்வ் கைமுத்யசித்தமென்று கருத்து. ஸரணாகதிரசாரமான இதி । ஸரணாகதிர்வ சாரதயா ப்ரதிபாது யஸ்மிந் தத்சுரணாகதிரசாரம் - ஂதிகாவ்யேதி, “வாந்நதா காவ்யே காசிதத்ர ஹவிஷ்யதி । காவ்ய் ராமாயண் க்ருத்ஸந் சீதாயாசுசரிதம் மஹத்” இத்யாதித்க் சூசிதமென்றபதி - சர்சாரேதி - “சர்வகாமப்ரதா ரம்யா சர்சாராந்வதாரிணீம் । க்ஷிப்ரப்ரதாதிநீ (தேவீ) ரம்யா ஸரண்யாமநுசிந்த்யேத்” இதி வசநம் । வாச: பரிமதி । பர் தாத்ரப்ய்விஷயீஹூத் ஸ்ரீமந்நாராயணம் । ப்ராத்தியிதா, தத்ப்ராசிகாம இதி யாவத் । ஸ்ரீய் நியத: ப்ரபதேத் - நியத: நியம விசிதஸ்ஸந் - நியமேந ப்ரபதேதித்யர்த: । நது வாச: பர் திதாஸுரித்யுத்கம் - இதினாலே சாக்ஷாந்மாக்ஷசாதநத்வ் சால்லிற்றென்று கருத்து -

(சா.ப்ர) “ந தே வாந்நதா காவ்யே காசிதத்ர ஹவிஷ்யதி” இதி த்ரஹ்யதத்வரவால்மீகினோபாயத்வோக்தேத்ஸ்தத்வதேவ ப்ரமாணதமேஷு ஹகவத்சாஸ்த்ராதிதூக்தேசு தத்ஸ்வீகார்யம்த்யாஹ - அலமேஷேத்யாதிநா -

(சா.சர்) தக்திதக்திமத்வாபரபத்ரதரத்வசநாத்ஸுதத்ஷாபரிஹாரோத்ர த்ரத்ய: । வாச: பர், வாசாமகோசர் த்ஸ்தானம் - யதா “முமுகுர்வீ” இதி த்ருதிர்விதிபரா ததாவாச: பர் ப்ராத்தியிதா சந் பூரூச: ப்ரபதந் க்யூதித்யஸ்யாபி விதிபரத்வாத்விதித்தான் இத்யுத்கம் । -

மூ - “ஆத்மவித்யா ச தேவி த்வம் விமுக்திபல டாயினி” என்று புலத்யவசிஷ்வரபுரஸாடலபுரதேவதாபாரமாத்ய ஜானமுடைய ஸ்ரீபராஸரபுரஹ்ரி அருளிச் செய்தான் - விமுக்திபலடாயினி என்கிறவிது ஆத்மவித்யாவிஷேஷமானாலும் தத்சாமாநாதிக்கரணத்தால் அது இவளுடைய விஹீதியாயிற்று. ஸ்ரீய: பதி தானும் “யாமாலப்ய ஸுக்ஷேநம் டுஸ்தர் ஹி குணோததிம் | நிஸ்தரந்யசிர்ஷைவ வ்யக்தத்யானபராயணா:” என்று ஸ்ரீஸாத்வதத்திலே ஸ்ரீய: (ஸ்ரீ) பதிரூபத்யானத்திலேயருளிச் செய்தான் - தத்பரங்கான ஸாஸ்த்ரங்கள் நிற்க -

(ஸா.டி) வாச: பரமென்று ப்ரபுத்திபலம் ஸொல்லுகையால் ஁பாயத்வம் சித்தம் | ஆத்மவித்யேதி | விமுக்திபலடாயினி த்வமேவ | யத்யா, விமுக்திபலடாயினி யா ஆத்மவித்யா அதுவும் நீயேயென்று அந்வயம்- அலப்ய, ப்ரபு - யா ப்ரபு நிஸ்தரந்தி என்று ஸமபிவ்யாஹரத்தால் ஸஸாரதரணம் ஸ்ரீப்ரபுத்திஸாத்யமாய் தோற்றும் ஸ்ரீபதே: ரூபத்யானமுக்யதே அஸ்மிந்ப்ரகரணே. அந்த ப்ரகரணத்திலென்கை - ஸ்ரீஸூக்தாதி தத்பரஸாஸ்த்ரங்களைக் காட்டிலும் மத்யஸ்தங்கலான ஸ்ரீஸதகோபதிவ்யஸூக்யாதி ஸாஸ்த்ரங்கள் அதிப்ரபலங்கலென்கிறார் - தத்பரங்கலான ஁த்யாதி | தத்பரஸாஸ்த்ரங்களுக்கு பகபாதமாபாதித்தாலும் மத்யஸ்தஸாஸ்த்ரங்கலில் -

(ஸா.ஸ்வா) ஆத்மவித்யேதி - தேவி த்வமிதி - வ்யவஹிதத்வாதிமுக்திபலடாயினித்யஸ்ய ஆத்மவித்யாயா நான்வய: - கிந்வவ்யவஹிதத்வாத்வமித்யத்வான்வய ஁தி பாவ: புலஸ்த்யேத்யாதிநா ப்ராமாண்யதூடிகாரமென்று கருத்து- இனி வ்யவஹிதான்வயமப்யுபேத்யாபி பரிஹாரமருளிச் செய்கிறார் - விமுக்திதி - விஹீதிஹீதாஸ்மவித்யா விமுக்திடாயினி த்வம் விஹீதிமதிதி ஸ்ரீகதமேவ - ஸ்துத்யர்தம்மோபசாரிகம் ப்ரயுக்தம் - இதினாலே பிராட்டிக்கு விமுக்திடாயினி த்வம் ஸுதூதமென்று கருத்து- இங்கு விமுக்திஸாதனத்வமாத்தரத்வே விமுக்திபலஸாதனமித்யேவ நிர்தேஸஸ்யாத் - டாயினிதி சேதனகதடாதூத்வகதநமஸஜ்ஜதமென்று கருத்து- ஆகையால் ஸாமாநாதிக்கரண்யலபுதவிஹீதித்வவத்யா வித்யா யா மோகஸடாயினித்வே விஹீதிமத்யா: ஸ்ரீய: கைமூத்யசித்தம் மோகஸடாயினித்வ மென்று கருத்து - ஸ்ரீய: பதி தானும் ஁தி - ஁திரி கைவிடுதீட்டான கணக்கிலென்றபடி -யாமாலப்ய, ப்ரபு என்றபடி. அசிர்ஷை, ஸாதனாந்தரவ்யவதானமந்தரேண என்றபடி - வ்யக்தத்யானபராயணா: யாமாலப்யேத்யந்வய: | ஸ்ரீய அநாஸ்ரயணே மடாஸ்ரயணமாத்திரகிணநிஸ்தாரோ ந ஸபவதி என்று கருத்து - “ஆத்மவித்யா ச தேவி த்வம் விமுக்திபலடாயினி” என்று ஸாக்ஷாந்மோகஸாதனத்வப்ரதிபாடக ப்ராணாபேக்யாதிக்கார்தாபாவாத் யாமாலப்ய என்கிற வசனோபாடான வ்யர்தமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- தத்பரேதி - தத்பரஸாஸ்த்ரங்களுக்கு -

(ஸா.பு) தத்பரங்கலான ஸாஸ்த்ரங்கள் நிற்க ஁தி | லக்ய்யா ஁பாயத்வோபேயத்வ, ஸர்வகாரணத்வ, ஸர்வாந்தரியாமித்வ, ப்ரதிபாடனபரலக்யிதந்நாசுபரியாலோசனே அபி ஁டாஹ்தவால்மோகி, ஹிரண்யகர்ஹ, காஸ்யப, -

(ஸா.வி) ஆத்மவித்யாவிஷேஷமானாலும் ஁தி - விமுக்திபலடாயினி ஆத்மவித்யா ச தேவி த்வமிதி ஸாமாநாதிக்கரண்யாந்மோகவித்யாத்வதிஹீதிரித்யர்த: - ஸ்ரீய: பதிரூப த்யானத்திலே - ரூபத்யானப்ரகரணே |

(ஸா.ஸ) விஹீதியாயிற்று ஁தி | டாதூத்வஸ்ய சேதனதர்மத்வாதிவித்யாஸ்ததஸபவாதிவித்யா விஹீதிக்காயா தேவ்யா ஁வ டாதூத்வபரியவஸானமிதி பாவ: | அலப்ய, அஸ்திர்த்ய | தத்பரங்கள் ஁தி | சதுஸ்லோக்யாதிநா -

(सा.सं) तत्परत्वेन पक्षपातसंभावनायामप्युदाहृतानि मध्यस्थप्रणीततया अतिप्रबलानीत्यर्थः । अथ संप्रदायवाक्यतोऽप्युपयोगविशेषमाह । ஆளவந்தாடும் इति - यदिति, यत्सङ्कल्पसंश्रयमित्यर्थः ।

(सा.सं) श्रुतिः, 'श्रियं लोके' इति श्रुतौ । नह्युदारतापुरुषकारमात्रेणोपपद्यते ।

மூ - ஸ்ரீஸூக்தபாஷ்யத்திலே பெரிய ஜீயரும் அபேகிதார்த்தங்களெல்லாம் உபபாதித்தார் - இப்படி ஸ்ருதிஸ்மृतிசம்ப்ரதாயம் நிற்கிற நிலைகளைக் கொண்டு ஸ்ரீமச்சூத்திரத்தில் சொன்ன விசேஷத்துக்கு விஐரஹாதிக்களுக்குப் போலே வஸ்துவநுரூபமான உபயோகவிசேஷங்களை சஹதயம் அறிந்துகொள்வது ஸ்ரீஸ்வீகாரரஹிதம் ரக்ஷா -

(ஸா.டீ) ஸாவ: ஂன்று ப்ரத்யபிஜ்ஞாபித்து விவரித்தாரென்கை - 'ஸ்வயம் வஸ்தூ கர்வந் ஜநமிமமகஸ்தாஸரஸிஜப்ரகாரௌ பத்னாஸ்தவ ச சரணௌ நஸ்ஸரணயந்' ஂன்று ஸத்ரம் லக்ஷ்மீகல்யாணத்தில் நம்மாழ்வார் பாஸூரத்துக்கு அர்த்தமாகவருளிச் செய்த ஸ்தோத்ரத்தில் ஸ்லோகாதிக்களும் அநுஸந்தேயம் - இப்படி ஸ்ருதிஸ்மூதி சம்ப்ரதாயங்களால் ஸ்ரீமச்சூத்திரத்தில் விசேஷணத்வநோக்யமான பிராட்டிக்கு விஐரஹாதிக்களுக்குப்போல் ஸ்ரீஸ்வீகாரா஑்யுபயோகவிசேஷத்தை விமத்ஸரம் அறிந்துகொள்வதென்று நி஑மிக்கிறார் - இப்படி இத்யாடியால் - ஸ்ருதி: , த்வயம் ஸ்ரீஸூக்தாடியும் உக்தார்த்தத்தை காரிகையால் சஜ்ஜஹித்துக் காட்டுகிறார் - ஸ்ரீஸ்வீகாரரஹிதமிதி - ஸ்ரீஸ்வீகாரா஑ிரஹிதங்களான ஑ுணாதிக்களுக்கு விசேஷணத்வமஜ்ஜீகரிக்கிற நீங்கள் ஸ்ரீஸ்வீகாரா஑ிஸமர்த்தையான பிராட்டிக்கு விசேஷணத்வமே அநஜ்ஜீகரிக்கிறீர்களில்லை ஂன்கிறார் - ஸ்ரீஸ்வீகாரரஹிதமென்று. உபாயோ -

(ஸா.ஸ்வா) மோக்ஷஸா஑நத்வம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? ஂன்னவருளிச் செய்கிறார் - பெரிய இதி । அபேகிதேதி - பதிபத்னீஸாவா஑ிநா பரஸ்பரமேகமத்யா஑ிக மென்றபடி - உதாவதா வால்மீக்யா஑ி பஹுவி஑ாஸதமவசநைககண்யத்தாலும், ஑ாஸதமபஹுவி஑பூர்வாசார்யவாக்யைககண்யத்தாலும், ஸ்ரீயோவிசேஷணதயா உபாயதயாந்வயம் ஑ுதூதமென்று உபஸ஑்ஹரிக்கிறார் - இப்படி இதி சஹதயம் இதி - அஸஹதயத்வதாவந்மாஸி஑்஑மொழிய விஸிஸ்திஸி஑்஑ியில்லையென்று கருத்து - ஑ுணாலும் பிராட்டிக்கு உபாஸநாதிக்களில்லே வேததயா விசேஷணதயாந்வயம் ஑ுணாலும் ப்ரபத்திவி஑்யையிலே விசேஷணதயாந்வயம் ஑ுணமோ? சேதநவஸ்தூவுக்குத்தான் சேதநாந்தரவிசேஷணத்வம் ஑ுணமோ? பரஸ்பரவैமத்யத்தாலே சேதநரக்ஷணோக்ஷேதமும் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? இருவருக்கும் துல்யமாக ஑ா஑நத்வமுண்டாகில் விசேஷணதயாந்வயநிர்஑ந்தமுண்டோ? ஂன்னவருளிச் செய்கிறார் - ஸ்ரீஸ்வீகாரேதி - இஹ ப்ரபத்திவி஑யா - ஸ்ரீஸ்வீகாரா஑ிரஹிதம் ஑ுண -

(ஸா.ப்ர) நியோ஑ா஑ீநத்வத் 'அஸ்யா ஑்வ்யா மநஸ்தஸ்மிந்தஸ்ய சாஸ்யா ப்ரதிஸ்திதம்' இதி லக்ஷ்மீஸ஑்஑ுல்ப ஑மானவிஸயதயாவ஑த ப஑வத்ஸ஑்஑ுல்பா஑ீநத்வமிதி ஸாவ: । த்ரஸ்த்யதயோக்தஉபயோகவிசேஷோ பவத்ஸிரேவவக்தவ்ய இத்யா஑ா஑்஑ாயா ப்ரதி஑ந்தி ப்ர஑ர்ஸநபூர்வகம் விசேஷணத்வஸ்தாபநவ்யாஜேந உபயோ஑மேவ ஑ர்ஸயிதி । ஸ்லோக த்வேந ஸ்ரீஸ்வீகாரரஹிதாமித்யா஑ிநா । ஸ்ரீஸ்வீகாரோ ரக்ஷாஸ஑்஑ுல்பஸ்சோபயோ஑ இதி ஸாவ: । நநு -

(ஸா.வி) பத்னாஸ்தவ ச சரணௌ நஸ்ஸரணயந் இதி பராஸர஑த்ராரகை: க்ருதலக்ஷ்மீகல்யாணே ஑஠கோப ஸ்ரீஸூக்த்யர்த்தபரதயா க்ருதஸ்தோத்ரஸ்த்ஸ்லோகோ஑பீ஑ானு ஑ந்தேய: ஸ்ரீஸ்வீகாரேதி - த்வத்வதநமந்தரே஑ா஑ -

(ஸா.ஸம்) ஑ாதூ஑்஑ு஑ாரதா । நது஑ாபயிதரி । ஂவம் ப்ரமாணஸம்ப்ரதாயா஑்யா ப்ரகூதே நிஸ்பந்நமா஑ - இப்படி இதி, உ஑ாரா - காமவத்ஸாமூதம் ஑ு஑ானா இத்யா஑ய இ஑ ஸ்ருதிஸ்த்வேந விவக்ஷிதா: । அத் லக்ஷ்ம்யா விவக்ஷிதோபயோகவிசேஷாந் ஑ஜ்ஜ஑ாந் ஑ா஑்ர஑ாவஸா஑்விசேஷணத்வமந஑்யுப஑க்ஷதோ மூர்த்நாந் ப்ரதி஑ுணா஑ி நி஑ர்ஸநமுகேநானுஸோசதி ஑ரேதி -

मू - सङ्कल्पवर्जितम् । गुणाधिकमिहेष्टं हि शरण्यस्य विशेषणम् । ऐकरस्य जुषोऽशेषिदम्पत्योस्सर्व-
कर्मसु । विशेषणविशेष्यत्वं श्रुतं कस्मान्न रोचते ।

(सा.दी) भवति प्रार्थनायां उपायो भवामीति सङ्कल्पं भरस्वीकारम् - मोक्षयिष्यामीति सङ्कल्पं रक्षासङ्कल्पं
- गुणादि, गुणविग्रहादि - इह, मन्त्रे । शरण्यं कं कु विशेषणं मे मं न्नु इष्टमा म्मे उन्तं कं न्नु कं कु.
ऐकरस्येत्यादि - सर्वकर्मसु आश्रितरक्षणादिकर्माणि - ऐकरस्य जुषोः, समाससङ्कल्पत्वं भजतोः ।
शेषिदंपत्योः । श्रीनारायणं कं कु, इन्तं , हेतुगर्भं - दम्पत्योरेकशेषित्वयोगात् शेषिणो रक्षकत्वात्
विशिष्टस्य रक्षकत्वमेव न्नु पत्ति श्रुतम्, द्रव्यादिकर्माणि चेतनस्य चेतन -

(स.स्वा) विग्रहादिकं शरण्यस्य विशेषणमिष्टं हि - भवतामिति शेषः । भरस्वीकाररक्षासङ्कल्प
प्रयोजकैकरस्यभाजोऽशेषिदम्पत्योस्तत्तत्कैङ्कर्यजनितामिति शयभाजोः - ऐकरस्यभाजोः - ऐकरस्येति
उपायदशायां विशेषणत्वोपपादकम् शेषीति प्राप्तिदशायां विशेषणत्वोपपादकम् । ऐकरस्यं नाम एकस्मिन्
कार्ये तुल्यवत्प्रवृत्तयोः परस्परप्रवृत्तावत्यन्तसम्मतिजनितस्सन्तोषविशेषः एवं च सर्वकर्मसु ऐकरस्य
जुषोऽशेषिदम्पत्योर्विशेषणविशेष्य 'त्वं' श्रुतम् -

(सा.वि) मेवमोक्षयिष्यामिति सङ्कल्पो भरस्वीकारः - गोप्तृत्ववरणे गोप्त्री भवामीति सङ्कल्पो रक्षासङ्कल्पः
- तद्रहितमपि गुणादिमुपयोगवशाद्विशेषणं तत्सहिता श्रीस्तूपयोगाधिक्याद्विशेषणमिति किं वक्तव्यमिति
भावः । शेषिदम्पत्योः, शेषित्वाद्दम्पतित्वाच्च सर्वकर्मस्वैकरस्यं भजतोरुभयोरपि रक्षाव्यापारेषु
विशेषणविशेष्यत्वमुचितमिति लौकिकदम्पतिः न्यायेनौचित्यं व्यंजितम् - ननु सत्कर्तव्यं तदनया सहेति
वचनबलात् लोकसाहित्यमस्तु - इह तु कथमित्यत आह - श्रुतमिति - 'श्रद्धया देवो देवत्वमश्नुते -
श्रद्धया लक्ष्म्या सह -

(सा.सं) गुणशब्देन ज्ञानशक्तिकरुणाक्षमावात्सल्यसौशील्याचारादय उक्ताः - आदिशब्दो विग्रहपरः ।
अयमाशयः । ज्ञानं दोषगुणाद्यवधारणे - शक्तिस्तदोषनिवर्तन । करुणापरदुःखप्रहाणे - क्षमा
अपराधसहने - सौशील्यपरत्वबुद्धिकृतानुपसमर्पणीयत्वबुद्धिनिरासने वात्सल्यं दोषानुसन्धानेन स्वस्य
रक्षासहत्वशङ्कानिरासे - एवमुपयोगाद्गुणादेरिष्टं हि विशेषणत्वम् । अचेतनत्वाद्गुणानां रक्षाभरस्वीकारे
रक्षासङ्कल्पौ न स्तः - लक्ष्म्यास्तु तावप्युपयोगविशेषौ - तौ चेद्विशेषणत्वे काविप्रतिपत्तिरित्याशयादाह
- ऐकरस्येति - सर्वकर्मसु सृष्टिस्थिति प्रलयस्वर्गदुर्गत्यपवर्गप्रमुखकृत्येषु - एको रसः
प्रीतिर्योस्तावेकरसौ । तयोर्भावः ऐकरस्यम् - तत्सेवेते इतितज्जुषोः एकशेषित्वाश्रयभूतयोः जायापत्योः
- शेषित्वैकरस्याभ्यां भरस्वीकरणरक्षासङ्कल्पवत्त्वं श्रियः फलितम् - श्रुतम्, श्रीमच्छब्दस्वारस्यसिद्धं
विशेषणविशेष्यभावसंबन्धम् - कस्माद्धेतोर्न रोचते - किं प्रमाणाभावात्? उतोपयोगविरहात्? नाद्यः,
श्रीमच्छब्दस्य श्रियः अर्थसामर्थ्यस्य च 'अकलकिल्ले' इत्यादि मानसिद्धस्य प्रमाणसिद्धत्वात् -
नद्वितीयः 'सानो लोकममृतं ददातु । श्रियं दुहाना अमृतत्वमायन् ।

மூ - ப்ரதர்னாதி வித்யாஸு வேத்யே஽பி பரமாத்மநி । அதேதநவதித்ஷாமத்ஸேதநந்ஞ விதேஷணம் । இத்ய் ப்ரபத்திவித்யாநா-

(சா.தி) விதேஷணத்வமெங்ஙனே? என்ன இதுக்கு தூத்யாந் மருளிச் ஸேய்கிறார்- ப்ரதர்னாதி - ப்ரதர்னப்ராணாதிவித்யைகளில் பரமாத்மா ப்ராத்யானேவேத்யனாயிருந்தானேயாகிலும் அதேதநமான ப்ராணாதினைப் போலே தேதநரான இந்ராதினையும் பரமாத்மாவுக்கு விதேஷணமாக இத்ஷிக்கின்றோமிதே - அப்படியிங்கும் தேதநையான பிராட்டிக்கு விதேஷணத்வத்திலொரு தோஷமில்லையென்று கருத்து - நிபமிக்கிறார் - இத்யமென்று

(சா.ஸா) கஸ்மான ரோதே? விதேஷ்யத்வக்ரஹணம் தூத்யாந் தர்த்தம் - ப்ரதர்னாதி - ஸ்பத் இதினாலே குணவிக்ரஹாதிவத் ப்ரபத்தியிலும் விதேஷணத்வம் கூடுமோ? என்று பரஸ்பரவैஷம்யப்ரயுக்தஷட்க்ஷாநிவர்தனமும் தேதநஸ்ய விதேஷணத்வமும் கூடுமென்று கருத்து இத்யமிதி - இத்ய், ப்ரதர்னாதிவித்யாயாமிவ -

(சா.ப்ர) லக்ஷ்யா ப்ரஸ்வீகாரே ரக்ஷாஸங்கல்பே தாஜ்ஜிக்ரியமாணே ஸ்வாதந்யேண ப்ரபதநியத்வப்ரஸக்த்யா விதேஷணத்வம் நஸ்யாதித்யத்ர ஁பாஸநே வித்யபஹூதானாமிந்ராதினா யதா ஸ்வாதந்யேண ஁பாஸ்யத்வமந்நரேணாந்ராதித்யாதிவித்யா ஸ்வதேதந பஹூதாதினாமிவ விதேஷணத்வமேவ 'ஸ்ரீமந்நாராயண ஸ்வாமிந் । ஸ்ரீமந்நாராயணதரணௌ - ஸ்ரத்வயா தேவௌ தேவத்வமத்ஸுதே' இத்யாநுஸாராதுணாநா லக்ஷ்யாஸ்த் விதேஷணத்வமேவெத்யாஹ - ப்ரதர்னாதித்யாதினா । நநு ப்ரஹவதா ஸத்யஸங்கல்பத்வேன -

(சா.வி) தேவத்வம் த்ரீடநமத்ஸுதே । “திவி த்ரீடாதி” இதி தாதுநிஷ்பந்நௌ தேவ ஸத்: - “அநிதவாதாந் ஸ்வதயா ததேகம்” இத்யாதி ஸ்ருதிஸித்ஹமித்யர்த்: - த்வயமந்நே பூர்வோத்தரக்ஷணத்யௌஸ்த்ஸத்ஸ்வரஸாவகதமிதி கேதித்வத்யாஸ்த்யு: - தேதநஸ்ய விதேஷணத்வம் துத்ராபி ந தூத்யமித்யத்ராஹ - ப்ரதர்னாதி - “ப்ரதர்னௌ ஹ வை தேவௌ தாஸிரிந்த்ரஸ்ய ப்ரப்யம் தாமௌபதகாம” இத்யாரஹ்ய ப்ரதர்னேன இந்த்ரமுபேத்ய ஹிததமே பூதே மாமுபாஸேதி ஸ்வௌபாஸநமுபதித்ஸம் - தத்ர திவௌபாஸநஸ்ய ஹிததமத்வாஸம் பவாஜிவதரீரகபரமாத்மௌஸநமேவௌபதித்ஸமிதி திவஸ்வ விதேஷணத்வமிதி தாவ: - இத்யமிதி” பத்யா ஸஹ த்ரம்தாரிண்யா -

(சா.ஸ) அகலங்காமூததாதாராஜ்யௌதிஷ்மத்யமூதாவஹ “இத்யாதிபிர்மூலௌக்தப்ரமாணைஸ்தௌபயௌகஸ்ய ஸித்ஹத்வாத் - நநு ந்யாஸவித்யாநா ஸ்ரீயௌ விதேஷணத்வம் தேதநத்வாதேவ நானுமந்யாமஹ இத்யத்ராஹ - ப்ரதர்னாதி । ப்ரதர்னம் ப்ரதி இந்த்ரேண “தம் மாமாதுரமூதமுபாஸ்வ” இத்யுக்தம் - தத்ர மாமிதி ஸ்வவிதி ஁பாஸநம் - அதுரிதி । அது:ப்ராண இதி ஸ்வணாததேதநவிதேஷரூபப்ராணவிதி஁பாஸநம் । அமூதமிதி ஸ்வேன ரூபேண தௌபாஸநம் விஹிதம் - விதேஷ்யதயா வேதே பரமாத்மநி ப்ரதர்னாதி வித்யாஸ்வப்யதேதநப்ராணவிதிந்த்ரதாரூபம் தேதநம் த் விதேஷணத்வேன வித்யாவேத்யமஜ்ஜிகுர்மஸ்தத்வதிஹ ஸ்ரீயௌ விதேஷணத்வே கிம் தாதகமிதி தாவ: । ஸ்வாத்மதரீரகபரமாத்மௌபாஸநே தேதநஸ்ய ஸ்வாத்மநௌ விதேஷணத்வாந்மத்யுவித்யாநா கார்யவித்யே காரணாவித்யே த் ஁பாஸ்யே வஸ்வாதேதேதநஸ்ய விதேஷணத்வாதாதித்யத்வேன தத்பராமர்த்: - நநு தாஸு ஸ்ருத்யநுஸாராத்ரபிஸித்யேந்த்ர ப்ராணாதௌ பரமாத்மாஸாதாரணத்ரமந்வயானுபபத்யா த் இந்த்ராதிவிதிஸ்த்வித்யிணிவித்யேத்யஜ்ஜிகூதம் - ப்ரகூதே தத்கத்யமித்யத்ராஹ இத்யமிதி । இத்யம், பரத்கேஸு -

मू - तत्तन्मन्त्रानुसारतः । विभुः पत्न्या गुणाद्यैश्च विशिष्टो विषयोऽत्र नः ॥

(सा.दी) उक्तप्रकारத்தாலே - ததந்மந்நானுசாரத: - அந், ப்ரபத்திவித்யையிலும், - விபு: , சர்வేశ்வரன் - பத்ன்யா குணாடியேச் ச விசிஷ்ட: । ஸ்ரீமந்நாராயணபதொக்டங் களான பத்னீகுணங் களால் விசிஷ்டனானவனே விஷயமாகிறான் - தத்ரஹிதன் விஷயமன் றென்றபடி - உக்டப்ரமாணங் களில் உபாயத்வத்வப்ரஸஜ்ஜாதி தர்க்ங் களால் அர்த்தஸ்யான்யதா கதன் டோபாயவாம் என்று பூர்வமேவொக்ட் என்கிறார் -

(सा.स्वा) प्रपत्तिविद्यायामपि द्वायादितत्तन्मन्त्रानुसारतः पत्न्याः गुणाद्यचेतनैस्वविशिष्टप्रभुः । नः, शङ्करादिवद्वहिर्भवं विना रामानुजदर्शनप्रविष्टानामस्माकमिति एकदेशिनामपि कृपया ग्रहणम् - विषयः, वेद्यः என்று கருத்து. இப்படி பிராட்டிக்கு இஷ்வரத்வோபாயத்வம் சொன்னால் ‘एकश्चास्ता’ इत्यादि श्रुतिविरोधं ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? ஸ்ரீய: ஜகத்காரணத்வே ப்ரஹ்மத்வம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? நிஐ்ரஹகர்த்வுகத்வம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? இஷ்டாபத்தியென்னில் பூரூபகாரத்வாபாவம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? ஆகையால் தர்காநிபூந்யத்தாலே ஸ்ரீய: உபாயத்வாதி சா஧கப்ரமாணங் களை அந்யபரங் களென்று சொல்ல வேண்டாவோ? என்ன வருளிச் செய்கிறார் -

(सा.प्र) भरे स्वीकृते ‘मोक्षयिष्यामि मा शुचः’ इत्युक्ते लक्ष्मीकर्तृकभरस्वीकार रक्षासङ्कल्पयोरनपेक्षितत्वाद्भगवत्सङ्कल्पमन्तरेणास्याः कार्यकरत्वानुपपत्तेश्च तस्या उपायत्वस्वीकारे वैयर्थ्यगौरवे प्रसज्येयातामित्यत्र ‘नहि वचनविरोधे न्यायः प्रवर्तते’ इति न्यायात् तर्कानामेवाभासत्वमिति तत्त्वत्रयाधिकारे वृथा निर्बन्धमाकाशु’ इत्युक्त -

(सा.वि) पत्युर्नो यज्ञसंयोग “इति पतिकर्तृकयज्ञफलभोक्तृत्वाभावे पत्नीशब्दो हि लाक्षणिकः - पूर्व तत्त्वत्रयाधिकारे “सर्वावस्थैयिलும் சபத்னீகணாய்க் கொண்டு சர்வாவிஸ்தாசு பத்னீசாஹித்யமபிதாய - தஹி த்ரைய்யம் பஐ்வதஸ்சமாஐகதரித்ரத்வாதிபஜ்ஜுஷ் ச்யாதிதி குதர்க்வாடோ ந கார்ய:’ इति -

(सा.सं) प्रतितर्कैर्निरस्तेषु सत्सु - अत्र, न्यासविद्यायां - तत्तदिति - ‘अनेनैव तु मन्त्रेण स्वात्मानं मयि निक्षिपेत्’ इति नियमविधिबलात् विद्याकरणभूते तन्मन्त्रानुसारेण श्रियो विशेषणत्वेन विद्यायास्तद्विशिष्ट विषयत्वे सिद्धे सर्ववेदान्तप्रत्ययन्यायेन’ ओमित्यनेन द्वयरूपिणा इत्यादिवचनबलाच्च प्रणवकरणकेऽपि न्यसने “तया सार्धं जगत्पतिः लक्ष्म्या सह हृषीकेशः” इत्यादिना शेषित्वेन रक्षकत्वेन च आत्म हविरुद्देश्यमुपस्थापयदकारः उकारवाच्यलक्ष्मीविशिष्टमेवापर्यवसानवृत्त्या श्रीमच्छब्दवदुपस्थापयतीति श्रीविशिष्टस्यैव प्रपत्तव्यत्वेनान्ययासिद्धिः । अकारस्योक्तविधया लक्ष्मीविशिष्टोपस्थापकत्वाभिप्रायेण हि द्वयरूपिणेति द्वयधर्मातिदेशः । एवं मूलमन्त्रादिकरणके अपि नारायणादिशब्दापर्यवसानवृत्त्योपस्थापितो लक्ष्मीविशिष्ट एव सर्ववेदान्तप्रत्ययन्यायेन स्वरूपनिरूपकानन्दत्वादि धर्मविशिष्टवद्विषय इत्यभिप्रायेण तत्तन्मन्त्रानुसारत इत्युक्तम् - गुणाः, सौशील्यादयः - आदिशब्देन विग्रहसङ्ग्रहः नः, अकिञ्चनानां विभुः, उपायान्तरस्थाने स्थित्वा रक्षणसमर्थः - इत्थं विशेषणत्वप्रतीतिस्वारस्य -

மூ - இங்கு கெவலகுதர்க்கங்களையிட்டு ப்ரமாணங்களை பாதிக்கலாகாதென்னுமிடம் முன்பே சொன்னோம் - ஆகையால் யதாப்ரமாணं ஶ்ரண்யாபிபிராயவிசேஷானுபுணமாக விசிஷ்டமும் உபேயமானாற்போலே விசிஷ்டமும் உபாயமாகக் குறையில்லை நாராயணசப்தத்திலும் ட்ரணசப்தத்திலும் தோற்றுகிற

(சா.டீ) இங்கு கெவலேதாடி - ப்ரமாணாவகதமான ஶ்ரண்யாபிபிராயவிசேஷானுபுணமாக எப்படி விசிஷ்டமே உபேயதயா ஸ்விகரிக்கப்படுகிறது அப்படியே உபாயமும் விசிஷ்டமே ஸ்விகார்யமென்கிறார் - ஆகையால் இதாடி ஶ்ரண்யாபிபிராயவிசேஷமாவது? 'அனந்யா றி மயா ஸீதா பாஸ்கரேண ப்ரபா யதா - நித்யம் ம஢்ட்ரம்த்ரமிணீத்யாடி - உபாயேக்யறானிஷ்ட்டீயை பரிற்ரிக்கிறார். நாராயணசப்தத்திலும் இதாடி -

(சா.ஸா) இங்கு இதி । தத்வத்ரயாறிகாரத்திலே 'கூசானர்தாஸ்தத: கேசிதகூசாஸ்தத்ர கர்வத:' இதாடிநா சொன்னோம் என்றபடி ஆனாலும் விசிஷ்டமும் உபாயமாகில் உபாயத்வத்வம் ப்ரஸங்ரித்யாதோ? அனந்யோபாயத்வமும் வி்ரோறித்யாதோ? உத்த்ரக்ஷண்டத்தில் விசிஷ்டோபேயதீயில் ப்ராய்யத்வத்வவி்ரோறி மில்லாப்போலே விசிஷ்டமும் உபாயமாகக் குறையில்லையென்னில் அங்கு விசிஷ்டோபேயத்வம் ப்ரகவதபிபிராயஸி஢்ட்ரமாகையாலே வி்ரோறிமில்லையே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். ஆகையால் இதி - ஆகையால், விசிஷ்டோபாயத்வம் ப்ரமாணஸி஢்ட்ரமாகையால் யதாப்ரமாணமிதி - இருவர்க்கும் த்ரமி்ரறறகப்ரமாணத்தாலே இஷ்வரத்வோபாயத்வம் ஸி஢்ட்ரமாகையாலும், விசேஷணவிசேஷ்யபாவம் ஸி஢்ட்ரமாகையாலும், இருவரும் ஶ்ரண்யராகையாலும் விசிஷ்டோபாயத்வத்தில் குறையில்லையென்றபடி. ப்ரகவதபிபிராயமென்று நிர்஢்டீசியாதே ஶ்ரண்யசப்தநிர்஢்டீசத்தாலே உபயாபிபிராயம் விவக்ஷிதம் - அபிபிராயவிசேஷசப்தத்தாலே இஷ்வரனுக்கு அ஢்ட்ரப்ரதானபூத உபாயசுச ஸ்யாமிதி ஸங்க்லப்தமும், இயம்ப்ரதாணபூதா உபாயபூதா ச ஸ்யாதிதி ஸங்க்லப்தமும், பி்ராட்டிக்கு அ஢்ட்ரப்ரதானபூதா உபாயசுச ஸ்யாமிதி ஸங்க்லப்தமும் அயம் ப்ரதானபூத உபாயசுசஸ்யாதிதி ஸங்க்லப்தமும் அநாடிஸி஢்ட்ரமாகையாலே தடுபயஸங்க்லப்தம் விவக்ஷிதம் । ஆனாலும் டேதணபூதீயான பி்ராட்டி விசேஷணமென்றால் உபாயத்வத்வம் ப்ரஸங்ரித்யாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - நாராயணசப்தத்திலும் இதி -

(சா.ப்ர) மித்யாற - இங்கு கெவலதர்க்கங்களை இதாடிநா - எவ் டோபாயத்வம் ஸ்விகார்யமுபேயத்வம் வா பரித்யாஜ்யமித்யபிப்ரேத்யாற - ஆகையால் இதாடிநா - எவ் தறி மாமேகமித்யாடி உத்்தோபாயேக்யவி்ரோறி இத்யாசற்க்ய யதா குணவி்ரற்ரறுபவிசேஷணஸ்யீக்யவி்ரோறித்வம் நாஸ்தி । எவ் லக்ஷ்மீரூப விசேஷணஸ்யாய்ேக்யவி்ரோறித்வம் நாஸ்தீத்யாற - நாராயணசப்தத்திலும் இதாடிநா குணானா் வி்ரற்ரறு -

(சா.வி) வூதா நிர்வந்஢்ட்ரமாகாது, இத்யுக்்தம் - தடேவ ஸ்மா்ரயதி - கெவலகுதர்க்கங்களையிட்டு இதி நோபலக்ஷிதமித்யர்த்: - எவ் ச விசேஷணஸ்ய லக்ஷ்ம்யா உபாயத்வானங்ரிகாரே விசேஷணத்வாஸி஢்ட்ரத்யா விசேஷணத்வா ந்யதானுபபத்யா உபாயத்வம் ப்ரஸா஢்ட்ர உபாயத்வத்வசங்க்ரி வாரயதிநாராயணசப்தத்திலும் இதி -

(சா.ஸம்) ப்ரஜ்ஜகபரதர்க்கநி்ராஸபலமாற । ஆகையால் இதி - 'மாமேகம் । தடேகோபாயதா யாந்நா । மாமேவ யே த்வமேவோபாயபூத' இதாடி ப்ரமாணீரூபாயேகத்வாவதாரணா லக்ஷ்மீவிசேஷணதா உபாயேக்யவி்ரோறிநீத்யாசற்க்ய குணாடேர்விசேஷணத்வேறிபி யதா ந தத்வி்ரோறிஸ்ததேறாபிதி பரிற்ரரி - நாராயணசப்தத்திலும் இதி -

(सा.सं) पत्नीसंबन्धविशिष्टमाणाख्यम् इत्युक्तिः मत्वर्थस्यापि संसर्गप्रतियोगितया भानाभिप्रायेण - उपायैक्यवादाः विशिष्टे वस्तुनि विशेष्यैक्यपरा इति भावः ।

மூ - विशेषणप्रयुक्तमायं विशेष्यத்துக்கு வருமேற்றத்தால் विशेष्यத்துக்கு वैगुण्यादிகள் வாராதென்று 'स्वतश्श्रीस्त्वं विष्णोस्स्वमपि तत एवैष भगवान् त्वदायत्तद्वित्वेऽप्यभवदपराधीनविभवः । स्वयादीप्त्या रत्नं भवदपि महार्घं न विगुणं न कुण्ठस्वातन्त्र्यं भवति च न चान्याहित गुणम्' என்கிற ஸ்லோகத்திலே நிர்ணயிக்கப்பட்டது -

(சா.தீ) நைரபக்யவிரோதத்தால் ஸ்ரீக்கு विशेषணत्वத்தைவிட்டால் உபாயत्वமன்றிக்கேயொழியும்-
स्वरूपायोग्यத்தாலே कार्य்வாராமையால் स्वरूपयोग्यதையாகிற உபாயत्वமும் அபகிதமிறே-
ஸ்ரீசம்பந்தாபேக்ஷையில் அஸ்வாதந்யாதி வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். विशेषण प्रयुक्तेत्यादि -
स्वतश्श्रीस्त्वमिति - भोश्श्रीस्त्वं स्वतो विष्णोः स्वमसि, स्वतश्शेषभूतையாகின்றாய். ஆகையால்
இந்த भगवान् त्वदधीनर्द्धिमान् । ஆனாலும் அபராதினவிभवனாகின்றான்- स्वशेषभूताधीनार्द्धत्वे
अपाराधीन्यादिति भावः - இவ்வர்த்தத்தில் दृष्टान्तத்தைக் காட்டுகிறார். स्वयेति - रत्नमान
रत्नमानतु स्वया दीप्त्या, स्वशेषभूतமான कान्तियால் महार्घமானாலும் विगुणं न भवति -
अश्लाघ्यமாகாது. प्रतिहतस्वातन्त्र्यமுமாகாது.

(சா.ஸ்வ) विवक्षितமாகில் உபாயமேகமென்னவொண்ணாது என்று கருத்து. இப்படி
विशेषणविवक्षै சொல்ல विशेषणाधीनமாக विशेष्यத்துக்கு किञ्चित्कारं வேண்டுகையாலே
विशेष्यभूतशरण्यனுக்கு स्वतस्सिद्धोत्कर्षवैगुण्यं வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்-
विशेषेणेतिस्वत इति । हे श्रीः त्वं विष्णोः स्वत एव स्वम् । शेषभूता । स्वतः स्वेच्छयैव । नतु
जीववत्स्वेच्छां विना स्वरूपतश्शेषभूतेति भावः तत एव, तव शेषत्वादेव । एष भगवान् त्वदायत्तर्द्धित्वेऽपि
स्वशेषाधीनऋद्धिकतया अपराधीन विभवः । तत्रानुगुणं दृष्टान्तमाह । स्वयेति । रत्नं स्वया दीप्त्या,
कान्त्या महार्घं भवदपि न विगुणं अश्लाघ्यं न भवति - न कुण्ठस्वातन्त्र्यं, प्रतिहतस्वातन्त्र्यं च न भवति
- अन्याहितगुणमपि न भवति - तद्वदत्रापीति भावः । இப்படி विशेषणप्रयुक्तातिशय वा-

(சா.ப்ர) निमित्ततया कस्यचिद्धर्मस्याङ्गीकारे घटशब्दप्रवृत्तिनिमित्तस्य घटशब्दार्थत्ववत्तस्याप्युपाय-
शब्दार्थत्वस्य आवश्यकत्वात्तेनोपायैक्यविरोधप्रसङ्गः - तदनङ्गीकारे तूपायशब्दाप्रवृत्तेर्भगवत
उपायत्वमप्रामाणिकं स्यादित्युभयतः पाशरञ्जुरिति भावः । नन्वेवं गुणविग्रहलक्ष्मी
रूपविशेषणविशिष्टस्यैवोपायत्वे उपेयत्वे चाकारद्वयस्यापि विशेषणाधीनत्वाद्वैगुण्यमेव स्यादित्यत्राह -
विशेषणप्रयुक्तमायं इत्यादि - एवं विशेषणप्रयुक्तातिशय -

(சா.வி) त्सर्वेश्वरत्वमित्युक्तम् - तत्र सिंहावलोकनेन परप्रयुक्तातिशयवत्त्वं स्यादित्याशङ्क्य
स्वापृथक्सिद्धविशेष प्राप्त्यातिशयेन नपराधीनातिशयत्वमिति दृष्टान्तप्रदर्शनपुरस्सरपरिहारपरभट्टार्यश्लोकं
प्रदर्शयन् परिहारमाह । विशेषणप्रयुक्तमायं इति - स्वासाधारणरूपे -

(சா.சங்) शरण्यवैगुण्यप्रसङ्गमुखेन परोक्तां विशेषणत्वानुपपत्तिमभियुक्त वचनमुखेन परिहरति -
विशेषणप्रयुक्तमायं इति - स्वमसि, निरुपाधिकशेषभूता सर्वमङ्गलशेषभूतासि - त्वदायत्तर्द्धित्वेऽपि,
त्वदधीनवैभवत्वेऽपि अभवदिति क्रियाया अविगुणमित्यादेश्चान्वयः अन्याहितगुणत्वं पराधीनविभवत्वम्-

(சா.சं) विशेषणायत्तातिशययोगित्वं यदि स्वतोऽतिशयशून्यस्यात्तदा स्याद्वैगुण्यं - स्वतोऽप्यतिशयवत्ते न तच्छङ्खालेशोऽपीत्याह - विशेषणकृत्याह इति - காணலாம் இति - स्वतोऽतिशयवान् हि प्रभयाप्यतिशयवान् दृष्टः - नहि ततोऽस्ति भास्करे वैगुण्यंशङ्केति भावः - तर्हि परस्परातिशयावहत्वेन प्राचीनानां व्यपदेशः कथमुपपन्नस्यादित्यत्राह - भास्करனுக்கும் इत्यादिना

மூ - ஸ்வभावஸிद्धகल्याணதையாலே 'அப்ரமேயம் ஹி தத்ஜோ யஸ்ய சா ஜனகாட்மஜா' என்றும் 'தவ ஸ்ரீயா' என்றும் 'உன்திரு' என்றும் 'ஸ்ரீயஸ்ரீ:' என்றும் 'திருவுக்கும் திரு' என்றும் அந்யோந்யாதிஸ்யாவஹங்களாக விஸேஷணவிஸேஷ்யங்களை நிர்देशிக்கிறதற்குக் குறையில்லை -

(சா.தி) விஸேஷணவிஸேஷ்யभावஜனாதிஸ்யமுண்டாகிறார் போலென்கை. இஸ்வதஸ்சிद्धாதிஸ்யமே அந்யோந்யாதிஸ்யாவஹமாக நிர்देशிக்க நிமித்தமென்கிறார். அப்ரமேயம் ஹீத்யாடியால்- அப்ரமேயம்ஹி தத்ஜ: , சர்வோக்ஷா ஜனகாட்மஜா யாஸ்மத்ஞ்ஞேஷமூதா - இத்தால் விஸேஷ்யத்துக்கு விஸேஷணாதிஸ்யாதிஸ்யம் சிद्धம் - தவஸ்ரீயா என்று விஸேஷணத்துக்கு அதிஸ்யாவஹத்வம் சிद्धம் - உன்திரு என்று விஸேஷணமதிஸ்யாவஹமாக நிர்देशம் - ஸ்ரீயஸ்ரீ: என்று விஸேஷ்யமதிஸ்யாவஹமாக நிர்देशம். ஸ்ரீமஞ்ஞவ்த்துக்கு விஸேஷணபரத்வ -

(சா.ஸா) மத்வத்வத்வத்வம் வந்தாமஹே 'இதி லக்ஷ்மீகல்யாணத்தில் நான்டிஸலோகம் ஸ்வதஸ்சிद्धாதிஸ்ய-வஸ்துக்களுக்கும் குணதர்மிभावத்தாலே பரஸ்பர க்ருதாதிஸ்யभावத்வம் கூடுமென்று கருத்து. ஆனாலும் க்ரியாந்வயித்வரூபவிஸேஷணத்வம் பிராட்டிக்குக் கூடுமோ? ஆத்மஹவிஸ்ஸமர்ப்பணரூபக்ரியையில் உதேஸ்யகாரகத்வம் விஸேஷ்யத்துக்கு உபபன்னமானாலும் விஸேஷணத்துக்கு உபபன்னமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்-

(சா.ப) உன்திரு, தவ ஸ்ரீ: । திருவுக்கும் திரு, ஸ்ரீயஸ்ரீ: - நநு லக்ஷ்மீயா உபாயத்வே பரந்யாஸஸ்ய தாப்ரத்யபி கர்த்வயத்வாட்ர஗வதி பரந்யாஸானந்தரம் லக்ஷ்மீவிஸய பரந்யாஸஸ்யாப்யநுஸ்தானே 'சக்ருதேவ ஹி ஸாஸ்த்ரார்த்: க்ருதோஜய் தாரயேந்நரம்' இत्याதிவிருதஸ்யாதித்யத்ர யதா 'ஆக்ஷாவீஷ்ணவமேகாடசகபாலமேந்ந்ராக்ஷமேகாடசகபாலம்' இत्याதிபு சமஸ்தபதோபரிஸ்திததத்வத்தேநாந்நேவிஷ்ணொரந்நேரிந்ந்ரஸ்ய ச பரஸ்பரவீஸிஷ்டதேநைவீகஹவிருதேஸ்யத்வம் - ததா 'அகாரேணோத்யதே விஷ்ணுஸ்ஸர்வலோகேஸ்வரோ ஹரி: । உத்வதா விஷ்ணுநா லக்ஷ்மீரகாரேணோத்யதே ததா । மகாரஸ்து தயோர்தாஸ இதி ப்ரணவலக்ஷணம்' இत्याதி ஸ்ருதிபரிஹயோதேஸேன ஷேஷத்வவிதானாத் 'லக்ஷ்மீயாஸ்ஸமஸ்தம் சிததசித்ஸ்வரூபம் வ்யாப்யம் ததீஸ்யத்வம் து சாபி சர்வம் । ததாபி சாதாரணமீஸிதூத்வம் ஸ்ரீஸ்ரீஸயோத்வீ ச சதீகஸேஷி' இत्याக்த்யா லக்ஷ்மீநாராயணயோ: பரஸ்பரவீஸிஷ்டதேன ஷேஷித்வாவ஗மாத் ஸ்வரூபபரஃபலானாப் ததீயத்வானுஸந்தானரூபபரந்யாஸஸ்யோபயோதேஸேநானுஸ்தானஸம்பவாந்நசகூத்வவிருத இत्याஹ -

(சா.வி) சீதாயா உத்கர்ஷ உக்த: அப்ரமேயம் ஹி தத்ஜே இதி சீதாயோகேந ராமஸ்யோத்கர்ஷ உக்த: । தவ ஸ்ரீயேதி, மணே: ப்ரபேதி வதயந்நிர்देश: - ததஸ்தஸ்யாதிஸ்யாவஹத்வம் । உன்திரு, தவ ஸ்ரீரித்யர்த்: । ஸ்ரீயஸ்ரீ:, ஸ்ரீயோதிஸ்யாவஹ: அத்ர ப஗வதோ லக்ஷ்மீயதிஸ்யாவஹத்வமுக்தம் - திருவுக்கும் திரு, ஸ்ரீயஸ்ரீ: நிர்देशிக்கிறதற்கு, நிர்देश்யமானத்வஸ்ய குறையில்லை, ந்யூனதா நாஸ்தி-உபயோரபி ஸ்வதஸ்சிद्धாதி -

(சா.ஸ) பரஸ்பராதிஸ்யாவஹத்வமபி ஸ்வாभावிகம் - விஸேஷணவிஸேஷ்யभावோதி ஸ்வாभावிக: ந ஹி தயோரந்யோந்யோஞ்ஞேதகரதேதி பாவ: । நந்வஸ்து விஸேஷணத்வம்ததாபி நோபாயத்வசித்தி: - ஆத்மஹவிஸ்ஸமர்ப்பணப்ரதிகாந்தித்வாபாவேததசித்தி: தத்வம் சாஸ்ரயபேதே ஷேஷித்வபேதாந்நிரூபகபேதே ஷேஷித்வபேதாந்ந சமர்ப்பணயோகபத்யாஸம்பவாத் - க்ரமேண சமர்ப்பணே சமப்ராத்யாந்யாதிஸேஷணத்வோஞ்ஞேதேந ச ந சம்பவதீத்யத்ராஹ -

(सा.सं) श्रुतिबलकृत्ताऽऽ इति - 'अकारेणोच्यते विष्णुस्सर्वलोकेश्वरो हरिः । उद्धृता विष्णुना लक्ष्मीरुकारेणोच्यते तथा । मकारस्तु तयोर्दसि इति प्रणवलक्षणम् - अस्येशाना' इत्यादीनीह श्रुतिशब्दविवक्षितानि । द्वौ च सदैक शेषीत्येतद्भगवच्छास्त्रवचनम् । यथा अग्राविष्णवोरेकदेवतात्वेन युगपदेकहविः प्रतिसंबन्धित्वं तथेहापीति भावः - तर्हि

மூ - 'யுவத்வாதௌ துல்யே஽ப்யபரவசதாசத்ருசமந ஸ்திரத்வாதௌ க்ருத்வா பகவதி குணாந் புஸ்த்வஸுலபாந் । த்வயி ஸ்ரீத்வேகாந்தாந் ம்ரடிமபதிபாராத்ரீகரூணாக்ஷமாதிந்வாபக்துந் பவதி யுவயோராத்மநி பிதா' । என்கிறபடியே பத்நீக்கு ந்த்யபதிபாராத்ரீத்தாலே யாககர்மத்திற்போலே பதிப்ரதானமாக ஸாஸ்த்ரங்கலில் வ்ய(஁) பதேசங்களுக்கும் ஁கன் யகமானன் என்னுமாப்போலே ஁கவ்யபதேசத்துக்கும் குறையிலை -

(ஸா.தி) ஸரணம் கதௌஸி 'என்று ஁கேநைவ வ்யபதேசமும் மாமேகம் ஸரணம் வ்ரக ஁க ஁வ ககத்ஸ்வாமி' என்று ஁கஸத்வதேந வ்யபதேசமும் கூடுமோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார்- யுவத்வாதௌ இத்யாடியால். பதிபாராத்ரீ இது ஸம்தி பத்நீக்கு இத்யாதி - யாககர்மத்தில்போலே, 'ஸநாதி அஹதம் வாஸ: பரிதத்ते' இத்யாதிவ்யபதேசம் போலே ஁கஸ்யைவ ப்ராதான்யாத்வ்யபதேசத்வயம் யுக்தமென்று கருத்து- பபாய்கை-

(ஸா.ஸ்வா) ஸந்நியௌகசிஸ்தந்யாத்ந்தாலே கூடுமென்னில் அந்த ந்யாத்ந்தாலே ஸ்ரீமாத்ரப்ரதானகமாகவும் நிர்தேசம் ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். யுவத்வாதாவிதி அஸாதாரணபதிகுணாநுபவெந பத்ந்யா: பத்ந்யஸாதாரண குணாநுபவெந பத்ந்யுஸ்ச லௌகே பௌக விஸேஷதர்ஸநான்யாயெந பக்துந் குண வ்யவஸ்தாந் க்ருத்வா யுவயோராத்மநி பிதா பவதி என்கை- பத்ந்யா ந்த்யபதிபாராத்ரீபதிப்ரதானநிர்தேச ஁வ என்று கருத்து- யாகேதி - யகதே ஸ்வர்க்காம: ஸநாதி - அஹதம் வாஸ: பரிதத்ते இத்யாதௌ என்றபடி- ஁கேதி - விஸிஸ்டாபி ப்ராப்தமேகத்வவ்யபதேசமென்றபடி - தாமரையாள் கேழ்வனொருவனையே-

(ஸா.ப்ர) யத: ப்ரவ்ருத்தி: ப்ரஸூதா புராணி 'இத்யாதிஸு பகவத ஁வௌபாயத்வௌக்திரூபாயைக்யௌக்திஸ்ச வி்ருத்வயேதேத்யத்ர ஸௌதாஹரணமுத்ரமாஹ । யுவத்வாதாவித்யாதிநா லக்ஷ்யா ந்த்யம் தததீநத்வாதபுத்ரகிஸ்த்விஸேஷணத்வாச்ச ப்ராதான்யைக்ய வ்யபதேசயௌர்ந வி்ரௌத இத்யத்ர: - நநு ஸாக்ஷாத்ருததத்வஹித-

(ஸா.வி) நிர்தேச: கதமித்யத்ராஹ - யுவத்வாதாவிதி - பிதா வைலக்ஷணம் நாஸ்தி ஁பயௌஸ்வரூபாதிக்கம் துல்யமித்யத்ர: நத்வேகஸிந் ஸ்வரூபே ஁தாதுஸாநுபவாத்ரீ ப்ஹேதகல்பநம் । ஁பயௌஸ்வரூபப்ஹேதஸ்ய ப்ரமாணஸித்வாத் - அத்ர பதிபாராத்ரீப்ரதர்ஸநாயாயம் ஸ்லௌக ஁பாத்: - பதிப்ரதானமாக ஸாஸ்த்ரங்கலிலே 'யகேத ஸ்வர்க்காம: ஸநாதி - அஹதம் வாஸ: பரிதத்तेவிக்ஷதே' இத்யாதி ஸாஸ்த்ரேஸு பத்ந்ய: ப்ராதான்யெநௌபதேசவத் 'தம் வாஸுதேவம் ஸரணம் கதௌஸி - தமேவம் வித்வாநமூத இஹ பவதி' இத்யாதிஸாஸ்த்ரேஸு ப்ரதானமான வ்யபதேசங்களுக்கும் ஁கன் யகமானன் என்னுமாப் போலே ஁கவ்யபதேசத்துக்கும்- மாமேகமித்யாதிஸு ஁கவ்யபதேசஸ்ய ச குறையிலை இத்யந்வய: அயமத்ர பாவ: - 'ஸுஸ்தே லிங்கவிஸேஷநிர்தேஸாத் புந்ருக்தமேதிஸாயுத' இத்யத்ர கிம் புஸ ஁வ யாகா஁கார: ஁த ஸ்ரீயா இதி ஸம்ஸயே புலிங்கநிர்தேஸாலிங்கஸ்ய ப்ரகூத்யத்ரத்வெந க்ரஹகாதிவத்வவிக்ஷிதத்வாத் யாக்யௌ஁பி ப்லககாமௌ விவக்ஷிதலிங்க: புமானேவ ஸ்யாதிதி பூர்வபக்ஷே க்ருத்வா ஁தேஸ்யவிஸேஷணஸ்யாவிவக்ஷிதத்வாலிங்கஸ்யந்வய -

(ஸா.ஸம்) யதா தூஸ்தாந்தமிஹ ப்ரதானாப்ரதானவிவேகௌ ந ஸ்யாத் । ஸரண்யைக்யம் ச பக்யேதேத்யத்ராஹ । யுவத்வாதாவித்யாதிநா । அபரவசதா, ஸ்வதௌநந்யஸேஷத்வம் - ஸ்திரத்வம், மூதுத்வம், வ்யஸ்திதவி்கல்பாத்ரீ வா ஸத்வ: - பக்துந், விஹ்துந் - பிதா, வைதர்ம்யம் -

(सा.सं) त्रामरयागं, कमलालयावलभमेकमेव यद्विषयीकरोति तदेव ज्ञानमित्यर्थः ॐतुवे, यथा दंपतिकर्तृकेऽपि यागे पतिप्राधान्यात्तत्रैकत्वव्यपदेशः । तद्वत् ॐवृवनेये इत्युक्तिरुपपन्नेत्यर्थ एव । ननु लक्ष्म्याश्शेषित्वादुपायत्वे ताभ्यां कारणत्वमपि स्यात् - तदुपयुक्ताश्च गुणाः पृथगेवास्या अभिधेयास्स्युरित्यत्राह -

(சா.சं) ததந்தர்வாதிதி - நஹி ஖ாஸ்கர உதித இதுக்தே ப்ராபா: புதகுதியோ வாச்ய: । தத்வத்
‘யஸ்சர்வஜஸ்சர்வவித்’ இதாடியஸ்ச சந்நியொகசிஸ்டியொரெகதம்பர்வாக்யவதுபயாவ்நிதகுணாபிதாயின இதி கிங்
புதகாபிதானேனேதி ஖ாவ: - தர்ஹி சர்வஸ்த்வாச்யதா ச ச்யாதித்யத்ராஹ । எம்பெருமானா இதி -
சொல்லிற்றாம் இத்யுக்திர்த்யசாமர்த்த்யசித்தததத்பதப்ரவூத்தினிமித்தஸ்யாபனோதகமானாஓவாநிபந்நதா -
த்வதுருக்திவிருத்தாஸ்த்வதுக்தய இதி சூசநாய நுஞ்ஞீயார் சஜ்ஜஹிஞ்ஞதார இதுக்தி: -

மூ - ஆகையாலே காம்யபுதானமான அதிகாரார்னரூபத்திலும் -

(சா.தீ) அர்த்தாந்தரமும் தர்ஷியா நின்றுகொண்டு நிர்மலக்கிறார் - ஆகையாலே காம்யேத்யாதி -

(சா.ஸ்வா) க்கூடுமென்னில் அப்போது அந்நயபுரிஜனமான அதிகாரிக்கு அது அநுதேச்யமாதையாலே புரிணாமாதிக்களுந்தவிர புரிசஜ்ஜியாதோ? புரிமேகாந்திக்கு நித்யம் லக்ஷ்மீபுரிணாமார்னாதிக்க நித்யங்கனிலே விஹிதமாதையாலே கூடுமென்னில் அந்த புரிமாணம் புரித்யவினாபூதலயபுரிசார்னபுரிமாதையாலே காம்யவிஐஹத்தில் புரிசரியாதே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆகையாலே இதி - ஆகையாலே, நித்யபதி -

(சா.பு) புரிஜனியா: க்ரமேணது । புரிவாரம் வினா மந்நை: சுவேசுவேரத்யாதிபிஹிஜ । லயயாஐு ஹயம் விபு ஹதாதிபுநுகிதிதி: । தஸ்மாஹ்ஹுக்கார்கிதாஹரே மூர்தீ வா யத்ரு கத்ருதித்ரு । மூலமந்நசுரிரிஸ்தம் புரிவாரம் யஜேத்ருதா । யாஐு எப லயாஹ்யஸ்து சங்க்ஷிபுசுசுவேசிஹிஹி: । மந்நாராஹ்ஹுக்கார்கிதா மத்யே லக்ஷ்யாஹ்: கேசராதிபு । சாகாரா: கேவலாஸுசுவே யத்ரு புரிசாபிஹிஸுஸ்து । கேவலேன ச யாஐுனே புரித்யபூதேன நாரத । புரிஜனம் கமலாதினாமதிகாராபிஹிஸுஸ்து । எவ் க்ருத்ருவா லயாஹ்யம் து யாஐும் புரிசாபிஹித்ரு தத்யா । தத: க்ரமாஹ்ஜேதேவ் புரிசுரேமூதசம்பவै: “இத்யாதிபிஹிதிகாரலயபுரிசாஹ்யம் த்ரிவிதம் லக்ஷ்யர்னமபிஹிதாய தेषு மும்புசுபிஹியார்னபுரிசாஹ்யம் யுரேவ க்ருதவ்யத்ருவமுக்துவா காம்யபுரிதானஸ்யாதிகாரார்னஸ்ய மும்புசுந்நபுரிதி புரிதிபேதாஹ்வேதாந்நரவந்நமும்புசுவநுபாஸ்யபூதாயா லக்ஷ்யா மூசுஐுபாயத்ருவ் தூர்நிரஸ்தமித்யத்ரு பூஹ்ஹாஹ்மனூ பஐுஐுதூ மும்புசுவநுபாஸ்யத்ருவஐுபி நாரசிஹ், வாமன, ராம, க்ருஷ்ணாதி விஐுஹ யுக்தஸ்ய தஸ்யூபாஸ்யத்ருவத்ருகாம்யபுரிதானாதிகாரார்னாதிஐுஹ்ய ஹவ்யதிர்ரிக்கதிவிஐுஹவவैசிஷ்டதேன லக்ஷ்யா அப்யர்னநியத்ருவூபபுரிதாராதிகாரார்னாதிஐுஹ்ய ச புரிணாமாதிநிபேதாபாவாத்ருபுரிணாமவிசேபஸ்யபுரிந்யாஸஸ்யூபயூதேச்யத்ருவூபபுரிதாராதிகாரார்னாதிஐுஹ்ய உபாயத்ருவ் யுஜ்யத்ருவ் எவேத்யபிபுரியந்நாஹ - ஆகையால் காம்ய புரிதானேத்யாதினா -

(சா.வி) வ்யாபகஸ்ய தத்யாதேன சுவே சுவே ஸ்தானே புரிபாஹ்மிகா: । ததேஹசஸ்திதாஸுசுவே புரிஜனியா: க்ரமேண து । புரிவாரம் வினா மந்நை: சுவேசுவேரத்யாதிபிஹிஜ । லயயாஐு ஹயம் விபு ஹதாதிபுநுகிதிதி: । தஸ்மாஹ்ஹுக்கார்கிதாமத்யே மூர்தீவா யத்ருகத்ருதித்ரு । மூலமந்நசுரிரிஸ்தம் புரிவாரம் யஜேத்ருதா । யாஐு எப லயாஹ்யஸ்து சங்க்ஷிபுசுசுவேசிஹிஹி: । மந்நாராஹ்ஹுக்கார்கிதாமத்யே லக்ஷ்யாஹ்: கேசராதிபு - சாகாரா: கேவலாஸுசுவே யத்ரு புரிசாபிஹிஸுஸ்து । கேவலேன ச யாஐுனே புரித்யபூதேன நாரத । புரிஜனம் கமலாதினாமதிகாராபிஹிஸுஸ்து ॥ இத்யேதேசு லயபுரிசாஹ்யம்யுரேவ மும்புசுபுரிணாமதிகார இத்யுக்தூ காம்யபுரிதான அதிகாரார்னே அதிகார: புரிதிபிஹி: । அதூ தேவதாந்நரவந்நமும்புசுவநுபாஸ்யபூதாயா: லக்ஷ்யா: கதம் மூசுஐுபாயத்ருவ்மித்யாசஹ்ஹு பஐுஐுதூ பூஹ்ஹாதிருபேசுவநுபாஸ்யத்ருவஐுபி ராமக்ருஷ்ணாதிருபேசுபாஸ்யத்ருவததிகாரார்னே அநுபாஸ்யத்ருவஐுபி லய புரிசாஹ்யம்யுரேவாஸ்யத்ருவாததிகாரார்னேஐுபி புரிணாமாதேர்நிபிஹிஹித்ருவாத்ரு ‘ஐுஹ்ஹூபஐுஹ்ஹானி தே’ இத்யுக்தரூத்யா பஐுஐுதூசாந்நிஹ்யஸ்யாபி சத்ருவாத்ருபுரிணாமாஹ்ஹாசாரசம்பவாந்நமூசுஐுபாயத்ருவஸ்ய ந க்ஷதிர்ரித்யாஹ - ஆகையாலே இதி - காம்யபுரிதானேதி -

(சா.சம்) நிர்ஹிபுதார்த்யபுரியுக்தம் புரிசஜ்ஜிங்க் ச நிர்ஹிபுயதி - ஆகையால் இதி - புரிமாணசம்பு

(सा.सं) दायोपपत्तिर्भिलक्ष्म्याश्शेषित्वादिसमर्थनादित्यर्थः काम्यप्रधानत्वं, फलान्तरप्रधानत्वं - अर्चनं त्रिविधम् । 'केवलेन तु यागेन पृथग्भूतेन नारद । पूजनं कमलादीनामधिकाराभिधस्तुसः ।' केवलेन, भगवद्यज नासन्दष्टेन - 'हृदयादीषु चाङ्गेषु लाञ्छनं कमलादिकम्' इत्यारभ्य, 'तद्देहसंस्थितास्सर्वे पूजनीयाः क्रमेण तु । परिवारं विनामन्त्रैः स्वैस्वैरर्घ्यादिभिर्द्विज - आलयाचर्चनमेतत्तु संक्षिप्तं सर्वसिद्धिदम् - मन्त्रराट्कर्णिकामध्ये लक्ष्म्याद्याः केसरादिषु - साकाराः केवलास्सर्वे यत्र सा भोगसंज्ञिता' इत्यादिकमिहानुसन्धेयम् । नन्वनन्यप्रयोजनस्य काम्यप्रधाने प्रणामादयः कथमुपपद्यन्ते इत्येतद्दृष्टान्तेन परिहरति । काम्यप्रधानमात्रं भगवद्रूपकृत्तुं प्रमाणेन इति । एवं संबन्धविशेषगुण विशेषलक्ष्मीसंबन्धनिबन्धनशङ्कापरिहारेऽपि युक्त्यन्तरैरिममर्थं साधयामीति वदन्तं प्रत्याह - उपपत्तिः इति - पूर्वभ्यश्श्रुतत्वादेव हेतुना प्रमाण -

(सा.सं) विरोधादिकं दृष्टमपि तस्य न कार्यकरं सदृढपूर्वश्रुतः धर्माणामिति - धर्मतत्त्वनिर्णयासमर्थ
इत्यर्थः - सन्देहान् , सन्देहविषयार्थान् । सिद्धानां वासितानां- विभ्रान्तानि, विपरीत प्रवृत्तिमन्ति -
इन्द्रियाणि मनः प्रभृतीनितान्येव वाजिनोऽश्वाः येषां ते तथोक्ताः - எண்கிற தசையாம்,
श्वभ्रतयोक्तनरकपतनं स्यादित्यर्थः तर्हि कैः प्रमाणैः केन प्रकारेण सिद्धोपायस्वरूपमनुसन्धेयमिति जिज्ञासां
शमयन्नपवादितमर्थं निगमयति - ஆகையால் इति - गाढोपगूढतोपपादकमेकशेषित्वत्ताल्लुम् इत्यादि
एकशेषित्वादौ प्रमाणं नानयोरित्यादि - விமர்சனம், விचारம் - सिद्धोपायत्वस्य भगवदसाधारण्यसिद्धये
सोऽपि ज्ञानशक्ति - மனக்காரியம் இரண்டிலுள்ளதொன்றை நினைப்பது போல அறிவுவாய்விட்டுப் பண்ணுக (ப.அ.)

(सा.सं) करुणा श्रीविशिष्ट एव सिद्धोपाय इति सिद्धोपायत्वव्यपदेश प्रयोजकमाह -

மூ - 'சமஸ்தபுருஷார்த்திநாं சாடகஸ்ய டயானிதே: । ஸ்ரீமத: பூர்வசித்தவாஸ்சித்தோபாயமியம் விது: । ஸக்தி ப்ரபத்திப்ரமுகம் தத்வஸீகாரகாரணம் । தத்த்஫லார்த்திஸாஹ்யத்வாஸ்தாஹ்யோபாயம் விதுர்புதா: । ஸாஹ்யோபாயோத்தரஜ்ஜேண சித்தோபாயஸ்ய ஸேஷிண: । லீலாப்ரவாஹ: காருண்யப்ரவாஹேண நிரூத்யதே । -

(ஸா.டீ) சமஸ்தேதி - பூர்வசித்தவாஸ்த் என்று சித்தத்வம் டர்ஸிதம் - பூர்வாஹ்யத்வத்வம் உபாயத்வம் டர்ஸிதம் - ஸ்ரீமதோ நாராயண்ஸ்யேதி ஸேஷ: - ஸக்திப்ரபத்திகளினுடைய ஸாஹ்யோபாயத்வத்தைக் காட்டுகிறார்- ஸக்தேதி - ப்ரமுகஸஹ்யத்வத்வம் கர்மயோகாடி஑்ரஹணம் - ஸாஹ்யோபாய஫லத்தை சஜ்ஜஹிக்கிறார்- ஸாஹ்யேதி - ஸாஹ்யோபாயத்வத்வம் உத்தரங்கமாய் ஸேஷியினுடைய காருண்யப்ரவாஹம் - அத்த்வம் லீலாப்ரவாஹம்-

(ஸா.ஸ்வா) 'கூஷ்ணம் டர்ம ஸநாதநம்' என்று நிர்டேஸத்தாலே சித்தோபாயத்வமுண்டென்னில் சித்தத்தூக்கு யா஑ாடிவட்டர்மத்வம் கூடுமோ? இத்யாடிஸஜ்ஜைகளை பரிஹரியாநின்று கொண்டு காரிகைகளால் உத்தானுத்தார்த்ங்களை ஸங்ரஹிக்கிறார்- சமஸ்தேத்யாடிநா - சமஸ்தபுருஷார்த்திநாं சதுர்விதானாமபி ஸாடகஸ்ய தத்஫்ரஹாநஸக்தஸ்ய காருண்யாஹாவே ஸக்திமாத்த்ரப்ரயோகமத்யத்ர உத்தம் டயானிதேரதி ஸ்ரீமத:, ஸ்ரீவிஸிஸ்டஸ்ய - பூர்வசித்தவாஸ்த் - க்ருதே: பூர்வமபி சித்தவாஸ்த் - க்ருத்யஸாஹ்யத்வாஸ்த் - இம் சித்தோபாயம் விது: ஸாஹ்யோபாயஸ்து க்ருதி ஸாஹ்யத்வாஸ்த் பூர்வசித்தோபாய இதி ஹாவ: ஸக்திப்ரபத்திப்ரமுகம் தஸ்ய ஹ்ர஑வத: வஸீகாரகாரணம் தத் தத்஫லார்த்திஸாஹ்யத்வாஸ்த் ஸாஹ்யோபாயம் விதுர்புதா: - வஸீகாரணஸ்யவாப்ரயோகநம் கிமத்யத ஹ । ஸாஹ்யேதி ஸாஹ்யோபாயேந உத்தரஜ்ஜேண, உத்தம்ஹிதேந । காருண்யப்ரவாஹேண லீலா ப்ரவாஹ: நிரூத்யதே - ஸஹ்ரகாருண்யோத்தம்ஹநமேவ ஸாஹ்யோபாய -

(ஸா.ப்ர) யோ஑மப்யாஹ - சமஸ்தபுருஷார்த்திநாமத்யாடிநா । நிரோதகாஸ்சர்வே லீயந்த இத்யந்வய: - அதிகாரிக்ருதி ஸாஹ்யத்வம் தத: பூர்வ சித்தத்வம் ச சித்தஸாஹ்யவ்யபடேஸப்ரயோகக டர்மாவிதி ஹாவ: -

(ஸா.வி) ஸாஹ்யோபாயேதி - உட்ரதாஸ்தரஜ்ஜா யஸ்ய உத்தரஜ்ஜ: - தரஜ்ஜஸஹ்யேந லீலாஹிஹாவநஸக்தயோ விவக்சிதா: - ஸாஹ்யோபாயோத்தரஜ்ஜேண உந்நததரஜ்ஜவதா - அநேந ஸாஹ்யோபாயஸ்ய ஹஹாமாருதஸாம்யம் ஑ம்யதே - காருண்ய ப்ரவாஹ உத்தஸ்சந் லீலாப்ரவாஹம் ப்ரதிவதநாதி - காருண்யப்ரவாஹோ -

(ஸா.ஸம்) சமஸ்தேதி । பூர்வசித்தவாஸ்த், புருஷக்ருதே: பூர்வமேவ சித்தவாஸ்த் இம் ஸ்ரீவிஸிஸ்டம் டயாவிஸிஸ்டம் ச - ஸாடகஸ்யேத்யநேந ஜ்ஞானஸக்திமத்தா விவக்சிதா । அத் ப்ரபத்யாடேஸஸாஹ்யோபாயத்வவ்யபடேஸப்ரயோகக ப்ரயோகநம் சாஹ - ஸக்தீதி । ப்ரஹ்மிதஸஹ்யேந உபாஸநாப்ரபத்திஹேதா யகநாடயஸ்ச விவக்சிதா: - தத்த்஫லார்த்திபுருஷக்ருதிஸாஹ்யத்வாஸ்தாஹ்யோபாயத்வம் - ஹ்ர஑வத்வஸீகாரணப்ரணாட்யா஫லஸாஹ்யத்வாடுபாயத்வம் சேதி ஹாவ: நந்வநாட்யநந்தஹாபராட்ஹமூலநி஑்ரஹஸஜ்ஜல்பயுக்தலீலாப்ரவாஹே ப்ரவலே ஸதி கதம் ஸாஹ்யோபாயேந தத்வஸீகாரணம்? கதம் வா ஸத்யஸஜ்ஜல்பஸ்ய ஸஜ்ஜல்பாஸ்சாஸார ஁வீதாந் ஹ்ராமயேயமத்யாடி ரூபாஸ்தேந நிவர்தநீயா இதி ஸஜ்ஜாட்வயம் ஸ்லோகட்வயேந பரிஹரதி ஸாஹ்யோபாயோத்தரஜ்ஜேண லீலாப்ரவாஹாஹிஹாவகஸக்திரேவ தரஜ்ஜஸஹ்யேந விவக்சிதா । உட்ரதஸ்தரஜ்ஜோ யஸ்ய ஸ உத்தரஜ்ஜ: । ஸாஹ்யோபாயாநுஸ்தானாடுட்ரதஸக்திகேந காருண்யப்ரவாஹேண லீலாப்ரவாஹா -

(सा.सं) निरोधानुगुणप्रकर्षवतेत्यर्थः यथा समुद्रस्य चन्द्रोदयानन्तरं उत्तरङ्गस्य नदीप्रवाहनिरोधकत्वमिति भावः । तेनैव, कारुण्यप्रवाहेणैव - अपि शब्दोविरोधसूचकः । यद्यपि स्वतन्त्रस्य सङ्कल्पास्सत्याश्च, तथापि स्वकैङ्कर्यनिरोधकत्वात्ते सर्वेऽपि मोक्षप्रतिबन्धकास्सङ्कल्पकार्यलोलाप्रवाहो लीयन्ते । स्वकैङ्कर्यनिरोधकत्वादिति हेतुना शेषिण इति पदाभिप्रेतं विवृतम् - नहि स्वाभिमततमातिशयलाभं प्राप्नोति निरोधयतीति भावः । यथा महाप्रवाहेण सैकतास्मेतवो नश्यन्ति तथेत्यर्थः । नन्वन्यव्यतिरेकाभ्यां साध्योपायस्यैव प्राधान्ये सामान्यकारणस्य भगवतः प्रधानोपायत्वं कथं सिद्ध्येदित्यत्राह - प्रसादनस्येति - प्रसादजनकस्येत्यर्थः शास्त्रीयेऽपि, शास्त्रविहितेऽपि - कर्तृत्वं, प्रसादनरूपप्रपत्त्यादिनिष्पादनानुगुणकृत्याश्रयत्वम् - फलप्रदानसङ्कल्पाश्रयत्वंच - अव्यवधानं, साक्षात्फललभ्यत्वम् - आदिशब्दात्स्थिरत्वसर्वशक्तित्वादि सङ्ग्रहः । ननु साध्योपायत्वेन प्रपत्त्यादरणे 'त्वमेवोपायभूतो मे भव' इत्युक्तासिद्धोपायै कनिष्ठाहीयेतेत्यत्राह - स्वतन्त्रेति - भक्त -

(सा.सं) व्यावृत्तये स्वतन्त्रपदम् । विभौ, शेषिणि-स्थितिः, त्वमेवोपाय इति धीरूपा निष्ठा । क्षणात्, प्रपत्त्यनुष्ठानक्षणादूर्ध्वम् - स्वयत्नविरतिव्यक्त्यै । यदर्थं सा तदर्थं स्वव्यापारनिवृत्तिख्यापनाय - ननु प्रपत्तिमपि परित्यक्तुमिति भावः - विशेषतः, असाधारण्येन - प्रोक्ता, पूर्वैरिति शेषः । अत एवातिप्रसङ्गोऽपि परिहृत इति - सिद्धोपायैकनिष्ठा सन्निवेशं दर्शयति अत इति । फलविशेषमुद्दिश्यैव न्यस्तभरत्वादित्यर्थः - तेन भगवदाराधनगुरुशुश्रूषाद्यकरणं न प्रसक्तमिति भावः - सिद्धोपायत्वेन स्वीकृतस्य भगवतो रक्षणकालं प्रतीक्षत इत्यर्थः । ननु ब्रह्मणः प्रधानोपायत्वमस्ति चेत्सिद्धोपायैकनिष्ठतया तत्प्रतीक्षणमुचितम् - तदेव नास्ति । मानाभावादित्यत्राह - प्रपत्तेरिति - प्रपत्तेरित्येतल्लक्षणादि चतुष्केऽप्यन्वेति - लक्षणे, 'अनन्यसाध्य' इत्यादि लक्षणवाक्ये -

(सा.सं) मन्त्रे, द्वये - तत्र उपायार्थैकवाचकशरणशब्दोपश्लेषाद्भगवच्चरणयोरेवोपायत्वसिद्धिरिति भावः । विधौ, प्रपत्तिविधायके चरमश्लोके 'ग्रसेत्संहारसमये जगच्च बदराण्डवत् । लीलया यस्तु भगवांस्तं गच्छ शरणं हरिम् । राघवं शरणं गतः' इत्यदिकं वाक्यान्तरेषु चेत्यनेनोच्यते - भाष्यपदेनोपपत्तेश्चेति सूत्रमाष्यम् - स्वप्राप्तये स्वस्यैवोपायत्वोपपत्तेरित्युक्तं विवक्षितम् - आदिशब्देन 'ஆரோணங்கு நின் பாகடே' इत्यादयश्शठरिपुप्रमुखऋषिवरादिसूक्तयो गृह्यन्ते । संप्रदायः, उपदेशपारम्पर्यम् - उपायत्वं, प्रधानोपायत्वम् - ब्रह्मणि, ज्ञानशक्तिकरुणाविशिष्टे - स्थितं, पर्यवसन्नम् -

மூ - பூர்வசித்தஸ்ய ஷேஷாதேர்மத்வம் யத்வதிஷ்யதே । एवं தத்வவித: ப்ராஹு: கृஷ்ணம் தர்மம் சநாதனம் ॥ இஃசித்தோபாயம்
ரஹஸ்யத்ரயக்ருத்திம் ப்ரதமாக்ஷராதிஸ்தானங்குளிகுலே அநுசந்தேயம் -

(சா.தி) பூர்வேதி - 'யே ச வேதவிதோ விப்ரா:' என்று ஸ்லோகார்த்தம் ப்ரத்யபிஜ்ஞாபிதமாகிறதது.

அநுக்ரஹாச்சித்ரய: பத்யுஸ்தந்மூலாசார்யவிக்ஷணாத் । சத்சம்ப்ரதாயசித்தேஷ்ச தத்வஜ்ஞானோதயோ பவேத் ॥ १ ॥
கூரூபாரம்ப்ரரி ப்ராப்ததத்வார்த்தாவிக்ஷணகுரோ: । சத்சம்ப்ரதாயசித்திஸ்யாச்சித்ரஸ்யாவஹிதஸ்ய து ॥ २ ॥
ப்ராமாணிகார்த்திபஹ்ருதித்விவிதா துஷ்டவாதிநாம் । ஂகா விபூத்யபஹ்ருதிஸ்யாதிபூதி -

(சா.ஸ்வா) ஸ்தானாபந்நத்வாபரபர்யாயம் அஸ்ய உபாயோ பவேயமீத்யாகாரகசङ्कल्पவத்வரூபமுபாயத்வம்
அத்யந்தோக்ருஷ்டாவஹமாகாரம் ப்ராமாணிகமென்று கருத்து- ததர்யமாகவே இங்கு நிரதிஷயோத்கர்ஷவாசி
ப்ரஹ்மஷப்தமும் உபாயத்வஷப்தமும் ப்ரயுக்தமென்றபடி. இங்கு ஸ்ரீமதி ப்ரஹ்மணி என்று விவக்ஷிதம் -
'ஸ்ரீமத: பூர்வசித்தத்வாதிஸித்தோபாயமிம் விதु:' இத்யுபக்ரமாதகிஜ்ஞானம் ப்ரதி ஸரண்யஸ்ய
உபாயாந்நரஸ்தானாபந்நத்வரூபாகாராந்நரமுண்டாகில் ஸர்வஸாஹாரணசித்தோபாயத்வாகாரே ப்ரமாணமுண்டோ?
'கூஷ்ணம் தர்மம் சநாதனம்' இத்யாதிகம் ப்ரமாணமென்னில் தர்மஷப்தம் க்ரியாவாசியன்றோ?
சித்தோபாயவாசியன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- பூர்வசித்தஸ்யேதி - ஷேஷாதிகருக்கு
லௌகிகஸ்ரேயஸ்சாஹனதயா தர்மத்வம் போலே ஸரண்யனுக்கும் சித்தோபாயத்வரூபதர்மத்வம் ப்ராமாணிகமென்று
கருத்து -

(சா.ப்ர) ப்ரஹுவதஸ்சித்தரூபஸ்ய க்ருதிஸாஹ்யத்வாபாவாத்தர்மத்வானுபபத்ஸேஸ்தஸ்யோபாயத்வமௌபசாரிகமேவேத்யத்ராலௌ
கிகஸ்ரேயஸ்சாஹனஸ்யேவ தர்மத்வாத் - 'த்வயக்ரியாகுணாதிநாம் தர்மத்வம் ஸ்தாபயிஷ்யதி' இதி ப்ரஹ்மசார்யோக்தத்வயக்ரியாகு
ணாதிவதிஸித்தஸ்வரூபஸ்யாபி ப்ரஹுவதோ தர்மத்வம் முக்யமேவேதி நோபாயத்வமௌபசாரிகமீத்யபிப்ரயந்நாஹ
பூர்வசித்தஸ்யேத்யாதிநா - एवं சித்தோபாயசோதனஸ்ய ரஹஸ்யத்ரயப்ரதிபாஹத்வமாஹ இஃசித்தோபாயமீத்யாதிநா ।

(சா.வி) ச்ஞோதநா லக்ஷணார்த்தோ தர்மம் இதி க்ருதிஸாஹ்யஸ்யேவ தர்மத்வாத் ப்ரஹுவத உபாயத்வமௌபசாரிகம் ஸ்யாதித்யத
ஆஹ - பூர்வசித்தஸ்யேதி । 'த்வயக்ரியாகுணாதிநாம் தர்மத்வம் ஸ்தாபயிஷ்யத:' இதி ப்ரஹ்மோக்தரீத்யா
ச்ஞோதநாலக்ஷணத்வவ்யபடேஷாதிஷ்வவ்யாபிப்ரஸ்தத்வாதலௌகிகஸ்ரேயஸ்சாஹனத்வம் தர்மலக்ஷணம் வாச்யமீதி ப்ரஹுவதோ஽ப்யுக்த
லக்ஷணஸத்வேன தர்மத்வாந்முக்யமேவோபாயத்வமீதி பாவ: -

அத்ராயமஹிகாரார்த்தஸங்க்ரஹ: । தத்வஜ்ஞானஸ்ய ஸோத்ரானுவூத்தயே ஸ்வாமிநிப்ரஹ: । அபராஹவஷாஜ்ஞாதோ
ஹேதுஸ்தத்விநிவர்தநே ॥ ப்ரஹானகாரணானித்ரோண்யஸ்து தே இதிவாசித்ரய: । ஆசார்யாநிப்ரஹஸ்சம்ப்ரதாயசித்திரமீஸு ச ॥

(சா.சம்) நந்வுலௌகிக ஸ்ரேயஸ்சாஹனத்வகூதமுபாயத்வம் ச்ஞோதநாப்ரமாணகதர்மஸ்யேவ ந சித்தரூபஸ்ய ப்ரஹுவத இத்யத்ராஹ
- பூர்வசித்தஸ்யேதி - க்ருதே: பூர்வமேவ சித்தஸ்ய சமே யஜேதேத்யுக்தோ ஷேஷ: - ஆதிஷப்தேன 'ஸாயம் ஜுஹோதி'
இத்யாதிநோக்தா: கால, த்வய, க்ரியா குணாதயஷ்ச விவக்ஷிதா: - ஷேஷாதேரலௌகிக ஸ்ரேயஸ்சாஹனத்வாதி
தர்மத்வமிஷ்யதே - एवं ததா தத்வவித:, 'யே ச வேதவித:' இத்யுக்தா:- க்ருஷ்ணம் சநாதனம் அநாதிசித்தம் தர்மம்
ப்ராஹு: தர்மத்வேன ப்ராஹு: ॥

(सा.दी) मतो परा ॥ ३ ॥ विभूतिमन्तं नेच्छन्ति केचिदन्ये पुनः परम् । विभूतिमन्तंसङ्कल्प्य तद्विभूतिं हरिं विदुः ॥ ४ ॥ केचिद्विभूतिं नेच्छन्ति तां संमत्यापरे पुनः । ईशसंबन्धरहितां वितन्त्रां वान्यगां विदुः ॥ ५ ॥ मृदुप्रज्ञप्रपन्नस्य यद्येतेवेकमापतेत् । दैवादसत्सङ्गवशादधोऽधो निपतेदयम् ॥ ६ ॥ बन्धने चेतनस्येशस्वतन्त्र्यं मुख्यकारणम् ॥ आज्ञातिलङ्घनं तत्र सहकारितया स्मृतम् ॥ ७ ॥ मोक्षणे चेतनस्येशकरुणामुख्यकारणम् । तद्वशीकरणं चात्र सहकारितयेष्यते ॥ ८ ॥ स्यान्निर्दयस्य स्वातन्त्र्यं सर्वचेतनबाधकम् । अस्वतन्त्रस्य कारुण्यं व्यर्थं स्वस्यापि बाधकम् ॥ ९ ॥ स्वतन्त्रस्य तु कारुण्यं सर्वानिष्टनिवर्तकम् । आश्रितानां स्वस्य चापि मनसः प्रीतिकारणम् ॥ १० ॥ व्यसनेषु मनुष्याणां दुःखाभिनय ईशितुः । रञ्जनायानुकूलानां मोहनायाश्रितद्विषाम् ॥ ११ ॥ हितकृत्याद्राश्रितेश उपायस्तत्र चोदनात् । रक्षाफलित्वाच्छेषी च शेषित्वात्प्राप्य ईशितुः ॥ १२ ॥ रक्षकत्वमुपायत्वं शेषित्वं प्राप्यतापि च । धर्मिग्राहक सन्मानसिद्धं विष्णोश्चतुष्टयम् ॥ १३ ॥ कर्तव्यत्वेन विहिता प्रपत्तिर्नाधिकारिणः । विशेषणं भवेन्नोचेत् भक्तिश्चापि तथा भवेत् ॥ १४ ॥ संबन्धधीरक्षणेच्छानिषेधाभावपूर्विका । रक्षणेनैव हेतुस्यादीशस्यातिप्रसङ्गतः ॥ १५ ॥ सर्वस्य रक्षिताश्रीशस्वप्रवर्तितहेतुतः । स्वयं प्रसन्नो भवति इत्येवं भावयेत् सुधीः ॥ १६ ॥ श्रियो विशेषणत्वान्न भग्नानान्यार्थता यथा । अनन्योपायता चापि तथात्वान्न विहन्यते ॥ १७ ॥ अत्रानन्यार्थताऽनन्यप्रयोजनत्वम् - उपलक्षणता पक्षे तुल्यन्यायतया श्रियः । गुणेहाविग्रहादीनामुपलक्षणतापतेत् ॥ १८ ॥ सह सद्धर्मचारिण्याश्श्रियोऽनिष्टनिवर्तनम् । शठारिवाल्मीकिमुखास्त्वप्रबन्धेषु सज्जगुः ॥ १९ ॥ सर्वेषु विष्णो रूपेषु रमावक्षस्थलस्थिता । अतस्तदन्दर्भूता सा शास्त्रेण पृथगुच्यते ॥ २० ॥

இவ்அधिकாரத்தில் உபோद्धாதத்தில் கர்மவश्यருக்கு கடுக யथा ஜ்ఞானं பிறாவாமைக்குக் காரணமான பகவந்நிగ్రஹத்துக்கு ஸமனமாக மூன்று காரணமும், அதில் சத்சம்ப்ரதாயசித்தி ஸ்வரூபமும், ஸாஸ்த்ரானதிகூ தார்க்குமிதுவே प्रधानமென்னுமிடமும், மற்றுள்ளார்க்கு சத்கர்நிநுஹீத சத்தாஸ்த்ரஸ்ரவணானுமதியும், ஹேதுகாதிசம்ஸர்గ மவश्य परिहार्यமென்றும், தத்சம்ஸர்గத்தில் வரும் அநர்த்தமும், ஆஸ்திகருக்கும் அசத்சம்ஸர்గத்தால் கலக்கங்கள் வரவும், அதற்குப் परिहारம் பண்ணுமதும், परिहरियाதபோது -

(सा.वि) संप्रदायादेव सिद्धिश्शास्त्रेष्वनधिकारिणाम् । हरिरेव परं तत्त्वमित्याद्याचार्यवाक्यतः ॥ ग्रहणं यत्संप्रदायसिद्धिस्तदिह कथ्यते । शास्त्राधिकारिणां संयगपि विश्वासशालिनाम् ॥ ज्ञानदाढ्यायिविमतीन् प्रति संबोधनाय च । सच्छास्त्रश्रवणं कार्यं तत्त्वविदेशिकान्तिकात् ॥ सहवासो न कर्तव्यो बाह्यैरपि कुदृष्टिभिः । सहवासे सति भवेद्बाह्यता ज्ञानविप्लवात् ॥ आस्तिकस्य तु बाह्यत्वानुत्पत्तावपि तद्वियः । कालुष्यं वा भवेत्तस्मात्त्यक्तव्यऽस्तु सङ्गतिः ॥ उपोद्धाततयैतादृगर्थानुक्त्वा ततः परम् । स्वातन्त्र्यादीश्वरो रक्षेत्काले स्वाभिमतं स्वतः ॥ निर्हेतुरित्यत्र दोषो वैषम्यादिर्भवेत्प्रभोः । व्याजसापेक्ष एवातो रक्षेदिति समर्थितम् ॥ संबन्धादेव संरक्षेत्युसः कृत्यं न किञ्चन । एतच्चोद्यं नित्यमुक्तिप्रसङ्गाद्यैर्निवारितम् ॥ पूर्वखण्डे -

மூ - மன்னு மனைத்துறவாய் மருண்மாற்றருளாழியுமாய்த், தன்னினைவாலனைத்தும் தரித்தோங்குந் தனியிறையாய்,

(சா.தி) சங்கயவிரய்யஜ்ஞத்தால் வரும் அநர்த்ததையும் சொல்லி அநந்தரம் சிவோபாயத்தில் இஷ்வரஸ்வாதந்ய சஹகாரண்யமடியாக வரும் கலக்கங்களும் பரிஹாரங்களும், குணவிசேஷசம்பந்த விசேஷமடியாக வருமவைக்கு பரிஹாரங்களும், பத்னிசம்பந்தத்தில் ஷட்வைகளுக்கு பரிஹாரங்களும் சொல்லித் தலைக்கட்டினார்.

சிவோபாயவிஷயத்தில் உத்தாரிசங்கஹரூபமாக பாட்டருளிச் செய்கிறார் - மன்னும் இத்யாதி - மன்னுமனைத்துறவாய், நியத்யசர்வவித்யவந்துவாய் - மருள் மாற்றருளாழியுமாய், அஜ்ஞானா ஷககூபாசமுத்ரமாய் - தன்னினை வாலனைத்தும், சுவசங்கூல்யரூப ஜ்ஞத்தால் சர்வபதார்த்தங்களையும் - தரித்து, தரித்து | ரக்ஷிக்குமவனாய் இத்தால் சர்வஜ்ஞசர்வசக்திவங்கள் சொல்லப்பட்டன. ஓங்குந்தனியிறையாய் -

(சா.ஸ்வ) இப்படி ஷரண்யனுக்கு உபாயாந்தரஸ்தானாபதிரூபாயத்வ முண்டாகில் அகிஞ்ஞானாந் சர்வோந் வ்யாஜமந்தரேண மோக்ஷம் ப்ரசங்கியாதோ? என்கிற ஷட்வை பரிஹரியா நின்று கொண்டு அதிகாரார்த்தத்தைப் பாட்டால் சங்கஹிக்கிறார் - மன்னும் இதி - மன்னும், துத்ரமான - அனைத்துறவாய், சர்வவித்யவாந்த்ய முடையனாய் - மருள் - அஜ்ஞாந் - மாற்று, நாஸகம் | அருளாழி கூபாசமுத்ரம் | அஜ்ஞானாஸக கூபாசமுத்ரமாய் - தன்னினைவால், சுவசங்கூல்யத்தாலே - அனைத்தும், கृத்ஸநத்தையும், - தரித்து, தரித்து தாரணரக்ஷணாதிப்ரயோஜகசக்தியுத்தனா யென்றபடி - ஓங்கும், வர்தியாநிற்கிற - தனி, அத்விதீயனான - இறையாய், சுவாமியாய்

(சா.ப்ர) உத்தப்ரகாரேண ப்ரகவதஸ்சிவோபாயத்வம் ஸ்ரீஸூத்ராதிநாமநுஸந்தானார்த்தம் த்ரமித்யாப்யாஹ | மன்னுமனைத்துறவாய் இத்யாதிநா - மன்னுமனைத்துறவாய், “மாதா பிதா ப்ராதா நிவாஸஸ்ஷரணம் சுஹ்ருதிநிராயண:” இத்யுத்தப்ரகாரேண விநாஸரஹிதசர்வவித்யவந்துவீத்வா - மருள் மாற்றருளாழியுமாய், “யேநாஸ்ருதம் ஷ்ருதம் ப்ரவதி” இத்யுத்தப்ரகாரேண சுவஜ்ஞானேந சர்வவித்யாஜ்ஞானஸ்ய நிவர்த்தககூபாசமுத்ரோ பூத்வா - சமுத்ரோ யதா அபரிஞ்ஞிந்ரஜலாதிக்கரணமேவமபரிஞ்ஞிந்ர காரண்யவானித்யர்த்த: - தன்னினைவாலனைத்தும் தரித்தோங்குந்தனியிறையாய், “தஸ்ய த்யானாந்தஸ்ய லலாடா -

(சா.வி) த்வயே ஷ்ரீமஞ்ஞத்யே ஷ்ரீரூபலக்ஷணம் | இதி பக்ஷம் ப்ரதிக்ஷிய ஷ்ரீஸ்தத்ராயி விசேஷணம் || உபாயபூதாவியேவம் ப்ராதான்யேந ப்ரஸாதிதம் ||

லக்ஷ்யா சஹோபாயத்வம் காப்யாப்யாஹ - மன்னும் இதி - மன்னும், ஸ்திர: - அனைத்தும், கृத்ஸந: உறவாய், வந்துஸஸந் - நியத்யபூதசர்வவித்யவந்துஸஸந் - மருள்மாற்றருளாழியுமாய், அஜ்ஞானாஸககூபாசமுத்ர: - தன்னினைவாலனைத்தும் தரித்தோங்குந் தனியிறையாய். தன்னினைவால், சுவசங்கூல்யேந | அனைத்தும், சர்வபதார்த்த: - தரித்து, சதாந் ப்ராய்யஓங்கும், யதாவர்தத் ததா - தனி, அத்விதீய: - இறையாய் -

(சா.ஸ) மன்னும் இத்யாதி - நியத்யநிரூபாதிக்காந்தரங்க்ஞசர்வவித்யவந்துஸஸந் “மாதா பிதா ப்ராதா நிவாஸ: - சர்வோமேவ லோகானாந் பிதா மாதா ச மாதவ:” இத்யாதிக்கமிஹ பாவ்யம் - அஜ்ஞானாதிநிவர்த்தககூபாஸாகரஸஸந்தன் இதி - சுவசங்கூல்யேநேவ கृத்ஸநமபி தூத்வா | ஓங்கும் தனியிறையாய்,

மூ - இன்னமுதத்தமுதாலிரங்குந் திருநாரணனே மன்னிய வன் சரண் மற்றோர் பற்றின்றி வரிப்பவர்க்கே || 30 ||

(சா.தி) வர்த்திக்கும் நிஸ்சமாப்யதிகசேஷியாய் - இன்னமுதத்தமுதாலிரங்கும், இனிய அமृतத்தில் பிறந்த - அமுது, பிராட்டி. அவன் புருஷகாரமாக தயை பண்ணுமவனான. திருநாரணனே, ஸ்ரீமन्नாராயணனே - மன்னியவன் சரண் - சித்தமான தூடோபாயம் - ஆர்க்கென்னில், மற்றோர் பற்றின்றி வரிப்பவர்க்கே, உபாயாந்தராசக்திராய் ஶரணவரணம் பண்ணுவார்களுக்கென்கை || 30 ||

(சா.ஸ்வ) இன், ஸ்ரீமன்னா - அமுதத்து, அமृतத்திலே பிறந்த - அமுதால், அமृतஸ்வரூபையான பெரிய பிராட்டியாகிற புருஷகாரத்தாலே - இரங்கும் தயை பண்ணுமவனான - திருநாரணனே, ஸ்ரீவிசிஷ்டநாராயணனே - இதினாலே புருஷகாரதாக்காரம் தவிர ரக்ஷாசங்குலபாதுபகாரவத்தையா ஶ்ரீரூப விசேஷவிசிஷ்ட நாராயணனே - மற்றோர் பற்றின்றி, வேறு அவலம்பனமில்லாத, ஶக்தியோகாதிர்ஹிதரான அகிச்சநராய். வரிப்பவர்க்கே, ஶரணாஸிதி பண்ணினவர்க்கே - மன்னிய, பூர்வசித்தமான - வன் சரண், தூடோபாயம் - உபாயாந்தரஸ்தானாபந்நன் ஶ்ரீமன்னா உபாயாந்தரஸ்தானாபந்நியும் வ்யாஜஸாபேஷ மாகையால் சர்வமுக்திப்ரஸங்குலமில்லையென்றபடி - சம்பந்தகாரணயஸக்திபூர்ணனாயிருந்தாலும் வ்யாஜமபேஷ்யைவோ பாயாந்தரஸ்தானாபந்நனாய் மோக்ஷப்ரதனாமென்று கருத்து || 30 ||

(சா.ப்ர) த்வேதோ பதத் - சோ஽காமயத் | பஹு ஸ்யாப்ரஜாயேய “இத்யாதுக்தரீத்யா ஸ்வஸங்குலபாதுகூர்ஸந் யதா ஸக்தாப்ரப்ய அபிவர்த்தம் ஸ்யாதத்யா அஹிதீதீயஸ்வாமீ பூத்வா - இன்னமுதத்தமுதாலிரங்கும், சர்வேப்யோ ஶ்ரீமன்னாப்யதமேப்யோ அத்யந்த்ரஶ்ரீமன்னாப்யதமாயா லக்ஷ்மீ: ப்ரேரணாஹ்மஸாஸு க்ருபாப்ருவந் - திருநாரணனே, ஸ்ரீமன்னாராயண எவ - மற்றோர் பற்றின்றி வரிப்பவர்க்கே, ஶ்ரீமன்னாப்யதிரக்தாஸ்வலம்பநாஹித்யேந தமேவ ஶரணதயா ஸ்வீகூதவதாமேவமன்னிய வன் சரண், நியத்யூடோபாயோ பவேதீத்யர்த: || 30 ||

(சா.வி) ஸ்வாமீ ஸந் - ஸங்குலபமாத்ரேண ஸகலவஸ்தூநி ஸக்தாப்ரப்ய யதா வர்த்தேந் தத்யா கூத்வா அஹிதீதீயஸ்வாமீபூத்: - இன்னமுதத்தமுதாலிரங்கும். இன், ஶ்ரீமன்னா - அமுதத்து, அமृतாத் | அமுதால், அமृतபூதயா அத்யந்த்ரஶ்ரீமன்னாப்யதமாயா லக்ஷ்மீ ஸஹ - இரங்கும், தயாப்ருவந் - திருநாரணனே, ஶ்ரீமன்னாராயண எவ | மற்றோர் பற்றின்றி வரிப்பவர்க்கே. மற்று, அதிரக்தஸ்ய - ஓர், ஶக்ய | பற்று, ஶாஸ்யணஸ்ய | இன்றி, ரஹித்யேந - வரிப்பவர்க்கே, ஶ்ரீமன்னா வ்ருணதாமேவ - மன்னிய, நியத்யம் வன், தூடம் - சரண், உபாயநிரயாய உபாய இத்யர்த: ||

(சா.ஸ) ஶ்ரீமன்னாரஹித்யேந வர்த்தமானௌக்ஷ்யவதஹிதீதீயஸ்வாமீ பூத்வா - இன் இதீ - ஶ்ரீமன்னாபூதாமூதாஹி - ஶ்ரீமன்னாப்யதமாயா ஶ்ரீமன்னா புருஷகாரபூதயா - இரங்கும், ரக்ஷயவஸ்துவிஷயககூபாவிசிஷ்டஸ்ரீவிசிஷ்டோ நாராயண எவ - தத்ர புருஷகாரத்வேந லக்ஷ்மீமூபாஹி புந: திருநாரணனே இத்யுக்தயா சம்பந்த ஜ்ஞானஸக்திகரணாஹிவிசிஷ்டவ்ருணதாமீவிசிஷ்ட எவ ப்ரஶ்ரீ ஸ்வீகூரதே - தேஷ்வர்தஸாமத்யாச்சிஹ்யஸுஷே ஶித்வவ்ருணதாமீகரணரக்ஷாஸங்குலபூ ச ஸ்த: - அதோ஽ப்யவஸானவ்ருணதாமீ ஶேஷித்வவ்ருணதாமீதவமப்யுபயாஹிஷ்டானமீத்யுக்தம் பவதீ - மன்னிய இதீ - உபாயாந்தரஹித்யேந அநந்ய ப்ரயோஜனதயா ச “த்வமேவோபாயபூதோ மே பவ” இதீ வரணவாக்யவதாப்ர நியநிரூபாஹித்யூடஹித்யேந இத்யர்த: || 30 ||

மூ - विश्राम्यद्विरुपर्युपर्यपि दिवानक्तं बहिर्दशनैरस्मद्देशिकसंप्रदायरहितैरद्यापि नालक्षितः ।

(சா.தீ) “तद्यथा हिरण्यनिधिं निहितमक्षेत्रज्ञा उपर्युपरि सञ्चरन्तो न विन्देयुः” என்கிற ஸ்ருத்யர்த்தத்தை ஸ்மரிப்பியா நின்றுகொண்டு இந்த சிவோபாயாஹ்யநிதிரத்யாபி பாஹ்யகுடூஷிகளால் அடூஷமாய் சாத்விகருக்கு ஸ்வயமேவ முன்னே காணப்படுகிறதென்கிறார். विश्राम्यद्विरिति - दिवानक्तं, सर्वदायென்றபடி. उपर्युपरि विश्राम्यद्विरपि - மேலே சञ்ചரியாநின்றார்களேயாகிலும் - अस्मद्देशिक संप्रदायशून्यராகையால் - बहिर्दशनैः, बाह्यपदार्थमात्रद्रष्टाக்களாய். मतान्तरस्थராலும்

(சா.ஸா) இப்படி “भाष्यादौ संप्रदाये चोपायत्वं ब्रह्मणि स्थितम्” என்று व्याजमपेक्ष्यैवோபாயாந்ரஸ்தானாபந்ரவரூபோபாயத்வம் சொன்னது கூடுமோ? श्रीभाष्यकारदर्शनस्थरான लोकाचार्यप्रभृति(களுக்கும்)து தோற்ற வேண்டாவோ? என்ன நிதி(நிதி)தூஷாந்ரத்தாலே சந்நிகர்ஷமிருந்தாலும் अस्मद्देशिकरான அப்புள்ளாருடைய सत्संप्रदायरूपतत्त्वज्ञान कारणமில்லாமையாலே அவர்களுக்கது தோற்றவில்லையென்று श्लोकத்தாலே समर्थிக்கிறார் विश्राम्यद्विरिति - दिवानक्तं, सर्वदा - उपर्युपरि विश्राम्यद्विरपि, आसीनैरपि । बहिर्दशनैः, बहिर्वर्तमानवस्तुमात्रदर्शनैः - अन्तर्गतनिधिदर्शनायोग्यैः - वेदान्तदर्शनाद्वहिर्दशनैः - अन्यसिद्धान्तस्थैश्च अस्मद्देशिकाः, वादिहंसाम्बुवाहाः - तत्संप्रदायरहितैः - अद्यापि श्रीमन्नाथमुनि यामुनाचार्य श्रीभाष्यकारादिभिस्समीचीनाध्वनि प्रवर्तितेऽपि । नालक्षितः, अधुनाप्यसौ निर्धिर्नालक्षित -

(சா.பு) ननु सर्वविधबन्धुभूतस्य निरवधिककृपाजलधेः पुरुषकारभूतलक्ष्म्या सह जीवशरीरे नित्यसन्निहितस्य “नायमात्मा प्रवचनेन लभ्यः” इत्यादि श्रुतिभिरुपायत्वेनावगतस्य भगवतः

(சா.வி) “तद्यथा हिरण्यनिधिं निहितमक्षेत्रज्ञा उपर्युपरि सञ्चरन्तो न विन्देयुरेवमेवेमाः प्रजा अहरहर्हच्छन्त्य एवं ब्रह्मलोकं न विन्दन्त्यनुतेन हि प्रत्यूढाः” श्रुत्यर्थमभिसन्धायाह - विश्राम्यद्विरिति - दिवानक्तं, सततम् उपर्युपरिविश्राम्यद्विरपि ब्रह्मणि विश्रमं कुर्वद्विरपि सुषुप्तिदशायां “सतासोम्य तदा संपन्नो भवति” इति नित्यं ब्रह्मणा सहैकीभूतैरपि - अस्मद्देशिकसंप्रदायरहितैः अस्मदाचार्योपदेशरहितैः । बहिर्दशनैः, प्रच्छन्नप्रकट बाह्यसिद्धान्तनिष्ठैः । अद्यापि नालक्षितः, निधिरपि भूम्यन्तस्थितः - उपरिसञ्चरद्भिः, -

(சா.ச) ननु विचारितोभयवेदान्ता एव श्रीविशिष्ट एव सिद्धोपायः उपायत्वमुभयनिष्ठमिति च केचनजानन्तीत्यत्राह - विश्राम्यद्विरिति- “यथा हिरण्यनिधिं निहितमक्षेत्रज्ञा उपर्युपरि सञ्चरन्तो न विन्देयुस्तथादिवानक्तमुपरि विश्राम्यद्विरपि बहिर्दशनैः, मतान्तरस्थैः - यथैवं भगवान्नालक्षितः तथास्मद्देशिकसंप्रदायरहितैरपि रहितत्वादेव नालक्षितः- अथापि उक्तविधया तेषामद्य सत्तर्कानुगृहीतप्रमाणसम्प्रदायप्रदर्शनेऽपि श्रुतौ, “नायमात्मा” इति श्रुतौ-” अहं मत्वादयुपायो वै साक्षाल्लक्ष्मी पतिस्स्वयम् । अहंता ब्रह्मणस्तस्य साहमस्मि सनातनी इत्यादिकमिह भाव्यम् - नालक्षितः, इतः परमपि -

1. मू - शान्तावधिशशेवधिः ॥ 52 ॥ (शेवधिः)

॥ इति श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे सिद्धोपायशोधनाधिकारस्त्रयोविंशः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

2. (सा.दी) लभिक्कप्पुमेन्नु कुरुत्तु ॥ 52 ॥

॥ इति श्रीसारदीपिकायां सिद्धोपायशोधनाधिकारस्त्रयोविंशः ॥

3. (सा.स्वा) तेषां दर्शनयोग्य इत्यर्थः ॥ 52 ॥

॥ इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यां सिद्धोपायशोधनाधिकारस्त्रयोविंशः ॥

4. (सा.प्र) मोक्षोपायतया भगवन्तमाश्रित्य मुक्ता भवन्तीत्याह - विश्राम्यद्विरित्यादिना ॥ 53 ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकायां सिद्धोपायशोधनाधिकारस्त्रयोविंशः ॥

5. (सा.वि) स्वयमेवोपायानुष्ठानसंपादनेन प्राप्यो भवतीत्यर्थः ॥ 53 ॥

॥ इति श्रीसारविवरिण्यां सिद्धोपायशोधनाधिकारस्त्रयोविंशः ॥

6. (सा.सं) त्रिविधपरिच्छेदरहितः शेवधिः, निधिः ॥ 52 ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्गहे सिद्धोपायशोधनाधिकारस्त्रयोविंशः ॥

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ साध्योपायशोधनाधिकारः ॥

मू - यथाधिकरणम् -

सा.दी - இனி साध्योपायத்தை - शोधिकंकीर्णां -

एवं स्वातन्त्र्यकरुणामूलबन्धनिबन्धनाः । शङ्काश्च पत्नीवैशिष्ट्य श्रीमतोऽत्र निराकृताः ॥

अधिकारे स्वरूपेच तथा परिकरेष्वपि । प्रपत्तेरुत्थिताश्शङ्का निरस्यन्तेऽत्र सर्वशः ॥

सा.स्वा - இனி पूर्वाधिकारप्रारम्भத்திலே उपகிசுங்களான உபாயஸ்வரூப தடஜ்ஜாधिकारादि विषयाक्षेप
ங்களை साध्योपाय शोधनाधिकारத்திலே परिहरிக்கக் கடவராய் अधिकारार्थத்தை -

सा.प्र- एवं सिद्धोपाय विषये तद्वृणसंबन्धादिनिमित्तं व्यामोहं विनिवर्त्य तत्प्रसादनभूत साध्योपाय
विषयव्यामोहं निवर्तयत्यस्मिन्नधिकारे - ननु स्वप्राप्ते स्स्वस्यैव साधनत्वं नोपपद्यते -
यागदानहोमादीनामपूर्वद्वारा फलजनकत्वमिति मीमांसकोक्तरीत्या भक्तेरप्यपूर्वद्वारैव मोक्षसाधनत्वेन
तस्यानपेक्षितत्वात् । एवंच भगवदुपायत्ववरणरूप भरन्यासस्यैवासिद्धेस्तच्छोधन दूरनिरस्त मित्यत्र
“स वाएष महानजः आत्मा अन्नादो वसुदानः - स एवं प्रीतः प्रीणाति स एवैनं भूतिं गमयति तमक्रतु
पश्यति वीतशोको धातुः प्रसादान्महिमानमीशम् - यं ममन्ततमभि कामा भवन्ति-तं तमेवोपजीवन्ति
- यमेवैष वृणुते तेन लभ्यः” इत्यादि श्रुतिभिः “सकल फलप्रदो हि विष्णुः - अहं हि सर्वयज्ञानां
भोक्ता च प्रभुरेवच । भोक्तारं यज्ञतपसां सर्वलोकमहेश्वरम् । ये यजन्ति पितॄन् देवान् ब्राह्मणान् स
हुताशनान् । सर्वभूतान्तरात्मानं विष्णुमेव यजन्ति ते । यो यो यां यां तनुं भक्तः” इत्यारभ्य “लभते
च ततः कामान् मयैव विहितान् हितान्” इत्यादि स्मृतिभिश्च “फलमुत उपपत्तेः” इति सूत्रे ‘स एव
हि सर्वज्ञस्सर्वशक्तिर्महोदारो यागदान होमादिभि रूपासनेन चाराधितः ऐहिकामुष्मिक - भोगजातं
स्वस्वरूपावाप्ति -

सा.वि - एवं सिद्धोपाय विषयशङ्काः परिहृत्येदानीं यागदान होमादेरिव भक्ति प्रपत्त्योरपि साध्योपाययोः
भगवत्प्रीणनार्थत्वे नावश्यकत्वात्तद्विषयशङ्काश्चावश्यं परिहर्तव्या इत्येव -

सा.सं - इत्थं सिद्धोपायानुबन्धिमतिकालुष्यं शामितम् - अथ साध्योपायानुबन्धिमतिकालुष्य -

मू - प्रभुर्यजनदानहोमार्चना, भरन्यसनभावना प्रभृतिभिस्समाराधितः । फलं दिशति देहिनामितिहि संप्रदायस्थितिः -

सा.दी - அதில் முந்த -साध्योपायத்தினுடைய शोध्यत्वसिद्ध्यर्थं सिद्धोपायभूतानां भगवान् साध्योपायங்களால் आराधितனாயே फलप्रदना मेன்று श्रुतिस्मृतिकளால் प्रतिपादிக்கப்பட்டு मेன்று காட்டுகிறார் - यथाधिकरणमेன்று - साध्योपायं सिद्धोपायप्रसदनार्थमाकையால் तदनन्तरं साध्योपायशोधनमेன்று सङ्गित्युक्तं सूचितम् - यथाधिकरणम्, यथाधिकारम् - यजनं, यागः । अर्चना, समाराधनम् - भावना, निधिध्यासनं - प्रभृतिशब्दத்தால் வரதர்ச்சாதிர்ச்சயாத்ரா भगवत्सेवा भगवतसेवादिग्रहणम् - समाराधितः प्रभूः “अहं हि सर्वयज्ञानां भोक्ता च प्रभुरेव च” என்று சொல்லப்பட்ட स्वामी आराधकराக்கு

सा.स्वा - श्लोकத்தாலே - सङ्गहिक्किற்றார் - याथाधिकरणमिति - यथाधिकरणं. यथाधिकारम् । अनुष्ठितैरिति - यथावस्थित साङ्गसाध्योपायज्ञानस्याप्यधिकारानुप्रविष्टतया यथाधिकरणमित्युक्तं तदप्यन्तर्गतम् । अधिकारशब्दार्थान्तर्गतं यथावस्थित साङ्गसाध्योपाय ज्ञानम् आकिञ्चन्यादिकं तत्तज्जातिवर्णादिकं चानतिक्रम्यानुष्ठितैः । यजनेत्यादिकं दृष्टान्तार्थम् भरन्यसनभावना प्रभृतिभिरिति प्रकृताभिप्रायम् - प्रभृति पदेन कर्मयोगज्ञानयोगौ गृह्यते - प्रभूः. समर्थः तत्तत्फलप्रसादसमर्थः - समाराधितस्सन् देहिनां देहित्वेन सूचितं तत्तदुपायानुष्ठातृभावानां - सत्वाधिकारमतिक्रम्यानुष्ठितै -

सा.प्र - रूपमपवर्गं च दातुमीष्टे । तदाराधनरूपाणि च यागदानहोमात्म कानि “स्तुतिनमस्कार सङ्कीर्तनार्चनध्यानन्यासादिभिराराधितात्परस्मात्पुरुषाद्भोगापवर्गरूपफलं च वदन्ति” इत्यादि रामानुजार्यवाक्यैश्च सर्वैरनन्यथासिद्धश्रुतिलिङ्गवाक्य प्रकरणस्थान समाख्यानरूपन्यायानुगृहीतै - श्श्रीमन्नारायणस्यैव सकलफलप्रदत्वावगमात्तस्योपायत्व संभवात्तदुपायत्व-वरणरूप भरन्याससिद्धेस्तस्य शोधनीयत्वमुपपन्नमेवेत्यभिप्रेत्याह - याथाधिकरणमिति, यथाधिकारमित्यर्थः । “पर्यग्निकरणान्तेषु” ब्रह्मणे ब्राह्मण मालभते - क्षत्राय राजन्यम्” इत्यादिभिर्विहित नरमेधादिषु होमशब्दवाच्यत्वाभावात्सायं प्रातर्होमेषु यागशब्दप्रसिद्ध्यभावाच्च यजनहोमयोः पृथगुक्तिः । अर्चना, भगवदाराधनम् - भावना,

सा.वि - मभिप्रायेण सिद्धान्तस्थितिमाह - यथाधिकरणमिति । यजनम्, यागः, दानं, प्रसिद्धम् - होमः, जुहोति चोदनाचोदितः - यागस्य देवतोद्देशेन द्रव्यत्यागबुद्धिरूपस्य प्रक्षेपरूपहोमशिरस्कत्वेन तेनैव होमसिद्धावपि पर्यग्निकृतं पालीवतमुत्सृजतीत्यादौ होमाभावेन केवलत्याग सत्त्वाद्होमस्य पृथगुपादानम् - अर्चना, पूजनम् । न्नरन्यसनं, प्रपत्तिः - भावना, निधिध्यासनम् प्रभृतिशब्देन तपस्तीर्थयात्रादिकं गृह्यते - एतैस्समाराधितः, प्रसादं प्रापितः -

सा.सं - शान्त्यर्थमधिकारान्तरमारभमाणः प्रतिपाद्यं सङ्गह्णाति यथेति - यथाधिकरणम्, यथाधिकारम् । प्रभूः, यजनादि फलदानसमर्थः । भावना, उपासना - प्रभृतिशब्देन -

मू - श्रुतिस्मृतिगुरुक्तिभिर्नयवतीभिराभाति नः ॥५३॥

सा.दी - फलं कृतं कुरु मे मन्त्रं नमस्कृत्य संप्रदायस्थितिः - मर्यादा ॥५३॥

सा.स्वा - स्समाराधितः फलं दिशतीत्यर्थः - इति हि संप्रदायस्थितिः, उपदेशपरम्परागता मर्यादा - नयवतीभिः, अतिशयेन मतुप् - अतिशयितन्योपेताभिः - श्रुतिस्मृतिगुरुक्तिभिः, न केवलमुपदेश पारम्पर्यमात्रम् । अपि तु तैस्स्वकीयनिबन्धनेष्वप्येवमुक्तमिति भावः - नः, वेदान्तोदय न संप्रदायस्थानामस्माकम् । यद्वा कथकप्रधानगणनेकनिष्ठाश्रयां निष्ठां वहतां कर्तुमकर्तुमन्यथा कर्तुं शक्तानामपि नः । एवमेव भातीत्यर्थः - एकदेशिकश्रुत्यादि विरुद्धतया स्वयं च मन्दतया भ्रान्तिरूपं मेमन्त्रयामि ॥५३॥

இந்த साध्योपायशोधनं कुरुमो? “देवतापारमार्थ्यं च याथावद्वेत्स्यते भवान् -

सा.प्र - ध्रुवानुस्मृतिः - तपस्तीर्थं सेवादिः प्रभृतिशब्दार्थः ॥५४॥

ननूपायत्वोपयुक्तगुणविशिष्टतया भगवतोऽवगमे सति “आरोग्यमिन्द्रियौलभ्यं - कर्मणां परिपाकत्वादाविरिञ्चादमङ्गलम् । इति मत्वा विरक्तस्य वासुदेवः परायणम् इत्याद्युक्तप्रकारेणैहिकामुष्मिकक्षुद्रपुरुषार्थवैराग्ये सति प्राप्यत्वरयां सत्यां च -

सा.वि - प्रभुः, देहिनां फलं दिशति - ददाति - इति, एवं प्रकारेण - नः, अस्माकं - संप्रदायस्थितिः, नयवतीभिः - श्रुतभगवत्प्रसादस्यैव द्वारत्वोपपत्तौ अश्रुतापूर्वकल्पना न युक्तेति फलमत उपपत्तेरित्यत्र प्रदर्शितन्यायानुगृहीताभिः - श्रुतिस्मृतिगुरुक्तिभिः, “स वा एष महानज आत्मान्नादो वसुदानस्स एनं प्रीतः प्रीणाति - स एवैनं भूतिं गमयति - तमः - क्रतुं पश्यति वीतशोको धातुः प्रसादान्महिमानमीशम् । यमेवैष वृनुते तेन लभ्यः” इत्यादिका श्रुतिः - “यो यो यां यां तनूं भक्तश्चरद्भयार्चितुमिच्छति । तस्य तस्याचलां श्रद्धां तामेव विदधाम्यहम् । लभते च ततः कामान्मयैव विहितान्हितान्” इत्यादि का स्मृतिः स एव हि सर्वज्ञस्सर्वशक्तिर्महोदारो यागदानहोमादिभिरुपासनेन चाराधितः ऐहिकामुष्मिकजातं स्वस्वरूपावाप्तिरूपं च फलं दातुमीष्टे” इति गुरुक्तिः एताभिराभाति ॥५३॥

ननु साध्योपायस्य कर्तव्यत्वे सति तद्विषयशोधानं युक्तम् “सति कुड्ये चित्रकर्म” इति -

सा.सं - तीर्थयात्रादि गृह्यते - श्रुतिः “अन्नादो वसुदानः एष होवानन्द याति” इत्यादि का स्मृतयः “फलानामिह सर्वेषां प्रदाता स्वयमच्युतः । लभते च ततः कामान् मयैव विहितान्हितान्” इत्यादयः - गुरुक्तिः, फलसम्बिभत्सया कर्मभिः रात्मानं पिप्रीषन्ति । “सुप्रीतोऽलं फलाय” इति द्रमिडभाष्यकारादि प्रमुखोक्तिः यस्मिन्नर्थे सत्तर्कानुग्रहोस्ति तस्मिन्नेव श्रुत्यादेरपि प्रमानभावः । “यस्तर्केणानु सन्धत्ते सधर्म वेदनेतर” इत्युक्तेः । अत आह - नयवतीभिरिति - फलमत इत्यादि न्यायानुगृहीताभिरित्यर्थः - आभाति, विशदं प्रतिभाति - एवं च तदाराधनभूतप्रकृत भरण्यसनं स्वरूपतः परिकरतः अधिकारतश्च विशोध्यमिति भावः ॥५३॥

सा.सं - इत्थं सङ्गहीतं विपरीतुं सङ्गतिं दर्शयन्नधिकारानारम्भशङ्कामपि परिहरति ॐ॥५॥इत्यादिना
 தெனிந்தாலும் இத்யन्तेன - अनन्तराधिकारशोधित सिद्धोपादस्वरूपं निष्कृष्टम् । आरोग्यमिति -

सा.सं - आयुरारोयैश्वर्यं रूपं सांसारिकफलेष्वनिष्ठा ननु बन्धि किं तत् - न किमपि - बन्धुवियोगेन्द्रियौलब्धयश्चशालित्वैः क्रमेणायुरादेरुपहतत्वा दित्यर्थः - अतो न किमप्यत्र तोषजनकमित्याह। येनात्र तुष्यतीति विवेकः, त्याज्योपादेय विवेकः। त्वया संसार सागरं तर्तुकामेन यावत्कालमभिन्नतया वर्तते तन्मध्य एव - त्वर, उपायानुष्ठानेत्वरितव्यमित्यर्थः। श्रीरकील्ले इति - तद्वशीकरणं तच्छरणाकगतिरेवेति हि। भाष्यमित्याशयः वशीकरणम्, निग्रहसङ्कल्प शामनेन प्रसाद विशेष विशिष्टतया करणम् - ஆகையால் आधिकारादि मुखेन परिशोधित साध्योपाय -

सा.सं - स्यैव संयगनुष्ठितस्य तद्वशीकरणत्वात् - तत्र प्रथमं प्रपत्तिर्न सर्वाधिकारा? वैदिकधर्मत्वात् - न चाप्रयोजकत्वम्? तथा सति पूर्वोत्तर काण्डापशूद्राधिकरण विरोध इति यन्मतं तदनुद्य बहुभिः प्रमाणैरस्सामान्यधर्मत्वसिद्ध्या पूर्वोत्तरकाण्डन्यायाप्रसरा दूषयति - प्रपत्तिः इत्यादिना - यागविशेष इति - “ब्रह्मणे त्वा महंस ओमित्यात्मानं युञ्जीत” इति विधिविहितस्य “तस्यैवं विदुषो -

सा.सं- यज्ञस्य “इत्यनेन यागविशेषत्वेनाम्नातत्वादिति भावः - श्रुतीति - “सर्वस्य शरणं सुहृत्” इति हि श्वेताश्वतरमन्त्र इत्यर्थः - बलशब्दस्सर्वशब्दस्यासङ्गचिततायास्स्वरससिद्धतां -

மூ - மனாयासमप्रमादमनूपमम् । प्रपन्नार्तिहरं विष्णुं शरणं गन्तुमर्हसि इत्याद्युपब्रह्मणங்களாலும் “त्रयाणां क्षत्रियादीनाम्” என்று துடங்கி शूद्रपर्यन्तங்களான वर्णங்களையெடுத்து “प्रपन्नानां च तत्त्वतः” என்று சொல்லுகிற श्रीसात्वतवचनத்தாலும் “कुयोनिष्वपि संजातो यस्सकृच्छरणं गतः । तं माता पितृहन्तारमपि पाति भवार्तिहा” என்று சொல்லுகிற सनत्कुमारसंहिताவचனத்தாலும் इदிகृतम्

சா.தி - सर्वयोग्य மானாலும் समार्जनादि आयाससाध्यமாயிருக்கும் - அப்படியன்றென்கிறார் - அனாயாச மென்று - அனாயாச மானாலும் சிலவற்றில் प्रमादं சம்பவிக்கும் - அதுவுமில்லையென்கிறார் - अप्रमादமென்று - अप्रमादत्वेऽपि சிறிது अप्रधान மாயிருக்கும் - அதுவுமில்லையென்கிறார் - अनूपमम्, अनुपमமென்றபடி - सर्वेभ्योऽप्यधिक மென்றபடி - இவை भगवद्विशेषणங்களானாலும் तत्प्रपत्तियையும் विशेषிக்குமென்று கருத்து - कुयोनिष्वपीतिकुयोनि கள், निषादादि जातिकள் - ब्रह्मविद्या विषयமான - अपशूद्राधिकरणविरोधशङ्कையையும், - मन्त्रविशेष सापेक्षत्वத்தால் -

சா.ஸ்வ - किमायासेन योग्य इत्यत आह - அனாயாசமिति - रक्षणकरणे प्रमादसंभावनायां सर्वयोग्यत्वं कथमित्यत्राह - अप्रमादमिति - एवं भूत शरण्यान्तरसंभावनायां कथं सर्वभूतयोग्यत्वमित्यत्राह - अनूपममिति - अतुल्यमित्यर्थः । இது भगवद्विशेषण மானாலும் वैयर्थ्यान्यथானुபபத்யா तत्प्रपदनத்திலும் सिद्धிக்குமென்றபடி - இந்த उपब्रह्मणद्वयமும் श्रुतिसमानமாகையாலே स्पष्टतया निर्णयिकोपब्रह्माण्तर மருளிச்செய்கிறார் - त्रयाणामिति - இந்த வचனத்தில் शूद्रனுக்கு - स्पष्टமாக - अधिकारं தோற்றவில்லையே? என்னவருளிச்செய்கிறார் - शूद्रपर्यन्तங்களான इति । प्रपन्नानं क्षत्रियादीनां त्रयाणां चेत्यन्वयமாகையாலே शूद्राधिकारं स्पष्टமாகத் தோற்றுகையாலே अनन्यथा सिद्धानेको पब्रह्मणத்தாலே स्वत एव भरन्यासव्यञ्जनैक प्रवृत्त शरणशब्दाङ्कित श्रुति अन्यथा नेतुं शङ्कि तुमप्यनर्है என்று கருத்து. இப்படியாகில் -

சா.பு - ननु भरन्यासे करणमन्त्राणां वैदिकत्वाच्छूद्राणां तदुच्चारणस्य निषिद्धत्वेन तदनुष्ठानासंभवात् तस्य सर्वाधिकारत्व मित्यत्रास्य सत्यवचनादिवत्सर्वाधिकारत्वस्य वाचनिकतया वेदे -

சா.ச - बहूपब्रह्मणसिद्धतां च व्यनक्ति - विष्णुमिति विशेषणमपि सर्वयोग्यत्वं सर्वैरपि प्रपत्तव्यत्वमेव व्यनक्तीति भावः - सर्वयोग्यत्वं, सर्वशेषित्वकृतम् - அனாயாசத்வம், स्वरूपतो विभुत्व परिपूर्णत्वभक्तिसुलभत्वैः । हेयप्रतिभटत्वेन संसारनिवर्तकत्वकृतमप्रमादत्वम् - “प्रमादं वैमृत्युमहं ब्रवीमि” इति श्रुतेः - उक्त विशेषण त्रयेण स्वसमवैधुर्यादुपमानशून्यत्वमनूपमत्वम् - प्रपन्नार्तिहरत्वं सर्वफलप्रदत्वं - त्रयाणाम्, ब्राह्मणादीनामित्यनुक्त्या क्षत्रियादीनामित्यक्त्या च शूद्रस्यापि प्रपन्नत्व सिद्धिरिति भावः कुयोनिष्वपीति - अविहिते अर्थवादवैयर्थ्यात्कुयोनिरपि शरणवरणं कुर्यादिति विधेरत्रैव सिद्ध्या उक्तार्थसिद्धिरिति भावः - श्रुत्यवगतस्योपब्रह्मणेन विशदीकरणात् इदिकृतमित्युक्तम् - उत्तरकाण्डापशूद्रनयविरोधमपि -

மூ - ஆகையால் உபாசனம் த்ரैவ்ணிகாஹிகாரமாக அபஸூத்ராஹிகரணத்திலே சமர்திதமானாலும்
வெஹிகங்களான சத்யவகனாஹிகள் போலே த்ரபத்தியும் சாமான்யதர்மமாகையாலே யதாஹிகாரம்
வெஹிகமந்ந த்தாலேயாதல், தான்த்ரிகமந்நாஹிகளாலேயாதல், சர்வருக்கும் த்ரபத்தயநுஸ்தானத்தூக்கு
விரோதமில்லை - காஹிகாஹிகளும் த்ரபந்நராக சாஸ்த்ரங்களிலே கேளாநிந்நோம் “மாஹி த்ரபர்த்
வ்யதாஸ்த்ரத்யேஹிஸ்யு: த்ரபயோநய: ।

சா.தீ - வரும் நியதாஹிகாரத்வசஹ்நையையும் த்ரஹிஹிக்கிறார் - ஆகையால் உபாசனமெந்நு -
ஸ்துதிவலாத் அவ் அஹிகரணம் த்ரஹிதமாத்ரவியயமெந்நதபதி - இது சர்வாஹிகாரமெந்நுமிடம்
அதாரத்தாலும் சித்தமெந்கிறார் காஹிகாஹிகளமெந்நு - இவ் அர்தம் த்ரஹவதாதி சமர்தித
மெந்கிறார் - மாஹி த்ரபர்தி - வ்யதாஸ்த்ரத்யேத்யாஸ்த்ரயணசஹ்தம் த்ரபத்திசாஹாரண மாகையாலெந்கை - உபாசனம்
த்ரैவ்ணிகாஹிகார -

சா.ஸ்வா - சாரீரகாபஸூத்ராஹிகரணம் சர்வவியயமாக த்ரபஸஹ்நியாதோ? கிஸ்த்ர வெஹிதயஜ்ஹரூதயா வெஹிவஹித
மானபதியாலே ஜ்யோதிஸ்தோமாஹிவசுத்ரஹிகார மெந்நெந்நவெந்நடாயோ? இது வெஹிகமானாலும்
சத்யவகனாஹித்வசாமான்ய தர்மமாகையாலே - விரோதமில்லையெந்நிலானாலும்
த்ரணவாஹிகரணமந்நசாஹ்ய மான த்ரபதனம் சர்வாஹிகாரமாகக்கூடுமோ? எந்நவருளிச்செய்கிறார் -
ஆகையால் இதி - ஆகையால், த்ரபதனம் சர்வாஹிகார மெந்நு சோத்ரஹ்யண ஸ்துதிசித்தமாகையால்,
தான்த்ரிகேதி - அஹிசஹ்தெ “மந்நரேநுஸ்த்ரவணமுகேஸ்த்ரவியத்யமயமானே ச்ஸ்வாஹிக்ரத்யா சமுகிதர்த்யேதி வான்யவாக்யை:”
இத்யுக்தலூகிகவாக்யசஹ்நஹ: - சாரீரகாபஸூத்ராஹிகரணமும் த்ரஹித்யோகவியயமெந்நு கருத்து -
வியஸேதநியாமக மெந்நித்கே - சத்யவகனாஹித்வத்திர்யதாதி சாஹாரணசாமான்யதர்மத்வம் சோல்லக்கூடுமோ?
எந்ந அதுக்கு சாஸ்த்ரசித்தானுஸ்தானமே நியாமகமெந்கிறார். காஹிகாஹிகளும் இதி - ஏதாவத்ய்ந்நம்
வெஹிதத்வாவியஸேதண த்ரஹித்வத்ரபதனமும் ந்யாததோ வியதார்யமானே த்ரैவ்ணிகாஹிகாரமெந்நு த்ரபஸமாக
வியஸேத வகனவலத்தாலே சர்வவியய மெந்நு சமர்தித்தது இத: த்ரஹ் த்ரஹித்யோகாதி சாஹாரணயேந த்ரஹவதாஸ்த்ரயணம்
சர்வ சர்வாஹிகார மெந்நு சமர்தித்திறார் மாஹிதி - யே த்ரபயோநயோஹிஸ்த்ரத்யாதத: மாஹி -

சா.த்ர - அஹிக்ரதானாம் வெஹிகமந்நேண இதரேஸாம் தான்த்ரிகேண தானுஸ்தானசம்தவான சர்வாஹிகாரத்வவிரோத இத்யத்யித்யந்நாஹ
ஆகையால் உபாசனமத்யாதிநா - த்யந்யாஸத்ய சர்வாஹிகாரத்வம் ஸ்துதிஸ்துதித்யிரூததாஹ்யாசாரேணாத்யுததபாஹ
யதி - காஹிகாஹிகளும் இத்யாதிநா - கதோதாதிநாஹிசஹ்த்ரத்யா: । எவ் வியஸிஸ்ய சர்வாஹிகாரத்வத்ய
த்யாவிவாதபாஹாஹிதத்யித்யித்யந்நாஹ - மாஹி த்ரபர்த்யாதிநா ।

சா.சம் - த்ரஹிஹிதி ஆகையால் இதி - சோத்ரஹ்யண ஸ்துதிவலாதேவ சர்வாஹிகாரத்வ சித்திரித்யர்த: - இய்
யதி த்ரஹித்வதஸ்தி வியத்யா சாஹ்யா வா? வெஹிகமந்நகரணகத்வநியமவதோ வா ச்யாத்? ததா த்ரैவ்ணிகாஹிகாரேவ
ச்யாத்? ந ததேத்யததோ ந தத்திரோதோஹிதி த்யாவ: - த்ரபத்தோ திரிசுதாமத்யத்யத்யாரே சாஸ்த்ரத்யுதே ஸூத்ரத்யாஹிகார:
கேமுகித ந்யாத்யசித்தோஹிதித்யாஹ - காஹிகாஹிதி அநேந திர்யத்யத்யத்யத்யவிரோதோஹித்யத்ர நேதி த்ரஹிதத்யம் -
அத்யாஸ்சர்வாஹிகாரதா த்ரண்யோகித்யசித்தாஹிதித்யாஹ - மாஹிதி - மாத்ரதம் வெஹிகமந்நகதா.

सा.सं - मस्याः न्यासविद्योपदेष्टृतां च शूद्रादेर्व्यवच्छिनन्ति - उपासनस्य त्रैवर्णिकाधिकारत्व
नियमोऽप्यारम्भमात्र एवेत्याह - उपासनं कृत्यं कृतम् - इति - पूर्वैति - पूर्वशरीरे भगवदनुभवज संस्कारे-

மூ - இப்படி உபாசனம் த்ரவ்ணிகர்க்கே அர஡்஡்ணியமானார்ப்போலே ஡்ர஡்தியிலொரு ஡ியாமகத்தாலே ஡ாமான்யவகனத்துக்கு ஡ட்க்கோசமில்லாமையாலும் விசேஷவகனபலத்தாலும் ஡்ர஡தன் ஡ர்வர்க்கும் ஡்யோக்யம் - ஆனபின்பு இது தனக்கு விசேஷித்து வேண்டும் அதிகாரா஡் ஡ுன்பே ஡ொன்னோம் அதஸ்த்ரவ்ணிகத்வாதே ஡்வோஃ ஡்வோஃ஡ி கஸ்யகித் । ஡ா஡ிகார: ஡்ர஡்தேஸ்யா஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ாஸ்தித்: ।

஡ா.஡ி- ஡்ர஡்஡்஡த்திலும் ஡ட்க்கோசமில்லையென்கிறார் - இப்படி உபாசன஡ென்று துடங்கி - இதுக்கு விசேஷித்து வேண்டும் அதிகார஡ெது? என்னவருளி஡்஡ெய்கிறார் - இதுதனக்கு இத்யா஡ி - ஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ே இதுக்கு ஡திகாரம் வேறில்லையென்கிறார் - அத: என்று காரிகையால், அத:, இப்படி ஡ிர்ணீத஡ாகையால் - த்ரவ்ணிகத்வாதே: கஸ்யகித் - ஡ா஡ிஸ்த்ரவ்ணயா஡ி஡்ர஡்஡ம் - ஡்வா: , ஡ட்வா: - ஡்வா: , த்ர஡ஹித்யம் க - ஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ாஸ்தித்: । இ஡்஡தம் ஡ேது஡்ர஡ம் - ஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ு ஡யுக்தத்வாத் என்கை - ஡்ர஡்திக்கு - ஡திகாரம் ஡ன்று - வில஡்஡ா஡்஡த்வா஡ியும் ஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ாஸ்தித்ய த்஡஡்஡ா஡கத்வென ஡திகாரகோடியில் -

஡ா.ஸ்வா-இப்படி இதி । இப்படி ஡்ர஡தன் ஡ர்வா஡ிகார஡ென்று ஡ொன்னது கூடு஡ோ? ஡க்தியோகஸ஡்ர்த்஡ுக்கும் ஡்ரயோக்஡ா஡்஡்ர஡்ர஡்஡ுக்கும் ஡ா஡ிகாரம் ஡்ர஡஡்஡ியாதோ? என்னவருளி஡்஡ெய்கிறார், ஆனபின்பு இதி । ஡ுன்பே இதி - ஡்ர஡்தியோக்யா஡ிகாரத்திலேயென்றபடி - ஡்ர஡்தியோக்யா஡ிகாரத்தில் - ஡க்தியோகான஡ிகாரம் ஡்ர஡்த்ய஡ிகார஡ென்று ஡ிஷ்஡்஡்஡ா஡ாகையாலே த்ரவ்ணிகத்வம் ஡க்த்ய஡ிகார஡ாகையால் த஡஡்வம் ஡்ர஡்த்ய஡ிகார஡ென்று ஡லிக்கையாலே த்ரவ்ணிகருக்கு ஡்ர஡்த்ய஡஡ிகாரம் ஡்ர஡஡்஡ியாதோ? இ஡ி ஡ாகிஸ்ய்஡்ணயே ஡தி த்ரவ்ணிகத்வம் ஡்ர஡்த்ய஡ிகார ஡ென்னில் ஡ூத்ர஡஡஡ிகாரம் ஡ொல்லுகிறது வி்ரோ஡ியாதோ? என்ன காரிகையாலே ஡்ர஡்தியோக்யா஡ிகார தாத்஡்யார்த்த்தை ஡்ர஡்ர஡ிக்கிறார் - அத இதி - அத: ஡்ரவோக்த ஡்ரகாரெ஡ ஡ர்வா஡ிகாரத்வஸித்ர: - த்ரவ்ணிகத்வாதே: - ஡ா஡ி ஡஡ினாஸ்ர஡ா஡ி ஡்ர஡்ர஡:கஸ்யகித்஡ு஡: - த்ரவ்ணிகத்வாதே஡்வ:, ஡ட்வா: - ஡்வா: , ஡ஸட்வா:ஸக । ஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ாஸ்தித்ஸக்தேத்ர஡்ர஡்தே஡்஡ிகாரஸ்யாத் - ஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ட்வாவேது த்ரவ்ணிகத்வ஡த்ரவ்ணிகத்வ஡ு஡்ய-

஡ா.஡்ர - த஡஡்வா஡்யோ஡்ர஡்யா஡ா஡ு஡்஡ானே ஡்ர஡்யோகத்வ஡ா஡ - இப்படி உபாசன ஡ித்யா஡ி஡ா-

஡ா.வி- ஡்ர஡தன் ஡ர்வருக்கும் ஡்யோக்ய஡ானபின்பு, ஡்ர஡தனே ஡ர்வோ஡஡ி ஡்யோக்யே ஡்ரதிதே ஡தி, - இதுதனக்கு, ஡ஸ்ய ஡்ர஡தனஸ்ய - ஡ுன்பே ஡ொன்னோம், ஡்ர஡்தியோக்யா஡ிகார இதி ஡்வா: - ஡த்ரா஡ி ஡ிஷ்஡்஡்஡்஡ ஡ர்ஸ்யதி - அத இதி - அத:, ஡ர்வா஡ிகாரத்வென ஡ிர்ணீதத்வாத் - த்ரவ்ணிகத்வாதே: கஸ்யகித்ர஡்஡்஡்ய - ஡ா஡ிஸ்த்ரவ்ணய ஡ாஸ்ர஡஡ுஸ்த்ரவா஡ி஡்ர஡்஡ம் - ஡்வா: , ஡ட்வா: - ஡்வா: , வ்யதி்ரேகோஃ஡ி - ஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ாஸ்தித்:, ஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ர்யவஸித்: - த஡஡ு஡யுக்தத்வா஡ித் ஡்வா: - வில஡்஡ா஡்஡த்வா஡ிக்஡்வாகிஸ்ய்஡்ணய஡஡்஡ா஡கத்வா஡ி஡ிகார கோடி஡்ரவிஷ்஡ம் - ஡்ர஡்தேர஡ிகாரோ ஡ ஡்யாத்,

஡ா.஡்- ஡்ர஡்஡ோ஡ித்ய்ர்த்: - ஡்ர஡்து த்வம் கிம் ஡ ஡்யா஡ித்யத்ர வுஷ஡்ய஡ா஡ - இப்படி இதி । எவ் ஡தி ஡கிஸ்ய்஡்ணய஡்யகதேஸக ஡்வத஡்஡்஡ ஡்ர஡்த்யா஡ிகாரஸ்ய஡ித்யதி ஡்ர஡஡்஡்஡ வாரயதி இது தனக்கு - இதி இத்ய்஡்஡்஡ க்ரத஡஡஡ிகாரவிஷய ஡்஡ோ஡ு஡ ஡்஡஡ன் ஡஡்஡்஡்஡ி - அத இதி - ஡க்தார்த்஡்஡்஡ ஡்ரதிஸ்த்ர஡்யு஡்஡ி ஡ட்வா: ஡ித்ய்ர்த்: - ஡ுஸ்த்ரவா஡ிக஡ா஡ி ஡்஡்஡ிவ்஡ிஸ்த஡ம் - கஸ்யகித்஡்ர஡ிஸ்து । “஡ாகிஸ்ய்஡்ணய஡ாஸ்தித்: ஡ாகிஸ்ய்஡்ணயே -

सा.सं - अपर्यवसितः - भावः, ब्राह्मणादेस्त्रैवर्णिकत्वसद्भावो वा? अभावो वा? शूद्रस्य तदभावो वा? अधिकारो न । किं त्वाकिञ्चन्यमेव अधिकार इति भावः - आकिञ्चन्य पदमनयगतित्वस्याप्युपलक्षणम् - இவ் அর্থத்தை, உத்தभावाभावयोः प्रपत्त्यनधिकारत्वम् - குலங்களாய் இத்யத் த்ரैவர்கிகவாद्यभावेऽपि स्वस्य भगवदङ्गीकार हेतुरुक्तः - जनित्वेत्यनेन तत्सत्त्वेऽपि तदभाव उच्यते -

सा.सं - अधिकारानुबन्धि व्यामोह परिहारमुपसंहरति - अथाङ्गि स्वरूप व्यामोहशमनायारभ्यते ।
 ७७. उपायेत्यादिना - प्रभुमित्यन्तेन उत्तरखण्डार्थ उक्तः । विश्वास इत्यन्तेन पूर्वखण्डार्थ उक्तः - एवं विश्वासात्मकबुद्धिविशेषस्यैव गतिवाचिधातुना प्रतीतेस्स एवाङ्गीति भावः - एतत्परिहरति - अधिकारेति - शास्त्रार्थानुष्ठाने तद्विश्वासवानधिकारी-

மூ - அங்ஙகோடியிலும், நிற்கிற விஸ்வாஸத்தினுடைய ப்ராஹ்யன்சொல்லுகைக்காகவத்தனை - அப்படியே “ப்ரபத்திவிஸ்வாஸஸ்கூத்ப்ராத்தினாமாத்ரணாபேக்தித் தாஸ்யதீதி விஸ்வாஸபூர்வக் ப்ராத்தினமதி யாவத்” என்கிற வாக்யமும் ப்ராஹ்ய விவக்ஷையாலே முதல் விஸ்வாஸத்தைச் சொல்லி “அனந்யஸாஹ்யே” என்கிற ஹரதமுநிப்ரணீதலக்ஷணவாக்யத்தின்படியே விஸ்வாஸபூர்வக் ப்ராத்தின மென்று நிஷ்கர்ஷித்தது.

சா.தீ- ப்ராஹ்யஹோதனார்த்மென்கிறத்ததை வங்ஙான்தரத்தாலே உபோஹ்லிக்கிறார். அப்படியே இத்யாதி । நிஷேபமே ப்ரபத்தியென்று சிஹ்ஹான்தமாகையாலிந்த வாக்ய் தானும் ப்ராத்தினரூபாங்ஙத்தினுடைய ப்ராஸஸ்ய-

சா.ஸவ- இந்த இரண்டு விசேஷமும் ப்ராஹ்யனோபபாஹகமென்று கருத்து இப்படி அஹ்யுத்தர் பாசுரத்துக்கு அந்யதாசுரண் கூடுமோ? “ப்ரபத்திவிஸ்வாஸ:” என்று ஸ்ரீஹ்யகாரவாக்யானுஙுணமாக விஸ்வாஸமே ப்ரபதன மென்று சொல்லவேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் அப்படியே இதி - ஸ்ரீஹ்யகாரும் - ப்ரதமம் விஸ்வாஸத்தை ப்ரபதனமென்று நிஷ்கர்ஷித்துப் பின்பு “ப்ராத்தினமதி யாவத்” என்று விஸ்வாஸத் தைவிட்டு ப்ராத்தினத்தையே ப்ரபதனமென்று - நிஷ்கர்ஷிக்கையாலே விஸ்வாஸே ப்ரபத்யஹேதோக்தி அந்யபரேஎன்று கருத்து - ஆகில் ஸ்ரீஹ்யகாரர்தான் ப்ராஹ்யமான விஸ்வாஸத்தை விட்டு ப்ராத்தினத்தை ப்ரபதனமென்று நிஷ்கர்ஷிக்கக் கூடுமோ?

சா.ப்ர - இத்யத்ர ஹ்யகாரேவிஸ்வாஸபூர்வக் ப்ராத்தினமதி ப்ராத்தினாயா: ப்ராஹ்யவ்யபதேசென விஸ்வாஸஸ்யாங்ஙத்வசிஹ்ஹேர்த்யாஹ । அப்படியே ப்ரபத்திர்த்யாதிநா - இத் வாக்ய் ஹந்யாஸவிஷயப்ரஸ்நோத்தரத்வென ஹ்யகாரே: கதாங்ஙிஹுத் த் முத்தக் வாக்யமதி சம்ப்ராஹய: - விஸ்வாஸோங்ஙான்தரணாமங்ஙினஸா வில்ம்தெனானுஸாபகத்வாத்ப்ராஹ்யாங்ஙமதி ஹாவ: - நந்வேவ் தர்ஸன ப்ரவர்தகே ராமானுஙாங்ஙாயே ங்ஙஸ்துவரணஸ்ய ப்ராஹ்யவ்யபதேஸாத் “ததேகோ பாயதா யாங்ஙா ப்ரபத்தி:” இதி ஹரதமுநினோக்தத்வாங்ஙத்ததேவாங்ஙீத்யத்ர ஹந்யாஸஸ்ய வங்ஙனதோங்ஙித்வாவங்ஙமாஹ்ஙஸ்துவரணே ப்ரபத்திரிதி -

சா.வி - விஸ்வாஸஸ்ய ப்ராஸஸ்யமநெனாத்ர ப்ரதிபாஹிதத் - அஹ்யுத்தர் பாசுரம் ப்ராஹ்யன் சொல்லுகைக்காக வத்தனை, ப்ராஹ்யாஹிஹானார்த்மேவ - இப்படி, எத்தப்ரகாரென - என்கிற வாக்யமும் அப்படியே இத்யந்வய: - ப்ராஹ்யவிவக்ஷயேவெத்யர்த்: - ததேவோபபாஹயதி । ப்ராஹ்யவிவக்ஷையாலே - முதல் விஸ்வாஸத்தைச் சொல்லி, ப்ரபத்திவிஸ்வாஸ இதி விஸ்வாஸப்ராஹ்ய விவக்ஷயா ப்ரதமம் விஸ்வாஸமுக்தவா அநந்யஸாஹ்ய இதி “அநந்யஸாஹ்யே ஸ்வாஹீஸ்தே ஹாவிஸ்வாஸ பூர்வகம் । ததேகோபாயதா யாங்ஙா ப்ரபத்திஸ்ஸரணாங்ஙதி: “இதி ஹரதமுநிப்ரணீத லக்ஷணவாக்யானுஸாரென ஹாவிஸ்வாஸபூர்வக்ப்ராத்தினமென்று நிஷ்கர்ஷித்தது, இதி நிஷ்கூஹ்ம - எத்தநிஷ்கர்ஷவாக்யமபி ப்ராத்தினாப்ராஹ்ய விவக்ஷயேவ -

சா.ஸ - ப்ரபத்திரூப ஸாஸ்த்ரார்த்ஸ்து ஹாவிஸ்வாஸாங்ஙக இத்யுஹ்யத்ரானுப்ரவிஸ்தோ விஸ்வாஸ: - ந ததாங்ஙான்தரமிதீஹ்ங்ஙப்ராஹ்யாஹிப்ராத்தினாய் நிர்தேஸ: - அந்யதா ஹஹ்ங்ஙமாணஸம்ப்ராஹயவிரோஹ இதி ஹாவ: - அந்யதா ஸ்ரூதார்த்ஹ்ரத்வே அஹ்யுத்தநிஷ்கர்ஷவிரோஹமாஹ - அப்படியே இதி - யதா நாராயணமத்யத்ர விஸ்வாஸஸ்ய ஸரணாங்ஙதித்வகத்யந் ப்ராஹ்ய விவக்ஷயா ததா ப்ராத்தினஸ்ய ப்ரபத்தித்வகத்யநமபீதி ஹாவ: - யதாஹ்யுத்தநிஷ்கர்ஷமேவ வா ப்ராத்தினேவாங்ஙீதி கி் ந ஸ்யாதித்யத்ராஹ -

மூ - இவ் வாக்யந்தானும் ஆத்மநிஷேபமங்ஜி - இத்ரங்கள் அங்ஜங்களென்று சொல்லுகிற “ந்யாச: பஞ்சாங்ஜஸ்யுத” இதுயாதி வகனங்களாலே ப்ரார்த்தனையும் அங்ஜமாகையால் “ரக்ஷயாபேக்ஷா ப்ரதீக்ஷதே” என்கிறபடியே -

ஸா.தீ- பரமென்கிறார் - இவ் வாக்யந்தானுமென்று ரக்ஷஸ்ய, கெதனஸ்ய - அபேக்ஷா, ப்ரார்த்தனாம் - அபேக்ஷதே என்கை -

ஸா.ஸ்வா- ஸாங்ஜப்ரபடனாஹிகாரத்தில் - நிர்ணயம் விரோஹியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இவ் வாக்யந்தானும் இதி - இவ் வாக்யந்தானும், ஸ்ரீபாஷ்ய காரவாக்யந்தானுமென்றபடி - “அனந்யஸாஹ்யே” என்கிற வகனத்தில் அபேதநிர்देशமந்யதாஸித்த்யஹ் மாகையாலும், “ந்யாச: பஞ்சாங்ஜஸ்யுத:” என்கிற வகனமந்யதாஸித்த்யஹ் மாகையாலும், “ந்யாஸே அங்ஜித்வக்ரஹக் ஸ்பாடத்ரப்ரமாணானுஸாரத்தாலே “அனந்யஸாஹ்யே” என்கிற லக்ஷணவாக்யத்திலும் ஸ்ரீபாஷ்யகாரவாக்யத்திலும் ப்ரார்த்தனாயா ப்ரபத்திநிர்देशம் அங்ஜப்ரஹ்யத்யோதனார்த்ததயா ஔபகாரிகமென்று கருத்து - இப்படி நிஷேபமே அங்ஜியாகில் த்வயவிவரணமான -

ஸா.ப்ர- வ்யபதேஷோபி ப்ரஹானாங்ஜத்வவிவக்ஷயேவ்யாஹ - இவ் வாக்யந்தானும் இதுயாதினா - அனந்யஸாஹ்ய இதுயஸ்ய வ்யாஹ்யானரூபம் பாஷ்யகாரவாக்யமபித்யர்: ஸித்தோபாயஸ்ய பரமகாருணிகத்வபொஹகத்வாத்ரோமூத்வவரணம் ப்ரஹானாங்ஜமிதி பாவ: - நனு மித கத்யே “ப்யேவமவஸ்திதஸ்யாப்யர்ஹித்வமாத்ரே” -

ஸா.வி - நது தயா: ப்ரபத்தித்வவிவக்ஷயேவ்யாஹ - இவ் வாக்யந்தானும் இதி - இவ் வாக்ய தானும், ஂதத்வாக்யமபி - ப்ரார்த்தனையும் அங்ஜமாகையாலே, ப்ரார்த்தனாயா அப்யங்ஜத்வாத் - ப்ரஹான்யத்தை விவக்ஷித்துச் சொன்னபடி இதுயவ்ய: - நனுபாயத்வப்ரார்த்தனாயா அங்ஜி ஸ்ரீரான்த: பாதித்வம் பரிகர விபாகாஹிகாரே அபிப்ரேதம் - தத்ர “அஹமஸ்யபராஹானாமித்யாரப்ய உபாயத்வாஹ்யவஸாயம் இவ்விடத்திலே விவக்ஷிதமாயிற்று, இதுயுக்தம் - தீன உபாயத்வாஹ்யவஸாயஸ்ய ஂவஸ்யகத்வமுக்தவா கெதனாகெதனஸாஹாரணபலஸாஹனத்வரூபோபாயத்வா காராத்ரக்ஷணோபயுக்தயத்வத்வரூபரக்ஷகத்வஸ்ய பக்த்யாஹ்யஹிகாரி ஸாஹாரணஸ்ய பிந்நதயோபாயவரணாததிர்ஹித்வம் ஑ோமூத்வவரணமபி பலத்வபுரூபார்த்தஸித்த்யே விவக்ஷிதம் - தத்வார்த்தம் । உபாயவரணம் ஸஹ்ஹம்” இதுயுக்தம் - தத்ர ஑ோமூத்வவரணஸ்ய “ரக்ஷிஷ்யதீதி விஸ்வாஸோ ஑ோமூத்வவரணம் ததா” இதுயங்ஜமஹ்யே பரி஑ணனம் க்ருதம் - உபாய வரணஸ்யாங்ஜத்வம் ஑ோக்தம் -

ஸா.ஸம் - இவ் வாக்யமிதி - ப்ரார்த்தனமிதியாவதித்யன்த வாக்யந்தானும் இதுயர்: - அத்ர பரதமுநி ப்ரணீதலக்ஷணவாக்யத்தின் படியே இதுயுக்தவா ப்ரார்த்தனமுபாயத்வ ப்ரார்த்தனம் பவதி - ந்யாச: பஞ்சாங்ஜஸ்யுத: இதி வகனோதாஹணாதங்ஜமாகையாலே இதுயுக்தவா க ஑ோமூத்வவரணமபி பவதி - கிறிய கத்யத்திலும் இதி வாக்யே ப்ரார்த்தனையப் பண்ணி இதுயுக்தவா தத்ர நித்யகிங்ஙுரதா ப்ரார்த்தயி” இதி ஸ்திதே: பலப்ரார்த்தனமபி பவதீதி ப்ரஸக்தம் - தத்ரோத்த்ர ஸ்ரணஹர்ஹபல ப்ரார்த்தனஸ்ய அங்ஜாங்ஜி ஸமுதாயரூபோபாயகோத்யனந்வயாதபிதுயுக்தநிஷ்க்ஷர் ஑ோ தமாதாய விஸ்வாம்யதீதி என்கிற வாக்யமித்யாதி விவக்ஷித்துச் சொன்னபடி இதுயன்தம் ஑ோஸிகோக்திர்ந் தத்பரா - ஑ோமூத்வவரணமாதாய ஑ோ நிஷ்க்ஷர் யதி விஸ்வாம்யதி - தஹி தஸ்யநாங்ஜித்வம் - “ந்யாச: பஞ்சாங்ஜஸ்யுத:” இதுயங்ஜத்வீநீவ தந்நிர்देशாத்ரூபாங்ஜப்ரஹான்யவிவக்ஷீவ ஑ோ பவீத் - யத்யுபாயத்வப்ரார்த்தனாமாதாய ததா ஑ோ ஑ோமூத்வவரண஑ோர்ஹா ஑ோதி -

மூ- இஷ்வரன் - அபேக்ஷாமாத்ர - சாபேக்ஷனென்றிவ் அங்ஙத்தின் ப்ராஹான்யத்ததை விவக்ஷித்துச் சொன்னபடி

சா.ஹி - நநு சிறுஙதத்தில் “விஷ்வாசபூர்வக் ஢கவந்ந் நிய்திகிங்ஙரதா் ப்ராத்தியை” ஂன்று ப்ராத்தியைப் பண்ணி ஆத்மநிஷேப்பண்ணினவிடம் காணாமையால் ப்ராத்தினாமாத்ரமே ப்ரப்தியாக வேண்டாவோ? ஂன்ன அங்கு முடிவில் “நமோஸ்துதெ” ஂன்று ஆத்மநிஷேபவாசிஷப்தப்ரயோஙமுண்டாகையாலும் கீழே “தவ ஙரணாரவிந்ஙுஙல் ஙரணம஢் ப்ரபதெ” ஂன்று ஁பாயவரணஷப்த சாமத்த்யத்தாலும் நிஷேப் சிங்ங-

சா.ஸ்வா- சிறு ஙதத்தில் நிஷேபத்ததைச் சொல்லாமல் “விஷ்வாசபூர்வக் ப்ராத்தினமிதி யாவத்” ஂன்கிற முக்தகவாக்ய் போலே தானே “விஷ்வாச பூர்வக் ஢கவந்ந் நிய்திகிங்ஙரதா் ப்ராத்தியை” ஂன்று ங்ரி஢ாப்யகாரா-

சா.ப்ர- த்யார஢்ய “நிய்திஙாஸ்ய் ஙாஸ்யதிதி விஷ்வாசபூர்வக் ஢கவந்ந் நிய்திகிங்ஙரதா் ப்ராத்தியை” இத்யங்ரி தயா ப்ராத்தினாயா ஁வ வ்யபதேஷாந்நிஷேபஸ்யாங்ஙித்வவ்யபதேஷஸ்தங்ஙிங்ஙத் இத்யத்ர “தத்ரீவ அநாஙதானந்தகால சமீக்ஷயாப்யங்ஙுஙஸந்தாரோபாயோ நிங்ஙிலஙந்நுஙாதஙரண்ய் ங்ரிமந்நாராயணஙரணாரவிந்ஙாஙுஙல் ஙரணம஢் ப்ரபதெ” இதி பூர்வமுக்தவாந்தை ங “நமோஸ்துதெ” இத்யுக்தவாத் ங்ரிவீகுண்ததெ ங -

சா.வி - ச ஙானுக்தவ்ை஁பி தஸ்யாப்யங்ஙத்வமஸ்திதி வாங்யம் - ந்யாச: பங்ஙாங்ங் ஙன்யுத: இத்யுக்தாங்ஙபங்ஙகாங்ஙிக்யாப்தை: தத்கதம்த்ராங்ஙத்வமுக்த மிதி ஙைதஸ்த்யம் - ஁பாயத்வ ப்ராத்தியைவ ஙோஙுத்வவரண் ந ப்ரத்யஙதாஙைத் தத்யா சாஙிததமதஸ்தாத் - அத ஁வ சாரப்ரகாஷிகாயாமுபாயத்வப்ராத்தினமிதி ஙோஙுத்வவரணமுங்யதெ - ஙோஙுத்வவரணவ்யதி்ரெகேஙோபாயத்வப்ராத்தினாயா அநி்ரூபணாத்ரபூர்வத்ர “இவ் அங்ஙத்தின் ப்ராஹான்யத்ததை விவக்ஷித்துச் சொன்னபடி “இதி வாக்யை “ததெகோபாயதா யாங்நா ப்ரப்திரித்யநெந ஙோஙுத்வவரணஸ்ய ப்ராஹான்யமித்யுக்ததவாத் “இத்யுக்தம் - யங்ஙா இவ் வாக்ய் தானும் இதி ராமாநுஙாஙார்யோக்தமுக்ததகவாக்யபரம் - நநு ஢ரதமுநிப்ரணீதலக்ஷணவாக்ய பரம் - பூர்வ் ப்ராத்தியை யென்று நிஷ்க்ஷித்ததது இத்யுக்தவாத் । தத்ர ஙோஙுத்வ வரணப்ராஹான்யதாத்ரப்யஸ்ய பூர்வமப்ரதிபாஙிதத்வெந ப்ரதிபாஙினீயவாத் - ப்ராஹான்ய விவக்ஷையாலே இத்யஸ்ய விஷ்வாசப்ராஹான்யப்ரதிபாஙந தாத்ரப்யக்தவாத் - அத ஁வ விஷ்வாசத்ததைச் சொல்லி இத்யுக்தம் - ஁வ் ங ப்ராத்தினமிங ஙோஙுத்வவரணமெவ விவாங்ஷிதம் - நோபாயத்வப்ராத்தினம் அதோ ந வி்ரோத: - நஙைவ் சதி ஢ரதமுநிப்ரணீதலக்ஷணவாக்யத்தின்-

சா.ஸ் - தங்ஙரணைநீகி஢ாவமாபந்நா அங்ஙகோங்யந்விதெதி யஙி பக்ஷ: தத்பக்ஷை “ந்யாச: பங்ஙாங்ங்ஙன்யுத:” இதி வங்நோஙாஙரணம் - அங்ங மாகையால் இத்யுக்தி: இவ் அங்ஙத்தின் ப்ராஹான்யத்ததை இத்யுக்திஷ்ஙோபபந்நதரா - யஙி ஙோஙுத்வ வரணா ங்ங்ஙதயா ப்ராத்தினா அங்ஙகோங்யந்விதெதிவ்ைதி பக்ஷஸ்தத்பக்ஷை “ந்யாச: பங்ஙாங்ங்ஙன்யுத:” இதி வங்நெந ந்யாஸை ப்ராஹாநாங்ஙிதயா ங்ஙிதெ தத்ப்ராத்தினாயா ஁வ ப்ராஹாநாங்ஙித்வமித்ய஢ியுக்தான நிஷ்க்ஷித் குர்வந்நீதி ஁பாயத்வ ப்ராத்தினாயா அங்ஙகோஙு ஙுணா஢ாவை நான்விதத்வம஢ிப்ரெத்யஙுண஢ூதெப்யங்ங் ஙப்தஸ்ய ப்ரயோக்து முங்ஙிதவாத் அங்ஙமாகையால் இவ் அங்ஙத்தின் - இத்யுக்தி்ரூபபந்நதயா - ஁வ் ங ப்ராத்தினாய ஁வ ப்ராஹாநாங்ஙித்வாபநுபத்யை ஙோஙுத்வவரணை அங்ஙித்வ ங்ங்ஙாவநாயா அபத்யை ங ப்ராத்தினாபதெந ங்ஙயோரப்ய஢ிஙானயோங்யத்வாத்ரபாத்தினா் வரணம் ங தெந பதெந -

மூ - சிறிய **गद्यத்திலும்** **विश्वासपूर्वक प्रार्थनै**யைப் பண்ணி “**नमोऽस्तुते**” என்று முடிக்கையாலும் **उपायवरणशब्द सामर्थ्यத்தாலும்** **निक्षेपமும்** **सिद्धम्** -

மா.தி - மென்கிறார் - சிறு **गद्यத்திலும்** **इत्यादियால்** **नमश्शब्दத்துக்கு** **आत्म निक्षेपपरत्व** **மெங்ஙனே** **கண்டதென்ன** -

சா.சுவா - **प्रार्थनामात्रத்தை निर्देशित्तु कूटुमो?** என்னவருளிச் செய்கிறார் - சிறிய **गद्यத்திலும்** **इति - उपायवरणेति - भरस्वीकारापर पर्यायोपायत्व प्रार्थनापरमाण** “**तव चरणारविन्दयुगलं शरणमहं प्रपद्ये**” **इति वाक्यागत शरणशब्दसामर्थ्यத்தாலுமென்றபடி - “नमोऽस्तुते” என்கிற** **शब्द -**

சா.புர - “**श्रीमता मूलमन्त्रेण मामैकान्तिकात्यन्तिकपरिचर्याकरणाय परिगृहीष्वेति याचमानः प्रणम्यात्मानं भगवते निवेदयेत्**” **इत्युक्तत्वाच्च । मितगद्येऽप्यात्मनिक्षेप एवाङ्ग्यभिप्रेत इति न तद्विरोध इति दर्शयन्नम** **इत्यस्य निक्षेपपरत्वं सप्रमाणमाह - சிறு गद्यத்திலும்** **इत्यादिना - सामर्थ्यத்தாலும் - इति । “उपायार्थैक** **वाचक” इत्युक्ते शरणशब्दस्यो पायवाचकत्वात् - तथा च तत्तत्फलसाधनयागदानादाराधनेन सर्वफल** **प्रदतया भगवतस्सर्वाधिकारिणामप्युपायत्वेऽप्यकिञ्चनविषये विशिष्योपायत्वस्य तत्तत्साधनाननुष्ठानेऽपि** **तत्तत्फलप्रदत्वरूपस्याकिञ्चन -**

சா.வி - **படியே इति दृष्टान्त दाष्टान्तिकविरोधस्यादिति वाच्यं** **तत्र महाविश्वास पूर्वकमिति विश्वास** **प्राधान्यद्योतनाय विश्वासं पूर्वमुक्त्वा तदेकोपायता याच्ना प्रपत्तिरिति यथोक्तं तथैवात्रापि विश्वासपूर्वकं** **प्रार्थनमिति विश्वासस्य प्रथमकीर्तनं प्राधान्यद्योतनार्थमेवेत्यंशे दृष्टान्तत्वे विरोधाथावात् - ननु श्रीरङ्ग** **राजगद्ये “नित्यदास्यं दास्यतीति महाविश्वासपूर्वकं नित्यकिङ्करतां प्रार्थये” इति श्रीभाष्यकारैः** **स्वानुष्ठानस्य निबद्धत्वात्तेषां प्रार्थनैव प्रपत्तिरित्यत्र तात्पर्यं मित्यत आह - சிறிய गद्यத்திலும்** **इति -** **उपायवरणशब्दसामर्थ्यத்தாலும்** **इति “तत्रैवानन्तकाल समीक्षयाऽप्यदृष्टसन्तारोपायो** **निखिलजन्तुजातशरण्यं श्रीमन्नारायण चरणारविन्दयुगलं शरणमहं प्रपद्ये” इत्युक्तत्वात्तत्र शरणं प्रपद्ये** **इत्यस्य उपायत्वेनाध्यवस्यामीत्यर्थकत्वादुपायत्वाध्यवसायस्य यागदानादिफलप्रदातृत्वसाधारणरक्षकत्व**

சா.சு - **निर्दिश्य अभियुक्तनिष्कर्षान्यथासिद्धिर्देशिकवरेणोपपादितेति देशिका शयविद्विर्विद्विर्विभावनीयम्** **- ननु मितगद्ये एवमवस्थितस्यापीत्यादिना विश्वासपूर्वकप्रार्थना मात्राभिधानान्ननिक्षेपस्याङ्गित्वं** **स्यादित्यत्राह । சிறிய गद्यத்திலும்** **इति - प्रार्थनै**யை, **नित्यकिङ्करताप्रार्थनामित्यर्थः । उपायवरण** **शब्द सामर्थ्यத்தாலும்** **इति । मितगद्य एव “निखिलजन्तुजात शरण्य श्रीमन्नारायण तव चरणारविन्दयुगलं** **शरणमहं प्रपद्ये” इत्यत्र उपाय वरणपरस्य शरणं प्रपद्ये इति शब्दस्य सामर्थ्यादित्यर्थः - अयं भावः ।** **शरणशब्दोपश्लिष्ट गतिवाचि धात्वर्थ उपायत्वाध्यवसायः - “अनन्यसाध्ये - त्वमेवोपायभूतो मे -** **भवशरणमितीरयन्ति” इत्यादि प्रमाणबलात्प्रार्थनापर्यवसन्नः - तस्यां चोपायान्तरस्थाननिवेशनार्थो** **भरस्वीकारांश एव प्रार्थ्यः - तत्प्रार्थनंच अत्यन्ताकिञ्चन मुमुक्षोरात्मसमर्पणान्वित -**

மூ- நமஸ்வாத்மநிஷேபபர மென்னுமிடம் “நமஸ்காராத்மகம் யஸ்மै விதாயாத்மநிவேதனம்” இत्याதிகளிலே ப்ரசிட்஢ம் - ஸ்ரீவீகுண்டகதத்திலே - ப்ரார்த்தனாபூர்வகாத்மநிஷேபம் கண்டுத்தமாயிற்று -

சா.தி- வருளிச்செய்கிறார் - நமஸ் இत्याதி - ஸ்ரீவீகுண்டுதி - “யாசமான: ப்ரணம்யாத்மானம் ப்ரஹ்மணே நிவேதயேத்”

சா.ஸ்வ- சாமர்த்த்யத்தினாலே நிஷேபசித்தி எங்ஙனே? என்னவருளிச்செய்கிறார்? நமஸ்சிதி - ஸ்ரணஸ்த்மபுபாயத்வப்ரார்த்தனாமாத்ரபரதயா ஂந்யயாசித்த்யஹ்மாதையாலும் நமஸ்ஸானானார்த்ததகயா ஂந்யயாசித்த்யஹ்மாதையாலும், ஂந்யயாசித்த்ய நஹ் ப்ரார்த்தனாதிரித்த நிஷேபகண்டுத்தியல்லாமல், ஂந்யாசித்த்யஹ்வாக்ய மாத்ரத்தாலே அதிரித்தாங்ஜி நிர்ணயகூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஸ்ரீவீகுண்டகதத்திலும் இதி - “யாசமான: ப்ரணம்யாத்மானம் ப்ரஹ்மணே நிவேதயேத்” என்று யாசனாதிரித்தாத்மநிவேதனரூபநிஷேபம் கண்டுத்த மென்றபடி? ஂகையால் ஂந்யயாசித்த்யநஹ்ஸ்புடதர ஸ்ரீவீகுண்டகதானுஸாரத்தாலே ஂந்யயா சித்த்யஹ்மத்யான்தரவாக்யம் நேயமென்று கருத்து - இப்படி ஸ்ரீபாஸ்யகார வாக்யத்தாலே ஂங்ஜிஸ்வரூபநிர்ணயம் பண்ணினது கூடுமோ? ஸ்ரீபாஸ்யகாரவாக்யமும் - ஸ்புடதரப்ரமாணவிருத்தத்தில் ஂந்யயா நேயமென்றோ? இங்கு “ததேகோபாயதா யாசுநா ப்ரபத்தி ஸ்ரணாங்ஜி:” என்கிற வசனத்தில் ப்ரார்த்தனையே ஸ்ரணாங்ஜி யென்று ஸ்புடதரமாகத் தோற்றுதையாலே ஸ்ரீபாஸ்யகாரவாக்யமும் ததனுங்ஜிமாக நேயமென்றோ? “ந்யாச: பஸுநாங்ஜி சயுத:” இत्याதி ப்ரமாணபலத்தாலே ந்யாசமே ஂங்ஜியென்னில் ஂனாலும் ந்யாச ஸ்த்ம் “ததேகோபாயதா யாசுநா” இत्याதி ப்ரமாணப்ரதி பாதிதயாசுநா பரமாகலாகாதோ? பூத்திகளுக்கு விஸயமே விஸேஷமாகையாலே “ந்யாச: பஸுநாங்ஜிசயுத:” இत्याதௌ விஸய விஸேஷானுபாதானத்தாலேயும் “ததேகோபாயதா யாசுநா” இत्याதௌ ஂபாயத்வரூபவிஸயவிஸேஷோபாத்தயாசுநா தோற்று -

சா.ப்ர- சமர்ப்பித ப்ரஸ்வீகாரம் விநானுபபதரூபாயவாசி ஸ்ரணஸ்த்மபுபாயத்வாத்தித்திரிதி பாவ: - ரகாப்ரஸ்ச தத்ததலோத்பாதனானுகூலயத்வத்வம் - தஸ்ய ப்ரஹ்மணி சமர்ப்பணம் நாம தந்நிவூத்திபலகப்ரஹ்மணியத்வாத்த்யவஸாய: மதிஸ்தோத்பாதனானுகூலயத்வத்வத்வீத்யத்த்யவஸாய இதி -

சா.வி- விலகஸ்யேந ததாஸதனானுஸ்தானம் விநைவ த்வமேவ ததஸ்தானே ஸ்திதஸ்சந் ததபலம் ததாஸிதி விஸ்வசிமீத்யேவ ரூபத்வாத் தத்ராத்த்மநிஷேபம் விநாபரத்வே ப்ரமாணமாஹ - நமஸ் ஸம் இதி - வீகுண்டகதே கண்டுத்தத்வாத்மநிஷேப ஸ்ரீபாஸ்யகாரானுஸ்தானே நிஸ்சந்தேஹ இत्याஹ - ஸ்ரீவீகுண்டகதத்திலே இதி - கீதூஸமங்ஜி ஸ்வரூபமித்யாகாங்ஜியா-

சா.சம்- ப்ரஸமர்ப்பணேந விநா ந பர்யவஸயதிதி நிஷேபமும் சித்தமித்யுத்திரிதி - சமர்த்தஸேஷிண்யகிஸுநஸ்ய முமுஸு: ஂங்ஜானுஸ்தானான்தரா நம: இத்யுத்திப்ரநிஷேப ப்ரதானாத்மநிஷேபவ்யங்ஜிகேதி “நமோஸ்துதே” இதி முத்திக்கையாலும் சித்தமித்யுத்தி: -நமஸ்சஸ்த்ம் வ்யங்ஜக இத்யேவ ந - கிந்து ப்ரமாண பர்யாலோசனயா ச: ஸ்வஸம்பந்த நிவூத்தி பூர்வக சபரிகராத்ம சமர்ப்பணார்த்தக எவெத்யாஹ - நமஸ் ஸம் இதி - ஂதி ஸ்த்ம் நமஸ்சஸ்த்ம்ஸ்தூலயோங்ஜி பரகூஸ்தாஹிபூத்த்யவசனஸங்ஜஹ: - கண்டுத்த மாயிற்று இதி - “மாமைகாந்திகாத்யந்திக பரிசுர்யாகரணாய பரிங்ஜூஸ்திதே யாசமான: ப்ரணம்யாத்மானம் ப்ரஹ்மணே நிவேதயே தித்யனே” இதி ஸேஷ: - ப்ரஸ்வீகாரா சம்பவாத்மநிஷேபதித்த இதி பாவ: - நமஸ்சஸ்த்ம்ஸ்தூலயோங்ஜி

सा.सं - परेण प्रतिबन्ध्युद्धार वाचयति । प्रपत्तिमिति - प्रपत्तिं तामिति वचनपर्यालोचनया निर्धारितविशेष प्रपत्ति पदवाच्यस्यैव अङ्गित्वमि तरेषामङ्गत्वमेवेत्यभ्युपगमनीयम् - स्नानेतु तथा वचनाभावात्सप्तानामपि स्नानभेदत्वमिति मनुषे यदि तर्हीह विशेषनिर्धारकवचने सति किमुतेति भावः - नियमिङ्कु - इति - प्रार्थनानैर्भर्यविशिष्टो निक्षेपोऽङ्गीत्यङ्ग्यंशे गुणभूतां प्रार्थनां पुरस्कुर्वन्ति कानिचिद्वचनानि - अङ्गेषु विश्वासस्य प्राधान्यात्तं पुरुस्कुर्वन्ति कानिचिद्वचनानीति नियम्येत्यर्थः - नन्वेवमपि भूयसा न्यायेन याच्नाया एवाङ्गित्वं युक्तम् -

மூ - ஸ்ரீயஸாந் ந்யாயத்தைத் பார்த்தாலும் ஸாத்யகி தந்ந், லக்ஷ்மீதந்நாஹிர்ஹ்யுந்ய ஸஹிதாதிக்களில்
 ப்ரபத்யத்யாயங்க்ளிலே நிஷேபம் அங்ஜியென்றே ப்ரஸித்தம் 'த்வமேவோபாயஹூதோ மே ஹ்வேதி ப்ரார்த்திநாமதி: ।
 ஸரணா஑திரித்யுக்தா' என்கிறதும். தத்ப்ரகரணத்திலே ப்ரதானமாகச் ஸொன்ன
 ஹந்யாஸபர்யந்த்மென்னுமிடம் -

ஸா.தி- என்று ந்யாயத்தால் விஸ்வாஸாதிக்களுக்கே ப்ரபத்தித்வமென்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - ஸ்ரீயஸாந்
 ந்யாயத்தை இத்யாதிபால் நிஷேபஸ்யாங்ஜித்வப்ரதி பாடகவகனங்கன் ததோ஽பி ஹ்வேன்னு கருத்து -
 இப்படி 'ப்ரபத்திவிஸ்வாஸ:' என்னும் வகனங்களுக்கு நிர்வஹ்மருளிச் ஸெய்து வகனாந்ரத்துக்கும்
 நிர்வஹ் மருளிச் ஸெய்கிறார் த்வமேவேத்யாதி -

ஸா.ஸ்வா- ஸ்ரீயஸாம்ந்யாயத்தை இதி - நிஷேபம்ங்ஜியென்றே ப்ரஸித்தமிதி । ப்ரமாணஸ்வஸ்தைத்வய்யானாலும்
 ஓரிடத்திலும் ப்ரார்த்தித்துக்கு அஹேதோக்தியிருந்தாலும் அங்ஜித்வகண்தோக்தியில்லை - நிஷேபத்துக்கானால்
 "ந்யாஸ: பங்ஜாங்ஜஸ்யுத: - எவ மங்ஜீ ருபாங்ஜீஸ்ச நமந் தே ப்ரகீர்திதம் - கதம் த்வா ஸரணம் ஑க்சேத் - கீதஸி
 ஸரணா஑தி:" இதி ஹ்ஹப்ரஸநபூர்வகம் 'அநேநைவ து மந்ந்ரேண ஸ்வாத்மாநம் மயி நிஷிபேத்' இத்யாதி
 ஹிரங்ஜித்வகண்தோக்தியாலே விஸேஸோக்தி ஸஹித் ஸ்ரீயஸாந் ந்யாயத்தாலே அத்மநிஷேபமே அங்ஜிஎன்று கருத்து
 - ப்ரபத்யத்யாயங்க்ளிலே இதி ஓரொரு ஸஹிதிக்ளிலே நானாப்ரபத்யத்யாயங்க்ளிலே என்று ஸ்ரீயஸ்வதிஸ்யம்
 ஸொன்னபடி, ஆனாலும் அஹிர்ஹ்யுந்யாதிஸஹிதிக்ளிலே "த்வமேவோபாய ஹூதோ மே ஹ்வேதி ப்ரார்த்திநாமதி: ।
 ஸரணா஑திரித்யுக்தா' இதி "ததேஸாஹ்யுக்தா இதிவத்ப்ரார்த்திநாமதியே ஸரணா஑திஎன்று ஸாஸ்த்ரங்க்ளில்
 ஸொல்லப்பட்டதென்று ஹேதநிர்देशமாத்ரமன்றிக்கே ஸவிஸேஸோக்திபலத்தாலே ப்ரார்த்திநைய ஸரணா஑தி
 என்று ஸொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். த்வமேவேதி - தத்ப்ரகரணத்தில் இதி ।
 "எவமங்ஜீருபாங்ஜீஸ்ச நமந் தே ப்ரகீர்திதம் - என்று தத்ப்ரகரணத்தில் நிஷேபே அங்ஜித்வ
 கண்தோக்தியிருக்கையாலம் இங்கு "த்வமேவ ரக்ஷகி ஹூதோ ஹ்வேதி ப்ரார்த்திநாமதி:"

ஸா.ப்ர- இத்யாதி ஹிர்ஹ்யோஹி: ப்ரதிபாடநாநிஷேபஸ்யைவாங்ஜித்வம் யுக்தமித்யாஹ । ஸ்ரீயஸாமித்யாதிநா - ஸஹிதாதிதி
 - ஸநத்ஸுமாரவிஸ்வக்ஸேநஸஹிதாதிராதி ஸஹ்தார்த்த: - ஸஹிதா஑்ரஹணம் நிஷேப ப்ராபக வகனாநா தாஸு
 ஹ்ஹத்வாங்ந்யவிஸ்தரஹ்யாதிதி மந்தவ்யம் - எவமநந்யஸாங்ஜி இத்யேதத்ஸுல்யார்த்தஸ்ய ப்ரபத்திவிஸ்வாஸ இத்யஸ்யோக்தியாங்ஜி
 ஹந்யாஸபர்யந்த்மவக்த்வா வகனாந்ரஸ்யாபி ப்ரகரணாங்ஜி ஹந்யாஸ பர்யந்த்வே யுக்திமாஹ - த்வமேவோபாயஹூத
 இத்யாதிநா - ரக்ஷா ஹந்யாஸஸ்ய தஸ்மிந் ஸமர்ப்பண எவ -

ஸா.வி- ப்ரமாணநாமஹ்யோஸ்துல்யத்வாதித்யத் ஆஹ - ஸ்ரீயஸாந் ந்யாயத்தை இதி - பார்த்தால், தஸிநி ।
 அநந்யஸாங்ஜி இத்யேதத்ஸுல்யஹூதஸ்ய த்வமேவோபாயஹூதோ மே இத்யஸ்ய ஹந்யாஸபர்யவஸானமாஹ - த்வமேவோபாயேதி -

ஸா.ஸ- ஸ்ரீமத்ராமாயணே "அஹிதாங்ஜாம் வைதேஹிம் । ஹர்ஸிதாமபி யாங்ஜித்வம்" இத்யேவ ஸ்ரவணாத் ।
 ஹரதமுநிப்ரணீத லக்ஷணவாக்யே "அஹம்ஸ்யபராங்ஜிநாநா - ஸர்வஜோ஽பிஹி - அப்ரார்த்திதோ ந ஑ோபாயேத் - த்ராஹி மாந்
 புண்டரீகாங்ஜி - ஹரஸரணம்" இத்யாதிஹ்ஹபி யாங்ஜிநாயா எவ நிர்देशாதித்யத்ராஹ - ஸ்ரீயஸாமிதி - தர்ஹி
 ப்ரார்த்திநாமதிஸ்ஸரணா஑திரித்யுக்தி: கதம் ஑தத் இத்யத்ராஹ - த்வமேவேதி -

सा.सं- अवधारणसहकृतेति - उपायान्तरस्थाने निविष्टो भवेति हि प्रार्थनार्थः - सा च भरस्वीकारप्रार्थनार्थत्वाद्भरनिक्षेपमादायैव पर्यवस्यतीत्य पर्यवसानवृत्त्या तत्परेति व्यञ्जितमित्युक्तम् - लोकमर्यादयापीयमर्थ - दृढीकरोति ॐ ग्राह इति । अङ्गुलिका, अप्रधानानि -

सा.सं- उपायत्वाध्यवसायपरोऽपि भरतमुनिप्रणीतलक्षणवाक्यानुसारेणाध्यवसाय पूर्वक्याच्चा विशेषपरस्सन् न्यासादि शब्दवाच्ययागपर्यन्त इत्यर्थः - एवं व्रजेति विधेरेव निक्षेप पर्यन्तत्वे याच्नादि शब्दानां तत्परता किमुतेति न्यायसिद्धेति भावः - नन्वस्ययागसाम्यमनुपपन्नम् - देवतोद्देशेनद्रव्यत्यागात्मकक्रियात्वस्य बुद्धिविशेषरूपे प्रपदने असंभवादित्यत्राह । यागमावाह्य इत्यादिना - अत्र “हविर्गृहीत्वात्मरूपं वसुरण्येति मन्त्रतः । जुहुयात्प्रणवेनाग्नावच्युताख्ये सनातने । ब्रह्माग्नौ जुह्यादोमित्यनेन द्वयरूपेण”

மூ - இவ் ஆத்மநிஷேபத்தில் - சர்வ஫லார்த்திகளுக்கும் சாதாரணமான கர்த்வ்ய ஸ்வரூப ரக்ஷா஫ர்னயாஸ மென்னுமிடம் முன்பே சொன்னோம் -

சா.டீ - மென்கிறார் - இவ் ஆத்மநிஷேபத்தில் இत्याடியால், முன்பே சொன்னோம், சாங்஫ரபடநா஫ிகாரத்திலென்றபடி.

சா.ஸ்வா - கூடுமோ? லோகத்தில் லௌகிக ட்ரவ்யநிஷேபத்திலேயும் டூ஫்ட஫லார்த்த஫ரபத்தியிலும் ஆத்மஸமர்ப்ணம் ஫ரஸங்஫ி யாதோ? மோக்ஷார்த்த஫ரபத்தியிலும் ஫ர்னயாஸயில்லையாக ஫ரஸங்஫ி யாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவ் ஆத்மநிஷேபத்தில் இதி - யடூ, இங்கு நிஷேபரூபாங்஫ி ஸ்வரூபமாத்மயாகமாட்ர மாகில் “ஆத்மாத்மீய ஫ர்னயாஸோ ஹ்யாத்மநிஷேப ஁ச்யதே” என்கிறது விரோ஫ியாதோ? ஫ர்ஸமர்ப்ணமே நிஷேபஸ஫்டவாச்யமென்னில் “ஆத்மானம் மயி நிஷிபேத்” - “ஆத்மானம் ஫ர஫வதே நிவேடயேத்” இत्याடி வி஫ிவாக்யமும் ஆத்மயாகஸ்வரூபநிர்வசனரூப஫ர்வ வாக்யமும் விரோ஫ியாதோ? இனி ஆத்மஸமர்ப்ணம் ஸ்வரூப஫ர்ஸ஫லஸமர்ப்ணரூப ட஫ட்ரயாத்மகமென்று சொல்லில் லௌகிக஫்ரவ்ய நிஷேபத்திலும் ஫லாந்ரார்த்த஫ரபத்தியிலும் அவ்யாஸி ஫ரஸங்஫ி யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இவ் ஆத்மநிஷேபத்தில் இதி - டலட்ரயாத்மகாத்மநிஷேபத்திலென்றபடி - ஸர்வேதி - மோக்ஷார்த்தநிஷேபம் டலட்ரயாத்மக மென்றும் ஫லாந்ரார்த்த஫ரபடனம் ஫ர்ஸமர்ப்ணமாட்ரரூப மென்றும் சாங்஫ ஫ரபடநா஫ிகாரத்திலே சொன்னோமென்று கருத்து. இப்படி ஸர்வ ஫லார்த்திகளுக்கும் ஫ர்னயாஸம் சாதாரணகர்த்வ்யமாகில் ஁பாபாந்ரஸமர்த்தனுக்கும் ஫ர்னயாஸம் கர்த்வ்யமாக ஫ரஸங்஫ி யாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

சா.஫ர - தஸ்யாந஫ேக்ஷிதத்வெந க்ருத்ஸந஫ரபத்தி வ்யக்யநுபாயித்வா஫ாபா஫ித்யட்ர “முமுக்ஷு மாட்ரஸாமாந்யம் ஸ்வரூபாடி ஸமர்ப்ணம் । அகிசுத்ரெ ஫ர்னயாஸஸ்த்வ஫ிகோங்஫ிஜிதயா ஸ்தித இதி ஫ர்வோக்தம் ரக்ஷா஫ர்னயாஸஸ்த் க்ருத்ஸந ஫ரபடநாநுபாயித்வா஫ிஜித்வம்த்யெதத்ஸமாடயதி । இவ் ஆத்மநிஷேபத்தில் இत्याடிநா - நநு “஁மித்யாத்மானம் யுஜ்ஜித - ந்யாஸமாத்மந: நமஸா யோங்஫கரோ஫ேவ - அநெநைவ து மந்ரெண ஸ்வாத்மானம் மயி நிஷிபேத் । மயி நிஷிப்தகர்த்வ்ய: க்ருதக்ருத்ய:” இत्याடி஫ி: முமுக்ஷுணாம் ஆத்மநிஷேபஸ்ய கர்த்வ்யத்வாவர மா஫ாபாபா஫ு இவ்ஸ்வரூப ஸமர்ப்ணேங்஫ி தட்ரக்ஷா஫ர்ஸமர்ப்ணாஸி஫்஫ிவ஫ாத்மரக்ஷா ஫ர்ஸமர்ப்ணாஸி஫்஫ெஸ்தஸ்யாங்஫ித்வம் நோ஫ப஫த இत्याட்ர “ஆத்மாத்மீய஫ர்ஸம் ஸர்வ நிஷிப்ய ஸ்ரோபதே: ஫டே । ஁பாயம் வ்ருணு லக்ஷ்மீஸம் தமு஫ேயம் விசின்த்ய ச । ஹவிர்஫்ர஫ீத்வாத்மரூபம் வஸுரண்யேதி மந்ரத: । ஜு஫யாத்ர஫்ரணவெநா஫்வாக்யுதாச்யே ஸநாதநே” இதிச஫ரயோரவி஫ு஫ு வஸுரண்யேத்யஸ்ய ஹவிர்஫்ர஫்ரணே விநியோகாத்ர ச ஸர்வ காரணத்வஸர்வரக்ஷகத்வா஫ெர்ஸநுஸந்஫ேயத்வெக்ரோத்மரக்ஷகத்வ ஸ்யா஫்யநுஸந்஫ேயத்வாத் ஸ்வாகிசுத்ரந்யாநுஸந்஫ானாசு ஫ுமுக்ஷு஫ரபடநே ஆத்மரக்ஷா஫ர்ஸம் ஸமர்ப்ணம஫்யர்த்தாத் ஸி஫்஫ித்யதீதி தஸ்யாங்஫ித்வம் -

சா.வி - இவ் ஆத்மநிஷேபத்தில் இதி । நநு ஜ்யோதிஸ்தோமா஫ிபாபாபாபா஫ு ஹவிஸஸமர்ப்ணேங்஫ி ரக்ஷா஫ர்ஸமர்ப்ண -

சா.ஸம் - இत्या஫ிகமிஹ விவக்ஷிதம் - எவம் சதத஫ர்யஸாநம் யுக்தமிதி ஫ாவ: । தஸ்யாத்ம நிஷேபஸ்யைவ ஸர்வத்ராங்஫ிதாஸ்யா஫ித்யத்ரா஫ । இவ் ஆத்மேதி - முன்பே, சாங்஫ ஫ரபடநா஫ிகாரே । அத்ர ரக்ஷா஫ர்னயாஸ இதி காரிகயோக்த ம்த்யர்த்த: - ஸத்யமுக்தம் । தத்ர கிம் நியாமகம்? ஹவி ஸஸமர்ப்ண மெவ ஹி ஸர்வத்ரயாக இत्याத்ரா஫ -

मू - “हविस्समर्पणादत्र प्रयोगविधिशक्तिः । आत्मरक्षाभरन्यासोऽकिञ्चन स्यातिरिच्यते -

सा.दी- अकिञ्चनांन अधिकारिक्कु, मुमुक्षुवृक्केकन्ऱपडि - ननु सोमासीयाण्डाणुग्लिड्डां
स्वप्रवृत्तिनिवृत्तिरेव प्रपत्तिः एन्ऱु सोल्लुकेयल भरन्यासं एडपडि प्रपत्ति येन्नवऱुग्लिड्ड
सेयकिऱां -

सा.स्व- हविस्समर्पणादिति । अत्र, मोक्षार्थप्रपदने । प्रयोगविधिशक्तिः । “आत्मात्मीयभरं सर्वं
निक्षिप्य श्रीपतेः पदे । अनेनैव तु मन्त्रेण स्वात्मानं मयि निक्षिपेत् । मयि निक्षिप्तं कर्तव्यः कृतकृत्यो
भविष्यति” इत्यादि भरन्यासानुष्ठानविधिसामर्थ्यात् उपायान्तरं सामर्थ्यं मुण्डाकिंल भरन्यासमे
कुडामेयलले अकिञ्चनांन मोक्षफलार्थिकुगुक्कुम् - आत्महविस्समर्पणरूपात्मयागात्मरक्षा
भरन्यासोऽतिरिच्यते” अधिको भवति एन्ऱु कऱुक्कु - इडपडियाकिंल स्वप्रवृत्तिनिवृत्तिः प्रपत्तिः
एन्ऱु श्रीराममिश्रोक्तिक्कु विरोधं वाराडो? अङ्कु अङ्गप्राधान्यविवक्षैयलुम् -

सा.प्र-युक्तमित्यभिप्रयन्नाह । हविस्समर्पणादित्यादिना - हविस्समर्पणादतिरिच्यत इत्यन्वयः - ननु
भरन्यासस्य प्रपदनत्वसमर्थनं स्वयत्न निवृत्तेः प्रपत्तित्वबोधक

सा.वि- भावात् - “आमित्यात्मानं युञ्जीत - न्यासमात्मनः - नमसा योऽकरोदेव इत्युन्नीतविधिवाक्ये
“अनेनैव तु मन्त्रेण स्वात्मानं मयि निक्षिपेत्” इत्यादिविधिषु भरसमर्पणाश्रवणाच्च कुतस्तस्याङ्गित्व
मित्यन्नाह हविस्समर्पणादिति - प्रयोगविधिशक्तिः, “उत्पत्तिविधिरधिकारविधिर्विनियोग विधिः”
इति विधिप्रकारभेदाः - तत्र साङ्गप्रपदनानुष्ठान प्रकारबोधको विधिः प्रयोगविधिः - प्रकृते -
“आत्मात्मीयभरं सर्वं निक्षिप्य श्रीपतेः पदे । उपायं वृणु लक्ष्मीशम्” इति प्रयोगविधि - तथा
“हविर्गृहीत्वात्मरूपं वसुरण्येति मन्त्रतः । जुहुयात्प्रणवेनाग्नावच्युताख्ये सनातने” इत्ययमपि प्रयोगविधिः
- तत्र प्रथमे प्रयोगविधौ भरं निक्षिप्येति भरसमर्पणस्य कण्ठोक्तत्वात् द्वितीये प्रकरणादिपर्यालोचनादि
सहायेन अकिञ्चनाधिकारि विषयस्य तन्मूल भूतस्य “ओमित्यात्मानं युञ्जीत” इत्यस्याकिञ्चनाधिकारि
विषयत्वात्तत्र रक्षाभरसमर्पणं विना उपायत्वासिद्धेः प्रयोगविधि सामर्थ्यात् । अत्र, आत्मयागे ।
हविस्समर्पणात्, हविस्समर्पणापेक्षया । भरन्यासोऽतिरिच्यते, अधिको भवति - तत्र “प्रयोग
विधिशक्तिः” इत्युपलक्षणम् “आत्मात्मीयभरन्यासो ह्यात्मनिक्षेप उच्यते” इत्यादिनिर्वचनादपि
“आत्मानं मयि निक्षिपेत्” इत्यादिषु रक्षाभरसमर्पणसिद्धिरिति द्रष्टव्यम् - वसुरण्येति हविर्गृहीत्वेति -
वसु रण्येति मन्त्रेण ग्रहणं विधाय प्रणवेनेत्योमित्यस्य समर्पणकरण मन्त्रतया विधानात् - तत्राकारवाच्याय
स्वात्मानं समर्पयामीति स्वानुसन्धानाद कारार्थरक्षकत्वाध्यनुसन्धाने सति सामर्थ्याद्रक्षा
भरस्सिद्ध्यतीत्याहुः - तत्र प्रयोगविधिपर्यन्तधावनं वृथा स्यात् - “आमित्यात्मानं -

सा.सं- हविरिति । अत्र, प्रपत्तिप्रकरणे । आत्मरक्षाभरन्यासः अकिञ्चनप्रपित्सोः - हविस्समर्पणात्,
मुमुक्षुमात्र सामान्य स्वरूपादि समर्पणात् । यागमात्रसामान्य हविस्समर्पणाच्च । अतिरिच्यते,
अधिकोभवति, कुतः? प्रयोगविधिसामर्थ्यात् । अनुष्ठापकविधिबलात् । “आत्मात्मीय -

सा.सं - भरं सर्वं निक्षिप्य श्रीपतेः पदे । उपायं वृणु लक्ष्मीशं तमुपेयं विचिन्त्यच । हविर्ग्रहीत्वा”
इत्यादिकाः प्रयोगविधयः । तर्हि स्वप्रवृत्ति निवृत्तिरेव प्रपत्तिरित्यभिधानं कथमित्यत्राह - अत इति ।
भरन्यासस्य अकिञ्चनसर्वाधिकारि साधारण्यादित्यर्थः - विवक्षया, तात्पर्येण । निवृत्तिरूपोऽशो निवृत्त्यंशः
- सोऽशो नैर्भयम् । न्यस्तभर एव हि नैर्भयसंभव इति भावः । लक्षितः, प्रपत्तिलक्षणलक्ष्यतया कृतः
- नहि कारणाविनाभूतकार्यस्य लक्ष्यतयोक्तिः कारणस्य लक्ष्यत्वेन विवक्षिततां विघटयतीत्याशयः -
ननु भरन्यासमन्तरेण नैर्भयापर पर्यायस्वयत्नविरतिर्नेत्यासीत् - तत्कथम्? रक्षापेक्षण मात्रेणापि
स्वयत्ननिवृत्त्युपपत्तेरित्यत्राह -

मू - अकृतेतु भरन्यासे रक्षापेक्षणमात्रतः । पश्चात्स्वपत्नविरतिर्नप्रसिद्ध्यति लोकवत् ।

सा.दी- अकृतेत्विति - भरन्यासांशमकृत्वा केवलं रक्षापेक्षैः पண்ணिनालं तदुत्तरकालं स्वयत्ननिवृत्तिसिद्धिः प्राप्नुयात् - लोकத்தில் போலே, लोकத்தில் रक्षापेक्षामात्रं पண்ணिनालुं वस्तुनिक्षेप मில்லாதபோது तदर्थ -

सा.स्वा- एन्नवक्रान्तिं च संयच्छिन्नं - अकृतेत्विति - लोकத்திலே रक्षிக்கவேண்டுமென்று प्रार्थनामात्रத்தாலே स्वयत्ननिवृत्तिसिद्धिः प्राप्नुयात् तदर्थे लोकवदेव प्रकृतेऽपि भरन्यासाभावे स्वयत्ननिवृत्तिसिद्धिः प्राप्नुयात् अतार्थमुपपन्नं मென்று கருத்து - ஆனாலும் स्वप्रवृत्तिनिवृत्तिः प्रपत्तिः என்று பொதுவிலே சொல்லியிருக்கையாலே पूर्वकालीनस्वप्रवृत्तिनिवृत्तियित्युक्तं प्रपत्यभेदोक्तिः தோற்றுகையாலே அது கூடுமோ? पूर्वकालीनस्य प्रवृत्तिनिवृत्त्यंशं भरन्यास कार्यमल्लामय्यालैः कार्यमुखेन कारणाभिव्यञ्जनं कृत्वा चेत् किञ्च “तदेकोपायता याच्ना प्रपत्तिः - त्वमेवोपायभूतो मे भवेति प्रार्थनामतिः । शरणागतिरित्युक्ता” इत्यादौपायत्वप्रार्थनायां

सा.प्र- एवं च श्रीराममिश्रोक्ता किञ्चन्यस्य भरतमुन्युक्तोपायत्वप्रार्थनाया “आत्मात्मीयभरन्यासो ह्यात्मनिक्षेप उच्यते” इत्युक्तात्मरक्षाभरसमर्पणस्य च प्रत्येकं प्रपत्तित्वे अङ्गपञ्चकासिद्धेश्च श्रीराममिश्रवाक्यस्य भरतमुनिवाक्यस्य आत्मात्मीयेत्यादि वाक्यस्य चैकार्थ्ये आवश्यके -

सा.वि- अकृतेत्विति - लोकवत्, लोक इदं धनं अस्मापादि मामनपेक्ष्यत्वयैव रक्षणीयम् - तवैवायं भर इति न्यस्तभरस्वव्यापारान्निवर्तते - नत्वन्यः, न्यायवदिति भावः - एवं सति स्वप्रवृत्तिनिवृत्त्यंशः प्रपत्तिरिति श्रीराम मिश्रवाक्यस्य भरन्यासे कृते स्वयत्नविरतिर्यतस्यां तात्पर्यं ततश्च स्वव्यापारनिवृत्तिहेतुभूता - किञ्चन्यानुसन्धानमावश्यकमित्युक्तं भवति - स्वव्यापारत्यागं भरन्यासयोर्व्याप्यव्यापकभावलक्षणसंबन्ध एवाङ्गित्वेन व्यपदेशहेतुः - “तदेकोपायता याच्ना प्रपत्तिश्शरणागतिः “इति लक्षणे “अप्रार्थितो न गोपायेत्” इति प्रार्थनमन्तरेण समर्प्यमाणं भरं न स्वीकुर्यादिति आवश्यकङ्गभूता दुपायत्व प्रार्थनाद्वरस्वीकारसिद्धिस्त्यादित्युपायत्व प्रार्थनाभरन्यासयोजन्यजनकभावोऽङ्गाङ्गिभावश्चाङ्गित्वेन व्यपदेशहेतुः । “आत्मात्मीयभरन्यास” इति लक्षणवाक्यं तु बहुमानानुसाराद्भूयसां न्यायात् स्वार्थतत्परमित्यादि किञ्चन्य भरन्यासोपायत्व प्रार्थनात्मनां त्रयाणां सूक्ष्मं सौहृदं अङ्गित्वव्यपदेशनिमित्तान्तरङ्गसंबन्धं यः पश्यति स एव लक्षणत्रयस्यैककण्ठ्यं जानातीत्यभिप्रायेणाह -

सा.सं- अकृतेत्विति - मद्रक्षणभरस्तवैवेति भरन्यासे अकृते । रक्षापेक्षणमात्रतः, निरपेक्षरक्षकत्वप्रार्थनयैव - पश्चात्, भरन्यासानन्तरभाविनीलोकवत्, एतद्धनरक्षणभरस्तवैवेति यो धनमर्पयति स एव तद्रक्षणरूपस्वव्यापारान्निवर्तते । न तद्विना कृतनिरपेक्षरक्षकत्वप्रार्थनयैवेत्यर्थः - ननु श्रीराममिश्रैः स्वप्रवृत्तिनिवृत्तिरूपनैर्भर्यात्मका किञ्चन्यस्यैवाङ्गितोक्ता - “न्यासः पञ्चाङ्गसंयुतः - आत्मात्मीयभरन्यासो ह्यात्मनिक्षेप उच्यते” इत्यादि सात्यकितन्त्रलक्ष्मीतन्त्राहिर्बुध्न्यसंहितादिषु भरनिक्षेप एवाङ्गितोक्तः -

லாமையாலே அஃத்பாபாந்யவ்யஜ்ஜனார்த்

काशेतेत्याह - आकिञ्चन्येत्यादिना -

भावे त्वमेवोपायान्तरस्थाने निविश्य

सौहृदं, तच्च सूक्ष्मं, तदद्रष्टाच यः

மூ - த்ரயாணா் சௌஹதம் சூக்ஷ்மம் ய: பश्यதி ச பश्यதி ।

சா.ஹி- சூக்ஷ்மம் சௌஹதம், ஂந்யோந்யமவீனாஹாவ: - ஸ்தூலஹ்ரிதிகளால் ஂநுபலஹ்யமானத்வம் சூக்ஷ்மத்வம் ய: பश्यதி - ஂயமர்த்: , ஂங்கே ஂகித்ரந்யம் சோல்லிற்று ஂவ்விடத்தில் ஹந்யாஸபார்த்நைகளும் வரும், ஂங்கே ஹந்யாஸம் சோல்லிற்று ஂங்கே ஂதரங்களுஹைய சஹாவ முண்டு. ஂங்கே ஂபாயத்வபார்த்நை ஂங்கே -

சா.ஸ்வ- மேல் வரும் ஂஹிமத் எல்லாந்தருகை சமர்த்ஹாரூகிகளானவுனக்கே ஹரமாக வேரிட்டுக் கொள்ளவேணுமென்கை ஂதி ஹ்யாஹிகாரோக்தபார்த்நை - ஂந்த மூன்றுக்கும் ஸ்வரக்ஷணார்த்ஹுரூதர ஸ்வவ்யாபாரநிவ்ர்த்திஹ்ரிதமூர்த்ரித்வம் சூக்ஷ்மசௌஹதம் ஂதினாலே த்ரயாணா் ப்ரபத்யஹேஹநிர்ஹேசம் - ஂத்தையறிந்தவனே ஂபாயஸ்வரூபத்தையறிந்த வனென்று கருத்து - யஹா, த்ரயாணா் சௌஹதமேகாஹிகாரினியதத்வம் - ஂஹ் ய: பश्यதி ச பश्यதி ஂன்று கருத்து - ஂத்ரேஹமவஹேயம் - “தஹேகோபாயதா யாத்னா - த்வமேவோபாயஹூதோ மே ஹவ” ஂத்யாஹி வத்னேஸு ஹந்யாஸபர்யந்த மென்னுமிடம் ஂவஹாரணசஹகூதோபாயசஹ்ஹத்தாலே வ்யத்ரிதமீத்யத்ரேவ கத்னா த்தபூர்வமத்ரேவ “ஹரதமுநிப்ரணீதலக்ஷணவாக்ய த்தின் பஹியே விஸ்வாஸபூர்வக் பார்த்ந மென்று நிஷ்கர்த்தித்தது. ஂவ் வாக்யம் தானும்” ஂத்யுபக்ரம்ய பார்த்நையும் ஂத்ரஹாகையாலே “ரக்ஷயாபேக்ஷா் ப்ரதீக்ஷதே” ஂன்கிறபஹியே ஂஸ்வரநபேக்ஷாமாத்ரஸாபேக்ஷனென்று ஂவ்ஂத்ரத்தின் ப்ராஹ்யத்தை விவக்ஷித்துச் சோன்னபஹி யென்று ஹோஸூத்வ -

சா.ப்ர- ஂநிரூபணாத் - பூர்வத்ர “ஂவ் ஂத்ரத்தின் ப்ராஹ்யத்தை விவக்ஷித்துச் சோன்னபஹி” ஂதிவாக்யே “தஹேகோபாயதா யாத்னா ப்ரபத்ரி:” ஂத்யனென ஹோஸூத்வவரணரூபாத்ரஸ்ய ப்ராஹ்யமூக்த -

சா.வி - வ்யாபாரநிவ்ர்த்திரபி ஹந்யாஸான்தரஹாவிநிஹ்ரத்வபர்யவசத்னா விவக்ஷிதானது ஹந்யாஸாத்ராகபி தூஷ்ணீ ஹாவரூபேதி “ஂத: பश्यாதஸ்மத்” ஂத்யுத்தராத்நே ஸஹூதீகூதமாதாரீ - ஂஸ்மிந்நத்ரிஸ்வரூபே “ஂஹமஸ்மயபராஹானா மாலயோகித்ரநோ ஹதி: । ஶரணாஹதிரீத்யூக்தா சா ஹேஂஸ்மிந் ப்ரயுத்ரயதாம்” ஂதி வரஹாச்ார்யலக்ஷணானு சாரேணாகித்ரந்யமபி ப்ரவேசனீயமீத்யா ஹ்யலக்ஷண ததுஸ்யாபி ஂேககண்ஹம் ஸிஹ்ஹம் - ஂஹ் தாகித்ரந்யம் கர்மயோஹாஹிஹ்யோ வ்யாவ்ர்த்திரூபம் ப்ரபஹநப்ராக்காலீனம் “ஂஹீஸ்துஸாஹ” ஂத்ய்ஷேன வ்யக்தம்ப்ரபஹநான்தரம் ஸ்வரக்ஷணார்த்வ்யாபாரேஹ்யோ ஹந்யாஸாஹிஹ்யோ வ்யாவ்ர்த்திரூபமாகித்ரந்ய்து ஶ்ரீராமமீத்ரேஸ்வவ்யாபாரநிவ்ர்த்திரிதி ஶஹ்ஹான்தரேண வ்யவஹ்ய ஸ்வநிஹ்ரத்வ பர்யவசத்னமந்யஹேவோத்தராத்நே வ்யக்தம் - ஂவமாகித்ரந்யஹ்யக்ரோஹீ காராஹேர்வரஹாச்ார்ய்ஶ்ரீராமமீத்ரலக்ஷணஹ்யமபி ஸத்ரஹீதம் ஹவதி - நனு ஂஹிகாரரூபமாகித்ரந்யமத்ரி ஶரீரே ப்ரவேश्यமீதி கத்மூத்ரயதே - ஂஹிகாராதிரித்ரமேவ ஹத்ரிஸ்வரூபம் வக்துமூத்ரிதம் - கித்ர ஶேஸஶேஸிஹாவ ஶ்னானுபாயானுஶானாத்ராகேவ ஶாஸ்த்ரத்ரந்யமீதி ஸப்ரிதிபத்னம் - ஶேஸத்வ ஶ்னானமேவ ஹ்யாத்மநித்ரேப: ததாத்ர ஶேஸத்வத்ரனமேவாத்ரிதி ஹவதாமநஹிமதமேவ ஸிஹ்யேத் - கித்ர ஹோஸூத்வவரணமத்ரிமீத்யவிவாஹம் -

சா.ஸம் - ந ஸ்வீகூர்யாத் - ஂவ் ப்ரத்யேகம் ப்ரத்யேகம் த்ரயாணாமப்யாவश्यகத்வே தத்ரோபாயத்வ பார்த்நா யஹி ஹந்யாஸவிஹுராஸ்யாத் ஹநிர்ர்த்ஹகஸஹ்ஹரூபா ஸேதி யக்ஷ்யே ஂத்யுக்தவோபரதஸ்யேவ -

सा.सं- प्रत्युपायो फलालाभश्च स्यात् । एवमेकैकवैधुर्ये द्वयोर्द्वयोरप्यकिञ्चित्करताद्वयोर्द्वयोरपि वैधुर्ये एकैकस्यापीति तेष्वेकतरवैधुर्येऽपि भगवान् फलायनोपायान्तरस्थाने निविशत इति त्रयाणामपि स्वरूपफलनिक्षेपयोरिव अङ्गिकोट्यन्वितत्वेन सौहृदमभिप्रेत्य सूक्ष्मं यः पश्यति स पश्यतीत्यनुग्रहीतम् - पूर्वं प्रमाणेषु भूयसां न्याय उक्तः - संप्रदायेऽपि भूयसां -

सा.सं - न्यायोऽस्मत्पक्षेऽस्तीत्याह । இப்படி इति - अथ शेषत्वज्ञानव्यतिरेकेण समर्पणस्य विधेयत्वमनभ्युपगच्छतां मतं दूषयितुमनुवदति । இவ்விடத்திலே इति - अङ्गिनिर्धारणप्रस्ताव इत्यर्थः । उज्जीवनं, संसारोन्मोचनं - सत्ता, मोक्षोपायज्ञानवत्ता - तस्यां स्पृहा, ज्ञानवान् भूयासमिति रूपा । स्वस्वभाव भूतं दास्यम् - परस्वभावभूतं स्वाम्यं च यावच्छरीरपातं स्मरेत्यर्थः । -

மூ- வர்தி யென்றபடியன்றோ? ஆனால் (ஆகையால்) இப்போது ஆத்மசமர்ப்பணம் என்றொரு விதேய முண்டோ வென்று சொல்லுவார்கள் - இ(அ)துவும் வாக்யஜந்யஜ்ஞானமாத்ரத்தாலே மோக்ஷமென்கைபோலே அநாதரணியம் । “ஜிதகௌஸ்துபசௌர்யஸ்ய சமராஜஸ்சர்வபாப்மநாம் ।

சா.தி - அவிதேயஜ்ஞானவாதத்தில் உபாசனவிதிகளையெல்லாம் போலிங்கு ப்ரபத்திவிதிகளையெல்லாம் வருமென்கை - ஸ்வரக்ஷாபஹர்ந்யாசமே ஆத்மாபஹாரபாபத்துக்கு ப்ராயசித்தத்வென ஸாஸ்த்ரத்தில் விதிக்கப்பட்டது, ஸேஷத்வஜ்ஞானமாத்ரமன்று, என்னுமிவ் அர்த்தத்யுத்ததை காரிகாத்யுத்ததால் சங்ஙஹித்துக்காட்டுகிறார் - ஜிதேத்யாதி - ஜிதகௌஸ்துபசௌர்யஸ்ய, கௌஸ்துபசௌர்யத்திலும் அதிகமானவென்கை. சர்வபாப்மநா ச்மராஜ:,

சா.ஸா- நிராகரிக்கிறார். ஜிதேதி - ஜிதம், கர்த்ரி கத: - ஜிதகௌஸ்துபசௌர்ய யஸ்யஸ்வாத்மசௌர்யமேவ ஸ்வாத்மாதிஷ்டாத்ரீகௌஸ்துபசௌர்யதயா நிர்யகௌஸ்துபசௌர்யபண்ணி அநுதாபமில்லாமல் ஜிதமஸ்தாபி: என்று ஹ்ருமனஸ்கதாஜனகத்வமேவ ஜிதத்வம் என்றபடி - தஸ்ய புஸ: - அத எவ சர்வபாப்மநா ச்மராஜ:, ஸ்ரேஸ்தஸ்ய - ஆத்மாபஹார விஸேஷம் - “கிம் தென ந க்ருதம் பாபம் சூரேணாத்மாபஹாரிணா” என்றதிதே யத்வா, ஜிதம் கௌஸ்துபசௌர்ய யென । கௌஸ்துபசௌர்யாதிகஸ்வாத்மசௌர்யஸ்யேத்யர்த்த: - புஸ: - ஆத்மாபஹாரஸ்ய நிஷ்ருதி: ப்ராயசித்தத்வென ஸ்வபஹார்பண-

சா.ப்ர - புருஷார்த்தவैஸிஷ்ட்யென ஜிவநமியத்யர்த்த: - எவமநூதிதவ்யாமோஹநிவர்தன ப்ரகாரமாஹ அதுவும் இத்யாதிநா - சம்பந்தஜ்ஞானமாத்ரஸ்ய மோக்ஷஹேதுத்வெ ஸாஸ்த்ர ஸ்ரவணவெலாயாமேவ தஸ்ய சித்தத்வாத் “புத்தே: க்ஷேமப்ராபணம் தச்சாஸ்த்ரவிர்திபித்தம் புத்தே சேத் க்ஷேம ப்ராபணமிஹேவ து:க்ஷமனோபலபேத” இத்யுத்தவாக்யஜந்யஜ்ஞான மோக்ஷஹேதுத்வபாதவத்சம்பந்தஜ்ஞானோத்தரக்ஷண எவ மோக்ஷப்ரஸங்ஜென ப்ரத்யக்ஷாதிபாதாத்ருதநுபபந்நமிதி பாவ: । கர்மதாசென ரத்னாடாபஹுதே ஸ்வாமிநா தஸ்மிந் ஜாதே தத்புந: ப்ரதாய க்ஷாமணாகரணே சம்பந்தானுஸந்தானே஽பி தண்ட எவ யதா ஸ்யாத்ருததா ஆத்மாபஹாரநிமித்த நிங்ஙஹநிவ்ருத்த்யே விஹித பஹர்ந்யாசானநுஷ்டானே சம்ஸாரநிவ்ருத்திரேவ ந ஸ்யாதித்யபிப்ரயந்நாஹ - ஜிதகௌஸ்துபசௌர்யஸ்யே த்யாதிநா -

சா.வி - என்றபடியன்றோ, எதாவந்மாத்த்ரம் ந கிம் - கர்த்ருவ்யோபாயானுஷ்டானபரம் ந பவதி க்ருத்வியத்யர்த்த: - கர்மதாசென ரத்னாடாபஹுதே ஸ்வாமிநா தஸ்மிந் ஜாதே தத்புந: ப்ரதாய க்ஷாமணாகரணே சம்பந்தானுஸந்தானே஽பி தண்ட எவ யதா ஸ்யாத்ருததாபி பஹர்ஸமர்ப்பணாகரணே சம்பந்தமானுஸந்தானே தண்ட எவ ஸ்யாத்யத்யப்யதாபி சம்பந்தானுஸந்தானம் அஹமாத்மா தவீவ நமமேத்யாகாரகம் ஸ்வரூப சமர்ப்பணம் பவதி - ததாபி ஸாங்ஙபஹர்ந்யாசாத்மகம் ந பவதிதி ஆத்மாபஹார நிமித்தநிங்ஙஹநிவ்ருத்திஹேதுத்வென சூதிததஸ்ய தஸ்யாகரணே நிங்ஙஹநிவ்ருத்திந் ஸ்யாதித்யபிப்ராயேணாஹ - ஜிதேதி - ஜிதம் கௌஸ்துபசௌர்ய யென ச ததூக்த: - தஸ்ய கௌஸ்துபாதபி ஜிவஸ்ய கௌக்ருக்ரகாரித்வெனானந்தாவஹத்வாத்ருததஹரே: கௌஸ்துபாப ஹாராதிக இதி பாவ: । ஆத்மாபஹாரோ நாம, அஹம் மமேதி ஜ்ஞானம் “கிம் தென ந க்ருதம் பாபம் சூரேணாத்மாபஹாரிணா” இதி -

சா.சம் - அநாதரணியதா பிஜம் சங்க்ருஹதி - ஜிதேதி - நிரதிஸயபூக்யத்வென ப்ருஹ்மானுபவித்ருத்வ ப்ரத்யுத்தாப்யா கௌஸ்துபாதப்யுத்ருக்ருஷ்மாத்மானம் அஹம் மமேதி யோ அபஹரதி ச கௌஸ்துபசூராதப்யாதிக இதி ஜிதகௌஸ்துபசௌர்ய: । தஸ்ய - சர்வபாப்மநா மஹாபாதகிநாமபி । சமராஜ:, அதிபதே: யோ ய -

मू - शिष्टं ह्यात्मापहारस्य निष्कृतिस्वभरार्पणम् । परशेषत्वधीमात्रमधिकार विशेषकम् ।

सा.दी- सर्वपापङ्क(गुणं)कुम् अधिराजानां आत्मापहारं(कु) - आत्मापहारमावत्, तन्नेन स्वतन्त्राक
 निनेनकके - स्वभरसमर्पणं, स्वरक्षाभरसमर्पणमे निष्कृतिः एन्नु उपदिष्टम् - परेति भगव -

सा.स्वा - शिष्टम्, विहित मेन्नुपय यद्वा, जितं कौस्तुभचौर्यं यस्य कौस्तुभचौर्यादधिकस्य -
 सर्वपापश्रेष्ठस्यात्मापहारस्येत्यन्वयः । अस्मिन् पक्षे पुंस इति पदमध्याहार्यम् - अन्यथा स्वभरार्पणमित्यन्वयः
 - मामेकं शरणं ब्रज” एन्नु - विधिविरोधमिङ्कु वरुमेन्नु कुरुत्तु. आत्मदास्यमितिप्रमाणविरोधं
 वारााटो? एन्नवन्नुनिस्सयकिरा - परशेषत्वेति । शास्त्रजन्य परशेषत्व -

स.प्र- भरन्यासात्प्रतिबन्धनिवृत्तिश्चेच्छेषत्वज्ञानवैयर्थ्यं स्यादित्यत्राह - परशेषत्वेति काम्यमान
 भगवदनुभस्य कैङ्कर्यपर्यन्तत्वरूप विशेषणे भविष्यादात्मापहारोत्पत्तिप्रतिबन्धे -

सा.वि- सर्वपापाधिकत्वात् - सर्वपाप्मानां, सर्वपापानां - संम्राजः, अधिराजस्य - उत्तमस्येति -
 द्वयमप्यात्मापहारविशेषणम् - आत्मापहारस्य निष्कृतिर्निवर्तकं स्वभरार्पणम् - शिष्टं विहितं जीवस्येति
 शेषः - यद्वा, “जिजय” इत्यस्यात् धातोरकर्मकात्कर्तरिक्तः - जीवः कौस्तुभत्वेनाध्यवसितः - जितं
 सर्वोत्कृष्टं कौस्तुभचौर्यमात्मापहारचौर्यं यस्य स तथोक्तः - अत एव सर्वपाप्मानं समस्त पापवतां
 संम्राजो मूर्धाभिषिक्तस्य संबन्धिनः आत्मापहारस्य निष्कृतिः स्वभरार्पणं शिष्टमिति -
 यथामहाराजधार्यमाणे रत्नेऽपहृतेन तत्प्रत्यर्पणमात्रेणैव निग्रह निवृत्तिः - किंतु तस्य सर्वस्वहरणेन -
 तद्वदत्र न केवलात्मसमर्पणरूपशेषत्वज्ञानेनैव निग्रह निवृत्तिः - किन्त्वात्मीय भरसमर्पणेनेति ध्वनितम्
 - भक्तानां तु समर्थत्वादात्म प्रत्यर्पणपूर्वकं निरन्तरभजनमातुरस्य क्षीरसेवनमिव प्रायश्चित्तं विहितम् -
 इहत्वशक्तत्वात् - राजाभरणमपहृत्यवेश्याधीनं कुर्वतो राजकुमारस्य पुनः प्रत्याहरण पूर्वकं राज्ञा निर्व्यापारं
 स्वसन्निधौ स्थापनमिव अकिञ्चनस्य आत्मप्रत्यर्पण पूर्वकं स्वयत्ननिवृत्तिपर्यन्तरक्षाभरार्पणं कृपाविष्टतया
 तदीय दैन्यानुरोधेन प्रायश्चित्तं विहित मिति विवेकः - अतोवश्यं निग्रह निवृत्त्यर्थं भरार्पणं कर्तव्यमिति
 तात्पर्यम् - ननु कृपाविशिष्टत्वे तदपि किमर्थं विधेयमिति चेन्न - वैषम्यप्रसङ्गात् -
 व्याजस्यापेक्षणीयत्वादिति न किञ्चिदेतत् - तर्हि शेषत्वज्ञानस्य शास्त्रमूलकस्य किं प्रयोजनमित्यत
 आह - परशेषत्वेति - अधिकारिविशेषणमिति - शेषत्वज्ञानाभावे उपाय प्रवृत्त्यसम्भवादिति भावः -

सा.सं - मात्मापहारस्तस्य - आत्मापहारोऽत्र स्वपरात्मतत्त्वान्यथाज्ञानविपरीत ज्ञानरूपः तस्य
 निष्कृतिरिति, प्रायश्चित्तमिति - स्वभरार्पणं हि शिष्टम्, विहितम् - स्वात्मनो रक्षाभरस्य फलस्य चार्पणं
 हि “मामेकं शरणं ब्रज” इत्यादिना शिष्टमित्यर्थः - एवं च शेषत्वज्ञानमात्रस्य निष्कृतित्वे ब्रजेति
 विधानानुपपत्तिरेव तन्मतानादरणीयत्वे बीजमिति भावः - नन्वेवं “स्वोज्जीवनेच्छा” इत्यादि
 शास्त्रव्याकोपस्यादित्यत्राह - परेति - मात्रपदेन भरन्यासादिविना कृतत्वं विवक्षितम् - भक्तौ भरन्यासे
 चाधिकारिणां नित्यकैङ्कर्यकामना स्वर्गादिकामनावद्यागाद्यधिकारिण स्सकाशा -

सा.सं - नैरर्थक्यमिति भावः - ननु “ब्रह्मविदाप्नोति परम् - क्षेत्रज्ञस्येश्वरज्ञानात्” इत्यादीनां का गतिरित्यत्राह - तत्त्वज्ञानकृत्ता इति । अन्यथा ज्ञानविशेषविधायकानां निरर्थकता स्यादित्यर्थः - ननु “ज्ञात्वादेवम्” इत्याद्युपदेशसद्वावाच्छेषत्वज्ञानमेवालं मोक्षायेत्यत्राह । ज्ञानादिति द्वाराद्वारिभावेन निवहि मोक्षकारणत्वं शास्त्रजन्य ज्ञानस्यैवायतमिति योमनूतेतं -

மூ - உபாசனாதிர்ஹாஜ்ஞானாந்மோக்ஷோ விவக்ஷித: ॥ ஸாஸ்த்ரஜந்யமான ஸேஷத்வஜ்ஞானமாத்ரம் நிவ்ருத்தி ஧்மந்ங்களான ந்யாஸோபாசனாதிர்களெல்லாத்துக்கும் பொதுவாயிருக்கும் - ஸேஷவ்ருத்திரூபமான கைட்கூர்ய்மே முமுக்ஷுவுக்கு பூர்ஹார்த்தகாஹையாகையாலே ஸேஷத்வமறியாதே மோக்ஷோபாயம் அநுஸ்திக்கை கடித்யாதிறே -

ஸா.தி - பாசனாதிநா, ஜ்ஞானபூர்வகோபாசனாதிநால் மோக்ஷமென்னுதல் - உபாசனாதிர்ஹாஜ்ஞானாந் - ஜ்ஞானஸஹ்தத்தால் உபாசனாதிர்ஹாஜ்ஞானவிஸேஷம் விவக்ஷிதமாதலாம். கிஞ் ஸேஷத்வஜ்ஞானமாத்ரம் நிவ்ருத்தி஧்மந்ங்களெல்லாத்துக்கும் பொதுவாகையால் ஸாக்ஷாந்மோக்ஷோபாயமாகமாட்டாதென்று ஹாவம் - இத்தையே உபபாதிக்கிறார் - ஸேஷவ்ருத்தித்யாதி - ஸேஷத்வஜ்ஞானாஹாவத்தில் ஸேஷவ்ருத்திரூப஫லஜ்ஞானமில்லையாகையால் மோக்ஷோபாயானுஸ்தானம் கடித்யாதென்று கருத்து - நநு ஸேஷத்வஜ்ஞான மில்லாமலும் நிவ்ருத்தி-

ஸா.ஸ்வா - தத்வஜ்ஞான பரஸ்ய சாமான்யபதஸ்ய உபாசனாதிஜ்ஞானபரத்வமங்ஜீகृत்ய உபாசனாதி ரூப தத்வஜ்ஞானாந்மோக்ஷ இதி வா விவக்ஷிதோ஽ர்த்த இதிஹவ: ஆனாலும் “ஸ்வஜீவநேக்ஷயாதிதே” என்கிற வகனத்திலே ஸேஷத்வஜ்ஞானமே - மோக்ஷஹேதுவென்று தோற்றுக்கையாலே அது உபாசனாதிக்களிலே ஸேஷத்வஜ்ஞானமநுபயுக்தமாகையாலே ததவா மோக்ஷஹேதுத்வபரமென்று சொல்லவொண்ணாமையாலே ஸாக்ஷாந்மோக்ஷஹேதுஸேஷத்வஜ்ஞானமென்று அங்ஜீகரிக்க வேண்டாஹோ? என்ன அந்த வகனம் ஸாஸ்த்ரஜந்யஜ்ஞானபரமோ? விதேயஜ்ஞான பரமோ? என்று விகல்பித்து அஃதபக்ஷத்தை நிரஸிக்கிறார் - ஸாஸ்த்ரேதி - நிவ்ருத்திதிராஸாதிவிகத்யாங யுக்த஧்மமே - நிவ்ருத்தி஧்மமாகையாலே ஸேஷத்வஜ்ஞானமூல ஸாதிவிகத்யாங ஸேஷத்வஜ்ஞானஸாபேக்ஷமென்று கருத்து - ஫லாஹிஸந்ஹி ரஹித஧்மத்வம் நிவ்ருத்தி஧்மத்வமாகில் - ஸேஷத்வஜ்ஞானமூபாசனாதிவபயுக்தமாகக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஸேஷவ்ருத்தி - கிங்ஜூர்வ்ருத்திரூப பூர்ஹார்த்தஸித்஧்யர்த்தம் ஸங்ஜல்பித்து - ததுபாயானுஸ்தானம் கடித்யாதென்று கருத்து - இப்படி ஸேஷத்வஜ்ஞானமூபாசனாதி தவா மோக்ஷஹேதுர்த்யேதத்வபரம் ஸ்வஜீவநேத்யாதிவகனமென்னில் ஸேஷத்வஜ்ஞானமன்றிக்கே - “ஸ்வல்பமப்யஸ்ய -

ஸா.ப்ர - மோக்ஷஹேதுத்வே ப்ரத்யக்ஷஹா஧ம் ஸாங்ஜமோக்ஷோபாயவிதிவீயர்த்தம் சாக்வா தஸ்ய நிவ்ருத்தி஧்மமாத்ர ஸா஧ாரண்யாங் ந ப்ரபத்தித்வம்த்யாஹ - ஸாஸ்த்ரஜந்யமான இத்யாதிநா - நிவ்ருத்தி஧்மே முமுக்ஷுணாமேவ ப்ரவ்ருத்தி: கைட்கூர்ய்பர்யந்தமோக்ஷேக்ஷாந்யாஸ்ச விஸேஷநஹூத கிங்ஜூர்வ்ருத்திஸாபேக்ஷத்வாங்ஷேஷத்வஜ்ஞானம் கர்மயோஙாதி நிவ்ருத்தி஧்மமாத்ர ஸா஧ாரணம்த்யர்த்த: - நநு ஸேஷத்வஜ்ஞானாஹாவே஽பி தேஸவாஸநாமகீர்தநாதிநுஸ்தானே க்ரமேண ஹக்திதவா மோக்ஷஸ்யாதிதி ந ஸேஷத்வஜ்ஞானஸ்ய ஹக்திஸா஧ாரண்ய -

ஸா.வி - தத்பூர்வோபாசனாதிநா । ஜ்ஞானபூர்வகோபாசனாதிநா । உபாசனாதித்யாதி ஸஹ்வேந ப்ரபத்திஸங்ஜஹ: - உபாசனாதிவகஜ்ஞானத்வேதி த்வேஹ்யுபபத்திரிதி ஹவ: - ஸேஷத்வஜ்ஞானஸ்யோஹயரூபகாரகத்வமாஹ - ஸாஸ்த்ரஜந்யேதி - ததுபயோஙப்ரகாரமாஹ - ஸேஷத்வவ்ருத்திரூபமான இதி ।

ஸா.ஸம் - ப்ரதி ந்யாயானுங்ஹீதம் நிர்வஹமாஹ । உபாசனாதிதி । தஹ்யுபாசனாதிஹிரேவ பரமபூர்ஹார்த்தஸித்஧்வோ கிமிஹ்ஸேஷத்வஜ்ஞானங்ஹத்வோக்தேர்த்யத்ராஹ ஸாஸ்த்ரேதி । அநேநோபகூதி: கா? யேந நிவ்ருத்தி஧்மத்வம் ப்ரயுக்ததா ஸ்யாதித்யத்ராஹ - ஸேஷவ்ருத்தி - அஸ்ய வ்யதிர்ஹேகவ்யஹிசாரம் பரிஹரதி ।

सा.सं - शेषत्वज्ञान मन्त्रिकंके इति - प्रकृते किमित्यत्राह - आकैय्याल इति - शेषत्वज्ञानस्य अधिकारिविशेषणत्वादाकिञ्चन्यानुगुणोपाय स्यैव विधातुमुचितत्वात् चेत्यर्थः - अथ शेषत्वज्ञानमेव प्रपत्तिरिति पर्यवसानफलकं पक्षान्तरमप्यनूद्य प्रतिक्षिपति - वाक्येति । इह, प्रपत्तिशास्त्रे - प्रपत्तिस्सिद्धोपाय उच्यते - “न्यास इति ब्रह्म” इति न्यास ब्रह्मशब्द सामानाधिकरण्यात्तथोक्तिश्च वाक्यमोत्रेण सिद्धत्वस्य द्वयोरप्य विशेषाद् - ज्ञान विषयककृतिमन्तरावाक्य श्रवण मात्रेणैवोत्पन्नत्वम् - प्रकृते ब्रह्मणि तु सिद्धत्वं ज्ञानविषयककृति मन्तरा वाक्य -

सा.सं - श्रवणमात्रेण ज्ञाततत्त्वम् - सिद्धोपायत्वंच ब्रह्मणःकृत्यसाध्यत्वे सत्युपायत्वम् - एवं सिद्धोपायत्वोक्तियोग्य प्रपत्ति श्लेषत्वज्ञानमेवेति पर्यवसन्न इति वादोऽपि - अत्र, शरणं व्रजेति विधिवाक्ये - विधिना, विधिप्रत्ययेन - विहन्यते, बाध्यते - कृतिसाध्यत्वं हि विध्यर्थः - शेषत्वज्ञानं तु न कृति साध्यमिति न तद्विषयो विधिः किंतु भरन्यास एव कृतिसाध्यत्वादिह विधेयः । स एव प्रपत्तिरित्यर्थः - ननु व्रजेत्येतत्कर्तव्योपायविधिपरमेव न, येनैव स्यादित्यत्राह । शब्देत्यादिना - भजस्वेतिवच्छरणं व्रजेति कृतिसाध्योपाय परत्वस्य स्वरसप्रतीतस्य बाधकं विनात्यागा -

சா.சं - யோகாத்விருஹிதமீத்யर्थः । ननु शरणमिति जानीहीत्यपि शरणं व्रजेत्यस्य स्वरसार्थ एवेत्यत्राह । प्रपत्तिमिति । विधिकणोक्तम् इति । एवं च सर्वशाखा प्रत्ययन्यायेनैवं विधायकवाक्यानां भूयसामैकार्थ्ये तेषु च प्रपत्तिं प्रयुञ्जीतेति प्रपत्तिरूपज्ञानस्य कर्तव्यत्वे च सिद्धे शरणं व्रजेत्येतन्न तदन्यार्थकं स्याद्विरोधादित्यर्थः । एवं विधान् स्वरूपांश्च एव संभावितान् व्यामोहान्नूद्य प्रतिवदति - ईश्वरणा इत्यादिना
இப்படி உபாயஸ்வரூபத்திலும் அதிகாரஸ்வரூபத்திலும் வரும் கலக்கங்கள் - சமிப்பித்தோம்
इत्यन्तेन - तत्वोपदेशमात्रम् इति । ततश्च मोक्षो पायपरतया त्वद्व्याख्यानविरोध इत्यर्थः -

மூ- ப்ரபத்திக்கு சா஢னத்வமாதல் சி஢்஢சா஢னசஹகாரித்வமாதல் கொள்ளில் சி஢்஢ோபாயமான இஷ்ரனுடைய ஂகத்வம், சி஢்஢த்வம், பரமத்வனத்வம், பரமகாருணிகத்வம், சர்வசக்தித்வம், நிரபேக்ஷத்வம் முதலான ச்வபாவவிசேஷங்களுக்கு விரு஢்மாமென்னும் ப்ரஸஜ்ங்கள் ஸ்ருதிஸ்மৃதிவிரோ஢்வ்யாசி ஸ்ந்யத்வா஢ி -

சா.஢ி - ப்ரஸஜ்ங்கு மென்று கருத்து - ஸ்ருதிஸ்மृत்யா஢ிகள் ப்ரபத்திவசீகृतனுக்கே ஂகத்வசி஢்஢த்வா஢ியைச் சொல்லுகையால் ஂவிரோ஢்ம் - ஒன்னுக்கு ஂபாயத்வமும் சஹகாரித்வமுமுண்டாகில் மற்றொன்றுக்கு ஂகத்வா஢ியில்லையாமென்று வ்யாசியுமில்லை - சா஢னா஢ிமானுக்கே லோகத்திலே ஂகத்வா஢ிகள் காண்கையால் - இனி இவையை சத்தர் -

சா.ஸ்வ - கையாலே ஂவ் ஂதிசயவிசிஷ்ணத்வென சா஢்யதயா சி஢்஢த்வம் விரோ஢ிக்கும் - ஂந்யா஢ிநாதி சயபாக்த்வெனபரிபூர்ணத்வவிரோ஢்: ஂந்யசஹகாரிசாபேக்ஷத்வென சர்வசக்தித்வ நிரபேக்ஷத்வபரமகாருணிகத்வவிரோ஢்: ஂகையால் ப்ரப஢்மபுபாயதயா வி஢்யைமாகக் கூடுமோ? என்று சஜ்ங்குத்வ ஂதரமருளிச் செய்கிறார். ப்ரபத்திக்கு ஂதி - ஸ்ருதி - “யமேவீஷ வ்ருணுதெ நெ லப்ய: ஂமித்யாத்மானம் யுஜ்ஜித” ஂத்யா஢ி சா஢்யோபாய சாபேக்ஷத்வா஢ி ஸ்ருதிவிரோ஢்: - “பக்த்யா பரமயா வாபி ப்ரப்த்யா வா மஹமதெ - ப்ராப்யா஢்ஹம்” ஂத்யா஢ிஸ்மृதி விரோ஢்ஸ்ச என்றபடி - வ்யாசி - யத்ர சஹகாரி சாபேக்ஷத்வம் தந்ரீகத்வாபாவஸ்சி஢்஢த்வாபாவ - ஂதி வ்யாப்யா஢்ஹபாவத்தாலே என்றபடி - வ்யாப்யபாவ ஂசி஢்஢: -

சா.ப்ர - ஸ்வாபிமதபக்ஷெ பரோத்ரேக்ஷித஢ோஷாந் பரிஹரதி - ப்ரபத்திக்கு ஂத்யா஢ிநா - ஂகத்வமித்யா஢ி - ப்ரபத்தெரபி மோக்ஷெ சாக்ஷாத்ஸா஢்நத்வாஜ்ஜிகாரெ சா஢்யநைக்ய விரோ஢்: - சாக்ஷா஢ுபாயபூதஸ்ய பகவத ப்ரஸா஢்வீசிஷ்ணத்வென சா஢்யத்வாஜ்ஜிகாரெ சி஢்஢த்வவிரோ஢்: - ஂமோஸ்த்வவரணஸ்ய ஸ்வாபிப்ராப நிவெ஢்நாந்ரத்வாப்ரமத்வனத்வ விரோ஢்: - ப்ரஸா஢் சா஢்நத்வாஜ்ஜிகாரெ பரமகாருணிகத்வவிரோ஢்: - ஂசக்தஸ்ய சஹகாரித்வெ சர்வசக்தித்வ விரோ஢்: - சக்தெ஢் பி சஹகாரித்வெ நிரபேக்ஷத்வவிரோ஢்: - ஂ஢ி ச஢்஢ாபரபரயாய முதல் ச஢்஢ாந்ரீகபூதபூர்ணத்வவிரோ஢்ஸ்செத்ய்: - வ்யாசிஸ்ந்யத்வா஢ி - ப்ரதிதர்கபரா஢்யா஢ி -

சா.வி - ப்ரபத்தி - ஂத்யா஢ிநா । சா஢்நத்வமாதல் சா஢்நத்வஸ்ய வா - சி஢்஢சா஢்ந சஹகாரித்வ மாதல் சி஢்஢ோபாய சஹகாரித்வஸ்ய வா கொள்ளில், ஸ்விகாரெசாக்ஷாத்ஸா஢்நத்வாஜ்ஜிகாரெ ஂபாயைக்யவிரோ஢்: - சாக்ஷா஢ுபாய பூதஸ்ய பகவத: ப்ரஸா஢்வீசிஷ்ணத்வென சா஢்யத்வாஜ்ஜிகாரெ சி஢்஢த்வவிரோ஢்: - ஂமோஸ்த்வவரணஸ்ய ஸ்வாபிப்ராபநிவெ஢்நாந்ரத்வாப்ரமத்வனத்வவிரோ஢்: - ப்ரஸா஢்ஸா஢்நத்வாஜ்ஜிகாரெ பரம காருணிகத்வவிரோ஢்: - ஂசக்தஸ்ய சஹகாரித்வெ சர்வசக்தித்வவிரோ஢்: - சக்தஸ்ய சஹகாரித்வெ நிரபேக்ஷத்வவிரோ஢்: முதல் ச஢்஢ெநா஢்யநீகந பூர்ணத்வவிரோ஢்ஸ்சஜ்ஹித: - வ்யாசிஸ்ந்யத்வா஢ி ।

சா.ஸம் - ஢ூஷயதி । ப்ரபத்தித்வா஢ிநா । சா஢்நத்வம், கரணத்வம் । சஹகாரித்வம், கரணாநுபாஹகத்வம் । சி஢்஢த்வம், கார்யநிர்வூத்யெ சா஢்யாங்கவி஢்ருத்வம் - பரமத்வனத்வம், ஸ்வெதரஸஹாயாஸஹத்வமிதி பராசய: - ஸ்ருதி: “மும்புக்ஷுவீ” ஂத்யா஢ிகா - ஸ்மृதி:, “பக்த்யா பரமயா வாபி” ஂத்யா஢ிகா - வ்யாசிஸ்ந்யத்வா஢ி - விபிஷண, ஂஜெந்஢், காக்க, காலியா஢ி விஷயெ ப்ரபத்தி் சாஸ்த்ரகாராஸ்சா஢்நத்வா஢ிநா ஸ்விகृतவந்ந: - பகவதெகத்வா஢ிநா விரோ஢்ஸ்செநெதி வ்யாசிஸ்ந்யதா - ஂ஢ிச஢்஢வिवக்சிதா -

மூ - டோஷங்களாலே தர்காஹாஸங்கள் - இவற்றை சத்ர்த்ரங்களாக நினைக்கில் ஸாஸனத்ருக்கு இசைந்த ஸா஢னஹாடிகளிலும் இப் ப்ரஸஜ்ரங்கள் வரும். ஸாஸன்தானும் ஸா஢னமன்றென்னில் ஸர்வ஢ர்மா஢்பரித்யஜ்ய' என்கிறவிடத்தில் ஸாஸனத்தையும் ஢ர்மஷ஢்டார்த்ரமாக வ்யாஹ்யான பண்ணுகையாலே ஸ்வவசன விரோ஢முண்டாம் -

ஸா.஢ி - மென்று அஜ்ரீகரிக்கில் அநிஷ்ட் காட்டுகிறார் - இவற்றை இத்யா஢ி - ஸாஸனத்தின் அஸா஢னத்வம் இஷ்ட மென்னிலருளிச் ஸெய்கிறார் - ஸாஸன்தானும் இத்யா஢ி - ஢ர்மஷ஢்ட்ரம் ஢ோக்ஷஸா஢ன஢ர்மப்ர மென்று தாங்கள் ஸொல்லுகையால் விரோ஢ மென்றபடி - வஸ்துத: அ஢ுபாயங்களையே ஸாபாயத்வே஢ிபேஷிக்கையாலிந்த - அ஢்யப்ரோக்த்யா ஢்ரமித்த -

ஸா.ஸ்வா - தத்யாச வ்யா஢ிமூலத்வா஢ுக்தாநிஷ்டப்ரஸஜ்ரங்கள் சத்ர்த்ரங்களென்கையில் ஢ா஢கமருளிச் ஸெய்கிறார் - இவற்றை இதி - இஷ்டாபத்தியில் ஢ா஢கமருளிச்செய்கிறார் - ஸாஸன்தானும் இதி - ஢ர்மஷ஢்டார்த்ரம் மாக இதி - ஢ர்மஷ஢்ட்ரம் ஢ோக்ஷஸா஢ன஢ர்மப்ர மென்று வ்யாஹ்யான பண்ணுகையாலே என்றபடி வஸ்துத அ஢ுபாயங்களையே ஸாபாயத்வே஢ிபேஷிக்கையால் இவ் அ஢்யப்ரோக்த்யா ஢்ரமித்த அர்ஜு஢ு஢ு஢்யா ஢ர்மத்வே஢ி ஸ்ரஹீதங்களை -

ஸா.ப்ர - ரா஢ிஷ஢்டார்த்ர: - வ்யா஢ிப்ர஢்ரன்ஸ்தலஸ்யாஸி஢்ட்வீ வ்யா஢ிஷூ஢்யத்வமித்யர்த்ர: ஂஷா் சத்ர்த்ரத்வே ஢ா஢கமாஹ - இவற்றை இத்யா஢ி - ஸாஸனஸ்ய ஸா஢னத்வே஢்யுக்தப்ரஸஜ்ரஸ்யாவிஷோ஢ித்யர்த்ர: - ஂவ் தஹ்யுபாஸனஸ்யாபி ஸா஢னத்வ் பரித்யாஜாம் இத்யத்ர ஢ா஢கமாஹ - ஸாஸன்தானும் இத்யா஢ி - ஢ர்மஷ஢்டஸ்யாலூகிக ஸ்ரேயோ ரூப்஢ோக்ஷஸா஢னத்வார்த்ரக்த்வா஢ிதி ஢ாவ: - ஢஢ு ஸர்வித஢லிவ்ர஢்ரப்ரஹாரபூர்வக் ஢்ரீஹ்யா஢ி ஢ாரவஹார்த்ர வோ஢வ்யஸிகதா஢ி ஢ாராரோபண வ஢லூகிக ஸ்ரேயஸு -

ஸா.வி - வ்யாஸேஸ்தர்காஜ்ரத்வாது । ப்ரபத்திரி஢ி ஢்ரஸவஸஹாரிணி ஸ்யாத்ரஹி ஸி஢்டவ஢ஜ்ர: - இத்யா஢ி தர்கா: வ்யா஢ிஸ்தலா஢ாடா஢ாஸா: । லோக஢ுஷ்ட்யா விரோ஢ாபா஢ே “அரஸமரூப் ஸ஢்஢்வீஜிதம் - ஸர்வஸ஢்஢்ஸர்வரஸ: - ஸஸுண் ஢ிர்ஸுணம்” இத்யா஢ாவபி விரோ஢ப்ரஸஜ்ராத் - தத்ர கே஢சித்ரப்கார஢ே஢ விரோ஢ப்ரஹாரே இஹாபி ஸ்வா஢ீ஢ ஸஹாரி ஸாபேக்ஷத்வே஢ி ஸ்வா஢ீ஢ ஸஹார்ய - ஢பேக்ஷத்வ் ஢ிர்பேக்ஷத்வம் - ஸ்வா஢ீ஢ ஸர்வஸஹாரித்வாஸ்ரவ்ஷக்தித்வ், ஸ்வஸ்பா஢ிதப்ரஸா஢ ஸா஢னவத்வாஸ்ரமகாருணிகத்வம், ஸ்வஸ்ய த஢஢ிப்ராயவே஢ித்வே஢ி ப்ரலே பூரூஷார்த்ரத்வாபா஢நாய ஸோமூத்வவரணஸ்ய கார்யத்வா஢் ப்ரமசேதனத்வவிரோ஢்ஷசுத்யேவ் ஸர்வப்ரமாணீகாத்யா஢்யாஜ்ரீகார்யத்வா஢் லோக஢ுஷ்ட்யாபா஢஢ஸ஢வ இதி ஢ாவ: - அ஢ி ஸ஢்டே஢ ய஢ி ஸ்வா஢ீ஢ ஸஹாரிஸாபேக்ஷத்வ் ஢ ஸ்யாத்ரஹி வீஷம்ய஢ைர்஢்யுண்யப்ரஸஜ்ர: - ஸ்வா஢ீ஢ ஸக்த்ய஢பேக்ஷணே ஸர்வ்ஷக்தித்வம் ஢ஜ்ர: - இத்யா஢ி ப்ரதி஢ூலதர்க ப்ராஹிதிவிவக்ஷிதா - ஂதேஷா் சத்ர்த்ரத்வாஜ்ரீகாரே ஢ா஢கமாஹ । இவற்றை இதி - ஸாஸனமபி ஸஹாரி ஢ ஸ்யா஢ிதி ஢ாவ: - இஷ்டாபத்திமாஷ்ட்யாஹ । ஸாஸன்தானும் இதி - ஸாஸன்தான், ஸாஸன்தான், ஢ர்மஷ஢்டார்த்ரமாக இதி । அலூகிக ஸ்ரேயஸஸா஢னத்வ் ஢ர்மத்வம் - ஸா஢னத்வே஢ி ஸ்வயமேவோக்தத்வாஸா஢ன்தான் -

ஸா.ஸ் - ஢ிஷ்டப்ரஸஜ்ரமேவ ஢ர்ஷயிதி । இவற்றை இதி । நினைக்கில், ஢்ரமிக்கில் - வரும், ஸமா஢யோக்ஷமேதி ஢ாவ: । ஸாஸனே஢ி ஸா஢னதேயுக்தே ஸாஸனமபி த்யாஜ்யதயா ஢ர்மஷ஢்டார்த்ர ஸ்வவசனவிரோ஢ இத்யாஹ । ஸாஸன்தானும் இதி । ஸெருக்கு, ஢ுஷ்ஷகமபி ஢ிர்வஹாமிதி ஸர்வ: ।

सा.सं - अन्यपरलोपण - इति । अशक्यभारारोपणरूपेत्यर्थः । एवं च वस्तुतस्तेषां धर्मत्वं नास्ति चेदप्युपच्छन्दनार्थधर्मपदानुरोधेन धर्मशब्दार्थत्वेन व्याख्यानं मम न विरुद्ध्यत इति भावः । इज्या, यागः । आचारः, शौचादिः । दमः, इन्द्रियनिग्रहः । कर्मशब्देन सत्यवचनोपसनादि सङ्ग्रहः । कर्मणामिति निर्धारणे षष्ठी । योगेन, आसनादि परिकरवन्मनोवृत्तिविशेषेण -

மூ - ித்யா஢ிகளாலே ஸரமதர்மங்களாக ஸரிஸுத்ருங்களான ஢ிவ்ருத்ருதர்மங்களை தர்மங்களன்றென்றால் கௌமுதிகந்யாயத்தாலே ஸ்ருவ்ருத்ருதர்மங்களும் தர்மங்களன்றித்தே ஸர்வஸாஸ்த்ருங்களுக்கும் ஸா஢ாண்யமில்லாதபடியாய் ஸர஢ாஹ்ய க்ருத்ருபிபக்ருங்களிலே ஸ்ருவேஸாமாம் - ஂணாலும் ஁பாஸநா஢ிகள் ஸோலே ஸரணவரணம் தர்மஸுத்ருவா஑்யமாக்கையாலே ஁ங்கு ஸர்வஸுத்ரு ஸங்கோ஑் வாரா஢ைக்காக ஁துவும் ஸாதனத்ரு வேஷத்தாலே த்யாஜ்ய஢ன்றோ? ஂகையால் ஸ்ருபத்ருக்கும் ஸாதனத்ரு஢ாதல் ஸித்ருஸாதன ஸஹாரித்ரு ஢ாதல் கௌள்ளுக்கை, ஁வ்வ஑னம் தனக்கு வி்ருத்ரு஢ன்றோ வென்னில் -

ஸா.஢ி - ஢நு ஸர்வஸுத்ரு ஸங்கோ஑்ர்த்ரு தர்மஸுத்ருவா஑்ய஢ா஢ ஸ்ருபத்ருயும் ஸ்ருபத்ருயி஢ாரிக்கு - ஸாதனத்ருவேஷ த்யாஜ்யம் । ஂதலால் ஸ்ருபத்ருக்கு ஸாதனத்ருத்திலும் ஸித்ருஸோய ஸஹாரித்ருத்திலும் ஑ர஢ஸுலுக்கத்தோடு வி்ருதம் ஸ்ருசங்கிக்கு ஢ென்று ஸங்கிக்கிறார் - ஂணாலும் ித்யா஢ியால் - ஁ங்கு ஸ்ருபத்ருயில் ஸாங்காஸாதனத்ரு஢ுத்ருத்யா஑஢ோ? ஸர஢்ருயா ஸாதனத்ரு஢ுத்ருய஢ோ? ஂன்று வி்ரு஑்ருபித்து ஸ்ருத஢஑்ருபத்ருத்தில்-

ஸா.ஸா - ங்ஙானகர்஢஢ித்ருயு஑஑஑ரம் - ஸேஷ ஸ்ருவ்ருத்ரு - ஸ்ருவ்ருத்ருதி - ஸரமதர்மத்ருவெ ஸரிஸுத்ரு஢ிவ்ருத்ருதர்஢ு஑஢ேஸ஢்ருய஑ர ஢ா஑ில் கௌமுத்யந்யாயத்தாலே ஸ்ருவ்ருத்ரு தர்஢ு஑஢ேஸ஢்ருயும் ஂந்ய஑ர஢ாக ஸ்ருசங்கி஢ென்று க்ருத்து - ஸ்ருபத்ருேஸாதனத்ருவெ ஸஹாரித்ருவெ வா ஑ர஢ஸுலுக்கவி்ருதம் வரு஢ென்று ஸங்கிக்கிறார்- ஂணாலும் ிதி -

ஸா.ஸ்ரு - ஂதஸ்ரு஢்ஸ்த஢ுத்ரு஢ிங்ருகதயா க்ருத்ருஸ்ருவெ஢ா஢்ருத஢ா஢ாண்யஸ்ருசங்காத்ரு । தத்ருஸ்ருவிகாரே ஑ வே஢ா஢்ருதி ஢ிபக்ரு஢ூத஢ிரிஸுவர் ஢ி஢ா஢்ருச஑்ருபக்ருபஸ்ருசங்க: - ததேவ ஸ்ருவ்ருத்ரு தர்஢ா஑ா஢஑ி தர்஢்ருத்ருவா ஢ாவஸ்ய கௌமுதிகந்யாயஸித்ருத்ருவாத்த்ருப்ய தஸ்ரு஢்ஸ்த஢ுத்ரு ங்ருகத்ருவ ஸ்ருசங்காத்தங்கி்காரே ஢ாஹ்யபக்ருபஸ்ருசங்க: - ஸர்வத்ரு வ்யாவஹாரிக ஢ா஢ாண்யாங்கி்காரே க்ருத்ருபி பக்ருபஸ்ருசங்க ித்ய்ருத்ரு: । ஢஢்ருஸ்து ஸர்வேஷா஢்ரு தர்஢்ருத்ருவ்ரு - ததா ஑ ஸ்ருபத்ருேர஑ி தர்஢்ருத்ருவாத்ருஸர்வ ஸுத்ருவா ஸங்கோ஑்ரத்ருபத்ருதாவ஑ி ஸாதனத்ரு஢ுத்ருத்யாஜ்யேதி ஸ்ருபத்ருேஸாதனத்ருவ்ரு ஢ு஑஑஑த்ரு ித்யத்ரு த்யாஜ்யதயா஢ி஢த்ரு ஸாதனத்ரு ஢ுத்ருதித்ரு த்ருவா வி்ரு஑்ருப்ய ஸ்ருத஢ெ வி்ரு஑்ருதி ஸித்ருதித்ரு ஸ்ருவ்யா஑ாதம் ஑ாஹ - ஂணாலும் ித்யா஢ி஢ா । ஁வ் ஑ ஸர்வஸுத்ரு ஸங்கோ஑்ரதேவ ஢஑வத்ருயுபாயத்ருவா஑்யவஸாயு஑஑ி த்யாஜ்யஸ்யா஢ிதி ஢ாவ: । ஢நு ஸஹஸ்துத்ரு ஢ி஑ில ஑஢ா஢ா஢்ரு ஸ஢ூயேகார்த்ரு஑ரத்ருவஸ்ய -

ஸா.வி - ஢ிவ்ருத்ருதர்மங்களை தர்மங்களன்றென்றால், ஸரமதர்஢ா஑ா஢ெவ தர்஢்ருத்ருவ஢ிஷேத ித்ய்ருத்ரு: । ஢நு஑ாஸநா஢ி஢ா஢்ரு தர்஢்ருத்ருவாஸ்யக்ருத்ருவெ ஸ்ருபத்ருேர஑ி தர்஢்ருத்ருவெ ஸர்வஸுத்ருவா ஸங்கோ஑்ரத்ரு ஸ்ருபத்ருேர஑ி த்யாஜ்யதா ஸ்யாத்ததா ஑ ஸ்ருபத்ருேஸாதனத்ருவஸ்ய வா ஸித்ருஸாதன ஸஹாரித்ருவஸ்ய வா ஸ்ருவிகாரஸ்ருவ்ருதர்஢ா஢ிதி வ஑்ருவ்ருவி்ருத்ரு ிதி ஸங்குத்ரு - ஂணால் ிதி । ஂணால், த்ருஹி । ஁பாஸநா஢ி஢ா஢்ரு தர்஢்ருத்ருவாங்கி்கார ித்ய்ருத்ரு: । ஁வ் ஑ேத்ருஹ்ரு஑ா஑ி தர்஢்ருஸுத்ருவா்த்ருத்ருவெ த்யாஜ்யத்ருவ ஸ்ருசங்க: । ஢ா஢ிதித்ருத்யா஑ ஸ்ருவ்ரு஑்ரு஑ித்ரு஑்ருயா கர்஢஢ூத்ருஸ்யா஑ி -

ஸா.ஸ- ஂது஑ஸ்ய வஸ்துது தர்஢்ருத்ருவ஑்ருங்ரு஢ித்யுத்ருத்ருதகா஑ா஢்ரு தத்ரு஑ி ஸ்ருசங்காத்ரு - ஸ்ருபத்ருேஸாதனத்ருவா஢ிக஢஑்ருப஑ி து஢ஸ஑்ய஢ிதி ஑லிதம் । ஂணாலும், தகா஑ா஢ா஢ாஸத்ருவ஑஑ி । ஸாதனத்ருவேஷ - ிதி । ஂத்ருவ விஹிதஸ்யத்யா஑யு஑ா஢்ருதர்஢்ருஸுத்ருவா ஸங்குே஑ெ ஑ வவிஸேஷே஢ே஢ிதி ந்யாये஢ ஸாதனத்ருவாஸே த்யா஑: ஑்ருவஸ்யதிதி ஢ாவ: । ஁வ் வ஑்ருவம் தனக்கு ிதி । ஸர்வதர்஢ா஢ிதி வ஑்ருவஸ்யேவ ।

सा.सं - बुद्धिः इति - अन्यनिष्ठसाधनत्वस्यान्येन त्यागायोगात्साधनत्व त्यागस्तद्वुद्धित्याग एवेति भावः - तुल्यामिति - ततश्च भक्तियोगवत् प्रसादन द्वारा उपायत्वमस्याश्च दुर्वारमिति भावः - सिद्धोपायः इति - साधनत्वबुद्धित्यागस्य धर्मैकदेशे सङ्कोचाभावादित्याशयः - एतद्वाक्यप्रतिपाद्यामानत्वात्सिद्धोपायस्य न तदंशेत्यागविधिरिति यदि तदा तुल्यमित्याह ॥ उवाक्यः ॥ इति -

மூ - உபாஸனா஢ிகளைப் போலே தனக்கு உத்பா஢கமாகவாதல், வர்஢கமாகவாதல், ஸஹகாரியாகவாதல், ஢்ராமாகவாதல், ஒன்றால் அபேக்ஷையுறும்படி நியமாய், உபசயாபசயரஹிதமாய் ஸர்வ஢ாபரிபூர்ணமான ஸஹகாருண்யா஢ிகளையு஢ைத்தாய் ஸங்கல்பமுண்டானபோது ஢்ரானிரபேக்ஷமாக கார்ய பிறக்கும்படி ஸத்யஸங்கல்பமாயிருக்கிற ஸி஢்஢ோபாயத்துக்கு ஢க்திப்ரபத்திகள் எவ் ஆகாரத்தால் உபகாரகங்களாகின்றனவென்னில், இவை அநா஢ியான அபசார பர஢்பரையாலே உத்பன்னமாய் ஸம்ஸாரஹேது வாய்க் கிடக்கிற நி஑்ரஹத்தை ஸமிப்பித்துக் கொண்டு உபகரிக்கின்றன -

ஸா.஢ி - உபகரிக்கின்றனவென்று கேட்கிறார். உபாஸனா஢ிகளைப் போலே இத்யா஢ியால் - இது வ்யதி்ரேக஢்ருஷ்டான்தம் - நியத்வா஢ுத்பா஢காபேக்ஷையில்லை - உபசயாபசயரஹிதமாகையால் வர்஢காபேக்ஷையில்லை - ஸர்வ஢ா பரிபூர்ணத்வா஢ிகளால் ஸஹகார்யபேக்ஷையில்லை - ஸங்கல்பமியா஢ி வாக்யத்தால் - ஢்ராதயாபேக்ஷையுமில்லை ஸங்கல்பார்யமே த஢பேக்ஷையில்லை என்கிறது ஸஹகாருண்யேத்யா஢ியால் உத்ரமருளிச் ஸெய்கிறார் - இவை அநா஢ித்யா஢ி - ஢க்திப்ரபத்திகளு஢ைய - ஢லான்த்ரோபாயத்வத்தில்-

ஸா.ஸ்வா. ஸி஢்஢ோபாயோபகாரக஢்ரார ஸா஢னங்களுமாகமாட்டாதென்று ஸாங்கிக்கிறார் உபாஸனா஢ிகளைப் போலே இதி - வ்யதி்ரேக஢்ருஷ்டான்தம் - நியதயோத்பா஢காபேக்ஷையில்லை - உபசயாபசயரஹிதயாவர்஢காபேக்ஷையில்லை - பரிபூர்ணதயா ஸஹகார்யபேக்ஷையில்லை - ஢்ரானிரபேக்ஷேண கார்யஸி஢்஢்யுபயுக்தஸத்யஸங்கல்ப யுக்ததயா ஢்ராராபேக்ஷையில்லை - ஸங்கல்பஸி஢்஢்யுர்த்மபி ஸா஢்யாபாயாபேக்ஷையில்லை என்கையில் - ஹேதுஸஹகாருண்யேத்யா஢ி என்றபடி - பரிஹரிக்கிறார். இவை - அநா஢ிதி - ப்ரதிபந்஢கநி஑்ரஹ ஸமனமுபயோ஑ மென்று -

ஸா.ப்ர - மஹரஹ ரனுஸீயமான நியநீமத்திகாபேக்ஷாவத்஢லோத்பா஢நார்ய ஢஑வ஢பேக்ஷாவத் ஸி஢்஢ோபாய஢ூதஸ்ய ஢஑வதோ நியஸ்யோபசயாபசயரஹிதஸ்ய ஸர்வ஢ாபரிபூர்ணஸ்ய ஸஹகரயாவதஸத்ய ஸங்கல்பஸ்யாபேக்ஷணியா஢ாவா஢க்திப்ரபத்த்யோரந பேக்ஷேவ ந ஸ்யா஢ித்யாஸாங்க்ய பரிஹரதி - உபாஸனா஢ித்யா஢ிநா -

ஸா.வி - ஸா஢னத்வ஢ு஢்஢ியைவி஢் ஢்ரஸாங்கிக்கும் இத்யத்ரஸா஢்யாஸா஢னத்வ஢ு஢்஢ியை வி஢் ஢்ரஸாங்கிக்கும் இதி விவக்ஷிதார்யஸ்ய - நானுபபத்திரிதி ஢்ருஷ்டவ்யம் நனு ஢க்த்யா஢ிநா கர்மயோ஑ா஢ிக முத்பா஢கதயா அஹரஹர஢்யாஸோவர்஢கதயா அஹரஹரனுஸீயமானநியநீமத்திககர்மஸஹகாரிதயா ஢லப்ர஢ இஸ்வரோ஢்ராரதயா யதாபேக்ஷயதே த஢்஢ி஢்ஷவரஸ்ய நியதயா உத்பத்திவி்ரஹிண: உபசயாபசய ரஹிததயா வ்ரு஢்஢ிவி்ரஹிண: பரிபூர்ணத்வாஸஹகார்யந்ரநிரபேக்ஷஸ்ய ஸ்வஸங்கல்பிதஸமயே கார்யோத்பத்தி ப்ரதிபந்஢கராஹித்யரூப் ஸத்யஸங்கல்பதயா ஢்ரானிரபேக்ஷஸ்ய ஸஹகாருண்யதயா ஸங்கல்போத்பத்த்ய்ஹிதுநிரபேக்ஷஸ்ய஢஑வத: க்ருசி஢்ஷேஸ்யுபேக்ஷா஢ாவாத்கேநாகாரேண ஢க்திப்ரபத்த்யோரூப்காரகத்வமியாஸாங்க்யாமநூத நி஑்ரஹரூப் ப்ரதிபந்஢ வி஑்ர஢கதயோபயோ஑ இதி பரிஹரதி - உபாஸனா஢ிகளைப் போலே இதி - ஢க்திப்ரபத்த்யோ:-

ஸா.ஸம் - நனு ஢க்தேரூத்பா஢கா஑ுபேக்ஷாஸ்தி - உத்பத்த்யா஢ிமத்வாத் - ஸி஢்஢ோபாயஸ்ய து நியத்வா஢ி மத்வாந்ரோத்பா஢கா஑ுபேக்ஷா - அதோ ஢க்த்யா஢ேஸ்தி஢்஢ோபாயோபகாரகத்வம் ந ஸம்வதி - ஸா஢்யாஸா஢னத்வம் ச தவாப்யந஢ிமதம் - அதோ ந கத்யத்ரி஢ிபி உபாயத்வா஢்யுப் ஑மோ யுக்த இதி உபாஸனா஢ிகளை - இத்யா஢ிநா ஸாஸாங்க்ய பரிஹரதி இவை -

सा.सं - इत्यादिना - मुमुक्षुं प्रति भक्त्यादेरेवं सिद्धोपायोपकारकता चेत्फलन्तरार्थिसंप्रति सा कीदृग्भूतेत्यत्राह - இவை फलान्तरेति - அம் मुखத்தாலே - इति - फलविशेषोपभोग प्रतिबन्धकदुरितापूर्वं निरसनमुखेनेत्यर्थः - ननु प्रतिबन्धकस्य भक्त्यादि विर्त्यत्वे भक्त्यादिः नियोगमुखेन फलाय भवतीति मुखैरपि स्वर्गादिवदनित्यता सिद्धोपाय प्राधान्यभङ्गश्च स्यादित्यत्राह - मुमुक्षुவுக்கு इति - भगवन्निग्रहातिरिक्त दुरिता पूर्वाभावात्तदनुग्रहीतिरिक्त नियोगाभावाच्च भक्त्यादिकं व्याजीकृत्य भगवानेव शान्तिनिग्रहः फलं प्रयच्छतीति नोक्त दोषद्वयमिति भावः - एवं च -

சா.சं - மத்பக்ஷே஽பி சி஽்஽சா஽யோபாயபரயோ஽்ஷாஸ்த்ரயோரந்யதரானர்த்யக்யா ப்ரஸக்தி ரபீத்யாஹ - ஆகையால்
இதி - ஁க்தரீத்யா பக்த்யா஽ரபி மோக்ஷாபயோகித்யாதித்யர்த் - இத்ய் ப்ரபத்ரேநுபாயத்வா஽ின: ப்ரதி஽க்சிப்தா: -
அத ப்ரபத்ரேவி஽த்யேத்வா஽ி நிராசாய தந்மதமபந்யஸ்யதி - ஆனாலும் இத்யா஽ினா - ப்ரபத்ரேவ்யஜத்வே஽பீத்யர்த்:
- ஁க்தத்யில் இத்யா஽ினா । பத்ராதீனா இத்யந்நேநீ஽ித்யுக்தே -

सा.सं - रौचित्यमूल माणा इत्युक्तम् - இண்ண प्रकारத்தாலே इति कथंप्रकारத்தாலே इति कथं भाव उच्यते । सतु भावनयैव काङ्क्षत इति तद्विधिपरमेव वाक्यमिह प्रमाणत्वेन वाच्यमिति भावः उपासनविधायकेति - अनुमानतस्सुकरस्यै वा -

सा.सं - लम्बनप्रसङ्गाद्भुक्तरविधायकनैरर्थक्यमित्यर्थः - न नैरर्थक्यम् - व्यवस्थाया अप्यनुमानादेव सिद्धेरित्यत्राह - अनुमानत्वात् कलदत्तत्वात् - इति - नहि शास्त्रतः पर्युदस्तस्येदमित्यादिरूपाव्यवस्था शास्त्रातिरिक्तमान्न - विषयेति भावः प्रुम्प इति - अनुमानमात्रेण लघूपायस्य गुरुपायास्थाननिवेशो यथावदनुष्ठानं च न सिद्ध्यतीति गुरुपायानर्हस्य तत्स्थानापन्नेयमिति शास्त्राभावे लघूपायादपि भ्रष्टस्य गुरुपायफलं न सिद्ध्येदेवेत्यर्थः -

சா.சं - காணச்செய்தே இதி - ராஜசேவாது லேசாதிக்கிரயே஽பி டண்ட்ஹ்யஸ்த்வேபரிதூஷ்யமானேசதீத்யர்த: -
 ஸாஸ்த்ரநிரபேக்ஷமாக, ஸாஸ்த்ரீய பரிகரான் விநா - டாஹ்மின்திகே தூஷாந்த்மாத்ரேண துரவதாரணான் ஸாஸ்த்ரீகாவதார்ய
 காராநாஹ - சதாசார்யேத்யாதிநா - அங்ஙநஸ்ஸலாதபோது, தூஷாந்தே நைவ ப்ரகவத்ஸேவாக்ரமாவதாரணஸம்ப்ரவே ।

மூ - ப்ரபத்திக்கும் சதாচার்யோபதேஸபூர்வகமத்ரஹ்ணாடிகளா அநபேக்ஷிதங்களாக ப்ரஸஜ்ஜிக்கும் - மத்ராத்நஹ்ர்க்கும் ஸரண்யவிஸேஷ஫லவிஸேஷாநுபந்டியான அந்யூநாநாடிககர்த்வ்யவிஸேஷத்தினுடைய அடியவஸாயத்துக்கு அநந்யதாஸித்வமான அநுமானம் கிடையாது ஆகையால் ஸபரிகரஸேவா விஸேஷங்கள்போலே ஸபரிகரஹஸமர்ப்பணமிங்கு வித்யேயமாகக் குறையிலலை.

ஸா.டீ - த்நபேக்ஷத்வம் ப்ரஸஜ்ஜிக்குமென்கிறார் - ப்ரபத்திக்கும் இத்யாடி - மத்ராத்நஹ்ர், வੈடிகமத்ராத்நஹ்ர் - டாஷாமத்ராஹ்ரென்றபடி - ப்ரபத்தியினுடைய ஸாஸ்த்ரவித்யேயத்வத்தை நி஑மிக்கிறார், ஆகையால் ஸபரிகரேத்யாடி - இப்படி ப்ரபத்திவிஸயத்தில் ஸஜ்ஜீயைப் பரிஹரித்து ஢க்திரூபஸாடியோபாயத்தில் -

ஸா.ஸ்வா - ஢ாடாகாந்த்ர மருளிச்செய்கிறார் ப்ரபத்திக்கும் இதி । மத்ராத்நஹ்ரான ஸூத்ராடிகளுக்கு மத்ராத்நபேக்ஷீ யில்லாமையாலே தடர்த் வித்யபேக்ஷீயில்லாமல் அநுமானத்தாலே ப்ரபத்த்யநுஸ்தானம் கூடாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - மத்ராத்நஹ்ர்க்கும் இதி ஸரண்யவிஸேஷேதி - ஸத்யத்வஜ்ஞானத்வாடி ஸ்வரூபநிரூபகதர்மவாத்ஸல்யாதுபாயத்வோபயுக்த குணவிஸிஸ்ட ஸ்ரீபதிவிஸயகானுகூல்யாதுஜ்ஞபஞ்ஜக மாத்ரவிஸிஸ்டப்ரபதனம் வ்யாப்த்யாது஢ாவாடநுமான஑ம்யமாகமாட்டாதென்று கருத்து - நிரூபிதார்த்த்தை நி஑மிக்கிறார் - ஆகையால் இதி । இப்படி ப்ரபத்திரூபஸாடியோபாயவிஸய கலக்கங்களை -

ஸா.ப்ர - ப்ரீதி ஹேதூநா் ஸாஸ்த்ராடவ஑மபூர்வகம் கர்மயோ஑ஹேது஢ூதமாலாகரணாடேரநுஸ்தேயத்வமாஸ்யகமந்யதா அப்ரீதி ட்வாரா நரகோத்பாடன ப்ரஸஜ்ஜாத்஢஑வதோடதீந்டியத்வென தத்ரீத்யப்ரீதிவிஸேஷாநா் மாலாகரணாடீநா் த அநுமானாடிநா ஸாடியஸாடன ஢ாவஸ்ய ஑்ரஹீதுமவஸ்யகத்வாடேவமேவ லூகிககப்ரபத்தி தத்஫லடஷனி஑பி ஫லவிஸேஷாநா் ப்ரபத்தேஸ்த்வ ஸாடியஸாடன஢ாவஸ்ய அநுமானாவிஸயத்வாடேவ ஸாஸ்த்ரேநைவாவ஑ந்தவ்யத்வாத்தாஸ்த்ராபரித்யா஑ோ மோக்ஷா஑்ய஫லஸித்விரேவ ந ஸ்யாடித்யர்த்: - எவம் ப்ரபத்தேவீததயா கர்த்வ்யத்வம் ப்ரதிஸ்தாப்ய மத்றறுள்ள இத்யாடிவாக்யே “முன்பு விதித்த உபாயத்துக்கு அநஹ்ணாநபடியாலே” இதி விஹிததயா கர்த்வ்யத்வெனோக்தஸ்ய ஢க்தியோ஑ஸ்ய ப்ராமாகிநகேரேவ ஸ்வரூப விரூத்வோக்த்யா விஹிதத்வே஑பி கர்த்வ்யத்வாஸித்விமாஸஜ்ய ஸ்வரூபவிரூத்வோக்தேரந்யபரத்வாந் கர்த்வ்யத்வ

ஸா.வி - வੈஸ்யாஸ்ததா ஸூத்ரா” இத்யாதுக்தவੈடிகமத்ராத்நஹ்ர்஢ாநா் த ஢ாஷாமத்ராடிநா அந்யேஷாமயேதாவந்மாத்ரம் கர்த்வ்யம் - எதந்யூநமதிகம் வா ந கர்த்வ்யம்த்யேவம் நிஸ்தாபகமநுமானம் நாஸ்தி । தடபி ந ஸித்த்யேடித்யாஹ । மத்ராத்நஹ்ர்க்கும் இதி ஸமுத்தயேன வੈடிகமத்ராஹ்ர்஢ாமபி ஸரண்யவிஸேஷ஫லவிஸேஷாநுபந்டியான அந்யூநாடிககர்த்வ்யவிஸேஷத்தினுடைய, ஫லஸஜ்ஜகர்த்ர்த்வத்யா஑ோநான்யூநம் தத்஫லார்த் புந: கர்த்வ்யத்வாடி ரூபாடிக்யரஹிதம் த கர்த்வ்யவிஸேஷ விஸயாடியவஸாயஸ்ய லோகே எதாடூஸநியமாடர்ஸநாடிதி ஢ாவ: எவம் ப்ரபத்தே: கர்த்வ்யத்வம் வித்யேயத்வம் த ப்ரஸாடிய஢க்தேஸ்வரூப-

ஸா.ஸம் - லோகமர்யாடித்யேவ ஸர்வோபபத்த்யுக்தோ ஢ாடகமாஹ - ப்ரபத்திக்கும் இதி மத்ராத்நஹ்ர்஢ாமஸ்து விதயாகாபேக்ஷா, தடநஹ்ர்஢ாநா் கிம் விதிநா இத்யத்ராஹ மத்ராத்நஹ்ர்க்கும் இதி - ஸ஑்யஸ஢டான்திதோ விஸேஷஸ஢ட: புரூஷகாரவாத்ஸல்யாடிவੈஸிஸ்ட்யம் டர்ஸயதி - அந்யூநாடிகேத்யுக்தி: ஢஑வதி புரூஷகாராந்த்ர ப்ரபத்த்யநபேக்ஷாடிகம் ஸூதயதி - அத ப்ரஸஜ்ஜாத் ஢க்த்யாடேஸ்வரூபவிரூத்வ பக்ஷமநூத -

सा.सं - दूषयति - ॐपपप इत्यादिना - भक्तेस्स्वरूप विरुद्धताकिमात्मस्वरूपनाशकत्वकृता?
उतात्मनोऽत्यन्तनिर्व्यापारत्वात्? स व्यापारत्वेऽपि ज्ञानचिकीर्षा प्रयत्नाश्रयत्वरूपकर्तृत्वाभावेन -

மூ- நியமாநா ஆத்மஸ்வரூபத்துக்கு இவை நாசகங்களாய்க் கொண்டு ஸ்வரூபவிரூ஢ங்களென்னவொண்ணாது. ப்ரப்த்யநுஸ்தானத்திலும் கௌரவ்யத்திலும் போலே பக்த்யாதிகளிலும் “கர்தா ஸாஸ்தார்த்வத்வாத், பராது தக்ஷ்ணை:” என்கிறபடியே பகவததீநகர்த்வ முண்டாகையாலும் ஆத்மஸ்வரூபமத்யந்தநிர்வாபார மென்னும்போது -

ஸா.தீ- நியமாநா இத்யாதியால் ஸ்வரூபவிரூ஢த்வமாவது ஆத்மஸ்வரூபத்தில் நாசகத்வமோ? அஸம்பாவாத்வமோ? அநர்தாவஹத்வமோ? என்று த்ரேதா விகல்பித்து ப்ரதமஸிரஸ்ஸை ப்ரதிவதிக்கிறார் - நியமாநா இத்யாதியால் - ஆத்மந: கர்த்வராஹித்யாதஸம்பாவாத்வமென்றும் த்ரீதீயஸிரஸ்ஸை தூஷிக்கிறார் ப்ரப்த்யநுஸ்தானத்திலும் இத்யாதியால் கர்த்வத்தில் “ஏஷ ஹி த்ரஸ்தா கர்தா பக்தா விஜ்ஞானாத்மா புரூஷ:” இத்யாதி ப்ரமாண முண்டாகையாலும், விபக்ஷத்தில் பா஢க முண்டாகையாலும், ஆத்மாவுக்கு அகர்த்வம் கூடாதென்றபடி, அகர்த்வத்தில் பா஢கமருளிச் செய்கிறார் - ஆத்மஸ்வரூபேதி । ஆத்மாவுக்கு -

ஸா.ஸ்வா - நாசகத்வத்தாலேயோ? ஆத்மஸ்வரூபே அஸம்பாவாத்வத்தாலேயோ? என்று உதானர்தாவஹத்வத்தாலேயோ என்று த்ரேதா விகல்பித்து ஆத்யபக்ஷத்தை - நிரஸிக்கிறார் - நியமாநா இதி த்ரீதீயபக்ஷத்தை நிரஸிக்கிறார் - ப்ரப்தீதி -

ஸா.ப்ர - தத்ர ஸ்வரூபநாசகத்வம் ப்ரதிக்ஷிபதி - நியமாநா - இத்யாதிநா - அஸம்பாவாத்வம் ப்ரதிக்ஷிபதி - ப்ரப்த்யநுஸ்தானத்திலும் இத்யாதிநா -

ஸா.வி - தத்ர ஸ்வரூப நாசகத்வம் ப்ரதிக்ஷிபதி - நியமாநா இதி - கர்த்வஸ்ய ஜீவதர்மத்வாபாவாத்மநா உபாஸநா கர்த்வமஸம்பாவாத்மநி த்ரீதீயபக்ஷம் தூஷயதி - ப்ரப்த்யநுஸ்தானத்திலும் - இதி - கர்தா ஸாஸ்தார்த்வாத்யதிகரணவிரோத இதி பாவ: । நந்வாத்மந: கர்த்வம் குணஸ்பர்க் க்ருதம் ந ஸ்வாபாவிகம் - அதேவ ஜீதாபாஷ்யே, “ஸக்தா: கர்மண்யவிஷ்வாஸோ யதா஑ுவந்தி பாரத । ஑ுவாதித்வாஸ்ததா ஸக்தஸ்சிகிர்ஸுலோகஸ஑்஑ஹம்” இத்யாஸ்ய தேஹிவித்வா த்மஸ்வரூபம் ஜானந் லோகஸ஑்஑ஹாய கர்மசிகிர்ஸு: “ப்ரகூதே: க்ரீயமானானி குணை: கர்மாணி ஸர்வஸ: । அஹ஑்஑ாரவிமூடாத்மா கர்தாஹிமதி மந்யதே । தத்வவித்ரு மஹாபாஹோ குணகர்ம விபா஑யோ: । குணா஑ுணேஸு வர்தந்த இதி மத்வா ந ஸ஑்஑தே । ஸ த்வாதி஑ுணவிபா஑ே தத்கார்ய஑ுணவிபா஑ே ச தத்வவித்ருணா:ஸ்வேஸு கார்யேஸு வர்தந்த இதி மத்வா ஑ுணகர்மஸு அஹம் கர்தேதி ந ஸ஑்஑தே ஑ுணேஸ்வேவ கர்த்வம் அநுஸந்ததே” இத்யுத்வாத் - அத: கர்த்வாபாவாத்஑ுவாதி கர்த்வம் ந ஸம்பவதீத்யத்ர ப்ரப்த்யாதி கர்த்வமேவ யத்யபி ப்ரதிபந்஑ிதயோத்த்ரம் தத்யாபி ஸ்வாபாவிகமபி கர்த்வம் “ஏஷ ஹி த்ரஸ்தாஸ்தோ” இதி ஑்ருதிஸித்஑ம் - ஑ுணஸ஑்஑க்ருத புண்யபாப கர்த்வவ்யாவூத்ம் முக்திதஸானுவூத்ம் ஜ்ஞானே஑்஑ா ப்ரயத்வாஸ்ரயத்வரூபம் அர்த்஑்ரீயாகாரித்வம் வாஸ்யேவ - அந்யதா ஸத்வஜ்ஞாபகார்த்஑் க்ரீயாகாரித்வாபாவேந து஑்஑த்வம் ஸ்யாத் - விபஹோ: காலஸ்ய வ்யாபாராணாஞ் ஸ்வவிஷயஜ்ஞாந வ்யவஹாரோத்பத்தி விநாஸாதிரூப வ்யாபாரஜநகத்வாந் நிர்வாபாரத்வம் - ஆத்மநோ஑பி கர்த்வாஸ்ரய ப்ரகூதி ஸந்நிதிரேவ வ்யாபார: - கர்த்வம் து நாஸ்தீத்யுத்வா ஸா஑்஑்யமத ப்ரவேஸாபத்திரத உபாஸநா கர்த்வமஸம்பாவாத்மநி வத்ருமயுத்மத்யாஹ - ஆத்மஸ்வரூபமத்யந்தமதி -

ஸா.ஸம் - தந்மு஑்வேநாஸம்பாவாத்வகூதா? யத்வா, “அ஑ேஸ்தமானம்” இத்யாதிநா உபாயானம் நிரர்த்஑்வோக்யா தந்மு஑்வேந? அதவா பந்஑கத்வாதநிஸ்தாவஹத்வகூதேத்யாஸ஑்஑்ய க்ரமேணோத்த்ரமாஹ - நிய - இத்யாதிநா -

மூ - சத்வலக்ஷணமான அர்த்தக்ரியாஹாரித்வமில்லாமையாலே துக்ஷத்வம் ப்ரசஜ்ஜிக்கையாலும் ஜ்நானஹிகீர்ஷாப்ரியத்னாஸ்ரயத்வரூபமான கர்த்தத்வமில்லையாக்கி ஂத்மாவுக்கு சந்நிஹிமாத்ரமே வ்யாபாரமென்னில் ஡ோக்த்வாஹிகளும்மன்றிக்ஹே இவனுக்கு சன்சாரம் மித்யாவாய் மோக்ஷோபாயநேர்பேக்ஷ்யாஹிப்ரசஜ்ஜம் வருகையாலும் சாஹ்யாஹிகள் சோல்லுமாப்஡ோலே ஸ்வரூபத்தில் கர்த்தமில்லாமையாலே ஂபாசனாஹிகள் ஸ்வரூபவிருஹங்களென்று சோல்லவும் ஒண்ணாது - “அஹே஡்மானமாஸீனம் ஸ்ரீ: கஹ்நிஹிபுதிஸ்தி । கமீ கர்மா (பி க்ருத்யான்யோ) நுஸூத்யோஹ்யோ ந ப்ராஸ்யமஹிபக்ஷதி” என்றதுவும் ஸாஸ்த்ரஹோஹிதோபாயங்களினுஹைய நேர்த்த்யக்யம் சோன்னபஹியன்று. பூர்வானுஸ்தித கர்மவிஸேஷங்களினுஹைய ஫லவிஸேஷம் சோன்னபஹியத்தனை -

சா.ஹி - சந்நிஹிமாத்ரமே வ்யாபாரம் அதஸ்துக்ஷத்வப்ரசஜ்ஜமில்லையென்னும் ஸஹ்ஞையே ஂநுவஹித்து ப்ரிஹரிக்ஹிரார் - ஜ்நானஹிகீர்ஷேத்யாஹி । அஹே஡்மானமாஸீனமித்யாஹி வஹநசிஹ்நமாதையால் மோக்ஷோபாயநேர்பேக்ஷ்யப்ரசஜ்ஜமிஸ்தி மென்னும் ஸஹ்ஞையப் ப்ரிஹரிக்ஹிரார் - அஹே஡்மானம், தூ்ஷணீமாஸீனனையும் சன்பதது ஂபஸ்தானம் பண்ணாநின்றது இவ்வஹநாஹிகள் ஸாஸ்த்ரஹோஹிதோ பாயங்களினுஹைய நேர்த்த்யக்யப்பதிபாஹிகங்களன்று. பின்னையோவென்னில் பூர்வானுஸ்திதகர்ம விஸேஷங்களினுஹைய ஫லாவஸ்யம்஡ாவத்தைக் காஹ்டுகின்றன.

சா.ஸ்வா - சாஹ்யாஹிகள் சோல்லுமாப்஡ோலே என்று துஹ்நங்கி ஂத்மநி கர்த்தமில்லாமையாலே ஂபாசனாஹிகள் ஸ்வரூபவிருஹங்களென்று சோல்லவொண்ணாது இதி ப்ரிதிஜ்நா - இதுக்கு ப்ரிபத்நீத்யாஹி பூர்வஹ்ந்யமும் ஂபபாஹிகமென்று கருத்து - அஹே஡் மானமாஸீனமித்யாஹிநானுமதத்வான்மோக்ஷோபாயநே ர்த்த்யக்யத்தில் இஸ்தாபத்நியன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அஹே஡்மானமிதி - தூதீயபக்ஷத்தை நிரசிஹ்க்ஹிரார் -

சா.ப்ரி - சத்வலக்ஷணமான இதி - சத்நாடா: ஜ்நாபக஡ூதஸ்யார்த்தக்ரியாஹாரித்வஸ்யா஡ாவாஹித்யர்த்த: - ஂதா, சதா ஸ்வரூப஡ூதஸ்ய அர்த்தக்ரியாஹாரித்வஸ்யா஡ாவாஹித்யர்த்த: - நந்வேவ்ம் தஹ்ந்ஹேதனஸ்ய வி஡ோ: காலஸ்ய வ்யாபாராணம் ஹாத்யந்நநிவ்யாபாரத்வாதுக்ஷத்வப்ரசஜ்ஜ இதி ஹேந்ந । காலஸ்ய ஹ்நபரிணாமாஹிரூபவ்யாபாரஸம்஡வாஹ்வ்யாபாரஸ்யாபி ஜ்நானாஹிரூபயத்கிஸ்திஹ்நஹ்நகத்வஸ்ய வ்யவஹாரஹ்நகத்வஸ்யோத்பத்நி விநாஸாஹிரூபவ்யாபாராணம் ஸம்஡வாஹ்ந ந துக்ஷத்வப்ரசஜ்ஜ இதி ஡ாவ: ஂத்மந: “கர்த்தாஸாஸ்த்ரார்த்தவத்வாத்” இதுஹ்ந்ஹோபாசனாஹி கர்த்தரூபவ்யாபாராஹ்நீகாரே ப்ரிமாணவிரோஹமாஸஹ்நக்ய ப்ரிஹரதி - அஹே஡் மானமித்யாஹிநா -

சா.வி - கர்த்தத்வேப்ரிமாணவிரோஹமாஸஹ்நக்ய ப்ரிஹரதி - அஹே஡்மானமிதி - அவ்யாபாரிணம், ப்ரிாஸ்யம், ஂந்நம் -

சா.சம் - அத்யந்நநிவ்யாபாரத்வம் துக்ஷத்வம் ப்ரிசஜ்ஜயதி - சத்வேதி - சத்வஸ்ய லக்ஷணம் அர்த்தக்ரியாஹாரித்வம் । தஹ்ந஡ாவே துக்ஷதா ஂத்மநஸ்யாஹித்யர்த்த: - சந்நிஹி: , ப்ரிஹ்நி சந்நிஹி -அயமேவ சாஹ்யபக்ஷ இதி சாஹ்யாஹிகள் சோல்லுமாப்஡ோலே இதுஹ்ந்ஹம் - ஜ்நானஹிகீர்ஷாஹிநாஸ்ரயத்வே ஡ோக்த்வாஹி ஡ாவான்மோக்ஷோபாயநேர்த்த்யக்யம் ஸ்யாஹி த்யுஹ்ந்ஹம் - இஹானிமஹே஡்மானேஹிபி கஸ்திம்ஸிஹ்நித்புரூபே ஸ்ரீரூபதிஸ்தி - ப்ரிாஹ்நுஸ்திதகர்மணேதி ஡ாவ: - கர்மீதஹ்நிஹீனோ ஹுக்ஷகர்மீ - சத்வமாநிஸூத்ய ஹ்ந ப்ரிாஸ்யம் ஂவாஹுமபி நாஹிபக்ஷதீதி கர்மவிஸேஷ஫லவிஸேஷ ப்ரிமேவெஹ்நம் நோபாயாந்நரநிர்ர்த்தகத்வப்ரி மிதுஹ்ந்ஹம் -

सा.सं - रागाद्युपाधिनिमित्तकत्वाभावान्मुमुक्षुं प्रत्येवविहितत्वाच्च न बन्धकत्वेनानिष्टावहत्वमपीत्युक्तम्
ஆகையால், கதமபி ஸ்வரூபவிரூத்வத்யது துருபபாதவாத் - एवं चात्मनो नित्यत्वाद्भक्तिर्न तन्नाशिका -
आत्मनः पराधीनकर्तृत्ववत्त्वाद्भक्तेर्नतन्मुखेनासम्भावितता - मुमुक्षुं प्रत्येव विहितत्वा
दातुरादेरपथ्यादिवन्नानर्थावहत्वपीति भावः - अथ स्वरूपानधिकरणवर्णाश्रमादिनिबन्धनत्वात्स्वरूपे
ब्राह्मण्यादि भ्रमवदधिकारिकत्वादहङ्कारगर्भत्वात्कर्मोपार्जित करणकलेबरादि साध्यत्वाच्छेषत्व
स्वरूपाननुरूपत्वेन स्वरूपानिष्टावहत्वा दत्यन्तपरतन्त्रस्वरूपविरूद्ध स्वरक्षणार्थं स्वव्यापारत्वा
देवतान्तरयजनसङ्कलिततया अनन्यार्हशेषत्वायत्त पारमैकान्त्य विरूद्धत्वादभिचारादिवदन्यार्थतया
विहिततया -

மூ - ஆனாலும் ஆத்மா தேகாதிவிலக்ஷணமாகையாலே ஸ்வரூபத்தில் வர்ணாश्रमादிகளிலையென்று தெளிந்தவனுக்கு ब्राह्मणोऽहं क्षत्रियोऽहं என்றாற்போலே வரும் அபிமானங்களடியாக கர்த்வியங்களான வர்ணாश्रमादिधर्मங்களும் அவற்றோடே துவக்குண்டான உபாயாந்தரங்களும் அநுஸ்தேயங்களல்லாமையாலே இவ்வர்ணாश्रमादिनिबन्धनங்களான धर्मங்கள் ஸ்வரூபவிரুদ্ধங்களென்கைக்குக் குறையென்ன என்னில் இதுவும் அநுபபந்நம் - எங்ஙனே யென்னில் ஸ்வரூபத்தில் ब्राह्मणत्वादிகளில்லை யென்று தெளிந்தானே யாகிலும் கர்மவிசேஷங்களடியாக ब्राह्மणत्वादि विशिष्टமான शरीரத்தோடே சம்பந்தனாயிருக்கையாலே (அபய்) शरीर சம்பந்தடியாக வருகிற क्षुत्पिपासादிகளுக்கு परिहारம் பண்ணுகிற கணக்குலே அபய் शरीर விடுமளவுமவ்வோ வர்ணாश्रमादிகளுக்கும் தன் ஸக்திக்கும் அநுரூபமாக அநிஸ்திநிவृத்திஸ்து பிராஸிகளைப் பற்ற ஸாஸ்த்ரங்கள் விதித்த ஧்மங்களையிடவொண்ணாது. ஆகையால் இத் ஧்மங்களை தேகாत्म -

சா.தீ - களுக்கே அதிகாரமாகையால் ததபிமானஸூயர்க்கு அஸம்பாவித மாமென்னும் ஸங்கீயை அநுவதிக்கிறார் - ஆனாலும் இத்யாடியால் - இத்தைப் பரிஹரிக்கிறார். இதுவும் அநுபபந்நமியாதி இத்தை உபபாதிக்கிறார் - ஸ்வரூபத்தில் இத்யாடியால் - ந தேஹோऽஸ்மீதி ஜானேந ப்ராஹ்மணாதிஸ்ரமம் போனாலும் கர்மவிசேஷஹேதுகப்ராஹ்மணத்வாதிவிசிஸ்த ஸரீரஸம்பந்தம் போகாது. இடது ஸரீரஸம்பந்தமே - அதிகாரமாகையால் தத்ப்ரயுக்தஸாஸ்த்ரவிஹிதங்களான வர்ணாश्रमधर्मங்கள் அத்யாஜ்யங்களென்றபடி -

சா.ஸ்வ - மில்லாவிட்டாலும் தேகாत्म विवेक விசிஸ்தாत्मஸ்வரூபவிரோதம் ஸங்கீக்கிறார். ஆனாலும் इति இத்தைப் பரிஹரிக்கிறார். இதுவும் அநுபபந்நமिति । இத்தை உபபாதிக்கிறார் - எங்ஙனேயென்னில் இத்யாதிநா ஸரீராत्मभ्रममधिकारமன்று கின்து விவேகிக்கு ப்ராஹ்மணாதிவிசிஸ்தஸரீரஸம்பந்தமே அதிகாரமென்றபடி -

சா.ப்ர - விவேகவதாம் பக்தியோகஸ்வரூபவிரூத எவெத்யாஸங்க்ய கர்மகூதப்ராஹ்மண்யாதி ஸரீரஸம்பந்த நிபந்நதயாவர்ணாश्रमादि धर्माणां भ्रमनिबन्धनत्वाभावान्न ஸ்வரூபவிரூதத்வமியாஹ । ஆனாலும் இத்யாதிநா । யதா஽பஹதபாப்மத்வா஽ப்யஸ்து விசிஸ்தஸ்யேவாत्मनः कर्मकृतशरीरसंबन्धात्क्षुत्पिपासादिस्तन्निवृत्त्यर्थान्नपानादि स्वीकारश्च यावच्छरीरपात मनुवर्तते एवमेव “शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्” इत्युक्तरीत्या तत्तत्पुरुषार्थसिद्ध्यर्थं विहितवर्णाश्रमादि धर्माणां

சா.வி - பாபாதிதானி தததிகார்யபாபா஽ந் ஸ்வரூபவிரூதமिति பக்யாந் க்ரமேணோபகிஸ்ய ப்ரதிஸிபதி ஆனாலும் இத்யாதிநா தெளிந்தானேயாகிலும் ஜாத்வே஽பி - கணக்கிலே, ந்யாயேந । शरीरं விடுமளவும்,

சா.ஸம் - அநதர்வஹத்வாப்ராப்யஸ்யேவ முமுகோ: प्रापकत्वेन भक्ते: प्राप्याननु रूपत्वात् । “अथपातक” இத்யாதிநா பாதக ஸத்வா஽யதயா நிந்நிதத்வா஽தா஽ர்யரூ஽ - பரிஹ்ரீதத்வாபாபா஽கூதாதி யுஹோ சிதவத்வே஽பி கலியுஹாநநுசிதத்வாத் “नरस्य बुद्धिदौर्बल्यात्” இத்யாதிநா बुद्धि दौर्बल्यादवलंबनीयत्वोक्तेर्भक्त्यादि स्वरूपविरूद्ध इति பரகீயாந் ஹேதூந் க்ரமேணாநூ஽ யதா யோஹ்ய் ஹேத்வாபாஸதாமுபபா஽யதி ஆனாலும் இத்யாதிநா ஆகையால் இவ் உபாஸநாதிசுளும் அதிகார்யந்தரத்துக்கும் யதாஅதிகாரம் அநுஹுங்கள - இத்யந்தேந । அய் ஸரீரஸம்பந்தம் அடியாக इति । यथा दृष्टा -

सा.सं - क्षुप्तिपासादेर्दृष्टपरिहारेण निवृत्तिः क्रियते तथा शास्त्रेणैव दृष्टानिष्टानिवृत्तिरिष्टप्राप्तिश्च कर्मयत्तशरीरसंबन्धस्य शास्त्रविहितधर्मविशेष साध्यावाच्येति देहात्मविवेकः शास्त्रविहित धर्माणामनुष्ठेयत्व एव नियामकः - न स्वरूप विरुद्धत्वोक्ताविति भावः - एवं च प्रथमहेतोरप्रयोजकतेत्याशयः - देहात्मेति यदि स्वरूपे ब्राह्मण्यादि भ्रमो धर्माधिकारस्स्यात्तदा तन्मुखेन तेषां स्वरूप विरुद्धता स्यात् - ब्राह्मण्यादि विशिष्ट देहसंबन्ध एव प्रकृत्यात्मविवेकवतोऽधिकार इति न तन्मुखेनापि धर्माणां स्वरूपविरुद्धतेति भावः - एवं च -

सा.सं - द्वितीयहेतुः स्वरूपासिद्ध इत्युक्तः - आरोपिकृताङ्कः इति - अधिकारिविभागाधिकारोक्तरीत्या अहङ्कारममकारयुगपञ्चकरहितं प्रत्येवशास्त्रेण तद्विधानादित्यर्थः - एवं च तृतीयोऽपि हेतुस्वरूपासिद्ध एव - कर्मोपार्जितकरणादि साध्यत्वं व्यभिचारीत्याह - कर्मेति - स्वरक्षणेस्वयमप्राप्तः - शेषतैकस्वरूपत्वात् - स्वरक्षणे स्वयमशक्तश्च अत्यन्तपारतन्त्र्यत्वात् -

மூ-தன்னைத்தான் ரக்ஷித்துக் கொள்ள ப்ராப்தனும்ன்றிக்கே அத்யந்தபரதந்நனாகையாலே தன்னைத்தான் ரக்ஷித்துக் கொள்ள ஸக்தனும்ன்றிக் கேயிருக்கிற இவனுக்கு ஸ்வரக்ஷணார்த்தமாகக் கர்தவ்யமென்றொரு உபாயத்தை விதிக்கையும் அதிவனுக்கு ஸாஹ்யமாய் ஸாஹ்யோபாயமென்று பேர் பெறுகிறதென்று சொல்லுகையும் உபபந்நமோ? ஆனபின்பு ஸக்தியோகாதிகள் ஸேஷத்வானுரூபங்களல்லாமையாலே ஸ்வரூபத்துக்கு அநிஷ்டாவஹங்களென்றும் அத்யந்தபாரதந்நயவிரூ஢ங்களாகையாலே அஸம்भावितங்களென்றும் சொல்ல வொண்ணாதோ? என்னில் இது ஸர்வமோக்ஷப்ராப்திகளாலே முன்பே பரிஹுதம் - இவன் செய்ததொரு வ்யாஜ் கொள்ளாதே முக்தனாக்கில் அநாதியாக முக்தனாக்க ப்ராப்திக்கும் - இஷ்வரன் கெவலஸ்வாதந்நயத்தாலே நினைத்தபோது முக்தனாக்கில் வৈஷம்யநைர்ஹ்யாதி டோஷங்களும் வரும் - மோக்ஷோபாய விதாயகங்களான ஸாஸ்த்ரங்களுமெல்லாம் நிரந்தரங்களாமாம் - ஆகையால் இஃஸேஷத்வத்தால் வகுத்த விஷயத்தைப் பற்றுகையில்

(ஸா.டீ) அநிஷ்டாவஹம், ஸேஷத்வஹானிகரமென்க - இது ஸர்வீதி பூர்வீக்த பரிஹாரத்தையே ஸ்பஸ்தார்த்தமாகக் காட்டுகிறார் - இவன் செய்ததொரு இत्याதி வாக்யத்ரயத்தாலே - ஸேஷத்வபாரதந்நயங்களடியாக ஸாஹ்யித்து அநிஷ்டாவஹத்வாஸம்மா விதத்வங்களைப் பரிஹரிக்கிறார் - ஆகையால் இत्याதி வாக்யத்ரயத்தால் -

(ஸா.ஸ்வா) அநிஷ்டாவஹம், ஸேஷத்வஹானிகரமென்கை - இத்தை நிராகரிக்கிறார் - இது - ஸர்வீதி - இத்தை ஸ்பஸ்தமாக உபபாதிக்கிறார். இவன் செய்ததோர் இதி வாக்யத்ரயத் தாலே - ஆனாலும், அஸ்மத்பக்ஷத்தில் பாஹக்சொன்னலும். ஸேஷத்வபாரதந்நயமூலமாக அநிஷ்டாவஹத்வஸம்भावितத்வ விரோ஢ஸாஹ்யைக்குப் பரிஹார மேது? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆகையால் இஃஸேஷத்வத்தால் இत्याதினா -

(ஸா.ப்ரா) தஸ்ய ஸக்தி ப்ராப்த்யநுஷ்டானே தத்ப்ராப்த ப்ராப்தவத்஫லபூதகைஹ்யானுபவே சானுகூல்ய் டர்ஸ்யந்விரோஹித்வே பாஹகமப்யாஹ - ஆகையால் இஃஸேஷத்வெत्याதினா - நனு ஸம்பந்நஜ்ஞானஸ்ய ஸாஸ்த்ரஸ்ரவண -

(ஸா.வி) ரக்ஷித்துக் கொள்ள, ஸ்வய் ஸ்வாத்மனோ ரக்ஷணஸ்வீகாராய - ப்ராப்தனும்ன்றிக்கே, அயோக்யதயா - ஸக்தனும்ன்றிக்கே, அஸக்ததயா - யதேஷ விநியோகார்த்தத்வ் ஸேஷத்வம் - யதேஷ விநியுஜ்யமானத்வ் பாரதந்நயம் - தயா ச “யேநாதவந்தோ ஹி பவந்தி லோகே தேநாத்மகர்மாணி ஸமாரபந்த்” இதி ஸமர்த்தத்வே஽பி ஸ்வரக்ஷணப்ராப்தேரநுசிதத்வாதுபாஸந் ஸேஷத்வஹானிரூபானிஷ்டாவஹமिति ஸ்வரூபவிரூ஢ம் - அத்யந்த பரதந்நயத்வாஸ்வய் ப்ராப்தித்வந் ஸகநோத்யேவேதி அஸம்भावितம் ச தஸ்யோ பாஸநமिति பாபவ: - அத: பரஸேஷஸ்ய பரதந்நயஸ்ய விதானம் - ஸாஹ்யோபாயமென்று பேர் பெறுகிறதென்று, ஸாஹ்யோபாய இதி நாம வஹதிதி - சொல்லுகையும், அபிதானம் ச - உபபந்நமாமோ உபபந்ந பவதி கிம் । ஆனபின்பு, தஸ்மாத் - பரிஹாரமாஹ - ஸர்வமோக்ஷேதிதர்ஹி ஸேஷத்வபாரதந்நயோ ரக்ஷணே஽நுபயோக எவஸ்யாத்ந்நயேவததுபயோகித்வாதியத ஆஹ - ஆகையால் இதி - வகுத்த விஷயத்தைப் பற்றுகையில், -

(ஸா.ஸம்) அதஸ்ததுபயாகாரவிரூ஢ா பக்த்யாதய இत्यத்ராஹ - இது இதி - ஸி஢்நதர்மேதரதர்மமாந்ரஸ்ய எததூல்யாதிஸி஢்நதோபாயாதேவ மோக்ஷஸர்வேஷாமபி வாக்ய இதி தஸ்ய ஸாஹாரண்யாத்ஸ்ரவமோக்ஷ ப்ராப்தஸ்யாஹ்யோபாய வரஸாஸ்த்ரானர்த்தக்ய்வேதி ஸி஢்நதோபாயஸோ஢நாஹிகார எவ பரிஹுதமியத்ய: - அாதிஸ஢்நதஸஹ்யாஹித் விவ்ருணுதே - இவன் இत्याதினா - நந்நவாதி முக்ததாதி ப்ராப்த பரிஹாராய ஸாஹ்யோபாய அவலம்வநியஸ்சேஷத்வாதேஸ்யாஹந஫லதஸயோ: கதமுபயோக இत्यத்ராஹ । ஆகையால் இत्याதினா । எவ் ச -

(सा.सं) शेषतैक स्वरूपत्वा दत्यन्त परतन्त्रत्वादिति हेत्वोरन्यथासिद्धयुपपादनात्साध्ययोरसङ्कोचे अप्रयोजकत्वं फलितम् - एवं च पञ्चमो हेतुर्विशेषणासिद्धः स्वरूपासिद्धश्च - षष्ठोऽपि विशेषणासिद्धः - विशेष्यांश एवं अवशेषितश्चेदप्रयोजक इत्युक्तं भवति एवमपि शेषत्वपारन्त्ये सर्वरक्षणार्थं स्वव्यापारत्व हेतुनैव भक्त्या देस्वरूपविरुद्धतां सम्पादयतश्चेत्कैङ्कर्यं प्रपत्योरपि तां संपादय - तयोर्न संपादयतश्चेद्वेतो व्याभिचार इत्याह - இவையடியாக - इति - ननु भवदभिमतमप्यात्मसमर्पणं शेषत्वज्ञानमेव -

மூ- வாக்யஜன்ய மான சம்பந்தஜ்ஞானாதிமாத்திற்காட்டில் அதிரிஶ்ரீத மாக “ஸரணம் வ்ரஜ” என்று விதேயமாகையாலே ஸாஶ்யமாயிருக்கும் ப்ரபத்திஸ்வரூபமென்னுமிடம் முன்பே சொன்னோம். ஆகையால் ஸேஷபூதனுமாய் பரதந்ந்ரனுமான இவனுக்கு யதாஶிகாரம் ஸ்வரக்ஷணார்த்த ஸ்வவ்யாபாரம்பண்ணக்குறையில்லை - ஆனாலும் அநந்யாஶ்ரீ ஸேஷபூதனாகத் தன்னைத் தெளிந்து பரமேகாந்தியாயிருக்கிற இவனுக்கு டேவதாந்ந்ரத்வாரகங்களான வர்ணாஸ்ரமதர்மங்களும், அவற்றை இதி கர்த்வ்யதேயாக வுடைத்தான பக்தியோகாதிஶ்ரீகளும் ஁காந்யவிருத்தங்களன்றோ? ஶுத்தயாஜிகளுக்கன்றோ பரமேகாந்தித்வம்ஶ்ரீடுவதென்னில்? இது பாஷ்யாதிஶ்ரீகளில் நிஷ்கர்த்தீ தெளியாமையடியாக வந்த சோத்யம் । எங்ஙனேயென்னில்?

(ஸா.டீ) கைத்தீர்த்தில் ப்ரவृத்திக்கை ஁த்தமென்னில் அது முத்திடதேயில் கைத்தீர்த்தியா ஶேஷிப்ரீத்யர்த்தமுபாயத்தில் ப்ரவृத்திக்கையால் பக்த்யாதிஶ்ரீகளிலும் துல்யம் - ஁காந்யவிருத்தத்வமே பக்த்யாதிஶ்ரீளுக்கு ஸ்வரூபவிருத்தத்வ மென்னும் ஶத்தீர்த்தை ஁பபதிக்கிறார் - ஆனாலும் இத்யாதிஶ்ரீயால் ப்ரதர்நாதிவிதீகளிலும் -

(ஸா.ஸ்வா) வாக்யஜன்யசம்பந்தஜ்ஞானா திமாத்த்ரமன்றோ ப்ரபத்தி? அது க்ருதிஸாஶ்யமல்லாமையாலே விதேயமன்றே? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார் - வாக்யேதி ஁த்தார்த்தத்தை ஁பஸஶ்ஹரிக்கிறார். ஆகையால் இதி - ப்ரகாராந்ந்ரேண பக்தியோகத்துக்கு ஸ்வரூபநிர்ரோதம் ஶத்தீர்த்து ஁த்தமருளிச்செய்கிறார் - ஆனாலும் இதி - அநந்யாஶ்ரீதி - டேவதாந்ந்ர த்வாரகவர்ணாஸ்ரமதர்மமந்யஸேஷத்வகார்யமாகையால் விருத்தமென்று கருத்து । பரமேதி - டேவதாந்ந்ர ப்ரயோஜனாந்ந்ரஶ்ரீதனாயிருக்கிறவென்றபடி । டேவதாந்ந்ரேதி - டேவதாந்ந்ரத்வாரகவர்ணாஸ்ரமதர்மமென்றது டேவதாந்ந்ரத்வாரகோபாஸனாதிஶ்ரீளுக்கும் ஁பலக்ஷணம் - அந்யதோத்தரவாக்யத்தில் ஁பாஸனத்தில் டேவதாந்ந்ரத்வாரகத்வநிமித்தபாரமேகாந்யபஶ்ரீ பரிஶ்ஹரமஸஶ்ரீதமாக ப்ரஸஶ்ரீக்குமென்றபடி - இங்கு டேவதாந்ந்ரத்வாரகோபாஸனாதிஶ்ரீளைப் ப்ரதானமாக

(ஸா.ப்ர) வேலாயாமேவ ஶித்தேர்த்தந்யதமஸ்யேவ ப்ரபத்தித்வாதிஶ்ரீ சாஶிகாரிவிஸேஷணத்வாஶ்ரீகாராதிஶ்ரீகர்திஸாஶ்யதயா வித்யாஶாபவேநானுஸ்தேயத்வா ஶித்தேர்ந்ந்ரஸ்வரூப விருத்தத்வ மித்யத்ராஶ - வாக்யஜன்யமான இத்யாதி - ஁பா ப்ரபத்தித்வேஸாஶ்ரீபரந்யாஸவிதீவீயத்யாதி ப்ரஸஶ்ரீதிகம் பூர்வமேவோத்தமிதி ஶாவ: । பக்தியோகஸ்ய டேவதாந்ந்ராராஶ்ரீந்ரூபநித்யநீமித்திகாஶ்ரீதயா பாரமேகாந்யவிர்ரோதாத் தஸ்யானந்யாஶ்ரீ ஶேஷத்வரூபஸ்வரூப விருத்தத்வமேவெத்யுத்தே ப்ரஶ்ய விர்ரோதமாஶஆனாலும் அநந்யாஶ்ரீத்யா டிநா டீபாதிர்ராதிஸத்தீர்த்த: - தடேவோபபாடயதி எங்ஙனேயென்னில் இத்யாதிநா -

(ஸா.வி) தயாஶ்ரீகர்த்வேந விதேயத்வாஶாவாந்ந்ர ஸ்வரூப விருத்தத்வமித்யாஶத்தீர்த்தத்வத்வத்வத்வஸ்ய விதேயஸ்யாஶிகாரி விஸேஷணத்வா சம்பவஸ்ய ப்ராஶ்வோத்தத்வாஶ்வதாமேவ விர்ரோதோ டுருத்தர இத்யிபி ப்ராபேணாஶ - வாக்யஜன்ய மான இதி । பாரமேகாந்யவிர்ரோதபஶ்ரீமாஶிப்ய பரிஶ்ஹரதி । ஆனாலும் இதி । ஸ்வதந்ந்ரதயா டேவதாந்ந்ராராஶ்ரீநேந -

(ஸா.ஸ) தத்வ வாக்யஜன்யம்? ததா ச கதம் ஶாஶ்யமாக விதிக்கப்படுகிறது இத்யுத்திரித்யத்ராஶ - வாக்யஜன்ய மான இதி । முன்பே, அஸ்மிந்நேவாஶிகாரே - பாரமேகாந்யவிருத்தத்வாதிதி ஶப்ரம் ஶேதுமநூத பாஷ்யாதி விர்ரோதேந ஸ்வரூபாஸித்த்யா ச பரிஶ்ஹரதி - ஆனாலும் இத்யாதிநா । ப்ரகृतிசம்பந்தா ஶத்தீர்த்தித்வ ப்ரஶ்யாஜினர ஶுத்தயாஜின: -

(सा.सं) प्रापकान्तरपरेषु शुद्धयाजित्व निवृत्त्या पारमैकान्त्य निवृत्तिरिति परभ्रमं निवर्तयितुं शुद्धयाजित्वनिवृत्ताविदं प्रयोजकमित्याहे ஆகையால் इति । भक्तप्रपन्नयोः पारमैकान्त्य -

सां. सं - प्रयोजकमिदमेवेत्याह - फलान्तरसङ्गमित्यादिना,

(सा.सं) विधिबलकृत्ताऽऽ इत्युक्त्या नित्यनैमित्तिक विधिवश्यत्वाभावशबला भगवत्येव-सक्तिः श्वेतद्वीपवासिषु शुद्धयाजित्वनियामिका पारमैकान्त्य नियामिका च - अनयोश्च विधिवश्यत्व शबला भगवत्येवसक्तिः तदुभय नियामकेति फलितम् । एवं च सकिञ्चने शरण्यान्तर प्रयोजनान्तरवैमुख्य कृतमेव पारमैकान्त्यम् - आकिञ्चने तूपायान्तरवैमुख्यकृतमपीत्पवसेयम् अभिचारादिवदन्यार्थतया विहिततया अनर्थावहत्वादित्यष्टमं प्राप्याननुरूपत्वा दिति नवमं च -

(सा.सं) हेतुं स्वरूपासिद्ध्या दूषयति अनुलम् इत्यादिना पातकशब्दो भक्त्यादि पर इति पराशयः -

மூ - ஁காஹிகாரிவிஸயத்திலே ஁க஑லத்துக்கு குரவாயிருப்பதொன்றை ஁பாயமாகக் காட்டி ல஑ுவாயிருப்பதொன்றிலே ரு஑ியைப் பிறப்பிக்கிறதென்கை விவ஑ிதவிபரிதம் - அ஑்஑த்திலே அ஑்஑ி ஑லநிர்஑ஸமாய் ஑ுதி-

(ஸா.஑ி) ஑்ரிதவி஑ிக்கிறார் - ஁காஹிகாரிவிஸயத்தில் ஁த்யா஑ியால்-஁வ்விரண்டும் ஑ர்ஸ்பர நிர஑ஷோபாயமாகில் ல஑ூபாயத்தில் ஑்ரஸத: ஑்ரவூத்திவருமாகையால் ஁ன்றையிட்டு ஁ன்றைப் ஑்ரோ஑ிப்பிக்கக்கூடாது - ஁ந்யதர்மனுபாயமாகிலும் ஁லஸ்யா஑ிநா ஁஑்ரவூத்தனை ல஑ு஑்ரவகமாக குரவிலே ஑்ரவூத்திப்பிக்கை வேண்டுகையால் ஑்ரக்திக்கு ஑்ரமே஑ ஑்ரவர்தகத்வரூ஑ ஑்ரோ஑நத்வ்஑ூடாது. ஁கையாலே ஁காஹிகாரி விஸயமாய் ஁க஑லஸா஑நமான ஑்ரக்தி஑்ர஑்ரதிகளில் ஑்ரக்திவி஑ி஑்ர஑்ரதிவிரோ஑நார்த்஑ென்றது கர்மா஑்஑ஸ்துதிகர்ம஑்ரஸ்யா தத்஑்ரோ஑ நார்த்஑ாமாப்போலே ஑்ர஑்ரத்ய஑்஑ஸ்துதித்வெ஑ ஑்ர஑்ரதி஑்ரஸ்யார்த்஑ாமாய் ஑்ர஑்ரதி஑்ரோ஑நார்த்஑ென்றென்றதாம் - ஁து ஑்ரக்தி ஁னுபா஑ெய் ஑்ர஑்ரதி ஁பா஑ெய்என்கிற ஑்ரே஑்ரத்துக்கு விபரிதமாக ஑்ரலிக்கு஑ென்றபடி. அ஑்஑ஸ்துத்யர்த்஑த்வத்தை விவரிக்கிறார் - அ஑்஑த்தில் ஁த்யா஑ி - ஁பாயங்களினுடைய ஑்ர஑்யானுரூ஑-

(ஸா.ஸ்வா) ஁காஹிகாரினி - விவ஑ிதவிபரிதமிதி - ஑்ரக்த்யனுபா஑ெயத்வரூ஑ஸ்வமதவிபரித஑ென்றபடி - ஁த்தை ஁஑பா஑ிக்கிறார் ஁தி ஁ங்கு ஑ிவநாவஸ்த்஑யில் ஑்ர஑்ர஑ல஑நகத்வா஑ாவெ஑ ஑்ர஑்ரத்யில் விஸ்வாஸ஑நகத்வரூ஑ ஑்ரோ஑கத்வ்஑ூடாது. ல஑ூபாயே ஑ுஸா் ஑்வத஁வ ஑்ரவூத்தெ: । ல஑ூபாயஸ்த்஑வ குரூபாய஑்ரவர்தகத்வா஑ித்வெ஑ ஑்ர ஑்ரக்த்யுபாயவி஑ெ: ஑்ர஑்ரதீ ஑்ரவர்தகத்வரூ஑ ஑்ரோ஑கத்வ஑ும் ஑ூடாது - ஁கையால் ஑்ரஸிஷ஑்ரமாணெ஑ா஑்஑ேஸு ஑்ரலஸ்துதிர்ர்த்஑வா஑ ஁தி ந்யாெநா஑்஑ ஑ுதி -

(ஸா.஑்ர) ஑ர்வ஑ா஑ வி஑ோஷ஑ ரூ஑஑லநிர்஑ஸஸ்ய அ஑்஑ேஸு ஑்ரலஸ்துதிர்ர்த்஑வா஑ ஁தி ந்யாெநாந்யதாஸி஑்ரத்யா ஑்ர஑்ரதீர஑்஑த்வமெவ ஑்யா஑்ரது ஑்வாதந்யமிதி ஑ாவ: - ஑்ர஑்யவ்ரூ஑்ய் ஑ா஑மர்வ஑ுஸு -

(ஸா.வி) விவ஑ிதவிபரிதமிதி - ஑்ரக்திர்னுபா஑ெயா஑்ர஑்ரதிரூபா஑ெயெதி ஑்ரலு ஑்வதா் விவ஑ிதம் - த஑்ரிபரிதம் தந்஑ ஑ி஑்ரத்யிதி - வே஑ாந்தேஸு ஑்ரக்தி஑்ர஑்ரத்யோரேக஑லஸா஑ந- தயா஑ர்ஸ்பரநர்ர஑ே஑்யெ஑ வி஑ாநா஑்஑ுதெ: ஑்ர஑்ரதிதுல்யயோ஑்஑ேமத்வெ஑ ஁ந்யதர்மஸ்ய ஁ந்யதர்஑்ரோ஑கத்வா஑ாவெ஑ ஑்ர஑்ரதி஑்ரோ஑கத்வாஸ்஑்வாத் - ஑்ர஑்ரவே வா குரூ஑்யாலஸ்யா஑ிநா஑்஑்ரவூத்தீ ல஑ுநா஑்஑்஑ுதெநா஑்஑்஑ி஑லமாரோ஑்ய ஑்ரோ஑நா கார்யா । நது குரூ஑ா ல஑ு ஑்ரோ஑நா - ஑்ரஸத ஁வ ல஑ு஑்ரவூத்திஸ்஑்ரவே஑ ஑்ரோ஑நாந஑ே஑ிதத்வாத் - ஑்ரவ்யவ஑நார்த்஑மநா஑ு஑ி ஑ிகதா஑ாநி஑்஑ோ஑்஑ி ல஑ூபாயோ஑்஑்ர஑்யாஸ஑ாதவாய்஁வ - நது குர்வ஑்ர஑்ர஑ாரச் । ஁தோ விவ஑ிதவிபரித மிதி஑ாவ: - த஑ெவிவ்ரூ஑ிதி - அ஑்஑த்திலே ஁தி ஁ப்போது ஑்ரோ஑ நார்த்஑்ரே “வ்ரீஸ்வாநர் ஑்வா஑்஑க஑ாலா் நிவ்ர஑்” ஁த்யா஑ி஑்ரவ்யவே஑்ரவ்ய வி஑்ரலநிர்஑ஸெ஑ ஑ுதிஸ்யாத்ரந்஑ ஑்ர஑்ரவிதி ।-

(ஸா.ஸ்) ஑ாஸ்த்ர ஑்ரோ஑நா஑ிகளில் ஁த்யுக்தமெவ ஑்ரகூதெ விவூத்ய ஑ூஸ்யதி஁காஹிகாரிதி । விவ஑ிதவிபரிதமிதி । ஑்ர஑்ரதிரூ஑ ல஑ூபாயே ரு஑்யுத்஑்ரத்யெ ஑்ரக்திரூ஑ குரூபாய வி஑ாந மித்யுக்ததெ விவ஑ிதஸ்வரூ஑ விரு஑்ரத்வவிபரிதம்஑்ரக்தேஸ்ரகிஸ்த்ரந் ஑்ரத்யுபாயத்வமெவ ஑ி஑்ரத்யிதித்ர்த்஑: - கிஸ்த்ர விவ஑ிதம் ஑்ர஑்ரத்யுபாயத்வ஑லகம் த஑்ரந்யாநுபாயத்வம் - த஑்ரிபரிதம் ஑்ர஑்ரதீரவாநுபாயத்வம் த஑ெவிஸ்஑்ரத்யிதி - அ஑்஑த்தில் ஁தி - ஑்ரக்தி஑்ர஑்ரத்யோ஑்஑்யோர஑ி ஑஑த்வெ ஑்ர஑்ரதிஸாஸ்த்ரம஑ி ஑்ர஑்ரதீ ம்஑ிஸ ஑ா஑நத்வ -

மூ-மாந்மாயிறே அப்போது ஫லிப்பது - ப்ராய்யத்துக்கின்னது அநுரூபமென்னுமிடம்
 ஶாஸ்த்ரவெத்யமாயைலே யுத்திமாந்த்தாலே ப்ராய்யவிரோத்சொல்லவொண்ணாது - அகாமசித்தங்களில்
 ஒன்றை விரூத்தர்க்கங்களாலே பாதிக்கில் துல்யந்யாயத்தாலே சர்வஶாஸ்த்ரங்களும் ப்ரபத்திஶாஸ்த்ரத்தானும்
 ப்ரமாணமன்றிக்கேயொழியும், “அத பாதகபீதஸ்த்வம்” என்கிறவிடத்திலும் பாதகஶப்தத்தாலே
 உபாஸனாதிக்களை

(சா.தி) த்வமும் ஶாஸ்த்ரகொண்டறியவேண்டும். யுத்தியால் கல்கிக்கக்கூடாதென்கிறார் ப்ராய்யத்துக்கு
 இதுபாடியால் - வுத்திகங்களான அர்த்தங்களில் விரூத்களையிட்டு ஓர் அர்த்தத்தை சாதிக்கில்
 துல்யந்யாயத்தாலே சர்வஶாஸ்த்ரத்துக்கும் ப்ரபத்தி ஶாஸ்த்ரத்தனக்கும் பாதிவருமென்கிறார் - அகாமசித்தங்கள்
 இதுபாடி । “அத பாதகபீதஸ்த்வம்” என்கிற ஶலோகத்தில் பாதகஶப்தத்தால் விவதிதமாயைல்
 உபாஸனாதிக்களுக்கு ப்ராய்யவிரூத்தவ் சித்திக்குமென்னவருளிச்செய்கிறார் - அத பாதகேதி - ஆகையால்
 அகித்தனனுக்கு ப்ரபத்தியாலே

(சா.ஸா) முக்தென அங்ரி ப்ரரோகதவ் சொல்லவேணும். இது அங்ரிதயா பக்தி உபாதிதயைலே
 அநுபாதிதவ்ரூபஸ்வபக்திவிபரிதமென்று கருத்து - - துதூயகல்தத்தை நிரசிக்கிறார் - ப்ராய்யத்துக்கு இதி ।
 முமுஷுவுக்கு ப்ராய்ய ப்ராகயரேக்யமாவத்யகமியாதிதுத்திமூலதயா பக்தியோகமநுபா(தி)யமன்றோ?
 என்னவருளிச் செய்கிறார் அகாமசித்தங்கள் இதி - கதுர்த்தபக்தத்தை நிரசிக்கிறார்

-அத பாத கேதி -

(சா.ப்ர.) மோகார்த்தமேவ விதிதத்வாநாஸ்தீத்யபிப்ராயேணாஹ । ப்ராய்யத்துக்கு இதி - விதிதத்வே஽பி -

(சா.வி) பக்தே: ப்ரஸத்யங்ரித்வாபாவாத்த்ரபத்தேர்த்த்யங்ரித்வாதுபரித்யமேவ ஫லதீதி பாவ:-ப்ராய்யநுரூபேத்யஸ்யுத்தரமாஹ-
 ப்ராய்யத்துக்கு இதி ப்ராய்யமேவ ப்ராககம் ததநுரூபம் நோ கெதநநுரூபமிதி ப்ராபிநாஸ்தி -
 ஶாஸ்த்ரகேவெத்யதாநுரூப்யஸ்யஅதோ பக்திரபி ஶாஸ்த்ரவாடநுரூபைவிதி பாவ: ।

(சா.ச) பூதிகமேவ ச்யாத் - ததா அநுக்தா “ரூகியைப்பிறப்பிக்கிறது” இதுக்தா ப்ரஸ்ப்ரஸம்பந்தாபாவே
 அந்யஸ்யான்யரூகிதனகத்வாயோகாத் । சம்பந்தான்தராப்ரஸித்தே: - “ந கிரிந்ரஸ்த்வதுத்தர” இதி
 வதஸம்பவததர்மகீர்தநமுக்தென ரூகிதனகத்வஸ்ய தவாப்யநநுமதத்வாதிக்கம் ப்ரதி துவயரூபாயபாவப்ரஸங்ரிதா
 ஫லவத஫லந்யாயென அங்ரிபூதாயா ப்ரபத்தி அங்ரிபூதாயா ப்ரபத்தி ஶ்ரூதிர்த்தவாத: ச்யாதிதி ந்யாயென “முமுஷுவீ” இதுபாடி ஶாஸ்த்ரமங்ரி
 அங்ரி஫லநிர்देशரூபம் சதுகிதனகமிதி ச்யாத் - எவ க ப்ரபத்திரேவ அநுபாயதவ் பக்திரேரூபாயதவ் க ஫லிதமிதி
 பாவ: । ஶ்ரூத்யாதி விரூத்தர்க்கஸ்ய ஶ்ரூத்யாதி சித்தானபநாதிதவ் யுத்திமாந்த்தாலே இதுபாடி சூகிதம் । அபநாதிதத்வ
 பாதிமாஹ - அகாமேதி அத பாதகேதி வகநான்யதாசித்த்யா தென நிந்நிதத்வம் க ததம் ஹேது ச்ரூபாசித்த்யா தூபயதி ।
 அத பாதகேதி - “த்யாயத - நிதிதித்யாசிதவ்ய: - உபாசித - த்யேயோ நாராயண ஶஸாஹரிர்க்ஸதா த்யேய: -
 ஶ்ரீமத்யஸ்தததம் விஷ்ணு: - மந்நா பவமதூக்த: ” இதுபாடி ப்ரமாணவிதிதா பகவத்ப்ரபிததமத்வாபாதிக்கம் பக்தி
 தமதிதவதேவ ச்ரூபுத்ரம் ப்ரதேவ பாதகத்வென வததீதுத்திரவூதிக கோபித்யேவ ரோக்தே । தர்ஹிதஸ்ய கோத்ய்ரீதி கெதுக்தே?
 பக்தி ப்ரகரணஸ்தம்பாதிதம் வகநம் ததவான்தர ப்ரகரணென -

(सा.सं) भक्तिनिर्वृत्तिप्रतिबन्धकपातकपरमेव । भक्तिनिर्वृत्तिप्रतिबन्धकानामनादिकालसञ्चितानां पातकानामानन्त्यात्तन्निवर्तककृच्छ्र, चान्द्रायण, कूश्माण्ड, वैश्वानर, व्रातपति, पवित्रेष्टि, त्रिवृदग्निष्टोमादिकान्कर्तुमशक्तः पातकैरपि भीतश्चेद्विमुक्त चान्द्रायणादि समारम्भस्तत्स्थाने तमेव शरणं ब्रजेति हि प्रकरणानुगुणस्तदर्थः - नत्वदभिमतः - इदं सर्वमभिप्रेत्यप्रमाणमिदं इत्युक्तम् - अथ एकादश द्वादश हेत्वोरपि साध्यसाधकता प्रकारं परीत्या अनूद्य स्वरूपासिद्ध्यादूषयति - विहितङ्गुलैः योऽपि विहितङ्गुलैः योऽपि इत्यादिना - अस्वर्ग्यमिति वचनमतिथिसत्कारादिषु गवालम्भनादि विषयम् -

மூ - இப்படி யுகान்தரங்களில் இவை ஧்மங்களானாலும் கலியுகத்தில் யதோக்தமான
பரமாத்மோபாஸனாடிகளுக்கு அதிகாரிகள் டுர்ல஢ராகையாலே இவை இக் காலத்துக்குப்
பொருந்துமவையன்று - ஆகையாலேயன்றோ “கலௌசங்கீர்த்ய கெஸவம்” என்றும் “கலேர்ஷநிதே
ராஜந்ஸ்தி ஹேகோ மஹாந் குண: | கீர்த்நாடேவ க்ருஷ்ணஸ்ய முக்தவந்ந: பரம் வ்ரஜேத் ” என்றும் சொல்லுகிறது
என்னவுமொண்ணாது - “கலௌ க்ருதயுகம் தஸ்ய கலிஸ்தஸ்ய க்ருதேயுகே | யஸ்ய டேதஸி கோவிந்டோ ஹ்ருதே யஸ்ய
நாங்சுத:” என்கிறபடியே இக் காலத்திலும் உபாஸனாடிகளுக்கு அதிகாரிகள் ஸ்வயம்ப்ரயோஜனயுகநிஷ்ரான
பூர்வாங்சாரீர்த்கள் போலே ஸம்ஐாவதரிதே-

(ஸா.டீ) விரு஢்வதில்லாவிடினும் கலியுகத்தில் ஢க்தயாடிகளுக்கு அதிகாரிகள் கிடையாமையால்
இதுக்குக் கலியுகத்தில் மோகோபாயத்வதில்லையென்னும் ஸங்கீர்த்யை அநுவடித்துப் பரிஹரிக்கிறார் - இப்படி
யுகான்தரேத்யாடி - கீர்த்நாடேவ என்று அவ஢ாரணத்தால் ஢க்த்யா஢ிகாரி டுர்ல஢்யமென்று ஸங்கீர்த்யா஢ிபாயம் -
கலியுகத்திலும் ஢க்த்யா஢ிகாரிகள் ஸ்வயம்் ப்ரயோஜனயுகநிஷ்ரான ஸ்ரீநாதமுநிப்ர஢ூதிகள் போலே
ஸம்ஐாவதரிதே என்கிறார் - கலௌ க்ருதயுகம்த்யாடியால் யஸ்ய டேதஸி கோவிந்டஸ்ய கலௌ க்ருதயுகமென்றத்தால்
கலியுகத்திலும் -

(ஸா.ஸ்வா) தாத்பர்யகமென்கிற பக்தத்தை அநுவடித்து நரிஸிக்கிறார் - இப்படி இதி - ஢க்திக்கு
காலவிசேஷத்தில் அநுபாயதாயா் ப்ரமாணமும் உபந்யஸிக்கிறார் - ஆகையாலேயிதே இதி - கீர்த்நாடேவ
என்கிற அவ஢ாரணத்தாலே ஢க்த்யநுபாயத்வம்ஸி஢்஢மென்று கருத்து - அ஢ிகாரிடுர்ல஢்யத்தாலே இக் காலத்தில்
஢க்தியோகமநுபாடேயமோ? ப்ரமாணஸ்வாஸ்யத்தாலேயோ? என்று விகலித்து அா஢்பக்தத்தை நரிஸிக்கிறார்
- கலாவிதி -

(ஸா.ப்ர) ந்யாயாத் “அல்பம் வா஑ுருவாயஸ்ய ஸ்ருதஸ்யோபகரோதி ய: | தமபீஹ் ஑ுரம் வி஢்யா ங்஢ூதோபக்ரியயாதயா”
இத்யுக்தப்ரகாரேண ஸ்ரீவிஷ்ணுபுராண நிர்மாணபூர்வகமர்த்யபஞ்சக ஜ்ஞானேநாஜ்ஞானநிவர்தகத்வெந “஑ுஸ஢்஢்ஸ்த்வந்நகாரஸ்யா஢ு
ஸ஢்஢்ஸ்தந்நிரோதக:” இத்யுக்த ஑ுருஸ஢்஢் ப்ரவூத்தினிமித்தஸ஢்஢ாவாத் “ப஢்யமங்஑லிவிங்஢ே஢ உரோ விந்யஸ்தமகரம் |
தந்நாமகரணம் டேதி ஢ாஸ்யமேதங்஢ுவதி஢்யம்” இத்யுக்த஢ாஸ்யஸ்ய யாமுநாங்சாரீ: பராஸரவிஷயப஢்யகரணேநானுமதத்வாங்
பராஸரஸ்யாபி பூர்வா ங்சாரீத்வம்தி ஢ாவ: | வ்யாஸவால்மீக்யா஢ய அாடிஸ஢்஢ா஢்ய: - நநு கலியுகே
உபாஸனா஢ிகாரிணோ஢ஸ஢்஢ாவதத்வா஢ிபாயேண கலி “கலௌ ஸங்கீர்த்ய கெஸவம்” இத்யாங்சுங்யதே - அத:
காலாவங்஢ிந்நாத்ம ஸ்வரூப விரு஢்வத்வமேவெத்யாஸங்கீர்த்ய அஸ்திந் கால எவ ஢க்தி யோ஑ானுஸ்தாத்வெந ப்ரஸி஢்஢நாத்மமுநி
குரகேஸ்வராடி ப்ர஢ர்ஸநபூர்வக஢ா஢ிகாரி ஸ஢்஢வம்் ப்ர஢ர்ஸந்நா஢ிகாரீய஢ாவ஑மமாந்ரேண ஸ்வரூபவிரு஢்வத்வெ ஸங்கீர்த்ந
வ்யதிரிங்஢ ப்ரப஢ந஢்வயோங்஢ாரணயோரப்ய ஢ிகாரீய஢ாவஸ்ய வாங்நிகதயா ஸ்வரூபவிரு஢்வத்வப்ரஸங்஑மப்யாஹ் | இப்படி
யுகான்தரங்களில் இத்யாடிநா | எவம்் தஹ்ரஸ்தமாத்நா -

(ஸா.வி) த்ஸர்வசிஷ்டாபரி஑்ரஹோ நாஸ்தோதி ஢ாவ: - எதங்சுகே த஢஢ிகாரீய஢ாவாத்ஸ்வரூப விரு஢்வத்வம்த்யா஢ிப்ய
பரிஹரதி இப்படி யுகான்தரேதி பொருந்துமையன்று, அநு஑ுணா ந ஢வந்தி - அஸ்திந் யுகே஢ி பூர்வாங்சாரீ
஢க்திஸார, பராங்஑ுஸ, நாதாடிவந்ந஢்஢்யோ஢ிகாரிணஸ்ஸ஢்஢வந்த்யேவெதி பரிஹாரமாஹ் - கலௌக்ருத யுகம்தி -
யஸ்ய டேதஸி கோவிந்஢: தஸ்ய கலௌ க்ருதயுகம்் கோவிந்஢ ஢ஜநவதா் கலிப்ரயுக்தங்஢ித் தாங்஢்஢்யா஢ிகம்் ந ஢வதி -
கிந்து “஢்யாயந் க்ருதே யஜந் யஜ்நை:” இத்யுக்த க்ருத யுகப்ரயுக்த஢்யான -

(सा.सं) यदि केनापि प्रकारेण न स्वरूप विरुद्धाभक्तिस्तर्हि भवादृशैरपि परिग्राह्या स्यादित्यत्राह आणापीणा।
इति - स्वाधिकारेति । न स्वरूपेण विरोधः - किन्तु स्वगताकिञ्चन्येनैवेति भावः -

(सा.सं) त्रयोदशहेतुं नरस्येति वचनान्यथासिद्ध्युपपादनेन स किञ्चने तद्धेतोस्स्वरूपासिद्ध्या परिहरति -
 ॐ अधिकार इति - बुद्धिदौर्बल्यं, महाविश्वासमान्द्यम् - अधिकार्यन्तरङ्गकुक्कुम् इत्युक्तिरकिञ्चनस्यापि
 फलभक्तिसंभवाभिप्रायेण -

மூ - அவற்றுக்கு சாமர்த்த்யமில்லாமையாலாதல் விலம்பக்சமனல்லாமையாலாதல் இப் ப்ரபத்தியை ஸ்வதந்ந்ரோபாயமாகப் பற்றினவனைச் செய்த வேள்வியன் என்றும், கृतகृत்யனென்றும், அநுஸ்திதக்ரதுஸதனென்றும், இவனுக்கு மரணாந்ந்ரமாக நடக்கிற வ்யாபாரங்களை அவஹூதபர்யந்ந்ரகர்த்தவ்யக்ரியாகலாபங்களாக ஸ்துதித்தும், க்ரத்வந்ந்ரானுஸ்தானபண்ணினவனுக்கு மேலுள்ள நியத்யநைமித்திகங்கள் போலே இவனுக்கு ஸ்வதந்ந்ரவித்யியாலே வர்ணாஸ்ரமாதிதர்மங்கள் நடவாந்ந்ரிகச் செய்தேயும், அநுஸ்திதாத்மயாகபலத்தைப் பற்ற கர்த்தவ்யாந்ந்ரநிரபேக்ஷனாகவும் ஆழ்வார்களும், மஹர்ஷிகளும், பகவத்சாஸ்த்ரங்களும், வேதங்களும் தோஷியாந்ந்ரின்றன -

(சா.தீ) சொல்லுகைக்காக ப்ரபத்யுத்கர்ஷத்தில் ப்ரமாணங்களை தர்ஸிப்பிக்கிறார் - அவற்றுக்கு சாமர்த்த்யமியாதித்யால். செய்தவேள்வியன், சாஹ்வநுஸ்திதஸர்வயஜ்ஜம். -

(சா.ஸ்வா) இவற்றுக்கு இதி - செய்த வேள்வியன் இத்யாதித்களுக்கு ப்ரபத்திஸ்துதியிலும் ப்ரபத்திநைரபேக்ஷத்திலும் தாத்பர்யமொழிய பக்த்யநுபாயதீயிலே தாத்பர்யமில்லையென்று கருத்து. ஆழ்வார்களும் இதி । செய்த வேள்வியன் இத்யாதி ஆழ்வார்களுடைய உக்தி: - கृतகृत்ய இத்யாஸீக்தி: அநுஸ்திதக்ரதுஸத இத்யாதி பகவத்சாஸ்த்ரம் - மரணாந்ந்ரெத்யாதி ஸ்ருத்யர்த்தகதன் மென்று கருத்து - இப்படி ப்ரபத்திநிஸ்தஸ்துதியென்று சொன்னது கூடுமோ ? பக்திப்ரபத்திகளிரண்டும் மோக்ஷசாஹ்வநதயா விஹிதத்வாவிஸேஷெனதுல்யமாயிருக்க அந்யதரஸ்துதிக்கூடுமோ? ப்ரத்யுதமுக்யபக்திநிஸ்தஸ்துதியே உக்திதீயன்றோ?

(சா.ப்ர) அவற்றுக்கு இத்யாதிநா - செய்தவேள்வியன், அநுஸ்திதயாக: - அநென “ஸர்வ வேதாஸஸர்வவித்யாஸஸாஸ்த்ராஸஸர்வ யஜ்ஞாஸஸர்வ இய்யஸ்சகூக்ஷண: - விது: கூக்ஷணம் ப்ராஹ்மணாஸ்தத்வதோ யே தेषாம் ராஜந்ஸர்வயஜ்ஞாஸஸமாஸ்தா ” இத்யாதி விவக்ஷித: । கृतகृत்யனென்றும் இத்யநென “அநெநைவ து மந்ந்ரேண ஸ்வாத்மாநம் மயி நிஶிபேத் । மயி நிஶிபந்ந்ர கர்த்தவ்ய: கृतகृत்யோ பகிஷ்யதி” இத்யேதத்விவக்ஷிதம் “ அநுஸ்திதக்ரதுஸதோ பகிஷ்யேவ ந ஸஸ்ய:” இத்யாதி விவக்ஷிதம் । இவனுக்கு மரணாந்ந்ரமியாதிநா “தஸ்யேவ் விதுஷோ யஜ்ஞஸ்யாத்மா” இத்யநுவாகார்த்ஹோ விவக்ஷித: । அநுஸ்திதாத்மயாகத்தைப் பற்ற கர்த்தவ்யாந்ந்ரநிரபேக்ஷனாகவும் இத்யநென “ஸகூதேவ்ப்ரபந்ந்ரஸ்ய கृत்யம் நைவாந்யதிஷ்யதே” இத்யாதிபிப்ரேதம் - தோஷியாந்ந்ரின்றன. உத்ச்ரீவதந்ந்ரதீயர்த்த: ஸ்பூதம் ப்ரதிபாதிதயந்ந்ரதீதி பாவ: -

(சா.வி) ப்ராமாணிகத்வமாஹ - அவற்றுக்கு சாமர்த்த்யமில்லாமையால் இதி - ப்ரபத்தியை ஸ்வதந்ந்ரமாகப்பற்றினவனை, ஸ்வதந்ந்ரப்ரபத்திநிஸ்தம் - செய்தவேள்வியனென்றும், அநுஸ்திதயாக இதி - “விது: கூக்ஷணம் ப்ராஹ்மணாஸ்தத்வதோ யே தेषாம் ராஜந் ஸர்வயஜ்ஞஸஸமாஸ்த: - அநுஸ்திதக்ரதுஸதோ பகிஷ்யேவ ந ஸஸ்ய:” இத்யாதி ப்ரமாணமநுஸந்ந்ரதீயம் - தோஷியாந்ந்ரின்றன, ஸ்பூதம் வதந்ந்ரதீதி -

(சா.ஸம்) “செய்த வேள்வியன்” இத்யாதீ “விது:கூக்ஷணம் ப்ராஹ்மணாஸ்தத்வதோ யே தेषாம் ராஜந் ஸர்வயஜ்ஞஸஸமாஸ்த: - மயி நிஶிபந்ந்ரகர்த்தவ்ய: கृतகृत்யோ பகிஷ்யதி । தஸ்யேவ் விதுஷோ” இத்யாதி “யந்ந்ரணம் ததவஹூதம்” இத்யாதித்கம் ப்ரமாணம் - கृतகृत்யஸ்ய கிம் நியத்யாதிபிஸ்தித்யத்ரோத்ச்ரம் க்ரத்வந்ந்ரெத்யாதி - ஸ்துதித்தும் தோஷியாந்ந்ரின்றன இத்யந்வய:-

(सा.सं) आक्रेयात्, स्वतन्त्रप्रपत्तिनिष्ठस्य सर्वस्तुतिविषयत्वात् - तपस्विभ्यः. कायशोषणमात्रपरेभ्यः - योगी, ज्ञानयोगनिष्ठः - यद्वा, “ ईदृशः परमात्मा यं प्रत्यगात्मा तथेदृशः । तत्सम्बन्धानुसन्धानमीतियोगः प्रकीर्तितः ” इत्युक्तयोगनिष्ठः । स एव ज्ञानिभ्य इत्यनेन गृह्यते । अभिमतः, परमपुरुषाराधनरूपकर्मयोगनिष्ठः । स एव धर्मिभ्य इति गृह्यते । योगी, भक्तियोगवान् ।

மூ - ந்யாசவித்யை யிலே கண்தோக்தமான இவ்அர்த்தத்தை “தேஸாந்து தபஸாந் ந்யாஸமதிரித்தம் தபஸ்ச்ருதம் । சத்கர்மநிரதா ஸ்ஷுதாஸ்சாஹ்யயோக விதஸ்ததா । நாரீந்திஸரணஸ்தஸ்ய கலாந் கோதீதமீமபி” என்று ஸகவத்தாஸ்த்ரம் ஁பவூஹித்தது -

(ஸா.தீ) “தஸ்தாந்யாஸமேஸா” என்று ஸ்ருத்யுத்தமானவில் அர்த்தத்தை ஸகவத்தாஸ்த்ரம் ஁பவூஹித்ததென்கிறார் - ந்யாஸவித்யை யில் இத்யாதி - தேஸாந் துதபஸா, சத்யந் தபோதமாதி ரூபதபஸ்ஸுக்களில் நடுவே ஸ்ரபத்திரதிரித்ததபஸ்ஸென்று ஸ்ரவிக்கப்பட்டது ந்யாஸென்று நபுஸகத்வமாஸ்யம் - சத்கர்மேத்யாதி - ஸ்ஷுதாஸ்சத்கர்ய நிரதா:, நிவூத்தி ரூபகர்மயோகநிஸ்தா: - ஸ்ஷுதாஸ்சாஹ்யவித: - நிவூத்திரூபஜ்ஞானயோகநிஸ்தம் - ஸ்ஷுதாயோகவித:, ஸ்ஷுதஸ்தித்யோகநிஸ்தம். நாரீந்தி, ஸ்ரபத்தியினுதைய -

(ஸா.ஸவா) ஁திக்யகண்தோக்தியில்லாவிட்டால் ஸ்துதி ஁ந்யதாப்யுபபந்நையன்றோ? “தஸ்தாந்யாஸமேஸாந் தபஸாமதிரித்தமாஹ:” என்று ஁திக்யந் கண்தோக்தமென்னில் ஁ங்கு ஸொன்ன ஁திக்யந் ஸ்ராகரணிகதபோதமா஁வதிகமாக்கையாலே ஸக்த்யபேக்யா ஁திக்யந் கூடுமோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் ந்யாஸவித்யை யிலே இதி தேஸாமிதி - தேஸாந் தபஸாந், ஸ்வாநுவாகோக்தந்யாஸபர்யந்தானாந் தபஸாந் மத்யே - ந்யாஸம் । ஸ்ரதமார்த்தே த்விதீயா - விஸ்தித்யவ்யத்யஸ்ச்ஞாநதஸ: - லிங்கவ்யத்யயோ வா - ந்யாஸா஁யந் தப: - ஁திரித்தம், ஁திஸாயிதம் - ஸ்ருதந், ஸ்ருதிஸ்ரதிபாதிதமென்றபடி - சத்கர்மேதி । சத்கர்மநிரதா: - கர்மயோகநிஸ்தா: - ஸா஁ய்யயோகவித:, ஸங்க்யா஁வூதி: ஜ்ஞானயோகநிஸ்தா: । ஸ்ஷுத:, ஸ்தித்யோகநிஸ்தாஸ்ச என்றபடி ஁பவூஹணபலத்தாலே ஸ்தித்யோகம் ஸ்வோக்தமான ந்யாஸாதிதபஸ்ஸ்வந்தர்தமென்று கருத்து - ஁னாலும் ஁மூக்யமான -

(ஸா.ஸ்ர) ஁திகதவா ஸி஁திரித்யாஸங்க்யோபவூஹணானுங்க்யாதிதா஁திக்யபரத்வமேவெத்யாஹ - ந்யாஸ வித்யை யிலே இத்யாதிநா । “சத்கர்மநிரதா:” இதி ஸ்லோகஸ்ய “தஸ்தாந்யாஸமேஸாந் தபஸாமதிரித்தமாஹ:” இத்யேததுபவூஹணத்வ ஜ்ஞாநார்த்த, “தேஸாந் துதபஸா” இத்யர்த்தோபாதிநமிதி மவ்வ்யம் -

(ஸா.வி) சத்கர்மநிரதா: இதி - ஸ்ஷுதா:, நிவூத்திதர்மபரா: । சத்கர்மநிரதா:, கர்மயோகவந்த: । ஸ்ஷுதா:, ஸாஹ்யயோகவித: । நிவூத்திரூபஜ்ஞானயோகநிஸ்தா: । ஸ்ஷுதா:, யோகவிஸாரதா: - நிவூத்திரூபஸ்தித்யோகநிஸ்தா இத்யந்வயந் ஸ்வோகூர்வந்தி - வர்திஸ்யமாண ஸங்க்யத்யத்ய வூத்தம் -

(ஸா.ஸந்) ஸ்ரத்யதம எவஹீதி ஸாஸ்யேண ஸ்தித்யஸ்யாபி ஸ்ரத்யதமத்வாவிஸேஸே஁நுகரத்வாதி மோத்ரேண ஸ்ரேஸ்ததமத்வோக்திந் ஸ்ராமாணிகேத்யத்ராஹ । ந்யாஸேதி । “தஸ்தாந்யாஸமேஸாந் தபஸாமதிரித்தமாஹ: । “எதத்வீமஹோபநிஸதம்” இத்யஸிஸ்ராயேண கண்தோக்தமான இத்யுத்தம் । ஁திரித்தம், ஁ஸ்யஹீதம் । ஸ்வாஸ்ரமோகிதமிதிநித்யநைமித்திகாதி யதா஁திகாரமநுதிஸ்ததாந் தத எவ மநஸ்ச்ஷுதமிதாந் கதுர்முகலோகஸ்ரஸ்திஸ்வணாத் தே சத்கர்மநிரதாஸ்ச்ஷுதா இத்யுத்யந்தேஸா஁஁யந், ஜ்ஞானயோக: । தஸ்ய ஸாஹ்யயத்வந் க கதுர்விஸதி விலகணபஸ்ச விஸதி தத்வ ஸ்ரதானகதயா ஸ்வாத்மவிஸயகத்வாத் । தத்ஸரந் ஸாஸ்த்ரந் ஸா஁஁யம் யோகஸத் இஹ கர்மயோக ஸ்தித்யோகயோங்ரஹிக: । ஁ந்யதா ஸ்ரணஸ்தஸ்யேதி பதி ஸ்வாஸ்யானுபபதே: । கிஸ்ச ஁விஸ்சினோ ஹி ஸ்ரணஸ்த: । ஸ கிஸ்சினோ ஸ்தித்யாதிநிஸ்த: । நநு ஸ்தித்யாவஸமர்த்தஸ்ய -

மூ - அவகாஹநாடிகளில் சமர்த்தனல்லாதவனுக்கு “மானஸம் விஷ்ணு சிந்தனம்” என்று ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்தினைத் தனது ச்நானமாக விதித்தாலது ச்நானாந்தரங்கள் பண்ணுகிற ஸ்ரீமத்யையும் பண்ணி பாபாந்தரங்களையும் சமிப்பித்து அப்போதே ஸ்ரீமதனுஸ்வரஸத்தையுமுண்டாக்குமாப்போலே உபாஸநாடிகளில் சமர்த்தனல்லாதவனுக்கு ப்ரபத்தியை விதித்தாலும், இப் ப்ரபத்திதானே அவை கொடுக்கும் ப்ரபத்தியும் அவை தம்மையும் கொடுக்கவத்தாய் அகிஷ்ணனுக்கு உதாரகமாய் அவன் அபேகித்த காலத்திலே ப்ரபத்திபாபத்தையும் உடைத்தாயிருக்கையாலே அதிகப்ரபாபமாயிருக்கும் - இப்படி இவ் உபாயத்தின் அதிகாரத்திலும் ஸ்வரூபத்திலும் வரும் கலக்கங்கள் சமிப்பித்தோம் - இனிமேல் ப்ரகரங்களில் வரும் வ்யாமோஹ்சமிப்பிக்கிறோம் -

(சா.டீ) வதிகப்ரபாபத்தே ஸடூஹ்ந்மாக உபாபாதிக்கிறார் - அவகாஹநாடிகள் இதுபாபாஸநாடியென்று அபிசப்தத்தால் உபாயவிரோதினவர்தனத்தேச் சொல்லிற்று. விரோதினவர்தனாஸமர்த்தனுக்கு விரோதியைப் போக்கி ப்ரபத்தியுபாயத்தேக் கொடுக்குமென்றபடி - இத்தால் “ஸுடூஷ்ரேண ஸோசேத:” என்கிறபடியே ஸர்வப்ரபத்தித்வம் சொல்லிற்று அகிஷ்ணனுக்கென்று வர்ணாபேகிதேவெண்டாவென்கிறது - இத்தால் ஸர்வாதிக்காரத்வோத்கர்ஷ் சொல்லிற்று - இவன் அபேகித்த காலத்தில் இதுபாபால் அவிலம்பிதப்ரபத்திவ்யாமோஹத்வ ப்ரபத்திநாஸகத்வோத்கர்ஷ்மும் சொல்லிற்று - உக்தானுபாபுரஸ்சர்வ வத்யமாணத்தேக் காட்டுகிறார் - இப்படி இவ் உபாயேதுபாப -

(சா.ஸா) ப்ரபத்திக்கு முக்யபக்தியோபாபேக்யான்யத்ராமுக்யேத்மந்நாபரிடூஷ்மான அபிக்யக்ஷுடமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அவகாஹநாடிகளில் இதி - கௌமான ஸ்நானத்துக்கு முக்யவாருணஸ்நானாபாபிக்யக்ஷுட மாகையாலே தத்ரேவ இங்கும் அபிக்யக்ஷுடமென்று கருத்து உபாஸநாடிகளில் இதுபாபாதிசப்தத்தாலே உபாய விரோதிபாபினவர்தனம் ஸ்ரீஹிதம் - அவை தன்னையும் இதி - உபாயவிரோதினவர்தனாஸமர்த்தனுக்கு விரோதினவர்தனதூரா ப்ரபத்தியுபாயத்தையும் கொடுக்கு மென்றபடி அகிஷ்ணனுக்கு இதி - வர்ணாபேகிதேவெண்டாவென்றபடி - அபேகிதேதி - ப்ரபத்தியினவர்த்யப்ரபத்தினவர்தனதூரா என்றபடி - இனி ப்ரகரவிஷயவ்யாமோஹசமன் பண்ணக்கடவராய் அஸாங் ப்ரஹார்த்த வுத்தானுபாபுரஸ்சர்வ வர்தியமாணப்ரபத்தி பண்ணுகிறார் - இப்படி இதி -

(சா.ப்ர) நந்வமுக்யஸ்ய கதம் முக்யாபாபிக்யம்? லோகே அமுக்யே முக்யானிக்ஷயேவ டர்ஸநாடியத்ர லோகே ததாத்தேஓபி கேவலவாசநிகார்த்தேஷு வசநாபேவர்த்தவ்யஸ்தேயநு கல்பபூதமான ஸ்நானஸ்ய “மானஸம் ப்ரவரம் ஸ்நானம் ஸர்வேஷ் ஸந்தி ஸூரய:” இதுபாபிஷ்வரதம் முக்யாவகாஹநாசூஷ்ஷத்ய ஸோபபத்திக் ப்ரடர்ஸயந் ப்ரந்யாஸஸ்யாபி பக்திதஸ்ச்ரேஷ்ணமூபபாபயதி. அவகாஹநாடிகளில் இதுபாபி - பக்திஸாஹ்யஸ்ய க்ருத்ஸந்யாபி ஸாஹகத்வாஓக்தேரபி ஸாஹகத்வாஓக்திஸாஹ்ய ப்ரபத்திபங்ஸ்யாபி ஸாஹகத்வாசு பக்திதஸ்ச்ரேஷ்ணமூபபந்நமிய்த்ய: . இவ் ப்ரபத்தி ஸ்வரூபவிஷயவ்யாமோஹ நிவ்ரத்திப்ரகாரமுக்தவாபுத்தானுகிர்தநபுரஸ்சர்வ வத்யமாண ப்ரபத்திவ்யாஜேன வுத்தவர்தியமாணயோ: ஸங்கதிமாஹ - இப்படி இவ் உபாயத்தின் இதுபாபி -

(சா.வி) கிர்தயந் ப்ரகரவிஷயஸங்காப்ரஹாரம் ப்ரபத்திபாபி - இப்படி இதுபாபி .

(சா.ப்ர) ப்ரபத்தி: கதமேவமதிகப்ரபாபேதுத்ர மானஸ்நானதூஹ்ந்நேன ஸாபேகிதகால எவாஸ்யா: ப்ரபத்திபாபாசூஷ்ணதிகப்ரபாபதாமேவ தூபயதி . அவகாஹநாடிகளில் இதுபாபி .

(சா.சं) இதுக்ஞ, அநாலோசிதேதி गद्यस्य । -

மூ - இங்ஙனல்லாதபோது “षड्विधा शरणागतिः” என்றும் ந்யாச: पञ्चाङ्गसंयुतः” என்றும் “स्वाङ्गैः पञ्चभिरावृताम्” என்றும் அங்ஙாங்ஙிகளை விபஜித்துச் சொல்லுகிற **பல ப்ரமாணங்களுக்கும் விருத்தம் - லோகத்தில் ரக்ஷத்ரவ்யசமர்ப்பணமயதீக்கும் பொருந்தாதென்றும் இவ் அங்ஙங்களுடைய சகூத்ரகரணாதி ப்ரகாரங்களும் முன்பே சொன்னோம் -**

(சா.தீ) தாத்பர்யம் - அல்லது ப்ரபத்திகாலத்திலும் அங்ஙாபேக்ஷையில்லையென்று சொல்லுமதன்று ரக்ஷத்ரவ்யசமர்ப்பண வேளையில் அநுகூல்யசங்ஙல்பாதிக்கள் லோகரீத்யாபிவேணுமென்னுமதுவும் உத்தரகாலம் ததநுவர்தநமிதுக்கு அங்ஙமன்றென்றும் முன்பே சொன்னோமென்கிறார் - லோகத்தில் இத்யாதி ப்ரஹ்மாஸ்ரதுல்யமானவிதுக்கு -

(சா.ஸ்வ) யில்லையென்று சொல்லவொண்ணாதென்றபடி விபக்ஷத்தில் பா஢கமருளிச்செய்கிறார் - இங்ஙனல்லாதபோது இதி - அங்ஙாங்ஙிகளை விபஜித்து இதி । “षड्विधा शरणागतिः” என்கிற ப்ரமாணமும் “अनेनैव तुमन्त्रेण स्वात्मानम्मयि निक्षिपेत्” இத்யாதுத்பத்தி வாக்யத்தில் அங்ஙிதயா சித்தமான நிக்ஷேபத்தையும் அநுகூல்யசங்ஙல்பாதிக்களையும் பூதக் காக வெடுத்துக் காண்பிக்கிற “षड्विधा शरणागतिः” என்கிற வகனத்திலே அங்ஙாங்ஙிசமுக்ஷயத்தாலே ஷாடிவிய்யந்யாயத்தாலே சித்திக்கையால் அங்ஙாங்ஙிவிபாக ப்ரமாணமென்று கருத்து. விருத்தமிதி பாபேக்த: विरोधமென்றபடி யதா அவர்களுடைய கதநம் விருத்த மென்றபடி - இப்படி அநுகூல்யாதிபஞ்ചக ப்ரபத்திக்கு அவிநா஢ூத்ரவ்யபாவமென்று சொன்னது கூடுமோ? லோகத்தில் ப்ரபதநப்ரகரணங்களிலேயிவ் அங்ஙங்கங்களுக்கு அவிநா஢ாவம் துஷ்டமன்றே? உத்தரகாலத்திலே சம்பாவிதவ்யபாவமென்று சொன்னதுதான் கூடுமோ? அவிநா஢ூதாங்ஙமாகில் ஢க்தியோகத்திற் போலே உத்தரகாலத்திலும் நியமெந் அநுவர்திக்க வேண்டாவோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார். லோகத்தில் இதி - பொருந்தாது இதி - அங்கும் ஓர் அங்ஙமில்லாவிடில் ப்ரலம் காணாமையால் இவை அவிநா஢ூத்ரவ்யபாவ மென்று கருத்து சகூதிரதி - உத்தரகாலத்தில் அங்ஙானுவர்திவேண்டாவென்று கருத்து - சொன்னோம் இதி - பரிகரவிபாகசாங்ஙப்ரபதநா஢ிகாராதி களிலென்றபடி ப்ரஹ்மாஸ்ரதுல்யையான ப்ரபத்திக்கு பரிகரநபேக்ஷப்ரஹ்மாஸ்ர போலே பரிகரராஹித்யம் வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.ப்ர) விரோ஢ம் லோகமர்யாதிவிரோ஢மநேகே ஷாமங்ஙத்வே பராபாதிதாசகூதநுஷானப்ரஸங்ஙபரிஹாரம் சாங்ஙப்ரபதநா஢ிகாரோக்தம் ச ஸ்மாரயதி இங்ஙனல்லாது இத்யாதிநா । சகூத்ரகரணாதிதி - உபயோகப்ரகார அதிசங்ங்தார்த: - நநு “अस्त्रबन्धस्सचान्यं हि न बन्धमनुवर्तते” இதி பந்஢நே சா஢நாந்ரநவ்யா சஹ ப்ரஹ்மாஸ்ரே “राक्षसानामविस्रम्भादाञ्जनेयस्य बन्धने । यथा विगलिता सद्यस्त्वमोघाप्यस्त्रबन्धना । तथा पुंसामविस्रम्भात्प्रपत्तिः प्रच्युता भवेत्” இதி ப்ரபத்தி: சா஢ூஷ்யோக்தே: பராபேக்ஷா ஢ாவோக்தேச் ச ப்ரமாணானாமப்யானுகூல்யாதி சம்பாவிதத்வபரத்வமேவாஸ்திவ்யத்ர ப்ரஹ்மாஸ்ரஸ்யாபி ஸ்வாங்ங஢ூதா஢ிமந்ரணாதி சாபேக்ஷத்வதங்ஙதயா ப்ரமிதானுகூல்யாதிபஞ்ചகாபேக்ஷயா பா஢கா஢ாவாத்ததந்யாபேக்ஷா஢ாவ் எவ் நேரபேக்ஷமித்யுக்ஷத இத்யேதேஷாந்நியந்தாங்ஙத்வ -

(சா.வி) ஸ்வீகர்துமுகிதம் - அந்யதா பரிகரவிபாகோக்த ப்ரமாணவிரோ஢ாதி பா஢கம் ஸ்மாரயதி । இங்ஙனல்லாத இதி । -

(सा.वि) ब्रह्मास्त्रन्यायविरोधं परिहरति । ब्रह्मास्त्रम् इति - स्वाङ्गम्, अभिमन्त्रणादिः
இக்கட்டளையிலே, एतद्वीत्या । प्रपत्तेः परानपेक्षत्वेननु सर्वशास्त्रसाधारणविश्वासापेक्षया
आस्तिक्यशास्त्रार्थविश्वासोत्पत्त्यनन्तरं किं महाविश्वास इति कश्चिदस्ति । विश्वासस्य ज्ञानविशेषस्य
विषया धीनवैलक्षण्यवतो विषयतारतम्याभावे तारतम्यासिद्धेः - अतोविश्वासोऽपि साङ्गमिति ।

மூ - இவ் அவகாஸத்திலே வேறே சிலர் **ஆஸ்திக**னுக்கு **சாஸ்த்ர**விஸ்வாஸம் பிறக்கும் - அதுக்கு மேற்பட்ட **மஹாவிஸ்வாஸ**மென்றொன்றுண்டோ? ஆகையால் இதுவும் **ஸர்வ**சாஸ்த்ர^{சா}ஸா^{தாரண}மாமத்தனை போக்கி **ப்ரபத்தி**க்கு **விशेषி**த்து **அங்**மாகவத்தோவென்று நினைப்பார்கள் - அதுவும் “**ந விஸ்வாஸேதவிஸ்வஸ்தே விஸ்வஸ்தே நாதி விஸ்வஸேத்**” **இ**த்யா^{திக}ளிலே **விஸ்வாஸ** **தாரதம்ய**ம் **ப்ர**ஸி^தத^{மாகையாலும்} இவ்விடத்தில் **அதி**சயித **விஸ்வாஸமங்** மென்கிற **வ**வ^னத்தாலும் **பரிஹதம்** - இப்படி **புருஷ**வி^{சே}ஷங்களிலே **விஸ்வாஸதாரதம்ய** முண்டென்னுமிடத்தை **ஸ்ரீமத**ஶா^கஸ^ரஶ்ர^ஹவி^{த்யை}யிலே “**யஸ்ய யா^{வா}ஸ்ச விஸ்வாஸ ஸ்தஸ்ய சி^தத^தவிச்வ தாவதீ । ஏ^{தா}வநி^{தி} நை^தஸ்ய ப்ர^{பா}வ: பரி^{மீ}யதே**” என்று **ஸ்ரீ**நார^தப^கவா^{ந்} அருளிச் செய்தான்.

(சா.தீ) **ச**ஷ்டீயை **அ**நுவ^{தி}க்கிறார் - இவ் அவகாஸத்தில் **இ**த்யா^{தி} - **பரி**ஹ^{ரி}க்கிறார் - **ந** விஸ்வஸே^தத்யா^{தி}யால் **இ**த்யா^{தி}யும் **அதி**சயித **விஸ்வாஸமங்**மென்னும் **வ**வ^னமும் **விஸ்வாஸதாரதம்ய**த்தில் **ப்ர**மா^ணமென்று **கரு**த்து **ந** விஸ்வஸே^தவிஸ்தே^யஸ்ய **யா^{வா}ஸ்ச** **விஸ்வாஸ:** என்னும் **ஸ்லோ**கத்திலும் **விஸ்வாஸதாரதம்ய**ம் **சி**த^{தி}க்கு **மெ**ன்கிறார் **இ**ப்படி **புரு**ஷே^தயா^{தி} - **ம**ந்^தவிஸ்வாஸர்க்கு **ப்ர**ப^{தி}த^தப^லியாதோ ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.ஸா) **அ**நுவ^{தி}க்கிறார் - இவ் அவகாஸத்திலே **இ**தி - இவ் அவகாஸத்திலே இவ் **விஸ்வாஸ** **ப்ர**ஸ^தங்^சங்^{தி}யிலே **யெ**ன்றபடி - இந்த **ம**தத்தை **நி**ர^{சி}க்கிறார் - இதுவும் **இ**தி - இதுவும், இந்த **ஆ**க்ஷே^பமும் **பரி**ஹ^தமென்கிறத்தோடே **அ**ந்^வய - **விஸ்வாஸதாரதம்ய**மே **அ**சி^தத^தமென்கிறதோ? **தாரதம்ய**முண்டானாலும் **அ**ங்^தவ^தக்ர^ஹக^{ப்ர}மா^ணா^பவா^தங்^தமென்றென்கிறதோ? என்று **வி**க^லப்தி^தத்து **ஆ**க்ஷ^பதத்தை **நி**ர^{சி}க்கிறார் **ந** விஸ்வஸே^{தி}தி - **த்வி**தீ^யத்தை **நி**ர^{சி}க்கிறார் - இவ்விடத்தில் **இ**தி - இவ்விடத்தில் **ப்ர**ப^{தி}யில் - **வ**வ^னத்தாலும் **இ**தி - “**ர**க்ஷி^தய^{தீ}த்ய^{நு}கூ^லா^{ந்} **இ**தி **யா**ஸ^ததூ^தம^{தி}: । **அ**ந^நய^சா^{த்யே}” **த்யா**தி **வ**வ^னப^லத்தாலும்மென்றபடி - இப்படி **அ**விஸ்வஸ்த^{வி}ஷயத்திலும் **வி**ஸ்வஸ்த^{வி}ஷயத்திலும் **மொ**ரு **புரு**ஷனுக்கு **விஸ்வாஸதாரதம்ய**ம்^{சி}த^{தி}த்தாலும் **வி**ஸ்வஸ்த^ஷர^ணய **ரூ**பை^க **வி**ஷயத்தில் **விஸ்வாஸதாரதம்ய**ம் **கூ**டு^{மோ}? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இப்படி **இ**தி - **ஸ்ரீமத**ஶா^கஸ^ரஶ்ர^ஹவி^{த்யை}யிலே **தா**னே **விஸ்வாஸதாரதம்ய**ம் **புரு**ஷ^பதே^தபி **சி**த^{தி}க்கையாலே **த**த்^தத^தவ **இ**ஸ்^வர^{வி}ஷயத்திலும் **புரு**ஷ^பதே^தன **விஸ்வாஸதாரதம்ய**ம் **கூ**டு^{மென்று} **கரு**த்து - இப்படி **மஹா**விஸ்வாஸம் **ப்ர**ப^தய^தங்^தமாகில் **ம**ந்^தவிஸ்வாஸ^{ரா}ன **ப்ர**ப^நரை **இ**ஸ்^வர^{ன்}கைவிட **ப்ர**ஸ^தங்^{தி} யாதோ? **இ**ஶா^பதி **யெ**ன்னில்

(சா.ப்ர) **மி**த்யா^தங்^தவ^தப்ர^{மா}ப^கவி^ரத^தப்ர^ஸங்^தநே^{ஷா}ப^{தி}ரி^{த்யா}ஹ **இ**வ் அவகாஸத்திலே **இ**த்யா^{தி}நா । **ந**ந்^வவ^{மா}நு^{கூ}ல்ய **ச**ங்^தல^பா^{தி}நா^{ம்} **மஹா**விஸ்வாஸ^{ஸ்ய} **நி**ய^{தா}ங்^தவ^தஸ^மர்த^நம் -

(சா.வி) **ம**த^{மா}ஸ^{ங்க}ய **பரி**ஹ^{ரி}த^{தி} । **இ**வ் அவகாஸத்திலே **இ**தி । **ஏ**த^{த்}த்^{வி}ஷயே **சா**ஸ்த்ர^{வி}ஸ்வாஸம் **பி**ற^{க்க}, **சா**ஸ்த்ர^{வி}ஸ்வாஸே **உ**த^{ப்}ந்நே **ச**தி । **வே**றே, **பூ**த^{க்} । **அ**துக்கு **மே**ல்பட்டு, **த**த^தத^தப்யு^தகூ^ட: - **பி**ற^{க்கு}ம^{து}க்கு^{மே}ல் **ப**ட்ட **இ**தி **பா**தே **வி**ஸ்வாஸ^தத^தர^{பரி}த^ந **இ**த்ய^{ர்த}: - **இ**துவும், **ப்ர**ப^{தி}த^{வி}ஷய^{வி}ஸ்வாஸ^தபி । **சா**தார^ணமா^{ம்}, **சா**தார^ணம் **ப**வ^{தி} - **இ**த்தனைபோக்கி, **ஏ**த^{த்}த்^{வி}நா । **அ**ங்^தமாகவத்தோ, **அ**ங்^தய^{தா} **ப**வ^{தி} **த**தா^{ஸ்தி} **கி**ம் ? **எ**ன்று **சிலர்** **நி**னை^{ப்ப}ர்கள், **ஸ்ம**ு^தவ^{ந்}: । **ஜ்**நா^வஸ்தா^{வி}சே^ஷப்ரீ^{தி}தார^தம்ய^ததி^{சு}சு^{தார}த^{ம்ய}சி^தத^த: **ப்ர**மா^ணப^{லா}த^{ங்}த^வமே^தய^{மி}தி **பரி**ஹ^{ரி}த^{தி} । **இ**துவும் **இ**தி । -

(சா.ஸ) **இ**வ்அவகாஸத்திலே, **ப்ர**தி^வந்^{த்ய}ர்த^{ம்} **மஹா**விஸ்வாஸ^{ப்ர}ஸ^தங்^த । **மி**த்ர^{பா}வே^{நி}தி **வ**வ^{நா}பி^{ப்ர}ாய^{ம்} -

மூ - மந்஢ிவ்ஷ்வாஸரான ப்ரபந்நா஢ாஸரையும் முடிவிலே சர்வேஷ்வரன் ரக்ஷிக்கும் எங்ஙனேயென்னில்
 “சகூடுச்சாரிதம் யேந ஹரிர்ரீத்யக்ஷரத்வயம் । ஢஢்: பரிகரஸ்தேந மோக்ஷாயகமனம் ப்ரதி” இத்யா஢ிகளிலும்,
 இவற்றையடிபொற்றின “த்வ஢ித்ரமுடிஷ்ய - ஢ு஢ிர்ஷஸாரே” என்கிற ஸ்லோகங்ஙளிலும் “மொய்த்த
 வல்வினையுள் நின்று” இத்யா஢ிகளிலும் அ஢ிப்ரேதமானபடியே இவன் ஢லசித்ரிக்குக் கோலின
 காலத்துக்குள்ளே ஢பாயபூர்தியையுண்டாக்கி ரக்ஷிக்குமென்னுமிடத்தை நினைத்து -

(சா.஢ி) மந்஢ிவ்ஷ்வாஸரான வென்று - இவ் அர்த்தத்தை சப்ரமாணமாக ஢பபா஢ிக்கிறார் -
 எங்ஙனேயென்னில் இத்யா஢ியால். மொய்த்தவல்வினை இத்யா஢ி பாட்டுக்களிலும் அ஢ிப்ரேதமானபடியே
 யென்றத்தை வெளியிடுகிறார் - இவன் ஢லசித்ரிக்கு இத்யா஢ியால் - இவ் அ஢ிப்ரேதார்த்தமே
 ஢ேவலனைக்குறித்து ஸ்ரீஷாண்டில்ய஢கவானும் -

(சா.ஸ்வ) “மித்ர ஢ாவேந சப்ராபம் ந த்யஜேயம் கதம்சன” என்கிற ஸரண்யோக்தி விரோ஢ியாதோ? என்னவருளிச்
 செய்கிறார் - மந்஢ேதி - இனி மந்஢ிவ்ஷ்வாஸமும்ப்ரபத்திக்கு அங்ளமாக ப்ரஸங்ளியாதோ? அங்ளமன்றென்னில்
 சாங்ளோபாய மில்லாழையாலே இஷ்வரன் முடிவிலே தான் ரக்ஷிக்கக் கூடுமோ? மந்஢ிவ்ஷ்வாஸஸஹிதப்ரபத்தியை
 வ்யாஜமாகக் கொண்டு இஷ்வரன் பூர்ணப்ரபத்தியை யுண்டாக்கி ரக்ஷிக்குமென்னிலதுக்கு ப்ரமாணமுண்டோ?
 அங்ளத்யா஢ிசுகூதம் பூர்ணப்ரபத்திசனகமானாலும் விகலப்ரபத்திபூர்ணப்ரபத்திக்கு சனிசுயென்கைக்குத்தான்
 ப்ரமாணமுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - எங்ஙனேயென்னில் இத்யா஢ிநா - அ஢ிப்ரேதமானபடியே
 இதி - த்வ஢ித்ரமித்யா஢ிப்ரேதார்த்தப்ரகாரேந விகலப்ரபத்தியும் “நே஢ி஢ிக்ரமநாஸோஸ்தி” என்கிறபடியே வ்யாஜ
 மாகையாலே தத்வஸீகூதேஷ்வரன் பூர்ணப்ரபத்தியை -

(சா.ப்ர) யதா ததா஢ூத ஢ரந்யாஸஸ்ய மோக்ஷஸா஢நத்வ஢ோ஢கபூர்வாசார்யவாக்யேர்மந்஢ி வ்ஷ்வாஸேரபி ப்ரபத்:
 கர்த்வ்யத்வ஢ோ஢கஷாண்டில்யவசனேந ச விருத்வதேத்யாஸங்ள்ய பரிஹரதி - மந்஢ிவ்ஷ்வாஸரான இத்யா஢ிநா -
 ப்ரபந்நவ஢ிஷத்வாஸந்த இதி ப்ரபந்நா ஢ாஸா: । ப்ரபந்நானுஸீயமான கதிபயத்ரவத்தயா஢ாஸமானானித்யர்த்: மோக்ஷாய
 கமனம் ப்ரதீத்யா஢ிதி - “அவஸோபி யந்நாமிநி கீர்திதி சர்வபாதகை: । பூமானிவ்முச்யதே சத்வ:” இத்யா஢ி
 ரா஢ிஸத்வார்த்: - மொய்த்த வல்வினையுள் நின்று இத்யா஢ி இதி - கனி஢ூதா ஸக்ய விஸ்சன பாபாத்ஷத்ர஢ந்஢ுரீ
 விந்஢ேத்யக்ஷரத்ரயாத்மகம் த்வம் நாமோசுதார்ய த஢ானிமேவா஢ுச்யதேத்யர்த்: - அறிவிலாமனிசநெல்லா
 மரங்கமென்றழைப்பராகில்” இத்யா஢ிரா஢ிஸத்வார்த்: - அஸோ சனஸஸவீ஢பி ஸ்ரீரங்ளமிதி வ஢ேசுதேஸா
 முக்தி஢ிவே஢ேதி நரகானாம் ஸூந்யதேவ ஸ்யா஢ித்யர்த்: நநு ஢ிவ்யாமஹர்ஷயஸ்த்வாம் ஸரணமா஢ுரித்யுக்த: மஹர்ஷிவே
 மஹாவிஸ்வாஸஸ்ய -

(சா.வி) மந்஢ிவ்ஷ்வாஸதாம் ப்ரபத்திந்஢லேக்திமீத்யத அஹ । மந்஢ிவ்ஷ்வாஸரான இதி । முடிவிலே, அந்நே ।
 இவற்றையடிபொற்றின, ஃதந்மூலகேஸு । மொய்த்த வல்வினையுள் இத்யா஢ிகளிலும்,
 கனி஢ூதாஸக்யவிஸ்சன பாபாத்ஷத்ர஢ந்஢ுரீவிந்஢ேத்யக்ஷரத்ரயாத்மகம் நாமோசுதார்யத஢ானிமேவா஢ுச்யதேதி கா஢ார்த்:
 கோலின காலத்துக்குள்ளே, அபேக்ஷிதகாலாத்பூர்வமேவ -

(சா.ஸம்) மந்஢ிவ்ஷ்வாஸேதி । ஢பாயபூர்தியையுண்டாக்கி ரக்ஷிக்கும் இத்யந்வய: । உண்டாக்கி இத்யஸே -

(सा.सं) संमतिमाह । वृथैवेति । शरण्यं शरणं चेत्यनेन उपायपूर्तिनैरपेक्ष्यं भातीति भ्रमं तद्वचनान्यथासिद्धिप्रदर्शनेन परिहरति । शरण्यमिति । यथा शास्त्रमिति । महा विश्वासपूर्वकमिति -

மூ - சிலர்க்கிவற்றில் விஸ்வாஸ்குலையும்படியும் அதுக்குப் பரிஹாரமும் சொல்லுகிறோம். பக்திபுபத்திகள் புவுதிபெதத்தாலே ஂஸ்வர்யமோஷங்கலாகிற விரு஢்டுபலங்களைக் கொடுக்கக்கூடுமோ? விதைக்கிறவனுடைய அபிஸந்஢ிபெதத்தாலே ஒரு விறை வேறொரு பல்த்தைக் கொடுக்கக்கண்டோமோவென்றது சிலர் பார்ப்பார்கள் - இதுக்குப் பரிஹார ந்யாயங்கலால் பா஢ிக்க வொண்ணாதபடி ப்ரத்யக்சா஢ிகளைப்போலே ஸ்வவிஷயத்தில் ப்ரமாணமான ஸாஸ்த்ரம் காட்டுகையால் இப்படிக்கூடும். -

(சா.஢ி) ஸ஢்டீகளைக் காட்டுகிறார் பக்திபுபத்திகள் இத்யா஢ி-விதை, பிஜம்-இதுக்குப் பரிஹாரம்த்யா஢ி - சொல்லுகிறோமென்று ஸேஷம் । லோகரீத்யா விரோ஢்ஸ஢்டீக்கு லோகரீத்யாபி பரிஹாரம் காட்டுகிறார். -

(சா.ஸ்வா) இப்படி பரிகரவிஷயமான கலக்கங்களை பரிஹரித்து மஹாவிஸ்வாஸ ஢ா஢்யர்த்தம் விஸ்வாஸஸீத்ய-ஹேது க்களையும் தத்பரிஹாரங்களையும் காட்டக்க஢வராய் அஸா஢்ஜத்ய பரிஹாரார்த்தம் ப்ரதிஸ்தீ பண்ணுகிறார். சிலர்க்கு இதி । விஸ்வாஸ ஸீத்யஹேதுக்களை ஢஢ாஹரிக்கிறார் - - பக்தீதி - இதுக்குப் பரிஹாரமதி - சொல்லுகிறோம் இதி ஸேஷ: - இங்கு சிலர்க்கு இதி வாக்யம் சில ஸ்ரீகோஷங்களிலேயில்லாமையையாலும் ஸ்ரீபாஷ்யம் திரும்லாசார்யர் வ்யா஢்யானம் பண்ணாமையாலும் இதன்றிக்கேயும் பூர்வாபரங்கல் ஸ஢்ஜதங்கலாகையாலும் ப்ரக்சிஸ்போலே தோற்றுகிறது - ஸதா யதா ருசி ஸ்ரா஢்யம் - பரிஹாரத்தை காட்டுகிறார் ப்ரத்யக்சா஢ீதி । அ஢ி஢ிஸு஢்டத்தால் அநுமான பரிஸ்ரஹ: - ந்யாயவிரோ஢் முண்டாகில் ஸாஸ்த்ரம் காட்டுகை கூடுமோ? என்ன ந்யாயத்தாலே இதி - நஹி வ஢்வனவிரோ஢் ந்யாய: । ப்ரபவதி என்று கருத்து ஸ்வவிஷயத்தில் இதி - இतरப்ரமாணாஸம்யார்த்தத்திலேயென்றபடி. லோகந்யாயத்தாலும் ஂகத்துக்கு அபிஸந்஢ி -

(சா.பு) ப்ரதிஸ்டாப்யபுஸ஢்ஜா஢்டிபுபத்திஸாஸ்த்ரார்த்தவிஸ்வாஸே஢ப்யஸம்பாவிதத்வம் கீ ஸ்சி஢ுத்தமநூ஢் பரிஹரிதி । சிலர்க்கு இவற்றில் இத்யா஢ி - ஸாஸ்த்ரம் ஸு஢்டவி஢்ஜானா ஢ஸந்நிகுஷே஢்ர்த்தே வி஢்ஜானம்த்யத்ரோக்தா ஸந்நிகுஷஸு஢்டந்யாஸம் நிகுஷுதவாசா ச ஢்வயமத்ர ஢ிஹாஸிதம் தா஢ூப்யேண பரிச்சித்திஸ்த஢்வி பர்யயதோ஢ி வேத்யர்த்தநிர்வ஢்நாத் ப்ரமாணாந்ரபாஸ்தே ப்ரமாணாந்ரபா஢ிதே சார்த்தே ஸாஸ்த்ரஸ்ய வ்யவஸ்தாபகத்வம் ஸி஢்டே: “நஹி வ஢்வன விரோ஢் ந்யாய:புரவர்த்தி” இதி ந்யாயா஢ீதிந்஢்ரிவியஸையேநைவம் -

(சா.வி) ஸ஢்டீபுபகாரம் தாந் ப்ரதிபோ஢்நபுபகாரம் ச வக்யாம் இதி ப்ரதி-஢ானீதே சிலர்க்கு இதி । புவுதிபெதத்தாலே, ஂஸ்வர்யம் பீ பூயா஢ிதி ஸ஢்டீபுபேன யாவ஢ாத்மபாவி பரிபூர்ணாந் புவபரிவாஹரூபகீ஢்ட்யர்த்தம் பூயா஢ிதி ஸ஢்டீபுபேன சேத்யர்த்த: । விரு஢்டுபலத்தைக் கொடுக்கக்கூடுமோ இத்யப்யவிஸ்வாஸபுபகார: । தத்ர ஢ூஸ்தாந்மாஹ । விதைக்கிறவனுடைய இதி । விதைக்கிறவனுடைய பிஜாபாபம் குர்வந்ते - ஒருவிதை, ஂக஢ாதிபிஜே, அபிஸந்஢ிபெதத்தாலே அந்ய஢ாதிபிஜம்஢்஢ுரம் ஢னயத்யித்யபிஸந்஢ிநா । கொடுக்க, ஢஢ிதி ஸதி- கண்டோமோ, பஸ்யாம்: கிம் । பார்ப்பார்கள், ஢ூஸ்தவந்: । பரிஹரிதி । இதுக்கு இதி - ப்ரத்யக்சா஢ிகளைப்போலே, ந்யாயேந-

(சா.ஸம்) மஹாவிஸ்வாஸோ ஹத்ரா஢்ஜதயா போ஢்யத இதி பாவ: - ய஢ி ஸாஸ்த்ரே ஸ்வவிஷயே அபுரமாணம் ஸ்யாத்ரத்யக்சா஢ி ச ததா ஸ்யா஢ித்ய பிபுராயேஸாஹ - அந்யாயங்கலால் - ந்யாயாபாஸேப்ய இத்யர்த்த: - இப்படி கூடும் இதி । மஹாவிஸ்வாஸா஢்ஜவத்வம் ஂஸ்வர்யம் மோஷா஢்யவிரு஢்டுபலபுர஢்த்வம் சோபபந்நம்த்யர்த்த: । -

மூ - லோகத்திலும் ஧்மர்மஸீலனாய் உடாரனான ராஜாவுக்கு விலையாக ஏதேனுமொன்றைக் கொடுத்தால் பெரும் விலை கிடைக்கவும் அது தன்னையே உபஹர஑ுத்தியாலே கொடுத்தால் வேண்டுவதெல்லாம் கிடைக்கவும் காணாநின்றோம் - இப் ஑க்திப்ரபத்திகள் ப்ரயோஜனாந்தரபரனுக்கு ப்ரவூத்தி஧்மகோடியிலே நிற்கும். ஑கவச்சரணார்த்திகளுக்கு நிவூத்தி஧்மங்களாம். -

(ஸா.஑ி) லோகத்திலும் இத்யா஑ி உபஹர஑ுத்தி காணிக்கையென்றும் ஑ுத்தி஑க்திப்ரபத்திகளுக்கு ஑ல஑ே஑ப்ரயோஜக(த்வ)த்தைக் காட்டுகிறார் - இப் ஑க்திப்ரபத்தி இத்யா஑ியால் - ப்ரவூத்தி஧்மமாய் காம்ய஑லத்தைத் தரும் நிவூத்தி஧்மமாய் ஑ோ஑஑லத்தைக் கொடுக்குமென்றபடி. -

(ஸா.ஸ்வ) ஑ே஑த்தாலே நானா஑லஸா஑னத்வத்தை ஑மர்த்திக்கிறார் லோகத்திலும் இதி - இப்படி ஑க்திப்ரபத்திகள் நானா஑ல ஑ா஑னங்களாகில் ப்ரவூத்தி஧்மகோடிநிவூத்திங்களாகையாலே முமு஑ுவுக்கு ஑க்திப்ரபத்திகள் த்யாஜ்யங்களாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப் ஑க்திதி - இப்படி ஑஑ிகாரி஑ே஑ன

(ஸா.ப்ர) ஑்ஸ஑யித்வ்யமிதி ஑ாவ: । நனு ஑்ராவாண: ப்லவந்த் இதி வாக்யஸ்ய ப்ரத்யக்ஷதூஷ்ராவ்யதிரித்க்ராவ ப்லவநபரதயாமு஑்யார்த்தவாஜ்ஜிகாரோ யதா ஑்ராவஜாதியே ப்லவநஸ்ய ஑ா஑஑ர்ஸனா஑தோந்த்ரியஸ்யாபி ஑்ராவத்வே ப்லவநமஸ்஑ாவித்மிதி த்யஜ்யதே஑்வமேவ காரணஜாதியே ஑ீஜா஑ாவாபகா஑ிஸந்தி-஑ே஑ா ஑்விஜாதிய ஑லஜநகத்வா஑ர்ஸனா஑க்திப்ரபத்த்யோரபி ஜ்யோதிஸ்தோமா஑ி ஑ா஑னாந்தரஸா஑்ய ஑ா஑கத்வம் ந்யூநா஑ிக஑ல ஜநகத்வமப்யஸ஑்஑ாவித்மிதி ந தயோஸ்ஸர்வ ஑லஸா஑னத்வம்த்யத்ர஑்ராவத்வா஑ச்சே஑ேந ப்லவநா஑ாவக்லுஸி வத்஑ுத்ஸநஸ்ய காரணவர்க்ஸ்யைகோபா஑்யவச்சித்நத்யைவ காரணத்வாக்லுஸே: காரணதயா ப்ரஸி஑்஑ேஷ்வேவ கேஸுச்சி஑்஑ேத்ர஑ீஜா஑ிஸு வ஑்஑ிஸ்யோ஑ா஑்யுபா஑ிவஸா஑்விஜாதியக஑லி ஜநகத்வ஑ர்ஸனா஑் ஑்ரவ்யாஜ்நஸா஑நே ரத்நா஑ௌ ப்ரஸா஑ிஸந்தி ஑ே஑ாந்யூநா ஑ிக஑லஜநகத்வ ஑ர்ஸனா஑் ஑க்திப்ரபத்த்யோ: ப்ரமாண஑ோ஑ித்ம் ஑ர்வ஑லஸா஑னத்வம் யுக்தமேவத்ய஑ிப்ரயத்நா஑ - லோகத்திலும் இத்யா஑ிநா - ஑வ்ம் த஑்஑ி நித்ய஑லஜநகத்வா஑க்திப்ரபத்த்யோ: ப்ரவூத்தி஧்மத்வம் ஑்யா஑ித்யத்ர ஜாதேஸ்தா஑ேநீமித்திகத்வகாம்யத்வயோ:ப்ராமாணிகத்வவ஑னயோரப்யு஑யவி஑஑லஜநகத்வஸ்ய ப்ராமாணிகத்வாத்஑த்யஜ்ஜி க்ரீயத் இத்யா஑ இப் ஑க்திப்ரபத்திகள் இத்யா஑ிநா - ப்ரவூத்தி஧்மகோடிதி - ப்ரவூத்தி஧்மவ஑ந்த்வ஑லஜநகத்வரூபம் ப்ரவூத்தி஧்மகோடித்வமேவ । நது ஑ா஑ாத்ரவூத்தி஧்மத்வம் । ப்ரவூத்தி஧்மாணாம் கேவல்ம் ஑ந்தகத்வாத் । ஑க்திப்ரபத்த்யோஸ்து தாபஸாந்த்யர்த்த ஑ஜ்ஜாஸ்தானஸ்ய -

(ஸா.வி) நி஑ர்஑ோ ப்ரத்யக்ஷஸி஑்஑்வார்த்தஸ்ய ஑஑ா஑்யத்வமிவ ஑ாஸ்த்ரஸி஑்஑்வாப்ய஑ா஑்யத்வமிதி ஑ாவ: । லோகே஑பி வேத்ர஑ீஜா஑ிஸ்வ஑்஑ிஸ்யோ஑ா஑்யுபா஑ிவஸேந க஑லிஜந கத்வ஑ர்ஸனாத் । ரத்நா஑ௌ மூல்ய஑்ர஑்஑ணார்த்த ஑த்ते மூல்யாலா஑: உபஹர஑ுத்தியா ஑த்ते ஑பே஑ித்லா஑ இதி ஑ர்ஸனா஑் ந விரோ஑ இத்யா஑ । லோகத்தில் இதி । விலையாக, மூல்யஸி஑்஑்விர்த்த்யா ஑்யாத்஑த்யாம஑ுத்த்யா । ஏதேனுமொன்றை, ரத்நா஑ிகம் । பெரும் ப்ரஸாஸார்த்த஑பி । விலை, மூல்யம் । கிடைக்கவும், ஑டக இத்யேதத் அது தன்னையே, த஑ேவ ஑பே஑ித்ம் ஑ர்வம் । கிடைக்கவும், ஑டத் இத்யேதச்ச । காணாநின்றோம், பஸ்யாம: । த஑்஑ி ஑ேஸ்வரியா஑ி ப்ர஑த்வே ப்ரவூத்தி஧்மதா ஑்யா஑ித்யத்ரேஸ்தாபத்திரித்யா஑ । இப் ஑க்திதி ।

(சா.வி) ஓக்கும், துல்யம் - द्वयोरेकफलसाधनत्वासम्भवशङ्कां परिहरति । இப்படியே இப்படியே
उत्तरं सिद्धमित्यन्वयः । लोकवेदங்களில், कृषिगोरक्षारत्नवाणिज्यादिषु मानसवारुणस्नानादिषु च गुरुलघूपाये
यथैकफलसाधनत्वं तद्वदिति भावः - नन्वार्तदृप्तयोरुपायफलतौल्ये सत्यविलम्बो विलम्बश्चेति वैषम्यं
கதமித்யாசிங்கச் சંஸாரதாமூலத்வராதரதம்ய கृतகாலாவிதிவிஷயஸ்வசங்கல்பभेदेनेत्याह । முமுक्षुकளாய் इति।

மூ - உபாயமும் மோக்ஷமும் **ஓகரூப**மாயிருக்கச் செய்தேயும் **ஸஸார**த்தில் அடிச்சுட்டால் வரும் **த்வரையின்** **தாரதம்ய**த்துக்கீடாக தம் தம் **இச்சை**யாலே **கால**ஞறிக்கிறதில் ஏற்றச்சுருக்கத்தாலே **பல**த்தில் **விலம்பாவிலம்ப**ங்கள் கூடும் - ஆழ்வார் (கள்) **நாதமுனிகளுள்ளிட்டார்க்கு** **பகவத்** **ஸாக்ஷாத்கார**திகளுண்டாயிருக்க சிலர்க்கு இவையன்றிக்கே யொழிகைக்குக் **காரண** **ப்ரபத்திகால**த்தில் **பலஸங்கல்ப**த்தில் **வैஷம்யம்** - **ப்ராரஹ்** **ஸுகூத** **விஸேஷ**மாகவுமாம்

(ஸா.தி) ஸஸாரதாபமூலத்வராதாரதம்யகூததாத்காலிகந்யூநாதிகஸ்வஸங்கல்பபேதத்தாலே இவர்களுக்கு விலம்பாவிலம்பங்கள் கூடுமென்கை. த்வா மான்டாத்திப்ரகூஷ்காலாவதியை ஸங்கல்பிக்கில் விலம்புக்கும் - த்வாதிக்கயாடாஸந்நகாலத்தை அவதித்வென ஸங்கல்பிக்கில் அவிலம்பமென்று கருத்து. இப்படி ஒன்றுக்கு விஸயபலதூய ஸாதநத்வானுபபத்தியும் விஸமஸ்வபாவங்களான விரண்டுக்கு **பலையானுபபத்தியும்**, உபாயபலையுமுண்டாயிருக்க ப்ரபந்ரில் பலவிலம்பா விலம்பானுபபத்தியுமென்கிற அவிஸ்வாஸமூலஸங்காத்ரய் பரிஹரிக்கப்பட்டது. இனி ப்ரஸங்காத் சில ப்ரபந்ரனர்க்கு இங்கே பகவத்ஸாக்ஷாத்காரதிகளுண்டாகின்றன. சிலர்க்கு இல்லையென்றும் **வैஷம்யானுபபத்தியை** பரிஹரிக்கிறார். ஆழ்வார் இத்யாடியால் - ப்ரபத்திகாலத்தில் **இதி** - **யதாஸம்பவ**ம் கண்டுகொள்வது. **அதிஸஹ்**த் தஜ்ந்யானந்நாதி஗்ராகம் ।

(ஸா.ஸ்வ) அதிகாரியினுடைய ஸோகதாரதம்ய ப்ரயுக்தஸங்கல்பவிஸேஷப்ரயுக்த விலம்பாவிலம்பமென்றபடி ப்ரபத்தி மோக்ஷோபாயமாகில் ஆழ்வார்கள் முதலான பூர்வர்களுக்கு பகவத்ஸாக்ஷாத்காரதிகளுக்கும், பூத்பூர்வாகூத்யகரணகூத்யாகரணமில்லாமைக்கும், சில அாதுநிக ப்ரபந்ரர்களுக்கு ஸாக்ஷாத்காரதிகளில்லாமைக்கும், பூத்பூர்வாகூத்யகரணகூத்யாகரணபுகுருகைக்கும் **நிதானமேது**? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆழ்வார்கள் **இதி** - **ஜந்மப்ரஹ்**தி ஆழ்வாருக்கு ஸாக்ஷாத்காரதிக் பலஸங்கல்பநிபந்நன மென்கிறது கூடுமோ? ஆரம்பத்திலேயன்றோ? அவருக்கு ப்ரபதநானுஸ்தான? என்னவருளிச் செய்கிறார் - **ப்ராரஹ்**தி - ப்ரபத்திகாலத்தில் பலஸங்கல்பவிஸேஷநிபந்நன-

(ஸா.ப்ர) டேஸகாலாடேரிவ காமநாபேதஸ்யாபி ஸர்வபலஸாத்நேஸு விரோதநிவர்தகத்வாத் ந டோஷ இதி பாவ: - **எவ்**த் தஹி ப்ரபந்நானா் பலஸங்கல்பாபாவே஽பி பலவிஸேஷாநா் டர்ஸந் நோபபத்யத இத்யத்ர வைகல்பிகநிபந்நனதூயஸங்காத்தானானு பபத்திரத்யபிப்ரேத்யாஹ - ஆழ்வார்கள் இத்யாதிநா - **நநு** ப்ரந்யாஸகாலே யாவச்ச்ஹிரீரபாத் நிரந்நரபகவத்கைங்க்யவிஸிஷ்டமோக்ஷஸங்கல்பரஹிதஸ்ய முமுகோ: ப்ரபந்நஸ்யானந்நரமத்ரத்யகைங்க்யாபேக்ஷயா தடர்த் ஸாதநான்நரானுஸ்தானே “உபாயாபாய -

(ஸா.வி) அடிச்சுட்டால் பாடடாஹே ப்ராப்தே ஸதி । தம்தம் **இச்சை**யாலே, **ஸ்வெச்ச்யாகால**ம் குறிக்கிறத்திலே, **காலமரயாடாயாம்** - ஏற்றச்சுருக்கத்தாலே, **அதிகந்யூநபாவென** - ப்ரஸங்காதிஹை கேஸாத்திரிங்கவத்ஸாக்ஷாத்காரோ஽ஸ்தி । கேஸாத்திரிநேத்யத்ர ஹேதுமாஹ । ஆழ்வார்கள் **இதி** । **ஸிஹாவலோகநென** பூர்வ மோக்ஷார்த்ப்ரபத்திகரணே஽ப்ய விலம்பென மோக்ஷஸிங்க்யை கைங்க்யவிஸயை ச பூர்வமபிஸந்நிவிஹ: ப்ஷாதுத்குணதாயா் ஜாதாயா் புந: ப்ரபத்தி: -

(ஸா.ஸ) ஸங்கல்பவிஸேஷவிஹேபி ஸாக்ஷாத்காராதி டர்ஸநஸ்ய நிமித்தமாஹ - **ப்ராரஹ்**தி ।

மூ - இவ் **வैगुण्य**ங்களன்றிக்கே **प्रपत्ति**பண்ணினபோது **तत्फल**ங்களாகக் கோலின **दृष्ट**ங்களும் **सिद्धि**ணக்கக்காணாநின்றோம். வேறே சிலர் **प्रपत्ति**शास्त्रத்தோடும் **शास्त्रान्तर**ங்களோடும் வாசியற **सर्वशास्त्र**ங்களுக்கும் **प्रवर्तक**ரான **व्यासादिक**ள் “**आलोढ्य सर्वशास्त्राणि विचार्य च पुनः पुनः । इदमेकं सुनिष्पन्नं ध्येयो नारायणस्सदा**” என்றும் “**हरिरेकस्सदा ध्येयो भवद्भिस्सत्त्वसंस्थितैः**” என்றும் “**स्मर्तव्यः सततं विष्णुः**” என்றும் இப்படி **निष्कर्षि**யாநின்ற **सकृत्** - **प्रपत्ति**மாந்ரமே **मोक्षसाधन**மாகக் கூடுமோ? “**मामेव ये प्रपद्यन्ते**” **इत्यादिक**ள் **अङ्गप्रपत्तिविषय**ங்களானாற்போலே **चरमश्लोकादिक**ளும் **सपरिकरप्रपत्ति**யை **भक्त्यङ्ग**மாக **विधि**க்கிறவையாக வேண்டாவோவென்று சொல்லுவார்கள் - இதுவும் **अनुपपन्नम्** “**शरणं त्वां प्रपन्ना ये ध्यानयोगविवर्जिताः । तेऽपि मृत्युमतिक्रम्य यान्तितद्वैष्णवं पदम्**” என்றும் “**यद्येनकामकामेन न साध्यं साधनान्तरैः**” ।

(சா.தி) **ध्येयो नारायणस्सदा**” என்று **आवृत्तं ध्यानं विहितम्** - ஆகையாலிதுவே **मोक्षसाधनम्** - **सकृत्प्रपत्तिमोक्षार्थ**மென்னில் **वैयर्थ्यं प्रसङ्गि**க்கும் - ஆகையால் **अनावृत्तै**யான **प्रपत्ति**யால் எங்ஙனே **मोक्ष**மென்று சிலர் சொல்லும் **शङ्कै**யை **अनुवदि**க்கிறார் - வேறே சிலர் **प्रपत्ति**त्याதியால் - **चरमश्लोक**த்தில் **स्वतन्त्रप्रपत्ति**யும் **विधि**த்ததே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - **मामेव** என்று **सर्वधर्मान्परित्यज्य** என்று **मोक्षोपायान्तरत्यागं** சொல்லவில்லையென்று **भावम्** - **शरणं त्वामित्यादि ये त्वां शरणं प्रपन्नः**. **स्वतन्त्रतया शरणवरं** பண்ணினவர்களென்கை, **यद्येनेति** । **येनकामकामेन, प्रयोजनान्तर**த்தை **वाञ्छि**க்குமவனால் - **यातोरात्र इष्टफलम्** -

(சா.ஸ்வா) **अन्वयव्यभिचारं दृष्टमात्रेण साधनत्वं** கூடுமோ? என்ன **अविगुणप्रपत्ति**யே **फलव्यभिचारा भावात्साधन**மென்று **समर्थि**க்கிறார். இவ் **वैगुण्येति** **प्रकारान्तरेण** **प्रपत्ति**க்கு **साक्षात्साधनत्व**மில்லையென்று **शङ्कि**க்கிறார் - வேறே சிலர் **इति** - **चरमश्लोक**த்தில் **व्यासादिक**ளுக்கும் **परमगुरु**வான **सर्वेश्वर**ன் **प्रपत्ति**யை **मोक्ष**மாக **विधि**க்கையாலே **साक्षात्साधनत्वं** கூடாதோ? என்ன **वருளிச்** செய்கிறார். **मामेवेति** । இந்த **पक्ष**த்தை **निरसि**க்கிறார். இதுவும் **इति** - **शरणं त्वामिति** - **स्पष्टार्थम्** - **यद्येनेति** - **येनकामकामेन साधनान्तरैर्यत्र साध्यम्** -

(சா.ப்ர) காணாநின்றோம், **द्रौपद्यादिष्विति भावः** - **एवं भरन्यासस्य सर्वफलसाधनत्वानुपपत्तिं परिहृत्य साधनतया भक्त्यन्वयासहस्यतस्याकारान्तरेण भक्त्यन्वयसहत्वमुपपादयितुं भक्त्यङ्गत्वेनैव साधनत्वमिति कैश्चिदुक्तमनूद्य परिहरति** - வேறே சிலர் - **इत्यादिना** -

(சா.வி) **क्रमेण वैगुण्यं प्रति समाधाय मोक्षार्थिनो मोक्षं ददातीति प्रागेवोक्तं वैगुण्याभावे तु दृष्टफलसिद्धिर्दृष्ट्वेत्याह** । இவ் **वैगुण्य**ங்களான் **इति** - **अत्र रहितम्** - **सर्वशास्त्रार्थ प्रवर्तकव्यासादिभिरेव “ध्येयो नारायणस्सदा” इत्युक्ततत्वात्** - “**मामेव ये प्रपद्यन्ते**” **इत्यादिवत् सर्वधर्मान् परित्यज्य**” **इत्येतदपि अङ्गप्रपत्तिपरम्** - **नतु स्वतन्त्र साधनविधि परमिति केषांचित् शङ्कनं परिहर्तुमनुवदति** । வேறே சிலர் **प्रपत्ति**शास्त्रेति - **विधि**க்கிறவையாக வேண்டாவோ, **यथा विधीयते तथा न किम्** । **परिहरति** । இதுவும் **इति** ।

(சா.ச) **कर्मवैगुण्यतोपपद्यत इति भावः यद्येनेति** - **प्रथमकामशब्दः पुरुषार्थपराः** -

மூ - “முமுகுணா யத்சாஹ்யேன யோகேன ந ச ஹக்தி: । ஸ்ராப்யதே ஸரம் ஢ாமி யதோ ஢ாவர்ததே யதி: ॥ தேன தேநாப்யதே ததந்யாசேநேவ ஢ா஢ாதுநே । ஸ்ரமாதுமாச தேநேவ சா஢்யதே ஸுருஷோதுதம: ॥” ஂந்நுமும்,

(சா.தீ) சா஢நாந்நரங்஑ளால் அசா஢்யம் - முமுகுணா, மோகஸுலத்தை இ஑்஑ி஑்஑ுமவநாலும் - யாதோரு ஸ்ரம்஢ாமி । சா஑்஑ுயேன, ஑ானயோ஑த்தால் அடைய஑்஑டாது, கர்மயோ஑த்தாலும் ஢க்தியோ஑த்தாலும் அடைய஑்஑டாது - தேன தேநா஢ிகாரிணா, அவ்஑ோ ஢஢ிகாரி஑ளால் - தததுகாமியஸுலம், இந்ந்யாசத்தாலே தானேயடைய஑்஑டும் - ஸ்ரமாதுமா஑ும் தேநேவ ந்யாசேன சா஢்யதே - முமுகுணா ஂந்நு ஸேஷம் - இங்கு ஢்யானயோ஑வिवर्जिता: நச ஢க்தி: ஂந்நகையால் ஑்வதந்நந்யாச மெந்நு தோந்நும் -

(சா.ஸ்வா) முமுகுணா ச கர்மயோ஑஑ானயோ஑஢க்தி஢ிர்நசா஢்யம் மோகா஑்யம் ஑ஸம் - தேனதேன ஸுஸா । ததது஑ஸம் ந்யாசேநேவ சா஢்யதே । ஸ்ரமாதுமா ச சா஢்யத இதுர்த்: ।

(சா.ஸ்ர) நநு “஢்யேயோ நாராயணஸ்ஸதா - ஢ரிரேகஸ்ஸதா ஢்யேய: ஑்ரம்தவ்யஸ்ஸததம் விஷ்ணு:” இதி சா஢ாந்யதஸ்ஸாதுவிகாநாம் ஑தா ஢஑வ஑்஑ாநஸ்ய வி஢ானா஑்஑்ரந்யாசஸ்ய ஢்யான஑னகதயா஑ி மோகஸேதுவ -

(சா.ஸம்) ஢்விதீயகாமிச஑்஑: ததர்திநா இதுர்த்: - சா஢நாந்நரச஑்஑: அமுமுகு஑ுர்தவ்ய஑்யோதிஸோ஢ா஑ிஸ: - ந சா஢்யமிது஑ி: ததத஢ிகாரா஢ாவிந஑்஑நாஂத஢்விஸரணம் முமுகுணேதுயா஑ி - முமுகுணா, ஑்ரக்தி஑்஑விமோகஸி஑்஑தா - ஂதாது ஑்ராஸிகா஢ேநேதி யாவது - சா஑்஑ுயேன, ஑ானயோகேன । யதாது஑்ராஸிஸு஑ம் ஑ஸம் சா஢்யம் - யோகேன, கர்மயோகேன - ஑ானயோ஑ஸு஑ம் வா, சா஑ாது஢க்தியோ஑ஸு஑ம்வா, யது஑ஸம் ததுகா஢ேன சா஢்யம் - ஢க்தி: , ஂபாசனேன - யதுஸ்ரம் ஢ாமி, ததுகாமிநா வதா ஑்ராப்யதே - ஑்ரம஢ா஑்நோ விஸேஷணம் யதோ ஢ாவர்ததே யதிரிதி - யதி: , ஢஑வ஑ிதரவிஸு: । யதோ ஢ாவர்தன இது஑ுதுயா ஂதாது஑்ராஸிஸ்யாவுதிமதீதி ஑ூ஑ிதம் - ஂவமுதுசா஢நேஸு அசுதுஸ்ய தைஸுரீயதுந்ந சா஢்யம் தேனதேன ததது஑ஸகா஢ே ஢ாகி஑்஑நேன ததது, ததது஑ஸம் - ந்யாசேநேவ, ததது஑ஸாலாநுஸ்திஸ்வதந்நஸ்ர஑ஸநேவ - ஂபாப்யதே । அது ஑்ரம஢ாமிச஑்஑: “த஢்விஷ்ணோ:” இது஑ுதுஸ்தாநஸ்ர: - நந்வேவ஑ி ந்யாசேன ஑்ரமாதுமா ந ஑்ரா஢்ய: - “யமேவீஸ:” இதி ஑்ரதுயா ஑்ரமாது஑்நேவ ஑்ரமாது஑்நாஸா஢்யதுவோக்தே: । ஢ாப்யே஑ி “அநந்யோபாயதுவஸ்ரவணாது” இதுயேவ ஢ாஸிததுவாது ஑்ரமாது஑்நாஸா஢்யதுவம் ச தேவி ஑்ரணிஸா஑ிவதுஸ்ராஸவிநியோகை஢்஑்யதுவவேஸேண - ததா ஢்஑்யதுவம் ச ஑ி஑்஑ோபாயநிஸ்டாந் ஑்ரதுயேவ - அத ஂவ முதுகாவநு ஢ாவி ஑்ர: கெ஑ிதுகை஑்஑்யு஑்ர: கெ஑ி஑ிதி வசந஢ூஸணகாரா இதி ஢்ரான்தஸ஑்஑ா நிவர்தநாய ஑்ரமாதுமா ச தேநேவ சா஢்யத இது஑ி: - ஑்ரமாணவசநாஸ: கத஢ேவம் நிர்நி஑்஑நஸ஑்஑ா ஑்ர஢ி஢ாரக இது஑ுதுயத இதி சேந்ந - ஑்ர஢ி஢ார ஑்ரவணா஑ேதுயம் ஑஑்஑ாநிவுது: “஑்ரஸ்யதே ச” “஑஑தோ஑்ஸ்ய ஑஑துவ ந” இதுதுதர஑லாதுந்யயமிதுயஸ்ய ஑கதுகிமாது஑மிதுயர்து஑துவஸ்ரணம் - ததா “கேன கம் ஑்ரஸ்யது” இதி ஑்ரவணாது “த஑ிதர இதரம் ஑்ரஸ்யதி” இதுயது இதரேணேதுயர்துயஸ்ய ஑ி஑்஑ி: । ஂவம் யதுநேதுயர்து தேன தேநேதுயர்து ச மோகாதிஸிதுகாமிஸ்ரமேவகதுவா முமுகுணா ஑ுருஸேண சா஑்஑ுயேன யோகேன ஢க்திஸசு ததத஢ிகாரவை஑ுரீயேண யந்ந ஑்ராப்யதே தேன ந்யாசேநேவ மோகஸகாமிநாவதா ஑்ரமாதுமா ச சா஢்யத -

மூ - இத்யாதிவचनங்களாலே स्वतन्त्रप्रपत्ति सिद्धித்தால் இந் நிष्ठையுடையவனுக்கு श्रीवैकुण्ठगद्य த்திற்படியிலே स्वयं फलமாக “ध्येयो नारायणस्सदा” என்கிற अर्थத்தில் தன் விழுக்காடு अन्वयத்துக்கு विरोधமில்லை - இது अरोगனுக்கும் आरोग्यार्थிக்கும் क्षीरं सेव्यமென்ற தோடொக்கும். -

(சா.தி) தன் விழுக்காடு अन्वयத்துக்கு, स्वतः प्राप्तान्वयத்துக்கென்கை, ध्येयो नारायणस्सदा என்றது शक्तனுக்கு उपायभक्तियையும், अशक्तविषयத்தில் फलरूप भक्तियையும், तन्त्रेणविधिक्किற்றென்கை, இவ் अर्थத்தை मनஸ்ஸில் வைத்துக்கொண்டு दृष्टान्तम् उपन्यसிக்கிறார் - இது अरोगனுக்கு இத்யாடியால் क्षीरं सेव्यமென்று वैद्यशास्त्रத்தில் अरोगனுக்கும் आरोग्यार्थிக்கும் तन्त्रेण विधिक्कப்படுமிறே क्षीरसेवै அப்படியே -

(சா.சுவா) स्वतन्त्रप्रपत्तिसिद्धिத்தால் इति । अनन्यथासिद्धप्रमाणத்தாலே सिद्धித்தாலென்றபடி - இப்படியாகில் व्यापाद्युक्तिकளுக்கு गतिయெது ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இந் நிष्ठையுடையவனுக்கு இத்யாதினா - தன் விழுக்காடு इति । स्वतः प्राप्तान्वयத்துக்கென்றபடி - “ध्येयो नारायणस्सदा” என்று उपायत्वफलत्वोक्तியன்றிக்கே औदासीन्येन ध्यानத்தை विधिक्कையாலே शक्तविषये उपायतया अन्वयமும், अकिञ्चनविषये फलतयान्वयமும் भक्तियोगத்துக்கு सिद्धமென்று கருத்து - ஒரு वाक्यத்திலே उपायतया फलतया च ध्यानத்தை विधिक्कக்கூடுமோ? என்ன दृष्टान्तத்தாலே समर्थிக்கிறார் - இது इति - இப்படி -

(சா.பு) संभवाद्धचानानपेक्षत्ववादो वैभववादः किं नस्यादित्यत्र भरन्याससकृदनुष्ठान स्वसाक्षान्मोक्षसाधनत्वे “महा विभूतेश्श्रीमतश्चरणारविन्द युगलमनन्यात्मसज्जीवनेन तद्गतस (प) र्वभावेन शरणमनुब्रजेत् - ततश्च प्रत्यहमात्मोज्जीवनायैवमनुस्मरेत्” इति भाष्यकारोक्तरीत्या फलतयापि नित्यम् - ध्यानोपपत्त्या सदा ध्येयत्ववादानां बाधाभावात् - अन्यथा ध्यानानपेक्षत्ववादानां बाधप्रसङ्गात् - प्रपत्तेरपि साक्षात्साधनत्वोपपत्तेरैवैभववादत्वमित्याह - इन् நிष्ठையுடையவனுக்கு இத்யாதினா । ननु यत्किञ्चिद्ब्रह्माध्यादिनिवर्तकतया विकल्पेन विहितयोर्द्वयोर्मध्ये एकेन व्याध्यादि निवृत्तानि तरस्य स्वयं फलत्वे नापि सेवनं यथा नोपपद्यते एवमेव भक्तिसाध्यस्य कृत्स्नस्य सकृत् भरन्यासमात्रात्सिद्धौ भगवद्भक्त्यनुष्ठानं नोपपद्यत इत्यत्र भक्तियोगस्य निरतिशयप्रीतिरूपतया क्षीरसेवनवद्भोग्यरूपत्वात्तत्तदुपपद्यत इत्यभिप्रेत्याह - இது अरोग னுக்கும் இத்யாதினா । ननु “सात्विकस्सतु विज्ञेय -

(சா.வி) वैकुण्ठगद्यத்தின்படியே “प्रत्यहमात्मोज्जीवनायैवमनुस्मरेत्” इत्युक्तीत्या सदा ध्यानविषये - தன் விழுக்காடு अन्वयத்துக்கு, स्वस्य स्वतः प्राप्तान्वयस्य । शक्तविषये उपायतयान्वयस्याकिञ्चन विषये स्वयं प्रयोजनतया अन्वयस्य चेत्यर्थः ஓக்கும், तुल्यम् अरोगस्य आरोग्यार्थं आरोग्यार्थिनो रोगनिवृत्त्वर्थमित्याधिकारिभेदेन एकमेव क्षीरपानं प्रीत्यर्थमुपायरूपं च भवति तद्वदिति भावः - ननु स्वतन्त्र प्रपत्तिनिष्ठाश्रूद्रादयस्सन्ति । तेषां फलत्वेन -

(சா.சு) இத்யर्थ इति केचिद्वदन्ति - தன் விழுக்காடு अन्वयத்துக்கு इत्युक्तिः, अकिञ्चनस्यापि फलत्वेन भक्त्यान्ययनिबन्धना - இது सकिञ्चनाकिञ्चनयोर्भक्त्यान्ययवचनम् - प्रपन्नमात्रस्य साङ्गतया -

(सा.सं) फलभक्त्यनुज्ञायामपशूद्रन्यायविरोधे तत्परिहरतिसाङ्गेति - वैदिकेतराङ्गसहितफलभक्तिस्सर्वसाधारणीति भावः -

மூ - श्रीभाष्यकारருமில் उपायनिष्ठையை சிறிய गद्यத்திலும் பெரிய गद्यத்திலும்ருளிச் செய்து श्रीवैकुण्ठगद्यத்திலும் இந் நிष्ठையைச் சுருங்கக்காட்டியிருந்த நாள் प्राप्यरुचि குலையாதே வளர்ந்து போரும்படிக்கீடான अनुसन्धान विशेषத்தை “ततश्च प्रत्य-हमात्मोज्जीवनायैवमनुस्मरेत्” என்று தொடங்கி அருளிச் செய்கிறார் - இப் ப்ரபந்நனுக்கு “பூசித்தும் போக்கினேன்போது” என்கிற अनन्यप्रयोजनமான पूजाविशेषத்தை “अथ परमैकान्तिनो भगवदाराधनप्रयोगं वक्ष्ये - भगवत्कैङ्कर्यैकरतिः परमैकान्तीभूत्वा” என்று தொடங்கி நியத்திலே “अत्यर्थप्रियाविरतविशदतमप्रत्यक्षरूपानुध्याने न ध्यायन्नासीत्” என்று அருளிச் செய்கிறார் -

(சா.தி) स्वयं फलமாக வென்றத்தை விவரிக்கிறார் - श्रीभाष्यकारரும் इत्यादियால் - இவ் उपायनिष्ठையை, स्वतन्त्रप्रपत्तिरूपोपायनिष्ठையை “श्रीमन्नारायणतव चरणार विन्दयुगलं शरणमहं प्रपद्ये” என்றருளிச் செய்கிறார். श्रीवैकुण्ठगद्यத்திலும் சுருங்கக்காட்டி वक्ष्यमाणानुसन्धानापेक्षया சுருங்க மிதगद्यத்திலும் विस्तरமாக விங்கு சொல்லுகையால் காட்டி “महाविभूते श्रीमतश्चरणारविन्दयुगलमनन्यात्मसञ्जीवनेन तद्गतसर्वभावेन शरणमनुव्रजेत्” என்று - நியத்தில் भगवदाराधनप्रारम्भத்திலே फलरूपध्यानத்தையருளிச் செய்தாரென்கிறார். இப் ப்ரபந்நனுக்கு इत्यादियால் - पूजाविशेषத்தைத் துடங்கி என்று अन्वयம். நியத்தில், पूजोपक्रमात्पूर्वमेன்று शेषम् -

(சா.ஸ்வா) என்னவருளிச் செய்கிறார். श्रीभाष्यकारரும் इति । ஆனாலும் श्रीवैकुण्ठगद्यத்தில் தந் நிष्ठையைச் சொல்லாமல் ध्यानोक्तिக்கு गतिయெது? என்னவருளிச் செய்கிறார் - श्रीवैकुण्ठेति - இப்படியாகில் நியத்தில் “ध्यायन्नासीत्” என்று उपायभक्तியை அருளிச்செய்யக்கூடுமோ? என்ன அதுவும் फलरूपध्यान पर மென்று அருளிச்செய்கிறார். ப்ரபந்நனுக்கு इति - पूजाविशेषप्रयोजकत्वेन ध्यानத்தை -

(சா.ப்ர) भाष्यकारரும் इत्यादिना - अन्यथा “अनागतानां कालसमीक्षयाप्यदृष्टं सन्तारोपायः । अशरण शरण्य अनन्यशरणस्त्वत्पादारविन्दयुगलं शरणमहं प्रपद्ये - तत्प्राप्तये च तत्पादाम्बुजद्वयप्रपत्तेरन्यत्रमे कल्पकोटि सहस्रेणापि साधनमस्तीति मन्वानः” इति च मितगद्ये पृथुगद्ये श्रीवैकुण्ठगद्ये च साधनान्तराभावोक्तिर्विबुध्यतेति भावः एवं स्वयं प्रयोजननिरन्तरभगवद्ध्यानस्य नित्यानुष्ठेयभगवदाराधनाङ्गतयापि प्रत्यहमनुष्ठेयत्वं सम्प्रदायतोऽपि सिद्धिमित्याह । இப் ப்ரபந்நனுக்கு इत्यादिना - பூசித்தும் போக்கினேன் போது, पुजयित्ता च कालक्षेपमकरवामित्यर्थः । भगवच्छास्त्रे जयाख्यसंहितायाम् एकोऽपि श्रूयते देवकालो -

(சா.வி) भाष्यकारரும் इति - குலையாதே, विनाशं विना - வளர்ந்துபோரும் படிக்கீடான, वृद्ध्यनुगुणं - நியை ச भगवदाराधनप्रारम्भे फलभूतध्यानं भाष्यकारा अनुजगृहीरित्याह - ப்ரபந்நனுக்கு इत्यादि - ப்ரபந்நனுக்கு पूजाविशेषத்தைத் துடங்கி इत्यन्वयः - பூசித்தும் போக்கினேன்போது, पूजित्वा कालक्षेपमकरवम् । -

(சா.ச) இவ் उपायनिष्ठையை, स्वतन्त्रप्रपत्तिनिष्ठाम् । अनुसन्धान विशेषशब्देन फलरूपा भक्तिरुच्यते - पूजाविशेषशब्दः पञ्चरात्रा संहिता विहितपूजापरः - गद्ये ध्यानशब्देन पूजाविशेषस्य -

(सा.प्र) लोके न चापरः । पञ्चकालास्त्वयोर्दिष्टः किमेतन्मेऽत्र संशयः” इति नारदेन पृष्टे “एकस्यैव हि कालस्य वामरीयस्व नारद । अप्रभातान्निशान्तं वै पञ्चधा परिकल्पना । पृथक्कर्मवशात्कार्यानकाला बहव स्मृताः” इति भगवतोक्ते “एककालाश्रितानां च कर्मणांलक्षणं वद । परिज्ञातैस्तु यैस्सद्यः कृतकृत्यो भवाम्यहम्” इति पुनः पृष्टे “ब्राह्मणानुहूतदारभ्य प्रागंशं विप्रवासरे । जपध्यानार्चनास्तोत्रैः कर्मवाक्चित्तसंयुतैः ॥ अभिगच्छेज्जगद्योनिं तच्छाभिगयनं स्मृतम् । ततः पुष्पफलादीनामर्थायार्जनमाचरेत् ॥ भगवद्ब्रह्मनिष्पत्ति कारणं प्रहरात्परम् । तदुपादानं संज्ञं वै कर्मकालवदाश्रितम् ॥ ततोऽष्टाङ्गयोगेन पूजयेत्परमेश्वरम् । साधिकं प्रहरं विप्र इज्या कालस्तु स्मृतः ॥ श्रवणं चिन्तनं व्याख्या ततः पाठसमन्विता । स्वाध्याय संज्ञं तद्विद्धि कालांशं मुनिसत्तम ॥ दिवावसाने संप्राप्ते पूजां कृत्वा समभ्यसेत् ॥ योगनिशावसाने च विश्रमेनान्तरीकृतम् ॥ पञ्चमोयोग संज्ञोऽसौ कालांशो ब्रह्मसिद्धिदः” इति भगवतोक्तेः - पादो च “पञ्चकालविधिज्ञानां प्राशस्त्यं भगवन्निह । कथितं पञ्चके कालाविधयश्चापि पञ्चके “इति ब्रह्मणा पृष्टे” आद्यं कर्माभिगमनं उपादानं ततः परम् । इज्या च पश्चात्स्वाध्यायस्ततो योगस्ततः परम् ॥ पञ्चैव विधयस्तेषां कालाः पञ्चैव ते क्रमात्” इति भगवतोक्तेस्सात्वतपौष्करयोश्चैषमेवोक्तेः । व्यासेन च - “ब्राह्मे मुहूर्ते उत्थाय” इत्यारभ्य “अथागत्य गृहं विप्रस्समात्रम्य यथा विधि । प्रज्वाल्य वह्निं विधिवत्” इत्यन्तेन प्रातर्होमपर्यन्तं पौर्वाहिक क्रियाकलापमुक्त्वा “देवादीनामस्क्रुयादुपहारं निवेदयेत्” इत्यभिगमनमुक्त्वा । “उपेयादीश्वरं चापि योगक्षेमार्थं सिद्धये । साधयेद्विविधानर्थान्” इत्युपादानमुक्त्वा “ततो मध्याह्नसमये” इत्यारभ्य, “न विष्णुधनात्पुण्यं विद्यते कर्म वैदिकम् । तस्मादनादिमध्यान्तं नित्यमाराधयेद्भरिम्” । तद्विष्णोरिति मन्त्रेण सूक्तेन पुरुषेण च । नैवाभ्यां सदृशोमन्त्रो बेदेषूक्तश्चतुर्ध्वपि । निवेदयात् स्वात्मानं विष्णावमलतेजसि” इतीज्यामुक्त्वा “भुक्तवैवं सुखमास्थाय तदन्नं परिणामयेत् । इतिहास पुराणाभ्यां वेदं समुपब्रह्मयेत् “इति स्वाध्यायं चोक्त्वा” तथाक्षरेण स्वात्मानं योजयेद्ब्रह्मणीति हि । सर्वेषामेव योगानामात्मयोगः परस्मृतः । योऽनेन विधिना कुर्यात्स याति पदमक्षयम्” इति योगमप्यभिधाय “तदेतदखिलेनोक्तमहन्यहवि यन्मया । ब्राह्मणानां कृत्यजातमपवर्गफलप्रदम्” इत्युक्तत्वात् दक्षेण च “प्रातरुत्थायकर्तव्यं यद्विवजेन दिने दिने । तत्सर्वं संप्रवक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम्” इत्यारभ्य “अज्ञानादथवा लोभात्यागेन पतितो भवेत् “इति नित्यनैमित्तिकत्यागे बाधकमुक्त्वा “दिवसस्याद्यभागेन कृत्यं तस्योपदिश्यते” इत्युपक्रम्य आह्वयोऽष्टधा विभागपूर्वकं “सन्ध्याहीनोऽशुचिर्नित्यमनर्हस्सर्वकर्मसु । यदन्यत् कुरुते कर्म न तस्य फलभागभवेत्” इत्यन्तेन स्नानाचमनं सन्ध्या वन्दनानि यथावत्प्रतिपाद्य “देवकार्यं ततः कृत्वा गुरुमङ्गलवीक्षणम् । देवकार्यस्य सर्वस्य पूर्वाह्नुस्तु विशिष्यते “इत्यभिगमनमुक्त्वा तदनन्तरं च “समित्पुष्टा (प?) कुशादीनां सकालस्समु दाहत्” -

(सा.सं) मानसत्वमप्यभिप्रेतम् । “हरिरेकस्सदा ध्येयः” - “ध्येयो नारायणस्सदा” इत्यादि प्रमाणसिद्धमभिहितं निरन्तर भगवदनु सन्धान शब्देन -

(சா.சं) இருமுப்பொழுது, காலதவ்யம் காலதவ்யம் ச - தியாயநபித்யுத்திரியோககாலீன தியானவிஸேஷாபிபிராயா - இவற்றில், ததந்நித்யேஷ்வைபிமயம், அந்யூநாதிகத்வவிஹ: - தர்हि ததந்நித்யோக்தஸர்வோபஸஹாரோ டுஷாக இத்யத்ராஹ - இப்படியாகையாலே இதி - வைகல்பிக சஹிதா மூலகத்வாதேவெத்யர்த்த: ।

மூ - லோகாக்ரமணம் - ஸ்வாஸ்து ஸஹ வௌத்யா - யத்ரு குத்ரு குலௌவாஸோ யௌ கௌ ஸு மௌ । தவ டாஸ்யௌகஸோௌ
ஸ்யாஸ்தடா ஸர்வத்ரு மௌ ரதி: । கர்மணா மனஸா வாசா ஸிரஸா வா கதஸ்ச்ரு । த்வா வினா நான்யமூஹிஸ்ய கரிஸ்யௌ
கிஸ்சிதப்யஹம் । தனக்கௌயாக வெணைக் கொள்ளுமீதௌ” என்கிறபடியௌ ஸுதவத்ருபீதிமாத்ருப்ரயோஜனமாண
கௌக்ஷ்யத்திலௌ ஸ்வாசார்யௌபதிஸ்துமாயிருப்பதௌரு ஸாஸ்த்ரீய ப்ருகிரீயௌக் கொண்டு யதாகாலம் அந்வயிக்க
ப்ராப்தம் - இப்படி நிய்தமாக விதிக்கிற ஸுதவதஸிஸமனாதிக்களில் லோகாயதிக ரௌப்போலௌ
ஸ்யாதிஸாஸபூஜௌ களுக்காக வாதல், தத்ருவ்ஞானவௌராக்யங்களில்லாதாரௌப் போலௌ
ப்ரயோஜனாந்ரத்துக்காகவாதல் பூர்ணௌபாயரல்லாதாரௌப்போலௌ மௌக்ஷா்மாக வாதலன்றிக்கௌ
மூக்தரௌப்போலௌ ஸ்வாம்யஸிமதத்தை நடத்தவௌணுமௌன்கிற ருசியாலௌ யதாஸாஸ்த்ரு ஸ்வய் ப்ரயோஜனமாக
விழிந்தால் இவ் அஸிஸமனாதிக்கள் அந்யாஸிஸமனமும் அந்யா்ர்ப்ருவ்ருதியும் அந்யயஜனமும் அந்யஸஸ்டங்களும்
அந்யசினௌயுமாகிற சித்ருங்கள் பு(கூரா)காமைக்குக் க்ருடகமாயிருக்கும்-

(ஸா.தி) விதிக்கப்பட்ட விதிஸமனாதிக்களில் ஸ்யாஸ்யாஹிஸந்நித்யையும், ப்ரயோஜனாந் ராகாஸ்வௌயையும்,
மௌக்ஷோபாயதா ஸூஹித்யையும் விட்டு மூக்தௌைப்போல் ஸ்வய் ப்ரயோஜனமாக ப்ருவ்ருதிக்கவௌயிலௌ
அந்யாஸிஸமனாதிக்களுக்கு நிவாரகங்களுமாயிருக்குமௌன்கிறார் - இப்படி நிய்தமாக இத்யாதி । அந்யாஸி-

(ஸா.ஸ்வா) ப்ரயோஜனமன்றோ? அது இதராஹிகாரிகளுக்கானாலும் ப்ருபந்நாஹிகாரிக்கு
ப்ரயோஜனாந்ரமில்லையௌன்றிலானாலும் அந்யாஸிஸமனாதிச்சித்ருநிவ்ருதியும் தத்ருஸாஹ்யௌயாகையாலௌ
அநந்யப்ரயோஜனத்ருக்ருமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் இப்படி இதி - சித்ருங்கள் புகூராமைக்கும் இதி ।
சித்ரு விவ்ருதியானு -

(ஸா.ப்ரு) தனக்கௌயாக வெணைக் கொள்ளுமீதௌ, ஸுதவதா ஸ்வப்ரயோஜனாயௌவ மத்ருகௌக்ஷ்யஸ்வீகாரோ மம
ப்ரயோஜனமிய்த்ரு: - ஸுபாதௌபு வசனௌபு ஸலித்ருவஸ்ய ஸுதவத்யவஸமா தத்ருவ்ருதிரித்ருதஸ்ய கௌக்ஷ்யஸலித்ருவாஸாவாஸமாசு
ஸ்வஸ்யாபி தடந்யத்ருவாத்ரு கௌக்ஷ்யஸலித்ருவ் நாஸ்தீதி தத்ருகரணௌ மமகாராஹித்யௌ ஸுதித்ருவ்ய மிய்த்ரு: - நந்வநந்யப்ரயோஜன
ப்ருபந்நாந்ருத்யஸிஸமனாதினா ஸாஸ்த்ருவாத்ரு ஸ்வய் ப்ரயோஜனத்ருவாஸமௌஸுபி ஸுர்தடாஸானா ஸுதௌரபௌஷணாதிவதப்ருதானஸ்யாபி ஸுதஸ்ய
தடநுஸ்தாத்ருபூவந்வயாஸாவௌ தௌபூவாஸ ஸாஹ்யௌபு ப்ருவ்ருதி: ப்ருகூவாதா ந ஸ்யாதித்ருவத்ரு நிய்ததயா அகரணௌ ப்ருத்யவாஸாத்ருவாமினோ
அத்யந்ந்ரு ப்ருதிஹௌதுத்ருவாசுநுஸ்திதஸரந்யாஸஸ்யாப்யஸ்யுபஸத ப்ருாரஸ்ருதகர்மானுஸுதித்ருவாத்ருவாஸனாவஸாத்ருவாஹிகார
விருஹ்ருநுஸ்தான ஸ்யாதிதி தத்ருபரிஹாரூப்ரு ப்ரயோஜனமஸ்த்யௌவௌதி ப்ருவ்ருதிரூப்ருபஹத்ரு எவௌத்யாஹ । இப்படி நிய்தமாக
இத்யாதினா - க்ருடகமாயிருக்கும், வப்ரு ஸுவுத்ரு । -

(ஸா.வி) இழிந்தால், ப்ருவிஸாதி சௌத்ரு - ஸுதவதஸிஸமனாதிக்களிலௌ இத்யௌனௌந்வய: । புகூராமைக்கு,
ப்ருவௌஸாஸாவாய க்ருடகமாயிருக்கும், ஸாலதயா திஸுயு: -

(ஸா.ஸ்ரு) தனக்கௌ, ஸ்வப்ரயோஜனாயௌவ - மதஸ்ருகரணம் யத்ருதௌவ - இத்ருத்ரு ஸ்வதந்ருப்ருபதிநிஸுதௌஸ்வௌரபி யதாஸாஸ்த்ரு
பாஸ்சுதாலிகீர் வ்ருதிமவலம்ய நிய்தநௌமித்திகாஸ்த்ருத்ரு ஸ்வய் ப்ரயோஜனதயாவஸ்யானுஸுத்யமிய்துக்ருதம் । அத ந கௌவலமௌ
தடநுவுர்த்ருந்ரு ப்ருதிமாத்ரு ப்ருயோஜகம் । அபி த்வந்யாஸிஸமனாஹந்ருபரிஹாராய சௌத்யாஹ । இப்படி இத்யாதினா -
ஸ்யாஸ்யாஹயௌ ஐஹிகா: ப்ரயோஜனாந்ரத்துக்கு அாமுஸ்திகஸ்ய - க்ருடகமாயிருக்கும் ஸுதாஸி -

மூ - ஂந்யாஹி஑மன மாகாதென்னுமிடத்தை "இனிப்போயொருவன் தனக்குப் பணிந்து கடைத்தலை நிற்கை நின் சாயையழிவு கண்டாய்" என்று பெரியாழ்வாரருளிச் செய்கிறார் - ஂந்யார்த்தப்ரவூத்தியாகாதென்னுமிடத்தையும் "ஂ஑ுறைசோறிலை வேண்டுவதில்லை" என்னவருளிச் செய்தார் - ஂந்யயஜனமாகாதென்னுமிடத்தை" உன்னித்து மற்றொருதெய்வம் தொழாளாவனையல்லால்" என்றும்

(சா.தி) ஑மனாதி களுடைய வர்ஜ்யத்வத்தை ஑்ரி஑தூநாதர் ஑ுதலானவாழ்வார்கள் ப்ர஑ந்஑ங்களாலே சமர்த்திக்கிறார் - ஂந்யாஹி஑மனமீத்யாதிதால் - தலைக்கடை, ஑ாடபரிசர்மென்றபடி. சாயையழிவு, தெஜோஹனி - ஂ஑ுறைசோறு வஸ்ரமந்நம் । வேண்டுவது, ஑ார்த்திக்கை உன்னித்து, மனஸ்ஸாலே நினைத்து.

(சா.ஸ்வா) ஑஑்ஜிக஑்ரயோஜனமாகையால் ஂ஑ிஸந்஑ாதவ்யமன்றென்றபடி ஂந்யாஹி஑மனாதி஑்஑ித்ரனிவூத்தி ஂந்யு஑஑்ஜிக ஑்ரயோஜனமென்று சொன்னது ஂ஑ுடு஑ோ? ஂந்யாஹி஑மனாதி஑்஑ விர்஑்஑ங்களாகிலன்றோ இப்படி சொல்லலாவது? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஂந்யாஹி஑மனமாகாதென்னுமிடம் இத்யாதிநா । இனிப்போய், ஑்ர஑னான பின்புப் போய் - ஒருவன் தனக்கு, த்வத்வயதிரி஑்நான ஒருத்தனுக்கு. பணிந்து, ஑்ர஑மித்து கடைத்தலை, தலைக்கடை - நிற்கை, தூரத: ஑்஑ிதி । ஑ாடபரிசர்மத்திலே நிற்கையென்றபடி - நின்சாயையழிவு, தவதெஜோஹனி । கண்டாயென்றபடி - ஂ஑ுறை, வஸ்ரம் । சோறு, ஑ோஜ்யமான ஂந்நம் । இவை, இதுகள். வேண்டுவது, ஑஑வத்ரி஑யத்தில் ஑ார்த்தினீயம் நாஸ்தி என்றபடி. உன்னித்து, மனஸ்ஸாலே நினைத்து. மற்றொரு தெய்வம்.

(சா.஑்ர) ஂந்யாஹி஑மனாதிநாம் ஑்ர஑ந்நவிர்஑்஑த்வம் கதமித்யத்ர நி஑ி஑்஑த்வாதித்ய஑ி஑்ரெத்ய நி஑ி஑்஑த்வெ ஑஑்஑்஑ரூ஑்ர஑஑ான்யதானு஑்ர஑்஑ித் தர்஑யதி । ஂந்யாஹி஑மனமீத்யாதிநா இனிப்போய் இத்யாதி । த்வத்஑்஑்யானு஑்஑ானு஑்ர஑்஑த்வத்஑்ர஑வி஑்஑ய஑ூதஸ்ய மமஇத: ஑்ர஑்஑தான்தர்சமீ஑ெ தம் ஑்ர஑ம்ய ததாலயத்ராரித஑்஑ுகுதி஑்ரதயா வஸ்தானம் தவீவ தெஜோஹநயெ கில । ஂ஑ுறைசோறிலைவேண்டுவதில்லை, ஑்஑்஑்ய஑்஑லதயா ஂ஑்஑நா஑்஑்஑ாதெனா஑்஑ே । ஑்ரார஑்஑கர்மவஸாத்஑ெ தயோஸ்தி஑்஑ேரீதி ஑ாவ: - இத் ஑்ரி஑தூநாதே: ஑்ரயோஜனான்தர்ஸ்யான஑்஑ே஑்஑ல஑்஑ணதயோ஑்஑ம் । உன்னித்து இத்யாதி -

(சா.வி) இனிப்போயொருவன் தனக்குப் பணிந்து கடைத்தலை நிற்கை நின் சாயையழிவு கண்டாய் இனி, இத: ஑்ரம் - போய், - ஑த்வா ஒருவன் தனக்கு, த்வத்வயஸ்யீ஑்஑ஸ்ய । பணிந்து, ஑்ர஑ம்ய கடைத்தலை தூம் - தத்ரார ஑஑ி: ஑்ரத்஑ே - நிற்கை, ஑்஑ிதி: । நின் சாயை, த்வத்஑்஑ான்தே: ஂழிவு கண்டாய், ஑ானி: - த்வத்஑்஑ாஸ்ய த்வம் வி஑ாயான்யாஸ்ரயணம் தவாஸாமர்த்த்ய஑்ரகாஸகமீதி ஑ாவ: ஂ஑ுறைசோறு இவை வேண்டுவதில்லை. ஂ஑ுறை, வஸ்ரம் - சோறு, ஂந்நம் இவை, ஂதே - வேண்டுவதில்லை, நா஑்஑ே - உன்னித்து மற்றொரு தெய்வம் தொழாளவனையல்லால். ஂவனையல்லால், தம் விநா மற்றொரு தெய்வம், ஂந்யத்஑ீவம் - உன்னித்து, ஂத்ரிஸ்ய । தொழான், நாரா஑யதி । நாயிகாவி஑்யெ ஑்ரீயம் ஑்ரதி ஑஑்஑ிவா஑்யமேதத் -

(சா.ஸம்) ஑மன஑஑்஑காந்஑்஑மவூத்திவிர்஑்஑்யந்யாஹி஑மனாதி஑்஑கம஑ி நிர்஑்஑்யத இதி நிர்஑்஑கமாயிருக்கும் இது஑்஑ி: । இனிப்போய் இதி - த்வத்஑்஑ஸ்ய஑ுத்ரயநந்தர் த்வத்வயதிரி஑்஑ே஑்஑ ஑்஑லந்஑்ரஸ்ஸந் ஑ாஸ்வதோ வ்யவ஑ிததயாவர்தனம் த்வத்஑ீய ஑்வாமீத்வநாஸகமீத்யர்த்த: ஂ஑ுறை, ஂ஑்஑்஑ாதெனம் உன்னித்து, த்வத்வயதிரி஑்஑த்஑த்஑தான்தர் ஑஑்஑ந்஑ஸ்தத்஑ீகாந்஑்஑஑்஑க இதி நிஸ்஑ித்யான்யம் ஑ெவதாம் ந நமந்தி தம் விநா -

மூ - “தேவனெம்பெருமானுக்கல்லால் பூவும் பூசனையுந்தகுமே” என்றும் “ஈன்றோளிருக்க மணைநீராட்டி” என்றும் “மற்றிங்கோர் புதுத்தெய்வங்கொண்டாடுந் தொண்டிர் பெற்றதாயிருக்க மணை வெந்நீராட்டுதிரோ மாட்டாத தகவற்றீரே” என்றும் **இत्यादிகளாலே** அருளிச் செய்தார்கள்-

(சா.தி) **चतुर्मुखजनक**னுக்கன்றியிலே **पुष्प**மும் **आराधन**மும். தகுமே, தகுமோ- ஈன்றோள், பெற்றதாய் - மணையை நீராட்டுமாப்போலே இங்கு, இந்த **लोक**த்தில் - புதுத்தெய்வம், **कल्पितदेवतै** । தொண்டிர், **शब्दादिचपल**ர்களே. பெற்றதாய் முசித்துயிருக்க மணையை வெந்நீராட்டுதிரோ செய்யமாட்டாத **कृपै**யற்றீரே - **अन्ययजन** -

(சா.ஸ்வ) வேறொரு **देवतान्तर**த்தை - தொழாள், **सेविया**ள் - பூஜியாளென்றபடி தேவன் **इति** - தேவனெம்பெருமானுக்கல்லால், தேவன், **निरुपाधिकदेवता** **भूत**னான. எம்பெருமான், **अस्मत्स्वामी** । **चतुर्मुखजनक** **आस्मन्स्वामि**யான **श्रियः पति**க்கன்றியிலே - பூவும், **पुष्प**மும் பூசனையும், **पूजै**யும் தகுமே, தகுமோ வென்கை - ஈன்றோள் **इति** - ஈன்றோளிருக்க, பெற்றதாயிருக்க மணையை நீராட்டுகிறது **लोकस्वभाव**மென்றபடி. மற்று **इति** । இங்கு, இந்த **लोक**த்திலே - மற்று, வேறு, வேறு - ஓர் புதுத்தெய்வம், **कल्पितदैवम्** கொண்டாடும், கொண்டாடுகிறீர்களே. தொண்டிர், **शब्दादि** விஷய**चपल**ரான **लौकिकजन**ங்களை யென்கை. பெற்றதாயிருக்க மணை வெந்நீராட்டிடுதிரோ, மாட்டாத, செய்யமாட்டாத - **भगवत्कैङ्कर्यम्** -

(சா.ப்ர) **भगवद्व्यतिरिक्तं कञ्चन सेव्यत्वेन निश्चित्य बुद्धिपूर्वकं न भजेत** தேவனெம்பெருமான் **इत्यादि**- “**तं दैवतानां परमं च दैवतम्**” **इत्यादिषु देवदेवतयाभिहितादस्मत्स्वामिनश्श्रीपतेर्व्यतिरिक्तस्यापि पुष्पैरभ्यर्चनं किं योग्यम्? न योग्यमित्यर्थः** ஈன்றோளிருக்க **इत्यादि** - “**मातृ देवो भव**” **इति परिचरणीयतया प्रथमोपात्तमातरि विद्यमानायां तां विहायानेन मत्परिचरणं कृतमिति ज्ञानेऽप्ययोग्यविषये परिचर्या कृत्वेत्यर्थः** । மற்றிங்கோர் **इत्यादि** । **देवतात्वेनाभिमतानां ब्रह्मरुद्रादीनायप्यागाम्यापदज्ञान पूर्वकं स्वरक्षणापेक्षायामप्यशक्तानामापदं ज्ञात्वा मात्रा गर्भरक्षणवत् स्वयमेव रक्षितवन्तं विहाय कर्मवश्यास्तानेवाराधयन्तो हे भगवद्वासा. इदं मातुरुपकार स्मरणपूर्वकं परिचरणं विहाय प्रीति वैशिष्ट्यायोग्य** -

(சா.வி) தேவனெம்பெருமானுக்கல்லால் பூவும் பூசனையும் தகுமே, **अस्मत्स्वामिनं विना पुष्पं पूजनं च अन्यस्यार्हति किमित्यर्थः** ஈன்றவளிருக்கமணைநீராட்டி. ஈன்றவள், **प्रसूतायां मातरि** - இருக்க, **स्थायाम्** மணைநீராட்டு, **पीठस्य स्नपनवत्** - மற்றிங்கோர் புதுத்தெய்வம் கொண்டாடும் தொண்டிர் பெற்றதாயிருக்க மணைநீராட்டுதிரோ மாட்டாத தகவற்றீரே இங்கு, **इहलोक** - மற்று, **इतोऽतिरिक्तं** - புதுத்தெய்வம், **नूतनदैवम्** - கொண்டாடும், **स्तुवन्तः** தொண்டிர், **हे शब्दादिविषयचपलाः** பெற்றதாயிருக்க, **प्रसूतायां जनन्यां सत्यां** - மணை, **पीठं** வெந்நீராட்டுதிரோ, **उष्णोदकेन सिञ्चति किम्** । மாட்டாத, **कर्तुमशक्यां** தகவு, **कृपाम्** - அற்று, **ब्रह्मरुद्रादीनप्यापत्काले रक्षितवन्तं मातृतुल्यं**

(சா.ச) தேவன் **इति** - **देवदेवस्य मत्स्वामिनोविनान्यस्य पुष्पं पूजनं च योग्यं किम्** - ஈன்றோள் **इति** । **प्रसूतायां स्थितायां तां परित्यज्य दारुमयमचेतनं पीठं स्नापयन्तिकिम्** - **अपेतव्यवहारायूयमित्यर्थः** மற்று **इति** - **भगवन्तं विना निश्रीकं नूतनं देवं स्तुतवन्तश्शिवादि भक्ताः** -

மூ - சஸ்பிஸ்வா஢த்திலும் “விஷ்ணுப் ப்ரஹ்ணய஢ேவெஷ் சர்வ஢ேவ (லோக) நமஸ்கூதம் । த்ரீலோக்யஸ்திதஸஹர்ஸூஷி஢ேதுந் நிரிஷ்வரம் ॥ ஂ஢ா஢ாதர் வி஢ாதர் சந்஢ாதர் ஜக஢ுரம் । வி஢ாய ச ஢ஜத்வந்யந் ஢ிச ஸ்தீந்யந் கரோதி ய: ॥ விஷ்ணு஢ர்மபரோ ந ஸ்யா஢்விஷ்ணு஢ர்மபராங்஑: । கு஢ர்மவூத்ததஸீலஸ்யாத் ஢ிசஸ்தீந்யந் கரோதி ய: ॥ ஂன்றும் ஸோல்லப்ப஢்டது - ஂந்யகீர்தந் ஂகாதென்னுமி஢த்தை “வாயவநையல்லாது வாழ்த்தாது. ஸோன்னால் விரோதம்” இத்யா஢ிகளையருளிச் ஸெய்தார் ஂந்யசிந்தந மாகாதென்னுமி஢த்தை “சிந்தை மற்றொன்றின் திறத்த தல்லாத் தன்மை -

(ஸா.஢ீ) வர்ஜநம் இதிஹாஸஸமூக்யத்தில் ஸோல்லிற்றென்கிறார். சஸ்பிஸ்வா஢ியால் - சிந்தை மற்றொன்றின் திறத்த -

(ஸா.ஸ்வா) ஸெய்யமா஢்டாதபடி. கூபை யற்றீரே ஂன்கை - மூல஢ூதப்ரமாணமன்றிக்கே இப்படி ஂழ்வார்களு஢ைய ஢ிவ்யஸூக்திமாத்தைக் கொண்டு இப்படி ஂர்த்தநிஷ்கர்ப் கூடுமோ? ஂன்ன ப்ர஢ான஢ூதயஜநப்காரணத்தில் பொதுவாக ஂர்ப்ப்ரமாணமருளிச் ஸெய்கிறார் - சஸ்பிஸ்வா஢த்திலும் இதி நிரிஷ்வரம், இஷ்வரஂந்ர஢ிதம் - ஂ஢ா஢ாதர், ஂஸமஂந்஢ா஢ாதர்஢ாஸமஂந்஢ா஢ாத்ரகம் - ஸ்திதிநியாமகம் । வி஢ாதர், ஸூரம் । சந்஢ாதர், சமியேகீகாரே - ஂகீகூத்ய ஢ாதர் - ஸஹரகம் । சமஷிவ்யஷி஢ேந பூநரூக்ய பரிஹர்: வி஢ாயாந்யந் ச ஢ஜது, ய: ஢ிசஸ்தீந்யந் கரோதீத்யந்வய: । ஸேஷ் ஸ்யஷ்டம் । வாய் இதி, வாய், வாగिन्द्रियம் - ஂவநையல்லால், ஂவநைத்தவிர - வாழ்த்தாது. சிந்தை இத்யா஢ி । சிந்தையினு஢ைய

(ஸா.ப்ர) பரிசரணவ஢ுஷ்டாகந் ந யோக்ய மித்யர்த: । ஂத்ர “நாந்யந் ஢ேவந் நமஸ்கூர்யாந்நாந்யந் ஢ேவந் நிரிக்ஷயேத் । நாந்யந் ப்ராஸா஢மாரோ஢ேந்நாந்ய஢ாயதந் விரோத்” இத்யா஢ி ப்ரமாணஜாதமநுஸந்஢ேயம் - சஸ்பிஸ்வா஢ி । சஸ்பிஸ்வா஢ி ப்ரத்யேகந் ஸ்வாஸ்மிந் ஢ிசசூர்யா ஢ாவ ஜாபநாய சூர்யந் ய: கரோதி சமாதர் ஂந்யாதிபிதர் ஂந்யா஢்஢்ரா஢்ணந் ஂந்யா஢ிதிவத் விஷ்ணுந் வி஢ாயாந்யந் ஢ஜத்வித்யா஢ுக்திமாத்தூபித஢்யா஢ிவந்நிஷி஢்஢்வம்ஂந்ரேணாநுபபந்நேத்யர்த: । வாயவநையல்லால் வாழ்த்தாது, வா஢்஢்஑வந்ந் விநாந்யகமபி ந ஸ்தூதி ஸோன்னால் விரோ஢ித்யத்ர “ஂன்னாவிலின் கவியாநொருவர்க்கும் கொடுக்கிலேன், ம஢்஢நநிர்மிதபரம஢்஑்ய஢்ராமி஢ா஢ாந் ஢்஑வந்ந் வி஢ாயாந்யந் விஷயத்வெந் ந கூர்யாமிதி ஸ்ரீஸூகோபேரூக்திமத்யர்த: சிந்தைமற்று இத்யா஢ி - மஂநநஸா ஢்஑வ஢்஑திரித்க்விஷயத்வர஢ித்யந் ப்ரயோஜநஂந்ர -

(ஸா.வி) கூபயா ஢்஑வத்ஸ்வா஢்மானந் ஸர்ஸக்திவந்ந் வி஢ாயேத்யர்த: - வாயவநையல்லது வாழ்த்தாது - வாய், வாगिन्द्रियம் - ஂவநையல்லது, த்ந் விநா வாழ்த்தாது, ந ஸ்தூதி - ஸோன்னால் விரோ஢ித்யஸ்யாந் ஑ா஢ாயம்ஂந்நாவிதின் கவியாநொருவர்க்கும் தருகிலேன் - ஂன், மம- நாவில், ஜி஢ாயம் । இன்கவி, ம஢ுரகவித்வம் - யான், ஂ஢ம் । ஂருவர்க்கும், ஂந்யஸ்ய கஸ்யசித் - தருகிலேன், விஷயந் ந கூர்யாம் । சிந்தைமற்றொன்றின் திறத்ததல்லாத் தன்மை தேவபிராந஢ியும். சிந்தை, மஂநந: । மற்றொன்று ஢்஑வதோ஢்யத் -

(ஸா.ஸந்) ப்ரஹ்ணய஢ேவெஷ், ப்ர஢்஢ாவநாநிஷே ஢ேவாநாந் ஸ்வேஷ்டபலப்ர஢ம் - நிரிஷ்வரம், இஷ்வரஂந்ர஢ிதம் । ஜக஢ுரம், ஜகதிபிதம் - த஢ுபபா஢க மா஢ாதாரமித்யா஢ி - ஂ஢ா஢ாதர், ஢்஑ா஢ாதாரம் - ஢்஑ பூரூபா஢ிவி஢தயா பரிணமயிதாரம் - ததஸூகெந் ஢்஑ிந்ரி஑யிதாரமித்யர்த: - வாழ்த்துகை ஸ்தூதிமூகெந் கீர்தநம் - சிந்தை இதி - மஂநநோ஢்யஸ்மிந்நேகஸ்மிந்நிஷயே லேஸதோ஢ி ஸஂ஢்஢்ர஢ிதம் - இத்யந் ஸ்வ஢ாவந் -

மூ - தேவபிரானறியும்” என்றும் “அ(வ)ருந்தேவர் மற்றுளரென்றென் மனத்திறையும் கருதேன்” என்றும்ருளிச்செய்தார் - இஸ் சமாராஹனகரம்ங்களில் அனதிகுதருக்குமிக் காலங்களுள்லாத்திலும் தங்களுக்கு யோகமான நத்ய நைமதிகங்களுலும், சங்கீர்தநாதிகளாலும், சமாராஹநாதியோகரான பரமபா஑வதர்க்கு பரதந்நராய யதா஑ிகார வல்ல தேவைசெய்தும் இக் கைங்க்யமிழுவாதொழியலாம் -

(சா.தீ) தல்லால் தன்மை, சிந்தையினுடைய த்வதந்யவஸ்துவிஷயஸ஑்நதராஹத்யமென்றபடி. ஸ்வபாவத்தை. வருந்தேவர் இத்யாதி । நானாஶ்ரயணியரென்று வருந்தேவரை. வேறு சிலரை என் மனஸுலில் பூர்வபக்ஷத்வெனவும் பண்ணியறியேன் - இஸ் சமாராஹநானதிகுதர்க்கும் பா஑வத்கைங்க்யசி஑்஑ிப்ரகாரத்தை யருளிச் செய்கிறார் - இங் சமாராஹநாதியாதி -

(சா.ஸா) மற்றொன்றின் திறத்ததல்லால் தன்மை பா஑வதந்யவஸ்துவிஷய ஑்நதராஹத்யமாகிற தன்மை, ஸ்வபாவத்தை - தேவபிரானறியும், சகலதேவோபகாரக ஸ்வாமி அறியுமென்றபடி - வருந்தேவர் இத்யாதி வரு, நானாஶ்ரயணிய னென்று. வரும், வாராநிற்கிற - தெய்வம் மற்றுளரென்று, வேறு தேவதையுண்டென்று - மனத்து, என் மனஸுலிலே - இறையும், இஷதும். கருதேன், பூர்வபக்ஷத்வெனாபி எண்ணென்றபடி - இப்படி அபி஑மநாதிபக்ஷக் ப்ரபந்நனுக்கு கர்த்வயமாகையால் ததந்நர்தசமாராஹமும் கர்த்வயமென்று கருத்து. இப்படியாகில் “பஸ்தபஸ்தீர்தஸேவாப்ரங்யாமந்நசா஑நம் । தேவதாரா஑ன் ஑ேதி ஸ்ரீஷூத்ர பதநாநி ஷத்” இத்யாதி வ஑நங்களாலேயாதல். அ஑க்த்யாதிகளாலேயாதல், இங்யானதிகுதருக்கு தத்காலத்திலே ஑ித்ர ஑்நபவி யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். - இஸ் சமாராஹநாதிகளில் இதி ।

(சா.ப்ர) பராளாமப்யாத்மானுபவப்ரதானேனோபகாரகோ பா஑வானேவ ஑ானாதி - வருந்தேவர் இத்யாதி ப்ரலயாபதி குதஸ்ந ஸ்வோதே நிதாய ரக்ஷிதவந்ந வி஑ாய த்வ஑்யதிரித்கானஸ்தானிவா஑ாமி து:மான் தேவான் த்வதஸுஷ்டதயா அ஑ாமினோ வா தேவான்மதாரா஑்யத்வென மனசி கி஑்஑ிதபி வி஑ாரயாமித்யர்த்: நனு பா஑வ஑்஑ா஑்ர எவ அபி஑மநாதிநா த்ரேவரிகா஑ிகாரத்வாவாதே: ப்ரபந்ந ஸ்ரீஷூத்ராதிநா த்ஷ஑ிகாராபாவாத்ஷாமுக்ஷித்ராவ்யே ஸ்வரூபநா஑ எவ ஑்யாதித்யத்ரா஑ -

(சா.வி) திறத்ததல்லால் தன்மை, ந விஷயிகரோதி இத்யேதத்ஸ்வபாவம் - தேவபிரான். தேவநாயக: - அறியும், ஑ானாதி । வருந்தேவர் மற்றுளரென்றென் மனத்திறையும் கருதேன் - வருதேவர், ஑ுஷ்யாதாவா஑நுக்தேவா: । மற்றுளர், அந்யே அ஑்ரமணியா இதி । என் மனத்து, மம மனசி । இறையும், கதாபி - கருதேன் ந ஑்ரமாபி । - அனதிகுதர்க்கு ஑ூத்ராதிநாமபி । யோகமான இதி - ஑ுரூபர்பரானுஸந்நானா஑ுத்ரதாதவ்யதே஑ானுஸந்நான ஑்நானத்ராத்ஷோர்஑்வபுண்டதாரண பா஑வத்ப்ர஑ந்நானுஸந்நானபுஷ்பதுலஸ்யா஑ா஑ரண பா஑வதாரா஑நாதிநத்ய நைமதிககர்த்ம்நிர்நாம ஑ங்கீர்தநமாலாகரணதீபாரோபண பா஑வந்நந்நிர்மார்ட்நாதிபி஑்஑ேத்யர்த்: - வல்ல தேவை செய்தும், ஑மர்த் கைங்க்ய க்ருத்வாபி-இழுவாதொழியலாம், நிவாரகரஹித் பவேத் - ஑ி஑்஑ேதிதி பாவ: -

(சா.ஸ) மந்ந இதி தேவதேவோ ஑ானாதித்யர்த்: வரும் இதி - த்யானாலம்தநயோக்யாதேவான்யே஑ி ஑ந்நிதி இஷதபி ந ஑ங்கா கரோமித்யர்த்: - எவ் - பூத் சமாராஹநாதிலாபோ ந பரதந்நாணாமிதி த்ஷா ஑்வயப்ரயோ஑ந கைங்க்ய஑லகைங்க்யலாபோ ந ஑்யாதித்யத்ரா஑ - இஸ் சமாராஹநாதிதி ।

மூ - இவ் அர்த்தத்தை “அராஹனானா் சர்வஸா் விஸ்ணோராாஹனம் பரம் । தஸ்தாஹரதர் ப்ரோக்தம் ததீயாராஹனம் பரம்” என்றும் “குன்றமெ஢ுத்தபிராநாடியாரோ஢ு மொன்றிநின்ற சடகோபனுரைசெயல் “என்றும்” “ஏற்றியிருப்பாரை வெல்லுமே மற்றவரை சாற்றியிருப்பார்தவம்” என்றும் அருளிச் செய்தார்க்கள்.

(சா.தீ) பஹவதாத்யந்தபாரதந்யேன பஹவதாராஹநஸி஢்஢ீ ப்ரமாணங்களைக்காட்டுகிறார் - இவ் அர்த்தத்தை இத்யாதி - பஹவதாஹிதரை வென்றிருக்கும் பஹவதாஹிதருடைய தபஸ்ஸென்றபடி - குன்றம் இத்யாதி - ஢ோவர்தனோ஢்஢ாரணம் பண்ணி ஢பகாரகனானவனுடையவடியாரோடே - ஒன்றி நின்று, கை஢்஢்ய - கரணைகீபவித்துநின்ற - ஏற்றி, ஸ்துதித்து தவம், தப: - கிஸ்த பஹவானை சமாராஹித்தவர்க்கு தஹாரதந்யத்தைப் பார்த்து -

(சா.ஸவா) இக் கை஢்஢்யமிதி । அவருக்கு இதுவே சமாராஹநமென்று கருத்து. பஹவதகை஢்஢்யத்தாலே பஹவத்கை஢்஢்யரூப சமாராஹந ஢நித பஹவத்ப்ரீதி ஸி஢்஢ிக்குமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ் அர்த்தத்தை இதி - தஸ்தாஹ, விஸ்ணவாராஹநாஹ । பர், ததீயாராஹநம், அராஹனானா் ம஢்யே பரதர் ப்ரோக்தமிதி யோ஢ா - குன்றமெ஢ுத்த, ஢ோவர்தனோ஢்஢ாரணம் பண்ண-பிரான். ஢பகாரகனான ஸ்ரீகृஷ்ணனுடைய அடியாரோ஢ு ஒன்றி நின்று, கை஢்஢்யகரணை, ஢கீபவித்துநின்ற - ஸதகோய திவ்யஸூக்தி இத்யாதி ஸ்ப஢்ம் - ஏற்றியிருப்பாரை, இஸ்வரனை ஸ்துதித்திருப்பாரை, வெல்லும், வென்றிருக்கும், அதிஸாயித்திருக்கும் - ஏற்றினவரை, ஸ்துதிஸீல பஹவதரை. சாற்றியிருப்பார், அஹ்ரயத்திருப்பார் தவம், தபஸ்ஸென்றபடி -

(சா.ப்ர) நநவபி஢மநா஢நூ஢்஢ுதூபா஢பே஢ிதகரணைநாப்யபி஢மநாதி ஸவ்யம்ப்ரயோ஢நபஹவத்கை஢்஢்யம் ப்ராஸு் ஸக்யமித்யுக்தம் - தந்நோபப஢தே - பரந்யாஸானந்தர் கர்த்வ்யானா் கைவல பஹவத்ப்ரீத்யர்ததயைவ கர்த்வ்யத்வா஢்஢ாஹவதகை஢்஢்யஸ்ய ச பஹவத்ப்ரீத்யர்ததயாகைவல பஹவத்ப்ரீத்யர்தத்வாஸி஢்஢ிரித்யத்ர பஹவதாராஹநஸ்யாத்யந்த பஹவத்ப்ரீதிஹேதுத்வஸ்ய “மமம஢்஢க்தபக்தேஸு ப்ரீதிர்ஹ்ய஢ிகா பவேத் । தஸ்தா஢்ம஢்஢க்தபக்தாஸ்ச பூ஢நீயா விஸேஸத: ॥ விஸ்ணோ: ப்ரதாஸமாகா஢கஸ்வைஸ்ணவானைவ தோஸயேத்” இத்யாதி ப்ரமாணைரவ஢ாத்கைவல பஹவத்ப்ரீத்யர்தத்வமூபப஢த ஃவேதி ப்ரதர்ஸ்யந்நஸ்யார்தஸ்ய ஸா்ப்ரதாயிகத்வம்சாஹ - இவ் அர்த்தத்தை இத்யாதிநா - குன்றமெ஢ுத்தபிரான் இத்யாதி஢ோவர்தநமூ஢்஢ுத்யோபகுவர்த: கृஷ்ணஸ்ய தாஸைரேக்யைந ஸ்திதைய ஸதகோபைநோக்தம் வாக்யமித்யர்த: - ஃக்யைந ஸ்திதிஸ்ச தக்ஷேஸ்தவைய ததீயதயாந்தஹாவாதிதி ஹாவ: - ஏற்றியிருப்பாரை இத்யாதி, விரோ஢ிநிரஸநஸீலநர்ஸிஹ கி஢்஢்஢ரதயாவஸ்திதிஹேது஢ூதஸூக்த விஸேஸா஢்஢ாஹவதகி஢்஢்஢ாஹேது஢ூதஸூக்த-

(சா.வி) குன்றமெ஢ுத்த பிராநாடியாரோ஢ொன்றிநின்ற ஸதகோபனுரை செயல். குன்றம், ஢ோவர்தநகிரீம் - ஃ஢ுத்த, ஢்஢ுதவத: - பிரான், பரமோபகாரகஸ்ய ஸ்ரீகृஷ்ணஸ்ய । அடியாரோ஢ு, பகதேஸ்ஸஹ - ஒன்றிநின்று, ஃகீபாவைய ஸ்திதஸ்ய । ராமஸூப்ரீவயோரேக்யமிதிவ஢்஢ாஹவதாத்யந்தானுகூல்யைநஸ்திதஸ்ய - ஸதகோபன், ஸதகோபஸ்ய - ஃ஢ரை, ஸ்ரீஸூக்தை - செயல், த஢ூபகை஢்஢்யை । பஹவத ஸவாயாமிதம் ப்ரமாணமிதி ஹாவ: । ஏற்றியிருப்பாரை வெல்லுமே மற்றவரைச் சாற்றியிருப்பார் தவம். ஏற்றியிருப்பாரைஸ்திதானு - வெல்லும், ஢யதி - நர்ஸிஹஸ஢்யகிமித்யா஢ா஢கா஢ாயா஢ாஹ - மற்றவரை இதி - மற்றவரை, பஹவதிரானு -

(சா.ஸ) இவ் அர்த்தத்தை, பஹவதஸவாயா ப்ரா஢ுக்தபஹவத்கை஢்஢்யஸி஢்஢ிரூபமர்தம் -

மூ - இக் கைக்ஷ்யங்களைத் தாங்கள் அநுஷ்டித்து உகப்பார்க்குமிது கண்டு உகப்பார்க்கும்
 ஜகத்யாபார்பண்ண அதிகூர்ணான இஷ்வரனுக்கும் முக்தருக்கும் போலே லோகமேகரூபம் - “தர்மஸ்ஸுதோ வாதூஷோ
 வா ஸ்மூதோ வா காதிதோ஽பிவா । அநுமோதீதோ வா ராஜேந்ர புநாதி புருஷம் ஸதா” என்கிற பாவனத்வம் போலே
 லோகமேகரூபம் ஒருபுரமாகக் குறையில்லை -

(சா.தீ) உகந்திருப்பார்க்கும் ஜகத்யாபாரத்தில் முக்தனுக்கும் இஷ்வரனுக்கும் போலே
 லோகமேகரூபமாயிருக்குமென்கிறார். இக் கைக்ஷ்யங்களையும் இத்யாடியால் - லோகமேகரூபத்தின் பாவனத்வம் ஸர்வவிஷய
 மானாப்போலே லோகமேகரூபம் ஸர்வவிஷயமென்கிறார் - தர்மஸ்ஸுதோ வெத்யாதி - ப்ரணவ சதுர்தீரஹிதமூலமந்ர -

(சா.ஸ்வ) இப்படி அராஹயோக்யரான பரமலோகவதார்க்கு பரதந்ரராய் இத்யாதினாஸொன்னது கூடுமோ?
 அந்யன் கைக்ஷ்ய பண்ண தத்பார தந்நயமாந்ரேண தத்கைக்ஷ்யபலம் ஸித்திக்குமோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் -
 கைக்ஷ்யங்களை இதி । ஸாஸ்த்ரவஸ்யதேயில்லாத மோகததேயில்லே ப்ரமாணபலத்தாலே லோகமேகரூபமானாலும்
 ஸாஸ்த்ரவஸ்யதாதேயில்லே கைக்ஷ்யகர்தாவுக்கும் ததூஷாவுக்கும் லோகமேகரூபம் கூடுமோ? தர்மஸ்ஸுதோ வா இத்யாதிக்களில்லே
 கர்தாவுக்கும் த்ரூஷ்ட ப்ரஹ்மிதகளுக்கும் ப்லததேயில்லே போலேயிங்கும் கூடுமென்னிலங்கு
 பாவனத்வதூலயமானாலும் லோகததேயில்லையே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார், தர்மஇதி - ஸ்வாமிஸந்தோபஜனித
 லோகமநுஷ்டானத்தில் அதிகாரிபேதத்தில் தர்சனமே ஸ்வாமி ஸப்ரீணனமாதையாலே அநுஷ்டானதர்சனலோகவேஷமயத்தில்
 ப்ரமாணமில்லலாமையாலே ஒருபுரமாக -

(சா.ப்ர) விஸேஷோ஽திக இத்யர்த: । ஸம்ஸயிதஸித்திதயாநிஸம்ஸயஸித்திதயாச “ஸித்திர்ஹவதி வா நேதி”
 இத்யாதிப்ரமாணேரவகதத்வாதிதி லாவ: । நந்வேவமபி அபிலமநாஹநுஷ்டாதூணாமபேக்சிதகரணேன ஸ்வயம்ப்ரயோஜநாபிலமநாதி
 கைக்ஷ்ய ஸ்ரீஸூத்ராதிபிரபி ப்ராபும் ஸக்யமித்யுத்திநிஓபபத்யதே । கர்து: கர்த்வத்ப்ரதி ஸந்நாநர்ஜனிதப்ரீதிவத்ப்ரிகாரகாணா
 தாதூஸ்ப்ரீதியலாவாதித்யத்ர ஜகத்ஸ்ரூபிவிசித்ர ஜகத்ர்சனஜனித ப்ரீதிவஜ்ஜகத்ஸ்ரூபத்ப்ரஸஹ்ரஹித நித்யமுக்தாநாமபி ததர்சன
 ஜனித ப்ரீதிர்யதா அவிஸிஸ்டா” ததா ச லோகவத்ப்ரீதிஹேதுத்வாகாரேணேவ கர்துரதிப்ரீதிஹேதுரதி தேநாகாரேணேவ
 ப்ரீதிஜனகத்வம் த்ரூஷ்டவபி ஸமான்மதி தேபாமபி ஸ்வயம் ப்ரயோஜநம் லவத்யேவெத்யபிப்ரயந்நாஹ - இக் கைக்ஷ்யங்களை
 இத்யாதிநாநந்விஸ்வரஸ்ய நித்யாநா ச கர்மஸம்பந்நத்ப்ரஸஹ்ரலாவாந்நுக்தாநா ச ப்ரக்சிணாஸேஷகர்மத்வாக்வேகரூபலோகஸம்லவே஽பி
 ஜ்யோதிஸ்டோமாதிநா கர்த்ரூஷ்டவிஸேஷாநாதரேண ப்ரவஸததயாக்வேகரூபப்ரீதிமத்வம் நோபபத்யத இத்யத்ர ஜ்யோதிஸ்டோமாதிநா
 ஸ்வர்தாஹ்யாமுஷ்மிகேகரூபப்லஜனகத்வலாவே஽பி பூதத்வரூபைகரூபப்லகத்வஸ்ய ஸாஸ்த்ரதோவகமாதேபாமேவத்ரூஷ்டகர்த்
 ஸாதாரண்யேநேஹிக விஸ்மயாதி ரூபைகரூபப்லஜனகத்வதர்சநாக்வே ஸாஸ்த்ரப்யா லோசனேன ஸேஷத்வே ப்ரதிஸ்திதாநா
 ப்ரபந்நாநாமேஹிக ப்ரீதிரூபைகரூபப்லஜனகத்வமூபபத்யத எவெத்யபிப்ரயந்நாஹ - தர்மஸ்ஸுதோ வெத்யாதிநா -

(சா.வி) லோகவதாந் - ஸாஹ்ரி, அராஹ்ய - இருப்பாரை, வித்யமானாநா - தவம், ஸுகூதம் - லோகவதாராஹ
 ஹேதுபூதஸுகூதாத்ரலாவதாராஹஹேதுபூத ஸுகூதமதிகமதி லாவ: பூர்வ ஸ்ரீஸூத்ராதிநாமபி -

மூ - அப்படியே “तस्मात्सप्रणवं शूद्रो मन्त्रामानि न कीर्तयेत्” என்று महाभாரதத்திலும். अष्टाक्षरजपस्त्रीणां प्रकृत्यैव विधीयते । न स्वरः प्रणवोऽज्ञानि नाप्यन्यविधयस्तथा । स्त्रीणांतु शूद्रजातीनां मन्त्रमात्रोक्तिरिष्यते” என்று नारदीयादிகளிலும் “नमो नारायणेत्युक्त्वा श्वपाकः पुनरागमत्” என்று श्रीवराहपुराणத்திலும் “வாயினால் நமோ நாரணாவென்று மத்தகத்திடைக்கைகளைக் கூப்பி” என்றும் ‘நாமம் சொல்லில் நமோ நாராயணமே” என்றும் சொல்லுகிறபடியே திருமन्त्रமாகிற -

(சா.தி) सर्वोपजीव्यமாய் स्वाध्यायं सिद्धிக்குமாப்போலே प्रपन्नரெல்லார்க்கும் सर्वदा फलरूपभगवदनुस्मरणात्मकयोगத்துக்கு योग्यதையுண்டென்கிறார் तस्मात्सप्रणवमित्यादियால் - இங்கு சொன்ன दृष्टान्तத்தால் स्वाध्यायமும் सिद्धம் प्रकृत्यैव, स्वरप्रणववैधुर्यरूपतः என்கை -

(சா.ஸ்வ) க்குறையில்லையென்றபடி - ஆனாலும் सर्वप्रपन्नர்களுக்கும் पञ्चकालकृत्यं கூடுமோ? शूद्रभागवतादிகளுக்கு भगवदनुस्मरणरूपयोगத்தில் अधिकारமில்லையே? என்ன प्रणवचतुर्थीविनिर्मुक्तमूलमन्त्रத்தில் अधिकारத்தாலே स्वाध्यायத்தில் போலே योगத்திலும் अधिकारமுண்டென்கிறார் - அப்படியே இதி - प्रकृत्यैव, स्वरप्रणववैधुर्यतः -

(சா.ப -) ननु “भौमान्मर्त्यान् रसान् स्वर्गान् मुक्तिमप्यतिदुर्लभान् । साधयिष्यन्त्यनेनैव मूलमन्त्रेण मामकाः । अनष्टाक्षर तत्त्वज्ञैरतपस्विभिरावृतैः । दुर्दर्शोऽहंजगद्धातर्मद्भक्तिमुखैरपि” इत्यदिप्रमाणदष्टाक्षरजपपूर्वकमेव भगवद्भ्यानस्य विहितत्वात् स्त्रीशूद्रादीनां मूलमन्त्रेऽधिकाराभावाद्भगवद्भ्यानं नोपपद्यत इत्यत्राह - அப்படியே तस्मादित्यादिना - வாயினால் இத்யாதி । வாचा नमो नारायणेत्युक्त्वा मस्तके चाञ्जलिमाबध्येत्यर्थः - நாமம் சொல்லில் இதி - भगवन्नाम्नि वक्तव्ये नमो नारायणायेत्येव । -

(சா.வி) यथाधिकारं ध्यानमुक्तम् - तद्भक्तियोगस्य त्रैवर्णिकाधिकारत्वात्कथं सङ्गच्छत इत्यत्र तत्प्रणवचतुर्थीरहितमन्त्रानुसन्धानाद्युक्तमित्युपसंहरति-அப்படியே இதி - அப்படியே, तथा - पञ्चकालान्तर्गतध्यानावश्यकत्वप्रकारेण - नमो नारायणावென்று மத்தகத்திடைக்கைகளைக் கூப்பி, வாचा नमो नारायणेत्युक्त्वा । மத்தகத்திடை, மஸ்தகை - கைகளை, हस्तौ - கூப்பி, , संयोज्य - நாமம் சொல்லில் நமோ நாராயணா வென்றும் स्पष्टम् -

(சா.ச) सप्रणवेनाष्टाक्षरेण भगवदनुस्मरणाद्यनधिकारिणां तदधिकारिणामिव कथं तत्साध्यजपार्चनादिलाभ इत्यत्राह - அப்படியே இதி - यथा भागवतं किञ्चित्कारादेव केषुचित्पाञ्चकालिकभगवत्कैङ्कर्यसिद्धिः प्रमाणबलात् तथा प्रणवादिविधुरेणैव मनुना मूलेन जपाद्यनूनतासिद्धिरित्यर्थः । उदात्तादिस्वरनिषेधको न स्वर इति - केचित्प्रणवप्रकृति निषेध इत्याहुः - तदभद्रमूतत्रोत्तरायणस्येति वचने अष्टाक्षरता भवेदित्वांशा स्वारस्यात्सबिन्दुकप्रणव प्रकृतेरपि सूरिभिर्देशिकैश्च सर्वाधिकारेषु प्रबन्धेषु प्रयोगात् । अन्यविधयः, ऋष्यादयो व्यासादयश्च - மத்தகத்திடை, மஸ்தகோபரி - शूद्रादेरपि भगवदनुस्मरणान्वये अपशूद्रनयविरोधं परिहरन् शरणवरणरूपोपाय -

(सा.सं) सिद्धिमतां किमनेन ध्यानाभिधानस्मरणेनेति शङ्कामपि गद्यस्थ भगवदुक्त्यैव परिहरति - सपरिकरेत्यादिना - “ध्येयो नारायणस्सदा” इत्यादेरकिञ्चने फलभक्तिमादाय पर्यवसानान्न कथञ्चिदपि स्वरूपविरुद्धाभक्तिरित्युपसंहरति - ஆகையால் इति । भाष्यकृद्भिश्च फलभक्त्यावश्यकत्वोक्तेः -

(सा.सं) यथा भक्तेः फलभावः - साधनभावश्च - एवं प्रपत्तेस्स्वतन्त्रभावोऽङ्गभावश्चेत्ययमप्यर्थो
भाष्यकृद्भिरेव निर्णीत इत्याह ॥ प्रपत्तीति -

மூ - ப்ரபத்திவிதிபலத்தாலே அதிகார்யந்தரவிஷயங்களாகக்கடவன - இப்படி சாஹ்யோபாய விஷயமாக மற்றும் பிறக்கும் கலக்கங்களுக்குப் பரிஹார் நிஷேபரக்ஷையிலே கண்டுகொள்வது. இஸ் சாஹ்யோபாயனுச இங்கு ஸோஹிதமான கட்டளையிலே ரஹச்யத்ரயத்தில் யதா ஸ்தானமனுசந்தேயம்।-

(சா.தி) இவ் அர்த்த விஹிதவ்யதிரிஹித விஷயமாகக் கடவது என்று கருத்து - இவ் உபாயஸோஹிதமான கட்டளையிலே நம:பதாபிகளிலே அனுசந்தேயமென்கிறார். இஸ் சாஹ்யோபாயமென்று.

(சா.ஸ்வ) கூடுமோ? பக்தியும் ப்ரபத்தியும் ஁கமன்றோ? பக்திவ்யதிரிஹிதோபாயமனுஸ்தானபராஹதமன்றோ? பூர்வஸ்ப்ரதாயவிரூ஢மன்றோ? இத்யாதிசக்ஷையிலருளிச்செய்கிறார். இப்படி இதி - அப்போது நிஷேபரக்ஷையிலே தானே அறியலாயிருக்கையாலே இங்கு சாஹ்யோபாயஸோஹன வ்யர்த்தமன்றோ? என்னவிங்கு ரஹச்யத்ரயமுக்ஷெ வரிகைக்காக ஸோஹன சார்த்தகமென்றருளிச் செய்கிறார். இஸ் சாஹ்யேதி । ப்ரகரணான்தரத்தில் ஸோஹன விப்ரகீர்ணதயா மன்த்ரத்தில் உபஸஹ்துமஸக்யமானபடியாலுமிங்கு ப்ரதானார்த்தஸோஹன பண்ணவேணுமென்று கருத்து. -

(சா.ப்ர) ரூப ங்நான கிம் ஸ்மதிரூபம்? உதானுபவரூபம்? ஸ்மதிரூபத்வ஁பி சகூத்ஸ்மதிரூபமாத்ரரூபம் வா? சாத்ஸ்வத் ஸ்ரோதாவக்ஷிதூர்ஸ்மதிரூபம் வா? தைலதாராவதவிக்ஷித்ஸ்மதிரூபம் வா? ந ப்ரதமத்விரதீயா - சாவதான ஸ்ரவணமனநனதிரூபம்ஸ்காரோந்மேஷா஁வ ஸம்பாவிதத்வெ஁ விதேயத்வானுபபத்: - நாபி தூதீய: - பக்த்யவ்யதிரேகாத் - நாப்யனு பவரூபம் - அலூகிகார்த்தவிஷயதேநாஸ்மதாதி கரணபலத்வா஁யோகாத் । ஸாஸ்த்ரபலத்வெ து ப்ரமாணதந்த்ரத்வா஁விதேயத்வானுபபத்தி: - யோகபரிகர்மிதஸ்வான்தபலத்வெ து பக்திகுக்ஷிநிஷேபஸ்யாத் । ஸ்வரூபாதிரிஹிதவிஷயஸ்ய கரணநிரபேக்ஷஸ்ய ப்ரகாஸ்ய ஸஸாரதஸாயாமஸித்வ: । அத: ப்ரபத்திரூபம் ங்நானம் ந ஸேத்யதீயத்வெவமா஁ஸாஸ்த்ர: லோக அஸ்தேந ஸக்திவிஷயே ரக்ஷணபார்த்தநபரத்ஸயோர்஁நாத்தத்வெ஁ பகவத்விஷய஁பி தயோர்ஸுஸ்தாது ஸக்தத்வாத்தாவதா மோக்ஷசித்஁யுபபத்: த்ரவ்யத்வகுணத்வாதிநிரூபணவத் ஸ்மதிரூபமானுபவத்வநிரூபணஸ்யானுபயுக்்தத்வா஁ஸ்துதஸ்து பகவத்விப்ரஹவிஸேபஸந்நிதௌ த்ரயோக்ஷாரணபூர்வகமானுகூல்யஸ஁஁லபா஁யவிஸிஸ்தஸ்ய ஸ்வரூபபரபலானாம் பகவக்ஷேபத்வானு ஸந்நானாத்மகஸ்ய ஸ்மதிரூபஸ்ய பரந்யாஸஸ்ய “வாயவ்யக்ஷ்வேதமாலபேத” இத்யாதிவாக்யைத்ரவ்ய விஸேஷாணாம் ஁வதாவிஸேஷ ஸேபத்வானுஸந்நான விதானவத் “தம் கக்ஷ ஸரணம் ஹரிம்” இத்யாதிபிர்வித்யுபபத் பக்திவ்யதிரேகேண ங்நானரூபோபாயசித்஁திரிதேவமாதி பரிஹாரஸ்க் நிஷேபரக்ஷா஁யாம் விஸ்தரேணானுஸந்தேயா இத்யாஹ - இப்படி சாஹ்யோபாயேத்யாதிநா - ஁தத்ப்ரபந்தப்ரதிபா஁யஸ்ய கூத்ஸநஸ்யரஹச்யத்ரயார்த்தத்வா஁த்ரஹச்யத்ரயே சாஹ்யோபாய ப்ரதிபா஁யாஸ் ஁வ் ஸோஹனவैஸிஸ்த்யேந ஸோ஁னுஸந்தேய இத்யாஹ - இஸ் சாஹ்யோபாயமீத்யாதிநா -

(சா.வி) மற்றும் பிறக்கும் கலக்கங்களுக்கு, இத஁ப்யதிகமூத்பந்நானாம் ஸ஁஁நாம । -

(சா.ஸ) அதிகார்யந்தரஸ஁ஸ்கி ங்நானார்த்தக: தேந நத்த்விரோத஁மீத்யர்த்த: யதாஸ்தானமிதி - நமஸ்ஸ஁ஸ்கிஸரணஸ஁ஸ்கிமாம஁ ஸ஁ஸ்கிஸ்த்யர்த்த: -

இப்படி இவ் அதிகாரத்தில் ப்ரபத்தியின் சர்வாதிகாரத்வமும், விஸ்வாசாதிகள் அங்ஜியன்று நிஷேபமே அங்ஜி யென்னுமிடமும், மற்றுமுண்டான ஸங்காவிஸேஷபரிஹாரங்களும், பக்த்யாதிகளுக்கு ஸ்வரூப்விரு஢்த்வா திஸங்காபரிஹாரமும் ஸ்வரக்ஷணார்थ்வ்யாபாரं விஹிதமென்னுமிடமும், விஹிதத்வா஢்தக்திப்ரபத்தி களிர்ண்டும் யதாதிக்கார பரி஗்ராஹங்களென்றும், பக்தியும் ஆச்சார்யரூபிர஗்ரிஹீதமென்றும், கலியுகத்திலும் -

மூ - வினையரையாதலினாம், உரைக்கின்ற நன்னெறியோரும் ப஢ிகளிலோர்ந்துலகம், தரிக்கின்ற -
 (சா.஢ி) வினையரை, ஹேது஢்ம஢ி஢்விசோஷணம் । வினையர், அபரா஢ிகள் அபரா஢ித்வாத் ஂன்றப஢ி -
 ஆதலில் நாமுறைக்கின்ற நன்னெறி, ஶாஸ்த்ரங்களில் சொல்லப்படுகின்ற ஢கிதப்ரபத்திரூபஸந்மார்க்கங்களை
 - ஂரும்ப஢ிகளிலோர்ந்து, ஶாஸ்த்ரம் சொன்னப஢ியே ஶி஢்ட்ரோபாயப்ரா஢ான்யாத்ரவ்ஷீகரணரூபோபாயமாகவேண்டி
 - உலகம் தரிக்கின்ற -

(சா.ஸ்வ) வரிக்குமாகில் ஶர்வமுக்திப்ரசஜ்ஞம் வருமென்று கருத்து - ஆதலில், ஆகையால் - நாம், வயம் -
 உரைக்கின்ற, ஶாஸ்த்ரங்களிலே சொல்லப்படுகிற நன்னெறி, நல்ல மார்ப் - ஢ிதப்ரபத்திரூபோபாயங்களைன்றப஢ி.
 ஂரும்ப஢ிகளில் ஶாஸ்த்ரங்களிலே சொல்லும் ப்ரகாரங்களிலே த்ரப்ரகாரெண்வென்றப஢ி - ஂர்ந்து, அநுஸந்஢ித்து -
 ஢கிதப்ரபத்திகள் வஸீகரணமென்றும் த்ரவ்ஷீகृतனான ஶ்ரீய:பதியே ஶாக்ஷாத்ர஢ானோபாயமென்றும் தெளிந்து
 - உலகம் தரிக்கின்ற, அந்ந்ரயாமிதயாஜக஢்ட்ரகணான-

(சா.ப்ர) ஶ்வீகரோதீதி விவக்ஷிதமித்யுத்யத இத்யத்ரா஢ । வினையரை இதீ । அநா஢்யநந்ந
 கர்மாஸாப்ரப்ரதீதத்வாத்கேநசி஢்ட்ரவ்ஜனேவ மோதயதீதி வக்தவ்யம் - அந்யதா வ்ஷம்யநேர்஢்வ்யப்ரசஜ்ஞ இதீ ஢ாவ: - குறி,
 சி஢்ட்ரம் - ஢கிதப்ரபத்தியோ ஢்ர஑வதி வ்ஷம்யநேர்஢்வ்யா஢ாவஜ்஑ாபகதயா சி஢்ட்ரவ்மிதி ஢ாவ: । ஆதலில், அத: - நாம்,
 வயம் - உரைக்கின்ற நன்னெறி, வே஢ாந்நொ஢ித ஢கிதப்ரபத்திரூபமார்ப் - ஂரும்ப஢ிகளிலோர்ந்து, யேந ப்ரகாரெண்
 ஜாதவ்யம் ததா ஜாத்வா எத஢஢ிகாரோக்த ப்ரகாரெண் ஜாத்வேதி ஢ாவ: உலகம் தரிக்கின்ற “,தஸ்ய வாக்ஷரஸ்ய ப்ராஸானே
 ஑ார்பீ஢்வாபூதீவ்யாவீ஢்஢ுதே திஸ்தத: - எஸ ஶேதுர்விதரண: - எஸா லோகாநாமஸ஢்஢்஢ே஢ாய ஆ஢ார஢ூத் ஶர்வஸ்ய” இத்யா஢ி஢:

(சா.வி) ஶாபேக்ஷம் தாத்ரோக்தம் - வினையரை, பாபின: । வரணமிதி ஶ஢்஢ந்஢: । பாபின இதீ ஹேது஢்ம஢்விசோஷணம் -
 யதோ஢ா஢ிஸந்நந்யமானபாபவத்வம் ததஸ்த஢்ட்ரணம் வ்யாஜஸாபேக்ஷம்-அந்யதா வ்ஷம்யநேர்஢்வ்யப்ரசஜ்ஞாத் - ஶர்வமுக்திப்ரசஜ்ஞா஢் ।
 தஸ்மாந்நநிஹேதுகம் வரணம் - கிந்நு வ்யாஜஸாபேக்ஷமிதி ஢ாவ: -஢ாப்யகாரேரபி ! “ப்ரீயதம எவ ஢ி வரணீயோ ஢வதி ।
 யஸ்யாயம் நிரதிஸாய ப்ரீயஸஸ எவாஸ்ய ப்ரீயதமோ ஢வதி । ப்ரீதிரூபதாபந்ந ஢க்திரேவ வரணஹேதுதயா ஶ்ரூத்ய஢ிப்ரேதா -
 நது நிஹேதுகம் வரணம்” இதீ விவ்ரதத்வாத் - ந ஶ்ரூதோ நிஹேதுகவரணப்ரசக்தி஑ந்஢: - ஆதலில், அத: காரணாத் -
 நாம், வயம் । உரைக்கின்ற, வே஢ாந்நொ஢ிதம் ஢கிதப்ரபத்திரூபம் - நன்னெறி, ஶமீசீநமார்ப் - ஂரும்ப஢ிகளில்
 விசார்யநிர்ணேதவ்யப்ரகாரேஸு - ஂர்ந்து, விசார்ய - யேந கேநசித்ரபகாரெண் ஜாதவ்யம் ஜாத்வேத்யர்த: - உலகம் தரிக்கின்ற, -

(சா.ஸ) வினையரை, புண்யபாபப்ரப்ரதீதேஸு ம஢்யே யம் கஞ்சித்புரூபம் । விரிக்கின்றதும் குறியொன்றால்
 இத்யந்வய: - ந஢ி ஢க்த்யா஢ி ப்ர ஶாஸ்த்ர ப்ரப்ரதீத ஢க்த்யா஢ி ரூப ப்ரீயதமத்வா பா஢கஜ்ஞானேந விநா பாபிஸு ம஢்யே
 கஞ்சித்புரூபம் ஶி஢்ட்ரோபாயோ வரயதீதி ஢ாவ: - ஆதலில் நாம், அதோ வயம் - “யதோ நாயமாத்மா” இதீ
 ஶ்ரூதிர்வ்யாஜவிசோஷஸ்ய வரணீயத்வ ப்ரதயா ஢ாப்யகூ஢்ட்ரவ்யா஢்யாநா - ஶ்ரூத்யக்ஷரபர்யாலோசநாபி யதஸஸவார்த: -
 அர்த்ஶாமர்த்யா஢் ஢த எவ ததா வக்தவ்யம் । வே஢மார்ப்நிஸ்டாமத எவமாசரந்நி அத இத்யர்த: । உரைக்கின்ற இதீ -
 வே஢ாந்ந஢ா஑விஸ஢ீகृत ஶாஹ்யோபாயதத்ரபஸந்ந -

மூ - தாரகனார் தகவாற்றரிக்கின்றனமே || 31 ||

तत्तद्वैतुक हेतुके -

(சா.தி) தாரகனார் தகவால், சர்வந்தியாமியாய் சંஸாரதாரகனான ஸ்ரீய:பதியினுடைய தகவால் - முக்யோபாயதயா அறுதியிட்ட க்ருபையை அவலமய்ய - இதுவே ப்ரதானமான உஜ்ஜீவனோபாய மென்று அநுசந்தித்து - தரிக்கின்றனமே, விஸ்வசித்து நிர்ஹாராயிரா நின்றோமென்கை ||31||

இவ்அர்த்த நமக்கு அாசார்யசார்வஹீமரால் உபதேசிக்கப்பட்டதென்கிறார் - தத்வத்வைதுகேதி - தத்வத்வைதுகே, அவ்வோ ஸுஷ்கதார்த்திகரான வைதண்டிகரால் ப்ரவர்த்திக்கப்பட்ட -

(சா.ஸ்வ) தாரகனார், சஸாரதாரகனான ஸரண்யனுடைய தகவால், க்ருபையினாலே. தரிக்கின்றனம், உஜ்ஜீவதாளானோமென்றபடி - பரமபுருஷ வரணியதையும் ப்ரீதிரூபாபந் ஹக்திப்ரபத்திரூபவ்யாஜவிஸேஷாதினையாகையாலே சித்ஹோபாயவஸீகரணதவாரா ஹக்திப்ரபத்திகளே மோக்ஷோபாயங்களென்று கருத்து || 31 ||

இப்படி பூர்வபக்ஷோக்தயுக்திகளைப் பரிஹரித்து ஹக்திப்ரபத்திகள் மோக்ஷஸாஹனங்களென்று சாதித்தது கூடுமோ? தோஹ்யாஹிகயுக்திமான்கள் சஹாவிதராய் உக்தார்த்தத்தை நிராகரியார்களோ? ஆகையால் உக்தவ்யவஸ்துை கூடுமோ? என்கிற ஸங்க்ஷேபயப் பரிஹரித்துக்கொண்டு அஹிகாரார்த்தத்தை ஸ்லோகத்தாலே சங்க்ஷேஹிக்கிறார். தத்வததி - ஹதுஹிவாதிதார: ஹதுகா: - ததே ஹதுகா: தத்வத்வைதுகா: । த ஂவ ஹதவோயஸ்மிந் தத்வத்வைதுக ஹதுகே, தத்வதவாதி ப்ரவர்த்தித ஂத்யர்த்த: ।

(சா.ப்ர) ஸ்மர்வாஹரதயாவகதஸ்ய ஹகவத: । தாரகனார். சஸாரதாரகஸ்ய - தகவால், க்ருபயா - யாதூக்ஷிகஸுகூதஜாயமானகடாஹப்ரஹிதஸாஹநானுஸ்டாபந கைஹ்யூர்யப்ராபணபர்யந்தஸ்ய ஹகவத்க்ருபாமூலமதி ஹவ: தரிக்கின்றனமே, ஹதா ஹவேய - கைஹ்யூர்யே ப்ரதிஸ்டிதா ஹவேயேத்யர்த்த: || 31 ||

உக்தப்ரகாரேண சாஹ்யோபாயஸோஹகத்வம் ஸ்வஸ்யாசார்யக்ருபாலஹ்மத்யாஹ - தத்வதத்யாதிந । -

(சா.வி) லோகாந் ஹாராயத: - தாரகனார், தாரகஸ்ய - தகவால், க்ருபயா - தரிக்கின்றனமே, ஸ்திரப்ரதிஸ்டிதா அஹூம - ஸாஸ்த்ரோக்த ஸ்வாஹிகாரானுகுண ப்ரபத்திமாரீமவலமய்ய மகவத்க்ருபாவிஸயஹூதா நிர்ஹரா அஹுமேத்யர்த்த: || 31 ||

சாஹ்யோபாயஸோஹநஸாமர்த்த்யம்ஸ்மாகமாசார்யக்ருபாலஹ்மத்யாஹ - தத்வத்வைதுகேதி - கைவலஹதுஹிவ்யவஹரந்திதி ஹதுகா: ததே ததே தத்வத்வைதுகா: - ஸுஷ்கதார்த்திகா: ஹது: கல்பநாகாரணம் -

(சா.ஸ) சித்ஹோபாயு யேந கைந ப்ரகாரேண நிர்ணீயா - லோகாந் ஹாரயதஸ்சஸாராணவ தாரகஸ்ய வ்யாஜவிஸேஷப்ரஹவயா க்ருபயைவ ப்ரலஸங்கயம் விநா ப்ராப்தஹீர்யா அஹூமஸாஹ்யோபோரஹ்வயா க்ருபயைவ சித்ஹோயாபே ப்ரதிஸ்டிதா அஹுமேத்யர்த்த: || 31 ||

நநு சித்ஹோபாயஸ்சர்வஜ்ஞதவாஸ்சர்வ ஸக்திதவாஸ்சஹஜ ஸுஹ்வாசுக்ஷேபிதவாசுசு ஷேஷஹூதாந் ஸ்வயமந்யநிரபேக்ஷ ஂவ ரக்ஷதி - ஸாபேக்ஷதவே ஸஹஜஸுஹாஹ்யுசுசுசு: - சித்ஹோபாய ப்ராஹ்யந்ஸ்வாதந்யயோஹ்ங்க்ஷசுவேத்யாதி யுக்திஜால நிராகரணாக்ஷமத்ரஹஜஹீ ஸ்சித்ஹோபாய விஸயக விஸுஹ்வாஸயவிஹுரையூததயா கிம் சாஹ்யோபாயாஹ்யயா ப்ரபத்யேத்யத்ராஹ தத்வததி । தத்வத்வைதுகா:, -

मू - कृतधियस्तर्केन्द्रजालक्रमे बिभ्राणाकथकप्रधानगणने निष्ठांकनिष्ठाश्रयाम् ।

(सा.दी) तर्केन्द्रजालक्रमे, तर्का एव इन्द्रजालक्रमः - तस्मिन्निन्द्रजालीयविद्यायामेन्द्रजाल - कृतधियः, शिक्षितबुद्धयः - अनेन परमर्मज्ञत्वा तत्परैरक्षोभ्यत्वं सूच्यते - अत एव कथकप्रधानगणने, तार्किकाग्रेसरणनाया - कनिष्ठा श्रयां निष्ठां बिभ्राणाः, कनिष्ठिका श्रयां नियमेन स्थितिं धारयन्तः - कनिष्ठिकया प्रथमगणिततयाश्रयन्तः एन्द्रजाल - इतिज्ञात्वा परव्यामोहनिवर्तनसामर्थ्यं ज्ञात्वा -

(सा.स्वा) तर्केन्द्रजालक्रमे, कुतर्केन्द्रजालविद्यायाम् । कृतधियः, शिक्षितधियः । परमर्मज्ञा इत्यर्थः कथकप्रधानगणने, एते कथकाः प्रधाना इयन्त इत्यङ्गुल्यागणनायां कनिष्ठाङ्गुल्याश्रयां निष्ठां बिभ्राणाः - अङ्गुल्यागणनायाः कनिष्ठाङ्गुल्युपक्रमत्वादिति भावः - इतोऽप्याधिकास्तार्किकाः न संभाव्यन्त इति भावः - न केवलं तर्कमात्रेण सर्वार्थसाधनक्षमाः । अपि तु ततोऽपि -

(सा.प्र) प्रपत्तेरपि साधनत्वाङ्गीकारे साधनैक्यविरोधप्रसङ्गः - भगवतः प्रपत्ति साध्यप्रसादवत्त्वाङ्गीकारे सिद्धत्वविरोधः - स्वाभिप्रायज्ञापनफलक गोप्तृत्ववरणाङ्गक प्रपत्तिसापेक्षत्वे उपायस्य सर्वज्ञत्वविरोधः - प्रपत्तिरूपो पाधिसापेक्षत्वे निरुपाधिकपरदुःखनिराचिकीर्षरूपनिरवधिक कारुण्यवैशिष्ट्यविरोधः - सहकारित्वाङ्गीकोर तदभावे कार्योत्पादना शक्तेस्सर्वशक्तित्वविरोधः - पूर्णत्वविरोधः - नैरपेक्ष्यविरोधश्चेत्यादि तत्तद्वैतवलम्बनेन व्यवहारात् - तेते वादिनस्तत्तद्वैतुकाः, ते हेतुः कारणं यस्य क्रमस्य तस्मिन्तर्का एवेन्द्रजालानि । इन्द्रजालवद्विपरीत ज्ञानजनकास्तर्काः - तेषां क्रमः, स्वरूपस्वभाव भेदः - तस्मिन् कृतधियः, शिक्षितबुद्धयः - परव्यामोहजनक कुतर्कप्रयोगे तन्निवर्तकतर्क प्रयोगे च प्रवीणा इत्यर्थः - अत एव कनिष्ठा ज्जुलिनिष्ठां कथकेषु प्रधानानां परिगणनायां निष्ठां, निर्णयाग्रगव्यतामित्यर्थः - बिभ्राणाः, येषु प्रधानतया परिगणितेष्वन्यस्य प्राधान्येन परिगणनमयोग्यं तादृशा इत्यर्थः कथकाग्रगण्या इति भावः - एवमप्रतिष्ठितकुतर्क निकर करम्बितमनस्कत्वे -

(सा.वि) यस्मिंस्तस्मिंस्तथोक्ते - तर्का एवेन्द्रजालं तस्य क्रमे रीतौ प्रत्यक्षादि प्रमाणसिद्धार्थान्यथाकरणापूर्वकत्वादि सादृश्यादिन्द्रजालत्वरूपणम् । कृतधियः, शिक्षितबुद्धयः - अत एव कनिष्ठां कनिष्ठाङ्गुलि राश्रयो गणन साधनं यस्यास्तां तथोक्तम् - कथक प्रधानानां, कथकाग्रे सराणाङ्गणनेनिष्ठां स्थितिम्, बिभ्राणाः, कथकाग्रेसराणां गणनाप्रसङ्गे प्रथमं गव्यमाना इत्यर्थः - हेतुककल्पिततर्केन्द्रजाल -

(सा.सं) तत्तत्केवलतार्किकाः । तद्वैतुके, तैः कल्पिते - तर्करूपव्यामोहक विद्याविशेषे - इन्द्रजालाख्यव्यामोहकस्य क्रम इव क्रमो यस्य तर्कस्य - तादृशतर्केन्द्रजालक्रमे । कृतधियः, शिक्षितबुद्धयः - निग्रहस्थानादिना जल्प वितण्डादिनिरसनकुशला इति यावत् - अथ “नवयं कवयस्तु” इत्युक्तवैभवमाह । बिभ्राणा इति - वावदूक प्रधानविषयिण्यां गणनायां प्रसक्तायां कनिष्ठाश्रयां निष्ठाम् - नियमेन अग्रगव्यतावैभवं बिभ्राणास्तद्वन्तः - अथ शास्त्रान्तरपरिश्रमाय तद्वद्विचलनापादक मनः कालुष्यविधुराश्चेत्याह । -

मू - अध्यात्म श्रुतिसंप्रदायकतकैरद्वाविशुद्धाशयास्सिद्धोपायवशि(शी) क्रियामिति हि नस्साध्यां -
 (सा.दी) किञ्च, अध्यात्मेत्वादि - अध्यात्मश्रुतयः, उपनिषदः - तत्संप्रदाया, तासामविच्छिन्नोपदेशाः
 - त एव कतकबीजानि । तैरद्वा, निश्चयेन - विशुद्धाशयाः, अपार्थरूप पङ्करहितचित्ताः ।
 वेदान्तसाम्राज्य सार्वभौमाः । **இத்தால்** सत्संप्रदाय सिद्धि सूचितै । सिद्धोपायस्य, श्रियः पत्युः -
 वशीकरणरूपां - साध्यां, साध्योपाय भूताम् - प्रपत्तिम् । इति, **இவ்** अधिकारकृती **சொல்லா** -

(सा.स्वा) प्रबलप्रमाणभूत श्रुत्यन्तसंप्रदायतोपीत्याह - अध्यात्मेति - अध्यात्म श्रुतयः, उपनिषदः
 - तासां संप्रदायाः अविच्छिन्नोपदेशाः - तएव कतकबीजानि । तैरद्वा, संयग्विशुद्धः - आशयः-
 येषां ते समीचीनतर्कानुगृहीतोपनिषत्सत्संप्रदाय रूपदृढतर प्रमाणनिर्मलीकृतान्तः करणा इति यावत्
 - साध्यां, साध्यरूपां - सिद्धोपाय वशीक्रियां, भक्तिप्रपत्तिरूपाम् - इति, उक्तप्रकारेण -
 अस्मिन्नधिकारे उपपादित प्रकारेण - नः, अस्मान् -

(सा.प्र) कस्याप्यर्थस्य तत्त्वव्यवस्थान स्यादित्यत्राह - अध्यात्मेति - पूर्वोक्तानां सत्तर्कत्वे भक्तेरपि
 साधनत्वाभाव प्रसङ्गः । भक्तिप्रपत्तिप्रसाद्यत्वप्रापक प्रमाण विरोधः - “अप्रार्थितो न गोपायेत्”
 इत्यादि विरोधः, भक्तिप्रपत्तिविधिवैयर्थ्य प्रसङ्गः । पूर्वोक्तयुक्तीनां स्वव्याप्तिप्रदर्शनस्थलाभावेन
 व्याप्तिशून्यत्वम्-भक्ति प्रपत्त्यनङ्गीकारे वैषम्यनैर्घृव्यप्रसङ्ग इत्यादि तर्कानुगृहीताध्यात्मश्रुत्यर्थानां
 संप्रदायतत्त्वव्यवस्थायामेव जलस्य कल्मषच्चेदक कतकवन्मतीनां कल्मषच्चेदक मिति भावः । एवं
 भूतवादिहंसाम्बुदाचार्या वेदान्ताचार्याणामाचार्याः उक्तप्रकारेण शोधितं सिद्धोपाय वशीकरणसाधनं
 साध्योपायं -

(सा.वि) शिक्षितबुद्धीनां कथं तत्त्वोपदेशयोग्यत्वमित्यत्राह - अध्यात्मेति - अध्यात्मश्रुतयः, उपनिषदः
 - संप्रदायाः, अविच्छिन्नोपदेशपरम्पराः - त एव कतकबीजानि - तैरद्वा, याथार्थ्येन । विशुद्धाशयाः,
 परिशुद्धचित्ताः - परिकल्पितकुतर्क पङ्कजनितकालुष्ये सत्यपि श्रुतिसंप्रदायै स्तत्कालुष्यनिवर्तन समर्था
 इति भावः । परकुतर्काणां प्रति तर्ककल्पनेन निवारणसामर्थ्यद्योत नाय कथकप्रधानेत्यादि विशेषणम् ।
 एतादृशा अस्मदाचार्याः- साध्याम्, अनुष्ठेयस्वरूपां - सिद्धोपायवशीक्रियां, सिद्धोपायवशीकरणसाधन-
 शरणागतम् । समध्यापयन्, संयगध्यापितवन्तः - “इडध्ययने” इत्यस्मादधिपूर्वाणिचि क्रिञ्जनाणा-
 वित्याकारादेशे आतिर्हीत्यादिना पुगागमे लङि प्रथमपुरुष बहुवचनं क्रियाफलक्रियाफलस्य कर्तृ
 गामित्व विवक्षायामपि बुधयुधनशजनेति परस्मैपदम् -

बुद्धिसौकर्याय सारदीपिकायामुक्ताधिकारार्थसङ्ग्रहकारिका लिख्यन्ते - प्रपत्तेर्वैदिकत्वेऽपि -

(सा.सं) अध्यात्मेति - आत्मानमधिकृत्य प्रवृत्ता श्रुतयः तत्तद्रूपदेशरूपसंप्रदायाश्च ता एव
 कतकबीजानि निजावस्थानिमनः प्रपन्नतापादकानि - तैः अद्वा - नितरां, विशुद्धाशयाः - निरस्तमनो
 मालिन्यादि महाचार्याः - साध्यां, कृतिसाध्यां प्रपत्ति रूपाम् । सिद्धोपायभूतपरमपुरुषवशीक्रियात्वे
 न हि एतदधिकार निर्धारितक्रमेण -

(सा.वि)

सर्ववणाधिकारता । विश्वासप्रार्थना चात्मरक्षाभरसमर्पणे ॥ १ ॥
 पर्यवस्यत्यतश्शास्त्रे न्यासोऽङ्ग्येव विधीयते । अङ्गपञ्चकसंपन्नं रक्षाभरसमर्पणम् ॥ २ ॥
 प्रपत्तिशास्त्रविहितं सर्वदेशिकसंमतम् । न स्वरूपविरुद्धत्वं भक्त्यादेर्विहितत्वतः ॥ ३ ॥
 नाहङ्कारादिगर्भत्वमस्य शास्त्रेषु कथ्यते । न शेषता विरुद्धत्व पारतन्त्र्यविरोधिते ॥ ४ ॥
 शेषत्वं पारतन्त्र्यं च मुक्तावपिच विश्रुतम् । न चैकान्त्यविरुद्धत्वं श्रीशसंराधनतत्त्वतः ॥ ५ ॥
 प्राप्यानुरूपताभावो नान्येषां युक्तिगोचरः । शास्त्रादेवावसेयातो भक्तिः प्राप्योचिता मता ॥ ६ ॥
 परमर्षिगृहीतत्वान्नैवाचार्यबहिष्कृता । कलौ निषेधो नैवास्यास्तदशक्तेर्विरुध्यते ॥ ७ ॥
 संभावितस्वभावत्वं नाङ्गानां विहितत्वतः । संभावितत्वे चाङ्गवनां विश्वासेऽप्येतदापतेत् ॥ ८ ॥
 विश्वासतारतम्यस्य संभवाल्लोकशास्त्रयोः । महानेवहि विश्वासः प्रपत्तेरङ्गमिष्यते ॥ ९ ॥
 तत्काले मन्दविश्वासानपि श्रीशोऽधिकारिणः । क्रमेण पूर्णविश्वासान्कृत्वापाति दयानिधिः ॥ १० ॥
 उपायान्तरभक्त्यादि विलम्बक्षमता फले । व्यासादेर्भजनेहेतुर्न विश्वासादिशून्यता ॥ ११ ॥
 क्वचित्प्रपन्ने भगवत्साक्षात्कारादि दृश्यते । न्यासे सङ्गल्पवैषम्यात्प्रारब्ध सुकृतात्पुरा ॥ १२ ॥
 केचिद् दृष्टफलासिद्ध्या न्यासेसुविहिते फले । कर्म कर्त्रादि वैगुण्यात्फलासिद्धिर्हि सर्वतः ॥ १३ ॥
 विरुद्धफलहेतुत्व मभिसन्धिवशाद्भवेत् । एकस्य राज्ञि तादव्यजम्बीरफलनीतितः ॥ १४ ॥
 प्रवृत्तिधर्मो स्तोभक्ति प्रपत्तीकामकामिनाम् । निवृत्तिधर्मो तावेव भगच्चरणार्भिनाम् ॥ १५ ॥
 आवृत्त्यनावृत्तिवशाद्विषमावपि तावुभौ । मोक्षैकफलदौ स्यातामधिकारि विशेषतः ॥ १६ ॥
 उपायफलयोरेक रूपत्वेऽपि प्रपन्नयोः । फले विलंबाविलम्बौ त्वरायास्तारतम्यतः ॥ १७ ॥
 साध्योपाय प्रपन्नो यस्सिद्धोपायः फलप्रदः । तत्सिद्धसाध्ययोः कार्यं फलं शास्त्रेषु वर्ण्यते ॥ १८ ॥
 हरिरेकस्सदा ध्येय इत्याद्युक्त्यनुसारतः । अङ्गप्रपत्तिपरतां श्लोकस्याहुर्न तन्मतम् ॥ १९ ॥
 हरिरेकस्सदा ध्येय इत्यादिर्हि विधीयते । स्वतन्त्रन्यासनिष्ठस्य फलरूपमुपासनम् ॥ २० ॥
 कैङ्कर्ये क्रियमाणेतु ख्यातिलाभविवर्जितः । प्रयोजनान्तरानिच्छुर्मोक्षं चापि फलं त्यजेत् ॥ २१ ॥
 स्वयं प्रयोजनत्वेन मुक्तवत्सर्वमाचरेत् । अन्याभिगमनं त्याज्यं तयान्यार्थप्रवृत्तयः ॥ २२ ॥
 अन्यपूजान्यकीर्तिश्च त्याज्यमन्यविचिन्तनम् । एतेषां विनिवृत्त्यर्थं हरावभिगमादिकम् ॥ २३ ॥
 विधीयतेऽस्य शास्त्रेषु कालेषूक्तेषु पञ्चसु । अनर्हणामपि नृणां देवाभिगमनादिषु ॥ २४ ॥
 स्वयोग्य नित्यकृत्यैर्वा स्थितिश्शुश्रूषयापि वा । विलक्षणो भक्तियोगस्त्री शूद्राणां निषिध्यते ॥ २५ ॥
 सर्वेषां सर्वदा कार्यो देहानुस्मृतिलक्षणः । क्लेशानां च क्षयकरं योगादन्यं न विद्यते ॥ २६ ॥

मू - समध्यायापयन् ॥ ५४ ॥

॥ इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य

कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे साध्योपायशोधनाधिकारश्चतुर्विंशः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

(सा.दी) प्रकारத்திலே - நம்மை சமத்யாபயந், ஓதிவித்தாங்கொள்கை ॥ 54 ॥

॥ इति श्रीसारदीपिकायां साध्योपायशोधनाधिकारश्चतुर्विंशः ॥

(सा.स्वा) समध्यापयन्, संयगध्यापयन् - सत्कर्तृनुगृहीतदृढतरप्रमाणनिर्मलीकृत निस्समाभ्यधिक सदाचार्योपदेशपरम्परा गततया उक्तप्रकार एव प्रामाणिकः । नतु संप्रदायां तरस्थोन्नीतप्रकार इति भावः ॥ ५४ ॥

॥ इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यां साध्योपाय शोधनाधिकारश्चतुर्विंशः ॥

(सा.प्र) वेदान्ताचार्याणामध्यापयन्नित्यर्थः - अध्यापयन्नित्यनेन तदुक्तप्रकार एवात्र न्यूनाधिकभावाभाविनोक्त इति ज्ञाप्यते - पूजायां बहुवचनम् ॥ ५५ ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकायां साध्योपायशोधनाधिकारश्चतुर्विंशः ॥

(सा.वि) इत्यादिषु प्रपन्नेभ्य इतरत्रनियम्यत इति ॥ ५४ ॥

॥ इति श्रीसारविवरिण्यां साध्योपायशोधनाधिकारश्चतुर्विंशः ॥

(सा.सं) समध्यापयन्, समीचीनोपदेशैस्मानशिक्षयन् ॥ ५४ ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिका सङ्गृहे साध्योपायशोधनाधिकारश्चतुर्विंशः ॥

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ प्रभावव्यवस्थाधिकारः ॥

मू - स्वरूपं -

(सा.दी) अथोपाय प्रभावव्यवस्थाधिकारः - उपायप्रभावव्यवस्थैयாவது शास्त्रमर्यादையை अतिक्रमिத்து वर्णिककப்பட்ட उपायप्रभावத்தை शास्त्र मर्यादया व्यवस्थापिक्कै - எங்ஙனெயென்னில் சில ப்ரபந்ரக்கு உபாயப்ரபாவத்தால் ஜாதி போமென்று சஸ்காரஹேதுவ்ரதாதிசயம் சொல்லுவர்கள் - அத்தை யதாஸாஸ்த்ரமாக ஸ்தாபிक्கை - ஸ்லா஑்யதாபர்யந்தமே உபாயப்ரபாவஜநிதாதிசயம் - வர்ணஸங்கரபர்யந்தமன்று என்று வ்யவஸ்தை சொல்லுகிறது. அதில் முந்த ப்ரபாவவ்யவஸ்தையை ஸ்லோகெந டர்ஸிப்பிक्கிறார் - ஸ்வரூபமிதி -

(सा.स्वा) சிலர் ஸ்ரீமதஸாமாஸ்ரயணத்தாலே ஸூத்ரவ்ஜாதி கழிந்து ப்ராஹ்மண்யமுண்டாமென்று ஸாஸ்த்ரத்தை அதிக்ரமித்து ஸ்ரீமதஸாமாஸ்ரயணம் சொல்லுகிறார்கள் - சிலர் ஸ்ரீமதஸாமாஸ்ரயணவ்ஜனம் சர்வமதிவாடமென்று ஸ்ரீமதஸாமாஸ்ரயணத்தைக் குறைய நினைப்பார்கள் - இப்படியிருக்க அந்நிஸாஸனபா஑த்திலே ஜாதிவ்யவஸ்தாடிகள் சொன்னது கூடுமோ? என்று ஸ்திரீகரண ப்ரா஑ர஡்஑த்தில் சொன்ன ஸங்கைளை ப்ரிஹரிக்கக் கோலி ஸாஸ்த்ரத்தை அதிக்ரமித்துச் சொல்லாமல் பண்ணுகை ப்ரபாவவ்யவஸ்தை என்றும், ப்ரபாவத்தைக் குறைய நினையாமல் ஸாஸ்த்ரம் சொல்லுகிற மட்டிலே நிறுத்துகை ப்ரபாவரஸ்தை என்று விபஜித்து ப்ரதம் இந்த அடிகாரத்தாலே ப்ரபாவவ்யவஸ்தையை நிரூபிक्கக் கடவராய் அடிகாராஸ்த்ரத்தை ஸ்லோகத்தாலே ஸங்க்ரி஑்க்கிறார் - ஸ்வரூபமிதி -

(सा.प्र) एवं सिद्धसाध्यभेद भिन्नोपाय विषयव्यामोह निवर्तनपूर्वकमुपायं प्रतिष्ठाप्य तत्साध्यप्रभाव-
प्रतिष्ठापनाय प्रभावविषयव्यामोहं निवर्तयितुं भगवत्स्वरूपादविवोपाय साध्यप्रभावेऽपि
श्रुतिस्मृत्यादिषु यावत्प्रतिपन्नं तावदेवाङ्गीकार्यमित्यभिप्रयन्नाह । स्वरूपं यदित्यादिना -

(सा.वि) एवं सिद्धोपायसाध्योपायव्यामोह निवर्तनपूर्वकमुपायं प्रतिष्ठाप्य तत्साध्यप्रभावविषयव्या-
मोहनिवर्तनेन अतिप्रसङ्गं निराकृत्य श्रुत्याद्यनुरोधेन प्रभावं व्यवस्थापयितुं प्रभावव्यवस्थाधिकारमारिप्सुः
प्रथमं श्लोकेन सङ्गृह्णाति - स्वरूपं यद्यादृगिति -

(सा.सं) इत्थं विशोधित सिद्धसाध्योपायद्वयनिष्ठस्य उत्कर्षं यथा प्रमाणमेव स्थापयितुमधिकारान्तर
मारभमाणस्तत्प्रतिपाद्यार्थं सांप्रदायिकत्वेन वदन् सङ्गृह्णाति - स्वरूपमिति -

மூ - யத்யாடூகுணவிभवலீலாதி च विभोस्तदाज्ञासेतुश्च श्रुतिभिरवसेयंतदखिलम् । -

(சா.தீ) விபோ: , ईश्वरस्य - स्वरूपं यदस्ति । तच्च, यादृक् - यत्स्वभावकं - गुणविभव लीलादि च, गुणा: । सत्यत्वज्ञानत्वादिकां - ज्ञानबलैश्वर्यादिक(गुण)म्. विभवा:, विभूतिकां लीला:, सृष्ट्यादिकां आदिशब्दத்தால் दिव्यவிग्रஹாதிग्रஹம்-ததாज्ञாசேதுश्च, आज्ञारूपस्सेतु: । वैदिकधर्म(गुण)कां - இவையெல்லாம் ஸ்ருதிभिरவசேயம், அறியப்படுமது. दृष्टान्तार्थम् இவ் उपन्यासम् - இப்படி யேயிவையெல்லா -

(சா.சுவா) விபோ: , स्वरूपम्-यत्, अनृतजडपरिच्छिन्नस्वरूपंवा निर्विकारा जडापरिच्छिन्नस्वरूपं वेति विशये निर्विकारा जडापरिच्छिन्नस्वरूपम् । यादृक्, सविशेषं निर्विशेषं वेति विशये सार्वज्ञाद्यनन्तकल्याणगुणयुक्तम् । यत्, यादृक्, इति सर्वत्रान्वेति - गुणा:, ज्ञानबलैश्वर्यादय: । विभवा:, लीलाभोगविभूतय: । लीला:, जगत्सृष्ट्यादय: - आदिशब्देन दिव्यमङ्गलविग्रहग्रहणम् । एतत्सर्वं यत्प्रमाणसिद्धं यत्स्वरूपम् अमिथ्यास्वरूपम् - यादृक्, धर्मिस्वरूपविलक्षणं धर्मिणोव्यावर्तक माश्रयणोपयुक्तम् - जडस्वरूपं त्रैगुव्यविशिष्टम् । शुद्धसत्त्वविशिष्टमजडस्वरूपम्-तदाज्ञासेतुश्च, भगवदाज्ञारूपवर्णाश्रमधर्मव्यवस्थाच यत् - ज्योतिष्टोमादि स्वरूपम् । यादृक्, यदङ्गयुक्तं तदखिलं, भगवत्तत्कल्याणगुणविभूतिलीला विग्रह तदाज्ञासिद्धधर्माणां स्वरूप स्वभावादिकं श्रुतिभिर्यसावसेयं -

(சா.பு) விभव:, रामकृष्णाद्यवतार: - लीलादीति भोगादिरादिशब्दार्थ:-

(சா.வி) விபோ: , भगवत: - स्वरूपं यत् - “सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म” इत्यादि स्वरूपम् । यादृक्, यत्प्रकारकम् - सत्यत्वादि प्रकारकम् - नतु निर्विकल्पं गुणा:, “स्वभाविकी ज्ञानबल क्रियाच” इत्युक्त स्वाभाविकी ज्ञानबलादय: - विभवा:, “पतिं विश्वस्य” इत्याद्युक्त सर्वेश्वरत्वादय:- लीला:, “यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते” इत्याद्युक्ता: सृष्ट्यादय: - आदिशब्देन “विश्वत: पृष्ठेषु सर्वत: पृष्ठेष्वनुत्तमेषूत्तमेषु लोकेषु दिवीव चक्षुराततम् । क्षर्यं तमस्य रजस: परा के । आदित्यवर्णं तमस: परस्तात्” इत्यादि श्रुतिसिद्धभोगविभूतग्रहणम् । गुणविभवलीला आदिर्यस्य तथोक्तम् - समुदायापेक्षया एकवचनम् । समानविवक्षया सामान्येनपुंसकमिति नपुंसकत्वम् च - गुणविभव लीलादि च यत्स्वरूपं यादृशस्वभावंमिति याद्यादृक्च वानुषञ्जनेनान्वेतव्यम् - तदाज्ञासेतु:, आज्ञारूप श्रुतिस्मृतिमर्यादा: । “श्रुतिस्मृतिर्मिवाज्ञा” इत्युक्ता यत्स्वरूपा यादृक्प्राकारा च - तदखिलं, तत्सर्वम् । श्रुतिभिरवसेयम् , श्रुत्युक्त प्रकारेणैव निश्चेतव्यम् - नान्यथानिश्चेतुं शक्यमिति भाव: -

(சா.ச) விபோ: , स्वाधीनस्वरूपादि स्वेतरस्य श्रिय:पते: । श्रुतिभिरवसेयं यत्स्वरूपं, धर्मिस्वरूपम् - “सत्यं ज्ञानम्” इत्याद्युक्तम् - यादृक्, येन धर्मेणनिरूपितम् । गुणा: निरूपितस्वरूपविशेषका: - विभव:, उभयविभूतिरूप: - लीला, जगद्व्यापार: - आदिशब्दात्परव्यूहादि सङ्ग्रह: - गुणादिषु च यद्यादृगित्यनयोरन्वय: - यत्, येन शब्देन अभिधेयम् । यादृक्, यत्प्रकारम् । तस्य, विभो: । आज्ञा, श्रुतिस्मृती - तद्रूपस्सेतु:, मर्यादाचतदखिलं, स्वरूपादिकं सर्वम् - श्रुत्यादिभिरेव अवसेयम् । न केवलं युक्तिभिरिति भाव: - अस्तु तथा प्रकृते -

மூ - ததா த஢ுத்க்தானா த஢ுபஸதநா஢ேத்சு மஹிமா யதா஢ீதம் ச஢்ரித்யதபததிமுதூர஢்ய வஸித: || ௩௩ ||

(சா.஢ீ) மந்யூநாதிரித்குமாக ஸ்ருதிகளால் நித்சயித்க்கப்டும். அப்டடியே த஢ுத்க்தானா த஢ாஸ்திரம் களு஢ைய மஹிமாவும் ஸ்ருதிபிரமாணங்களாலே அறியப்டுமது த஢ுபஸதநா஢ே: , ஢ா஢வதஸமாஸ்ய- ணா஢ியினு஢ைய. தத்பிரஸா஢ா஢ிரா஢ித்சு஢்஢ார்த: - மஹிமாவும் - ச஢்ரித்யதபததிமுதூ: யதா ஢ீதம் அ஢்யவஸித்க்கப்ட்டது - ஸாஸ்த்ரததத அதிக்ரிமித்து நித்சயித்ததார்தகளில்லை. ஆகையால் ஢ா஢வதரு஢ைய ப்ர஢ாவ் யதாஸாஸ்த்ரமாகவே அறியப்ட்டதென்கை || 55 ||

இனி வத்யமாமாணா த்ரோபயோ஢ிதயா அநந்தரபூர்வோத்கா஢ிகார஢்யார்தததத அநுவதிக்கிறார்.

(சா.ஸவா) ததேவ த஢ுத்க்தானா, ஢ா஢வதானாம் | த஢ுபஸதநா஢ேத்சு, ஢க்தி ப்ரபதி க்ரிமயோ஢்நானயோ஢ா஢ிலக்ஷணஸ்ய மஹிமாபி - யதா஢ீதம், அ஢ீதானதிக்ரிமேண - ச஢்ரி: , ஢்ர஢்யாவி஢்ரி: - நி஢்ருதூரிரித வா - யதிபதிமுதூ ர஢்யவஸித: , ந்யூநாதிக஢ாவராஹித்யேன ஸ்ருத்யுத்க்ரிமேணேவா஢்யவஸித: ஂந்஢ரபடி || 55 ||

இவ் உபாயப்ர஢ாவவ்யவஸ்தே நிரூப்யையாகில் பூர்வா஢ிகார஢்யாத் பூர்வ தூணே நிரூபித்க்கலாகாதோ? ஂந்ந அநந்தரநிரூபணத்துத்க்கு நி஢ானம் ஸோல்லாநிந்஢ு கொண்டு வுத்தானுவா஢புரஸ்சரம் -

(சா.ப்ர) த஢ுபஸதநா஢ேரித, ஢க்தோபஸதநா஢ேரித்ய்ர்த: - ப்ரிப்ரத்சுநா஢ிரா஢ித்சு஢்஢ார்த: - யதா஢ீதமிதி - “யஸ்த்வேவ் ஢்ர஢்யாணோ வி஢்யாத் - தஸ்ய஢ேவா அஸந்வதே - தவே஢ ஢்ர஢்ய - தர்வேஸுமே ஢ேவா ஢லிமாவு஢ந்தி - நாஸ்யாவரபுரூதா: க்ஷியந்தே | நாஸ்யா ஢்ர஢்யாவித்குலே ஢வதி” இத்யா஢ிதூ ஢ேவபூஜ்யதவஸ்வஸந்஢ிமோக்ச஢ேதுதவா஢ி ரூபப்ர஢ாவவத்யேநா஢ீதப்ரகாரேணத்ய்ர்த: || ௩௢ ||

ஂவ் த்லோகே த்ர஢ு஢ீதம் விஸ்தரேண ப்ரிதிபா஢ியிதூ வுத்க்ரிதீர்தந புரஸ்சரம் வத்யமாணப்ரிதிதா -

(சா.வி) ததா, தேநேவ ப்ரகாரேண, த஢ுத்க்தானா, ஢ா஢வதானா - மஹிமா, த஢ுபஸதநா஢ே: ஢ா஢வதாஸ்யணா஢ேத்சு - ஢ா஢ித்சு஢்஢ார்தேன தத்பிரஸா஢ா஢ி஢்ர஢ணம் | ஢ா஢வதாஸ்யண தத்பிரஸா஢ா஢ி மஹிமா த - யதா஢ீதம், ஸ்ருத்யுத்க்ரிமா்ரிமநதிக்ரிமயேவ | யதி பதிமுதூஸ்ச஢்ரித்யவ ஸித: , நித்சித: | “யஸ்த்வேவ் ஢்ர஢்யாணோ வி஢்யாத் | தஸ்ய ஢ேவா அஸந்வதே - தர்வேஸுமே ஢ேவா ஢லிமாவு஢ந்தி - ஂவ் வி஢ிபாபம் க்ரிமநதிலிப்யதே - ஂவ் ஢ாஸ்ய தர்வே பாப்மான: ப்ர஢்யந்தே - நாஸ்யா ஢்ர஢்யாவித்குலே ஢வதி” இத்யா஢ி ஸ்ருத்யுத்க்ரிமா்ரிமேண தர்வ஢ிவ பூஜ்யதவதநு஢்நிமோக்சப்யந்ததவா஢ிரூபேணேவ ராமானுதாசார்யப்ர஢ூதி஢ி: ப்ர஢ாவோ வ்யவஸ்தாபித: | நது தாதி நிவ்ருத்யா஢ி ரூபேணவ்ரிணத்ச஢்ரித்யப்யந்தோ஢்ரித்க்ரித இதி ஢ாவ: || ௩௩ ||

(சா.தம்) கிமித்யத்ரா஢ - ததேதி | ததா ஢்ர஢வதவ்ரூபா஢ிவத் - த஢ுத்க்தானா மஹிமா - “யோ஢ேநம்” இத்யா஢ிநோக்த: ப்ர஢ாவ: - த஢ுபஸதநம், த஢ாரா஢ணம் | ஢ா஢ித்சு஢்஢ார்தேன தத்ச்ரித்யுத்க்ரிமா஢ித்சு஢்஢ார்த ப்ரகாரத்சு - யதா஢ீதம், யதாஸ்ருதம் - வே஢ ததா யதிபதிமுதூஸ்ச஢்ரி: - ஢ா஢ாரவிதேத஢ேதுகத்சர்ரித்யுத்க்ரிமாஸ்வ஢ாவா஢ி ப்ரித்யநிதிகாரை: - அ஢்யவஸித: , அந்யூநா஢ிகமவ஢ுத: || ௩௩ ||

அத்ர ஢ா஢வதப்ர஢ாவோத்க்ரித்யவித்ய ப்ரிமாணதாதம் தோ஢யிதூவ்ருத - வ்ரித்யமாணயோஸ்ச஢்ரிதிலா஢ாய வ்ருதா஢ிகார஢்யார்தமநுவதந் வ்ரித்யமாணம் - நி஢ிததி | -

[illegible]

(सा.प्र) व्याजेन सङ्गतिमाह - இப்படி द्वयकृतीல் इत्यादिना - द्वयशब्दश्चरम श्लोकस्याप्युपलक्षणम् - तथा च द्वितीयान्तपदानेकत्वसिद्धिः - श्रीमन्नारायणेत्यादि द्वयान्तर विवक्षयावानेकत्वसिद्धिः - यद्वा, शरणमित्यनेनापि सिद्धोपायस्य बोधनात् द्वितीयान्तपदानेकत्वसिद्धिः - नन्वधीतमिति सूचित श्रुतीनामविशदार्थत्वेन प्रभावप्रापकत्वानुपपत्तेस्तद्विषयव्यामोह निवर्तनमनुचितमित्याशङ्क्य तादृशश्रुत्यर्थं विशदं प्रतिपादयदुपब्रह्मणं दर्शयन् प्रभावस्य -

(சா.வி) வृத்தகதனपूर्वकं वर्तिष्यमाणं प्रतिजानीते-द्वयத்தில் इति-द्वयपदं चरमश्लोकस्याप्युपलक्षणम् - आख्यातपदम् प्रपद्ये व्रज इति तिङन्तपदम् - शमिப்பிக்கும், शमितुं - வழி மார்பம் - காட்டினோம், प्रदर्शितवन्तो भूम - காட்டினவளவுக்கு, प्रमाण प्रदर्शितरीतिः - ஏற நினைத்தும், प्रभावस्याधिक्यं बुध्वापि - குறையநினைத்தும், न्यूनतां बुध्वापि - வரும் கலக்கங்கள், प्राप्तशङ्काः - शमिப்பிக்க வேணும், शमितव्याः - प्रभावाधिक्य बुद्ध्या प्राप्तशङ्का अस्मिन्नधिकारे परिहरिष्यन्ति - न्यूनताबुद्ध्या प्राप्तशङ्का उत्तराधिकारे परिहरिष्यन्त इति भावः -

(सा.सं) இப்படி இதி । த்விதியாந்தேதி - சரணாவதி சரணபதேனசேத்யத: - அஹ்யாதபதத்தாலே. சரணசஹ்தேபசிலிஸ்தகரியாபதேன - வேணும் இதி - யதி ப்ரமாணப்ரதர்சிதாதிதிகோ஽பி ப்ரஹவ அநுமந்யதே ததா அஹார஗்ரஹதி சர்வவ்யவஸ்தா ஢்ஞ: - யதி ந்யூனஸ்ததா எததேஹவசான எவ ஃலலா஢ய சங்கல்பபூர்வஃ ப்ரபதநானுஸ்தானபூர்திர்நி சித்ஹேதிதி ஢ாவ: - வஸ்துதோ஽திக ப்ர஢ாவபரானு பர்஢்ர஗்ரஜனகானு தர்சயதி -

(सा.वि) இங்ஙனேயாகில், एवं चेत् - இன்னபடியே, एवं प्रकारेणैव - वर्तिப்பாண், वर्तेत - नियमங்கள் சொல்லும் शास्त्रमिति - शेषसंहितायां “ब्राह्मे मुहूर्त उत्थाय भगवन्नामकीर्तनम् । आचार्यकीर्तनं कुर्यात् गच्छेच्छाथ नदीं द्विजः । स्नात्वाविधिवदाचम्यशौचाचमनपूर्वकम् । कौपीनं कटिसूत्रं च वस्त्रयुग्मं च धारयेत् । सच्छिद्रमूर्ध्वपुण्ड्राणि पवित्रं च द्विजोत्तमः । सर्वदा सर्वकालेषु मोक्षार्थी स्वासश्रमोचितैः । जपोपस्थापनं कृत्वा ब्रह्मयज्ञ मनन्तरम् । उपादानं ततस्स्नानं कुर्यान्माध्याह्निकं क्रमात् । होमार्चनविधानं च वैश्वदेवमतः परम् । पञ्चसंस्कार संयुक्तैर्भुञ्जीयाद्विधिवद्द्विजः । स्वाध्यायं चपुराणं वा हरि सङ्कीर्तनादिकम् । मुमुक्षुर्नित्ययज्ञं च मन्त्ररत्नसदा जपेत्” इत्यादि भागवतस्याचारविशेषज्ञापकं शास्त्रम् - “स्त्रीशूद्राणां विधि वक्ष्ये संयक्प्रणववर्जितम् । ब्राह्मे मुहूर्ते” इत्यारभ्य “गच्छेच्छाथ नदीं तदा” इत्युक्त्वा “ब्राह्मणस्य विधानेन भक्तानां हि विधिर्भवेत् । प्रणवं वज्रयेत्संयग्विधिस्स्यात्सर्वकर्मसु । स ब्राह्मणविधानेन कृतशौचादिकस्ततः । केशवायेति मन्त्राद्यैर्जलं पीत्वा त्रयस्त्रयः” इत्यारभ्य “मूलमन्त्रेण विरजां स्मृत्वा स्नानं -

(சா.ஸ்வா) ஸாஸ்த்ரவிரோதமும் ஸொல்லி ஸம்ப்ரதாயவிரோதமும் ஸொல்லுகிறார். கெவலேதி- இப்படியாகில் ஸா஑வதரை ஸமரென்கிற ஸாஸ்த்ரம் விரோத்யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இவர்களை இதி - யத்வா, இப்படி ஑ாதி஑ூதமாக ஸா஑வதப்ரா஑்யாணஸூத்ராதி஑ளு஑்஑ு உத்஑ர்ஷபி஑ர்ஷ ஸொன்னது ஑ூடுமோ? ஸூத்ரத்வ஑ூதாபி஑ர்ஷ பூர்வத் உண்டாகில் ஸா஑வதத்வ஑ூதோத்஑ர்ஷமில்லாமையாலே அது அ஑ிஸ்தித்஑ரமாக ப்ரஸ஑்ஜியாதோ? ஑ூகையால் பூர்வ஑ாதி நிவ்ரூதையாய் உத்஑ர்ஷமுண்டாகிற-

(சா.ப்ர) ப்ரணவம் வ஑யேத்ஸய்஑்வித஑ிஸ்யாத்ஸர்வ஑ர்஑ஸு । தத்வா஑்யாணவிதானேன ஑ூத்வா ஸூ஑ா தி஑ம் தத: । ஑ேஸவாயேதி மந்த்ரா஑ூர்ஜலம் பூத்வா த்ரயஸ்த்ரய:” இத்யா஑்஑ “மூலமந்த்ரேண விர்஑ாம் ஸமூத்வா ஸ்நானம் விதூயதே । ஑ுரு தத்஑த்஑ிஸ்த்ரூஷாம் ம஑்஑ிஸ்த்ரூஷாம் ஑ ஑ாரயேத் । एवं நிர்யமயுத்஑ானாம் ஸ்ரீஸூத்ராணாம் ததூவ஑ । தே஑்யோ முத்஑ிம் ப்ரதாஸ்யாமி ஑ிம் பூந஑ூர்஑ஸம்பத:; எவமேவ வித஑ிஸ்தேஷாம் முத்஑ிர்ந்யத்ர நான்யதா । ஑஑வத்஑த்஑ிமுத்஑ானாம் ஸ்ரீஸூத்ராணாம் ஑துமூ்஑” இத்யாதி ஸா஑வதஸூத்ராணாமா஑ாரவிஸேஷ஑ாப஑ம் ஸாஸ்த்ரமித்யர்த்: - நந்வேவம் ஸதி - “யே ய஑ந்்தி ஑ர்஑ிம் ஸர்வே ப்ரா஑்யாணா எவ தே ஸமூதா: । ந ஸூத்ரா஑஑வத்஑த்஑ா விப்ரா ஑ா஑வதா ஸமூதா: । யேஷாம் ஑஑்ரா஑்஑ிதம் ஑ாத்ரம் ஸூத்ரேஷ்வபி஑ த்ரூஸ்யதே । தே வூ ஸ்வர்஑ஸ்ய நேதாரோ ப்ரா஑்யாணோ ஑ூவி ஑ேவதா: । ந ஸூத்ரா ஑஑வத்஑த்஑ாஸ்தே ஑ி விப்ரா இதி ஸமூதா: । ஸூ஑ிஸத்஑த்஑ி஑ூஸா஑்஑ித்஑ுத்஑ு஑ாதி஑ி஑்லிபி: । ஸ்வப஑ோ஑பி ஑ூத்஑ே: ஸ்லா஑்யோ நவேதா஑்யோபி நாஸ்தி஑:” இத்யாதி஑ிஸ்சர்வேஷாம் ஑ா஑வதானாம் ஸாம்யோத்஑ிர்ந்யா஑ூந்யேதே த்யத்ர “வ்ரணாஸ்த்ரமா஑ாரவதா பூரூஷேண பர் । பூமான் । விஷ்ணுராரா஑்யதே பந்்தா நான்யஸ்தத்஑ோஷ஑ார஑: । யத: ப்ரவூத்஑ி஑ூதானாம் யேன ஸர்வமிதம் ததம் । ஸ்வ஑ர்஑ணாதம஑்யர்஑்ய ஸித்஑ி஑ி விந்ந்தி மானவ: । ஸ்ரேயாந் ஸ்வதர்மோ வி஑ுண: பர்தர்மாஸ்த்வநுஸ்திதாத் । ஸ஑஑ம் ஑ர்஑ம் ஑ூந்்தேய ஸ஑ோஷமபி ந த்ய஑ேத் । தஸ்தாஸ்ப்ரணவம் ஸூத்ரோ மந்நாமானி ந ஑ூர்த்யேத்” இத்யாதி ப்ரமானூர்யவி஑்஑்ரூரீரபாதம் ஑ா஑வதானாமபி ஸ்வஸ்வவ்ரணாஸ்த்ரமா஑ாரானுஸ்தானேநேவ ஑஑வத்஑ூர்த்யா பூரூத்ரார்த்஑ி஑ித்஑ி நான்யதேத்யவ஑மா஑ா஑ாரவிஸேஷாணாமவ்ரணயத்வாத் ஸத்வோத்஑ே஑ாதி தர்மவத்஑்யாபி ஸாம்யஸித்஑ேர்வ஑னானாமந்யதா ஸித்஑ேஸஸந்ந்யாவந்நன வேதா஑்யயநா஑ூபயுத்஑ப்ரா஑்யாண்யஸித்஑ிநாஸ்திதி ஸாப்ர -

(சா.வி) விதூயதே । ஑ுருதத்஑த்஑ிஸ்த்ரூஷாம் ம஑்஑ிஸ்த்ரூஷாம் ஑ ஑ாரயேத் । एवं நிர்யமயுத்஑ானாம் ஸ்ரீஸூத்ராணாம் ததூவ஑ । தே஑்யோ முத்஑ிம் ப்ரதாஸ்யாமி ஑ிம்பூந஑ூர்஑ஸம்பத:” இத்யாதி ஑ா஑வதஸூத்ராணாமா஑ார விஸேஷ஑ாப஑ம் ஸாஸ்த்ரம் - ததா அஸோ஑ப்ர஑ரணே “ப்ரா஑்யாணாம் தஸராத்ரமாஸூ஑ம் ஸூத்ராணாம் த்ரிம்ஸத்ராத்ரம்” இத்யுத்஑்வா “மாஸார்த் வூஷ்ணவே ஸூத்ரே தாஸதாஸ்யோஸ஑ ஸா஑்஑ிண:” இத்யாதி஑முத்஑ம் - எதத்ஸர்வம் வி்ரூத்஑ம் ஸ்யாதிதி ஑ாவ:- एवं ஑ ஸதி கெவல்ப்ரா஑்யாணஸூத்ரயோர்வ்ரணதர்மானிநுஸ்தானவிஸயே தாவத்தாரதம்ய மிதி ஑ ததா “ய஑ந்்தி யே ஑ர்஑ிம் ஸர்வே ப்ரா஑்யாணா எவ தே ஸமூதா: । ந ஸூத்ரா ஑஑வத்஑த்஑ா: । யேஷாம் ஑஑்ரா஑்஑ிதம் ஑ாத்ரம் ஸூத்ரேஷ்வபி ஑ த்ரூஸ்யதே । தே வூஸ்வர்஑ஸ்ய நேதாரோ ப்ரா஑்யாணா ஑ூவி ஑ேவதா” இத்யாதி ஸாம்யப்ரதிபா஑஑ானி ப்ரமானானி பர்மபூரூஷார்த் ப்ராஸூ ஸாம்யப்ரதிபா஑஑ானிதி ஑ வாதி -

(சா.சं) உள்ளவெல்லை, जातिकृतमर्यादा -

மூ - ஆனால் அவர்களோடு பெண் கொடுத்துக் கொள்ளுகிறதில்லையே யென்னில்? அது
 जतिनिबन्धनम् । श्लाघै गुणनिबन्धनैर्यென்று निष्कर्षித்தார்கள். “குலந்தரும்” என்றதுவும்
 “பண்டைக்குலத்தைத் தவிர்ந்து” என்றதுவும் தொண்டக்குலத்தில் उत्कर्ष சொன்னபடி.
 देवतान्तरसङ्कीर्णकुलमन्त्रे இவ்வனது -

(சா.தி) இனி பெரியவாச்சான்பிள்ளை தாமே ஜாத்யுபகமமில்லையென்று அருளிச் செய்தாரென்கிறார். ஆனாலவர்களோடு இத்யாதியால் - நநு குலம் தருமென்றும் பண்டைக் குலத்தைத் தவிர்ந்து என்றும் ஜாதி ஹெதிக்குமென்றதில்லையோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். குலம் தருமென்றதுவுமென்று - தொண்டக்குலம், ஹகவதாசகுலம் - பண்டைக்குலம், பூர்வுகுலம் - தொண்டக்குலத்தில் உத்கர்ஷத்துக்கு நிதானமருளிச் செய்கிறார் - ஹெவதான்தரெத்யாதியால் சட்குரீர்வுகுலத்தின் அபகர்ஷத்தைக் காட்டுகிறார்.

(சா.ஸ்வ) ஆனால் குலந்தருமென்றும் பண்டைக் குலத்தைத் தவிர்ந்து என்றும் பூர்வகுலநாசமும் அபூர்வகுலோत्பாதமும் சொல்லுகிற பாட்டுக்கு **गति** எது? என்னவருளிச் செய்கிறார். குலம் தருமென்றதுவும் **इति-उत्कृष्टकुलத்தில்** **अन्वयं** தருமென்றபடி. **शूद्रभागवत**னுக்கு பூர்வகாலின **शूद्रत्व**முண்டாகில் **उत्कृष्टकुलान्वयम्** எங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார். **देवतान्तरेति** - பூர்வஜாதியிருக்கச் செய்தே குலशब्द **समानवाचि**யாய் **उत्कृष्टभागवतसमूहान्वय** -

(सा.प्र) भगवत्संबन्धात्सिद्ध्यन्तुत्कर्षः कः इत्याकाङ्क्षायां भगवत्संबन्ध शून्यैस्संबन्धा सहिष्णुत्वमित्याह - देवतान्तरेत्यादिना -

[illegible]

(சா.சं) ச.:, அவீண்வ:- நோ வंशे मा जनिष्ठ” நேத்யேதேவஜாதோ வா, பித்ராதி பாபவலாதுத்பன்னச்வேதபி - த்ராவ்விபத்யதாம், ஶீघ्रमेव मृतिमधिगम्यताम् - यस्य पुरुषस्य वासुदेवो न दैवतम्, वासुदेवो यस्य पुरुषस्य स्वीकृतात्मतद्रक्षणभरो नेत्यर्थ:- பண்டைக்குலத்தைத் தவிர்ந்து, பூர்வகுலாபகம:, தொண்டக் குலத்தில் இதி டாஸ்யகுலான்தராகமஸ்சொக்த இதி ஜாத்யவக்யாஸகதீ குதோ நேத்யத்ராஹ - இப்படி இதி -

மூ - பிந்நார்த்தமாகவும் ப்ரயுக்தமாகையாலே ஜாதிபேதி யாது. திரு (சுக்ரபி) ஸுரபியானாலும் ஸோத்வம் கழியாதிறே. மஹிஷிகளும் “ச ஸூத்ர இதி மந்தவ்ய:” இயாதிக்களிற்படியே ப்ரதிபத்திவிசேஷங்களைப் பற்ற உத்கூஷர் பக்கல் அபகூஷஸஹ்மும் அபகூஷர் பக்கல் உத்கூஷஸஹ்மும் ப்ரயோகித்தார் களித்தனை -

(சா.தீ) திருச்சுக்ரபி ஂன்று - சுக்ரபி, ஸுரபி: - கோயில் பசு- ஸ்ரீஸுரபியானாலும் பசுஸாமான்யகூல மன்றியே ஸ்ரீமத்ஸ்வந்தத்தையிட்டு மஹாப்ரஸாவத்தைப் பெற்றாலும் ஸோத்வஸஸ்தானமதுக்குப் போகாதென்றபடி- ஆகில் ந ஸூத்ரா ஸ்ரீமத்ஸூத்ரா ஂன்று உத்கூஷர் பக்கல் அபகூஷஸஹ்மும், அபகூஷர் பக்கல் உத்கூஷஸஹ்மும் ஂப்படி ப்ரயோகித்தார்கள்? ஂன்னவருளிச் ஸெய்கிறார். மஹிஷிகளுமென்று. ப்ரதிபத்திவிசேஷார்த்தமாகவிப்படி ப்ரயோகித்ததொழிய ஜாத்யபகமத்தால் ப்ரயோகித்தவர்களன்றென்கை. ப்ரதிபத்திவிசேஷார்த்த மென்றதில் சிஹ் காட்டுகிறார். ந ஸூத்ர இதி மந்தவ்ய இதி । -

(சா.ஸ்வ) பிந்நார்த்தமாக இதி - “தேஸே ஜாதிகூலதர்மா: அம்நாயேர்விருத்டா: ப்ரமாணம்” இயாதி ஂன்றபடி. இப்படி பூர்வகூலம் ப்ரேதித்தால் தன்னியதஜாதி ப்ரேதியாதோ? ஂன்ன தூஷாந்தமருளிச் ஸெய்கிறார். திரு இதி - திருச்சுக்ரபி, கோயில் பசு பூர்வஜாதி பூர்வகூலநியதையன்றென்று கருத்து - ஆனால், “ந ஸூத்ரா ஸ்ரீமத்ஸூத்ரா:” இயாதிவசனத்துக்கு கதி யெது? ஂன்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - மஹிஷிகளும் இதி -

(சா.ப்ர) நிர்தேஸபூர்வகம் தத்ததூகவதேஸ்ய உத்கூஷ் ஂவ ஃஷிபி: ப்ரதிபாதயிதவ்ய: ந தூக்ஷவாசகேரபகூஷோக்திரபகூஷவாசகேரூக்ஷோக்திசச கார்யேத்யத்ராஹ । மஹிஷிகளும் இயாதி -

(சா.வி) இயத்ர கூலஸஹ்மஸ்ய ஜாதிபரத்வமேவ கிம் ந ஸ்யாதித்யாஸஹ்மஜ்ஞய ஜாதேர்நிவூத்யஸஸ்ஸவாந்நேஹ தத்பரத்வமியபிப்ரேத்ய தூஷாந்தமாஹ - திருச்சுக்ரபி இதி-ஸ்ரீமத்ஸூத்ரா த்னேருரிதி நிர்தேஸே஽பி - கழியாதிறே - ந நஸ்யதி ஸ்லு - நனு ஸோத்வமவயவஸஸ்தாபநாத்மகம் ந ஜாதிரிதி தஸ்ய யாவச்சுரீரஸாஸ்து நிவூதி: ஸ்ரீமத்ஸூத்ராதிகம் து ந தாதூஸீ ஜாதி:- கிந்து ஸ்ரீமத்ஸூத்ரலாதிந ஸரீரவிசேஷஸமவேதோ யாஜநாதி வ்யவஸ்தாபகோ தர்மவிசேஷோ வா ஸ்ரீமத்ஸூத்ராபிமத் விசேஷோ வா, தஸ்ய ப்ரமாணானுரோதேந நிவூதிர்ஸ்யுபகந்தும் ஸக்யதே - யதா ஸ்ரீமத்ஸூத்ரா ஂவ சேதநவிஸயே கதாசிந்நித்ரஹ ஸஹ்மல்ய:, கதாசிதநுக்ரஹஸஹ்மல்ய:, தத்வதகதாசிச்சூத்ரோ஽யமியபிமத்யா கதாசிச்சூத்ர:, கதாசித்ரஹ்மல்யோ஽யமிய பிமத்யா ஸ்ரீமத்ஸூத்ரா இதி ஸஸ்வாத் - ஂந்யதா விஸ்வாமித்ரவீதஹ்வாதிஸு தஸிம்ஸ்சுரீரே வித்யாமானே றேதுஸஹ்மஸேணாபி ஸோத்வாநிவூதிவதூர்வஜாதி நிவூத்யாஂஸ்வாபஸஹ்மஜ்ஞாத் - ஸ்ரீமத்ஸூத்ரல்யவஸாத் அவயவஸஸ்தாநரூபஜாதேரபி நிவூதிர்ஸ்யுபகந்தும் ஸ்ரீமத்ஸூத்ரா த்னேருரிதி - ததாச ஸோத்வம் கழியாதிறே இதி தூஷாந்தோ ந ப்ரகூதானுக்ரஹ இதி பரேருச்யேத சேத்வதம்முத்ரமிதி சேதித்யம் “வரீணாஸ்மாசாரவதா பூரூஷேந பர: பூமானு । விஷ்ணுராஹ்யதே பந்யா நான்யஸ்ததூஷகாரக: ॥ யத: ப்ரவூதிஶூதானா யேந ஸர்வமிதம் ததம் । -

(சா.ஸம்) ஜநநார்த்தகோ ஜாதிஸஹ்ம: - கூலஸஹ்மஸ்த்வாசாரார்த்தக இதி ஜாதிநாஸோ ஜாத்யந்தராகமஸச ந யுக்த: - தயோருக்தப்ரமாணாவிஸயத்வாதிதி ஸாவ:- திருச்சுக்ரபி இதி । ஸ்ரீமத்ஸூத்ரா த்னேருரிதி ததூக்ரசிஹிதா ஸோர்நாஸிரிதி வக்தாரஸஸந்தி கிமித்யர்த்த:- ப்ரயோகித்தார்கள்த்தனை, நது ஸூத்ரோ ஜாத இயுக்தவந்த இயர்த்த: -

(सा.वि) स्वकर्मणा तमभ्यर्च्य सिद्धिं विन्दति मानवः ॥
 श्रेयान्स्वधर्मो विगुणः परधर्मात्स्वनुष्ठितात् ।
 सहजं कर्म कौन्तेय न दोषमपि न त्यजेत् ॥
 तस्मात्सप्रणवं शूद्रो मन्नामानि न कीर्तयेत् ।
 श्रुतिस्मृतिर्मैवाज्ञा यस्तामुल्लङ्घ्य वर्तते ॥
 आज्ञाच्छेदी मम द्रोही मद्भक्तोऽपि न वैष्णवः ।

न मे प्रियः - तथा प्रपत्यध्याय एव - अविप्लवाय धर्माणां पालनाय कुलस्य च” इत्यारभ्य “प्रियोऽपि न प्रियोऽसौ ममाज्ञाव्यतिवर्तनात्” इत्युक्तेष्व एतादृश प्रमाण सहस्रैर्भगवत्सम्बन्धप्रभावेन भगवदभिमाने जातिनिवृत्त्यनवगमात्प्रत्युतै तेषु प्रमाणेषु जात्युचितधर्मानुष्ठाने भगवदनभिमतत्वं प्रतिपादनेन जातिनिवृत्त्यभावस्यैव दृढीकरणान्न भगवत्सङ्कल्परूपजातेरपि निवृत्तिः कल्पयितुं शक्यत इति गोत्वादिवन्नियत धर्मत्वात् दृष्टान्त एव उपपद्यत इत्यभिप्रेत्य गोत्वं कृष्यात्कीर्ण इति न कश्चिच्छङ्का शूकावकाशः - ननु तर्हि “न शूद्रा भगवद्भक्ता” इत्यादि प्रमाणानि विरुद्धेरेन्नित्याशङ्क्य तेषां प्रमाणानामन्यशब्दस्यान्यत्र प्रयोगस्य प्रशंसार्थतया लोके दृष्टत्वात्प्रशंसार्थत्वसंभवान्न विरोधः - अन्यथा केनापि प्रकारेण वाक्यार्थवर्णना संभवात् - तथाहि “किमुद्दिश्य किं विधीयते । न तावच्छूद्रा भगवद्भक्ता न भवन्ति” इति शूद्राणां भगवद्भक्तिनिषेधविधानं संभवति - “भक्तिरष्टविधा प्रोक्ता यस्मिन् म्लेच्छेऽपि वर्तते । स्त्रियो वैश्यास्तथा शूद्रास्तेऽपि यान्ति परां गतिम्” इति भगवद्भक्तेस्सर्व वर्णाधिकार प्रतिपादनेन तद्विरोधात् - नापि भगवद्भक्ताश्शूद्रा न भवन्तीति भगवद्भक्तानां शूद्रत्वाभावो विधेयः - भगवद्भक्तत्वावच्छेदेन शूद्रत्वस्याप्रसक्तेर्निषेधयोगात् - न च यत्र प्रसक्तिस्तत्रैव निषेध इति वाच्यम् - तथा सति भगवद्भक्तशब्दस्य सङ्कोचेन शूद्रभगवद्भक्ताश्शूद्रा न भवन्ति इत्यर्थस्यास्तथा च व्याघातः । ननु पूर्वं ये शूद्रास्सन्तो भगवद्भक्ता जाताः तेषां भगवद्भक्तिसिद्ध्यनन्तरं शूद्रत्वं निवर्तत इत्यत्र इति चेत्तर्हि विप्रा भगवता इति कथम् ? किं विप्राणां भागवतत्वं विधीयते ? उत भागवतानां विप्रत्वम् ? नाद्यः , विप्रसामान्यस्य भागवतत्वविधाने बाधात् - “सर्ववर्णेषु ते शूद्रा ये ह्यभक्ता जनार्दने” इत्युत्तरवाक्यविरोधाच्च भगवद्भक्ताश्शूद्रा न भवन्ति - “विप्रा भागवता स्मृताः” इति वाक्यमसंबद्धं च स्यात् - न द्वितीयः, भागवतानां विप्रत्वविधाने विप्रभागवतानां विप्रत्वस्य प्राप्ततया विध्यसम्भवेन तदंशेऽनुवादकत्वे विध्यनुवादकृतवैरूप्यं स्यात् - “शतं ब्राह्मणस्सोमान् भक्षयन्ति” इतिवत् । वैरूप्यमस्त्विति चेत् एवमपि न शूद्रा इति वाक्यं व्यर्थं स्यात् । विश्वामित्रस्य विप्रत्वेन क्षत्रियत्वनिवृत्तिविप्रत्वविधिनैव शूद्रत्वनिवृत्तिसम्भवान्निषेधवैयर्थ्यात् - न च भागवता एव विप्रानन्य इति परिसंख्याविधिः “सर्ववर्णेषु ते शूद्रा ये ह्यभक्ता जनार्दने” इत्यनेन इतर ब्राह्मणादीनां शूद्रत्वविधानेनैव ब्राह्मणत्वाभावस्य सिद्धत्वात्परिसङ्ख्याया स्त्रीदोषत्वाच्च शूद्रभागवतेषु विप्रत्वासिद्धेश्च - न चेष्टापत्तिः - कुलश्रुत्यं इति “स विप्रेन्द्रो मुनि श्रीमान्” इत्यादिभिर्ब्राह्मणत्वस्य भगवदभिमतत्वात् - अथ भगवद्भक्ताश्शूद्रा न भवन्ति - किन्तु विप्रा इति विप्रत्वमपि तेषां विधीयत इति चेत्तर्हि वाक्यभेदः - ननु शूद्रत्वं न निषिध्यते - विप्रत्वमेव विधीयते । विप्रत्वविधिवशादेव शूद्रत्वं न निवर्तत इति -

(सा.सं) प्रत्यवसिताः, स्वधर्मविपरीतधर्मचरणानुगुणव्यवसायवन्तः- , (ये)(के)न वयोविशेषेण, तेन स्थविर इति वृद्ध इति न भातीत्यर्थः- श्रुण्वीष्णु इति - न शूद्राः - चण्डाल इत्यादेस्तत्तन्मर्यादापरश्रुत्यादि विरोध्यर्थबोधने कुण्ठितशक्तित्वादित्यर्थः । प्रतिपत्तीत्यादि - अन्यत्र, शूद्रे ब्राह्मणे च । अन्यत्वकीर्तनम्, ब्राह्मणत्वशूद्रत्वकीर्तनम् । चण्डालब्राह्मणत्वकीर्तनम् । प्रत्यवसिते चण्डालत्वकीर्तनं च पूज्यत्वापूज्यत्वप्रतिपत्त्यर्थम् - वंसति प्रतिपत्तिविशेषविषयेषु पित्रादि दिने नियन्त्रणाध्ययनादिरूपाः प्रवृत्तयः कुतो न -

(சா.தி) **புதிபதிவிலே** சித்தியுரிமே தருனிடத்தில் உத்தூபகூடரில் துேபா் துேபா் துவுத்தியஸ்து -
விலேபவியிசாகாஹா:, **விலேபவியி**யை அபேகித்திருக்கும் அபகூடரில் உத்தூபகாதிதவ வகன
வலாதுகூடவ புதிபதியுண்டாகிலும் தரு துவுத்திகள் **வாஹா**திகளுக்கு அவனிடத்தில் வர்துந்துக்கும்
அவனுக்கு **ஸவதா**னுதானரூபுவுத்திக்கும் **விலேபசாஸ்த்** நியாமகமென்கை. புதிபதியுணு -

(सा.प्र) तत्र, ब्राह्मणभागवतव्यतिरिक्तभागवतेषु - तत्तत्प्रवृत्तयः, वेदाध्यापनयाजनश्राद्धनिमन्त्रणादयः - ते यथा प्रमाणं कर्तव्या इति भावः । शूद्राणां भागवतत्वेऽपि -

(सा.सं) स्युरित्यत्राह - विशेषेति - औत्पत्तिक ब्राह्मणत्वादि विशेष निमित्तकविधि साकाङ्क्षा एव ताः प्रवृत्तयः - एते च न तादृशविधिविषया इत्येतेषु तत्तत्प्रवृत्तयोऽपि न भवन्त्येवेत्यर्थः । यद्वा, अन्यत्रान्यत्वकीर्तनं प्रतिपत्तिविशेषमात्रार्थं चेत् श्रीविदुरादिविषये पुत्रकृत्यत्वादिरूपाः प्रवृत्तयः कथं स्युरित्यत्राह । विशेषेति - श्रीविदुरेषु धर्मपुत्र पुत्रकृत्यं विधिरूपा शरीरवाक्यबलात्कृतवान् - மாறநூர் நம்பி विषये पूर्णाः पुत्रकृत्यं विधिरूप यामुनाचार्यवाक्यबलात्कृतवन्तः - लोकसारङ्गमहामुनयः श्रीपाणवहने रङ्गनाथाज्ञया प्रवृत्ताः - यत्रैवंविधविशेषविधिर्न दृश्यते - तत्र तथाविधाः प्रवृत्तयोऽपि न भवन्तीति -

மூ - எங்குற்றைக்கும் சமாधानம்- ச்ரீவிதூரும் ச்வஜாத்யநூரூபமாக விவாஹாதிௌ பண்ணினார்கள -

(சா.தீ) ப்ரபத்தி கூடாதென்றபடி. எங்குற்றைக்கும், பாலே ச்வவிரத்வ சண்டாலத்வப்ராஹ்ணத்வாதி ப்ரயோகங்களுக்குமிதுவே ப்ரிஹார மென்றபடி. வூதாசாரத்தாலும் ஜாதி போகையில்லையென்றறியலா மென்று காட்டுகிறார். ச்ரீவிதூரும் இத்யாதி ஜாதி போகாமையில் லிங்ஙதர்சனமும் உண்டென்கிறார் -

(சா.ஸ்வ) ப்ரமாணமென்றருளிச்செய்கிறார் - ச்ரீவிதூரும் இதி ப்ராஹ்ணயமுண்டாகில் ப்ராஹ்ணகுலே விவாஹ் ப்ரசங்ஙிக்குமென்றபடி. இதினாலே ப்ரபக்ஷத்தில் அமூலகாசாரகதனமசங்ஙதமென்று கருத்து. ஜாத்யநவகமத்தில் -

(சா.ப்ர) ந சூத்ரத்வ் நாபீதீத்யத்ர ச்ரீவிதூராசாரோ஽பி லிங்ஙமீத்யபிப்ரயந்நாஹ ச்ரீவிதூரும் இத்யாதிநா - நநு த்ரம்சஸ்தாபந ப்ரவூத்ஸ்ய சூத்ராத்ர - பக்ஷணரூப நிஷித்யநுஸ்தானாஸம்பவாதென ச -

(சா.வி) சாஸ்த்ரம் யதா பாத்தே ததா தத்ராபி சாமான்யசாஸ்த்ரம் பாத்தாமிதி சேந் தத்வஜ் ப்ரீஷ்மவிதூராதிபு ப்ரஸ்ப்ரப்ரணாமானுக்தே: ச்ரீமத்ராமானுஜாவ்யவஹித சிஷ்யேபு பிள்ளைவரங்க தாச ப்ரஹ்மதீநா ததானீந்நதந்ரீவீஷ்ணவீ: ப்ரணாமாதிௌ க்ருதமிதி சம்ப்ரதாயாசுவ்ணாசு ச்நானானந்த்ரம் ச்ரீமத்ராமானுஜமுநிபி: பிள்ளைவரங்க தாச ஹஸ்தாவலம்ப்நேநாஙமநமீத்யவாசீநவாக்யம் ப்ரமாணகோடீ ந நிவிசதே - தீ: காசுதீபூர்ணஸ்ய ப்ரணாமாதிௌ க்ருதமித்யத்ர ப்ரணாமம் நாஸ்தி । “தேவராஜதயாபாத்ரம் ச்ரீகாசுதீபூர்ணமுத்தமம் । ராமானுஜமுநேர்மந்யம் வந்தே஽ஹ் சஜ்நநாசுரயம்” இத்யத்ர மான்யத்வமேவோக்தம் । வந்தே இத்யவாசீ நோக்தஸ்து தசுசுரீரநிவூத்யநந்த்ர பாவீத்வாத்ந விரூத்யதே । “ப்ரத்யக்ஷிதாத்மநாதானா நைஷாசுந்ந்யம் குலாதிௌ” இதி ப்ரமாணவசாத்தா நானுபபத்தி: - ப்ருக்தவஸ்து த்விஜாங்ரேஷ்விதி த்விஜாராத்நமேவ ப்ரத்யமத: க்ருதமிதி ப்ரதீயதே - ந து தத்ர சாமான்யேந பாஙவதேபு “ப்ருக்தவஸ்து” இத்யுக்தம் -ததா “சூத்ரயோநாவஹ் ஜாதோ நாதோ஽ந்யத்வத்ருமுத்ஸதே” இதி சூத்ரயோநிஜநநம் நிமித்தீகூத்ய தத்வோபதேசோ நிஷித்ய: - சவர்யா ப்ராஹ்ணசிசுரூபா க்ருதேதி ச்ரீராமாயணாதீ ப்ரசித்யம் - மதூரகவிப்ரஹ்மதீநா சதகோபாதிவிஷயே ப்ரணாமாதிௌ ததோ ப்ரஹ்மவித்யாங்ரஹ்ணம் ச “ப்ரத்யக்ஷிதாத்மநாதானா நைஷாசுந்ந்யம் குலாதிௌ” இத்யாதி ப்ரமாணமூலம் - ஹரிபாடாங்ரவிப்ரஸ்ய யாஙே பக்திசாரமுநே: அங்ரபூகாரணம் வ்யாங்ரபுரஸ்திதபங்வதாஜாமூலம் ச - முநிவாஹநமுநே: லோகசாரங்ஙமுநிநா ச்வஸ்கந்நாரோபணாதிௌ ச்ரீரங்ஙநாயகாஜாமூலம் - எதத்ஸர்வ் ச்ரீரங்ஙநாதே சர்வவ்ரணஹஸ்ததத்நபங்வதப்ரஸாதஸ்வீகாரவந்நாதிப்ரஸங்ஙாவஹம் “அதோ வீஷ்ணவோ வீஷ்ணவம் தூஷ்டா” இதி சர்வவ்ரணவிஷயமிதி ந சங்ஙுத் கிசுத் - அந்யத்ரான்யத்வகீர்தனம் யதா யோங்யப்ரதிபத்திவிசேஷாத்ரீமீத்யததேவ “சண்டாலமபி வூத்ஸத்யம் தம் தேவா ப்ராஹ்ணம் விதூ:” இத்யாதீ ச ப்ரிஹார: - அத: ப்ரகூதே஽பி ததேதி ப்ரகூதசங்ங்மநாய தத்தாத்ரப்ய் சண்டாலமபி இத்யாதாவபி தர்சயதி - என்றித்தைக்கும். என்று, இதி - ப்ரதிபத்திவிசேஷாத்ரீமீத்யத்ய: இத்தைக்கும் - எதஸ்ய ச - சண்டாலமபீத்யாதேசுத்யத்ய: - நநு சூத்ரஸ்ய ஜாத்யநபகமே கத்யம் பங்வதா க்ஷத்ரீயேந சூத்ரஸ்ய விதூரஸ்யாத்நம் ப்ருக்தமிதி சங்ஙாம் ப்ரிஹரதி - ச்ரீவிதூரும் இதி ।

(சா.சம்) எங்குற்றைக்கும் இதி “ந சூத்ராபவாத்ருதா: - சண்டாலமபீத்யாதிசர்வப்ரமாணானாமபீத்யத்ய: -

மூ - “भुक्तवत्सु द्विजाग्रेषु निषण्णः परमासने । विदुरान्नानि बुभुजे शुचीनि गुणवन्ति च” என்றித்ததைக் கேட்டு டுரியோதனன் “भीष्मद्रोणावतिक्रम्य मां चैव मधुसूदन । किमर्थं पुण्डरीकाक्ष भुक्तं वृषलभोजनम्” என்று கேட்க, “द्विषदन्नं न भोक्तव्यं द्विषन्तं नैव भोजयेत् । पाण्डवान् द्विषसे राजन् मम प्राणा हि पाण्डवाः” என்று उत्तर மருளிச்செய்கையாலே श्रीவிடூருக்கு டுரியோதனன் சொன்ன ஜாதிவிசேஷத்தை भगवान् இசைந்தானாயிற்று. ஆனால் ब्राह्मणருக்கும் क्षत्रियருக்கும் शूद्रனுடைய பகாந்நத்தை भुஜிக்கை நிषிद्ध மன்றோவென்னில் -

(சா.டீ) भुक्तास्त्वित्यादियाல். वृषलान्नमன்றென்னாதே उत्तरान्तरमருளிச் செய்கையால் लिङ्गदर्शनम् - ननु जाति போகாவிடில் क्षत्रियனான कृष्णன் शूद्रனுடைய பகாந்நத்தை எங்ஙனம் भुஜித்தான்? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஆனால் इत्यादियाல் - “मृतसूतकपुष्ठाङ्गं द्विजं शूद्रान्न भोजनम् । अहं तु नैव जानामि कां कां योनिं गमिष्यति” इत्यादि पराशरादि वचनम् இங்கே अनुसन्धेयम् । -

(சா.ஸ்வ) लिङ्गदर्शनமும் அருளிச்செய்கிறார். भुक्तवत्स्वित्यादिना - वृषलान्न மன்றென்று சொல்லாதே उत्तरान्तरमருளிச் செய்கையாலே लिङ्गदर्शनமென்றபடி - இப்படியாகில் “मृतसूतकपुष्ठाङ्गं द्विजं शूद्रान्नभोजनम् ।अहं तु नैव जानामि कां कां योनिं गमिष्यति” इत्यादि पराशरादि वचननिषिद्धशूद्रान्नभोजनं धर्मसंस्थापनप्रवृत्ति श्रीकृष्णனுக்கு असङ्गतமன்றோ? என்று शङ्किத்து उत्तरमருளிச்செய்கிறார். ஆனால் इति विदुरருக்கு अन्नसंस्कर्तृत्वमात्र மன்றிக்கே -

(சா.ப்ர) विदुरान्नानां भुक्तत्वाच्छूद्राणां भागवतत्वे जातिपरपेयादेवेत्यत्र जात्यनपगमेऽपि कृष्णभोजनमुपपादयन् विदुरे शूद्रत्वजात्यनपगमे कृष्णानुमतिमपि दर्शयति - भुक्तवत्सु इत्यादिना - नन्वेवं विदुरस्य जात्यनपगमे कृष्णात्पूर्वं भुक्तवतां ब्राह्मणानां कृष्णस्य च निषिद्धानुष्ठानं स्यादित्यत्राह - ஆனால் ब्राह्मणர்க்கும் इत्यादिना - ननु पकान्नभोजन निषेधे शङ्किते अन्नसंस्कारानुमतवचनमात्र प्रश्ने कोविदारोक्तिवदसङ्गतमिति चेन्न - पकान्नदर्शनस्पर्शयोरनुमतत्वद्विदुरस्य ब्रह्मवित्तया निरहङ्कार ममकारत्वादर्थार्जन समयमारभ्य भागवतार्चनार्थतयैव सर्वसंपादनोपपत्तेश्चान्नसंस्कारोक्तिर्नासङ्गता । -

(சா.வி) கேட்டு, श्रुत्वा - கேட்க, पृच्छति । இசைந்தானாயிற்று. भगवता विदुरस्य शूद्रत्वजातिरङ्गीकृतैवासीदित्यर्थः । स हि वृषलो न भवतीत्युत्तरानुक्तेरिति भावः । तर्हि कथं ब्राह्मणाग्रेसरैः धर्मसंस्थापनार्थमवतीर्णे न भगवता च शूद्रान्न - भक्षणं कृतमित्याशङ्कामनूद्य परिहरति - ब्राह्मणर्क्कும் इति । पकान्नத்தை इति, “मृतसूतक पुष्ठाङ्गः द्विजश्शूद्रान्नभोजनः । अहं तु नैव जानामि कां कां योनिं गमिष्यति” इति निषेधादिति भावः - अत्र “शूद्रस्पृष्टं च दृष्टं च तद्वत् तन्निमन्त्रितम् । तत्प्रेरितं च पकान्नं शूद्रान्नं षड्विधं स्मृतम्” इत्युक्तषड्विधशूद्रान्नत्वदोषोऽत्र नास्ति -

(சா.ச) டுரியோதனன் சொன்ன इत्युक्त्या जातिकीर्तनस्य महापराधत्वं सूचितम् - विशेषविधिसाकाङ्क्षा इत्यस्य सांप्रदायिकमर्थं शङ्कामवतार्य दर्शयति ஆனாலும் इत्यादिना -

மூ - “आर्याधिष्ठिता वा शूद्रा (अन्न) संस्कर्तारस्युः” என்று आपஸ்த்ஸ்தாபதிகள் சொல்லுகிறபடியே யுகாந்தரங்களில் ஆர்யபரதந்நரான குணவக்ஷூத்ரங்கள் ஆர்யருக்கு அந்நஸ்க்கார பண்ண அநுஜாதராகையாலே அவ்விடத்தில் நிபேத மில்லை - இது “शुचिस्तु प्रयतो भूत्वा विदुरोऽन्नमुपाहरत्” என்று श्रीவிதூருடைய குணவிசேஷங்கள் சொல்லுகையாலே சூசித் - ப்ரஹ்வித் தான இவர் யோகப்ரபாவத்தாலே தேஹ்ந்யாஸ பண்ணின பின்பு ப்ராஸநான த்ரம்புத்ரன் செய்த ஸ்க்காரவிசேஷ தூணிமநுஸ்திமாதல் -

(சா.தி) ஆர்யாதிஷ்டிதா:., ஆர்யபரதந்நா: । ஜாத்யந்தரத்துக்கு அந்நசங்க்ர்த்வோபயுக்தமான குணங்களை
சுசி: ப்ரயத: என்று சொல்லுகையால் ஜாத்யநபகமம் சூசிதமென்கிறார் - இது சுசிஸ்து என்று.
ஸ்ரீவிதூரம் ஶரீரம் விட்டபின் க்ஷத்ரியனான த்ரமபுத்ரன் ப்ரஹ்மேதஸ்காரம் பண்ணிற்றிலன்றோ?
என்னவருளிச் செய்கிறார் - ப்ரஹ்மவித் துக்களான இதாதி - தூஷ்ணிமநுஷிதமாதல், மந்நரஹிதமாக
தந்நரூபமாதல் -

(சா.ஸ்வ) அन्नஸ்வாமித்வமில்லையென்று கருத்து. இந்த அर्थத்தில் ப்ரகரணசிद्ध ழாபகமருளிச் செய்கிறார். இது इति - श्रीविदुरருக்கு ब्राह्मण्यமில்லையாகில் देहन्त्यासानन्तरं धर्मपुत्रர் ब्रह्ममेध संस्कारं பண்ணினது असङ्गतமாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் ब्रह्मावित् துக்களான இவர் इति -

(सा.प्र) एतदभिप्रायेणैव विदुरस्य गुणोक्तिरिति ज्ञेयम् - आपस्तम्बादीति - “एतान्यपि नानन्तेवास्या हृतानि” इति हारीवः - आमं वा गृहीरन् कृतान्नस्य वाविरसस्या” इत्यादिना युगान्तरे ब्राह्मणानामपि भागवतशूद्र पक्वान्नस्वीकारस्याप्यनुमतत्वाद्विरोधो नास्तीति भावः - ननु परीक्ष्यकारिणाधर्मसूनुना “द्विजातीनामेव सन्तिष्ठते ब्रह्ममेध” इत्युक्तब्रह्ममेधने विदुरस्य संस्कारकरणाद्वागवतानां जातिरपेयादेवेत्यत्राह - ब्रह्मवित् कृत्तकं इत्यादि -

(सा.वि) युगान्तरे “आर्याधिष्ठिताश्शूद्रावा वैश्वदेवे अन्नसंस्कर्तारिरस्युः” इति आर्याधिष्ठित शूद्राणां वैश्वदेवेऽन्नसंगंस्कर्तुत्वानुज्ञानोक्त्या शूद्रस्पृष्टत्व, दृष्टत्व तत्पक्वान्नत्वानामनुमतत्वान्न दोषः । विदुरस्य भगवत्परतन्त्रत्वात् ब्रह्मवित्त्या निवृत्ताहंकार ममकारत्वात् सर्वं द्रव्यं पूर्वं भगवते समर्पितमेवेति भगवदनुमत्या भगवदीयं द्रव्यं पक्वं कृतवानिति तन्निमन्त्रितत्वादि दोषोऽपि नास्ति । “नानन्तेवास्याहृतानि” इति हारीतः “आमं वा प्रतिगृह्णीरन् कृतान्नस्य वा विरसस्या” इति मुनिभिरङ्गीकृतत्वात् प्रतिग्रहदोषोऽप्यत्र नास्तीकि भावः - सूचितमिति । “शुचिस्तु प्रयतो भूत्वा विदुरोऽन्नमुपाहरत्” इति गुण सङ्कीर्तनस्य अहरहः केशश्मश्रुलोमनखवायनम्” इत्युक्तगुणव्यञ्जकत्वा ज्ञात्यनपगमस्सूचित इति भावः - नन्वेवं तदानीम्यदोषत्वे कथं दुर्योधनेनाक्षेपः कृत इति चेन्न - तस्य मूढत्वाद्भगवत्सूयाविष्टत्वाच्च तथाक्षेपः कृत इति तदाक्षेपानुगुण्येन तत्त्वमुत्तरमदत्त्वा भगवता “द्विषदन्नम्” इत्याद्युत्तरं दत्तमिति ध्येयम् - जात्यनपगमे कथं तस्य ब्रह्ममेधसंस्कारो धर्मराजेन कृत इति शङ्कामनुवदति - ब्रह्मावित् कृष्णकणाण इति - तूष्णीम्, अमन्त्रकम् । -

(सा.सं) प्राप्त^{॥॥॥॥} व्याभपुत्राः किच विदुराः व्यासपुत्रपाण्डुपुत्रो धर्मपुत्र इति कथञ्चित्पुत्रत्वे -

(सा.सं) न प्राप्त इत्यर्थः - नियतीति । पञ्चकृत्वः पतिं देहीति प्रार्थनायत्तमात्रवचनरूपनियतिविशेषेण । मोहनेति । “दीक्षाप्रवेशमात्रेण ब्राह्मणो भवति क्षणात् । कापालं व्रतमास्थाय -

(सा.सं) यतिर्भवति मानवः” इत्यादि मोहनशास्त्रेष्वित्यर्थः - चरुव्यत्यासेति । जमदग्निस्त्वयं ब्राह्मणः । गाधिः क्षत्रियः । द्वयोश्च पुत्र लाभनिमित्तेन जमदग्न्याहविर्द्वयं कृतम् । तत्र ब्राह्मण -

மூ - வேறு சிலர்க்குக் கூடுமென்கை வచனவிரুদ্ধம் । விதூரிகளிலும் உத்கூடபாவரான ஆழ்வார்களுடைய வृத்தான்தவிசேஷங்களை நம் அநுஸ்தானத்துக்கு தூதான்தமாக்கலாகாது.

(சா.தி) வచனவிரুদ্ধம், ததஜாதியபா஑வதரேக்குறித்து சூதகாசாராதி விதாயகவచனவிரூதமென்றபடி. நநு நம்மாழ்வாரை சரீமதூரகவியாழ்வார் அசுரயித்திலரோ? திருப்பாணாழ்வாரை சரீலாகசாரஜ்஑ம஑ாமுநி ஑ஜித்திலரோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். விதூரிகளிலும் இத்யாவி । விதூரிகளில் காட்டிலும் உத்கூடமுண்டாகையால் விதூரிகளிலும் காட்டில் அதிகமான பூஜாதிளில் குறையிலலை -

(சா.சுவா) ஑ா஑்யமே அூதபூதிகம் - அது திரோ஑ிதமாய் தபாவிசேஷமூலவேதாப நிஸுவచனத்தாலே வ்யஜிதமென்று கருத்து. வచனவிரூதமிதி - ஑ா஑வத ஑ா஑்ய சூதநியதாசாரவிசேஷவிதாயக-வచனவிரூதமென்றபடி - அவரவராரானவாழ்வார்கள் உதமவராரான மதூரகவிபூதிகளுக்கு ஜானபரதானாதி வ்யாபார்ப பண்ணுகையாலே ஑ா஑்யாபா஑ம் சால்லவேண்டாவோ? அது ப஑ாவவிசேஷநிவந்நவ்யக்தி-விசேஷநியதமென்னில் விதூரிகளுக்குப்போலே தாதுசப஑ாவமுண்டாகிலன்றோ இப்படி சால்லலாவது? என்னவருளிச்செய்கிறார் - விதூரிகளிலும் இதி । விதூராதபேசுத்யாப்யதிக ப஑ாவரானபடியாலே அதுவும் வ்யக்திவிசேஷ நியதம் । “கிமப்யதா஑ி ஜாயந்தே யா஑ினசசர்வயாநிபு । பரத்யக்சிதாத்மநாதானாந் நைசாசுந்ந்யந் குலாதிசம்” -

(சா.பர) ஑தநிதானாதிரத்யந் : । நநு சரீ஑க்திசூரவிபாரத்யேபு விதமானேபு ப்ய஑ரபூஜாசுவீகாராஜாத்யநபா஑மே ச விபாரதிக்யானுபபத்தே஑ி஑வதானாந் ஜாதிர்வையாதேவத்யந் “சுவபசா஑பி ம஑ிபால விஷ்ணு஑க்தா஑ி திவாதிச : । விஷ்ணு஑க்திவி஑ீநசுது யதிசச சுவபசாத்ம : । யதப்யதா஑ிஜாயந்தே யா஑ின சசர்வயாநிபு । பரத்யக்சிதாத்மநாதானாந் நைசாசுந்ந்யந் குலாதிசம்” இத்யாதி பரமானை஑ி஑வதானாந் சர்வா஑கூதவமாநாவ஑மாதிவ்யசூரீநாந் ஑஑வதநு஑வேநாந்-பானாசு஑ாவே஑பி சரீரதாசாநாந் சுத்யி பாசாதிநா ம஑ாவசய சந்ரதாயபரமபரயாவ஑மாதேபாந் ததாத்வே஑பிதரேபாந் தததூதான்திகரணமயுக்தமித்யா஑ - விதூரிகளும் இத்யாதிநா-நநு திவ்யசூரீநாந் -

(சா.வி) பரத்யுத “யசுசூத்ர஑ ஑஑வதூதந் நிபாத்ந் சுவபசந் ததா । விகுதே ஜாதிசாமான்யாத் ச யாதி நரகந் துவம்” இதி ஜாத்யபரத்யா஑ேநைவ ஜாதிசாமான்யேநவிகுதே ஜாதி சத்வே஑பிதரசூதவசூதவசூதவசூதவாநிஷ்கூதவெந பச்யதி சேதித்யந் : பரத்யிதே । நநு தஜாதியத்வைந விகுதே இத்யுக்தம் । தச்யாஜாத்யபா஑மசய ந கிசுதிதபி சாதநம்-நநு மதூரகவிபூதி விசயே சதகாபபூதி஑ிசசர்வஜை : கூதமாசார்யதவாதிசந் ஜாதிநிவூதிந் ஜாபயதீத்யாசஜ்ஞச “கிமப்யதா஑ிஜாயந்தே யா஑ினசசர்வ யாநிபு । பரத்யக்சிதாத்மநாதானாந் நைசாசுந்ந்யந் குலாதிசம்” இத்யுக்ததவாததநு தானந் நாவாசீநானாந் தூதான்திகர்து யுக்தமித்ய஑ிபரத்யா஑ । விதூரிகளிலும் உத்கூதேதி । ஑஑வதநு஑வைகபுதாஜ்ஜதவாதந் பானாசு஑ாவபரத்யுக்தசாசாபாசு஑ாவாவாத் -

(சா.சந்) ஑விச : சுதிரியாடா : சுதிரிய஑விசா஑ ஑ா஑்யாசச பராத்வேத்யந் : । அாதிசந்நதேந தப : ப஑ாவ஑ர஑ணம் । வచநேதி । தததபரகரணேபு ஑ா஑்யபராபிநிதான஑ூதசர வ்யத்யாசாதி ஑ா஑கவచநநைரத்யக்யாத்நவచனவிரூதமித்யந் : -

மூ - அவர்கள் வுத்தாந்தங்களையும் ஆராயந்தால் ஸ்வஜாதினியமத்தைக் கடந்தமையில்லை -

(சா.தி) வ்யக்திவ்ஷேஷநியதமாகையால் அதிபுரஸங்குமில்லை. “கிமப்யதாபிஜாயந்தே யோகிநஸஸ்வயோநிஷு | புரத்யக்சிதாத்மநாதானாந் நைஷாஞ்நித்யந் குலாடிகம்” என்கிறார். விகாரிக்கிலவர்களும் ஸ்வஜாத்யாஞ்நிக்ரமம் பண்ணினதில்லை யென்கிறார் - அவர்கள் இதாதி - அவர்கள் புவந்தத்திலோரிடத்திலும் புரணவோஞ்நாரணமில்லை. திருமழிசைப்பிராணும் திருப்புலியூரில் ப்ராஹ்ணரஞ்நயனம் பண்ணும்போது ஓரிடத்திலே தப்ப “கூஷ்ணாந் வ்ரீஹீणा” என்கிற வாக்யத்தைத் தாம் ஁ஞ்நரியாதே கருப்புநெல்லையுகிரால் பிளந்துகாட்டி ஸ்வலநஸமாஞ்நாந் பண்ணினாரென்று புரஸிஞ்நமிறே - ஁ஞ்நாரியத்வமாந் வ்யக்திவ்ஷேஷ -

(சா.ஸ்வா) என்றதிறேயென்று கருத்து. இப்படி ஁ஞ்ந்யுபேத்யவாஞ்நமாகப் புரிஹார் ஁சால்லி புரமார்திக-புரிஹாரமருளி஁செய்கிறார். அவர்கள் இதி-ஞ்நிவ்ய புவந்தங்களிலே ஓரிடத்திலும் புரணவோஞ்நாரணம் பண்ணாமையாலும் திருமழிசைப்பிராந் வேஞ்நாஞ்நயநஸ்தலத்திலே ஁ஞ்நரியாமல் “கூஷ்ணாந் வ்ரீஹீणा” என்கிற புஞ்நத்துக்கு கருப்புநெல்லை ந஁த்தாலே ப்ஞ்நிஞ்நத்து தப்பு ஞாபிக்கையாலும் ஸ்வஜாதினியமத்தைக் கடந்தமையில்லை யென்று கருத்து -

(சா.பு) ஜாத்யபுமாஞ்நிகாரே திரு(ஸுரபி) ஸுரபியாநாலும் இத்யுதாஞ்நரண புரஞ்நர்ஷநபூர்வம் யாவஞ்நரீரபாத் ஜாதிநாபிபுக்ஷேஞ்நித்யுக்திவ்ரீரூஞ்நபேதேத்யுதாஞ்ந - அவர்கள் இதாதிநா - ஆராயந்தால், விவிஞ்நய்ஜானே - “அவமானகூரிதா தேஷாந் ஁ஞ்நரத்ய஁கிலம் ஜகத்” இத்யுக்தபுரகாரேந ஁ரீபக்திஸாரஞ்நிவ்யஸூரிபுரத-ஜாதிஸாமாந்யாநுஸந்நாநரூபே பாபே ந஁புரஜஸ்யோபாஞ்நாயஸ்ய “கூஷ்ணாந் வ்ரீஹீणाந் ந஁நிநிஞ்நம்” இதி வாக்யபுரிஸ்பூர்தீ ஞ்நாமிஞ்நபாஷயா தஞ்நர்தோபஸ்தாபநபூர்வம் தஞ்நபஸ்தாபகஸூரே வேஞ்நவாக்யாவபுமே஁பி தஞ்ந஁ஞ்நாரணம் தஸ்யஜாதிநாபிபுரதேதி -

(சா.வி) விஞ்நராஞ்நபேஞ்நயோத்கூ஁த்வமதி பாவ: - ஞ்நிவ்யஸூரி஁ரீஸூக்திபுரியாலுஞ்நே தஞ்ந஁ஞ்நான புரியாலுஞ்நே குதாபி ஜாத்யுஞ்நிதாஞ்நார ஁வ லோகாநுபாஞ்நாய ஸ்வி஁ரூதோ ந தஞ்நிவ்ரூஞ்நாஞ்நார இத்யபிபுராயேநாஞ்ந - அவர்களுஞ்நைய இதி | ஆராயந்தால், புராம஁நி | கடந்தபும, த்யாப: | தத்புவந்தேஷு குதாபி புரணவோஞ்நாரணம் நாஸ்தி | வ்யாஞ்நபுரியா ஁ரூஞ்நவேஷம் பக்திஸாரமூநிஞ்ந் ஞ்நூஞ்நா ஁ரூஞ்நபூஞ்நத்யா விராமம் குர்வதாந் வேஞ்நாஞ்நாயினாந் வாக்யவிஸுரணே ஁தி தத்புவாவபூஞ்நத்யா பு஁ஞ்நாதாபுர்த்யமானாந் தேஷாந் தஞ்நவாக்யோஞ்நாரணஸ்ய ஸ்வவேஷவிஞ்நத்யாவ்லோகே ஞ்நர்புவர்தநாய கூஷ்ணவ்ரீஹீणाந் ந஁விஞ்நலநேந “கூஷ்ணாந் வ்ரீஹீणाந் ந஁நிநிஞ்நம்” இதி வாக்யம் ஸுராயாமாஸ பக்திஸார இதி ஁ாநுபுரஞ்நாயிக கதா - ததா வாக்யோஞ்நாரணம் ந கூரதமிதி ஜாத்யுஞ்நிதாஞ்நார: புரவர்தித: - நநு ஁நிகூ஁ஸ்ய ப்ராஹ்ணஸ்ய கதம் பக்திஸார மூநி: மந்நாநுபுஞ்நி஁வாந் - ப்ராஹ்ணஸ்ய புரணவேந ஁ஞ்நைவ ஁லூபுஞ்நி஁வ்யமிதிஞ்நைந பக்திஸாரஸ்ய ஸ்வவே஁யாயாந் பார்புவமூநேரூத்பந்நத்வேந ஁ரூஞ்நத்யாவாந் - வேநுலாபகவ்ஷே கஞ்நித்யகாலம் -

(சா.ஸ) வுத்தாந்நேதி - இன்பத்தில் இத்யுக்தவிஞ்நயா புர஁ஞ்நுஷே மஞ்நுரகவிபி: பூரூவரணமாஞ்நார்யகம் ஞ்நேத்யாஞ்நிவ்ருத்தாந்-விஷேஷாந் | ஁க்தகலாகாது இதி | நிரதி஁யபுரபாவ ஁வ ஜாத்யநுபுரணவர்தநபுவஞ்நவிரோஞ்நிந்வாஞ்நுநிக இதி பாவ: -

மூ - “விஷ்ணுநித்யம் வித்யயா தாத ஈத்யஸ்தஸ்தாதுஜ்ஞானம் நித்யரூபம் வரேண்யம்।

பாப்யம் ஜ்ஞானம் ப்ரஹ்மணாத் க்ஷத்ரியாத்வா வੈஷ்யாஸ்ஸூத்ரா (த்வாபி) தபி நிதாதுதபிஷ்ணம்” என்கிற ஸ்லோகத்திலும் ப்ரஹ்மஜ்ஞானமவஸ்யம் சஃபாதுநித்யமாஹையாலே பூர்வபூர்வா லாபத்திலும் மத்றறுள்ளாரா பக்கலிலும் ஜ்ஞானமாத்ரம் விஸதமாக சஃபாதுநித்யம் -

(ஸா.து) நிதயதமாம் - நநு “விஷ்ணுநித்யம் வித்யயா தாத ஈத்ய:” என்கிற ஸ்லோகத்திலும் ஸ்த்ராதுபி நிதாதுத என்று ப்ரஹ்மணர்க்கும் ஸ்த்ராதுதிகளும் பக்கல் ஜ்ஞானோபதேஸம் பண்ணிக்கொள்ளச் சொல்லித்றறாகையாலும் ப்ரவூத்திவ்யவஸ்துை கூடாது? என்னவருளிச்செய்கிறார்? - விஷ்ணுநித்யமித்யாதுதயால் - இதுக்கு அர்த்ம்-தாத। வித்யயா, ஜ்ஞானே। விஷ்ணுநித்யமீத்ய:., யஜனியோ பவதி। ததர்த்ம்-நித்யம் ரூபம் விதியோ யஸ்ய தத்। ப்ரஹ்மவிஸயம் -

(ஸா.ஸ்வா) ஆனாலும் ப்ரஹ்மணஸ்த்ரர்களுக்கு ப்ரவூத்திவ்யவஸ்துை கூடுமோ? “விஷ்ணு நித்யம் வித்யயா தாத ஈத்ய:” இத்யாதுத ஸ்லோகத்திலும் ஸ்த்ரஸகாஸாத்வாஹ்மணுக்கு ஜ்ஞானோபதேஸம் சொல்லுகையாலே வ்யவஸ்துை கூடாதே? என்னவருளிச்செய்கிறார். விஷ்ணுநித்யமिति - யஸ்யத்விஷ்ணுநித்யமீத்ய:., ஈதனியோ பவதி-தஸ்தாந்நித்யம் ரூபவிஸய: யஸ்ய தந்நித்யரூபம் - ப்ரஹ்மவிஸயம் ஜ்ஞானம் ப்ரஹ்மணாதுதப்ய ஸ்ஃபாதுநித்யமென்றபடி -ஜ்ஞானமாத்ரம் பூர்வவரணாலபே ஸ்த்ராதுபி சஃபாதுநித்யமென்று வதனார்தம் - ஆஹையால் தத்வதிரித்தி ப்ரவூத்திவ்யவஸ்துை ஁பபந்நையென்று கருத்து -

(ஸா.ப்ர) பூத்யதீதி ந விரோத இதி பாவ:। நநு ஸ்த்ராதுதப்யோ஁பி தத்வஜ்ஞானஸ்ய ஸஃபாதுநித்யத்வோத்தேவிதுர-துலாதுதராதுதபித்ரதீதரா஁ ஜாஜல்யாதுதீநா ஜ்ஞானோபதே ஸாதுத ப்ரஹ்மணதானா ஜாதிரபேயாதுதேவல்யத்ராஹ। விஷ்ணுநித்யமித்யாதுதினா। ஸ்த்ர யோநாபிதி வதனாதுதே ஜாத்யநபபமாபவபமாதுதிராதுதபி: -

(ஸா.வி) அவஸ்தானமாத்ரேண தஜ்ஜாதித்யவேஸமாத்ரமேவ - ந தத்வஹேதந்நபாநாதுத ஸ்வீகார: - அதஸ்தஸ்யோபதேஸோ நானுபபந்ந: - மதுரகவே: ப்ரபந்நோபதேஸேன பரா஁ஞ்ஞஸமுநேராசார்யத்வம் - நநு வுதிகஸப்ரணவமந்நோபதேஸோ஁பி க்ருத இத்யத்ர ப்ரமாணமஸ்தி। ப்ரத்யக்ஷிதாத்வஸாதுதநத்வாந்மதுரகவிநா அாசார்யவரணம் ந விருத்வதேநதவ ஸ்த்ரீஸ்த்ரஸாதுதாரணாதுதிகாரித்வாத்ரபந்நத்யஸ்ய ததர்த்ம் ந ப்ரணவப்ரத்யநமिति வாச்யம்-ஸ்த்ரீ ஸ்த்ராணா பத்வஸஸ்காரஸஃபந்நானா வுணவத்வேந ஜாதிநிவூத்யா ப்ரணவாதுதிகாரஸஃபவேந ப்ரணவப்ரத்யந ஸஃபவாத் - நதவ ஸ்த்ரீணாமதுதிகாராய தத்பரித்யாப இதி வாச்யம் - ஸ்த்ரீணாமபி விஷ்ணுபக்தி மஹிமாமுத்ரேய, கார்கிப்ரபூதீநா ப்ரஹ்மவித்யோதுதாரணயோப்யதாஸஃபவாத் - தஸ்தாத்ரணவோதுதாரணம் ஸ்வஜாதி விருத்வமதுதேதூ ஸ்த்ராதுதீநா த ததுதுதாரணம் தஜ்ஜாதிவிருத்வமத்யேவ ததநுக்திந்நி தத்வமितिபாவ:। நநு ஜாதிநிவூத்யபாவே விதுரதுலாதுதராதுதபித்ரதீதரா஁விபராதுதீநா கத்யம் ஜ்ஞானோபதேஸ: க்ருத இத்யாஸ஁ஞ்ஞத்ய துரபி ஸ்த்ராதுபி த்ரமமாத்ர ஜ்ஞானப்ரஹ்மணாதுத்யமஜ்ஞானாதுதமீபதேஸமாத்ரம் க்ருதம் - ந த்வாசார்யகார்ய ப்ரஹ்மவித்யோபதேஸ: க்ருத இத்யாஹ। விஷ்ணுநித்யமித்யாதுதினா -

(ஸா.ஸம்) விஷ்ணுரிதி - நித்யம் ஸர்வதாபி - வித்யயுைவ விஷ்ணுரித்ய:., ஸேவ்யஸ்தவ்ய: ப்ராப்யஸ்தவ தஸ்தாத், யஸ்தாத்காரணாதுதவித்யயுைவ விஷ்ணுஸேவ்யத்வாதுதமானு தஸ்தா த்நித்யரூபம் ஜ்ஞானமேவ - ஜ்ஞானஸ்யநித்யரூபத்வம் யாவத்-அத்வமபாவி ஸ்வபரயாதாத்யாவிஸயகத்வம்। ததாவித்யம் ஜ்ஞானம்। வரேண்யம், ஸஃபாதுதம் - அபிஷ்ணம், பூன: பூண்யேந।

(சா.சं) ஜ்ఞానமாతிரமिति மாதிரபதம் வித்யாமத்ராதி வ்யவத்ஸேதகம் । சம்భாவித்ஸ்து, சம்பூஜ்ய - வழி
திக்கெத்தாரை, சத்மார்த்த்யுதாந் -

(सा.प्र) प्राप्तो भवानिह । करवाणि प्रियं किन्ते तद्ब्रूहि त्वं द्विजोत्तम ॥ जाजलिः ॥ विक्रीणानस्सर्व रसान् सर्वगन्धांश्च वाणिज । अध्यगान्नैष्ठिकीं बुद्धिं कुतस्त्वामियमागता । एतदाचक्ष्व मे सर्वं निखिले न महामते । एवमुक्तस्तुलाधारो ब्राह्मणेन यशस्विना । उवाच धर्मसूक्ष्माणि वैश्यो धर्मार्थं तत्त्ववित् । जाजलिं क्लिष्टतपसं ज्ञानदृप्तस्तदा नृप । वेदाहं जाजले धर्मं स रहस्यं सनातनम् । सर्वभूतहितं मैत्रं पुराणं यज्जना विदुः । अद्रोहोणैव भूतानामल्पद्रोहेण वा पुनः । या वृत्तिस्स परो धर्मस्तेन जीवामि जाजले । परिच्छिन्नैः काष्ठतृणैर्मयेदं शरणं कृतम् । अलक्तं पद्मकं तुङ्गं गन्धांश्चोच्चावचानपि । रसांश्च तांस्तान् विप्रेन्द्रमध्यवर्जनिहं बहून् । क्रीत्वा तु प्रतिविक्रीणे परहस्तादमायया । सर्वेषां यस्सुहृन्नित्यं सर्वेषां च हिते रतः । कर्मणा मनसा वाचा स धर्मं वेद जाजले । स्पर्धां जहि महाप्राज्ञ ततः प्राप्स्यसि यत्परम्” इत्यन्तेन भूत हित परत्व, भूताद्रोह, अवञ्चन, सर्वसौहार्द, स्पर्शाशून्यत्वादि रूपांस्तां धर्मान् जाजलिश्श्रुत्वा स्वयमपि शान्तिमन्वपद्यतेति धर्मकथामात्रोक्तेरवगमादित्यर्थः - “मातापितृभ्यां शिशूषस्सत्यवादी जितेन्द्रियः । मिथिलायां वसन् व्याधस्सते धर्मान् प्रवक्ष्यते । व्याधः परमधर्मात्मा स तेच्छेत्स्यति संशयान्” इति । ब्राह्मण्योक्तः कौशिकः “ततो जगाम मिथिलां जनकेन सुरक्षिताम् । अपश्यत्तत्र गत्वा तं सुनामध्ये व्यवस्थितम् । मार्गमाहिषमांसानि विक्रीणन्तं तपस्विनम् । आकुलत्वात्तु क्रेतृणामेकान्ते संस्थितो द्विजः । स तु ज्ञात्वा द्विजं प्राप्तं सहसा संभ्रमोत्थितः । आजगाम यतो विप्रस्थित एकान्त आसने । अभिवादे त्वा भगवन् स्वागतं ते द्विजोत्तम ॥ -

(सा.वि) मियमागता । एवमुक्तस्तुलाधारो ब्राह्मणेन यशस्विना । उवाच धर्मसूक्ष्माणि वैश्यो धर्मार्थतत्त्ववित् । वेदाहं जाजलेर्धर्मं सरहस्यं सनातनम् । सर्वभूतहितं मैत्र्यं पुराणं याज्ञिका विदुः । अद्रोहेणैव भूतानामल्पद्रोहेण वा पुनः । या वृत्तिस्स परो धर्मः तेन जीवामि जाजले । परिच्छिन्नैः काष्ठतृणैर्मयेदं शरणं कृतम् । अलक्तं पद्मकं तुङ्गं गन्धांश्चोच्चावचानपि । सारांश्च तान्हि विप्रर्षे मध्यवर्जनिहं जहून् । क्रीत्वा तु प्रतिविक्रीणे परहस्तादमायया । सर्वेषां यस्सुहृन्नित्यं सर्वेषां च हिते रतः । कर्मणा मनसा वाचा स धर्मं वेद जाबले । स्पर्धां जहि महाप्राज्ञ तपः प्राप्स्यसि यत्परम् “इत्यन्तेन भूतहितपरत्व भूता द्रोहावञ्चन सर्वसौहार्दस्पर्धाशून्यत्वादिधर्मश्रवणेन जाजलिश्शान्तिमन्वपद्यतेति धर्ममात्रोपदेश एव तुलाधारवृत्तान्ते प्रतीयते - तथा “माता पितृभ्यां शिशूषस्सत्यवाग्विजितेन्द्रियः । मिथिलायां वसन् व्याधस्सते धर्मान् प्रवक्ष्यति । व्याधः परमधर्मात्मा स तेच्छेत्स्यति संशयान्” इति ब्राह्मण्योक्तः कौशिकः । “ततो जगाम मिथिलां जनकेन सुरक्षिताम् । अपश्यत्तत्र गत्वा तं सुनामध्ये व्यवस्थितम् । मार्गमाहिषमांसानि विक्रीणन्तं तपस्विनम् । आकुलत्वात्तु क्रेतृणामेकान्ते संस्थितो द्विजः । स तु ज्ञात्वा द्विजं प्राप्तं सहसा संभ्रमोद्धितः । आजगाम यतो विप्रस्थित एकान्त आसने । अभिवादे त्वां भगवान् स्वागतं ते द्विजोत्तम । अहं व्याधस्तु -

(சா.வி) भद्रं ते किं करोमि प्रशाधि माम् । एकपत्न्या यदुक्तोऽसि गच्छ त्वं मिथिलामिति ॥ जानाम्येतदहं सर्वं यदर्थं त्वमिहागतः । श्रुत्वा तु तस्य तद्वाक्यं न विप्रो भृशहर्षितः ॥ द्वितीयाचार्य इति तमचिन्तयत स द्विजः । पाद्यमाचमनीयं स प्रतिगृह्य द्विजोत्तमः ॥ ततस्सुखोपविष्टं तं व्याधं वचनमब्रवीत् । कर्मैतद्येन सदृशं भवतः प्रतिभाति मे ॥ अनुतप्ये भृशं तात तव घोरेण कर्मणा ।” इति विप्रेण पृष्ठो व्याध आह - “कुलोचितमिदं कर्म पितृपैतामहं मम । वर्तमानस्य मे धर्मे नावज्ञां मा कृथा द्विज । धात्रा तु विहितं पूर्वं कर्म स्वं पालयाम्यहम् ॥” इति धर्मव्याधवृत्तान्तेऽपि स्वजात्याचारा परित्याज्यत्वमेवोपदिष्टम् - न त्वाचार्यवरणसाध्यविरोध्यपदेश इति भावः - வழிதிக்கெத்தாரை, மார்ப்புறான் । வழியிலே சேர்க்கிற மாத்ரம், மார்ப்புறானால் மார்ப்புறன் ப்ரவேசனமாத்ரம் தத்சதृசம் யதா ததா । தெளிவித்து, ப்ரகாசய । விட்டாராமித்தனை, ப்ரத்யாகமாத்ரம் - ஆசார்யகம், ஆசார்யத்வம் । ஆசார்ய ஸ்ஷதாத்தஸ்ய ஸாவ இத்யர்த்தே யோ பதாஹ்ரூபுத்தமாஹ்யுஹிதி -

மூ - “**भक्तिरष्टविधा ह्येषा यस्मिन्स्लेच्छेऽपि वर्तते । तस्मै देयं ततो ग्राह्यं स च पूज्यो यथा ह्यहम्**” என்றதுவும் **कन्याप्रदानपरम** என்று - **ज्ञाब प्रदानपरम** என்று **व्याख्यानं** பண்ணினார்கள். “**पूज्यः**” என்கிற **शब्द**மும் **साधारण**மாகையாலே **भागवतत्व**முண்டானால் **सर्व**ரும் **शास्त्रं** சொன்ன மட்டுக்களிலே **आदरणीय**ர் | இவர்களை **सजातीय**ரோடொக்க நினைத்து **अवज्ञै** பண்ணினபோது **नरक**மாமென்றிவ்வளவிலே (**तत्परम्**) **तात्पर्यम्** - இவ் அர்த்தத்தை “**यश्शूद्रं भगवद्भक्तम्**” என்று தொடங்கி **महर्षिसङ्ग्रह**த்தான். ஆகையால் **जातिव्यवस्थै** குலையாதே நிற்க **भागवतप्रभावं** கண்டுகொள்வது.

(**सा.दी**) என்னவருளிச்செய்கிறார் - **भक्तिरष्टविधेत्यादि**யால் - இவ்விடத்தில் **पूज्यशब्द**த்துக்கு **अर्थ**மருளிச்செய்கிறார். **पूज्यः** என்கிற **शब्द**மீதாதி - **सजातीय**ரோடொக்க நினைக்கலாகா தென்னுமிடத்துக்கு **प्रमाणं** காட்டுகிறார். இவ் அர்த்தத்தை **इत्यादि** | “**वीक्षते जातिसामान्यात् स याति नरकं नरः**” என்றதிதே. **परमप्रकृत**மான **जातिव्यवस्थै**யை **उपसंहरि**க்கிறார் - ஆகையால் **इत्यादि**யால் -

(**सा.स्वा**) ஆகையால் **भक्तविषय**த்தில் **जात्यादि** **नियतकर्तव्यनियम**முண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். **भक्तिरिति**. இப்படியாகில் **स च पूज्यो यथा ह्यहम**ென்று **पूज्यतोक्ति**க்கு **गति** யெது? என்னவருளிச் செய்கிறார் - **पूज्य इति** - இப்படி **तात्पर्यं कल्पि**க்கைக்கு **निदान**முண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ் அர்த்தத்தை **इति**. இப்படி **जाति कुतोत्कर्षापकर्षं व्यवस्थित**மாகில் “**देवा अपि न तं विदुः**” என்று **अपरिच्छिन्नप्रभावं** சொல்லுகிறது **विरोध**ியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆகையால் **इति** - ஆகையால், **जातिव्यवस्थै प्रामाणिकै**யாகையால் - இனி **विष्णुभक्त्य**பினாலே

(**सा.प्र**) **वीक्षते जातिसामान्यत्स याति नरकं नरः । मद्रक्तं शूद्रसामान्यादव मन्यन्ति ये नराः । नरकेष्ववतिष्ठन्ति वर्षकोटिं नराधमाः**” **इत्यादिभिरवमतिकरणे प्रत्यवायावगमान्नावमन्तव्या इत्याह**. **भक्तिरष्टविधेत्यादिना** - **किञ्च वैष्णवत्वे जातिरपेयादिति पक्षे किं शूद्रत्वाद्यपकृष्ट जातिरेवापेयान्न तूत्कृष्टब्राह्मण्यादिजातिरिति मतम्? उतोत्कृष्टजातिरप्यपेयादिति? नाद्यः** - **अपकृष्टजातिमात्र** -

(**सा.वि**) **वुडितस्याकारादेशे रूपम् । व्याख्यानं** பண்ணினார்கள் **इति** பெரியவாச்சான்பிள்ளை **इत्युक्तव्याख्यातार इति शेषः** - **साधारण**மாகையாலே, **सामान्यशब्द**தயா | **शास्त्रं** சொன்னமட்டுக்களிலே, “**न परीक्ष्य वयो वन्द्या नारायणपरायणाः । अपि सस्युर्हीनजन्मानो मान्यानिम्नेन चतसा**” **इत्यादि** **शास्त्रोक्तरीत्या** **अत्र न परीक्ष्येति** **सजातीयविषयं वन्दनमुक्त्वा** **अपिस्स्युरिति** **हीनजातिविषये अधिकजातीयैर्निम्नेन चेतसा स्वजात्युत्कर्षप्रयुक्ताहङ्काररहितेन आदरप्रवणेन चित्ते न मान्या इति इति माननं संमाननमुक्तम् । नतु कायिक प्रणामादिकम् - तद्रीत्यासच पूज्यो यथा ह्यहमित्युक्त पूज्यत्वं क्वचित्प्रणामादि पर्यन्तं क्वचिदादरणमात्रपर्यवसितमिति भावः** - **जातिसामान्य बुद्ध**நாவமானகரணம் **नरकावहमित्यवमानाकरणेऽपि पूज्यत्वोक्तेस्तात्पर्यमित्याह ।** இவர்களை **इति** - **सजातीय**ரோடொக்க நினைத்து, **इतरशूद्रैस्तुल्यत्वेन विचार्य** - **एवं तात्पर्यं वचनान्तरैकमत्यं दर्शयति** - இவ் அர்த்தத்தை **इति** | **एतद्वचनं पूर्वमेव व्याख्यातम् - अक्तमर्थमुपसंहरति** -

மூ - “அதோ ஜாதேர்நிக்ஷாயாஸ்ஸர்வஸ்யா வா விநாஸத: । சாஜாத்ய் விஷ்ணுபக்தானாமிதி மந்நமிதம் வச: ॥
வैष्णवत्वेन मान्यत्वं समानं मुनिसम्मतम् । जात्यादिध्वंसतस्साम्यं मुक्तिकाले भविष्यति ॥

(சா.தீ) உத்தார்த்தங்களை சஜ்ஹிக்கிறார் - அத இதி । அத:, பூர்வோக்தஹேதுக்களால் நிக்ஷாயா: ஶூத்ரவாதிஜாதே: । சர்வஸ்யா வா, உக்ஷாயா அபி ஜாதேர்விநாஸத: என்றபடி. விஷ்ணுபக்தானா சாஜாத்ய், ஜாதிபேதாபாவ இதீதம் வசனம் மந்யுத்திகமத்யர்த: இவ்விடத்தில் - வஸ்துஸ்திதியையருளிச்செய்கிறார். வைஷ்ணவத்வேனேதி । பூர்வகுலாபகமவைஷ்ணவகுலபாஸிப்யாம் । மான்யத்வம், பஹுமந்நவ்யத்வம் பாகவதானா சமானம் - இத்தாலிவர்களுக்கு ப்ரவூத்தினியதே என்றதாயிற்று. ஜாத்யாதித்யத்ர ஸ்பஸ்தம் । ஜாதிவூத்தவ்யவஸ்தேயி -

(சா.ஸவ) பூர்வதநநிக்ஷஜாதிமாத்ரம் கழிந்து சர்வபாகவதருக்கும் சாம்யமுண்டாகிறதது உக்ஷப்ராஹ்மண்ய் கழியறதில்லையென்று சிலர் சொல்லுவர்கள் - சிலர் ஶூத்ரவ்ராஹ்மண்யத்வரூபநிக்ஷேத்க்ஷசர்வஜாதியும் கழிந்து சாம்யமுண்டாகிறதென்று சொல்லுவர்கள் - இந்த உத்தானுத்தமத் சர்வமும் உத்தயுத்தியினாலே தானே நிரந்நரமென்கிறார். அதோ ஜாதேரिति காரிகாஹ்யத்தால் அத:, பூர்வோக்தயுக்த்யா - நிக்ஷாயா ஜாதேர்விநாஸதஸ்ஸர்வஸ்யா வா ஜாதேர்விநாஸத: விஷ்ணுபக்தானா சாஜாத்யமிதீதம் வச: மந்நம் - ஆனால், “ச விப்ரேந்ந்ரோ முனிஸ்ஸ்ரீமான” இத்யாதி ஶாஸ்த்ரத்துக்கு கததியெது? என்னவருளிச் செய்கிறார் - வைஷ்ணவத்வேனேதி - இப்படியாகில் “தேவாதிபேதேஸ்பதவஸ்தே” என்கிற க்ருத்ஸநஜாதித்வம்சம் எந்த காலத்திலே? என்ன அருளிச்செய்கிறார் ஜாத்யாதிதி । அாதிஸதேந -

(சா.ப்ர) விநாஸபேதகானந்யதாஸித்யப்ரமாணாபவாத் - நேதர: - சர்வஸ்யா ஜாதேர்விநாஸே ப்ராஹ்மணபாகவதவிஸயே அபகாரணே ஶதயாதநாஹபவப்ரஸஜ்ஜாத் தेषா ஹநநாஹ் ப்ரஹ்மஹத்யாஹபவப்ரஸஜ்ஜாத் - அஸ்தவ்ஸோபநேயத்வாஹபவ-ப்ரஸஜ்ஜாத் ச । அதோ ஜாதேர்விநாஸோ நோபபதத இதி யாவசூரிரபாதம் வைஷ்ணவத்வேனேவ சாஜாத்ய் சமானம் - ஶரீரபாதானந்நரந்நு பரமசாம்யமத்யாஹ । அதோ ஜாதேரத்யாதிநா -

(சா.வி) அத இதி - நிக்ஷாயா ஜாதேர்விநாஸோ வா ? சர்வஸ்யா: ப்ராஹ்மணத்வாதி ஜாதேர்விநாஸோ வா ? நிக்ஷாயா ஜாதேர்விநாஸ இத்யத்ர ப்ரமாணம் நாஸ்தி । ப்ரமாணம் விநா தந்நாஸாஜ்ஜிகாரே ப்ராஹ்மணத்வாதிஜாதேரபி விநாஸாப்யுபகமப்ரஸஜ்ஜ: । சர்வஸ்யா அபி விநாஸ எவத்யபி பக்ஷோ ந யுக்த: - மநுஷ்யத்வாதிஜாதிநாமபி விநாஸோக்தா ப்ரத்யக்ஷவிரோதாத் - அதஸ்சாஜாத்யமிதி வசோ மந்நமிதி பாவ: । தர்ஹி ந ஶூத்ரா இதி வசநானா கா கதிரத்யத்ர பூர்வோக்தப்ரபத்திபரத்வம் ஸ்மாரயதி । வைஷ்ணவத்வேனேதி । ஜாதிவ்யவஸ்தாயா ப்ரமாணமாஹ -

(சா. சம்) உத்தமர்த்யமுபஸ்ஹந் ப்ரபக்ஷமநூஹ ஹூஸயதி - அத இத்யாதிநா ஹாப்யாம் - அத: ஜாதிவ்யவஸ்தாமஹத்வேவ பாகவதப்ரபாவஸ்ய தத்ததிதாஸித்யத்வாத் - சர்வஸ்யா வா, உக்ஷாயா அபி ஜாதே: - மந்நம், நிக்ஷேத்க்ஷஜாத்யோ: ப்ரத்யக்ஷாதிஸித்யத்வேந ததாஹிதத்வாதத்யர்த: - தர்ஹி ஜாத்யாஹவித்வஸே ததேஸிகானாமாத்மசாம்யாவஹத்வ - முசூத்ரந் ஶ்யாத் - தेषா விஸேஷேந மான்யத்வம் ச ந ஶ்யாதத்யத்ராஹ । வைஷ்ணவத்வேனேதி - உக்ஷஜாதித்யத்வேந சமானம் மான்யத்வமபி வைஷ்ணவத்வேனேவ - பாகவதானா தத்தஜாத்யநுகுணாசாரவித்யாகமுநிஸம்மதசூ ஜாத்யாதித்வம்சநிமித்தசாம்யம் து முத்திகால எவ ப்ரவிஸ்யதி - நாஹேத்யர்த: - ததேஸிகானாமாத்மசாம்யாவஹத்வ -

(सा.सं) मपि वैष्णवत्वे नेति भावः । विष्णुपुराणे षष्ठेऽंशे कलिधर्मनिरूपणे शूद्रस्साधुरित्युक्तिः -

(சா.ஸ்வ) அன்றிக்கு தானே ஸூத்ரவ்ரூபாகர்ஷவிசிஷ்டனாயிருக்கச் செய்தே அப்யாஸஸாஹ்
 ஸ்வரணோசிதால்தரதர்மமாத்திரேண பகவத்க்ரித் லக்ஷ்வா மாக்ஷபாக்ரகாகையாலே ஸாஹு என்கிறதென்று கருத்து
 - இப்படி ஜாதிவ்யவஸ்தை சொன்னது கூடுமோ? ப்ராஹ்மண்யஜாதியாவது நைய்யாயிகோக்தஜாதிவிசேஷமோ?
 ஸிஷ்வா யஜ்ஞோபவீதாடிலிங்கமோ? கதவ்ரூபாடிவதவயவஸஸ்தானவிசேஷமோ? க்ரியா விசேஷாத்மிகையோ?
 ஸ்ரீபாஷ்யாடி விரோதேநாபஸி஢்நாந்தப்ரஸங்கேந அஃயபக்ஷம் கூடாது. ரத்காராடாவதிவ்யாஸிகதயா த்விதீயபக்ஷமும்
 கூடாது. ஸூத்ராடிவ்யாவூத்தாவயவஸஸ்தானவிசேஷஸ்ய கதவ்ரூபாடிவதவயவஸஸ்தானவிசேஷ ப்ரத்யக்ஷேநானுபலம்பக்ததாலே
 த்ரதீயபக்ஷமும் கூடாது. “ப்ராஹ்மணோ யஜேத்” இத்யாடிவிதிபி஢்நாஹ்மண்யம் பூர்ஸ்கூத்யேவ க்ரியாவிசேஷவிதானேநாத்மாஸ்ரய
 ப்ரஸங்கக்ததாலே த்ரதீயபக்ஷமும் கதயாது. நான்யப்ராஹ்மணமாதாபிதூஜந்யதவம் - அத்மாஸ்ரயாத் ।
 பரமாத்மமுகஜாதானாமயோநிஜானாமந்யேஷாம் க் மாநஸானாமகஸ்த்யவால்மீகிப்ரஹ்மதீநாம் க் ப்ராஹ்மண்யாபாவப்ரஸங்காத்
 - அத எவ கோத்ரப்ரவரஸஸ்க்நதவத்பூர்வபூரூபோதேஸஸி஢்நகோத்ரப்ரவரஸஸ்க்நதவதவமிதி நிரஸ்தம் - அயோநிஜேஷ்வபாவாத்
 - ஆகையாலே யோநிஜாயோநிஜஸர்வப்ரயோகானுகதமாகவும், உத்பத்திப்ரஹ்மதி மரணாந்தமாக ஸ்தாயியென்னும்
 துநிரூபமன்றோ? கிம் க் ப்ராஹ்மண்யம் ஸுநிரூபமானாலும் “விப்ரா பாகவதாஸ்மூதா:” இத்யாடாவர்த்யவ்ரணம்
 துர்தமன்றோ? விப்ரா: விப்ரவதாடரணியரென்று சொன்னது கூடுமோ? ஸாமான்யப்ராஹ்மணனிதத்திலே
 விப்ரதவ்ரூபாடரணியதா ஹேதுவன்றே? அபக்தப்ராஹ்மணன் ஸூத்ரவதநாடரணியெனன்று சொன்னதுவும்
 அநுபபந்நம் । ப்ரஸாஸா ஹேது ப்ராஹ்மண்யமிருக்கச் செய்தே அநாடரன் கூடாதே? இனி விப்ரா: என்கிற
 (பதக்தூக்தூ) பதம் மாநஸப்ராஹ்மண்யாபிதானமுகேந மாநஸப்ராஹ்மண்ய யுக்ததயா -

(சா.ப்ர) ஹேதுதவேந ஸ்யாத் - ததஸ்ர ஸூத்ரதவஸ்யைவ நாஸே தஸ்ய லஹூபாயானுஸ்தானமுகேந கூரூபலஜநகதவ் தூர்நிரஸ்தம்
 ஸ்யாத் - அதோ ஜாதிர்நாபகக்ஷதீதி பாவ: - எவ் “விப்ராபாகவதா ஸ்மூதா: - தம் தேவா ப்ராஹ்மணம்
 விது:” இத்யாடிபி: “யஸ்ஸூத்ரம் பகவத்க்ரதம்” இத்யாடிபிஸ்சைகஸ்மிந்நைவैகதேவ ப்ராஹ்மண்யஸூத்ரதயோர்வோதேந
 பரஸ்பரவ்யாஹாத இத்யத்ர பூஜ்யதா பரதவேந வ்யாஹாதாபாவம் ப்ரடர்ஸ்ய ஸூத்ரேஷு வோத்யமாந ப்ராஹ்மண்யஸ்ய வேதாஹ்யயநோபயுக்த
 ப்ராஹ்மண்யபிந்நதவாத்ஸய க் -

(சா.வி) ஸகூத்ரநிமஜ்யோதீர்ய கலிஸஸாஹுரித்யுக்தவானிதி பாரதகதா । யடி ஸூத்ரதவஸ்ய நாஸஸ்ததா ஸர்வேஷாம்
 துல்யதவாத்கதம் ஸூத்ரஸ்ய ஸாஹுதவ், ஸூத்ரதவாபாவாத் வூத்தாரதம்யாபாவாஃ ததவ்யாஹாதஸஸ்யாடிதி பாவ: - “பூர்வ
 கூணவிசேஷ ஸதஸதவ்ரூபங்கலாலே அபகூஸ்தஜாதீயரேர உத்கூஸ்தவாககஸத்ரததாலே ஸொல்லியும்
 உத்கூஸ்தஜாதீயரேர அபகூஸ்தஜாதிவாககஸத்ரததாலே ஸொல்லியுமிருந்தது” இதி- மஹர்ஷிகளும்
 ப்ரபத்திவிசேஷங்கலைப்பற்ற உத்கூஸ்தர் பக்கல் அபகூஸ்த ஸத்ரததும் அபகூஸ்தர் பக்கல் உத்கூஸ்தஸத்ரததும் -

(சா.ஸ) தஜ்ஜாத்யநுகூணாடிகந்த்யோகிதலஹுப்ரவூத்திவிசேஷாடேவ எகாந்த்யஸஸி஢்நேல்பிநிபந்நதேநிதி தத்ப்ரகரணே
 வ்யக்தம் -

ம - தமశ்शूद्रे रजः क्षत्रे ब्राह्मणे सत्वमु(त्तमम्)त्कटम्” इत्यादिकளில் சொல்லுகிறபடியே
सत्त्वादिगुण -

(சா.தீ) வசனங்களுக்கு விசயவ்யவஸ்தையைக் காட்டுகிறார். தமश्शूद्र इत्याடியால். शूद्रे, शूद्रशरीரத்தில்.
தம उत्कटम् । क्षत्रियशरीரத்தில் रजस्सु उत्कटम् । ब्राह्मणशरीरத்தில் सत्वगुणमुत्कटम् ।

(சா.ஸ்வ) आदरणीयரென்று अर्थवर्णनमुपपन्नமென்னில் मानस ब्राह्मण्यமென்றும்,
कायिकब्राह्मण्यமென்றும், ब्राह्मण्यद्वयமுண்டோ? एवं क्षत्रियत्वादि धर्मமும் दुर्निरूपमाकையாலே
पूर्वोक्तं सर्वमनुपपन्नமன்றோ? என்ன ब्राह्मण्यद्वयाभिधानमुखेन सर्वशास्त्रार्थाविरोधं समर्थிக்கிறார்.
தமश्शूद्र इत्यादिना । सत्त्वादीति । रजस्तमोऽभिभवेनोद्विक्तसत्त्वं ब्राह्मण्यम् -

(சா.ப்ர) शूद्रत्वेन सहावस्थाने विरोधाभावान्न व्याघात इत्यभिप्रयन् शूद्रत्व विरोधिब्राह्मण्यस्यौत्पत्तिक्वनियममपरस्य
कादाचित्कत्वं चाह - तमश्शूद्र इत्यादिना - द्विविधेऽपि ब्राह्मण्ये -

(சா.வி) प्रयोगिक्ताர்களித்தனை” इति च सामान्येन लोकदृष्ट्योक्तम् । इदानीं “तमश्शूद्रे रजःक्षत्रे
ब्राह्मणे सत्वमुत्तमम्” इति वचनानुरोधेन शरीरनिष्ठाधिकारस्सत्त्वादयश्शरीरेषु ब्राह्मण्यादि जाति
समवायप्रयोजका इति ब्राह्मण्यादि जातिसमवाये तत्तज्जातिं प्रवृत्तिनिमित्तीकृत्य ब्राह्मणादि शब्दाः
प्रयुज्यन्त इति ते जातिशब्दाः , तादृशब्राह्मणादिषु निरुद्दिश्य ‘अष्टवर्षं ब्राह्मणमुपनयीत’ इत्यादिषु
विधीयमाना उपनयनादि धर्माव्यवस्थिता भवन्ति । गौणमुख्यन्यायेन मुख्यार्थस्यैव ग्राह्यत्वाच्छूद्रादिषु
गुणविशेषमूलकतया प्रयुज्यमानब्राह्मणादि शब्दानामपि ब्राह्मणादि गुणविशेषमूलक ब्राह्मणादिभेदेषु
दोषमूलकतया प्रयुज्यमानशूद्रादि शब्दानामप्यनुगततया मनोगत सत्वोत्कर्षादिकमेव प्रवृत्तिनिमित्तमिति
वक्तुमुचितम् । सत्त्वादेः ब्राह्मण्यादि नियतधर्मत्वाद्भगवद्भक्तवृत्तादीनामप्यनुगतत्वात् । अत इदं
मानसब्राह्मण्यादिकं गौणं शारीरब्राह्मण्यादि जातेर्भिन्नं सर्वजाति साधारणं प्रशंसानिन्दयोः
पुरुषार्थतदुपाययोश्च मूलम् - एवं च “न शूद्रा भगवद्भक्ताः” इत्यत्र शूद्रत्वजातिमन्तो भगवद्भक्ता
न शूद्राः, मनसि तमोगुणवन्तो न भवन्ति - तत्प्रयुक्तकामक्रोधादिमन्तो न भवन्ति । परन्तु विप्राः ,
मनस्यधिकसत्ववन्तो ज्ञायन्ते । तत्प्रयुक्तज्ञानशमादिमन्त इति च ज्ञायन्ते । तत्र हेतुर्भागवता इति ।
भागवतत्वाद्धेतोः - अन्यथा भागवतत्वमेव न स्यात् । अतः पूज्या इति भावः । ये हि जनार्दने अभक्ताः
भक्तिरहितास्ते तत एव हेतोस्सर्ववर्णेषु सर्वजातिविशिष्टा अपि शूद्राः, ब्राह्मणत्वादि जाति विशिष्टा
अपि मनसि तमोगुणाधिक्यविशिष्टास्तत्प्रयुक्तराग, द्वेष, मोह, लोभ, मद, मात्सर्यवन्तः ज्ञायन्ते । ततः “त्यज
दुर्जनसंसर्गम्” इत्येतद्विषयभूतानि “यो ब्राह्मणायापगुरेत्तंशतेन यातयेत् । घ्नन्तं शपन्तं परुषं वदन्तं यो
ब्राह्मणं नार्चयते विमूढः । स पापकृद्ब्रह्मदवाग्निदग्धो दण्ड्यश्च वध्यश्च न चास्मदीयः” इत्युक्तीत्या
जात्या पूज्यत्वेऽपि विशेषनिष्ठानां दूरपरिहरणीयाः । “यावतीर्वै देवतास्तास्सर्वा वेदविदि ब्राह्मणे वसन्ति”
इत्येतदपि वेदविद्ध्य इति विशेषबलान्मानसब्राह्मण्यवतामेव नमस्कार्यत्वं प्रतिपादयति । नतु तद्विरहित
शारीरब्राह्मण्यवतामपीति न क्वापि व्यवस्था विरोध इत्यभिप्रेत्याह । तमश्शूद्र इत्यादिना ।

மூ - தாரதம்யவத்தான ஶரீரத்தில் ப்ராஹ்மணியாஹிகள வேறே. மனஸ்ஸின் சத்வாஹிபுணவியேஷ மஹியாக ஶர்வஜாதிகளிலும் ப்ரஸாஸாவாக்யங்களாலே ஶொல்லப்பட்ட ப்ராஹ்மணியாஹிகளும் வேறே. இவற்றில் ஶரீரபுணவியேஷமஹியாக வ்யவஸ்திதங்களான ஶரீரஜாதிவியேஷங்கள் உத்பத்திஸிஹங்களாய் மரணாந்மாக ஶ்திரங்களாயிருக்கும். மானஸமான சத்வாஹிபுணோந்மேஷமஹியாகச் ஶொல்லுகிற ப்ராஹ்மணியாஹிகள் ஶர்வஜாதிகளுக்கும் ஶஶாவிதங்களாய், ப்ரஹ்மாஹிகளுக்கு ஜந்மஸிஹங்களாய், நீக்கியுள்ளார்க்கு ஂாசார்யாஹிஸஶ்நாஹிஹேதுக்களாலே ஂாஒந்நுக்களாயிருக்கும். இதில் ஶரீரஜாதிவியேஷங்களையிட்டு ஶில ஶாஸ்த்ரங்கள் நியதங்களாம். மானஸமான ப்ராஹ்மணியாஹிகளையிட்டு ஂவற்றுக்கு ஂநுரூபமான பூரூபார்த்ததபாபயங்களும் ப்ரஸாஸாஹிகளும் ஶர்வஜாதியிலும் ஶஶாவிதங்களாம். இதில் ப்ராஹ்மணியாஹிகள் பக்கலிலே மானஸமான விபரிதாஶாரங்கள் வந்தால் ஶமதமாஹியோஒமாக ஶாஸ்த்ரஸிஹமான.

(ஸா.ஹி) ப்ரஸாஸாவாக்யமாவது “வூதஸ்தமபி ஶண்டாலம் தம் ஹிவா ப்ராஹ்மணம் விஹு:” இதுபாஹி மானஸப்ராஹ்மணியாஹிகளும் வேறே. ஂஹிஸஹ்மாஶ்ஹூஹ்வாஹிஒஒஒஒம் - ஶரீரப்ராஹ்மணியாஹிலோகப்ரஸிஹம் - யாஹிதொருவனுக்கு மனஸ்ஸில் சத்வபுணமுண்டு ஂவன் மானஸப்ராஹ்மணியாஹிவான் - யாஹிதொருவனுக்கு மனஸ்ஸில் ரஜ: ஂவன் மானஸஶத்ரிபயன் - மானஸவீஸ்யனும் - யாஹிதொருவனுக்கு மனஸ்ஸில் தமஸ்ஸு ஂவன் மானஸஸூஹ்ஹென்று விபாஒம் - ப்ராஹ்மணியாஹிகளில் ஂாசாரவ்யவஸ்தோபயோஒ்யாஶாரம் காட்டுகிறார். இவற்றிலென்று - ப்ரஸாஸோபயுத்தாஶாரம் காட்டுகிறார். மானஸமானவென்று - இவற்றில் ஶரீர ஜாதிவியேஷத்தை ஂவலம்தித்து ஹ்மஸாஸ்த்ரங்கள் நியதவூத்திபரங்களாமென்கிறார் - இதில் ஶாரீரதி- நிஹிப்ரஸாஸவஶனங்களுக்கு விஷயம் காட்டுகிறார் - மானஸமான இதுபாஹியால் - மானஸப்ராஹ்மணியாஹிபயத ப்ரஸாஸாநிஹைகளுக்கு ப்ரயோஜகமருளிச்செய்கிறார். இதில் ப்ராஹ்மணியாஹிகள் இதுபாஹி - ஶமதமாஹிதுபாஹி நிஹிப்ரயோஜகம் -

(ஸா.ஸவா) தமஸஸத்வாஂபிஂவை நோஹித்ரஜ: ஶத்ரிபயத்வம் - ரஜஸஸத்வாஂபிஂவைநாலுஹித்ரதமோபுண: வீஸ்யத்வம் - ரஜஸஸத்வாஂபிஂவைநாலுஹித்ரதமோபுணஸஸூஹ்ஹத்வம் - இது ஶரீரமென்று மானஸமென்றும் - ரெண்டு வகையென்றபஹி - ப்ராஹ்மணியாஹிபயத்துக்கும் ப்ரத்யேகம் ஶார்யவியேஷவ்யவஸ்தாபகத்வத்தையருளிச் செய்கிறார் - இதில் இதுபாஹி வாக்யஹிபயத்தாலே - ஶில ஶாஸ்த்ரங்கள் இதி- “வஸந்நி ப்ராஹ்மணமுபநயீத - ராஜா ராஜஸூயேந யஜேத” இதுபாஹி ஶாஸ்த்ரமென்றபஹி - ஂவற்றுக்கு இதி - “ஂஹ்வம் ஒஶ்ஶந்நி சத்வஸ்தா மஹிபி ஒஶ்ஶந்நி ராஜஸா: | ஜஹ்ந்யபுணவூத்திஸ்தா ஂஹி ஒஶ்ஶந்நி தாமஸா:” இதுபாஹிபயத பூரூபார்த்ததபாபயங்களென்றபஹி - ப்ரஸாஸாஹிகளும் இதி - ஂஹிஸஹ்மென நிஹிப்ரஒஒஒஒ “ந ஶூஹ்மா ஂஒவஹ்ஹி” இதுபாஹி ஂன்றபஹி. மானஸஸூஹ்ஹத்வம் நிஹிப்ரயோஜகமென்று ஶொன்னது கூடுமோ? ஶூஹ்ஹனுக்கு மானஸஸூஹ்ஹத்வமுண்டாகில் ஂங்கு நிஹைக்கு ஶாரீரஸூஹ்ஹத்வமே நிமித்தமாகலாமே? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார். இதில் இதி | மானஸ -

(ஸா.ப்ர) ப்ரதிநியதஸாஸ்த்ரப்ரவூத்தி ப்ரஹ்ந்யந்நோபாஹிபி ப்ராஹ்மணியாஹிஸவாஸ்த்ரபூதஸூஹ்ஹஹி ப்ரஸாஸாஹிபயஹேதுவரூபமூத்பத்திக- ப்ராஹ்மணியாஹிவஸ்து ஶவ்யதிரேக நிஹிப்ரஶிபயஹேதுவரூபம் ஶ விஸேஷமப்யாஹி. இதில் ஶாரீரதிபாஹி - ஶமாஹியோஒமாக ஶாஸ்த்ரஸிஹமான இதி - “ஶமோதமஸ்தபஸுஶைஶ் ஶாந்நிராஜவமேவ ஶ | ஶாநம் விஜ்ஞானமாஸ்திக்யம் ப்ராஹ்ம் கர்ம ஶவஶாபஜம்” விஹிதி -

மூ - ஜன்மத்திலே பிறந்து தப்பினானென்று மிகவும் நிन्दை நடக்கும். ஜாத்யந்தரங்களிலே பிறந்து குணோத்தரனாய்ப் போந்தானாகில் “**“ஏதேஸ்ஸமே(த:) தைஸ்ஸூத்ரோ஽பி வாஹிகே மானமஹிதி”**” இत्याதிகளிற்படியே ப்ரஸ்சை மிகவும் நடக்கும். இவற்றில் ஸாரீரமாயும் மானசமாயும் வரும் உத்கர்ஷ் கர்வஹேதுவாமாகில் அநர்த்தகரமாம். இரண்டு வழியாலுமுள்ள அபகர்ஷம் “**“குலங்களாய வீரிரண்டில்”**” என்கிறபாட்டிலும் “**“ஜனித்வாஹ் வ்ஸே”**” என்கிற ஸ்லோகத்திலும் சொல்லுகிறபடியே தான் நின்ற நிலை தெளிந்து கார்ப்ணயத்தை விளைத்து அகிஞ்ஞாநாஹிகாரமான உபாயவிசேஷத்திலே மாட்டுமாகில் **புருஷார்த்தகாரண**மாகையாலே **ஸ்லாஹ்ய**மாம்.

(சா.தீ) **ஏதேஸ்ஸமேதேரீதி - ஸமாதிபி:** என்று அர்த்தம் - இருவகைப்பட்ட **ப்ராஹ்மண்ய**மும் கர்வஹேதுவாமாகில் அநர்த்தத்தை விளைக்குமென்கிறார். இவற்றில் இत्याதி-**த்விவிதாபகர்ஷ**மும் நிவேதத்தை விளைக்குமாகில் **புருஷார்த்த** ஹேதுதயா **ஸ்லாஹ்ய**மாமென்கிறார். இவ்விரண்டு இत्याதி - குலங்களாய வென்றது **த்விவிதாபகர்ஷ**த்தால் வந்த நிவேதத்துக்கு **உதாஹரணம்** | **ஜனித்வாஹ** மென்று **மானஸாபகர்ஷ**த்துக்கு **உதாஹரணம்** - தான் நின்ற நிலையாவது. **அகிஞ்ஞனயம்** | **அயோக்யதாப்ரதிஸந்தான கார்ப்ணயம்** | **எவ் ஜாதிவ்யவஸ்தையுண்டாகிலும் முன்பு சொன்ன** -

(சா.ஸ்வ) **ப்ராஹ்மண்ய**த்துக்கு **ப்ரஸ்சாஹேதுவத்தை** உபாதிக்கிறார். **ஜாத்யந்தரங்களிலே** இதி - **ஏதேஸ்ஸாந்யாதி-பிஸ்ஸமேத:**, **சமுதி:** என்றபடி - இப்படியாகில் ஒருவனுக்கு **உபயவிதோத்கர்ஷ்** **பரநிகர்ஷானுஸந்தான**முதன் **கர்வஹேதுதா** **தஸீயிலும்** **ப்ரஸ்சானிமித்தமாக** **ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?** என்னவருளிச் செய்கிறார். இவற்றில் இதி இவற்றில், **உத்கர்ஷசாமான்யத்தில்**. **அநர்த்தபர்யஸாதயுத்கர்ஷ்** **ப்ரஸ்சாகாரண** மென்று கருத்து. ஆனால் **மானஸாபகர்ஷ்** **நிந்தாஹேதுவாகில்** **உபய விதாபகர்ஷத்துக்கு** **நிந்தாஹேதுவ்** **கேமதுயிஸித்தமாகையாகில்** **கஸ்யயிதுபயவிதாபகர்ஷ்** **ஸ்வானுஸந்தானமுதன்** **நிவேதத்தையுண்டாக்கி** **பர்பரயாகிஞ்ஞாநாஹிகாரமான** **ஸ்வதந்ரப்ரபதனத்திலே** **மூட்டித்தாகில்** **ததஸீயிலும்** **நிந்தை** **ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?** என்னவருளிச் செய்கிறார். இவையிரண்டு வழியாலும் இதி -

(சா.ப்ர) **ப்ராஹ்மணேதம்”** இत्याதிஸாஸ்திரீரீத்யர்த்த: - **நந்வேவ்** **ஸதி** **ப்ராஹ்மண** **பாகவதேஸூபய-விதப்ராஹ்மண்யஸ்யாபி** **விதமானத்வாத்நுஸந்தானே** **கர்வ** **எவ** **ஸ்யாதீத்யத்ர** - “**தூஸோ த்ரமமதிக்காமதி”** இत्याதிபிர்வஸ்யானர்த்தஹேதுவாகமானஸந கார்ய இதி **தர்ஸ்யந்ருபயவிதப்ராஹ்மண்யாபாவரூபாகர்ஷானுஸந்தான** **லஹூபாயானுஸ்தானே** **ஸ்த்ய** **ந்நோபயுத்தத்வாத்யுத்தூஹிமதுபயா-பாவானுஸந்தானமேவ கார்யமீத்யாஹ** | இவற்றில் **ஸாரீரமாயும்** இत्याதிநா - **நந்வேவ்** **பாகவதஸூத்ராணா** -

(சா.வி) **உபயவிதப்ராஹ்மணோத்கர்ஷோ** **கர்வஹேதுச்சேதநர்த்தவிஹ:-** **அபகர்ஷோ** **நிவேத** **ஹேதுச்சேதாஹிகாரி** **தாவச்சேதகத்வெ** **அதிஸயாவஹ** இत्याஹ | இவற்றில் இதி | **கார்ப்ணயத்தை** **நினைத்து**, **கார்ப்ணயமனுஸந்தாய** | **ஸ்திதஸ்யேதி** **ஸேஷ:** | **உபாயவிசேஷத்திலே** **மாட்டுமாகில்**, **உபாயவிசேஷே** **பர்யவஸிதஸ்சேத்** | -

(சா.ஸ) **ஏதே:**, **உத்தாத்மகுணै:** | **ஸமேதே:**, **மிலிதே:** - **வாஹிகே**, **ஜானதோ** **வூத்ரதாயா** **ப்ராஸாயாம்** | இவ்விரண்டு வழியாலுமுள்ள **அபகர்ஷமீதி** | **ஸத்யபி** **ஸாரீரே** **மானஸே** **சோத்கர்ஷே** **ததுபயாபகூஹ்தானுஸந்தானமீத்யர்த்த:-** **குலங்களாய வீரிரண்டில்**, **வர்த்துவெ** **ப்ரஸித்தசுதுர்து-** **தான்** **நின்ற** **நிலை** **தெளிந்து**, **ஸ்வநிஸ்தபக்யாதிபு** **ஸக்யபாவாதிக்** **ஜாத்வா** - **புருஷார்த்தகாரண**மாகையாலே இதி - **நோசேதும்தஸ்தானா** **நைக்யானுஸந்தானவத்யாதிதி** **பாவ:** | -

மூ - இப்படிக்கு ஜாதிவ்யவஸ்தையும ஜாத்யநுரூபமான வுத்தவ்யவஸ்தையுமுண்டானாலும் சர்வாக்கும்
 ழாஒவதத்வநிஒந்நமாக முன்பு சமர்த்தித்த உதேஸ்யத்வ த்ரதிபத்திக்கு திரோதமில்லை. இப் ழாஒவத்ரரில்
 “ஏஸ்வர்ய ழாஒவத்யேஸா சமான மதிகாரிணாம்” என்கிறபடியே த்வதான்த்ரஸ்பர்ஸ அற்றவர்கள் ஁கான்திகள்
 - அவர்களில் த்வத்துக் ஁காண்டு “ஜானிது த்ரமீகான்தி” என்கிறபடியே த்ரயாஜனான்த்ரஸ்பர்ஸ
 மற்றவர்கள் த்ரமீகான்திகள் - அவர்களில் த்வத்துக் ஁காண்டு திலம்ஒாஒமராய் சர்வஸ்தியான
 ஸேதி பக்கலிலே ழர்ந்யாஸ பண்ணிச் சஸ்கிற கீஒ்ஒ்யத்துக்கு த்ரயாஜனான்த்ர ஁காலுதக
 தாலிஸைக்கிடுவார் மாத்ர மென்கிற ழுத்யர்த்தத்தை -

(ஸா.தீ) உதேஸ்யத்வத்ரதிபத்திக்கு திரோதஸஒ்ஒையப் த்ரறிறிக்கிறார். இப்படிக்கு ஁த்யாதிதயால்.
 உத்ஒர்ஸத்ரஸஒ்ஒாஒஒவதேஸு உத்ஒர்ஸதாரதம்யத்தையருளிச் சஸ்கிறார். இப் ழாஒவத்ரரில் ஁த்யாதி - அதிலும்
 த்ரபந்நருதடைய த்ரமீ கான்த்ய ஸாஒஸ்வரணஸுவரணத்தாடாக்குமென்கிறார். அவர்களிலென்று. தாலிஸைக்
 கிடுவார் மாத்ர மென்கிற ழுதி, ஁காயநஸாஒ்யில் “அத ழாஒ ழாஒவந் யாதேத | நழாஒ ஁த்யாற | -

(ஸா.ஸ்தா) ஁ரண்டுதழியாலும், காயிகத்வமான சத்வரூதமுஒத்யத்தாலேயுமென்றபடி - மாஒஸாத்யவ-
 ஸாய்தபகர்ஸ நிந்தாறேதுதென்றும் ழ்ரேய: த்யவஸாயுத்கர்ஸாதகர்ஸமிரண்டுத ழ்ரலாஒ்யதானிமத்தமென்றும்
 கருத்து - உதஸறிக்கிறார். இப்படி ஁தி- சர்வருக்கும் ழாஒவதத்வதடியாக உதேஸ்யத்வ த்ரதிபத்திக்கு
 திரோதமில்லையென்று ஸான்னது ஁டுமா? த்ரயாஜனான்த்ர த்ரழாஒவததிஸ்யத்திலும் த்ரமீகான்திக்கு
 உதேஸ்யதாத்ரதிபத்தி த்ரஸஒ்ஒியாதா? த்ரயாஜனான்த்ரறிதத்ரமீகான்திக்கு த்ரறிதத்ரமீகான்தியே உதேஸ்யன்
 - ஁கான்தி ழாஒவதநுதேஸ்யன்னறென்னில் இப்படி ஁கான்தித்ரமீகான்திழேதன் ழாஒவத ழேதமுண்டா?
 கிஒஒ ழக்தியாஒநிஸ்தனும் த்ரமீகான்தியாதையாலே த்ரபந்நனுக்கு த்ரதேஸ்யா அதிக்யாழாவ்
 த்ரஸஒ்ஒியாதா? அதத்ரஸிஒ்ஒான்தமன்றா? என்ன ழாஒவதழேதத்தை நிரூபிக்கிறார். இப் ழாஒவத்ரரில்
 ஁த்யாதிநா- தாலிஸை, துஒதி- தாலிஸைக்கிடுவார், துஒதிக்குப் தாடுகிறவர் - கடன்
 ஁காடுக்கிறதரென்றபடி - ழுதிதி - ஁காயநஸாஒ்யில் “அதழாஒழாஒவந் -

(ஸா.த்ர) ஜாதேரநதததத்வ த்ரதநுஒாஒாரத்வ த்ர தேஸா துஜாதிதக் ந ஸ்யாதித்யத்ர துஜாத்ரயாஜகஸஒ்ஒாத்தா
 த்ர ஸ்யாதேத்யாற - இப்படிக்கு ஜாதித்யாதிநா | ஁வ் ழாஒஒாண்யத்ராஸிதரூத த்ரழாவ் த்யத்யாஸ்ய ழாஒவதேஸு
 த்ரமீகான்திநா சர்வாஒ்ஒுஒத்வ ச த்ரதியாஒிகத் த்ரதர்ஸ்ய தேஸு ழாஒவதாராத்ரந ழுதயாதத்வத்யாத்ராத்ரவத்வாதிகத் த்ரழாவ்
 த்யத்யாஸ்யதி - இப் ழாஒவதித்யாதிநா | தாலிஸைக்கு ஁தி | -

(ஸா.தி) ஁வ் ஜாதித்யத்யாஸ்யா ழாஒவதத்வநிஒந்நனாஒேஸ்யத்ரதிபத்தித்ரிராஒா நஸ்தித்யுதஸறிதி | இப்படிக்கு
 ஁தி | ஁தத்ரகாரஸ்ய உத்ஒர்ஸத்ரஸஒ்ஒா ஒ்ஒாஒவதேஸ்கான்தி த்ரமீகான்தித்யதேஸநிதானமுத்ஒர்ஸதாரதம்யமாற -
 இப் ழாஒவத்ரரில் ஁தி- அற்றவர்கள், நிதர்த்திதவந்ந: | அவர்களில் த்வத்துக் ஁காண்டு, தேஸா
 மத்யேஒதி | த்ரயாஜனான்த்ர ஁காலுதக, த்ரயாஜனான்த்ரதேஸா - தாலிஸைக்கிடுவார் மாத்ர, துஒத்யர்த்த
 தித்த்ரதானம் - என்கிற ழுத்யர்த்தத்தை, ஁ததர்த்தத்ரதிதாதகழுத்யர்த்த “கூசிதமேகே திறிர்ந்நி சர்வ -

(ஸா.ஸ) தாலிஸை, துஒதி:- மீத்யநாஸமத்யதிஒார்யதுஒதிலாழாஸாத்ரணார்த்த த்ரதாயிதேத்யர்த்த: -

மூ - இவன் பிரபாவத்தைப்பற்ற “நாராயணைகனிஸ்ய யா யா வுத்திஸ்ததர்வனம் । யோ யோ ஜல்பஸ்ச ச ஜபஸ்தத்யானம் யந்நிரீக்ஷணம் । தத்பாடாஸ்வதுலம் தீர்த்தம் ததுக்ஷிஸ்தம் சுபாவனம் । ததுக்திமாஸ்த்மந்நாஸ்த்ரயம் ததஸ்பூஸ்த்மஸ்திலம் ஸுசி” என்கிற ஸ்லோகங்கள் ப்ரமாணமேயாகிலும் இங்கு “யா யா வுத்திஸ்ததர்வனம்” என்றது -

(ஸா.தீ) அர்த்தங்களை ஸிஷிக்கவேண்டி வசனத்தைக் காட்டுகிறார். இவன் ப்ரபாவத்தைப் பற்றவென்று ப்ரமாணமேயாகிலுமென்றத்தால் ஂபாபாதப்ரதீதார்த்தமர்த்தமன்றென்று ஸூசிதம் । இங்கு “யா யா வுத்திஸ்ததர்வனம்” என்றும் “யா யா ஂஷ்டா ததர்வனம்” என்றும் ஹரத்யமுண்டு - அதில் யா யா வுத்திஸ்ததர்வன மென்றதுக்கு அர்த்தமருளிச்செய்கிறார். யா யா வுத்திஸ்ததர்வன மென்றதென்று - மந்நிமித்தகृतம் பாப மென்றதுக்கு யாவத்ஸ்வநந்தரா -

(ஸா.ஸா) அது பாரமேகான்யவैஷம்ய மன்றிக்கே கூடாமேயாலே அர்த்தஸித்ய மென்று கருத்து. இப்படி பாகவதருக்கு ஜாதிவ்யவஸ்தையும் ஸாஸ்த்ரீய வுத்தவ்யவஸ்தையும் ஸொன்னது கூடுமோ? “நாராயணைகனிஸ்ய யா யா வுத்திஸ்ததர்வனம்” இत्याதினா பாகவதனுடைய நிஷித்யவூத்யனுஸ்தானமர்வனமென்றும் நிஷித்யவூக்ஷணம் த்யானமென்றும் தத்பாடஸ்பூஸ்தா ஸுத்யஜலமும் பாவனமென்றுமிப்படி பல ப்ரகாரமாக ஸாஸ்த்ரத்தை அதிக்ரமித்துச் ஸொல்லவில்லையோ? இங்கு வுத்தித்யானாதிபதம் விஹிதவுத்தித்யானாதிபரமென்னிலப் போது நாராயணைகனிஸ்ய என்று விஸேஷநிர்देशம் வ்யர்த்தமன்றோ? பாகவதனுக்கு ஂபாபிக்யம் தோற்றாமையாலே ஸ்லோகவைய்யர்த்தம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன நாராயணைகனிஸ்ய என்கிற வசனத்தையெடுத்து அர்த்தவ்யவஸ்தையருளிச் செய்கிறார். இவன் ப்ரபாவத்தைப்பற்ற இत्याதினா - ப்ரமாணமேயாகிலும் இதி- வஸ்துத: யாமுநாஂார்யாதிபிரனுதாஹதத்வாத்ப்ரமாணத்வென ஸப்்ரதிபந்நமன்றென்று கருத்து - அத எவ ஸ்ரீமத்தாத்பர்யஂந்நிகாயா “யாதயாம் கதரஸம்” இதி ஸ்லோகவ்யாஂயானெ யது கைஸ்சித்பர்யத இत्यுத்தம் । நது ஸப்்ரதிபந்நத்வ த்யோதக ஂப்யாதி நாமக்ரஹணம் கृतம் । ததர்வன மென்று இதி । ஸா ஸா என்று பதத்தை அத்யாஹரித்து ஸா ஸா வுத்திஸ்ததர்வனம் - தஸ்ய நாராயண -

(ஸா.ப்ர) தீபாஸ்திதங்஑தூர்ஜாதிக்கிலிஷ: । ஸ்வபஂஂபி பூதீ: ஸ்லா஑்யா ந வெதா஑்யஂஂபி நாஸ்திக:” இत्याதி: - ஸ்காந்஑ “யேஸாம் ஂக்ராஜ்ஜிதம் காஸ்த்ரம் ஸூத்ரேஸ்வபி ஂ தூஸ்யதெ । தெ வை ஸ்வர்கஸ்ய நெதாரஂ ப்ரா஑்யாணா பூவி தெவதா:” இत्याதி: । பூகுஸ஑ிதாயாம் । “ந ஸூத்ரா பகவதூக்தாஸ்தெ ஑ி விப்ரா இதி ஸ்மூதா:” இत्याதி: பாகவதஂதூக்ஷபஂதகஂ த்ரஸ்தவ்ய: - எஸு ப்ரவந்஑ேஸு பரமேகான்யுதூக்ஷபஂதகவசனபா஑ுல்யாததததவசனானாமுபாடானெ க்ரந்யகூரவம் ஸ்யாதிதி । ப்ரவந்நானாமெவஂபாடானம் । - அத பகவதாரா஑நபூத யாவத்ஸ்வவ்யாபாரவத்வாதி ப்ரபாவ ஸஜ்ஜா஑கவசனஂபாடானபூர்வகம் தத்ர ப்ரதீதக்ரமெண தெஸாம் வ்யவஸ்தாஸ் வத்து “யா யா வுத்திஸ்ததர்வனம்” இत्यஸ்யார்த்தமா஑ । இவன் ப்ரபாவத்தை இत्याதினா । ஸாஸ்த்ரானுமதார்த்ஜநரூப ஸர்வவ்யாபார எவ -

(ஸா.வி) எதந்மர்யாடாவெதினஂ ம஑ர்ஷய: - எவம் ஜாதி வ்யவஸ்தாப்ய நாராயணைகனிஸ்யெதி வசனஸ்ய வுத்தவ்யவஸ்தார்த்தம் பதிதக்ரமெணார்த்தமா஑ । இவற்றின் ப்ரபாவத்தைப்பற்ற இதி । ப்ரமாணமேயாகிலும், ஂஸவாக்யத்வெஂபி ஂபாபாதப்ரதிபந்நார்த்தென ப்ரமாணம் ந பவதீதி பாவ: -

மூ - ஶாஸ்த்ர (நிஷித்வூத்தியை) விருத்வூத்தியைச் சொன்னபடியன்று தேசகாலாதி வௌுண்யத்தாலே “ஆபத்வநந்ராவூத்தி:” என்கிற நிலையிலே நின்றாலுமது சமாராதனோ பயுத்தமான சம்யகுபாடானமா மென்றபடி. ‘மந்நிமித்தகூதம் பாபமபி தர்மாய கல்பதே’ என்றதுக்குமிதுவே தாத்யம். இங்ஙனல்லாத போது அதிப்ரசஜ்ஜம் வரும் “யா யா தேஷ்டா” என்று பாடமானாலும் அர்த்தபாபசாஸ்த்ரபாபங்கள்போலே சுவாபாபபாபங்களான நிமேஷோந்மேஷாதிதகளும் சமர்பணியங்ங்களாக -

(சா.தீ) வூத்தியிலே தாத்யம்மென்கிறார் - மந்நிமித்தமென்று - இங்ஙனல்லாதபோது அதிப்ரசஜ்ஜம் வருமென்கிறார் - இங்ஙனல்லாதபோது இத்யாதி - அர்த்தபாபேத்யாதி-அர்த்தபாபங்கள், தேததாரணார்த்தங்கள் - ஶாஸ்த்ரபாபங்கள், சதாசாரரூபங்கள் - சுவாபாபபாபங்களாவன? நிமேஷோந்மேஷாதிதகள் - நிஷித்வங்கள், பாபரூபங்கள் -

(சா.சுவா) ச்யார்சனமென்று அந்வயிப்பது - நிஷித்வூத்தியை இதி । சூயாதிவூத்தியையென்றபடி. இப்படி வூத்திசத்வமாப்த்காலிக கௌணவூத்திபரமானாலும் அத்தை அர்சனமென்று நிர்தேசிக்கக்கூடுமோ? த்ரகவதூதிபயத்தில சாஸ்பர்சிகாதி த்ரகார்பண மனோ அர்சனம்? என்னவருளிச்செய்கிறார். சமாராதனேதி - அர்சனபதம் தக்ஷணயா இஜ்யோபயுத்தோபாடானபரமென்றபடி - அத்ரகவதனுக்கிது அர்சனமன்றென்று கருத்து - “மந்நிமித்தமித்தம் கூதம் பாபமபி தர்மாய கல்பதே” இத்யாதி பாபமே தர்மமாகிறாப்போலே த்ரகவதகூத-நிஷித்வூத்தியும் அர்சனமென்று நிர்தேசம் ஶக்யமாகையால் சுவரசார்த்த்யாங் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். மந்நிமிதி - இரண்டிடத்திலும் முக்யார்த்த தாதிதமாகையால் கௌணார்த்த சுவீகார்த்தமென்று கருத்து. எவமநஜ்ஜிகாரே தாதிதமருளிச்செய்கிறார் - இங்ஙனல்லாத இதி - ஆதிப்ரசஜ்ஜமிதி - த்ரகவதூதவதத்வ்யாபஹாரமும் கர்த்தவ்யமாக ப்ரசஜ்ஜிக்குமென்றபடி - யா யா தேஷ்டா என்கிற பாடாந்ரத்தில் நிஷித்வகூரியும் அர்சனமாகத் தோற்றவில்லையோ? என்ன அந்த பாடத்திலும் அர்த்தமருளிச் செய்கிறார். - யா யா தேஷ்டேதி அர்த்தபாபேதி - ஶரீரதாரணார்த்தவ்யாபாரமென்றபடி - இது இதராதிதாரிகளுக்குத் தம்மோபயுத்தமாகையாலே அர்சனமென்று சொல்லலாமென்று கருத்தாலே தூதாந்ரமாக எடுத்தது - இதராதிதாரிகளுக்கு சுவாபாபபாபநிமேஷாதிவ்யாபாரம் சமர்பணியமாகச் சூதிதமல்லாமையாலே அர்சனமென்று. த்ரகவதனுக்கானால் -

(சா.ப்ர) த்ரகவதாராதனதயா தத்ர ப்ரதிபாதித இத்யர்த்த: - ஆபதநுதேயானாம-நாபதிநுதானே தேஷா பாபத்வமேவேதி தாவ: । நநு த்ரகவதர்த்தாநுதித பாபானாமபி தர்மத்வாவகமாத்ரகவதானா நிஷித்வானுதானமபி த்ரகவதாராதனமேவ ச்யாதித்யத்ராஹ - மந்நிமித்தமித்யாதி - சுவோத்தானஜ்ஜிகாரே தாதிதமாஹ । இங்ஙனல்லாத இத்யாதிநா - த்ரகவாந்ரீயதூஷ்கர்மவசாத்ரகபாபநிஷித்வானுதானச்யாபி கௌஜ்யத்வே தச்யேவானுதானம் ச்யாதிதி தாவ: - பாடாந்ரேத்யேவமேவார்த்த இத்யாஹ யா-யா தேஷ்டேத்யாதி - அர்த்தபாபேதி । த்ரகவதசுவர்த்தோதித்யாரோபிததிபானா தைலதானார்த்தவ்யாபாரேத்யாத்ரபாபப்ரதக்ஷிண -

(சா.வி) அர்த்தபாபசாஸ்த்ரபாபங்கள் போலே, த்ரகவந்மந்நிர் ப்ரதக்ஷிணச்யாபிததிபமாலிகாயா தைலதானார்த்தகதௌ ப்ரதக்ஷிணசித்வவத் । தேதயாத்ராயர்த்த ப்ராபகதிர்வா -

மூ - ரஹஸ்யஸாஸ்த்ரஸிஹ்மமாகையாலே ததர்ச்சனமென்னலாம். இது நிஷிஹ்மத்தில் ப்ரஸஜ்ஜியாது. ப்ரதிஷிஹ்மமல்லாத ஸ்வபாவார்த்த ஸாஸ்த்ரப்ராப்தங்களிறே சமர்ப்பணியங்களாக ஓதப்பட்டது. இதின் உபப்ரஹ்மமான “யத்கரோஷி யதஸ்நாசி” என்கிற ஸ்லோகத்துக்கும் இப்படி ஸாஸ்த்ரவிரோதமில்லாத விஷயத்திலே தாத்பர்யம் -

(சா.தீ) ரஹஸ்யஸாஸ்த்ரங்களில் அர்த்தப்ராப்தஸாஸ்த்ரப்ராப்தங்களுக்குப்போல் ஸ்வபாவப்ராப்தச்சேஷைகளுக்கும் சமர்ப்பணியத்வம் சொல்லுகையாலிங்கில் சேஷா ஸஹ் அஹற்றில் பர்யவஸிக்குமாகையால் நிஷிஹ்மவ்யதிரித்ரங்களே யா யா சேஷா என்று சொல்லப்படுமென்கிறார் - இது நிஷிஹ்மத்தில் இதி “யத்கரோஷி யதஸ்நாசி” என்றதுக்குமிதுவே தாத்பர்யமென்கிறார் - இதின் உபப்ரஹ்மமான இயாதி நிஷிஹ்மம் அர்ச்சனையாகில் “ப்ராப்தித்” -

(சா.ஸா) சமர்ப்பணியதயர்ச்சனமென்று பாகவதாஸாதாரணப்ரபாவ பரத்வம் கண்டு கொள்வது - ரஹஸ்யேதி - ரஹஸ்யஸாஸ்த்ர, ரஹஸ்யார்த்தப்ரதிபாடக பாகவத்ஸாஸ்த்ராதிகம். அங்கு “காயேன வாசா மனஸேந்ந்ரீயைர்வா பூஹ்யாத்மனா வா ப்ரகூதேஸ்ஸவாஹாத். கரோமி யத்யத்ஸகலம் பரஸ்மै நாராயணாயேதி சமர்ப்பயாமி” என்று ஸ்வபாவார்த்தஸாஸ்த்ர ப்ராப்தவ்யாபாரசமர்ப்பணம் விஹிதமென்றபடி. பாகவதனுடைய ஸ்வபாவப்ராப்தச்சேஷை அர்ச்சனமென்றது கூடுமோ? ஸ்வபாவப்ராப்தநிஷிஹ்மச்சேஷையும் அர்ச்சனமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இது இதி - இது, அர்ச்சனத்வம் - இதுக்கு நியாமகமேதென்னவருளிச் செய்கிறார். ப்ரதிஷிஹ்மமிதி - ஓதப்படுகிறது இதி - “தஸ்யேவம் விஹ்ருஷ:” இயநுவாகத்தில் “யதஸ்நாதி யத்பிபதி ததஸ்ய சோமபானம்” இயாதினா ஸ்வபாவார்த்தஸாஸ்த்ர ப்ராப்தானாமாராஹ்நவிசேஷத்வஸ்துதே: என்றபடி - சாந்ந்ரோக்யத்திலே ததஸ்மானப்ரகரணத்தில் பூரூஷவிஹ்யில் ஸ்வபாவப்ராப்தவ்யாபாரங்களை யஜாவயவங்களாகச் சொல்லி “ததீததாஹ்நிர்ஸ: க்ருஷ்ணாய தேவகீபுத்ராப்யோக்த்வா பிபாஸ எவ சம்வஹ்வேதி - ப்ரதிஷிஹ்மவ்ரஜ் ஸ்வபாவார்த்த ஸாஸ்த்ர ப்ராப்த வ்யாபாராணம் பாகவதி சமர்ப்பணஸ்ய மோக்ஷபர்யவஸாயித்வமப்யுக்தமாகையாலே ப்ரதிஷிஹ்மவ்யாபாரம் சமர்ப்பணியமல்லாமையாலே சேஷாஸஹ் தத்பரமென்று - கி ந்து பாகவதனுடைய விஹிதா ப்ரதிஷிஹ்ம ஸ்வபாவார்த்த ஸாஸ்த்ரப்ராப்தச்சேஷை சமர்ப்பணியதயா சேதிதையாகையால் அர்ச்சனமென்று கருத்து - “யத்கரோஷி யதஸ்நாசி யஜூஹோஷி ததாசி யத்” இயாதுப்ரஹ்மத்திலே சாமான்யத: நிஷிஹ்மகரணமும் அபக்ஷயபக்ஷணமும் சமர்ப்பணியமாகத் தோற்றுகையாலேயதுவும் அர்ச்சனமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இதின் உபப்ரஹ்மமான இதி - இப்படி இதி - ஸ்துதி சொன்ன ப்ரகாரமாகவென்றபடி - இப்படி பாகவதனுடைய -

(சா.ப்ர) ரூபதாதிர்ஸ்த்யர்த்த: | ரஹஸ்யஸாஸ்த்ரேதி | “காயேன வாசா மனஸேந்ந்ரீயைர்வா பூஹ்யாத்மனா வா ப்ரகூதிஸ்ஸவாஹாத். கரோமி யத்யத்ஸகலம் பரஸ்மै நாராயணாயேதி சமர்ப்பயேத்” இயாதி ஸ்ரீபாஹ்ந்ராத்ரஸாஸ்த்ரப்ராப்தமித்யர்த்த: ஓதப்பட்டது. “யத்கரோஷி யதஸ்நாசி யஜூஹோஷி ததாசி யத் | யத்ஸபஸ்யாமி பாகவந் தத்கரோமி த்வதர்ப்பணம்” இயாதி மந்ந்ரேஷ்வதீதமித்யர்த்த: -

(சா.வி) ரஹஸ்யஸாஸ்த்ரஸிஹ்மமாகையாலே “யா சேஷா மம நித்யஸ: - கேஸவாராஹ்நே வா ஸ்யாத். | காயேன வாசா இயாதி பாஹ்ந்ராத்ரஸிஹ்மதயா - நிஷிஹ்மத்தில் ப்ரஸஜ்ஜியாது, நிஷிஹ்மத்வச்சேஷா ந பவதீத்யர்த்த: | ஓதப்பட்டது, யத்கரோமி -

(சா.ஸ) ஓதப்பட்டது இயுக்தி: - “யான்யநவத்யானி கர்மாணி தானி சேவிதவ்யானி” இயாதி -

(சா.தொ) சமாச்சரத் “இத்யாதிகளோடு விரோதிக்குமென்னும் அபிபிராயத்தாலருளிச் செய்கிறார். இவற்றில்
 சாஸ்திரத்யாதி - யோ யோ ஜல்ப இத்யாதி - ஜல்பசப்தம் தத்வஜ்ஞானார்த்தவாதத்தை உக்திபுருத்திவசாஹ்மியாத்
 லக்ஷிக்கிறதென்று அர்த்தம் - ஸிஷ்யேதி - “தம் ஸிஷ்யகுரு ச ப்ரஹ்மச்சாரிஸிஷ்யேயோ஽ர்த்திபிரஹ்முபேயாத்” என்று
 வாதவிஷயமான ந்யாயமாத்ரம் புருத்திபிஜ்ஞாபிதம் । விஜிகுபு கதாரூபமுத்யார்த்தத்தை -

(सा.प्र) ननु “वादेन ब्राह्मणं जित्वा स्पृष्टो भवति यो द्विजः । श्मशाने पादपस्सस्याद् गृध्रकं कनिषेवित” इति जल्पस्य निषिद्धत्वात्कथं जल्पस्य मन्त्रजपरूपत्वमित्यत्र जल्पशब्दस्यार्थमाह - यो यो जल्प इत्यादिना । जल्पशब्दस्य कृत्स्नव्यापारपरत्वेऽपि पारुष्यमित्यादिना कतिपय वाग्व्यापाराणां निषिद्धत्वाल्लोके सामान्यशब्दानां विशेषकटाक्षेण प्रयोगदर्शनाच्च तत्त्वविषयोक्ति -

(सा.वि) यदश्नामीति मन्त्रे अधीतम् । निषिद्धानुष्ठानमपि आराधनं चेत् “प्रायश्चित्तं समाचरेत्” इत्यनेन विरोधस्स्यादित्यभिप्रेत्याह- இவற்றில் इति - नैमित्तिकं प्रायश्चित्तमित्यर्थः - निग्रहशमनं, भगवदप्रीतिनिवर्तकम् । जल्पशब्दस्य वाङ्मात्रपरत्वस्वीकारेण व्याख्याय विजिगीषुकथा जल्प इति स्वीकारेण तस्य सामान्यतो निषेधेऽपि धर्मसंस्थापनार्थं विग्रह्य कथाया अनुमतत्वात् सोऽपि जल्पो जपप्रायस्सन् -

(सा.सं) श्रुत्यभिप्रायः - पिशुनः कुटुम्बच्छेदकवाक्यवृत्तिकः । तस्य वाग्व्यापारः पैशुन्यम् - अतिवादो वस्त्वन्ननुगुणवादः । अनिबद्धप्रलापः असङ्गतिप्रलापः । गुरुशिष्ययोरुक्तिप्रत्युक्ति -

(सा.सं) परम्परायामपि जल्पशब्दा स्वारस्यादाह - न विगृह्येत्यादिना - प्राप्तविषयकृत् इत्युक्तमेव विवर्णोति - पादोदकमिति -

மூ - “ததுச்சிஷ்ட் சுபாவனம்” என்றதுவும் புனரூபனயநாதி ப்ரகரணங்களிலே பாவனமாக ஶாஸ்த்ரபாஸமான உச்சிஷ்டவிஷேஷத்துக்கு இக் குணவிஷேஷமடியாக பாவனத்வாதிஷயம் சொன்னபடி. மற்றும் ஶிஷ்யபுத்ராதி஑ளுக்கு நாராயணைகனிஸ்த்வமுண்டானால் ஂாசார்யாதி஑ளுக்கு அவர்களுடைய உச்சிஷ்ட் -

(ஸா.தி) விஷயத்தில் ததுச்சிஷ்டமென்றதின் அர்த்தமருளிச்செய்கிறார் - ததுச்சிஷ்டமியாடியால். விஹிதஸ்தலத்தில் நாராயணைகனிஸ்த்னுடைய உச்சிஷ்டமாகில் சுபாவனமென்றபடி. அவிஹிதஸ்தலத்திலும் சொன்னபடியன்று:-

(ஸா.ஸ்வா) ப்ராஸ்தவிஷயத்திலே குணா஑ிக்யவி஑ிபரத்வம் காட்டுகிறார். ததுச்சிஷ்டமிதி । புனரூபனயநேதி । “பிதுர்ஜ்யேஸ்ய ச ஂராதுரூச்சிஷ்டம் ஂுக்தவ்யம் இயாதி” என்றபடி - ஂாதிஸ்த்வேநநித்யஂஜனப்ராப்யஸ்திப்ரகரணம் ஑ூ஑்யதே - உச்சிஷ்டத்துக்கென்று நிர்஑ேஸியாத்தே உச்சிஷ்டவிஷேஷத்துக்கென்று ஂ஑ிகுபா஑ானம் ஂ்஑ூ஑ாரிண: புத்ரா஑ே: பித்ரா஑ுச்சிஷ்டஂஜனப்ரஸத்தௌ உச்சிஷ்ட ம஑்வா஑ிகம் ந ஂுக்தவ்யமென்று சூசிப்பிக்கைக்காக - வ்யவச்சே஑்யார்த்தத்தைக் காட்டுகிறார். ஶிஷ்யேதி । ஂாதிஸ்த்வேந ஶரீராத்மஸம்ஂந்஑ரஹிதானா் ஑்ர஑ணம் - ஂாசார்யேதி - ஂாதிஸ்த்வேநாநாசார்ய஑்ர஑ணம் - இங்கு ஑ுரு ஂா஑வதௌச்சிஷ்டம் ஂந்யஂா஑வதனுக்கு பாவனமென்றபடியன்று என்று நிர்஑ேஸியாத்தே ஶிஷ்யபுத்ராசார்யாதி஑்ர஑ணம் ஂத்யந்தானௌசித்யே -

(ஸா.ப்ர) சாமி஑்யம் ஂுஜனம் தாமிஸப்ரித்யம்” இயாதி஑ி: ஑்னாஸ஑்஑ுசகரதயுக்தஸ்யுச்சிஷ்டஸ்ய கதம் சுபாவனத்வமியத்ர உச்சிஷ்டஸ்த்வாஸ்யார்த்தமா஑ - ததுச்சிஷ்டமியாதிநா - புனரூபனயநாதி - “ஂதா: புனரூபனயநம்” இயாஸ்ய “வ்யா஑ூதிஸ்த்஑ ஑ூத்வா புனரூபனயநம் கரௌதி । ஂதவா ஶாவித்ரீமஸ்தஸதமாஸ்த்யா஑ிமூஸ்ய தத்யேவ ஑ூதம் ப்ராஸ்நீயாத் - ஑ுரௌச்சிஷ்டம் வா -- தத: பூதௌ ஂவதி” இதி வௌ்நாஸ ஂு஑ாஸநீயா ஑ா ஑்ரண்டா ஑ர்ஸாதி புனரூபனயநாபரகல்தயுக்த஑ூரூச்சிஷ்டஂஜனே நாராயணைகனிஸ்த் ஶம்ஂந்஑ித்யே பாவனத்வாதிஸய உ஑்யத இய்த்ய்: । நநு ஶா஑ா஑ூதஸகலப்ரமாணை஑்஑ூ஑ா஑்஑்ரேணுரித்யா஑்யாதௌர்஑ிவ்யஸூரி஑்஑்ரேணவௌச்சிஷ்டஂஜனமாத்ரஸ்ய ஶர்வாந் ப்ரத்யப்யதி பாவனத்வௌக்தேவௌ்ணவௌச்சிஷ்டஂஜனஸ்ய ப்ராப்யஸ்திப்ரகரணவிஷேஷவிஷயத்வமேவதி கதம் நித்யமயத இயத்ர ஶாம்ப்ர஑ாயிகம் நித்யாமிகமபி ஑ர்ஸ்யந் சூரிவா஑்யஸ்ய “யௌஸௌ மந்த்ரவர் ப்ரா஑ாஸம்ஸாரௌச்சித்சா஑நம் ப்ரதௌச்சே஑ூரூப்யஸ்யதஸ்யுச்சிஷ்டம் சுபாவனம் । ஑ுரௌஸ்த்வஸ்ய யதுச்சிஷ்டம் ஂுஜ்யம் தத்புத்ர -

(ஸா.வி) பா஑ஸ்பூர஑்யஸலீலா஑ிராதிஸ்த்வாஸ்ய: ।புனரூபனயநாதி । “ஂதா: புனரூபனயநம்” இயாஸ்ய “வ்யா஑ூதி஑ூத்வா புனரூபனயநம் கரௌதி । ஂதவா ஶாவித்ரீமஸ்தஸதமாஸ்த்யா஑ிமூஸ்ய ஑ூதம் ப்ராஸ்நீயாத் - ஑ுரௌச்சிஷ்டம் வா ஂுஜ்ஜீத - தத: பூதௌ ஂவதி” இதி வௌ்நாஸ஑்஑ு஑ாஸநீயா஑்ரண்டா஑ர்ஸாதி புனரூபனயநாபரகல்தயுக்த ஑ூரூச்சிஷ்டஂஜனே நாராயணைகனிஸ்த்ஶம்ஂந்஑ித்யே பாவனத்வாதிஸய உ஑்யத இய்த்ய்: । நநு ஶா஑ா஑ூதஸகல ப்ரமாணை஑்஑ூ஑ா஑்஑்ரேணுநாமிக஑ிவ்ய ஶூரி஑்஑்ரேணவௌச்சிஷ்ட ஂுஜனமாத்ரஸ்ய ஶர்வாந் ப்ரத்யப்யதி பாவனத்வௌக்தே: வௌ்ணவௌச்சிஷ்டஂஜனவ஑நஸ்ய கதம் ப்ராப்யஸ்திப்ரகரண ஑ூரூச்சிஷ்டஂஜனவிஷயத்வம஑்யத இயத்ர ஑ூரூச்சிஷ்ட஑்஑ுண விஷயத்வஸ்ய ஶாம்ப்ர஑ாயிகத்வம் ஑ர்ஸ்யந் ஑ிவ்யஸூரிவா஑்யஸ்ய “யௌஸௌ மந்த்ரவர் ப்ரா஑ாஸம்ஸாரௌச்சித்சா஑நம் । ப்ரதௌச்சே஑ூரூப்யஸ்ய தஸ்யுச்சிஷ்டம் சுபாவனம் । ஑ுரௌஸ்த்வஸ்ய யதுச்சிஷ்டஂுஜ்யம் தத்புத்ரஶிஷ்யய:” -

மூ - சுபாவனமென்றபடியன்று - “நிர்மால்யம் பக்ஷயித்வீவமுக்ஷிஸ்டமகூரோரபி | மாஸம் ப்ரயோ வ்ரதோ பூத்வா ஜபந்நாஶ்ரம் சதா | ப்ரஹ்மகூர்வ் தத: பீத்வா பூதோ பவதி மானவ:” என்று பகவத்மநிஸ்தனுக்கு சமயாஶார் சொல்லுகிற சநகூமாரஸஹிதாவகனத்தை ஂகாமப்ராமாண்யத்திலே ஂளவந்தார் உதாஹரித்தருளினார். ஂகையாலே “போனகம் செய்த சேடந்தருவரேல் புனிதமன்றே” என்றதுவும் கூர்விஸயமாமத்தனை.

(சா.தீ) ஂவிஹிதஸ்தலோக்ஷிஸ்டபக்ஷணத்தில் ப்ராயஸ்சித்தத்தாலே ஶுத்தியென்னுமிடத்துக்குப் ப்ரமாண் காட்டுகிறார் - நிர்மால்யமியாடியால் - தீவதான்தர்த்துக்கிட்ட பத்ரபுஸ்பாதிநிர்மால்யம் - ஂளவந்தார் என்று எடுத்தது ஂவருக்குமிது ஂநபிமதமென்கைக்காக - ஂகூரோ: , ஂஶார்ய பித்ரஜ்யேஶ்ராதூயிதரித்தனு தையவென்கை - போனகம், செய்தசேடம், தாங்கன் ஂமுதுசெய்து மிகுந்த ஶேபத்தைத் தருவராகில் - ஂன்றே, ஂப்போதே. புனிதம், பாவனதமம் - போனகம் செய்த சேடம் தருவரேலென்றதுவும் விஹிதஸ்தலத்திலே என்கிறார். ஂகையால் இதி சாமான்ய -

(சா.ஸ்வ) ந பரிஹாஸத்யோதனார்தம் - ப்ராஸவிஸிஸ்டவிதிப்ரஸஜ்ஜாத் என்று கருத்து. ஶ்வோக்தார்த்தத்துக்கு ஶாஸ்த்ரான்தரானுகுண்யமருளிச்செய்கிறார் நிர்மால்யமிதி - இந்த வகனமபாகவதவிஸயமானாலோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். பகவத்மநிஸ்தனுக்கு இதி - இந்த வகனம் ப்ராமாணிகமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் ஂகாமப்ராமாண்யத்திலே இதி | இப்படியாகில் “போனகம் செய்த சேடந்தருவரேல் புனிதமன்றே” என்கிற பாட்டு வி்ரோதியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஂகையாலே இதி - ஂகையாலே, ததுக்ஷிஸ்டம் சுபாவனமென்கிறது விஸேபவிஸயமாகையாலே - யதா, தாங்கன் ஂமுதுசெய்து மிகுந்த ஶேபத்தைத் தருவராகில் - ஂன்றே, ஂப்போதே - புனிதம், பாவனதமம் - தாதுசாமாந்யா தாடகபத்ரஶ்வக்யாதிக்கே போலே காலவிஸ்தம்மன்றிக்கே ஂப்போதே பாவனதமமென்றபடி - பாகவதசாமான்யவிஸயகாதிக்கு கூர் விஸயத்வம் சொல்லில் ஂஸ்வாஸ்யம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன சாமான்யவிஸயதா மப்யுபேத்யாபி காதாந்யா -

(சா.ப்ர) ஶிஸ்யயோ:” இதி ப்ரோக்தவ்யதயோக்தகூர்க்ஷிஸ்டவிஸயமேவெத்யாஹ | நிர்மால்யமியாதிநா - நனு சாமான்யென பகவந்நாமகீர்தனபரா பாகவதாஹீனகூர்யாபி ஶ்வபுக்தஸேபம் ப்ரயக்ஷந்தி ஶேததயந்தபரிபூதமிதி பக்தாஶ்ஜிரேணு சூர்யுக்தத்வாத் “உக்ஷிஸ்டமகூரோ:” இத்யஸ்யேவான்யதார்தோ வர்ணநீய இதி கதம் கூர்க்ஷிஸ்டஸ்யேவ ப்ரோஜ்யத்வம் தத்ராபி விவக்ஷிதமியூக்யத இத்யத்ர -

(சா.வி) இதி ப்ரோக்தவ்யதயோக்த கூர்க்ஷிஸ்டவிஸயத்வமேவெத்யாஹ - நிர்மால்யமியாதிநா | ஂகூரோரிதி “ஂதத்பித்ரஜ்யேஸ்ய ஶ்ராதூர்க்ஷிஸ்டம் ப்ரோக்தவ்யம்” இதி சூத்ரோக்தஸ்யாப்யுபலக்ஷணம் | கூர்வாதிவ்யதிரித்தஸ்யேத்யர்த: - போனகம் செய்த சேடந்தருவரேல் புனிதமன்றே - போனகம் செய்த சேடம், புக்த ஶேபம் - தருவரேல், பாகவதா தததி ஶேத் | ஂன்றே, சத்ய ஂவ | புனிதம், பூதா பவாய: - நனு சாமான்யென பாகவதானாமகீர்தன -

(சா.ஸம்) ப்ரஹ்மகூர்வ், ப்ராயஸ்சித்தரூபம் பத்ரஶ்வக்யம் - கூர்விஸயமாமத்தனை இதி - தருவரேல் இத்யகூர்யா ந தாஸ்யந்திதி பாவாத் தானாபாவஸ்ய பாண்டஸேபே ப்ரஸஜ்ஜாபாவாதுக்தஸிஸ்டவிஸயேவ சா காதேதி “ஸவீஸ்ரேஸ்ட தயோ கூர்:” இத்யுக்தபர்ஸமர்ப்பணகூர்ஶுரபரேதி பாவ: சாமான்யத: ப்ராஸா சா -

(சா.சं) व्यवस्थापकविरहेणकथं विशेष परेत्यत्राह - பொதுவானாலும் இதி - ऊनवृत्तयः
देहधारणार्थमसेव्यसेवान्विताः । ऊनकारकां तापादिसंस्कारेषु एकद्वित्रिन्यूनाः - தாங்கள், பரமீகாந்தின:-
विरोधमில்லை इति, निर्माल्यं भक्षयित्वेत्यनेन श्लोकेन तदच्छिष्टमित्यस्य न विरोध इत्यर्थः -

(सा.सं) ननु भुक्तविशिष्टभक्षणमपि पोषकमित्यादिशास्त्रप्राप्तो धर्मः । अगुरोरपीति वचनं परमैकान्तिविषयम् । तत्वेनैवान्धकारनिरोधित्वादित्यत्राह - धर्मं चापीति । संरुष्टम् , विद्विष्टम् ॥

மூ - இவன் தஞ்சமாக உபதேசித்த பாஷாவாக்யங்களும் திருமन्த்ரங்கள் போலே அடரித்து அநுசந்திக்க வேணுமென்றபடி. அல்லது இவன் சொல்லும் லௌகிகவ்யவஹாரங்கள் ஜபாதி யோగ்யங்களென்றபடியன்று “சொல்லுமவிடு சுருதியாம்” என்றதுக்கும் இப்படி ஹிதார்த்தமான வாக்யவிஷயம் । “தத்ஸ்பृஷ்டமஸிலம் ஸுசி” என்றது ஂதூரவிஷயத்தில் ஸ்பृஷ்டா ஸ்நானம் போலவும், -

(ஸா.தீ) சொல்லுமவிடு சுருதியென்றது வி்ரோஹியாதோ? அவிடு ஸரிஹாஸவசனமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - சொல்லுமவிடு இत्याதியால் - “தத்ஸ்ப்ருஷ்டமஸிலம் ஸுசி” என்றதின் அர்த்ததையருளிச்செய்கிறார் தத்ஸ்ப்ருஷ்டமீत्याதினா - ஸ்பர்ஷ் விஹிதமானவிடங்களிலிவனுடைய ஸ்பர்ஷ் பெற்றதாக்கில் ஸ்ப்ருஷ்டமானவையெல்லாம் அத்யந்தஸரிஸுத்ர மென்றபடி. ஸ்தலத்ரயத்தில் ஸ்பர்ஷ்விதியை த்ருஷ்டாந்ததயா எடுக்கிறார் - ஂதூரவிஷயத்தில் இत्याதியால் - “கரேண ஸஸ்ப்ருஷ்ந் காத்ரம் மந்நவித்ராவயேது யத் । ஂஷா வாஸர்வமந்நாணா” -

(ஸா.ஸ்வ) அல்லது இதி- அல்லது, அந்யதாவாகவென்றபடி. இப்படியாகில் “சொல்லுமவிடு சுருதியாம்” என்கிறபாட்டுக்கு கதி எது என்னவருளிச்செய்கிறார். ‘சொல்லும் இதி-அவிடு, ஸரிஹாஸோக்தி । ஂனாலும் “ததுக்திமாத்ரம் மந்நகாஹம்” இत्याதிகளிலே ஸாஸவிஷயத்தில் அதிஸயவிஸேஷவிதி போலே தத்ஸ்ப்ருஷ்டமஸிலம் ஸுசி என்கிறவிடத்தில் ஸாஸவிஷயத்தில் அதிஸயவிதி கூடுமோ? அக்யம் ஸுபாவனம் இत्याதிவத் தத்ஜாபகஸத்ரமில்லையே? என்ன அர்த்தமருளிச் செய்கிறார். தத்ஸ்ப்ருஷ்டமீதி - ஂதூரேதி - “ஂஸூர்ஸ்நான உத்ஸ்நே தஸகூத்வோ ஹ்நாதூர்: । ஸ்ப்ருஷ்டா ஸ்ப்ருஷ்டா ஸுந்ஸ்நாயாத்” இत्याதௌ என்றபடி -

(ஸா.ஸ்ர) தஞ்சமாக, உஜீவனஹேதுவ்ன । நநு ஖ாகவதானா் ஸரிஹாஸோக்தேரஸி ஸ்ருதிவதாடரணீயத்வஸ்ய ஸூர்வாசார்யோக்தத்வாஸ்ர்வஸ்யா ஂவ ஖ாகவதோக்தேர்மந்நவதநுஸந்நேயத்வமாஸ்யஸகமீத்யத்ர “வேதஸாஸ்த்ரதா-ரூடாஜ்நானஸ்த்ரஃதரா த்விஜா: । க்ரீடார்த்தமஸி யத் ஸ்ரூயஸ்த்ர த்ரம்: ஸரமோ மத: । யாஸ்தேஸா் ஸ்வேரகதாஸ்தா ஂவ ஖வந்தி ஸாஸ்த்ரார்தா: ” இत्याதி ஸாகரேண ஸூர்வாசார்ய வாக்யஸ்யாஸி மஹா஖ாகவதா:ஸரிஹாஸே஽ஸ்யநுசித்ந் ந வதந்தீத்யத்ர தாத்ஸ்யம் ந லௌகிகவ்யவஹாரஸ்ய ஂடரணீயத்வமீத்ய஖ிஸ்யந்நாஹ - சொல்லுமவிடு இत्याதி - உச்யமானஸரிஹாஸோக்திரஸி ஸ்ருதிவத்யதா ஖ூதார்த்தவாதிநீத்யர்த: - அஸிலஸுத்ரஹேது஖ூதஸ்ய ஸ்பர்ஷ்வத்வரூஸ் ஸ்ர஖ாவ் வ்யஸ்தாஸயதி - தத் ஸ்ப்ருஷ்டமீत्याதினா - ஸ்ப்ருஷ்டா ஸ்நானம் போலே இதி - ஂதூரஸ்நான உத்ஸ்நே தஸகூத்வா ஹ்நாதூர்: । ஸ்நாத்வா ஸ்நாத்வா ஸ்ப்ருஷேதீந் ததஸ்ஸுத்ரயேத் ஸ ஂதூர்: । ஂதூரா சேத்ரதுமதீ ஸூதிகா வா ததாவிதா । ஸ்ப்ருஷ்டா தாமஸரா ஸ்நாயாத் த்ராத்ரிஸ்தத் வாரமேவ வா । ஜ்வரா஖ி஖ூதா யா நாரீ ரஜஸா ச ஸரிஸ்நுதா । சதுர்த்தே஽ஹி ஸஸ்ராத்ஸே ஸ்ப்ருஷேதந்யாதூ தா் ஸ்த்ரீயம் । ஸா ஸசேலாவகாஹ்யாஸ ஸ்நாத்வா ஸ்நாத்வா ஸுந்ஸ்ஸ்வஸேத் -

(ஸா.வி) மீதி஖ாவ: - தஞ்ஜமாக உபதேசித்த, ரகஸக்த்வேநோபதிஸ்தம் - சொல்லுமது சுருதியாம். சொல்லுமது, உக்தவாக்யம் । சுருதி, ஸ்ருதி ஂயம், ஖வதி । ஸ்ப்ருஷ்வா ஸ்நானம் போலவும் இதி - “ஂதூரஸ்நான உத்ஸ்நே தஸகூத்வோ ஹ்நாதூர்: । ஸ்நாத்வா ஸ்நாத்வா ஸ்ப்ருஷேதீநம்” இत्याதூர்ஸ்ய ஂநாதூர்ஸ்பர்ஷ்வத் -

மூ - டீகாகாலத்தில் விஷ்ணுஹஸ்தபரடானா஁யஸ்பர்ஷ் போலவும், திருப்பர்திஸ்டீயில் மஹாபாகவதஸ்பர்ஷம் போலவும், மற்றும் ஸ்பர்ஷ் விஹிதமான இடங்களிலே இவனுடைய ஸ்பர்ஷம் பெற்றதாகில் ஸ்பृஷ்மானவையெல்லாம் பரிஸு஢்மாமென்றபடி. -

(ஸா.டீ) டீகீஸ்த்யாஹ முனிஸ்ஸவயம் ” என்ன மன்த்ரடீகாகாலத்தில் ஁கார்யகஸ்பர்ஷவிஷ்ணுஹஸ்தபரடானம் ஁஢ுஸ்வர்மியாடி. இவ் வகனங்களையெடுத்தது பாகவதனைக் குறித்தே வி஢ிநிபே஢் கூடாதே போமென்று ஸூகிக்஑ைக்காக -

(ஸா.ஸ்வா) டீகீஸ்தி - “கரேண ஸஸ்பூஷந் காத்ரம் மன்த்ரவி஢்வாவயேத் யத் - ஁ஷா ஸா ஸர்வமன்த்ராணா் டீகீஸ்த்யாஹ முனிஸ்ஸவயம்” என்று மன்த்ரடீகாகாலத்தில் ஸிஷ்யகாத்ரே ஁கார்யகஸ்பர்ஷ் விஷ்ணுஹஸ்தபரடானஸ்பர்ஷமென்று ஁காமஸப்ரடாய மென்றபடி - திருபர்திஸ்டீயில் இதி - “஁஢ிவாஸாடிகம் கர்ம யதா்வத்கர்தும்஁கம: । மஹாபாகவதஸ்பர்ஷமீகம் வா காரயேது஢ி:” இயாடிக மென்றபடி - ஁த்ர ஢ூஸ்தான்த்ரயோபாடானம் ஸு஢்஢்வேன ப்ராஸத்தில் ஁஁கியவி஢ி கூ஢ுமோ? ஸு஢்஢்வியிலே ஁஁கியமுண்டோ? என்கிற ஸங்ஙாவரணா்ரம் - புன: புனஸ்ஸநானத்தாலே ஸு஢்஢்வா஁கியமும், டீகாகூதாதிஸயாபேங்யா ஁கார்யகஸ்பர்ஷாடிதிஸயா஁கியமும், ப்ரதிஸ்டாகூ தஸாந்஢ி஁யாபேங்யா஁கி ஸாந்஢ி஁யமும் ஸர்வஸப்ரதிபந்நமா஑ையாலே தன் (தத்) ந்யாத்தாலேயிங்கும் ஸு஢்஢்வா஁கியவி஢ி கூ஢ுமென்று கருத்து - பரீதி - ஁஁லமென்கிறது தஸ்பூஷவிஸேஷமன்றிக்஑ே ஁஁லம் ஸுசியென்று வி஢ேயகோடியிலே ஁ந்விதமாய் ஁஁லம் ஸுசி, காஸ்யேந ஸுசி । ஁லமன்றிக்஑ே ஸுசி என்று ப்ராஸவிஸயத்தில் பரிதஸ்ஸு஢்஢்வ ரூபாதிஸயவிஸேஷ வி஢ியென்று கருத்து. மேல் ஸு஢்஢்வா மென்றபடி என்று பரிஸ஢்஢்ரஹிதமாக நிர்டீஸிக்கையாலும் -

(ஸா.ப்ர) ஢ஸ஢்வா஢கூத்வோ வா ஁காமைங் புன: புன:” இயுக்தஸ்தானரூபஸ்பர்ஷவி஢்யர்த்: - டீகாகாலத்தில் விஷ்ணுஹஸ்தபரடானா஁யஸ்பர்ஷ் போலவும் இதி । “கரேண ஸஸ்பூஷந் காத்ரம் மன்த்ரவி஢்வாவயேத் ஢ூஷா । ஁ஷா ஹி ஸர்வமன்த்ராணா் டீகீஸ்த்யாஹ முனிஸ்ஸவயம் ” இயுக்தஸ்பர்ஷவி஢்யர்த்: மஹாபாகவதஸ்பர்ஷ் போலவும் இதி - “஁஢ிவாஸாடிகம் கர்தும்஁கஸ்தஸ்வேதயாபடி । மஹாபாகவதஸ்பர்ஷமீகம் வா காரயே஢ு஢:” இயுக்தஸ்பர்ஷவி஢்யர்த்: - வுஷ்ணவகஸ்பர்ஷஸ்ய ஸோ஑கத்வம் ஸ்பர்ஷவிஸேஷாங்ஙாங்யதயா -

(ஸா.வி) டீகாகாலத்தில் விஷ்ணுஹஸ்தபரடானா஁ய ஸ்பர்ஷ் போலவும் “கரேண ஸஸ்பூஷந் காத்ரம் மன்த்ரவி஢்வாவயேத் யத் । ஁ஷா ஹி ஸர்வமன்த்ராணா் டீகீஸ்த்யாஹ முனிஸ்ஸவயம்” இயுக்தடீகாகாலிநா஁கார்யகஸ்பர்ஷா் விஷ்ணுஹஸ்தபரடானம் - திருபர்திஸ்டீயில் மஹாபாகவதஸ்பர்ஷ் போலவும் இதி-பாகவத்ப்ரதிஸ்டாயாம் ” ஁஁஢ிவாஸாடிகம் கர்தும்஁கஸ்தஸ்வேதயாபடி । மஹாபாகவதஸ்பர்ஷமீகம் வா காரயே஢ு஢: ।।” இயுக்தஸ்பர்ஷத் । மற்றும் ஸ்பர்ஷ், இத்ரஸ்பர்ஷாங்ஙி விஹிதவிஸய இதி ஁வ: - த஢ேவ விஸ஢்யதி - விஹிதமான இதி - ஸ்பர்ஷ் பெற்றதாகில், ஸ்பர்ஷ் ப்ராஸஸ்வேத் -

(ஸா.ஸ) டீகாகாலத்தில் இதி । “கரேண யஸ்பூஷந் காத்ரம் மன்த்ரவி஢் ஁வயந் ஢ூஷா । ஁ஷா ஸா ஸர்வவ்ரணா் டீகீஸ்த்யாஹ முனிஸ்ஸவயம் ” இதி ஁ர஢்வாங்ஙஸிஹிதாங்ஙிவி஢்யா பங்ங்ராத்ராடிடீகாகாலே ஸிஷ்யகாத்ரே குரோயா் ஹஸ்தஸ்பர்ஷஸி விஷ்ணுஹஸ்தபரடானா஁ய ஸ்பர்ஷ் இயாஙமவி஢: -

(சா.சं) காலிङ्गம் , முள்ளங்கி - பிசுட்டா, காந்தல். மௌலி, கள்ளி முள்ளான் - தும்கிபாபலம், தும்கினி பழம். மசூர்ம், ப்ரஸவான்த்ரர் த்ராத்ரான்த்ரத் த்ரீரதாமித்ராத்ரவ்யம்- தும்தம், வேலங்காய். தூஜ்நம், கஞ்ஜரிதட்டை - நாலிகா, தென்னம்முளை. த்ரணம், த்ரணம்பு. த்ரத்ராகம், நாய்க்கொடை. கோவிதாரம், கோகிலக்காய். கிலாலம், நொரை -

(சா.வி) இவன் தொட்டவாறே, भगवतस्स्पृशति चेत् -

மூ - ஸிஷ்டானுஷ்டானத்தோடும் விरोధிக்கையாலே அதிவாதமாத்ரமாய்விடும். மஹாப்ரபாவனான பரமேகாந்தி பக்கலிலும் இஸ் ஸாஸ்த்ரீயநியமம் குலையாதென்னுமிடம் - நாதமுனிகள், ஆளவந்தார், எம்பெருமானார் உள்ளிட்ட பரமாசார்யர்களுடைய அந்திமதவசாவதியான அநுஷ்டானங்களைக் கேட்டுத் தெளிந்து கொள்வது. -

(சா.தி) விஹிதஸ்தலங்களில் பாகவதஸ்பர்ஷாதி ப்ரபாவ் ஸித்திக்கும் - அன்றியே சாமான்யவிஷயமாக்கில் बहुशास्त्रविरोधத்தால் தத்ப்பூஷ்டமீத்யாதிவதன் கெவலப்ரஸாபரமாய் விஷயவிஸேஷத்தில் நியமித்த ப்ரபாவமுமில்லாதொழியுமென்கை. இனி பரமேகாந்திகளுக்கும் ஸாஸ்த்ரானதித்ரம் பூர்வாசார்யானுஷ்டானத்தாலும் ஸித்தமென்கிறார் - மஹாப்ரபாவன் இத்யாடியால் - பரமேகாந்திகளுக்கும் ஸாஸ்த்ரவிஹித -

(சா.ஸ்வ) ஸ்யார்த்வாதமாத்ரதயா பாவாவேதோத்கர்ஷமே ஸித்தியாமல் வூத்திமிச்சதோ மூல்யஹானியாய் ப்ரஸங்குக்குமென்று கருத்து - பரி஗ீதமேத்யுக்த்யா இந்த வதன் பரி஗ீதமன்றென்று ஸூசிதம் - ஸாஸ்த்ரவிरोधத்தாலே அதிவாத மாத்ரமாமென்றது கூடுமோ? அநுஷ்டானபரஸாஸ்த்ரமபாகவதவிஷயமன்றோ? மஹாப்ரபாவனான ப்ரபந்னுக்கு ஸாஸ்த்ரீயநியமமில்லையே? அப்படியே அாதுநிக நம்பிள்ளை ப்ரகூதிகள் அநுஷ்டானமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். மஹாப்ரபாவனான இதி-பரமாசார்யேத்யுக்த்யா அாதுநிகாதுநுஷ்டானம் ப்ரமாணமன்றென்று கருத்து - இப்படியாகில் ப்ரபந்னுக்கு ஸர்வதர்ம ஸ்வரூபத்யாங் தரமஸ்தலோதிகளிலே ஸொல்லுகிறது விरोधியாதோ? அது ஸாத்விகத்யா஑மென்னிலப்படி த்யா஑த்தில்

(சா.ப்ர) ஸ்தானம் விதீயதே। த்ரயாணாம் பூத்திபூர்வேது தத்ப்பூஷ்டி ந்யாயகல்பனா। ஸவ ஸ்பூஷ்ட தத்ப்பூஷ்ட த்பஸ்ப்ஷனி ஸதேல முதகோப ஸ்பர்ஷிநாச்சூத்ததேத் இத்யாதி बहुशास्त्र विरोधस्यादित्यर्थः வாதமாத்ரமாய்விடும் இதி - நனு லிப்யந்தே ந த பாபேந வூஷ்ணவா வூதகல்மஸா: । புநந்தி ஸகலம் லோகம் ஸஹஸ்த்ராஸுரிவோதித: இத்யாதிஸு பரமேகாந்தினாம் பாபாலேபஸ்வரணபூர்வகம் ஸகலலோகபாவநதவஸ்வரணாத் ஸாஸ்த்ரவஸ்யத்வாபாவாந் ததிரோதா பாத்தக இத்யத்ர பரமேகாந்திஸ்வபி “ஸூதிஸூத்யுதிதம் தர்மம் யஸ்த்யஜேதூஷ்ணவோத்தம:। ஸ பாஷ்ணதீதி விஜ்ஜேயஸஸர்வ லோகேஸு ஑்ஹித:। அகூத்யம் வூஷ்ணவ: பாபபூத்த்யா ஸாஸ்த்ரவிरोधत:। ஀காந்தி பரமேகாந்தி ரூத்யபாவாத் ஸந்த்யஜேத்” இத்யாதிபிர்யவிச்சரோரபாதம் ஸாஸ்த்ரவஸ்யத்வஸித்தேஸ்ததேவ பூர்வேநுஸ்திதத்வாத் “லிப்யந்தே ந” தேத்யஸ்யா பூத்திபூர்வபாபவிஷயத்வஸம்ப்ரவாத்த ஸாஸ்த்ரவிरोधो பாத்தக ஀வேத்யபிப்ராயேணாஹ - மஹாப்ரபாவன் இத்யாதி - நனு “தூரேண ஑்யபர் கர்ம பூத்தியோ஑ாத்தநஜ்யய। பூத்தூ ஸரணமநிவூத்த கூபண: ஑லஹேதவ:” இதி கர்மண ஸ்யாஜ்யத்வோக்தேஸ ஸாங்கரீயை: கைஸ்சித்தஸ்ய த்யக்தத்வாத்த த பரமேகாந்தினாம் ஸாஸ்த்ரவஸ்யத்வாபாவ: கி்புநந்யாயஸித்த இதி ஸாஸ்த்ரவிरोधो ந பாத்தக இத்யத்ர நியதஸ்யேத்யாதிநா, “யஸ்து ப்ரோ஑யா -

(சா.வி) வாதமாத்ரமாய்விடும், தத்ப்பூஷ்டமீத்யாதிதமநுஷ்டானலக்ஷணாப்ராமாண்யப்ரஸங்குத்ததவூத்யா கீர்தனம் ஸ்யாதிதி பாவ: । உள்ளிட்ட பரமாசார்யர்களுடைய, நாதயாமுநாதி மஹாஜநகூடான்த்ரூதாசார்யாணாம் - கேட்டுத் தெளிந்துகொள்வது, ஸூத்வா ஜானியாத் - “லிப்யதே ந ஸ பாபேந வூஷ்ணவோ வூதகல்மஸ: ।

மூ:- வெடவெடிக ஸாஸ்த்ரங்களிற்஑ொல்லுகிற னியமங்களை ஑ா஑்யும் குடூஸ்திகளும் ஑்ரான்தியாலே விடுகிறவிடம் தாமஸத்யா஑மென்று "நியதஸ்ய து ஑ந்நயாஸ: கர்மணு நுபப஑்யதே। மூ஑ாத்ஸ்ய ஑ர்த்யா஑ ஑்தாமஸ: ஑ரிகீர்தித:" ஑ன்கிற ஑்லுக்த்தாலேயருளி஑்஑ய்தான். குடும்஑்ரணாடிகளுக்கு அலைந்து ஑ந்யாஸாடிகளைப்பற்றுவாரைப் ஑ுாலே ஑ு:஑்ரூ஑ங்களான ஑்ரவூத்திகளுக்கு஑் ஑ுாம்பிவிடுகிறவிடம் ரா஑ஸத்யா஑மென்னுமிடத்தை "஑ு:஑்ரம்த்யேவய: கர்மகாயக்லே஑்ர஑யாத்யஜேத்। ஑ க்ர்த்வா ரா஑ஸத் த்யா஑த் நேவ த்யா஑஑ல் ஑்ர஑ேத் ॥" ஑ன்று அருளி஑்஑ய்தான் -

(ஸா.஑ி): கர்மங்களில் ஑ாத்விகத்யா஑மொழிய ரா஑ஸதாமஸத்யா஑த்தில் அநதர்வ஑த்வத்தைக் காட்டுகைக்காக வி஑ித கர்மத்யா஑த்தின் த்ரி஑காரத்தை ஑்ரீ஑ீதீயிலே காட்டுகிறார் - வெடவெடிகேத்யா஑ியால். இவ்விடத்தில் வெடிக ஑்லுத் ஑்ரூத்யா஑ி஑ர்ம - நியதஸ்ய த்வித - நியதத், வி஑ிதம் - ஑ு:஑்ரம்த்யா஑ி - ஑ு:஑்ரம்த்யேவ ஑ுத்வா காயக்லே஑்ர஑யாத்யஜேத் ஑ன்று அர்தம் - ஑ாத்விகத்யா஑ ஑்ரூ஑த்தைக் காட்டுகிறார் -

(ஸா.ஸா) ஑ாத்விகா஑ி ஑ே஑முண்஑ுா? ஑ன்னவருளி஑்஑ய்கிறார் - வெதேத்யா஑ிநா - வெடிக், ஑ர்ம஑ாஸ்த்ரம் -

(ஸா.஑்ர) வி஑்ணுஸஸ்த்ரூத்யத் கुरुதே ஑஑ா ஑்ர஑வேத்ரமேகாந்தி ம஑ா஑ா஑வதுத்தம:। யஸ்து வை வை஑்ணவத் ஑ி஑்ஞத் ஑்ரூத்வா஑ி தமஸா வூத:। த்யஜேத் வை஑்ணவத் கர்ம ஑ு஑஑ி ஑ா஑்ண஑தாத் வ்ரஜேத் । வ்ரணா஑்ரமா஑ாரவதா ஑ுரு஑ே஑ ஑்ர: ஑ுமானு। வி஑்ணுரா஑்யதே ஑ந்யானாந்யஸ்துத்து஑காரக" இத்யா஑ி஑ி஑்஑ ஑ாஸ்த்ரீயகர்மணாத் ஑்ரமேகாந்தி஑்ரி஑ி ஑்ரூ஑ேணாத்யா஑்யத்வா஑஑மா஑்஑ாஸ்த்ரவிரு஑ு ஑ா஑க ஑்ரவேத்யி஑்ர஑யேணா஑ வெடவெடிகேத்யா஑ி - நந்வேவத் த்ர஑ி "஑்ரூே஑ ஑்ரவரம்" இத்யா஑ி கர்மத்யா஑்யத்வுுவதே: "நியதஸ்ய து ஑ந்யாஸ: கர்மணு நுபப஑்யதே" இத்யா஑்த்யா஑்ய த்லுக்தே஑்஑ வ்யா஑ாதஸ்யா஑ித்யத்ரா஑ -

(ஸா.வி) ஑ுநாதி ஑கல் ஑ுக் ஑஑்஑ா஑்ரூரிவு஑ித:" இத்யேத஑்஑நம஑ு஑்஑ி ஑்ரூவ்஑஑ா஑வி஑யம் - "஑்ரூதி ஑்ரூத்யு஑ித் ஑ர்ம யஸ்த்யஜே஑்ரூணவுத்தம:। ஑ ஑ா஑்ண஑ிதி வி஑்ரேயஸ்஑்ரலுக்ே஑ு ஑்ர஑ித:। அகூத்யத் வை஑்ணவ: ஑ா஑஑ு஑்஑்஑ - ஑ாஸ்த்ரவிரு஑த:। ஑காந்தீ ஑்ரமேகாந்தீரு஑்ய஑ாவா஑்஑ ஑ந்யஜேத்" இத்யா஑ிநாத் ஑ா஑்ரூகத்வாத் "ந கர்மணா ந ஑்ர஑யா ஑்ரணே஑ த்யா஑ேநேக் அமூத்வமான஑ு:" இதி ஑த்வாத்஑்ரவ்஑்ரமந்஑்ரிர்த்யஜ்யேதி ஑ுக்ரத்வாந்மதாந்த்ரஸ்தேர஑ி கௌ஑்஑ிந்மூக்ஷாதி஑ி: ஑்ரூ஑த்யா஑ஸ்யேவா஑்ரீகூத்வாத்஑்ரயத்வா஑்஑்ரர஑ாத் ஑ாஸ்த்ரவ஑்யத்வத் ஑்ர஑்ரநாநாமித்யத்ர ஑ீதாஸு ஑்ர஑வானேவ ஑்ர஑்ர஑்வானித்யா஑ - வெடவெடிகேதி। வெடிக஑ாஸ்த்ரத், வெ஑மூலக஑்ரூதி ஑தி஑்ரம் ஑ுராணாநி - மதாந்த்ரஸ்த்யா஑ு ஑்ரான்திமூலகத்வாத்ராமஸத்யா஑ இதி ஑ீதா஑ார்ய ஑்ரவூக்ரவானிதி ஑ாவ: ஑ு:஑்ரூ஑த்வே஑ த்யா஑ ரா஑ஸத்யா஑ இதி ஑ு஑஑ி ந ஑ாஸ்த்ரானுமத இத்யா஑ - கு஑ும்஑ேதி - ஑ுாம்பி, அலஸதயா - விடுகிறவிடம், த்யா஑ இத்யேதத் - ஑ல்஑஑்஑்ரூகூத்வத்யா஑ ஑வ - "த்யா஑ேநேக் அமூத்வமான஑ு:" இத்யா஑ு ஑்ர஑்ராத்: ஑ ஑வ ஑ாத்விகத்யா஑ இத்யு஑்யதே - ஑்ரவ்஑்ரமானித்யா஑ு ஑ ஑்ர஑்ரூ஑த்யா஑ இதி வ஑்யத இத்யா஑யேநா஑ -

ஸா. ஑: - நியதஸ்ய கர்மண:, வெடவெடிக஑ாஸ்த்ரநியமிதா஑ாரஸ்ய - நேவ த்யா஑஑ல்மித்யத்ர த்யா஑஑ல் ஑்ர஑வத்ரீதி: - மூ஑ாத் த்யா஑ஸ்தாமஸ: காயக்லே஑்ர஑யாத்யா஑ு ரா஑ஸ இதி ஑்ர஑஑்஑ா஑ுக்ரவா ஑ாத்விகத்யா஑ -

மூ - தன் அதிகாரானுரூபமாகத் தவிரவேண்டுமவை தவிர்ந்து செய்ய வேண்டுமவை செய்யுமிடத்தில் நான் **स्वतन्त्र**னாய் செய்கிறேனென்றும் எனக்கு இக் **कर्म**சேஷபூதமென்றும், எனக்கு இன்ன **फल**த்துக்கு இதுதானே **साधन**மென்றும் பிறக்கும் நினைவை மாற்றி **सर्वेश्वर**ன் செய்விக்க அவனுக்கு **शेष**மான **कैकर्य**த்தை அவனாகப்பே **प्रयोजन**மாக **अनुसन्धि**த்து **अनुष्ठिक**கை **सात्विकत्याग**மென்னுமிடத்தை “**कार्यमित्येव यत्कर्म नियतं क्रियतेऽर्जुन । सङ्गं त्यक्त्वा फलं चैव स त्यागस्सात्विको मतः**” என்று அருளிச் செய்தான். -

(சா.தி) தன் அதிகாரானுரூபேत्याதியால் - **स्वतन्त्र**னாய்ச்செய்கிறேனென்றும் **इत्यादि**யால் **फलसङ्गकर्तृत्वादि** **त्यागं** காட்டப்பட்டது - இப்படி **साधरण**மாக **सात्विकत्यागं** காட்டப்பட்டது. அதிலும் **प्रपन्न**னுடைய **सात्विकत्यागं** **श्रेष्ठ** மென்கிறார் -

(சா.சுா) இப்படி **सात्विक** **त्यागं** **विहित**மாகில் **तद्युक्तधर्मानुष्ठानं** **भक्तप्रपन्न** **साधारण**மாகையாலே **प्रपन्न**னுக்கு **पूर्वमाधिक्यं** சொன்னது **विरोधिया**தோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.பு) தன் அதிகாரேत्याதி - தவிரவேண்டும் **इत्यादि**. **त्यक्तव्यं** **परित्यज्य**. **कर्तव्यानामनुष्ठाने** **स्वस्वातन्त्र्य** **बुद्धिं** **स्वस्मिन्** **कर्मण्यैश्वर्यबुद्धिं** **फलसङ्गलपं च** **परित्यज्य** “**वासुदेवस्य भगवतो बलेन भगवतो वीर्येण भगवतस्तेजसा भगवतः कर्मणा भगवतः कर्म करिष्यामि**” **इत्युक्तप्रकारेण** **फलसङ्ग** **कर्तृत्वत्यागपूर्वकं** **भगवानेन** **कारयतीत्यनुष्ठानेन** **व्याघात इति भावः**. **ननु कार्यमित्येवेत्यारभ्य** “**त्यागी सत्त्वसमानिष्टो मेधावीच्छिन्न संशयः**” **इत्यन्तेन** “**यस्तु भोगतया**” **इत्युक्त परमैकान्ति व्यतिरिक्तस्य सात्विक त्याग कर्तृस्सर्वोत्कृष्टत्व प्रतिपादनेन** “**षोडशवर्ण सुवर्णतद्गोदोक्तोक्तुम्**” **इति परमैकान्तिनां सर्वोत्कृष्टत्वाभिधानं विरुद्धयेतेत्यत्राह** -

(சா.வி) தன் அதிகாரேति । தவிரவேண்டுமவை, **त्यक्तुमपेक्षितानि** - தவிர்ந்து, **त्यक्त्वा** - நாம் செய்கிற **इति स्वाधीनकर्तृत्वम्** । எனக்கே **कर्म** **शेषमिति** **संबन्धः** - எனக்கின்ன **फल**த்துக்கு, **ममैतत्फलस्य** - இதுதானே **साधनम्**. **इदमेव साधनमिति फलस्य स्वार्थत्वबुद्धिः** - என்று பிறக்கும் நினைவை, **एवं प्रकारेणोत्पन्नं ज्ञानम्** - **अहंकर्ता**, **यमैतत् कर्म**, **इदं मत्फलसाधनमिति बुद्धिम्** - மாற்றி, **विहाय** - **सर्वेश्वर**ன் செய்விக்க, **सर्वेश्वरे काटयति सति** - **अनुष्ठिक**கை, **अनुष्ठानम्** - **कर्मजन्यं फलं मम न स्यादिति फलत्यागः** - **सर्वेश्वरे कर्तृत्वानु सन्धाने नात्मनः कर्तृत्वत्याग इति भाष्योक्तरीत्या भगवत्प्रीत्यैक प्रयोजनतयानुष्ठानं सात्विक त्याग इति भावः**. **तत्प्रीतेर्मोक्षमपि फलत्वेन अनभिसन्धाय स्वयं प्रयोजनत्वेनानुष्ठानं सर्वोत्कृष्टमित्याह** -

(சா.ச) **स्वरूपमाह**. தன் அதிகாரேत्यादिना । நான் **स्वतन्त्र**னாய் **इत्यादि**னா மாற்றி **इत्यन्तेन** **क्रमात्कर्तृत्व त्याग ममतात्याग फलत्यागा उक्ताः स्वीयकर्तृत्वादित्यागे कर्तृत्व ममता फलानां भगवदीयत्वानु सन्धानपूर्वकं यदनुष्ठानं न सात्विकत्याग इति निष्कृत्य तत्र प्रमाणमाह** - **सर्वेश्वर**ன் செய்விக்க **इत्यादि**னா - **कार्यमित्येवेति** - **अकरणे स्वयं प्रयोजनत्वच्युतिभीत्या भक्ति निर्वृत्तये मनोर्नैर्मल्य सिद्धयर्थं च कार्यमित्यर्थः**, **च शब्दः कर्तृत्वत्यागार्थकः** -

மூ - இப் ப்ரஹ்மவத்ரீதி ப்ரயோஜனமாக அநுஷ்டிக்கிறவிடத்தில் இப்ரீதிக்கு மோக்ஷமும் ஫லமாகக் கோலாதே பூர்வ ப்ரபுத்தியால் பிறந்த ப்ரமகாஹ்னிகன் ப்ரஸாதத்தாலே மோக்ஷம் சித்஫மென்று நினைத்து முக்தனுடைய கை்கர்ய் போலவும், அரோகனுடைய பால் வார்த்துண்ணுகை போலவும் - அநுஷ்டிக்கை சாத்விகத்யாகத்தில் எல்லை நிலமாகக்கடவது - இது பசித்துண்பார் மாத்ரம் -

(சா.தீ) இப் ப்ரஹ்மவத்யாடியால் - இஷ்வர் ப்ரீதிக்கு மோக்ஷமும் ஫லமாகக் கோலாதே என்றத்தால் பக்திநிஷ்டா த்வாவூத்தி - அத்ர தூஷ்டாந்த்மருளிச்செய்கிறார் - இது பசித்து இத்யாதி -

(சா.ஸ்வா) இப் ப்ரஹ்மவததி - முக்தனுடைய இதி ப்ரயோஜனாபிசந்ஹிவிரஹ்த்திலே தூஷ்டாந்த்ம் - அரோகனுடைய இதி ஸ்வய் ப்ரயோஜனாபிசந்ஹியிலே தூஷ்டாந்த்ம் - இப்படி தூஷ்டாந்த்மய் சொன்னது கூடுமோ? இரண்டு ஸ்தலங்களிலும் அகரணத்தில் பாஹ்மிகமில்லாதாப் போலே இங்கும் அகரணத்தில் பாஹ்மிகாபாவ் ப்ரஸங்ரியாதோ? என்ன அகரணத்தில் ப்ரமசேஷ்ரீதி நரகதுல்யமாகையாலே கை்கர்ய் விடில் க்ருத்பீடிதன் போலே ஆத்மதாரணா லாபபுத்ரியுக்தனாகவேணுமென்கையில் தூஷ்டாந்த்மருளிச்செய்கிறார் - இது இதி -

(சா.ப்ர) இப் ப்ரஹ்மவத்ரீதி இத்யாதி-கார்யமில்யேவ நது கிஞ்வித்ரயோஜனமபேக்ஷேத்யத்ர் ஏவ் ச ப்ரயோஜனாந்த்ரா பாவுஃபி சிரகாலசாஹ்யஸ்ய கர்த்வ்யத்வ் ஸ்வய் ப்ரயோஜனத்வேன ப்ரவேததி ச ஏவ ப்ரமேகாந்தீதி பாவு: | நனு நித்யநேமித்ரிககை்கர்ய்யசாஸாஹ்யவ்யாபாரச்ய ஸுக்ரூபத்வாபாவுன ஸ்வய் ப்ரயோஜனத்வேனாநுஷ்டான் நோபபத்யதே, கித்வநிஷ்டநிவூத்யத்ர்ஸுக்ரூபத்வாபாவுன ஸ்வய் ப்ரயோஜனத்வேனாநுஷ்டான் நோபபத்யதே? கித்வநிஷ்டநிவூத்யத்ர் தயேவாநுஷ்டானமிதி வாஹ்யமத்ர அநிஷ்டநிவூதேந்நத்ரீயகத்வமேவ - கித்நு, கமினோபரிசரணாதேரிவ ஸ்வாமிகை்கர்ய்ய ஸ்யாப்யநுகூலதயா வேதநீயத்வாஸுக்ரூபத்வசித்஫ாவப்யநிஷ்டநிவூத்யத்ர்ஸங்கல்யே பரிஹாஸ்யத்வமாஹ - இது பசித்துண்பார் மாத்ரமில்யாதிநா - யதா பூபூக்ஷயா பூஜ்ஜானானா் பூஜ்யே பூக்யதா பூத்ரிஸ்தி ததா ப்ரஹ்மவதாஜ்ஜா கை்கர்ய்ய கர்வதாமபி கை்கர்ய்யே பூக்யதா பூத்ரியாபி ப்ரவிதவ்யமில்யத்ர்: |

(சா.வி) இப் ப்ரஹ்மவத்ரீதி - பால்வார்த்துண்ணுகை போலவும் - பால், க்ஷீரம் | வார்த்து, பாத்ரே நிஷ்திய - உண்ணுகைபோலவும், பக்ஷணமிவ - தத்ர ப்ரீதிதேவ ப்ரயோஜனம் நான்யததி பாவு: - நந்விஷ்ட நிவூத்யத்ர் கர்மண: கஷ்டரூபஸ்ய கத்ம் ப்ரீதிதேதுத்வமில்யத்ர க்ருத்பீடிதஸ்ய க்ஷீரான்பூஜன் க்ருத்ரிவூத்யத்ர் ஸதத்யந்ந ப்ரீதிகர் ச ப்ரவதி - ததா ப்ரஹ்மத்ரிஷய ப்ரீதிவசேன தத்ரீதிதேதூ கர்மண்யபி பூக்யதாபூத்ரிதேவ ஜாயேத - ந து:க்ரமிதி பூத்ரி: அத: கை்கர்ய்ய ப்ரமேகாந்திந: ப்ரீதிகர்மேவத்யபிப்ராயேண தூஷ்டாந்த்மாஹ - இது பசித்துண்பார் மாத்ரமிதி - பசித்து, க்ருத்ராத்ம் ப்ராப்ய - உண்பார் மாத்ரம், பக்ஷணமாத்ரம் -

(சா.ஸம்) ப்ரத்யக்ஷேண ஸேஷ்யபிமதமிதமிதி அநுஷ்டான் முக்தானா் சேக்ஷாஸ்த்ரேண ப்ரஹ்மவதபிமதத்வத்யித்யா அநுஷ்டான் ப்ரமேகாந்திந இதி முக்தனுடைய கை்கர்ய்ய போலவும் இத்யுக்தி: - ஫லாந்த்ர நேர் பேக்ஷயாவஹ ஸ்வய் பூக்யத்வாது | அரோகனுடைய பால் வார்த்துண்ணுகை போலவும் இத்யுக்தி: - இது, சாத்விக த்யாக யுக்த கர்மானுஷ்டான் - ததகரணே ஸ்வாவிலய் தத்கரணே ஸுக்ரூத்ர ஸ்வஜ்ஜிவநமில்யத்ர்சித்஫யே பசித்துண்பார் இதி தூஷ்டாந்த்: - ஏதாதூஷீ சாத்விகத்யாககாஷ்டா ஸ்வதந்ந்ரப்ரபந்நஸ்யேவதி ஹ்ருதயம் -

மூ - இங்ஙனல்லாதபோது ஒட்டத்துக்கப்பம் தின்பார் மாத்ரம்। (கீதாபாஷ்யத்தில்) “**सर्वधर्मान्परित्यज्य**” என்கிறவிடத்தில் **प्रथमयोजन**ையில் **बुद्धि विशेष** ருபமான **सात्विक त्याग** னெல்லுகிறதென்று **श्री भाष्यकार** ருளிச்செய்தார். இப் **बुद्धि विशेष** ஸ்வதந்ந் **प्रपत्तिनिष्ठ**னுக்கு **प्रपत्त्यनुष्ठान** காலத்திலும் பின்பு **स्वयं प्रयोजन**மாம் **उपाय**த்தோடு துவக்கற்ற **उत्तर कृत्य**த்திலும் **उपजीव्यम्** -

(சா.தி) இங்ஙனல்லாதபோது, **स्वयं प्रयोजन**மாக **अनुष्ठिया**த் போதென்றபடி. ஒட்டம் இதாதி। ஒட்டம், **पणबन्धयूतम्**। அவர்களுக்கு **अपूपभक्षण**த்தில் **स्वयं प्रयोजन**த்**बुद्धि**யில்லை. ஒட்டத்தில் வரும் **द्रव्य**த்திலேயாயிற்று **दृष्टि** - சாத்விக த்யாகத்தை **प्रपन्न**ன் **उपयोगि**த்துக் கொள்ளும் **स्थलं** காட்டுகிறார் - இப் **बुद्धि विशेष**மீதாதி - **प्रपत्त्यनुष्ठान**காலத்தில் “**स्वामी स्वशेषं स्ववशम्**” என்ன **अध्यवसाय** வேணுமென்றபடி -

(சா.ஸ்வ) **अधिकार्यन्तर**த்தில் **विपरीताकार**மருளிச்செய்கிறார். இங்ஙனல்லாத இதி - ஒட்டம், பந்தயம் - **पणलाभभिरुचि**யாலே போல் **भक्ति रूपोपायनिर्वृत्यभिरुचि**யாலே **अनुष्ठि**க்கையாலே **स्वयं प्रयोजन**த்**बुद्धि**யும் **अकरण**த்தில் **आत्मधारणा**லாப **बुद्धि**யுமில்லையென்றபடி - இப்படி சாத்விகாதி **भेदेन त्याग त्रैविध्य**முண்டானாலும் “**सर्वधर्मान् परित्यज्य**” என்கிறவிடத்திலே **स्वधर्मस्वरूपत्याग** தோற்றவில்லையோ? அப்படியே சிலர் **व्याख्यान**மும் **पण्ण**வில்லையோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - **सर्वधर्मानिति श्रीभाष्यकारोक्ति विरुद्ध**தயா **व्याख्यान**அந்நர் **त्याज्य**மென்று கருத்து. இப்படி சாத்விக -

(சா.ப்ர) ஒட்டத்துக்கப்பம் தின்பார், **पणबन्धार्थापूपभक्षणाणां यथा तद्भक्षणे रसानुभवजनित प्रीत्यतिशयो नास्ति** ததானிஷ்டானிவृत்யந்**पुष्ठान**ப்ரீத்யதிசயோ **न स्यादित्यर्थः** - **ननु धर्म संस्थापकेन गीता चार्थेणैव “सर्वधर्मान्परित्यज्य” इति प्रपन्नैर् धर्माणां त्याज्यत्वोक्तेः कथं नित्यनैमित्तिकरूपस्वयं प्रयोजन कैर्कर्यसिद्धिरित्यत्र त्यागशब्दस्योपक्रमाविरोधाय फलसङ्गकर्तृत्वत्यागपरत्वेनाशक्यधीनोपायान्तर रूपधर्म विशेषत्यागविषयत्वेन च भाष्यकारैर्व्याख्यातत्वात्स्वयं - प्रयोजनभूत कैर्कर्य सिद्धयत्येवेति दर्शनम् सर्वधर्मपरित्यागोक्तेः प्रयोजनं चाह। गीता भाष्य**த்தில் இதாதினா -

(சா.வி) இங்ஙனல்லாதபோது, **केवानिष्टनिवृत्तिमात्रार्थत्वे** - ஒட்டத்துக்கு, **पणबन्धस्य** - “**मया इयन्त्ययूपानि भक्षयिष्यन्ते**” இதி **प्रतिज्ञानिर्वहणार्थ** - அப்பம் தின்பார் **मात्रम्**, **अपूपभक्षणमात्रम्** - **तत्र प्रतिज्ञानिर्वहणमेव प्रयोजनं न प्रीतिरिति भावः** - “**सर्वधर्मान्परित्यज्येत्यत्र नित्य नैमित्तिकधर्मत्यागविवक्षायामपि फलसङ्गकर्तृत्वत्याग एवं विवक्षितो न स्वरूपत्याग इत्यस्मिन्नर्थे भाष्यकारीयव्याख्यैव प्रमाणमित्याह - सर्वधर्मानिति - एतत्फलसङ्गकर्तृत्वत्यागस्य प्रपत्तिनिष्ठ स्यात्पुपपानप्रकारमाह -** இப் **बुद्धिविशेषमिति** - **प्रपत्त्यनुष्ठान**காலத்திலும் இதி -

(சா.ச) - இங்ஙனல்லாதபோது, **उक्त सात्विक त्याग काष्ठाविधुरतया विहिततयैव कर्मकरणे** - ஒட்டத்துக்கு **पणबन्धार्थम्** - **एषु सात्विकत्याग एव आचार्य रुचि परिगृहीत इत्याह** - **सर्वधर्मानिति** - **भाष्ये योजनाद्वयमपि भक्त्यङ्गप्रपत्तिपरमेव** - **तत्र प्रथमायां क्रियमाणेषु कर्मयोगादिषु स्वकर्तृ त्वादिकं सन्त्यज्य मम कर्तृत्व ममताफलानि मदीयान्येवेत्यध्यवसायवान्** -

மூ - த்விதீய யோஜனையில் அல்பசக்தியாய் விலம்பாசுமனானவனுக்கு துஷ்கரமாய் சிரகாலசாஹ்யமான உபாயாந்தரத்தைப் பார்த்து ஸோகம் பிறக்க அவனுடைய ஸோகாபனோதனார்த்தமாக ஸுகரமாய் -

(ஸா.தோ) ப்ரசஜ்ஜாத்விதீய யோஜனையையும் காட்டுகிறார். த்விதீயயோஜனையில் இत्याதியால் -

(ஸா.ஸ்வா) த்யாகபரயோஜனையுண்டானாலுமது ஸக்திநிஷ்டனுக்கே உபஜீவ்யமன்றோ? ப்ரபந்னுக்கே உபகாரகமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப் புவ்திவிசேஷமिति - ப்ரத்யமயோஜனையில்பபடியானாலும் யோஜனாந்தரத்தில் ஸ்வரூபத்யாகம் ஸித்தமாகாதோ? யோஜனாந்தரமஜ்ஜ்ரப்ரபத்திபரமென்னில் ஸ்வதந்நப்ரபத்திபரத்வம் ஸ்ரீஸாப்யகாரானஸிமதமாக ப்ரசஜ்ஜியாதோ? என்ன ஸ்ரீஸாப்யகாராஸிப்ரேதார்த்தத்தையருளிச் செய்கிறார். த்விதீயேதி - அந்த யோஜனையிலும் ஸர்வதர்மாந்பரিত்யஜ்ய என்கிறவிது ஸ்வரூபத்யாகவிதியன்று -

(ஸா.வி) “ஸ்வாமி ஸ்வசேஷம் ஸ்வவசம்” இதுக்தப்கார: உபாயத்தோடு துவக்கற்ற, உபாயேன ஸஹ ஸம்பந்தாஸாவே. உத்தரகृत்யக்திலும் உபஜீவ்யக்திலும் உபஜீவ்யம், கையேஓபி ஸ்வயம் ப்ரயோஜனதாமாபாட யதுபாயா ஸ்வம். வாரயதீதி ஸாவ: - நனு ஫லஸஜ்ஜ கர்த்துவத்யாகோ ஸீதாஸாப்யே ஸக்த்யஜ்ஜத்வேனோக்த: ந ப்ரபத்தி விஷயத்வேன - சரமஸலோகஸ்ய ப்ரபத்திவிதிபரத்வாஸ்ரயணே ஸர்வதர்மத்யாகோ அஜ்ஜத்வேன விதேய: - ததா ச தர்மி ஸ்ராஹகப்ரமாணேன ப்ரபந்நானா் தர்மானுஷ்டானஸ்ய விரோத இத்யத்ர ஸீதாஸாப்யே எவ த்விதீயயோஜனாயா் “ஸர்வபாபவினிர்முக்தா:” இத்யத்யர்த்தஸிபகவத்ப்ரிய புருஷநிர்வர்த்துவாத்ஸக்தியோஸஸ்ய ததாரஸ்ஸவிரோதிபாபானாம் அநாந்த்யாடபரிமத-காலாகர்த்தவ்யஸ்தஸ்தை: ப்ராயஸ்திதௌ துருத்தரதயா அத்மனோ ஸக்தியோஸாரஸ்ஸாநஹ்தாமாலோச்ய ஸோசதோஓர்ஜுநஸ்ய ஸோகமபனுதந், ஸிபவானுவாதேத்யவதார்த்த ஸர்வதர்மானிதி ஸக்தியோஸாரஸ்ஸவிரோத்ய நாடிகாலஸஜ்ஜிதநானாவிதானந்த-பாபானுஸானு தத்தப்ராயஸித்தரூபானு கृசூ, சாந்த்ராபண, கூஸ்மாண்ட, வஸ்வானர, வ்ராத்தபதி, பவித்ரேஸ்தி, த்ரிவூதஸிஷ்டோமாடிகாந்நானாவிதானந்தானு த்வயா பரிமதகாலவர்திநா துரனுஷ்டேயானு ஸர்வதர்மாந்ஸிதக்தானு ப்ராயஸித்தரூபானேதானு பரத்யஜ்ய ஸக்தி யோஸாரஸ்ஸித்யே மாமேகம் பரமகாருணி கமநாலோசத விசேஷாஸேஷலோக-ஸாண்யமாஸ்திதவாத்தஸ்த்யநிதி் ஸாணம் ப்ரபத்யஸ்வ - அஹம் ஸர்வபாபேஸ்யோ யதோசதஸிபக்த்யாரஸ்ஸவிரோதிஸ்ய: பாபேஸ்யோ மோக்யிஸ்யாமி மாஸூச:। ஸோகம் மா க்ருதா” இத்யர்த்த இதி வ்யாஸ்யானாத்துல்ய ந்யாயதயா ப்ரபத்தேஸ்ஸர்வ஫லஸாதநத்வாத்தஸ்-தர்மாந்ஸிதஸாதநத்வேனோக்தானு கர்மயோஸஜ்ஞானயோஸஸக்தியோஸானு ஸுதூஷ்கரதயா பரத்யஜ்ய மா் ஸாணம் வ்ரஜேதி ஸ்வதந்ந ப்ரபத்திரபி வ்யாஸ்யாத ப்ராயேதி தத்ர ஸாதநத்வேன ப்ரஸக்தானாமேவ தர்மாணா் த்யாகவசநே நத்யநைமித்திகதர்மாணா் த்யாகானுக்தேர்ந நத்யநைமித்திகதர்மத்யாகாஜ்ஜகப்ரபத்திவிதி: அந்தே ந தர்மிஸ்ஸ்ராஹகப்ரமாணவிரோத இத்யஸிப்ரேதஸஹ - த்விதீயயோஜனையில் இதி -

(ஸா.ஸம்) ஸவேதி நிஷ்கர்த்தாஸ்தாத்திகத்யாக எவ த்யாகஸத்யார்த்ததயா பரிஸ்ரஹீத இத்யர்த்த: । த்விதீயயோஜனையில் இதி । அல்பசக்தியாய் இत्याத்யுத்திசாந்த்ராபண, கூஸ்மாண்ட, வ்ராத்தபதி ப்ரமுஸானுஷ்டான ஸக்தி மாந்யவிலம்பா ஸஹத்வகூதா। துஷ்கரத்வாத்வி விஸிஷ்டமுபாயாந்தரம் சாந்த்ராபண வ்ராத்தபத்யாதி - பவித்ரேஸ்த்யாதிவந்ந துஷ்கரதா தத்தஸாபநாபந்நாயா: ப்ரபத்தேரத்யஸிப்ராயேன ஸுகரத்வாத்யுத்தி: -

மூ - சகூதகர்த்வயமுமான ஸுபாயாந்தரத்தை விதித்ததாக்கி நீ ஸுபாயாந்தரத்தில் உ
வேண்டாவென்கிறதென்று அருளிச்செய்தார் - இப் ப்ரபத்யநுஸ்தானத்துக்கு ப்ரவாக
ஸுபாயாந்தரானந்த்யம் தீவாது அஃகதமாய் ப்ரபத்யதிகாரத்திலே ஸொருகக்கடவது - ஸுதராவ
ஸுபாயாந்தரானந்த்யம் ஸாஸ்த்ராடாஃகதமாய் ப்ரபத்யிணுடைய நேரபேத்யத்திலே நிற்கக்கடவது -

(ஸா.தீ) ஸுபாயாந்தரத்தை, பக்யுபாயபரிபூரகங்களான துஷ்கரபாயஸித்தாந்தரஸ்தானே பக்யுபாய பரிபூ
அஃகப்ரபத்யியாகிற ஸுபாயாந்தரத்தை - ஸுபாயாந்தரத்தில், ப்ரதிபாதிதபாயஸித்தாந்தரங்களிலே
- இந்த ஸுபாயாந்தரானந்த்யம் ப்ரபத்யிக்கு முன்பும் பிற்பாடும் வேணுமென்கிறார். இப் ப்ரபத
- ஸுதரத்ர ஸாஸ்த்ராடாஃகதமாய், ப்ரபத்யிநேரபேத்யம் ஸொல்லுகிற ஸாஸ்த்ராடாஃகதமாயென்கை -

(ஸா.ஸா) ஸுபாயாந்தரத்திலலையவேண்டாவென்று ஸுபாயாந்தரானந்த்யபரமென்று கருத்து -
ஸுபாயாந்தரானந்த்யபரமென்றது கூடுமோ? அது ப்ரதானதயா வித்யமானப்ரபத்யிக்கு ஸுபயுக்தம்
கிஸ்துஸுபாயாந்தரானந்த்யம் ஸ்வத: ப்ராஸமாதையாலே வித்யமென்னவுமொண்ண
அநுவாதமென்னில் ஸுதரகாலத்தில் ஸுபாயாந்தரானந்த்யம் நியதப்ராஸமல்லாமையாலே அநுவ
கூடாதே? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப் ப்ரபத்யநுஸ்தானத்துக்கு இதி - தீவாடாஃகதேதி -
ப்ராஸுஸுபாயாந்தரானந்த்யானுவாதேன ப்ரபத்யுபயுக்தாதிஃகாரஸித்தி என்ற ஸுதரேதி । ஸுதரகாலத்
ஸுபாயாந்தரானந்த்யம் வித்யமானமாய்க்கொண்டு ப்ரபத்யிக்கு ஸுபாயாந்தரநேரபேத்யாபாதகமென்று கரு

(ஸா.ப்ர) நந்தத்ர த்விதீயயோஜனேத்யாதிநா-ஃகீதாபாஸ்யே ஸ்ரமஸலோகஸ்ய த்விதீயயோ
ஸ்வதந்த்ரப்ரபத்யிவித்யித த்யுக்தம் ததயுக்தம் - அஃகப்ரபத்யேவ தத்ரோக்தே:- ஸ்வேநேவ ஸ்ரமஸலோக
அகஸத்வ்யாஸ்தானே இதில் ப்ரபத்யித்யாதிநா - த்விதீயயோஜனாயாஅஃகப்ரபத்யிஸுக்தேத்யுக்தேஸ்சேதி
ப்ரபத்யேஸ்ஸர்வஃபலஸாதனத்வாஃகத்யஃகத்வோக்திரபி ஃபலவிஸேஸோதாஃகரணதயா ஸ்வாதந்த்யமபி ஃகாப
ஸ்வதந்த்ரப்ரபத்யிஸுக்தப்ராஸ்யேத்யபிஸ்ரேத்ய ஸ்வதந்த்ரப்ரபத்யிஸுக்தேத்யுக்தே:।அதோ ந ஃகீதாபாஸ்யவிஸேஸோ-

(ஸா.ஸவ) விதித்ததாக்கி விஹிதம் க்ருத்வா । அலைய வேண்டா, மா ஸுத: - தீவாடாஃகதமாய்
ஸுபாயாந்தரஸுக்தேஸ்வ பாக்யபரிபாக வஸேன ஸித்தத்வே ததந்த்யோத்யாஸித்த்யதிதி பாவ: ஸேரக்கட
அதிஃகாரகோதீ நிவிஸதே - ப்ரபத்யதிகாரரூபம் பவதீதி பாவ: - ஸாஸ்த்ராஃகதமாய் இதி- அகம
ஸர்வதர்மந்ரபத்யிஸுக்தேதி வா ஸாஸ்த்ராஃகதம் ஸத் - நேரபேத்யத்திலே, இதரானபேத்யத்வ - நிற்கக்கடவது, ஸ்திரம் ப

(ஸா.ஸ) ஸுபாயாந்தரத்தை விதித்ததாக்கி இதுக்யா அஃகப்ரபத்யிபரதயா வ்யாஸ்த்யரூபபாஸ்ய அஃக ஸ்வ
ப்ரபத்யேர்த்யஸித்தேதி த்வனிடம் - நீ ஸுபாயாந்தரத்திலலையவேண்டா இதி - அஃகப்ரபத்யிநிஸ்தோ
பவித்ரேஸ்த்யாதிஃகரூப ஸுபாயாந்தரகரணாயாஸ்பரித்யஸ்ய ததபநோத்ய ஸர்வபாபநிவர்தநாய மாமேவ ஸரண
த்விதீயயோஜனாயா பாஸ்யகூதோ வ்யாஸ்த்யாதவந்த இத்யர்த: - அவமஃகப்ரபத்யிபரத்யானுஃகணத்யாஃகஸத்வார்த்ய
ப்ரபத்யிஸ்வாதந்த்யானுஃகணத்யாஃகஸத்வார்த்யோபாயாந்தரானந்த்யஸ்ய விநியோஃகம் தர்ஸயதி - இப் ப்ரபத்யி
ததத்ரபாஸ்த்ரிகானேவார்த்யாந் அந்யாஸ்ச ஸித்தயதி -

601

[illegible]

2

五

14

1000

மூ - அப்போது ப்ருதோபாஸனந்யாயாததஜ்ஞானாமுபஸ்திதௌ | அந்யேஷா் ஸ்ரீததஜ்ஞத்ருவத்யா஑ோ஑த்ரு ப்ரதிபா஑தே ||
 ஁கஸ஑் ஸாத்ருவத்யா஑த்ருதாலே தன்பக்கலில் பரா஑ீனகர்துத்ருவாதிகளே விவக்ஷித்தல், ஑லோபாயீக்யத்தைச்
 ஑ால்லுதல், ஁கமே ஑ர்வோபாய ஸ்தானத்திலே நிற்கிறநிலையேக் காட்டுதல் ஑ெய்யக்கடவது -

(ஸா.தீ) ஑லமருளிச்செய்கிறார் - அப்போது இத்யாடியால் - ப்ருதேதி-஑ாஸனம் ப்ரஸுதமாதையால்
 (தன்) தந்யாயத்தால் ஑ாஸனாஜ்ஞங்களான கர்மயோ஑ாதிகள ந்யாஸவித்யேயிலும் ஑பஸ்திதங்களாக - அந்யேஷா்,
 அநுகூல்யஸ஑்஑ுல்பாடிகளையொழிந்தவைகளுடைய - நேரபேக்ஷயிப் பக்ஷத்தில் ப்ரதிபாடிக்கப்
 படுகிறதென்கை - பர்த்யஜ்ய வென்றவிடத்தில் நேரபேக்ஷ விவக்ஷையாகில் ஁கஸ஑்த்துக்கு ஁ர்தான்தரம்
 காட்டுகிறார் - ஁கஸ஑்மத்யாடியால் -

(ஸா.ஸா) முண்டாகிலன்றோ இது கூடுவது. அப்போது ஁ப்ரஸக்தப்ரதிபே஑ம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?
 ஁ன்னவருளிச் செய்கிறார். அப்போது இதி | ப்ரு஑்வித்யாத்ருவாஸாமான்யேன வர்ணாஸ்ரம஑்மாஜ்ஞகத்ரு ப்ரஸக்தௌ
 “அ஑ான்தேன கர்துவ்யம்” இத்யாதி ஑ாமான்யவி஑ிப்ரா஑்நானா஑்யஜ்ஞத்ருப்ரஸக்தௌ தந்நேரபேக்ஷயிவியென்று கருத்து
 - அந்யேஷா் ஑, அ஑மனாதினா் ஑ ஁ன்றபடி. வி஑ிபக்ஷத்தில் பர்த்யஜ்ய ஁ன்கிறவிடத்திலே நேரபேக்ஷமும்
 மாஸு஑: ஁ன்கிறவிடத்தில் ஁஑ிகாரமும் ஑ி஑்஑ித்தால் ஁கஸ஑் வ்யர்த்மாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?
 ஁ன்னவருளிச் செய்கிறார் - ஁கஸ஑்மதி -

(ஸா.ப்ர) பேக்ஷா஑ாாத்ருகநேரபேக்ஷயஸ்ய ப்ரதியோ஑்யஸி஑்஑்யா ஁ஸி஑்஑த்ருவாத்ருத்ருவி஑ிநீ஑ப஑த இத்யா஑ா஑ -
 அப்போது இத்யாதினா - ததஜ்ஞானா், ஑க்த்யஜ்ஞானா் ஑தி஑ிந்தனாதினாம் | அந்யேஷாம், ந்த்யநேமித்திகானாமித்யர்த: |
 ஁வ் ஑த்யேகஸ஑்஑ோ வ்யர்த்ஸ்யாதித்யா஑ா஑ - ஁கஸ஑்மத்யாதினா- ந்நேவ் ஑ர்ந்யாஸஸ்ய ஑க்த்யஜ்ஞநிரபேக்ஷத்ரு
 “ஸ஑கார்த்ருவென ஑” இத்யத்ரு ந்த்யநேமித்திகானா஑பி ததஜ்ஞத்ரு ஑ோ஑னா -

(ஸா.வி) தாத்ருப்ய் ஑ி஑்஑்யதீதி ஑ாவ:- ஁தோ ஑்ய஑ோவி஑ிபரத்ருவபக்ஷே஑பி ந ஑்ரு஑்யத்ருவா஑ ஑க்த இத்யா஑ -
 ப்ருதோபாஸனந்யாயாதிதி - ஑ாஸனாஸா஑ாரணானா஑ந்யேஷா் ஑ கௌக்ஷ்யதயா ந்த்யகர்துவ்யானா் ஑ந்஑்யாவந்நாதினா்
 காலக்ஷேபார்த்யதயா ந்த்யானுஸந்஑ேயானா் ஑தி஑ிந்தனாதினா் ஑ ஁ஜ்ஞத்ருவோபஸ்திதௌ ஑த்யா் ததஜ்ஞத்ருவா஑ோ஑த்ரு ப்ரதிபா஑தே
 - ந ஑்ரு஑்யத்ருவா஑ இதி ஑ாவ:- - ந்நவத்ரு நேரபேக்ஷயிவியபக்ஷே ஁கஸ஑்஑ஸ்ய கிம் ப்ரயோ஑மித்யா஑ா஑ - ஁கஸ஑்மதி-
 தன்பக்கலில், ஑்ருவிஷயே - பரா஑ீனகர்துத்ருவாதிகளே விவக்ஷித்தால் பரா஑ீனகர்துத்ருவாதேர்விவக்ஷாயா் வா -
 ஑்ருவத்ருந்ருகர்தா ஁஑மேக ஁வேதி ஑ாவ: | ஑லோபாயீக்யத்தைச் ஑ால்லுதல், ஑லமுபாயஸ்ரீக ஁வேத்ய஑ி஑ானா் வா -
 - ஑ர்வோபாயஸ்தானத்தில் நிற்கிறநிலையே, ஑ர்வோபாயானா் ஑்தானே ஑்திதே:- ஁க ஁வேதி ஑்திதே: -

(ஸா.ஸம்) கேஷாமுபஸ்திதி: ? கேன வோபஸ்திதிர்த்யா஑ா஑ - அப்போது இதி - த்யஜ்யேத்யநேன நேரபேக்ஷயஸ்ய
 விவக்ஷிதத்ருவபக்ஷ இத்யர்த:- ஑ா஑்யரீத்யா ஑ீதாயாமுபேக்ஷத்ருவென ப்ருதமுபாஸனம் - ததஜ்ஞானாம், ஑ாஸனாஜ்ஞ஑தி
 ஑ிந்தனந்த்யநேமித்திகாதினாம் | ப்ரப்தாவபி ப்ரு஑்வித்யாத்ருவாஸா஑ாரண்யாத்ரு ப்ரதிப்ர஑ானாவ்ருத்தி ந்யாய:- ஑ாஸனாஜ்ஞம்
 ஑ர்வமேததஜ்ஞத்ருவென ப்ரஸஜ்யயதீதி ந்யாயாதித்யுக்ருதம் - அந்யேஷாம், அநுகூல்யஸ஑்஑ுல்பாதி வ்யதிரித்தானாம்-
 த்யஜ்யேத்யத்ருவா஑: ஁ஜ்ஞத்ருவென த்யா஑:- - ந ஑்ரு஑்யத்ருவா஑: | நநு த்யஜ்யேத்யநேநேவ் நேரபேக்ஷயஸி஑்஑ௌ கிமேகஸ஑்஑்ருவெனதி
 ப்ராபேத்ருவா஑ தஸ்ய ஑ார்த்யக்யமா஑ | ஁கஸ஑்மதி - ஜீவே஑்யுபாயத்ருவாந்ருவ -

மூ - ப்ரபுத்திக்காகவொன்றும் அநுஸ்திக்க வேண்டாவாகிலும் சுவதந்ராஅிகாரத்தாலே
கிங்கரனானவிவனுக்கு சுவாமியினுடைய அஜாதிலங்நமாகாதென்று சமர்த்துத்தார்கள் -

“आज्ञाविरोधिभिस्स्वार्हप्रायश्चित्तपराङ्मुखैः ।

स्वाधिकारोचितस्सर्वैः प्रत्यवायो दुरत्ययः॥” -

(சா.தி) இப்படி நரேஷ்யவிதபகத்தில் ப்ரப்த்யர்த்தமாக ஒன்றும் செய்ய வேண்டாவாகிலும் கர்மங்களுடைய
 ஸ்வரூபத்யாஂ ப்ரத்யவாயகரமென்கிறார் - ப்ரபத்திக்காக இத்யாதி - உத்தார்த்தத்தை காரிகையால் சङ्गहिக்கிறார் -
 அஜ்ஜெதி - அஜ்ஜாதிலங்கிகளாய் - அதாபி ஸ்வாஹ்ப்ராயஸ்சித்தபராட்முஃரான அதிகாரிகளெல்லார்க்கும்
 ஸ்வாதிக்காரஹ்மான - ப்ரத்யவாய். காணத்வாதித்டணம் துரதிக்ரமமென்றபடி. அஜ்ஜானு -

[illegible]

(सा.प्र) तेषामपि त्यागस्स्यादित्यत्र तेनाकारेण त्याज्यत्वेऽप्याकारान्तरेणानुष्ठेयत्वं दर्शयन्ननुष्ठाने बाधकमप्याह- प्रपत्तिक्कंका इत्यादिना - स्वतन्त्राधिकारक्कंका इति। नित्यनैमित्तिकानां फलकामानामन्तरेणापि विधानादित्यर्थः- आज्ञाकैङ्कर्यपरित्यागहेतुतयोक्त स्वतन्त्राधि -

(சா.வி) காட்டுதல், પ્રદર્શનિ વા - செய்யக்கடவது, एकशब्दः करोतीत्यर्थः - एवं चाङ्गत्वेन निषेधेऽपि नित्यनैमित्तिककर्मणो स्वयं प्रयोजनतया कर्तव्यत्वरूपेण स्वतन्त्राधिकारस्यापि सत्वात्तस्य निषेधाभावेऽपि परित्यागे प्रत्यवायप्रसङ्गात्किङ्करभूतस्याज्ञातिलङ्घनं न कार्यमिति सर्वे आचार्याः समर्थितवन्त इत्याह - प्रपत्तिककागवொன்றும் इति - स्वाधिकारोचितः, लघुदण्डहेतुः - दुरत्ययः, -

(सा.सं) निवर्तनाय एकशब्दोऽवधारणार्थक इति प्रथमः - यदि मामित्यनेनैव शरण्यैक्यसिद्धिस्तदा प्राप्य प्रापकैक्य पर एकशब्द इति द्वितीयः - सर्वशब्दप्रतिसंबध्यमेक शब्द इति स्वतन्त्रप्रपत्तिवशीकृत सिद्धोपाय एव सर्वोपायस्थाने स्थित इति तृतीयः - एवं नैरपेक्ष्योक्तौ त्वन्मतेऽपि नित्याद्यननुष्ठेयमासीदित्यत्राह - प्रपत्तिकंकाक इति - स्वतन्त्राधिकारकृताऽपि किङ्करणात् स्वतन्त्राज्ञया किञ्चित्करस्यास्य - आज्ञातिलङ्घनेऽपि प्रपन्नस्य न प्रत्यवाय इत्यत्राह - आज्ञाविरोधिभिरिति - अकृत्यकरकृत्याकरणप्रवृत्तेरित्यर्थः - स्वाहेति - स्वाधिकारार्हप्रपत्त्यादिप्रायश्चित्तमप्यकुर्वणैः सर्वैः प्रपन्नैः - स्वाधिकारोचितः। लघुदण्डादिरूपः, प्रत्यवायो दुर्लङ्घ्यः -

(सा.सं) तथाप्याज्ञानुपालने प्रयोजनाभावात्तस्य किमर्थत्वमिति शङ्कां परिहरति - आज्ञेति-तत्तत्, लघुदण्डादि रूपप्रत्यवायानां निवारणम् - स्वामिनः सन्तोषतःस्वस्य प्रीतिश्चेत्यर्थः - ननु सन्ध्याद्यनुष्ठाने प्रपन्नस्य च ब्रह्मलोकादिप्राप्तिरपि स्यात्। यदि तत्कामनाभावान्न फलानुदयस्तदा प्रत्यवायकामना विरहात्तदनुदयोऽपि स्यादित्यत्राह - अनिच्छत इति-ब्रह्मलोकादिकामनया नित्याद्यनुष्ठाने हि तत्प्राप्तिः - मर्यादा, आज्ञा - अमर्यादस्य - कामनाधि -

(सा.सं) कारत्वमात्रेण नित्यादिकमुल्लङ्घितवतः प्रपन्नस्य - अन्यहेतुकः, नित्यत्ववेपप्रयुक्तः - ॐ३ प्रपत्तिः, एवं स्वफलाय सर्वधर्मनिरपेक्षां प्रपत्तिं - एवं भाष्ये चरमश्लोकस्य प्रथमयोजनाप्रपत्तेस्सर्वफलसाधनत्वस्य भक्तियोगरूपफले उदाहरणरूपा चेत्तत्र द्वितीययोजनायां प्रपत्तिस्वातन्त्र्यानुगुणोऽर्थशिक्षित इत्यत्राह। ॐ३/५ इति - चरमश्लोक इत्यर्थः। -

(सा.सं) उपायविशेषम्, सिद्धोपायरूपमाणा इति शेषः - बुद्धिविशेषः, सात्विकत्यागः - द्वितीय योजनैः अनुसन्धेयमित्यन्वयः। न केवलं मोक्षोपायस्थाननिवेशमात्रं श्रियः पतेः-किन्तु भरतमनिलक्षण वाक्यरीत्या यद्येनेति मानबलाच्च ऐहिकामुष्मिकतत्तत्फलोपायान्तर -

स्वतन्त्रशिष्ट्या -

(சா.தீ) காட்டுகிறார் किञ्च सुदुष्करेणेत्यादि - யாதொருவன் யாதொரு யாதொரு
 सुदुष्करसाधनத்தால் दुःखிக்கிறான் स्वाभिलषितफलविषयத்தில் तत्साधनங்களுடைய
 दौष्कर्म्यத்தைக்கண்டு शोकिக்கிறானென்றபடி - அவனுக்கு அவ்வோ பலசாधनம் நானே.
 तत्साधनத்திலென்னை शरणं புகுருவானென்கை - भावाभावविति - यथा धर्माभावो नाङ्गम्
 என்று दृष्टान्तार्थमभावग्रहणम् - இது नैरपेक्ष्यविधिपक्षத்தில் अर्थम् - कुतः என்னில்? स्वतन्त्रशिष्ट्या,
 धर्मங்கள் स्वतन्त्रविधिसिद्धங்களாகையாலென்கை -

(சா.ஸ்வ) வேண்டாவோ? किञ्च परित्यज्य என்று கர்மயோகாங் கத்வநிவृत्तिपरமாகில் கர்மாभावமங்மாக
 प्रसङ्गियात्தோ? என்ன உத்தானுத்தார்த்தங்களை காரிகயா சங்ஹிக்கிறார் - किञ्चेति। அங் த்வாभावे शिखा
 यज्ञोपवीतधारणादेस्तत्काले कथमनुष्ठानमित्यत्राह - स्वतन्त्रेति - शिष्टः, शासनम्। स्वतन्त्र -

(सा.प्र) लघूपायविधिपरतयान्यपरत्वाच्च न नित्यनैमित्तिक त्यागविधिपरत्वमित्याह - किञ्च सुदुष्करेणेत्यादिना - एवं वेदवैदिकेत्यारभ्य इयता प्रबन्धेन प्रतिपादितं त्यागशब्दार्थं सुग्रहत्वाय सङ्कलय्य दर्शयन् अतिप्रपन्नेषु प्रपत्त्यनुष्ठानकाले प्राप्तनित्यनैमित्तिकानां प्रपत्त्यवरोधादेव तस्मिन् कालेऽननुष्ठितानां प्रत्यवायजनकत्वाभाववद् दृष्टे पश्चादननुष्ठितानामपि तेषां प्रत्यवायजनकत्वं नास्तीति तेषां कर्तव्यत्वं नोपपद्यत इति शङ्कां सोदाहरणं परिहरति। भावाभावावित्यादिना। स्वतन्त्रशिष्ट्येत्यादि। स्वतन्त्रस्य भगवतः। शिष्टिः, शासनम्। भगवदाज्ञा - तया - अशक्या ईहा चेष्टा येषाम् - येषां धर्माणामनुष्ठानं न शक्यं तेषामशेषाणाम् -

(सा.वि) तात्पर्यम् - न स्वरूपत्याग इति न नित्यकर्मत्यागप्रसङ्ग इति - पक्षान्तरमाह । किञ्चेति - अत्र पक्षे गीताभाष्यविरोधश्चरमश्लोकाधिकारे परिहरिष्यते - स सः तत्तदिष्टहेतुरहमेवेति चरमश्लोकसंग्रहः, चरमश्लोकात्तात्पर्यम् - निष्कृष्टमर्थं कारिकया संगृह्णाति - भावाभावाविति - धर्माणां नित्यनैमित्तिकादीनां भावः - अभावो वा? प्रपत्तेरङ्गं नेष्यते - अङ्गत्वेन नेष्यत इत्यर्थः - त्यागाङ्गकविध्यभावादभावो नाङ्गम् - नैरपेक्ष्यविधिवशाद्भावोऽपि साङ्गमिति भावः - तर्हि किमिति नित्यकर्मानुष्ठानमित्यत आह - स्वतन्त्र्य शिष्ट्येति - स्वतन्त्र्यशिष्ट्या -

(सा.सं) मात्रस्थाननिविष्टताप्यस्येह चरमश्लोके विवक्षितेत्याह - किञ्चेति - सुदुष्करेण, अत्यन्तदुष्करेण - तत्तत्फलहेतूनां दौर्षक्यमेवास्य शोकहेतुरिति शोचेदित्युक्तिः - दौर्ष्यद्वारा इष्टहेतूनामेव शोकहेतुत्वाद्धेतुनेति तृतीया - यश्शोचेत्, यो यो निर्विण्णो भवति - तस्य तस्याहमेव तत्तदभीष्टोपाय इति विवक्षितार्थस्सङ्गृह्य चरमश्लोकस्येत्यर्थः - ननु त्यज्य व्रजेति विधानसामर्थ्यात्सर्वधर्मत्यागाङ्गकप्रपत्तिविधिरिति प्रतिभातीत्यत्राह - भावाभावाविति। धर्माणां भावाभावानुष्ठानमननुष्ठानं वा - स्वरूपं स्वरूपत्यागो वेति यावत्। न प्रपत्यङ्गम् - शिष्टिशासनं विधिः, स्वतन्त्रस्य “अहरहः” इत्यादि विधिना त्यज्येति -

மூ - ஸக்யேஹ ஸேஷாஹாவோ஽ஹிகாரஃ:। க்ரத்வந்஑தயா யே து -

(ஸா.தீ) அஸக்யேதி - அஸக்யானுஸ்தானஸ்ய க்மடிரஹாவ:., ஸ்ரப்தே: ஸ்வஸ்த்யைஸ்யிஸ் ஸுபாயாந்ரானஸ்வயமஹிகாரகோடியிஸே நிற்குமென்கை - ஸ்ரப்திக்கு அங்஑ங்களஸ்லாவிடிஸும் வர்ணஸ்ரமதர்ம஑ங்கள் ஸ்த்ரகாலத்திஸ் கார்ய஑ங்களென்னும் அர்த்த்தை ஸதூஸ்தாந்மா஑ ஑்஑்ரஹிக்கிறார் - க்ரத்வिति। தர்ஸ்பூர்ணமாஸாதி஑ள் -

(ஸா.ஸ்வ) ஹ்ரவக்ஷாஸனேன - ஸக்யேஸு இஹ, அநுஸ்தானேக்ஷா। ஸ்வதந்ராத்ரயா ஸக்யானாமநுஸ்தானமித்யர்த: - ஸேஷா஑ாமஸக்யானாமஹாவோ அஹிகார஑: - அஸக்யதர்மத்யா஑: அகிஸ்த்ரந்யானுஸ்ரவிஸ்த:। நத்வங்஑மிதி ஹாவ:। நநு ஸ்ரப்திகாலே ஸ்ரப்த்யவரூததயா அநநுஸ்திதானா ஑்நத்யாவந்நதாதினா கதமநுஸ்தானமித்யாஸங்஑ாயா ஑்வகாலே தத்த்விதேரேவானுஸ்தானமித்யத்ரானுரூ஑் தூஸ்தாந்மா஑ - க்ரத்வिति -

(ஸா.ஸ்ர) தர்மா஑ாமஹாவோ ஹ்ரவதஸ்ஸாஸநாதஹிகாரதாங்஑த இத்யர்த:। யத்வா, எவ் ஑தி ஸ்ரப்த்ரானா நித்யநைமித்திகானுஸ்தானம் ஑்ஸாதித்யத்ராஹ - ஑்வதந்ரஸிஸ்தேத்யாதி - ஑்வதந்ரவிதினா, “அஹ்ரஹ்ஸ்நத்யாமுஸாஸித” இத்யாதிநா ஹ்ரவக்ஷாஸனேன - கர்து ஸக்யேஸ்வீஹ, அநுஸ்தானம் ஑்ஸாதிதி ஸேஷ: - தத்வயதிரித்தஸ்யத்வஸக்யஸ்ய கர்ம஑ோ஽ஹாவ: அஹிகார இத்யர்த:। க்ரத்வந்஑தயேத்யாதி - நித்யநைமித்திகாதினா -

(ஸா.வி) ஑்வதந்ரவிதினா, “அஹ்ரஹ்ஸ்நத்யாமுஸாஸித” இத்யாதிரு஑ேத்யர்த:। தர்ஹி ஑்ரவேஸாமஸக்யானாம஑ி நித்யகர்ம஑ாமநுஸ்தேயதா ஑்ஸாதித்யத அஹ - ஸக்யேதி - ஸக்யேஸு, இஹ இக்ஷா஑ார்யேதி ஸேஷ: - ஑த்தம் ஸ்ரத்யேவ ஑ாஸ்த்ரம் ஑்ரவர்தத இத்யாஸங்஑்ய அநநுஸ்தானம் ஑்ஸ்ரத்யவாயாவஹமிதி ஹாவ: - அஸக்யானுஸ்தானம் ஑்ஸ்ரத்யவாயாஹாவாயேவ - ஑்ஸ்யுத “ந தர்மநிஸ்தோ஽ஸ்மி” இத்யாதி ஑்ரகாரே஑ாஸக்யோஸாயாந்ர ஑்ஸக்யஹாவஸ்யாகிஸ்த்ரந்யாஹிகாரத்வாதஹிகாரம் ஑்ஸ்ரஸ்கூத்யேத்யாதி ஑்ரகாரே஑ானுஸ்நத்யாஸு஑கரோதீத்யஹி஑்ராயே஑ாஹ - ஸேஷாஹாவ இதி- ஸேஷா஑ாமஸக்யானாமஹாவ:- அஹிகார஑:, அஹிகாராஸாதக: இத்யர்த: - கெசித்து ஸேஷாஹாவ: - அஸக்யஸ்ரத்யா஑:, அஹிகார஑:। அஹிகாரஸ்ரயுத்த:, அநஹிகாரத்வாத்ஸ்ரத்யா஑ோ ஑்ஸாஸ்த்ரவிருத:। யத்யாஹிகாரமேவ ஑ாஸ்த்ரஸ்ரவூத்திரித்யா஑்ஸக்தே - அஸ்ரே து ஹாவோஹாவோ வா நங்஑ம் - கிந்து ஑்ஸக்யா இஹ ஑ேஸ்தா அநுஸ்தானம் யேஸா தே ஑்ஸக்யே ஑ாஸ்த்ரே ஑்ஸ தே அஸேஷாஸ்஑ேதி கர்மதாரய: - தேஸாமஹாவ: அஹிகார஑: - ஑்ஸ்ரத்யநுஸ்தானாத்ஸ்வீர் அஹிகாரதாங்஑த இத்யர்த் இத்யாஹ:। நஸ்வாத்ரானா ஑்ஸ்ரத்யநுஸ்தானகாலே ஑்ர஑்ஸத்ய நித்யகர்ம஑ஸ்த்யா஑:। அர்திவிரோதாதேவ ஑்ஸதேஸாய - தத்வத்வஸ்தானாமுத்த்ரகாலே த்ஸ்ரத்யா஑ோ஽ஸ்யதேஸஸ்யேவ கிம் ஑்ஸாதித்யத்ர ஑்ஸ தூஸ்தாந்மாஹ। க்ரத்வந்஑தயேதி -

(ஸா.ஸம்) விதினா ஑்ஸ தர்மா஑ா ஑்ஸ்ர஑ம் தத்ரயா஑்ஸ நைர஑ேஸ்ய஑லாந்ர ஑்ஸ்ரத்யங்஑ம்। அங்஑ானுஸாலநாதி ஑ாஸ்த்ர஑லாத்த்ரத்யா஑ோ ஑்ஸ யுத்த: - தர்ஹி கதமித்யத்ராஹ। ஑்ஸக்யேஹேதி - ஑்வதந்ரவிதிஸித்தானா ஹ்ர஑்யத்வாத்ஸ்வநுஸ்தானமேவ - ஸேஷா஑ாம், அஸக்யக்ரியா஑ாம்। அஹாவ:, அநுஸ்தானாஹாவ:। அஹிகார஑:, அகிஸ்த்ரந்யே நிவிஸதே - நநு யத்யா ஑்ஸ்ரத்யநுஸ்தானகாலே தர்மத்யா஑:஑்ர஑்ஸோ ஑்ஸதேஸாய தத்யா - தத ஀த்ரவ்ம஑ி ஑்ஸாதித்யத்ராஹ - க்ரத்வिति -

மூ - ததானிமனநுஸ்திதா:। ஸ்வகாலே ஸ்வவிதேரேவ காரியஸ்தே தததத்ர ந: ॥

த்யஜ தர்மமதர்ம ச'' எண்கிறதும் -

(சா.தி) ததானிம், அந்த க்ருதகாலத்திலே - க்ருத்க்களுக்கு அங்ங்களாகாமையாலே அநுஸ்திதங்களாகாதே இருந்தாலும், ஸ்வகாலே, க்ருதூதரகாலத்தில் ஸ்வதந்ரவிதியாலே தானே எப்படி யஜமானனால் அநுஸ்திக்கப்படுகின்றன - அப்படியே இங்கு உதரகாலத்தில் வர்ணாஸ்ரமதர்மங்களிலும் கண்டுகொள்வதென்று அர்த்தம் - த்யஜதர்மமதர்மச - த்ருதி ச நிவ்ருதி சோதூஜ்ய - ஸர்வதர்மாந்ரித்யஜ்ய'' இத்யாதிகளால் அபாதத்ரதிதியால் வரும் ஸ்வதர்மத்ரித்யாகத்ருதத்தை ஸமிப்பிக்கக்கோலி யதாவஸ்திதார்த்தத்தை த்ரதம் காட்டுகிறார் - த்யஜதர்மமதர்ம ச இத்யாதித்யால் - இங்கு தர்மாதர்மஸ்த்ரங்களால் காம்யமும் நிஷித்யும் -

(சா.ஸா) ஜ்யோதிஸ்தோமானுஸ்தானதஸாயாமங்ரத்யானநுஸ்திதானாம் ஔபாஸநாதினா ஸ்வகாலே ''ஸாய ஜுஹிதி த்ராத்ருஜுஹிதி'' இத்யாதிவிதியத்ரித்யானுஸ்தான தததத்ர த்ரதிதிவிஸயே ந: அஸ்தாக் வர்ணாஸ்ரமதர்மாணாமநுஸ்தானமித்யர்த்த: - யதா, அத்ர, வர்ணாஸ்ரமதர்மே ந: அநுஸ்தானமித்யர்த்த: - ''த்யஜ தர்மமதர்ம ச'' இத்யாதிவதநத்திலே ஸர்வதர்மத்யாகமங்ரமாகத் தோற்றுகையாலே ததீகார்த்திய சரமஸ்தலகத்திலும் தர்மத்யாகம் விதேயமென்று வேண்டாவோ? என்ன அந்த வதநத்தூக்கும் அவிரூதமாக அர்த்தமருளிச்செய்கிறார் - த்யஜதர்மமித்யாதிநா -

(சா.த்ர) தீகாகாலநநுஸ்திதானாமதி - த்ரஸ்தாஸ்வகாலே஁நுஸ்தேயத்வத்ரத்ரதந்ரானுஸ்தேயத்வமதி ஸ்யாதித்யர்த்த:। நநு ஸர்வதர்மானித்யஸ்யாகாரதூதே தாஹாரத எவ ''த்யஜ தர்மமதர்ம ச - த்யஜ தத்யானுதே அதி'' இதி விவித்ய தர்மாதினா த்யாஜ்யத்வோக்தே: ஸர்வதர்மானித்யஸ்யாதி ஸ்வரூதத்யாக எவ தாத்ரத்யமங்ரீகார்த்திமித்யத்ர த்யஜதர்மமித்யஸ்யாதி நித்யநீமித்திகானாமவஸ்யானுஸ்தேயத்வதோதகீரநநுஸ்தானே த்ரத்யவாயதோதகீஸ்தானேகீ: த்ரதானீரவிரோதாய ஸாமான்யவிஸேஸ்த்யாத்தேவலகாம்யவிஸயத்வந்ரிஷித்ய விஸயத்வம் ச ஸ்வீகார்த்திமித்யாஹ - த்யஜதர்மமித்யாதிநா - காம்யகர்மாணா த்யாஜ்யத்வம் தோகிவிரோதி -

(சா.வி) ததானி, தீகாகாலே। அநநுஸ்திதா:, ஸ்தானாதினா தீகாாயா நிஸேதாதிதி தாவ: - ஸ்வகாலே, க்ருதூதரகாலே - ஸ்வவிதேரேவ, ஸ்வவிதாயகவதநதலாதேவ நநு ஸர்வதர்மானித்யஸ்யாகாரதூதே தாஹாரத எவ ''த்யஜ தர்மமதர்ம ச'' இதி த்யாஜ்யத்வோக்தே: ஸர்வதர்மானித்யஸ்யாதி ஸ்வரூதத்யாக எவ தாத்ரத்யமங்ரீகார்த்திமித்யத்ர த்யஜ தர்மமித்யஸ்யாதி நித்யநீமித்திகானாமவஸ்யானுஸ்தேயத்வதோதகீரநநுஸ்தானே த்ரத்யவாயதோதகீஸ்தானேகீ: த்ரதானீரவிரோதாய ஸாமான்யவிஸேஸ்த்யாத்தேவலகாம்யவிஸயத்வாதிகம் ஸ்வீகார்த்திமித்யாஹ - த்யஜதர்மமிதி - த்யஜதத்யானுதே இத்யைஸ்த்ரத்யைவல்யயோஸ்த்ர காம்ய -

(சா.ஸ) ததானி, தீகாகாலே - நித்யாதய: க்ருதநங்ரத்வெந யே஁நநுஸ்திதா: - தே ஸ்வகாலே, க்ருதூரூத்ரத் தத்ரகாலே। ஸ்வவிதேரேவ, தத்ரகாலநிமித்தம் ஸ்வவிதாயகவதந தலாதேவ யதாகார்த்த: - தததத்ர, அத்ர வித்யமானதாதஸாயாம் - ந: த்ரதந்ரானா - நித்யாதயஸ்வகாலே, கார்த்த எவ - எவ் ஜாத்யவகமவாதானுகுண தர்மஸ்வரூத த்யாகவிதியத்ரத்வம் ஸர்வதர்மாந்ரித்யஜ்யேத்யஸ்ய நிராகூதம் - அத்ர த்யஜ தர்மமித்யாதிநாமதி தாஹாரதஸ்த்ர வதநானா ஸ்வரூதத்யாகவிதியத்ரத்வம் நிரஸ்யதே - த்யஜதர்மமித்யாதிநா -

(सा.सं). - “सत्यं चानृतं सत्यमभवत्” इति । श्रुतौ चिदचित्सु सत्यानृतपदप्रयोगमनुसृत्याह -
आत्मानुभवकुण्ड इति - येन त्यागेन कर्तृत्वाभिमानेन येनेत्यर्थः - तत्रापि सात्त्विको हि त्याग -

(சா.சं) புன: ப்ரபுதிர்வ - அந்யதரகலபானாஸ்ரயணே லோகமரியாதிலங்னாந்ரி஑்ரஹலக்ஷ்ய எவ ச்யாதிதி ந ப்ரதிபடொக்யாடியானர்த்க்யமிதிந்நாவ:। அத்ர ஸக்தௌ சத்யாமபி அநுதாபாதிஸியாசிராடெவ ஸரீரபாத்மயேந வில்ம்வாக்ஷமொ஽பி காலக்ஷொபாக்ஷமொ஽ம்ப்ரிதே: - வ்யவஸ்துை பண்ண்வொண்ணாதொழியும் இதி । வ்யவஸ்தாய்யஸுைவா஢ாவாதிதி ஢ாவ:-

மூ - இது மிகவும் பரி (ஹசனீயம்) ஹரணீயம் - எங்ஙனேயென்னில்? அலேபகா பாப பண்ணினால் லேபியாதென்பார். இவர்கள் பாபமவश्य் அநுஷ்டிக்கவேண்டுமென்றார்களாயிற்று. இது “**भक्ष्योत्तमप्रतिच्छन्नं मत्स्यो बलिशमायसम् । अन्नाभिलाषी ग्रसतेनानुबन्धमवेक्षते**” என்கிற கணக்காம் -

(சா.தீ) தத்பரமபதமென்றபடி - நிரசனார்த்தமிதி (மிதின) நிரசனீயத்வத்தைக் காட்டுகிறார் - இது மிகவும் இत्याதியால். அத்தை உபபாதிக்கிறார் - எங்ஙனேயென்னில் இत्याதியால் - அலேபகரென்று சிலர் பண்ணின பாபங்களால் லேபமில்லையென்னும்வர்கள் - அவர்களைப் போலன்றியே இவர்கள் அவश्य் பாபமநுஷ்டேயமென்னும் சாஹசிகராயிற்று - இம் மதம் சંஸாரவர்த்தகமாமென்னுமிடத்தை சஹதூஷாந்தமாகவருளிச் செய்கிறார். இது **भक्ष्योत्तमेत्याதியால்** - **भक्ष्योत्तमेति** - மத்யமானது அந்நாபிலாஸியாய் **भक्ष्योत्तमமான** மாசாடியால் விஹிதமான அயசபலிசத்தை விழுங்குமாப்போலேயாயிற்று. **अनुबन्धम्, मरणम्, अन्तम्** -

(சா.ஸ்வ) இது மிகவும் இत्याதினா - இது சંஸாரவர்த்தகமாகையாலே ஹஸ்யமென்று கருத்து - இம் மதம் மிகவும் சંஸாரவர்த்தகமென்கையில் தூஷாந்தமருளிச் செய்கிறார் - **भक्ष्येति** - **भक्ष्योत्तमेन**, மாசேன - **प्रतिच्छन्नम्, विहितम्**. அயசம், அயமயம் - **बलिशम्, मत्स्यवेधनम्** - மத்ய: அந்நாபிலாஸி சந் ஸசதே - **अनुबन्धम्**. பசாடாபததநர்த்தம் மரணம் நாவேக்ஸதே - ததிரீதியாமென்றபடி - இந்த மதமும் -

(சா.பு) **अनुबन्धम्, अनुबध्नाति** இத்யநுபந்ந: - **भाविफलमित्यर्थः** -

(சா.வி) **भक्ष्योत्तमेति**. **भक्ष्योत्तमप्रतिच्छन्नं, मांसपिहितम्** - **बडिशं, मत्स्यबन्धनम्** - **अनुबन्धं, तदनुसक्षण प्राप्तमरणरूपमनर्थम्**. நாவேக்ஸதே, ந விசாரயதி - என்கிற கணக்காம், இத்யுக் தகாரஸ்யாட் -

(சா.ச) **वसंस्कारोद्बोधाद्यत्तश्रुतवत्तां सूचयन् गुरुच्चारणानूच्चारणनिषेधपरः** - **दुर्वसिः प्रभृतीनामा श्रमधर्मनिष्ठानां काश्चनोद्बुतवृत्तय अधिकारित्वकृताः** - ऋभु, शुक्र, संवर्तकादिषु नग्नचर्यादर्शन - व्रतमपि ब्रह्मचर्यादिषु परीक्षार्थं कालविशेष नियत व्रतविशेष रूपमेव - शुक्रस्य वारकुख्यासु गणिकासु भोजनादि व्यपदेशोऽपि ब्राह्मणादि परपक्वोपनीतान्न विषयः - अजगरोपाख्यानेऽपि “स्वस्थश्शुको मृदुर्दान्तः” इत्यादिना प्रह्लाद प्रेरने ब्राह्मण मुमुक्षूपादेयगुणाभिधानान्न तत्र स्वैरप्रतीतिः “ज्ञाननिष्ठो विरक्तो वा मद्वक्तो वा न पेक्षकः स लिङ्गानाश्रमास्त्यक्त्वा चरेदविधिगोचरः” इति च तत्तल्लिङ्गैरेव तत्तदाश्र(या)म्यहमिति दुरभिमानं त्यक्त्वा आश्रमप्रयुक्तविधिविहितान् प्रीत्यैव कुर्यात् न विध्येक गोचरस्सन्निति वदति - सनत्कुमारादिनग्नचर्यामित्यबाल्यावस्थया केवलब्रह्मभावनया च - पशुपतेर्नग्नचर्यात् पाशुपतव्रतविशेषाङ्गतया आधिकारिकतया चोपपन्ना। तदेव चरितं चरेदिति वचनान्नाधुनिकानां साप्रमाणभूता - तेषां तेजो विशेषा बाधका च - शिष्टाचारादयश्च धर्मत्यागे गगनकुसुमायमानाः - इदं सर्वमभिप्रेत्य **ஒருவிரகன்றிற்கே** இத்யுக் தம் - **चोदना, कैङ्कर्यं मया कार्यमिति रूपा। प्रतिचोदना, किं मया त्याज्यमिति रूपा। चोदनायत्ता विहितेषु प्रवृत्तिः प्रवृत्ति शब्दार्थः। प्रति चोदनायत्ता निषिद्धनिवृत्तिर्निवृत्तिशब्दार्थ इत्युच्यते** - **निवृत्त्युत्सर्गो निषिद्धानुष्ठानात्मक** - इति मतमतिहेयमपि वचनोपन्यसनेन अतिमोहनत्वादियुक्तमित्युक्तम्। **भक्ष्योत्तमशब्देन कुत्सित** -

மூ - இவையெல்லாவற்றையும் நினைத்து “அஹோபத மஹக்ஷ்டம் விபரீதமிதம் ஜகத் | யேநாபத்ரபதே சா஁ுரஸா஁ுஸ்தேந துஷ்யதி” என்று மஹர்ஷி நிர்விணுணானான் - இவர்கள் சொல்லுகிறபடி அர்த்தமானால் யாவஜ்ஜிவ்இருந்து அநுஷ்டிக்கும் நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானமெல்லாம் புரபத்திக்கு அ஁ு-மாகையால் சா஁ு-புரபதனம் சகூர்த்ரவ்யமென்னுமிடமும் கழியும் - புரபத்திஷுணத்தில் எல்லா நிஷி஁ுங்களும் அநுஷ்டிக்கை அஷக்யம் | அப்போது யதாஷக்தி நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானம் புண்ணிக்கொண்டு புரபத்தி புண்ணவும் கண்டறியோம். இப் பக்ஷத்தில் பாபங்கள் அ஁ுநிஷிமீய஁ிஸே போலே பாப ஸ஁ுடவா஁ுயமல்லாமையாலே ஁ு஁ுபூர்த்திரா஁ுததையும் கூட்டி -

(சா.஁ு) ய஁ு, அந்தஸ்தித(மான) மான வாயஸ஁ுலிஷம் - அத்தையறிய மாட்டாது - இனியவர்கள் போலிவர்களுடைய சா஁ுஸபூர்த்திகளை நினைத்து மஹர்ஷி நிர்விணுணான படியைக் காட்டுகிறார் - இவையெல்லாவற்றையும் இத்யாடியால் - அஹோ ஁ுதேதி - இந்த ஜகத் விபரீதமாக வர்திக்கும்படி மஹாக்ஷ்டம் - அய்யோ பாபீயேன் க்ஷ்டத்தைக் காட்டுகிறார் யேநேதி - யாதொரு பாபகர்த்தால் ஸஜ்ஜனன் லஜ்ஜிக்கிறான் அது தன்னாலே ஁ுர்ஜனன் ஸந்தோஷித்துக் கொள்வதேயென்று ஁ுஷணமருளிச் ஁ுய்க்கிறார். இவர்கள் இத்யா஁ி - இப் பக்ஷத்திலவர்கள் புண்ணும் நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானமெல்லாம் புரபத்திக்கு அ஁ு-மாய் புரயவஸிக்கையாலே இன் நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானம் யாவஜ்ஜிவமிருந்து அநுஷ்டிக்கும்தெல்லாம் அ஁ு-மோ? எல்லா நிஷி஁ுமும் புரபத்திஷுணத்தில் அநுஷ்டிதமாய் அ஁ு-மோ? தக்ஷணத்தில் யதா ஸக்த்யநுஷ்டிதமோ? என்று விகல்பித்து க்ரமேண ஁ுஷிக்கிறார் - யாவஜ்ஜிவமிருந்து இத்யா஁ி வாக்யத்ரயத்தாலே - இப் பக்ஷத்ரயத்திலும் ஁ுஷணாந்தரமருளிச் ஁ுய்க்கிறார் - இப்பக்ஷத்தில் இத்யா஁ி -

(சா.ஸா) சிலர்க்கு துஷ்டிகரமன்றோ? என்னவருளிச் ஁ுய்க்கிறார். இவையெல்லாவற்றையும் நினைத்து இதி | ஁ுா஁ுகாந்தரமருளிச் ஁ுய்க்கிறார். இவர்கள் சொல்லுகிறபடி இதி-யாவஜ்ஜிவமநுஷ்டேய நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானம் அ஁ு-மோ? தக்ாலத்தில் யாவநிஷி஁ு஁ானுஸ்தானம் அ஁ு-மோ? யதாஷக்தி நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானம் அ஁ு-மோ? என்று விகல்பித்து க்ரமேண உத்ரமருளிச் ஁ுய்க்கிறார் - யாவஜ்ஜிவம்த்யா஁ிநா - இன்னமொரு ஁ுஷணமருளிச் ஁ுய்க்கிறார் - இப்பக்ஷத்தில் இதி - வி஁ிதமானபடியாலே என்றபடி - ஁ுஷணாந்தரமருளிச் ஁ுய்க்கிறார் -

(சா.பு) அஹோ஁ுதேத்யா஁ி - ஁ு஁ுணியேஸ்துஷ்யதா் கதம் வா ஁ு஁ுணியார்த்தே஁ுயோ நிவர்தனம் கார்யமிதி நிர்விணுஸ஁ு஁வ஁ிதம்ர்த்: நிஷி஁ு நிவூதேஸ்த்யா஁ிவ஁ிதௌ தத்யா஁ுஸ்ய நிஷி஁ுபூர்த்திரூபதயா நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானஸ்ய வி஁ேயத்வே புலவத்ஸந்நி஁ாவபுலம் த஁ு஁ுமிதி ந்யாடா஁ு஁ுத்வஸ்யாஷ்யகத்வா஁ு஁ுத்வே ஁ு கி் யாவஜ்ஜிவ் நிர்வர்த்யமானம் நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானம் வா஁ுபுரபத்திஷுண எவ ஸர்வேஷா் நிஷி஁ு஁ானாமநுஸ்தானம் வா? புரபத்திஷுணே யதாஷக்தி நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானம் வா? தத்வேன வி஁ிதயத இதி விகல்ப்ய புத்ரமே ல஁ுபாயத்வவ்யா஁ிதி, ஁ுவிதீயே அஷக்தாநுஸ்தானத்வேநானுஸ்தான லக்ஷணாபூராமாண்யம், தூதீயே புத்ரக்ஷா஁ுரணவிரோ஁ு, கல்பத்ரயே஁ுபி ஸ்வோக்திவிரோ஁ு, ஁ுாப்யகாரவாக்யவிரோ஁ு ஁ுா஁ு. இவர்கள் சொல்லுகிற இத்யா஁ிநா - அ஁ுநிஷிமீய஁ிஸேபோலே இதி - வி஁ிதத்வம் பாபஸ஁ுடவா஁ுயத்வா஁ுவே ஁ுேதுரதி ஁ுவ: -

(சா.வி) கழியும், நிர்ஸ்தம் ஁ுவேத் - கண்டறியோம், ஁ு஁ுத்வா ந ஜானிம:

(சா.ஸ) ஁ுக்ஷ்யமூ஁ுயதே | அநு஁ு஁ுந் நா஁ுக்ஷத இத்யர்த்: | யே நிஷி஁ு஁ானுஸ்தானேந சா஁ுரபத்ரபதே -

மூ - “சர்வபாபேभ्यो मोक्षयिष्यामि” என்கிறவிடத்துக்குத் தாங்கள் व्याख्यान பண்ணின பிரகார விரு஢்மாம் - यथाशक्ति त्रिविधापचारங்கள் கர்தவ்யங்களாகவும் ப்ரச஢்டிக்கும் - இது பூர்வானுஸ்தானத்துக்கும், பூர்வஸ்ப்ரதாயத்துக்கும், ஸ்வானுஸ்தானத்துக்கும், மற்றும்மிப்போது காண்கிற முமுக்ஷுக்கள் அநுஸ்தானத்துக்கும் விரு஢்ம் - இப்படி சொல்லுமவர்கள் தம்மையொரு ப்ரபந்நன் அர்த்தகாமங்களடியாக நலியப்படுக்கால் இது ப்ரபந்நதர்மமென்றவரை உகந்திருக்க ப்ராஸ(மா)ம் - இது அனந்த ப்ரமாணங்களுக்கு விரு஢்மானவளவேயன்றிக்கே இங்கெடுத்த வ்ചനங்களுக்கும் விவக்ஷிதமன்று -

(சா.தி) இன்னமொரு தூஷணமருளிச்செய்கிறார் - यथाशक्तियென்று - तथास्तु என்றருளிச் செய்கிறார் - இது பூர்வானுஸ்தானையாதி। பூர்வர்களில் நிஷி஢்நானுஸ்தானமில்லையிறே - இது ஸ்வானுஸ்தானத்துக்கும் விரு஢்மென்கிறார் - இப்படி சொல்லும் இत्यादि - நிஷி஢்ந கர்தவ்யமென்னும் பக்ஷ ப்ரபந்நனுக்கு தர்மங்களை விதிக்கிற ப்ரமாணங்களுக்கு விரு஢்மாம். அவ்வளவன்றிக்கே இங்கெடுத்த வ்ചനங்களுக்கும் விவக்ஷிதமன்றென்கிறார். இது என்று - விவக்ஷிதத்வாभावத்தை சில ஂचार्यர்கள் பக்ஷத்தாலே உபபாதிக்கிறார் -

(சா.ஸ்வ) यथाशक्तीति - इष्टप्रसङ्गத்தில் பா஢்஢்மருளிச்செய்கிறார் - இது इति - ஸ்வானுஸ்தானத்துக்கும் इति-त्रिविधापचारங்களை மிகவும் வர்ஜிக்கையாலே என்றபடி - இன்னம் ப்ரபலானிஸ்டப்ரஸங்ங் பண்ணுகிறார் - இப்படி इति - इयता ப்ரபந்நேனபா஢்஢்மருளிச் செய்து சா஢்஢்மருளிச்செய்கிறார் - இது इति -

(சா.ப்ர) ननु निषिद्ध मनुष्येयमिति वदतस्त्रिविधापचारकर्तव्यत्वप्रमङ्ग इष्ट एवेति चेत्तत्राह - இது பூர்வஃ இत्यादिना - सम्प्रदायो नाम, उपदेशपरम्परा - भागवतापचारस्य कर्तव्यत्वसमर्थनं स्वव्याघातकं चेत्याह இப்படி சொல்லும் இत्यादि - निषिद्धानुष्ठानस्य वैधत्वोवतौ विहितस्य च निषेधायोगात् “तस्माद! ब्राह्मणाय नापगुरेत - न कलञ्जं भक्षयेत - न सुरां पिबेत्” இत्यादीனாं न हिंस्यादित्यस्य अग्नीषोमीयपश्वालम्बनाकर्तव्यताबोधकत्वाभावाद्रह्यहत्याद्यकर्तव्यत्वबोधकत्वानुपपत्तेः केनाप्यकर्तव्यतया बोधितत्वमन्तरेण निषिद्धत्वासिद्धेरन्येषां निषिद्धस्य प्रपन्नान्प्रति विहितस्यानुष्ठीय मानस्य निषिद्धानुष्ठानव्यपदेशविषयत्वानुपपत्तेर्निषिद्धानां विहिततयानुष्ठेयत्वसमर्थनं सिद्धय सिद्धि व्याघातपराहृतमिति बहुप्रमाणविरोधसद्भावेऽपि तस्मात्त्वमित्यादिषु विवक्षितं च न भवतीत्याह - இது அனந்தப்ரமாணேत्याதினா - एवं निषिद्धसामान्यनिवृत्तेरत्याज्यत्वमुक्त्वा तस्य धर्मशब्दवाच्यत्वे किल त्याज्यत्वप्रसङ्गोऽपि भवेदिति तदेव नास्तीति दर्शयन् “सायमाद्यं तयोहरहोस्सायं प्रातश्च मध्यमे। उपवास फल प्रेप्सुर्जहचा (डु?) भुक्त चतुष्ठयम ऐश्वर्यसन्ततिं -

(சா.வி) - तस्मै, स्वात्मनः। प्रपन्नं, केचित्प्रपन्नाः। நலியப்படுக்கால், हिंसितुमुद्यक्ताश्चेत् - உகந்திருக்கப் ப்ராஸமாம், सन्तुष्य स्थातुमुचितं स्यात् இங்கெடுத்த வ்ചനங்களுக்கு, इहोपात्त वचनानां - तस्मात्त्वमुद्धवोत्सृज्येत्यादि वचनानामित्यर्थः - अत्र सर्वधर्मान्परित्यज्येत्यत्र प्रवृत्तिनिवृत्ति रूपधर्माणां सर्वेषां त्यागविधानानिषिद्धानुष्ठानमपि प्रपन्नानां कर्तव्यमेवेति केषाञ्चिद् भ्रान्तानां -

(சா.ஸ) एवं बुद्धिपूर्वकनिषिद्धानुष्ठानं प्रपन्नस्य न बाधकमित्यर्थे बहून्यतिप्रसङ्गान्यापाद्य निषिद्धानुष्ठानपर्यवसायि निषिद्धनिवृत्त्युत्सर्गोऽत्र विवक्षितश्च इत्याह - இங்கெடுத்த इति -

(सा.सं) ननु कथमविवक्षितता - सर्वधर्मान्त्यादौ धर्मशब्देन निवृत्तेरपि सङ्गहे “तस्मात्त्वमुद्धव” इति वचनबोधितेन निषिद्धनिवृत्युत्सर्गेण निषिद्धानुष्ठानपर्यवसानमित्यत्र तत्र तदसङ्गहेनैव केषाञ्चिदाचार्याणम् तदपर्यवसानफलकं निर्वाहमाह - निषिद्धनिवृत्तिरूपङ्गुल्लेखः इत्यादिना - निर्वहिष्काराणां. इह निषिद्धनिवृत्युत्सर्गविधिं निषिद्धनिवृत्यपरित्यागेनैवोपपादयन्तीत्यर्थः - निर्वाहमेव प्रश्नपूर्वकमुपपादयति गङ्गाजलेन यो नदीयां इति - रुक्माङ्गादिभिरनुष्ठितैकादश्यां भोजननिवृत्तिर्मुखफलाचातुर्भक्तवर्जत्वादिनियमविशेषः -

(சா.தீ): பக்ஷத்திலும் பரிஹார் சொல்லுகிறார். நியமவிசேஷாதிகள் இயாதி-ப்ரபந்நனுக் கே அஹ்மபரிஹார் விசிய்ய விதிக் கையால் சர்வதர்மாந் என்றவிடத்தில் சர்வசப்த் சங்கோசனியமென்கை - அஹ்மபரிஹாரே஽பி, கேவலநிஷித்தநிவृத்தியும் - அந்யத்ர தர்மசப்தத்தால் விவக்ஷிதமாகிலும் - அர்த்தமாகிலுமென்றபடி - யத்வா, இங்கு விஹிதமான சர்வதர்மத்யா஗் சர்வதர்மநிரபேக்ஷ்யமாகக் கடவது. அப்போது சுவதந்ந்ரவிதியாலே ப்ரபந்நனுக்கு வர்ணாச்ரமதர்மபரிபாலனமுண்டாகையால் யதேசுசரணத்துக்கு அவகாசமில்லை. -

(सा.प्र) निषिद्ध निवृत्ति सामान्यस्य धर्म शब्दार्थत्वेऽपि “न हिंस्यात्सर्वा भूतानि” इति सामान्य निषेधे निषेध्यवाचि सर्वपदस्याग्नीषोमीयहिंसाविध्यवैयर्थ्याय तद्व्यतिरिक्त विषयत्व न्यायात्सर्वधर्मानित्यत्र सर्वशब्दस्यापि निषेधनिवृत्तिव्यतिरिक्तधर्मपरत्वमेवेत्याह - नियम विशेषेत्यादिना - स्वतन्त्र विधेरेव, यत्किञ्चित्फलाशेषतयैव विधानादित्यर्थः तस्य, अधर्मपरिहारस्येत्यर्थः। यद्वा, स्वतन्त्रस्य, भगवतो नियमनादेव विधिः, प्रेरणा-इदं कुरु इदं मा कुर्विति भगवत्प्रेरणादेवेत्यर्थः - एवं सर्वधर्मानि त्यस्य त्यज धर्ममित्यस्य चार्थनिर्यये सति तस्मात्वमुद्धवेत्यत्रापि विहितत्यागो निषिद्ध स्वीकारश्चोभयं -

(सा.वि) केषाञ्चिन्निर्वाह प्रकारमुक्त्वा केवलनिवृत्ति स्वरूपस्य धर्मत्वाभ्युपगमेऽपि सर्वधर्मानित्यत्र न हिंस्यादित्यत्र विहितेतरविषयत्ववन्निषिद्धनिवृत्तीतरविषयत्वस्यावश्यकतया धर्मशब्दसङ्कोचे सति सर्वनिर्वाह इति वयं तं निर्वाह प्रकारं ब्रुवन्नित्याह - नियम विशेषादिकुलगाढ कृत्वाऽह इति - अधर्म इति - अधर्म परिहारे धर्मत्वेन विवक्षितेऽपि नियम विशेषादिकं विना निषिद्ध निवृत्ति मात्रस्य धर्मत्व विवक्षायामपीत्यर्थः स्वतन्त्र विधेरेव - स्वतन्त्रस्य - भगवतो विधेरेव “न सुरां पिबेत्” इत्यादि रूप निषेधविधेरेव - अधर्मपरिहारस्य नित्यं परिग्रहस्सिद्धयति - न परित्यागः। यद्वा “उपायापाय संत्यागो - अपाय संप्लवे सद्यः प्रायश्चित्तं समाचरेत्” इत्यादिना प्रपन्नं प्रत्येव स्वीकारः उपाय परित्याग विधिसद्वावादपायपरिहारस्य परित्यागोऽत्र न विधेय इति -

(सा.सं) युक्ता च सती धर्मशब्दसङ्गृहीता-तादृश निवृत्तीनामुत्सर्गः सविशेषणे हीति व्यायेन नियम फलयोस्त्याग एवं पर्यवसन्नः। ननु भोजननिवृत्त्यादित्यागपर्यवसन्न इति केषांचिन्निर्वाह इत्यर्थः धर्म शब्देन निषिद्धनिवृत्तिपात्रसङ्गृहेऽपि। इह तत्त्यागो न सिद्ध्यतीत्याह - अधर्मेति - तस्य, अधर्मपरिहारस्य - स्वतन्त्रस्य, भगवतः। विधिः शासनम्-तत्त्व- “एकादश्यां न भोक्तव्यम्” इत्यादिकम्। नन्वेवं सामान्य धर्मपद घटित-त्यागविधिपराणां तत्तन्निवृत्तिधर्मविध्युपरिबन्धित्वेऽपि चोदनां प्रति चोदनामिति विशेषपदघटितत्यागविधिबलान्निषिद्ध निवृत्ति त्याग स्यापि -

* இப்படியற்றபின்பு என்கிற प्रतीकं सारास्वादिनीயில் பிற்பட்டிருக்கிறது.

(सा.सं) विलङ्घयन् मर्त्यो मर्यादां वेदनिर्मिताम्” इत्यादिकं प्रतिसन्धी यतामित्यत्र भाव्यम्। एवं च प्रपत्यनुपकारक चोदना प्रतिचोदनयोस्त्यागः उद्धवं प्रत्युपदिष्टमिति मन्तव्यम् - नन्वानुकूल्य सङ्कलपादि रूपाङ्गभिन्नायां मनसा भगवति प्रवृत्ते विषयेभ्यो निवृत्तेश्च प्रपत्यर्थमस्वीकारप्रसङ्ग इत्यत आह - मुमुक्षुमात्रे इति-भक्ति निवृत्त्यादि फलसाधनतया चोदिताकायशोषणादि प्रवृत्तिस्रैवैर्गिकधर्म निवृत्तिस्तदुचितश्रोतव्यं श्रुतं च प्रपत्यङ्गत्वाकारेणोत्सृज्येत्यर्थ इति। **இந்த நிष्कर्षம்**, उक्तविधया धर्मत्याग परकृत्स्नवचनार्थनिष्कर्षम् - एवं स्वनिष्कर्षस्य दिव्यसूरिपरिग्रहमपि दर्शयति - **செய்யாதவை** इति-अकार्यं न कुर्मः -

(சா.சं) செய்யேல், क्रूपापानि न कार्याणि - சூக்யந்தர்நிஹாமுக்தநிஷ்கர்ஷவிபரீதப்ரதீதிம் சமாததே।
நாயிணேன் இதி। நற்றம், उपचारम्, तात्पर्यं பார்த்தால் க்ஷமே கொள்ள ப்ராப்தமிதி -

மூ - प्रायश्चित्तान्तराशक्तः कालक्षेपाक्षमोऽपि वा ।

புன: प्रपद्यते नाथमभिन्दन्लोकसङ्ग्रहम् ॥

முமுक्षுத்வமே அடியாக் புத்திபூர்வநிஷித்தங்கள் புகுராவென்னும் வாதீயம் “வித்யதே ப்ராஹ்மணே தம:” என்னுமாப்போலே ஔசித்யத்தாலே சொன்னபடியத்தனை. -

(சா.தி) प्रायश्चित्तान्तरேति - प्रायश्चित्तान्तराशक्तனொருவன். शक्तत्वेऽपि कालक्षेपाक्षमं नொருவன் - अभिन्दन् लोकसङ्ग्रहमावது शक्तனும் कालक्षेपाक्षमंனுமாகில் लोकसङ्ग्रहार्थं प्रतिपदोक्तं प्रायश्चित्तंத்தையும் பண்ணக் கடவன் என்று கருத்து. मुमुक्षुவுக்கு बुद्धिपूर्वोत्तराद्यं புகுறாது. प्रायश्चित्तंமென்றென்னிலருளிச் செய்கிறார் - मुमुक्षुत्वमே அடியாக் இத்யாடியால் ஔசித்யத்தாலே என்னுமத்தை -

(சா.ஸ்வ) இப்படியாகில் பூர்வமபராதபரிஹாரத்திலே ஸக்தனுக்குப் ப்ரதிபதொக்தப்ராயசித்தம் பண்ண வேண்டுமென்றும், ஸிஸ்தயா வ்யபதேஸ்யனுக்கும், ப்ரதிபதமே பண்ணவேண்டுமென்றும் சொன்னது விருத்தியாதோ? என்ன, ப்ரபதனமஸக்த விஸயமாகையாலே விருத்தியில்லையென்கிறார் - प्रायश्चित्तेति - प्रायश्चित्तान्तरे, प्रतिपदे । अशक्तः - शक्तौ सत्यामपि प्रतिपदस्य बहुकाल साध्यत्वे विलम्बाक्षमश्चेदपि नाथं पुनः प्रपद्यते - अभिन्दन् लोकसङ्ग्रहम्, लोकसङ्ग्रहमभिन्दन् सन् - व्यपदिष्टश्चेल्लोक सङ्ग्रहभेदस्स्यात् - अतः अव्यपदिष्टाधिकारि என்றபடி - व्यपदिष्टश्चेत् स्वात्मसाक्षिकं प्रपदनं प्रायश्चित्तं कृत्वा लोकसङ्ग्रहार्थं दीर्घकालसाध्यमपि प्रतिपदं कुर्यात् என்று கருத்து - இப்படியாகில் முமுक्षுவுக்கு புத்திபூர்வ நிஷித்தம் புகுராத்தென்று பூர்வார்யோக்தி விருத்தியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - मुमुक्षुत्वमே इति - औचित्यத்தாலே என்று பூர்வார்யவாக்யத்தை அந்யதாக்கரிக்கைக்கு நிதானமுண்டோ? -

(சா.ப்ர) मया कृतमपराधमुपचारतया स्वीकुर्विति गाधाखण्डार्थः - नन्वेन सति प्रतिपदोक्तं प्रायश्चित्तविधिं वैयर्थ्यं स्यादित्यत्राह - प्रायश्चित्तान्तरेत्यादि - ननु तापत्रयाभिहत्या सांसारिकसुखानामल्पास्थिरत्व, दुःखमिश्रत्व, दुःखोदरकत्वादि दोषानुसन्धानेन चोत्पन्नवैराग्यपूर्वकं प्रपन्नानां निषिद्धानुष्ठानमेव नोपपद्यत इति कैश्चिदुक्तेः प्रपन्नापराधप्रायश्चित्तविधानं शास्त्रेषु न विवक्षितमित्यत्राह । मुमुक्षुत्वमே इत्यादि “विद्यते गोषु संपन्नं विद्यते ब्राह्मणे दमः । विद्यते स्त्रीषु चापल्यं विद्यते ज्ञातितो भयम्” इत्यादिष्विव संभावना -

(சா.வி) प्रार्थनामात्रादेव अपराधपरिहारे प्रतिपदोक्तं प्रायश्चित्तविधिं वैयर्थ्यमित्यत आह - प्रायश्चित्तान्तराशक्त इति । कालक्षेपाक्षमः दीर्घ कालसाध्यकृच्छ्रचान्द्रायणादिना विलम्बाक्षमोऽपि वा । शक्तविषये कालक्षेपक्षमविषये च प्रतिपदोक्तं प्रायश्चित्तविधिं सार्धक्यमिति भावः । अभिन्दन् लोकसङ्ग्रहम् सङ्ग्रहाय च लोकस्य इति लोकसङ्ग्रहार्थमपि प्रतिपदोक्तं वा, पुनः प्रपदनं वा कर्तव्यमिति भावः - मुमुक्षूणां वीतरागत्वाद्बुद्धिपूर्वाधानि न संभवन्त्येवेति प्रायश्चित्तविधानं शास्त्रेषु विवक्षितमित्याशङ्क्याह - मुमुक्षुत्वमप्युक्तं इति -

(சா.ஸ) गाधया ध्वनितार्थकथनात्क्षमस्वेति प्रार्थनैवक्षामणं सत्प्रायश्चित्तमित्यपि तयाध्वनितं स्यात् - तर्हि प्रतिपदं प्रायश्चित्तादि शास्त्रानर्थवयमित्यत्राह । प्रायश्चित्तेति - सम्भाविते पूर्वदि प्रतिपदोक्तं शक्तौ तस्य स्वल्पकालं ??? ध्यतायां वा प्रतिपदोक्तमेव कर्तव्यम् - अन्यथा -

மூ - முமுक्षுவுக்கே புவுதிபூர்வநிபிஷ்டங்கள் புகுந்து பரிஹாரங்கள் பண்ணுகை மஹரி்கள் பக்கலிலும் ஋பிபிராயர் பக்கலிலுமுள்படக் கண்டு போராநின்றதிறே. இ(அ)ங்ஙனன்றாகில் ஁பாசகர்களும் முமுक्षுக்களாகையாலே அவர்களுக்கும் புவுதிபூர்வோத்தராத் கடிபாமைபாலே ஁த்தராதாஸலேபம் பராதிகவிஸயம் | புவுதிபூர்வோத்தராதத்துக்கு க்ஷந்தவ்யத்வமில்லையென்று வ்யவஸ்தை பண்ணவொண்ணா தொழியும் - ஁பாசகனுக்கும், பரபந்னுக்கும் வர்ணாஸ்ரம -

(ஸா.தி) ஁தாபிக்கிறார் முமுक्षுவுக்கென்று - கண்டுபோரா நின்றது. ஁ாஸ்தத்திலும், லோகத்திலு மென்றபடி. முமுक्षுவுக்கு புவுதிபூர்வபராதம் வாராதென்னுமதில் பாடகமருளிச் ஁ய்கிறார். அங்ஙனன்றாகி லென்று துடங்கி. முமுक्षுத்வமுண்டாகலும் ஁பாசகனுக்கு அங் லேபிக்கும். பரபந்னுக்கு லேபியாதென்ன வொண்ணாதென்கிறார். ஁பாசகனுக்குமென்று துடங்கி.

(ஸா.ஸா) என்னவருளிச் ஁ய்கிறார் - முமுक्षுவுக்கே ஁தி - இப்படி அங்ரிகரியாமல் முமுक्षுமாத்ருத்துக்கு அபராதம் வாராதென்று ஁ால்லில் பாடக மருளிச் ஁ய்கிறார். இங்ஙனன்றாகில் ஁தி - ஁பாசகனுக்கும் பரபந்னுக்கும், விஹிதானுஸ்தானத்தில் அங்ரிதாபிஸந்தியும், கைங்ரியபுவுதியுமென்கிற ப்஁தம் போலே நிபிஷ்டநிவூத்தியிலேயும் வைஸம்யமில்லையோ? என்னவருளிச் ஁ய்கிறார். ஁பாசகனுக்கும் ஁தி - வர்ணேதி | -

(ஸா.பர) மாத்ரேந ததோக்திரித்யர்த: - நந்வாஸ்தமானா் வாக்யே ஁஁பாவிததமாபிபிராயத்வோக்திநிர்நிபந்நதெயத்ராஹ - முமுक्षுவுக்கே ஁த்யாதி - மஹரி்கள் பக்கலிலும் ஁த்யாதி - வஸிஸ்தஸ்ய க்ஷண்டாலகூஹோஜனதத்ராயஸ்சித்தாதி: - துர்வாஸஸோ஁ம்வரோஸ பாரணாவிதாாம்வரோஸ பரஸாதிநாதி: | லோகஸாரங்ரி முநேர்முநிவாஹநவிஸயே ஁ந்லாபரஹார தத்ராயஸ்சித்தாதிஸ்சேத்யர்த: - முமுக்ஷுா் புவுதிபூர்வோத்தராதானுதயோக்திஸிஸ்ட்நாந்நிவரூ஁த்யாஹ - இங்ஙனன்றாகில் ஁த்யாதிநா | வ்யவஸ்தை பண்ணவொண்ணாதொழியும், வ்யவஸ்தாகரணமயுத்தம் ஁யாதித்யர்த: - நநு ஁த்கமர்நிரதா: ஁தூதா: ஁ாங்ரியோகவிதஸ்ததா | நாஹ்நி ஁ரணஸ்தஸ்ய கலா் கோதிதமீமபி ஁த்யாதிபி: பரபந்நானா் பக்தேப்யோ஁திஸாயித பரபாவவத்வாவகமாத்ரேபா் நிபிஷ்டா்நுஸ்தானம் ந தோஸாயேத்யத்ராஹ - ஁பாசகனுக்கும் ஁த்யாதி - பரோக்ஷர்தம்மபி ப்ராஹ்மண ஁யுதநாதிதேத ஁த்யாதிர்வர்ணநிமித்தகவிஸேத: - தா்஁லே ப்ர்தூக ஁ரீணாம் |

(ஸா.வி) முமுक्षுவுக்கே ஁தி | புகுந்து, பரபேஸு | மஹரி்ேதி | வஸிஸ்தாதி: க்ஷண்டாலாந்நபக்ஷண தத்ராயஸ்சித்தாதி - ஋பி பராயர் பக்கலிலுமுள்பட, லோகஸாரங்ரிமுநிப்ரபூதீநாமபி விஸயே | முநிவாஹநே ஁லாக்ஷேப தத்ராமணாதிதி பாவ: - கண்டுபோரா நின்றதிறே, தூஷ் ஁த் ஁திதம் ஁ல்தித்யர்த: - வ்யவஸ்தா | பண்ணவொண்ணாதொழியும், கர்துமயோக்யா ஁யாத் - பரோக்ஷர்தம்மபி ப்ராஹ்மண ஁யுதம் நாதிதேதி ர்ணநிமித்த நிஸேத: - “தா்஁ல் -

(ஸா.ஸம்) புந: பரபத்திரேவ - அந்யதரகல்பானாஸ்யரணே லோகமரியாதிதலங்ரிநாந்நிங்ரிஹலக்ஷ்ய எவ ஁யாதிதி ந பரதிபதோத்தரத்யானர்தக்யமிதி பாவ: | அத்ர ஁க்தோ ஁த்யாமபி அநுதாபாதிஸயாசிராதிவ ஁ரோரபாதபயேந விலம்பாக்ஷமோ஁பி காலக்ஷேபாக்ஷமோ஁பிபரத: - வ்யவஸ்தை பண்ணவொண்ணாதொழியும் ஁தி | வ்யவஸ்தா ப்யஸ்யைவா பாவாதிதி பாவ: |

மூ :- ஜாதி, கோத்ர, ப்ரவர, சரண, குல, தேசகாலாவஸ்தாபுணசமயாதிதகளை உபாதிபாக்கக் காண்டு
காண்டு -

(சா.ஸ்வா) “ப்ராஹ்மணா ந சராபிபத் - யதித்வியே ந பததி । ச கோத்ரம் ந நிமந்ரயித் । சமாநப்ரவராத்நோத்வஹேத் -
ஸ்வசூத்ரே வித்யமானே பரஸூத்ரேண ந கர்யாத் - வகூல்யாத்நாதி க்ரமேத் - நமர்தோத்ரே கடகே உபாகர்ம ந கர்யாத் । ஂகாடச்யாத்ந
புஜ்ஜித் । நாதூரஸ்ஸநாயாத் - நான்யம் தேவம் நமஸ்கர்யாத்விஷ்ணுபாடாபஜ சப்ரத்ரய: । சிஷாபுணம் ச புத்ரம் ச
சமயாசாரமேவச । பூர்வீராசரிதம் கர்யாத்நயதா பதிதோ பவேத் । க்ரமேண இத்யாதி நிஷேதத்தைத்
தவிருமிடத்திலென்றபடி - இப்படி நிஷித்ரத்தைத் தவிருமிடத்தில் வைஷம்ய -

(சா.ப்ர) யதிநாமப்ரஹ்மாசாரிணாம் । ஂகைகம் மாஸதூல்யம் ச்யாத்ஸம்பூயமதிரா சமம் । ப்ராஹ்மசூத்ரபரித்யாபாப்ரஹ்மாசாரி
கூஹி வநா । பரித்ராடாபி பதிதி இத்யாதிநா ஸ்ரமநிமித்தக நிஷேத: - ஸ்ரீணாப்ரத்யாசக்ஷாணாநா சமாஹிதா
ப்ராஹ்மாசாரி இஷ்டம் ஹுதம் ப்ராஜாபசூந் ப்ராஹ்மவர்த்சமந்நாஹம் வூத்க்தே தஸ்மாதுஹவை ப்ராஹ்மாசாரிசஹ்வம் சரந்தம் ந ப்ரத்யாசக்ஷித் -
ந ஸ்வர: ப்ராணவோ஽ஹ்வநி சாப்யந்யவித்யஸ்ததா । ஸ்ரீணாபு ஸூத்ரபாதிநாம் இத்யாதி ஜாதி நிமித்தக நிஷேத: -
சமப்ரவரகோத்ரம் ச விதூரம் ப்ராஹ்மாசாரிணாம் । தேவார்தே வரயேத்வாந் பித்ரர்தே வரணம் த்யஜேத் இத்யாதி: ப்ரவரநிமித்தகவிஷேத:
- ப்ராஹ்மாசாரிணா கர்யுஷ்ராவணம் நது பர்வணி இத்யாதி: சரணநிமித்தகநிஷேத: - மூதவந்நோத்வஹி கல்ச்யாத்ந
விஷித்யத் இத்யாதி: கல்நிமித்தகநிஷேத: - நாமு நைவாஹ்மஸஸ்திரே ந ஸ்மசானே சமாசரேத் । உத்ஸர்஑ம் வைபுரிஷஸ்ய
மூத்ரஸ்ய ச விசர்ஜனம் இத்யாதிதேசநிமித்தகநிஷேத: - ந ப்ரோக்தவ்யம் ந ப்ரோக்தவ்யம் சப்ராப்தே ஹரிவாசரே இத்யாதி:
காலநிமித்தகநிஷேத: ஂகாடச்யாத்ந புஜ்ஜித் ஸக்தஸ்ஸந்நிரூபத்ரவ இத்யாதிவஸ்தானிமித்தகநிஷேத: - நாதிகேசானு
கேசா வ நானிகூஷ்ணாதி பிஹ்வலாம் । நிஸர்஑தோ஽திகாஹ்வம் வ ந்யூநாஹ்வம் வாபி நோத்வஹேத் இத்யாதி: ஂரநாலம்
சேவேத் கதாசித்ர஑வத்பர இத்யாதிசச குணநிமித்தகநிஷேத: । ஂஸ்வர஑்யம் லோகவித்ரிஷ்டம் தர்மமப்யாசரேத்நது
இத்யாதிஸமயநிமித்தகநிஷேத:-

(சா.வி) ப்ரதூகஸ்ரீணாபு யதிநாபு ப்ராஹ்மாசாரிணாம் । ஂகைகம் மாஸதூல்யம் ச்யாத்ஸம்பூயமதிச சமம் இத்யாதி
ஸ்ரமநிமித்தநிஷேத: । ந ஸ்வர: ப்ராணவோ஽ஹ்வநி ஸ்ரீஸூத்ராணாம் இதி ஜாதிநிமித்தநிஷேத: - தானம் கர்யாத் சகோத்ராய
கந்யாதானம் து வர்ஜயேத் இதி கோத்ரநிமித்தநிஷேத: । சமாநப்ரவராபு கந்யாபு நோத்வஹேத் இதி ப்ரவரநிமித்தநிஷேத: -
ப்ராஹ்மாசாரிணா கர்யுஷ்ராவணம் நது பர்வணி இதி சரணநிமித்தநிஷேத: - சரண: ஸாஷா । மூதவந்நோத்வஹி
கல்ச்யாத்ந நிஷித்யதே இதி கல்நிமித்தநிஷேத: - ந ப்ரோக்தவ்யம் ந ப்ரோக்தவ்யம் சப்ராப்தே ஹரிவாசரே இதி
காலநிமித்தநிஷேத: । நாமு மூத்ரபுரிஷம் கர்யாத் இதி தேசநிமித்தநிஷேத: - ஂகாடசம் ந புஜ்ஜித் ஸக்தஸ்ஸந்நிரூபத்ரவ:
இத்யவஸ்தா நிமித்தநிஷேத: - ஂரநாலம் ந சேவேத் கதாசித்ர஑வத்பர: இதி குணநிமித்தநிஷேத: - ஂஸ்வர஑்யம்
லோகவித்ரிஷ்டம் இதி சமயநிமித்தநிஷேத: - ந ப்ராதரௌ நியுஜ்ஜித் ததா பிதூ சூதாவபி இதி சம்பந்நவிஷேதாதி -

(सा.वि) भक्त प्रपन्नयोर्निषिद्ध प्रवृत्तौ भेदाभावे प्रायश्चित्तेऽपि भेदो न स्यादित्यत्राह - निषिद्धங்கள் इति -

மூ - बुद्धिपूर्वकமாகப் புகுந்தால் அவர்கள் क्षमै கொள்ளாதவளவிலும் शिक्षाविशेषங்களாலே நாம் शमिப்புதோம். “ஒரு படிக்கும் நாம் கைவிடோம்” என்று तात्पर्यम् - “நன்று செய்தாரென்பர் போலும்” என்று சொல்லுகையாலே இது, वस्तुवृत्तिயில் நன்றன்றென்னுமிடம் सूचितम् । -

(सा.दी) இது वस्तुवृत्त्या நல்லதன்றென்று विवक्षितமென்னுமதில் लिङ्गमருளிச் செய்கிறார் - நன்று செய்தாரென்பர் போலும் इत्याद்யால் - என்பர் போலுமென்னத்தால் वस्तुवृत्त्या திருவுள்ள மல்லவென்று தோற்றும் - बुद्धिपूर्वोत्तराद्यं प्रपन्नனுக்கு लेपियाதென்றுமவனுக்கு अभिप्रायமென்? बुद्धिपूर्वोत्तराद्यத்தில் ईश्वरனுக்கு निग्रहेच्छै उदियाதென்றோ? निग्रहेच्छै யுண்டாகிலும், फलमில்லையென்றோ? ईश्वरனுக்கு प्रीत्यभावमात्रं பிறக்கும் कर्ताவுக்கு प्रत्यवायमில்லையென்றோ? ईश्वर प्रीत्यभावमूलमायं தனக்கும் प्रीत्यभावमात्रं பிறக்கும் प्रत्यभाव மில்லையென்றோ? என்று चतुर्धाविकल्पित्तु -

(सा.स्वा) நன்று इति - நன்று, उत्कृष्टम् - “सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि” என்று प्रपन्नனுக்கு बुद्धिपूर्वोत्तराद्यமும் सर्वशब्दासङ्कोचात्क्षान्तव्यமென்று தோற்றுகையாலே लिङ्ग दर्शनमात्रத்தாலே सर्वशब्द सङ्कोचं கூடுமோ? क्षापण शास्त्रं भक्तविषयமென்று சொல்ல வேண்டாவோ? என்ன प्रपन्नனுக்கு उत्तराद्यं लेपियाதென்னுமவனுக்கு प्रपन्नविषयத்தில் ईश्वरனுக்கு निग्रहेच्छै उदियाதென்று तात्पर्यமோ? निग्रहेच्छै उदित்தாலும் निग्रहफलमில்லையென்று तात्पर्यமோ? ईश्वरனுக்கு प्रीत्य भावमात्रं பிறக்கும் कर्ताவுக்கு प्रत्यवाय மில்லையென்று तात्पर्यமோ? कर्ताவுக்கு प्रीत्यभावமுண்டென்று तात्पर्यமோ? என்று चतुर्धा विकल्पित्तु प्रथमविकल्पத்தை दूषிக்கிறார் -

(सा.प्र) போலும், इवेत्यर्थः - इव शब्दश्चाविद्वानिव किं मौनीत्यादीषु समभिव्याहृतपदार्थपारमार्थ्यं ज्ञापकत्व वदत्रापि सामीचीन्याभावज्ञापक इति भावः । ननु भक्तप्रपन्नव्यतिरिक्तेषु प्रत्यवाय जनकस्याप्यबुद्धिपूर्वाधस्य भक्तेषु प्रपन्नेषु च तज्जनकत्वाभाववद्भक्तेषु प्रत्यवाय जनकस्यापि बुद्धि पूर्वाधस्य प्रपन्नेषु तज्जनकत्वं मास्त्वित्यत्र प्रपन्नमधिकृत्यैव प्रायश्चित्त -

(सा.वि) क्षमैகொள்ளாதவளவிலும், क्षम्यते न वा, क्षमा, साधनं तस्याः - கொள்ளாதவளவிலும், स्वीकराभावमर्यादायामपि । शिक्षा विशेषங்களாலே நாமே क्षमிப்போம், अप्रीतिं परिहरामः - ஒருபடிக்கும், एकस्यापि प्रकारस्य । நாம், वयम् । கைவிடோம், हरतं न त्यजामः । सर्वदा रक्षिष्याम इति तात्पर्यम् । நன்று செய்தார் इत्यस्य अङ्गीकार एव तात्पर्यम् किं न स्यात्? इत्यत आह । नன்று செய்தாரென்பர் போலும் इति । अविद्वानिव मौनीवेत्यादाविव शब्दस्य समभिव्याहृत पदार्थस्यापारमार्थ्यज्ञापकत्वात्तदर्थकः போலும் इति शब्दस्सामीचीन्याभावज्ञापक इति भावः । अत्र बुद्धिपूर्वोत्तराद्यं प्रपन्नं नाश्लिष्यतीति वदतः कोऽभिप्रायः? बुद्धिपूर्वोत्तराद्ये सत्यपीश्वरस्य निग्रहेच्छा न जायत इति विवक्षितम्? उत निग्रहेच्छायां सत्यामपि फलं नास्तीति - आहोस्विदीश्वरस्य प्रीत्यभावमात्रमुत्पाद्यते -

(सा.सं) நன்று इति । कण्ठतस्सामीचीन्योक्तेः कथमेवं तात्पर्यवर्णनमित्यत्राह - நன்று செய்தாரென்பர் போலும் इति - सूक्त्यन्तराविरोधाय तथा तात्पर्यवर्णनमिति भावः । -

(सा.सं) पण्णोपपण्णो इति - पुनः प्रायश्चित्तविधि विरोधस्स्यादित्यर्थः - प्रत्यवायं सिद्धमिति - स्वाप्रीतिफलकस्वाम्यप्रीतिरेव आस्तिकस्य नरकादितुल्यप्रत्यवायत्वादित्यर्थः ।

மூ - அதிலும் கழிந்ததுக்கு **பிராயசித்தம்** வேண்டா. மேலும் **அநுவூத்தமாய்** வரப் புகுகிற **பிரீத்யபாவத்தை**ப் பற்ற **பிராயசித்தம்**மென்றாலித்தோடு **தூத்யயோகக்ஷேமதையாலே** **யதாசம்பவம்** **சூத்யாதி** **சித்தங்களான** **அபகலேசங்களும்** **வருமென்று** **பிரீதனாய்** **பிராயசித்தம்** **பண்ண** **பிராப்தம்**. **ஆகையால்** **அபகலேசங்களும்**, **இங்குற்ற** **பகவதநுபவத்துக்கு** **கரணாசக்திஜ்ஞானசங்கோச** **து:கா** **திக்களடியாக** **வரும்** **விக்கேதசங்கோசங்களும்**, **நியதாயுஸூக்களல்லாதார்க்கு** **அயுர்வூத்தியாலே** **பரமபலத்துக்கு** **விலம்பும்** **பிரசங்கியாமைக்கு** **புன:பிரபதனம்** **பண்ணுகிறது**. -

(சா.தி) **அதிதமாதையால்** **ததர்த்தம்** **பிராயசித்தம்** **வேண்டா**, **மேலும்** **பிரீத்யநுவூத்தியை**ப் **பரிஹரிக்கைக்காக** **பிராயசித்தம்** **பண்ணவேண்டுமென்றும்** **தூதீயபகலசங்கோச** **க்கு** **பிரதூதரமருளிச்** **செய்கிறார்** - **அதிலுமென்று** **துடங்கி**. -

(சா.ஸா) **கணமாரப்ய** **அநுவர்த்திக்கிற** **மனுவீரஸ்ய** **ரூபஸ்ய** **பரபிரீத்யபாவத்தை**ப் **பற்றவும்** **அதித** **பிரீத்யபாவத்தை**ப் **பற்றவும்** **பிராயசித்தம்** **பண்ணவேண்டா?** **பரிப்யதபிரீத்யபாவமாத்ரத்தை**ப் **பற்ற** **பிராயசித்தம்** **பண்ணவேண்டுமென்று** **பிராயசித்தாசாஸ்தாதார்ப்யம்** **மென்று** **சொல்ல** **வேண்டாதோ?** **என்னவருளிச்** **செய்கிறார்** - **அதிலும்** **இதி** - **இப்படி** **து:கா** **பிரீதனாய்** **பிராயசித்தம்** **பண்ண** **பிராப்தம்** **மென்று** **சொன்னது** **கூடுமோ?** **பிராயசித்தம்** **பண்ணாதேயிருக்குமவனுக்கும்** **து:கா** **காணாமையாலே** **அபகலேசம்** **வருமென்று** **நியமமுண்டோ?** **என்னவருளிச்** **செய்கிறார்** - **ஆகையால்** **இதி** - **அபகலேசாசாஸ்தம்** **அபலகணம்** **மென்று** **கருத்து** -

(சா.பிர) **பிரீதிமாத்ரஜனகத்வே** **அஸ்தமபகலே** **பாவாந்தரஸ்யைவாபாவத்வாத்** **ஜ்ஞானாவஸ்தாவிசேஷரூபபிரீத்யபாவோ** **அபி** **ஜ்ஞானாவஸ்தாவிசேஷ** **ஏவேதி** **தஸ்யாப்யாசூதரவிநாசித்வாத்** **தந்நிவூத்யர்த்தம்** **பிராயசித்தவிதிர்நோபபத்யத** **இத்யத்ர** **அத்யஸ்யமானா** **பிரீதிபந்தார்த்தம்** **பிராயசித்தாவஸ்யாங்கோகாரே** **ஸவ்யம்** **பிரகாசஜ்ஞானாவஸ்தாவிசேஷரூபா** **பிரீதேரபி** **பிரதிக்கூலதயா** **வேதனியத்வாது:** **காநுபவரூபதேதி** **பிரத்யவாயசித்தி** **தர்சயந்** **சூத்யாதி** **பிரசித்தோபகலேச** **ஹேதுத்வானங்கோகாரே** **சூதரஹானபிரசங்க** **இத்யபிரபிராயேணா** **ஹ** - **அதிலும்** **இத்யாதிநா** - **ஏவம்** **நிபித்தானுதானஸ்ய** **சாதிமமபகலேசஹேதுத்வம்** **பகவதநுபவவிக்கேத** **சங்கோசமோகலவிலம்பானாம்** **ஹேதுத்வஸ்யாப்யுபலகணமிதி** **தர்சயந்நிபித்தானுதானே** **அபி** **பிரத்யவாயானுதயபகலே** **தந்நயாதிவே** **புன:** **பிரபதனே** **அபி** **பிரபத்திபிரத்யவநரூபபிரத்யவாயோ** **அபி** **நோதிவாதிவேதஸ்யாபாய** **ஸம்பலவே** **புன:** **பிரபதனானுதானமேவ** **யுக்தமித்யா** **ஹ** - **ஆகையால்** **அபகலேசமித்யாதிநா** -

(சா.வி) **ந கார்யம்** - **கிந்தூதரகாலே** - **நநு** **வூத்யர்த்தமிதி** **தத்ர** **தூத்யநயாதிக்கூத்யாதி** **சித்தோபகலேசாதிஸஸம்பவந்தீதி** **தத்பரிஹாராய** **பிராயசித்தம்** **கர்துமுகிதமிதி** **ததீயசங்கோசானுவாதபுரஸ்சரம்** **பிரதிபந்த்யோதரமா** **ஹ** | **அதிலும்** **இதி** | **அதில்**, **தஸ்மிந்** **பகவதீய** **பிரீத்யபாவமத்யே** - **கழிந்ததுக்கு**, **அதிதஸ்ய** - **வரப்புகுகிற**, **பரிப்யத:** - **ஏவம்** **பிராயசித்தஸ்ய** **கர்தவ்யத்வபிரசாதனேன** **புன:** **பிரபதனஸ்ய** **கர்தவ்யதா** **சித்தேத்யபிரபிராயேணா** **ஹ** - **ஆகையால்** **இதி** - **கரணாசக்திஜ்ஞானசங்கோச:** - **இந்திரியாசக்திசங்கோச** **ஜ்ஞானசங்கோச** **அடியாகவரும்** **விக்கேதம்**, **தந்மூலகதயா** **பிராப்தோ** **விக்கேத:** - **நிவூத்திசங்கோசோ** **அபலதா** - **ஏதே** **பகவந்நிபிரஹபலமூதா:** - **பிரசங்கியாமைக்கு** **பிரசங்காபாவாய** - **பாபேசு** **கிரியமாணேஷ்வப்யநிபாபா** **இதி** -

(சா.ஸம்) **இத்தோடு**, **பரிபிரீத்யபாவத்தோடு** **இத்யர்த்த:** - **வருமென்று**, **அதிதபிரீத்யபாவேநாபி** **வருமென்று** **இத்யர்த்த:** | -

(सा.सं) ननु प्रपन्ने निषिद्धानि वत्सलस्स्वयमेव क्षाम्यतीति किं प्रपदनानन्तरेणेति वदन्तं मूर्खमपि तदनुगुणोपदेशेन समाधत्ते - இது வேண்டா इति - இதுவும், निषिद्धत्वेन त्वदभिमत पुनः प्रपदनमपि - उचितं, प्रमाणशिष्टानुष्ठानानुरोधादित्यारामः - ननु पुनः प्रपदने सकृत्वविरोधाद्बुद्धि पूर्वोत्तराधमप्युद्दिश्य प्रागेव प्रपदनमचितमित्यत्राह - बुद्धिपूर्वेति । -

यथाभिमत सद्वृत्ति निष्ठेभ्यः किमसूयति ।।

(सा.सं) ॐॐॐ, अपराधपरिहाराधिकारे - ॐॐॐ, सकृत्तविरोधपरिहरण न्यायेन अङ्गुल्या आज्ञासिद्धानामनुष्ठाने हानिरपेक्षोपायत्वविरोधप्रसक्तिरिति भावः - एवं निरस्तमपि बुद्धिपूर्वोत्तराघाश्लेषपक्षं परिहासनेन च परिहरति - प्रपन्नस्येत्यादिना- निषिद्धैरप्यलेपश्चेत् सद्वृत्तैरलेपः कैमुत्यन्यायसिद्ध इति सद्वृत्तिनिष्ठेभ्यो असूया किमर्था? तान्प्रत्यसूया किमर्थमिति यावत् -ननु भगवतो रक्षकत्वभञ्जिकासद्वृत्तिरस्य किमर्थेत्यत्राह -

(सा.सं.) आज्ञेति, कृत्याकरण रूपमाज्ञातिलङ्घनम्मालाकरणादिरूपान्तरात् समासाधनपरेषु न रक्षकत्व भञ्जकमित्यत्राह - नचेति - आचार शब्दोऽत्र नित्यनैमित्तिकपरः - नचोपपद्यत इति - “सन्ध्याहीनो शुचिर्नित्य”मिति प्रमाणादिति भावः - शुचित्वाभावेपि कैङ्कर्यसिद्धौ किम्बाधकमित्यत्र प्रतिबन्किमाह - नहीति. आचार्यस्य धर्मानुष्ठान प्रयोजकत्वे किम्मानमित्यत्राह - आचारेति - अनुज्ञात्मक कैङ्कर्य रूपधर्मोऽप्याचारप्रयोज्यः - तस्य च धर्मस्याच्युतः प्रभुः. तेनाराध्यत इति. भारतेपि सर्वधर्म शास्त्रसाराथ उदीरितः - पूर्वप्रपत्ति स्मरणमेव धीपू कार्वनिषिद्धानुष्ठानेपि निष्कृतिरित्या ...

(सा.सं) आप्तैरभिधानात्पुनः । प्रपदनादि न प्रायश्चित्तमित्यत्राह - प्रपत्तीति - प्रागनुष्ठित प्रपत्तिस्मरणमेव निष्कृतिरिति यदुपदिश्यते तदाप्तानामुपदेशनम् - स्वस्य, प्रपन्नस्य - आकिञ्चन्याधिकारव्यवस्थित पुनः प्रपदनरूपस्य उपादानसिद्धये, शक्तविलम्बक्षमाधिकारनिष्कृतिविशेषाणां हानसिद्धये च - एवं भक्तविषयेऽपि आप्तवाक्यसाधारण्यपक्षे ऊह्यम् - स्वाधिकारज्ञानाधीपूर्वकाले पोतत एवास्वित्यत्राह - बुद्धिपूर्वेष्वपि इति - एवकारव्यवच्छेद्यं पूर्वप्रपत्तिस्मरणं - नतु शक्तावपि प्रतिपादोक्तम् । उक्तमर्थं निष्कृष्योपसंहरति - अत इति - कृतात्मना, स्वात्मरक्षाभरसमर्पणतो लब्धात्मना -

மூ - அடியிலே நிரபராதனாக வேண்டுமென்று கோலி ப்ரபத்தி பண்ணினவனுக்கும் பின்பு அதுக்காக ப்ரபத்த்யநந்தர் பண்ணினவனுக்கும் உத்தரகூத்யம் நிரபராதமாகவே நடக்கும் - இதிஹாஸபுராணங்களில் சில வூத்தான்தர்ஷனமாத்த்ரைக் கொண்டு வதனவிரோதத்ரை அநாஅரித்து பாகவதனுடைய பூத்திபூவோத்தராதம் த்ன்தவ்யமென்று சிலர் சொல்லுவார்கள். இதுவும் அவ்வோ ப்ரகரணங்களில் அபிபாயமநியாமல் வந்தது.

(சா.அி) இனி உத்தரகூத்யம் நிரபராதமாக நடக்கும்படிக்கு விரகு காட்டுகிறார் - அடியிலே இயாஅியால் - சிலர் த்ரீமத்ராமாயணாஅிகளில் பெருமாள் பிராட்டி முதலானோருடைய மஹராஜர் ராக்சஸிகள் விஸயத்திலே செய்த வூத்தான்த்ரைக் கொண்டு பூத்திபூவோத்தராதமும் தூணிமேவ த்ன்தவ்யமாமென்பார்கள் - இதுவும் அவ்வோ ப்ரகரணங்களில் அபாத்தர்ஷனமாத்த்ரப்யுத்தமென்கிறார் - இதிஹாஸபுராணங்களென்று. -

(சா.ஸவா) பாதகாபாவாத்கூர்யதயாஅார்யாபிமத்வென ஸவரக்சணவ்யாபாரத்வாபாவாதகரணெ பகவதபிமதானுஜாயாமப்யநஹ்தாபத்யா அாஜாதமநிபாலனமாவஸ்யகமென்று கருத்து - நிரபராதென வர்திதவ்யமென்று நியமிக்கப்போமோ? ப்ராரவ்வவஸத்தாலே அவர்ஜனியமாக வருகிறத்ரை நிரோதிக்கக்கூடுமோ? என்ன தந்நிரோதோபாயத்திலே யந்நிக்கையே தந்நிரோதமென்கிறார். அடியிலே இதி - இதிஹாஸபுராணங்களிலே ராக்சஸிகளுடைய பூத்திபூவோத்தராதத்ரையும் பிராட்டி “மர்ஸயாமிஹ துர்வலா” என்று த்மிக்கையாலும், மஹராஜருடைய சமயாதிஸஜ்நாபராதத்ரைப் பெருமாள் த்மிக்கையாலும், ப்ரபந்நனுடைய பூத்திபூவாபராதமும் த்ன்தவ்யமென்னும் பக்தத்ரை அநுவதிக்கிறார் - இதிஹாஸெதி । வதனவிரோதத்ரை இதி - “மநிஸி வூதிகாஅாரம்மநஸாஓபி ந லஔ்யேத்” என்கிற வதனவிரோதத்ரை யென்றபடி - இத்ரை நிரஸிக்கிறார். இதுவும் இதி । நிதர்ஷனார்த்யமாக மஹராஜருடைய அபராதப்ரகரண -

(சா.ப்ர) நந்வப்யுபகத ப்ராரவ்வகர்மவஸென ஸஸாரஅக்ரமத்யவர்தினா ப்ரபந்நென நிரபராதென வர்திதமஸக்யமிதி கதம் ததயா வர்திதவ்யமித்யுஅ்யத இயத்ர ததயாவஸ்தானெ ஁பாயத்யமாஹ - அடியிலே இயாஅினா - நநு ஸிஸுபால த்ணடாகரணாஅினா யாவஅூரீர் பூத்திபூவோத்தராதெ வித்யமானெஓபி பாகவதாஸ்வகியத்வென ஸவீகாராவகமாத் பாகவதூர்பூத்திபூவோத்தராதப்ராயஸிஅத்ந் ந கார்யமித்யத்ர ஸிஸுபாலாபராதத்ரமாயா வரப்ரதானஹேதுகதயா கூதப்ராயஸிஅத்ந் கல்பத்வாத் த்ணடாகரணாநிஸ்தானானாமஸ்ததாஅ்யபெக்யா நிஸித்தத்வெஓபி தஸ்ய ஸவகாதிதர்மதயாஓ பராதத்வாபாவாத் । “அபாய ஸம்ப்லவெ ஸஅ” இயாதி வதனவிரோதோ ந்யாயானவதாராஅ ப்ராயஸிஅத்ந் கார்யமெவெத்யாஹ । இதிஹாஸெத்யாஅினா -

(சா.வி) கதம் நிரபராதென வர்திதம் ஸக்யமித்யத்ர பாபாரம்பகபாபநிவூத்யர்த்யமிதி ப்ரதமமேவ ஸஔல்பென ததானிமகரணெஓபி பஸாத்ததர்த்யபுந: ப்ரபதநெ வா நிரபராதகூர்ய ஸித்தயதீத்யாஹ - அடியிலே இதி । நநு ஸிஸுபாலத்ரணடாகரணாஅினாமபராதெஸு ஸத்ஸவபி த்மாமணம் விநைவ பகவதா ஸ்வகியதயா ஸவீகாராத்ததெஹாபி ஸ்யாஅித்யத்ராஹ - இதிஹாஸெதி - வதனவிரோதத்ரை அநாஅரித்து இயநென அபாயஸம்ப்லவெ ஸஅ:” இதி வதனவிரோதோ ந்யாய: ப்ரவர்தத இதி ந்யாயாத்ததயா வத்நுமயுத்தமித்யர்த்ய: - அவ்வோ ப்ரகரணங்கள் இதி - ஸிஸுபாலாபராதத்ரமாயா வரப்ரதானஹேதுகத்வாத் - த்ணடாகரணஸ்ய -

(சா.ஸ) இதிஹாஸெதி - அஹ்யாஅிவிஸயெ இந்நாஅி வூத்தான்தர்ஷனமிஹ விவகிதம் - வதன விரோதத்ரை இயுத்தி: -

மூ - இப்படி புபந்னுக்கும் புரவ்஑கர்மவியுஷங்கலாலே புத்திபூர்வோத்தராத் புகுறவும் கூடும். அவை புகுந்தால் அநுதஸனாய் ஑மீ கொள்ளவும் வேணும் - “ந ஧ர்மநிஸு஑ஸ்மி - குளித்து மூன்றனலையோம்பும் குறிகொளந்தண்மை தன்னையொளித்திட்டேன்” இதுதா஑ிகளும் கர்மயோகா஑ிகளுக்கு ஑க்தியில்லாமை ஑ால்லுகிறனவத்தனை. யதாஸக்தி ஑கவ஑ாஜானுபாலனத்தைத் தவிர஑் ஑ால்லுகிறனவன்று -

(ஸா.஑ி) தக்கதன்றியே - ஑க்தார்த்தத்தை ஑ா஑்ந்நிகத்திலேரிடுகிறார். இப்படி இதுதா஑ி - இனி புத்திபூர்வோத்தராத்஑லேபவா஑ிகளுடைய மூல஑ூதமாக ஑ா஑ார்யஸூக்திகளில் கலுபித்தத்தைத் தள்ளி யதாவஸ்திதார்த்தத்தைக் காட்டுகிறார். - ந ஧ர்மநிஸு஑ஸ்மீதுதா஑ியால் - ந ஧ர்மநிஸு஑ஸ்மி, ஧ர்மநிஸு஑ரன்றோ ஑னக்கு ஑பே஑்ணியர் - ஑஑ியேன் கர்மஜ்ஞான஑க்தியோங்கலாகிற ஧ர்மானிவூதனன்றோ? என்றும் அவர்கள் கலுபித்த ஑ர்த்தம் - குளித்த இதுதா஑ி - மூன்றனலை, த்ரேதாஸ்திரியை - ஓம்புகை, புரி஑ரிக்கை - குறிகொளந்தண்மைதன்னை, ஑ாவ஑ானதோஸுஸுதேயமான ஑்ரா஑்ணகூத்யத்தை - ஓளித்திட்டேன், புரி஑ரித்தேன் - இத்தால் கர்மயோகஸூந்யனென்றதாயிற்று - என்கணில்லை, என் என்று ஑ாத்த்ஸ்வரூபத்தைக் காட்டுகிறது. ஑ாத்த்விஸயஜ்ஞானமில்லை. நின்கணும், ஑ன் விஸயத்திலும் - பத்தனல்லேன், ஑க்தியோகர஑ிதோஸ்மி என்றபடி. கர்மயோகா஑ிமான்களன்றோ ஑னக்கு ஑பே஑்ணியகோட்டி஑஑ியேன் தனிவூதனாகையால் ஑னக்கு ர஑்ணியனன்றோ? என்று கலுபித்த ஑ர்த்தம் - இந்த ஑ர்த்தத்தைத்தள்ளுகிறார் - கர்மயோகா஑ிகளுக்கு இதுதா஑ியால் புரமபூகூதத்தை நி஑மக்கிறார் -

(ஸா.ஸ்வ) ந்யா஑த்தை ஑ாகவதவிஸயத்திலும் ஑தி஑ே஑ிக்கிறார். இப்படி இதி - “ந ஧ர்மநிஸு஑ஸ்மி” இதுதா஑ிகளிலே புபந்னுக்கு ஑ாஜாதில஑்ஞன் ஑ால்லவிலல்லையோ? என்னவருளி஑் ஑ெய்கிறார் - ந ஧ர்மநிஸு஑ஸ்மீதி. குளித்து, ஑்நான பண்ணி - மூன்றனல், த்ரேதாஸ்திரிகளுடைய ஓம்புகை, ஑ப஑ரிக்கை குறிகொள், ஑ாவ஑ானத்தையே கொள்ள நிற்கிற த்ரேதாஸ்திரி புரி஑ரணானு஑ுணஸாவ஑ானதாயுத்த என்றபடி. குறி, அவ஑ானம். ஑ந்தண்மை, ஑்ரா஑்ண்யத்தை - ஑்ரா஑்ணகூத்யத்தை. ஓளித்திட்டேன், த்யஜித்தேனென்றபடி - புபந்னுக்கு -

(ஸா.பு) நோபப஑த இதுத்ரா஑ - ந஧ர்மநிஸு஑ஸ்மி இதுதா஑ி. குளித்து இதுதா஑ி - புராத:ஸ்நாத்வா ஑ா஑்புத்யா஑வநிய஑஑்ஷிணாஸ்திரி ரூபாஸ்திரய புரி஑ரணல஑்ஷண஑்ரா஑்ண்யம் விநா஑ிதவானித்யர்த்த: - ஑வ் ஑ -

(ஸா.வி) புகிறவும் கூடும், ஑ாகமநமபி யுஜ்யதே - ஑மீகொள்ளவும் வேணும், ஑ாமண ஑்வி஑ாரோஸ்யூ஑ித: - நநு “ந ஧ர்மநிஸு஑ஸ்மி” இதி யாமுநா஑ார்ய: - குளித்து மூன்றனலையோம்பும் குறிகொள்ளந்தண்மை தன்னையொளித்திட்டேன் இதி - ஑க்தா஑்஑்ரிபேரு஑ி஑்஑ ஧ர்மதுதா஑ஸ்யேவ ஑்லு ர஑்ணியதா புரயோகத்வேன புர஑்ஷன் கூதமத:கதம் த஑நு஑ானோக்திரித்யத்ர தத்வ஑னதாத்புர்யமா஑ - ந ஧ர்மீதி குளித்து, ஑்நாத்வா - மூன்றனலை, த்ரேதாஸ்திரிநாம் - ஓம்பும், புரி஑ரணரூபம் - குறி, ஑஑்ணம். கொள்ள, ஑்வி஑ுர்வத் - ஑ந்தண்மை தன்னை, ஑்ரா஑்ண்யம் - ஓளித்திட்டேன், நா஑ிதவானஸ்மி. ஑்ரா஑்ண்யஜ்ஞாபக ஑ூதஸத்கர்மானு஑ானம் நா஑ா஑்மிதி ஑ாவ: - ஑க்தியில்லாமை, ஑ாகி஑்ந்யா஑ிகாரபுர஑்ஷன்மிதி ஑ாவ: -

(ஸா.ஸ) ஑்வுயமேவ ஑்வு஑ோப஑ாந்யர்த்தம் யதேத ததேத்யர்த்த: - குளித்து, ஑்நாத்வா - மூன்றனலை, ஑்நித்ரயம் - ஓம்பும், ஑ப஑ரத் - குறி கொள், ஑ப஑ாரானு஑ுணாவ஑ானத் - ஑ந்தண்மை தன்னை, ஑்ரா஑்ண்யம் - ஓளித்திட்டேன். ஑போ஑ிதவான். நிர்ர்த்தகம் கூதவானித்யர்த்த: ஑பபா஑ிதம் வி஑ிநி஑ே஑ ஑ா஑்ஸ்வ஑்யத்வம் -

மூ - ஆகையால் ப்ரபந்நனுக்கும் ப்ராஹ்மணியாதிவிசிஷ்டஸாரீர் விடுமளவும் அவ்வோ ஜாத்யாதி஑்ருக்கீடான
 ப்ர஑வதாஜானுபாலனம் கர்த்வயம் - ஁ஹார ஑ூ(஑்)ஹ -

(ஸா.தீ) ஆகையாலென்று துடங்கி. கை஑்ரீய் பண்ணுமிடத்தில் ஑ியமங்களை ஑஑்ரு஑்஑்க்கிறார் -
 ஁ஹாரேதி - ஁ஹார஑ியமமாவது? ஑ிஷி஑்வவ்ர்திதமாய் ப்ரஸஸ்தபாடார்த்஑்ரூபமான ப்ர஑வந்நிவேதிதத்தையே
 ஑்விகரிக்கை. ஑ூ஑்ர஑ியமமாவது? ப்ர஑வதேஸபா஑வதோத்తரஸ்தலவாஸம் -

(ஸா.ஸ்வா) ப்ரபத்யுத்तरரக்ஷணம் துடங்கி ஑லதேஸீயானபடியாலே ஁ப்போதும் ஁ஜாகை஑்ரீய்ம஑ுஸேயமாகில்
 ஑ுக்திதஸீயிலும் ஁஑ுஸேயமாக ப்ரஸ஑்ரீயாதோ? ஑ன்னவருளி஑் ஑ெய்க்கிறார். ஆகையால் ஁தி -
 ஆகையால், ஁லேபவா஑் ஑ூடாமையாலே - ப்ரா஑்ரணத்வேதி - ஑ுக்திதஸீயில் ப்ரா஑்ரணயா஑்ர஑ிகாரவி஑மத்தாலே
 ஁ஜானுஸ்தானப்ரஸ஑்ரீயில்லை. ஁ப்படி ப்ர஑வதாஜானுபாலனம் கர்த்வயமென்று ஑ொன்னது ஑ூடுமோ? ஁ப்போது
 ஁஑ுஜாகை஑்ரீய்மகர்த்வயமாக ப்ரஸ஑்ரீயாதோ? ஁துவும் ஑்ரூபா஑ு஑ு஑தயா ப்ரயோஜனாந்தராபிஸ஑்நி஑்ய஑்ந்ரிக்஑ே
 ஑்வயம் ப்ரயோஜ஑மாக கர்த்வயமென்னில் ஑ித்ய஑ை஑ிதிகமகூத்வா஑்஑ி ஁஑ுஜாகை஑்ரீய் ப்ரஸ஑்ரீயாதோ? ஁து
 ப்ரத்யவாய஑ி஑வார஑ா஑்஑தாபாடகத்வாடாவஸ்யகமென்னில்஑்஑ோது யாவ஑்நித்யம் கர்தூ ஑்஑்யமோ? கி஑் ஑
 ஑ூ஑்ரஸ்த்஑னுக்஑ு பி஑்ஷா஑்ரணாதி஑்ர஑ும், யதி஑்஑ு வைஸ்வதேவாதி஑்ர஑ும் ப்ரஸ஑்ரீயாதோ? ஁ப஑்ஷயப஑்ஷணதஸீயிலும்
 ஁஑்யாயா஑்ர்திதத்ரவ்யத்தாலும் கை஑்ரீய் ப்ரஸ஑்ரீயாதோ? ஁த்யாதி ஑஑்஑ீயிலும் ஁க்தா஑ுக்தார்த்஑்ங்களை
 காரிகையால் ஑஑்ரு஑்஑்க்கிறார் - ஁ஹாரேதி - ஁ஹார஑ியமஃ, ஜாத்யாஸ்ரய஑ி஑ித்தா஑ுஸ்தா஑்ர஑மேவ ப்ர஑ுக்தவ்ய஑ிதி
 ஑ியமஃ - ஑்ர஑்ர஑ியமஃ, ஑்ர஑ஃ, ஜ்஑ானம் - ஑டா஑ார்யாடா஑தஜ்஑ானவதைவ கர்ம கார்ய஑ிதி ஑ியமஃ ஑்ர஑்ர஑ியமஃ -
 விசிஸ்தாத்ப்ரதி஑்ர஑ஃ! -

(ஸா.ப்ர) யாவ஑்஑்ரீரபாதம் யா஑்ரவ்ரணஸ்ரீமா஑ுபா஑்ரேஸ்வஸ்நி஑்வர்தனம் த஑்நி஑ித்தகா஑ா஑் கர்மணா஑் யாவ஑்஑்ரீர பாதமத்யாஜ்யாவ஑்மா஑்!
 ஆகையால் ப்ரபந்நனுக்஑ும் ஁த்யாதி஑ா - பூர்வ் “தத்ஸ்வா஑்ரிகார஑ியத஑ானோபாடா஑ஸி஑்஑்யே” ஁த்யத்ர ப்ரபந்நைஃ
 ஑்வ஑ிஸ்தாபிஜ்஑ானபூர்வகம் த்யாஜ்யோபாடேய஑ியமவத்ரீவ்ர்திதவ்ய஑ித்யுக்தம் - தத்ர ஑ியமவிஸயதயா
 விவ஑்ஷிதாஸ்த்யாஜ்யோபாடேய விஸேஸாஃ க ஁த்யா஑ா஑்஑்ஷாயா஑்மா஑்! ஁ஹாரேத்யாதி! ஁ஹாரவிஸயகோ ஑ியமோ ஜாத்யாஸ்ரய
 ஑ி஑ித்த஑ுஸ்தவ்யதிரித்தாப்யவ஑ாரஃ - ஑்ர஑ஃ, ப்ரதி஑்ர஑ஃ - ஁பாடா஑ம், தத்ரவிஸயக஑ியமஃ! ஑ூலடா ஑்ர஑்஑ேத்யாதி!
 ஑ிஷி஑்வவ்யதிரித்தஸ஑்ரு஑ஃ! “஁போ஑ீத்யாதிபிர்ம஑்நைஃ” ஁த்யா஑ுக்தப்ரகாரே஑ -

(ஸா.வி) ஁ஹாரேதி - ஁ஹார஑ியமஃ, ஑ிஷி஑்வவ்ரஜ்ரஸஸ்தப்ர஑வந்நிவேதித ப்ர஑னரூபா஑ார஑ியமஃ - ஑்ர஑ஃ,
 வி஑்ர஑ாதி஑்ர஑்ரணம்! தஸ்ய ஑ியமஃ “ஸி஑்஑்஑் ஑த்ஸ஑்ரபாடய” ஁த்யுக்தலக்ஷணா஑ார்யா஑் ஜ்஑ானஸ஑்஑்பாட஑ -

(ஸா.ஸ஑்) ஑ி஑மயதி! ஆகையால் ஁தி - ஁ஜானுபாலனம் கார்ய்஑ேத்஑்ரத்யம் வி஑ிதா஑ா஑் யாவதா஑஑ுஸ்தானம் - ஁ஸ்஑்யத்வாத்!
 ஁஑்ரி஑ோத்ரேஸ்தி பஸு ஑ஸஸ஑்ஸ்தாதி஑ா஑் யாவதா஑஑ுஸ்தானே ஑்வரீ஑ி஑்஑லா஑ா஑பி ஑ி஑்஑ிஸ்யா஑ித்யத்ரா஑் ஁ஹாரேதி - ஁த
 ஁தத஑்ரிகார ப்ரதிபாதிதோ஑்ய்ர்த்ஸஸ஑்ரு஑ீதஃ! தத்ரா஑ார஑ியமோ ஜாத்யாஸ்ரய஑ி஑ித்தா஑ுஸ்தா஑்ர஑ா஑்ர஑்யாஸு஑்஑ிரித்யுக்திஃ
 - ஑த்ஸ஑்நா஑ேத்யாதி஑ோக்தா஑ாயதிவ வி஑்ர஑ஸ஑்ரு஑்஑்஑ேதி ஑்ர஑்ர஑ியம ஁த்஑ஃ! “வ்யாபகத்ரயம஑்ந்ரத்நா஑ா஑் ஜபஃ
 கார்யோ ஑ு஑ு஑்ர஑ஃ” -

मू - मन्त्रार्थजात्यादिनियमैर्युतः। कुर्याल्लक्ष्मीशकैङ्कर्यं शक्त्याऽनन्यप्रयोजनः।

(सा.दी) मन्त्रनियममावतु? भगवन्मन्त्रं तत्रैव विरुद्धं पृथक्. अर्थनियमं शुद्धेभ्यः प्रतिग्रहादि - जातिनियममावतु? “स्वजात्युक्ताचारपरिग्रहः - आदिशब्दकृत्वा आश्रमकुलगोत्रचरणादिसङ्ग्रहणम् - लक्ष्मीश -

(सा.स्वा) नतु कुलटादिभ्य इति केचित्, यद्वा ग्रहनियमः, वासस्थलनियमः - भागवतोत्तर भगवत्क्षेत्र एव वास नियमः - मन्त्र नियमः, स्वसूत्रप्रोक्त पूर्वपूर्वोपदेशपरम्पराप्राप्तमन्त्रेणैव क्रियानुष्ठानमिति नियमः - सदाचार्योपदिष्टकाम्यभिन्न भगवन्मन्त्र एव जप्य इति नियम इति केचित् - अर्थनियमः - न्यायार्जित धनेनैव कर्मकार्यमिति नियमः - यद्वा मन्त्रार्थनियमः इत्येकं पदम् - भगवत्पर्यन्तमन्त्रार्थानुसन्धाननियमः - जातिनियमः, अधिकारानु प्रविष्टब्राह्मण्यादि नियमः - आदिशब्देनाश्रमादिनियमो गृह्यते - तत्तद्वर्णाश्रम नियमयुक्त एव तत्तद्वर्णाश्रमधर्मं कुर्यादिति नियमः - एतादृशनियमयुक्तस्सन् लक्ष्मीशकैङ्कर्यम् - नतु देवतान्तरधर्मं वा भगवन्मात्रकैङ्कर्यं वा - अनन्यप्रयोजनः, प्रयोजनान्तराभिसन्धिरहिताधिकारि - शक्त्या, यथाशक्ति कुर्यात् एतन्नाह आहारादि -

(सा.प्र) स्वगृहोक्तमन्त्रैरेव जपहोमादिकरणं मन्त्रनियमः “वचसां वाच्यमुत्तमम्। वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यः” इत्याद्युक्तप्रकारेण नित्यनैमित्तिकान्तर्गतमन्त्राणां भगवानेवार्थ इत्यध्यवासायोऽर्थनियमः - “ब्राह्मणक्षत्रियविशां शूद्राणां च परन्तप” इत्यारभ्य “स्वे स्वे कर्मण्यभिरतस्संसिद्धिं लभते नरः” इत्युक्त स्वजाति नियतकर्मादिनिरतत्वं जातिनियमः - “न प्रदोषे हरिं पश्येत्” इत्यादि कालनियम आदिशब्दार्थः - एवं जात्यादि नियमयुक्तानां भगवत्कैङ्कर्यैकनिष्ठानां परमैकान्तिनां षोडशवर्णस्वर्णकृत्वाऽऽहं -

(सा.वि) मित्यादिरूपः - मन्त्रनियमः, भगवन्मन्त्रमात्रपरिग्रहः - अर्थनियमः शास्त्रोक्तविशिष्टप्रतिग्रहादिः - जातिनियमः, स्वजातिनियतधर्मानुष्ठानं - आदिशब्देन आश्रमधर्माः गृह्यन्ते - सदाचारव्यतिरेके यथा हानिस्तथा सदाचारे सति न केवलं हान्यभावः - परन्तु -

(सा.सं) इत्यादिरूपो मन्त्रनियमः - “कुलटा षण्डपतित” इत्यादिनोक्तार्थो न ग्राह्य इत्यादि रूपोऽर्थ नियमः - जातिनियमः, ब्राह्मणः परीक्षार्थमपि नायुधमाददीत “न स्वरः प्रणवः” इत्यादि शास्त्रोक्तः - आदिशब्दाद्याजनाध्यापन, शास्त्रजीवन, वाणिज्य, शुश्रूषात्मक वर्णप्रयुक्तवृत्तिनियमः - “तांबूले भर्तृकस्त्रीणां यतीनां ब्रह्मचारिणाम्। एकैकं मांसतुल्यं स्यात्संभूय मदिरासमम्” इत्याद्युक्ताश्रमधर्मनियम उक्तः। “दानं दद्यात्सगोत्राय कन्यादानं तु वर्जयेत्” इत्याद्युक्तो गोत्रनियमः - “समप्रवरगोत्रं च विधुरं ब्रह्मचारिणम्। देवार्थे वरयेद्विद्वान् पित्रर्थे वरणं त्यजेत्” इत्याद्युक्तवरणनियमः - देशकालवस्त्वादि नियमाश्चात्र गृहीताः - उक्त नियमैर्युतः, प्रपन्नः - यथाशक्तिप्रयोजनान्तर - निस्स्पृहो भगवत्प्रीत्यैक प्रयोजनस्सन् लक्ष्मीशकैङ्कर्यं कुर्यात् - अतो नाशङ्कायावकाश -

மூ - ஆஈாரா஢்ம஑ு஑ோபாயபுரூபார்த்தவிசேஷத:। அ஑ிகாரிணி வுைஷிஷ்ட்யம் ப்ரகூப்யேதோத்ரோத்ரம்॥

(ஸா.஑ி) கை஑்஑்யம்மென்றத்தால் பிராட்டி விசுஷிஷ்டனுக்கேயாக வேணுமென்கிறது. ப்ரஸ஑்஑ாதர்த்தாந்தரத்தையும் ச஑்஑ு஑ி஑்க்கிறார் ஆ஑ரேதி - ஆ஑ாரவிசேஷவாந் சாமாந்யா஑ார்யரைக் காட்டில் ப்ரகர்பேண பூஜ்யந் - கைவலா஑ார விசேஷவாந்களைக் காட்டில் ஸாந்யா஑ி சம்ப்ந்நன் அ஑ிகன் - இவனைக்காட்டிலும் ஑பாயவிசேஷவாந், ஑க்திப்ரபத்திநிஷன் அ஑ிகன். இவனைக்காட்டிலும் புரூபார்த்தன் விசேஷவாந்களான முமு஑ு அ஑ிகன். இங்ஙனே அந்யரைக் காட்டில் -

(ஸா.ஸ்வ) நிபயயுக்தஸ்ந் லக்ஷ்மீசுக்ஷ்யம் க்யாந் என்று ஑ொன்னது கூடுமோ? அப்போது இதி ஑க்தப்ரபந்நஸா஑ாரணமா஑ையாலே ப்ரபந்நா஑ிகாரிக்கு ஆ஑ிக்யமில்லையாக ப்ரஸ஑்஑ியாதோ? ப்ரபந்நா஑ிகாரிக்கு ஆ஑ா஑்ரீகை஑்஑்யந் கர்தவ்யமென்றும், ஑க்தனுக்கு கர்தவ்யமென்றும் ஑ொல்லிலன்றோ ஆ஑ிக்யமுண்டாவது? என்னவருளி஑்஑ெய்க்கிறார் - ஆ஑ரேதி - ஆ஑ாரா஢்ம஑ு஑ோபாய புரூபார்த்தாநி விசேஷத: - அ஑ிகாரிணி வுைஷிஷ்ட்யம், அதிசய: - அயமர்த்த:। சாமாந்யா஑ாரபே஑்யா கர்மந்நிர஑்தாபா஑-க஑்வாரிஷ்ஸஸ்காரா஑ி ரூபா஑ாரவிசேஷத: அ஑ிகாரிந்யதிசயோ஑ஸ்தி - சாமாந்யா஢்ம஑ு஑ாபே஑்யா “஑யா ஑ர்வ஑ூதேபு” இயா஑்யு஑்ராத்மா஑ுணே விசேஷத: அதிசயோ஑ஸ்தி - ஑பாயவிசேஷத:, ஑்வர்ட்யுபாயஜ்யோதிஷ்டோ஑ா஑்யபே஑்யா ஑஑வ஑்஑க்திரூபோபாயவிசேஷத:, தாப஑மநார்த்தம் ஑஑்஑ாஸ்நாவ஑்஑ஸ்து ஑்வ஑ாவாதிசயோ஑ஸ்தி - புரூபார்த்தே஑்஑ாபே஑்யா முமு஑ாரூபபுரூபார்த்த விசேஷத: அதிசயோ஑ஸ்தி - எவ் ஑ூதாதிசயோ஑பி ஑த்ரோத்ரமு஑ூப்யதே। ஆ஑ாரவிசேஷநிஷாபே஑்யா -

(ஸா.ப்ர) மித்யத்ரோக்தம் ஑ர்வோ஑்஑ூ஑்வம் ப்ரத்ய஑ி஑்஑ாபயந்நேத஑஑ிகாரார்த்தஸ்ய ப்ர஑ாவநிபயஸ்வர஑்யத்ரய ப்ரதிபா஑்வமா஑। ஆ஑ரேத்யா஑ிநா - ஆ஑ாரவிசேஷ: அ஑ி஑஑மநோபா஑நா஑ி: - ஆ஢்ம஑ுணவிசேஷா: (அஷ்டாவா஢்ம஑ுணா:) ஑யா ஑ர்வ஑ூதேபு ஑்஑ாந்நிரநஸூயா ஑ூ஑மநாயா஑ோ ம஑்஑்஑லமகார்ப்ந்யமஸ்பூ஑ேத்யா஑்யு஑்ராத்மா ஑ுணவிசேஷா:। ஑பாயவிசேஷா:, ஑ர்ந்யாஸப்ர஑ை஑ா:। புரூபார்த்தவிசேஷா:, நிரதிசயப்ரபி ய஑஑வ஑நு஑வ ஜநித ஑ா஑வதபர்யந்நகை஑்஑்யவிசேஷா:। -

(ஸா.வி) ஑ர்வோ஑்஑ூ஑்஑ிபி ஑ி஑்஑்யதோதி ஑஑ா஑ார஑ப்ந்நம் ப்ர஑ஸ்தி - ஆ஑ரேதி சாமாந்யா஑ாரவத: ஆ஑ாரவிசேஷவாநு஑ூ஑்஑: - ததோ஑்யா஑ாரவிசேஷ விசுஷிஷ்ட ஆ஢்ம஑ுண஑மா஑ிமாநு஑ூ஑்஑: - ததோ஑பி த஑ு஑யவிசுஷிஷ்ட ஑க்திநிஷ்டோ஑஑ிக: - ததோ஑பி மோ஑்஑ார்த்த஑க்திநிஷ்டோ஑஑ிக: - ததோ஑்யநவரதகை஑்஑்யவாந் தா஑ு஑ப்ரபந்நோ஑஑ிகதம இத்ய஑ிகாரிந்யுத்ரோத்ர -

(ஸா.ஸ) இதி ஑ாவ: - ஑்வய்திரேகை அயோ஑்யதாவ஑் ஑்வ஑த்தயா அதிசயா஑ாயகம் ஑ோக்தநிபயயுக்தம் கை஑்஑்யமா஢்ம஑ுணா஑ிநாயுக்தம் ஑த்ராரதம்யேந ஑஑வத்ரபா஑கமித்யா஑யேநா஑ - ஆ஑ரேதி। அ஑ிகாரிணி, மோ஑காமே - வுைஷிஷ்ட்யம், விசுஷிஷ்ட்வம்। ப்ரா஑ஸ்த்யமிதி யாவத் - ஆ஑ாரவிசேஷத:, வுைணவ஑்஑ர்ம஑ாஸ்த்ரோக்த ஑ந்஑்யா஑ா஑ார ப்ரகர்பாந் - ஆ஢்ம஑ுணவிசேஷத:, ஑ோதோக்தமானித்வா஑ிநா ஑மா஑ிநா ஑ ப்ரகர்பாந் - ஑பாயவிசேஷத:, கூண்ப்ரா஑ு கூணுைகா஑ந: ஑த்கர்மநிரதா இயா஑்யு஑்ராத்மவதந் -

மூ - இப் புராவநயமம் ரஹஸ்யத்ரயத்திலே இஸ்வரனுடைய புராஸஸிதூதாடிகுணானுபந்஢மாக அநுஸந்஢ையம்। -

(ஸா.஢ி) ஢க்திநிஸ்டர் அ஢ிகர், இவர்களைக்காட்டில் புபந்நர். இவர்களைக்காட்டில் ஂகாந்திகள். இவர்களைக்காட்டில் புரமீகாந்திகள் - ஢க்திநிஸ்டபுரமீகாந்திகளிற்காட்டில் புபந்நபுரமீகாந்திகள் அதிஸயபுரகூப்டர். இந்த புராவநயமத்துக்கு ரஹஸ்யத்ரயத்தில் அநுஸந்஢ானஸ்தலம் காட்டுகிறார் - புராவநயமமென்று - குணானுபந்஢மாக, குணானுஸூதய மென்றபடி - யாதொரு பு஢த்தில் புராஸஸிதூதாடி குணம் தோற்றும் அங்கே - நாராயணாடி பு஢ங்களிலேயென்றபடி.

ஸ்வஸ்யோதாரகத்வம் காபரி஑்஑ிந்ந புராவதா। சமம் சர்வபுரபந்நானா் ஜாதா஢ி து வ்யஸ்திதி:॥1॥

ஸதூதாடிகுணவ஢ே஢புரயுக்தபுராஹ்ணத்வத:। ஸதூதாடிகுணவ஑்஑ித்புராஹ்ணய் த்வந்யடிப்யதே॥2॥

ஸாரீரபுராஹ்ணதூதாடிஸூதப்திரணாவ஢ி:। மாநஸபுராஹ்ணதூதாடிஸஸதூதா஑்யுந்மேஸ ஢ேதுக:॥3॥

புரா஢ா஢ி஢ி ஜந்மஸி஢்஑ஸ்காந்யதூரா஑ந்நுகஸூத:। புரா஢்ணே ஑ித்சூத்ரத்வமதிநிந்஢ாவ஢ம் ஢வேத் ॥4॥

ஸூத்ரே மாநஸவிபுரத்வத்புரஸாஸாவ஢ம் ஢ூஸம்। குர்வ஢ிதூர்ய஑்யு஢யமநர்த்யே புரய்வஸ்யதி॥5॥

உ஢யம் ய஢ி நை஑்யாய புரூஸார்தயி கப்தே। ஢ேவதாந்தரஸ஢்஢த்யா஑ா஢ேகாந்திந ஸஸூதா:॥6॥

(ஸா.ஸூ) ஆத்மகுணவிஸேஸவாநதிஸயித: - ததோ ஢குவ஢்஑க்தி஑ூபூபாயவாநதிஸயித: - ததோ஑பி முமுகூரதிஸயித: - ஂவ் ந்யாயஸாம்ய஑ூபூபாயவிஸேஸத:, மூகூபலத்தைக் கோலாதே ஢குவதூரீத்யைக புரயோஜநதயா கை஑்஑ய்புரூஸார்தவிஸேஸதஸ்க புரகூப்டனென்றபடி - ஆ஢ிக்யாந்யதானுபபத்யா ஆஜாநில஑்஑ந் புரபந்நனுக்கு வேணுமென்றபடியன்றென்று கருத்து - இப்படி யுண்டானாலும் இத்தை இங்கு நிரூபித்தது கூடுமோ? ரஹஸ்யத்யே புரதிபா஑ீயென்று சொல்லுகைக்காகவிங்கு நிரூபிதீயென்னில் அங்கு த஢ூா஑க ஸ஢்஢ில்லாமையாலே புரதிபா஑ீயாக கூடுமோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் - இப் புராவேதி - புராவஸ்ய நயம: வ்யஸ்தா ஂன்றபடி - வா஑கஸ஢்஢ில்லாவிட்டாலும் ஆர்திகமாக ஸி஢்஑ிக்கிறதென்று கருத்து -

(ஸா.பு) புராஸஸிதூதாடிதி - நாராயணஸ஢்஑ார்த ஢ூதபுராஸஸிதூதவித புரவர்தகதூதாடிகுண கார்யதூதாஸ்தூரீவாந-ஸந்஢ையமத்யர்த:। -

(ஸா.வி) வைஸிஸ்த்யேதம் புரகூப்யேத, உத்கூப்டம் ஢வேத் - அத ஂவ் வர்திதவ்யமிதி ஢ாவ: - புராஸஸிதூதா஢ிதி - நாராயணஸ஢்஑ாடிபுவநுஸந்஢ையபுராஸஸிதூதாடி குணானா் ஢குவதி ஜா஑ரூகதூதாஸ்தூர யுக்ததூதாபுராவ வ்யஸ்தாாயா: புராவநயமஸ்தூரானுஸந்஢ைய இதி ஢ாவ:। -

(ஸா.ஸம்) புரப஢ந஑ூபூபாயயத்புரகூபாதி - புரூஸார்தவிஸேஸத:, ஸவூபாவி஢ாவாயதத஢ேக புரயோஜநத஑்஑ரணகை஑்஑யீயைக ரதி஑ூப புரூஸார்த நிஸ்டா புரகூபாதி - உதூரோதூரம் புரகூப்யேத, உதூரோதூரமுத்கூப்யேத - உதூா஑ாரபுரகூபவாந ஸ்வாவரே஢்ய: புரஸஸ்த: - தேந ஸ஢ாத்மகுணவிஸேஸவாந தாவந்மாஸூரவத: புரஸஸ்த: தா஢்யா் ஸ஢ூபாயவிஸேஸவாந த஢ு஢யமாஸூரவத: புரஸஸ்த: - ஂதத்ரிதய ஸ஢ிதபுரூஸார்தவிஸேஸநிஸ்டாவானேத த்ரிதயவதோ஑பி புரஸஸ்த இதி ஢ாவ: । -

மூ - தகவாற்றரிக்கின்ற தன்னடியார்களைத் தன்திறத்தில், -

(சா.தி) परमैकान्तिनस्ते स्युरथान्तरपराङ्मुखाः । श्रेष्ठास्तत्रापि भगवत्कैङ्कर्यैक प्रयोजनाः ॥७॥
 अधर्मपरिहारेऽपि धर्मत्वेन विवक्षिते । त्यजधर्ममिति त्वत्र तत्यागो नोपपद्यते ॥८॥
 यत्स्वतन्त्रविधेरेव नित्यं तस्य परिग्रहः । शरणागति मात्रं तु लोके यद्यपि दृश्यते ॥९॥
 शास्त्रादृते परिकरः क्रमश्चापि न सिद्ध्यति । सर्वधर्मान्परित्यज्येत्यत्र धर्मोऽर्जुनोक्तिः ॥१०॥
 निवृत्तिरूपधर्माणामपि त्यागप्रसङ्गतः । बुद्धिपूर्वोत्तराधानामलेपं केचिदूचिरे ॥११॥
 अलेपक्रमतादेतत्कष्टं पापस्य कर्मणः । अवश्यमकरणीयत्वं यदेतैः प्रतिपाद्यते ॥१२॥
 पूर्वमेव न्यासकाले बुद्धिपूर्वोत्तरागसाम् । क्षन्तव्यत्वाय सङ्कल्पो न कार्यो विध्यभावतः ॥१३॥
 पूर्वोद्दिष्टफलादन्य फलार्थं चेत्पुनः क्रिया । प्रपत्तेर्नैव दोषायेत्यर्थः प्रागेव दर्शितः ॥१४॥
 प्रपत्तिकाले निष्ठापवृत्तिसङ्कल्पनं क्षमम् । यद्वा पश्चात्तदर्थं तु पुनःप्रपदनं चरेत् ॥१५॥

प्रपन्नர்க்கு வர்ணாசிரமதர்மபரிபாலனமவசியகர்தவ்யமென்னும் அர்த்தத்தைப் பாட்டாலும் சङ्கஹிக்கிறார்.
 தகவால் என்று - தகவால் தரிக்கின்ற, भगवत्कृपையै अवलम्ब्य धरित்திருந்துள்ள - தன்னடியார்களை,
 स्वाश्रितரை - தன் திறத்தில், தன் வரிசையில் - स्वसमानभोग प्रदत्वத்தாலையென்றபடி. -

(சா.சுவா) இப்படி ப்ரபாவநியமம் ரஹச்யத்ரயபரிபாட்யமென்று சொன்னது கூடுமோ? சில சம்ப்ரதாயஸ்த்ரம்
 ப்ரபாவாதித்யம் ரஹச்யத்ரயபரிபாட்யமென்று நிரூபிக்கவில்லையோ? என்னவது சரமஸ்தலகாபிபிராயாபிஜ்-
 மஹர்ஷிமதவிரூத்யமென்று சூசிப்பியா நின்றுகொண்டு சுவசம்ப்ரதாயத்துக்கு ப்ரமாணமூலதையப்
 பாட்டாலே உபபாதிக்கிறார் - தகவால் இதி - தகவால், க்ரூபையினாலே - भगवत्कृपामवलम्ब्य
 என்றபடி. தரிக்கின்ற, आत्मधारणं பெற்றிருக்கிற - अनुष्ठितोपायரான. தன்னடியார்களை,
 स्वदासர்களை. प्रपन्नரை என்றபடி. தன் திறத்தில், திரம், स्वभावम् । स्वस्वभावप्रदानத்தில் -
 स्वसाम्यापादनத்தாலென்றபடி. -

(சா.ப்ர) “वासुदेवस्य वीर्येण विधृतानि महात्मनः” इत्यादिभिस्सर्वाधारतयावगतेन भगवतापि “निरपेक्षं
 मुनिं शान्तं निर्वैरं समदर्शनम् । अनुव्रजाम्यहं नित्यं पूयेयेत्यङ्घ्रि रेणुभिः ॥ ज्ञानीत्वात्मैव मे मतम् ॥”
 इत्यादिभिः स्वस्य पावनत्वेन धारकत्वेन चोक्ताश्चरमश्लोकात्पार्याभिज्ञा भागवताः वैदिकमर्यादोलङ्घनं
 नाभिनन्दन्तीत्याह - தகவால் இत्यादिநா । தகவால் தரிக்கின்ற தன்னடியார்களை “जीवे दुःखाकुले
 विष्णोः कृपा काप्युपजायत । मग्नानुद्धरते लोकान् कारुण्याच्छास्त्रपाणिना ॥” इत्याद्युत्तरीत्या भगवत्कृपया
 लब्धसत्ताकान् । தன் திறத்தில் -

(சா.வி) गाधामनुसन्धत्ते - தகவால் இதி - தகவால், “जीवे दुःखाकुले विष्णोः कृपा काप्युपजायत” इत्युत्कृमया
 -தரிக்கின்ற, धृत्वा लब्धसत्ताकान् - தன்னடியார்களை, स्वदासान् - தன் திறத்தில் स्वमाहात्म्यात् -

(சா.சம்) चरमश्लोकाभिप्रायज्ञाः प्रपन्ना वैदिकमर्यादा भञ्जनं स्वेषां लेशतोऽपि नाभिनन्दन्तीत्यस्मदा-
 चार्यास्तत्त्वमेवावोचन्नित्याह - தகவால் இதி । தகவால் தரிக்கின்ற தன்னடியார்களை, “जीवे
 दुःखाकुले” इत्यादिनोक्त कृपाविशेष परिणत्या लब्धसत्ताक स्वदासान् - தன் திறத்தில், स्वापेक्षयापि -

மூ - ஡ிகவாதரம் செய்யுமெய்யருள் வித்தகன் மெய்யுரையின், அகவாயறிந்தவராரணநீதி நெறிகுலைதல், உகவாரென வெங்கடேசிகருண்மை -

(சா.஁) ஡ிகவாதரம், பகபாட் செய்யகிற - மெய்யருள்வித்தகன், அமோககூபதயா விஸ்மயனியன். அவனுடைய, மெய்யுரை, யதார்த்தவகனமான கரமஸலாகம் - அதினகவாய், தாத்பரியார்மென்றபடி. அரணநீதி நெறிகுலைதல், ஁பநிஷத்வி஁தநீதிமார்டம் - ஁தாசார, தததி஁ரமத்தை ஁ன்றபடி. உகவாரென -

(சா.ஸா) ஡ிக, ஡ிகவும். ஆதரம் செய்யும் மெய்யருள், அமோககூபாவான் ஆன அஸ்த்யை஁஁தனான ஁ரீகூணனுடைய - மெய்யுரையின், ஁த்யவகனமான கரமஸலாகத்தினுடைய கூபாபரீவா஁தயா ஡கவதா ஁பதி஁கரமஸலாகத்தினுடைய அர்த்தத்தை - அகவாயறிந்தவர், ஁தாத்பரியமாகவறிந்தவர் - வ்யாஸா஁க஁ளென்றபடி. ஆரண நீதிநெறி, வேதாந்தா஁தநீதிமார்டஸ்ய - குலைதல், ஡ங்கத்தை - உகவார், அங்கீகரியாரென்று - உண்மை, யதா஡ூதார்த்தத்தை -

(சா.பு) ஡ிகவாரதம் செய்யும், ஁வமா஁த்யா஁த்ய஁கமா஁த்யவத ஁வா஁ரன் குர்வணஸ்ய -செய்யருள் வித்தகன், “஁த்யகாமஸஸத்யஸங்கூலப:” ஁த்யுக்தபுராரென ஁லாவ்ய஡ிசாரிதயா ஁த்ய஡ூதகூபாயுக்தஸ்ய - “அஸ்த்யை஁஁஁”஁த்யுக்தபுராரென விஸ்மயனியஸ்ய - நனு ஁நானஸ்யைவ ஁஁ விஸயஸூந்யதவலகூணமஸத்யதவம்। ததூததிரி஁க்தஸ்ய து ஁வரூபஸூந்யதவமேவாஸத்யதவமிதி ஡கவதகூபாவ்யதிரி஁க்த கூபாயாஸஸவரூபென ஁தவா஁தஸத்யதவானுபபதெ஡்஡கவதகூபாயாஸஸத்ய஡ூதெதி விஸேஷன் நோபப஁த இத ஁ன்ன - கூபாயாஸவார்த்தநிரபேகூ பர஁:஁நிராசிகீரூபதவா஁஁஁யாஸூ ஁விஸயதவா஁஁விஸயஸ்ய ஁஁ ஁:஁நிரா஁ரணஸ்ய ஁஁ ஁ர்வஸ்திவ்யதிரி஁க்தானா ஁யாஸு வ்ய஡ிசாரஸ஡்஡வா஁஁விஸய஡ா஁஁யா ஁த்யதவஸி஁஁஁விஸேஷணமுபப஁த எவெதி ஡ாவ: - மெய்யுரையின், தஸ்ய ஁த்ய஡ூதவாக்யஸ்ய கரமஸலாகஸ்ய - அகவாயறிந்தவர், தாத்பரியா஡ி஁஁: ப்ரபந்நா: - ஆரண நீதிநெறி குலைதலு஁கவாரென, ஁பநிஷதமார்டபரியா஁஁஁ நா஡ினந்நதீதி - ஁ங்கள் தேசிகர், அஸ்ததாசார்ய வா஁஁஁ ஁ா஡்஁வா஁:। உண்மை -

(சா.வி) ஡ிகவும், அ஁஁க்யென। ஁வமா஁த்யா஁த்ய஁கமா஁த்யவதவென - அ஁ரன் செய்யும், அ஁ரன் குர்வத: - ஁நானீதவாஸ்யைவ மே மதம் - ஁மூ ஁ஸ ஡ுநி ஁ா஁ல் கி஁஁ரூ ஁முபஸ்திதூ ஁த்யா஁தி வதத:। மெய்யருள், ஁த்ய஡ூத கூபயா - ஁லாவிநா஡ூதகூபயைத்யர்த்த: - வித்தகன், விஸ்மயனியஸ்ய ஡கவத: கூணஸ்ய - மெய்யுரை, ஁த்ய஡ூதா஁க்தகரமஸலாகஸ்ய அகவாய், தாத்பரியம் - ஁வதந்நவி஁திபுராஸநித்யகமா஁தி விரு஁தவா஁தி ரூபம் - அறிந்தவர், அவக஁஁஁஁஁:। ஆரணநீதிநெறி, வேதாந்தந்யாயமார்டஸ்ய - குலைதல், ஡ங்கனம் - உகவாரென, நா஡ினந்நதீதி। ஁ங்கள் தேசிகர், அஸ்ததாசார்யா: - உண்மை, -

(சா.ஸ) ஁நானீதவாஸ்யைவ” ஁த்யுக்தவி஁யா। ஡ிகவாதரம் செய்யும், ஁ஸத஁தூஸ஁நானவான் ஁வா஁ர஡ூத ஁த்யத்யந்நா஁ரகார்யஸாந்நி஁ய் குர்வத: - மெய்யருள் வித்தகன் மெய்யுரையின், ஁லாவிநா஡ூதயா கூபயா விஸ்மயனியஸ்ய ஡கவதஸஸத்ய஡ூதவாக்யரூப கரமஸலாகஸ்ய - அகவாயறிந்தவர், தாத்பரியமவக஁஁஁஁஁: - ஆரணநீதிநெறி குலைதல் உகவாரென, அஸ்ய஡ா஁஁தஸ்ய ந்யாயஸி஁஁ஸ்ய ஁஁ மார்டஸ்ய ஡ங்கனம் -

மூ - யுரைத்தனரே || 32 ||

சாதுர்வண்ய சதுர்விதாஸ்ரமமுக்ஷே ஸ்தே யதாவஸ்திதே, வுத்தம் தந்நியதம் குணானுகுணயா வுத்த்யா விசிஷ்டம் ஸ்ரிதா: |

(சா.தீ) என்று - எங்கள் தேசிகர் உண்மையுரைத்தனர், இந்த யதாபூதார்த்தத்தை உபதேசித்தார்களென்கை || 32 ||

சொன்ன அர்த்தத்தை ஸ்லோகத்தாலும் சங்஘ஹித்துக்காட்டுகிறார் - சாதுர்வண்யேதி। சாதுர்வண்ய, ப்ராஹ்மண்யாதிஜாதிகள. சதுர்விதாஸ்ரமம், ப்ராஹ்மண்யாதி ஸ்லோகத்தால் புரஸ்சூடத்வ ச்ரணாதிஸங்஘ஹ: - இப் ஸ்தேதம் | யதாவஸ்திதே, சதி, ஸாஸ்த்ரோக்தப்ரகாரேண வ்யவஸ்திதமாயிருக்க. தந்நியதம் வுத்தம், ததஜ்ஞாத்யாதி நியதமான அாசாரத்தை குணானுகுணயா வுத்த்யா, ப்ரபந்நத்வீகாந்திகத்வாதி குணானுபயான. வுத்த்யா, அஜ்ஞானுஜ்ஞ கைக்ஷ்ய -

(சா.ஸ்வ) உரைத்தனர், உபதேசித்தார்களென்றபடி ஁கதேசிகளைப் போலேயன்றிக்கே ஸ்வதஸ்வகபோலத்தாலே கல்பியாமல் வ்யாஸா஁யஹிமதமாக உத்தார்த்தஸ்திரீகரணம் பண்ணுகையாலே அஸ்மதஸ்ப்ரதாயமே ப்ராமாணிகமென்று || 32 ||

ஆனாலுமிந்த ப்ரஹ்வயவஸ்தானிரூபணம் வ்யர்த்தமன்றோ? ஁தாதுஷ ப்ரஹ்வயவிருத வ்ணாஸ்ரமதர்மபரிஸ்ர஁ துர்ஜன ஹ்யிஷ்கலியிலே ஁தாதுஷப்ரஹ்வயாலி புரஸுண் துர்லஹனன்றோ? ஆகையாலிந்த சிந்தாஹ்யுபகமம் பண்ணி உகக்கிற புரஸுண் அதிதுர்லஹனாகையாலே அரண்யசந்நிக்வே போலே இந்த சிந்தை வ்யர்த்தமன்றோ? என்கிற ஸாங்஘ேயைப் பரிஹரித்துக்கொண்டு அதிகாரார்த்தத்தை ஸ்லோகத்தாலும் சங்஘ஹிக்கிறார் - சாதுர்வண்யேதி - சதுர்ணா வ்ணானா ஹவஸ்சாதுர்வண்ய ப்ராஹ்மணத்வாதி ஜாதி சதுஸ்தம் | சதுர்விதாஸ்ச தே அாஸ்ரமாஸ்ச தே ச முக்ஷம் யஸ்ய ஸ: - சாதுர்வண்யசதுர்விதாஸ்ரமமுக்ஷே ஸ்தே யதாவஸ்திதே சதி | தந்நியதம் வுத்தம், வ்ணாஸ்ரமாதிதர்மஜாதம் - கீதுஹ்மதம்? குணானுகுணயா வுத்த்யா விசிஷ்டம், -

(சா.ப்ர) யுரைத்தனரே, யதார்த்தமேவாவொசந்நித்யர்த்த: || 32 ||

உத்தா஁காரார்த்தம் சங்஘ஹ்ய தர்ஸ்யந் தஸ்ய ஸாத்விகாஹிமதிவிஸயித்வமப்யாஹ - சாதுர்வண்யேத்யாதிநா - ஸ்வஸமவேத ப்ரஸ்பரவிலக்ஷண வ்ணாஸ்ரம ஁த்ரப்ரவராதி ஸ்வாதிகுணானு -

(சா.வி) தத்வம் - உரைத்தனரே, அவொசந் || 32 ||

நநு கேஸாமபி ந விஸ்வாஸ இத்யாஸங்஘்ய அஸ்மிந்நபி யு஁ மஹாத்மானொ விஸ்வாஸஸாலினொ விஸுஷேவித: - கேசிதஸ்யந்யேவேத்யஸ்மத்ப்ரயாஸஸஸபல , ஁வேத்யாஹ - சாதுர்வண்யேதி - சாதுர்வண்ய, ப்ராஹ்மணக்ஷத்ரயவீஸ்யஸூதா: - சதுர்விதாஸ்ரமா:, ப்ராஹ்மண்ய, ஁ரஹ்ஸ்தஸ்ச, வானப்ரஸ்தயத்வாஸ்ரமா: - முக்ஷம் , அாதிர்ஸ்ய தஸ்மிந் ஸ்தே - அாதி ஸத்வெந ஸா஁வாதி ஁ஹ்யதே - யதாவஸ்திதே, யதோக்தப்ரகாரேண ஸ்திதே சதி | பதார்த்தானித வுத்தௌ, யதாஸத்வ:, தஸ்ய ஸுஸ்புபேதி ஸமாஸ: | பூர்வாதி நிவ்ருதி ஜாத்யந்நரா஁மயொரஹவே ஸதீத்யர்த்த: தந்நியதம், ஜாத்யாதி நியதம் | வுத்தம், தர்மம் அதாபி | குணானுகுணயா வுத்த்யா, ப்ரபந்ந -

(சா.ஸம்) நாஹிநந்நந்தீதி - எங்கள் தேசிகருண்மையுரைத்தனரே, அஸ்மாதாசார்யா வஸ்துஸ்தி- திமுபதிதிஸு: || 32 ||

யத்யப்யேவம் நிஸ்க்ரஸு: ப்ரயாஸத: க்ருத: - அதாபி ஸ நிர்ர்தக இதி ப்ரதீயதே | ஸர்வேஸாமப்யாஹராதி நியம வீதுர்யேண ப்ரமாண விருதார்த்த பரி஁ஹைகருசிதயா த்வதீய விஸ்க்ரஸுஹ்யுபகந்நு ப்ராமாணிக ஜனானாமஸ்நிகாலே அஸஹவா தித்யத்ராஹ - சாதுர்வண்யேதி | முக்ஷஸத்வெந ஜாதி஁த்ரப்ரவரச்ரணாதி ஸங்஘ஹ: | யதாவஸ்திதே, அவஸ்தாஹநதித்ரம்ய ஸ்திதே | அநந்யதா ஹ்மததயா பூர்வதேவானு -

मू - त्यागोपप्लवनित्यदूरशरणव्रज्याविधौ कोविदाः
चिन्तामभ्युपगन्तुमन्तिमयुगेऽप्येकान्तिनः -

सा.दी:- रूपया विशिष्टमात्र आश्रयक्षेत्रं (रूपं) पारम्. त्यागेत्यादि - त्यागमात्रं, धर्माणां स्वरूपत्यागः - स एव उपद्रवः। इत्युक्तं नित्यदूरमात्र शरणागति विधिष्वपि - कोविदाः, यथाशास्त्रमनुष्ठातुं समर्थाः - एकान्तिनः, परमैकान्त्यविशिष्टराज्ञः सिल भाग्यवान् - कलियुगक्षेत्रं (मिषं) पातुमिच्छन् - नः चिन्तामभ्युपगन्तुं, नमःप्रणम्य विनोदं तत्त्वविचारं तत्र अङ्गीकरिष्येति -

(सा.स्वा) वैष्णवत्वादिगुणप्रयुक्तदेवतान्तरवर्जनादिवृत्त्या विशिष्टं पूर्वोक्तं धर्मजातं श्रिताः - भक्तानामेवैतदपेक्षितं प्रपन्नानां तत्याग एवेत्यत्राह - त्यागेति - त्यागः, सर्वधर्मस्वरूपत्यागः - स एवोपप्लवः, उपद्रवः - तस्य नित्यं दूरे शरणव्रज्याविधौ कोविदाः, पूर्वोक्तप्रकारेण तदावश्यकत्वादिति भावः - एवं भूत प्रभावशालिनो एकान्तिनः। - नः अस्माकम्। अन्तिमयुगे, कलिकालेऽपि। चिन्तामभ्युपगन्तुं प्रभावव्यवस्थावि चारमभ्युपगन्तुम् अस्मत्सहायभूता अपि -

(सा.वि) त्वानुगुणकैङ्कर्यरूपवृत्त्या - विशिष्टं श्रिताः, आश्रितवन्तः - कैङ्कर्यात्मानुष्ठितवन्तः - त्यागोपप्लवस्य, स्वरूपत्यागात्मकोपद्रवस्य - नित्यदूरे, अत्यन्तविप्रकृष्टे - तदन्वयगन्धरहित इति यावत् - शरणव्रज्याविधौ कोविदाः, तन्मर्मज्ञा एकान्तिनः - अन्तिमयुगेऽपि - नः, अस्माकं चिन्तामभ्युपगन्तुं सन्ति - तेष्वयं प्रयासस्सफल इति भावः ॥ ५६ ॥

अत्र दीपिकोक्तं सङ्ग्रहकारिका लिख्यन्ते -

स्ववंशोत्तरकत्वं चापरिच्छिन्नप्रभावता। समासन्नप्रपन्नानां जात्यादौ तु व्यवस्थितिः ॥१॥
सत्त्वादिगुणवद्देहप्रयुक्तब्राह्मणत्वतः। सत्त्वादिगुणवच्चित्तब्राह्मण्यं त्वन्यदिष्यते ॥२॥
शारीरब्राह्मणत्वादिरुपतिमरणवधिः। मानसब्राह्मणत्वादिस्सत्त्वाद्युन्मेषहेतुकः ॥३॥
प्रह्लादादौ जन्मसिद्धश्चान्यत्रागन्तुकस्मृतः। ब्राह्मणे चित्तशूद्रत्वमतिनिन्दावहं भवेत् ॥४॥

(सा.प्र) गुणवृत्तिरूपजीवनविशिष्टमाचारमाश्रिताः प्रपन्नाः नित्यनैमित्तिकत्यागरूपोपद्रव दवीयसि - शूद्रे मानसविप्रत्वं तत्प्रशंसावहं भृशम्। गर्वहेतुर्यद्युभयमनर्थं पर्यवस्यति ॥५॥
उभयं यदि नैच्याय पुरुषार्थाय कल्पते। देवतान्तरसंबन्धत्यागादेकान्तिनस्मृताः ॥६॥
परमैकान्तिनस्तेस्युरर्थान्तरपरा उन्मुखाः। श्रेष्ठास्तत्रापि भगवत्कैङ्कर्यैकप्रयोजनाः ॥७॥
अधर्मपरिहारेऽपि धर्मत्वेन विवक्षिते। त्यजधर्ममित्वत्र तत्यागो नोपपद्यते ॥८॥
यत्स्वतन्त्रविधेरेव नित्यं तस्य परिग्रहः। शरणागतिमात्रं तु लोके यद्यपि दृश्यते ॥९॥
शास्त्रादृते परिकरः क्रमश्चापि न सिद्ध्यति। सर्वधर्मान्परित्यज्येत्यत्र धर्मोऽर्जुनास्थितः ॥१०॥

(सा.सं) वर्तमाने सत्येवेति यावत् - तन्नियतं वृत्तं श्रिताः, वर्णादिनियतमाचारमाश्रिताः - वृत्तस्यैव विशेषणं गुणानुगुणया वृत्त्याविशिष्टमिति - अमानित्वाद्यात्म गुणानुगुणदेहयात्रायुक्तम् - त्यागः सर्वधर्मस्वरूपत्यागः - तत्प्रयुक्तो य उपप्लवः, प्रमाण संप्रदाय संक्षोभः - तस्य नित्यदूरा, कालत्रयेऽपि तद्वन्धसहाय शरणव्रज्या - तद्विधौ कोविदाः, तद्विधायकप्रमाणतात्पर्यपरिज्ञानक्षमाः - नः चिन्ताम् - उक्तनिष्कर्षे फलक प्रकृताधिकारात्मक शास्त्रार्थविचारम् - अभ्युपगन्तुं, परस्परबोधनेन स्वस्वनिष्ठ्या च सार्थकं कर्तुम् -

मू - सन्ति नः ॥ ५६ ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे प्रभावव्यवस्थाधिकारः पञ्चविंशः ॥

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

(सा.दी) सन्ति । உள்ளத்துண்ணயாக உள்ளெண்ணை ॥ ५६ ॥

“इति श्रीसारदीपिकायां प्रभाव व्यवस्थाधिकारः पञ्चविंशः ॥

(सा.स्वा) परमैकान्तिनः कतिचन सन्ति எண்டுபட்ட. अतो न चिन्ता वैयर्थ्यम् एண்டு कருத்து ॥ ५६ ॥

इति श्रीमदुत्तरसारास्वादित्यां प्रभावव्यवस्थाधिकारः पञ्चविंशः ॥

(सा.प्र) शरणवरणविधौ कुशलाः परमैकान्तिनो अस्मन्निर्णयमभ्युपगच्छन्तीत्यर्थः ॥ ५७ ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकायां प्रभावव्यवस्थाधिकारः पञ्चविंशः ॥

(सा.वि) (सङ्कोचं सर्वधर्मानित्यत्र धर्मपदे श्रयेत्) निवृत्तिरूपधर्माणामपि त्याग प्रसङ्गतः ।

बुद्धिपूर्वोत्तराघाणामलेपं केचिदूचिरे ॥ ११ ॥

अलेपकमतादेतत्कष्टं पापस्य कर्मणः । अवश्यकरणीयत्वं यदेतैः प्रतिपाद्यते ॥ १२ ॥

पूर्वमेव न्यासकाले बुद्धिपूर्वोत्तरागसाम् । क्षन्तव्यत्वाय सङ्कल्पो न कार्यो विध्यभावतः ॥ १३ ॥

पूर्वोद्दिष्टफलादन्यफलार्थं चेतुनः क्रिया । प्रपत्तेर्नैव दोषायेत्यर्थः प्रागेव दर्शितः ॥ १४ ॥

प्रपत्तिकाले निष्पापवृत्तिसङ्कल्पनं क्षमम् । यद्वा पश्चात्तदर्थं तु पुनः प्रपदनं चरेत् ॥ १५ ॥

॥ इति श्रीसारविवरिण्यां प्रभावव्यवस्थाधिकारः पञ्चविंशः ॥

(सा.सं) नः, एकान्तिनः - मदेशिक संप्रदायनिष्ठाः परमैकान्तिनः - कलियुगेऽपि सत्येवेत्यर्थः ॥ ५६ ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिका सङ्ग्रहे प्रभावव्यवस्थाधिकारः पञ्चविंशः ॥

॥ ஸ்ரீயை நம: ॥

॥ ஸ்ரீமதே ராமானுஜாய நம: ॥

॥ ஸ்ரீமதே நி஑மான்த்மஹாடேசிகாய நம: ॥

॥ ப்ரபாவரகாபிகார: ॥

மூல் - ஸிலாடே: ஸ்ரீத்வாடி: -

(ஸா.டீ) அதோபாய ப்ரபாவரகாபிகார: - ஁பாயப்ரபாவரகையாவது? ஁பாய ப்ரபாவத்தை யதாவஸ்திதிக்குக் குறையநினைக்க யதாப்ரமாண் ஸமாடான பண்ணுகை. அதில் முந்த ஁பாயப்ரபாவத்துக்கு ப்ரார஁த்ஸா ஸிவர்தகத்வ் கூடாது - ப்ரார஁த்ஸிவர்தகத்வவசனங்ளெல்லாம் ஁பசுந்நரூபங்ளென்று சிலரெண்ணுவர்கள் - தந்நிராஸார்ய்மாக ஑கவத்ப்ரபாவத்துக்கு ப்ரார஁த்ஸிவர்தகத்வரூபஸாமர்த்த்யத்தை கைமுத்யந்யாயேந தூதீகரிக்கைக்காக ஸித்஁பாயமான ஑கவானுடைய விசத்ரஸக்தியோகத்தையருளிச் ஸெய்கிறார் - ஸிலாடேரதி -

(ஸா.ஸா) இப்படி ப்ரபாவவ்யஸ்தை ஸொன்னது கூடுமோ? ப்ரபாவமுண்டாகிலன்றோ வ்யஸ்தைகூடுவது? ப்ரபாவமுண்டாகில் ப்ரபாவஸிவர்தநகஸப்ரபத்திவஸீகூ தேஸ்வரநந஑ி ஸंहிதானுஷக்ஷிக பக்ஷித்ஸ பாவநத்வாடிகளைப்போலே ப்ரபத்யுத்தரகாலம் இவ் அதிகாரிக்கு அதிதுஸஸ஁து:ஸுடர்ஸந மில்லையாக ப்ரஸக்ஷியாதோ? ஁கையால் ஑கவத்ஸா஑வத்ப்ரபாவவசன ஸர்வமும் அதிவாடநமன்றோ? ஁ன்று ஸ்திரீகரண஑ா஑ாரஸ்தத்தில் ஁பக்ஷிஸஸக்ஷையயிந்த அதிகாரத்தாலே பரி஁ரித்து ஑கவத்ஸா஑வத் ப்ரபத்தி ப்ரபாவ ரகையை இந்த அதிகாரத்தாலே பண்ணக்கடவராய் அதிகாரர்த்தத்தை ஸலாகத்தாலே ஸக்ஷு஁க்கிறார் - ஸிலாடேரதி - ஸிலாடே:, அ஁ல்யாயாஸிலாரூபாயாஸ்ஸ்ரீராமாவதாரே -

(ஸா.ப்ர) ஁வமுபாய (ஸா஁ய்) ப்ரபாவ் வ்யஸ்தாப்ய ப்ரபாவப்ரதிபாடகானா் ப்ரமாணானா் ஸ்துதிபரத்வை ப்ரபாவ ஁வ ந ஸித்஁யேடிதி தத்வ்யவஸ்தாபநமுசிதமித்யாஸக்ஷுய கௌஸ்தித்ஸ்ப்ரபாவானா் ஸர்வலாகஸாக்ஸித்வா஑மாடிதரௌமபி ப்ரபாவ ப்ரதிபாடகப்ரமாணானா் ப்ரமாணான்தரவிரோ஁ ப்ராமாண்யாவிஸௌாஸ்துதிபரத்வஸ்வீகாரோ஁நுபபந் இத்ய஑ிப்ராயே஑ா஁ - ஸிலாடேரத்யாடிநா - ஑ஸிதாடே: -

(ஸா.வி) ஁வ் ப்ரபாவா஁க்ஷ்யபுத்஁ப்ராஸஸக்ஷா: பரி஁ர்துகாம: ப்ரபத்தே: ப்ரார஁த்ஸ஑்ஜகத்வாடிக் ந ஸஸ்த்வதீதி ஸக்ஷுமான் ப்ரதி ஑கவத்ஸ்ப்ரபாவேந ஸர்வ ஸஸ்த்வதீதி ஁வநயிது் ப்ரதம் ஑கவதோ விசத்ரஸக்திஸக்ஷண் ஑஁ாப்ரபாவ் ஁ர்ஸயிதி । ஸிலாடேரதி - ஸிலாடேஸ்ஸ்ரீத்வாத்஁பரிணதி:, ஸ்ரீத்வாடிரூபபரிணாம: ।

(ஸா.ஸ) இத்ய் வ்யஸ்தாபிதே஁பி ப்ரபாவே ந்யூநதானு஑ந்஁க்ஷோ஑நிராஸாயா஁காரான்தர஑ார஑மாண்: ப்ரதம்முபாயதந்நிஸ்தயோ: ப்ரபாவஸ்ய ஑கவத்ஸ்ப்ரபாவயத்தத்வ் ஁஁ி நி஁ாய தத்ஸ்ப்ரபாவமவதாரகாலீநோடந்தைஸஸக்ஷு஁஁ாதி - ஸிலாடேரதி - ஸிலாடே: ஸிலாத்வாடிப்ரமாணேந விஸ்யநீயவநிதாடிரூபேண -

மூல் - விபரிணதிரஸ்தவஹுதமிதம் ததோ஽ப்யேத஛த்ரம் யதுதம்தஹஸ்யேவ ஹிமதா । -

(சா.தீ) ராமாவதாரத்திலும், கृஷ்ணாவதாரத்திலும், சிலை, கரி, முதலானவற்றுக்கு ஸ்ரீத்வபுருஷத்வாதி விபரிணதிகள் கண்டுளதே - ஸிலாரூபையான அஹல்யே ஸ்ரீத்வத்தைப் பெற்றாளிறே - உத்ரா஑ர்஢மான கரி புஸ்த்வத்தைப் பெற்றதிறே - இதென்று அஹுதாபேதையான புஸகத்வம் - ஸிலாதே: ஸ்ரீத்வாதிர்யா விபரிணதிரிடமஹுதமஸ்து ததோ஽ப்யேத஛த்ரம் - இத்தைப் பற்றவும் வக்யமாணம் ஢ாஹுதென்கிறார் - அதெதென்னில்? தஹஸ்யேவ ஹிமதேதி யத் - இது ஢்ஹாதவிஷயத்தில் -

(சா.ஸவா) தத்பாட஢்஑ுஜஸ்பர்ஸாத் ஸ்ரீத்வபரிணதி: - ஃதாதிஸதென ஸ்ரீகृஷ்ணாவதாரே உத்ரா஑ர்஢ோதீர்ணஸ்ய த஑்தடாரு஑்ணடஸ்ய ஸ்ரீகृஷ்ணாபாடாரவிந்஢ஸ்பர்ஸாத்புஸ்தென பரிணதி: ஑ூ஑்யதே - யதா, ராமாவதார ஃவ ஢ுத஑்ரா஑்ணகு஢ாரச்ய ஸஜ்ஜிவனம் ஑ூ஑்யதே - அஹுதம் । லோகதூஷ் விஸஜாதீயதயாஹுதத்வமித்யஹுதவிஷேணம் ஢்ரத்யகஸி஢்஢பரம் - ஸ்ரீத்வாதிநா பரிணதி: ஢்ரத்யகஸி஢்஢ஹுதமஸ்தித்வத்யந்வய: - தஹஸ்யேவ ஹிமதா, ஢்ஹாதவிஷயே தஹஸ்யேவ ஹிமதா ஢஑வதஸ஑்஑ுல்பஸி஢்஢ா - ஹுமதால஑தவஹேரிஸ்வரகோத்யந்தர்஑த் விஷேணி஢ூத் ஸ்ரீஸ஑்஑ுல்பேன வஹித்வவிரு஢்஢்஑ீதஸ்பர்ஸா ஸ்ரயத்வரூ஢ஹிமதா ஢்ரத்யகஸி஢்஢ா - ஸ்லோகாந்தே வி஑்ய஢ான: இதிஸத: ஸர்வத்ரானுஷஜ்யதே - உதஸத: ஑்லு ஢ர்யாய: - ஹிமதேதி யத்஢்ரஸி஢்஢தேதததோ஽பி ஑த்ரமித்யந்வய: -

(சா.஢்ரா) ஢ரி஑ித்வாதி ஃதாதிஸத்யத்: - நந்வஸ்தாந்தர்ம் வி஑ாயாவஸ்தாந்தர்ம் ஢்ராஸே஢ுதி஑ிடா஑ீ தூஷ்த்வாதஹுதத்வம் கத஢ிதி஑ேதித்஢ம் - ஸிலாத்வாவஸ்தா வி஑ாய ஸ்ரீத்வாவஸ்தா஢்ராஸே: ஢கஸூதேகவ்யதிரித்தே குத்ரா஢்யதர்ஸிநாத் - ஃவ஢பி தஹஸ்யேவஹித்வாதிஸு ஑த்ரதமத்வம் கத஢ிதி஑ேத்஢்வாவஸ்தாந்தரா஢஑஢஢்வாவஸ்தாந்தராஸி஑ரூ஢தயா அத்யஹுதத்வாதிதி ஢ாவ: - அத்ர விரோ஑்யவஸ்தாஸதாவே஽பி ததிரோ஑்யவஸ்தாவ்யா஢்யதர்஢்வத்வஸ்ய குத்ரா஢்யஜாத஑ரித்வா தஹுததமத்வ஢ிதி ஢ாவ: - இத஑்வாவிதாரண஑துஷ்டயேண ஜேயம் - நநு தஹஸ்யேவ ஹிமத்வம் வ்யா஑தம் - விரு஢்஢தர்஢்வா஢்யயோர்வஸ்தயோர்஑ஸிந்காலே ஃகத்ரவ்யநிஷ்த்வானு஢பதேரிதி ஑ேந் - ஢஑்஑ீகரணேன ஸர்வேஷ்வி த்ரவ்யேஸு -

(சா.வி) யததி ஸேஸ: - இத஢ஹுதமஸ்து, ஃதாதிஸதெனா஽஑்஑ாலஸ்யோத்ரா஑ர்஢ஸம்஢ூதஸ்ய ஢஑வத்பாடஸ்பர்ஸாத்஢ரி஑ிதாத்஢நா பரிணா஢ இத்யஸ்ய ஑்ர஑்ணம் - இத஑ேகமத஢ுதம் । நேதந்஢ாத்ரம் । இதோ஽஢்யதிக ஢ஹுதமஸ்தீத்யா஑ । ததோ஽ப்யேத஛த்ர஢ிதி - தஹஸ்யேவ ஹிமதா, ஢்ஹாதஸ்ய ஢ிதூ஢்஑்ரிதா஑்ரிஜ்வாலா ஹி஢வஸ்திதேதி யதுத ஃததததோ வி஑த்ரம் ஸிலாதேஸ்ரீத்வாதேஸ்஑த்ரமித்யந்வய: -

(சா.ஸம்) ஢ரிண஢ரூ஢ம் ஢்ரத஢஢ாஸ்஑ர்ய஢ாஸ்தாம் ஢ா஢ - ஃதாதிஸதென ஑்஑்஑ாஸ்த்ரத஑்஑ோத்ரா஑ர்஢ஸ்ய அ஢ிநவர்஢ணீய கு஢ாரச்஑ாதி஑ூ஑்யதே - ததோ஽஢ீதி - ஢்வாவஸ்தா஢்஑்஑ானோத்ரா஑்வாஸ்தா஢்ராஸி஑ரூ஢ம் ஹி஢வதிதி ஢ாவ: - ஸ்ரீமத ஃவ ஸி஢்஑ோ஢ாயத்வாத்ரிஷேணவிஷேஷ்யோ஢்யஸா஑ாரணோ஑்யம் ஢்ர஢ாவோ ஜேய: - அத்ர தாவத் ஢்வாவஸ்தாயா ஸத்யா஢ேவ தத்ரி஢ரிதா஑ாரயோ஑: - விஷேணா ஑்ர஢ாவாத்஢வநதநயவாலஸம்஑ந்஑்ய஑்நேஸ்஑ீததா । விஷேஷ்யா ஑்ர ஢்ர஢ாவாத்஢்஑ாதவிஷயே - யதுதேத்யஸ்ய அ஢ி஑ேத்யத்: -

प्रभवाधिक्यानुबन्धि मतिकालुष्ये निरस्तन्यूनता प्राप्तौ तदनुबन्धिमतिकालुष्यमपि -

மூல - உபாயப்ரபாவவ்யவஸ்து சொன்னோம் - இனிமேல் உபாய ப்ரபாவத்தை சङ்குச்சிதமாகப் பார்த்துவரும் தப்புகள் பரிஹரிக்கிறோம் - “அத்யுத்கடே: புண்யபாபேரிஹேவ ஫லமஸ்நுதே” என்கிற கணக்கிலே

“உபாயபக்தி: ப்ராரஹ்வயதிரிக்தாஹநாஸினி ।

ஸாஹ்யபக்திஸ்து ஸா ஹ்ந்ரி ப்ராரஹ்வஸ்யாபி ப்ஹ்யஸி ॥”

என்கையாலே ப்ராரஹ்வங்களையும் கூட அமுக்கித்தன் ஫லத்தையும் கொடுக்கவத்தான ப்ரபத்தியைப் பண்ணினவனுக்கு -

(ஸா.டீ) உபாயேத்யாடி - வஹ்யமாணாஹிகாரார்த்தத்தை சङ்குஹேணகாட்டுகிறார் - இனிமேல் உபாயேதி । இதில் ஸங்குத்தாபநார்த்தமாக ஓரு அர்த்தவிஸேஷத் அநுவதிக்கிறார் - அத்யுத்கடேத்யாடியால் - அதிப்ரவலபுண்யங்களாலும் பாபங்களாலும் இந்த ஜன்ம்தன்னிலே ஫லம்பெறு வரென்கை. உபாயரூபையான பக்தி உபாயபக்தி - அதாவது பக்தியோக - ஸாஹ்யபக்திரியயாஸா ஸாஹ்யபக்தி: - ப்ரபத்தியென்றபடி. இது மஹாப்ரபாவையாகையால் ப்ராரஹ்வாஸ்த்துக்கும் ஹ்ந்ரி, நாஸிகையாம். அமுக்கி, நஸிப்பித்தென்றபடி -

(ஸா.ஸ்வா) உபாயேதி - இனி ஸிஹ்வாந்யபிமதத்தை அநுவதித்து தந்நிராகரணபூர்வகமாக உபாயப்ரபாவ சங்குச்சவாடிமத ப்ரக்ரியையை அநுவதிக்கிறார் - அத்யுத்கடேர்த்யாடினா வரையிட்டு பார்ப்பார்கள் இத்யந்தென - ப்ரபத்திக்கு ப்ராரஹ்வநிவர்தகத்வம் ஓரிடத்திலும் ஧்ரமங்களிலே காணாமையாலே கூடுமோ? என்கிற ஸங்குவாரணார்த்தம் அத்யுத்கடேர்த்யாடி - ஓரு ஧்ரமங்களிலும் காணாத ஂஹிக஫லப்ரதத்வமத்யுத்கட புண்யாஹிகளுக்கு சொல்லுகிறாப்போலே இதுவும் உபபந்நமென்றுகருத்து -

(ஸா.ப்ர) உபாயப்ரபாவேத்யாடினா - நநு ப்ரபத்தேரப்யலூகிகஸ்ரேயஸஸாஹநத்வாத்நேஸா ஹ ஡ேஹாந்ரானுபாவ்ய ஫லஜனகத்வ஡ர்ஸிநாஹ்ரந்யாஸஸ்ய ஡ேஹாந்ரானுபாவ்யப்ராரஹ்வநாஸகத்வே஡ப்யுபாத்த஡ேஹானுபாவ்யது:ஸ நாஸகத்வமுபாத்த஡ேஹ நாஸகத்வம் ஹ நோபபஹ்யத இத்யத்ராலூகிகஸ்ரேயஸஸாஹநேஸ்வப்யுத்கடானா தேஸாமஹிக஫ல ஸாஹநத்வந்யாடா஡ர்தேஸ்வாத்யாநிஹுண்யநே ஸர்வேஸா ப்ராரஹ்வானா நிவர்தகத்வரூபம் ப்ரபாவம் ப்ர஡ர்ஸயந் தஸ்ய ரஹஸ்யத்ரயே ப்ரதிபா஡காஸமப்யாஹ - அத்யுத்கடேர்த்யாடினா -

(ஸா.வி) வுத்தகதநபூர்வகம் வர்திப்யமாணம் ப்ரதிஜானிதே । உபாயேதி - பார்த்து வரும் தப்புகளை, உபாய ப்ரபாவம் சங்குச்சிதம் மத்வா க்ரியமாணஸங்கு: - நநுபாயப்ரபாவே ஸிஹ்வே ப்ரபாவாஹிக்ய ப்ராபஜாதி நிவுத்தாடி ஸங்கு: பரிஹர்த்வா இத்யத஡ானந்தர்த்தமேவ ப்ரபாவவ்யவஸ்தாடா யுத்தமிதி ஹேதஸத்யம் - ப்ரபாவவ்யவஸ்தாடா: கஹ்ஸாஹ்யத்வாத்ரத்யம் ப்ரபாவம் ஸிஹ்வவகூத்யவ்யவஸ்தா கூதா - ஡஡ானீஸ ஂவ ப்ரபாவோ ந ஸிஹ்வதீத்யாஹிப்ய ஸ்திரீரிக்ரியந இத்யாஹேபிகி ஸங்குதிரித்யாஸா: - ப்ரபத்தே: ப்ராரஹ்வநாஸகத்வம் ந ஸம்பவதீதி ஸங்குத்தாபநாடி ஸிஹ்வாந்நஸ்திதிமாஹ - அத்யுத்கடேரதி - ப்ராரஹ்வகர்மங்களையும் கூட, ப்ராரஹ்வகர்மபிஸஸஹ - அமுக்கி, ஸர்வகர்மாணி மஹ்யித்வா । தன் ஫லத்தையும், தத்஫லமநுபவகேஹ்யமபி - கொடுக்கவற்றான, ப்ர஡஡தீம் । ப்ரபத்தியை, ப்ரபத்திம் । பண்ணினவனுக்கு, கூதவத: ।

(ஸா.ஸம்) நிரஸநீயம் ப்ரஸக்தமிதி ஸங்குதிமபிஹேத்ய பூர்வாஹிகாரார்த்தமநுவ஡தி - உபாயேதி - தத்ர ப்ரபக்ஷமநுவதித் மாஸுஹ இதி வாஹ்யாபிப்ராடித்திமுஹேந ப்ரமாணோபபத்திஸிஹ்வம் ப்ரபத்திப்ரபாவம் தாவ஡ாஹ । அத்யுத்கடேர்த்யாடினா -

மூல் - வித்யாந்தர்ந்யாயத்தாலே உத்தரபூர்வாங்கங்களும் இவ்வித்யைக்கு தன்னேற்றமான சாமர்த்த்யத்தாலே
 புரார்த்தகர்மபலத்தைப் பற்றவுண்டான ஂர்தியிலே எல்லைக்கீடாக ஂணாந்தர, திவசாந்தர,
 ஜ்ந்மாந்தராஂநுவுத்தியும் கழியக்கடவதென்று “மா ஂுசு:” என்கிற வாக்யத்துக்கு ஂபிபுராயம் -
 இவ் ஂர்த்த தத்வமாகில் புரார்த்தகர்ம விசேஷபலமாய்க் கொண்டு வருகிற ஂு:ஂங்களும்
 ஂு:ஂகாரணங்களான கர்மங்களினுடைய ஂர்ஜனமும் கழியவேண்டாவோ? ஂர்தினாய் புரூஷன்
 ஂர்த்திக்கக் கொடுக்கவேணுமென்னில் ஂநுஷஜ்ஜிகமான -

(சா.தீ) இதில் ஂஜ்ஜையைக் காட்டுகிறார் - இவ்ஂர்த்த தத்வமாகில் இத்யாதியால் - ஂதில் ஂத்யாந்தி
 ஂஜ்ஜிக்கிறான் - ஂர்தினா யென்றுதுடங்கி - ஂதாவது இஂசுரீரானுவுத்திஂதுவான புரார்த்தத்தின்
 நிவுத்தியை இவன் ஂர்த்தியாமையால் ததெகதேசமான பாபத்தையும் தத்பலத்தையும்
 நிவர்த்திப்பிக்கையில்லை யென்கை - ஂஜ்ஜகனுக்கு உத்தர்ஸொல்லுகிறார். ஂநுஷஜ்ஜிகமான
 இத்யாதியால் - ஂநுஷஜ்ஜிகம், ஂவாந்தரபலம் -

(சா.ஸ்வ) மாஸுசு இதி வாக்யத்துக்கு ஂபிபுராயம்த்யந்த் ஂத்யாந்தானுவாதம் - ஂர்த்தம்த்யாரஂய ஂத்யாந்த
 நிராஸபூர்வகமுபாய புராவஸஜ்ஜுசு வாதி புக்ரியானுவாத மென்றபடி -

(சா.பு) எவ் தத்வஸ்திதமஂபிதாய தத்பிஷயே கேஷாஂஜ்ஜித்யாமஂஂமநூஂய புரிஂரதி - இவ் ஂர்த்தம் தத்வமாகில்
 இத்யாதினா - இவ் ஂர்த்த தத்வமாகில், புரபுதரேஂகாநிஂடானாமபி நிவர்த்தகத்வரூபபுராவவெ -

(சா.வி) தன்னேற்றமான சாமர்த்த்யத்தாலே, ஂவாஸாஂதாரணாஂகசாமர்த்த்யன் - ஂர்தியில், ஂத்யாம் -
 எல்லைக்கு, மர்யாதாயா: - ஂடாக, ஂநுஂபுணயன் | ஂர்திதாரதம்யன் - ஂணாந்தர திவசாந்தர
 ஜ்ந்மாந்தராஂநுவுத்தியும், ஂணாந்தரதிவசாந்தர ஜ்ந்மாந்தராணி வித்யாந்தரஸாஂதாரண்யனஂதரபூர்வாஂணி ச |
 கழியக்கடவது, நிவுத்தானி ஂவந்தி - என்று, இதி மாஸுசு: என்கிற வாக்யத்துக்கு ஂபிபுராயம், ஂபிபுராய
 இத்யந்வய: | வித்யாந்தர்ந்யாயன் பூர்வஂதராஂணி விநிஂடான்யஸ்திஂடானி ச ஂவந்தி - ஂதத்யித்யாயா ஂஸாஂதாரணசாமர்த்த்யன்
 புரார்த்தகர்மபலதயா புராஸார்திதாரதம்யன் கஸ்யசித்ரபுத்திஂணாநந்தரமெவ மஂஂஸ்யாதிதீஂஂஂயா ஂணாந்தர்
 நிவர்த்தி | உத்தரஂண எவ மஂஂஸு ஂவதி - ஂததிவஸானந்தர் ஂயாதிதீஂஂஂயா திவசாந்தர் நிவர்த்தி - ஂதஂஂரீரான்த
 ஂயாதிதீஂஂஂயா ஜ்ந்மாந்தர் நிவர்த்தி - யதேஂஂதி ததா ஂவதீதி புரார்த்த ஂஜ்ஜகத்வம் ஂஂஂவதீதி ஂவ: - எவ்
 ஂத்யாந்தஸ்திதௌ ஂத்யா ததிஂஂஂ விநா ஂத்ய எவ புரார்த்தநிஂசேஷநிவுத்தி: கதம் ந ஂவதீதி ஂஜ்ஜதெ - இவ்
 ஂர்த்தம்த்யாரஂய வேண்டாவோ இத்யந்தன் - ஂரீரானுவுத்தி ஂது புரார்த்தம் ந நிவர்த்தயதீதி ததபரி ஂத்யாந்தபரிஂர
 ஂஜ்ஜதெ - ஂர்தினாய் இதி - ததிஂஂஂ விநாப்யாநுஷஜ்ஜிக புஜ்ஜித்பாவநத்வாதிவதீஸ்வரமாஂத்யாந்நிவுத்தௌ
 கி் புரிதஂந்ஂகமதி புரிஂரதி | ஂநுஷஜ்ஜிகமான இதி |

(சா.ஸ) யதஂபாஸநவிசேஷஸந்நிதாவெவ புதிதமஸுஷபாதீதரஂபாஸநாஸ்வபேஂதித் ஂர்வஸாஂபுரத்யய ந்யாயன் ஂவதி
 - ததா புரபுத்திபுக்ரணெ ஂஸுஷவிநாஸாஸ்வணெஂபி ஂவதீத்யஂபிபுரத்ய வித்யாந்தர் ந்யாயத்தாலே இத்யுக்தம் |
 கழியக்கடவது இதி | ஂணாந்தராஂநுவுத்தாவபி - ஂஂகஸத்வெ இதி ஂவ: - எவ் புரபுஂபுரஸுத்திஸ்பாநெந
 புரஸுக்தம் | புரபுஂபுரஸுத்தி - இவ்ஂர்த்தம்த்யாதினா -

மூல் - படித்தபாவனவாதிகளைப் போலே அநபிஸஹிதங்களையுங் கூட ஹிதேஷியானே ஈஸ்வரன் தானே கொடுக்கத்தட்டென்? இப்படிச் செய்யக்காணாமையால் ஸோகவிஷயமான அஃசமெல்லாம் நிஷ்ஷேமமாக ப்ரபத்தியாலே கழியுமென்றவிடம் ப்ரபத்திப்ரபாவாதிஸ்யத்தைப்பற்ற ஸ்துதி பண்ணினபடியென்று சிலர் இதின் ப்ரபாவத்தை வரையிட்டுப்பார்ப்பார்கள் - இதுக்கு உத்தரம் - அநுக்ரஹஸீலணாய் அஸ்ரயிப்பார்க்குப் ப்ரபத்திவாக்யோச்சாரணப்ராரம்பத்திலே கடுக மோக்ஷகொடுக்கத் தவிரக்கிற ஈஸ்வரன் இவனுடைய நசையாலே சிறிது காலம் இங்கே வைக்க இசைந்தவளவிலே இவ்விடத்திலுள்ள சிற்றின்பங்களை **து:ஃப்ரஸஜ்** (மற) ரஹிதமாக அநுபவிப்பிக்குமாகில் இவனுக்கு இந்நசை ஒருக்காலும் மாளாது - **பகவதநுபவத்தில் ப்ரோக்ஷயாபுத்திரம்** கொழுந்து விட்டு வாராது -

(சா.தி) அநபிஸஹிதங்களையும், அப்ரார்த்திதங்களையுமென்றபடி - வரையிட்டு, பரிச்சேதித்தென்கை - இங்கே, இவ்விபூதியிலே. சிற்றின்பங்களை, ஸ்வாஃகல்பஸுக்ஷங்களை -

(சா.ப்ர) தாத்விக: இத்யர்த: - வரையிட்டுப்பார்ப்பார்கள், ந்யூனதயா ஜானந்தி | நசையாலே, அபிலாஷேண - கொழுந்துவிட்டு வாராது, அபிவ்ருத்தான ஸ்யாத் | பகவதா ஹிதேஸித்வாதேவ நிர்: ஃவதயாவஸ்தாபனே -

(சா.வி) அநுபஜ்ஜிகம், அவாந்தரஃபலம் | அநபிஸஹிதம், அப்ரார்த்திதம் - படித்தபாவனவாதிகம்ப்ரார்த்திதமேவ ததாதி - தத்வஸாமர்த்த்யமஸ்தி சேத்ப்ராரத்நநிஷ்ஷேபநிவ்ருத்திமநபிஸஹிதாமபி சத்ய எவ ஹிதேஸி ததாத் தானே கொடுக்க, ஸ்வயமேவ தாத் சஃகல்பயதி சேத் - தட்டு, ப்ரதிபத்நகம் - என், கிமஸ்தி - சத்யசஃகல்பஸ்ய ப்ரதிபத்நகாபாவாதிதி பாவ: | எவ் ஸஜ்ஜிதத்வாத் ப்ராரத்நநிவர்தகவத்நசய ஸ்துதிபரத்வே தாத்பரியம்த்யந்யதாஸித்திமாஹ | இப்படிச் செய்ய இதி | இப்படிச் செய்யக் காணாமையால், ததித்ஷா விநா ப்ராரத்நநிஷ்ஷேப நிவர்தகத்வாதர்ஷநாத் - கழியுமென்னுமிடம், நிஷ்ஷேப நிர்ஸ்தம் - பவதீத்யேத் - வரையிட்டுப்பார்ப்பார்கள், ந்யூன பஸ்யந்திதி ஸஜ்ஜோபஸஹார: - அத்ரோத்தரம் வத்நு ப்ரதிஜானிதே - இதுக்கு உத்தரமிதி - பகவதஸ்தாத்ஷஸாமர்த்த்யே | சத்யபி ப்ரபத்நஸ்யாநாதிபாபவாஸநானுவ்ருத்ததேஹிவிஷயாபிலாஷானுரோதேந கத்ஷித்காலமவஸ்தாபனம் ஸ்வீகृत்ய தந்மத்யே து:ஃவானுபவப்ரதானாபாவே வாஸநாவஸாத்ஸாரமண்தல எவ ப்ரபத்நானா சிரகால ஸ்தித்யபேக்ஷா ஸ்யாத் ததாச ஃகத்ரஸுஃஸஜ்ஜாத்விபரீத ப்ரவ்ருத்தாவநர்த்தஸ்யாத்ரகவதநுபாவே உத்கடேத்ஷா ந ஸ்யாத்ஸமாது: ஃவதத்காரண கர்மஸாமத்ரயோர்நிவர்தனம் யுத்நமேவதி ந ப்ராரத்நநிவர்தக வத்நானா ஸ்துதிதாத்பரிய கல்பனம் யுத்நம்த்யபிப்ராயேண பரிஹாரமாஹ - அநுக்ரஹஸீலணாய் இத்யாதிநா - நசையாலே, அபிலாஷேண, - சிறிதுகாலம், கத்ஷித்காலம் - இங்கே, இஹே | வைக்க, ஸ்தாபயித்வா - இசைந்தவளவிலே, இத்ஷாவிஷயே - இவ்விடத்திலுள்ள, எத்ஹ்லோகஸ்திதானி - சிற்றின்பங்களை, அத்ரஸுஃகானி - அநுபவிப்பிக்குமாகில், அநுபாவயதி சேத் | இசை, இத்ஷா - ஒருக்காலும் மாளாது, “நஜாத் காம: காமானாமுபப்ரோகேந ஸாம்யதி” இதித்ஷா கதாபி ந நிவர்தேத் | கொழுந்துவிட்டு வாராது, -

(சா.ஸ) தட்டென், கிம் பாத்தகம் - வரையிட்டு, சஃகல்ப்ய - இவனுடைய நசையாலே இதி - அத்ரேவ கத்ஷித்காலம் பகவத்கைத்ரயத் தத்ரூண தத்ரீக்ரஹானுபவாதிந் குருஸுஸுக்ஷா கரிஷ்யாமித்யாதித்ஷாத் ததேஹானுவ்ருத்தாஸ்யேத்யர்த: | சிற்றின்பங்களை, வைஷயிகஃகத்ரஸுஃகானி -

மூல் - ஆகையால்,

“யஸ்யானுக்ரஹமிக்ஷாம் தஸ்ய வுத்தம் ஹராம்யஹம் | பரூத்வஸூக்ர வுயோகேன சதா பவதீ து:஁த: ||
தேன து:஁தேன சந்நதஸோ யதீ மாந் ந பரீத்யஜேத் | த்ம் ப்ரஸாதம் கரீஷ்யாமி யஸூரேரபீ துர்லப: ||”

என்கிறபடிகளிலே து:஁தாதிக்களுக்குக் காரணமான ப்ரரூத்வகர்மவிசேஷத்தை சந்நிஹிதங்களான கஷாதிக்களைப்போலே துணையாகக்கொண்டு பித்ராதிக்களைப்போலே ஸிஷ்யர்களான ஸீஸுவரன் (சில) கதிநப்ரகீர்த்திகளுக்குப் பண்ணுகிற அநுக்ரஹவிசேஷமிதென்று அநுசந்நிதக்கை உசிதம் | -

(சா.தீ) இது, சிலப்ரரூத்வாங்கத்தைப் போக்காமை - து:஁தங்கள் ஸிஷ்யரூபமென்னும் அதிலொரு எதிஹம் -

(சா.ஸ்வ) த்ம் ப்ரஸாதமிதி - யஸூரேரபீ துர்லப: ப்ரஸாத: - த்ம் ப்ரஸாதம் தாதூஸுபுரூஷவிசேஷே கரீஷ்யாமி யென்று அந்வய: வ்யாஜ மன்றிக்ே அநுக்ரஹார்த்தம் து:஁தோத்பாதநம் பண்ணில் சர்வவிசேஷத்திலும் து:஁தம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? அந்யதா வுஷம்யநேர்த்த்யம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஆகையால் இதீ - ஆகையால், து:஁தப்ரஸஜ்ஜரஹிதமாக ப்ரோக்யதானம் ஹிதமல்லாமையாலே என்றபடி - அநுக்ரஹவிசேஷமிதென்று அநுசந்நிதக்கை உசிதமென்று சொன்னது கூடுமோ? லோகத்தில் து:஁தானுபவத்திலே ஓரிடத்திலும் ஹிதவ்ருத்தி கண்டதில்லையே? என்ன எதிஹ்யகதனவ்யாஜத்தாலே ஹிதவ்ருத்தை சமர்த்திக்கிறார் -

(சா.ப்ர) வாஸநாவஸாதுபுரீபரீ துத்ரஸு஁ஸஜ்ஜாத்ஸாரமண்டல எவ ப்ரபந்நானாம் சிரகாலஸ்தித்யபேக்ஷா ஸ்யாதததா துத்ரஸு஁ஸஜ்ஜாத்விபரீத ப்ரவூத்வாவநர்த்தஸ்யாத் - ப்ரஹவதநுபவே உத்கடேக்ஷா ச ந ஸ்யாதிதி புத்ராதி ஹிதபரபித்ராதி பிர்வாலானாம் கஷாஹாதந்யாஸாது:஁தத்வெதுதானாதிக்கமித்யநுசந்நித்யவாதுபகாரஸூத்யா பாவ்யமித்யர்த்த: - நநு ப்ரஹவதா ப்ரஹவதானாம் தாரித்ரயபந்நுவிசேஷாதி து:஁தஜநநே ப்ரஹவதஸூதிநீர்பபத்யதே “து:஁தே மநஸி சர்வமஸஹம்” இத்யுத்தரீத்யா சர்வஸ்யாப்யஸஹ்யதயா ப்ரதீதேஸ்ததா ச ஸிஷ்யகதயானுசந்நிதமஸம்பாவிதமித்யத்ராஹ -

(சா.வி) அபிவூத்வா ந ஸ்யாத் - சந்நிஹிதங்களான கஷாதிக்களைப்போலே, சந்நிஹிதகஷாதிநி ச - ப்ரரூத்வகர்மவிசேஷத்தைத்துணையாகக் கொண்டு, ஸஹகாரிதவேன ஸ்வீகூத்ய - பித்ராதிக்களைப்போலே, பித்ராதி இவ - பண்ணுகிற அநுக்ரஹவிசேஷம், இதென்று, இது, ப்ரரூத்வது:஁தானுபவ: பித்ராதிபி: க்ரீயமாணபாலானுக்ரஹ இவ ப்ரஹவதா க்ரீயமாணோடுநுக்ரஹ எவேதி - அநுசந்நிதக்கை உசிதம், அநுசந்நிதாது யுத்தம் - அயமத்ர நிஷ்கர்ப்: | ப்ரரூத்வம் கிமிதி நிஸ்ஷேஷம் ந நிவர்த்தயதீதி ஸஜ்ஜித: கிம் தாத்பர்த்தம்? ஸரீரானுபவஹிதேதுபூத ப்ரரூத்வமபி சத்ய எவ கிமிதி ந நிவர்த்தயதீதி தாத்பர்த்தம்? அஹோஸிவ்஁க்ஷரீ ரானுபவதீ சத்யா து:஁தேது பூதப்ரரூத்வாங்கம் கிம் ந நிவர்த்தயதி - ப்ரரூத்வநிவர்த்தன சாமர்த்த்யஸ்ய சத்வாத்ஸ்வதாஸானமத்யந்நாந்ரஜ்ஜுவே து:஁தஸ்ய ஸ்வநிஸ்த்வாதிதி? தத்ர ந தாவதா஁: - அப்ரார்த்திதமேவ ஸரீரவிஸயேன கஸ்சிதத்யஸிமந் ப்ரபதிமாரீன ப்ரவர்த்தி - ததா ச ப்ரபதி மாரீ: ப்ர஁யுதஸ்யாத் - யதி ததி஁க்ஷானுக்ரீயேன ஸரீரமவஸ்தாப்ய யாவஜீவம் ஸு஁தேநேவ வர்த்தயிதவ்யமிதி து:஁தேது ப்ரரூத்வமாத்ர நிவர்த்தயிதவ்யமிதி த்விதீய: பக்ஷோ஁பி ந தததி - ததா சதி வாஸநாவஸாத்ஸுத்ரஸு஁த ஸஜ்ஜாத்ஸார எவ சிரகாலஸ்தித்யபேக்ஷா விபரீத ப்ரவூத்வாவநர்த்தஸ்யாத் - அதஸ்ஸார ஜிஹாஸோத்பாதநாய ப்ரரூத்வகர்மானுக்ரீயேன ப்ரஹவந்யதேஷம் ந கரோதீத்யுபகாரிதவனானுசந்நிதாஸ்தாதவ்யம் - ந தத்ராவிஸ்தாஸ: கார்ய: இதீ -

மூல் - ஒரு வ்யாதிவিশேஷத்தையுண்டோ வென்று ராஜா கேழ்க்க அவரு மொரு உபாடியாயருண்டென்று
 டீரருளிச்செய்தார் - அயுஸ்ஸுவளர்க்க வெண்ணாதபடி நியதாயுஸ்ஸானவனுக்கு உள்ளத்தில்
 உத்ரேகம் பிறக்கக்காக்கவும் - அநியதாயுஸ்ஸுக்களுக்கு அயுஸ்காமியங்களையிட்டு வளர்க்க
 நினையாமைக்குமாகவும் : டு:காடிகள் இவனுக்கு உபாடியார்கள் -

(சா.தி) அருளிச்செய்கிறார் - ஒரு வ்யாதி விசேஷத்தை யென்று துடங்கி. ஒரு ராஜா ஒரு
 வ்யாதிவিশேஷத்தை உமக்குண்டோவென்று டீரரைக்கேழ்க்க அவருமொரு உபாடியாய்
 ஸிஷகருண்டென்றருளிச் செய்தாராம் - சிற்றின்பங்களையாசைப்பட ஒட்டாத ஸிஷகரிநே
 வ்யாதிகள். நியதெயாதி - மனுஷ்யர் த்விவிதர் - நியதாயுஸ்ஸுக்கள் அநியதாயுஸ்ஸுக்களென்று -
 நியதாயுஸ்ஸுக்களாவார் அயுஸ்காமியேஷ்யாடிகளாலும் வளராதே நியதமான அயுஸ்ஸையுடையார்.
 அநியதாயுஸ்ஸுக்களாவார் அயுஸ்காமியேஷ்யாடிகள் பண்ணினால் வளரும் அயுஸ்ஸையுடையார் -
 அதில் அயுஸ்காமியங்களாலும் வளராத நியதாயுஸ்ஸுக்களுக்கு இந்த அயுஸ்ஸு விஷயமாகவும்
 டீதிபிறக்கக்காக்கவும் மற்றையவர்கள் அயுஸ்ஸை வளர்க்க நினையாமைக்காக்கவும் என்கை.
 டு:காடிகளுமென்றவிடத்தில் அடிசவ்஢த்தால் டீயாடிகள் நினைக்கப்பட்டன -

(சா.ஸ்வா) ஒரு வ்யாதி இதி - அகூத்யாதிவா஢க ங்களை வாரண்பண்ணுகிறவனும்
 ஹிதப்ரவர்தகனும்மன்றோ உபாடியான்? டு:கஜனகவ்யாதியை உபாடியானென்று நிர்஢ிஷிக்கக்கூடுமோ?
 என்னவருளிச்செய்கிறார் - அயுஸ் இதி - முமுஷுவுக்கு உத்ரேகரூபஹிதத்தைப் பண்ணுவிக்கையாலும்
 அயுர்வீ஢்஢ிரூபஹித நிவாரகமாகையாலுமென்று கருத்து - அடிசவ்஢ென டீயக்ரஹம் - இப்படியாகில்
 முமுஷுக்கள் டு:கவ்யாடியாதி நிவூத்தியைப் பார்த்திக்கக்கூடுமோ? ஹிதநிவூத்தி பார்த்திமசங்ரதமன்றோ? அது
 அவிவெககூத்யமென்னில்

(சா.ப்ர) ஒரு வ்யாதி - பாமரேஷ்வசம்஢வே஢பி தத்வஜ்ஜேஷு சம்஢வதிதி ஢ாவ: - நனு லோகே வெதஸாஸ்தா஢்யடியாபகே
 உபாடியாஸவ்஢ப்ரயோகாத்கதம் வ்யாடியாதிஷூபாடியாஸவ்஢ப்: ப்ரவர்தத இத்யத்ரானூத்திப்ரவூத்திப்ரதி஢்஢க
 தயோபாடியாஸத்வம்த்யாஹ - அயுஸ் இத்யாதிநா - நனு ஸிஷாயா டு:கானு஢ வாத்தியக்தவா -

(சா.வி) தத்ர வூ஢்஢ாத்தார் ப்ரமானா஢ாஹ - ஒரு வ்யாதிவিশேஷத்தை இதி - பராஸர஢்஢ார்யேண வ்யாடியாஸித்தமானென
 விதாரயிது஢ாஒதம் ராஜானம் ப்ரத்யுபாடியாஸுஸ்தீத்யுத்தர் தத்தமிதி சம்ப்ரதாய: - வ்யாடியா கதமுபாடியாஸவ்஢ப்ரயோக
 இத்யத அஹ - அயுஸ்ஸுவளர்க்க இதி - வளர்க்கவெண்ணாதபடி அயுஸ்காமேஷ்யா஢்஢ாவென வூ஢்஢ி
 ப்ராப்த்யயோக்யதயா நியதாயுஸ: । உள்ளத்தில், வித்தமானாயுர்மத்யே - உத்ரேகம் பிறக்கக்காக்கவும்,
 அஸஹ்யத்வோத்பாநார்தம் - வளர்க்க நினையாமைக்கு, வூத்யர்த்தயத்நானுத்பாநாயத் - ஆக, யதா ஸ்யாததா -
 உபாடியாய், அநூத்திப்ரவூத்திப்ரதி஢்஢கத்வென ஂத்திப்ரவூத்திஹேதுத்வென த உபாடியாஸவ்஢ப்ரயோக இதி ஢ாவ: ।
 யதாஹ வூ஢்஢ா: , “விபதஸ்ஸந்து நஸஸவ்஢்யாஸு -

(சா.ச) உபாடியாஸவ்஢ப்ரதி஢்஢கத்விவூத்தி - அயுஸ் இத்யாதிநா - உள்ளத்தில் உத்ரேகம் பிறக்கக்காக்கவும்
 இதி । ஸேஷாயு:கண்டே ஢ீத்யுத்பாநார்தம்ம்த்யர்த்த: - என தோபாடியாஸவ்஢்஢த்ர ஹிதப்ரவர்தகத்வரூபகூணநி஢்஢ந
 ஂபத்தாரிக இதி ஢ாவ: -

மூல் - இது ஆழ்வானுள்ளிட்டார் பக்கலிலே புரிதல். அபகாரங்கலையும் தத்பலங்கலையும் சிலருக்குக் காட்ட மறைக்கிற விதுவும் "பாம்போடொரு கூரையிலே பயின்றார்போல் தாங்காதுள்ளம் த(ள்ளு)ளருமென் -

(சா.டீ) இது இயாடி - இது, டு:காடி ஁பாடியாறாகை. கூரத்தாழ்வான் நேவ்யசுனத்தை ஁பாடியாறாகத் தெளிந்திறே பாகூதகசுஸுலை பாரித்திலர் - ஆகிலும் சிலர்க்கு அபகாரங்கலையுண்டாக்கக் கூடுமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - அபகாரங்கலையும் இயாடியால் - கூரை, எரப்பகம். பயிலுகை, சஹஸிக்கை. தாங்காது, டிரியாது. உள்ளம், மனஸ்ஸு. தள்ளும், தள்ளும்பா நிற்கும். நனு, சிசாஹேதுவான் -

(சா.ஸா) விவகவாந்கள் பாரியாமலிருக்க கண்டதுண்டோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இது இதி - கூரத்தாழ்வான் நேவ்யசுனத்தை ஁பாடியாறாக நினைத்து புநசு பாகூதகசுஸுலை பாரியாதே யெழுந்தருளியிருந்தது புரிதலிலிறே என்று கருத்து - ஆனாலும் கதின் பகூதிகளின்றிக்கேயிருக்கிற சிலருக்கு அபகாரத்தையும் தத்பலத்தையும் கொடுக்கக்கூடுமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - அபகாரங்கலையும் இதி - சிலர்க்கு, கதின் பகூதிகளன்றிக்கேயிருக்கிற ஁சுபகூதிகளுக் கென்றபடி - தத்பலங்கலையும், பகவடனுபவவிசுடாடிகளையென்றபடி - காட்டி மறைக்கிற விதுவும், மின்னொளிபோலே காட்டி நிவூதிப்பிக்கிறவிதுவுமென்றபடி - கூரையிலே, எரப்பிலே - பயின்றாற்போலே, குடியிருக்கிறாப் போலே யென்றபடி - தாங்காது இதி. உள்ளம், என் மனஸ்ஸானது - தாங்காது, டிரிக்கமாட்டாது - தள்ளும்,

(சா.பு) தவ்யா ஁பகாரத்வெநானுசுந்நாநமசுபாவிதமியத்ராஹ. இது ஆழ்வான் இயாடி - கூரேசானா க்ருமிகண்நே நேவ்யுரபஹே கூதே சதி துர்நிபிசுந்நிரிக்ஷணராஹியசுமபாடனெநுபகார எவ கூத இயுக்ருதம் - உள்ளிட்டார், ப்ருதய: - தே ச நாராயணமுந்யாடய: - நாராயணாறாணா வ்யாடியனுபவலையா ராஜிசமாஹதே சதி வ்யாதி க்ருணாஜிநே நிதாய ராசுசுபாஷணே க்ரியாமாணே ராஜா பவடி: கதம் வ்யாடிரனுபூயத இதி பூசுதே பகவதா பாரப்நகர்மக்ஷய ரூபுபகார: க்ரியத இயுக்ருதமிதி ச சுப்ராடய: - எவ் தஹி நிவ்டவதா பகவடயுந்நபுஹ்யதா பூடிதமா திவ்யசூரிணா மாஹாபாஹவதானா டு:கானுபவகனசுய கி் ப்ருயுஜநமியத்ராஹ - அபகாரங்கலையும் இயாடி - பாம்போடொரு இயாடி, சுபேண சஹைகசுமிந் ஸூஹேஸுஸ்தாந இவ மம சேது டுயேண சுஸ்திதி ந லபதே.

(சா.வி) சசூதீயுதி ஹரி:” இதி - ஆழ்வான், கூரேச: - தசுய க்ருமிகண்நிமித நேவ்வுக்யேந பாரப்நானுபவ: | நந்வுயுந்நாந்ரஜ்ஜாணாமயுந்நபகவடுஹ்யதாபூடிதமா நிவ்டவதாமேவ டு:கானுபவகனநமநுபபந்நம் - அநுசிதப்ருவூத்யபாவாடியத்ரு நிவ்டபூர்திட்வாராத்ரதிசுயுதபாடநாயுவிதி ஫லிதமாஹ - அபகாரங்கலையும் இதி - அபகாரங்கலையும், அபகாராந் | தத்பலங்கலையும், தத்பலாநி டு:காநி ச - காட்டி, ப்ருடசூய் - மறைக்கிறவிதுவும், திருதாநம் - பாம்போடொரு கூரையில் பயின்றாற்போலே தாங்கா தென்னுள்ளம் தளருமே தாமரைக்கண்ணா. பாம்போடு. சுபேண சஹ - ஓரு கூரையிலே, எகசுமிந் ஸூஹே - பயின்றாற்போல், நிவசத இவ - என், மம - தளரும், சசூதலம் - உள்ளம், மன: - தாங்காது,-

(சா.சு) இது, டு:காடாவுபாடியாசுபுடயுஹ: - கூரை, டு:கூருடீ - பயின்றாற்போலே, சஹசுஸ்திதிவத் - என்னுள்ளம் தாங்காது, மந்மநு ந சுஸுதம் - தள்ளும் என் -

(सा.सं) व्यभिचारेण तस्य न प्रपत्तिफलत्वावश्यकत्वमित्यत्र तृणारणिन्यायेन परिहारमाह - இவற்றில்
इति ।

மூலம் - **பிராணார்த்தியாயம் விமுந்த காகத்துக்கு** **பிராணனைக் கொடுக்கையாலே** **அங்கும்** **ப்ரபத்திபுலம்** **பூர்ணம்** - **துஷ்ரகூர்தியான இக்காகத்துக்கு** **சிஷ்யாக ஒரு கண்ணைவாங்கிவிட்டதுவும்** **நிஐரஹமன்று** - **அநுஐரஹ விசுேஷம்** - **ஆகையால்** **அஹூதஸ்ப்லவம்** **நரகத்திலே** **கிடக்கும்படி** **க்ஷணகூர்த பாகபகம்** **ங்களுடைய** -

(சா.தி) ஫லசி஢்டியில்லையென்ற ஸங்க்ர஢்டர்த்திலருளிச் ஸெய்கிறார். பிராணார்த்தியாயென்று. ஒரு கண்ணை வாங்கிவிட்டத்துக்குத் தாத்பர்ய மருளிச்செய்கிறார். துஷ்ரகூர்தியான இத்யாதியால், நிஐரஹமன்று, கெவலநிஐரஹமன்று. ப்ரபத்திப்ரஹவத்தில் ஐா஢கத்தைப் பரிஹரித்து ஸா஢கஸொல்லுகிறார். ஆகையால் அஹூதெத்யாதியால், ஹூதானா் ஸ்ப்லவஸஹார: - அஹூதஸ்ப்லவம், ஐ்ரஹ ப்ரலயபர்யந்தம் - க்ஷணிகபகம்த்துக்கு -

(சா.ஸா) துஷ்ர஫லமே காணவில்லையோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ப்ரானேதி - இப்படியாகில் நயநத்யாபாநம் கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - துஷ்ரகூர்தியான இதி । நிஐரஹ஫ல மன்றென்று ஸொன்னது கூடுமோ? து:ஃரூப மாகையாலே நிஐரஹ஫ல மன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். அநுஐரஹவிசுேஷமिति - த்யாவிசுேஷஜனிட ஸகாதீயபாபாந்தர ப்ரதிஐந்஢ுதேச்ய நயந விபாந ஸங்க்ர஫ரூபானுஐரஹ விசுேஷ஫லமென்றபடி. ஆனாலும் ப்ரபத்திக்கு தக்த ப்ரஹவ்ஸொன்னது கூடுமோ? க்ஷணகாலஸா஢்யமான வ்யாபாரத்துக்கு அநவக்ஷிந்ர ஫லஜனகத்வமும் ஢க்தியோகத்திலுமில்லாத ப்ராரஃ஢நிவர்தகத்வமூபபத்திவிரு஢்ட மன்றோ? க்ஷணகாலஸா஢்யஐ்ரஹஹத்யாதிபாபமநேககல்பானு஢ாவ்யநரகஜனக மானாற்போலவும், க்ஷணகாலஸா஢்யஸூகூர்தப்ரணாமபுநர்஢வஜனகத்வப்ரஹவயுக்த மானாற்போலவும் ப்ரபத்திக்கும் ப்ரஹவ முண்டென்னிலப்போது ஸூத்ர஢ா஑வதர்க்கும் ப்ரபத்திப்ரஹவத்தாலே ஐ்ரஹ்ணய் ப்ரஸங்க்ரீயாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஆகையால் இத்யாதிநா - ஆகையால், ப்ரஹவத்தில் ஐா஢க மில்லாமையால் - அஹூத ஸ்ப்லவம், ஹூதானா் ஸம்ப்லவ: ப்ரலய: ஐ்ரஹப்ரலயபர்யந்தமென்றபடி - பாபேதி - க்ஷணிகபாபத்துக்கு தாத்ரஸநரக பாதநஸக்தி -

(சா.ப்ர) அநுஐரஹவிசுேஷமिति - “ஹரிதூ:ஃநாந ஢க்தே஢்யு ஹிதஐு஢்ட்யா கரூதிவ் । ஸஃத்ரக்ஷாரா஑்ரி கமர்ரிணி ஸ்வபூத்ராய யதாபிதே” த்யாதுக்தப்காரேண ஸிஷ்யா அநுஐரஹ கார்யத்வாநுஐரஹவ்யபதேச்யத்வமநுஐரஹ஫ல ஢ூத ஸுஃநாநு஢வவிசாதீய து:ஃநாநு஢வரூபத்வாத்ரவிசுேஷத்வம் ஃதேய்ர்த: । நநு க்ஷணிகஸ்ய ப்ரபதநஸ்ய ஸ்வானுஸ்தானாந்தரக்ஷணமார஢்ய ஸிஷ்ண ப்ர஢ூத்யா஑ாம்யநந்தகாலானு஢ாவ்யமூக்ஷபர்யந்த ஫லஜனகத்வரூப: ப்ரஹவ: கதம் ஸ஢வதீயத்ர “ஐ்ரஹஹத்யாஸ்வமே஢ா஢்யா் புண்யபாபகூர்து விதி: அஹூதஸ்ப்லவம் தத்த஫லமுக்தம் தயூர்த்விஜ” இத்யாதிஷ்வ஑கதக்ஷணிக ஐ்ரஹஹத்யாதி நாமநந்தது:ஃ ப்ரதத்வாதி ப்ரஹவத் “லலாடூரஜாநவங்க்ரீயு஑்மான்யூர்஢்வ஑தூ கரூ । ஢ூமூ ஸந்஢ாயமநஸா வாஸுதேவமநுஸ்மரந்” இத்யார஢்யூக்த ஸூகூர்த ப்ரணாமப்ரஹவவக்ஃபூபதத எவெத்யாஹ - ஆகையால் அஹூதெத்யாதிநா -

(சா.வி) பூர்ணமேவ । நேத்ரபஹரணம் து துஷ்ரகூர்தித்வாத்ரிஷகார்த் மித்யாஹ - ப்ரணார்த்தியாய் இதி - வாங்கி, அபஹ்ய - விட்டதுவும், விஸர்ஜனம் - கிடக்கும்படி, ஑தந ப்காரேண - க்ஷணகூர்தேதி - “யத்ரஹகல்ப -

(சா.ஸ) த்யூரூபி ஹேதுத்வம் ப்ராமாணிகம் । ந வ்ய஢ிஃாராபநூத்யமिति ஢ாவ: । த்யாபாதிதம் ப்ரபத்திப்ரஹவம் தூஸ்தாந்த ப்ரமாணகேமூதிகந்யாயீ: ஫லிடமஸங்கூத நூயத்வெந நி஑மயதி - ஆகையால் இதி ।

மூல் - ப்ரபாவமான ப்ரகவந்ரி஗ (விசேஷ)த்தையிசைந்தாற்போலவும் “துர்஑்சர்ஸாரகாந்தாரம பாரமபிதாவதாம் | ஁க: க்ருணநமஸ்காரோ முக்திதீரஸ்ய ஁சிக:” ஁ந்றும் “஁கோ஁பி க்ருணே சுகூத: ப்ரணாமோ ஁சாஸ்வமேதாவபூதேந துல்ய: | ஁சாஸ்வமேதீ புநரேதி ஜந்மக்ருண ப்ரணாமீ ந புநர்஁வாய” ஁ந்றும் சகூதப்ரணாமவிசேஷத்தி஁னுடைய ப்ரபாவத்தையிசைந்தாற்போலவும் “சகூதேவ ப்ரபந்நாய - அத் பாதகபீதஸ்த்வம் - குயோநிஷ்வபி சஜ்ஜாதோ யஸ்சகூக்ஷரணம் ஑த:” இத்யா஁ிகளில் சோல்லுகிறபடியே ப்ரபதி ப்ரபாவத்தையும் ஁ாஸ்த்ரார்தோபப்வ ப்ரஸஜ்ஜ்மில்லாத விஷயத்தில் சுருங்காதே ஁நுஸந்஁க்க ப்ராபம் -

(ஸா.஁) தா஁ுஷநரக பாதநஸ்திக்நி஑்ர஁த்தால் வந்தது. நி஑்ர஁விசேஷம்போலே ஁நு஑்ர஁விசேஷமும் கூடுமென்றபடி - துர்஑்சதஸ்சர்ஸாரகாந்தார் ச - ஁ாஸ்த்ரார்தேதி | ஁ாஸ்த்ரார்த் விரு஁ விஷயத்தில் ப்ரபாவம் யதாஸ்ருதமாக ஁ஜ்ஜீகார்யமென்கை - ஁ாஸ்த்ரவிரோ஁்வரும் -

(ஸா.ஸ்வா) ப்ரகவந்ரி஑்ர஁த்தாலேயி஁றே - ஁ப்படியே ஁நு஑்ர஁விசேஷமும் கூடுமென்றபடி - துர்஑ேதி | துர்஑்ச தஸ்சர்ஸாரகாந்தார் ச - த஁ேசிக:, ப்ராபக: ஁ன்றபடி - ஁கோ஁பிதி - ஁கோ஁பித்யபி: துல்ய இத்யத்ராப்யநுஷஜ்ஜநீய: கிமர்த்: ? துல்ய: கிம்? ந துல்ய இத்யர்த்: | ஁ந்யதா ஁த்தரார்த்ஸாஜ்ஜத்ய ப்ரஸஜ்ஜ: ஁ந்று கருத்து - சுகூத ப்ரணாமா஁வதஸ்தா஁கப்ரமாணம் வேண்டாபோ? ஁ந்நவருளிச்செய்கிறார். சகூ஁தி - “சகூதேவ ப்ரபந்நாய தவாஸ்மீதி ச யாததே | ஁பயம் சர்வபூதேபூயோ ஁஁மயேத஁ுதம் மம் || அத் பாதக பீதஸ்த்வம் சர்வபாவேந பாரத | விமுத்தான்யஸமாரம்போ நாராயணபரோ பவ || குயோநிஷ்வபி சஜ்ஜாதோ யஸ்சகூக்ஷரணம் ஑த: | தம்மாதாபிதூ ஁ந்தாரமபி பாதி பவார்தி஁” இத்யா஁ிவசநங்கள் சோல்லுகிறபடி ஁ன்றபடி - ஁ாஸ்த்ரார்தோபப்வேதி - ஁ு஁ ப்ரகவத஁ுக்கு சமாயாபாரவிசேஷவிதாயக -

(ஸா.ப்ர) ஁ாஸ்த்ரார்தோபப்வ ப்ரஸஜ்ஜ்மில்லாத இதி - “ந ஁ு஁ரூ ப்ரகவ஁ுத்தா விப்ரா ப்ரகவதா ஁மூதா:” இத்யா஁ிநா் ப்ரஸி஁஁ர்த் ஁வீகாரே “ப஁யுவா ஁த ஁மஸாநம் யக்ஷூ஁: தஸ்தாக்ஷூ஁ சமீபே நா஁யேதவ்யம்” இத்யா஁ி ஁ாஸ்த்ரார்த்஁ா஁ - வத்ப்ரமாணாந்தர஁ா஁ாபாவ இத்யர்த்: - ப்ரமாணாந்தர஁ா஁ரூப -

(ஸா.வி) நித்யதானுபவே஁ப்யநாஸ்யம் தத்கிலிஷம் ஁ஜதிஜந்துரி஁ க்ஷணார்த்” இத்யுத்தரீத்யா ப்ரலயபர்யந்த நரகானுபாவயிதூதவஸ்ய க்ஷணகூதபாபே஁ஜ்ஜீ காரவ஁ித்யர்த்: - சுகூத:, ஁பூகூத: பக்தி ஁஁஁ாபூர்வகம் கூத: ப்ரணாம: - ந புநர்஁வாய, பர்மபரயோபாய ப்ரவேசேந புநர்஁வம் நிவர்தயதீதி தா஁ுஷப்ரபாவோ ய஁ா நமஸ்கார மாத்ரஸ்யேவாஜ்ஜீ கூதஸ்த஁ா கிமுத ஁பூர்ண ப்ரப்தேரிதி கீமுதிக ந்யாயேநீவ தா஁ுஷ: ப்ரபாவோ஁நுஸந்஁ய இதி பாவ: இசைந்தாற்போலவும், ஁ஜ்ஜீகாரவத் - ஁ாஸ்த்ரார்தோபப்வமில்லாத விஷயத்திலே, ஜாத்யா஁ி நித்யதானுஸ்தாந விரோ஁ாபாவஸ்தலே - சுருங்காதே, ஁஁஁ோசோ -

(ஸா.ஸம்) ப்ரா஁வ்஁விசேஷபல஁ு: ஁ா஁நிவாரணஸ்யாந்யதோபயப்தே: - காகவூதாந்தே ப்ரபதிபலஸ்ய பூர்ணதவா஁ிபாதநஸ்ய ஁கிஸார்த்யத்யா ஁நு஑்ர஁ரூபதவா஁்தேத்யர்த்: ஁ாபூதஸ்ப்வோ யாவ஁ூதநாஸரூபோ ம஁ாப்ரலய: தத்பர்யந்தமித்யர்த்: | பூ஁ி பூர்வோத்தரார்த்ஸலே஁தூதவமபி தர்஁ி ப்ரப்தேஸ்யா஁ிதி பரி஁ாராய ஁ாஸ்த்ரோபப்வேதி -

மூல் - “தம் மாதாபிதூஹந்தாரமபி பாதி பவார்திஹா” என்றதுவும் உதாரா஑ விஷயமல்லாதபோது உபபலவமில்லை. உதாரா஑விஷயத்தில் நிஸ்தாரகரமங்கல் முன்பே சொன்னோம் - “சரணம் ஑ பரபந்நானா தவாஸ்மிதி஑ யா஑தாம்। பரசாதம் பிதூஹந்தூணாமபி கர்வந்தி சா஑வ:” இத்யாதி களும் இப்படிக்கு சு஑டிதங்கலாம்.

(சா.தி) ஑ாதிவ்யவஸ்தாதி களில் அ஑்஑ிகரிக்கலாகாதென்று சூ஑ிதம்। ஆகில் சாஸ்திரவிரூ஑மான “தம் மாதா பிதூ ஹந்தாரமபி பாதி” என்று உதாரபாபாபேபம் சூ஑ித்த வ஑னத்துக்கு நிர்வஹி஑ெது? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார் - தம் மாதா பிதூஹந்தாரமிதி। இந்த ஹநம் பரபதே: பூர்வகாலிந மாகில் அபநாச஑ேயாம். உதாரகாலிநமாகில் உபாயபலமான நிஸ்தாரகரமத்தாலே கழியும். சர்வ஑ா அங்கு ஑ொன்ன ர஑கத்வரூப பரபாவத்துக்குக்குறையில்லை. உதாரகாலிநத்துக்கு ஑ேபரூப பரபாவம் ஑ொல்லவொண்ணாதென்கை. “பரசாதம் பிதூ ஹந்தூணாமபி கர்வந்தி சா஑வ:” என்றுதுக்குமிதுவே பரபாவ நிர்வஹகரம ஑ென்கிறார். சரணம் ஑ேத்யாதி। இப்படிக்கு - இப்படிக்கு, -

(சா.ஸவா) சாஸ்திரோபபலவபரச஑்஑த்தாலே ப்ர஑்யணயாபாடக பரபாவாதி களில்லையென்று கருத்து - இப்படியாகில், “தம் மாதா பிதூஹந்தாரமபி பாதி பவார்திஹா” என்று பூ஑ிபூர்வோதாரா஑த்திலும் ஑மே ஑ொல்லுகையாலே பூ஑ிபூர்வோதாரா஑நிர்வர்தகத்வபரபாவமும் பரபத்திக்கு ஑ொல்லவேண்டாபோ? என்னவருளி்஑ெய்கிறார் - தம்மாதிதி - பூ஑ிபூர்வோதாரா஑த்தில் “அபாயஸ்பலவே ஑஑: பராயசித்தம் ஑மா ஑ேர்த்” என்கிற பராயசித்தசாஸ்திரமூபபலவாய அது பூர்வா஑விஷய ஑ென்று கருத்து - இப்படியாகில் பரபந்நனுக்கு உதாரா஑த்தில் நரகம் பரச஑்஑ியாதோ? என்னவருளி்஑ெய்கிறார் - உதாரா஑த்தில் இதி - முன்பே இதி - அபரா஑ பரிஹாரத்திலென்றபடி - “சரணம் ஑ பரபந்நானாம்” என்கிற வ஑னத்திலே உதாரகாலிநபிதூஹநாதி களிலும் பா஑க மில்லையென்று ஑ொல்லவில்லையோ? என்னவருளி்஑ெய்கிறார் - சரண஑்஑ிதி - இப்படி ப்ர஑வத்பரபாவமும் -

(சா.பர) ஑஑்஑ோ஑காபாவாதிதி பாவ:। நந்வேபம் பரபந்நானா பரபாவவத்வே ப்ர஑஑வதபூதமாதாபிதூஹந்தூணாமபி ப்ரந்யாஸஸம்பவாத்பரபாவத்வம் ஑்யாத்ததா ஑ “யா ப்ரீதிர்மியி ஑வூத்தா ம஑்஑ேஸு ஑டாஸ்து தே। அபமானகரியா தேபா ஑ஹரத்ய஑ிலம் ஑஑த்” இத்யாதி சாஸ்திரோபபலவஸ்யாதித்யத்ர விஷயவிபா஑ாந்ரோபபலவ இத்யாஹ தம் மாதி த்யாதிநா - நந்வேபம் தர்ஹி ப்ரந்யாஸானந்தரம் பரார஑்஑ கர்மவசா஑்஑பூ஑ி பூர்வோதாரா஑ோடயே “஑ யாதி நரகம் நர:” இத்யுத்தானி஑பல ப்ராஸேராவஸ்யகத்வா஑்஑ரந்யாஸஸ்ய ஑ர்வானி஑நிர்வர்தகத்வரூப: பரபாவோ ஹியேதேத்யத்ர “கௌடில்யே ஑தி ஑ி஑்஑யாப்யந஑யந் க்ரோ஑ீகரோதி ப்ரபூ:” இத்யபாரா஑பரிஹாரா஑ிகாரோக்தமூதாரா஑நிஸ்தாரகரம் ஑்மாரயஸ்துல்யந்யாயதயா வ஑னாந்தரஸ்யாபி நிர்வூ஑்வமாஹ - உதாரா஑விஷயத்தில் இத்யாதிநா - எவம் பரபத்திபரபாவே ப்ரமாணாந்தராவிரூ஑ா ஑ஸ்ய -

(சா.வி) யதா ந ஑்யாத்ததா - நநு பரபாவஸ஑்஑ோ஑ாபாவே மாதாபிதூஹந்தூராதீநாமபி ப்ர஑஑வதானா ப்ரபாவாஸ஑்஑ோ஑ஸ்யாத் - ததா - “தத்பாடாம்வதுலம் தீர்தம்” இத்யாதி பூர்வோக்தவிஷயே஑பி பரி஑்ரஹஸ்யாதித்யத்ராஹ - தம் மாதாபிதூஹந்தாரமிதி - உதாரா஑விஷய மல்லாதபோது, பரபதே: பூர்வகாலிநம் ஑ேத் - உபபலவமில்லை, விரோ஑ோ நாஸ்தி। பரபதே:ஸர்வ பராயசித்தத்வாதிதி பாவ: - உதாரா஑விஷய஑்஑ேதத்பரிஹாரகரமாபரா஑பரிஹார எவோக்த இத்யாஹ - உதாரா஑த்தில் இதி - இப்படிக்கும், எவம் ப்ரகாரஸ்ய -

(சா.ஸம்) இப்படிக்கு, உதாரா஑விஷயம் ந ஑ேத் - எவம் ப்ரமாணவ஑னமூ஑ேந ப்ரபாவந்யூநதானுபந்஑ி -

(सा.सं) शङ्का निरस्ता अथ परोक्तं प्रभावन्यूनता लिङ्गमनूद्य समाधत्ते । நம் दर्शनகூத்திலை इति - நிலை, निष्ठा - यतमानसंज्ञावस्था, व्यतिरेक संज्ञावस्था, एकेन्द्रिय संज्ञावस्था, वशीकरण संज्ञावस्था, इत्यवस्था चतुष्टयमस्ति तत्र बाह्येन्द्रियाणि विषयेभ्यः प्रतिसंहृत्य मन आत्मन्यवस्थापयितुं यदा यतते सेयं प्रथमा - विषय राग बलादात्मनि स्थितिमलभमानस्य मनसो रागाद्यपनोदननिमित्त विषयदोष चिन्तनेन या आत्मनो निर्दुष्टत्वचिन्तनावस्था मनसः पक्वतापादिका सा द्वितीया । ततः पक्वेऽपि विषयवासना आत्मानुबुधूषा शेमुषीं प्रति विभत्सेवता निवर्तयितुं क्रमविशेष परिणता लम्बन संशीलन विशेषे यदा यतते सा तृतीया ।

(सा.सं) समस्त वासना विलयानन्तर परमवैराग्य दशा या सा तुरीया - व्याधिवदवर्जनीयत्व सूचनाय व्याधिऋणा इत्युक्तिः - प्राकृतंण इति । “अविद्याः प्राकृताः प्रोक्ताः” इत्युक्त्या अज्ञंणरूपं णाण इत्यर्थः - खिन्नवृत्त्या दयो ह्यनुवृत्तार्थादि सङ्गा अपि मुक्तिमापुरिति तत्तत्प्रमाणसिद्धम् - तद्वदिह च समाधिमभिप्रेत्य खिन्नवृत्त्यादीत्युक्तम् -

மூல் - “஁ம்கு ஹுதுகபாஷண்டி ஁கவூர்தீர்சு வர்ஜயேத் | யேது சாமான்ய ஁ாவேன மன்யந்தே புருஷுதுதமம் ||
தே வு பாஷண்டிநு ஜேயாஸ்ஸர்வகர்ம ஁ஹிஷ்ருதா: | புர்சா ஜடா ஁ரண மூண்டியவதா வூயேவ |”

இதுயாதி஁ளிற்படியே வழித்ப்பிளார பக்கல் ஁ுால்லும வார்த்தையே நல் வழியிலடிதடு மாறிலார பக்கல் ஁ுால்லலாகாதிறே - ஁ாகவதரில் ஁ுநஹீன -

(சா.தீ) பக்கல் ஁ுால்லுமத்தே நல்வழியிலிடரிளார பக்கல் ஁ுால்ல லாகாதென்கிறார. ஁ம்குஹுதுகேதுயாதி - ஹுதுகா:, யுக்திமாந்ரரணா: - பாஷண்டி஁ள், தேவதாந்நரபரத்வ வாதிபுமுகா - ஁கவூர்தி஁ள், வ஁ந்நயா ஁ா஁்ரததாதகா - பாஷண்டி஁ளை ஁டாஹரி஁்க்கிறார - யேது சாமான்யேதுயாதி - ஁ாகவதரில் இதுயாதி - ஁ுநரேன்று தாபஸ்ஸ்கார மாந்ரஹீனா - ஹீனன், புண்ட்ரஸ்ஸ்காரஹீனன் -

(சா.ஸ்வ) ஁ுால்லுகிறாப் பூலே இவர்களு஁்கும த்யா஁்஁டாதூ? என்ன வருளி஁்஁ெய்கிறார - ஁ம்குஹுதி - நல்வழி஁ளிலேயிழிந்தவர் ஁ளிலும ஁ுநஹீனாதி ஁ாகவதவிஷயத்தில் பரிமாற்றம் ஁ுால்லுகையாலே ஁ாகவதபுரவா ஁஁ு஁ிதமாகாதூ? என்னவவர்களு஁்கு மூ஁ுபுருஷார்த்தில்லையென்று புரவாத்தே஁்குறே஁்க்கிறதூ? ஁வர்கள் விஷயத்தில் ஁ப஁ாரமநுமதம் ஁ா஁கமன்றென்று ஁ுால்லுகிறதூ? என்று வி஁஁ிப்த்து க்ரமேண ஁த்நரமருளி஁்஁ெய்கிறார - ஁ாகவதரில் இதுயாதினா | ஁ுநன், தாபஸ்ஸ்கார மாந்ரவிதூரன் - ஹீனன், புண்ட்ரஸ்ஸ்காரஹீனன் -

(சா.பு) ஁்ரந்நவூதுயாதினாமப்யவமானிஷேதாத்ராமாகிளானா வுராக்யாவஸ்யகத்வ தாத்யாதிஸ்ம஁ாப்யத்வ ந விவ஁ிதமித்யர்த்த: | வழித்ப்பிளார பக்கலில், ஁ந்மார்க்ட்ர஁்டிஷயே - நல்வழியில் ஁டிதடுமாறிலார பக்கலிலே, ஁ந்மார்க் ஁்ரலத்ஸு - நநு “ததா ஁்வகர்ம஁ாஸ்ரே஁ ஁ுருஸத்ஸ஁்ரவ்ரிதா: | ஁ுநஹீனஸ்ஸ்தந஁்ட ஁஁ுதாஜேயாஸ்ஸமா஁்யயா” இதுயா஁்யுநாதினா ல஁ுணகதநபூர்வ஁் தேஷு வூர்திதாரதம்யுத்தேர்விஷமவூர்தேர்சுவா வமானபுர்யவஸிதத்வாத் ஁்ரந்நவூர்தினாமநவமந்நவ்யத்வுத்திநு஁பப஁த இதுயா ஁ாஸ்ராவிஹிதவூர்திதாரதம்யஸ்ய ஁வமானபுர்யவஸிதத்வானுபபதேர்வி஁ிஷ்ய நாவமந்யேதேதுத்தேர்வ஁நவிருதே ந்யாது ந புரவர்தேது஁பிபுராயேளா஁ - ஁ாகவதரில் இதுயாதினா -

(சா.வி) புரஸ்திதேஷூதா நிந்நாமார்க்புரவூர்தேஷு ந கார்யேதுயா஁ | ஁ம்குஹுதுகேதுயாதினா - நல்வழியிலே, ஁மீ஁ீனமார்க் | ஁டிதடுமாறிலார பக்கல், பாடஸ்்ரலநவ஁்டிஷயே - ஁ுால்லப்ப஁்க்காதிறே - வத்ஸுமயுத்ந் ஁து - ஁மார்புரவூர்திவிஷயே விஹிதநிந்நாமார்க் ஁வ கி஁்ரித்ஸ்்ரலந விஷயே ந கார்யேதி ஁ாவ: நநு ஁ாகவ஁்஁ாஸ்ரே “ததா ஁்வகர்ம஁ாஸ்ரே஁ ஁ுருஸத்ஸ஁்ரவ்ரிதா: | ஁ுநஹீன ஁்ரஸ்தந஁்ட஁஁ுதா ஜேயாஸ்ஸமா஁்யயா” இதுயா஁்ய ஁ுநாதினா ல஁ுணபூர்வ஁் வூர்திதாரதம்யுத்தேர்வூர்திதாரதம்யஸ்யாவமானபுர்யவஸிதத்வாத் கதமநவமந்நவ்யத்வமிதுயா஁஁்ர஁ ஁ாஸ்ரீயவூர்தி தாரதம்யஸ்யாவமான புர்யவஸிதத்வா஁வா஁்ரி஁ிஷ்ய நாவமந்யேதேதி வ஁நா஁த்ர ததாபி நாவமான கார்ய மித்யேதேஷாமபி க்ரமேண ஁஁்ரதி஁஁்வமா஁ - ஁ாகவதரில் இதி - ஁ுநா:, தாபஸ்ஸ்கார ஹீனா: | ஹீனா: புண்ட்ர ஁ஸ்ஸ்காரஹீனா: -

(சா.஁) தஹி புரதிபத்திதாரதம்யவிதானம் கதம் ஁஁்ர஁்஁த இதுயா஁ - ஁ாகவதரில் இதி - ஁ுநா:,

(सा.सं) अभिरताः, अभिसन्धिपूर्वकमनुवृत्तपापाः । प्रायश्चित्तेन मुच्यन्ते इति शेषः ।

மூல - சித்தியையும் சொல்லி “அஸ்வமேதஸ்தைரிஷ்டா வாஜபேயஸ்தைரிபி ।
ந ப்ராபுநவந்தி சு஑திந் நாராயண பராங்முஃ ॥”

என்று ஐகவத்ரிமுகருக்கு அநந்தங்களான ஁கூஸுக்ருதங்களாலும் சு஑தியில்லையென்றும் ஢ஹர்ஷி இவ் அர்யங்களை ப்ரபுச்சித்தான் - “யோஹேந புருஷ் வெத தேவா அபி நதந் விது:” என்கையாலே ஢கவத் ங்நமுடையவனுடைய ப்ர஢ாவந் நியுசூரிகளுக்கும் பரிச்சேதமன்றிஹே - ஆகையால் அநுவுத்தபுத்தி பூர்வ ஢ுஷரான ஢ாகவதருக்கு ஁பக்லே ஃாதிசுளுண்லானாலும் அங்நாதிசுள் பண்ணலாகாது -

“அவैष्णव नमस्कारादवमानाच्च केशवे । वैष्णवे परिवादाच्च पतत्येव न संशयः ॥”

(ஸா.஢ி) ஃவயுதிருகத்தில் ஃர்வதர்மங்களையும் வுர்யமாக்குகையும் ஢கவதுஸமாஸுயணத்துக்கு ப்ர஢ாவ ஢ென்கிறார் - அஸ்வமேதஸ்தைரியாதி - யோஹேந மிதி - இங்கு தேவா: என்றவர்கள் - “யத்ர பூர்வே ஃா஢்யாஸுந்தி தேவா:” என்ற நியு சூரிகள் - ஢ாகவதாவமான பண்ணலாகாதென்னுமிடத்துக்கு ப்ரமாண காட்டுகிறார் - அவैष्णवेत्याद்யால் - அவैष्णवे नमस्कारं वैष्णवे परिवादत् தோடொக்கையால் சேரவெடுத்தது - பரிவாத: -

(ஸா.ஸு) நிரபரா஢ானா ஢ாகவதானா கைமுத்யேந ஢கவதுப்ராஸுதிதநம் । “அஸ்வமேதஸ்தை:” இதுாதி வுதிருகமுத்யேந ப்ர஢ாவஸுதிருகரண ஢ென்றபடி - ஆனாலும் பூர்வோக்த ப்ரமாணங்களாலே ஢கவதுப்ரர்களுக்கு ஢ுஷானுவுத்தியுண்டானாலும் பர஑தியுண்டென்று தோற்றினாலும் “யதோ வாசுநிவர்தந்தே” என்று ஢கவதுப்ர஢ாவமபரிச்சித்ந மாணாப்போலே ஢ாகவதுப்ர஢ாவத் திலப்படி ப்ரமாண மில்லாமையாலே ஢கவதுபசார்ஃபோலே வர்ஜனியதா நியமமுண்டோ? கிஞ் ஢ாகவதருக்கு அநுவுத்தபுத்திபூர்வா பரா஑த்தினாலே ஁பக்லேஸ ப்ரஸுத் தாகில் “அதுதுக்டை: புண்யபாபேரிஹேவ ஑லமஸுநுதே” என்று ப்ரதுதுநிநுதேய ப்ரஸுத்தியாதோ? என்ன ஢கவதுப்ர஢ாவ துல்யதாக ஢ாகவதுப்ர஢ாவபரிச்சித்நதேயில் ப்ரமாணப்ரதர்ஸந பூர்வக ப்ர஢ாவக்ருதமாக அபசார் வர்ஜனிய ஢ென்றருளிச் சேய்கிறார் - யோ ஹேநமிதி வாசுதயத்துதாலே - ஆகையால் அநவச்சித்நப்ர஢ாவ மிருக்கையால் - ந கைவலந் ப்ர஢ாவக்ருதமாக அபசார்வர்ஜநம், ஃாஸுத்ரவலத்துதாலும் வர்ஜனிய ஢ென்றருளிச்சேய்கிறார் - அவैष्णवेत्यादिना - பதத்யேவ, அ஑:பதத்யேவ । நு஑்வர்஑மந ஢ென்றபடி - பதத்யேவ என்கையாலும் ஢ாகவதாபசார்த்தினுடைய -

(ஸா.பு) ஁நா஢ிநாமநவமந்தவ்யுவஹேது஢ூதமா஢ாகவதவ்லே ப்ரமாண ப்ரதர்ஸநு பாபப்ரஸுக்லேஷுவ்யவமானா஢ாஸநாஸந வசுநான்யதானுபபுத்தி஢்யா ஃமர்த்யுதே யோ ஹேநமியுாதிநா । ஆத்மநாஸங்நாபகேஸு வசுநேஸு நிரபரா஑துாதிவிலுஷா நா஢ரேண வைष्णवमात्रवाचि प्रदर्शनात् -

(ஸா.வி) தேவா:, “யத்ர பூர்வே ஃா஢்யாஸுந்தி தேவா:” இதுதுக்த நியுசூரய: - ஃஸுதர்ஷிஸு ஢ூயு கைநசித்ருயாஜேந ஃஸுத்ரஸு துாதுஸவர்த்ஸுக்லாமேண கந்தமூல ஑லா஑஢ாவேந பரிசுதீணேஸு க்ருசிதஸரிஸி வி஑மானா நிபிஸான்யாஹுத்ய தடே நிசுத்யு ஃநானாதிசுந் கர்வுதஸு மாயாரூபேநா஑த்ய இந்ருணாபஹுதேஸு விசேஸு பரஸுபர ஃவயுதேநேவ அபஹுதானிதி ஃ஑்஑மானேஸு பரஸுபரேண ஃபதவாசுயானி -

(ஸா.ஸ) புருஷ் வேதேதி ஃ஑ு: ஁பாஸந ப்ரபதந நிஸுந்யதரபர: - ஆகையால், அநுவுத்த஢ி பூர்வா஑ானாமபி ஢ுக்ஷ ஃவரணாதுப்ர஢ாவா஑ிக்ய ஃவரணா஑ - ஁வந் ஑஑ு஁ப்யக்ருத்யகரணஃ஑ுதேநேவ ஢ாகவதாபசார்ஸய ச -

மூலம் - யதிநிந்நா பரோ நியத்யம் வைணவானவமந்ய து । அ஢்யாத்திவிமுகஸஸோ஽ஸ்து விஸஸ்த்யேந்யம் கரோதி ய: ॥
 அந்நத்டுஷ்டோ பஹிஸ்தாந்தோ ப்ரஹ்மவித்டுஷ்டே தத்பர: । கர்மநிந்நா பரஸஸோ஽ஸ்து விஸஸ்த்யேந்யம் கரோதி ய: ॥
 நித்யானுஸ்தானஸம் (ஸ்யு) க்நான஢்யாத்தி ஜ்நானதூர்வலாந் ।
 வ்யாமோஹ (யது) யேது துர்வத்டிவிஸஸ்த்யேந்யம் கரோதி ய: ॥”

என்று சொல்லப்பட்டதினே ஸ்ரீபாஸ்யகாரஃ அகூத்யகரண கூத்யாகரணங்களோடே
 பஃகவதபகாராடிகளையச் சேர எடுத்தது ஃகோபலீவர்தந்யாயத்தாலே பஃகவதபகாராடிகளைய
 தீவ்ரங்களென்கைக்காக. எல்லாம் பஃகவதபகாரங்களாயிருக்க முகபேதங்கலைய -

(ஸா.டீ) நிந்நா - அகூத்யங்களில் । ப்ர஢ானம் இப்பஃகவதாபகாரமென்று காட்டுகைக்காக
 வருளிச்செய்கிறார் - பாஸ்யகாரஃ இத்யாடி - அகூத்ய கரணாடிகளும் பஃகவதப்ரீதிஃஃதுவாகையால்
 பஃகவதபகாரமேயாகிலும் “யானைவாபாதுகைவாபி கமனம் பஃகவதூஃ” இத்யாடிகளினுடைய தீவ்ரத்வத்யோதனார்த்
 பஃகவத பகாரமென்று சிலவற்றை பூத்யகேவசொல்லிற்றென்கை. அதிலும் “மஜ்நானவஜானந்யோ மா து
 பஸ்யதி ஸுந்நரீ । கதுர்விஸாபராத்தம் கல்பயாமி வஸுந்நரே” என்று பஃகவதாபகாரமும் பஃகவதபகாரங்களில்
 பரிகாணிதமானாலும் ஸாக்ஷாஃகவதப்ரீதி ஃஃதுக்கலைய பஃகவதபகாரமென்று - பஃகவதப்ரீதிக்கும் ஃஃதுவான
 தடீயாப்ரீதியின் தீவ்ரதமத்வத்தையிட்டு அதுக்கு ஃஃதுவான சிலவற்றை பஃகவதாபகார
 மென்கிறதென்கிறார் - எல்லாம் பஃகவத்யாடியால் - பஃகவதபகாரபஃகவதாபராத்தங்களுடைய -

(ஸா.ஸா) அதிக்ரூயே வ்யஜ்ஜிதம் - இப்படி பஃகவதாஃகவத ப்ரபாவமுண்டாகில் தத்டிஸயாபகாரங்கலைய
 அகூத்யகரணகூத்யாகரணங்களோடு கத்யத்திலே ஸமானமாக ஸ்ரீபாஸ்யகாரரெடுத்தது சேருமோ? ஸாமாந்ய
 ப்ராஹ்மணதேவதாந்நராபகாரமும் அகூத்யமாகையாலே இதுவும் தத்டுல்யமாகத் தோற்றவில்லையோ?
 என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஸ்ரீபாஸ்யகாரமும் இதீ - அடி ஸத்வென பஃகவதாபகாரோ கூத்யதே - ஆனாலும்
 பஃகவதாபகாரத்தையத் தனித்தெடுக்கக்கூடுமோ? அதுவும் “மஜ்நானவஜானந்யோ மா து பஸ்யதி ஸுந்நரீ ।
 கதுர்விஸாபராத்தம் கல்பயாமி வஸுந்நரே” என்று பஃகவதபகாராந்நர்தமாக ஸாஸ்த்ரஸித்஢மன்றோ?
 என்னவருளிச்செய்கிறார் - எல்லாம் இதீ - முகபேதீ - ஸாக்ஷாஃகவதப்ரீதிஃஃதுத்வத்தாலும் -

(ஸா.ப்ர) ஸாபராத்தேஸ்வப்யவமானகரணமத்யாத்திநாஸகரமேவீதி பாவ: । பஃகவதானாமர்தஸஜ்ஜாடிஸத்டாவே
 அஸம்பாஸ்யத்வஸ்ய தர்ஸந ப்ரவர்தகவாக்யவிரோத்தம் தர்ஸ்யந் பஃகவதபகார பஃகவதாபகாரயோரகூத்யாந்நபவிஃபி
 பூத்யகூத்ய: । ப்ரயோகநமப்யாஃ - ஸ்ரீ பாஸ்யகாரஃ இத்யாடிநா -

(ஸா.வி) பாரதஸ்தாந்யாஃ - யதிநிந்நத்யாடிநா - அகூத்யகரணானா் ஸவ்ஸோ் பஃகவதபகாரத்வஃஃபி கத்ய “அகூத்ய
 கரண கூத்யாகரண பஃகவதபகார பஃகவதாபகார” இதீ பூத்யகூதீர்தனம் ஃகோபலீவர்தந்யாயென ஸாக்ஷாஃகவதாஃகவதவிஸ:
 ஸதீவ்ரதமத்வத்யோதனார்த்மத்யாஃ - பாஸ்யகாரஃ இதீ - “இத்யாடயஸ்க்ஷாஃகவதபகாரா: - பஃகவதாபகாரணாமி
 பஃகவதப்ரீதி ஃஃதுத்வென பஃகவதபகாரத்வஃஃபி கெவல பஃகவதபகாராபேக்யாதிதீவ்ரதமா: பஃகவதாபகாரா
 இத்யபிப்ரேத்யாஃ - எல்லாம் பஃகவதபகாரங்களாயிருக்க இதீ - முகபேதங்களாலே,
 பஃகவதவிஸயத்வரூபமுகபேதென -”

(ஸா.ஸம்) ஸஜ்ஜஃஃஃபி தஸ்ய பூத்யகூத்யி கலாஃகவதாடி விஸயாவஜ்ஜாடிபரிஃஃரணீயதா பாஸ்யகூதாமப்யபிமதேத்யாஃ
 - பாஸ்யகாரமும் இதீ -

மூல - விவக்ஷித்துச்சிலவற்றை இங்கு **भागवतापचार**ங்களென்கிறது - யாவை சில அபचारங்களைபுறம்பே செய்கிறான் அப்படிப்பட்டவை தன்னையே **भगवद्भागवतविषय**ங்களிலே செய்தால் **विषयस्वभाव**த்தாலே **राजद्रोहा**டிகள் போலே மிகவும் **दण्डहेतु**க்களாமென்று **विशेषोपादान**த்துக்கு **अभिप्रायम्** - **नरक**த்துக்கு நாற்றங்காலான **संसारमण्डल**த்திலே நல்வழி நடப்பார் **दुर्लभ**ராயிருக்க -

(சா.தீ) தீவ்ரதமத்வத்தைக்காட்டுகிறார் - யாவை சில இत्याடியால் - **भागवतापचार** विशेषத்தைக் காட்டுகிறார். **नरकेत्यादि** - **पूर्व कर्म ज्ञानादिपर्व परम्परानिष्ठ**ரையும் **अर्थसङ्गादिदोष**த்தையிட்டு -

(சா.ஸ்வ) **भागवताप्रीतिद्वारा भगवदप्रीतिहेतुत्व**த்தாலும் பிறியவெடுத்த தென்று கருத்து - **तीव्रतै**த்தோற்றுகைக்காக பிறியவெடுத்ததென்று சொன்னது கூடுமோ? **भगवद्भागवतापचारमकृत्यकरणादितुल्य फलसाधन**மாகில் தீவ்ரதேகூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். யாவை इति राजेति - **आदिपदेन राजकुमारापराधो गृह्यते** - இங்கு **भागवतापचार**மென்று சொன்னது எவ்விஷயத்தில்? **कर्मयोगादि निष्ठविषय**த்திலென்னில் அவர்களுக்கு **उपायपूर्ति**யில்லாமையாலே **तदपचारवर्जनीयतै**கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - **नरक**த்துக்கு इति । **पूर्व कर्मयोगादि निष्ठविषय**த்திலே **अर्थसङ्ग**மடிமாக **प्रसक्तापचार** மாகாதென்று சொல்லிற்று - இங்கு **उपायपूर्त्यभाव** -

(சா.பு) **एवमूनादीनामप्यवमानं न कुर्यादित्युक्त्वा विष्णवाभिमुख्य मात्रवतामपि वैष्णवत्वात्तेषामप्यव मानं न कुर्यादित्याह** - **नरक**த்துக்கு इत्यादिना - நாற்றங்காலான इति - **यस्मिन् देशे साङ्कुराणि बीजानि सान्द्रं प्रकीर्य द्वादशाङ्गुलमभिवृद्धेषु कलमेषूत्पाट्य सम्यगभिवृद्धये केदारेषु स्थापयन्ति तमुत्पाटनापादानदेशं** நாற்றங்கால் इति व्यवहरन्ति । **तद्वदेव नरके अतिचिरकालावस्थानायेहलोकेऽल्पकाले पापमाचरद्भिः स्थीय्यत इत्यस्य लोकस्य तथा व्यवहारः** - तथा भूतेऽस्मिन्नलोक इत्यर्थः । நல்வழி நடப்பார் इत्यादि - **सन्मार्गप्रवृत्ताना दुर्लभत्वेऽपीत्यर्थः** -

(சா.வி) அவற்றை, **भागवतापचारा**னவ - இங்கே, **इहैववाक्ये** - **भागवतापचार**ங்களென்கிறது, **भागवतापचारा इति पृथगुक्तिः** - தீவ்ரதமத்வமேவோபபாடியதி - யாவை इति - யாவை சில அபचारங்களை, **यान् कतिचिदपराधान्** । புறம்பே, **बहिर्विषये** - **भगवद्भागवत** பிந்நவிஷயே - செய்கிறான், “**अग्निमपोब्राह्मणं वा देवताद्वारमभिमुखो मूत्रपुरीषा**” इत्यादிகान्यान् कुर्यात् - அவைதன்னையே, **तानेव** - **यथा कथञ्चिद्विष्णुवैष्णवाभिमुख्यमात्रेणापि** - செய்தால் மிகவும் **दण्डहेतु**க்களாம் इत्यन्वयः । **यथाकथञ्चिद्विष्णवाभिमुख्यमात्रेणापि वैष्णवत्वाल्लोके विष्णुभक्तानामेव दुर्लभत्वात्तन्निन्दाप्य पचारहेतुरित्याह** - **नरक**த்துக்கு நாற்றங்காலான इति - **यस्मिन् देशे साङ्कुराणि बीजानि प्रकीर्यद्वादशाङ्गुलप्रमाण मङ्कुरेष्वभिवृद्धेषु तत उत्पाट्य केदारे रोपयन्ति तं देशं** நாற்றங்கால் इति वदन्ति - **नरकलोके बलवदवस्थानाय संसारमण्डले पापभूयिष्ठेस्थितिरिति तत्सादृश्यम्** - நல்வழி நடப்பார், **पापनिवर्तक मार्गे सञ्चारवत्सु** । -

(சா.பு) நாற்றங்கால், **मूलकारणम्** -

भागवतापचारः - “न शब्द शास्त्राभिरतस्य मोक्षो न भोजनाच्छादनतत्परस्य ।
न चैवरम्यावसथप्रियस्य न लोकचित्तग्रहणे रतस्य ।”

“शिशनोदरे येऽभिरतास्सदैव स्तेयानृता वाक्पुरुषाश्च नित्यम् ।
व्यपेतधर्म इति तान्विदित्वा दूराद्देवास्संपरिवर्जयन्ति ॥”

(சா.சं) நெகிழ்நினைக்கை, மானசமவஜ்ஞம் -

(சா.வி) ज्ञानं सत्कारः कार्य एवेति सदृष्टान्तमाह - உள்ளொரு பசையற்று இதி । உள், मनसि । ஒருபசை, एकं सारम् । அற்று, विहाय - मनसि भगवद्विषयानुरागेऽपीत्यर्थः - பசுத்தோல், गोचर्म - போர்த்தி, पिधाय, புலி, व्याघ्रः பாய்ச்சல், हिंसित्वा - பாயும். यथा गृह्णीयात् - கணக்கிலே, तन्न्यायेन-

“न लिङ्गं धर्म कारणम्”, “फलं कतकवृक्षस्य यद्यप्यंबुप्रसादनम् । न नाम ग्रहणेनेव तस्य वारि प्रसीदति ।”
என்கிறது.

(சா.ஸ்வா) உள்ளறியுமளவென்று சொன்னது கூடுமோ? வேஷமாத்தாலும் இஷ்வரன் ரக்ஷியானோ? வேஷமா முமறிந்த பின்பும் உபகாரனிமத் தாகலாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி இதி - லிङ्गம், வேஷமாத்தம் । தர்மகாரணம், த்ரகவத்஢்ராசாததனகம் த தவதி என்றபடி - ஆனாலும் த்ரகவதித்஢்ருக்கு வேஷதாம் -

(சா.வி) भागवतभावनैयम् பண்ணித்திரிவாரையும், वञ्चनया वशी करणार्थं भागवतत्वाभिनयं कृत्वा सञ्चारतोऽपि वञ्चनांशे व्याघ्रदृष्टान्तः - உள்ளறியுமளவும், अभिप्रायज्ञानपर्यन्तम् - रूपनामங்களுையிட்டு, भगवल्लाञ्छनरूपनामादीनि - आदरिक्क प्राप्तम्, “चोरोऽप्यवध्यश्श्व पचोऽप्यदूष्यः ऋण्यप्यपीड्यो पशुरप्यताड्यः । यो ह्यङ्कितो वैष्णव लाञ्छनेन स एव विष्णुप्रतिमा समानः” इत्यादि शास्त्राद्बुद्धयज्ञानपर्यन्तमेव वेधं दृष्ट्वा आदरः कार्य इति भावः - आशय ज्ञानपर्यन्तमेवेति किमिति नियम्यत इत्यत्राह - இப்படிக்கொத்த இதி - இப்படிக்கொத்த, एतादृशान् - शैलूषवृत्तिकளைப்பற்றி, वेषधारिणः प्रति - न लिङ्गं धर्मकारणं, वेषमात्रं वञ्चकसाधारणत्वाद्वगवत्प्रीतिरूपधर्मस्य निश्चायकं न भवतीत्यर्थः । मनश्शुद्ध्यभावे वेषमात्रमप्रयोजकमित्यत्र दृष्टान्तमाह - फलमिति - कतकनामग्रहणसदृशं वञ्चकस्य दास्यनाम ग्रहणादिकमिति भावः - अतो वेषधारिणोऽपि संभावनमात्रेणादरमात्रं यावदाशयपरि ज्ञानं कर्तव्यम् - अनन्तरं परिहार एव कार्य इति भावः - “वेधं न विश्वसेत्प्राज्ञो वेधो दोषाय कल्पते । रावणो भिक्षुवेधेण सीतामपजहार ह” इत्यादिकमत्र द्रष्टव्यं - ननु शैलूषवृत्यापि भगवच्छिह्न -

(சா.தீ) சர்வபானகै:। புமான்விமுச்சயத'’ இயாதிசளால் சூலூபவூத்திகளூக்கும் ஢கவந்நா஢ க்ரஹாதி களூண்டாகையால் சாண்ன ஢ல஢ில்ளையோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிரார், “அர்தா விஷணா” இயாதிசளால். அர்தா: , ஂஃக ஢லாலா஢த்தால் விஷணா: அ஢ுஷ்஢ிக ஢லாலா஢த்தால் சிதிலா: க்ரூப்ய஢்ரிஷ்டிதா: ச்ஸாஸரத்தினின்று஢் ஃரமாண வ்யாதிசளிலிருந்தூ஢் ஢ூதரெண்னவு஢ா஢். சாங்கேத்ய஢ிதி - சங்கேத சி஢்஢஢் சாங்கேத்ய஢் யதாநாராயணனென்று ஢ுத்ரூகூகூ சங்கேத் ஢ண்னுசை ஢ரிஃச சி஢்஢் ஢ாரிஃசய் ஸ்தா஢஢ாவது, அசுரானுகரண - யதாசூ஢ாரில ரென்றதை தாதாதிதானை - அ஢்஢டியே நாராயணந் ஂன்றதை நானா நுண் ஂன்கை -

(सा.प्र) षूक्त इति भावः - ननुभागवतत्वभावनं भगवन्नाम शीतकानमन्तरेण न संभवति - तस्मिन्श्च सत्यशेषाधनिवाससिद्धे प्रमाणेष्ववगमाच्चैलूष वृत्तीनामप्यनादरेण्यन्तोक्तित शुक्तेत्यत्राह - आर्ता विषण्णा इत्यादिना - भीतिशैधिल्यविषादार्ता यदुत्तरोत्तरावस्थाः - सांकेत्यमित्यादि - किञ्चिन्नारायण इति संकेतयित्वातस्योच्चारणं सांकेत्यं - केनचिन्नारायणेत्युक्ते तत्परिहासार्थं नारायणेत्युक्तिः पारिहास्यं. केनचिन्मराम रामवेत्युक्ते पर्यवसन रामनामोक्तः स्तोभं -

(सा.वि) थारणेपाप निवृत्तिरस्ती - प्रमाण सत्वात् - छद्मना भागवतत्वाभिनयेव धर्मा भवत्येव कथं - न लिङ्गं धर्मकारणमित्याशङ्क्य द्वेषाभावेसति पापनिवृत्ति हेतुत्वमस्ति तादृश प्रमाणानां द्वेषाभावविषयत्वं व्यवस्थापयितुमाह - आर्ताविषण्णा इत्यादिना - प्रथमं शैथिल्या वस्था - अनन्तरं विषादावस्था - अनन्तर मार्यवस्थेति - व्याध्यादिष्ववस्थाक्रमो द्रष्टव्यः - सांकेत्यमिति नारायण इति कस्यचिन्नामकरणं संकेतः - तद्व्यवहारार्थं तन्नाम ग्रहणेपि पापनिवृत्तिर्भवति - पारिहास्यं, नारायण इति केनचिन्नामस्मरणे कृते भगवत्सेवार्थं गतेनान्येन तत्परिहासार्थं बन्धुषुतन्मरण व्यञ्जनाय एकादश्यां तुलसीवेदिकायां शयित्वानारायण स्मरणमकरोत् - अनारा यात्रामकरोदिति कीर्तनेपि पापनिवृत्तिर्भवति स्तोभं, अन्यशब्दो -

(சா.சं) மொய்த்து இதி । சந்தந்யமாண ப்ரபலபாபவர்க்மநுதிஸ்த்நேவ ச்தித: க்ஷத்ரவந்நுரபி அக்ஷத்ரவாத்மக -

(सा.सं) प्रणवेन तदैव पराङ्तिमवाप - तस्मात्कारणाद्भगवदीषदास्यवत्सु रङ्गनाथोऽप्युन्मत्तस्सन् कृपां करोतीत्यर्थः -

மூல - சङ்கேதபரிஹாசாதிக்களிலே துவக்குண்டு அபிசந்ந்யந்தரம் உண்டாகிலும், ப்ரயோஜனாந்தரஸङ்கம் உண்டாகிலும், டோஷாந்தரங்கள் உண்டாகிலும் சङ்கீர்தனம் பாவனதம மென்றபடி, அல்லது ப்ரஹ்மபரிவாடாதிக்களுக்காக ப்ரஹ்மபரிவாடாசங்கீர்தனம் பண்ணினாலும் பாபம்போமென்றபடியன்று - ப்ரஹ்மபரிவாடாதிக்கள் பாபங்களாகவிடே பரிஹரித்துக்கிடப்பது - “யே த்விஷந்தி மஹாத்மாந் ந ஸ்மரந்தி ச கేశவம் |” -

(சா.டீ) கீர்திக்கவேணுமென்கிற ஈசுதே சங்கேத பரிஹாசாதி சங்கேத்யம் பரிஹாஸ்யம் இத்யாடியின் அர்த்தம் - ப்ரயோஜனாந்தரஸங்கம்த்யாதி - டுஷ்சிதீரபி என்றதின் அர்த்தம் - டோஷாந்தரங்களுண்டாகிலும் இதி அஹ்வான் யதஜாமிலோடபி என்றதின் அர்த்தம் - பாவனம், சர்வபாபஸோதகம் - இதின் ப்ரஹ்மபரிவாடாக்கு ப்ரஹ்மபரிவாடா மில்லாதவனிடத்தில் குறையில்லை. அர்த்தாந்தரத்தை நரிசிக்கிறார் - அல்லதென்று - பரிவாட:, நிந்தா - ட்ரோஹாதிசங்கீர்த்யம் - ப்ரஹ்மபரிவாடாபரிவாடாக்கு கார்யகரமென்றென்னுமிடத்தில் ப்ரமாணம் காட்டுகிறார். யே த்விஷந்தித்யாடியால் - நனு “யயா கயாச வித்யா” இத்யாதிக்களில் த்விஷத்தாலும் ஫லமுண்டென்று -

(சா.ஸா) அவஸேனாபீத்யாசுத்யம் - சங்கேத்யம்த்யாதி ஸ்பஷ்டம் | ப்ரயோஜனாந்தரேதி டுஷ்சிதீரபித்யாசுத்யம் டோஷாந்தரமதி அகூஸ்ய புத்ரமஹ்வான்த்யாசுத்யம் - வ்யவசுதேசாசுத்யத்தை, டர்ஸிப்பிக்கிறார் - அல்லது இதி | “சங்கீர்த்யம் நாராயணஸங்கீர்த்யம்” என்று கீர்தனமாத்திரம் பாவனமாகத் தோற்றுகையாலே பரிவாடமும் பாவனமாகலாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ப்ரஹ்மபரிவாடி - “அவமானசுதேசே” இத்யாடீ என்றபடி - பரிவாடம் பாவனமானாலும் ப்ரஹ்மபரிவாடி டுஷ்சிதீரபிக்கு சங்கீர்தனமுத்தாரகமாகலாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - யே த்விஷந்திதி - ப்ரஹ்மபரிவாடி சங்கீர்தனம் -

(சா.ப்ர) துவக்குண்டு, அபிலாஸவான் பூத்வா - டோஷாந்தரேத்யாதிநா ஹரிஹ்ரதீத்யஸ்ய பாவோ டர்ஸித: - ப்ரயோஜனாந்தரம்த்யாதிநா ஏதாவதாலம்த்யஸ்ய புத்ராஹ்வானரூபப்ரயோஜனவத்வம் டர்ஸிதம் | நனு நாமசங்கீர்தனாடேப்ரஹ்மபரிவாடிஸூந்யேஷ்வாஸோதகாசகத்வமதி நியமோ நிர்நிபந்தந இத்யத்ர விஷ்ணுத்ரேஷ்யாத்மா ஹானிகரத்வாவகம் ஏவ நியாமக இத்யபிப்ராயேணாஹ - அல்லது இத்யாதி - அந்யதேத்யர்த்த: - பரிவாட:, பாரூப்யம் | அவமானாடிராதிசங்கீர்த்யர்த்த: - பாபங்களாக இதி - “மாதூவத்பரிவாடிஸந்தம் சர்வஸ்யாஹாரமசூதம் | யோ நாப்யசூதே விஷ்ணு தமாஹ்ருத்ரஹ்ருதாதகம் | யோ டூஷயதி ஸம்மோஹாடாஸுதேவம் ஜகத்பதிம் | சர்வலோகேகஹத்ர தம் வித்யாட்ரஹ்ருதாதகம்” இத்யாதிஸூத்யர்த்த: - ஏவம் விஷ்ணுடூஷணஸ்ய வாகநிகம் பாபகத்வம் ப்ரடர்ஸ்யர்த்தித்யாதகத்வஜாபகம் தடூஷகாணம் தஸ்சர்ஸிணிணம் ச ப்ராயஸ்சித்யாசுத்யோக்யத்வமத்யந்த பரிஹ்ரணியத்வம் சாஹ - யே த்விஷந்தித்யாதிநா - “அஹ்ம் பூருஷமீஸானம் சர்வலோகநமஸூதம் | ந சிந்தயந்தி யே விஷ்ணு தேவீ நரியகாமிந: |” -

(சா.வி) துவக்கொண்டு அபிசந்ந்யந்தரமுண்டாகிலும், சங்கேத பரிஹாசாதிபிசம்ந்ந்யந்தரஸ்ய ஸத்வேடபி | சங்கேத்யம் பரிஹாஸ்யமேதடர்த்தோ வ்ரிநித: - ப்ரயோஜனாந்தரஸங்கமுண்டாகிலும் இதி ஏதாவதாலமதி வசநார்த்தம் உத்த: - தத்ர புத்ராஹ்வானரூப ப்ரயோஜனாந்தரமுத்தம் - டோஷாந்தரங்களுண்டாகிலும் இதி ஹரிஹ்ரதீதி வசநார்த்தம் உத்த: - பரிஹரித்துக்கிடப்பது, பரிஹரித்ய டத்யத்ரே - பரிஹரிதம் ப்ரமாணாந்யாஹ - யே த்விஷந்திதி - “யோ டூஷயதி ஸம்மோஹாடாஸுதேவம் ஜகத்பதிம் || -

(सा.सं) चैद्यः, शिशुपालः । इत्थं भगवन्नाम सङ्कीर्तनादेः पापनिर्हरणादिकं व्यवस्थितविषय -

(सा.सं) मिति स्थापितम् - अथ क्षेत्रवासादेरपि तथेति स्थाप्यते - இப்படி इत्यादिना -

(சா.சं) பட்டவர்களுக்கு, மூதானா - दुष्टेन्द्रियवशादिति वचनपर्यालोचनया तत्र प्रातिकूल्य व्यवस्थितानामपि मनः कालुष्य शान्ति हेतुत्व प्रतीतेस्तेषां मुक्ति प्रसङ्गो - नानिष्ट इत्यत्राह - दुष्टेन्द्रियेति -

மூல் - “ய் யோகின: ப்ராணவியோககாலே யத்னேன சித்ते வினிவేశயந்தி” என்று சொல்லப்படுகிற ஸ்வயத்னாபேக்ஷையற அந்நிமகாலத்திலே இ(அ)வர்களுக்குத் தெளிவு வருகிறவிதுவேற்றம். இது “கேவல் மடியையேவ டயயாதிப்ரவுத்த:” என்று ப்ரபந்நர் விஷயத்திலும் ப்ரதர்சிதம் - ஆகையால் ப்ரகவத்ப்ரதிக்கூலர்க்கு ப்ராதிகூல்யசேஷமான ரூப, நாம, க்ஷேத்ரவாச, சங்கீர்தநாடிகள் தஞ்சமாகாது - புண்யக்ஷேத்ரங்களில் பண்ணும் ப்ரதிகூலாசரணங்கள் மிகவும் பாடகங்களாமென்னுமிடம் பஹுசாஸ்த்ரிசுதம் -

(சா.டீ) க்ஷேத்ரவாசத்தின் ப்ரபாவ்காட்டுகிறார் - ய் யோகின இத்யாடியால் - இவ்அந்நிமகாலத்தில் தெளிவை உண்டாக்குகிற ப்ரபாவ் ப்ரபத்திக்குமுண்டென்கிறார் - இது கேவலமத்யாடி - பஹுசாஸ்த்ரிசுதம், “தீர்த்தே பாப் ந குர்வீத விசேஷாசு ப்ரதி஗்ரஹ் | டுர்ஜர் பாதகம் தீர்த்தே டுர்ஜர்சுச ப்ரதி஗்ரஃ |” இத்யாடி சாஸ்த்ரிசுதமென்கை -

(சா.ஸ்வா) விரோடித்யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ய் யோகின இதி | பக்திட்வாரா சாடந மானாலும் ஸ்வயத்னமந்ரேணாந்நிமஸ்மூதிஜநகத்வ் க்ஷேத்ரவாசத்துக்கேற்றமென்று கருத்து - இப்படி ப்ரபந்நனுக்குமில்லாத தெளிவு க்ஷேத்ரவாசிகளுக்குண்டாகில் ப்ரபந்நாபேக்ஷயா க்ஷேத்ரவாசிகளுக்கு அதிக ப்ரபாவமும் ப்ரபந்நனுக்கு ப்ரபாவந்யூநதையும் ப்ரசங்கித்யாதோ? என்ன பூர்வோக்தத்தை ஸ்மரிப்பிக்கிறார் - இது இதி - உள்ளொரு பசையற்று இத்யாடிநாசொன்ன அர்த்தத்தை உபசஹ்ரிக்கிறார் - ஆகையால் இதி - ப்ராதிகூல்யசேஷமந்ந்ரிக்வேயிருக்கிற க்ஷேத்ரவாசாடிக் கிசுத்யாஸாடகமென்று கருத்து - ப்ரதிகூலருக்கு க்ஷேத்ரவாசம் க்ரமேணவாகிலும் கிசுத்யாஸாடகமந்ந்ரோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். புண்யக்ஷேத்ரங்களில் இதி “தீர்த்தே பாப் ந குர்வீத விசேஷாசு ப்ரதி஗்ரஹ் | டுர்ஜர் பாதகம் தீர்த்தே டுர்ஜர்சுச ப்ரதி஗்ரஃ” இத்யாடி களிலே யென்றபடி -

(சா.ப்ர) ய் யோகின இத்யாடிநா - நந்வேவ் யதாசுத்யாசுதந்நிமஸ்மூத்யாவச்யகத்வே டேசவாசரஹிதப்ரபந்நானா் சா கத்ய் ஸ்யாடித்யத்ர “ஸ்திதே மநசி” இத்யுக்ரதீர்த்யா ப்ரபந்நானாமந்நிமஸ்மூதி: கேவல ப்ரகவத்கூபயீவ ஸ்யாடித்யபிப்ரயந்நாஹ இது கேவலமத்யாடி - எவ் சாட்யோபாயநிஸுதானா் ப்ரபாவஸ்ய ப்ரமாணாந்ந்ராவிரோடே அசங்கோசேந ஸ்வீகார்யத்வமுக்தவா ப்ரகவத்க்ஷேத்ரே ப்ராதிகூல்யாசரணே அதிகானிஸுதஜநகத்வரூப் சிட்வோபாயப்ரபாவமாஹ - புண்யக்ஷேத்ரங்களில் இத்யாடிநா - பஹுசாஸ்த்ரிசுதமிதி - “அத்ர யத்கிரயதே கர்ம புண்யபாபாத்மகம் நரீ: | ஜ்நானதோஜ்நானதோ வாபி தத்ஸம்ஸுத்யதகோடிச:” இத்யாடி பஹுசாஸ்த்ரிசுதமித்யர்த: | -

(சா.வி) அவர்களுக்கும், பக்தியோ஗ரஹிதானாமபி | அநவரதப்ரகவந்நிடிட்யாஸநாப்யாசாபாவேடபி விஷயவாசநாடூஸித சித்தத்வேடபி க்ஷேத்ரமஹிந்நா அயத்னேநைவாந்நிமஸ்மூதிர்ஹ்வதீதி பாவ: - இது வேற்றம், பக்தியோகநிஸுதாபேக்ஷயா க்ஷேத்ரவாசினாமயமதிசய: ப்ரபந்நானா்து க்ஷேத்ரமரணாபாவேடபி ப்ரகவத்ஸங்கூல்பேநைவ ஸ்மூதிர்ஹ்வதீதி பூர்வமேவோக்தம் - எவ் சாட்யோபாயநிஸுதப்ரபாவமுக்தவா ப்ரகவத்க்ஷேத்ரே ப்ராதிகூல்யாசரணே அதிகானிஸுதஜநகத்வரூப் சிட்வோபாயப்ரபாவமாஹ - புண்யக்ஷேத்ரேதி - சாஸ்த்ரிசுதமிதி - “அத்ர யத்கிரயதே -

(சா.ஸ்) தர்ஹி க்ஷேத்ரவாசாயுக்த: கோ விசேஷ இத்யத்ராஹ - ய் யோகின இதி - யோகிப்யோ விசேஷ: - யோகினாமபி யத்ன சாட்ய: ப்ரத்யயவிசேஸ்தாவதீவ கத்ய் ஸ்யாடித்யத்ர அகிசுதந்நேஷ்வபி ப்ரகவத்கூபயீவ சிட்வேஸ்சாப்ரடாயிகத்வமாஹ - இதுக்கு இதி - ஆகையால், நாமசங்கீர்தநக்ஷேத்ரவாசவீபவபரணாமந்யதாசிட்வதவாத் - தஞ்சமாகாது, டிஸுதாஸாடகந் - அநிஸுதாஸாடகம் சேத்யாஹ | புண்யேதி | -

(सा.सं) இதுவும், பதிகூலாசரணஸ்யானிஷ்டஸாதகத்வம் ச - ஸ்வபவத்஫்ரஹ்வம் ஸ்வபவந்நிஶ்ரஹ்கார்யமித்யர்த: - ஸ்வபவத்஫்ரதிகூலானாம் ரூபநாமாதி எவ்ம் சேதபி ஸ்வபவத்஫்ரவணானாம் நைவம் - கின்து க்ரமெனோபகாரகமித்யாஹ - ஸ்வபவத்஫்ரவணாங்கூல இதி । -

மூல் - ஆனபின்பு சङ்கல்ப நியதமாயிருப்பதேதேனுமொரு வ்யாஜத்தாலே சர்வீசுவரன்
 ஸ்வரூபபாசமான முக்தீசுவரீ கொடுக்க நினைப்பிட்ட அதிகாரிபக்கலுள்ள டோஷங்களுக்குச் செலவு
 செய்வான். “एकशशास्ता न द्वितीयोऽस्ति शास्ता” என்றும் “प्रशासितारं सर्वेषाम्” என்றும்
 “शास्ता विष्णुरशेषस्य” என்றும் சொல்லப்படுகிற அவன்தானேயென்று தெளிந்து

“रागादिदूषिते चित्ते नास्पदो मधुसूदनः । न बध्नाति रतिं हंसः कदाचित्कर्दमांभसि ॥”

இத்யாதிகளைப்பார்த்து நெகிழாதே இவ் அதிகாரிகள் பக்கலுள்ள குणांशத்தை மஹ்மியில்
 தண்ணீர் பெற்றார்போலேயுகந்து -

(சா.டீ) யிருக்கக்கடவனென்று நிமிக்கிறார் - ஆனபின்பு இத்யாடியால் - நினைப்பிட்ட,
 சङ்கல்பித்த - செலவு, ஷிக்ஷை - நெகிழாதே, அநாதரியாதே - அபாததூஷ்யாநெகிழ்ச்சி ப்ரஸக்தம் -
 ஆராய்ந்தாலிது ப்ரஹ்மவிசயமாயிருக்கும் - இங்கு நெகிழாதேயிருக்கவே ப்ரஸக்தம் - யதா,
 தனக்கு ரா஑்ரேஷாடிகள் த்யாஜ்யங்களென்றாராய்ந்து அவர்களை நெகிழாதேயிருக்க
 வேணுமென்கையில் ஹேது -

(சா.ஸ்வ) நமக்கதில் அந்வயமில்லையென்னிலானாலும் அபகாரவரீனம் சாமான்யவ்ரஹ்மணவிசயத்திலும்
 துல்யமாகையாலே ப்ரஹ்மவிசயத்தில் இவனுக்கு கர்த்வ்யாதிசயமில்லையே?
 அடரமதிகமென்னிலப்போது தனக்கும் அபரா஑்ரப்ரஸக்தியில் ப்ரஹ்மவிதாடர் சித்திக்கையாலே
 அபரா஑்ரபுரி ப்ரஸக்தியாதோ? இசுவரன் ஷிக்ஷகனாகில் தனக்கும் அபரா஑்ரப்ரஸக்தத்தில் ஷிக்ஷை
 இங்கிருந்தநாள் பக்தி (ஹ்ரீ) ஹானியும் ப்ரஸக்தியாதோ? என்கிற ஷட்வைகளைப் பரிஹரித்துக்கொண்டு
 இங்கிருந்த காலமுசித வுத்தியை உபஸ்ஹரிக்கிறார் - ஆனபின்பு இதி - நினைப்பிட்ட, சङ்கல்பித்த,
 செலவு, ஷிக்ஷை - நெகிழாதே தனக்கு ரா஑்ரதிகளாகாதென்று பார்த்து ப்ரஹ்மவிதர் திறத்தில்
 அநாதரியாதே என்றபடி -

(சா.ப்ர) செலவு செய்வான் இத்யச்ய அவன்தானே இத்யனெனாவ்ய: - இசுவர எவ் நிஸ்தரக இத்யர்த: -
 நெகிழாதே, நிஸ்ச்ஷயோ பூத்வா । ரா஑்ரேஷாடி கலுஷமநஸ்கா பாவசுந்நநாநஹ் இதி வૈமு஑்யமகூத்வெத்யர்த: ।
 மஹ்மூத்யாடி - மஹ்மாவதிதூஷிதோதி ஷீதலந்தீர்த் தவ்வை லக்ஷ்வா யதா துப்யெத்யெத்யர்த: ।

(சா.வி) ப்ரஹ்மவிதநிகடே ஷாஸ்த்ரமரீயாடாமநுஸூத்ய நிஸ்ச்ஷய: கூதார்த்ஸ்திஸ்தேடிதி ப்ரமப்ரகூதமுபஸ்ஹரிதி -
 ஆனபின்பு இதி - அவன்தானே, ப்ரஹ்மானேவ - செலவுசெய்வான், டோஷநிவர்தக: - நெகிழாதே,
 நிஸ்ச்ஷயோ பூத்வா - இவ்அதிகாரிபக்கல், எதத்ப்ரபந்நாதிசயரி விசயே - உள்ள குणांशத்தை “குணடோஷோ
 பூதோ குஹ்ந” இத்யுத்தரித்யா விதமான குणांशம் - மஹ்மியில், நிர்ஜலபூமீ । தண்ணீர் பெற்றார்போலே,
 மஹ்ரூதலஜலம் ப்ரஸக்தம் - உகந்து, சந்நுப்ய - யதா஑்ரத்யுத்தரிபவதலாபே஑்ரி தத்ஸஹ்வாசமத்யஜந்நித்யர்த: -

(சா.ச) அதிகாரார்த் நிமமயதி । ஆனபின்பு இதி, ஷாஸ்த்ரார்த்ஓப்ஸ்வ ரஹிதஸ்தலே ப்ரமாணசித்தச்ய ப்ரபுதி
 ப்ரபாவச்ய நாம சङ்கீர்தநவிசயவாசாதிசயச்ய ச யதா ப்ரமாணமசङ்கீர்தஸ்தாஸ்தாந்முகூத்யுபாய பக்தி
 ப்ரபுத்யந்யதரிநிஸ்தானாமரீயாடி சङ்க்ஷ்யாதி஑்ரஸ்தானாமப்யவரமாதரிணியத்வ சமர்த்யநாசுத்யர்த: - வ்யாஜஸ஑்: பக்தி
 ப்ரபுத்யரிந்யதரிபர: । உள்ள டோஷங்களுக்கு, அர்த்ஸக்தாடிவ்யாதிநாம । செலவு செய்வான்,
 ப்ராயசுசிதவிசேஷண லபுபுத்யவாயெவ வா நிவர்தக இத்யர்த: - அவன்தானே யென்று தெளித்து, சமாப்யதிக
 டரித்ரதயா -

மூல் - “கர்மணா மனசா வாசா யதபிஷ்ணம் நிஷேவதே । ததேவாபஹரத்யேனம் தஸ்மாதுகல்யாணமாசரேத் ॥”

என்கிறபடியே கரணத்ரயத்தாலும் தான் நல்வழிகைவிடாதே

“சம்சாரவிஷுவூக்ஷஸ்ய த்வே ஃலே ஹமூதோபமே । கதாசுதிக்ஷேஷவே பக்திஸ்ததூக்ஷைர்வாஸமாஃ ॥”

என்று இங்கிருந்த காலத்துக்கு த்ரயோஜனமாக வெடுத்த

“பரமனைப் பயிலும் திருவுடைய சிறுமாமனிசருடன் சேர்த்தியாகிற சீறிய பெறாப் பேற்றைத்திருவருளாலே பெற்றோம்” என்று கூதார்த்ராயம் -

(சா.தீ) பரமனைப் பயிலும் திருவுடைய, “பாற்கடல் சேர்ந்த பரமனைப்பயிலும் திருவுடையார்” என்கிறபடியே த்ரமபுரூஷனை சமாசுரயிக்கும் சப்துதையுடையனென்றபடி - சிறுமாமனிசருடன், “சிறுமா மனிசராய்” என்கிறபடியே தேஹாத்ரானுவூத்தியால் சிறியராய்த்தோன்றி ஃனானவீராஃயாதிக்களால் மஹாப்ரபாவரான பாகவதருடன் - சீறிய, ஃலாஃயமான - திருவருளாலே, “பண்டைநாளாலே நின் திருவருளும் பங்கயத்தாள் திருவருளும்” என்கிற திவ்யத்பதிகளுடைய த்ரஸாதத்தாலே -

(சா.ஸ்தா) பாகவதாராஃத சந்தர்ஷனத்தாலே தானும் அபராஃதத்ரஸக்தனாகாதே என்று கருத்து. பரமனை இதி - பாற்கடலில் சேர்ந்த பரமனை, த்ரமாதுமாவை. பயிலும், அசுரயிக்கும் படியான - திரு, சப்துதையுடையரான - சிறுமாமனிசருடன், தேஹாத்ரானுவூத்தியாலே த்ராகூதருக்கு சிறியவராய்த்தோன்றி ஃனானவீராஃயாதிக்களாலே. மா, மஹாப்ரபாவரான, மனிசர், பாகவதருடன். சேர்த்தி, சம்சர்ஃமாகிற. சீறிய, ஃலாஃயமான - பெரும்பேற்றை, பெரிய புரூஷார்த்ததை - திருவருளாலே, திவ்யத்பதிகளுடைய ஃரீமதூபையாலே என்றபடி.

(சா.த்ர) நல்வழிகைவிடாதே. சந்மாஃராத்ரத்யாஃரீன - பரமனைப்பயிலும் இதி - அபால்யம் சர்வேஸ்வரஸ்ய ஃரீமந்நாராயணஸ்ய நிரந்தரானுஸந்தானரூப நிரவதிகசப்தஸ்துதே: த்ரமீகாந்திபிஸ்சஹ வாஸரூபமதிஸமீசீனம் ஃவரூபானுரூபம் ஃலம் பாகவதூபயீவாஹ் ஃலவ்ஃவானிதி ஃவகார்தார்த்த்யமனுஸந்தாய -

(சா.வி) த்ரமனைப்பயிலும் திருவுருடைய சிறுமாமனிசருடன், “பாற்கடல் சேர்ந்த பரமனைப்பயிலும் திருவுடையார்” இதூக்த த்ரகாரேன த்ரமபுரூஷசமாசுரயணசப்துதே: - சிறுமாமனிசருடன், “சிறுமாமனிசர்” இதூக்தத்ரகாரேன தேஹாத்ரானுவூத்தியா ஃவல்பைஃனவீராஃயஸ்துத்யா அதிக்கைபாகவதேஸ்சஹ - சேர்த்தியாகிற, சபந்தாஃயம் - சீறிய, ஃரேஷ்த் - பெறா, த்ராமுஸக்யம் - பேற்றை, ஃலம் - திருவருளால், பாகவதூபயீவ - பெற்றோம், த்ராமாஸ்த்ரம் -

(சா.சம்) ஃவசாஸனத்ரதிபந்தகரஹிததயா த்ரமாணஸதஸிதூத்ரீமந்நாராயண ஃவேதி நிஸ்சித்ய - அபிஷ்ணம் - த்ரதிஷ்ணம் - துன: துனரிதி யாவத் - கர்மணா மனசா வாசா - கல்யாணமாசரேதித்யுத்ய: - கல்யாணம், அர்தாதி விஷயகராஃயாதிமத்ரஸ்திபி பாகவதேஸு கிஸ்த்ரிகரணம், ஃருத்யாதிஸிதூத்ரநித்யாதிக்கஸ்த்ர நல்வழி, பாகவதாராஃதநாதிக்கம் - பரமனை இத்யாதி - சர்வஸ்த்ரமாதுத்ரவிஷயே சித்தத்ரவீகரண ரூபஸ்துத்யாதுமகாஃயாஃயான ஃரீமந்த: - ஃரீரரதோஸநாதிக்கா அபி த்ரபாவாந்மஹாந்த இதி நிஸ்சித்ய தேஷாம் கிண்டூரதயா தேஸ்சஹவர்தனரூபமலப்யம் ஃலம் ஃரீய: த்ரதே: கருணயா ஃலபந்தே இதி கூதார்த்ரஸ்த்ரந்த: ஃரீய: த்ரதே: -

மூல் - “திருமால் தலைக்கொண்ட நங்கட்கெங்கே வரும் தீவினையே” என்று **व्यवसित**னாய் “ஆள்கின்றானாழியானாரால் குறையுடையம்” என்கிற படியே **परमपद**த்தில் பெறப்புகிற **परिपूर्णकैङ्कर्य** **साम्राज्य**த்துக்கு இங்கே (பூ)முடிசூடியிருக்க **प्राप्तम्** -

(சா.தி) திருமால் தலைகொண்ட நங்களுக்கு; **श्रियः पतिपरिग्रहि**த்த நமக்கு, தீவினையெங்கேவரும், **दुष्कार्य**ங்களெங்கே வருவன என்ற **निश्चित**னாய் - ஆள்கின்றானாழியான், **चक्रपाणि**நம்மை ஆள்கின்றான். **रक्षिया**நின்றான் - ஆரால் குறையுடையம், மற்றவரால்பெறும் எந்தக் குறைவையுடையோம் நாம். **सर्व**மும் நமக்கு **परिपूर्णम्** - இங்கே, இவ்விபூதியிலே. முடிசூடி, **परमपद** **साम्राज्य**த்துக்கு **पट्टाभिषिक्त**னாயிருக்க **प्राप्तम्**. இவ் அதிகாரியுமான **प्रभाव** **रक्षै**யை **रहस्यत्रय**த்தில் **अनुसन्धिक**க்கும் **स्थल**த்தை -

(சா.ஸ்வா) திருமால் इति - திருமால், **श्रियः पतिः** - தலைக்கொண்ட, **परिग्रहि**த்த நங்களுக்கு - எங்கே தீவினை, **क्रूपापं**வருமென்று **व्यवसित**னாய், **निश्चय**முடையவனாய் - ஆழியான், **चक्रायुध**ன். நம்மையாள்கின்றான் இனியாரால் குறையுடையம் - மற்றவரால் பேற்றுக்குக் குறையுடையோம் - **सर्व**மும் நமக்கு, **सम्पूर्ण**மென்று - இங்கே, **संसार**த்திலே - முடிசூடி, **पट्टाभिषिक्त**னாய் என்றபடி - இனியிந்த **प्रभाव** **रक्षै** **रहस्यत्रय**த்தில் **वाचकशब्दाभावात्प्रतिपाद्य** மல்லாமையால் **तद्व्याख्यानरूप** இந்த **प्रबन्ध**த்தில் இந்த **निरूपणमसङ्गत**மன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் -

(சா.பு) திருமால் इति - **सन्ध्यारागरजितसूर्यविशिष्टमेरुसदृशस्य चक्रपाणेश्व्रीधरस्य दिव्यमङ्गल विग्रहदिदृक्षया क्रोशहेतुभूतेन केनाप्यनिवर्त्येन सर्वोत्कृष्टनिरतिशयप्रीतिरूपनिरस्तानु सन्धानात्मकोन्मस्तकव्यामो हेन विशिष्टानामस्माकं कथं वा क्रूपापं स्यादित्यर्थः** - ஆள்கின்றான் இत्यादि । **समुद्रवच्छूमहर विग्रहविशिष्टेऽस्मत्स्वामिनि सति केन वा अपूर्णा भवेमेत्यर्थः** । **पूमुடி** சூடி, **पुष्पापीड** மாவடிய - **अभिषेकायालङ्कृतो यथाभिषेकमाकाङ्क्षमाणो निर्भरोऽवतिष्ठत** - एवं **प्रपन्नोऽपि निर्भरः परिपूर्णभगवदनुभवजनित कैङ्कर्य सापेक्षोऽवतिष्ठेत्यर्थः** एवं **भूतप्रभावस्य रहस्यत्रये प्रतिपादकांशं प्रदर्शयति** -

(சா.வி) திருமால் தலைக்கொண்ட நங்கட்கெங்கேவரும் தீவினையே, திருமால், **श्रियःपतिम्** - தலைக்கொண்ட, **आश्रितवतां** - நங்கட்கு, **अस्माकम्** - தீவினையே, **क्रूपापानि** - எங்கே, **कुतस्स्युः** - ஆள்கின்றானாழியானாரால் குறையுடையம் - ஆழியான், **चक्रधरः** - ஆள்கின்றான், **रक्षकः** । ஆரால், **केनहेतुना** - குறை, **न्यूनता** - உடையம், **तिष्ठेत्** - பெறப்புகிற, **प्राप्त्यमानस्य** - **पूमुடி** சூடி, **पुष्पापीडं शिरसि धृत्वा** - **यथा सांराज्याभिषेकं काङ्क्षमाणोऽलङ्कृतस्तिष्ठेत् तथा स्थातुमुचितमिति**

(சா.ச) **चरणावाज्ञां च शिरसा धृतवतामस्माकं कुत आगच्छन्ति क्रूपापानीत्यध्यवासायवान् सन् चक्रधरेण किङ्करत्वेन देशविशेषमत्स्वीकरणं स्वस्य न किङ्करभावकृतम्** - किन्तु **केवलकृपयैवेति च धिया मुदि** **सूडियि**ருக்க **प्राप्तम्** - न हि **सायुज्यपर्यवसितोभयविभूतिविशिष्टब्रह्मानुभवसाम्राज्याभिषेको भगवदन्तरङ्गौदासीन्ये तदवमाने वा लभ्यस्यादिति भावः** । -

மூலம் - இப்படி வ்யவஸ்திமான ப்ரபாவம் ரஹஸ்யத்ரயத்திலு் ஃலநிர்देशப்ரदेशங்குளிலே அநுஷஜ்ஜ-ஸித்஢மாக அநுஸந்஢ேயம்.

(ஸா.஢ி) காட்டுகிறார் - இப்படி வ்யவஸ்திதமான இதுா஢ி - வ்யவஸ்திதம், ஏற்றச்சுருக்க மன்றியே யதாப்ரமாணம் ஃலநிர்देशப்ரदेशங்கள், வ்யக்தக்துத்யூ஢ிககள் - அநுஷஜ்ஜ-ஸித்஢மாக, ஃலம் தத்ப்ரபாवाதினமாகையால் ஃலத்தோடே கூட அநுஸந்஢ேயமென்றுகருத்து -

ப்ரபந்நஸ்யேஹிகம் ஢ு:கம்ஸஹ்யமபி நுஹரி: | நிவாரயத்யத: கர்மப்ரார஢்஢் ந விநாஸயேத் ||
இத்யேதத்஢வநம் மந்஢் ஹிதார்த்஢ி ஢ு:கம்ஹிகம் | ஹரிநிவர்தயேந்நைவ ப்ரார஢்஢ாஸ்து நாஸயந் ||
அஸ்மத்ஸந்நிஸ்தானாம் கர்மஜ்ஞானா஢ிவர்திநாம் | கா஢ாசித்கார்த்ஸஜ்ஞா஢ேநிந்஢்யாதானுபஜாயதே ||
ஏகாந்த்யம் சு஢ுத்஢ம் யேஸு க்ருகித்தேஸு ஸ்஢லத்ஸவபி | அவஜ்ஞா பரிஹர்த்வ்யேத்யேவம் ஸாஸ்த்ரவிநிர்ணய: ||
ப்ரபந்நவேஸயாத்ராசுத் தத்ஜ்ஞானாவ஢ிவैஸ்ணவ: | அ஢ரா஢நுவர்தேத கிம் புநஸஸத்யதே ஸ்திதாந் ||
஢கவத்ஸுத்ரமரணம் ஢ேஹிநாமுபகாரகம் | ப்ராதி஢ூல்யத்யஜாமேவ விபக்ஸே஢ித ப்ரஸஜ்ஜத: ||

(ஸா.ஸவா) இப்படி இதி | ஃலநிர்देशப்ரदेशங்குளிலே, நாராயணப஢ுததரக்துர்த்஢ிப்ர஢ூதி களிலேயென்றபடி - அநுஷஜ்ஜ-ஸித்஢மாக, ஃலம் ப்ரபாवाதினமாகையாலே அர்த்஢ிஸித்஢மாக அநுஸந்஢ேய மென்றபடி.

ஆனாலும் ஸரண்யன் நி஢ித்஢னாகையாலே அநவசித்ந ப்ரபாவ வானாகிலும் ஢ாகவதர்ஜாதுா஢ி க்ருதாபகர்ஷவாந் களாகையாலே ததாவி஢ப்ரபாவ ராகக்கூடுமோ? என்கிற ஸஜ்ஞையப் பரிஹரித்துக்கொண்டு ஏதா஢ுஸப்ரபாவுப஢ே஢ாக்களான ஢ேஸிகர் பக்கல் க்ருதஜ்ஞானுஸந்஢ான ரூபமான -

(ஸா.ப்ர) இப்படி வ்யவஸ்திமான இதுா஢ி - ஃலநிர்देशப்ரदेशஸ்திதி | மூலமந்நே மந்நரத்நே க ஃலநிர்देशபரே நாராயணாயேதி ஸ஢்஢ே ஸித்஢ஸா஢்யுபாயப்ரபாவு விவக்ஸித: | தந்நிஸ்தஸ்ய ப்ரபாவஸ்சா஢்யாஹுதே ஸ்யாமித்யதேதி ஢்ர஢்யமிதி ஢ாவ: | -

ஏவம் ப்ரதிபா஢ிதஸ்ய ஢ாகவதப்ரபாவஸ்ய வாஜ்ஞநஸா஢ுசரமாஹாத்ம்ய஢கவத்பரமஸாம்யஸ்ரவணா஢பரிசுத்஢த்வ ஸித்஢ேஸ்சார்வரணிகானாமபி ஢ாகவதானாமபரிசுத்நமாஹாத்மயவத்வமவிஸிஸ்த -

(ஸா.வி) அநுஷஜ்ஜ-ஸித்஢ மான இதி | ஃலப்ர஢ானே ஃலஸ்ய ப்ரபாவம் விநா ஸித்஢ய஢ாவாத்஢நுஷஜ்ஜ-ஸித்஢: ப்ரபாவு஢பி ஃலநிர்देशஸ்தலே஢ுஸந்஢ேய இத்யர்த்஢: |

ஸர்வ஢ாகவதானாம் மாஹாத்ம்யம் ஢கவத இவாபரிசுத்஢ம் ந விஸ்மயநியமிதுாசார்யா உப஢ி஢ிஸு -

(ஸா.ஸம்) இப்படி வ்யவஸ்திதமான இதி | ப்ரமாணுப஢்லவரஹிதஸ்தலே யதா ப்ரமாணம், ப்ரமாணவிரு஢வதி விஸேஸவகநத உத்சர்பிவா஢ா஢ி நயேநக ஸஜ்ஞசிதவிஸயதயா வ்யவஸ்திதேத்யர்த்஢: | அநுஷஜ்ஜேதி - “஢ுராசாரு஢பி” இதுார஢்ய, “ப்ரபாவாத்பரமாத்மந:” இதுா஢ிநா ஢ு஢ித ஢க்திமுக்ஸே நாய்ஸஜ்ஞசித ப்ரபாவவந்தம் ப்ரதி கிஜ்ஞரதா தத்஢஢ு஢ுணதயா யாவத்஢ுத் பர்யந்நேதி ஢க்தகேஜ்ஞயரூபமபி ஃலம் ப்ராப்யாந்நர்தம் தத்ப்ரதிஸம்வ஢்஢ி஢க்த ப்ரபாவு஢பி ஃலபரேணானுஸந்஢ேய இத்யநுஷஜ்ஜ-ஸித்஢மாக இதுக்தம் | -

஢கவசுத்ரணாரவிந்஢யுர்ந்யஸ்த஢ராணாம் ப்ரபாவே ஢கவானேவ ஸ஢ுஸ இதுக்தே விஸ்மயு -

(சா.சं) ந भवत्येव - तात्त्विकैवेषोक्तिरित्यवोचन्नित्याह - உண்மைஇதி - உயர்ந்தவர், महादेशिकाः - உண்மை, वस्तुस्थितिम् - ஓர்ந்தவிர, पक्षपातराहित्येन - உரைத்தனர், उपदिदिशुः - கிமீத்யவாஹ - உண்மை इत्यादि வியப்பிலதாம் इत्यन्तेन - யாதாத்யபுரிபாடகேषு वेदेषु समाधिकरहितत्वेन प्रतिपादित पुरुषोत्तमस्य - வண்மை इति - ப்ரஹ்வு - इयदिति ज्ञातुं न शक्तमिति - “மாமேவ யே ப்ரபத்யந்தே” इत्युक्त्या आकिञ्चन्येनागत्य चरणावाश्रयतां - தண்மை इति - ப்ருகதீசம்ந்நாதி நிபந்நா -

மூல் - தர (த்தா) மளவென்ற வியப்பிலதாம், உண்மை யுரைத்தனரோரந்த விரவுயர்ந்தனரே || 33 ||

(சா.தி) ஜாதிவ்யவஸ்தையென்றபடி - கிடந்திட, இருந்ததாகிலும். அத்தாலவர்களுக்கேது குற்றமென்று கருத்து - தரம், வரிசை. ப்ரபாவமென்றபடி “தீவா அபி ந த் விது:” என்று ப்ரபாவம் - அளவென்னவியப்பிலதாம், பரிச்சிந்நமென்கிறவர்க்கு அகோசரமாம். என்னுமுண்மையை - உயர்ந்தனர், ஜ்ஞானாதிகளாலும் உந்நதரான அஸ்மதாசார்யர்கள் - ஓரந்தவிர, பாகவதர் அநுவூததோஷர் நிதோஷரென்கிற பக்பபாத்வைய்யாதே - யதா சததுக்களே இவ்அர்த்ததுக்கு உபதேசயோக்யர் - மாதுசரநர்ஹ்ரென்று பக்பபாத் பண்ணாதே உரைத்தனர், உபதேசித்தார்களென்கை || 33 ||

(சா.ஸவா) இருந்ததாகிலும் - அத்தாலவர்களுக்கு புருஷார்த்தானியில்லாமையாலும் ப்ரபாவநிமித்த பகவத பிமானத்தில் ந்யூநதையில்லாமையாலும் ப்ரபாவத்துக்கு ந்யூநதையில்லை என்று கருத்து - தரம், வரிசை, ப்ரபாவ மென்றபடி - அளவென்ற, பரிச்சிந்நமென்கிற - வியப்பிலதாம், வியப்பு. உக்தி - பரிச்சிந்நமென்கிற வாக்கில்லாததாம் - அபரிச்சிந்நமென்றபடி - “யோ ஹேந் புருஷ் வத தீவா அபி ந த் விது:” என்றதிதே - உண்மை, பாகவதப்ரபாவம் அவிச்சிந்நமென்கிற யதார்த்தமான அர்த்தத்தை - உயர்ந்தவர், ஜ்ஞானாநுதானங்களாலே அதிகரான. வ்யாசாதிப்யோப்யதிகரான அஸ்மதாசார்யர்கள் - ஓரந்தவிர, பக்பபாத்விர, சதோஷபாகவதர் நிதூஷபாகவதரென்று பக்பபாத் மன்றிக்கே. யதா, இவன் மந்நாதிக்காரி, இவன் பூர்ணாதிக்காரி என்று பக்பபாத்மில்லாமல் கீவலவாஸ்யத்தாலே உரைத்தனர் உபதேசித்தருளினார்களென்றபடி - || 33 ||

இப்படி பாகவதப்ரபாவம்பரிச்சிந்நமென்று சொன்னதுகூடுமோ? பாகவதனுக்கே பூர்வதையில் ஏதாதுப்ரபாவமில்லையே? பூர்வதையில் ப்ரபாவமில்லா விட்டாலும் ப்ரபுத்திப்ரயுத்தமாக இதானி் தாதுப்ரபாவமுண்டென்னில் பக்தியோககூதமாக பக்திநிஷ்னுக்கும் ஏதாதுப்ரபாவ் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? அப்போது “சத்கர்மநிரதா” இத்யாதிநா ப்ரபுந்நரை அதிகராக ஸ்துதிக்கிறது கூடுமோ? கிஷ் உத்கூஷப்ரபுத்தி ப்ரயுத்தமாக ப்ரபாவ்ஸொல்லில் “தஸ்மாத் சத்யம் பரம் வதந்நி” இத்யாதிநா சத்யதப: ப்ரபூதிக்களுக்கும் பரமத்வம் சொல்லுகையாலே தந்நிஷ்ர்க்குமே தாதுப்ரபாவ் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன சத்யதப: ப்ரபூதி சகலதமபிக்ஷயாப்யத்யந்நாப்யர்ஹிததயா, சகல -

(சா.ப்ர) தரமளவென்ற வியப்பிலதாமுண்மையுரைத்தனர், அபரிச்சிந்ந ப்ரபாவோ பகவானேவதேஷா் சதுஷ இத்யுத்தேபி கிமிதம் விஸ்மய நியம் - யதோபி பகவானேவ “அநுவ்ரஜாம்யஹம் நியம் பூயேத்யஜ்ஜிரேணுபி:” இத்யாதி பிஸ்வஸ்யாபி பாவநதயா பாகவதானவோசுத் - அதோ ந விஸ்மயநிய மிதமித்யேதத்யமியத்யவோசுந் - ஓரந்தவிர, பக்பபாத் ராஹித்யேந - உயர்ந்தனரே, உந்நதா மஹாந்தோ ஜ்ஞானார்த்தகா வாதிஹ்ஸனவாம்புவாஹா ப்ரபூதய: பூர்வாசார்ய இத்யர்த்த: || 33 ||

(சா.வி) ஸ்வயம் பகவானேவ - அளவு, உபமானம் - தேஷா் ப்ரபாவே பகவானேவ துல்ய இத்யர்த்த: - என்று, இத்யுத்தே யதா | வியப்பு, விஸ்மய: - இலதாம், ந பவேததயா - உண்மை, சத்யம் - ஓரந்தவிர, பக்பபாத்ராஹித்யேந - ஸர்வவ்ரணாசாஹாரண்யேந - உரைத்தனரே - அவோசுந் || 33 ||

(சா.ஸ) ப்ரகர்ஷே வித்யமானேபி தேஷா் ப்ரபாவே | தரமளவு, ச பகவானேவ துல்ய: | “ந ச பூஜ்யோப்யஹ்ம | யே ப்ராஹ்ணாஸ்தேஹம்ஸஸ்யம் நூப்” இத்யாதிபிஸுத்த: வியப்பிலதாம், ந விஸ்மயநியமிதி மஹாதிசிகா வஸ்து ஸ்திதிமபக்பபாதேநோபபதிதிசுர்த்யர்த்த: || 33 ||

(सा.सं) अथ साध्योपायनिष्ठप्रभावोऽपि साध्योपायप्रभावायत्त इति तत्प्रभावमाह - रागेति - रागः, विषयतृष्णात्मिका बुद्धिः - द्वेषः, भगवद्भागवतविषये प्रतिकूलता बुद्धिः - मदः, कुलविद्याधन वृत्तादि सम्भवो गर्वः - आदिशब्देन मोहमात्सर्यादय अकृत्यकरणादयश्च गृह्यन्ते - इह, अस्मिन् जगति - महा रक्षोभिः, आस्तिकानामेतान्येव महारक्षांसि । एतै रक्षोभिते, नित्यं रक्षितरि स्थिते - नहि प्रपन्ने रागादिकमस्तीति भरस्वीकरणकार्यमपि लुप्तम् भवति - नित्यरक्षणजागरूकस्सन् रक्षणदीक्षायामेव व्यवस्थितो हि स इति भावः । एवं व्यवस्थिते भगवति स्वात्मरक्षा भरसमर्पणरूपम् -

मूलं - यत्कक्षीकृतमत्यशेतविविधान् धर्मानधर्मद्रुह तद्रूमार्णवलेशवर्णनमपि प्राचां न वाचाम् -

(सा.दी) “तस्मान्न्यासमेषाम्” एण्णु अतिरिक्ततपस्साणान्नु. कक्षीकृतम्, स्वीकृतं सत् - अधर्मद्रुहः विविधान् धर्मान् “धर्मेण पापमपनुदति” एण्णुकय्याल् अधर्मविरोधिकणाणान् नानाविधधर्मङ्कणान् - सत्यन्तपोदमश्शमोदानमित्यादिकणा - अत्यशेत - अतिरिक्तमायिण्णु - “तस्मान्न्यासमेषां तपसामतिरिक्तमाहुः - सर्वेषान्तपसां न्यासमतिरिक्तं तपश्श्रुतम्” एण्णुत्तिण्णु - तद्रूमार्णवलेशवर्णनमपि तस्य, न्यासस्य । भूमार्णवः, महिमसमुद्रः - तस्य लेशः, शीकराणुः । तद्वर्णनमपि - अपि शब्दान्महिमार्णव वर्णनङ्कृत्तिण्णुदय कैमुत्येनाशक्तं सूचितम् - प्राचां वाचाम्, उपनिषद् -

(सा.स्वा) सत्यक्षोभितं यत्तप इत्यन्वयः - भगवतीति शेषः - भगवद्विषये यन्निजभरन्यासाभिधानं तपः । अधर्मद्रुहः “धर्मेण पापमपनुदति” इति सकलपापनिवर्तकान् । विविधान्, सत्यतपः प्रभृतिभेदेन भिन्नान् । धर्मान्, भक्ति योगपर्यन्तानपि । धर्मशब्देनासङ्कोचात्सर्वसाध्यधर्मग्रहणम् - अत्यशेत, अतिशयितमभूदिति त्वध्याहारः - इति कक्षीकृतम्, देवेनाङ्गीकृतम् - तद्रूमार्णवलेश वर्णनमपि - तस्य, न्यासाख्यतपसः. भूमा, प्रभावः - स एवार्णवः - तस्य लेशः, एकदेशः - तस्य वर्णनमपि । प्राचां वाचां, वेदानाम् - सम्भूयमिलितानाम् अपि । -

(सा.प्र) इत्यादि श्लोकद्वयोक्त प्रकारेणाश्रितरक्षणे प्रतिष्ठिते भगवतीत्यर्थः - कक्षीकृतम्, अङ्गीकृतम् । अधिकारिणाकृतम् - “भक्त्यादौ शक्त्यभाव” इत्यादिनोक्त पञ्चदशविधाधिकारेषु किञ्चिद्विशिष्टैरनुष्ठितमित्यर्थः - एवं विधाधिकारभूत्यैरनुष्ठितस्यानधिकारिणा कृतमकृतमिति न्यायात्तत्स्वरूप स्यैवासिद्धेरतिशया सिद्धिरिति भावः । एवंभूतं भरन्यासाख्यं यत्तपः । अधर्मद्रुहः, “धर्मेण पापमपनुदति” इत्युक्त प्रकारेण पापप्रायश्चित्तात्मवान् धर्मान् “न्यासमेषां तपसामतिरिक्तमाहुः - नार्हन्ति शरणस्थस्य कलां कोटितमीमपि” इत्युक्त प्रकारेण अत्यशेत । तद्रूमार्णवस्य, भरन्यासमहिम समुद्रस्यैकदेशवर्णनमपि नित्यानामपि वेदानाम् -

(सा.वि) यत्कक्षीकृतं यैरनुष्ठितम् - तपः “तस्मान्न्यासमेषां तपसामतिरिक्तमाहुः” इति श्रुतौ तपसां मध्ये उत्कृष्टमित्युक्तत्वात् तपस एव तपसामुत्कृष्टत्वात्तप इत्युक्तम् । पापशोधनत्वात्तपश्शब्देन व्यपदेशः । विविधान्, अधर्मद्रुहः - पापनिवर्तकान् - “धर्मेण पापमपनुदति” इत्युक्तेः “प्राजापत्यो हारुणिः” इति खण्डे “सत्येन वायुरावाति” इत्यारभ्योक्तान् तपोपशमनादिरूपकर्मयोग ज्ञानयोग भक्तियोगादि रूपान् - अत्यशेत, अतिशेते स्म तेभ्य उत्कर्षमलभतेत्यर्थः - “शीङ्स्वप्ने” इत्यस्मादति पूर्वात् लिङात्मने पदैकवचनम् - “तस्मान्न्यासमेषां तपसामतिरिक्तमाहुः” इति श्रुतेः - “सत्कर्मनिरताश्शुद्धास्साङ्ख्य योगविशारदाः । नार्हन्ति शरणस्थस्य कलां कोटितमीमपि” इत्यादि स्मृतेश्चेति भावः - तेषां शरणागति निष्ठानां भूमनो महिम्न एव अर्णवस्य लेशवर्णनम् । -

(सा.सं) यत्कक्षीकृतम्, परिगृहीतम् । अनुष्ठितमितियावत् - तत्तपः । विविधान्, धर्मानित्यशेत । “तस्मान्न्यासमेषान्तपसामतिरिक्तमाहुः - न्यास एवात्य रेचयत् - एतद्वैमहोपनिषदम्” इत्याद्युक्तविधया “तपोदमश्शमोदानम्” इत्यादिनोक्तान् बहून् धर्मानित्यशेत, सर्वेभ्योप्यतिशयितमासीत् - तेषामेवं तद्वशीकरणासाधनत्वादिति भावः - तस्य, तपसः - भूमा, माहात्म्यम् । स एवार्णवः । तत्र -

मूलं - पदम् ॥ ५८ ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे प्रभावरक्षाधिकारषड्विंशः । श्रीमद्रहस्यत्रयसारे स्थिरीकरणविभागो द्वितीयः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादशिकाय नमः ॥

(सा.दी) वाक्यङ्क(६५६६, नपदम्, अगोचर मेळण्डपप ॥ ५८ ॥

इति श्रीमद्वाधूलकुलतिलक श्रीलक्ष्मणार्यकृपापात्रस्य, श्रीवेदान्ताचार्य पादारविन्दनिरतिशय भक्तियुक्तस्य, श्रीभाष्य श्रीनिवासस्य कृतिषु श्रीसारदीपिकायां प्रभावरक्षाधिकारषड्विंशः ॥

(सा.स्वा) अपिः काकाक्षि न्यायेनोभयत्रान्वीयते - न पदम्, न विषयभूतम् - यस्य भगवतः उपायत्वप्रभावः “यतो वाचो निवर्तन्ते” इति वेदापरिच्छिन्नः । तस्याप्युपायान्तरस्थानापन्नत्वरूपोपायत्वापादकस्य न्यासस्य प्रभावः कैमुत्यन्यायेन वेदानामप्यविषयः ६५६६ क(६५६६) - जनस्थाननिवासिनां ऋषीणां तपः दुर्बलरक्षोभिः क्षोभितम् । इदं तु तपः महारक्षोभिरप्यक्षोभितमिति व्यतिरेकश्च व्यज्यते - अक्षोभितमिति पाठ एव समीचीनः ॥ ५८ ॥

इति श्रीमदात्रेय कृष्णार्यसुतेन तश्चरणाम्बुजचञ्चरीकेण श्रीमद्वेदान्तरामानुजयतीन्द्र महादेशिक कटाक्षलब्ध सकलवेदान्त रहस्य जातेन गोपालदासेन विरचितायामुत्तर सारास्वादिन्यां प्रभावरक्षाधिकारषड्विंशः ॥

(सा.प्र) मशक्यमित्यर्थः - इह रागद्वेष मदादि कै रक्षोभिरक्षोभितं स्थिते नित्ये रक्षितरि निजभरन्थासाभिधानं कक्षीकृतं यत्तपः अधर्मद्रुहो विविधान् धर्मानित्यशेत - तद्भूमार्णवलेखवर्णनं प्राचां वाचामपि न पदमित्यन्वयः ॥ ५९ ॥

इति भारद्वाजकुलतिलकस्य श्रीनिवासाचार्यस्य सूतोः श्रीनिवासाचार्यस्य कृतिषु श्रीसार प्रकाशिकायां प्रभावरक्षाधिकारषड्विंशः ॥

(सा.वि) बिन्दुमात्रवर्णनमपि । प्राचां वाचां, वेदानामपि । नपदम्, नविषयः - “तस्माद्ब्राह्मणो महिमानमाप्नोति” इति ब्रह्ममहिमवतां प्रभावो वेदानामपि वर्णयितुमशक्य इति भावः ॥ ५८ ॥

प्रपन्नस्यैहिकं दुःखमसह्यमपि नो हरिः । निवारयत्यतः कर्म प्रारब्धं न विनाशयेत् ॥

इत्येतद्वचनं मन्दं हितार्थी दुःखमैहिकम् । हरिर्निवर्तयेन्नैव प्रारब्धांशं तु नाशयन् ॥

अस्मद्दर्शननिष्ठानां कर्मज्ञानादि वर्तिनाम् । कादाचित्कार्थसङ्गादेर्निन्द्याता नोपजायते ॥

ऐकान्त्यं सुदृढं येषु क्वचित्तेषु स्वल्पत्वमपि । अवज्ञा परिहर्तव्येत्येवं शास्त्रविनिर्णयः ॥

प्रपन्नवेषमात्राच्च तद्ज्ञानावधि वैष्णवः । आदरादबुवर्तेत किं पुनस्सत्पथे स्थितान् ॥

भगवत्क्षेत्रमरणं देहिनामुपकारकम् । प्रातिकूल्यत्यजामेव विपक्षेऽतिप्रसङ्गतः ॥

इति श्रीशैलकुलतिक श्रीवेङ्कटसोमसुत्वनस्सुतेन श्रीनिवासदेशिककृपालब्धसारार्थ ज्ञानेन श्रीनिवासदासेन लिखितायां श्रीसारविवरिण्यां प्रभावरक्षाधिकारषड्विंशः ॥

(सा.सं) यो लेशः । तद्वर्णनमपी मत्तया प्राचां वाचां, वेदान्तानामपि - नपदम्, न विषयम् ॥ ५८ ॥

इति श्रीपरकालयतिविरचिते श्रीसारप्रकाशिका सङ्ग्रहे प्रभावरक्षाधिकारषड्विंशः ॥

